

مقدس کتاب آذربایجان دیلی

Daily Bible Azerbaijan

Contents

1	GEN
29	EXO
46	LEV
53	NUM
79	DEU
90	JOS
93	JDG
109	RUT
113	1SA
119	2SA
124	1KI
126	2KI
141	1CH
153	2CH
176	EZR
178	NEH
182	EST
184	JOB
238	PSA
407	PRO
465	ECC

476 SNG
483 ISA
623 JER
722 LAM
736 EZK
782 DAN
788 HOS
810 JOL
818 AMO
835 OBA
838 JON
842 MIC
855 NAM
860 HAB
867 ZEP
874 HAG
876 ZEC
887 MAL
891 MAT
935 MRK
976 LUK
1035 JHN
1091 ACT

1170 ROM
1192 ᳵCO
1225 ᳶCO
1247 GAL
1260 EPH
1271 PHP
1279 COL
1287 ᳵTH
1294 ᳶTH
1298 ᳵTI
1306 ᳶTI
1312 TIT
1317 PHM
1319 HEB
1346 JAS
1355 ᳵPE
1364 ᳶPE
1370 ᳵJN
1379 ᳶJN
1380 ᳷JN
1382 JUD
1383 REV

دیلی آذربایجان کتب مقدس

Daily Bible Azerbaijan

Language: آذربایجان (Azerbaijani)

Provided by: Institute for Bible Translation

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2008 Bible Society of Azerbaijan

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or excerpts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

b1a37e59-0183-5a33-9092-9ad804db7dc2

ISBN: 978-1-5313-1289-3

GEN

دونيانين يارانماسي^۱ باشلاينيشدا تاري
گوئيلر ويري ياراتدي. ^۲ ير شگلسنز و
بوش ائدي. درئلكلرئن اوستونده
قارانليق وار ائدي و تارينين روحو
سولارين اوستونده دولاشيردي. ^۳ تاري
ددي: “ئشيق اولسون.” ئشيق اولدو.
^۴ تاري گوردو كي، ئشيق ياخشيدير؛ و
او، ئشيغي قارانليقدان آيردي. ^۵ تاري
ئشيغا “گوندوز”، قارانليغا دا “گجه”
آديني ورددي. آخشام اولدو، سحر اولدو؛
بئرئنجي گون! ^۶ تاري ددي: “سولارين
آراسيندا بئر قوبه اولسون و سولاري
بئر بئرئندن آيرسين.” ^۷ تاري قوبه ني
دوزلتدي و قوبه نئن آلتيندا كي سولاري،
اونون اوستونده كي سولاردان آيردي.
بله ده اولدو. ^۸ تاري قوبه يه “گوي”
آديني ورددي. آخشام اولدو، سحر اولدو؛
ئكئنچي گون! ^۹ تاري ددي: “گوئيون
آلتيندا كي سولار بئريره بيغيلسين كي،
قورولوق گورونسون.” بله ده اولدو.
^{۱۰} تاري قورولوغا “ير”، سو بيغينلارينا
دا “دهنزلهز” آديني ورددي. تاري گوردو
كي، بو، ياخشيدير. ^{۱۱} تاري ددي: “ير
اوزو بئتكلكر گويرتسن؛ توخوملار ورن
اوتلار و اوز جئنسلرئنه گوره توخومو

يمک اوچون بوتون ياشيل اوتلاري
ورئرم". بله ده اولدو. ۳۱ تاري
گوردو كي، ياراتديغي هر شي چوخ
ياخشيدير. آخسام اولدو، سحر اولدو،
آلتينجي گون!

۱ بلجه گويلر و ير، و اوراداي
۲ هر شي تاماملاندي. ۲ تاري
يدنجي گونه قدر گوردو يو ائشلي
باشا چاتديردى و يدنجي گون اتدي
هر ائشدن استراحت اتدى. ۳ تاري
يدنجي گونه برکت و رتب، اونو تقدس
اتدى، چونكي او گونده او، ياراتديغي
و دوزلتيئي بوتون خئقت ائشندن
استراحت اتدى.

ددى: "ثمره لي اولوب، چوخالين و
ير اوزونو دولدورون و اونو اوزونوزه
موطئع ادئن: دهنزده كي باليقلار،
گويده كي قوشلار، و ير اوزونده
سورون بوتون جانلي لار اوستونه
حؤكرانليق ادئن." ۲۹ تاري ددى:
"باخ، ير اوزونده توخوم ورن بوتون
اوتلار و مئيوه لرئنده توخومو اولان
بوتون آغاجلارين مئيوه سئي سئزه
ورئرم. اونلار سئزه يئيه جك
اولسونلار. ۳۰ يرده كي وحشي
حيوانلارين، گويده كي قوشلارين و
يرده سورون مخلوقلارين هاميسينا،
يعني نئسي اولان بوتون جانلي لارا

آدَمَ و حَوًّا عَدَنَ باغيندا ۴ بودور گوڙيلر
 و يرئن يارانماسينين روايتي، او گونده
 كي، رب تاري ير و گوڙيو ياراتدي. ۵ ير
 اوزونده حله بئر بئتكې يوخ ائدي، هچ بئر
 اوت دا حله بئتمه مئشدي، چونكي رب
 تاري ير اوزونه حله ياغيش
 ياغدير ماميشدي و تورپاغي بجرن آدام دا
 يوخ ائدي. ۶ آنجاق يردن سو بولاقلاري
 چيخيردي و بوتون تورپاغي سولايردي.
 ۷ رب تاري آداما يرئن تورپاغيندان
 شگل وردي و اونون بورنونا حيات
 نفسي اوفوردو. بلجه آدام جانلي بئر
 وارليق اولدو. ۸ رب تاري شرق
 سمتنده، عدنده بئر باغ تئكدي و شگل
 وردئي آدامي اورايا قويدو. ۹ رب تاري
 يردن گوڙل گوڙونوشلو و يمک اوچون
 ياخشي مئوه لي جوربه جور آغاجلار
 يتئشردي. باغين اورتاسيندا حيات
 آغاجي و خيئرله شري بئلمه آغاجي دا
 وار ائدي. ۱۰ باغي سووارماق اوچون
 عدندن بئر چاي آخيردي، و اورادا
 بؤلونوب دؤرد چاي اولوردو. ۱۱ بئرئنجي
 چاين آدي پئشوندوره او قيزيل چيخان
 بوتون “خوتلا” اولکه سئنه آخير. ۱۲ بو
 اولکه نئن قيزيلي ياخشيدير. عطئرلي

آيرىلا جاق، اۋز آروادىنا ياپىشا جاق
 و اونلار بئر بدن اولاجاقلار. ۲۵ آدم
 و آروادى، ائكئسىي ده لوت ائدئلر،
 آما بوندان اوتانمىردىلار.

آتمدن آينمىش آت.
 اونا "آرواد"
 دىئله جكدئر،
 چونكى او كئشئدن گؤتورولوب. "۲۴ بونا
 گۆره ده كئشى اۋز آتا-آناسىندان

آدم و حوآنين گوناها باتماسي ۱ رب
 تارينين ياراتديغي بوتون وحشي
 حيوانلارينين لاپ حئيلاه كاري ائلان
 ائدي. ائلان آرواددان سوروشدو:
 “دوغرودان تاري سئزه ديئب: باغدا
 اولان هج بئر آغاجين مئيوه لرئندن
 يميه جكسئنتز؟” ۲ آرواد ائلانا جاواب
 وردي: “باغدا كي آغاجلارين
 مئيوه لرئندن يئييه بئله رئك. ۳ آما باغين
 اورتاسيندا كي آغاجين مئيوه سي باره ده
 تاري ديئب: اوندان يميه جكسئنتز، اونا
 توخونما يا جاقسينيز دا، يوخسا اؤلر سئنتز!”
 ۴ ائلان آروادا ددي: “يوخ، اصلا
 اؤلر سئنتز. ۵ چونكي تاري بئئر كي،
 اونون مئيوه سئندن يديئنتز گون
 گؤزلرئنتز آچيلاجاق و خيئرله شري
 بئئب، تاري كئمي اولاجاقسينيز.”
 ۶ آرواد گؤردو كي، آغاجين مئيوه سي
 يمك اوچون ياخشيدير، گؤزه خوش
 گؤرونور و بو آغاج انساني عاغيل اتميه
 ده چكئجئدر. اونون مئيوه سئندن درئب
 يدي. سونرا يانيندا كي ارئنه ده وردى،
 او دا يدي. ۷ او واخت ائكئسئنتز ده
 گؤزلري آچيلدي و لوت اولدوقلاريني
 بئلدئله. بونا گؤره ده انجئر يارباقلاريني

قارنن اوستونده سورونه جکسن،
 بوتون عومرون بويو تورپاق يئيه جکسن.
 ۱۵ من سنئله آرواد آراسيندا
 سنن نسلئنن و اونون نسلئنن آراسيندا
 عداوت قويورام.
 او، سنن باشيني آزه جک،
 سن ده اونون دابائيني سانجاقسان.”
 ۱۶ سوزا رب تاري آروادا ددي:
 “اوشاغيني دوغاندا سنن آغريني داها دا
 چوخالدا جام،
 اوشاقلاريني آغري اچئنده
 دوغاجاقسان.
 اما گننه ده ائتئياغين آرنه اولاجاق،
 و او سنه آغاليق اده جک.” ۱۷ سوزا
 رب تاري آدمه ددي:
 “آروادين سوزونه قولاق آسديغين
 اوچون،
 قدغن اددئيم، «اونون مئيوه سنن
 يميه جکسن» ددئيم آغاجدان يدئين
 اوچون،
 سنن اوزوندن ير لعنتله نئر.
 عومرون بويو زحمتله

تورپاقدان يمک گؤتوره جکسن. ۱۸ او
 سنه تئکان و قانقال بئتره جک،
 سن ده چؤلده كي اوتلاري يئيه جکسن.
 ۱۹ تورپاغا قايدانا جاق،
 آلينين تری ائله چؤرک يئيه جکسن،
 چونكي تورپاقدان گؤتورولوبسن.
 اونا گؤره كي، يرئن تورپاغيسان،
 تورپاغا دا قايداجاقسان.” ۲۰ آدام
 آروادين آديني حوا قويدو، چونكي
 او، ياشايانلارين هاميسينين آناسي
 اولدو. ۲۱ اوندا رب تاري آدمه
 آروادي اوچون درئدن پالتار
 دوزلتي و اونلارا گيئندردی.
 ۲۲ رب تاري ددي: “باخ، آدام
 خيئرله شرئن نه اولدوغونو بئله رک
 بزدن بئري کئمي اولوب؛ و
 ائندي مومکوندور ائني اوزاتسين
 و حيات آغاجينين دا مئيوه سنن
 درئب يسن و آبده جک ياشاسين!”
 ۲۳ بونا گؤره رب تاري آدامي
 عدن باغيدان اشيه سالدي كي،
 تورپاغی پچرسن، او تورپاغی كي،
 اوزو اوندان ياراديليش ائدی.

قيلنجيني قويدو كي، حيات آغاجينا
گدن يولو موحافئظت اتسئلر.

۲۴ بلجه رب تاري آدامي قوودو.
او، عدن باغينين شرق سمتنه
گروبلار و هر طرفه فيرلانان اودلو

قاین و هابیل^۱ آدم آروادي حوّا ائله
 ياخينليق اتدي و حوّا بويلو اولوب قايني
 دوغدو. و ددي: “ربّئن كوّميي ائله بئر
 ائنسان دونيايا گئئردئم.”^۲ سوزا حوّا
 اونون قارداشي هابيلي دوغدو. هابيل
 چوبان اولدو، اما قاین اکئنجی.^۳ بئر
 مودّت کچندن سوزا قاین تورپاغين
 مئيوه سئندن ربّه هديّه تقدئمي گئئردی.
^۴ هابيل ده سوروسونده ائلك دوغولان
 حيوانلاردان بئر نچه سئني و اونلارين
 پئئئني هديّه تقدئمي گئئردی. رب هابيلي
 و اونون تقدئمئني قبول اتدی،^۵ اما قايني
 و اونون تقدئمئني قبول اتمه دي. بونا گوره
 ده قاین چوخ قضبيله نئب قاش-قاباغيني
 ساللادي.^۶ رب قاينه ددي: “ئئيه
 قضبيله نئبسن؟ نئيه قاش-قاباغيني
 ساللاييسان؟”^۷ اگر ياخشيني اولاني
 اده سن، مگر قبول اولونمازسان؟ اگر
 ياخشيني اولاني اتميه سن، گوناھ قاينين
 آغز يندا کئئن قوروب سني گوزله يئر،
 اما سن اونا قالب گلهي سن.”^۸ قاین
 قارداشي هابيلله دانيشدي. اونلار
 چؤلده ائکن، قاین قارداشي هابيلئن
 اوستونه يوگوروب اونو اولدوردو.^۹ او
 زامان رب قايندن سوروشدو:

اي مَلِكُنْ آرودالاري، سۆزومه قولاق مَلِكِ اوچون يَتَمِّش يَدِّي قات
آسين:

مني يارالاديغي اوچون بئر آدام
اؤلدوردوم،

مني ووردوغو اوچون بئر جاوان
اؤلدوردوم. ۲۴ اكر قايِن اوچون
يَدِّي قات قَتِّصاص آليِناجاقسا،

شِت و انوش ۲۵ آدم گننه آروادي ائله
ياخينليق اتدي و حوا بئر اوغلان دوغوب
آديني شِت قويدو و ددي: “هابئلئن يرئنه
كى، قاين اوڭلوردو، تاري منه آيري بئر
نسئل تعين اتدى.” ۲۶ شِتئن ده بئر اوغلو
اولدو و آديني انوش قويدو. او زامان
ائنسانلار ربه سئتايش اتميه باشلاديلار.

آدمن نوحا قدر اولان نسئلر ۱ آدمئن
نسئل تارنچجه سي بله دئر. تاري ائنساني
ياراداندا اونو اوڭزونه بنزر ياراتدي.
۲ تاري اونلاري كئشي و آرواد
ياراتدي، اونلارا بركت وردي و
ياراتديغي گون اونلاري “ائنسان”
چاغيردي. ۳ آدمئن يوز اوتوز ياشي
اولاندا، اوڭزونه بنزر، اوڭز صورتئنده بئر
اوغلو اولدو و آديني شِت قويدو. ۴ شِت
دوغولاندان سونرا، آدم داها سگئز يوز
ائل ياشادي. اونون داها اوغوللار و
قيزلاري اولدو. ۵ آدم دوڭوز يوز اوتوز
ائل عؤمور سوروب اوڭدو. ۶ شِت يوز
بش ياشيندا اولاندا اوغلو انوش
دوغولدو. ۷ انوش دوغولاندان سونرا
شِت سگئز يوز يدي ائل ياشادي. اونون
داها اوغوللار و قيزلاري اولدو. ۸ شِت

آرادان گتميه جک.

چونکي تاري ائنساني

اؤز صورتئنده ياراديب. ۷ سئز ثمره لي

اولوب چوخالين،

ير اوزونه ياپيلين،

اورادا چوخالين. ۸ تاري نوحا و

ياپيندا اولان اوغوللارينا ددي:

۹ "باخ، من سئزئله، سئز دن

سونراکي نسلئئئله اؤز عهدئمي

باغلاييرام، ۱۰ بو عهدی جانلي

مخلوقلارلا- قوشلار، مال-حيوانلار

و بوتون وحشی حيوانلارلا دا

کي، گئدن چيخييلار و ير

اوزونده سئزئله دئرلر، باغلاييرام.

۱۱ سئزئله اؤز عهدئمي قويورام

کي، بوتون جانلي لار بئر داها سلله

محو اولماياجاق و هچ واخت ير

اوزونده وئران دن سل باش

ورميه جک. ۱۲ تاري گئنه ددي:

"منم سئزئله و سئزئله اولان

بوتون جانلي لارلا و سئز دن سونرا

گن بوتون نسل لرله باغلاديغيم

عهدئن علامتي بودور: ۱۳ بولوددا

اؤز کامائيني قويورام کي، منمله

تارينين نوحلا باغلاديغي عهد ۱ تاري

نوحا و اونون اوغوللارينا برکت وئرب

ددي: "ثمره لي اولوب، چوخالين و ير

اوزونو دولدورون. ۲ یرده کي بوتون

حيوانلار، گوئیده کي بوتون قوشلار، یرده

سورون بوتون جانلي لار و دهنزده

اولان بوتون باليقلار سئز دن قورخوب

دهشته گله جک. اونلار سئزئن

اغتئيارينيزا وئرئلب. ۳ حرکت دن

بوتون جانلي لار دا سئزه يمک اولاجاق،

اونلارين هاميسي ني بوتون ياشيل اوتلار

کئمي سئزه وئرئم. ۴ آنجاق آتي اونون

قاني ائله بئرئئکده کي، اونون جانيدير،

يميه جک سئزئن. ۵ آرخاين کي، من ده

سئزئن قانينيزين قئصاصيني هر جانلي دان

آلاجام. هر حيواندان قانينيزي

آلاجام. هر آدامين قانيني

دا آيري ائئساندان آلاجام.

۶ کم ائئسان قاني توكسه،

اونون دا قاني

ائئسان آلي ائله توكوله جک.

۹

ير اوزو آراسيندا اولان عهدئن
 علامتي اولسون. ۱۴ من ير اوزونه
 بولود گئئردئيم زامان، بولوددا
 كامان گؤرونه جك. ۱۵ من
 سئزئله و بوتون جانلي مخلوقلارلا
 باغلاديغيم عهدي يادا سالاجام.
 سولار بئر داها سله چوئرئلميه جك
 كي، بوتون جانلي لاري محو اتسن.
 ۱۶ بولوددا كامان گؤرونن زامان
 من اونو گؤروب، او ابدي عهدي
 يادا سالاجام كي، من تاري و
 ير اوزونده ياشايان بوتون جانلي
 مخلوقلارلا وار. ۱۷ تاري گئنه نوحا
 ددي: “منئم ير اوزونده ياشايان
 بوتون جانلي لارلا باغلاديغيم عهدئن
 علامتي بودور.”

نوحون اوغوللاري ۱۸ گئئدن چيخان
 نوحون اوغوللاري بونلاردير: سام،
 خام، و يافت. خامدان گنغان اولدو.
 ۱۹ نوحون اوچ اوغلو بونلاردير و ير
 اوزونده كي بوتون ائنسانلار اونلاردان
 اولدو. ۲۰ نوح تورپاغي بجرميه باشلا دي
 و بئر اوزوم باغي آكدي. ۲۱ شراب
 ائچئب گفئندي و اؤز چاديريندا لوت
 اوزاندي. ۲۲ گنغانين آتاسي خام،
 آتاسينين لوت اولدوغونو گؤردو و بونو
 اشكده ائكي قارداشينا ددي. ۲۳ سام و
 يافت بئر پالتار گؤتوروب، اؤز چئئئئرئنه
 سالديلار و دالدالي ائچهري گئرب،
 آتالارينين لوت بدئني اورتدولر.
 اونلارين اوزلري او بئري طرفه
 چوئرئلمئشدي و آتالارينين لوتلويونو
 گؤرمه دئلر. ۲۴ نوح اؤز كئفئئئيتندن
 آييلدي و كئچئك اوغلونون عملئني
 بئلب ددي: ۲۵ “گنغانا لعنت اولسون،

اؤز قارداشلارينين قوللارينا قول
 اولسون.” ۲۶ نوح گئنه ددي:
 “سامين تاريبي رب موبارك اولسون،

کَنَعان اونا قول اولسون. ۲۷ تاري يافته کَنَعان اونا قول اولسون. ”
 ووسعت ورسئن،
 سامين چاديريندا ياشاسين.

نوحون اولومو ۲۸ نوح سلدن سونرا، داها
 اوچ يوز آلې ائل ياشادي. ۲۹ او، دو قوز
 يوز آلې ائل عؤمور سوروب، اولدو.

نوحون نسلي ۱ نوحون اوغوللاري سام،
 خام و يافتن نسل تارخچه سي بله دئر.
 بؤيوک سلدن سونرا اونلارين
 اوغوللاري اولدو. ۲ يافتن اوغوللاري:
 گومر، ماگوگ، ماداي، ياوان،
 توبال، ميشک و تراس. ۳ گومر ن
 اوغوللاري: اشکه ناز، رنقات و توگرما.
 ۴ ياوانين اوغوللاري: النشا، ترشئش،
 کئتم و دودانم. ۵ بونلاردان
 ساحئل نشئن خالقار، اؤز تور باقلارين
 ياييلديلار؛ هر بئري اؤز دئلئنه، اؤز
 طايفالارين، و اؤز مئتلرئنه گووره.
 ۶ خامين اوغوللاري: کوش، مئصر ايم،
 پوت و کنعان. ۷ کوشون اوغوللاري:
 سببا، خوئلا، سابتا، راعما و سابتکا.
 راعمانين اوغوللاري: شبا و ددان.
 ۸ کوشون نمرو د آدلي بئر اوغلو دا
 اولدو. او، ير اوزونده ائلك قودرتلي
 آدام اولدو. ۹ نمرو د ربئن حوزوروندا
 ماهئر بئر شئکارچي ائدي، بونا گووره ده
 “ربئن حوزوروندا نمرو د کئمي ماهئر

دوشمنلرئني سنئن آئنه تسلّم اتدی. ”
 أبرام بوتون قنئمتئن اوندا-بئرئني
 ملڪئصِدَقَه وردی. ۲۱ سودوم
 پادشاهي أبراما ددي: ”آداملارئني
 منه ور، آما شيلر سنئن اولسون.“
 ۲۲ لاکئن أبرام سودوم پادشاهئنا
 ددي: ”آللرئمي گؤئي و يرئن
 صاحئني اوجالاردا اولان تاري

ربّه قالديريرام كي، ۲۳ سنئن نه بئر
 ائئئي، نه ده بئر چاريق باغئني
 گؤتوره جيم، مبادا دئيه سن كي،
 من أبرامي وارلانديرديم. ۲۴ نؤكرلرئن
 يدئكلرئندن آيري، هچ بئر شي
 گؤتورميه جيم. اوسته لئك منئمله
 گدن آداملار-آئر، اشكول و ممره
 اؤز پايالارئني گؤتورسونلر.“

تارينين ابراملا عهدي ۱ بئر مودت
سونرا ابراما رويدا ربئن بو سوزو نازل
اولدو: "اي ابرام، قورنجا. سنن قانلانين
منم. اجرئن چوخ بويوك اولاجاق."
۲ ابرام ددي: "اي پروردنگار رب، منه
نه وره جكسن؟ منم اوولاديم يوخدور،
اومتن وارئي بو دمشقلي التعزردئر."
۳ ابرام سوزونه داوام وردى: "سن منه
اوولاد ورمه دئئن اوچون، باخ، اومتده
دوغولان توكر منم وارثتمدئر." ۴ او
واخت اونا ربئن بو سوزو نازل اولدو:
"او سنن وارثئن اولماياجاق، اوز بلندن
گلن اوولادين، سنن وارثئن
اولاجاقدير." ۵ رب اونو اشئيه
چيخارديب ددي: "گوئيه باخ، اگر
اوراداكى اولدوزلاري سايا بئلسن،
ساي." گئنه ددي: "نسلئن او قدر
اولاجاق." ۶ ابرام ربه ائمان گئئردى و
رب بونو اونا صالحلىك سايدى. ۷ رب
ابراما ددي: "من او ربم كي، سني
كلده لئلرئن اور شهرئدن چيخارتديم كي،
بو تورپاغى سنه مئراث ورمم." ۸ ابرام
سوروشدو: "يا پروردنگار رب، نجه بئلم
كى، اونو مئراث آلاجاغام؟" ۹ رب اونا
ددي: "منم اوچون بئر اوچ ياشلي ائتك،

من دوغرودان مني گۆرن تارييني
 گۆرموشم؟” ۱۴ بونا گۆره ده بو
 بولاق “بئر نلخايي رويي” آدلانير.
 او، قدشله بريدن آراسيندا يرلشتر.
 ۱۵ هاجر ابراما بئر اوغول دوغدو
 و ابرام هاجرئن دوغدوغو اوغولون
 آديني اسماعئل قويدو. ۱۶ هاجر
 اسماعئلي ابراما دوغاندا، ابرامين
 هشتاد آلت ياشي وار ائدي.

اونون آديني اسماعئل قويايسان،
 چونكي رب سننن ذلل لئيئي اشئب.
 ۱۲ او، وحشي اششك كمي بئر
 انسان اولاجاق:
 او هاميا،
 هامى دا اونا ضد چيخاجاق،
 بوتون قارداشلاري ائله چكئشمه ائچئنده
 ياشاياجاق. ۱۳ هاجر اونونلا دانیشان
 ربه ددي؛ “سن مني گۆرن
 تارييسان.” چونكي او دمئشدي: “آيا

ختنه، عهدن علامتی ۱ ابرام دوخسان
دوقوز ياشيندا اولاندا رب اونا
گورونوب ددي: “قادری- مطلق
تاري منم. منم حضورومدا ياشا و
قصورسوز اول. ۲ عهدی اوزومله
سنن آراندا قوياغام و نسلنی لاپ
چوخالدا جغام.” ۳ ابرام اوزو اوسته
دوشدو. تاري اونولا دانیشیب ددي:
۴ “منه گلنجه، باخ، سننله باغلا دیغیم
عهد بودور؛ سن بر چوخ مثلتن آتاسی
اولا جاقسان. ۵ داها سنه ابرام
دیله جک، بو گوندن آدین ابراهیم
اولا جاق، چونکی سنی چوخلو مثلتن
آتاسی اده جیم. ۶ سنی چوخ ثمره لی
اده جیم، سندن مثلتر توره ده جیم و
نسلندن پادشاهلار چیخا جاقلار.
۷ اوزومله سنن و سندن سوزا کی
نسلتن آراسیندا ابدی عهدی برقرار
اده جیم. من سنن و سندن سوزا کی
نسلتن تاریسی اولا جغام. ۸ بوتون
کنعان تورپاغینی کی، اوندا قرئب کیمی
یاشاییرسان، سنه و سندن سوزا کی نسلنه
مولک اولاراق همشه لک و ره جیم و
اونلارین تاریسی اولا جغام.” ۹ سوزا
تاری ابراهیمه ددي: “سنه گلنجه،

قوي نسلان عاصئلرئن يوردونا صاحب اولسون! ۶۱ ربقا و قوللوچولاري قانخيب دوه لره مئندئر و او آداملا بئرلكده گتدئر. بلجه، نوكر ربقاني گوئوروب گتدي. ۶۲ بو واخت اسحاق بئرلخايي روئندن گلهئشدي، چونكي او، نِگب تورپاغيندا ياشايردي. ۶۳ آخشام دوشنده اسحاق گرمك اوچون چؤللوويه گتدي. باشيني قالديريپ باخاندا گووردو كي، دوه لر گلر. ۶۴ ربقا دا باشيني قالديريپ اسحاق گورنده

دوه دن دوشدو. ۶۵ او، نوكر دن سوروشدو: “بو آدام كئمئر كي، بئزم پئشوايميز اوچون چؤللوويه گلر؟” نوكر ددي: “آغامدير.” ربقا روبندئي اوزونه چكئب اورتوندو. ۶۶ نوكر باش ورمئش بوتون ائشر باره ده اسحاقا دانئشدي. ۶۷ اسحاق ربقاني آناسي سارانين ياشاديغي چاديرا آپاردي و ربقاني آرواد آلدې و اسحاق اونو سودي. بلجه اسحاق آناسينين اولوموندن سوزا تسلي تاپدي.

ائبراهمئمن اولومو^۱ ائبراهم آيري بئر
 آرواد آدي. اونون آدي قطورا اندي.
 ۲ قطورا اونا بونلاري دوغدو: زئمران،
 يوقشان، مدان، متديان، يتشباق و
 شواح. ۳ يوقشاندان شبا و ددان اولدو.
 ددانين نسللري: آشورلولار، لتوشلولار،
 لومولولار. ۴ متديانين اوغوللاري: افاه،
 افر، ههنوك، ابداع و الدااع. بونلارين
 هاميسي قطورانين اولادلاريديرلار.
 ۵ ائبراهم بوتون وار-يوخونواسحاقا
 وردى. ۶ جاريه لرئتن اوغوللارينا دا
 هديه لر وردى. صاغليغيندا اونلاري
 اوغلو اسحاقين يانيندان شرقة، شرق
 تورپاغينا طرف گؤندردي. ۷ ائبراهم
 يوز يمتش بش ائل عؤمور سوردو. ۸ او،
 اوزون عؤمور سوروب حياتدان
 دويموش حالدا عؤمرونو باشا چاتديردي
 و خالقينا قوشولدو. ۹ اوغوللاري
 اسحاق و اسماعئل اونو ممره نئن
 موقابئلئنده اولان ماچلا ماغاراسيندا،
 خئتلي زوخر اوغلو عفرونون زمئسنئنده
 باسديرديلار. ۱۰ او زمئني ائبراهم
 خئتللردن ساتين آلميشدي. ائبراهم و
 آروادي سارا اورادا باسديريلدي.
 ۱۱ تاري ائبراهمئمن اولوموندن سونرا

سنن قارينندان ائكي خالق چيخاجاق.
بئر خالق او بئري خالقدان گوجلو
اولاجاق،

بؤيوکو کئچئئنه قوللوق ادهجک.
۲۴ رتبقانين دوغما واختي چاتاندا
اونون بطنئنده اِكْتَر اوغوللار وار
ائدي. ۲۵ ائلك دوغولان اوشاغين
بوتون درئسي قيرمیزی و توکلو
جوبه کئمي ائدي. اوندان اونون
آدينی عئسو قويدولار. ۲۶ اوندان
سونرا قارداشي دوغولدو. او،
آلي ائله عئسونون توپوغوندان
توتموشدو. بونا گوره ده اونون
آدي يعقوب چاغيريلدي. رتبقانين
اونلاري دوغدوغو واخت، اسحاق
آتميش ياشيندا ائدي. ۲۷ اوشاقلار
بؤيودولر. عئسو ماهئر شئكارچي و
چؤل آدامي اولدو. حالبوکي يعقوب
چاديرلاردا ياشايان مولايئم بئر
آدام اولدو. ۲۸ اسحاق عئسويو
سؤرددي، چونکي اونون شئكار

اتدئي حيوانلارين مزه سي آغزينا
خوش ائدي. لاکن رتبقا يعقوبو
سؤرددي. ۲۹ بئر گون يعقوب
شوربا پئشئردي. عئسو چؤلدن
آج گلدي. ۳۰ عئسو يعقوبا ددي:
“بو قيرمیزی شوربادان بئر آز ور،
يئم، چونکي آجميشام.” بونا گوره
ده عئسويا اِدوم آدي ورتلدي.
۳۱ يعقوب ددي: “اولجه ائلك
اوغوللوق حاقيني منه سات.”
۳۲ عئسو ددي: “باخ، من اولوم
حاليندايام، ائلك اوغوللوق حاقيني
نئمه لازيمدير؟” ۳۳ يعقوب ددي:
“اولجه منه آند ائچ.” عئسو اونا آند
ائچدي و ائلك اوغوللوق حاقيني
يعقوبا ساتدي. ۳۴ يعقوب عئسويا
چؤرك و مرجي شورباسي وردی.
عئسو يئب ائچدي و سونرا قانليب
گندي. بلجه عئسو ائلك اوغوللوق
حاقينا حقارت ائدي.

اِسْحاق و اَبْمَلِك ۱ اَبْرَاهِمُئِن ياشاديغي
 گونلرده اولان آجليقدان ساوايي،
 اُولكهده داها بئر آجليق اولدو. بونا
 گۆره اِسْحاق گِراراء، فِئلسْطَلِي لَرِن
 پادشاهي اَبْمَلِكُئِن يانينا گتدي. ۲ رب
 اونا گۆرونوب ددي: “مئصْرَه گتمه؛
 سنه دئيه جيم اُولكهده ساكن اول.
 ۳ بو تورپاقدا قال. من سننله اولاجام
 و سنه بركت و رثب بوتون بو اُولكه لري
 سنه و سنن نسلنه و ره جيم؛ اتان
 اَبْرَاهِمَه اَمْجِدِيْمْ آندي يرئنه يتره جيم.
 ۴ نسلني گۆيده كي اولدوزلار قدر
 چوخالدا جام و بوتون بو اُولكه لري
 سنن نسلنه و ره جيم. ير اوزونون بوتون
 مئتلري سنن نسلن واسطه سئله بركت
 آلاجاقلار. ۵ چونكي اَبْرَاهِمْ مندن
 ائطاعت ادئب فرمانلار يما، امر لرئمه،
 قايدالار و قانونلار يما عمل اتدي.”
 ۶ بلجه اِسْحاق گِرادا قالدي. ۷ اورانين
 ساكنلري اِسْحاقين آروادي باره ده
 سوروشاندا، اِسْحاق ددي: “او منم
 باجيمدير.” چونكي قورخوردو دسن:
 “او منم آرواديمدير.” و دوشونوردو كي،
 “رئبقادان اؤتري بو يرئن آداملاري مني
 اؤلدوررلر، چونكي او گؤزلدئر.”

تورپاغين شئره سئني،

بول بوغدا و چوخلو تزه شراب ورسئن.

۲۹ خالقلار سنه قوللوق اتسئنلر،

مئلئر سنه باش آيسئنلر.

اؤز قارداشلارينا آغا اولاسان،

آنانين اوغوللاري سنه باش آيسئنلر.

سنه لعنت ادنلره لعنت گلستن،

سنه برکت ورنلر برکت آلسينلار.

أسحاقين عئسويا برکت ورمه سئ

۳۰ أسحاق يعقوبا برکت ورتب

قورتاراندان سوزرا، يعقوب آتاسي

أسحاقين يانيندان چيخار-چيخماز

قارداشي عئسو شئكاردان قايتدي.

۳۱ عئسو دا لذتلي يمک حاضيرلاييب

آتاسينا گئتردي و اونا ددي: “آتام

قالچيب، اوغلونون گئترديي شئكار

آتئندن يستن و منه برکت ورسئن.”

۳۲ آتاسي أسحاق اوندان سوروشدو:

“سن كئمسن؟” او جاواب وردی:

“من ائلك اوغلون عئسويام.”

۳۳ أسحاقين جانينا چوخ تئتره مه

دوشدو و ددي: “بس اوندا حيوان

شئكار ادئب منه گئترن كم ائدي كي،

سن گلهمه مئشدن قاباق هر شيدن يدئم و

اونا برکت وردئم؟ آرتيق برکت اونونكو

اولاجاق.” ۳۴ عئسو آتاسينين سؤزلرئي

اشئندنه اوچادان و آجي سسله فرياد

ادئب ددي: “آي آتا، منه ده برکت

ور.” ۳۵ أسحاق ددي: “قارداشين

حئيله ائله گلئب سنئن برکتئي آدي.”

۳۶ عئسو ددي: “اونو ناحاق يره يعقوب

چاغيرميرلار كي؟ بونولا ائكي دفة دئر

كي، مني آدادير: قاباق ائلك اوغوللوق

قارداشيم، ائله گلئب سنئن برکتئي آدي.”

یوخاریدا گۆیلرئڭ شخندن اوزاق
 اولاجاق. ۴۰ قیلنجینلا یاشاییب،
 قارداشینا قوللوق اده جکسن.
 اما آزاد اولماق ائسته ینده
 اونون یوغونو بوینودان قیریپ
 آتاجاقسان. ۴۱ آتاسی یعقوبا برکت
 وردئینه گۆره، عئسو قارداشینا
 کئن باغلادی. او اؤز-اؤزونه ددی:
 “آتامین ماتم گونلری یاخینلاشیر. او
 زامان قارداشیم یعقوبو اؤلدوره رم.”
 ۴۲ بؤیوک اوغلو عئسونون ددی
 سؤزلر ربقانین قولاغینا چاتدی.
 بونا گۆره ده خبر گؤندرئب
 کئچک اوغلو یعقوبو چاغیردی و
 اونا ددی: “باخ قارداشین عئسو
 سنی اؤلدورمک قصدئله اؤزونه
 تسلی ورئ. ۴۳ اوغلوم، ائندی

سؤزومه قولاق آس: قانلیب
 خارانا، قارداشیم لابانین یانینا قاچ.
 ۴۴ قارداشینین حُرصی سویوانا
 قدر، بئر مودت لابانین یانیندا قال،
 ۴۵ او زاماناجاق کی، قارداشینین
 سنه اولان قضی سؤنسون و اونا
 اتدیئینی یادیندان چیخارتسین.
 اوندا من خبر گؤنده رئب سنی
 اورادان چاغیرارام. نه اوچون
 بئر گونده ائکئئزردن ده محروم
 اولوم؟” ۴۶ سونرا ربقا اسحاقا
 ددی: “خئتلی قیزلارین ائندن
 حیاتیمدان بزدئم. اگر یعقوب دا بلجه
 بو اولکهنن قیزلاریندان، اؤزونه
 خئتلی آرواد آلسا، حیایم داها نیه
 یارایاجاق؟”

اسحاقين يعقوبو لابانين يانينا
 گوئدرمه سی ۱ اسحاق يعقوبو چاغيريب
 اونا برکت وردی و اونا امر اتدي:
 “کنعان قيزلاريندان آرواد آلما. ۲ قالخيب
 پدان آراما، بؤيوک آتان بتوعلئن اوتنه
 گت. اورادان داينن لابانين قيزلاريندان
 اوژونه آرواد آل. ۳ قادئری مطلق تاري
 سنه برکت ورسئن، سني ثمره لي ادئب
 نسلئي چوخالتسين، إله كي، سندن
 چوخلو خالقلار توره سنن؛ ۴ ائبراهئمن
 برکتئي سنه و سنئله بئرلئکده نسلئنه
 ورسئن كي، تارينن ائبراهئمه وردئي
 تورپاغی، قرئب کئمي ياشاديغين
 تورپاغی، مئراث اولاراق آلاسان.”
 ۵ اسحاق يعقوبو يولا سالدي. او،
 پدان آراما، يعقوبلا عئسونون آناسي
 رئبقانين قارداشي آراملي بتوعل اوغلو
 لابانين يانينا گتدي. ۶ عئسو گوئردو
 كي، اسحاق يعقوبا برکت وردی و
 اوژونه آرواد آلماق اوچون اونو پدان آراما
 گوئدردي؛ هم ده اونا برکت ورن زامان
 “کنعان قيزلاريندان آرواد آلما” ديئب
 امر اتدي، ۷ يعقوب دا آتا-آناسينا قولاق
 آسيب پدان آراما گتدي. ۸ عئسو گوئردو
 كي، کنعان قيزلاري آتاسي اسحاقين

باجيسينا پاخيليق اتدي و يعقوبا ددي: "منه اوشاق ور، يوخسا اولهرم." ۱۱ لئيه "اوغور قازانديم" دئيب اونون
 ۲ يعقوبون راحئله قضبي آلولاندي و ددي: "مگر من سنن بطننه ثمره ورمهين و
 تارييام؟" ۳ راحئل ددي: "باخ، بو کنزئم بلحا، اونونلا ياخينليق ات كي،
 دئزلئمئن اوستونه بئر اوشاق دوغسون و اوندان بئر عايئلم اولسون." ۴ راحئل
 کنزري بلحاني اونا آرواد اولماق اوچون وردی و يعقوب اونون يانينا گئردی.
 ۵ بلحا بويلو اولوب يعقوبا بئر اوغول دوغدو. ۶ راحئل ددي: "تاري مني
 حاقلي چيخارتدي و سسئمي اشئدئب منه بئر اوغول وردی." بونا گؤره ده
 اونون آديني دان قويدو. ۷ راحئلئن کنزري بلحا گئنه بويلو اولوب يعقوبا
 ائکئنجي اوغول دوغدو. ۸ راحئل ددي: "باجيملا گوجلو موبارئزه گئرئشئب
 اونا قالب گلدئم." او، اوشاغين آديني نفتالئ قويدو. ۹ لئيه داها دوغماديغيني
 گورنده کنزري زئلپاني گؤتوروب يعقوبا آرواد اولماق اوچون وردی. ۱۰ لئيه نئن
 کنزري زئلپا يعقوبا بئر اوغول دوغدو.

۱۱ لئيه "اوغور قازانديم" دئيب اونون آديني جاد قويدو. ۱۲ لئيه نئن کنزري زئلپا
 يعقوبا ائکئنجي اوغول دوغدو. ۱۳ لئيه ددي: "خوشبختم، چونكي آروادلار
 مني بختور ساياجاقلار." او، اوشاغين آديني آشر قويدو. ۱۴ رعوئن بوغدا بئچيني
 واختي گدئب زمئده محبت اوتلاري تاپدي و اونلاري آناسي لئيه يه گئردی.
 راحئل لئيه يه ددي: "خاهئش ادئم، اوغونون محبت اوتلاريندان منه ده ور."
 ۱۵ لئيه اونا ددي: "آرئمي التمدن آديغين بس دئيل؟ ائدي ده آسته يئرسن كي،
 اوغومون محبت اوتلاريني آلاسان؟" راحئل ددي: "اگر اله دئر، قوي آرئم
 اوغونون محبت اوتلارينين عوضئنده بو گجه سنئله ياتسين." ۱۶ يعقوب آخشام
 چؤلدن گلنده، لئيه اونون پئشوازينا چيخيب ددي: "منئم يانينا گئر، چونكي
 سني اوغومون محبت اوتلاري ائله ساتين آليشام." يعقوب او گجه اونونلا
 ياتدي. ۱۷ تاري لئيه ني اشئدي و او بويلو اولوب يعقوبا بشئنجي اوغونو
 دوغدو. ۱۸ لئيه ددي: "تاري حاقيمي

وردی، چونکي کنڙمي آرئمه وردئم.”
 او، اوشاغين آديني يئساكار قويدو.
 ۱۹ لئيه گئنه بويلو اولوب يعقوبا آلتينجي
 اوغونو دوغدو. ۲۰ او ددي: “تاري منه
 ياخشي بئر هديئه وردی، بو دغه آرئم
 منه دير ورر، چونکي اونا آلتی اوغول
 دوغوم.” او، اوشاغين آديني زبولون
 قويدو. ۲۱ سوزا بئر قيز دوغوب، آديني
 دئنا قويدو. ۲۲ تاري راحلي يادا ساليب
 اونو دا اشئدي و بطنئي آچدي. ۲۳ او
 بويلو اولوب بئر اوغول دوغدو و ددي:
 “تاري نجالتئمي گؤتوردو.” ۲۴ او “رب
 منه بئر اوغول دا آرتيرسين” ديب،
 اوشاغين آديني يوسئف قويدو.

يعقوبون سورولره صاحب اولماسي
 ۲۵ راحل يوسئفي دوغاندان سوزا،
 يعقوب لابانا ددي: “منی گؤندر، اؤز
 اؤمه و اولکهمه گدئم. ۲۶ عوضئنده
 سنه خئدمت اتدئيم آروادلاريمي و
 اوشاقلاريمي دا ورر، گدئم، چونکي سنه
 نجه خئدمت اتدئيمي بئلسن.”
 ۲۷ لابان اونا ددي: “اگر ائدي سنن
 گؤزونده لطف تاپميشام، يانيدا قال،
 چونکي فالدان آنلاديم کي، سنه گؤره
 رب منه برکت ورتب.” ۲۸ سوزا

EXO

اِسْرايِل اوْلا دلا رينين مئصّرده كي
 وضعيئي^۱ اِسْرايِل اوْلا دلا رينين
 آدلاري كي، عايئله لري ائله، يعقوبلا
 بئرئلكده مئصّره گلدئر، بونلار ائدي:
^۲ رِعوبئن، شَمعون، لاوي، يهودا،
^۳ يئسا كار، زبولون، بنيامين،^۴ دان،
 نفتالي، جاد، آشر،^۵ يعقوبون نسلئندن
 گلئر يئمئش نفر ائدئر. يوسئف آرتيق
 مئصّرده ائدي.^۶ يوسئف اوْلدو،
 قارداشلاري و او نسلئتن هاميسي دا
 اوْلدولر.^۷ لاكئن اِسْرايِل اوْلا دلا رينين
 آرتديلار، توره يئب چوخالديلار، چوخ
 قووتلي اولدولار، و اولكه اونلارلا
 دولوب داشدي.^۸ مئصّرده تزه بئر
 پادشاه تخته چيخدي كي، يوسئفي
 تانيميردي.^۹ او، خالقينا ددي: “باخين،
 اِسْرايِل خالقي سايجا بئزدن چوخ و
 داها قووتلئدئر.^{۱۰} گلئن اونلارلا اولان
 رفتاريميزدا حئكمتلي اولاق، مبادا
 چوخالسينلار و موچارئبه واختي
 دوشمنلرئمئزله بئرله شئب، بئزه ضئد
 ووروشسونلار و اولكه ني ترك اتسئلر.”
^{۱۱} بلجه مئصّرئلئر اِسْرايِل
 اوْلا دلا رينين اوستونه ائش نظارتچلري
 قويدولار كي، آغير ائشلرله اونلاري

اده جيم؛ زورلا اونلاري بوراخاجاق،
 بئر ده زورلا اونلاري اؤلكه دن
 قوواجاق. ” ٢ سوزا تاري موسايا
 ددي: “ من رَّبِّم. ٣ من ابراهئمه،
 اسحاقا و يعقوبا قادئري موطلق تاري
 اولاراق گؤرونوم، اما اونلارا
 اوزومو رب آدي ائله تانيتماديم.
 ٤ اونلارلا عهد ده باغلاديم كي، قرتب
 ياشاديقلاري اؤلكه ني، يعني گنغان
 اؤلكه سئني اونلارا ورئم. ٥ بوندان علاوه
 مئصئرلى لرئن اسارتده ساخلاديني
 اسرايئل اؤولادلارينين باغير تيسيني
 اشمئشم و اوز عهدئمي خاطيرلاميشام.
 ٦ بونا گوره اسرايئل اؤولادلارينا
 ده: من رَّبِّم. سئزي مئصئرلى لرئن
 ظولوندن چيخارداجاغام، اونلارين
 اسارتئندن سئزي قورتاراجاغام و
 قودرتلي ائمله، بؤيوك جزالارلا سئزي
 خئلاص دا اده جيم. ٧ او واخت سئزي
 اوزومه خالق اده جيم و سئزن تارينيز
 اولاجاغام. او واخت بئله جكسئئنز

كي، سئزي مئصئرلى لرئن ظولوندن
 قورتاران رب تارينيز مم. ٨ سئزي او
 اؤلكه يه گئتره جيم كي، اونو ابراهئمه،
 اسحاقا و يعقوبا وره جيئمه آند ائچدئم.
 اونو سئزه مولك وره جيم؛ رب مم. ”
 ٩ موسا اسرايئل اؤولادلارينا اله ددى.
 اما اونلار روحدان دوشدوكلرئنه و
 آغير اسارت چكدئكلرئنه گوره موسايا
 قولاق آسماديلار. ١٠ رب موسا ائله
 دانئشيب ددي: ١١ “ مئصئر پادشاهي
 فئرعونون يانينا گدئب ده: « اسرايئل
 اؤولادلارينين اؤلكه دن بوراخ! » ١٢ اما
 موسا ربئن حوزوروندا ددي: “ اسرايئل
 اؤولادلاري منه قولاق آسمادي؛
 فئرعون منه نجه قولاق آساجاق؟ چونكي
 من دانئشماقدا فصئح بئر آدام ديئم.
 ” ١٣ رب موسا و هارونلا دانئشيب،
 اونلارا اسرايئل اؤولادلاري و مئصئر
 پادشاهي فئرعون اوچون امرلر وردى
 كي، اسرايئل اؤولادلارينين مئصئر
 تورپاغيندان چيخارتسينلار.

موسانين و هارونون نسل شجره سی
 ۱۴ ائسرائیل اوولادلارینین عایله
 باشچیلاری بونلاردیر: ائسرائیلتن ائلك
 اوغلو رعوبئثن اوغوللاری: خنوخ،
 پالو، خصرون و گرمی؛ رعوبئثن
 عایله سی بونلاردان عبارتدیر.
 ۱۵ شمعونون اوغوللاری: یموال، یامئن،
 اوحد، یاکئن، سوخر و کنعانی بئر
 آروادین اوغلو شاول؛ شمعونون عایله سی
 بونلاردان عبارتدیر. ۱۶ نسللرئنه گوره
 لاوئثن اوغوللاری بونلاردیر: گرشون،
 قوحات و مراری. لای یوز اوتوز یدی
 ائل عؤمور سورموشدور. ۱۷ عایله لرئنه
 گوره گرشونون اوغوللاری: لئینی و
 شعی. ۱۸ قوحاتین اوغوللاری: أمرام،
 یئصهار، خبرون و اوزی ال؛ قوحات یوز
 اوتوز اوچ ائل عؤمور سورموشدور.
 ۱۹ مرارئثن اوغوللاری: مخلی و موشی؛
 نسللرئنه گوره لاوئلی لرئن عایله لری
 بونلاردان عبارتدیر. ۲۰ أمرام بئئسی
 یوکبدله اولندی؛ یوکبد هارون و موسانی
 دوغدو. أمرام یوز اوتوز یدی ائل عؤمور
 سوردو. ۲۱ یئصهارین اوغوللاری:
 قورخ، ننگ و ذئکری. ۲۲ اوزی یئثن
 اوغوللاری: مئشال، ایصافان و ستیری.

قويدوم، قارداشين هارون دا سنئن پيغمبرئن اولاجاق. ۲ بوتون سنه امر اتدئكلرئمي دئيه جكسن، قارداشين هارون دا فترعونا دئيه جك كي، اسرائيل اوولادلارين اؤلكه دن آزاد بوراخسين! ۳ لاكن من فترعونون اوره يئني عئنادكار اده جيم كي، مئصئر تورپاغيندا گؤرسده جيئم علامتلا و مؤجوزه لري چوخالديم. ۴ سئزه قولاق آسماسين. او واخت من الئمي مئصئر تورپاغينا اوزا ديب، بؤيوك جزالار

گؤندره رك، قوشونومو، خالقيم اولان اسرائيل اوولادلارين مئصئر اؤلكه سنئن چيخاردا جامام. ۵ الئمي مئصئر اؤلكه سنئه اوزا ديب اسرائيل اوولادلارين اونلارين آراسيندان چيخارتيديغيم واخت مئصئرلئر بئله جكلر كي، رب منم! ۶ رب موسا و هارونا نجه امراتمشدي، اونلار دا اله اتدئلر. ۷ فترعونلا دانيشديقلاري واخت، موساين هشتاد، هارونون دا هشتاد اوچ ياشي وار اندي.

ھارونون دینگی ^۸ رب موسایا و ھارونا
 ددی: ۹ «فترعون سئزه دئینده کی، «بئر
 مؤجوزه گؤرسدن.» موسا ھارونا
 دسن: «اؤز دینگنی گؤتوروب
 فترعونون قاباغیندا یره آت کی، ائلانا
 دؤنسون.» ۱۰ موسا و ھارون فترعونون
 یانینا گلئب، رب نجه امر اتمئشدی، اله
 ده اتدئله. ھارون اؤز دینگنی فترعونون
 و اونون اعیانلارینین موقابئلئنده یره
 آتدی و دینگ ائلانا دؤندو. ۱۱ لاکئن
 فترعون مودرئک آداملاری و
 جادوگرلری چاغیردی. مئصئر
 سحر بازلاری دا اؤز سحرلری ائله بله
 اتدئله. ۱۲ هر بئری اؤز دینگنی یره آتیب
 ائلانا دؤندردي، آما ھارونون دینگی،
 اونلارین دینکلرینی اودو. ۱۳ لاکئن
 ربئن ددی کئمی فترعونون اوره یی
 عئنادکار اولدو و اونلارا قولاق آسمادی.

بئرئنجی جزا: سویون قانا دؤئمہ سی ۱۴ رب
 موسایا ددی: «فترعونون عئنادکار اوره یی
 وار، خالقی بوراخماقدان بویون قاچیردیر.
 ۱۵ سن صاباح سحر او زامان کی، فترعون
 سویا طرف گدئر، اونون موقابئلئنه چیخ.
 اونونئل چایینین ساحتئلئنده گؤزله یئب،

بله ده: «دؤنوب پي حخوت قاباغيندا،
 ميگدوللا دهنزن آراسيندا دوشرگه
 سالين. بعل صنفون موقابلتنده دهنزن
 ساحلتنده دوشرگه ننز اولسون.
 ۳ فرعون دوشونه جک کي، اسرائيل
 اوولادلاري آماجسيز سرگرداندير، صحرا،
 يوللاريني کسئيدئر. ۴ آما من فرعونون
 اوره يئي عئنادکار اده جيم کي، او سزي
 تعقب اتسن. سوزا فرعون و اونون
 بوتون قوشونو واسطه سئله عزتنه جيم.
 مئصئرلئر بئله جکلر کي، رب منم.»
 اسرائيللر لربله ده اله دئئر.

مئصّر لئلر ائسرائیل اوولادلارینی تعقّب
 ادئرلر ۵ مئصّر پادشاهینا ائسرائیل
 خالقینین قاچدیغینی خبر ورنده، فئرعون
 و مأمورلارینین فئکری دیشئلدی.
 اونلار ددئلر: “بئز نه اوچون بله ائدئک؟
 ائسرائیل اوولادلارینی نئی
 قوللوغوموزدان بورا خدیق؟ ۶ فئرعون
 دؤیوش عارابالارینی حاضرلا ییب،
 آداملارینی اؤزواتله گؤتوردو. ۷ او،
 آلتی یوز سیمه دؤیوش آرابا، و مئصئرن
 بوتون باشقا عارابالارینی گؤتوردو. هر
 آرابانین اؤز مأمورو وار ائدی. ۸ رب
 مئصّر پادشاهی فئرعونون اوره یئنی
 عئنادکار ائدی و او، ائسرائیل
 اوولادلارینی تعقّب ائدی. آما ائسرائیل
 اوولادلاری جورعتله گدئردئلر.
 ۹ مئصئر لئلر، فئرعونون بوتون آتلااری،
 عارابالاری، سورنلرینی و قوشونو
 اونلاری تعقّب ادئب فی حئروت
 یانیندا، بعل صفون موقابئلئنده دهنزن
 ساحئلئنده قوردوقلاری دوشرگیه
 چاتدیلار. ۱۰ فئرعون یاخینلاشاندا
 ائسرائیل اوولادلاری باخیب گؤردولر
 کی، مئصئر لئلر اونلارین دالینجا گلئرلر.
 بونا گؤره ده چوخ قورخوب، ربّه

دوندو او دهنز قوينوندا كي درئلكلرئ
سولاري! ۹ دوشمن ددي:

“اونلارين دالينجا گده جيم؟ اونلارا
چا تيب، قنئمت پايلايا جغام:

بوندان دويا جاق جانيم؛

قيلينجيمي چكه جيم، و الئم اونلاري
محو اده جك. ” ۱۰ يلئني اوفوردون،
دهنز اونلاري بورودو.

قورغوشون كئمي، اونلار هيبتلي
سولاردا باتديلار. ۱۱ يارب،

آلاهلار آراسيندا سنئن كئمي كئم
وار؟

سنئن كئمي موقدسلئكده عظمتلي،

حمدلرده زهملي، و عجائب يارادان

مگر وار؟ ۱۲ ساغ الئني اوزاتدين،

و تورپاق اونلاري اودو.

۱۳ قورتارديغين خالقا سن اوز

مجبئتنده يول گورستدئن.

موقدس مسكنئنه، اوز گوجونده

آپاردين. ۱۴ اشئدن خالقلار

اسه جكلر؛

آتي و آتليني دهنزه توللادي. ۲ رب منئم
قووتئم، منئم نغممدئر. ،

او، منئم نئجاتيم اولوب.

بو منئم تاريمدير،

اونا حمد اده جيم.

آتامين تاريسيدير،

ربي اوجالدا جغام. ۳ رب دؤيوشچودور،

ربدئر اونون آدي. ۴ فئرعونون دؤيوش

عارابالاريني و قوشونونو دهنزه آتيب.

سچمه افسرلري ده قيرميزي دهنزده

بوغولوبلار. ۵ درئن سولارا

بورونوب، داش كئمي درئلكلرده

قرق اولدولار. ۶ يارب! سنئن صاغ

الئن قودرتده شوؤكئئدئر.

يارب! سنئن صاغ الئن، دوشمنى آزندئر.

۷ سنه ضئد چيخانلاري، عظمتئن

بؤيوكلوبونده، يره بيخدين

گؤندرديئن يانديريب ياخان قضب،

اونلاري سامان چؤپو كئمي كول

ادئر. ۸ بورنونون نفسي ائله سولار بئر

يره بيغيلدي!

بيغيلديلار بئر يره او آخان سولار!

آل لرتئین قوردوغو یرە. ۱۸ رب ابدن
 ابدە جک سلطنت ادە جکدئە،
 ۱۹ فئرعون آتاری، دؤیوش
 عارابالاری، اونلارا مئنلرله بئرلئکده
 دهنزه گئرنده، رب دهنزن
 سولارینی اونلارین اوستونه گری
 قایتارمیشدی. لاکئن ائسرائیل
 اوولادلاری دهنزن اورتاسیندان
 قورولوق یردن چکمئشدئر.
 ۲۰ هارونون باجیسی پیغمبر مریم،
 ائنه دف آدی، بوتون آروادلار
 دف و رقصلرله اونون دالینجا
 چیخدیلار. ۲۱ مریم اونلارین
 موقابئلئنده بونغمه نی اوخودو:
 ربّه اوخویون، چونکی اوجالدیقجا
 اوجالیب
 آتی و آتینی دهنزه توللادی!

فئلسط بؤلگه سئئن ساکنلرئنی قورخو
 باسیب. ۱۵ او آن ادوم باشچیلارینی
 دهشت بورودو.
 موآب ریسلرئنه لرزه دوشور؛
 بوتون کنعان ساکنلری آریئبلر.
 ۱۶ اونلارین اوستونه قورخو
 دوشدو، دهشت گلدی.
 قولونون عظمتی ائله اونلار داش کئمی
 قورویوب قالیلار.
 او واختاجاق کی، خالقین کچسئن،
 یارب،
 او واختاجاق کی، قورتاردیغین
 خالق کچسئن، یارب! ۱۷ خالقینی
 گئئرئب، مئرائین اولان داغدا
 آکه جکسن،
 اوزون اوچون مسکن اتدئین یرە، یارب!
 موقدس مکانینا، ای پروردئگار،

آجي سو ۲۲ موسا اُسرايئل خالقيني
 قيرميري دهنزدن گنتردي. اونلار شور
 صحراسينا چيخيپ اورادا اوچ گون يول
 گنترلر، آما سو تاپماديلار. ۲۳ مارايا
 چاتديلار، لاكئن اورانين سويونو انچه
 بئله دئلر، چونكي آجي اندي. بونا گوره
 ده اوير مارا آدلانير. ۲۴ خالق موسادان
 گيلئك ادب ددئلر: “نه انچك؟”
 ۲۵ موسا ربه فرياد اتدي و رب اونا بئر
 آغاج گورستدي. موسا اونو سويو آتدي
 و سو شترئن اولدو. رب اورادا،
 اُسرايئل اوولادلارين ائمتاحانا چكدئي
 يرده، اونلار اوچون قايدا-قانون
 قويوب، ددي: ۲۶ “اگر ستر تارينيز
 ربئن سسنه دئقتله قولاق آسيب اونون
 گوزلري قاباغيندا صداقتلي اولاسينيز،
 اونون امرلرني اشدئب بوتون
 قايدالارين رعايت اده سئنئز،
 مئصرتلره وردئيم ناخوشلوقلارين هچ
 بئرني ستره ورميه جيم. چونكي ستره
 شفا ورن رب، منم.” ۲۷ سونرا اُسرايئل
 اوولادلاري ائلمه گلدئر. اورادا اون
 انكي سو قايناعي ويمئش خورما آغاجي
 وار اندي. اُسرايئل خالقي اورادا
 سولار اطرافيندا دوشرگه قوردو.

حاضیرلایاجاغی پالتارلار بونلاردیر:
 دوشلوک، افود، اوست جوبه،
 ناخیشلی خترقه، عمّامه و قورشاق. بو
 موقدّس پالتارلاری قارداشین هارونا و
 اوغوللارینا حاضیرلا سینلار کی، منه
 کاهنئیک اتسنلر. ۵ قوی پالتارلاری
 حاضیرلایانلار قیزیل، لاجورد، ارغوانی
 و قیرمیزی پارچا و نازئک کتان
 گوئتورسونلر.

نادابی، ابّهونو، الازاری و ائماماری
 اسرایئل اوولادلارینین آراسیندان یانینا
 گتئر کی، اونلار منه کاهنئیک اتسنلر.
 ۲ قارداشین هارونا عزّت و گوئلئک
 اوچون موقدّس پالتارلار حاضیرلا.
 ۳ سن ده منم حکمت روحو ائله
 دولدوردوغوم بوتون مهارتلی اوستالارا
 تاپشیر کی، هارونون تقدّس اولونماسی
 اوچون اونا پالتارلار حاضیرلا سینلار و
 او منه کاهنئیک اتسن. ۴ اونلارین

اِفود ۶ اِفودو قيزيلدان، لاجورد،
 ارغواني و قيرمیزی پارچا و نفَس
 توخوموش نازنک گاندان ناخيشلا
 دوزلتسنلر. ۷ ائكي چئيشنلک اولسون
 كي، هر ائكي اوجونو بئر بئرئنه باغلاييب
 بركئدر. ۸ اِفودو باغلايانين اوستوندن
 گلن ناخيشلي گمر، اونونلا بئر حصه دن،
 او دا قيزيلدان، لاجورد، ارغواني و
 قيرمیزی پارچا و نفَس توخوموش
 نازنک گاندان اولسون. ۹ ائكي عدد
 دامارلي عقتق داشي گؤتور و اوستونده
 اُسرايئئن اوغولارينين آدلاريني حگ
 ات. ۱۰ اونلارين دوغولما سيراسينا
 موطابق بئر داشين اوستونده آلي آد، او
 بئرئسنئن اوستونده قالان آلي آدي،
 ۱۱ حگا كين ائشي اولان مؤهور اويماسي
 كئمي ائكي داش اوستونده اُسرايئئن
 اوغولارينين آدلاريني حگ ات.
 حؤرمه قيزيل ساغاناقلارا ساليب، ۱۲ بو
 ائكي داشي اِفودون چئيشنلكرئنه تاخ.
 بونلار اُسرايئئن اوغولارينين خاطره
 داشلاريدير؛ هارون اونلارين آدلاريني
 ربئن قاباغيندا ائكي چئينئنده خاطره
 كئمي گؤدره جگ. ۱۳ حؤرمه
 قيزيلدان ساغاناقلار دوزلت،

داوام ورئردئلر. ۴ او واخت موقدس
 يرئن بئناسي ائله مشغول اولان بوتون
 حئكتلي صنتكارلار هر انئشئدن آل
 چكئب، ۵ موسانين يانينا گلدئلر و اونا
 ددئلر: “خالق ربئن امر اتدئني بئنا انئي
 اوچون لازيم اولاندان داها چوخ
 شي گتئرئب.” ۶ موسا امر وردى و
 دوشرگه ده اعلان اتدئردي كي، نه
 كئشي، نه ده آرواد موقدس ير اوچون
 داها هديئه گتئرمه سنن. بلجه خالقين
 چوخ هديئه گتئرمه سننه مانع اولدو.
 ۷ چونكي بوتون انئي گؤرمك اوچون
 لازيم اولان مئقداردان داها دا آرتيق
 واراندي.

رب موقدس يرئن بئنا انئشني اتمك
 اوچون اونلارا بو انئي باچارماق
 اوچون حئكت و فراست ورمئشدي،
 گرگ ريبين بوتون اونلارا امر اتدئني
 كئمي انئله سنئر. ” ۲ موسا بصبه لئل،
 اوھولئياي و بوتون اوركلري حئكتله
 دولو يعني ربئن اونلارين اوركلرئنه
 حئكت قويدوغو آداملاري، اوركدن
 بو انئي گؤرمك آستەينلرئن ھاميسيني
 چاغيردي. ۳ اونلار موقدس يرئن بئنا
 انئشني گؤرمك اوچون انسرائل
 اوولادلارينين بونا گؤره گتئرديني
 بوتون هديئه لري موسانين يانيندان
 گؤتوردولر. انسرائل اوولادلاري هر
 سحر اوز گؤيلو ائله تقدملر گتئرميه

ربّٰن خيمه سئئن دوزلدئله سي ^۸ ائشي
 گوئرمک اوچون اورکلري حئکمتله دولو
 بوتون آداملار، خيمه ني اون پرده دن
 دوزلدئئر. پرده لر نفئس توخونموش
 نازئک گگانان لاجورد، ارغواني و
 قيرمیزی پارچادان، اوستونو ده گروبلا ر
 شکلتنده ناخيشلا دوزلدئئر. ^۹ هر
 پرده نئن اوزونلوغو ائيرمي سگئز قول آچ
 ، ايني ده دؤرد قول آچ ائدي. بوتون
 پرده لر همن اوچلوده ائدي. ^{۱۰} پرده لر ن
 بئشي بئر بئرئنه بئرلئشي. او بئري بئشي ده
 بئر بئرئنه بئرلئشي. ^{۱۱} بئر بئرلئشمه نئن
 اوجوندا اولان پرده نئن قيراغيندا لاجورد
 ائله لر دوزلدئئر؛ او بئري بئرلئشمه نئن
 اوج پرده سئئن قيراغيندا دا بئر بئرئئن
 موقابئلئنده اولاراق، همن شگکده ائله لر
 دوزلدئئر. ^{۱۲} بئر پرده يه آئي ائله، او
 بئري بئرلئشمه کي پرده نئن قيراغيندا دا،
 آئي ائله بئر بئرئئن موقابئلئنده دوزلدئئر.
^{۱۳} قيزيلدان آئي گئره دوزلدئئر،
 گئره لرله پرده لري برکئتئر و چاديري
 بئرلئشدؤرئئر. بلجه، خيمه بوتوو اولدو.
^{۱۴} خيمه ني اوئرتن چادير اوچون کچي
 توکوندن اون بئر پرده دوزلدئئر. ^{۱۵} هر
 پرده نئن اوزونلوغو اوتوز قول آچ ، ايني

خدمت اوچون توخونموش پالتارلاري حاضيرلاديلار، نجه كي، رب موسايا
 لاجورد، ارغواني، و قيرمیزی پارچادان امراتمشدي.

اِفودون دوزلدئله سى ^۲ اِفودو قيزيلدان،
 لاجورد، ارغواني و قيرمیزی پارچا و
 نفئس توخونموش نازئك گگانان
 دوزلتدي. ^۳ قيزيل لؤوحه لري دؤيدولر
 و او، اونلاردان ساپلار گسدي و
 اونلارلا لاجورد، ارغواني و قيرمیزی
 پارچا و نازئك گگانين آراسينا نفئس
 توخونموش ناخيشلار تئكدئلر. ^۴ ائكي
 چئئئنئك دوزلتدئر كي، اِفودون هر
 ائكي اوجونو بئر بئرئنه باغلايبردي. ^۵ اونو
 اوستوندن باغلايان ناخيشلي كمر، همن
 حئصه دن يعني او دا قيزيلدان،
 لاجورد، ارغواني و قيرمیزی پارچا و
 نفئس توخونموش نازئك گگانان ائدي.
 نجه كي، رب موسايا امر اتمئشدي.
^۶ دامارلى عقتق داشلاري كي،
 اونلارين اوستونده اُسرايئل
 اوغوللارينين آدلاري مؤهور اوبماسي
 كئمي حگ اولونموشدو و حؤرمه قيزيل
 ساغاناقلارا ساليئميشدي، ^۷ اِفودون
 چئئئنئكلرئنه تاخديلار. بونلار اُسرايئلن
 اوغوللارينين خاطره داشلاريدير. نجه
 كي، رب موسايا امر اتمئشدي.
 دؤشلوبون دوزلدئله سى ^۸ دؤشلوبو ده

LEV

يانديرما قورباني^۱ رب موساني چاغريب
حضور چاديريندان اونا بله ددى:
^۲“اسرايئل اوولادلارينا دانيشيب
اونلارا بله ده: «سئزدن هر كس اوڭز
حيوانلار يندان ربه قوربان گئترنده،
قوربانليغيني زي گرگ قويون-چكندن، يا
دا مال-حيواندان گئترستن. ^۳اگر
يانديرما قورباني قويون-چكندئر، گرگ
عيستز ارگك بئر حيوان اولسون.
قورباني گرگ حضور چاديرينين
گئرئشئنده تقدم اتسن كي، ربئن
حضوروندا مقبول اولسون. ^۴او آدام
گرگ الئي يانديرما قوربانينين باشينا
قويسون كي، قوربان، اونون حاقيندا
كفاره كئمي قبول اولونسون. ^۵او،
گاميشي ربئن حضوروندا گسستن.
هارون نسلئندن اولان كاهئنلر، گرگ
قاني تقدم ادئب، او قوربانگاهين هر
طرفته سپسئنلر كي، حضور چاديرينين
گئرئشي يانيندادير. ^۶سونرا او آدام
يانديرما قوربانينين درئسئي سويوب،
قورباني تئكه-تئكه دوغراسين. ^۷كاهئن
هارونون اوولادلاري قوربانگاهدا اود
قالاييب، اوستونه اودون قويسونلار.
^۸سونرا هارون نسلئندن اولان كاهئنلر،

رَبَّهٗ اِثْكِ قَوْمَرِي قَوْشُو، و يا دا اِثْكِ
 گؤيرچئن گئئرسئن؛ بئرنئي گونا
 قورباني، و او بئرنئي يانديرما قورباني.
 ۸ اونلاري كاهننه گئئرسئن. كاهن
 قاباق گونا قورباني اولان قوشو تقدم
 اتسن: باشيني بدنن آيرمادان بونونو
 اوزسون ۹ و گونا قوربانين قانيدان
 قوربانگاهين بئر طرفنه سِپسئن، قانين
 قالانيني قوربانگاهين آلتليغينا توكسون.
 بو، گونا قورباني دير. ۱۰ ائكئنجي قوش
 دا قايدا-قانونا مونسئب اولاراق يانديرما
 قورباني كئمي تقدم اولونسون. بونولا
 كاهن او آدم اوچون ائشلتدئي گوناھي
 كفاره اتسن كي، او باغيشلانسين.
 ۱۱ اما اگر او آدامين حتا اِثْكِ قَوْمَرِي
 قوشونا و يا اِثْكِ گؤيرچئنه گوجو
 چاتميرسا، قوي ائشلتدئي گوناھ اوچون
 نارين اوندان اِفانين اوندا بئرنئي گوناھ
 قورباني اولاراق تقدم اتسن. لاکئن
 اونون اوستونه نه ياغ قويسون، نه ده
 كوندور. چونكي بو گوناھ قورباني دير.
 ۱۲ اونو كاهنئن يانينا گئئرسئن. كاهن
 اوندان خاطره تقدمي اولاراق بئر

جاماعات قاباغيندا شهادت ورمهسه،
 تقصئرني اوز بونونادير. ۲ بئله دن هر
 هانسي بئر نجئس شيه توخونان، ائستر
 نجئس وحشي حيوانين لشي اولسون،
 ائستر نجئس مال-حيوانين لشي، يا
 دا قايناشان نجئس حيوانين لشي، او
 آدام نجئس و تقصئركار سايلير. ۳ اگر
 بئله دن ائسان مدفوعونا توخونسا، اونو
 نجئسله ين شيه توخونان آدام اونو بئله
 تقصئركار سايلير. ۴ هر كس كي،
 پئسلئك و يا ياخشيليق اتمك اوچون،
 دوشومئدن و بئله دن احتياطسيز بئر آند
 ائچئر، بونو بئله دن تقصئركار سايلير. ۵ بو
 آدام بونلاردان بئرئنه گؤره تقصئرني
 بئله دن، گرک گوناھيني اعتراف اتسن.
 ۶ و او گوناھ گؤره ربئن حضوروندا
 تقصئرني يوماق اوچون سورودن دئشي
 قوزو، يا دا دئشي چكي گؤتوروب،
 گوناھ قورباني اولاراق گئئرسئن. بونولا
 كاهن او آدم اوچون گوناھيني كفاره
 اتسن. ۷ لاکئن اگر او آدامين قوزو
 قورباني كسمه يه گوجو چاتميرسا،
 گوناھينا گؤره تقصئرني يوماق اوچون

اوووج گۆتورسون و اونو ربه تقدّم
 اتسئن و قوربانگاهدا توستوله دئب
 يانديرسين. بو، گوناھ قورباني دير.
 ۱۳ بونونلا كاهئن او آدام اوچون
 ائشلتدئي هر هانسي بئر گوناھي كفاره
 اتسئن كي، او آدام باغيشلانسين. قالان
 حءصه تاخيل تقدمي كمي كاهئنه
 عايددير.»

تقصير قورباني ۱۴ رب موسايا ددي:
 ۱۵ «خيانت ادن و ربئن موقدس
 شيلرئنه سهون گوناھ ادن هر كس،
 تقصير قورباني اولاراق سورودن عيبسز
 بئر قوچ گئترسئن. بو تقصير قورباني
 موقدس مكانين شكئنه موناسئب،
 گوموش شكله گرگ قئيمت
 قويولسون. ۱۶ موقدس شيه ووردوغو
 زئباني دا قوي او آدام ورسئن و اوستونه
 بئشه بئرئي علاوه ادئب كاهئنه ورسئن؛
 كاهئن اونون اوچون تقصير قورباني
 اولان قوچلا كفاره اتسئن كي، او
 باغيشلانسين. ۱۷ اگر بئر نفر ربئن قدغن
 اتدئي بوتون امر لرئئن ضئدئنه بئر ائش
 گوروب گوناھ ائشلتسه و بونو بئله دن
 اتسه، گئنه ده تقصيركار سايليب
 جزاسيني چكمه لي دئر. ۱۸ او، كاهئنئن
 يائينا تقصير قورباني اولاراق سورودن
 عيبسز و سنئن قئيمت قويدوغونا
 موطابق بئر قوچ گئترسئن. بونونلا
 كاهئن اونون بئله دن اتدئي سهو گوناھي
 كفاره اتسئن كي، او باغيشلانسين.
 ۱۹ بو تقصير قوربانيدير. بو آدام قطع
 ربئن حضوروندا تقصيركار دير.

اچدیئی هر شیئی تامام-کامال قایتارسین؛
 اشیانین اساس دیرئئن اوستونه بئده
 بئرئی ده علاوه ادب تقصیر قوربانینی
 تقدّم ادن گون، صاحبئنه ورسئن.
 ۶ سونرا سوروسوندن عییسئز و سنئن
 قئیمت قویدوغونا موطابقی بئر قوچ،
 تقصیر قوربانی اولاراق، ربّه تقدّم
 اوچون کاهئنن یانینا گئئرسئن. ۷ بونونلا
 کاهئن ربئن حوزوروندا او آدام اوچون
 کفاره اتسن و گونا ادن آدام تقصیرئنه
 سبب اولدوغو هر شیدن باغیشلار.

گونا ادب وفاسیزلق ادئر، و آیری
 آدامان آدیغی گئروو و یا امانده
 حیله ائشه دئر، یا دا اوغورلاییر، و
 اگر اونو سوپور، ۳ و یا ائتمش بئر
 شیئی تاپیب او باره ده یالان دیب آند
 اچئر، اله آدامین گونا ائشه دئب اتدیئی
 هر هانسی بئر شیدن اوئری گوناکار
 چیخیر، ۴ گونا اتدیئی و تقصیرئنی
 بئلنده، قوی سویاراق و یا ناحاقلیقلا
 گوئوردویو اشیانی، و یا یانیندا اولان
 امانت و گئرووو، و یا تاپدیغی ائتمش
 شیئی، ۵ و یا اونا گوره یالاندان آند

كاهنلر اوچون تقدملر و قوربانلار
 باره ده تعلئمات ^۸ رب موسايا ددي:
 ۹ «هارونلا اوغوللارينا امر ادئب ده:
 «يانديرما قورباني باره ده قانون بودور:
 يانديرما قورباني بوتون جگه سحره قدر
 قوربانگاهدا كي اود اوستونده قالسين،
 قوربانگاهين اودو گرک سوئمهدن
 يانسين. ۱۰ كاهن گمان پالتاريني، گمان
 آلت پالتاريني اينئنه گيئب، يانديرما
 قوربانينين كولونو كي، قوربانگاهدا اود
 اوستونده يانيب كول اولوب،
 گؤتورسون و او كولو قوربانگاهين يانينا
 قويسون. ۱۱ سونرا كاهن پالتاريني
 چيخارديب، آيري پالتار گيئنسئ و
 كولو دوشرگه دن قيراغا داشي ييب پاك
 بئريه توكسون. ۱۲ قوربانگاهدا يانان
 اود گرک يانار ساخلانسين و
 سوئمهدسئ. لاکئن كاهن هر سحر اونون
 اوستونده اودون يانديرسين، اوستونه
 يانديرما قوربانيني دوزسون و باريش
 قوربانلارينين پئيئي اونون اوستونده
 توستوله دئب يانديرسين. ۱۳ قوربانگاهدا
 يانان اود گرک همئشه يانار ساخلانسين
 و سوئمهدسئ. ۱۴ تاخيل تقدمي باره ده
 قانون بودور: هارون اوولادلاري بونو

۲ تقصیر قورباني، يانديرما قوربانلار
 كسئلن يرده كسئلسئن و كاهئن
 اونون قانيني قوربانگاهين هر طرفته
 سَپسئن. ۳ اونون بوتون پئيئني تقدم
 اتسئن: قويروغونو، ائچ آلا تي اؤرتن
 پئي، ۴ بلئنده كي هر ائكي بؤيره يئي
 اوستونده كي پئي ائله، قارا جئيه رئن
 قويروغا بَنَزَر حَصَّه سَئني؛ بونلاري
 بؤيركري ائله بئرلكده چيخارتسين.
 ۵ كاهئن بونلاري اودلا ربه تقدم
 اولان قوربان اولارق قوربانگاهدا
 توستوله دئب يانديرسين؛ بو، تقصير
 قورباني دير. ۶ كاهئن نسلئندن اولان هر
 ارگك اوندان يسئن؛ موقدس بئر يرده

۷ تقصير
 قورباني دا، گوناھ قورباني كئمي دئر،
 اونلارين حاقيندا آنجاق بئر قانون
 وار؛ قوربانين آتي كفاره ادن كاهئنه
 عايديدير. ۸ بئر آدامين گئئردئي يانديرما
 قوربانينين دَرسي ده همئن قورباني
 تقدم ادن كاهئنه عايديدير. ۹ تندرده
 پئشئر تلهئش هر تاخيل تقدمي، تاوادا،
 ساجدا حاضيرلانان هر بئر شي، اونو
 تقدم ادن كاهئنه عايديدير. ۱۰ ياغلا
 قاتيلهئش، يا دا هر قورو تاخيل تقدمي
 بوتون هارون اوولادلاري آراسيندا برابر
 پايلارا بؤلونسون.

باريش قورباني ۱۱ ربه تقدم اولونان

باريش قورباني باره ده قانون بودور:

۱۲ اگر كئمه اونو تشكور اتمك

اوچون قوربان گئئرسه، اوندا او، تشكور

قورباني ائله بئرلكده، ياغلا قاتيلهئش

ماياسيز فطئرلر، اوستونه ياغ سورتولموش

ماياسيز كولچه لر و ياغلا قاتيلهئش نارين

اوندان كوكة لر گئئرسئن. ۱۳ تشكور

اوچون باريش قوربانيني تقدم ادن،

گرگ تقدمئني مايالي چورك كوكة لري

ائله گئئرسئن. ۱۴ بونلارين هر جوروندن

بئرئي ربه قالديري لان پاي كئمي تقدم

NUM

صوَرَشْدَايِ اوغلو شِلومئِيل؛
 ۷ يهودادان: عَمَّئَادَاب اوغلو
 نَحْشُون؛ ۸ يَسَّاکاردان: صوغَر
 اوغلو نَتَه نِل؛ ۹ زبولوندان:
 خَلُون اوغلو التَّاب؛ ۱۰ يوسُف
 اوولادلاريندان:

اِفْرَائِيْمُدُن: عَمَّوود اوغلو اَلشَامَاع
 مَنَسَّه دُن: پَدَه صوَر اوغلو گَلِي اِل؛
 ۱۱ بِنِيَامئُدُن: گَنَدَعُونِي اوغلو
 اَبْدَان؛ ۱۲ داندان: عَمَّشْدَايِ اوغلو
 اَخْعَزَر؛ ۱۳ اَشْرَدُن: اوکران اوغلو
 پَگَعِي اِل؛ ۱۴ جاددان: دِعُوَال اوغلو
 اِلِيَسَاف؛ ۱۵ نَفْتَالئُدُن: عِينَان اوغلو
 اَخْرَع. ۱۶ بونلار جاماعاتدان تعيين
 ادئلئش آداملار، اوز آتا-بابالارينين
 قبئله رهبرلي و اسرائيلئن طايفا
 باشچيلاري ائدئلر. ۱۷ بلجه موسا
 و هارون آدلاري بئلدئرئن بو
 آداملاري گتئرئدئلر. ۱۸ ائکئنجي
 آيين بئرئنجي گونونده بوتون جاماعاتي
 ييغديلار؛ عايئله لرئنه و آتالارينين او
 اهلئنه گوره آدلارينين سئياهيبي
 ائله ائيرمي و اوندان يوخاري

اسرائيل اوولادلارينين ائلك دفه
 سئياهييا آينماسي ۱ اسرائيل
 اوولادلارينين متصئر اولكه سئندن
 چيخماسينين ائکئنجي ائئلئده، ائکئنجي
 آيين بئرئنجي گونو سئنا صحراسيندا،
 حضور چاديريندا رب موسايا بله
 ددی: ۲ "بوتون اسرائيل اوولادلاري
 جاماعاتيني، عايئله لري و آتالارينين او
 اهلي ائله بئرئلكده سئياهييا آين. بوتون
 ايرککلي بئر-بئر سايئب آدلارينين
 يازين. ۳ اسرائيلده ائيرمي و اوندان
 يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر
 کئشئي، سن و هارون فوجلارينا
 گوره ساياجاقسينيز. ۴ سئرئله برابر هر
 قبئله دن بئر کئشي اولسون؛ بو کئشئلر
 عايئله باشچيسي اولمالي ديرلار. ۵ سئزه
 کؤمک اده جک آداملار بونلاردير:
 رِعوبئن قبئله سئندن: شِده اور
 اوغلو اَلصوَر؛ ۶ شِعْمُونَدَان:

ياشدا اولانلار آيري- آيري يازيلديلار، ۱۹ نجه كي، رب موسايا امراتمشدي. بلجه موسا اولنلاري سننا صحراسيندا سئاهييا آلدي. ۲۰ اسرايئلين ائلك اوغلو رعو بنئتن اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره آدلار سئاهيسينا آيري-آيري قيد ادئلدي. ۲۱ رعو بن قبتله سنئدن سايلانلار ۴۶۵۰۰ كئشي ائدي. ۲۲ شمعون اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره سايليب، آدلار سئاهيسينا آيري-آيري قيد ادئلدي. ۲۳ شمعون قبتله سنئدن سايلانلار ۵۹۳۰۰ كئشي ائدي. ۲۴ جاد اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره آدلار سئاهيسينا

قيد ادئلدي. ۲۵ جاد قبتله سنئدن سايلانلار ۴۵۶۵۰ كئشي ائدي. ۲۶ يهودا اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره آدلار سئاهيسينا قيد ادئلدي. ۲۷ يهودا قبتله سنئدن سايلانلار ۷۴۶۰۰ كئشي ائدي. ۲۸ يئساكار اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره آدلار سئاهيسينا قيد ادئلدي. ۲۹ يئساكار قبتله سنئدن سايلانلار ۵۴۴۰۰ كئشي ائدي. ۳۰ زبولون اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل و عايئله يه گؤره آدلار سئاهيسينا قيد ادئلدي. ۳۱ زبولون قبتله سنئدن سايلانلار ۵۷۴۰۰ كئشي ائدي. ۳۲ يوسئف اوولادلاريندان، يعني اِفرائيم

اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان
 يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان
 هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل
 و عايله يه گوره آدلار سئياھيسينا
 قيد ادتلدي. ۳۳ افرایم قبئله سئندن
 سايلانلار ۴۰۵۰۰ كئشي ائدي.
 ۳۴ منسه اوولادلاريندان، ائيرمي
 و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه
 قابئل اولان هر كئشي، منصوب
 اولدوغو نسل و عايله يه گوره
 آدلار سئياھيسينا قيد ادتلدي.
 ۳۵ منسه قبئله سئندن سايلانلار
 ۳۲۲۰۰ كئشي ائدي. ۳۶ بنيامن
 اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان
 يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان
 هر كئشي، منصوب اولدوغو نسل
 و عايله يه گوره آدلار سئياھيسينا
 قيد ادتلدي. ۳۷ بنيامن قبئله سئندن
 سايلانلار ۳۵۴۰۰ كئشي ائدي.
 ۳۸ دان اوولادلاريندان، ائيرمي
 و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه
 قابئل اولان هر كئشي، منصوب
 اولدوغو نسل و عايله يه گوره

آدلار سئياھيسينا قيد ادتلدي.
 ۳۹ دان قبئله سئندن سايلانلار
 ۶۲۷۰۰ كئشي ائدي. ۴۰ آش
 اوولادلاريندان، ائيرمي و اوندان
 يوخاري ياشدا دؤيوشه قابئل اولان
 هر كئشي منصوب اولدوغو نسل
 و عايله يه گوره آدلار سئياھيسينا
 قيد ادتلدي. ۴۱ آش قبئله سئندن
 سايلانلار ۴۱۵۰۰ كئشي ائدي.
 ۴۲ نفتالي اوولادلاريندان، ائيرمي
 و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه
 قابئل اولان هر كئشي، منصوب
 اولدوغو نسل و عايله يه گوره
 آدلار سئياھيسينا قيد ادتلدي.
 ۴۳ نفتالي قبئله سئندن سايلانلار
 ۵۳۴۰۰ كئشي ائدي. ۴۴ بونلار
 موسا، هارون و اسرايئل اونا ائكي
 رهبري طرفئندن سئياھيسينا آينديلار،
 هر بئري منصوب اولدوقلاري
 عايله ني تمثئل ادئردي. ۴۵ بلجه
 اسرايئل اوولادلاريندان ائيرمي
 و اوندان يوخاري ياشدا دؤيوشه
 قابئل اولان كئشلرئن هاميسي،

منصوب اولدوقلاري عايله يه گۆره
 سئاهييا آينديلار. ۴۶ سئاهييا
 آينانلارن جَمِي ۶۰۳۵۵۰ كئشي
 ائدي. ۴۷ لاكن اونلارن آراسيندا
 لاوتلى لَر آتالارين قبتله سننه گۆره
 سئاهييا آينمادي. ۴۸ چونكي رب
 موسا ائله دانيشيب اونا دمئشدي:
 ۴۹ «آنحاق لاوي قبتله سنني سئاهييا
 آلما، سايلارين دا او بئري آسرائل
 اوولادلارين سئاهيسينا قاتما.
 ۵۰ آما شهادت خيمه سي ائله اونون
 بوتون آوادانليغين مسعولئيتني،
 هم ده خيمه يه عايد اولان هر
 شين مسعولئيتني اونلارين اوستونه
 قوي. خيمه ني و اونون بوتون
 آوادانليغيني اونلار داشيسينلار،
 خيمه يه باخسينلار، اونون
 اطرافيندا دا دوشرگه سالسينلار.

۵۱ خيمه داشيناجاي زامان،
 لاوتلى لَر اونو ييغسينلار. خيمه بئر
 يره قويولاجاي زامان، گئنه
 لاوتلى لَر اونو قورسونلار. اونلاردان
 باشقا خيمه يه ياخينلاشان هر
 كس اوڭدورولسون. ۵۲ آسرائل
 اوولادلاريندان هر كس چاديريني
 اوڭ بؤلوكونده قورسون. هر
 كس اوڭ دوشرگه سننه اوڭ
 بؤلوكونون بيرايي آئيندا اولسون.
 ۵۳ لاوتلى لَر ده شهادت خيمه سي
 اطرافيندا دوشرگه سالسينلار كي،
 آسرائل جاماعاتي ربّن قصبئنه
 دوچار اولماسين. لاوتلى لَر شهادت
 خيمه سننه مسعول اولسونلار.»
 ۵۴ آسرائل اوولادلاري بوتون
 بونلاري ربّن موسايا امر اتدئي
 كئي اتدئر.

قبئلہ لرئن دوشرگہ یرلری ۱ رب موسا و
 هارونلا دانیشیب اونلارا ددی:
 ۲ «اُسرایئل اوولادلاری حوضور
 چادیرینی احاطه ادب، بئر آز کارد،
 هر بئری اؤز بیراغینین آلتیندا آتالارینین
 او اهلئتئن نئشانی ائله دوشرگه سالسینلار.
 ۳ شرق طرفئنده، گون دوغان طرف
 یهودا اوردوگاهینا عاید بؤلوکلر اؤز
 بیراغینین آلتیندا دوشرگه سالسینلار.
 یهودالی لارین رهبری عمئناداب اوغلو
 نخشون اولسون. ۴ یهودا اوردوسوندا
 ۷۴۶۰۰ نفر سئاهییا آیندی. ۵ اونون
 یانیندا دوشرگه سالانلار یئسا کار
 قبئلہ سی اولاجاق. یئسا کارلی لارین
 رهبری صوغر اوغلو تته نل اولسون.
 ۶ اونون اوردوسوندان ۵۴۴۰۰ نفر
 سئاهییا آیندی. ۷ سوزا زبولون
 قبئلہ سی دوشرگه سالاجاق. زبولون
 اوولادلارینین رهبری خلون اوغلو
 الثآب اولسون. ۸ اونون اوردوسوندان
 ۵۷۴۰۰ نفر سئاهییا آیندی. ۹ یهودا
 اوردوگاهیندان بؤلوکلرئنه گؤره بوتون
 سایلانلار ۱۸۶۴۰۰ نفر ائدی. اونلار
 بئرئنجی کؤچه جکلر. ۱۰ جنوب طرفئنده
 رعوبئن اوردوگاهینا عاید بؤلوکلر اؤز

سندن تئفرت ادنلر سنئن حوزورونندان قاجسين. ” ۳۶ سانديق داياناندا بله
 “يارب، اسرائيل طايغالارينين اون مئتلر
 مئتلرئئن يائينا قايت.”
 ددي:

جاماعات شڪايت اد تر ۱ جاماعات
 چڪڊي سيخينتيدان ربه شڪايت اتدي.
 رب بونو اشدنده قضي آلولاندي.
 ربئن اودو اونلارين آراسيندا ياندي و
 دوشرگه نئن اطرافلاريني يانديريب يوخ
 اتدي. ۲ جاماعات موسايا فرياد اتدي.
 موسا ربه يالواردي و اود سؤندو. ۳ بونا
 گوڙه او پرن آدي تبعا قويلدو،
 چونكي ربئن اودو اونلارين آراسيندا
 يانميشدي. ۴ خالقين آراسيندا اولان
 آلحاق ياد اللى لرنن طاماحلي هوسلري
 وار اتدي. اسرايئل اوولادلاري دا
 گئنه آغلايب ددئلر: “كتم بئزه يمك
 اوچون ات وره جك؟ ۵ مئصئرده
 موفته پدئئمنز باليقلاري، خئيارلاري،
 قوحنولاري، كاوارلاري، صوغانلاري،
 و ساريمساقلاري ياديميزا ساليريق. ۶ اما
 اتدي ائشهاميز گدئب، يميه مانادان
 باشقا هج بئر شي گؤرموروك. ۷ مانا
 كشنئش توخومو كئمي اتدي، رنگي
 ده قطران رنگئنده اتدي. ۸ جاماعات
 دولانيب اونو بيغارديلار و ديئرماندا
 دارتيب، يا دا هونگدسته ائله دؤيردئلر.
 قازاندا قايناديپ اوندان كوڙه
 دوزلدردئلر. اونون داداي ياغلا

نجه اولدوغونو گؤرون. گؤرون اورادا ياشايان خالق گوجلودور يا ضعيف، آزدير يا چوخ؟ ۱۹ ياشاديقلاري شهرلي اولكه نجه، ياخشيدير يا پئس؟ شهرلي نجه، حاصارلي دير يا حاصارسيز؟ ۲۰ تورپاق نجه، محصولو يا محصولسوز؟ اورادا آغاجلار وار يا يوخ؟ چاليشين اولكه نثن مئويه سننن بئر آز گئتره سننن. او زمان اوزوم يتشن مؤوسوم ائدي. ۲۱ اونلار يولا دوشدولر و سنن صحراسيندان لبو-خاتداكي رخوا قدر اولكه ني تجسس ائدئر. ۲۲ نگبه چيخديلار و خبرونا چاتديلار؛ اورادا اناقلي اخمن، ششي و تلهي ياشايردي. خبرون مئصئرده كي صوعن شهرئدن يدي ائل قباق تئكلمئشدي. ۲۳ سوزا يشكول دره سننه چاتديلار و اورادان بئر تنگ بوداغي كسدئر اوستونده بئر سالخيم اوزوم وار ائدي و آداملارين ائكئسي بئر نجه

قبئله سننن خوري اوغلو شافاط؛ ۶ يهودا قبئله سننن يفونه اوغلو كالب؛ ۷ يئساكار قبئله سننن يوستف اوغلو يئگال؛ ۸ افرائيم قبئله سننن نون اوغلو هوشعه؛ ۹ بنيامن قبئله سننن رافو اوغلو پلطي؛ ۱۰ زبولون قبئله سننن سودي اوغلو گديال؛ ۱۱ يوستف قبئله سننن، يعني منسه قبئله سننن سوسي اوغلو گدي؛ ۱۲ دان قبئله سننن گگلي اوغلو عميال؛ ۱۳ اشير قبئله سننن مئكايل اوغلو ستور؛ ۱۴ نفتالي قبئله سننن ووفسي اوغلو نخي؛ ۱۵ جاد قبئله سننن ماكي اوغلو گعوال. ۱۶ اولكه ني تجسس اتمك اوچون موسانين گؤندرئي آداملارين آدلاري بله دئر: لاکئن موسا نون اوغلو هوشعه يه يوشع آديني وردى. ۱۷ موسا اونلاري كنعان تورپاغيني تجسس اتمك اوچون گؤنده ررگن ددي: «بو يولدان نگبه گئن، سوزا داغليغا چيخين. ۱۸ اولكه نثن

نار و آنجئره بئرلکده تنگ بوداغيني
 آرالاريندا بئر دئرکده آپارديلار.
 ۲۴ ائسرائيل اوغولارينين اورادان
 کسدئکلري سانخما گوره او يره
 ايشکول دره سي ديئلدي. ۲۵ قيرخ
 گوندن سونرا اولکهنن تجسسوندن
 قايتديلار. ۲۶ پاران صحراسيندا كي
 قدشه، موسا ائله هارونون و
 بوتون ائسرائيل اوولادلاري
 جاماعاتينين يانينا گدئلر. اونلارا
 و بوتون جاماعاتا خبر گتئرديلر،
 سونرا اولکهنن مئويه سئني اونلارا
 گورستدلر. ۲۷ موسايا بله تشرئح
 ادئب دئلر: "اولکيه گتئک
 و بئزي گوندرديئن يره چاتديق.
 حقتقن ده، اورادا سود و بال آخير.
 باخ بو دا او تورپاغين مئويه سي دئر!
 ۲۸ لاکئن اورادا ياشايان خالق
 گوجلودور. شهرلر ائستحکامي و
 چوخ بؤيوکدور. بوندان علاوه،
 اورادا عناق نسلني ده گوردوک.
 ۲۹ ننگ اولکهنن عمالقيلر،
 داغليقدا خئتلر، پيوسلولار و

امورلولار، دهنز کئاريندا و اوردون
 چايي ساحتلئنده ده کئعانيليلار
 ياشايرلار." ۳۰ کالئب موسانين
 قاباغيندا جاماعاتي ساکتلشدئرئب
 ددي: "گدئب اوراني اله کچئرديک.
 چونكي بئر يقئن اونا قالئب
 گله جيئک." ۳۱ اما اونونلا گدن
 آداملار دئلر: "او خالقا هوجوم
 اده بئله رئک، چونكي اونلار
 بئزدن گوجلودورلر." ۳۲ بلجه
 اونلار تجسس ائدئکلري تورپاق
 حاقيندا ائسرائيل اوولادلارينا پئس
 خبر گتئرئب دئلر: "گتئرئيمئز
 و تجسس ائدئيمئز تورپاق اوز
 اهلئسنئن باشيني يئن تورپاقدير
 و اورادا گوردويوموز هر کس
 اوچا بويلو کئشئر ائدي. ۳۳ اورادا
 نفئل لري ده گوردوک. (عناق
 خالقي دا نفئل لردندئر.) اونلارين
 يانيندا اوزوموزو چيئرتهک کئمي
 حئس ائدئک، اونلارا دا اله
 گوروندوک."

خالقین عوصیانی^۱ بوتون جاماعات اوجا
 سسله فریاد ادب گجه بویو آغلادیلار.
 ۲ بوتون اسرائیل اوولادلاری موسا و
 هارونون ضئدنه دیندئلر؛ بوتون
 جاماعات اونلارا ددی: “کاشکی،
 مئصئر تورپاغیندا اولمشدوک! یا دا بو
 صحرادا اولمشدوک! ۳ نه اوچون رب
 بئزی بو تورپاغا آپاریر؟ یعنی بئز قیلینلا
 قیریلاق؟ آروادلاریمیز و اوشاقلاریمیز
 تالان اولاجاقلار. مئصئر قاییتماق مگر
 بئزم اوچون داها یاخشی اولمازدی؟»
 ۴ سوزا بئر-بئرلئنه دئلر: “اؤزوموزه
 باشچی سچک و مئصئر قایدق.” ۵ او
 زامان موسا ائله هارون اورادا بیغلمیش
 بوتون اسرائیل جاماعاتینین قاباغیندا
 اوزو اوسته یره دوشدولر. ۶ نون اوغلو
 یوشع و یفونه اوغلو کائب کی، اولکه نی
 تجسوس ادنلردن ائدلر، پالتارلارینی
 جیردیلار؛ ۷ بوتون اسرائیل جاماعاتینا
 بله دئلر: «تجسوس اتمک اوچون
 ائچرئسئندن کچدئئتمز اولکه چوخ
 یاخشی بئر اولکه دئر. ۸ اگر رب بئزدن
 راضی اولسا، بئزی او اولکه یه
 آپاراجاق، سود و بال آخان تورپاغی
 بئزه وره جک. ۹ آنجاق ربّه عاصئک

دایانان و موآب سرحدتته اوزانان
 دره لرئن یاماجلاری ” ۱۶ اورادان
 بعره یولا دوشدولر؛ بعر او قویودور
 کی، رب اورادا موسایا ددی:
 “خالقی بئریه بیغ، اونلارا سوورم.”
 ۱۷ اوزامان اسرائیل اوولادلاری بو
 نغمه نی اوخودولار:

“ای قویو، سولارین فیشقیرسین،
 اونا نغمه اوخویون، ۱۸ او قویو کی اونو
 باشچیلار آچدیلار،

خالقین اصل زاده لری عصا و دینکله
 قازدیلار. ” سونرا صحرادان متانایا
 یوللانیدیلار. ۱۹ متانادان نخه لئیله،
 نخه لئیلدن باموتا، ۲۰ باموتدان دا
 موآب تورپاغیندا اولان دره یه، چؤله
 باخان پئسگا داغینین زئروه سننه
 گتدئلر.

سَخون و عوگ پادشاهين مغلوبئيتي

(ثنتيه ۲: ۲۶-۳: ۱۱) ۲۱ اُسرايئل
 اَمورلولا رين پادشاهي سَخونا قاصدَلر
 گوئدرئب ددي: ۲۲ "هاهئش ادئرم،
 سنن تورپاغيندان چکمک اوچون بئزه
 ائجازه وره سن. نه زمئيه، نه ده باغا
 گئره جيئک. قويلار رينين سويلوندان
 انچميه جيئک. سنن سرحدئندن
 کچنه جک فقط پادشاه يولو ائله
 گده جيئک." ۲۳ اما سَخون اُسرايئله
 اوژ سرحدئندن چکمه يه ائجازه
 وره ددي. بوتون خالقيني بئريه بيغيب،
 اُسرايئل اوولادلاري ائله ووروشماق
 اوچون صحرايا چيخدي وياحسه گلئب
 اونلارلا ووروشدو. ۲۴ اُسرايئل
 اوولادلاري اونو قيلينجدا کچئرتدئلر،
 و اونون تورپاغيني کي، ارنوندان يوقا و
 عمونلولا رين سرحدئنه قدر اوزانميشدي،
 آلديلار. چونکي عمون سرحدئتن مؤحکم
 ائستحکاماتي وار. ۲۵ اُسرايئل
 اوولادلاري بو شهرلئن هاميسي ني آله
 کچئرتدئلر و اَمورلولا رين بوتون
 شهرلئنده، خَشوندا و اونون بوتون
 قصبه لرئنده ياشاديلار. ۲۶ چونکي

قوي خَشون تزه دن تئگئسن،

سَخونون شهري برپا ادئلسن. ۲۸ چونکي

خَشوندان بئر اود،

سَخونون شهرئندن آلوو چيخدي؛

موآبين عار شهرئي،

اَرنونون تپه لرئتن باشچيلاريني يانديريب

محو اتدي. ۲۹ واي حالينا، اي

موآب!

اي کوشون خالقي، يوخ اولدون!

اوغوللاريني اَمورلولا رين پادشاهي

سَخونا قاچقينيغا

قيزلاريني دا اسرئليه ورتب. ۳۰ لاکئن

بئر اونلاري مغلوب اتمئشک،

خَشون دئبونا قدر محو اولوب،

مدبايا اوزانان نوفه خيه قدر هر

طرفي وئران اتمئشک." ۳۱ بلجه

اِسْرايِئِلي لَر اَمورلولا رين تورپاغيندا ساكئن اولدولار. ۳۲ موسا يعزري نظردن كچترتمك اوچون آداملار گوندردي. اِسْرايِئِلي اوولادلاري اونون قصبه لرئي آله كچترتئلر و اورادا ياشايان اَمورلولا رين قوودولار. ۳۳ سوزا دؤنوب باشانا يوللانديلار. باشان پادشاهي عوگ بوتون خالقي ائله برابر ادرعنده اونلارلا دؤيوشه چيخدي.

۳۴ رب موسايا ددي: «اوندان قورخما، چونكي من اونو، بوتون خالقيني و تورپاغيني سنن آئنه تسلّم اتمشم. خِشبوندا ياشايان اَمورلولا رين پادشاهي سئخونون باشينا گتئردئيئي، اونون دا باشينا گتئر.» ۳۵ بلجه اِسْرايِئِلي لَر اونو، اوولادلاريني و بوتون خالقيني بئر نفر قالمايانا قدر قيرديلار؛ و تورپاغيني آله كچترتئلر.

بالاقين بلعاعي چاغير ماسي^۱ ائسرائيل
 اوولادلاري يولا دوشوب موآب
 اووالاريندا، اوردونون او بئري
 طرفتنده، آرتخانين موقابلتنده دوشرگه
 سالديلار. ۲ صئپور اوغلو بالاق ائسرائيلئن
 امورلولارين باشينا گئترديهي هر شي
 گورموشدو. ۳ جاماعاتي گوردو كده
 موآبلي لار برک قورخدولار، چونكي
 ائسرائيل خالقي چوخ ائدي. موآب
 ساكتنلري ائسرائيل اوولادلاريندان
 واهتمه يه دوشدولر. ۴ موآبلي لار مئديان
 آغساقاللا رينا ددئلر: “اؤكوز چؤل اوتونو
 ييبب يالاديغي كئمي، بو جاماعات دا
 بوتون اطرافيميزي ييبب يالاياجاق.” او
 واختلار صئپور اوغلو بالاق موآب
 پادشاهي ائدي. ۵ بالاق پور اوغلو بلعاعي
 چاغيرماق اوچون فرات چايينين كئاريندا
 اولان آماو اولكه سئنده كي پتورا قاصئدلر
 گؤندرئب ددي: “مئصئردن بئر خالق
 چيخيب، باخ، ير اوزونو بورويه رك
 موقابلتنده يرله شئب. ۶ خواهئش ادئم،
 ائدي گل، منم خيرئمه بو خالقي لعنت
 ات، چونكي اونلار مندن چوخ
 گوجلودورلر. بلكه اوندا من اونلاري
 مغلوب ادئب، اولكه دن قووا بئلدئم.

«گل، منم خیرمه یعقوبو لعنت ات،
 گل اُسرایله قارغیش ات.»^۸ تارینین
 لعنت اتمه دئیینه من نجه لعنت ادم؟
 ربّن قارغیش اتمه دئیینه من نجه قارغیش
 ادم؟^۹ قایالارین باشیندان اونلاری
 گورورم،

تپه لردن اونلارا باخیرام.

باخ، موستقتل یاشایان بئر خالق،
 اللردن اوزونو آیران بئر خالق!
 ۱۰ یعقوبون توزونو کتم سایا بئلر؟
 اُسرایلئن دوردده بئرئی کتم حسابلار؟
 قوی صالح آداملارین اولومو ائله اولوم!
 قوی منم آخیریم اونلارینکی کئمی
 اولسون. «۱۱ بالاق بلعاما ددی:» منه
 نه اتدئن؟ دوشمنلرتمه لعنت اتمک
 اوچون سنی گتئردئم، باخ، سن
 اونلارا برکت وردئن! «۱۲ بلعام
 جاواب ورتب ددی:» مگر من
 گرک ربّن دئلمه قویدوغونو دمه یه
 دتقتلی اولماییم؟»

بلعامین ائکئنجی دفه گله جکدن خبر
 ورمه سی^{۱۳} بالاق اونا ددی: «خاهئش
 ادئم، منتمله گل، باشقا بئریره گدک
 کی، اورادان اونلاری گوره سن.

اونلارین هامیسینی یوخ، آخیر قئسمئنی
 گورورسن. اورادان منم خیرمه اونلاری
 لعنت ات. «۱۴ بلجه بالاق اونو پئسگا
 تپه سننده کی صوفم یایلاغینا آپاردی. یدی
 قوربانگاه دوزلتدی و هر قوربانگاهدا بئر
 گامیش و بئر قوچ تقدئم ایدی. ۱۵ بلعام
 بالاقا ددی:» سن بورادا یاندرما

قوربانینین یانیندا دور، قوی من بئر آز
 اثره لی گدئب ربه گوروشوم. «۱۶ رب
 بلعاما گوروندو و اونون آغزینا بئر کلام
 قویوب ددی:» بالاقین یانینا قایت و بله
 ده. «۱۷ بلجه، بلعام بالاقین یانینا گلدی.
 گوردو کی، بالاق یاندرما قوربانینین
 یانیندا دوروب. موآب باشچیلاری دا
 اونونلا برابر دوروبلار. بالاق اوندان
 سوروشدو:» رب نه ددی؟»

۱۸ بلعام سوزونو باشلا ییب ددی:

«قالخ، ای بالاق! و اشئت؛

منه قولاق آس، ای صئپور اوغلو. ۱۹ تاري ائنسان ديئل كي، يالان دانيشسين.

بشر اوغلو ديئل كي، فئكركئي ديشدئرسئن.

ددئيئي حياتا مگر كچكترمز؟ وردئيي سؤزويرئنه مگر يئرئمز؟ ۲۰ باخ، برکت ورمك اوچون امر آديم؛ او، برکت وردئكده، من اونو ديششه بئلهرم. ۲۱ يعقوبدا بدبختلك، اسرايئلده ده بلا گؤرمه يئب.

تاريبي رب اونونلادير. پادشاهين شادليق نعرهسي اونلارين آراسيندا! ۲۲ تاري اونلاري مئصئردن چيخارتدي؛

تاري اونلارا چؤل اوگوزونون قووتي كئمي دئر. ۲۳ يعقوبون ضئدئنه افسون يوخدور.

اسرايئلئن ضئدئنه فالچيلىق اولماز. واختي واختيندا يعقوبا، اسرايئله ديئله جك:

«تاري نهر اتدي!» ۲۴ باخ، خالق دئيئي اصلان كئمي اويانير،

شئر كئمي قانلير،
شئكاري يمه يئنجه،

اؤنلرئن قانيني انجه يئنجه ياتمايا جاق.

۲۵ بالاق بلعاما ددي: «اونلارا نه

لغت ات، نه ده برکت ور.»

۲۶ لاكئن بلعام بالاقا جاواب ورتب

ددي: «مگر سنه دمه دئم كي، رب نه

دسه، اونو اتمه لييم؟»

بلعامين اوچونجو دفه گله جكدن خبر

ورمه سي ۲۷ بالاق بلعاما ددي:

خاهش «ادترم گل، سني باشقا بئريره

آپاريم؛ بلکه تارينين گؤزونه خوش گلر

كي، اورادان اونلاري منئم خيرئمه لغت

اده سن. ۲۸ بالاق بلعامي چؤلّه باخان

پيور تپه سننه آپاردي. ۲۹ بلعام بالاقا

ددي: «بورادا منه يدي قوربانگاه دوزلت

و بورادا منئم اوچون يدي گاميش و

يدي قوچ حاضيلا. ۳۰ بالاق بلعامين

ددئيي كئمي اتدي. هر قوربانگاهدا بئر

گاميش و بئر قوچ تقدم اتدي.

۱ بلعام ربئن گؤزونده

اسرايئله برکت ورمه يئن

۲۴

پادشاهلاري آق بئوك اولاجاق،
 مملكتي اوجالاجاق. ۸ تاري اونلاري
 مئصردن چيخاردير،
 اونلارا چول اوكوزونون قووتي
 كئمي دئر.
 اونا دوشمن اولان مئتلري ييب
 قورتاراجاق.

سوموكلرني قيراجاق،
 اوخلاري ائله اونلاري دلجك.
 ۹ كئن قوروب شئر كئمي ياتار،
 دشني اصلانا اوخشار.

اونو اويانديرماغا كم جورعت ادر؟
 سئزه بركت ورن خيئر-دوعالي اولسون،
 سئزه لعنت ادن قوي ملعون اولسون!»
 ۱۰ بالاقين قضي بلعامين اوستونه
 آلولاندي، اللرني بئرئرئنه ووروب
 بلعاما ددي: «سني دوشمنلرئمه لعنت
 اتمك اوچون چاغيرديم و باخ،
 هر اوچ دغه، اونلارا آنجاق بركت
 ورتبس. ۱۱ ائندي تز گت، يرئنه
 قايت. دمئشدم كي، سنه سخاوتلي
 حورمت اده Jim، اما باخ، رب سني
 اوندان محروم اتدي.» ۱۲ بلعام بالاقا

ياخشي اولدوغونو گوردوكده، اولكي
 كئمي باخيجيلىق اتمه دي، اما اوزونو
 صحرايا طرف چوردي. ۲ بلعام گوزلرني
 قالديري و اسراييلي قبئله لرئنه گوره
 يرلشمئش گورنده اونون اوستونه تارينين
 روحو اندي. ۳ او، سوزونو باشلاييب
 ددي:

«پور اوغلو بلعامين كلامي،
 گوزو آچيليش كئشئنن كلامي،
 ۴ تارينين سوزلرني اشدن ادامين
 كلامي،

قادري مطلقئن رؤياسيني گورن،
 يره سرتلن، اما گئنه ده گوزلري
 آچيق اولانين: ۵ «اي يعقوب، سنن
 چاديرلارين نه گوزلدئر
 سنن مسكلرن، اي اسرايئل!
 ۶ ياييليش دره لر كئمي،
 چاي كارينداكي باغلار كئمي،
 ربئن اكديي عود آغاجلاري كئمي،
 سولارين يانينداكي سندر آغاجلاري
 كئمي. ۷ سطل لرئدن سولار
 آخاجاق،
 توخوملاري بول سوائله سولانا جاق،

یره سَرْتَلَن، آما گئنه ده گۆزلري آچيق اولان: ۱۷ «اونو گۆرورم، آما ائندي يوخ،

اونا باخيرام، آما ياخيدان ديئل.

يعقوبدان بئر اولدوز چيخاجاق،

اسرائيلدن بئر عصا

اوجالاجاق،

موآبيلارين آينلاريني آزه جک،

بوتون شت اوولادلارين باشلاريني

قيراجاق. ۱۸ اِدوم اونون مولكو

اولاجاق،

اونون دوشمنلري سَعَثَر ده اونون مولكو

اولاجاق،

آما اسرائيل گوجلته جک. ۱۹ يعقوبون

نسلئندن اولان او آدام سلطنت

سوره جک،

شهرده نگرئن قالانلاريني محو اده جک.»

بَلْعَامين آخير دَفه گَلْه جَکَدن خَبر

ورمه سی ۲۰ بَلْعَام عَمَالِقَلْئِله

باخيْب صُوحْبته باشلا دي:

“عَمَالِقِ مَثَلْئِله بَرْتَجْسِي ائدي،

ددي: «يانما گۆندرئين قاصئدره

مگر دمه دئم، ۱۳ بالاق منه قيزيل

و گوموشله دولو اوني ورسه بله،

رَبَّن سؤزوندن چيخا بئلهرم، اوز

نظرئم گۆره ياخشي يا پئس هچ بئر

شي اده بئلهرم. رب نه دسه، اونو

دئيه جيم؟ ۱۴ ائدي من خالقيمين

يانما گدئم. قوي سنه بئلدئم كي،

بو خالق گله جک گونلرده سنئن

خالقين باشينا نه گئتره جک.»

بَلْعَامين دُورْدونجو دَفه گَلْه جَکَدن

خَبر ورمه سی ۱۵ بَلْعَام

سؤزونو باشلاييب ددي:

«پور اوغلو بَلْعَامين کلامي،

گۆزلري آچيلان کئشئن کلامي،

۱۶ تارين سؤزلرني اشدن آدامين

کلامي،

او آدام كي، اوجالاردا اولانين بئليئي

بئئر،

قادرني موطلقئن روياسيني گۆرن،

آشورلا عېري ذئلل اده جک،
 بلجه اونلار دا محو اولاجاق،” ۲۵ بوندان
 سونرا بلعام قانخيب يولا چيخدي و
 اوتنه قايتيدي. بالاق دا اوز يولونا
 داوام وردی.

لا کئن عاقبتي هلاکتدئر. ” ۲۱ قنلئره
 باخيب سؤزونه داوام وردی:
 “مسکنئنئز مؤحکم،
 يووانيز قايدا قورولوب. ۲۲ لا کئن
 آشورلولار سئزي اسئر آلاندا،
 قنلئر يانيب يوخ اولاجاق؟” ۲۳ بلعام
 صؤحبتنه داوام وردی:
 “واي، تاري بونواتدئبي زامان کئم ياشايا
 بئله جک؟ ۲۴ کئئم ساحئلرئندن
 گئئر گله جک،

ائسرائیل اوولادلارینین پعودا گوناها
 باتماسی ۱ ائسرائیل خالقی شئتئمه
 یاشیارکن، کئشئلری موآب قیزلاری
 ائله زئنا اتمهیه باشلادیلار. ۲ بو آروادلار
 آلاهالارینا قوربان کسندە ائسرائیل
 خالقینی دا دعوت ادئردئلر. ائسرائیل
 خالقی یمک یدی و اونلارین آلاهالارینا
 سجدە اتدی. ۳ ائسرائیل اوولادلاری
 پعودا کی بعل بوتونه قوشولدولار و ربئن
 قضبی ائسرائیلی لرئن اوستونه آلولانیدی.
 ۴ رب موسایا ددی: “خالقین بوتون
 باشچیلارینی گؤتور و گوندوز ربئن
 قاباغیندا دار آغاجیندان آسدير. بلجه،
 قوي ربئن قضبی ائسرائیلدن دؤنسون.”
 ۵ بونا گؤره موسا ائسرائیلئن قاضی لارینا
 ددی: “هر برئئنئز اوژ آداملارینیز
 آراسیندا پعودا کی بعله قوشولانلاری
 اولدورون.” ۶ و باخ، بو آن ائسرائیل
 اوولادلاریندان اولان بر نغر گلدی،
 موسانین و حضور چادیرینین گئرئشئنده
 آغلاشان بوتون ائسرائیل جاماعاتینین
 گؤزو قاباغیندا قوچوملارینا مئدیانیلی بر
 آرواد گتئردی. ۷ کاهئن هارون اوغلو
 العازار اوغلو پئئخاس بونو گؤردوکه
 جاماعاتین آراسیندان قانلیدی و الله بر

پلۆ نسلئندن پلۆ نسلي؛ ۶ خِصرون نسلئندن
 خِصرون نسلي؛
 گرمي نسلئندن گرمي نسلي.
 ۷ رِعوبئئلي لرئن نسلل لري بونلاردير،
 سايلاري ۴۳۷۳۰ نفر ائدي.
 ۸ پلۆنون اوغلو إلتآب، ۹ إلتآبين
 اوغوللاري نَموال، داتان و
 آبئرام ائدي. بونلار او داتانلا
 آبئرامدير كي، جاماعات طرفئندن
 چاغيريلديلار و ربّه ضئدّ دوران
 قورخئن طرفدارلارينا قوشولوب،
 موسا ائله هارونا ضئدّ چيخديلار.
 ۱۰ و قورخله ۲۵۰ يولداشيني اود
 يانديريب يوخ ائنده، ير آغزيني
 آچدي و اونلاري اودّو. قورخله
 بئرئكده اؤئلر، آيريلارينا دا بئر
 عبئرت اولدو. ۱۱ لاكئن قورخئن
 نسلي اوئله دي. ۱۲ نسلل لرئنه
 گؤره شمعون اوولادلارينين نسلي
 بونلاردير:

نَموال نسلئندن نَموال نسلي؛
 يامئن نسلئندن يامئن نسلي؛

ياكئن نسلئندن ياكئن نسلي؛ ۱۳ زِراخ
 نسلئندن زِراخ نسلي؛
 شاعول نسلئندن شاعول نسلي؛ ۱۴ شمعون
 نسلل لري بونلاردير، سايلاري
 ۲۲۲۰۰ نفر دئر. ۱۵ نسلل لرئنه
 گؤره جاد اوولادلاري بونلاردير:
 صفون نسلئندن صفون نسلي؛
 خِگي نسلئندن خِگي نسلي؛
 شوني نسلئندن شوني نسلي؛ ۱۶ اوزني
 نسلئندن اوزني نسلي؛
 عِري نسلئندن عِري نسلي: ۱۷ آرود
 نسلئندن آرود نسلي؛
 آرلي نسلئندن آرلي نسلي. ۱۸ جاد
 نسلل لري بونلاردير، سايلاري
 ۴۰۵۰۰ نفر دئر. ۱۹ يهودانين
 اوغوللاري وار ائدي: عِر و اونان.
 لاكئن اونلار كَنعان تورپاغيندا
 اوئلدولر. ۲۰ نسلل لرئنه گؤره يهودا
 اوولادلاري بونلاردير:
 شِلا نسلئندن شِلا نسلي؛
 پِرِص نسلئندن پِرِص نسلي؛
 زِراخ نسلئندن زِراخ نسلي. ۲۱ پِرِص
 اوولادلاري بونلاردير:

ماكتر نسلئندن ماکتر نسلي، ماکتر گگعدادين آتاسي ائدي؛ گگعداد نسلئندن گگعداد نسلي؛ ۳۰ گگعداد اؤولادلاري بونلاردير:	خِصرون نسلئندن خِصرون نسلي؛ خامول نسلئندن خامول نسلي. ۲۲ يهودا نسل لري بونلاردير، سايلاري ۷۶۵۰۰ نفر دئر. ۲۳ نسل لرئته گوره يئساكار اؤولادلاري بونلاردير:
ائعزر نسلئندن ائعزر نسلي؛ خَلق نسلئندن خَلق نسلي؛ ۳۱ اسرئيل نسلئندن اسرئيل نسلي؛ شِكَم نسلئندن شِكَم نسلي؛ ۳۲ شمئداع نسلئندن شمئداع نسلي؛ خِفر نسلئندن خِفر نسلي. ۳۳ خِفر اوغلو صلونخادين اوغلو اولمادي، آما مَخْلا، نوعا، خوگلا، مثلكا و تَرْصا آديندا قيزلاري وار ائدي. ۳۴ مَنَسّه نسل لري بونلاردير، سايلاري ۵۲۷۰۰ نفر دئر. ۳۵ نسل لرئته گوره اِفرائيم اؤولادلاري بونلاردير:	تولاع نسلئندن تولاع نسلي؛ پووا نسلئندن پووا نسلي؛ ۲۴ ياشوب نسلئندن ياشوب نسلي؛ شمرون نسلئندن شمرون نسلي. ۲۵ يئساكار نسل لري بونلاردير، سايلاري ۶۴۳۰۰ نفر دئر. ۲۶ نسل لرئته گوره زبولون اؤولادلاري بونلاردير:
سِرِد نسلئندن سِرِد نسلي؛ اِلون نسلئندن اِلون نسلي؛ يَخْه اِل نسلئندن يَخْه اِل نسلي. ۲۷ زبولون نسل لري بونلاردير، سايلاري ۶۰۵۰۰ نفر دئر. ۲۸ نسل لرئته گوره يوسئفن اوغوللاري: مَنَسّه و اِفرائيم. ۲۹ مَنَسّه اؤولادلاري بونلاردير:	سِرِد نسلئندن سِرِد نسلي؛ اِلون نسلئندن اِلون نسلي؛ يَخْه اِل نسلئندن يَخْه اِل نسلي. ۲۷ زبولون نسل لري بونلاردير، سايلاري ۶۰۵۰۰ نفر دئر. ۲۸ نسل لرئته گوره يوسئفن اوغوللاري: مَنَسّه و اِفرائيم. ۲۹ مَنَسّه اؤولادلاري بونلاردير:
شوتلخ نسلئندن شوتلخ نسلي؛ بِكِر نسلئندن بِكِر نسلي؛ تَحْن نسلئندن تَحْن نسلي؛ ۳۶ شوتلخ اؤولادلاري بونلاردير:	شوتلخ نسلئندن شوتلخ نسلي؛ بِكِر نسلئندن بِكِر نسلي؛ تَحْن نسلئندن تَحْن نسلي؛ ۳۶ شوتلخ اؤولادلاري بونلاردير:
عِران نسلئندن عِران نسلي. ۳۷ اِفرائيم اؤولادلارينين نسل لري بونلاردير، سايلاري ۳۲۵۰۰	عِران نسلئندن عِران نسلي. ۳۷ اِفرائيم اؤولادلارينين نسل لري بونلاردير، سايلاري ۳۲۵۰۰

نفر دتر. نسل لرئنه	گوره	يئنا نسلئندن يئنا نسلي؛
يوسف اوولادلاري	بونلاردير.	يئشوي نسلئندن يئشوي نسلي؛
۳۸ نسل لرئنه	گوره	پريعا نسلئندن پريعا نسلي. ۴۵ پريعا
اوولادلاري بونلاردير:		اوولادلاري بونلاردير:
بلع نسلئندن بلع نسلي؛		خير نسلئندن خير نسلي؛
اشيل نسلئندن اشيل نسلي؛		ملي ال نسلئندن ملي ال نسلي.
اخترام نسلئندن اخترام نسلي؛ ۳۹ شوفام		۴۶ اشرن سرخ آيندا بئر قيزي
نسلئندن شوفام نسلي؛		وار اندي. ۴۷ اش اوولادلاري
خوفام نسلئندن خوفام نسلي. ۴۰ بلعن		بونلاردير، سايلاري ۵۳۴۰۰
اوغوللاري ارد و نعمان نسلئندن		نفر دتر. ۴۸ نسل لرئنه گوره نفتالي
عمله گلنر بونلاردير:		اوولادلاري بونلاردير:
ارد نسلئندن ارد نسلي؛		يخصل نسلئندن يخصل نسلي؛
نعمان نسلئندن نعمان نسلي. ۴۱ نسل لرئنه		گونو نسلئندن گونو نسلي؛ ۴۹ يصر
گوره بنيامن اوولادلاري		نسلئندن يصر نسلي؛
بونلاردير، سايلاري ۴۵۶۰۰		شلم نسلئندن شلم نسلي. ۵۰ نفتالي
نفر دتر. ۴۲ نسل لرئنه گوره دان		نسل لري بونلاردير، سايلاري
اوولادلاري بونلاردير:		۴۵۴۰۰ نفر دتر. ۵۱ سايلان
شوخم نسلئندن شوخم نسلي.		اسرائيل اوولادلارين جي
نسل لرئنه گوره دان نسل لرئندن عمله		۶۰۱۷۳۰ نفر اندي. ۵۲ سونراب
گن بونلاردير. ۴۳ هاميسي شوخم		موسا ائله دانيشيب، اونا بله ددي:
نسلئندتر، سايلاري ۶۴۴۰۰		۵۳ "اولكه، آداملارين سايسينا
نفر دتر. ۴۴ نسل لرئنه گوره اش		گوره، بونلارين آراسيندا اثر
اوولادلاري بونلاردير:		بؤلونسون. ۵۴ سايسي چوخ اولانا

یوکید عمراما، هارون، موسا و باجیلاری مریمی دوغدو. ۶۰ هارونون ناداب، ابهو، العازار، و ائتامار آدی اوشاقلاری اولدو. ۶۱ ناداب و ابهو ربئن حضوروندا حارام اود تقدئم ادرکن اولدولر. ۶۲ لاوئلی لردن ساییلان بئر آیلیق و اوندان یوخاری یاشدا بوتون کئشی جنسنئدن اولانلار ۲۳۰۰۰ نفر ائدی. بونلار او بئری ائسرائیل اوولادلاری ائله بئرلئکده سئاهییا آینمامیشدی. چونکی ائسرائیل اوولادلاری آراسیندا اونلارا مئراث وئرله مئشدی. ۶۳ بونلار دیر ائسرائیل اوولادلارینین سئاهیسی کی، موسا و کاهئن العازار طرفئندن اوردون چاینین یانیندا، آرئحانین موقابئلئنده کی موآب اووالاریندا توتولدو. ۶۴ آما موسا ائله کاهئن هارونون سننا صحراسیندا سایدیگی ائسرائیل اوولادلاریندان هچ کئم بو سئاهییدا اولمادی. ۶۵ اونا گؤره کی، رب اونلارا دئمئشدی:

بؤیوک، سایسی آزلانا آز پای وره جکسن. سئاهییا یازیلانلارین سایسینا گؤره هر بئرئنه دوشن پای وئرلئسن. ۵۵ آنجاق اولکه پوشکه بؤلونسون. هر کسن پای آتالارینین عایید اولدوغو قبئلئرئن آدینا گؤره اولاجاق. ۵۶ هر قبئلهنن پای پوشکه بؤلونسون، ائستر بؤیوک اولسون، ائستر کئچکک.” ۵۷ نسل لرئنه گؤره ساییلان لاوئلی ربونلار دیر:

گرشون نسلئندن گرشون نسلی؛
قوهات نسلئندن قوهات نسلی؛
مراری نسلئندن مراری نسلی. ۵۸ بونلار دا لاوی نسل لری دئر:

لئبنی نسلی،

خبرون نسلی،

مخلی نسلی،

موشی نسلی،

قورخ نسلی.

قوهات عمرامین آتاسی ائدی. ۵۹ عمرامین آروادینین آدی یوکید ائدی. او، مئصئرده لاوئدن دوغولموشدو.

اوغلو يوشعدن باشقا كئمسە صاغ
قالماميشدي.

“اونلار قطن صحرادا اوله جكلر.”
اونلاردان يفونّه اوغلو كالتبله نون

صلونفادين قيزلاري

(ساي. ۳۶: ۱-۱۲) ۱ مَنَسَّه اوغلو
 ماكتر اوغلو گكعاد اوغلو خِفر اوغلو
 صلونفادين قيزلاري كي، يوسئف اوغلو
 مَنَسَّه نئن نسل لرئنه منصوب ائدئلر،
 اثره لي گلدئلر؛ قيزلارينين آدلاري
 بله دئر: مَخلا، نوعا، خوگلا، مثلكا و
 تئرصا. ۲ اونلار حوضور چاديرينين
 گئرئشئنده موسانين، كاهئن العازارين و
 رهبرلرله بوتون جاماعاتين قاباغيندا
 دوروب ددئلر: ۳ "آتاميز صحرادا اؤلدو،
 لاكئن قورخئن طرفئني توتوب ربّه
 عوصيان ادئرئن آراسيندا ديئلدي. او اؤز
 گوناھينا گؤره اؤلدو و اوغلو اولمادي.
 ۴ اوغلو اولماديغيغا گؤره نه اوچون اونون
 آدي اؤز نسلي آراسيندان سئلئتمه لي دئر؟
 آتاميزين قارداشلاري آراسيندا بئزه بئر
 مولك ورنئ. ۵ "موسا اونلارين ائشئني
 ربئن حوضورونا گئتئردى. ۶ رب موسا
 ائله دانئشيب اونا ددى: ۷ "صلونفادين
 قيزلاري دوغرو ديئرلر. گرک اونلارا
 آتالارينين قارداشلاري آراسيندا مولك
 وره سن و آتالارينين مئرئيني اونلارا
 چكئرده سن. ۸ اسرايئل اوولادلارينا ده
 كي، اگر بئر آدام اولسه و اوندان اوغول

DEU

۱ بونلار موسانين بوتون ائسرائييله
 ددئي سؤزلردئلكي، اونلاري
 اوردون چايينين شرق طرفئنده، صحرادا
 پارانلا توفل، لابان، خصروت و
 دي ذاهاب آراسيندا، سوفون موقابلئنده
 اولان عرابا دره سئنده ددى. ۲ سِعْثَر
 داغينين يولو ائله خوربدن قَدش برنعهيه
 گتمك اوچون اون بئر گون يول
 چكر. ۳ لاكئن مئصئردن چيخديقلارينين
 قيرخينجي ائئلنده، اون بئرئنجي آيين
 بئرئنده، موسا ربئن ائسرائيل اوؤلادلارينا
 ورمك اوچون اونا امر اتدئي هر
 شبي ددى. ۴ بونو او زامان اتدي كي،
 خَشبوندا ياشايان اَمورلولارين پادشاهي
 سَخونو، عَشْتاروت و اِدْره عي ده ده
 ياشايان باشان پادشاهي عوگو مغلوب
 اتدي.

خوربده ۵ اوردون چايينين شرق
 طرفئنده يرلَشَن مَوآب تورپاغيندا، موسا
 بو قانوني تَشْرُح اتمهيه باشلادي.
 ۶ "خوربده اولاندا تاريميز رب بئرئمله
 دانيشيب بله ددي: «بَسْدُر بو داغدا
 قَالِدِغْنِي: ۷ بَرَادَان كَهْجَن و سَفَر

اٺلڪ محصول و اوندا-بئر حئصه^۱ تاريخين
 ربئن اثرث اولاراق سئزه وره جي
 تورپاغا گئرب اورادا اونا مالٺڪ
 اولوب ساڪئن اولاندا^۲ تاريخين ربئن
 سئزه وره جي اولڪهئن تورپاقلاريندان
 بيغديغينيز بوتون محصولارين نوباريني
 گوٽوروب، بئر سبده بيغين. سونرا
 تاريخين ربئن اوڙ آدينا مسڪن بچه جي
 يره گدئن. ۳ او دؤورده خئدمت ادن
 كاهئنن يانينا گدئ ديئن: «تاريم ربه بو
 گون اعلان ادئرم كي، ربئن آتالاريميزا
 ورميه آند ائچديي اولڪهيه داخل
 اولوشام.»^۴ كاهئن ائئئز دن سبدي
 آلب اونو تاريخين ربئن قوربانگاهي
 قاباغيندا يره قويسون. ۵ تاريخين ربئن
 قاباغيندا جاواب ورئب ديئن: «آتام
 كوچري ارملي اندي، مئصئره گدئب
 اورادا ساڪئن اولدو، سايدا چوخ آز
 اندي؛ لاکئن بؤيوڪ، گوجلو و
 چوخ سايلي بئر مئلت اولدو. ۶ مئصئرلي لر
 بئرئمله پئس رفتار ادئئرلر. بئزي ذئل
 ادئب اوستوموزه آغير ائش يوكله دئئرلر.
 ۷ او واخت آتالاريميزين تاريخين ربه
 فرياد ادئئڪ و رب سئسمئزي
 اشئندي. عذابيميزي، اذئبئمئزي و

قوي ير اوزو آغزيمدان چيخان سۆزلري
 اشتهستن. ۲ قوي تعلقتم باهار
 ياغيشلاري كئمي توكولسون،
 سوزوم شخ كئمي دوشسون،
 چمن اوستونه دوشن نارين ياغيش كئمي
 اولسون،
 اوت اوستونه توكولن سولارا اوخشاسين.
 ۳ چونكي ربئن آديني اعلان ادترم!
 تاريميزين عظمتيني مدح ادئن! ۴ او،
 قايادير، ائشلي كامتدئر،
 چونكي بوتون يوللاري حاقدير،
 وفالي تاريدير، حاقسيزليق اوندا تاپيلماز،
 صالح و دوز اولان اودور. ۵ اونون
 ضدئنه خيانت ادتئر،
 فاسئد اولدوقلارينا گوره، اونون
 اوولادلاري ديئلر
 آيري و ترسه بئر نسلدئرلر. ۶ ربه بله
 عوض وررئسنئز، اي آغليسيز،
 آحمق خالق؟
 مگر سئري ساتين آلان او آتائيز ديئل؟
 سئري يارادان، سئري برقرار ادن اودور.
 ۷ كچن گونلري يادينيزا سالين،
 كچمئش نسل لرئن ائللرئنه باخين،

آتائيزدان سوروشون، او سئزه دئير،
 آغساقاللارينيزدان سوروشون، اونلار
 سئزه دانيشارلار. ۸ اوجالاردا اولان
 مئتلرله ائري تورپاق بولرگن،
 بشر اوولادلاريني آيبرارگن،
 ائسرائيل اوولادلاريني
 ساينا گوره
 خالقلارا سرحد قويدو. ۹ چونكي ربئن
 پاي اوز خالقي دير!
 يعقوب اونون پايينا دوشن ائريئدئر.
 ۱۰ اونو كوشئده،
 اولويان، بوش بئر صحرادا تاپدي.
 اونو دؤوره لدي، اونون قيدئنه قالدي،
 گؤز بيهي كئمي اونو حنفظ اتدي.
 ۱۱ يواسيندا بالالاريني اوچورماغا
 قيشقيرتيب،
 اونلار اوستونده قاناد چالان قارتال
 كئمي،
 او قانادلاريني آچدي و اونلاري توتدو،
 اونلاري پرلرئئن اوستونده آپاردي.
 ۱۲ اونا يول گؤرسدن فقط رب
 ائدي.

يانيندا اۆزگه بئر تاري يوخ ائدي. ۱۳ اونو
ير اوزونون اوجالارينا مئندئردى،
زَمئئن محمولوندا يِدئرتدي.

اونو قايدان سوزولن باللا،
چاحماق داشيندان چكگن ياغلا
آمئردئدي. ۱۴ اونو اشكلرن قاتيغي
ائله، سورونون سودي ائله،

قوزولارين پئي ائله،
باشاندا كي قوچارلا، تکه لرله،
لاپ ياخشى بوغدا ائله كوكلندي.

اوزومون قاني ائله شراب ائچدن،
۱۵ لاکئن يشورون كوکه لئب تپئک
آدي،

كوکه لئبسن،
يوغونلا شيبسان،
پئيله شئبسن!

سونرا اونو يارادان تاري تریک ائدي،
خئلاصكاري اولان قايايا گوستاخليق
ائدي. ۱۶ باشقا آلاهلارلا تاري
قيرته گئردئلر،

ايرنج عمل لرله اونو قضبئندئردئلر.
۱۷ تاري اولمايان ائبلئسلره،

تائيدايقلاري آلاهلارا،

آتالارين قورخمادايقلاري،

آخیر زامانلار تزه گلن آلاهلارلا قوربان
كسدئلر. ۱۸ سئر، سئري حياتا
گئرن قاياي آدينيز.

سئري يارادان تاري ياددان
چيخارتدينيز. ۱۹ رب بونو گوروب
اونلاري رد ائدي،

چونكي اوغوللاري و قيزلاري اونو قصبه
گئردئلر. ۲۰ او واخت رب ددي:

«اونلاردان اوزومو گئزلده جيم،

اونلارين عاقبتئئن نه اولاجاغيني
گوره جيم.

چونكي اونلار ترسه بئر نسل،
وفاسيز اوولادلارديلار. ۲۱ منى تاري

اولمايانلارلا قيرته گئربئر،

بوش بوتلري ائله منى قضبئندئرئلر.

من ده اونلاري خالق اولمايان بئر خالقلا
پاخيل ليغا سالاجام،

آخماق بئر مئله قضبئندئر جيم.
۲۲ چونكي قضبئمدن بئر اود

آلولانيب،

اولولر دئارينين دئبنه جک يانير.

دونياي و نعمتلرني اودوب قورتارير،

بوتون بو ائشلىرى گۆرن رب دىئل،
 ۲۸ چونكى اونلار دوشونجه سئز بئر
 مئلتدئر،

اونلاردا فهم يوخدور. ۲۹ كاشكى،
 حئكمتلى اولوب بونو درك اتسیدئلر،
 كاشكى، عاقبتلرئني دوشونسیدئلر.
 ۳۰ اكر اونلارن قاياسى اونلاري
 ساتماسايدى،

اگر رب اونلاري تسلّم اتمه سیدی،
 بئر آدام مئن نفرى نجه قووا بئلردى؟
 ائكى كئشى اون مئن نفرى نجه قاچيردا
 بئلردى؟ ۳۱ حقتئن، اونلارن

قاياسى بئزم قاياميز كئمي دىئل،
 حتّا دوشمنلرئمئز بونو قبول ادئر.
 ۳۲ تنكلىرى سودومداكى اوزوم
 آغاجلاريندان دير،

گومورا باغلاريندان دير.
 اوزوملى زهري دئر،
 سالخيملاري آجى دير. ۳۳ شرابلاري
 ائلانلار زهري دئر،
 افعئلرئن اولدوروجو زهري دئر.
 ۳۴ «مگر بونلارن هاميسى يانيدا
 ساخالنمادى؟

داغلارين بوتوره لري اولايير. ۲۳ من
 اونلارين اوستونه بلالار ييغاچاغام،
 اوخلاريمي اونلارين طرفئنه آتاچاغام.
 ۲۴ قيتليقدان تلف اولاجاقلار،
 وبادان قيرىلاجاقلار،

آجى هلاكتدن يوخ اولاجاقلار.
 وحشى حيوانلارين دئشلىرئني،
 تورپاقدا سورون ائلانلارين زهرئني
 اونلارا ساري دؤندره جيم.
 ۲۵ ائشكده قيلنج اونلاري
 اوولادسيز اده جك،

اولرئنده دهشت حؤكم سوره جك،
 جاوان اوغلاني، باكئره قيزى، سود
 امن كؤرپه ني، آغساجلى كئشئني
 محو اده جك. ۲۶ دمئش اولايديم:
 «اونلاري پارچالاياجاغام،

اونلاري ائنسانلارين خاطره سئندن
 پوزاجاغام» ۲۷ مگر دوشمنئن
 ائستہزاسيندان قورنماديم كي،
 مبادا اونلارلا ساواشانلار سهو آنلايب
 دستئلر:

«اؤز اللرئمئز بئزه ظفر قازايب،

بونلار مگر خزئنه لرئمه مؤهورئنه دئلر؟

۳۵ قئصاص مئتمدئر، عوضئي من

وره جيم.

واختي چاتارکن آياقلاري

سوروشه جگ،

چونكي اونلارين هلاک گونو ياخيندير،

اجل لري تز چاتار.» ۳۶ رب اؤز خالقينين

حاقيني آلاجاق.

قوللارينين گوجونون قورتارديغيني

گورنده،

نه قولدان، نه آزاددان کئمه قالمایاندا،

اونلارا رحم اده جگ. ۳۷ دئيه جگ:

«هاني اونلارين آلاهلاري، هاني

اونلارين سيغیناجاقلاري قايا؟

۳۸ قوربانلارينين پئيئي يئن کئم

اندي؟

مايع تقدملرئئن شرابيني ائچن کئم اندي؟

قوي سئزه کؤمک اتمک اوچون

قالخسينلار،

پناهگاهينيز اولسونلار. ۳۹ اندي گورون

کي، تاري فقط منم.

باشقاسي يوخدور.

منم اولدورن و حيات ورن،

منم يارالايان و شفا ورن،

هچ کئم ائمدن قورتارا بئلمز. ۴۰ دوغوردان

دا ائمي گؤيلره قالديريپ ديئرم:

«ابدي وارليغیما آند اولسون کي، ۴۱ اگر

شئمشک چيخان قيلينجيمي ائتلدئب

عدالتي ائمه آسام،

دوشمنلرئمدن قئصاص آلاجام،

مدن نئفرت ادلردن عوض

چيخاجام. ۴۲ اونلارين قاني ائله

اوخلاريمي کئلندئرهم،

قيلينجيم آتي،

قيريلانلارين، استر ادلرئن قانيني،

دوشمن رهبرلرئئن باشيني اوداجاق.»

۴۳ ای مثلئر، اونون خالقي ائله برابر

سؤئن!

چونکي او، قوللارينين قان قئصاصيني

آلاجاق،

دوشمنلرئندن عوض چيخاجاق،

اولکهي و خالقي اوچون کفاره

اده جگ. ۴۴ موسا نون اوغلو

يوشعله برابر گئب، بو نغمه نئن

بوتون سؤزلرئي خالقين قاباغيندا

ددی. ۴۵ موسا بوتون ائسرائيله

بو سۆزلرن هاميسيني ديتب قورتارندا، ۴۶ اونلار بله ددي: “بو گون سئزه بيان اتدئيم سۆزلرن هاميسينا اوركدن باغلانين كي، اوولادلارينيزا بو قانونون بوتون سۆزلرنه دئقتله عمل اتمه يي امر اده سننئز. ۴۷ چونكي بو سئزن اوچون بوش بئر سؤز ديتل؛ حقتقتن كي، بو سؤزلر حياتينيزدير. بو سؤزلر مولك آلماق اوچون اوردون چاييني كچكب گده جيئنئز تورپاقتا سئزه اوزون عؤمور وره جكدئر”

موسانين او لومونون اولدن بئلدئرلمه سي ۴۸ رب اله همئن گون موسا ائله دانيشيب اونا ددي: ۴۹ “آرتخانين موقابئلئنده، موآب تورپاغيندا اولان بو عبارئم داغينا، نبو داغينا چيخه. اسرايئل اوولادلارينا مولك وره جيئم كنعان تورپاغيني گؤره. ۵۰ قارداشين هارون حور داغيندا اولوب اجدادلارينا قوشولدوغو كئمي، سن ده چيخاجاغين داغدا اولوب خالقينا قوشولاجاقسان. ۵۱ چونكي سن صحراسيندا، مرئبا-قدهش سولاريندا، اسرايئل اوولادلارينين قباغيندا منئمله موقدس كئمي رفتار اتمه دئن. ۵۲ اونا گؤره اولكهنه اوزاقدان گؤره جكسن، لاكئن اسرايئل اوولادلارينا وره جيئم تورپاغا گئرميه جكسن.”

موسانين اسرايئل قبتله لرئنه خيئر-دوعاسي ۱ تاري آدامي موسا، او لومونون قباق، اسرايئل اوولادلارينا بو خيئر-دوعاني وردى. ۲ موسا ددي:

«رب سننا داغيندان
گلدي، ۳۳»

اونلارا سَعَرْدَن ظوهور ائدي،
 پاران داغيندان شفق ساچدي،
 اون مثلر موقدّسلر آراسيندا گلدي.
 صاغ الثنده اونلار اوچون آلوو ساچان
 شمشک وار ائدي. ۳ دوغوردان دا،
 او خالقي سَوْر! ا
 بوتون موقدّسلرئ سنئن الثنده دئر!
 اونلار سنئن آياغينين ازلرئنده گتدئر؛
 سؤزلرئني اشئدئرلر. ۴ موسا بئزه شرئعته
 عمل اتمه يي تاپشيردي،
 بو، يعقوبون جاماعاتي اوچون بئر ائرئدئر.
 ۵ اسرايئل قبئله لري،
 خالقين رهبرلري بئريره ييغيلاندا،
 رب يشوروندا پادشاه ائدي. ۶ قوي
 رعوبئن اؤلمه سنن، ياشاسين!
 كئشئرئئن سايي آزالماسين! ۷ موسا
 يهودا اوچون بله ددي:
 “يارب، يهوداين سَسئني اشئت،
 اونو اؤز خالقينا گتئر.
 او، اونلار اوچون اؤز اللري ائله
 دؤيوشدو،
 دوشمنلرئئن قاباغيندا اونا كؤمك ات!”
 ۸ لاوي اوچون بله ددي:

“تومئمن و اورئمن
 سنئن صادئق قولون اوچون اولسون.
 اونو مسّادا ائمتاحاندان كچئردئن،
 اونونلا مَرِّبّا سولاريندا موباحتئه ائدئن.
 ۹ او، آتا- آناسي اوچون ددي:
 «اونلارا نظر سالمايم.»
 قارداشلارين يي تانيمادي،
 اؤولادلار يي ياددان چيخارتدي،
 چونكي سنئن سؤزونو ساخالديلار،
 سنئن عهدئني حئفظ ائدئرلر. ۱۰ حؤكمرئني
 يعقوب نسلئنه،
 قانونونو اسرايئله اؤيرده جكلر.
 اونلار حوضوروندا بوخورو،
 قوربانگاھيندا بوتؤو يانديرما قوربانلار يي
 تقدّم اده جكلر. ۱۱ يارب، اونلارين
 مالينا بركت ور،
 آلرئئن اشئرئني قبول ات.
 اونلارين ضئدئنه قائلخانلارين،
 اونلاردان نئفرت ادنلرئن بلئني قير كي،
 بئر داها قائلحاسينلار! ۱۲ بِنِيَامَن اوچون
 بله ددي:
 “رَبَّنْ عَزَّزِّي اونون يانيندا آمئن-آمانليقدا
 ياشاسين!

بو بونوزلارلا خالقلاري، بئردن
ير اوزونون او بئري اوجلارينا قدر
ووراجاق.

باخ، بونلار افرائيمئن اون مثلري،
باخ، بونلار منسه نئن مثلري. ”۱۸ زبولون
اوچون بله ددي:

“ای زبولون، يولا دوشنده سون،
ای يئساكار، چاديرلاريندا سون!
۱۹ اونلار خالقلاري داغا
چاغيراجاقلار؛

اورادا صالح قوربانلاري گسه جکلر.
دهنز نعمتلرئئن بولوغو ائله،
قوملاردا گئزلنن خزئنه لرله دوياجاقلار.”
۲۰ جاد اوچون بله ددي:

“جادين اراضئسئي آرتيرانا شوکور
اولسون!

جاد اصلان تک ياشاير،
قولو، باشي قوپاردير. ۲۱ او اوزو اوچون
ائلك حصه ني ساخلا دي.
چونكي اورادا سردارين پايي
ساخلانيدى.

خالق رهبرلي بيغيلاندا

رب گون بويو اونو قورويور،
او دا ربئن قوجاغيندا ساکندئر.”
۱۳ يوسئف اوچون بله ددي:

“اونون تورپاغي ربدن برکت آلسين،
گوئيون سچئلمئش شيلري ائله، شخه،
ير آلتيندا ياتان درئئلکلرله، ۱۴ گونئشن
پئئشدئردئي لاپ گؤزل بارلارلا،
هر آي پئئشن لاپ گؤزل بهرلرله،
۱۵ قدئم داغلارين اعلا نعمتلري
ائله،

ابدی تپه لرئن سچئلمئش شيلري ائله،
۱۶ يرئن لاپ قئيمتلي محصولو و
بولوغي ائله،

بوتادا مسکن سالانين لوظفو ائله
قوي برکت آلسين!
يوسئفن باشي اوستونه،

قارداشلاريندان مومتاز اولانين باشي
اوستونه

قوي برکت ياغسين! ۱۷ او، ائلك
دوغولان اوکوز قدر هيبتلى دئر،
بونوزلاري چؤل اوکوزونون
بونوزلاري دير.

او کي، سنه کۆمک اتمک اوچون،
گۆيلر و بولودلارا عظمتي ائله مئئر.

۲۷ سيغيناغين ابدی تاري دير،

سني داشيان اونون ابدی قوللاري دير.

دوشمنئي سنئن قاباغيندان قوودو،

«يوخ ات اونلاري!» ددی. ۲۸ اونا

گۆره ائسرائيل آمن-آمانليقدا

ياشاياجاق.

تاخيل و تزه شراب تورپاغيندا

يعقوبون چشمه سي آمن-آمانليقدا

قالاجاق،

گۆيلري شيخ داميزدير. ۲۹ ای ائسرائيل!

نجه موباركسن،

سنئن كئمي بئري مگر وار؟

رَبَّن قورتارديغي خالقسان!

رب قانخاندير، کۆمه يننه چاتاندير،

عظمتئن قیلينجي دير.

سنه دوشمنلريالتاقالاجاق،

سن اونلارين پرستشگاهلاريني

تايدالاجاقسان.

رَبَّن عدالتئي ائسرائيلى لره گئئردئي
حۆكلمري انجرا اتدي. ۲۲ دان

اوچون بله ددي:

“دان باشاندان سيچريان اصلان

بالاسي دير.” ۲۳ نفتالي اوچون بله

ددي:

“ای رَبَّن لوطفو وبرکتي ائله دولو اولان

نفتالي،

قربي و جنوبو مولک اده جکسن.”

۲۴ آشر اوچون بله ددي:

“اوغوللار آراسيندا آشر لاپ چوخ

برکت آلسين!

قارداشلارينين لاپ چوخ بيندئي او

اولسون!

ياغيني ياغا باتيرسين. ۲۵ دروازالارينين

چفته لري دمئردن و بورونجدن

اولاجاق،

قووتئن عؤمرون بويو قورتارماياجاق!

۲۶ يشورونون تاري سي كئمي

يوخدور،

موسانين اؤلومو^۱ موسا موآب
 اووالاريندان نبو داغينا گدئب،
 اَرْتَحانين موقابئلئنده اولان پئسگا
 تپه سئنه چيخدي. رب اونا بوتون
 اؤلکه ني گؤرستدي. دانا قدر اوزانان
 گئلعادي،^۲ بوتون نَفْتالئتي، اِفرائيم و
 مَنَسَّه تورپاقلارين، قرب دهنزئنه قدر
 اوزانان بوتون يهودا تورپاغيني،^۳ نِگِبي،
 خورمالار شهري اَرْتَحا دره سئئن
 صوعره قدر اوزانان اوواني گؤرستدي.
^۴ سونرا رب اونا ددي: “اَبْرَاهئمه،
 اَسْحاقا و يعقوبا ورميه آند ائچدئيم
 تورپاق بودور كي، دِمَشْدئم: «اوراني
 سئزن اؤولادلارينيزا وره جيم.» من
 ائجازه وردئم كي، اوراني اؤز
 گؤزلرئنه گؤره سن. لاكئن اورايا
 گئرميه جكسن.”^۵ ربئن سؤزونه گؤره
 قولو موسا اله اورادا، موآب تورپاغيندا
 اؤلدو. ^۶ رب اونو موآب تورپاغيندا
 اولان بيت پُحورون موقابئلئنده كي دره ده
 دفن اتدي. بو گونه قدر هچ كئم اونون
 قبرئئن يرئني بئلمئر. ^۷ گرچي موسا اؤلئنده
 يوز ائيرمي ياشيندا ائدي، لاكئن گؤزو
 نوردان دوشمه مئش، طاقتي ده
 چكلمه مئشدي. ^۸ اسرايئل اؤولادلاري

JOS

يوشعثن وظيفه يه قويولماسي ۱ ربئن قولو
 موسانين اولوموندن سونرا، رب موسانين
 خئدمتچئسي نون اوغلو يوشعه دانيشيب
 ددى: ۲ "قولوم موسا اولدو. ائندي قالخ،
 سن و بوتون بو خالق اوردون چاييني
 چكئب ائسرائيل اولادلارينا وره جيئم
 تورپاغا گدئن. ۳ موسايا ددئيم كئمي،
 آياق قوياجاغينيز هر يري سئزه ورمئشم.
 ۴ صحرا و بولوبناندان بويوك چايا قدر،
 يعني فرات چايينا قدر، خئتلى لرئن بوتون
 اولكه سي بويوك دهنزه قدر كي،
 گونئشن باتديغي طرف اولسون، ير
 سئزئن تورپاقلارينيز اولاجاق. ۵ بوتون
 عؤمرون بويو هچ كس سنه ضد چيخا
 بئلهيه جك. موسا ائله اولدوغوم كئمي،
 سنئنه ده اولاجاغام، سني
 بوراخماياجاغام، سني ترك ائميه جيم.
 ۶ گوجلو و اوركلي اول، چونكي اتالارينا
 ورمك اوچون آند ائچدئيم بو تورپاغهي،
 سن بو خالقا مولك وره جكسن.
 ۷ آنجاق چوخ گوجلو و اوركلي اول؛
 دئقت ات كي، قولوم موسانين سنه
 تاپشيرديغي بوتون قانونا عمل اده سن؛
 اوندان نه صاغا، نه ده سولا دؤن كي،
 گده جيئن هر ياندا اوغور قازاناسان.

ای آی، سن ده آیالون دره سئنده.”
 ۱۳ اسرائیل خالقي دوشمنلرئندن
 قتصاص آلانا قدر گونش اورادا
 دایاندي و آی یرئنده قالدي. مگر
 بو، یاشار کتتاییندا یازیلها ییبیدیر؟
 گونش گوئیون اورتاسیندا دوردو
 و جگئدئب تخمئن بوتون گون
 باتمادي. ۱۴ ربئن انسان سسئني
 اشئدیئی او گون کئمي بئر گون،
 نه اوندان اول، نه ده اوندان
 سوزا اولدو؛ چونکي رب اسرائیل
 اوچون ووروشدو. ۱۵ سوزا یوشع
 و اونونلا بئرلئکده بوتون اسرائیلی لر
 گئگالداکي اوردوگاها قاییتدیلار.

امور پادشاهلارینین اولدورولمه سي ۱۶ بو
 بش پادشاه قاجیب مَقَدادا اولان
 ماغارادا گئزلئدئر. ۱۷ یوشعه خبر
 وردئلز: “بش پادشاه تاپیلیب. اونلار
 مَقَدادا کي ماغارادا گئزلئبئر.” ۱۸ یوشع
 ددي: “ماغارانین آغزینا بئویوک
 داشلار یووارلادین و یانینا آداملار
 قویون کي، اونو گوژ آلتیندا
 ساخلا سینلار. ۱۹ لاکئن سئز اوژونوز
 دایانمایین؛ دوشمنلرئئزي تعقب ادئن و
 اونلارا آرخادان هوجوم گئئرئن.

JDG

اِسْرايِل بوتون اؤلکه ني اَله کچتره بئلمئر
 ۱ يوشعئن اؤلوموندن سونرا، اِسْرايِل
 اؤولادلاري ربدن سوروشدولار: “بئزئم
 اوچون کَنعانيلارين ضئدئنه دؤيوشه
 بئرئنجي کئملر چيخاجاق؟” ۲ رب
 ددي: “يهودالي لار چيخاجاق، باخ، من
 اؤلکه ني اونلارا تسلم اتمئشم.”
 ۳ يهودالي لار هموطنلري شمعونلورا
 ددئلر: “تورباغين بئزه دوشن حئصه سننه
 گلئن، کَنعاني لارين ضئدئنه ووروشماق
 اوچون بئزئمله دؤيوشه چيخين؛ بئز ده
 تورباغين سئره دوشن حئصه سننه
 گله رئک.” بلجه شمعونلور اونلارلا
 گئدئلر. ۴ يهودالي لار دؤيوشه
 چيخديلار. رب کَنعاني لارلا پئرئزلى لري
 اونلارا تسلم اتدي و يهودالي لار بازقده
 اونلاردان اون مئن نفر آدامي قيرديلار.
 ۵ بازقده آدوني بازقي تاپيب اونولا
 ووروشدولار و هم کَنعانيلاري، هم
 ده پئرئزلى لري قيرديلار. ۶ لا کئن آدوني
 بازق قاچدي. يهودالي لار اونون دالينجا
 گدئب اونو توتدولار و اللرئئن و
 آياقلارينين باش بارماقلارينين کسدئلر.
 ۷ آدوني بازق ددي: “منئم مئزئمئن
 آلتيندا، يتمئش پادشاه آل و آياقلارينين

خالق ائچئندن اؤز گؤيولو ائله آياق قاباغا
قويانلارلادير.

رب موبارك اولسون! ۱۰ سئز اي آغ
اششكره مئنلر،

سئز اي آوان قاليار اوستونده ايلشئلر،
اي بوتون يولدان كچئلر، باخين! ۱۱ اوخ

آتانلارين سس - كويوندن اوزاقداء،

سو چكئر آراسيندا،

اورادا ربئن صالح عملرئندن،

اسرايئله كي كندئلئرئن

ظفرلرئندن نقل اده جكلر.

او زامان ربئن خالقي دروازالارا اندي.

۱۲ اويان، اي دبوراء، اويان!

اويان، اويان، بئر نغمه اوخو!

اياغا قاطخ، اي باراق!

سن، اي ابئوعم اوغلو، گل اسئرلرئني

آپارا! ۱۳ او زامان صاخ قالانلار

ايعيانلارين يانينا انئلر.

ربئن خالقي جنگ آور كئمي يانينا گلدي.

۱۴ عمالق نسلئندن اولانلار افرائئمن

گلدئلر،

سنئن دالينجا گلن خالق آراسيندا بِنيامئن

ده وار اندي.

رب موبارك اولسون! ۳ قولاق آسين،

اي پادشاهلار! قولاق آسين، امئرلر!

من ربه اوخوياجاغام،

اسرايئلئن تاريبي ربه سئتائيش نغمه سي

اوخوياجاغام! ۴ يارب، سن سعئرذن

چيخاندا،

ادوم چؤلوندن كچنده،

ير تئره دي، گؤيلر دامدي.

بلي، بولودلاردان سولار آخدي.

۵ داغلار ربئن حوزوروندا،

سئنا داغي، اسرايئلئن تاريبي ربئن

حوزوروندا تئره يه گلدي. ۶ عنات

اوغلو شمگَر زامانيدا،

يال زامانيدا يوللار بوش قالدي،

سفره چيخانلار اطراف يوللارلا گندئلر.

۷ من دبوراء اياغا قانخاناجاق،

اسرايئله آنا كئمي ميدانا چيخاناجاق،

اسرايئله كندئلر آرتيق ياشاميردي.

۸ تزه آلاهلار بچئلدي،

سونرا دا دروازالاردا دؤيوش قانلدي.

قيرخ مئن اسرايئلي نئن آئنده

نه نئزه، نه ده قانخان گؤروندو. ۹ منئم

اورهيم اسرايئله حؤكم ادنلرله دئر،

سونرا دا تَعَنَكده، مِگَنَدو سولاري
كاريندا

كَنعان پادشاهلاري ووروشدولار.
گوموش قنتمت آلان اولمادي.

۲۰ اولدوزلار گويدن دؤيوشدولر،
سئسرانين ضئدئنه اؤز دؤوره سئنده
دؤيوشدولر. ۲۱ اولاري قئشون
چايي آپاردي،

او قديم چايي، قئشون چايي!
اي جانيم، سن قووتله اثره لي گت! ۲۲ او
زمان اتلار دؤردنالا چاپديلار،

دؤردنالا-دؤردنالا چاپاركن قووتلي
اتلار. ۲۳ ربئن مَله بي ددي: "مروز
شهرئنه لعنت ادئن،

اونون اهاالئسئنه لعنتلر گوئدرئن.
چونكي ربئن كؤمه يئنه،

جنگ آورلره ضئد ربئن كؤمه يئنه
گلمه دئلر." ۲۴ قِلي خِبرئن آروادي
يال

آرودالار آراسيندا هاميدان آرتيق
موبارك دئر،

ماكئردن امئرلر،

زبولوندان سركرده عصاسيني داشييانلار
گلدئلر. ۱۵ يئسا كارد اكي آغالار

ديورا ائله گلدئلر.
يئسا كار نجه دئر، باراق دا اله اندي،

اونون دالينجا دريه هوجوم چكئلر.
رعوبئن قبئله سئئنن بؤمله لري بؤيوك
قرار سيزليق ائچئنده اندي.

۱۶ چوبانلارين سورولرئنه چالديغي
توتك سئسئي اشئتمك اوچون
ئيه آغيل لار آراسيندا اوتوردونوز؟

رعوبئن قبئله سئئنن بؤمله لري چاشيب
قالمئشدي. ۱۷ گلعاد خالقي اوردون
چايينين او تاييندا قالدي.

بس نئيه دان گمئلرئن يانيندا ساكئن
اولدو؟

آشر دهنزلرئن ساحنئنده ساكئن اولدو،
اؤز بندرلرئنده قالدي. ۱۸ لاكلئن زبولون
خالقي، نفتالي خالقي،

جانلاريني دؤيوش ميدانينين
اوجا يرلرئنده خطرله آتديلار!

۱۹ پادشاهلار گلئب ووروشدولار.

چاديردا ياشايان آروادلاردان داها بختورد! ۲۵ سئسرا سو آسته يئنده، يال اونا سود وردى.

آغالارا لايىق بئر جامدا آيران وردى. ۲۶ آلتني چاديرين ميخينا اوزاتدي، صاغ آلتنه آشچي توخماغيني گوئوردو، اونلارلا سئسراني ووردو، باشيني آزدي؛ سينديريب، گئجگاهلاريني دشدي. ۲۷ او يخيلىب يالئن آياقلاري آلتينا سرئدي، يره دؤشندي، او يخيلىب آياقلاري آلتينا سرئدي، ييخيلديغي يره سرئتب اولدو. ۲۸ سئسرانين آناسي پنجه آرخاسيندان، موشبگدن نئگار-نئگار باخيب چيغيردي:

“نه اوچون اونون دؤيوش آراباسي بو قدر يوبادير؟

دؤيوش عارابالارين سسي آخي نئييه اشدتلهر؟” ۲۹ حئكمتي اصئلزاده خانيملار اونا جاواب ورئدي،

او دا اؤز-اؤزونه سؤزلرئني تکرار-تکرار دئردى: ۳۰ «بلکه قنئمت ماليني تاپيب بؤلوشدورورلر، يقئن كي هر ائگئده بئر-ائكي قيز دوشور. سئسرايا تالان ماليندان آوان پالتارلار دوشور، بلي، تالان ماليندان ناخيشلي آوان پالتارلار. قارت ائدئكلرئئن ائچئندن تاپيب بؤلوشدوردولر، تالانچيلارين بويونلاري اوچون ائكي طرفدن آوان ناخيشلي پالتارلار.» ۳۱ يارب، بوتون دوشمنلرئن بله يوخ اولسون.

آما سني سونلر قودرتي ائله دوغان گوش كئمي اولسونلار! بوندان سونرا اولكهيه قيرخ ائل راحتليق دوشدو.

رب جدعونو چاغيرير ۱ اَسرايئل
 اوولادلاري گئنه ده ربئن گوزونده
 پئس ائشله گوردولر؛ رب ده اونلاري
 يدي ائل مئديانلي لارا تسلم اتدي.
 ۲ مئديانلي لارين گوجلوي
 اَسرايئلي لرئن ضدته قانلدي.
 مئديانلي لارين اوزوندن اَسرايئل
 اوولادلاري اوزلري اوچون داغلاردا
 سيغينا جاق يرلي، ماغالار و قالالار
 قوردولار. ۳ اَسرايئلي لرا كئن اكنده
 مئديانلي لار، عمالقلي لرو باشقا شرق
 خالقاري گلئب اَسرايئلي لره هوجوم
 ادردلر. ۴ اَسرايئلن ضدته اوردوگاه
 قوروب تورباغين محصوللاريني غره يه
 قدر محو ادردلر. اَسرايئلي لره دولتماق
 اوچون هچ نه قويمازديلار، نه قويون، نه
 اوكوز، نه ده ائشك. ۵ چونكي اونلار
 اوز حيوانلاري و چاديرلاري ائله
 چيخيرديلار. گلنده ده چيئرتكه كئمي
 او قدر چوخ گلردلر كي، نه اوزلرئتن،
 نه ده دوه لرئتن سايي-حسابي اولوردو.
 اونلار گلردلر كي، اولكه ني وئران
 اتسئلر. ۶ اَسرايئلي لرا مئديانلي لارين
 ائتندن چوخ ذئتل اولدولار. اونا گوره
 ده اَسرايئل اوولادلاري ربه فرياد

گوجلودن بئر شترن شي چيخدي.”
 اوچ گون عرضنده اونلار
 تاپماجانين تاپا بئله دئلر. ۱۵ دؤردونجو
 گون شمشونون آروادينا ددئلر:
 “آرئي تولا كي، بزه بو تاپماجانين
 جاواييني دسن، يوخسا سنن ده،
 آتارين دا اوئي يانديراريق. مگر ستر
 بئزي بورايا سويماغا چاغيريبسينيز؟”
 ۱۶ شمشونون آروادي اونون قاباغيندا
 آغلايب ددي: “سنن مندن زهلن
 گدر، مني سومئرسن؛ خالقيمين
 اوغوللارينا تاپماجا ديبسن، آما
 جاواييني منه آچماييسان.” شمشون
 اونا ددي: “باخ، هچ آتا-آتما دا
 بو تاپماجانين جاواييني آچمايشام.
 سنه آچيم؟” ۱۷ يدي گون ضيافت
 عرضنده آرواد اونون قاباغيندا
 آغلاي. يدنجي گون شمشون
 تاپماجانين آچماسيني آروادينا ددي،
 چونكي آرواد اونو جانا گئتمئشدي.

آرواد دا گدئب تاپماجانين جاواييني
 اوز خالقينا ددي. ۱۸ شهرن
 آاملاري يدنجي گون، گون
 باتمادان شمشونا ددئلر:
 “بالدان شترني مگر وار؟
 اصلاندان گوجلوسو مگر وار؟” شمشون
 اونلارا ددي: “اگر منم دشي
 ائنگمله جوت سورمه سيدئئز،
 تاپماجايي تاپا بئلهزدئئز.” ۱۹ بوندان
 سوزا ربئن روحو قودرتلي بئر
 شكilde اونون اوستونه اندي. شمشون
 اشقولونا گدئب اورادا كي لاردان
 اوتوز نغري اولدوردو و اونلارين
 ماللاريني تالان ادب، تاپماجانين
 آچماسيني دئئله بيرام لئباسي
 وردی. سوزا او، آلولو قضيله
 آتاسينين اوئنه گتدي. ۲۰ آما
 شمشونون آروادي شمشونون
 صاغدوشلاريندان بئرئنه وردئلر.

شمشونون فئلسطلی لردن قتصاص آلماسی
 ۱ بئر مودت کچندن سونرا، بوغدا بیچنی
 مؤوسومونده، شمشون بئر کچی بالاسی
 گوژتوروب، آروادینا باش چکمهیه
 گتدی و ددی: "آسته یئر آروادیمین
 یانینا، اونون اوتاغینا گئرم." « لا کئن
 آروادین آتاسی قویمادی کی، شمشون
 گئرسن. ۲ قیزین آتاسی ددی: "الله
 بئلدئم کی، سنن اوندان، حقیقتن،
 زهلن گدئر، اونا گوژه ده آروادینی
 سنن صاغدوشونا آره وردئم. باخ، مگر
 کئچئک باجیسی اوندان گوژل دیئل؟
 خاهئش ادترم، قوی اونون یئرته، بو
 سنن اولسون." ۳ شمشون اونلارا ددی:
 "بو دغه فئلسطلی لره پئسلئک ائسم، هچ
 تقصیر کار اولمارام." ۴ شمشون گدئب
 اوچ یوز چاقال توتدو و مشعل لر
 گوژتوردو. چاقاللاری جوت-جوت
 قویروق-قویروغا باغلادی و قویروقلارین
 آراسینا بئر مشعل قویدو. ۵ مشعل لری
 یاندیریب، چاقاللاری فئلسطلی لرین
 اکئترئته بوراخدی و بونونلا دا تاخیل
 درزلرئته، اکئتره، اوزوملوکلره،
 زیتونلوقلارا اود ووردو. ۶ فئلسطلی لر
 بئر بئرئدن سوروشدولار: "گوژه سن

إششهيئن چنه سومويو ائله مئن نفري
 قيرديم. ” ۱۷ شمشون بو سوزلري
 ديئب قورتارانان سوزرا، إششهيئن
 چنه سومويونو توللادي. اونا گوره
 ده اويره رامت لحي ديئلر. ۱۸ بونان
 سوزرا شمشون چوخ سوسوزلا دي و
 ربه فرياد ادب ددي: ”سن قولونا
 بو بويوك قلبه ني وردئن، آما ائندي
 مگر من سوسوزلوقدان اولوب،

ختنه سئزلرن ائنه دوشه جيم؟” ۱۹ او
 واخت تاري نلئده چوخور ياريب
 سو آخيتدي. شمشون سو ائچدئكده
 قووتي دؤنوب جاني تزه لندي. بونا
 گوره بو چشمه نئن آديني عين حقوره
 قويدو كي، بو گونه قدر نلئده دئر.
 ۲۰ فئلسطلي لرئن دؤورونده، شمشون
 اسرايئله ائيرمي ائل داورلئك
 اتدي.

شمشون و دئله ۱ شمشون غزیه گتدي
 و اورادا بئر فاحئشه گؤروب اوئنه
 گئردی. ۲ غزیه لئله خبر چاتدی کی،
 شمشون بورایا گلئب. غزیه لئله اوی
 موحصیره یه آدیلا، بوتون جگه نی
 شهرن دروازاسیندا کئنده دوروب
 اونو گؤزله دئله. بوتون جگه نی ساکت
 دوروب دیر دئله: “قوي سحر ائشیغینا قدر
 گؤزله یک، سوزا اونو اولدوره رئک.”
 ۳ شمشون جگه یارسینا قدر یاتدی، سوزا
 آباغا قانجیب گلدی، شهر دروازاسینین
 هر ائکی دئره یئندن توتوب چفته قاریشیق
 دروازانی چئینئنه قویدو و خبرونون
 موقابئلئنده کی داغین تپه سننه چیخارتدی.
 ۴ بوندان بئر قدر سوزا، شمشون سورق
 دره سننده دئله آدی بئر آروادا وورولدو.
 ۵ فتلئسطی لرئن آغالاری او آروادین یانینا
 گلئب دئله: “شمشونو دئله توتوب اویرن،
 گؤر اوندا بو قدر گوج هاراداندیر؟ نجه
 اونا زور گلئب باغلا یا بئله رئک؟ ذئل
 اده بئله رئک؟ بوندان او تری هره مئر
 سنه مئن یوز شیکل گوموش وره رئک.”
 ۶ بلجه دئله شمشونا ددی: “خاهئش
 ادئرم، منه ده گوروم سنده کی بو
 بؤیوک قودرت هارادان گلئر؟ سنی نجه

بئرشباغيا قدر بؤلگه دن و گلگاد تورپاغيندان مئصپايا چيخديلار. جاماعات بئر نفر كئمي ربئن قاباغيندا بئريره بيغيلدي. ۲ بوتون خالقين، بوتون اسرائيل قبئله لرئئن باشچيلاري تارينين خالقينين بيغينيندا اوز يرلرني توتدولار. اورادا قيلينج داشيبان دؤرد يوز مئن پئيدا وار ائدي. ۳ بنيامئن اوولادلاري اسرائيل اوولادلارينين مئصپايا چيخديقلارينين ائشئدئلر. اورادا اسرائيل اوولادلاري دئتلر: “دائيشين گؤرك، بو پئس حادئته نجه باش ورددي؟” ۴ اوڭدورولن آروادين آري اولان لاوئلي اونلارا جاواب وردى: “مئتمله جارئيم گجه لملك اوچون بنيامئئن گئبعا شهرئنه داخل اولدوق. ۵ گئبعا كئشئلري منه ضئد قانچديلار و گجه واختي قالدغييم اوي موحاصئرهبه آلديلار، مئى اوڭدورمك ائسته دئتلر و جارئيه مي زورلاديلار. بونون نئتجه سئنده آرواد اوڭدو. ۶ من ده جارئيه مي گؤتوردوم و تئكه-تئكه دوغرايب هر حصه سئني اسرائيلئن ائرت تورپاقلارينين بوتون

بؤلگه لرئنه گؤندردئم، چونكي اسرائيلده پوزغونچولوق و آلچالوق ادئتب. ۷ اى اسرائيل اوولادلاري! باخين هامينيز بورادا اوز فئكئر و مصلحتئئئزي ورنن. ۸ بوتون خالق بئر نفر كئمي آياغا قانچيب ددي: “بئزدن هچ كم چاديرينا گئميه جك و هچ كم ائنه قايتماياجاق. ۹ ائندي بله بئر ائش گؤرملي تئك: پوشك آتيب گئبعايا هوجوم اده جيئك. ۱۰ قوشونا آذوقه گئتمك اوچون اسرائيلئن بوتون قبئله لرئئن هر يوز نفر دن اونونو، مئن نفرئدن يوزونو، اون مئن نفرئدن مئئني گؤتوره جيئك كي، بنيامئئن گئبعا شهرئنه گدئب چاتاندا، اسرائيلده ائدئكلري آلچاق ائشئرئن هاميسينين عوضئي اونلارا اده بئلسئئر. ۱۱ بوتون اسرائيللى لر بئر نفر كئمي بئرله شئب او شهرئن ضئدئنه بيغيلديلار. ۱۲ اسرائيل قبئله لري بنيامئن قبئله سئئن تورپاقلارينين هر طرفئنه قاصئدلر گؤندرئب دئتلر: “بو نه بئسلئكئر، سئزن آرانيزدا باش

بئرشباغيا قدر بؤلگه دن و گلگاد تورپاغيندان مئصپايا چيخديلار. جاماعات بئر نفر كئمي ربئن قاباغيندا بئريره بيغيلدي. ۲ بوتون خالقين، بوتون اسرائيل قبئله لرئئن باشچيلاري تارينين خالقينين بيغينيندا اوز يرلرني توتدولار. اورادا قيلينج داشيبان دؤرد يوز مئن پئيدا وار ائدي. ۳ بنيامئن اوولادلاري اسرائيل اوولادلارينين مئصپايا چيخديقلارينين ائشئدئلر. اورادا اسرائيل اوولادلاري دئتلر: “دائيشين گؤرك، بو پئس حادئته نجه باش ورددي؟” ۴ اوڭدورولن آروادين آري اولان لاوئلي اونلارا جاواب وردى: “مئتمله جارئيم گجه لملك اوچون بنيامئئن گئبعا شهرئنه داخل اولدوق. ۵ گئبعا كئشئلري منه ضئد قانچديلار و گجه واختي قالدغييم اوي موحاصئرهبه آلديلار، مئى اوڭدورمك ائسته دئتلر و جارئيه مي زورلاديلار. بونون نئتجه سئنده آرواد اوڭدو. ۶ من ده جارئيه مي گؤتوردوم و تئكه-تئكه دوغرايب هر حصه سئني اسرائيلئن ائرت تورپاقلارينين بوتون

اوڭولادلاري بيت ائله چيخديلار و
 تارينين حوزورونا گلئب ددئلر: "بنيامئن
 اوڭولادلارينين ضئدئته بئزئم طرفدن
 اولجه كئم دؤيوشه چيخاجاق؟" رب
 ددي: "اولجه يهودا قبله سي چيخاجاق."
 ۱۹ بلجه اسرائيل اوڭولادلاري سحر
 تزدن قانخيب گئبعانين ضئدئته
 اوردوگاه قوردولار. ۲۰ اسرائيللى لر
 بنيامئتى لرله دؤيوشه چيخيب گئبعادا
 اونلارين ضئدئته دوزولدولر. ۲۱ بنيامئن
 اوڭولادلاري گئبعادان چيخديلار و
 او گون اسرائيللى لردن ائيرمي ائكي
 مئن كئشئني ووروب يره سرددلر.
 ۲۲ لاكتن اسرائيل قوشونو جسارته
 گلئب اولكي گون دوزولدوكلري
 يرده گئته ده دؤيوشه دوزولدولر.
 ۲۳ اسرائيل اوڭولادلاري بيت ائله
 چيخيب ربئن قاباغيندا آخشاما قدر
 آغلاديلار و ربدن سوروشوردولار: "ايا
 هموطنئمئز بنيامئن اوڭولادلاري ائله گئته
 دؤيوشه گئرئشك؟" رب اونلارا ددي:
 "اونلارين قاباغينا چيخين." ۲۴ ائكتنجي
 گون اسرائيل اوڭولادلاري بنيامئن

ورتب؟ ۱۳ ائدي گئبعادا اولان او
 ياراماز آداملاري بئزه ورتن، اونلاري
 اوڭدورك و بونونلا اسرائيلدن بو
 پئسلئتي تمزليگك.» لاكتن بنيامئن
 اوڭولادلاري استمه دئلر كي، هموطنلري
 اولان اسرائيل اوڭولادلارينين سؤزونه
 قولاق آسالار. ۱۴ بنيامئن اوڭولادلاري
 اسرائيل اوڭولادلاري ائله دؤيوشه
 چيخماق اوچون اوڭ شهرلئردن گئبعايا
 ييغيلديلار. ۱۵ همئن گون شهرلردن گلن
 قيلنج داشيان بنيامئن اوڭولادلاري
 ائيرمي آلتى مئن كئشي ائدي. بوندان
 علاوه گئبعا اھالئسئندن ده يدئ يوز
 نفر سچئلمئش آدام ييغيلديلار. ۱۶ بوتون
 بو خالقين آراسيندا سولاخاي اولان
 يدئ يوز سچمه آدام وار ائدي كي،
 هر بئري سراسئ ساپاند آتئب،
 داشلا باشدا اولان بئر توكو بله،
 وورا بئلئردى و آنديقلاري بوشا
 چيخميردي. ۱۷ بنيامئتى لردن باشقا،
 اسرائيللى لردن قيلنج داشيان دؤرد يوز
 مئن كئشئني سايديلار كي، بونلارين دا
 هاميسي دؤيوشچو ائدي. ۱۸ اسرائيل

۳۰ اوچونجو گون گئنه اسرايئل
 اوولادلاري بنيامين اوولادلارينين
 ضدته چيخديلار و اولكي كمي
 گئبعانين ضدته دوزولدولر. ۳۱ بنيامين
 اوولادلاري دا بو خالقين ضدته
 چيخديلار و شهردن كئارا چككدتلر.
 اولكي كمي اونلار اسرايئللاري
 قيرماغا باشلاديلار. بيت ائله و گئبعايا
 گدن اصلي يوللاردا، هم ده آچيق
 تورپاقدا اوتوز نفره قدر اسرايئلي
 قيريلدي. ۳۲ بنيامين اوولادلاري
 ديئردتلر: "اولكي كمي اونلار گئنه
 ده قاباغيميزدا مغلوبدولار." لاكن
 اسرايئل اوولادلاري ديئردتلر: "قاجاق،
 اونلاري شهردن اوزاغا اصلي يوللارا
 چيخارداق." ۳۳ بوتون اسرايئللار
 يرلثندن قانچي بعل تاماردا دوزولدولر؛
 گئبعانين قرب سمتنده كمنده دوران
 اسرايئللارده يرلثندن چيخديلار. ۳۴ او
 زامان كي، بوتون اسرايئلدن سچلمش
 اون من كئشي گئبعايا هوجوم اتدي،
 دويوش شئتلي اتدي؛ اما بنيامينلار
 موصبته راستلاشديقلارينين بلمه دتلر.

اوولادلارينا ياخينلاشديلار. ۲۵ همئن
 گون ده بنيامينلار اونلارين قاباغينا
 چيخيب اسرايئل اوولادلاريندان بو
 دغه اون سگئز من كئشني ووروب
 يره سرددلر. بونلارين هاميسي قيلنج
 داشيان آداملار اتدي. ۲۶ بوتون
 اسرايئل اوولادلاري و بوتون قوشون
 بيت ائله چيخيب آغلادي؛ اورادا
 ربئن قاباغيندا قاليب آخشاما قدر
 اوروج توتدولار. ربئن حضوروندا
 يانديرما و باريش قوربانلاري تقدم
 اتدتلر. ۲۷ اسرايئل اوولادلاري ربدن
 مصلحت استهدتلر، چونكي تارينين
 عهد سانديغي او گونلر اورادا اتدي.
 ۲۸ هارون اوغلو العازار اوغلو پئئخاس
 او گونلرده سانديغين قاباغيندا خدمت
 ادتردي. اونلار ربه ددتلر: "هموطنلرئمز
 بنيامين اوولادلارينين ضدته بئر داها
 دويوشه چيخاق، يوخسا بو ائشدن آل
 چكك؟" رب ددي: "چيخين، چونكي
 صاباح اونلاري سئزه تسلئم ادهجيم."
 ۲۹ اسرايئللار گئبعانين اطرافيندا
 كئن قوروب آداملار قويدولار.

۳۵ رب اسرائیلئن قاباغیندا بنیامئنی لری دارماداغین ائدی. همئن گون اسرائیل اوولادلاری بنیامئنی لردن ایئریمی بش من یوز کئشئنی هلاک ائدئلر. بونلارین هامیسی قیلینج گؤدرن آداملار ائدی. ۳۶ بنیامن اوولادلاری گؤردولر کی، مغلوب اولوبلار. بله اولدو کی، اسرائیلی لر گئبعانین ضئدئنه قوردوقلاری کئنده دورانلارا بل باغلا دیقلارینا گؤره بنیامئنی لره میدان ورمئشدئلر. ۳۷ کئنده دوران آداملار جلد ترپه نئب گئبعایا هوجوم ائدئلر؛ کئنده دوران آداملار اطرافا یاییلب بوتون شهري قیلینجدان کچئردئلر. ۳۸ شهردن قانخان بویوک توستو، اسرائیلی لرله کئنده دورانلار آراسیندا تعین اولونموش علامت ائدی. ۳۹ بو علامته گؤره دویوش میدانیندا کی اسرائیلی لر دؤنوب بنیامئنی لرئن اوستونه گتمه یه باشلادیلار. بنیامئنی لر اسرائیلی لری قیرماغا باشلامئشیدیلار و اوتوز نفره قدر آدامی اولدوردولر. چونکی دیردئلر: “یقئن اولکی دویوشده اولدوغو

کئمی قاباغیمیزدا مغلوبدورلار.” ۴۰ لاکئن شهردن توستو سوتون کئمی قانخاغا باشلایاندا، بنیامئنی لر آرخایا باخیب گؤردولر کی، بوتون شهردن توستو گؤیه قانخیر. ۴۱ اسرائیلی لر دؤنوب اونلارین اوستونه گلنده بنیامئنی لری دهشت بورودو، چونکی فلاکله راستلاشدیقلارینی گؤردولر. ۴۲ اونلار اسرائیلی لرئن قاباغیندان گری چکئب چؤله طرف قاچدیلار، لاکئن دویوش اورانی دا بورودو. شهرلردن چیخانلار، اونلاری محاصره یه آلیب قیردیلار. ۴۳ بنیامئنی لری محاصره یه آلدیلار و دایانمادان اونلاری تعقب ائدئلر و گئبعانین قاباغیندا گون دوغان طرفده اونلاری آزدئلر. ۴۴ بنیامئنی لردن اون سگئز من نفر یره سرئلیدی. بونلارین هامیسی ائگند جنگ آور ائدئلر. ۴۵ قالانلاری دؤنوب چؤله طرف، رمون قایاسینا قاچدیلار. اسرائیلی لر اصلی یوللار بویونجا اونلاردان بش من کئشئنی قیردیلار. سوزرا گئدوما قدر بنیامئنی لرئن دالینجا دوشوب داها

۳۵ رب اسرائیلئن قاباغیندا بنیامئنی لری دارماداغین ائدی. همئن گون اسرائیل اوولادلاری بنیامئنی لردن ایئریمی بش من یوز کئشئنی هلاک ائدئلر. بونلارین هامیسی قیلینج گؤدرن آداملار ائدی. ۳۶ بنیامن اوولادلاری گؤردولر کی، مغلوب اولوبلار. بله اولدو کی، اسرائیلی لر گئبعانین ضئدئنه قوردوقلاری کئنده دورانلارا بل باغلا دیقلارینا گؤره بنیامئنی لره میدان ورمئشدئلر. ۳۷ کئنده دوران آداملار جلد ترپه نئب گئبعایا هوجوم ائدئلر؛ کئنده دوران آداملار اطرافا یاییلب بوتون شهري قیلینجدان کچئردئلر. ۳۸ شهردن قانخان بویوک توستو، اسرائیلی لرله کئنده دورانلار آراسیندا تعین اولونموش علامت ائدی. ۳۹ بو علامته گؤره دویوش میدانیندا کی اسرائیلی لر دؤنوب بنیامئنی لرئن اوستونه گتمه یه باشلادیلار. بنیامئنی لر اسرائیلی لری قیرماغا باشلامئشیدیلار و اوتوز نفره قدر آدامی اولدوردولر. چونکی دیردئلر: “یقئن اولکی دویوشده اولدوغو

اٲكى مٲن كٲشٲنى اٲلدوردولر. ۴۶ همٲن
گون قىلىنج گٲرٲن اٲئىرمى بش مٲن
بٲنلامٲنلى قىرىلدى. بونلارن ھامىسى
ائگٲد جنگ آور ائدى. ۴۷ لاکٲن
آلى يوز كٲشى دٲنوب چٲلە طرف،
رٲمٲن قاياسىنا قاچدىلار و دٲرد آى
اورادا قالدىلار. ۴۸ اٲسرايٲللى لر بٲنلامٲن
اٲولادلارنن تورپاقلارنا قايدىب
بوتون شىر ساكٲلرٲنى و حىوانلارنن،
الٲرٲنە نە كچدى، ھامىسىنى قىلىنجدان
كچٲرٲدٲلر. سونرا قاباقلارنا چىخان بوتون
شىرلرە اود ووردولار.

بنيامين قبيله سئئن سونرا كي عاقبتي
 ۱ اسرائيلی لر مئصپادا آند ائچب
 دئمشدئلر: “بئردن هچ كم قيزيني
 بنيامينئيه آره ورمه يه جك.” ۲ خالق
 بيت ائله گدئب اورادا آخشاما قدر
 تارينين حوزوروندا اوتوردولار و
 باغيريب آجي-آجي آغلاديلار. ۳ اونلار
 دئتلر: “ای اسرائيلئن تاريسي رب، نئيه
 اسرائيلده بله حادثه باش وردی؟ نه
 اوچون بو گون اسرائيلدن بئر قبيله
 آسكئدي؟” ۴ او گونون صاباحي خالق
 تزدن قانچيب اورادا ربّه بئر قوربانگاه
 تشكئلر و يانديرما و باريش قوربانلاري
 تقدم ائدئلر. ۵ اسرائيل اوولادلاري
 دئتلر: “بوتون اسرائيل قبيله لرئندن كم
 وار كي، ربئن قاباغيندا كي ييغينيميزا
 گله دي؟” چونكي مئصپادا ربئن
 حوزوروندا كي ييغينا گله ينلر حاقيندا
 برک آند ائچمشدئلر كي، اونلار
 اوولدوروله لي دئلر. ۶ اسرائيل
 اوولادلاري اوژ هموطنلري
 بنيامينئلي لردن اوئري گدرله نئب دئدئلر:
 “بو گون اسرائيلدن بئر قبيله كسئدي.
 ۷ اونلاردان صاغ قالانلارا آرواد تاماق
 اوچون نه اءك؟ آخي اونلارا

RUT

ائْمَلِكُنْ عايئله سي ائله موآب تورپاغينا
 كوؤجه سي ۱ داورلرئن حوكم اتدئي
 گونلرده، اؤلكه ده قيتليق اولدو. ائله بو
 واختلاردا يهودانين بيت نلحم شهرئندن
 بئر كئشي آروادي و ائكي اوغلو ائله
 بئرئلكه موآب تورپاغينا كوؤچدو كي،
 اورادا مووقتي ياشاسين. ۲ بو كئشنئن
 آدي ائْمَلِك، آروادين آدي ناعومي،
 بئر اوغونون آدي مَحْلون، او بئرئئن آدي
 دا مَكْيون ائدي. اونلار يهودانين
 بيت نلحم شهرئندن اولان افراتلي لار
 ائدئر. بو آداملار موآب تورپاغينا گئب
 اورادا قالديلار. ۳ سونرا ناعومئئن آري
 ائْمَلِك اؤلدو و او، ائكي اوغلو ائله
 قالدي. ۴ اوغوللاري اؤزلرئنه موآب
 قيزلاريندان آرواد آلديلار. بو
 آروادلارين بئرئئن آدي عورپا، او
 بئرئئن آدي دا روت ائدي. اونلار اون
 ائله ياخين بو تورپاقدا ياشاديلار. ۵ سونرا
 مَحْلون و مَكْيون دا اؤلدو، ناعومي هم
 اوغولسوز، هم ده آرسئز قالدي.

بيت نلحه قايتما ۶ بئر گون ناعومي
 گئئلري ائله آياغا قانلدي كي، موآب
 تورپاغيندان گري قايتسين. چونكي او،

بئل كي، هارايا گده سن، اورايا
گده جيم،

هارادا قالاسان، اورادا قالاجام،

خالقين منم خالقيم اولاجاق،

تارين دا منم تاريم. ۱۷ هارادا اوله سن،

اورادا اولهرم،

اورادا دا باسديرالارام.

اگر اولومدن باشقا بئر شي مني سندن

آيرسا،

قوي رب منه بله سئني و

بوندان داها بترئي اتسن. ” ۱۸ ناعومي

روتون اونونلا گتمک اوچون بله

قرارلي اولدوغونو گورنده آرتيق اونا

بئر شي دمه دي. ۱۹ بلجه هر ائکئسي

بيت نلجه قدر گدئب اورايا چاتديلار.

بيت نلجه داخئل اولاندا، دؤنوشلري

بوتون شهر اهلئسنئي حرکته گئئردي

و ددئلر: ”ناعومي بودور؟” ۲۰ ناعومي

اونلارا ددي: ”منه ناعومي دمه يئن،

منه مارا ديئن، چونكي قادئري

مطلق حياتيي آجي ادئب. ۲۱ من

بورادان دولو چيخديم، رب مني

بوش قايتاردي. ائندي كي رب منم

ضئدئمه قانليب و قادئري مطلق

باشيما موصئبت گئئرئب، داها نئيه

مني ناعومي چاغير ريسينيز؟” ۲۲ بلجه،

ناعومي موآب تورپاغيندان گلئني

موآبلي روتلا برابر گري قايتيدي.

اونلار بيت نلجه آرپا بئچئي باشلاناندا

گلدئلر.

روت بوَعَزَن زَمْسُنْدَه ۱ ناعومئِن اَري
 طايفاسيندان بوَعَز اَدلي وارلي بئر قوحومو
 وار ائدي كي، اِئْمَلِكْن طايفاسيندان
 ائدي. ۲ بئر گون موآبلي روت ناعومئيه
 ددي: «اَجَازَه وره، زَمئيه گدَم. كَمْمَن
 گُوَزونده لوطف تاپسام، اونون دالينجا
 باشاق بيغيم.» ناعومي اونا ددي: «گت،
 قيزيم.» ۳ روت گتدي و بئر زمئيه
 گُئْرَب بِيچْنِچْئِرْن دالينجا باشاق بيغماغا
 باشلادي؛ روت تصادوفن او ساحه يه
 گُئْرْمَشْدي كي، اِئْمَلِكْن طايفاسيندان
 اولان بوَعَزْنِكِي ائدي. ۴ بو واخت بوَعَز
 يِت نَمْدَن گلدي و بِيچْنِچْئِرَه ددي:
 «رَب سَرْنَلَه اولسون!» بِيچْنِچْئِر جاواب
 وردئلر: «رَب سَنَه بَرَكْت ورسن.»
 ۵ بوَعَز بِيچْنِچْئِرَه نظارت ادن تُوْكَرْتَه
 ددي: «بَس بو جاوان آرواد كَمْمَنْدَر؟»
 ۶ بِيچْنِچْئِرَه نظارت ادن تُوْكَر جاواب
 وردى: «بو، او جاوان موآبلي آرواددير
 كي، ناعومي ائله بورايا موآب تورپاغيندان
 گئب. ۷ منه ددي: «خاهئش ادَرَم،
 قوي بِيچْنِچْئِرْن دالينجا دوشن
 باشاقلاري دَرزَلَرْن آراسيندان بيغيم.»
 سحر دن گئب، ائندئيه جِك بورادادير،
 تالوار آلتيندا دا لاپ آز دئجه لئب.» ۸ او

ISA

سموئیلن دوغولماسی^۱ افرایمئن داغلیق
 بؤلگه سئنده یرلشن رامه تهیم صوفم
 شهرئنده القانا آدی بئر آدام یاشایردی؛
 او صوف اوغلو توخو اوغلو الهو اوغلو
 یروخام اوغلو بئر افرایمئلی ائدی.
^۲ القانانین خنا و پئنتا آدیندا ائکی
 آروادی وار ائدی. پئنتانین اوشاقلاری
 وار ائدی، آما خنانین اوولادی یوخ
 ائدی. ^۳ القانا هر ائل اوز شهرئندن
 شتلوها گدردی کی، قوشونلار ربئنه
 پرستش ادئب قوربان کسسئن. علی نئن
 خوفنی و پئنخاس آدی ائکی اوغلو
 اورادا ربئن کاهئنلری ائدئر. ^۴ القانا
 قوربان کسئلن گون آروادی پئنتایا، و
 اونون اوغوللار و قیزلارینین هامیسینا
 پای ورددی. ^۵ لاکئن خنایا ائکی قات
 پای ورددی، چونکی اونو سوئردی، آما
 رب اونون بطنئی باغلامیشدی.
^۶ گونوسو پئنتا همئشه خنایا ساتاشیردی
 کی، اونو ائجئتسئن. چونکی خنانین بطنی
 رب طرفئندن باغلامیشدی. ^۷ بو، ائلر
 بله داوام ادئردی. خنا هر دفه ربئن
 اویئه گدنده، گونوسو اونا سوؤز
 آتاردی؛ خنا دا آغلابیمک یمزدی.
^۸ بئر گون آری القانا اوندان سوروشدو:

آغزیم دوشمنلرئمن قاباغیندا نغزله
 دانیشر،
 چونکی سنن نجاتیندا سوئترم. ۲ رب
 کئمی موقدس بئری یوخدور،
 دوغرودان دا، سنن کئمی هج کس
 یوخدور!
 تاریمیز کئمی قایا یوخدور! ۳ آرتیق
 بؤیوک-بؤیوک دانیشمایین،
 آغزینیزدان تکبورلو سؤزلر چیخماسین.
 چونکی رب هر شیی بئلن تاري دیر،
 اودور عمل لري اوّلچن! ۴ جنگاورلرن
 کامانلاري قیریلیر،
 آما یخیلانلار قودرتله قورشانیلار.
 ۵ توخلار چؤرک اوچون اوچرتّه
 ائشله یئرلر،
 لاکن آجالار دیورولورلار.
 حتّا سونسوز آرواد یدی اوولاد دوغور،
 آما چوخ اوشاقلي آرواد سولور. ۶ رب
 اوّلدورور ده، دئرئلدّه.
 اوّلولر دئیارینا اندئرئر و چیخاردیر. ۷ رب
 یوخسولوق و وار-دوولت گوئندرئر،
 اچالدير دا، اچالدير دا. ۸ او،
 یوخسوللاري توز-تورباغین اچئندن
 قالدیریر،
 فاغیرلاري کوللوکدن چیخاردیر کی،
 نجبزه لره اوتورسونلار،
 و شرف تحتئنی مئراث آل سینلار.
 چونکی یرئن پایالاري ربئندر،
 دونیانی اونلارین اوستونده قوردو.
 ۹ موتقی لرئئن قدملرئنی حنفظ ادئر،
 لاکن پئسلر ظولتده ساکت اولورلار.
 چونکی انسان اوز قوه سی ائله ظفره
 چاتماز. ۱۰ ربّه ضدّ دورانلار پارچا-
 پارچا اولاجاقلار،
 اونلارین اوستونه گوئیلری گورولتویه
 گئره جک.
 رب بوتون دونیانی موحا کئمه اده جک،
 اوز پادشاهینا قووت وره جک،
 مسح اتدئینه بؤیوک گوج وره جکدئر!
 « ۱۱ سونرا القانا رامادا کی اوئنه قاییتدی.
 آما اوغلان اوشاغي سمویئل کاهن
 علی نئن نظری آلتیندا ربّه خدمت
 ادئردی.

علي نئن اوغولارینین پئس عمل لري

۱۲ علي نئن اوغوللاري ياراماز آداملار

ائدلر، نه ربّي تاني بيرديلار، ۱۳ نه ده

شاعولون نوبدا کي کاهنلري اؤلدورمه سي
 ۶ شاعول اشئدي کي، داوودلا
 يانيندا کي آداملارين يري يلي اولوب.
 او، گئبعادا کي بئر تپه ده، گز آغاجينين
 آلتيندا اوتورموشدو و آئنده بئر نزه وار
 ائدي، بوتون اعيانلاري دا اطرافيندا
 دايانميشديلار. ۷ شاعول اونلارا ددي:
 “قولاق آسين، اي بنيامئتي لر! مگر
 يسه نئن اوغلو سئزنن هامينيزا زمئتر و
 اوزوملو کور ورر؟ مگر هامينيزي مئناشي
 و يوزباشي ادر؟ ۸ چونکي هامينيز منم
 اوچون فتنه قوروسونوز، منم اوغلوم
 يسه نئن اوغلو ائله عهد باغلايان زامان،
 بونو قولاغيم چاتديران اولما دي و هچ
 بئرئئزنن منه يازيغي گلهد دي. اوغلوم
 منم اوستومه قولومو قيزديرير کي، منه
 کئن قورسون، نجه کي، بو گوندور. و
 بونو قولاغيم چاتديران يوخدور.”
 ۹ لا کئن ادملو دواق ده کي، شاعولون
 اعيانلارينين يانيندا دايانميش دي، شاعولا
 ددي: “يسه نئن اوغلونو نوبدا، آخطوب
 اوغلو آختملکئن يانينا گلنده گوردوم.
 ۱۰ اورادا آختملک داوود اوچون ربدن
 مصلحت آسته دي و اونا هم ارزاق، هم
 ده فتلئسطلي گولياتين قيلينجيني وردی.”

ددې: “وار اولان ربّه آند اولسون، سن دوز آدامسان. قوشوندا منتمله يوروشه چيخماغين گوزومده خوشدور، چونكي يانما گلدئين گوندن بو گونه قدر سنده پئس بئر شي تاپماديم. لاکئن آغالارين گوزونه خوش گورونمورسن. ۷ ائندي صاغ-سالامات اوږ يرئنه قايت کي، فئلسطی لرئن آغالارينين گوزونده پئس گورونمه يه سن.”

۸ داوود آکئشه ددي: “مگر من نه اتمشم؟ يانينا گلن گوندن بو گونه قدر قولوندا نه تاپيسان کي، آغام پادشاهين دوشمنلرئنه ضئد گدئب

ووروشمايم؟” ۹ آکئش داوودا جاواب وردی: “بئلم کي، منم گوزومده سن تارينين مله يي کئمي ياخشي سان، آما فئلسطی لرئن باشچيلاري ديئبلر: «او گرک بئرئمله بئر دويوشه چيخماسين.» ۱۰ ائندي سنئله گلن آغانين قوللاري ائله بئرئکده سحر تزدن قانخين. صوح تزدن قانخين و سحر آچيلار-آچيلماز بورادان گدئن.” ۱۱ بلجه داوود و آداملاري سحر ارکن قانخديلار کي، آيريليب فئلسطی لرئن تورباغينا قايتسينلار. فئلسطی لر ده يئرعله گتدئر.

داوودون عمالقلى لري مغلوب اتمه سي
 ۱ داوودلا آداملاري اوچونجو گون
 صئقلگه چاتديلار. اله بو زمان
 عمالقلى لر ننگبه و صئقلگه هوجوم ادئب
 صئقلگ شهرئنه اود وورموشدولار.
 ۲ اورادا اولان آروادلاري و بوتون
 اهالئي بؤيوكدن كئچئيه قدر اسئر ادئب
 اؤلدورمه مئشدئلر و اؤز يوللاري ائله
 گتمئشدئلر. ۳ داوود آداملاري ائله
 شهره گلئب گؤردو كي، شهر يانديريليب
 و اونلارين آروادلاري، اوغوللاري و
 قيزلاري اسئر آپاريليب. ۴ بونا گؤره
 داوود يانينا بيغيلان جاماعاتلا بئرلكده
 طاقتدن دوشنه قدر هؤنكوروب
 آغلاديلار. ۵ اسئر آپاريلانلار آراسيندا
 داوودون ائكي آروادي، يئزرعلي
 اخئنوعمله گرملي نابالين دول آروادي
 ابئگائل دا وار ائدي. ۶ داوودون
 اوره يي چوخ سيخيليردي، چونكي خالق
 “اونو داشلاياق” دئيردي. اونا گؤره
 كي، جاماعاتين هر بئرئتن اوغول و
 قيزيندان اؤتري جاني آجي چكئردي.
 لاكتن داوود اؤزونو تاريسي ربه
 قووتلندئردي. ۷ او، اخئملكتن اوغلو
 كاهئن ايباتارا ددي: “خاهئش ادئرم،

۲SA

شاعولون اوّلوم خبري ۱ شاعولون
 اوّلوموندن سوزا داوود عمّالقللري
 مغلوب ادئب قايدان زامان ائكي گون
 صئقلگده قالدي. ۲ اوچونجو گون
 شاعولون يانيندان، اوردوگاهدان پالتاري
 جيريليش، باشي توز-تورپاغا باتميش بئر
 آدام گلدي. او، داوودون يانينا گلدئنگده
 قاباغيندا اوزونوييره قويوب تعظم اتدي.
 ۳ داوود اوندان سوروشدو: “هارادان
 گلئرسن؟” آدام اونا ددي: “ائسرائيل
 اوردوگاهيندان قاچميشام.” ۴ داوود اونا
 ددي: “اورادا نه باش ورتب؟ خاهئش
 ادئرم، منه ده.” آدام ددي: “خالق
 دئوش ميدانيندان قاچيبيلار و اونلارين
 بئر چوخو قيريليب اوّلوبلر. شاعوللا
 اوغلو يوناتان دا هلاک اولوب.”
 ۵ داوود اونا خبر ورن جاوان آدامدان
 سوروشدو: “سن هارادان بئلئرسن كي،
 شاعوللا يوناتان دا اوّلوب؟” ۶ داوودا
 خبر ورن جاوان بله ددي: “تصادوفن
 گلئبوغا داغيندا ائدئم و گؤردوم كي،
 شاعول نئزه سننه سؤيکه نئب. دئوش
 عارابالاري و آتلي لار دا اونو چوخ ياخين
 بئر شگلده تعقب ادئردئلر. ۷ شاعول
 گرئيه باخاندا مني گؤروب چاغيردي.

او سئزه قئیمتلی قیرمیزی قوماشلار
گیدئردی،

پالتارینیزا قیزیل ناخیشلار ووراردی.
۲۵ دؤیوش میدانیندا نجه ده ائگئدلر
قیریلیب دوشوب!

یوناتان سنن اوجا یرلئنده قیلینج
آغزیندان کچتب. ۲۶ ای قارداشیم
یوناتان، سنن اوچون اوره یتم یانیر.

سن منه چوخ عزت ائدن.
سنن منه اولان محبتن حیران ادئجی
ائدی،

آرواد محبتندن ده اوستون ائدی.
۲۷ ائگئدلر نجه ده یخیلیب!

دؤیوش ستلا حلاری نجه ده یوخ
اولوب!

اشقلون کوچه لرئنده یایماین.
مبادا فئلستلی لرئن قیزلاری سونئسنلر،
ختنه سئزلرن قیزلاری فرحلئسنلر.
۲۱ ای گلبوعا داغلاری،

اوستونه شیخ، یاغیش دوشمه سنن،
قوی زمئلرن محصول ورمه سنن!
چونکی اورادا لکه لندی ائگئدلرن
قالخانی،

شاعولون بر داها یاغلا سئلئمیه جک
قالخانی. ۲۲ اولدورولنلرن قانینا،
ائگئدلرن پیئنه گوره

یوناتانین کامانی گری دؤنمزدی،
شاعولون قیلینجی بوش قاییتمازدی.

۲۳ شاعوللا یوناتان حیاتلاریندا نجه
سوئلی، نجه عزت،

اولومده ده بر برئندن آریله مادیلار!
اونلار قارتاللاردان سورعتلی ائدلر،
آصلانلاردان قووتلی ائدلر. ۲۴ ای
اسرائیل قیزلاری، آغلا یین شاعول
اوچون.

داوودون یهودادا پادشاه سِچْئله سئ
 ۱ بوندان سوزا داوود ربدن مصلحت
 آختاریب سوروشدو: “آیا یهودا
 شهرلرئدن بئرنه گدئم؟” رب اونا
 جاواب وردی: “گت. ” داوود ددی:
 “هارایا قالخیم؟” رب ددی: “خبرونا.”
 ۲ بلجه داوود، ائکی آروادی یزرعلی
 آختنوعام و گرملی نابالین دول آروادی
 آبْگائله خبرونا گتدی. ۳ داوودون
 یانیندا اولان آداملاری اؤز عایئله لرئ
 گؤتوروب خبرونون و اونون اطراف
 محله لرئنده ساکن اولدولار. ۴ او واخت
 یهودا آداملاری گلئب داوودو اورادا
 یهودا اوئئن پادشاهی آدیندا مسح
 ائدئلر. و داوودا بئلدئردئلر کی، “شاعولو
 دفن ادنلر یابش گلگعاد اهالئسی ائدئلر.”
 ۵ داوود یابش گلگعادین ساکنلرئئن
 یانینا قاصئدلر گؤندرئب ددی: “رب
 سئزه برکت ورسئن، چونکی آغانیز
 شاعولا شفقت گؤرسدئب اونو دفن
 ادئسنئز. ۶ قوی رب ده سئزه شفقت
 و حَقْمَقْتله رفتار اتسن! بو ائشنئرن و بو
 یاخشیلغینیزین عوضئنی من ده سئزه
 وره جیم. ۷ آغانیز شاعولون اولدویو
 اوچون، قوی ائندی قوللارینیز قووتدن

آياقلاريندا زنجئر وورولمايشدي. هر شي اونلارين گوزونه خوش شر آداملار قاباغيندا يره دوشن بئر آدام كئمي ييخيلدين. ” بوتون خالق گئنه آينر اوچون آغلادي. ۳۵ سونرا بوتون خالق داوودون يانينا گلدئر كي، حله گوندوز ائگن اونو چؤرك يميه مجبور اتسئلر. لاكئن داوود آند ائچئب ددي: ”اگر گون باتمادان اول چؤرك و يا آيري بئر شي دئلئمه وورسام، قوي تاري منه بله سئني و بوندان بئرئي اتسن!“ ۳۶ بوتون خالق بونا دئئت وردى و اونلارين گوزونه چوخ خوش گلدي، نهج كي، پادشاهين اتديئي

اَشْبُوْشْتِن قَتْلِي ۱ شاعول اوغلو
اَشْبُوْشْتِن، آينرن خبروندا اولدويونو
اشئدنده جَسارَتْنِي اَلْدَن وردى و بوتون
اَسْرَائِيلِي دَهْشَت بورودو. ۲ شاعول
اوغلو اَشْبُوْشْتِن دَسْتَه باشچيسي اولان
اَيْكِي آدَامِي وار ائدي: بئرئتن آدي بَعْنَا،
او بئرئتن آدي دا رِكَاب ائدي، بونلار
بِنِيَامَن اؤولادلاريندان اولان بَعْرُوْتلو
رَمْمُونُون اوغوللاري ائدئلر. بَعْرُوْت دا
بِنِيَامَن بئر حَصَّه سي ساييلير. ۳ چونكي
بَعْرُوْتلولا رِگْتَيَّمَه قاچديلار و بو گونه

۱KI

داوود پادشاهين آخبر ائللري ۱ داوود
 پادشاه قوجاليب ياشلانميشدي؛ اونون
 اوستونو اؤرتوكلرله نه قدر اؤرتوردولر،
 گئنه ده قيزلشميردي. ۲ بونا گؤره
 اعيانلاري اونا ددئلر: “قوي آغاميز
 پادشاه اوچون جاوان باكتره بئر قيز
 آختارسينلار. قوي او، پادشاهين يانيندا
 قاليب اوندان پرستارليق آتسن. وقوينوندا
 ياتسين كي، آغاميز پادشاه قيزلشسين.”
 ۳ اونلار اسرايئللن بوتون اراضئسننده
 گؤزل بئر قيز آختارديلار و شونملي
 آبئشكي تاييب پادشاهين يانينا گتئردئلر.
 ۴ قيز چوخ گؤزل ائدي. او، پادشاهين
 پرستاري اولوب اونا خئدمت ائدي، آما
 پادشاه اونونلا ياخينليق اتمه دي.

آدونئيانين پادشاهليق ائدئعاسي
 ۵ داوودون خگئتنن اولان اوغلو آدونئيا
 “من پادشاه اولاجاغام” دئيب اؤزونو
 اوجالتدي. او اؤزو اوچون دؤيوش
 عارابالاري، آتلي لار و آلي نفر
 حاضرلادي كي، قاباغيندا قاچسينلار.

اِسْرَائِيل پادشاهي اِلا^۸ يهودا پادشاهي
 آسانين پادشاهليغينين ائيرمي آلتينجي
 ائلئنده، بَعشا و اِغلو اِلا اِسْرَائِيل اوستونده
 پادشاه اولدو و تَرصادا ائكي ائل
 پادشاهليق ائدي. ۹ اونا خئدمت ادن
 زَمْرِي كِي، اونون دؤيوش عارابالارينين
 ياريسينا باشچيلىق ادردي، اونون ضئدئنه
 فئتنه قوردو. اِلا تَرصادا، اؤز ساراي
 ريئسي اولان اَرصانين اِوئنده ائچئب
 مست اولاندا، ۱۰ زَمْرِي ائچري گئردى
 و اونو ووروب اؤلدوردو و اونون يرئنه
 پادشاه اولدو. بو حادثه يهودا پادشاهي
 آسانين پادشاهليغينين ائيرمي يدئنجي
 ائلئنده اولدو. ۱۱ او پادشاه اولوب
 تخته اوتوردوقدا، بَعشانين بوتون نسلني
 قيردي؛ ائستر اونون قوحوملاريندان،
 ائستر ده دوستلاريندان بئر كئشئي بله
 صاغ بورانمادي. ۱۲ بلجه زَمْرِي
 بَعشانين بوتون نسلني محو ائدي، نجه
 كِي، رب، پيغمبر ييهو واسطه سئله
 بَعشانين ضئدئنه بو يورموشدو. ۱۳ چونكي
 بَعشا و اِغلو اِلا اؤز بوتلري ائله
 ائدئكلري و اِسْرَائِيله ائدئدئكلري بوتون
 گوناھلارا گؤره اِسْرَائِيلئن تاريسي ربِّي
 قِضْلندُرْمئشئدئر. ۱۴ اِلا نين قالان
 ائشلري و اونون ائدئي هر شي باره ده

۶KI

رَبَّنَ السَّرَائِيلَ پادشاهي آخزياني
 جزالانديرير ۱ آخاين اولوموندن سونرا
 مواب اسرايلائن ضدته عوصيان
 قالديردى. ۲ پادشاه آخزيا سامئره ده كي
 ساراينين بالاخانادا كي موشبگ
 پنجره سئندن بيخيليب ناخوشلا دي. او،
 قاصدلىر دالينجا گوئدرئب اونلارا
 ددى: “گدئن، عقرون آلاهي
 بعلز بوبدان سوروشون، آيا بو
 ناخوشلوقدان صاغالاجام؟” ۳ لاكتن
 ربئن مله يي تشيلي ائليايا ددى: “قالخ
 سامئره پادشاهينين قاصدلىرئئن
 پئشوازينا چيخ و اونلارا ده: «اسرايئله
 تاري يوخدور كي، عقرون آلاهي
 بعلز بوبدان سوروشماغا گدئرسئئز؟»
 ۴ بونا گووره ده رب بله دئز: «اوستونده
 اوزانديغين ياتاقدان قالخا بئليه جكسن،
 قطعن اوله جكسن!» سونرا ائليا گندي.
 ۵ قاصدلىر پادشاهين يانينا قايتديقدا،
 پادشاه اونلارا ددى: “ئيه گرى
 قايتدينيز؟” ۶ اونا ددئلر: “بئر آدام بئزمله
 راستلاشدي و بئزه ددى: «سئزي
 گوئدرن پادشاهين يانينا قايديب اونا
 دئتن كي، رب بله دئز: «اسرايئله تاري
 يوخدور كي، عقرون آلاهي بعلز بوبدان

ساعاتلاردا سامئره دروازاسيندا بئر اؤلچو نارين اون بئر شِكِه ، ائكي اؤلچو آريا دا بئر شِكِه ساتيلاجاق.»^۲ او سرکرده کي پادشاه اونون آئنه سؤيگنردي، تاري آدامينا جاواب ورئب ددي: “باخ، رب

گؤيلرده پنجه لر آچسا دا، مگر بو آئش اولاي بئلر؟” او واخت تاري آدامي ددي: “باخ، سن گؤزلرئنه بونو گؤره جکسن، لاکئن اوندان يميه جکسن.”

موحاصره نهن آخيري ۳ شهر دروازاسينين
 قاباغيندا دؤرد جوزاملي آدام وار ائدي.
 اونلار بئر بئرلرئنه ددئلر: “نه اوچون بئز
 اولنه قدر بورادا اوتوروب قالاق؟
 ۴ دسک شهره گئرك، شهرده اولان
 آجليقدان اوله جيئك، اگر بورادا
 قالساق، بورادا دا اوله جيئك. بونا
 گوره ده گلئن آراملي لارين اوردوگاهينا
 گدئب تسلم اولاق. اگر بئزي صاغ
 بوراخسالار، صاغ قالاريق. اولدورسه لر
 ده، اوله رئك.” ۵ اونلار آراملي لارين
 اوردوگاهينا گتمك اوچون آخشام
 قانليب آلا قارانليغيندا اونون ككاريئا
 گلدئلر. اورادا هچ كس يوخ ائدي.
 ۶ چونكي رب آراملي لارين اوردوسونا
 دؤيوش عارابالارينين گورولتوسونو،
 آتالارين تاپئلتيسيني و بؤيوك قوشونون
 سسئي اشئتدئمئشدي. اونلار
 بئر بئرلرئنه دئمئشدئلر: “السرائيل
 پادشاهي، خئت و مئصئر پادشاهلارينين
 اوجرتله توتوب كي، بئزم اوستوموزه
 گلستئرلر.” ۷ اونلار آخشام آلا قارانليغيندا
 قانليب قاچيشديلار. چاديرلارينين،
 آتالارينين، ائشككئرينين، حتا بوتون
 اوردوگاهي اولدوغو كئمي

بئري كاهنلاري چاغيريب اونلاردان سوروشدو: "نه اوچون سئز معبدن اوچوقلارينى تعمير اتمرسنئز؟ ائندي داها خزانة دارلار ييزدان اوژونوز اوچون گوموش آلمايين، اونو معبدن اوچوقلارينى تعميرى اوچون ورتن." ۸ كاهنلر راضى اولدولار كي، نه خالقدان گوموش آلسينلار، نه ده معبدن اوچوقلارينى اوژلري تعمير ائسنلر. ۹ كاهن يهودا ياش بئر سانديق گوتوردو و اونون قاپاغيندا دلك آچدي. اونو قوربانگاهين يانينا، رببن معبدنه گئرن يرده صاغ طرفه قويدو. قاپدا كئشك چكن كاهنلر رببن معبدنه گتئرلن گوموشون هاميسي ني اورايا قويوردولار. ۱۰ سانديقا چوخلو گوموش اولدوغونو گورنده، پادشاهين مئزه سي و باش كاهن گلئب رببن معبدنه اولان گوموشو ساييب توربالارا دولدوروردولار. ۱۱ چككن گوموشو رببن معبدنن ائشئنه نظارت ادىن ريسلره ورتدئلر. اونلار دا بونو رببن معبدنه ائشلين دولگرله،

پادشاه اولدو و اورشلئمه قيرخ ائل پادشاهليق ائدي. آناسينين آدي صئبيا ائدي. صئبيا بئر شئباعدان ائدي. ۲ يهودا ياش كاهنن يواشي اوئرتدئي دؤور عرضئده، يواش رببن گوزونده دوغرو اولان ائشئر ائدي. ۳ لاكلن پرستشگاهلار آرادان قالديريلماي، خالق حله ده پرستشگاهلاردا قوربان گتئرئب بوخور يانديريردي. ۴ يواش كاهنلره ددي: "موقدس شيلر كئمي رببن معبدنه گتئرلن گوموشو، سئياهييا آلاما زاماني ييغيليش گوموشو، هر كسن اوژ جاني عوضنه وردئي گوموشو و رببن معبدنه گتئرمك اوچون هر كسن اورهي آئسته ديي قدر وردئي گوموشون هاميسي ني ۵ كاهنلرن هر بئري اوژ خزانة داريندان گوتورسون و معبدده هارادا اوچوق بئر يار، او اوچوقلاري اوژلري تعمير ائسنلر." ۶ آما يواش پادشاهين پادشاهليغينين ائيرمي اوچونجو ائئلئده، كاهنلر حله معبدن اوچوقلارينى تعمير اتمه مئشدئلر. ۷ يواش پادشاه كاهن يهودا اعني و او

اوستالارا، ۱۲ بنا لارا، داش یونانلارا، ربّئ معبدئئ اوچوقلارینی تعمئر اتمک اوچون تخته و یونولوش داشلار ساتین آلان آداملارا ورئردئلر و معبدئ بوتون تعمئر ائش لرئنه خرجه یئر دئلر. ۱۳ آنجاق ربّئ معبدئنه گتئرئلهئش گوموشدن معبد اوچون گوموش کاسالار، پئلتنه ماشالار، لینه لر، گرہ نیلار و قیزیل یا دا گوموش قبالار دوزلدئلهئردی. ۱۴ چونکی گوموشو ائش گؤرنلره ورئردئلر و اونولا ربّئ معبدئنی تعمئر ادئر دئلر. ۱۵ ائش گؤرنلره ورمک اوچون آلرئنه گوموش وردئکلری آداملاردان حساب ائسته مئردئلر، چونکی اونلار صداقتله چالیشیردیلار. ۱۶ تقصئر تقدملرئئئ و گوناہ تقدملرئئئ گوموشو ربّئ معبدئنه گتئرئله دی، چونکی او، کاهنلرئئ ائدی. ۱۷ او واخت آرام پادشاهی خزال گلدی و گتته هوجوم ادئب اورانی آلدی. سونرا او، یؤئلدی کی، اورشلئمه

هوجوم اتسئن. ۱۸ یهودا پادشاهی یوآش، آتالاری اولان یهودا پادشاهلاری یهوشافاطین، یهورامین و آخزیانین تقدس اتدئی بوتون شیلری، اوژونون تقدس اتدئی شیلری، ربّئ معبدئئ و ساریین خرئنه لرئئدن تاپیلان بوتون قیزیلی گؤتوروب، آرام پادشاهی خزاله گؤندر دی. او دا اورشلئمدن گری چکگدی. ۱۹ یوآشین قالان ائش لری و اتدئی هر شی باره ده مگر یهودا پادشاهلارینین سالنامه لر کتتاییندا یازیلما ییبدیر؟ ۲۰ اعیانلاری قانلیب اونون ضئدئنه قصد حاضر لادیلار و سئلایا ائن یولدا کی بیت مئلودا یوآشی ووردولار. ۲۱ اونو اولدورنلر اعیانلاری شمعات اوغلو یوزاکار و شوئر اوغلو یهوزاباد ائدی. یوآش اولدو و اونو داوودون شهرئنده، آتالارینین یانیندا باسدیردیلار. اونون یرئنه اوغلو امصیا پادشاه اولدو.

اِسْرَائِيل پادشاهي يهواآخاز^۱ يهودا
 پادشاهي اخزيا اوغلو يواشين
 پادشاهليغينين ائيرمي اوچونجو ائلتنده،
 يهونون اوغلو يهواآخاز سامئره ده اِسْرَائِيل
 اوستونده پادشاه اولدو و اون يدي ائل
 پادشاهليق اتدي. ۲ او، ربّ بن گوزونده
 پئس اولان ائشئر اتدي و نباط اوغلو
 يروبعامين اِسْرَائِيله اتدردئي
 گوناھلارين دالينجا گتدي، اونلاردان
 آل چكمه دي. ۳ ربّ بن قضيي اِسْرَائِيلتن
 ضدته آلويلاندي و اونلاري اوزون
 مودت آرام پادشاهي خزالتن و خزالتن
 اوغلو بن هدد بن ائنه وردی. ۴ او واخت
 يهواآخاز ربه اوز توتوب يالواردي و رب
 اونو ائئتدي، چونكي اِسْرَائِيللى لرئن
 عذابيني و آرام پادشاهينين اونلارا نجه
 ظولم اتدئي گوردو. ۵ رب اِسْرَائِيللى لره
 بئر قورتاريجي وردی و اونلار آرامين
 اسارتي آلتيندان چيخديلار. اِسْرَائِيللى لر
 اولكي كئمي اوز اولرئنده ياشاديلار.
 ۶ آنجاق اونلار يروبعام نسلتنن اِسْرَائِيله
 اتدردئي گوناھلاردان آل چكمه دئلر و
 بو گوناھلارين دالينجا گتئلر، اشرا بوتو
 ده سامئره ده قاليردي. ۷ آلي آتلي دان،
 اون دؤيوش عاراباسيندان و اون من

سن قالالي شهرلري وئرانه لئيه چوئره سن.
 ۲۶ بونا گووره بو شهرلئن ساكتلري
 ضعفت ائدئلر،

هراسا، نجالته دوشدولر.

پتئشمه مئشدن اول يانديريلان

چؤل اوتو كئمي، گوورتی كئمي،

دامدا بؤيومه دن يانيب گدن اوت كئمي

اولدولار ۲۷ سنئن اوتوروشونو،

گئرئشئي-چيخيشيني،

منم ضئدئمه اولان حئدئتي بئلئرم.

۲۸ منم ضئدئمه حئدئلندئئنه گووره،

لووغالغين قولاغيم چا تدغيغا گووره،

حالقامي بورنونا و جئلووومو آغزينا

تاخا جغام،

سني گلدئئن يوللا گري قايتاراجا غام.

۲۹ سنئن اوچون علامت بو

اولاجاق،

بو ائل و گلن ائل اوزو پتئشن باريني

پيئن،

آما اوچونجو ائل اكنن ادئن، بئچئن ادئن،

اوزوم باغلاري ساليب اونلارين

بهره سئي پيئن. ۳۰ يهودا نسلئندن

خئلاص اولوب قالانلار،

اورشلئم قيزي،
 سنن آرخانجا باشيني ترپه دئب.

۲۲ كئمي سؤيوب كوفر ادئسن؟

كئمن ضئدئنه سئني قالديرييسان؟

كئمه لووغالغيا باخييسان؟

ائسرائيئلن موقدئسنه! ۲۳ قاصد لرئئن

واسئطه سئله ربني تحقئر ادئسن:

ديئسن:

«چوخلو دؤيوش عارابالاريملا

داغلارين زروه سئنه،

لوبنانين لاپ اوزاق يرلئنه چيخديم.

اوجا سندر آغاجلاريني،

سچمه شام آغاجلاريني كسدئم،

لاپ آخير مسكئنه،

ئره لي ياشيل مشه لرئنه چيخديم. ۲۴ قويو

قازديم و اوژگه سولاريني ائچدئم،

مئصئرئن بوتون چايلاريني آياغيمين

داباني ائله قوروتدوم. ۲۵ مگر

اشئتمه يئبسن؟

من بونو چوخ قاباق ائدئم.

قئدئمن بري اونون نقشه سئي چكدئم.

ائدي يرئنه يئر مئشم كي،

گئنه آشاغي يا طرف كۆك قولىم داوودون خاطرئنه قورويوب
 سالاجاقلار،
 يوخاريا طرف بهره وره جكلر.
 ۳۱ چونكي قالانلار اورشلئمدن،
 خئلاص اولانلار صهيون داغيندان
 چيخاچاقلار.
 قوشونلار ربئنن قيرتي بونو اده جك.»
 ۳۲ بونا گۆره رب آشور پادشاهي
 باره ده بله ديئر:
 «او بو شهره گئرميه جك،
 اورايا اوخ آتماياچاق،
 موقابئئنه قانئانا چيخماياچاق،
 قاباغيندا تورپاق قالاغي قورماياچاق.
 ۳۳ آنچاق گلدئي يوللا گرى
 قايداچاق،
 و بو شهره گئرميه جكدئر.»
 رب بله بويورور. ۳۴ «من بو شهري اوزوم
 اوچون،

خئلاص اده جيم.» ۳۵ او
 گجه ربئن مله يي چيخيب آشور
 اوردوگاهيندا يوز هشتاد بش من
 نغري قيردي. سحر اركن قانليب
 گوردولر كي، اونلارين هاميسي
 اؤلدورولوب. ۳۶ آشور پادشاهي
 سَنخِرئب گرى چكئئب گندي و
 نينوادا قالدي. ۳۷ او اوز آلاهي
 نئسروكون معبدئنه پرستئش
 ادرگن، اوغوللاري ادرم ملك
 و شرسر اونو قيلينجلا اؤلدوردولر
 و آارات اولكه سننه قاجديلار.
 سَنخِرئبئن يرئنه اوغلو اسرخدون
 پادشاه اولدو.

خزقيانين ناخوشلاماسي

۲ سال . ۳۲:۲۴-۲۶؛ اشعيا ۳۸: ۱-۸، ۲۱-۲۲) ۱ او گونلرده خزقييا
 اولوجول ناخوشلادي. اموص اوغلو
 پيغمبر اشعيا اونون يانينا گلئب ددي:
 “رب بله ديئر: «اوتئن ائشلهئتن ترتبائيني
 ات، چونكي ناخوشلوقدان صاغالمايب
 اؤله جكسن.»” ۲ خزقييا اوزونو دوووارا
 چوئردى و ربه دوعا ادئب ددي:
 “يالواريرام، يارب، يادينا سال كي،
 نجه سنئن قاباغيندا صالحلك و كامل
 اوركله ياشاميشام، نجه سنئن گؤزونده
 ياخشي اولان ائشلهئتمشم.” خزقييا
 آجي-آجي آغلادي. ۴ اشعيا حله اورتا
 حيطدن چيخماميش ربئن بو سؤزو اونا
 نازل اولدو: ۵ “قايت، منئم خالقيمين
 رهبري خزقييايا ده كي، آتان داوودون
 تاريسي رب بله ديئر: «سنئن دوعاني
 ائتتم، گؤز ياشلارينى گؤردوم.
 باخ، سني صاغالداجاغام و اوچونجو
 گون ربئن معبدته قانلجاقسان. ۶ سنئن
 عؤمرونو اون بش ائل آرتيراجاغام. سني
 و بو شهري آشور پادشاهينين آلتدن
 قورتاراجاغام، اونو اوزوم اوچون و قولوم
 داوودون خاطرئنه حنفظ اده جيم.»”

اونون اوستونه هوجوم اتدي. يهوياقم اوچ ائل اونا قول اولدو؛ اما سوزا بويون قاچيرديب اونون ضدته عوصيان اتدي. ۲ رب اونون ضدته گدائثرن، آراملي لارين، موآبلي لارين و عمونلولارين دستلرني گؤندردي. بلجه او دا اونلاري يهودانين اوستونه گؤندردي كي، اوراني محو اتسئلر. نجه كي، رب اوز قوللاري پيغمبرلر واسطه سئله دمنشدي. ۳ حقتن، ربئن سؤزونه گوره يهودانين باشينا بو ائش گلدي كي، منسه ننن اتديي بوتون گوناھلاردان او تري رب اونلاري اوز حوزوروندان رد اتسن.

۴ توكديوو گوناھسيز قان اوچون ده. چونكي او، اورشلمي گوناھسيز قانلا دولدوردو و رب ائتمه دي كي، باغيشلاسين. ۵ يهوياقمئن قالان ائشلي و اتديي هر شي باره ده مگر يهودا پادشاهلارينين سالنامه لر كتاييندا يازيلمايبيدير؟ ۶ يهوياقم او لوب اتلاري ائله ياتدي و يرئنه اوغلو يهوياكئن پادشاه اولدو. ۷ مئصّر پادشاهي بئر داها اوز اولكه سئندن كئارا چيخمادي، چونكي مئصّر دره سئندن فرات چايينا قدر مئصّر پادشاهينين اوللر ائشغال اتديي هريري، بابل پادشاهي تومتوشدو.

يهودا پادشاهي يهويآكئن

(۲ سال. ۳۶: ۹ - ۱۰) ^۸ يهويآكئن،
 پادشاه اولدوغو واخت، اون سگئز
 ياشيندا ائدي و اورشلئمه اوچ آي
 پادشاهليق ائدي. آناسي اورشلئمي
 الناتانين قيزي ائدي، آدي نخوشطا.
^۹ يهويآكئن، آتاسينين ائديي كئمي،
 ربئن گوزونده پئس اولان ائشئر ائدي.
 ۱۰ او زامان بابل پادشاهي نبوگدنصرئن
 عسكرلري اورشلئمه گلئئر و شهر
 محاصره يه آيندي. ^{۱۱} عسكرلري
 شهري محاصره يه آندا، بابل
 پادشاهي نبوگدنصر شهره ياخينلاشدي.
 ۱۲ يهودا پادشاهي يهويآكئن آناسي،
 اعيانلاري، ريئسلري و ساراي
 خئدمتچئلري ائله بئرئكده بابل
 پادشاهينا تسلئم اولدو. بلجه بابل
 پادشاهي اونو پادشاهليغينين سگئزئنجي
 ائلئنده اسئر آدي. ^{۱۳} او ربئن معبدئئن
 و پادشاه ساراينين خزئنه لرئني اورادان
 چيخارتدي. اسرايئل پادشاهي سوليمانين
 ربئن معبدي اوچون دوزلتئدي بوتون
 قيزيل شيلري تئكه-تئكه ائدي، نجه كي،
 رب دمئشدي. ^{۱۴} او بوتون

او پادشاهي ائدي، بوتون، ريئسلري، ائگئد

آيين اونونجو گونو بابئل پادشاهي
 نبوگدنصر بوتون قوشونو ائله اورشلئمن
 اوستونه هوجوم اتدي، اورايا ضد
 اوردوگاه قوردو و اطرافيندا محاصره
 دوواري دوزلتي. ۲ صئدقئيا پادشاهين
 حاكمئيتئن اون بئرئنجي ائلته قدر،
 شهر محاصره ده قالدي. ۳ دوردونجو
 آيين دو قوزونجو گونو شهرده آجليق
 اله گوجلندي كي، اولكه خالقينين
 يميه چوره يي قالمادي. ۴ همئن واخت
 شهرئن دوو ارلاريندا دلئك آچيلدي.
 گجه ائكن گدائلئر شهرئن اطرافيندا
 اولاندا پادشاه و بوتون دؤيشچولر پادشاه
 باغچاسينين يانيندا اولان ائكي دوو ار
 آراسيندا كي دروازادان چيخيب عرّبا
 اواسينا گدن يولا گتئلئر. ۵ آنجاق
 گدائلئرئن قوشونو پادشاهي تعقب
 اتدي و آرتحا اوو ارلاريندا اونا چاتدي.
 پادشاهين بوتون قوشونو اونو ترك ادب
 داغيلميشدي. ۶ پادشاهي توتوب رئبلايا،
 بابئل پادشاهينين يانينا آپارديلار و اونون
 حاقيندا حؤكم وردئلئر. ۷ صئدقئيانين
 اوغوللاريني اونون گوزو قاباغيندا

اؤلدوردولر، اوزونون ده گوزلرئني
 چيخارتديلار و زنجئرله يئب بابئله
 آپارديلار. ۸ بابئل پادشاهي نبوگدنصرئن
 پادشاهليغينين اون دو قوزونجو ائلته،
 بئشنجئي آيين يئنجئي گونو نبوزه دان
 كي، بابئل پادشاهينين اعياي اولان
 كئشكچئلئر ريئسي اتدي، اورشلئمه
 گلدي. ۹ او، ربئن معبدئنه، پادشاه
 سارايننا، اورشلئمه كي بوتون اولره
 اود ووروب بوتون آساس بئئالاري
 يانديردي. ۱۰ كئشكچئلئر ريئسي ائله
 بئرئلكه گلن بوتون گدائلئر قوشونو
 اورشلئمن اطرافيندا كي دوو ارلاري
 اوچورتدي. ۱۱ كئشكچئلئر ريئسي
 نبوزه دان شهرده قالان خالقي، بابئل
 پادشاهينين طرفئنه كچن فرارئلري و
 باشقا اهالئني اسئر اتدي. ۱۲ آنجاق
 او، باغچليق و اكنئچئلئك اتمك
 اوچون اولكه ده كي لاپ يوخسوللارين
 بئر حصه سئني اورادا ساخلادي.
 ۱۳ گدائلئر ربئن معبدئنه اولان
 بورونج سوتونلاري، پايالاري و بورونج
 حووضو پارچالاييب، بورونج لرئني

بابله آپاردیلار. ۱۴ عبادت زامانی
 اشلهدئلن خکندازلاری، کورکلری،
 پئلته ماشالاری، قاشیقلاری و بوتون
 بورونج قبالاری گوئتوروب آپاردیلار.
 ۱۵ کشکچئلر ریسی خائص
 قیزیلدان و گوموشدن اولان بوتون
 شیلری-بوخوردانلاری و لینهچهلری
 گوئتوردو. ۱۶ ربئن معبدی اوچون
 سولیمانین دوزلتدیئی ائکی سوتوندا،
 حوووضدا و پایالاردا اولان بوتون
 بورونجون آغیرلیغی حسابا گهمزدی.
 ۱۷ بئر سوتونون بویو اون سگئز قولاچ
 ائدی و اوستونده بورونج بئر باشلیق
 وار ائدی. باشلیغین بویو اوچ قولاچ
 ائدی. بو باشلیغین اطرافیندا حورمه تور
 و نارلار وار ائدی. هر شی بورونجدن
 دوزلدئلئشیدی. او بئری سوتون دا
 حورمه تورلا بئرلئکده بو جور ائدی.
 ۱۸ کشکچئلر ریسی باش کاهئن
 سیرایانی، باش کاهئنن موعاوئی
 صیفنیانی و اوچ قاپی کشکچئسنی اسر
 آدی. ۱۹ شهرده قالان دویوشچولرن
 سرکرده سئی، پادشاهین مصلحتچئلرئدن
 شهرده اولان بش نفری، اولکه خالقینی
 قوشونا یازان سرکرده نئن مئرزه سئی و
 اولکه خالقیندان شهرده قالان آتمیش
 نفری اسر توتدو. ۲۰ کشکچئلر ریسی
 نبوزره دان اونلاری گوئتوروب ربلایا،
 بائل پادشاهینین یانینا آپاردی. ۲۱ بائل
 پادشاهی نحات تورپاغیندا اولان
 ربلادا اونلاری اولدوردو. بلجه یهودا
 خالقی اوز اولکه سئندن اسر اولوندو.

یهودا والسی گدلیا

(اشعیا ۴۰:۷-۹، ۴۱:۱-۳)

۲۲ یهودا اؤلکه سئنده بابئل پادشاهی
نوکدنصرئن توخونمادیغی قالان خالقا
گلکنجه، پادشاه شافان اوغلو آختقام
اوغلو گدلیانی اونلارین اوستونده والی
قویدو. ۲۳ بابئل پادشاهینین گدلیانی
والی قویدوغونو اشتتئکده، بوتون

قوشون باشچیلاری و اونلارین
آداملاری-نتنیا اوغلو اسماعئل، قارآخ
اوغلو یوخانان، نطوفالی تخومت اوغلو
سرایا، بئر معکالینین اوغلو یعزینیا و
اونلارین دؤیوشچولری مئصپایا، گدلیانین
یانینا گلدئلر. ۲۴ گدلیا اونلارین اؤزلرئنه
و آداملارینا آند ائچیب ددی:

“کداتلرئن نؤکرلرئدن قورخمايین.

اؤلکه ده قالیب بابئل پادشاهینا قولوق
ادئن. بله اده سئنتز، سئزن اوچون
یاخشیی اولار.” ۲۵ یدئنجی آیدا پادشاه
نسلئندن اولان اللشاماع اوغلو نتنیا اوغلو
اسماعئل اون نفرله بئرلئکده گلئب

گدلیانی اؤلدوردو. اونلار مئصپادا
گدلیانین یانیندا اولان یهودالی لاری و
کداتلری ده اؤلدوردولر. ۲۶ بؤیوکدن

\CH

آدم و اونون نسل لري

(يار. ۵: ۱-۳۲) ۱ آدم، شيت، انوش،
 ۲ قنن، مهل ال، يرد، ۳ خونخ، متوشاخ،
 لمک، ۴ نوح. سام، خام و يافت.

نوحون نسل لري

(يار. ۱۰: ۱-۳۲؛ ۱۱: ۱۰-۲۶)
 ۵ يافتن اوغوللاري: گومر، ماگوگ،
 ماداي، يوان، توبال، ميشک و تراس.
 ۶ گومرن اوغوللاري: اشگان، رفات
 و توگما. ۷ يوانين اوغوللاري: الشا،
 ترشش، کتتم و رودانم. ۸ خامين
 اوغوللاري: کوش، مئصرهيم، پوت و
 کنعان. ۹ کوشون اوغوللاري: سبا،
 خوئلا، سبتکا، رعما و سبتکا. رعمانن
 اوغوللاري: شبا و ددان. ۱۰ کوشون
 نمرو آدلي بئر اوغلو دا اولدو. او، ير
 اوزونده قودرتلي بئر دؤيوشچو اولدو.
 ۱۱ مئصرهيمن نسل لري بونلاردير:
 لودلولار، عناملي لار، لهابلي لار،
 نفتوخلولار، ۱۲ پتروسولولار،
 قتلئسطلي لرئن اجدادي گسلوخلولار، و
 کفتورلولار. ۱۳ کنعانين نسل لري

بئز سنئن طرفئنده يئك، ای يسه اوغلو،
صوح، صوح اولسون سنه و سنه كؤمك
ادنه،

دوغرودان دا تارين سنه كؤمك ادئر.”
داوود اونلاري قبول ادئب دسته
باشچيلاري تعين اتدي. ۱۹ داوود
فتلئسطلرله بئرلكده شاعوللا
موحاربه يه چيخاندا، منسه لي لردن
ده بعضئي داوودون طرفئنه
كچدئر، لاكن فتلئسطلرله كؤمك
اتمه دئر. چونكي فتلئسطلر لرن
آغالاري مصلحتله شئب ددئر:
“داوود بئزم باشيميزين باهاسينا
آغاسي شاعوللا باريشار.” و اونو

گري گؤندردئر. ۲۰ داوود
صئقلگه گدركن منسه لي لرون
طرفئنه كچدئر: عدئخ، يوزاباد،
يدععال، مكائيل، يوزاباد، الئهو و
صئله تاي. بونلار منسه لي لرون
مئناشي ادئر. ۲۱ اونلار حرامي
دسته سنئن ضدئنه اولان دؤيوشده
داوودا كؤمك اتدئر، چونكي
اونلارين هاميسي جنگاور ادئر،
قوشون سركرده لري ادئر. ۲۲ بلجه
گوندن-گونه داوودا كؤمك
اتمك اوچون اونون يانينا دؤيوشچولر
كلدئر، اله كي، اونون قوشونو
تاري قوشونو قدر بؤيوك اولدو.

داوودو پادشاه اتمک اوچون گلن
 آداملار ۲۳ بودور دؤيوش اوچون
 سئلا حلاميش دؤيوشچولرئن سايي كي،
 خبرونا، داوودون يانينا گلدئله. اونلار
 گلدئله كي، ربئن سؤزوننه گؤره
 شاعولون پادشاهليغيني داوودا ورسئتلر:
 ۲۴ يهودالي لاردان آلتى مئن سگئز يوز
 نفر، دؤيوش اوچون سئپر و نئزه ائله
 سئلا حلاميش. ۲۵ شمعونلولاردان
 دؤيوش اوچون يدي مئن يوز نفر ائگئد
 دؤيوشچو، ۲۶ لاوئلى لردن دؤرد مئن آلتى
 يوز نفر، ۲۷ هارون اوتئئن رهبري
 يهوياداع و اونونلا بئرلئكده اوچ مئن
 يدي يوز نفر، ۲۸ صادوق دا كي،
 جاوان و ائگئد بئر دؤيوشچو ائدي و
 اونون نسلئندن اولان ائيرمي ائكي
 سركرده، ۲۹ بنيامئئلى لردن، شاعولون
 قوحوملاريندان اوچ مئن نفر. چونكي
 او واختاجاق اونلارين اكرتئيتي شاعول
 اوتئنه وفالي قالميشديلار. ۳۰ افرائئلى لردن
 ائيرمي مئن سگئز يوز نفر جنگاور و اؤز
 نسل لرنئن آدي-سانلي آداملاري،
 ۳۱ منسه قبئله سئئنن ياريسينين آراسيندان
 اون سگئز مئن نفر كي، گلئب داوودو
 پادشاه اتمک اوچون تعيين

اورتاسينا قويدولار كي، داوود اونون
 اوچون قورموشدو. تارينين حضوروندا
 يانديرما و باريش قوربانلاري تقدم
 اتدئلو. ۲ داوود يانديرما و باريش
 قوربانلاريني تقدم ادب قورتاراندا
 سونرا ربّني آدي ائله خالقا برکت وردی.
 ۳ او بوتون اسرائيلليره، كئشئلرن
 و آروادلارين هر بئرته بئر كؤمبه
 چؤرك، خورما لاواشاسي و كئشمئش
 لاواشاسي پايلادي. ۴ داوود لاوتلردن
 بعضئلرني بو خئدمته قويدو كي، ربّني
 سانديغي قاباغيندا خئدمت اتئلر،
 اسرائيلئن تاريسي ربّي چاغيريب اونا
 شوکور و حمد اتئلر: ۵ باشچي آساف،
 اونون كؤمكچئسي زكريا، سونرا يعي ال،
 شمئراموت، يئخي ال، متئتيا، الثاب، بنايا،
 عويد ادم و يعي ال، موسئي التلري
 ائله، چنگلر و طنبورلارلا. آساف دا
 سئنجلري چاليردي، ۶ كاهئن اولان
 بنايا و يئخي ال تارينين عهد سانديغي
 قاباغيندا دائم گره نايلا چاليرديلار.
 ۷ او گون داوود ائلك دفة اولارق

آسافلا قوحوملاريني ربّه شوکور اتمك
 خئدمتنه قويدو.

تاريا وقف اولونان مزمو

(مزمو ۹۶: ۱-۱۳؛ ۱۰۵: ۱-۱۵؛
 ۱۰۶: ۱ و ۴۷-۴۸) ۸ ربّه شوکور
 ادئن، اونون آديني چاغيرين،

عمل لرني خالقلار آراسيندا اعلان
 ادئن! ۹ اونا اوخويون، اونا حمدلر
 اوخويون؛

بوتون عجايب ائئلرني بيان ادئن!
 ۱۰ اونون موقدس آدينا جلال
 اولسون،

قوي ربّي آختارانلارين اوره يي سونئسن!
 ۱۱ ربّي، اونون قووتئي آختارين،

همئشه اونون حضورونو آختارين.
 ۱۲ اونون اتدئي عجايب ائئلرني،

مؤجوزه لري، دئئلندن چيخان حؤكلري
 خاطيرلاين، ۱۳ اي اونون قولو
 اسرائيل نسل،

اي يعقوب اوولادلاري، اي اونون
 سچدئكلري! ۱۴ تاريميز رب اودور،

حۆكلىرى بوتون ير اوستونده دئر. ۱۵ اونون
عهدنى همئشه خاطيرلاين،

مئن نسله امر اتدئى سوزو، ۱۶ ائبراهئمله
باغلادينى عهدي،

اسحاقا ائچدئى آندىنى. ۱۷ بونو قايدا
كئمي يعقوب اوچون ده تصدئق
اتدى،

اسرايئله ابدى بئر عهد كئمي. ۱۸ ددى:

«كنعان تورپاغىنى اوولادلارين

پايىنا دوشن مئراث كئمي سنه

وره جيم.» ۱۹ او زامان كي، اونلار

سايچا آز ائدئلر،

چوخ آز، هم ده اولكه ده قرتب،

۲۰ اولكه دن- اولكه يه،

مملكتن- مملكته كوچوردولر. ۲۱ رب

هچ كئمي قويمادي كي، اونلار

عذاب ورسن،

اونلار گوره پادشاهلاري تنبه اتدى.

۲۲ ددى: «مسح اتدئكلرئمه ديمه يئن،

پيغمبرلرئمه زئيان يئتمه يئن.» ۲۳ اى

بوتون دونيا، ربه اوخويون،

اونون نجاتيني گوندن- گونه موزده ورسن.

۲۴ احتشامىنى مئتلر آراسيندا،

عجايئب ائشلىرىنى بوتون خالقلارا اعلان

ادئن! ۲۵ چونكي رب عظمتي دئر،

بول حمده لايئقدئر،

او بوتون آلاهلاردان داها هيبتلي دئر.

۲۶ بوتون اوژگه خالقلارين

آلاهلاري بوتلردئر،

لاكتن گوئيلري يارادان ربدئر.

۲۷ احتشام و عظمت اونون

حوضورونداير،

قودرتله سويئج اونون يرئنده دئر. ۲۸ اى

خالقلارين طايفالاري، ربي وصف

ادئن،

احتشامى، قودرتي ربه ورسن، ۲۹ آدينا

لايئق احتشامى ربه ورسن،

تقدئم گئترئن، حوضورونا گلئن.

موقدسلئين شووكتئنده ربه پرستئش

ادئن. ۳۰ اى بوتون دونيا، اونون

حوضوروندا لرزه يه گلئن!

دوغرودان دا دونيا مؤحك قورولوب،

لرزه يه دوشمز. ۳۱ قوي گوئيلر

سوئسنئش، قوي ير اوزو شادليق

اتسن!

قوي مئتلر آراسيندا دستئلر:

«رب حوڪمرانليق ادئر.» ۳۲ قوي دهنزو

بوتون اوندا اولانلار گورله سن،

چؤلر و بوتون اوندا اولانلار فرحلنسئن،

۳۳ او واخت مشهده كي آجالار،

ربئن حوزوروندا شادليق نغمه سي

اوخوياجاقلار!

چونكي او، دونيانين حوڪمونو ورمك

اوچون گلئر. ۳۴ ربه شوکور ادئن،

اونا گوره كي ياخشي دير،

چونكي محبتي ابدي دئر. ۳۵ دئين: «ای

نجائيميزين تاريسي، بئزي قورتار،

بئزي مثلئرئن آراسيندان بئريه بيغ و آزاد

ات كي،

موقدس آدينا شوکور ادك،

نفرله سنه حمد ورك.» ۳۶ موبارك

اولسون اسرايئلئن تاريسي رب

ازلدن ابده جك!» او واخت بوتون خالق

ددي: «آمن.» و ربه حمد اتدئر.

ربّٰن عهّد سانديغينين قاباغيندا و
 گئبعوندا خئدمت ادنلر ۳۷ بلجه داوود
 اورادا، ربّٰن عهّد سانديغينين قاباغيندا،
 آساف و اونون قوحوملاريني قويدو كي،
 هر گونون انئشنه گؤره دائم خئدمت
 اتسئنلر؛ ۳۸ هم ده عوبد اِدوم و اونون
 آتميش سگئز نفر قوحومو، يدوتون اوغلو
 عوبد اِدوم و خوشاني قايبچيليغا. ۳۹ او،
 گئبعوندا اولان پرستئشگاهدا، ربّٰن
 خيمه سي قاباغيندا، كاهئن صادوقو و
 اونون كاهئن قوحوملاريني قويدو كي،
 ۴۰ ربّٰن ائسرائيئله امر اتدئني قانوندا
 يازيلانلارين هاميسينا گؤره، دائم سحر و
 آخشام، ربّه يانديرما قوربانلاري اوچون
 دوزلدئن قوربانگاهدا، اونا يانديرما
 قوربانلاري ورسئنلر. ۴۱ اونلارلا
 بئرئلكده هيماي، يدوتونو و آدلاري
 چگئن باشقا سچئلمئش آداملاري تعيين
 اتدي كي، ربّه شوكور اتسئنلر، چونكي
 اونون محبتي ابدي دئر. ۴۲ هيماي،
 يدوتون و همئن آداملارين ائئنده
 گرّه نايلار، سنئجلر و باشقا آلتلر وار اتدي
 كي، تاريا نغمه چالسينلار. يدوتونون
 اوغوللاري دا قايبچي اولدولار. ۴۳ سوزرا
 بوتون خالق آيريلدي و هر كس اوز

بورادا اولسون، بورادا ائسرائیل اوچون
یاندیرما قوربانلاری گتئرلن قوربانگاه دا
اولسون.”

داوود معبدن تئگله سننه حاضيرليق
گورور^۲ داوود امر اتدي كي،
ايسراييل تورباغيندا اولان قرتبلي بئر
يره ييغسينلار و اونلارين آراسيندان
داش يونانلار تعيين اتدي كي، تاري
معبدن تئگله سننه داشلار يونسونلار.
^۳ داوود قاپي تايلارينين ميخلاري و
رزه لري اوچون چوخلو دمئر
حاضيرلا دي. او قدر بورونج
حاضيرلا ميشدي كي، چكئيه گلزدي.
^۴ سايسيز-حسابسيز سندر آغاچلاري دا
يېغدي. چونكي صئدونلور و صورلولور
داوودا چوخلو سندر آغاچلاري
گتيرمئشديلر. ^۵ داوود ددي: «اوغوم
سوليمان جاواندير، تجروبه سي يوخدور،
ربه تئگله جك معبد گرگ عظمتلي
اولسون، شوهرتي و احتشامي گرگ
بوتون اولكهره ياييلسين. بونا گوره
اونون اوچون حاضيرليق گورمه لئيم.»
بلجه، داوود، اولومون قابق چوخلو
حاضيرليق ائشيري گوردو.

داوود سوليمان معبد تئگله يي وصيئت
ادئر ^۶ داوود اوغلو سوليمان چاغيردي و
ايسراييلن تاري سي رب اوچون معبد

سوليماني اسرائيل اوستونده پادشاه
اتدي.

لاوئیل لر و اونلارین وظئفه لری ۲ داوود
 اُسرایئیلن بوتون باشچیلارینی، کاهنلر و
 لاوئیل لرله بئریره پیغدی. ۳ اوتوز یاشیندا
 و بوندان یوخاری یاشدا اولان لاوئیل لر
 سئاهییا آئیندی. اونلاردان کئشئلرن
 سایي اوتوز سگئز مئن نفر ائدی.
 ۴ بونلاردان ائیئرمی دؤرد مئن نفری
 ربَّن معبدئنده نظارت اوچون قویلدو.
 آتی مئنی سرکرده و داور، ۵ دؤرد مئنی
 ده قاپچی اولدو. دؤرد مئن نفر ده
 داوودون او موسیقی آلتلری ائله کی،
 داوود اونلاری ربَّن حمد-ثناسی اوچون
 دوزنتمئشدی، ربّه حمد ادرتلر.
 ۶ داوود لاوئیلن نسل لرئنه گؤره کی،
 گرشون، قوحات و مراری اولسون،
 اونلاری بؤلمه لره آیردی. ۷ گرشونون
 نسلئندن لعدان و شمعی ائدلر. ۸ لعدانین
 اوغوللاری: ائلك اوغلو یخی ال، زتام و
 یوال-اوچ نفر. ۹ شمعیئن آیری
 اوغوللاری: سلومئت، خزئی ال و
 هاران-اوچ نفر. بونلار لعدانین نسل
 باشچیلاری ائدلر. ۱۰ شمعیئن
 اوغوللاری: یخت، زیزا، یعوش و برّعا.
 بو دؤرد نفر شمعیئن اوغوللاری ائدلر.
 ۱۱ یخت ائلك اوغلو، زیزا دا

۲CH

سولیمان تاریدان حئکت ائستهئر

(۱ پاد. ۳: ۴ - ۱۵) ۱ داوود

اوغلو سولیمان اوژ پادشاهلیغینی

مؤحکمند ئردی، تارسی رب اونونلا

ائدی و اونو چوخ اوجالتدی. ۲ سولیمان

بوتون ائسرائیلمی لری، مئنباشی لاری،

یوزباشی لاری، قاضی لاری، بوتون

ائسرائیلده هر بئر رهبری و عایله

باشچیلارینی چاغیردی. ۳ سولیمان و

اونونلا برابر بوتون جاماعات گئبعوندا

اولان پرستئشگاها گتئلر، چونکی

تارینین حضور چادیری کی، ربئن قولو

موسا اونو چؤلده قورموشدو، اورادا

ائدی. ۴ لاکئن داوود تارینین ساندیغینی

قئریت یعه رئمدن اونون اوچون

حاضر لادیغی یره گتئر مئشدی، چونکی

داوود اونون اوچون اورشلئمه بئر چادیر

قورموشدو. ۵ خور اوغلو اوری اوغلو

بصه للئن دوزلتدی برونج قوربانگاه

گئبعوندا، ربئن خیمه سی قاباغیندا ائدی

و سولیمانلا جاماعات اورایا ربدن

مصلحت آماغا گتئلر. ۶ سولیمان اورایا،

ربئن حضورونا، حضور چادیرینین

قاباغیندا کی برونج قوربانگاه قانلیدی و

اونون اوستونده مئن باش یاندیرما

صاغ طرفتته، بَشْنِي ده سول طرفتته
 قويدو. يانديرما قورباني اولاجاق شيلري
 اونلارين ائچئنده يويارديلار. آنجاق
 حوووض كاهئنلرن يويونماسي اوچون
 ائدي. ۷ او، نقشه سئنه گوره اون
 قيزيل چيراقدان دوزلتدي، و اونلاري
 معبدده، بَشْنِي صاغدا، بَشْنِي ده سولدا
 قويدو. ۸ اون مئر دوزلتدي، اونلاري
 معبدده، بَشْنِي صاغدا، بَشْنِي ده سولدا
 قويدو. قيزيلدان يوز لئجه ده دوزلتدي.
 ۹ سوزا كاهئنلر حَيْطِنِي، بُوِيوك
 حَيْطِي، حَيْطَن قاپيلاريني دوزلتدي
 و اونلارين قاپيلاريني بورونجه
 اورتدو. ۱۰ حوووضو معبدن ساغيندا،
 جنوب-شرق كونجونده يرلشدردي.
 ۱۱ خورام قازانلاري، كوركلري و
 لئجهلري ده دوزلتدي. بلجه خورام
 تارئين معبدي اوچون سوليمان
 پادشاهين امري ائله بو ائشلري گوزوب
 قورتاردي: ۱۲ ائكي سوتون؛ سوتونلارين
 اوستونده ائكي مودور باشليق؛
 ائكي حورمه تور كي، سوتونلارين
 اوستونده كي باشليقلاري اورتسونلر؛

ائيرمي قول آچ ، بويو دا اون قول آچ
 ائدي. ۲ او، توكولوش بورونجدن دايره
 شكئنده بئر حوووض دوزلتدي. بو
 قيراغيندان او بئري قيراغينا قدر اون
 قول آچ ائدي. اونون درئئلي بئش
 قول آچ ائدي و اوتوز قولاجليق بئر ائپ
 ده اونون اطرافينا دولانمئشدي. ۳ آلتئين
 هر طرفئندن اونو اوكوزون تصوئرلي
 احاطه ادرددي. هر قول آچدا اون اوكوز
 وار ائدي. اوكوزلر ائكي ردئف ائدئر و
 اونلار حوووضلا بئرلكده توكولوشدولر.
 ۴ حوووض اون ائكي توكمه اوكوزون
 اوستونده دوروردو: اوچو شمئالا، اوچو
 قربه، اوچو جنوبا، اوچو ده شرقه
 باخيردي. حوووض يوخاريدا، اونلارين
 اوستونده ائدي و اوكوزلرن بوتون
 آرخا حصه لري ائچرئيه طرف ائدي.
 ۵ حوووضون قالينليغي دورد بارماق
 قالينليغيندا ائدي. اونون كاري، كاسا
 كاري كئمي دوزلدلمئشدي و آچيلان
 زانباغا بزه يئرددي. او، اوچ مئن بت سو
 توتوردو. ۶ سوليمان اون لئن دوزلتدي،
 اونلاردا يوماق اوچون بَشْنِي معبدن

۱۳ ائكي حورمه تور اوچون دورد يوز نار تصوئي كي، سوتونلارين اوستونده اولان مودور باشليقلاري اورتسونلر. ۱۴ پايالار، پايالارين اوستونده اون لين؛ ۱۵ حووض، حووضون آلتيندا اون ائكي توكمه اوكون؛ ۱۶ خكندازلار، كوركور و بويوك چنگل ل و اونلارين بوتون لوازماتي. بوتون بو اشيلاري خورام-آبي ربئن معبدي اوچون پادشاه سليمانين امري ائله جئالائيش بورونجدين دوزلمئشدي. ۱۷ پادشاه بونلاري اوردون چاينين كارينداكي اووادا، سوگوتلا صرداتا آراسينداكي گل لي تورپاقلاردا توكوشدو. ۱۸ سليمان بو اشيلارين هاميسيندان لاپ چوخ دوزلمئدي و اونلارا ائشه دئلن بورونجون چكئسي موعين اولان بئله ردي. ۱۹ سليمان تارينين معبدئده كي بوتون

اشيلاري دوزلمئدي: قيزيل قوربانگاه، تقدس چوركلري قويلان مئزلر، ۲۰ قايدايا گوره انچ اوتاغين قاباغيندا يانديرماق اوچون خالص قيزيلدان چيراقدانلار و اونلارين چيراقلاري، ۲۱ خالص قيزيلدان اولان قونجهلر، چيراقلار و ماشالار، ۲۲ خالص قيزيلدان پئلتة ماشالاري، لينجهلر، قاشيقلار، و بوخوردانلار، معبدئن قاپلاري، يعني لاپ موقدس يره آچيلان انچري قاپي تايلاري و معبدئن بويوك اوتاغينين قاپي تايلاري.

۱ بلجه ربئن معبدي اوچون سليمانين گوردويو بوتون انشئر قورتاردي. سليمان آتاسي داوودون تقدس اتدئي قيزيل-گوموشو و بوتون اشيلاري انچري گئئرئب، تارينين معبدئن خزنه لرئنه قويدو.

عهد سانديغينين معبده گتئرئله سي

(۱ پاد. ۸: ۱ - ۱۱) ۲ او زمان سوليمان
 ائسرائيئلن آغساقال لارين، بوتون قبيله
 باشچيلارين، يعني ائسرائيل
 اوولادلارينين نسل رهبرلريني
 اورشلئمه، اوژونون يانينا بيغدي كي،
 ربئن عهد سانديغيني داوودون شهري
 اولان صهيوندان گتئر سئلر. ۳ يدئنجي آيدا
 اولان بايرام واختي بوتون ائسرائيل خالقي
 پادشاهين يانينا بيغليدي. ۴ سوزا بوتون
 ائسرائيل آغساقاللاري گلدئلر و لاوئلي لر
 سانديغي گوؤتوردولر. ۵ لاوئلي كاهئلر
 اونونلا بئرئلكده حوزور چاديريني و
 چاديردا اولان بوتون موقدس اشيالاري
 گتئر دئلر. ۶ سوليمان پادشاه و اونون يانينا
 بيغيلميش بوتون ائسرائيل جاماعاتي،
 سانديغين قاباغيندا او قدر قويون-كچي و
 گاميش قوربان كسدئلر كي، چوخلوغونا
 گوؤره سايي-حسابا گلمزدي. ۷ كاهئلر
 ربئن عهد سانديغيني معبدن ائچ اوتاغينا،
 يعني لاپ موقدس يره، گرؤبلارين
 قانادلاري آلتيندا كي اوژ يرئنه گتئر دئلر.
 ۸ گرؤبلار قانادلارين سانديغين يري
 اوستونده آچميشديلار و سانديغي و اونون

ساڪئن اولاجاق. ۲ من سنئن اوچون
 اوجا بئر معبد تڪمئشم ڪي، سنئن ابدى
 ياشاياجاغين ير اولسون.”

سوليمانين خالقا خُطاب اتمه سي

(۱ پاد: ۸، ۱۲ - ۲۱) ۳ پادشاه دؤنوب
 بوتون ائسرائيل جاماعاتينا برکت وردی.
 بو زمان بوتون ائسرائيل جاماعاتي آياق
 اوسته دورموشدو. ۴ پادشاه ددي:
 «ائسرائيلئن تاريسي رب موبارک
 اولسون كي، آتام داوودا اؤز آغزي ائله
 دانيشدي و اؤز آلي ائله اونو يرئنه
 يترب. او دمنشدي: ۵ «من خالقيمي
 مئصبر تورپاغيندان چيخار تديغيم گوندن
 بري، ائسرائيلئن هج بئر قبيله سنئندن بئر
 شهر بچمه دئم كي، اورادا بئر معبد تئكم
 و آديم اوستونده اولسون. بئر آدام دا
 بچمه دئم كي، خالقيم ائسرائيل اوستونده
 حؤكمدار اولسون. ۶ لاكتن اورشلئمي
 بچمئشم كي، آديم اورادا اولسون.
 داوودو دا بچمئشم كي، خالقيم ائسرائيل
 اوستونده حؤكمدار اولسون.» ۷ آتام
 داوودون اوره يئنده آرزو وار ائدي كي،
 ائسرائيلئن تاريسي ربئن آدينا بئر معبد
 تئكسن. ۸ لاكتن رب آتام داوودا
 ددي: «سن ياخشي ادبسن كي، منم
 آديما بئر معبد تئكمك نئيئتنه دوشولسن.
 ۹ لاكتن معبدي سن تئكميه جكسن،
 سنن بلئندن گلن اوغلون منم آديما معبد

يارب تاري، قوي كاهنلرن نجاتلا
 اَحاظه اولونسون،
 موتقي لرن سنن ياخشيليغيندا سوتنسئلر.
 ۴۲ يارب تاري، مسح اتديئندن اوز
 دؤندهرمه،

قولون داوودا گؤرستدئين مجبئي يادا
 سال.

معبدئن تقدس ادلمه سي

(۱ پاد. ۸: ۶۲-۶۶) ۱ سوليمان دوعاني

قورتارديقدا، گۆيدن اود دوشوب

يانديرما قوربانلاري و قوربانلاري اودو.

ربئن جلاي معبدي دولدوردو.

۲ كاهنلر ربئن معبدئنه گئره بئلمئردئلر،

چونكي ربئن جلاي ربئن معبدئي

دولدورموشدو. ۳ بوتون اسرايئل

اؤولادلاري اودون دوشدويونو و

معبدئن اوستونده اولان ربئن جلايني

گؤرنده، داش دؤشمئتن اوستونده اوزو

اوسته يره دوشوب پرستئش اتدئلر و ربه

حمدلر ورتب ددئلر: “رب ياخشيني دير،

اونون محبتي ابدي دئر.” ۴ پادشاه و

بوتون خالق ربئن حضوروندا قوربانلار

كسدئلر. ۵ سوليمان پادشاه قوربان

اولاراق ائيئرمي ائكي مئن اؤكوز ويوز

ائيئرمي مئن قويون-كچي تقدئم اتدي.

بلجه، پادشاه و بوتون خالق تارينين

معبدئي تقدس اتدئلر. ۶ كاهنلر اؤز

وظئفه لرئنه موطابق دايانديلار، لاوئلي لر

ده ربئن موسئقي آلتري ائله دوردولار.

پادشاه داوود بونلاري دوزلتمئشدي كي،

اؤزو “ربه شوكور اولسون، چونكي محبتي

ابدي دئر” اوخويوب حمد ائندده، لاوئلي لر

اوستونده نظارتچي اولان هَدورامي
 گۆندردي. ائسرائيل اوولادلاري
 اونو داشا باسيب اولدوردولر.
 پادشاه رحوبعام تلسك اوڭز
 عاراباسينا مئندي كي، اورشلئمه
 قاجسين. ۱۹ بلجه ائسرائيل داوودون
 سولاله سئنتن ضئدئنه قانلدي و بو،
 بو گونه كئمي بله دئر.

يسه نئن اوغلوندا اثرئمئز يوخدور!
 اي ائسرائيلي، هر كس اوئنه!
 اي داوود، ائندي اوڭز اوئنه باخ!"
 بوتون ائسرائيلي لر اولرئنه گتئلر.
 ۱۷ رحوبعام فقط يهودا شهرلئنده
 ياشايان ائسرائيل اوولادلاري
 اوستونده پادشاهليق اتدي.
 ۱۸ پادشاه رحوبعام ائجباري فعله لر

شِمْعِيَانِين پيغمبرلئي

(۱ پاد. ۱۲: ۴-۲۱) ۱ رِحوبعام
 اورشلئمه گلدئگده، يهودا و بنيامين
 اوئي - يوز هشتاد مئن سچمه دؤيوشچوسونو
 بئيره پيغدي كي، اسرايئلي لره
 موحاربه ادب سلطنتي رِحوبعاما
 قايتارسين. ۲ لاكئن ربئن بو سؤزو تاري
 آداهي شِمْعِيَايا نازئل اولدو: ۳ "يهودا
 پادشاهي سوليمان اوغلو رِحوبعاما، يهودا
 و بنيامينده اولان بوتون اسرايئلي لره ده
 كي، ۴ رب بله ديئر: «گرک گتميه سنئز
 و هموطنلرئئزله موحاربه اتميه سنئز. هر
 كس اوز اوئنه قايتسين، چونكي بو
 انش منئم طرفئمدن اولوب.» ۵ بلجه
 اونلار ربئن سؤزونه قولاق آسديلار و
 يروبعامين اوستونه گتمكدن آل چكئئر.

رِحوبعام قالالار تئكئر ۵ رِحوبعام
 اورشلئمه ياشادي و يهودانين دئفاعسي
 اوچون شهرلر تئكدي. ۶ تئكديئي شهرلر
 بيت نلجم، ايتام، تقوع، ۷ بيت صور،
 سوكو، عدولام، ۸ گت، مارشا، زئف،
 ۹ آدوره يئم، لاكئش، عزقا، ۱۰ صورعا،
 آيالون و خبرون اندي. او يهودا و بنيامين

شهرئنده باسدیردیلاز. یرئنه اوغلو آسا
پادشاه اولدو. اونون دؤورونده اؤلکه اون
ائل راحت یاشادی.

يهودا پادشاهي آسا^۲ آسا تاريسي ربّين
 گوزونده ياخشي و دوغرو اولان
 انشئر اتدي. ^۳ اؤزگه آلاهارين
 قوربانگاهلارين ي و پرستشگاهلاري
 آرادان قالديردي، موقدّس سوتونلاري
 قيردي، اشرا بوتلرني كسدي. ^۴ آسا
 يهودايا امر اتدي كي، آتالارين تاريسي
 ربّي آختار سينلار و شرّعت و امرلري
 يرئنه يترسئنلر. ^۵ يهودانين بوتون
 شهرلرئندن پرستشگاهلاري و بوخور
 قوربانگاهلارين آرادان قالديردي.
 اونون دؤورونده اولكه راحت
 ياشادي. ^۶ او، يهودادا قالالي شهرلر
 تئكدي، چونكي او ائل لرده اولكه
 آمن-آمانليقدا ائدي و اونون ضئدئنه هچ
 كس موچارئبه ائتمئدي. رب اونا
 دئنجلك ورمئشدي. ^۷ آسا يهودالي لارا
 ددي: “گلئن بو شهرلري تئكك،
 اطرافيندا دووارلار، بورجلر، دروازالار
 و چفته لر دوزلدك. اولكه حله
 بئزئمدئر، چونكي بئز تاريميز ربّي
 آختارميشيق، اونو آختارديغيميزا گؤره
 تاري بئزه هر طرفدن دئنجلك ورتب.”
 اونلار بلجه تئكدئلر و كامياب اولدولار.

قضبئني اوستونه گتٲره سن . ۳ لاکٲن
سنن ياخشئي انٲلرن ده وار: اشرا
بوتلرئي اولکه دن يوخ ادئسن و اوز
اوره يئي تاريخي آختر ماغا ورئسن .”

قايتدي . ۲ خناني اوغلو گوروجو پيو
اونون گوروشويونه گدب پادشاه
پهوشافطان سوروشدو: “مگر لازم
اندي کي، پئس آداما کومک اتمک
و ربدن نئفرت ادنلري سومکله ربتن

يہوشافاطين حاکملي ۴ يہوشافاط
 اورشلئمدہ ياشادي. تکرار بئرشئباعادان
 افرائمن داغليق بؤلگه سننه قدر خالق
 آراسيندا گزدي و اونلاري آتالارينين
 تاريسي ربّه طرف دؤنده ردي.
 ۵ اوّلگه يه، يهودانين بوتون قالالي
 شهر لرئنه، شهر به شهر داور قويدو. ۶ او،
 داورلره ددي: “نه اتدئئنزه باخين،
 چونكي ائنسان اوچون يوخ، رب اوچون
 قاضيليق ادئرسئنئز و قاضيليق ائئنئده او
 سئزنئله دئر. ۷ ائندي قويون سئزن
 اوستونوزده ربئن قورخوسو اولسون. نه
 اتدئئنئزده احتياط ادئن، چونكي
 تاريميز ربه حاقسيزليق، طرفدارليق و
 روشوتخورلوق يوخدور.” ۸ يہوشافاط
 ربئن قاضيلغيينا و موباحئئھ لي ائشله
 اوچون اورشلئمه ده بعضی لاوئلي لري،
 کاهئنلري، و ائسرائئلئن نئشل
 باشچيلاريني تعيين اتدي. و اونلار
 اورشلئمدہ ياشاديلار. ۹ سونرا اونلارا
 امر ادئب ددي: “ربئن قورخوسوندا
 صداقت و بوتون اورکله بله ادئن: ۱۰ اؤز
 شهر لرئنده ياشايان هموطنلرئئزدن سئزه
 گلّه جک هر موباحئئھ لي ائش اوچون،
 ائستر قان داعواسي اولسون، ائسترسه ده

یوزباشی لار یروخام اوغلو عَزْرِیا،
 یهوخانان اوغلو اِسْماعِیل، عوبد اوغلو
 عَزْرِیا، عَدایا اوغلو مَعْسِیا و زَنکَرِی
 اوغلو اِلْشَافِطِلا عهْد باغلا دی. ۱
 ۲ اونلار یهودانی گَزْیب اورانین بوتون
 شهر لرئدن لاوئلی لری و اَسْراییلئن نسل
 باشچیلارینی ییغدی لار و اورشلئمه گدئلر.
 ۳ سوزنا بوتون جاماعات تاری معبدئده
 پادشاهلا عهْد باغلا دیلار. یهویاداع
 اونلارا ددی: “باخین، پادشاهین اوغلو
 سلطنت اده جک. نجه کی، رب
 داوودون اوغوللاری حاقیندا دیئب.
 ۴ سز بله ادئن: سز دن سبّت گونو نؤوبه
 چکن کاهنلرئن و لاوئلی لرئن اوچده
 بئری آستانادا دایانان قاپچیلار اولسون،
 ۵ اوچده بئری پادشاهین ساراییندا
 اولسون و اوچده بئری ده بونؤوره
 دروازاسیندا. بوتون خالق دا ربئن
 معبدئنن حیط لرئده اولسون. ۶ لاکئن
 کاهنلردن و خئدمت ادن لاوئلی لردن
 آیری ربئن معبدئده هچ کس گئرمه سنن،
 اونلار گئرسئلر، چونکی موقدس دئرلر.
 بوتون خالق ربئن بویوردوغونو قوروسون.

۷ لاوئلی لر هر بئری سئلاحي ائئنده
 پادشاهي اَحاطه يه آلسينلار، معبده
 گئرن هر کس اولدورولسون.
 پادشاهين گئرب-چيخديغي واخت
 اونولا اولسونلار. ۸ لاوئلی لرله بوتون
 يهودالي لار کاهن يهودا عين امر
 اتدئي هر شي اتدئر. هر بئري اوز
 آداملاريني، سبّت گونو نؤوبه چککري
 و نؤوبه ده اولمايانلاري گؤتوردو،
 چونکي کاهن يهودا عهْد بؤله لرئن هچ
 بئرئي بوراخماميشدي. ۹ کاهن يهودا عهْد
 يوزباشي لارا تارينين معبدئده اولان
 داوود پادشاهين نئزه لرئي، قانچانلاريني
 و سئپرلرئي وردو. ۱۰ بوتون خالقي
 معبدئن صاغ طرفئندن سول طرفئنه
 قدر قوربانگاهين و معبدئن يانينا،
 پادشاهين اطرافينا قويدو. هر کسن
 سئلاحي ائئنده اتدي. ۱۱ او واخت
 يهودا عهْد اوغوللاري شاهزاده ني
 اثره لي چيخارتيديلار و تاجي باشينا
 قويوب شهادتنامه ني اونا وردئر. و اونو
 پادشاه اتدئر. يهودا عهْد و اوغوللاري
 اونو مسح ادب ددئر: “ياشاسين

۱۷ بوتون خالق بعل معبدئە گتدي. اونو داغيديب قوربانگاھلاريني و بوتلرئني تئكە-تئكە اتدئلر. بعل كاھئني متاني قوربانگاھلارين قاباغيندا اؤلدوردولر. ۱۸ يھوياداع ربئن معبدي اوستونده مسعولئيتي او لاوئلي كاھئنلره وردى كي، داوود اونلاري ربئن معبدئە تعيئن اتمئشدي كي، اؤز قايداسينا گؤره، شادليقلا و نغمه ائله موسانين قانونوندا يازيلديغي كئمي ربه يانديرما قوربانلاري تقدم اتسئلر. ۱۹ ربئن معبدئئن قاپيلارينا قاييچيلار دا قويدو كي، نجئس اولان كئمسه اورايا گئرمه سئن. ۲۰ او، يوزباشي لاري، اعيانلاري، خالقين ريسلرئني، بوتون اؤلكه خالقيني اؤزو ائله گؤتوردو. اونلار پادشاهي ربئن معبدئدن گتئردئلر و يوخاري دروازاسينين يولو ائله سارايا گلدئلر و پادشاهي سلطنت تختئندە اوتورتدولار. ۲۱ بوتون اؤلكه خالقي سؤئندي و شھر ساكتئلشدي، چونكي عتلياني قيلينجلا اؤلدورموشدولر.

پادشاه! ۱۲ عتليا قاچيشان و پادشاهي مدح ادن خالقين سسئي اشئتئكده خالقين يانينا، ربئن معبدئە گلدي. ۱۳ او باخيب گوردو كي، پادشاه گئره جك یرده، اؤز سوتونونون يانيندا دايانيب، ريسلر و گره ناي چالانلار دا پادشاهين يانينداديرلار. بوتون اؤلكه خالقي سؤئئتئب گره ناي چاليردي. نغمه چئلر ده موسئقي آلئري چالاراق حمد ادئردئلر. عتليا پالتارين جيريپ باغيردي: “خيانت! خيانت!” ۱۴ كاھئن يھوياداع قوشون اوچون باشچي اولان يوزباشيلاري چاغيريب ددي: “اونو ردئفلرئن آراسيندان چيخاردين و دالينجا گن قيلينجلا اؤلدورولسون.” چونكي كاھئن دمئشدي: “اونو ربئن معبدئە اؤلدورمەيتن.” ۱۵ عتلياني توتدولار. اونو پادشاه سارايينين اتلار دروازاسينين گئره جك یرئنه گتئردئلر و اورادا اونو اؤلدوردولر. ۱۶ يھوياداع اؤزو و بوتون خالقا پادشاه آراسيندا عهد باغلادي كي، اونلار ربئن خالقي اولسونلار.

يهودا پادشاهي يواش

(۲ پاد. ۱۲: ۱-۱۶) ۱ يواش، پادشاه اولدوغو واخت، يدي ياشيندا ائدي و اورشلئمده قيرخ ائل پادشاهليق ائدي. آناسي بئرشباعدان ائدي آدي دا ظئبيا. ۲ يواش ڪاهئن يهويادعين بوتون عؤمرو بويو ربئن گؤزونده دوغرو اولان ائشئر ائدي. ۳ يهوياداع اونا ائكي آرواد آئدي. او، اوغوللار و قيزلار آتاسي اولدو. ۴ بوندان سونرا يواش بو نئيتده اولدو كي، ربئن معبدئي تعمئر آستئن. ۵ ڪاهئنلرله لاوئلي لري بئريه ييغيب اونلارا ددي: “يهودانين شهرلرئنه چيخين و تارينيزين معبدئي هر ائل تعمئر اتمك اوچون بوتون آسرائئلي لردن پول ييغين، بو ائشي گؤرمكده گرڪ تلسه سئئنز.” لاڪئن لاوئلي لرتلسمه دئئر. ۶ پادشاه باش ڪاهئن يهوياداعي چاغيردي و اوندان سوروشدو: “نه اوچون لاوئلي لردن طلب اتمه يئبسن كي، ربئن قولو موسانين و آسرائل جاماعاتينين شهادت چاديري اوچون قويدوقلاري ورگئني يهودادان و اورشلئمدن گئئرسئئلر؟” ۷ چونكي او خبئث آرواد عتليانين اوغوللاري تارينين

گۆتوروب آتاسي امصيانين يرئنه پادشاه ياتديقدان سوزا، عوزئيا لبوتو تئكئب
 اتئلر. ۲ پادشاه اولوب آتالاري ائله يهودايا قايتاردي.

یهودا پادشاهی عوزئیا

(۲ پاد. ۱۵: ۱-۷) ۳ عوزئیا، پادشاه اولدوغو واخت، اون آتی یاشیندا ائدی و اورشلئمه آلی ائکی ائل پادشاهلیق ائدی. آناسی اورشلئمدن ائدی، آدی دا یکولیا. ۴ عوزئیا، آناسی امصیانین ائدی کئمی، ربئن گوزونده دوغرو اولان ائشر ائدی. ۵ زگریانین گونلرنده کی، تاریدان گلن وحی باره ده فهمی وار ائدی، عوزئیا ربی آختارماغا داوام وردی و رب اونو کامیاب ائدی. ۶ او چیخیب فئلسطلی لرئن ضئدئه دئوشدو و گت، یینه و اشدود شهرلرئن دووارلارینی ییخدی. اشدود اطرافیندا و فئلسطلی لر آراسیندا شهرلر تئکدی. ۷ تاری اونا فئلسطلی لرئن، گوربعده یاشایان عربلرئن، و ماعونولارین قاباغیندا کؤمک ائدی. ۸ عمونولار عوزئیا یا خراج وردنلر. اونون شوهرتی مئصرتن سرحدئه قدر یاییلیدی، چونکی او چوخ گوجلو اولدو. ۹ عوزئیا اورشلئمه کونج و دره دروازالاری و دووارین کونجو اوستونده بورجلر تئکئب مؤحکمئدی. ۱۰ او، چؤلده ده بورجلر

ئسرائىللى لىر يهودا شەرلرئنه چىخىب،
 موقدّس سوتونلاري تىكە-تىكە
 اتدئلر، اشرا بوتلرئني كسدئلر. بوتون
 يهودا، بنيامئن، افرايم و منسّه
 قوربانگاھلاري آخيرا قدر داغيتدىلار.
 سونرا بوتون ئسرائىل اوولادلاري
 اؤز شەرلرئنه، هر كس اؤز مولكونه
 قايتىدي.

تورپاقلاريندا اولان پرستئشگاھلاري و

خنزقيا كاهنلرن و لاوئلي لرن قيدنه
 قالير ۲ خنزقيا كاهنلري و لاوئلي لري
 بؤلمه لره آيبردي و كاهنلر و لاوئلي لردن
 هر كسي اؤز ائشنه مونسئب اولان
 بؤلمه يه تعيين اتدي. او، ربئن دروازالارلا
 حاصارلانميش يرلرئنده، يانديرما و
 باريش قوربانلاريني گئتمك، خدمت
 اتمك، شوكور و حمد اوخوماق اوچون
 تعيين اتدي. ۳ ربئن قانونوندا يازيلديغينا
 گؤره يانديرما قوربانلاري يعني سحر و
 آخشامين يانديرما قوربانلاري، سبت
 گونلرئئن، تزه آي مراسملرئئن و
 بايراملارين يانديرما قوربانلاري اوچون
 پادشاه اؤز ماليندان پاي آيبردي.
 ۴ اورشلئمه ياشايان خالقا امر اتدي
 كي، كاهنلرئن و لاوئلي لرن پايلاربيني
 اونلارا ورسئلر، اله كي، اونلار اؤزلرئني
 ربئن قانونونا وقف ائسلر. ۵ بو امر هر يانا
 ياييلاندا ائسرايئل اوولادلاري تاخيلين،
 تزه شرابين، زيتون ياغينين، بالين و بوتون
 زمي محصوللارينين نوباريندان بول-بول
 وردئلر. هر شين اوندا بئرئي بول-بول
 گئترئلر. ۶ يهودا شهرلرئنده ياشايان
 ائسرايئلي لر و يهودالي لار اوكوزلرئن و
 قويون-كچئلرئن اوندا بئرئي، اؤزلرئئن

یهودا پادشاهی یهوآخاز

(۲ پاد. ۲۳: ۳۰-۳۶) ۲ یهوآخاز،
 پادشاه اولدوغو واخت، ائیئرمی اوچ
 یاشیندا ائدی و اورشلئمه اوچ آی
 پادشاهلیق ائدی. ۳ مئصّر پادشاهی اونو
 اورشلئمه تختدن سالدی و اولکه
 اوستونه بئر تالانت قیزیل و یوز تالانت
 گوموش مئقداریندا خراج قویدو.
 ۴ مئصّر پادشاهی اونون قارداشی
 ایلیاقتمی یهودا و اورشلئم اوستونده
 پادشاه ائدی و اونون آدینی دیشدئرئب
 یهوایقم قویدو. نکو اونون قارداشی
 یهوآخازی گوئوروب مئصّره آپاردی.

یهودا پادشاهی یهوایقم

(۲ پاد. ۲۳: ۳۶-۲۴: ۷) ۵ یهوایقم،
 پادشاه اولدوغو واخت، ائیئرمی بش
 یاشیندا ائدی و اورشلئمه اون بئر ائل
 پادشاهلیق ائدی. او، تاریسی ربئن
 گوژونده پئس اولان انشلر ائدی.
 ۶ بابئل پادشاهی نیوگدئصر اونون
 اوستونه هوجوم گئئردی. بورونج زنجئر
 ووروب اونو باغلادی و بابئله آپاردی.
 ۷ نیوگدئصر ربئن معبدئنن اشیا لاریندان

EZR

اورشلئمدہ کی معبدن تکلمہ سی

(۲ سالنامہ لہ: ۳۶-۲۲-۲۳) ۱ رب
 فارس پادشاہی کوروشون
 حوکمدار لیغینین برئنجی ائٹئندہ، اونو
 قالدیردی کی، ربئن ارمیانین دئلی ائله
 ددئی سوزویرئنه یتئرسئن. اونا گوڑه
 کوروش پادشاہ لیغینین بوتون
 اراضئسئندہ یازیلی و شئفاہی اعلان
 اتدی: ۲ "فارس پادشاہی کوروش بله
 دیئر: «گوئلرئن تارسی رب دونیانین
 بوتون پادشاہلیقلارینی منہ ورئب و منی
 تعینن ادئب کی، یہودانین اورشلئم
 شہرئندہ، اونا بئر معبد تکلم. ۳ آرانیزدا
 اونون خالقینا عاید اولان هر کسه قوی
 تارسی یار اولسون! قوی اونلار
 یہودادا کی اورشلئم شہرئنه گئسنلر و
 ائسرائیلئن تارسی ربئن معبدنی تزهدن
 تکسنلر. تارسی اودور کی،
 اورشلئمدہ دئر. ۴ صاخ قالان ائسرائیلی لہ
 ہانسی یرده یاشایرلار، قوی اورانین
 ساکنلری اورشلئمدہ کی تارسی معبدئنه
 وره جکلری اؤز گوئیلو ائله ائعانہ لردن
 آری، قیزیل - گوموش، اشیا و
 حیوانلار ورسئلر و بو آداملارا کوئمک

NEH

نھمیانین اورشلئم اوچون ننگارانچیلیغی
 ۱ خکلیا اوغلو نھمیانین سۆزلری: من
 ائیئرمتنجی ائلده کئسلو آییندا شوشن
 قالا سیندا اولارکن ۲ قارداشلاریمدان
 بئری خنانی و یهودادان بعضی آداملار
 گلڈنلر. من اونلاردان اسرئلئکدن
 قاچیب قورتولان یهودئلرله اورشلئم
 باره ده سوروشدوم. ۳ منه بله ددئلر:
 “اسرئلئکدن قاچیب قورتولانلار اورادا،
 وئلایتده بؤیوک مشقت و نجات
 ائچئنده یاشاییرلار. اورشلئمئن دوواری
 وئران اولوب، دروازالاری دا
 یاندیریلیدیر.” ۴ بو سۆزلری اشتئدئکده
 اوتوروب آغلادیم. گونلرله یاس
 توتدوم؛ گؤیلر تارسینین حوزوروندا
 اوروج توتوب دوعا ادئدئم.

نھمیانین دوعاسی ۵ ددئم: “یالواریرام،
 ای گؤیلرئن تارسی رب! ای بؤیوک و
 زهملی تارسی کی، سنی سونلرله، امرلرئنه
 عمل ادنلرله اؤز عهدئنه صادئق قالیب
 محبت گؤرسدئرسن! ۶ قوی قولاغین
 اشتئسن، گؤزلرئن گؤرسون کی،
 حوزوروندا ائدی اددئئم دوعانی
 ائشئده سن. گجه-گوندوز قوللارین اولان

قاپلارين تايلاريني وورموشدوم، قاپيجي لار، نغمه چئلر و لاوتلى لر ده
 قارداشيم خانئني و قالا ريئسي خنئاني اورشلئمه مأمور
 تعيين اتدئم. چونكي او بئر صادق ائدي و تاريدان باشقالاردان داها چوخ
 قورخوردو. ۳ سونرا اونلارا ددئم: “گون
 قيزانا قدر اورشلئمن دروازالاري آچيلماسين. آداملار اوياق اولدوغو
 مودت قاپيلاري باغلايب قيفيلايين. اورشلئمه ياشايانلاردان دا كئشكچي
 تعيين ادئن، قوي هامي اوز اوشئن قاباغيندا كئشك چكسئن.”

اسرئلكدن يهودايا قايدانلارين سٲياھيسي

(عزرا ۲: ۱-۱۷) ۴ شھر گنٲش و
 بٲيوک انڊي، لاکٲن اٲٲئندھ آدام آز
 انڊي. اولر دھ حلھ تٲگگھه مٲشدي.
 ۵ تاريم اورھيٲھ سالدي كي، اعيانلاري،
 حوٲکومت مأمورلاريني و خالقي بيغيب
 سٲياھييا آليم. سونرا اٲلک قايدانلارين
 نسل شجره لرئٲن سٲياھيسي ني تاپيب،
 اٲٲئندھ بله بٲر يازيبا راست گلڊٲم:
 ۶ “باٲل پادشاهي نبوگڊنصر ٲن آپارديني بو
 اسرلر، ياشاديقلاري وٲلايتدن اورشلٲمه
 و يهودادا كي اٲز شھر لرئٲه قايتديلار.”
 ۷ اونلار زروبابل، يوشع، نٲميا،
 عزاريا، رعميا، موردوڪاي، بٲلشان،
 مٲسٲرت، بٲگواي، نٲخوم، بعنا اٲله
 گلڊٲلر. اسرئلكدن قايدان اسرايٲللي لرئٲ
 سايي: ۸ پرعوش اوٲلادلاري-۲۱۷۲
 نفر؛ ۹ شفطيا اوٲلادلاري-۳۷۲ نفر؛
 ۱۰ آرخ اوٲلادلاري-۶۵۲ نفر؛
 ۱۱ يوشع و يوآب نسلئندن پٲٲت موآب
 اوٲلادلاري-۲۸۱۸ نفر؛ ۱۲ عيلام
 اوٲلادلاري-۱۲۵۴ نفر؛ ۱۳ زٲو
 اوٲلادلاري-۸۴۵ نفر؛ ۱۴ زڪاي
 اوٲلادلاري-۷۶۰ نفر؛ ۱۵ بٲنوي

EST

فارس پادشاهي آخسوروشون ضئيافتي
 ۱ بو حادثه لر آخسوروشون دؤورونده
 باش ورمئشدي. آخسوروش هودودان
 كوشا قدر يوز ائيرمي يدي وئلايت
 اوستونده پادشاهليق ادئردى. ۲ او
 دؤورده پادشاه آخسوروش شوشن
 قالاسيندا سلطنت تختئنده اوتورموشدو.
 ۳ پادشاهليغينين اوچونجو ائئلنده او بوتون
 ريئسلي و اعيانلاري اوچون بئر
 ضئيافت قوردو. فارسين و مئديانين
 سركرده لري، اصل زاده لري و وئلايت
 باشچي لاري اونون حضوروندا ائدئر.
 ۴ او، اوزون مودت عرضئنده، يعني يوز
 هشتاد گون اوژ پادشاهليغينين
 جاه-جلاليني، عظمتيني و پارلاق
 شوهره تئني نومايش وردى. ۵ بو
 ضئيافت گونلري قورتارانندان سوزا،
 پادشاه شوشن قالاسيندا بؤيوكدن
 كئچتیه قدر بوتون خالقا، ساراينين
 حيط باغچاسيندا يدي گون آيري بئر
 ضئيافت وردى. ۶ باغچادا ارغواني
 ظريف گمان قايتانلارلا پامبيق پارچادان
 آغ و لاجورد پرده لر وار ائدي كي،
 مرمر سوتونلاردا كي گوموش حالقالارا
 كچئردئلئشدي. سوماقداشي، مرمر،

JOB

بۇيوك ائدي. ۴ اونون اوغوللاري
 گدئب هرەسي اوز نۆوبه سئنده اوتنده
 ضئافت و رردئلر و آدام گؤنده رب
 اوچ باجيلاريني دا چاغيرارديلار كي،
 اونلارلا ييبب ائچسئلر. ۵ اونلارين
 ضئافت گونلري بئر دؤور باشا چاتاندان
 سوزا ايوب گؤنده رب اونلاري
 تقدس ادردي و سحر ارکن قانليب
 اونلارين هاميسينين سايسينا گؤره
 يانديرما قورباني تقدس ادردي. چونكي
 دئيردي: “بلكي اوولادلاريم گوناھ
 ادب اوركلرئنده تاريا لعنت اتمئشله.” و
 ايوب همئشه بله ادردي.

۱ عوص دئياريندا ايوب آدلي بئر
 آدام وار ائدي. ايوب كامل و
 دوز بئر آدام ائدي؛ تاريدان قورخوردو
 و پئسلئكدن اوزونو اوزاق ساخلاييردي.
 ۲ اونون يددي اوغلو و اوچ قيزي وار
 ائدي. ۳ دونيا ماليندان اونون يددي مئن
 قويونو، اوچ مئن دوه سي، بش يوز
 جوت اوكوزو، بش يوز دئشي ائشه يي
 و بئر چوخ نؤكري وار ائدي؛ اله كي،
 شرقدە ياشايان بوتون آداملاردان لاپ

آیوبون بئرئنجي ائمتاحاني ۶ بئر گون
 ائلاهي وارليقلار اوئرئني تقدم ائمک
 اوچون ربئن حوزورونا گلڈئر و شيطان
 دا اونلارلا گلدي. ۷ رب شيطانا
 ددي: "هارادان گلئرسن؟" شيطان ربه
 جاواب ورتب ددي: "دونياي
 دولانماقدان، ائچئنده گر مکن." ۸ رب
 شيطانا ددي: "آيا قولوم آیوبا ياخشي بئر
 دئقت اتدئن؟ دونيادا اونون کئمي هچ
 کس يوخ! کامل و دوز بئر آدام کي،
 تاريدان قورخار و پئسلئکن اووزونو
 اوزاق ساخلايار." ۹ او زامان شيطان
 ربه جاواب ورتب ددي: "مگر آیوب
 تاريدان بوشونا قورخور؟! ۱۰ مگر سن
 اونون اطرافينا، اوئئن اطرافينا، بوتون
 وار-يوخونون اطرافينا حاصار
 چکمه يئبسن؟! اونون آلرئئن ائشنه
 برکت ورتبسن کي، مالي يرده
 چوخاليب. ۱۱ آما ائندي آئني اوزات و
 بوتون وار-يوخونو آرادان آبار. گووزونون
 قاباغيندا سنه لعنت اده جک." ۱۲ رب
 شيطانا ددي: "باخ، اونون بوتون
 وار-يوخو سنئن آئنده دئر، آئچاق اونون
 اووزونه آئني اوزاتما!" بلجه شيطان ربئن
 حوزوروندان ائشييه چيخدي. ۱۳ بئر

رَبِّنْ حوزوروندا گلدنلر. شيطان دا اونلارلا گلدي كي، اوزونو ربَّنْ حوزوروندا تقدم اتسن. ۲ رب شيطانا ددي: "هارادان گلرستن؟" شيطان ربه جاواب ورئب ددي: "دونياني دولانماقدان، ائچنده گرمكن." ۳ رب شيطانا ددي: "ايا قولوم ايوبا بئر دئقت اتدن؟ دونيادا اونون كئمي هچ كس يوخ! كامل و دوز بئر آدام كي، تاريدان قورخار و اوزونو پئسلئكدن اوزاق ساخلايار. گرچی اونو هلاك اتمك اوچون مني سببسنز تحرك اتدن، لاكتن او حله ده كاماليندا ثابت دورور." ۴ شيطان ربه جاواب ورئب ددي: "دري عوضنه دري. انئسان اوز جانيندان اوتري بوتون وار-يوخوندان يچر. ۵ اما الئني بئر اوزايب اونون سوميونه و اتنه دي، گوزونون قاباغيندا سنه لعنت اده جك." ۶ رب شيطانا ددي: "باخ، او سنن ائنده! آنجاق اونون جانيني آما." ۷ شيطان ربَّنْ حوزوروندا انئنيه چيخدي و ايوبو، ياغينن آلتيندان تپه سنه قدر، پئس

چئنانلارلا ووردو. ۸ ايوب اوزونو قاشماق اوچون بئر صاحسي پارچاسي گوتوروب كول ائچنده اوتوردو. ۹ او واخت آروادي اونا ددي: "حله ده كاماليندا ثابت دوروسان؟ تاريني سوو و اول باري." ۱۰ اما ايوب اونا ددي: "آخماق آروادلارين بئري كئمي دانئشيرسان! تاريدان ياخشيليغي قبول اِدك، اما يمانليغي قبول اتمهيك؟" و بونلارين هاميسيندا ايوب دئلي ائله هچ بئر گونا اتمه دي. ايوبون اوچ دوستو ۱۱ ايوبون اوچ دوستو تيماني الئنز، شوخلو بئلد، و نعماتي صوفر اونون باشينا گلن بوتون بلالاري اشدئب، قرار وردنلر كي، هر بئري اوز يرئندن اونون يانينا گلئنلر و بئر بئرلي ائله گوروشدولر كي، بئرلكده گدئب اونونلا همدرد اولسونلار و اونا تسلي ورسئلر. ۱۲ اوزاقدان ايوبو گورنده اونو تانماديلار و باغريب هونكور-هونكور آغلاماغا باشلاديلار. هر بئري اوز جوبه سنئي ييرتيب و گويه، باشلاري اوستونه تورپاق آتديلار. ۱۳ ايوبلا

سحر اولدوزلاري سؤنسون، ائشيغا
 اومئد باغلاسين، لاكن اولماسين،
 فجرئن شوعاعلاريني گورمه سئن.
 ۱۰ چونكي انامين بطنئنن قاپلاريني
 اوستومه باغلامادي، سيخينتيني
 گوزلئمدن گنزئتمه دي. ۱۱ نه اوچون
 آنا بطنئنده اولمه دم؟ انامين قاريندان
 چيخينجا آخير نفسمي چكمه دم؟
 ۱۲ پئشوازئما نئيه دئزلر چيخدي؟ نئيه
 دؤشله چيخدي كي، اونلاردان آمم؟
 ۱۳ چونكي ائدي اوزائيش و ساكت
 اولارديم، اوزامان ياتئيش و دئئجلمئش
 اولارديم؛ ۱۴ دونيانين او پادشاهلار
 و موشاؤرلري ائله كي، اوزلرئنه
 وئرانهلري تزه دن بئنا ادئرلر؛ ۱۵ يا دا
 قيزيلي اولان ريسلرله كي، اولرئني
 گوموشله دولدورورلار. ۱۶ نه اوچون
 دوشموش اوشاق كئمي، ائشيق اوزونو
 اصلا گورمه ين بئر كورپه كئمي،
 باسديريلهديم؟ ۱۷ اورادا شرور آداملار
 قضايلرئندن آرتيق دوشورلر، ويورغونلار
 راحتلاريني تاپيرلار. ۱۸ اورادا
 محوسلار بئرلكده راحتلانيرلار،

يدي گون يدي گجه تورپاق اوستونده
 اوتوردولار. هچ بئري اونولا بئر سؤزه
 دانيشمادي، چونكي دردئئن نه قدر
 بؤيوك اولدوغونو گوردولر.

۳^۱ بوندان سونرا ايوب آغزيني
 آچيب دوغولدوغو گونه لعنت
 ائدي. ۲ و دئله گئيب ددي: ۳ «كاش
 كي، من دوغولان گون يوخ اولايدي!
 او گجه ده يوخ اولايدي كي، ددئلز:
 «بطنده بئر اوغلان عمله گلدي!» ۴ او
 گون قارا گلگيدي، يوخاريدان تاري
 اونون قيدئنه قالمايدي، او گون
 اوچون سحر آچيلمايادي. ۵ او گونو
 ظولمت و قارا قارائليق بورويه يدي،
 اوزونو بولود توتايدي، ائشيغيني قارائليق
 باتيرايدي. ۶ او گجه يه گلئنجه، قارا
 قارائليق اونو قاسين، ائلئن گونلري
 آراسيندان كسئلسئن، آيلارين سايسينا
 گئرمه سئن. ۷ بلي، قوي او گجه
 سونسوز اولسون، اوندان شادليق سسي
 ائشدئله سئن. ۸ قوي گونو لعنت ادنلر
 اونو لعنت ائسنلر، اونلار كي، لئوياتاني
 اويانديرماقدا ماهر دئرلر. ۹ قوي اونون

زئندانباين دا قيشقيرتيسيني اشتمئرلر. ۱۹ كئچك ده اورادير، بؤيوك ده اورادادير، قول دا آغاسيندان آزاددير. ۲۰ نه اوچون فلاكته دوشموش آدام ائشيق اوزو، جانلاري آجي اولانلار دا حيات گؤرور؟ ۲۱ اولار كي، اولومو آرزولاييرلار، آما گلهئر، اونو خزننه آختارانلار كئمي قازيب آختايرلار. ۲۲ اولار كي، قبرى تپاندا اويناييب شادليق ادئرلر. ۲۳ نه اوچون يولو گزلي اولان آداما ائشيق ورتلر، اونا كي، تاري اونون اطرافيني چپرله بئب؟ ۲۴ چونكي آه-زاريم چوره يئدن قاباق گلر، و ناله لرئم سو كئمي توكولور. ۲۵ قورخدوغوم شيلر باشما گلر، دهشت اتديئم شيلر اوستومه توكولور. ۲۶ آرامليغيم يوخدور، ساكتلئيم يوخدور، راحتليغيم يوخدور، آنجاق سيخيني وار.

۱ او زامان تيماني ائلفز جاواب ورتب ددى: ۲ "اگر بئري سنه بئر سؤز دسه، ائنجه يرسن؟ آما كم اوزونو دانيشماقدان ساخلايا بئر؟ ۳ باخ، سن

چوخ آدمالارا درس ورتبس، ضعفف آلره قووت ورتبس. ۴ سؤزلرن ييخيلاني قالديريپ، آسن دئرلي مؤحكمله دئبس. ۵ آما ائدي كي، سنن اوز باشينا گلر، تابدان دوشوبس، سنه توخونوب، اوزونو ائترئبس. ۶ مگر سنن بل باغلاديغين، تاريدان قورخدوغون ديئل؟ مگر اومتد باغلاديغين، اوز يوللارينين كامالي ديئل؟ ۷ دوشون بئر آز: تقصيرسنز آدام مگر اولوب هلاك اولسون؟ هارادا دوز آدمالار يوخ اولوبلار؟ ۸ منم گوردويومه گوره، پئسلي شوخوملايانلار، زحمت توخومو سېنلر، اونو دا بچرلر. ۹ تارينن نفسي ائله يوخ اولورلار، و قضبئتن آووو اولاري اودور. ۱۰ شرن نزلتسي، اصلانين سسي، جاوان شرلرن دئشلي كسلئر. ۱۱ گوجلو اصلان، شكارلي اولماديغي اوچون، هلاك اولور، دئشي شرن بالالاري دا داغيلير. ۱۲ منه گزئلجه بئر سؤز گلدي، اوندان قولاغيم بئر پچيلتي اشئدي. ۱۳ گجه رويالاريندان دوغان فكئرلر ائچئنده، ائنسانلاري آغير

۴

هانسي بئرنه اوز توتاجاقسان؟
 ۲ دوغرودان دا، سفه آدامي قضب
 اؤلدورر، ناداني دا حسد هلاک ادر.
 ۳ من سفه آدامين کؤک سالدیغيني
 گؤرونجه، درحال يوردونو لعنت
 اتمم. ۴ اوولادلاري امن-آمانليقدان
 اوزاقديرلار، محکمه دروازسيندا آرئلرلر،
 اونلاري قورتاران دا يوخدور. ۵ سفه
 آدامين بئچدئيني آج آدام پيئر، اونو
 تئکانلار آراسيندان بله آير. و ثروتئني
 سوسوز آدام اودماق ائستهير. ۶ چونکي
 فلاکت يردن چيخماز، زحمت ده
 تورپاقدان بئتمز؛ ۷ اله بئل کي، هاوايا
 آتيلان اود قورلاريدير، ائنسان زحمت
 اوچون دوغولور. ۸ من اولسايديم،
 تاريني آختارارديم، ائشمي ده تاريا
 تاپشيرارديم. ۹ او، درک اتمه دئيشمئز
 بؤيوک ائشله گؤرور، سايسيز عجايبئر!
 ۱۰ ير اوستونه ياغيش ورت، چؤلره
 سولار آخيردير. ۱۱ آلچاقلاري اوجايرلره
 قويور، ياسلي اولانلاري امن-آمانليغا
 چيخاردير. ۱۲ حئيله گر آداملارين
 تدبئرلئني پوزور کي، آلري هچ بئر ائش

يوخو باسان زامان، ۱۴ اوستومه قورخو
 و تئتره مه گلدي، بوتون سوموکلرئني
 لرزه يه سالدی. ۱۵ اوزومون قاباغيندان
 بئر روح کچدي، بدنئمن توکلري بئر-بئر
 دوردو. ۱۶ اوروح دوردو، لاکن من
 گؤرونوشونو بيچه بئله دتمم. گؤزلرئمن
 قاباغيندا بئر شکل وار ائدي؛ هر شي
 ساکت ائدي، سوزا بئر سس ائشتمم:
 ۱۷ مگر ائنسان تارينين حوزوروندا
 صالح اولاي بئر؟ مگر ائنسان خالئقئئن
 حوزوروندا طاهر اولاي بئر؟ ۱۸ باخ،
 او حتا اوز قوللارينا دا اعتماد اتمز،
 ملکلرئنده ده تقصئر تاپار. ۱۹ بس
 گؤر نه قدر چوخ، پالچيق اولرده
 ياشايانلاردا! اونلاردا کي، بونؤوره لري
 تورپاقدادير، اونلار کي، گووه دن تز
 آرئلرلر. ۲۰ سحرله آخشام آراسيندا محو
 اولورلار، کئمه فرقتني ورمه دن يوخ
 اولورلار. ۲۱ مگر چاديرلارينين ائپلري
 ائچلرئنده قوپاريلمايب؟ اولورلر، لاکن
 حئکتئستز.

۱ ائدي چاغير؛ آيا سنه جاواب
 ورن بئري وار؟ موقدسلرئ

۵

۲۳ چونكى چۆلۈن داشلاري ائله عهدئڻ
 اولار، چۆلۈن وحشي حيوانلاري
 دا سنئئله بارىش ائچئئده اولارلار.
 ۲۴ بئلسن كي، چاديرين سالاماتدير،
 مولكونو يوخلايارسان و بئر آسكئك
 تاپمازسان. ۲۵ بئلسن كي، نسلئڻ چوخ
 اولاجاقدير، و اوولادلارين يرئڻ اوتو
 كئمي. ۲۶ كامئل قوجاليقدا قبئره
 گلرسن، نجه كي، تاخيل دسته لري
 مؤوسومونده بيغيلير. ۲۷ باخ، بئز بونو
 آراشديرميشيق؛ بله دئر، اونون اوچون
 ده، قولاق آس و اوژون اوچون آنلا.

۱ او زامان ايوب جاواب ورتب
 ۲ ددي: "كاشكي دردم بئر
 چكئله يدي! بوتون فلاكئم تره زئيه
 قويولا يدي! ۳ او زامان دهنز قوموندان
 آغير گلردي؛ اونا گووره ده، سؤزلرم
 دئقتسئزدئر. ۴ چونكي قادئري-موظلقئڻ
 اوخلاري ائچئئمه دئر؛ روحوم اونلارين
 زهرئني ائچئر، تارينين دهشتلري منئمله
 موچارئبه ده دوزولور. ۵ اوت اولاندا
 وحشي اشك مگر آنقيرار؟ يمي
 اولان اوکوز مگر باغيرار؟ ۶ دوزسوز

بجرمه سئڻ. ۱۳ حكمتلي آداملاري اوژ
 حئيئه لرئئده توتور، كلكجاز آداملارين
 تدبئرلئني تز بيخير. ۱۴ گوندوزلري
 قارانليغا دؤنور، گون اورتا واختي آل
 سورتە-سورتە يرئئرلر، اله بئل كي،
 گجه دئر. ۱۵ لاكئن او، مؤحتاج آدامي،
 اونلارين آغزينين قيلينجيندان، قودرتلي
 آدامين ائئندن قورتارير. ۱۶ اله كي،
 چاره سئز آدامين اومئدي اولسون،
 و عدالتسئزلئك آغزيني باغلاسين.
 ۱۷ خوش او آدامين حالينا كي، تاري
 اونو مذمت ادئر. اونا گووره ده،
 قادئرئ-موظلقئڻ تادئبئني حقئر گوئرمه.
 ۱۸ چونكي او يارالايار، لاكئن باغلايار
 دا؛ او وورار، لاكئن اللري شفا ورت
 ده. ۱۹ آلتئ سيخينتيدان سني قورتارار؛
 يدئسئئده بله هچ بئر زئيان سنه توخونماز.
 ۲۰ ققطئده سني اولومدن، موچارئبه ده
 سني قيلينجين قودرتئئندن گري آلا.
 ۲۱ قاقچيلايان دئلردن اوزاق قالارسان،
 هلاكت گلدئي واختم دا قورنخازسان.
 ۲۲ هلاكت و آجليق واختم گولرسن، و
 يرئڻ وحشي حيوانلاريندان قورنخازسان.

قار سولارلا دولور. ۱۷ ائستي زاماني
 گۆزدن ائئرلر، سيجاغين چوخلوغوندا
 يرلرئندن يوخ اولورلار. ۱۸ اونلارين
 يولوندان كاروانلار آزيرلار، كؤشنه
 چيخيب اورادا هلاك اولورلار.
 ۱۹ تيمانين كاروانلاري باخيرلار، شبانين
 موسافئرلري اونا اومئد باغلايرلار.
 ۲۰ پرئشانديرلار، چونكي اعتماد
 اتمئشئلر، اورايا گكئلر و مات قالديلار.
 ۲۱ سئز ده ائندي منه بله اولوبسونوز؛
 موصئتي گؤزجك قورخدونوز. ۲۲ هچ
 اولوب سئزه دئيم: «منه بئر شي ورتن؟»
 و يا «مال-دؤولتئئزدن منه روشوت
 گؤندرئن؟» ۲۳ و يا «منى دشمن
 ائئندن قورتارين؟» و يا «منى ظالم
 ائئندن گرى آلين؟» ۲۴ منه اؤيره دئن،
 من ده ساكئت قالارام؛ هارادا سبو
 اتدئئيمي منه بئلدئرئن. ۲۵ صادئق سؤزلر
 نه آجي دير! لاكئن سئزن دانلاغينيز
 نه يي دانلاير؟ ۲۶ سؤزلرئمي دانلاماق
 ائسته يئر سئئنز؟ چاره سئز بئر آدامين
 سؤزلرئني يل كئمي حساب ادئر سئئنز؟
 ۲۷ دوغرودان دا كي، يتئلر اوچون

شئت يمه يي مگر يمك اولار؟ يومورتا
 آغينين مگر بئر داداي وار؟ ۷ جانيم
 اونلارا توخونماغي بله ائسته مئر، اونلار
 منه ائيرنج يمك كئمي دئر. ۸ كاش
 آرزوما چاتايديم! تاري منه حسرتئنده
 اولدوغومو وره يدي! ۹ لوظف ادئب
 منى آز سئدي، ائئندن جلد اولوب
 منى كسسئدي ده. ۱۰ بو منه بئر تسلي
 اولاردي، آمانسيز عذابين ائچئنده
 شادليقلا اوينارديم، چونكي موقدس
 اولانين سؤزلرئني دانلاميشام. ۱۱ نه
 گوجوم وار كي، گؤزله يئم؟ آخirim
 ندر كي، حياتي اوزاديم؟ ۱۲ مگر
 قووتئم داشلارين قووتي دئر؟ مگر
 جنسمم بورونجندئر؟ ۱۳ ائندي كي،
 باجاريق جانيدان چيخيب گدئب، مگر
 اؤزومه كؤمك اتمه يه بئر قودرتئم وار؟
 ۱۴ فلاكته دوشموش آداما دوستونون
 وفاسي گرک، حتا قادئرئ-موظلقئن
 قورخوسونو بوراخميش اولسا بله.
 ۱۵ قارداشلاريم خيانت اتدئلر؛ بئر وادي
 كئمي، آخيب گدن چايلار كئمي.
 ۱۶ بو وادئلر بوزلار آريئنده داشير،

بله پوشک آتیرسینیز، و دوستونوزو ساتیرسینیز. ۲۸ اما ائدی کرم ادب منه بئر باخین؛ چونکی من اوزونوزه یالان دئین آدام دیلم. ۲۹ یالواریرام دؤنون، آتین حاقسیزلیغی، حاقسیزلیق اولسون. دوشونون: بو داعوادا من حاقی یام. ۳۰ مگر دئلمده بئر حاقسیزلیق وار؟ مگر آغزیم یامان شیلری آنلایا بئلمش؟

۱۱ انسانین یر اوزونده کی حیاتی مگر زحمت چکک اوچون دیل؟ مگر گونلری ده فله نئن گونلری کئی دیل؟ ۲ کؤلگه حسرت چکن قول کئی، او جرتنه اومئد باغلايان فله لر کئی، ۳ منه مراث بوش آیلا ر ورنلدی، پایما مشقت گجه لر دوشدو. ۴ یاتان زامان دوشونورم: نه زامان قانجاغام؟ لاکئن گجه اوزوندور، و سحره قدر ائکی یانیا وورنوخورام. ۵ بدنمه قورد دوشوب، قایقلانیر درئم چاتلاییر، چئرک آخیدیر. ۶ گونلرئم جولانین مکئیشنن داها سورعتی گدر، اومئدسئر آخیرینا چاتیر. ۷ خاطرلا کی، حیایم بئر نفسدیر؛ گوزلرئم بئر داها یاخشیلیق

گورمیه جک. ۸ منه باخنین گوزو، منی داها گورمیه جک؛ گوزلرئن اوستومه اولاجاق، اما من اولمایاجام. ۹ بولد داغیلیب گتدی کئی، اولولر دئیارینا این بئر داها چیخماز؛ ۱۰ بئر داها اوئنه دؤنمز، یری ده آرتیق اونو تانیماز. ۱۱ بونا گوره آغزیمین قاباغینی آلمایاجام؛ روحومون دارلیغینی دئله گتیره جیم؛ جانیمین آجیلیغیندان شکایت اده جیم. ۱۲ مگر من دهنزم، مگر آزدا هیام کی، اوستومه گودوچکو قویورسان؟ ۱۳ اگر دئم: «یا تاغیم منی راحتلار، دوشه یم شکوه می آزالدار» ۱۴ او زامان منی یوخولارلا قورخودورسان، و رؤیالارلا جانیا ولوله سالیرسان. ۱۵ اله کی، بوغولوب اولمه یه آرتیق راضی اولسون، و اولومو بو دردلردن داها سوستن. ۱۶ حیایمیدان بزمئشم؛ اوزون عؤمور ائسته مئرم. مندن آل چک؛ چونکی گونلرئم بئر نفس کئی دئر. ۱۷ انسان ندر کی، اونو بو قدر بؤیودورسن، قیدنه قالیرسان، ۱۸ اونا هر سحر باش چکئرسن، هر آن اونو ائمتاحان ادئرسن؟

۱۱ انسانین یر اوزونده کی حیاتی مگر زحمت چکک اوچون دیل؟ مگر گونلری ده فله نئن گونلری کئی دیل؟ ۲ کؤلگه حسرت چکن قول کئی، او جرتنه اومئد باغلايان فله لر کئی، ۳ منه مراث بوش آیلا ر ورنلدی، پایما مشقت گجه لر دوشدو. ۴ یاتان زامان دوشونورم: نه زامان قانجاغام؟ لاکئن گجه اوزوندور، و سحره قدر ائکی یانیا وورنوخورام. ۵ بدنمه قورد دوشوب، قایقلانیر درئم چاتلاییر، چئرک آخیدیر. ۶ گونلرئم جولانین مکئیشنن داها سورعتی گدر، اومئدسئر آخیرینا چاتیر. ۷ خاطرلا کی، حیایم بئر نفسدیر؛ گوزلرئم بئر داها یاخشیلیق

يږي سنه گری وړردې. ۷ باشلانېشېن
 کښچک اولسا دا، آخېرېن چوخ
 بؤيوک اولار. ۸ گل ائډي قدّم
 نسل لردن بئر سوروش، آتالارېنېن نه
 آراشدېردېقلارېنېن بئر دوشون. ۹ بئر
 دونکې اوولادلارېق، بئر شي بئلهترق.
 ير اوزونده کي گونلرئتمز آنجاق بئر
 کؤلگه کئمي دئر. ۱۰ مگر اونلار سنه
 اؤيره دئب ديمزلر؟ مگر اورکلرئندن سؤزلر
 چيخارتمازلار؟ ۱۱ مگر باتاقلېق اولمليان
 یرده قامېش بئتر؟ مگر سو اولمليان یرده
 ني بؤيوير؟ ۱۲ حله ياشيل ائگن، داها
 کسئله دن، هر اوتدان قاباق قورويار.
 ۱۳ تارېني اونودان هر کسئن يولو
 بله دئر، تاريسيز آدامين اومئدي ده محو
 اولار. ۱۴ توگول اتدئکلري قيريلار، بل
 باغلا ديقلاري اله بئل کي، حورومچک
 تورودور. ۱۵ اوئنه سؤيکنرگن،
 اوي اوچار. اوئندن برک توتارگن،
 داغيلار. ۱۶ گونون قاباغيندا ياشيل دير،
 بوداقلاري باغينين هر طرفئنه اوزانار.
 ۱۷ کؤکلري داش بيغينلاري اوستونه
 حورولر، داشلار آراسيندا اوزونه بئرير

۱۹ داها نه زاماناجاق گؤزونو اوستومدن
 گؤتورميه جکسن، تک بوراخميا جاقسان
 کي، آغزيمين سويونو بئر اودوم؟ ۲۰ مگر
 گوناھ اتمئشم؟ سنه نه اتمئشم، اي ائناسانا
 گودوچکو اولان؟ نه اوچون مني اوزونه
 هدف ادئبس؟ اله کي، سنئن اوزونه بئر
 يوک اولموشام؟ ۲۱ نه اوچون عوصيانېي
 باغيشلاميرسان و خاطمي دا اوستومدن
 گؤتورمورسن؟ بئر آزدان تورپاق آلتيندا
 ياتا جغام، مني آختاراجاقسان، و من
 اولميا جغام.

۱ اوزامان شوآخلي بئلد د جاواب
 ورتب ددی: ۲ «نه واختا قدر
 بونلاري دئيه جکسن؟ آغزېنېن سؤزلري
 ده پل کوله يي کئمي اولاجاق؟ ۳ مگر
 تاري عدالتي اير؟ مگر قادئري-مطلق
 صالح اولاني ايري ادر؟ ۴ بلکه
 اوغوللارېن اونون ضئدئنه گوناھ ادب،
 او دا اونلاري عوصيانلارېنېن آئنه
 ورتب. ۵ اگر سن تارېني آختارسايدېن،
 قادئري-مطلقه يالوارسايدېن، ۶ اگر
 طاهئر و دوز اولسايدېن، يقئن کي، او
 دا سنه گؤره قانخاردي و حاقين اولان

ده آئندن توتماز. ۲۱ سنن آغزینی
گئنه گولوشله، دوداقلارینی شادلیق
سسی ائله دولدورار. ۲۲ سندن نئفرت
ادنلری روسوایچیلیق بورویه جک، شرور
آداملارین چادیری یوخ اولاجاقدیر.»

آختارار. ۱۸ آما یرئندن قوپاریلارکن، یر
اونو ائنگار ادب دئیر؛ سنی هج واخت
گورمه منشم. ۱۹ باخ، اونون یولونون
شادلیغی بودور؛ اونون یرئنده، اؤزگه لری
بئتر. ۲۰ باخ، تاری کامل آدامی
اؤزوندن رد اتمز، پئسلئک ادنلرئن

آيُوب ۱ او زامان آيُوب جاواب ورئب
 ددى: ۲ «يقئن بئلمم كى، بله دئر، لا كئن
 تارينين قاباغيندا ائنسان نجه حاقلي چيخا
 بئلم؟ ۳ اگر بئري اونونلا موباحثه يه
 دورسا، اونون سؤزلرئئن مئندن بئرئنه
 جاواب وره بئلمز. ۴ اور كده حئكمتلي و
 گوجده قووتلي اولان اودور، كم
 اونون قاباغيندا داياندي و سلامات
 قالدي؟ ۵ اودور كى، داغلاري يرئندن
 قالديرير، و اونلار بئلمئرلر، اونلارى
 قضى ائله آلت-اوست ادر. ۶ دونياني
 يرئندن ترپه دن اودور، و اونون
 سوتونلاري اسئر، ۷ اودور كى، گونون
 چيخماماسينا امر ادر، و اولدوزلارين
 انشيغيني اؤرتوب مؤهورله يئر. ۸ اودور
 كى، تك باشينا گؤيلري سرئر، و
 دهنزنن شپه لري اوستونه آياق باسير.
 ۹ دوبي-اكبر بورجونو، جبار و ثوريا
 بورجونو، جنوبون بورجلرئني يارادان
 اودور. ۱۰ اودور كى، عاغىلا سيغمايان
 بؤيوك شيلر، سايبيا گلهمين عجايب
 انشئر گؤرور. ۱۱ باخ، يانميدان الله سچر
 كى، اونو گؤرمهرم، سچئب گدر، هچ
 حئس اتمهرم. ۱۲ باخ، قاپيب آپارسا،
 كم اونا مانع اولار؟ كم اونا «نه

گيدَرمه دئن؟ مني سوموكلر و وترلره
 توخومادين؟ ۱۲ منه حيات وردئن،
 محبت گورستدئن؛ قيدمه قالمادين،
 روحومو حنفظ ادئب. ۱۳ بونلاري
 اوره يئنده گزلتدئين حالدا، بئلم كي،
 نئيتن بو ائدي. ۱۴ اگر گوناھ اتسيدئم،
 مني گوده ردئن، تقصيرئمي جزاسيز
 قويمازدين. ۱۵ اگر شر بئر آدام اولسام،
 واي حالما! حتا اگر صالح آدام دا
 اولسام، باشيمي قالديرا بئلمئم، چونكي
 نجالت ائچئنده يم، نجه ده ذئللم. ۱۶ اگر
 باشيمي قالديرسام، سن شئر كئمي مني
 شكار ادرسن، گئنه ضدئممه قودرتئني
 گورسدرسن. ۱۷ تزه دن قاباغيمما
 شاهئدلر چيخاردارسان، و اوستومه
 قضبئني آرتيرارسان، ضدئممه فوج-فوج
 قوشون چكرسن. ۱۸ نه اوچون مني
 آنامين بطنئندن چيخارتدين؟ اولردئم و هچ
 بئر گوز مني گورمزدي. ۱۹ اولماميش
 كئمي اولارديم، آنا بطنئندن قبئره
 گوئورولردئم. ۲۰ مگر گونلرئم آز ديئل؟
 آرتيق آل چك مندن، بوراخ كي، بئر
 آز دئنجه لئم؛ ۲۱ گدر-گلمز يره، قارانليق

آزاد بوراخاجام، جانين آجيلغي
 ائله دانيشاجام. ۲ تاريا دئيه جيم:
 «مني محكوم اتمه. بئر منه ده گوروم
 نئيه منتمله داعوا ادرسن؟ ۳ مگر
 سنه خوشدور كي، ظولم اده سن؟
 اللرئتن ائشئي خور گوره سن؟ شرور
 آداملارين نئيتلرئنه لوظف گوزو
 ائله باخاسان؟ ۴ مگر سنده ائنسان
 گوزلري وار؟ مگر سن ده ائنسان
 گوردويو كئمي گورورسن؟ ۵ مگر
 گونلرئن ائنسان گونلري كئمي دئر،
 مگر ائل لرئن ائنسان ائل لري كئمي دئر
 كي، ۶ خاطمي تفتئش ادرسن،
 گوناھيمي آراشديريسان؟ ۷ اووزون
 بئلمرسن كي، شر آدام ديئل، آما گئنه
 ده، مني سنئن ائلندن قورتاران يوخدور.
 ۸ سنئن اللرئن منه شكئل وردى، مني
 ياراتدي؛ ائدي دؤنوب مني هلاك
 اده جكسن؟ ۹ خاطرلا كي، منه پالچيق
 كئمي شكئل وردئن؛ ائدي مني گئنه
 تورباغا دؤندرجه جكسن؟ ۱۰ مگر مني
 سود كئمي توكمه دئن؟ پندئر كئمي
 سالمادين؟ ۱۱ مگر آت و درئني اينتمه

دهزدن گنڻش. ۱۰ اگر آرادان بڻ
 ڪجه، توتوب باغلايا، اگر موهاڪمهيه
 ڪهه، ڪم قباغيني آلا بڻلر؟ ۱۱ چونڪي
 او، يالانچيلاري تاني پير، حاقسيزليغي
 گورن واخت، اونو درڪ ادڙ؟ ۱۲ نه
 زامان وحشي ايشڪ ائسان دوغسا،
 آخماق دا آغيلي اولار. ۱۳ اگر سن
 اوره يئي دوز اده سن، اللرئي اونون
 طرفته اوزادارسان. ۱۴ اگر اللرئنده
 تقصير وار، اوندان آل چڪ. قويا
 پئسلڪ سنن چاديريندا ساڪن
 اولسون. ۱۵ دوغرودان دا، او زامان
 باشيني اوتانمادان دئڪ توتارسان،
 صاغ-سالامات، قورخوسوز ياشايارسان.
 ۱۶ دار گونونو اونودارسان؛ اونو آخيب
 گمئش سولار ڪمي يادا سالارسان.
 ۱۷ حياتين گون اورتائين گونشئندن داها
 ائشيلي اولار، قارانليغي سحر ڪمي
 آچيلار. ۱۸ سن آرخاين اولارسان،
 چونڪي اومئدن وار. موحافظت
 اولونارسان و امن-آمانليقدا ياتارسان.
 ۱۹ ياتارسان و هچ ڪس سني قورخوتماز؛
 سنن لوظونو بڻ چوخلاري آرزولار.

و ظولمت دئيارينا گتمه دن قباق،
 ۲۲ ظولمت دئيارينا، قارانليغي اوزونه،
 ظولمت، قاريشيقيق دئيارينا، اورايا ڪي،
 ائشيغي قارانليق ڪمي دڙ.»

۱ او زامان نيماتي صوفر
 ۱۱ جاواب ورئب ددي:
 ۲ «آيا بو قدر سوز جاوابسيز قالسين؟
 چوخ دانيشان آدام حاقي سايلسين؟
 ۳ سنن لافلارين قباغيندا ائسانلار
 ساڪت قالسين؟ رئشخند اده سن، هچ
 ڪس ده سني دانلاماسين؟ ۴ چونڪي
 ديئرسن: «منم تعلمم خالصدڙ، و
 سنن گوزونده طاهر م.» ۵ ڪاشڪي
 تاري دانيشسايد، آغزيني سنه
 آچسايد ۶ ڪمئن سڙني سنه
 بڻدڙسيدي! چونڪي ڪمئن ائڪي
 اوزو وار. بڻل ڪي، تاري تقصيرلرئئن
 نجه سئندن ڪئب. ۷ آيا تارينين درئئئيئي
 اولجه بئلسن؟ قادري مطلقن
 نهايتلرئنه يتشه بئلسن؟ ۸ گويلردن
 داها اوجادير، نه اده بئلسن؟ اولولر
 دئياريندان داها درئندڙ، نه آنلايا
 بئلسن؟ ۹ اولچوسو يردن اوزوندور،

۲۰ لاکڻن پئس آداملارين گؤزلري قارالاجاق؛ پناه يرلري اولماياجاق، اومئدلري ده آخير نفسلرئني چمڪ اولاجاقدير.»

۱ او زامان ايوب جاواب ورتب ددي:

۱۲

۲ «دوغروردان دا خالق سئزسنئز، سئز اولنده حڪمت ده اوله جك! ۳ سئزئن قدر منئم ده عايلم وار؛ سئزدن ده هچ آسكك ديئل. بو جور شيلري كم بئلهئر؟! ۴ دوستولار بما لاغ سبي اولوشام، من كي، تاريني چاغيريب جاواب ايشدردئم؛ عادل و كامل آدام لاغا دؤئوب! ۵ راحاتليقدا اولان آدام فلاكتي بوش بئر شي ساير، آياغي سوروشلر اوچون فلاكت حاضير دايانير. ۶ تالانچي لارين چاديرلاريندا راحاتليق وار، تاريني قضبلندئرلر آمن-آمنليقدا ديرلار، اولار تاريا بوخ، اوز قوللارينا بل باغلايرلار. ۷ گل، حيوانلاردان سوروش، سنه اؤيره درلر؛ گؤيون قوشلاريندان سوروش، سنه دئيرلر. ۸ تورپاغا ده، سنه بئلدئر؛

دهنزئن باليقلاري دا سنه خبر ورتلر. ۹ بونلارين هانسي بئر بئلهئر كي، بونو ربئن آلي ادئب؟! ۱۰ او رب كي، هر ياشايانين جاني، بوتون ائنسانلارين نفسي اونون آئنده دئر. ۱۱ يمهئن داديني داماق دادان كئمي، قولاق دا سؤزلري مگر اِلْجِه ائمتاحان ائمز؟! ۱۲ حڪمت آغساقاللاردادير، فهم ده اوزون عؤمورلورده. ۱۳ حڪمت و قدرت اوندا وار، تدبئر و فهم اوندادير. ۱۴ باخ، اونون ييخديغي تزه دن قاير يلا بئلهئر؛ قايني بئرئئن اوزونه باغلاسا، داها آچيلهاز. ۱۵ باخ، سولاري كسسسه، قوراقليق اولار؛ سولاري بوراخسا، دونياني سل آبارار. ۱۶ قدرت و حڪمت اوندادير، آزان دا اونوندور، آذيران دا اونوندور. ۱۷ مشورت ورنلري سويلوش گؤندرر، و حاكملري آحق ادر. ۱۸ پادشاهلارين باغلاديغي باغي آچار، و بل لرئنه قورشاق سالار. ۱۹ كاهئتلري تالان ائدئرر، ثابت قالانلاري دا ييخار. ۲۰ موعتبر مشورتچئلري ساكت ادر، آغساقاللارين عاغليني آلا.

اشدئن، دتلمئن ائدئعاسينا ياخشي
 قولاق آسين. ۷ مگر تاري اوچون
 حاقسيز سؤزلر دانيشاجاقسينيز؟ مگر
 اونون اوچون يالان دئيه جكسنئز؟
 ۸ مگر اونون طرفتي توتاجاقسينيز؟ اونون
 داعواسيني مگر سئز اده جكسنئز؟ ۹ اگر
 سئزي تفتئش آسه، ياخشي اولار؟
 انساني آداتديغينيز كئمي، مگر اونو دا
 آداداجاقسينيز؟ ۱۰ اگر اونون طرفتي
 گئزلي توتاسينيز، البته كي، سئزي تنبه
 ادر. ۱۱ مگر اونون شووكتي سئزي
 واهئمه يه سالمير؟ دهشتي مگر اوستونوزه
 دوشمور؟ ۱۲ فئكرئئزده ساخلاديقلارينيز
 كول قدر ديرسئزدر، مودافئعه لرئئز
 پالچيغا ديمز. ۱۳ ساكتت قالين كي،
 بئر دانيشيم، اوندان سوزنا قوي باشما
 نه گلئر، گلستن. ۱۴ نه اوچون آئمي
 دئشمه، جانبي دا آئمه آيم؟ ۱۵ مني
 اؤلدورسه ده، اونا اومئد باغلاياجاغام.
 آما گئته ده يوللاريمدان اوتري
 اونون حوزوروندا دئفاع اده جيم.
 ۱۶ اصلئنده بو منئم نجاتيم اولاجاق،
 چونكي تارييا ائنائميان بئر آدام اونون

۲۱ اصلئزاده لرئن اوستونه حقارت
 ياغديرار، گوجلورئن قورشاغيني
 چيخاردار. ۲۲ قارانليغين درئلرئي
 گؤز قاباغينا قويار، و ظولتي ائشيغا
 چيخاردار. ۲۳ مئتلري بؤيوك ادر،
 سوزنا دا اونلاري محو ادر، مئتلري
 بؤيودر، سوزنا دا هئدايت ادر.
 ۲۴ دونيائين خالقينا ريئس اولانلارين
 عاغليني آلا، و يولو اولمايان بئر چؤلده
 اونلاري سرگردان ادر. ۲۵ ائشيقسيز
 قارانليقدا آل سورتته-سورتته يرئرلر، و
 اونلاري كفي آشا-آشا گؤدرر.

۱۳
 ۱ باخ، گؤزوم بونون
 هاميسيني گؤروب،
 قولاقلاريم بونو اشدئب و آنلايب
 دا. ۲ سئزن بئلدئئئزني من ده بئلئرم.
 سئزدن هچ آسكئك ده ديئل. ۳ لاكتن
 آسته يئر قادتري-موظلقه دانيشيم،
 تاري ائله داعوالاشيم. ۴ آما سئز
 يالان دوزورسونوز، هامينيز دا ديرسئز
 حكملر سئئز. ۵ كاشكي سئز كامئل
 ساكتت قالسايدينيز، اوندا حكمتلي
 گؤرونرئئز! ۶ آئدي بحثمي بئر

حضورونا گلہز. ۱۷ سۆزومه دئقتله قولاق آسین، قوي اعلان اتدئکلرئم قولاقلارینیزی دولدورسون. ۱۸ باخین، موحا کئمه یه حاضرلامیشام، حاقلی چیخاجاغیمی دا بئلمرم. ۱۹ کئم منئمله داعویا دوراجاق؟ چونکی او واخت ساکت اولوب اوله روم. ۲۰ آنجاق بو ائکی شی لطف ات، اونداسنن اوزوندن گئزلمه روم. ۲۱ آئنی اوستومدن گوئور، و قویما کی، سنن دهشتن منی قورخوسون. ۲۲ او زمان چاغیر، جاواب وره رم؛ یا دا من دانیشیم، سوزا سن جاواب ور. ۲۳ خاطالاریم و گوناھلاریم نه قدر دئر؟ منه عوصیانی و گوناھیمی بئلدئر. ۲۴ نئییه اوزونو گئزله دئرسن، منی دوشمنن ساییرسان؟ ۲۵ مگر یلئن قوپارتدیغی یارباغی قورخوداجاقسان؟ مگر قورو سامان چؤپونو قووالیاجاقسان؟ ۲۶ چونکی منم ضدئم آجی شیلر یازیرسان، جاوانلیغیمین خاطالارینی منه مراث ورئرسن. ۲۷ آیاقلاریم کونده وورورسان، بوتون یوللاریم

گۆز قویورسان، قدملرئم حدّ تعیین ادئرسن. ۲۸ اونا گۆره چوروموش بئر شی کئمی تلف اولورام، گووه یمش پالتار کئمییم.

۱۴ آرواددان دوغولان ائسانین حیاتی قیسادیر، سیخینتی ائله دولودور. ۲ چچک کئمی آچار و سولار، کۆلگه کئمی قاجار و دورماز. ۳ مگر سن گۆزلرئی بله اولان بئرئه دئکئرسن؟ موحا کئمه اتمک اوچون حضورونا گئئرئرسن؟ ۴ کئئفدن تمئزی کئم چیخاردا بئله؟ هچ کئم! ۵ ائسانین گونلری تعیین اولونوب، آیالارین ساییسی سنه بلی دئر، اونون حودودونو سن قویوبسان کی، اوندان کچه بئلهز. ۶ اوندان گۆزونو چک و اونو بوراخ کی، گونونو بئئرَن بئر زحمتکش کئمی بئر آز دئنجئسن، ۷ بئر آغاج اوچون حله ده اومئد وار؛ کئسلسه، گئنه ده بئئر، زوغلاری دا آسکئلهز. ۸ کؤکو یرده قوجالسا دا، کؤتویو تورپاقدا اولموش اولسا دا، ۹ سویون آئسنندن چچکلهز، تزه ائکلمش آغاج

تورپاغي يويوب آپارديغي كئمي، سن ده ائسانين اومئدئني بله يوخ ادئرسن. ۲۰ اونو همئشه لئك مغلوب ادئرسن، و كوچوب گدئر؛ گوروشونو دئشدرئرب يولا ساليرسان. ۲۱ اوغوللاري عئزت قازانسالار دا، اونون خبري اولماز، ذئلته دوشنده ده، هچ نه يي باشا دوشمز. ۲۲ آنجاق اوز بدئتنن آغريسيني چكئر، و آنجاق اوزو اوچون ياس توتور.»

۱ او زامان تيماني التئز
۱۵ جاواب وئرب ددى:
 ۲ «مگر حئكمتي بئر آدام هاوايي علمه جاواب وئرب؟ مگر قارئيني شرق يلي ائله دولدورار؟ ۳ مگر فايداسيز صؤحبتله، دئرسئز سؤزلرله موباحئته ادئر؟ ۴ آما سن تاري قورخوسونو بله قيراغا قويورسان، و تارينين حضوروندا دوشونمه يه مانع اولورسان. ۵ چونكي سنئن آغزين گوناھدان درس آير، و حئيله گرلئن دئلئني سچئرسن. ۶ سني محكوم ادن من دئلم، اوز دئلئندئر؛ دوداقلارين سنئن ضئدئنه شهادت وئرب. ۷ مگر ائلك دوغولان آدام سن ائدئن؟ يوخسا

كئمي شاخه لر وئرب. ۱۰ آما ائسان اولر و دمَر ياتار. آخير نفسئني چكر و يوخ اولار. ۱۱ نجه كي، دهنزدن سولار چيخيب گدر چايلار آزاليب قورويار، ۱۲ ائسان دا ياتاري، بئر داها قالماز، گوئلرئن يوخ اولماسينا قدر اويانماز، يوخولاريندان دا اويانديريلماز. ۱۳ كاشكي مني اولولر دئياريندا گئزلده يدئن، قضبئن كچنه جك مني اورته يدئن، منه مؤهلت وره يدئن، سونرا مني يادا سالايدين. ۱۴ ائسان اگراؤلسه، بئر داها مگر دئرئلر؟ نؤوبتم چاتانا قدر، بو عذابدان قورتارماق اوچون هر گون گؤزليه جيم. ۱۵ مني چاغيراجاقسان، من ده سنه جاواب وره جيم؛ آلرئئنن ائشئنه آرزو چكه جكسن. ۱۶ او زامان قدملرئمي ساياجاقسان، گوناھيمي نظره آلماياجاقسان. ۱۷ عوصيانيم توربايا سالينيب مؤهورلنه جك، گوناھيمين اوستونو اورته جكسن. ۱۸ آما داغين اوچوب داغيلماسي كئمي، قاينان يرئدن قومپاسي كئمي، ۱۹ سو داشلاري يووارلاديغي كئمي، سل لر

۱۹ او اتالار كي، اولكه آنجاق اونلارا ورتلمئشدي، آرالارينا يادالي گئرمه مئشدي. ۲۰ پئس آدام حياتي بويو عذاب چكتر، قدار آدام اوچون آتبار اولموش ائل لر سايلي دير. ۲۱ دهشتلر سسي اونون قولاغيندادير، هر شي ياخشي گوروركن، محو ادن اونا هوجوم ادتر. ۲۲ قارائليقدان قاجاجاغينا ائنانماز، اونو قيلينج گوزلر. ۲۳ «هارادادير؟» ديتب چورك اوچون آوارا گزر قارا گونلرئتن يانيندا اولدوغونو بئله. ۲۴ دارليق و مشقت اونو قورخودار، هوجوم اتميه حاضيرلانميش بئر پادشاه كئمي اونا قالب گلر. ۲۵ چونكي الئني تارينين ضدئنه اوزاديب، و قادئري-موظلقه دئكاشلي رفتار ادتر. ۲۶ دئكاشليقلا اونون اوستونه يوگورور؛ ائري قوبه لي قانخانيني توتوب. ۲۷ اوزونو ياغلا اورتوب و قارينيني پئي باسيب، ۲۸ وئرانه شهرلرده، كئمسه سئز، يرله يكسان اولان وئرانه لرده، عاقئبتي داغيلماق اولان اولرده سالئن اولاجاق. ۲۹ بئر داها وارلي اولماياجاق، ثروتي

داغلاردان دا اول سن اولوبسان؟ ۸ مگر تارينين گئزلي مشورتئي اشئدئسن؟ تكجه اوزونو مگر حكمتلي سايرسان؟ ۹ سن نه يي بئلئرسن كي، بئر اونو بئلهئرك؟ سن نه آنلايرسان كي، بئر آنلاميريق؟ ۱۰ آراميزدا هم ساچي آغارميش وار، هم ده ياشلي؛ سنئن آتاندان دا ياشلي. ۱۱ مگر سنه تارينين تسلي لري، ددئي خوش سوزلر كئفايت ديئل؟ ۱۲ نئيه قلبئن سني بله آزديرير؟ گوزلرئندن شئمشك چاخير؟ ۱۳ اله كي، روحونو تارينين ضدئنه دؤنده رئرسن، و آغز يندان بله سوزلر چيخارديرسان؟ ۱۴ انسان نه دئر كي، طاهئر اولسون؟ آرواددان دوغولان كئمدئر كي، صالح اولسون؟ ۱۵ باخ، او اوز موقدسلرئنه بله اعتبار ائتمئر، گوئلر بله اونون گوزونده طاهئر ديئل. ۱۶ حاقسيزليغي سو كئمي ائچن ائيرنج، كورلانميش انسانا او، مگر اعتبار ادتر؟ ۱۷ منه قولاق آس، سنه ديم، گوردويومو سنه بيان اده جيم. ۱۸ حكمتلي آداملارين ددئكلرئي، اتالاريندان آلب گئزئمه دئي شيلري.

داوام گنترمیه جک. مال لاري
 اولکه ني بورومیه جک. ۳۰ قارانلیقدان
 قاچمایاجاق، زوغلارینی اود آووو
 قوروداجاق، و تارینن آغزینن نفسي
 ائله یوخ اولاجاق. ۳۱ قوي بوش شیه بل
 باغلاماسین، اوزونو آداماسین؛ چونکی
 عوضی بوشلوق اولاجاق. ۳۲ واختیندان
 قابق ائشی باشا گله جک، بوداغي
 گویرمیه جک. ۳۳ قوراسی توکولن
 اوزوم آغاجی کئمی، چچه یی توکولن
 زیتون آغاجی کئمی اولاجاق.
 ۳۴ چونکی تاریا ائنائمایان جاماعات
 قیصیر اولار. روشوتخورلارین چادیرینی
 اود یاندیریب یوخ ادر. ۳۵ بلایا حامئله
 اولوب شر دوغار، قارینلاری حئیله
 حاضرلایار.»

۱۶

۱ او زامان ایوب جاواب
 ورتب ددی: ۲ «بله
 شیلردن چوخ اشنتمئشم؛ هامینیز بدبخت
 تسلی ورنلرسئنز. ۳ آیا هاوایی سؤزلرن
 آخیری یوخ؟ سئزی نه شی جاواب
 ورمیه مجبور ادئر؟ ۴ سئزن یرئنزده
 اولسایدیم، من ده اله دانیشا بئلردئم.

ضئدئئزه سؤزلر دوزوب باشیمی دا سئزه
 ترپه ده بئلردئم. ۵ آغزیم اورکلندئرئجی
 سؤزلر دئیردی، و دوداقلاریمدان
 توکولن تسلی دردئئزی آزالدا بئلردی.
 ۶ دانیشسام بله، دردئم آلاماز،
 دانیشماسام دا، اوندان نه آسکئر؟ ۷ آما
 ائدی تاري منی طاقتدن سالیب؛ بوتون
 منئمله اولانلاری دارماداغین ادئب.
 ۸ منی باغلا بیسان و او منه شاهئد
 اولوب؛ ضعفلئیم ده اوزومه قانلیب
 ضئدئم شهادت ورت. ۹ قضی ائله
 منی یرتیب، یره چیریب، دئشئرینی
 منه قیجیریب؛ دوشمنم گوزونو منه
 دئکئبدئر. ۱۰ آغیزلارینی اوستومه
 بوزوبلر، یاناغیما حقارتله ووروبلار،
 ضئدئم بئر بئرلی ائله بئرله شئبلر.
 ۱۱ تاري منی ائصافسيزلارین ائنه
 ورتب؛ شر آداملارین ائنه سالیب.
 ۱۲ راحت یاشاییردیم، لاکئن منی
 پرئشان ادی، بوینومدان توتوب منی
 پارچالادی. منی اوزونه هدف قویدو.
 ۱۳ اونچولاری اطرافیمی آلرلار، آمان
 ورمه دن بؤیرکلرئمی دئشئر؛ صفرا می

ی۳ گۆرۈر. ائىدى منم حاقيمدا سن
 اۋزون قضاوت ات؛ كىم وار كي، منه
 ضامن اولسون؟! ۴ چونكي سن اونلار
 قىليني آنلايش اوچون باغلايپسان،
 اونا گۆره ده قويماياجاقسان كي،
 اونلار اوجالسينلار. ۵ او آداملار
 كي، پاي اوچون دوستلارينا خيانت
 ادئرلر، اوۋلادلارين گۆزلرئىن نورو
 سؤنه جك. ۶ تاري منى خالقلارا مثل
 ادب، آداملار گىب اوزونه توپورورلر.
 ۷ قوصه دن گۆزومون نورو قاراليب،
 بوتون اعضالاريم كۆلگه كىمي دئر.
 ۸ دوز آداملار بونا حيرانديرلار، و
 گوناھسيزلار اۋزلرئى دنئسئرلر
 ضئئنه قالديريرلار. ۹ اما گئنه ده صالح
 آدام اۋز يولونو توتور، آلي تمز اولان دا
 گئندكجه قوۋتله نئر. ۱۰ لاكن ائىدى
 سز هامينيز گئنه گلئى، و آرانيزدا
 حىكمتي بئر آدام تاپارام. ۱۱ گونلرئم
 كچئب، نئيتئنده اولدوقلاريم، اوره يئمن
 ائستكلري پرن-پرن دوشوب. ۱۲ اونلار
 گجه ني گوندوزه دؤنده رئرلر، ظولته
 “اشيق ياخيندير” دئرلر. ۱۳ گر اولولر

يره تۆكور. ۱۴ بدئنده يارا اوستوندىن
 يارا وورور؛ جنگور كىمي اوستومه
 يوكورور. ۱۵ درئمن اوستونه چول
 سىكئشم، ذئلت تورپاغينا اوتورموشام.
 ۱۶ آغلاماقدان اوزوم قيزارير،
 كئرپىكلرئمن اوستونه ظولت دوشوب؛
 ۱۷ آلرئمه ظاليملىق يوخ ائكن، دوام
 خالص اولدوغو حالدا. ۱۸ اى تورپاق،
 قانيمين اوستونو اۋرتمه، فرياديمي هچ ير
 ساخلا ماسين. ۱۹ لاپ ائئئدن، باخ،
 شاهئدم گۆيلرده دئر. مندن دئفاع ادن
 اوجالاردا دير. ۲۰ دوستلاريم منى آله
 ساليرلار، گۆزلرئم تاريا باخيب آغلاير.
 ۲۱ انسان قونشوسو اوچون يالوارديغي
 كىمي، بئري ده من ائساندان اۋتري
 قوي تاريا يالوارسين. ۲۲ چونكي بئر نچه
 ائل كچدن سوزا، گدر-گتمز يولا
 گده جيم.

۱ روحوم پرئشاندير،
 ۱۷ گونلرئمن نورو سؤنور.
 قبئر منى گۆزله يئر. ۲ دوغرودان دا
 اطرافىما آله سالانلار ييغيليرلار،
 و گۆزلرئم اونلارين دوشمنچئلئىنى

دئياريني اؤتم كئمي گؤزله سم، ياتاغمي قارانليقتا سَرَسَم، ۱۴ گر قبره “سن آتامسان”، قوردا دا “آنام-باچيم سنسن” دِسَم، ۱۵ اوندا بس اومئدئم هاني؟ كئم منه بئر اومئد گؤرر؟ ۱۶ مگر اومئد منئمله اؤلور دئيارينا دوشر؟ بئرئلكده تورپاغا انه رئك؟»

۱۸
۱ او زامان شوأخلي بئلدَد جاواب ورتب ددی: ۲ «نه زامانا قدر سؤز شكارينا چيخاجاق سينيز؟ آنلاقلي اولون، سونراسي دانيشاريق. ۳ نئيه حيوانا بزه يك؟ گؤزلرئتزه آخماق كئمي گؤرونك؟ ۴ اي سن، اوزونو قضبئتنده دئئب- داغيدان، سنئن خاطرئن اوچون بو دونيا مگر ترك اولوناجاق؟ و يا قايا يرئندن چيخاجاق؟ ۵ البته كي، شر آدامين نورو سؤنه جك، و اودونون آلوووشئيق ورميه جك. ۶ چاديريندا نور قارانليغا دؤنه جك، يانيندا كي دا سؤنه جك دئر. ۷ گوجلوقدملري گوجدن دوشه جك، و اونو بيخان اؤز فندي اولاجاقدير. ۸ چونكي اؤز آياقلاري اونو

تورا سالاجاق، اؤز آياغي ائله تله يه دوشه جك. ۹ كئمند اونو توپوغوندان توتاجاق، تله آچيليب اونو قاپاجاق. ۱۰ اونون اوچون تورپاقتا گئزلي كئمند سَرئئب، يولو اوستونده ده تله قورولوب. ۱۱ دهشت اونو هر طرفدن بوروير، هر قدمئنده اونو تعقتب ادر. ۱۲ آجلىق قووه تئني يئيب قورتاراجاق، يانيندا فلاكت حاضير داياناجاق. ۱۳ درئسئني آزار يئيه جك، اؤلومون ائلك اوولادي اعضالاريني يئيب ائشئني بئتئره جك. ۱۴ امئن-آمانليق چاديريندان كسئئب آتيلاجاق، و دهشتلر پادشاهينين يانينا آپاريلاجاق. ۱۵ چاديريندا اونا عاييد هچ نه اولماياجاق، يوردونا گوگورد ياغاجاق. ۱۶ آلتدان كؤكلري قوروياجاق، اوستدن ده بوداقلاري سولاچاق. ۱۷ ير اوزوندن ذئكري كسئله جك، محله-كوچه ده ده آدي ياددان چيخاجاق. ۱۸ ائشئيدان قارانليغا سوروله جك، دونيا خالقينين آراسيندان قووولاچاق. ۱۹ خالقي آراسيندا نه اوولادي اولاجاق، نه نسلي،

مسکئنده بئر کئمه سې قالمایاجاق. ۲۰ قرده یاشایانلار اونون حالینا مات قالاجاقلار، شرقدہ یاشایانلاری دا دهشت بورویه جک. ۲۱ دوغرودان دا کی، ائصافسیزلارین مسکینی بله دئر، تاریخی تانیایانلارین یری ده بودور.

۱ او زامان آیوب جاواب

۱۹

ورئب ددی: ۲ «نه و اختاجاق منی ائنجئده جکسئنئر، سؤزلره منی آزه جکسئنئر؟ ۳ اون دغه دئر کی، منی تحقئر ادرسئنئر، منه یاوا رفتار اتمه یئنئزدن ده اوتامیرسینیز. ۴ اگر دوغرودان آمیش دا اولسام، بو آنجاق اؤز تقصیرئمدئر. ۵ اگر اؤزونوزو حقتقتن مندن اوستون توتورسونوز، عیثمی اوزومه وورورسونوز، ۶ بئلن کی، تاری منه حاقسیزلیق ادئب، هر طرفدن منی تورونا سالیب. ۷ باخین، “ظولمدور” دئیب باغیریرام، لا کئن جاواب آلیرام. کؤمک اوچون فریاد ادرئم، اما عدالت یوخدور. ۸ یولوما دئوار چکئب کی، کچه بله یئم؛ یوللاریمی قارانلیغا سالیب. ۹ شرفتمی اینئمدن سویوندوروب،

باشیدان تاجی گؤتوروب. ۱۰ هر یاندان منی ییخیر، آدن گدرئم؛ اومتدئی آغاج کئمی کؤکوندن چیخاردیب. ۱۱ قصبئنی ضدئمه توتوشدوروب، منی اؤزونه دوئمن سالیب. ۱۲ قوشونلاری اوستومه بئرئکده گلئرلر، ضدئمه یوللارینی ساھمانلاییرلار، چادیریمین اطرافیندا یرله شئرلر. ۱۳ قارداشلاریمی مندن اوزاقلاشدیریب، تانیشلاریم منه کامل یاد اولوبلار. ۱۴ قوحوملاریم مندن آل چکئبلر، یاخین دوستلاریم منی اونودوبلار. ۱۵ اؤئمه یاشایانلار و کئنئرئم منی اؤزگه ساییرلار، اونلارین گؤزلرئنده قرئب اولموشام. ۱۶ قولومو چاغیریرام، آغیز آچیب یالوارسام بله، جاواب ورمئر. ۱۷ نفسئمدن آروادیمین دا زهله سی گدر، اؤز قارداشلاریم دا مندن ائیره نئر. ۱۸ کئچئک اوشاقلار بله منه حقارت ادئرلر، آیاغا قانلیدیغم زامان ضدئمه دانیشیرلار. ۱۹ بوتون صئمی دوستلاریم مندن ائکراه ادئرلر، سودئکلرئم ده ضدئمه دوروبلار. ۲۰ سوموکلرئم درئم، آتمه یاپیشیب،

دئشمئن دَرَسِي ائله آنجاق قاچيشام. ۲۱ منه يازيغينيز گلستن، يازيغينيز گلستن، سئز اي دوستلاريم، چونكي تارينين آلي مني ووروب. ۲۲ نه اوچون سئز ده منه تاري كئمي ائشكنجه وئر سئئز، نئيه آتمدن دويمورسونوز؟ ۲۳ كاشكي سؤزلرم يازيلسايدي! كاشكي كئتابدا قيد اولسايدي! ۲۴ دمئر قلم و قورغوشونلا همئشه لئك قايدا حَك اولسايدي! ۲۵ لاكتن من، بئلترم كي، قورتاريجيم دئر دئر، آخيردا او، ير اوستونده دا يانا جاق. ۲۶ دَرَم يوخ اولاندان سونرا، آتم اولمادان دا تاريني گوره جيم. ۲۷ اوزوم، اوز گوزلرئمله اونو گوره جيم، اوزوم، اوزگه سي يوخ! نجه اوره يم باغريمدا اوزولور! ۲۸ اگر دئيه سئئز، «ائشن كؤكو اوندادير، نجه اونا ائشكنجه ورك؟» ۲۹ اوندا اوزونوز ده قيلينجدا قورخون؛ چونكي قضب قيلينج جزاسي گئئر، اله كي، موكافاتين وار اولدوغونو بئله سئئز.»

۱ او زامان نِعَمَاتِي صوفر
 ۲۰ جاواب ورتب ددی:

۲ «ائچمده اولان فنكئرلرئمه گوره جاواب ورميه مجبورام. ۳ مني اوتانديران بئر مذمتي ائتدئم، دَرَكئمن روحو مني جاواب ورميه چكئر. ۴ مگر بونو قديم زاماندان، ائنسانين ير اوزونه قويولدوغو زاماندان بئله رسن كي، ۵ شر آدامين ظفري قيسادير، دنسئز آدامين دا شادليغي بئر آئليق؟ ۶ بويو گويلره چاتسا دا، باشي بولودلارا ديسه ده، ۷ همئشه لئك يوخ اولاجاق، اوز فضله سي كئمي. اونو گورموش اولانلار «او هارادادير؟» دئيرلر. ۸ يوخو كئمي اوچار، بئر داها تاپيلماز. گجه رؤياسي كئمي يوخ اولار. ۹ اونو گورن گوزلر بئر داها اونو گورمزلر، ياشادليغي يرده آرتيق گورونمز. ۱۰ اوغوللاري فاغيرلارين مرحمتئي آرزولار، و ثروتئي اوز آلري گري ورة. ۱۱ سوموكلري جاوانليق آووو ائله دولو اولدوغو حالدا، اونونلا تورپاقدا ياتار. ۱۲ پئسلئك آغزينا شئرن گلسه ده، اونو دئئئئن آلتيندا گئرلئسه ده، ۱۳ اونا آرزو چكسه ده، داماغينين آلتيندا ساخلاسا دا، ۱۴ يدئي

يَمَك قَارِيندَا دَيْشْتَلَر، ائِچْنَدَه اَفْعِي
 زَهْرَنَه دَوْنَر. ۱۵ ثِرَوْتَلَرِي اَوْدُور، لَاكْتَن
 اَوْنَلَارِي قُوسَاچَاق؛ تَارِي اَوْنَلَارِي
 اَوْنُون قَارِيندَان اِشْتِيَه چِيخَارْدَاچَاق.
 ۱۶ اَفْعِي ائِلَانلَارِين زَهْرَنِي اَمْر؛ اَفْعِي
 ائِلَانِين دَئِلِي اَوْنُو اَوْدُورَر. ۱۷ سُو
 اَرخَلَارِينِي، بَال و آيْرَان چَايلَارِينِي
 گُورْمَز ۱۸ قَارَانْدِيغِينِي گَرِي وِرَر و
 اَوْنَلَارِي اَوْدَا بَلْمَز؛ تَبْجَارْتَنَنْ مَنَفَعْتَنْدَن
 لَدْت اَبَارَا بَلْمَز. ۱۹ چُونَكِي فَاغِيرلَارَا
 ظُولْم اَدْتَب، و اَوْنَلَارِي بُورَاخِيْب؛ اَوْرُو
 تَكْمَه دَئِي اَوِي زُورلَا قُصْب اَدْتَب.
 ۲۰ ائِچْنَدَه اَرَامَلِيغِي اَوْلَادِيغِي اُوچُون،
 اَرزُو اَتْدَئِي هِچ بَر شِي سَاخَلَامِير.
 ۲۱ يَمِي اُوچُون اَوْنَا هِچ بَر شِي قَالْمَايِيْب،
 اَوْنَا گُورَه دَه خُوشْبَخْتَلِي دَاوَام
 گُتْرَمَز. ۲۲ بُولُوغُونُون دُولُوغُونْدَا بَلَه
 دَارَلِيق چَكَه جَك؛ بُوْتُون فَلَاکْت اَلِي
 اَوْنُون ضَمْدَنَه قَالْحَاچَاقْدِير. ۲۳ قَارِينِي
 دُولدُورَان وَاخْت، تَارِي شُدْتَلِي قُضْبَنِي
 اَوْنُون اوستونه گُونْدَرَه جَك، و اَوْنُون
 جَانِينَا يَاغْدِيرَاچَاقْدِير. ۲۴ دَمَر سَلَاحْدَان
 بَلَكَه دَه قَاچَا بَلْسَن، لَاكْتَن بُورُوج

اَوخ اَوْنُو دَلْتَب-دَشَه جَك. ۲۵ اَوخ
 اَوْنُو دَلْتَب چَكَه جَك و اَوْنُون بَدْنَتْنَدَن
 چِيخَاچَاق؛ پَارِيلْدَايَان اُوچُو اَوْنُون
 جِيَه رِيئْدَن چِيخَاچَاق. دَهْشْتَلَر اَوْنُون
 اوستونده دَر. ۲۶ خَزْنَه لَرِيئَن عَاقْتَبْتِي
 قَارَانَلِيق اَوْلَاچَاق، اَوْفُورُولْمَه مَنَش اَوْد
 اَوْنُو يِيئَب قُورْتَارَاچَاق، و چَادِيرِينْدَا
 قَالَانلَارِي دَا يَانْدِيرِيْب-يَاخَاچَاق.
 ۲۷ اَوْنُون خَاطَاسِينِي گُؤِيلَر اَشْكَارَا
 چِيخَارْدَاچَاق، يَر اَوْنُون ضَمْدَنَه
 قَالْحَاچَاق. ۲۸ اَوئِنْتَن مَحْصُولُو سُورُولُوب
 گُؤُتُورُولَه جَك، تَارِينِين قُضْبِي گُونُونْدَه
 آخِيْب گَدَه جَكْدَر. ۲۹ پَنَس اَدَامِين
 تَارِيدَان اَلْدِيغِي پَاي بُوْدُور، اَوْنُون
 اُوچُون تَارِيدَان تَعِيئَن اَوْلُونَان مَثْرَاث
 بُوْدُور.»

۲۱

۱ اَو وَاخْت اَيُّوب جَاوَاب
 وِرْتَب دَدِي: ۲ “سُؤْزَلْرَمَه
 دَقْتَلَه قُولَاق اَسِين، سَرُز بُونُونلَا مَنَه تَسَلِي
 وِرْن. ۳ مَنَه بَر دُؤْزُون، مَن دَه دَانِيشِيم،
 مَن دَانِيشَانْدَان سُونْرَا لَاغ اَدْتَن. ۴ يَا
 مَن، مَگَر مَنَم شَشْكَايْتَم بَر اَنْسَانَادِير؟
 نَجَه صَبْر سَرُز اَوْلَايِم؟ ۵ مَنَه بَاخِيْب مَات

مندن ائراق اولسون! ۱۷ نچه دغه اولوب كي، پئس آداملارين چيراغي سؤنسون؟ يا دا باشلارينا فلاگتري گلستن؟ مگر تاري اؤز قضبئنده اونلارا هلاكتي پاي ورر؟ ۱۸ مگر اونلار يل سووران سامان كئمي دئرلر؟ مگر طوفان اونلاري سامان چؤپو كئمي گؤتوروب آپارير؟ ۱۹ ديرسئنتز: «تاري آتانيں جزاسيني اؤولادلارينا چكدئر. قوي تاري جزاسيني ورسن كي، بونو بئلسن. ۲۰ قوي اؤز هلاكتئي گؤزلي ائله گؤرسون، قوي قادري-موظلقن قضبئندن ائچسن. ۲۱ چونكي آيلاريني ساپي كسئدئي واخت، اؤزوندن سوزا او اهلي اوچون نهين قيدئنه قالار؟ ۲۲ مگر تاريا معرفت اؤيرتمك اولار، اونا كي، حتا لاپ اوجا منصب صاحبئرئنه حؤكم ادئر؟ ۲۳ بئري گوجونون كامئلكئئنده اؤلور، چوخ راحت و راضي؛ ۲۴ يانلاري ياغلا دولو! سوموكلري ائلكي! ۲۵ بئري ده جان آجيليغي ائچئنده اؤلور، ياخشى بئر شي اصلا دادماميش اؤلور. ۲۶ ائكئسي

قالين، ائئئزي آغز يئيزين اوستونه قويون. ۶ بونو حتا خاطيرلاياندا دا دهشت منى بورويور؛ بدنمه اسمه دوشور. ۷ نه اوچون پئس آداملار ياشايرلار؟ ياشلانديقجا نئيه گوجلري آرتير؟ ۸ نئسل لري يانلاريندا، اؤولادلاري دا گؤزلرئئن قاباغيندا اونلارلا برقراردير، ۹ اولري امئن-آمانليقدادير، قورخودان اوزاقدير، تارينين دينه يي ده اونلارا ديمئر. ۱۰ اؤكوزلري جوتله شئر و ائنه يي رد اتمئر، ائكلري ده دوغور و سقطي اولمور. ۱۱ بالالاريني سورو كئمي يولا سالير، اوشاقلاري اويناشير. ۱۲ دف و طنبور سسي ائله اوخويورلار، ني نغمه سي ائله شادليق ادئرلر. ۱۳ گونلرئي كفله كچردئرلر، و اولولر دئيارينا بئر آندا ائرلر. ۱۴ تاريا دئرلز: «بئزدن اوزاق اول! ائسته مئرئك يوللاريني بله بئلك. ۱۵ قادري-موظلق كئمدئر كي، بئز اونا قوللوق اِدك؟ اونا دوعا اتمهين نه فايداسي وار؟!» ۱۶ باخ، اونلارين خوشبختئلكلري اؤز اللرئنده ديئل؛ شر آداملارين مشورتى قوي

حڪم ٿي بئڙ آدم دا مگر اونا فايدا ورر؟³ سنن صالح اولدوغوندان قادي-موطاق نه لذت آير؟ يولارينين كامل اولدوغونون اونا نه قازانجي وار؟⁴ سني تنه اتمه سي، موبارزه آپارماسي مگر اونا گورستدئين حورمته گوره در؟⁵ مگر پئسلئين بويوك ديئل؟ مگر تقصيرن حدسن ديئل؟⁶ سببسن قارداشلاريندان گورو آدين، اونلاري پالتارلاريندان سويوب لوت بوراخدين.⁷ يورغونا بئڙ اچم سو ورمه دن، آج آدمدان چوره يي اسرگه دن.⁸ لاکن ير قودرتي آدامينيكي دير، حورمتي آدم اونا ساکن اولور.⁹ دول آروادلاري آلي-بوش يولا سالدن، يتملرن قووتني سينديدين.¹⁰ بوندان اوترو دور كي، هر يانيني تله آيب، قفيلدن گلن قورخو سني دهشته ساليب.¹¹ ظولت سني اله بورويوب كي، گوره بئلمسن، سل لرده بوغولورسان.¹² مگر تاري گويلرن اوجالاريندا ديئل؟ لاپ اوزاق اولدوزلارا بئر نظر سال، گور نه قدر اوجالاراديرلارا!¹³ اما سن ديئرسن:

ده تورباقدا ياتير، ائڪسنن ده بدنني قورد باسير.²⁷ باخين، بئلم نه فئڪرده سنن، قصدينن ضدته اولماق دير.²⁸ چونكي ديئرسنن: «هاني آغا آدامين اوي؟ هاني پئس آداملارين چاديري، ساکن اولدوغو يرلر هاراددير؟»²⁹ يولدان چئلردن مگر سوروشماييسينيز؟ مگر اونلارين شهادتلرته قولاق آسماييسينيز كي،³⁰ پئس آدم فلاكت گونوندن ساخلانير، و قصب گونونده اونا يول گورسدله جك؟!³¹ كم اونون عملرني اوزونه ووراجاق؟ كم اونون ائدئكلرنن جزاسيني وره جك؟³² قيرئستانا آپاريلاركن، قبرن اوستونه گودوچو قويارلار.³³ وادئن تورياغي اونونازلا بوروير، هرکس اونون داليسينا دوشر، قاباغيندا گدلرن ده سايسي چوخدور.³⁴ بس نجه سنمنه عبث يره تسلي ورسنن؟ سنن جاوابلارينيزدان قالان شي آنجاق يالاندير.»

۱ او زامان تيماني الثفز
 ۲۲ جاواب ورتب ددی:
 ۲“مگر انسان تاريا فايدالي اولاي بئلم؟

اده سن، ۲۴ قیزیلینی تورپاغا قویاسان،
 اوفترن خالص قیزیلینی چایلا رین
 داشلاری اوستونه آتاسان. ۲۵ او زامان
 قادری-مطلق سنن قیزیلین اولار،
 خالص گوموشون اولار. ۲۶ او زامان
 قادری-مطلقدن خوشلانارسان، و
 اوزونو تارپا قالدیرارسان. ۲۷ اونا دوعا
 ادرسن، سنی ایشدر. اددین نذرلری
 یرنه یترسن. ۲۸ قرار وردین هر شی
 یرنه یترلر، یولارین اوستونه نور
 سپلر. ۲۹ ائسانلار سنی آچالاندان، سن
 «باش اوجالیغی دیر» دئرسن، چونکی او
 باشی آشاغی آداملارا ختلاص ورر.
 ۳۰ او، گوناھسیز اولمایانی بله قورتارار،
 سنن لرین تمزلیئنه گوره گوناھکار
 ختلاص اولار.»

۲۳

۱ او زامان ایوب جاواب
 ورث ددی: ۲ «بو گون
 ده شکایتیم آجی دیر، ناله ائچنده
 اولدوغوم حالدا، آلی اوستومه آغیردیر.
 ۳ کاشکی بتلیدیم اونو هارادا تپا
 بله جیم، کاشکی اونون مسکننه گده
 بتلیدیم. ۴ او زامان داعوامی اونون

«تاری نه بئلر؟ مگر قالین قارانلیق
 ائچندن موحاکنمه اده بئلر؟ ۱۴ بولودلار
 اونا مانع اولور، اله کی، گوره بئلر.
 گوی قوبه سنن اوستونده گز.»
 ۱۵ پس آداملارین گتدی قدم یولو
 مگر توتاجاقسان؟ ۱۶ اولار واختلاری
 چاتمیش قاپلیدیلار، بونوره لرینی سل
 باسدی. ۱۷ تارپا دتلر: «بزدن اوزاق
 اول! قادری-مطلق بزه نه اده بئلر؟»
 ۱۸ اما گنه ده تاری اولرینی نعمترلرله
 دلدوردو؛ اونا گوره قوی پس
 آداملارین مشورتی مندن اوزاق اولسون!
 ۱۹ صالح آداملار بونو گوروب سوتلرلر،
 معصوم آداملار اولاری لاغا قویورلار.
 ۲۰ دتلر: «دوغردان دا دوشملرتمز
 هلاک اولورلار، و اولاردان قالانی دا
 اود ییب اودور.» ۲۱ ائدی تارپا باش
 آی، اونولا باریش؛ بلجه یاخشیلیق سنه
 گلر. ۲۲ اونون آغزیندان چیخان تعلیمی
 قبول ات، اونون سوزلرینی اوره یئنده
 ساخلا. ۲۳ اگر قادری-مطلقن طرفنه
 دونه سن، اولکی حالینا دؤنرسن؛
 اگر حاقسیزلیغی چادیریندان اوزاق

يرئنه يئرئر، و يانيندا بله حوكلردن
 چوخ وار. ۱۵ بونا گوره دئر كي،
 حضوروندا بله دهشتدهيم، بونلاري
 دوشونن واخت اوندان قورخورام.
 ۱۶ تاري دير كي، اوره يئمن قووتئي
 قيريب، قادئري-موظقدئر كي، مني
 دهشته ساليب؛ ۱۷ لاکئن نه قارانليق
 مني ساكت ادئب، نه ده اوزومو
 بوروين قالين ظلومت.

۱ نئيه قادئري-موظلق
۲۴ حوكم اوچون زامان
 تعينن اتمئر؟ نئيه اونو تاني يانلار
 حوكم گونلرئني گورمورلر؟ ۲ بعضلر
 خوددلاري يرلرئندن قالديرلار؛
 سورولري قصب ادئب اوتاريرلار.
 ۳ يتملرئن ايشكلرئني سوروب
 اپاريرلار؛ دول آروادين اوكوزونو گئروو
 گوتورولر. ۴ مؤحتاجلاري يولدان
 چيخارديرلار؛ اولكه ده كي فاغيرلارين
 هاميسي گئزئنيه مجبور اولور. ۵ باخ،
 كاسيبلار چؤل ايشكلري كئمي،
 يمك آختارماق اوچون ارتهدن انشه
 چيخيرلار؛ اوولادلاري اوچون چؤلده

حضوروندا آچارديم، دئل لرئني
 دالبادال دوزردئم. ۵ منه وره جي
 جاوايي بئلردئم، منه دئيه جي سوزلري
 آنلايارديم. ۶ قودرتئن بويوكوغو ائله
 مگر منمله داعوالاشاردي؟! خير! يقئن
 سوزومه قولاق آساردي. ۷ اورادا دوز
 بئر آدام اونونلا دئل له شردي؛ من
 ده حوكم اده نئئن ائئندن همشه لئك
 قورتاراديم. ۸ باخين، اثره لي گدئم،
 اورادا دئل. دالليا گدئم، اونو تاپا
 بئلئم. ۹ انشه دئني سول طرفه گدئم،
 گوزوم اونو سچمئر. ساغ طرفه دؤنور،
 اونو گوره بئلئم. ۱۰ آما توتدوغوم يولو
 او بئلر؛ مني ائمتاحان ادن زامان،
 قيزيل كئمي چيخارام. ۱۱ آياغيم اونون
 يولونو برک توتوب؛ يولونو توتوشام و
 اوندان دؤنمه مئشم. ۱۲ دوداقلارينين
 امر اتدئئندن آريهلاميشام؛ آغزينين
 سوزلرئني، مؤحتاج اولدوغوم يمكدن
 داها چوخ دير ورتب آبار اتمئشم.
 ۱۳ لاکئن اونون كئمي بئري يوخدور،
 كم اونو دؤندهره بئلر؟ جاني نه
 ائسته سه، اونو ادر. ۱۴ منه تعين اولوناني

گۆزۈ آخشام واختىنى گۆزلەيتىر،
 دوشونور: «ھىچ بىر گۆز مېنى گۆرمەز.»
 اوز-گۆزۈنۈ گۆزلەدەر. ۱۶ قارائلىقدا
 اولري يارىرلار، لاکىن گوندوزده
 گۆزلەنەرلەر. بونلار ائشىغى تانىميرلار.
 ۱۷ چونكى اونلار يىن سحرى قالين
 قارائلىقدىر، ظولمتىن دھشتلري ائله
 آشناديرلار. ۱۸ اما سولارين اوزونده
 كۆپۈبە بنزىرلر، اونلار يىن پايىر اوزونده
 ملعوندىر، اوزوم باغلارينا قايتمازلار.
 ۱۹ نجه قوراقلىق و ائستىلك قار ائدب
 اودار، اولولر دئيارى دا گوناھكارلاري
 اله گۆتۈروب آپارار. ۲۰ انا بطنى اونو
 ياددان چىخاردار، قوردلار اوچون
 لذندىم اولارلار. ائصافسىز آدم ارتىق
 يادلارا دوشمەز، اما آغاج كئىمى سىنار.
 ۲۱ سونسوز آروادا يامانلىق ادرلر، دول
 آروادا ھىچ ياخشىلىق اتمز. ۲۲ اما
 تارى قودرتى ائله گوجلولري آشاغى
 چكر، اوزو قانخار، لاکىن ھىچ كس
 حياتىندان آرخايىن اولماز. ۲۳ تارى
 اونلارا امىن-امانلىق يارادير، و اونا
 آرخايىن اولورلار. و گۆزلري اونلار يىن

چۆرك اختارىرلار. ۶ يىلمىنى زمئده
 بىچىرلر، پئس ادامىن اوزوم باغىندان
 اوزوم قالىقلار يىن يىغىرلار. ۷ گجھنى
 پالتارسىز لوت كچىردىرلر، سويوقدا
 اوستلرنى اورتمىه بىر شى تاپميرلار.
 ۸ داغلارا ياغان ياغىشدا انسلانيرلار،
 پناھسىزلىقدان قاياتى قوجاقلانيرلار.
 ۹ يىتم كۆرپه لري دوشدن آيىرلار،
 فاغىرىن كۆرپه سئنى گىروو آليرلار. ۱۰ بو
 يازىقلار پالتارسىز لوت دولانيرلار، آج
 اول-اولا تاخىل دسته لرنى داشى ييرلار.
 ۱۱ پئسلرئن چپرلري آراسىندا زيتون
 ياغى سىخىرلار، شراب اوچون اوزوم
 سىخىرلار، اما اوزلري سوسوزلوقدان
 يانيرلار. ۱۲ شەرلردن ائىسان نالھسى
 قانخىر، يارالى جانلار كۆمك اوچون
 باغىرلار، اما تارى حلە دە حاقسىزلىغى
 نظره آلير. ۱۳ آداملار وار كى، ائشىغىن
 ضدئته عوصيان ادرلر، اونون يوللار يىن
 تانىميرلار، طرئقلىرىندە دە قالميرلار.
 ۱۴ قاتىل گون باتاندا قانخىر، فاغىر
 و مؤحتاجى اولدورور، گجھ واختى
 بىر اوغرويا بنزه يىر. ۱۵ زىئكارىن

يوللاريندادير. ۲۴ قيسا بئر مودت اوچون
اوجاليرلار، بئر آز سونرا يوخ اولورلار؛
آلچاديليرلار، و باشقا هر شي كئمي
آلينيپ گؤتورولورلر؛ سونبول لرئن باشي
كئمي كئسلئرلر. ۲۵ ائندي اگر بله
ديئل، كئم مني يالانچي چيخاردا بئلر؟
كئم سؤزومو ديرسئز اده بئلر؟”

۲۵

۱ او زامان شوأخلي بئلد
جاواب و رب ددی:
۲ “سلطنت و هييت تاريا عايددير؛
اوجا گؤيلرئنده نئظام قوران اودور.
۳ مگر قوشونلارينين سايسي وار؟ اونون
ائشيغي كئمن اوستونه دوشمز؟ ۴ فاني
ائئسان تارينين حوضوروندا نجه صالح
چيخا بئلر؟ آروادان دوغولان نجه
طاهئر اولا بئلر؟ ۵ باخ، اونون گؤزونده
آي بله پارلاق ديئل، اولدوزلار بله
طاهئر ديئللر. ۶ بس تورپاق قوردونا
بئر ائئسان نجه اولا بئلر؟ ائئسان
اؤولادي كي، آنجاق يرئن قوردودور.”

۲۶

۱ او زامان ايوب جاواب
ورب ددی: ۲ “ضعف
آداما نه چوخ كؤمك اولدونوز!

طاقندن دوشن قولا نجه ده خئلاص
وردئئر! ۳ حئكمتسئز آداما نجه مصلحت
وردئئر! اونا بصئرقي نه بول وردئئر!
۴ بو سؤزلي كئمه ديئرسن؟ سنن
آغز يندان كئمن نفسي دانيشير؟
۵ اؤلورلر سئتره يئرلر، سولارين آلتيندا
اولنلار، بوتون اولنلاردا ياشايانلار
لرزه يه گلئرلر. ۶ تارينين حوضوروندا
اؤلورلر ديئاري چيلپاق دير؛ هلاكت
يرئنن اورتوسو يوخدور. ۷ بوش فضانين
اوستونه شمئال گؤيلرئي ساليير، يري
هچئلكدن آسير. ۸ سولاري بولودلاريندا
بوكور، اولنلارين آغريلغيندان بولودلار
ييرتيلير. ۹ بدئرئئئش آيين اوزونو اؤرتور،
بولودلارينين اونون اوستونه چكئر.
۱۰ سولارين اوستونه بئر سرحد چكئر،
ائشيغلا قارانليغي بؤلور. ۱۱ گؤيون
سوتونلاري استئرلر، اونون تادئئئئندن
حيرته دوشورلر. ۱۲ دهنزي قودرتي
ائله چانخالادي، حئكمتي ائله راحي
ئئكه-ئئكه اتدي. ۱۳ اونون نفسي
ائله گؤيلر آچيلير؛ آلي قاچان ائئلاني
پارچالاييب. ۱۴ باخ، بونلار آنجاق

اندتکلرئئن بئر ذره سي دئر اوندان
 اشدتئئئئمئز ضعئف بئر پيچيلتي دير! لا کئن
 قودرتئئن گورولتوسونو کئم آنلايا بئلر؟”
 ۱ ايوب گئنه
۲۷ موباحتئه سنئه داوام ورتب
 ددی: ۲ “حاقيمي ائئمدن آلان او
 دئري تاريبا، جانبي آجي ادن قادئري
 مطلقه آند اولسون، ۳ نه قدر ائچئمه
 حيات وار بورنومدا دا تارينين نفسي،
 ۴ دوداقلريم ناحاق سؤز ديمه جک،
 دئئم ده هچ حئيئه دانيشمايا جاق. ۵ حاشا
 كي، سئزن دوغرو اولدوغونوزو تصدئق
 ادم، آخير نفسئمه قدر کاملئئئئمدن
 آل چکمه جيم. ۶ صالحئئئئمدن برک
 ياپيشميشام، بورانخمايا جغام دا. اوره يئم
 هچ بئر گونوم اوچون مني مذمت ائئر.
 ۷ قوي دوشئمئ پئس آداملارين گونونه
 دوشسون، حاقسيز آداملارا نجه دئر، منه
 ضدَّ اولانا دا إله اولسون. ۸ چونكي
 تاري، اونو تانيمان آدامي کسئب آتанда،
 جانيني آلندا، اونون اومئدي نه دئر؟
 ۹ دارليغا دوشئنده، مگر تاري فرياديني
 اشدئه جک؟ ۱۰ مگر قادئري مطلقه

کف اده جک؟ تاريني هر زامان
 چاغيراجاق؟ ۱۱ تارينين قودرتي حاقيندا
 سئزه تعلم وره جيم؛ قادئري مطلقه
 اولاني گئزئئمه جيم. ۱۲ باخين، سئزن
 هامينيز اونو گورولسونوز؛ بس نئيه
 بوش سؤزلرله اوزونوزو هچ ادرسئئئر؟
 ۱۳ شر آدامين تاريدان آلدغي پاي،
 ظالم آداما قادئري مطلقدن يتئشدئي
 مئراث بودور: ۱۴ گرچي اوولادلاري
 چوخالير، لا کئن اونلارين قدري
 قيلينج آغزي دير؛ نسللري ده دويونجا
 چؤرک تاپان اولمايا جاق. ۱۵ اونون
 نسلئندن قالاني اولوم باسديراجاق،
 دول آروادلاري دا آغلايا بئليه جکلر.
 ۱۶ قوم قدر گوموش بيغسا دا، تورپاق
 ذره لري قدر پالتار بيغسا دا، ۱۷ اونون
 ييغديغيني صالح آدام گئئر، گوموشو
 ده گوناھسيزلار بؤلر. ۱۸ اوئي گووه
 کئمي، قوروچقونون قوردوغو کوما
 کئمي بئئا ادر. ۱۹ وارلي ياتار، آما بونو
 بئر داها اده بئلز؛ گؤزلرئي آچار، و
 واريدان آرتيق اثر يوخ. ۲۰ دهشتلر اونو
 سل کئمي بوروير، طوفان دا گجه اونو

قاييب آپارار. ۲۱ شرق يېلي اونو قالديريپ
 توللايار و رحم اتمز، يقئن كي، اونون
 سووورار، و او گتمئش اولار، چونكي
 الئندن قاچماغا جهد ادر. ۲۳ اونا آل
 اونا يرئندن سوپوروب آپارار. ۲۲ اونو
 چالار، يرئندن اونا فيشيلدايار.

حڪمت ۱ يقئن كي، گوموشون معدني
 وار، قيزيلين دا تصفيه اتدئكري يري.
 ۲ دمئر تورپاقدان آينير، مئس ده
 قايدان آرئدئئر. ۳ ائسان قارانليغا نهايت
 قويور. قارانليقدا، ظولمتده قاياي آخير
 حدئنه قدر قازيب آختارير. ۴ آداملارين
 ساكئن اولدوغويردن اوزاق بئر دلئك
 آچير؛ ائسان آياغي ديمهين يرلرده. فاني
 ائساندان اوزاقدا ساللائيپ يللنه-بللنه
 قالير. ۵ ير كي، اوندان چؤرك چيخير،
 دئي اود كئمي آلت اوست اولور.
 ۶ قايلاريندان لاجورد داشي چيخير، و
 اوندا قيزيل توزو وار. ۷ اوراين يولونو
 شكار قوشو دا بلئئر، شاهئنن گوزو
 ده اوراني گورمه يئب. ۸ مغرور وحشي
 حيوانلار اورايا آياق قويماييلار، ييرتيجي
 اصلانلار دا اورادان كچمه يئب. ۹ آدام
 آئي چانماق داشينا اوزادير؛ داغلاري
 بونؤوره سئندن آلت-اوست ادئر.
 ۱۰ قايلار ائچئندن تونل لرياريب آچير،
 گوزو هر جور قئيمتلي شي گورور.
 ۱۱ چايلارين آخينتيسينا سد چكئر؛
 گئزلئي آشكارا چيخاردير. ۱۲ آما
 حڪمتي هارادان تپماق اولار؟ آتلاغين
 يري هارادادير؟ ۱۳ ائسان اونون ديرئني

کي، تاري کامانين اڻڻي بوشلايب و
 مني ذئل ادب، اونلار دا گوڙومون
 قاباغيندا جئولولاريني آرتيق آتيلار.
 ۱۲ صاغيما زئل-زئئل آداملار
 قانخيرلار؛ آياغيمي جايديرلار، هلاک
 ادن يوللاريني منه طرف دوزدلرلر.
 ۱۳ يولومو وئران ادئرلر، اونلارا
 کؤمک ادن بئري اولماسا دا، هلاکيما
 چاليشيرلار. ۱۴ اله بئل کي، گنش بئر
 دلگدن گلئرلر؛ وئرانهلگدن اوستومه
 يووارلانيرلار. ۱۵ دهشتلر اوستومه
 تۆکولور؛ شرفيمي يل کئمي سووورور،
 خوشبختليئم بولود کئمي کچب گدب.
 ۱۶ ائندي جانيم ائچئمه آرئير؛ ذئللگ
 گونلري مندن برک ياپيشيب. ۱۷ گجلر
 سوموکلرئمي ائچئمه دشر، جانيمي
 گمئن آغريلار هچ دايانمير. ۱۸ تاري
 زورلا پالتاريمي اينئمدن چيخاردير؛
 مندن جوڤه من ياخاسي کئمي ياپيشير.
 ۱۹ مني پالچيغا باتيرير، توزا دؤغموشم،
 کوله دؤغموشم. ۲۰ کؤمک اوچون
 سنه باغيريرام، جاواب ورمئرسن. آياغا
 قانخيرام، منه بئر نظر ده سالميرسان.

او آداملار کي، آتالاريني هچ حساب
 ادب سورومون ائتلري ائله قوماغا بله
 راضي اولمازديم. ۲ اونلارين اللرئئن
 قووتئندن منه نه فايدا اولاردی؟
 گوج اونلاردان آرتيق گتمئشدي.
 ۳ يوخسولوقدان، آجليقدان آريقديرلار
 گجه قارانليغيندا چؤل-بئياباندا بئتي
 کؤکو گمئرلر. ۴ کوللوقلاردان
 دوزلو بئنگلر بيغيرلار، و يئيه جکلري
 سوپورگه کوللارينين کؤکودور.
 ۵ خالق آراسيندان قوولورلار،
 اونلارين اوستونه اله قيشقيريرلار کي،
 دئيه سن اوغروودورلار. ۶ دهشتلي
 وادئلرده، يرئن دلگئرئنده، قايلار
 آراسيندا ياشايرلار. ۷ کوللارين
 آراسيندان آتقيريرلار؛ قارا تئکانين
 آلتيندا دالدالانيرلار. ۸ آخاقلارين،
 آدسيزلارين اوولادلاري ديرلار،
 اولگه دن قوولوشدورلار. ۹ ائندي من
 دئللرئئن نغمه سي اولوشام؛ آغيزلاريندا
 مثل اولوشام. ۱۰ مندن ائکراه ادئرلر،
 مندن اوزاق دورورلار، اوزومه
 توپورمکدن ده چکتمئرلر. ۱۱ ائندي

۲۱ منم ضئدئمه رحسئرسن الئئن
 گوجو ائله منى آزئرسن. ۲۲ منى
 قالدئريب يل اوستونه مئندئرسن،
 طوفان ائچئنه ساليب دارماداغين
 ادئرسن. ۲۳ بئلئرم كي، منى اؤلومه
 آپاراجاقسان؛ بوتون ياشايانلارا تعين
 اولونموش يره آپاراجاقسان. ۲۴ ييخيلانين
 دوستو اولماز، موصلئتئنده كؤمك
 اوچون مگر باغيرمير؟ ۲۵ مگر من دارليغا
 دوشنلر اوچون آغلامازدئم؟! مگر اورهئم
 باغير اوچون يانمازدئم؟! ۲۶ ياخشيليق
 گؤزله دئم، يامانليق گلدي، ائشيق
 گؤزله دئم، قارائليق گلدي. ۲۷ اورهئم
 چيرپينير، راحتليغي يوخدور، ذئلئلك
 گونلري يولومو كسئب. ۲۸ يوخدور
 بئر ائشيق اوجو، قارالا-قارالا گزئرم،
 جاماعات آراسيندا دوروب كؤمك
 اوچون باغيريرام. ۲۹ چاقاللارا قارداش
 اولموشام، بايقوشلارا يولداش اولموشام.
 ۳۰ درئم قاراليب اوستومدن توكولور؛
 سوموكلرئم قيزديرمادان يانير. ۳۱ طنبوروم
 ياس توتوب ناله چكئر، نئم زار-زار
 نيقيلدايير.

۳۱

۱ گؤزلرئمله عهد
 باغلاميشام؛ باكئر بئر قيزا
 نجه گؤز دئكه بئلهرم؟ ۲ ائنسانين پايي
 يوخاريدا اولان تاريدان نه دئر؟ مئرائي
 اوجالاردا اولان قادئري-موظلقدن
 نه دئر؟ ۳ مگر حاقسيزلارين باشينا
 فلاكت گلئر؟ مگر فئتنه كارلارين باشينا
 موصلئت گلئر؟ ۴ مگر او، يوللاريمى
 گؤرمور؟ مگر او، هر قدمئمي سايير؟
 ۵ اگر يالانچيليقلا يرئئمشم، اگر آياغيم
 حئيله اوچون تله سئب، ۶ قوي تاري
 منى دوز بئر تره زئده چكسئن كامئل
 اولدوغومو گؤرسون. ۷ اگر قدملرئم
 يولدان آزيب، اگر اورهئم گؤزلرئمن
 دالينجا گدئب، يا دا اللرئم لكه لي
 اولوب؛ ۸ قوي اوندا اكدئئمي يادلار
 يسن؛ اكنئم كؤكوندن چيخاريلسين.
 ۹ اگر اورهئم بئر آروادا تمولانئيب، اگر
 قونشومون قاپيسيندا گئزلئمشم، ۱۰ قوي
 اوندا آروادئم اوزگه بئر آدامين ديئرمانيني
 دارتسين، اونونلا اوزگه كئشئلر
 ياتسينلار. ۱۱ چونكي بو بئر خباثت
 اولاردئم؛ اله بئر فساد كي، حاكئلر

حاملترئم اولدوغو اوچون، اَلْئِي يَتَمَتَّن
 ضنَدْتَه قالدیرمیشام؛ ۲۲ قوی اوند
 چئینم یرئدن دوشسون و قولوم
 لوله سئندن سینسین. ۲۳ چونکی تارینین
 بلاسیدان قورخورام، شووکتئن
 قاباغیندا دایانا بئلمهرم. ۲۴ اگر قیزیلا
 اومتد باغلامیشام، یا دا خالص قیزیلا
 «اومتئم سنسن» دمتئم؛ ۲۵ اگر
 ثروتمئن چوخلوغونا گوره، یا دا اَلْمَن
 چوخ قازاندیغینا گوره سومتئم؛ ۲۶ اگر
 گونه اَشیغینی شاخاندا، یا دا ایا شووکتی
 ائچئنده گنده باخمیشام؛ ۲۷ و اورهم
 گزئلجه آلدانیب و آغزیم اَلْئِي اوپوب؛
 ۲۸ بو دا اله بئر فساددیر کی، حاکمئر
 اونو جزالاندیراردیلار، چونکی یوخاریدا
 اولان تارینی دائمیش اولاردیم. ۲۹ اگر
 دوشمنلرئمن بدبختلئینه سومتئم، زحمت
 آلتینا دوشنده فرحلمئم - ۳۰ حال بو
 کی، هچ کئمن جانینا قارقیش اتمکله
 دئلمه گناه اتمه یول ورمه مئم -
 ۳۱ اگر چادیریمین خالقی هچ واخت
 دمه یئبلر کی، ایوبون وردئی آتئندن
 دویمیان کئم وار؟- ۳۲ هچ بئر قرئب

اونو جزالاندیراردیلار. ۱۲ چونکی او،
 هلاکت یرئنه جک یاندیریب یاخان
 بئری اولاردی؛ بوتون محصولومو
 کؤکوندن چیخاردادی. ۱۳ اگر نوکرلرئم
 و کنزئرئمئن حاقینی، منمله داعوایی
 اولان زامان دائمیشام، ۱۴ تار ی آباغا
 قانخاندا، من نه اده بئلمهرم؟ تفتئش
 ائنده اونانه جاواب وره بئلمهرم؟ ۱۵ مگر
 آنا بطنئنده منی یارادان، اونلاری دا
 یاراتمایب؟ مگر ائکئمز ی ده بطنده
 بزهن او دیئل؟ ۱۶ اگر فاغیر آداملارین
 آسته دئکلرئنه مانع اولوشام، اگر دول
 آروادین گؤزلرئئن نوروو سؤندورموشم،
 ۱۷ اگر چوره یئی تک باشینا پئمئم،
 يتمئلره اونو پایلاشمامیشام - ۱۸ حال
 بو کی، جاوالیغیمدان بری يتمئلره
 آتالیق اتمئم، دوغولاندان بری دول
 آروادا یول گورستمئم - ۱۹ اگر بئر
 آدامی پالتارسیزلیقدان اولوم حالیندا
 گورموشم، یا دا اورتویه مؤحتاج
 اولان بئر آدامی. ۲۰ اگر اونون یلی منه
 خیر-دوعا ورمه یئب، اگر قویونلاریمین
 یونو ائله قیزیشمایب؛ ۲۱ اگر محکمه ده

گجه ني چۆلده سحر اتمزدي، قايم همئشه
 يولدان چكئرن اوزونه آچيق اندي-
 ۳۳ اكر تفصئرئي گئزتمئشم، آدم كئمي
 عوصيانيمين اوستونو اؤرتموشم. ۳۴ بؤيوك
 جاماعاتدان قورخدوغوم اوچون، الئن
 حقارتئندن دهشته گلدئيم اوچون،
 دئمە يئب قايدان ائشيە چيخماميشام؛
 ۳۵ كاشكي مني اشئدن بئري اولسايدى!
 بو سؤزومو تصدئق ادئرم، قوي
 قಾದئري-مطلق جاوابي ورسئن!
 ضئدئمە بونو طومارا يازيب الئمە ورسئن.

۳۶ شوبه سئز بو طوماري چئينئمده
 داشييارديم؛ تاج كئمي باشيما قويارديم.
 ۳۷ بوتون قءملرئمن حسابيني اونا خبر
 وئردئم؛ امئر كئمي اونا ياخينلاشارديم.
 ۳۸ اكر اكن تورپاغيم منئم ضئدئمە فرياد
 ادئر، جوتون آچديغي ياريقلار الئمن
 بئرلكده آغلاير؛ ۳۹ اكر پولونو ورمەدن
 محصولونو يمئشم، صاحبئرئئن اولومونه
 باعث اولوشام؛ ۴۰ قوي اوندا بوغدا
 يرئنه تئكان، آرپا يرئنه خار-خاشاك
 بئتسئن. ”ايون سؤزلي باشا گلئر.

اَلْهُو ۱ بلجه بو اوچ كئشي ايوبا جاواب
 ورمكدن داينديلار، چونكي او، اوز
 نظرئده صالح بئر آدام ائدي. ۲ لاكئن
 رام نسلئندن بوزلو بركلئن اوغلو اَلْهُونون
 قضيي ايوبون اوستونه آلولاندي،
 چونكي اوزونو تاريidan داها چوخ حاقلي
 حساب ادئردي. ۳ اونون قضيي او اوچ
 دوستون اوستونه ده آلولاندي، چونكي
 ايوبو محكوم اتدئي حالدا، حله ده اونا بئر
 جاواب تاپا بئله مئشدئر. ۴ اَلْهُو بوراجاق
 ايوبلا دانيشماغا گوزله مئشدي، چونكي
 اونلار ياشدا اوندان بويوك ائدئر.
 ۵ لاكئن بو اوچ كئشئين آغريندا آرتيق
 جاواب اولماديغيني گورن واخت،
 قضيي آلولاندي. ۶ بوزلو بركلئن اوغلو
 اَلْهُو دانيشيب ددي: "ياشجا من كئچئيم،
 اما سئز ياشلي؛ اونا گوره ده چكئندئم،
 بئلدئئيمي سئزه دمكدن قورخدوم.
 ۷ دوشوندم: قوي اوزون عؤمور سورنلر
 دانيشسينلار، قوي چوخ ائل لرئن
 شاهئلري حكمت اوئرئسنلر. ۸ اما
 دوغرودان دا ائنساندا روح وار،
 قادئري-موظلقئن نفسي ائنسانا آغيل
 ورئر. ۹ حكمت ياشدا اولماز، عدالتي
 درك اتمك، ياشا بانجامز. ۱۰ اونا گوره

انسانين هچ بئر سؤزونه جاواب ورمز؟
 ۱۴ چونكي تاري دانيشير؛ بو يوللا، او
 يوللا، حتا اگر انسان اونو آنلاماسا دا.
 ۱۵ يوخودا، گجه رؤياسيندا، انسانلاري
 آغير يوخو باساندا، ياتاق اوستونده
 يوخو ائچئنده اولاندا، ۱۶ انسانلارين
 قولاغيني او زامان آچير، اونلاري
 تادئي ائله مؤهورله يئر كي، ۱۷ انساني
 عملئندن دؤنده رسئن، اونو تگبوردن
 اوزاق اتسئن. ۱۸ جانيني قويودان
 قورتارسين، حياتيني اولولر دئيارينا
 دوشمكدن ساخلاسين. ۱۹ انسان
 ياتاغيندا دردله، سوموكلرئني كسئلهين
 سيزيلتي لارلا تنبه ادئر. ۲۰ بله كي،
 حياتي يمكدن چكئنئر، جاني لذئد يمكدن
 ائيره نئر. ۲۱ آتي توكولور، گورومنز حالا
 دوشور، و گورومنهين سوموكلري اوزه
 چيخير. ۲۲ جاني قويويا، حياتي دا اولوم
 گتئرلره ياخينلاشير. ۲۳ اگر اونون
 اوچون مئن مئه يئن ائچئندن بئر ملك
 وار كي، اونا شفئع اولسون، اونا دوغرو
 اولاني دسئن، ۲۴ او زامان تاري اونا
 رحم ادئب دئير: اونو قويويا دوشمكدن

سؤزلرئمه قولاق آس. ۲ باخ، آغزيمي
 آچيرام؛ آغزيمدا اولان دئلئم دانيشير.
 ۳ سؤزلرئم اورهمئن صداقتئندن
 چيخير؛ دوداقلاريم دا معرفتي بي رئا
 ديئر. ۴ تارينين روحو مني ياراديب،
 قادري-موظلقئن نفسي منه حيات
 ورتب. ۵ اگر آئئندن گلئر، منه جاواب
 ور؛ قانخ و سؤزلرئني قاباغيمدا سيرايا
 دوز. ۶ باخ، تارينين نظرئنده من
 ده سنئن كئمئيم؛ من ده پالچيقدان
 يارائيشام. ۷ دهشتئم سني قورخويا
 سالماسين؛ بو هوجوموم دا سنه آغير
 گلهم سنئن. ۸ حقتئن، سسئن حله
 قولاقلاريمدادير و سؤزونون سسئي
 اشتمئشم: ۹ «پاكام، تقصئر سئزم،
 تمئزم، منده هچ بئر خاطا يوخدور.
 ۱۰ باخ، او منئم ضدئم بهانه آختارير،
 مني اوژونه دوشمن سايير. ۱۱ آياقلاريم
 كونده وورور، بوتون يوللاريم گوز
 قويور.» ۱۲ باخ، قوي سنه ديئم: سن بو
 باره ده حاقلي ديئلسن، چونكي تاري
 انساندان داها بؤيوكدور. ۱۳ نه اوچون
 اوندان شكائيت ادئب ديئرسن كي، او،

۱ اَلْهَو سۆزونه داوام
 ۲ سئز ورتب ددی: ۳
 ۴ حَكْمَتِي كُنْشَلَر، سۆزلرئمه قولاق آسین.
 ۵ سئز عارثف آداملار، منی اشئدئن.
 ۶ ۳ چونكي نجه داماق، خۆرهئن داديني
 ۷ دادار، قولاق دا سۆزلري اله دادار.
 ۸ ۴ گلئن، اؤزوموزه دوغرو اولاني
 ۹ سچك، گلئن، آراميزدا ياخشني اولاني
 ۱۰ بئلك. ۵ چونكي آيؤب ديئر: من صالح
 ۱۱ بئر آدامام، لاكئن تاري حاقيمي
 ۱۲ آئمدن آيب؛ ۶ مگر حاقيم بارهده يالان
 ۱۳ دانئشمالي يام؟ ۷ تقصئر سئز اولدوغوم
 ۱۴ حالدا، منه ووردوغو اوخ ياراسي
 ۱۵ شفا سيزدير. ۸ آيؤب كئمي كئم وار كي،
 ۱۶ كئنايه ني سو كئمي ائچسئن؟ ۹ فساد
 ۱۷ ادنلرله يولداشليق ادئر، شرارت ادنلرله
 ۱۸ آياق اولور. ۱۰ چونكي ديئر: ائنسانا تاريني
 ۱۹ راضي اتمهئن فايداسي يوخدور. ۱۱ بونا
 ۱۲ گؤره، اي عاغيل صاحئبلري، منه
 ۱۳ قولاق آسین. ۱۴ حاشا كي، تاري پئسلئك
 ۱۵ اتسئن، حاشا كي، قادئري-مطلق
 ۱۶ حاقسيزليق اتسئن. ۱۱ چونكي او، هر
 ۱۷ كسئن عملئنن عوضئني ورتئر قازانديغيني

قورتار؛ اونون اوچون بئر فئدئيه تاپمئشام.
 ۲۵ او زامان بدني اوشاق بدني كئمي
 تزله نر؛ جاوانليق گونلرئنه قايدار.
 ۲۶ تاريا دوعا ادئر، و اونون نظرئنده
 مقبول اولار. اوزونو شادليقلا گؤرر،
 صالحليئيني ده ائنسانا گري ورتئر. ۲۷ او
 آدام ائنسانلار حضوروندا اوخويوب
 ديئر: گوناھ اتمئشدم، دوزو آيري
 اتمئشدم، لاكئن او، لايئق اولدوغوم
 جزائي منه ورمه دي. ۲۸ جانيمي قويويا
 دوشمكدن قورتاردي، و حياتيم نورو
 گؤره جكدئر. ۲۹ باخ، تاري بونلارين
 هاميسيني ائنسانا ادئر، ائكي دفه، حتّا
 اوچ دفه- ۳۰ اله كي، اونون جانيني
 قويويا دوشمكدن قورتارسين، و حياتين
 نورو اونا ساچسين. ۳۱ قولاق آس،
 آيؤب. سۆزومو اشئت؛ ساكئت اول
 كي، دانئشيم. ۳۲ اگر ديمه بئر سۆزون
 وار، منه جاواب ورت؛ دانئش، چونكي
 سني حاقلي چيخارتماق آسته يئر. ۳۳ آما
 اگر سۆزون يوخوندور، اوندا منه قولاق
 آس؛ ساكئت اول كي، سنه حكمت
 اؤيره دئم.

باشينا گتئرر. ۱۲ دوغرودان دا كي،
 تاري پئسلك اتمز، قادئري-مطلق
 عدالتي يولوندان چيخارتماز. ۱۳ دونياني
 اونا كم تسلّم اتدي؟ بوتون ير اوزونه
 اونو كم تعين إله دي؟ ۱۴ اگر قصدي
 بواولسايدي، اگر روح و نفسني اوزونه
 گري چكسيدي، ۱۵ بئر آندا بوتون
 بشر يوخ اولاردي، ائسان تورپاغا
 قايداردي. ۱۶ اگر آلاغين وار، بونو
 اشئت؛ ددئيمه بئر قولاق آس. ۱۷ مگر
 عدالتن بئفرت ادن آدام سلطنت اده
 بئر؟ مگر صالح و قادئر اولاني محكوم
 اده چكسئئر؟ ۱۸ اونو كي، پادشاهلارا
 ديئر: سئر ديرسئرسئئر، و آغالارا: سئر
 شرورسونوز. ۱۹ اونو كي، ريسلردن
 طرفدارليق اتمز، وارليني فاغيردان
 اوستون توتماز، چونكي اونلارين هاميسي
 اونون آلرئئن ائشي دئر. ۲۰ بئر آن ائچئنده
 اولورلر، گجه نئن ياريسيندا؛ تئره يئب
 اولورلر؛ گوجلور بله، آل ديمه مئش
 آرادان گوئورولورلر. ۲۱ تاري گوزلرئي
 ائسانلارين يولوندان چكئر؛ آديقلاري
 هر قديمي گورور. ۲۲ اله قارائليق

يوخدور، اله ظولت يوخدور كي،
 شرارت ادنلر اورادا گئزلنه بئلسئلر.
 ۲۳ تارينين احتياجي يوخدور كي،
 ائساني ائمتاحان اتسن و موحاكئمه
 اتمك اوچون اونو حضورونا گتئرستن.
 ۲۴ تفتئش اتمه دن، گوجلو ائسانلاري
 قيرير، يرلرئنه اوژگه آداملاري قويور.
 ۲۵ چونكي اونلارين ائشئرئي بئئر، بئر
 گجه اونلاري ييخير، اونلار آزلئرلر.
 ۲۶ پئسلكلري اوزوندن اونلاري اله تنبه
 ادئر كي، هامي گوره بئلسئن. ۲۷ چونكي
 اونا تابع اولماقدان دؤندولر، يوللارينين هچ
 بئرئي سايماديلار. ۲۸ اله كي، يوخسولون
 فريادي اونون حضورونا چاتدي،
 فاغيرلارين فرياديني اشئندي. ۲۹ آما اگر
 تاري ساكئت قالسا، كم اونو محكوم
 اده بئر؟ اگر او، اوزونو گئزلتسه، كم
 اونو گوره بئر، او هم بئر مئلت، هم
 ده بئر نفرئن اوستونده دئر. ۳۰ اله كي،
 دئسسئر آدام سلطنت اتمه سن، خالقا تله
 قورماسين. ۳۱ مگر بئر تاري دئيه بئلب
 كي، جزامي چكدم، داها پئسلك
 اتمه رم؟ ۳۲ گورمه دئيمي سن منه

۱۶ اگر گونا ده سن، بونون تارپا نه
 زئياني دیر؟ اگر تقصیرلرن چوخالا، اونا
 نه اده جک؟ ۱۷ اگر صالح اولاسان، اونا
 نه ورئرسن؟ يا دا ائندن نه يي آليب
 گؤتورور؟ ۱۸ شرارتن آنجاق سننن کئمي
 ائنسانلارا زئيان وورور؛ صالحلئئن ده
 انئسان اوولادي اوچوندور. ۱۹ انئسانلار
 ظولمون چوخلوغوندان فریاد ادئرلر؛
 گوجلورلرن ائندن کؤمک اوچون
 باغیرلار. ۱۰ اما دئین یوخدور کي،
 «منی یارادان تاري بس هاني، هاني بئزه
 گجه لر نغمه لر اوخوتدوران؟» ۱۱ او بئزه
 ير اوزونون حیوانلاریندان داها چوخ
 اؤیره دئر، بئزه گؤیده کي قوشلاردان
 داها چوخ حکمت ورئر. ۱۲ اورادا
 اونلار فریاد ادئرلر، لاکئن تاري پئس
 آداملارین تکبورو اوزوندن جاواب
 ورمئر. ۱۳ اصلئنده تاري باطل فریادا
 قولاق ورمز، قادئر-مطلق اونا
 اهمئیت ورمز ده. ۱۴ بس نه قدر آرسني
 ائندر کي، اونا «گؤرمورم» دئرسن؛
 داعوان اونون حضوروندا دیر، اونا
 گرک گؤزلیه سن. ۱۵ ائندي کي، اونون

گؤرسد؛ حاقسزلیق اتمئش اولسام دا،
 بئر داها اتمه رم. ۳۳ اونا آدیغین حالدا،
 مگر سنه کفنن ائسته ن عوضی وئر؟
 چونکي من یوخ، سن گرک بچه سن.
 اونا گوره ده بئلدئینی منه اعلان ات.
 ۳۴ عاغیل صاحب لری، منی ائندن
 حکمتلی آدام منه دئیجه جک؛ ۳۵ ایوب
 عاوام-عاوام دانیشر، سؤزلرئئن معناسی
 یوخدور. ۳۶ پئس آدام کئمی جاواب
 وردئی اوچون، قوي ایوب، آخیراجاق
 ائمتاحان ادئلئن. ۳۷ چونکي گونا هینا
 عوصیان دا آرتیر، آرامیزدا آل چالیب
 تارینی رئشخند ادئر، تارینین ضدئنه
 دانیشدیجه دانیشر.

۱ الہو سؤزونه داوام ورتب
 ۳۵ ددی: ۲ "آیا بونو ائصاف
 ساییرسان؟ دئرسن: من تاریدان داها
 چوخ صالحم؟ ۳ هم ده دئرسن:
 بونون منه نه فایداسی اولاجاق؟ گونا
 اتمه سم، نه قازانجیم اولاجاق؟ ۴ من
 سنه جاواب وره رم، هم سنه، هم ده
 دوستلارینا. ۵ گؤیلره باخ و گور؛ نظر
 سال باشینین اوستونده کي بولودلارا.

قضي تنبه اتمئ، تقصئرئ چوخلوغونا
 دا بانحير، ۱۶ ايوب آغزيني بوش
 يره يورور، عاوام-عاوام دانيشديقجا
 دانيشير.

۳۶

۱ الٰهه سؤزونه داوام
 ورب ددي: ۲ "بئر آز
 داها منه دؤز، سنه گؤرسده جيم كي،
 تاري باره ده ديئله جك چوخ سؤز
 وار. ۳ گنش معلومات ييغاچاغام،
 يارادانما حاق وره جيم. ۴ آرخاين
 اول كي، سؤزلرم يالان ديئل؛ سنئن
 يانيندا داياتان معرفتده كامل بئر
 آدامدير. ۵ باخ، تاري گوجلودور،
 لاكن هچ كسي خور گؤرمز. عاغيلين
 قووتنده گوجلودور. ۶ پئس آداملاري
 ياشاتماز، آما فاغيرلارين حاقيني ورر.
 ۷ صالح آدامدان گؤزونو چكمز، اونو
 پادشاهلارلا تخته اوتوردار، ابده كمي
 اوجالار. ۸ اگر زنجئرله نئب، بدبختلك
 ائپلرئنه توتولوش اولسالار، ۹ او
 زامان اونلارا عمل لرئني و تقصئر لرئني
 بئلدئرر، بئلدئرر كي، تكبورلو رفتار
 ادبئر. ۱۰ قولقلاريني تادئبه آچار،

پئسلئكدن دؤئمهلرئني امر ادر. ۱۱ اگر
 قولاق آسالار و اونا خئدمت ادهلر،
 گونلرئني خوشبختلكده، ائللرئني ده
 ياخشيليقدا ياشارلار. ۱۲ آما اگر قولاق
 آسماسالار، قيلينجلا محو اولاجاقلار،
 و معرفتستز اوله جكلر. ۱۳ تاريستزلار
 اوركلرئنده كئن ساخلاييرلار؛ اونلاري
 باغلاديغي زامان دا كؤمك اوچون
 باغيرميرلار. ۱۴ جاوانليقلاريندا اولوب
 گدرلر، و حياتلاري فاستقل آراسيندا
 محو اولار. ۱۵ ذئل لري ذئللكلرئندن
 قورتارار، دارليق زامانيندا قولقلاريني
 آچار. ۱۶ بلي، سني دارليغين ائچئندن
 چيخاردار؛ گنش بئر يره، ياغي يمكلرله
 بزئمئش سوفريه چيخاردار. ۱۷ آما سن
 شر آدامين داعواسي ائله دولوبسان،
 حؤكم و عدالت سني اسئر ادئب.
 ۱۸ دئقتلي اول كي، قضب سني لاغ
 ادن بئر آداما دؤنده رهمه سنن، فئديه نئن
 بؤيوكلويو ده سني آزيديرماسين. ۱۹ مگر
 فريادين و يا قووتئئن بوتون گوجو
 سني دارليقدان قورتارار؟ ۲۰ او گجه يه
 آرزو چكمه كي، خالقلار يرلرئنده محو

اولولار. ۲۱ دتقتي اول كي، شرارته
 دؤئميه سن؛ چونكي سن بونو ذئتل
 اولماقدان داها چوخ سچئسن. ۲۲ باخ،
 تاري اؤز قووتئنده اوجالير. اونون كئمي
 موعلئم كئم وارا؟ ۲۳ اونون يولونو كئم
 اونا امر ادئب؟ كئم اونا «حاقسيزليق
 ادئسن» دئيه بئلر؟ ۲۴ خاطيرلا
 كي، اونون ائشئي تعرتفليه سن؛
 ائنسانلارين نغمه لرله اوخودوغو
 ائشيني مدح اتمه لي سن. ۲۵ بوتون
 خالق اونو گؤروب، هامي بو ائشله
 اوزاقدان باخير. ۲۶ دوغرودان دا تاري
 بؤيوك دور، اونو تانيميريق؛ ائلرئئن ساييني
 آراشديرماق اولماز. ۲۷ سو دايجيلاريني
 يوخاري چكر، بوخاريندان ياغيش
 ياغديرار. ۲۸ بو ياغيشلار بولودلاردان
 توكولور، آداملارين باشينا بوللوقلا
 سپئلئر. ۲۹ بولودلارين نجه ياييلماسيني،
 اونون چاديرنين گورولتوسونو كئم آنلايا
 بئلر؟ ۳۰ باخ، اطرافيندا شمشكلرئني
 چاخديرير، دهنزن دئئني دولدورور.
 ۳۱ چونكي خالقلارا بونلارلا حؤكم
 ادر؛ يئيه جكلرئني بوللوقلا اونلارا وِرر.

۳۲ آلرئني شمشكله اؤرت، و اونا امر
 ادر كي، هدفه ديسئن. ۳۳ گورولتوسو
 طوفانين گلگه جيئنندن خبر وِرر، حتا
 مال-حيوانلارا دا اونون ياخينلاشماسيني
 بئلدئرر.

۳۷

۱ بونا دا اوره يم چير پينير،
 يرئندن اويناير. ۲ ائشدئن!
 گورولده ين سسئي، آغز يندان چيخان
 هارايي ائشدئن. ۳ شمشه يئني بوتون
 گؤيون آلتينا سالير، يرئن هر طرفئنه
 گؤنده رر. ۴ داليسيچا نعه چكئر،
 عظمتي سسي ائله گورولداير. سسي
 ائشدئنده ده شمشه يئنن قاباغيني
 آلير. ۵ تاري سسي ائله عجب بئر
 شككده گورولداير؛ آنلايا بئلمه دئئئمئر
 بؤيوك ائشله گورور. ۶ قارا دئر: يره
 ياغ! ياغيشا و شئدتي ياغان ياغيشا
 دئر: شئدتي توكول! ۷ هر كسن آئني
 ائشدن ساخلاير، اله كي، ياراتديغي
 بوتون ائنسانلار اونون ائشئي بئلسئلر.
 ۸ حيوانلار يووالارينا چكئلرلر؛ اؤز
 يرلرئنده قاليرلار. ۹ اوتاغيندان فيرلانان
 يل گلئر، داغيلان يل لرئندن ده

منم دانیشماق ائستمه یئم گرک اونا
 خبر ورتلسن؟ مگر اولار کي، ائنسان
 اودولماغینی ائسته سن؟ ۲۱ کولک
 قورتارندا، گویو تمزله ینده، گویده
 پارلایان ائشیغا هچ کئم باخا بئلزم.
 ۲۲ شمآلدان قیزیل شووکتی ائله گلئر،
 تاري هیبتلی عظمتمئنده گلئر. ۲۳ بئر
 قادری-موظلتي تاپا بئلهرئک؛ قودرت
 و عدالتده او، بویوکدور. صداقتئن
 چوخلوغوندا او، هچ حاقسزلیتی اتمز.
 ۲۴ اونا گوره ده، ائنسانلار اوندان
 قورخورلار، او، اورکلرئنده حاکمیلی
 اولانلارا دا باخماز.”

۱ او زامان رب فیرلانان
 ۳۸ یل ائچئندن آیوبا جاواب
 ورتب ددی: ۲“ بو کئمدئر کي،
 معرفتسنئر سؤزلره مشورتی قارالدير؟
 ۳ ائندی کئشی کئمی بلئنی باغلا؛
 سندن سوروشاچام، سن ده منه
 جاواب وره جکسن. ۴ یرئن بوئوره سئنی
 من قویارکن، سن هارادایدین؟ ده
 منه، اگر آنلاغین وار. ۵ ائندی کي،
 بلئرسن، ده گوروم اونون اولچوسونو

سویوق. ۱۰ تارینین نفسی سولاری
 دوندورور گئئش سولار بوز باغلا ییرلار.
 ۱۱ بولودلاری نمله یوکله یئر، شمشه یئنی
 اولارین ائچئندن یاییر. ۱۲ اونون
 رهبرلیی ائله دؤنوب فیرلانیرلار، اله
 کي، یر اوزونده اونون امر ائدئکلرئنی
 یرئنه یترسئلر. ۱۳ ائستر تنبه اوچون،
 ائستر دئاری اوچون، ائستر سوگئسی
 اوچون بونون باش ورمه سئنه باعث
 اولور. ۱۴ بونو اشئت، آیوب: دایان و
 تارینین عجایب ائشئرئنی بئر دوشون.
 ۱۵ آیا بلئرسن کي، تاري بولودلارینا
 نجه نئظام قویور، شمشکدن نجه
 اود چیخاردير؟ ۱۶ آیا بولودلارین
 تارازلیغینی، معرفتده کامل اولانین
 عجایب ائشئرئنی بلئرسن؟ ۱۷ جنوب
 یلی، دئاری ساکت ادن واخت،
 سن کي، ائستدن پالتاریندا حالدان
 گدرسن، ۱۸ آیا سن ده اونون کئمی
 گوی قوبه سئنی توکمه بورونج آیناسی
 کئمی سره بلئرسن؟ ۱۹ ده بئر اونا
 نه دئیک؛ چونکی قارائلیق سببئندن
 سؤزوموزو سیرایا دوزه بئلهرئک. ۲۰ آیا

گۆزه گۆرونور. ۱۵ پئس آداملارین
 ائشيعي باتيريلار، قالدیردیقلاری
 قوللاری سینار. ۱۶ هچ اولوب دهنزن
 منبعلرته بئر گده سن؟ درئلرن
 دبئنده بئر گره سن؟ ۱۷ اولوب اولوم
 قاپلاری سنه گۆرسه دئلسن؟ ظولت
 کۆلگه سنئن دروازالارینی گۆروبسن؟
 ۱۸ دونیانین گنئشلیتی آنا بیسان؟
 ده گۆروم، اگر بوتون بونلاری
 بئلرسن. ۱۹ ائشيق مسکننه گدن
 یول هارادادیر؟ قارانلیغین اوتوردوغو
 یر هارادادیر کی، ۲۰ آلیب اونلاری
 یرلرته آپاراسان؟ مگر اولرئین یوللارینی
 بئلرسن؟ ۲۱ البته کی، بئلرسن، چونکی
 او زامان دوغولموشدون! سن چوخ
 ائل لر یاشاییسان! ۲۲ هچ اولوب قارین
 آنبارلارینا بئر گره سن؟ دولونون
 آنبارلارینی بئر گۆره سن؟ ۲۳ من
 اونلاری دارلیق زامانی اوچون، جنگ
 و موحاربه گونلری اوچون ساخلا بیرام.
 ۲۴ هانسی یوللا ائشيق یاییلار؟ شرق
 یلئن آسدی یر هارادادیر؟ ۲۵ کم
 سل لر اوچون آرخ، ائلدیریم اوچون

کم قویدو؟ یا دا اولچو خطئی اونون
 اوستونه کم چکدی؟ ۶ پایلاری نه یئن
 اوستونه قویدو؟ کونج داشینی کم
 قویدو؟ ۷ او زامان سحر اولدوزلاری
 بئرلکده اوخویوردولار و تارینین
 بوتون اوولادلاری شادلیقدان هارای
 چکئردئلر. ۸ دهنز بطندن چیخیب
 فیشقیرارکن، اونو قاپلار آراسیندا
 کم باغلادی؟ ۹ او زامان کی،
 بولودلاری اونا پالتار ائدم، اونو
 قالین قارانلیقدا قونداق ائدم؟ ۱۰ او
 زامان کی، سرحدئی اونا چکدم،
 قاپلارینی و چفته لرئی قویدوم؟
 ۱۱ او زامان کی، ددم: بورایا قدر
 گله جکسن، آرتیق یوخ، و سنئن
 مغرور شپه لرئن بورادا دایاناجاق؟
 ۱۲ عۆمرونده اولوب سحره امر اده سن
 شفقه یرئی گۆرسده سن؟ ۱۳ بله
 کی، یر اوزونو اوچلاریندان توتسون،
 شر آداملاری اوستوندن سئلکئب
 آتسین؟ ۱۴ اونون شکلی دیشئر، مؤهور
 وورولاندا پالچیقدا عکسی قالان
 کئی، پالتاردا کی قیریشلار کئی

آنلاق وردی؟ ۳۷ کَم بولودلاري
 حَكْمَتله سايا بئلر؟ گؤيلرن کوپلرئني
 کَم بوشالدا بئلر؟ ۳۸ او زامان كي،
 تورپاق قورو پالچيق کَمي برکله يئر. و
 کَسکلر بئرئنه ياپيشير؟ ۳۹ آيا دئشي
 شئر اوچون شُکاري سن اوولاييرسان
 و يا جاوان اصلانلارين آجلىقلارين
 سن دويورورسان، ۴۰ او زامان كي،
 يووالاريندا اوتورورلار، و يا مشه لئکده
 کَمنده ياتيرلار؟ ۴۱ قارغايا يمه يئني کَم
 حاضيرلاير، او زامان كي، بالالاري
 تارينين درگاهينا باغيريلار، و يملکري
 اولماديغينا گوره آوارا گزئرلر؟

۱ آيا داغ کچي لرئشن
 ۳۹ نه واخت دوغدوغونو

بئلرسن؟ مارالارين بالالارين
 دوغدوغونا باخييسان؟ ۲ آيا اونلارين
 بويلو اولان آيلارين سايا بئلرسن؟
 دوغاجاق واختلارين دا بئلرسن؟
 ۳ دئره دوشوب بالالارين دوغارلار،
 آغري لاردان قورتارار. ۴ بالالاري
 چؤلده بؤيووب گوج آلا، گدر،
 گري قايتماز. ۵ چؤل ايشيني کَم آزاد

يول آچدي كي، ۲۶ آدام اولمايان
 دئيار، انسان ياشامايان چؤلري
 سولاسين؟ ۲۷ صحرالار-بئابانلار
 دويونجا سو ائچسن، و يردن ياشيل
 اوت گؤيرتسن؟ ۲۸ آيا ياغيشين آتاسي
 وار؟ شخ دايجيلارين کَم ياراتدي؟
 ۲۹ بوز کَمئن بطنندن چيخيب؟
 گؤيدن دوشن شاختاني کَم دوغوب؟
 ۳۰ سولار نه زامان داش کَمي برک
 اولور؟ درئلرن اوزو نه زامان دونور؟
 ۳۱ آيا ثوريا اولدوزلارين زنجئرله
 باغلايا بئلرسن؟ جبارين باغلارين آچا
 بئلرسن؟ ۳۲ آيا هر بورجو اؤز واختيندا
 چيخاردا بئلرسن؟ و يا دوبي-اکبري
 اوغوللاري ائله بئرئکده هئدايت اده
 بئلرسن؟ ۳۳ آيا گؤيلرن قانونلارين
 بئلرسن؟ ير اوزونه اولارين حاکمئيتئني
 قورا بئلرسن؟ ۳۴ آيا سسئي بولودلارا
 اوجالادا بئلرسن، اله كي، سو سلي
 سني بوروسون؟ ۳۵ آيا شمشکلري
 گؤندر بئلرسن، اله كي، گدئب سنه
 دسنلر: باخ، بوراداييق؟ ۳۶ اورهيه
 کَم حَكْمَت قويدو؟ و يا ذهنه کَم

قالار. ۱۶ بالالاري ائله قسوتله رفتار
 ادر، ايله بئل كي، اوزونونكو ديئل لر.
 چكديي زحمتن بوشا چيخماسيندان
 قورنماز. ۱۷ چونكي تاري اونا حڪمت
 ورمه يئب، اناقادان دا اونا پاي
 ورمه يئب. ۱۸ اما گئنه ده قاقماق
 اوچون قاناد اچاندا هم آتا، هم ده آتلي يا
 گولر. ۱۹ آيا آتا، گوجو سن ورئرسن؟
 بوينا دا يالالي قويان سنسن؟ ۲۰ آيا
 اونو چيئرته كمي سيچرادان سنسن؟
 اونون شووكللي كئشمه سي سهلمي دئر.
 ۲۱ آياغينين ديرناغيني دره ده يره چيرپار،
 قووتندن كف ادر، سئلاحي لارين
 قاباغينا چيخار. ۲۲ قورخويا گولر، هچ
 بئر شيدن قورنماز، قيلينج قاباغيندان
 دا دؤنمز. ۲۳ اونون اوستوندن اوخ،
 پاريلدايان نئزه و مئزراق شمشك كمي
 چكر. ۲۴ هيجان و قضيله يري-يوردو
 قاپار، گره ناين سسي گلئتكده يرئدن
 دئك آتيلار. ۲۵ گره ناي چالينان
 واخت "هئيا" ديئب كئشنه ير،
 موچارئبه نئن ائيسئي، سركرده لرئن
 قيشقيرتيسيني، دؤيوشون نعره سئي

بوراخدي؟ وحشي ائشه يئن باغلاريني
 كم آچدي؟ ۶ اونا چؤل لري مسكن من
 وردئم، شور چؤل لري اونا يورد ادم.
 ۷ شهرئن قالا باليغينا گولر، ناخيرچينين
 دا هاي-كويونو ائشمز. ۸ گزديي تپه لر
 اونون اوتلاغي دير. هر جور ياشيل
 گوئرئني آختارار. ۹ آيا چؤل اوكوزو
 راضي اولار كي، سنه ائشه سن؟ آيا
 گجه ني سنن آخوروندا قالار؟ ۱۰ آيا
 جوت سورمك اوچون اونو جوته قوشا
 بئلسن؟ آيا سنن دالينجا دره لرده شيريم
 اچا بئلر؟ ۱۱ آيا اونون حدسئر گوجونه
 بل باغلايا بئلسن؟ اونا آغير ائش
 گوردوره بئلسن؟ ۱۲ آيا اونا اعتبار
 اده بئلسن كي، اكنئتن محصولونو
 داشيسين، اونو خرمنه بيغسين؟ ۱۳ دوه
 قوشو قانادلاريني شادليقلا چيرپار،
 لاكن اونو ليله يئن قانادي و پرلري
 ائله موقايئسه اتمك اولماز. ۱۴ يرده
 يومورتالايير، اونلاري توز-تورپاق
 اوستونده قيزديرير. ۱۵ ياديندان
 چيخاردير كي، بئر آياق اونلاري آزه
 بئر، چؤل حيوانلارينين آياغي آلتيندا

اوزاقدان حئس إدِر. ۲۶ مگر قيرغي سنن حئكمتئنه اوچور، قانادلاريني جنوب طرفته آچير؟ ۲۷ مگر قارتال سنن امرلئنه گؤيه قالخير، يوواسيني اوجالاردا قورور؟ ۲۸ قايدا ياشيار، قاينين اوجوندا، قاينين چاتلاقلاريندا مسكن توتار. ۲۹ شكاريني اورادان آختارار، گؤزلي اونو اوزاقدان گؤرر. ۳۰ بالالاري قان سومورر؛ لشر هارادا اولسا، او دا اوراددير.

۴۰

۱ سوزا رب ايوبا ددى: ۲ "مگر تنبه لاييق اولان ادام قادري-موظقله موباحئته اده بئر؟ قوي بونا تاريني مذمت ادن جاواب ورسن." ۳ او زامان ايوب ربه جاواب ورئب ددى: ۴ "باخ، من ذئلل بئر ادامام، سنه نه جاواب ورئم؟ آغزيمي آئمله توموشام. ۵ بئر دفة دانيشديم، داها جاوايم يوخدور، آرتيق ائكئنجي دفة نه دانيشيم." ۶ او زامان رب فيرلانان يلئن اچئندن ايوبا جاواب ورئب ددى: ۷ "ائدي كئشي كئمي بلئني باغلا؛ سندن سوروشاجام، سن ده منه

جاواب وره جكسن. ۸ آيا عدالتئمي هچ ساياجاقسان؟ مني محكوم اده جكسن كي، اوزونو حاقلي چيخارداسان؟ ۹ آيا تارينين قولو كئمي قولون وار؟ آيا اونون سسي كئمي سن ده گورولديه بئلسن؟ ۱۰ اگر بله دئر، اوزونو شوؤكت و حئشمته بورون، حؤرمت و عظمته گيئن. ۱۱ قوي قضبئئن آووو ساچسين، بوتون مغرور آداملارا باخ و اونلاري آچالت. ۱۲ بوتون مغرور آداملارا باخيب، اونلاري آشاغي إندئر. پئس آداملاري اولدوقلاري يرده تپئئنئن آلتينا سال. ۱۳ هاميسيني بئرئكده تورباق آلتيندا باسدير؛ اوزلرئي گئرلي يرده كفته بورو. ۱۴ او زامان من اوزوم ده قبول ادهرم كي، سنن صاغ آئن سنه نئجات وِرر. ۱۵ سنئنه بئرئكده ياراتديغيم بهموتا بئر باخ، او كوز كئمي اوت پيئر. ۱۶ گور بلئنده نه قدر گوج وار، قارين عضله لري نجه مؤحكمدئر. ۱۷ قويروغونو سئدر آغاجي كئمي دئكر، بودلارينين وترلي بئرئئنه هؤرولوب. ۱۸ سوموكلري بورونچ

لوله لري كښي دڼر، قايرغالاري، اله
 بل، دمڼر تڼرلر دڼر. ۱۹ تارنين بؤيوك
 عملرئښن باش اثري اودور، آنجاق
 اونو يارادان دير كي، قيلنجلا اونا
 ياخيلاشا بڼلر. ۲۰ تپه لر محصوللاريني اونا
 ورڼرلر، چؤلون بوتون حيوانلاري يانيندا
 اوينا شيرلار. ۲۱ سوزانباقلارينين آلتيندا،
 قاميشليقلارلا اورتولو باتاقليلاردا
 ياتار. ۲۲ سو زانباقلاري اوستونه
 كؤلگه سالار، دره نښن سؤيودلري اونو
 دؤوره لير. ۲۳ چايلار قايناشادا، او
 قورخماز؛ اوردون چايي بوغازينا چاتسا
 دا، آرخاين دير. ۲۴ گؤزلري آچيق
 ائگن كڼم اونو توتا بڼلر؟! كڼم اونو تله يه
 ساليب بورنونو دښه بڼلر!؟

۴۱

۱ آيا لئوياتاني باليق
 قارماغي ائله چكه بڼلرسن؟
 و يا دئښني قايتانلا باغلايا بڼلرسن؟
 ۲ آيا بورنونو ائپ تاخا بڼلرسن؟ قارماقلا
 چنه سئني دلّه بڼلرسن؟ ۳ آيا سنه
 دښه لرله يالوارار؟ سننله يوموشاق سؤزلر
 دانيشار؟ ۴ آيا سننله عهد باغلار كي،
 همښه لئك سنن قولون اولسون؟ ۵ آيا

اونونلا دا، بڼر قوشلا اوينا ديغين كښي،
 اوينايا بڼلرسن؟ بوينا ائپ باغلاييب
 اونو قيزلارين اوچون آبارا بڼلرسن؟ ۶ آيا
 تاجرلر اونو آلب ساتارلار؟ آراريندا
 اونو بؤلوشرلر؟ ۷ آيا دڼر سئني چنگلرله،
 باشيني دا باليقچي نښترلري ائله دولدورا
 بڼلرسن؟ ۸ ائني اوستونه بڼر قوي؛ نه
 مبارزه يه دوشه جيئي تصور ات؛
 اوندا بو ائشي بڼر داها ائمزسن. ۹ باخ،
 اونو توتماق ائستيه نښن اومئدي بوشدور؛
 مگر اونون بڼر گؤرونوشو آدامي بيخماز؟!
 ۱۰ اونو اوياتماق اوچون هچ كښمه
 جسارت يوخدور. بس كڼم منم
 قاباغيمدا دورا بڼلر؟ ۱۱ كڼم منه بڼر
 شي ورئب كي، ائدي گرگ گري
 قايتاريم؟ گؤيون آلتيندا اولان هر شي
 منم دڼر. ۱۲ سؤزومو كښمه يئب اونون
 عوضولرئندن، قودرتئندن و گؤزل
 گؤرونوشوندىن دئيه جيم. ۱۳ اونون
 ائكي قات زڼر هئني كڼم دښه بڼلر؟ ائكي
 چنه سئني آراسينا كڼم جئلوو تاخا
 بڼلر؟ ۱۴ اوزونون قاپلاريني كڼم آچا
 بڼلر؟ دڼلرئښن اطرافي دهشتلي دڼر.

۲۸ کامان اوخو اونو قاپچیردا بئلمز؛
 اونا آتیلان ساپاند داشلاری سامانا
 دؤنر. ۲۹ دینکلری کولش چؤپو سانیر،
 مئزراقین وییلتیسینا گولور. ۳۰ قارنینین
 آلتی ائی ساخسی پارچاسی کئمی دئر،
 پالچیق اوستوندن سورونن ائی جیرجیر
 کئمی ائز قویور. ۳۱ درئئکلری بئر
 قازان کئمی قاینادیر، دهنزی عطئر
 کوبونه دؤنده رئر. ۳۲ آرخاسیندا پارلاق
 بئر ائز بوراخیر؛ درئئکی ائئسان آغاران
 ساچا اوخشادیر. ۳۳ یر اوزونده تایی
 یوخدور، قورخوسوز بئر مخلوقدور. ۳۴ هر
 اوجا شی گؤرور؛ بوتون تکبورلوره او
 پادشاه دیر.”

۱ او زامان ایوب ربه
۴۲ جاواب ورتب ددی:
 ۲ “بئلم، سن هر شیہ قادئرسن،
 قصد ائدئکلرئنه مانع اولماق اولماز.
 ۳ سوروشدون: «بو کئمدئر کی،
 معرفتسنئر سؤزلره مشورتی قارالدير؟»
 دوغرودان دا کی، آنلامادیغیم شیلردن،
 آغلیما سیغمایان عجایبیلردن دانیشدیم.
 ۴ بویوردون: «ائدی قولاق آس،

۱۵ کوره بی قوبه لی قانخانلارا اوخشاییر،
 بئر بئرئنه مؤحکم باغلانیب. ۱۶ بئر بئرئنه
 او قدر یاخین باغلانیبیلر کی،
 آرالارینا هاوا بله کچمز. ۱۷ بئر بئرئنه
 یاپیشیق دیرلار، بئر بئرئنه اله یاپیشیبیلر
 کی، اصلا آیریلمازلار. ۱۸ آسقیراندا
 اود سیچراییر، گؤزلری سحر ائشیغی
 کئمی پار-پارینیر. ۱۹ آغزیندان آلولو
 مشعل لر چیخیر؛ اود قورلاری سیچراییر.
 ۲۰ برونونون دئشکلرئندن توستو
 چیخیر، اله بئل قازان قایناییر، قامیش
 یانیر. ۲۱ نفسئندن کؤمور لر کؤزه لئر،
 آغزیندان آلو چیخیر. ۲۲ قووت اونون
 بوینوندا ساکن دئر، دهشت ده قاباغیندا
 اویناییر. ۲۳ آتئئن قاتلاری بئر بئرئنه
 یاپیشیب، اوستونه اله بئئئشئب کی،
 اصلا تر پئمز. ۲۴ اورهی داش کئمی
 برکدئر، دئیرمانین آلت داشی کئمی
 برکدئر. ۲۵ قانخاغیندان گوجلور تئیرهیر؛
 دهشتدن حالدان گدرلر. ۲۶ قیلینج اونا
 یتئشسه ده، فایدا سیزدیر، نزه، تئر، و
 مئزراق دا. ۲۷ دمئری سامان چؤپو،
 بورونجو ده چوروموش اودون ساییر.

دانشا جاغام؛ سندن سوروشا جاغام، سن
 ده منه جاواب وره جکسن.» ۵ سنن
 ائندي گۆزلرم سني گۆروب. ۶ اونا
 گۆره اۆزومدن زهلم گدئر، تورپاقدا،
 حاقيندا قولاقلاريملا اشتمئشدم، اما
 كولون ائچئنده تۆبه ادئرم.»

نتیجہ^۷ رب ایوبا بو سۆزلری دئیندن
سونرا، تیمانیلی الثفزه ددی: "قضیم سنن
ضدئته و ائکی دوستلارینین ضدئته
آلویلا نیب. چونکی سئز قولوم ایوب
کئمی منم حاقیمدا دوغرو اولانی
دمه دئئز.^۸ ائندی اؤزونوز اوچون یدی
گامیش و یدی قوچ آیب قولوم ایوبون
یانینا گدئ و اؤزونوز اوچون یاندرما
قوربانینی تقدیم ادئن. قولوم ایوب
سئزن اوچون دوعا اتسن. من ده
اونون دوعاسینی قبول ادئب، سئزئله
آخماق لیغینیزا گؤره رفتار اتمرم؛ چونکی
سئز قولوم ایوب کئمی منم حاقیمدا
دوغرو اولانی دمه دئئز." ^۹ بلجه تیمانیلی
الثفز، شواخلی بئلد و نعماتلی صوفر
گدئ ربئن اونلارا ددئکلرئنی یرئنه
یتئردئلر؛ و رب ایوبون دوعاسینی قبول
اددی. ^{۱۰} ایوب دوستلاری اوچون
دوعا ادندن سونرا، رب اوندان
آلیندیقلارینی اونا گری قایتاردی؛ رب
ایوبا بوتون قاباکی مالیندان ائکی قات
آرتیق مال- دؤولت وردی. ^{۱۱} ایوبون
بوتون قارداشلاری و باجیلاری و بوتون
اولکی آشنالاری اونون یانینا گئب
اوتنده اونونلا چؤرک یدئلر و اونون

PSA

۱ نه اوچون مئتلر قايناشيرلار،
 طايفالار باطل فئكتله شئرلر؟

۲

۲ دونيانين پادشاهلاري قانچيرلار،
 امئرلر بئر بئرئ ائله ربئن ضدئنه،

اونون مسح اتدئئنن ضدئنه
 مصلحتله شئرلر؛ ۳ دئرلر: "گئئن

اونلارين زنجئرلئني قيراق،
 اوستوموزده كي زنجئرلئني آتاق."

۴ لاكئن گوئلرده ساكئن اولان
 گولور؛

پروردئگار اونلاري ائستيزا ادئر. ۵ او
 زمان رب حئدي ائله اونلارلا

دائيشاجاق،

قضبله اونلاري قورخويا سالاجاق؛
 ۶ رب دئر: "من اوژ پادشاهيمي

موقدس داغيم صحيون اوستونده
 قويموشام." ۷ من ربئن امرئي اعلان

ادهجيم؛

او منه ددي:

"سن منئم اوغلومسان. بو گون من سنه
 آتا اولدوم. ۸ مندن ائسته،

من مئتلري سنه مئراث ورهجيم،

۱ خوش او آدامين حالينا كي،
 پئس آداملارين مشورتئنده
 گزمز،

گوناهكارلارين يولوندا دورماز، ائستيزا
 ادئرئن مجلئسنئده اوتورماز؛

۲ لاكئن ربئن شرئعتئندن حظ ادر،
 گجه- گوندوز اونو درئن دوشور. ۳ او،

سو آرخلارينين يانيندا اكلئش آغاج
 كئمي دئر كي،

باريني اوژ واختيندا وور.

اونون يارپاغلي سولماز،

اتدئي هر ائش ياخشئي گدر. ۴ پئس
 آداملار بله ديئلر؛

سامان چؤپو كئمي دئرلر كي، يل
 اونلاري سوووروب آپارار. ۵ اونا

گؤره پئس آداملار موحاكئمه ده،
 گوناهكارلار صالحلرئن آراسيندا

دورماياجاقلار. ۶ چونكي صالحلرئن
 يولو ربئن نظرئنده دئر؛

آما پئس آداملارين يولو محو اولاجاق.

یر اوزونون دؤرد بوجاغینی سنه مولک
وره جیم. ۹ اونلاری دمئر دینکله
قیراجاقسان،

کوزه گر قابلاری کئمی اونلاری تئکه-
تئکه اده جکسن. ۱۰ ائدی ای
پادشاهلار، عاغیلی اولون!

ای دونیانین حاکم لری، عبرت آلین!
۱۱ ربّه قورخو ائله قوللوق ادئن،
تئره یه-تئره یه شادلیق ادئن. ۱۲ اوغولو
اوپون کی، قزبلنمه سن،

یوخسا توتدوغونوز یولدا محو اولار سینیز،
چونکی آز قالیب قزبلنسئن.

بختور بوتون اونا پناه آپارانلار!

۳ یارب، دوشمنلرئم نه قدر
چوخدور!

ضدئمّه قانخانلار، نه قدر چوخدور!
۲ منئم باره مده چوخ آدام دیتز:

“تاریدان اونا نجات یوخدور.” سلا ۳ آما
یارب،

سن منئم قانخانیمسان،
منئم عزتئم!

باشیمی اوجالدان سنسن. ۴ اوجا سسله
ربی چاغیریرام،

اؤز موقدس داغیندان منه جاواب
ورئر. سلا ۵ اوزانیب یاتیرام، گئنه
اویانیرام،

چونکی رب منی ساخلاییر. ۶ هر یاندان
منی دؤوره لهین مثلر نغردن ده
قورخوم یوخدور! ۷ یارب قانخ!

تاریم منه نجات ور،
چونکی هامی دوشمنلرئمئن چنه سننه
وورارسان،

پئس آداملارین دئش لرئی
سسیندیر ارسان. ۸ نجات ربه دئر،

برکتئن خالقینین اوستونده اولسون! سلا
۱ سنی چاغیران واخت منه

۴ جاواب ور،
ای صالح تاریم!

دارلیقدا اولان زامان منی گنئشلئیه
چیخارت.

منه یازیغین گلستن و منئم دوغامی اشئت.
۲ ای انئسان اوغوللاری،

نه واختا کئمی عزتئی نجالته
دؤندرّه جکسنئر؟

نه واختا کئمی باطل شیلری
سوه جکسنئر؟

يالاني آختاراجاقسينيز؟ سِلا ۳ بئائن كي،
رَبّ موتقى آدامي اوزو اوچون
آيريب.

رَبّي چاغيرديغيم زامان، او، منم سسئمي
اشئدر. ۴ بئترهين و آرتيق گوناھ
اتمهيئن.

ياتاقلارينيزدا اولان زامان اوره يئنئري
درئن آراشديرين،

ساكت اولون. سِلا ۵ صالحلئك
قوربانلاريني تقدّم ادئن،

رَبّه اعتماد ادئن. ۶ چوخ آدام ديئر:
“كَم بئزه ياخشيليق گؤرسده جك؟”

يارب، اوزونون نوروو بئزه سال. ۷ منم
قلبئمه اونلارين بول تاخيليندان،

اونلارين شراييندان داھا چوخ شادليق
ورئبس! ۸ سالامات ياتيب يوخويا

گدهرم،
چونكي يارب،

آنجاك سن ميني امئن-آمانليقدا ساكتن
ادئرسن.

۱ سؤزلرئمه قولاق ور، يارب!

۲ فغانئما باخ. فرياديمن سسئني

اشئت،

اي پادشاهيم، تاريم،
چونكي سنه دوعا ادئرم. ۳ يارب، سحر
واختي سسئمي اشئت.

سسئمي سحر واختي سنه يئنه دبئ
گؤزله يه جيم. ۴ سن پئسلئكدن
خوشلانان تاري ديئلسن.

پئسلئك سنئن يائيندا ساكتن اول بئلهز.
۵ كئبئري ائناسنلار سنئن گؤزونون

قاباغيندا دورا بئلهزلر.
سن بوتون يامانليق ادئلردن نئفرت

ادرسن. ۶ يالان دانئشانلاري محو
ادرسن.

قان تئوكن و حئيله گر آدامدان رب
ائيره نر. ۷ لاكلئن من، سنئن بول

سوگئئن سايه سنئنده،
سنئن اوئنه گلجيم.

حؤرمتله سنئن موقدّس معبدئئن
طرفئنه سجده قىلاجاغام. ۸ يارب،

دوشمنلرئمن سببئندن،
اؤز صالحلئئئنده منه رهبر اول.

يولونو منم قاباغيمدا دوزات. ۹ چونكي

اونلارين آغزئندا دوغرولوق
يوخدور؛

چونکي سوموکلرئم ٽٽره يئر، ۳ جانيم
قورخودان اسئر،

نه واختا کئمي، سن يارب؟ ۴ دؤن
يارب، جاني قورتار،

اؤز محبتئن خاطرې اوچون

مني ختلاص ات. ۵ چونکي

اؤلوب-گتمئش اولان سني آرتيق

خاطيرلاماز.

کئم سنه اولولر دئياريندا حمد اده جک؟! ۶

نالهدن جانا گلئشم؛

بوتون گجه آغلاماقدان ياتاغم ياشدير،

گؤز ياشلاريملا دؤشه يئي اسلاديرام،

۷ قم اوزوندن گؤزومون ائشيغي

سوئور،

بوتون دوشمنلرئم اوزوندن آرادان گدئر.

۸ مندن اوزاق اولون، سئز يامانليق

ادنلر،

چونکي رب آغلاماغمين سسئي

اشئدئب. ۹ رب منئم يالواريشيمي

اشئدئب؛

رب منئم دوغامي قبول ادئر. ۱۰ هامي

دوشمنلرئم اوتانا جاق،

پرئشان اولاجاق،

اورکلري هلاکلا دولودور؛

بوغازلاري آچيق قئردئر؛

دئللري ائله حئيله دانيشيرلار. ۱۰ اي

تاري، اونلاري تقصئرکار اعلان

ات.

قوي اله اؤز مشورتلرئله يئخيلسينلار.

عوصيانلارينين چوخلوغونا گؤره

اونلاري آت،

چونکي سنئن ضدئنه قانچيلار. ۱۱ قوي

سنده پناه توتانلارين هاميسي

سوئنسئ؛

قوي ابدي شادليقدان اوخوسونلار،

چونکي اونلاري سن حئفظ ادئرسن.

قوي سنئن آديني سون ائنسانلار سنده

سوئنسئلر. ۱۲ چونکي صالح آداما

سن برکت ورئرسن، يارب.

لوظفونله سئپر کئمي اونلاري حئفظ

ادئرسن.

۱ يارب، قضبئنده منه آجيقلاما،

۲ حئدئنده مني تنبه اتمه. ۲ منه

يازيغين گلستن، يارب!

چونکي آرتيق قوؤتدن دوشوشم.

منه صاغليق ور، يارب!

دۆنوب قفئلدن نجات ائچئنده
 اوتانا جاقلار.

۱ يارب، تاريم، سنه پناه گتئررم.
 قووالايانلاريمين هاميسيندان منه
 نجات ور،
 مني قورتار؛ ۲ يوخسا اصلان كئمي مني
 پارچالاياجاقلار،
 مني تئكه-تئكه اده جكلر،
 اله كي، قورتاريجيم اولماياجاق. ۳ يارب،
 منئم تاريم،
 اگر بله ائشلا اتمئشم:
 اگر اللرئمه ناحا قليق وار، ۴ اگر منئمله
 باريش ائچئنده اولان آداما يامانليق
 اتمئشم،
 يا دا سببئز دوشمني سويموشام، ۵ قوي
 دوشمن مني قووالاسين،
 قوي مني توسون،
 قوي حياتي پايمال اتسن،
 عزئتي تورپاغا قويسون. ۶ قانع،
 يارب، اوز قضبئنده قانع.
 دوشمنلرئمن قضبئئنن ضئدئنه دور.

۷ قوي مثلئرئن جاماعاتي سنئن
 اطرافينا ييغيلسين،
 اوجالاردان اولارلا حؤكمرانليق ات.
 ۸ رب خالقلا را حؤكم ادر،
 صالحلئيمئن اساسينا گؤره،
 صداقتئمن اساسينا گؤره،
 منه حؤكم ات، يارب. ۹ اي صالح تاري،
 فئكئرلري، اوركلري آختاران!
 پئس آدامين پئسلئيني باشا چاتدير،
 صالح آدامي امن-آمانليقدا ساكن ات.
 ۱۰ منئم قانخانيم تاري دير؛
 اورهي-دوغرو اولانلاري قورتاران
 تاري! ۱۱ تاري صالح داوردئر؛
 آجيجيني دائم گؤرسدن تاري. ۱۲ اگر
 انئسان يولوندان دؤئمئسه،
 او، قيلينجيني ائتئده جك.
 كامانيني چكئب نئشانا آير، ۱۳ تاري
 او لوملو سئلاحييني حاضيرلاير،
 آلولانان اوخلاريني دوزهلدئر. ۱۴ باخ،
 پئس آدام پئسلئيه بويلو اولار،
 فئساد آغريسيني چكئب يالان دوغار.
 ۱۵ پئس آدام قويو قازار،

و ائنسان اوغلو نه دئر كي، سن اونون

قيدئنه قالاسان. ۵ سن اونو تاريدان

بئر آز آشاغي ياراتدين،

باشينا عزت و حورمت تاجيني قويدون.

۶ اللرئئن ياراتديغي هر شي اوستونه،

اونا سلطنت وردئن.

هر شي اونون آياقلاري آلتينا قويدون:

۷ بوتون قويونلاري، سيغيرلاري،

چؤلون وحشي حيوانلاريني دا بله،

۸ گؤيون قوشلاريني، دهنزن

باليقلاريني،

دهنزلرئن يوللاريندا اوزه نلري. ۹ يارب،

آغاميز،

بوتون ير اوزونده آدين نه عظمتلي دئر!

۱ بوتون قلبمله سنه شوکور

اده جيم، يارب،

سنن حيرته سالان بوتون ائشرئي نقل

اده جيم. ۲ سنده سوئئب شادليق

اده جيم؛

سنن آدينا پرستش نغمه سي

اوخوياجاغام، اي اوجالاردا

اولان. ۳ دوشمنلرئم گري دؤن

زامان،

اونو درئن قازار،

سونرا قازديغي قويويا اؤزو دوشر.

۱۶ سبب اولدوغو درد اونون اؤز

باشينا گلر،

اتديئي يامانليق باشينين تپه سننه توكولر.

۱۷ من ربه شوکور اده جيم؛

اونون صالحليئي اوچون.

اوجالاردا اولان ربئن آدينا پرستش

نغمه سي اوخوياجاغام.

۱ يارب، آغاميز!

بوتون ير اوزونده سنن آدين نه

عظمتلي دئر!

سن كي، عزتئنه گؤيلري بورويوبسن.

۲ خصملرئئن اوزوندن

اوشاقلارين و سود امنلرئن آغزيندان

دووار چكدئن كي،

خصمي، دوشمني و ائنئقام آلاني

كسه سن. ۳ بارماقلارينين ياراتديغي

گؤيلرئي گؤرونجه،

يرلرئنده قويدوغون آي و اولدوزلاري

گؤرونجه ددئم: ۴ ائنسان نه دئر كي،

سن اونون فئكرئنده اولاسان،

سنن حوزورونا گۆره ييخيليب محو
 اولدولار. ۴ چونكي داعوامي سن
 گۆروب، حاقيمي سن آلبسان،
 صالح بئر داور كئمي تختنده
 اوتوروسان. ۵ مثلتره آجيقلا نيب،
 پئس آدامي يوخ ادئبس؛
 اونلارين آديني ابدن ابدن جك
 ستئبس. ۶ دوشمن ابدي
 وئرانه لكده ائتئب- گدئب؛
 اونلارين شهرلئني بونؤوره دن محو
 ادئبس؛
 اونلاردان حتا بئر نشان دا بله قالماييب.
 ۷ آمارب ابدن كئمي سلطنت ادئر،
 موحاكئمه اتمك اوچون تختئني
 قوروب؛ ۸ او، دونيايا صالحلكه
 حؤكم اده جك،
 انسانلارا ائصافلا سلطنت اده جك.
 ۹ رب مظلوم آدام اوچون پناه يري،
 دار گونلرده اوجا بئر قلادير. ۱۰ سنن
 آديني تانيانلار، سنه توگول ادلر،
 چونكي سني آختارانلاري، هچ واخت
 بوراخمازسان، يارب. ۱۱ اي صحيوندا
 ساكئن اولانلار،

ربه پرستئش نغمه سي اوخويون؛
 اونون نه ادئكلرئني مثلتر آراسيندا
 اعلان ادئن. ۱۲ چونكي توگولموش
 قانين ائنتئقاميني آلان رب، اونلاري
 خاطرلاير:
 او، فاغيرلارين فرياديني ياددان چخارتماز.
 ۱۳ منه يازيغين گلستن يارب،
 اي اولوم قاپلاريندان مني قالديران!
 مندن نئفرت ادنلر اوزوندن چكديئم
 زحمته باخ! ۱۴ اله كي، سنن بوتون
 حمدئي
 صحيون شهرئئن دروازالاريندا نقل ادم.
 من سنن نجاتيندا شادليق اده جيم.
 ۱۵ مثلتر، قازديقلاري قويويا
 دوشوبلر،
 آياقلاري، سردئكلري تورا ائلئشئب.
 ۱۶ رب، ادئي عدالتلي ائشي ائله
 اوزونو گۆرسه دئب؛
 پئس آدام اؤز اللرئئن ائشئنده توتولوب.
 هئنگايون سلا ۱۷ پئس آاملار،
 تارييني ياددان چيخاردان بوتون مثلتر،

بوتون دوشونجه لرئنده تاري اصلا
يوخدور. ۵ يوللارينين آخيري همئشه
خوشدور،

سننن حوڭكارتن اونون گوروشوندن چوخ
اوزاقدير،

بوتون دوشمنلرئني هچه ساير. ۶ اوره يئنده
ديئر:

“هچ شي مني تتره ده بئلهز،

اصلا زحمته دوشمهرم.” ۷ اونون آغزي
لعتله،

حئييه ائله، ظولمه دولودور؛

زحمت و پئسلئك دئلتئنن آلتيندادير.
۸ كندلرئن قيراغيندا كمتن چكئب

گوزلرير؛

گئزلي يرلرده گوناھسيز آدامي اولدورر؛
گوزلرئني چاره سئز قوربانلارينا دئكر و

گودر. ۹ يوواسيندا اوتورموش بئر

آصلان كئمي،

گئزلي يرده اوتوروب گودر؛

فاغير آدامي توتماق اوچون اوتوروب
گودر؛

تورونا چكئب اونو توتار. ۱۰ قوربانلاري
چاره سئز دوشر،

اولولر ديارينا قايداجاقلار. ۱۸ لاكئن
مؤحتاج آدام همئشه لئك ياددان
چيخماز،

فاغير آدامين اومئدي ده ابده كئمي محو
اولماز. ۱۹ قانخ، يارب!

قويما ائنسان قالب گلستن؛

قوي مثلئر سننن حوضوروندا موحاكئمه
اولسونلار. ۲۰ اونلارين ائچئنه قورخو

سال، يارب،

قوي مثلئر آنجاق بشر اولدوقلاريني
آنلاسينلار. سلا

۱ يارب، نه اوچون اوزاقد
دورورسان؟

نه اوچون دارليق زامانلاريندا اوزونو
گئزله دئرسن؟ ۲ پئس آدام

تكبورونده فاغير آداما عذاب وئر؛

قوي اله اتدئي حئييه لره اوزلري
توتولسونلار. ۳ چونكي پئس آدام

اوره يئننن هوسئنه نغرا دئر،

طاماحكار آدام ربّه لعنت ادئب اونو
حقئر گورور. ۴ پئس آدام تكبورلو

اوزونه گوره اونو آختارماز،

اونون قودرتي آلتيندا ازئلر. ۱۱ پئس آدام
اوره يئنده دئير:

“تاري ياددان چيخارديب،

اوزونو اؤرتوب، هچ گؤرمه يه جک.”

۱۲ قالغ يارب، اونو وور، اي تاري!

فاغير آداملاري ياددان چيخارتما.

۱۳ پئس آدام نه اوچون تارين

حقئر گؤرسون؟

نه اوچون اوره يئنده دسئن كي،

“مندن حساب ائستمه يه جک”؟

۱۴ لاکئن سن زحمتي و عذابي

گؤرورسن كي،

اؤز ائنه اونا جزا وره سن.

چاره سئز آدام اؤزونو سنه تاپشيرير؛

يئتملره ائمداد دن سنسن. ۱۵ پئس

آدامين، شر آدامين قولونو سيندير،

اونون پئسلئيئي او قدر آختاريب حسابلا

كي،

آرتيق هچ بئر شي تاپماياسان. ۱۶ رب

ابدن ابده جک پادشاهدير!

مئلئر اونون دئياريندان محو اولاجاقلار.

۱۷ فاغير آداملارين ائسته يئني

اشئده جکسن، يارب،

اونلاري سن اورکلندئر جکسن،

قولاقلارين اونلارين سسئي اشئده جک

كي، ۱۸ يئتملردن و مظلوملاردان

دئفاع اده سن،

اله كي، تورپاقدان اولان ائنسان بئر داها

قورخو سالماسين.

۱ من ربه پناه گئتمئشم،

بس نجه منه دئير سئئز:

۱۱

“اي قوش، داغينا اوچ”؟ ۲ باخ، پئس

آداملار كامانلارين چكئلر؛

اوخلارين كامانين زهي اوستونده

حاضيرلايرلار كي،

قارانليقدان اوركلري دوغرو اولانلارا

طرف آسينلار. ۳ اگر بونؤوره لر محو

اولور،

صالح آدام نه اده بئلر؟ ۴ رب اؤز موقدس

معبدئده دئر؛

ربئن تختي گؤيده دئر؛

ائنسان اوغلونا دئقتله باخير؛

گؤزلري اونو ائمتاحان ادئر. ۵ رب صالح

آدامي ائمتاحان ادئر،

آما پئس و ظولمو سون آدامدان جاني
تئفرت ادئر. ۶ اود، گوگورد، و
يانديران يل

اونلارين كاساسينين پايي اولاجاق.
۷ چونكي رب صالحدر، صالحليئي
ده سور.

دوغرو آدام اونون اوزونو گؤره جكدئر.
۱ يارب، نجات ور،

۱۲ چونكي موتقي آدام آرتيق
قالمايب؛

وفالي آداملار ائئسانلار آراسيندان يوخ
اولوبلار. ۲ هر كس بئربئرئنه يالان
ديئر؛

آلداتان دوداقلاري حئيئه ائله دانيشير.
۳ رب كسسئن بوتون آلداتان
دوداقلاري!

تكبورله دانیشان دئي! ۴ ديئرلز: “دئلئمزله
ظفر تاپاجاغيق؛

دوداقلاريميز اولان حالدا،
كئم بئزه آغا ولا بئلر؟! ۵ رب بويورور:

“فاغير آداملارا ادئلن ظولم اوزوندن،
مؤحتاج آداملارين ناله سئندن اوئري،
ائندي قالناجاغام.

ختلاص آرزوسوندا اولانلارا ختلاص
وره جيم. ۶ ربئن سؤزلري پاك
سؤزلردئر؛

تصفئيه اوچون كوره ده يدي دغه
ارئنئش گوموش كئمي. ۷ اونلاري
سن ساخلاياجاقسان، يارب،

اونلاري ابده كئمي بو نسلدن سن
حفظ اده جكسن. ۸ آداملار

آراسيندا رذئل لك چوخالاندا،
پئس آدام هر يرده گزر.

۱ نه واختا كئمي، يارب،
۱۳ آيا ابده كئمي مني ياددان
چيخاردا جاقسان؟

نه واختا كئمي اوزونو مندن
گئزله جكسن؟ ۲ نه واختا كئمي
دردلرئمله گوله شم،

اوره يم گون به گون قمله دولسون؟
نه واختا كئمي دوشمنئم اوستومه

قالناجاق؟ ۳ منه باخ، جاواب ور،
يارب، تاريم!

گؤز لرئي آيدينلات،
يوخسا اولوم يوخوسونا گده رم. ۴ يوخسا
دوشمنئم دئير:

ياخشىلىق ادن يوخدور، بئر نفر ده
يوخدور. ۴ شر ائش گورنلر مگر
قانميرلار كى،

منئم خالقىمي چورك كئمي پيئرلر،
رَبِّي چاغيرميرلار؟! ۵ اورادا اونلاري
بؤيوك قورخو بورويه جك،
چونكي تاري صالح آداملارين يانينداير.
۶ سئر فاغير آدامين تدبئرئي هچه
چيخارديرسينيز،

لاكئن ربّ اونون پناهي دير. ۷ كاش
كى، اسرايئلئن نئجائي صحيوندان
گلسيدي!

خالقيني اسئرلئكدن گرى گئئرندە،
يعقوب سوئنه جك،
اسرايئل شاد اولاجاق.

۱ يارب، سنئن چاديريندا
كئم ساكئن اولاي بئلر؟
سنئن موقدس داغيندا كئم ياشايا بئلر؟
۲ كاماللا رفتار ادن آدام،
صالح عمل لري يرئنه يئرئن آدام،
او آدام كى، حقتئي اوره يئندن دئير،
۳ او كى، دئلي ائله بؤهتان آتماز،
دوستونا بئسلئك اتمز،

“من اونا قالب گلهئم.”
يوخسا خصمئ پرئشانليغيمدان سوئر.
۵ لاكئن من سنئن مئبتنه توگول
اتمئشم،

اوره يئم سنئن نئجائيندا شادليق اده جك.
۶ ربه نغمه لر اوخو ياجام،
چونكي او، منه ياخشىلىق ادئب.

(مز مور ۵۳)

موسئتي رهبري اوچون.
داوودون مز مورو ۱

آحقاق آدام اوره يئنده دئير:
“تاري يوخدور!”
۱۴
ائسانلار فاسئد اولوبلار،
عمل لري ائيرنجدر،

ياخشىلىق ادن يوخدور. ۲ رب گويدن
ائسان اوغوللارينا باخير كى،
گؤرسون؛

آيا قانان،
آيا تاريني آختاران بئري وار؟ ۳ هاميسي
آزيب،
هاميسي بئرلئكده فاسئد اولوب،

قونشوسونو بي آبير اله مز. ۴ او كي، رذئل
 آداما حقارتله باخار،
 لا كئن ربدن قورخانلارا حورمت ادر،
 اوز ضررئنه آند ائچسه ده، اونو
 ديشدئرمز. ۵ او كي، پولونو نوزولا
 ورمز،

تقصيرسئز آدمين دا ضئدئنه روشوت
 الماز.
 بولاري ادن آدام هچ واخت يرئندن
 ترينمز.

۱۶
 ۱ مني حنفظ ات، اي
 تاري،
 چونكي سنه پناه گئئرئم. ۲ ربّه ددئم:
 “سن منئم پروردئنگاريمسان،
 سندن ساوايي ياخشئي بر شيمم يوخدور.”
 ۳ ير اوزونده اولان موقدّس
 ائنسانلارا گلئنجه،

“اونلار او فاضئل لردئلر كي، بوتون
 شادليغيم اونلار ددير.” ۴ اوژگه
 آلاهلارين دالينا دوشن ائنسانلارين
 قوصه لري چوخالاجاق.

اونلارين قانا باتميش مايع تقدملرئني، من
 تقدئم اتمه رم؛

اونلارين آدلاريني دوداقلار يما دا المارام.
 ۵ سن اي ربئم،
 حصّه منن پايي، كاسامين پايي سنسن؛
 پوشكومو امئن-آمانليقدا سن
 ساخلاييرسان. ۶ قنسمتم نعمتلي
 يرلره دوشوب.

حقتقن ده آديغيم مئراث گؤزلدئر. ۷ منه
 نصيحت ورن ربّه حمد اده جيم؛
 اورهيمم حتّا گجه ده منه تعلم وئر. ۸ ربّي
 دائم گؤزومون قاباغينا قويموشام؛
 منئم صاخ التمه اولدوغو اوچون يرئمدن
 ترينه رم. ۹ اونون اوچون ده اورهيمم
 سوئئر،

جانيم شادليق ادر؛
 بلي، بدنم ده امئن-آمانليقدا ساكئن
 اولاجاق. ۱۰ چونكي مني اولولر
 دئيارينا بورانخمازسان،

موتقي اولاني چورومه يه قويمازسان.
 ۱۱ حيات يولونو منه بئلدئرئرسن.
 شادليق دولولوقلا سنئن حوزوروندا دير،
 صاخ طرفئنده ابدي كفلردئر.

۱۷
 ۱ منئم حاقلي سؤزومو
 اشئت، يارب،

صاغ الثلثه نجات ورئرسن. ۸ گوزونون

قاراسي كئمي ميني حنفظ ات؛

ميني قانادلارينين كؤلگه سي آلتيندا

گئزلت: ۹ منه دارليق ورن پئس

آدامدان،

اطرافيمي آلان جان دوشمنلرئمدن. ۱۰ ياغ

باغلاميش اوركلري مرحمت اوزونه

باغلائيپ؛

آغيزلاري بئويوك لافلار وورور. ۱۱ هر

ياندان ائندي ميني دؤوره له يئرلر،

گوزلرئني دئكئب ميني يره چيرپماق

اوچون فورصت آختاريرلار.

۱۲ پارچالاماغا حريص بئر آصلان

كئمي دئرلر؛

كئمنده اوتورموش جاوان بئر آصلان

كئمي. ۱۳ قانچ، يارب!

اونلارين قاباغيندا سن دور؛

اونلاري يره چيرپ؛

حياتيبي پئس آدام الثلندن قيلينجلا

ختلاص ات. ۱۴ ائسانلاردان،

يارب،

دونيانين آداملاريندان ميني الثلنه

ختلاص ات؛

فريادىما قولاق آس!

حييله سئر دوداقلاردان چيخان دوعاما

قولاق ورا! ۲ قوي گوناھسيزليغيم

سنئن حوزوروندان اعلان اولسون؛

قوي سنئن گوزلرئن دوغرو اولنلاري

گورسون. ۳ اوره بئني ائمتاحان

ادبئسن،

گجه ميني يوخلا بيبسان؛

ميني ائمتاحان ائمتئش ده اولاسان، هچ بئر

شي تاپما بيبسان.

نئيئت ائدم كي، آغز يملا هچ گوناھ ائمه يئم.

۴ ائسانلارين ائشئرئنه گلئنجه-

سنئن دوداقلارينين كلامي ائله،

ظالم آدامين يوللاريندان اووزومو

ساخلا ديم. ۵ قدملرئم سنئن

يوللاريني برک توتوب،

آياقلاريم سوروشمه يئب. ۶ سني

چاغيريرام، اي تاري،

چونكي سن منئم سئسمي ائشئدرسن؛

منه قولاق ورو سووزومو ائشئت. ۷ وفالي

اولدوغونو عجب ائشئرئنده گورسد؛

سن كي، دوشمنلرئندن سنه پناه گئترن

آداملارا

اونلارين حُصّه سي بو حياتدادير.
 قوي قارينلاري آنبار اتدئكلرئمله
 دولسون،
 قوي اوشاقلاري دا دويسونلار،
 قوي اوولادلارينا دا ثروت
 بوراخسينلار. ۱۵ لاکئن من،
 صالحلئکده سنئن اوزونو گوره جيم؛
 اويانان واخت سنئن صورتئندن
 دوياجاغام.

(۲ سم: ۱۲۲ - ۵۱)

موسئقي رهبري اوچون. ربئن قولو
 داوودون مزمورو. داوود بو نغمه نئن
 سؤزلرئني اوزامان ربه اوخودو كي، اونو
 بوتون دوشمنلرئئن پنجه سنئندن و شاعولون
 اللئندن قورتاردي. داوود بله ددي: ۱

سني سوئم يارب، اي
 قووتئم! ۲ منئم قايايم، منئم

۱۸

قلام،

منئم قورتاريجيم ربدئر،
 تاريم و پناه آپاراجايم قايادير،
 قانخانيم، گوجلو خئلاصكاريم،

منئم سيغيناق يرئمدئر. ۳ حمد اولسون! ربني
 چاغيريرام،
 دوشمنلرئمدن خئلاص اولورام. ۴ اولوم
 ائپلري اطرافيمدا دولاشدي،
 هلاکت سل لري مني قورخوتدو. ۵ اولولر
 دئيارينين ائپلري اطرافيمدا ساريلدي،
 اولوم تله لري قاباغيمدا چيخدي.
 ۶ سيخينئيم ائچئنده ربني چاغيرديم،
 كؤمك ائسته ين سئسمي تاريمدا
 اوجالتديم.

او، معبدئندن سئسمي اشئتدي،

منئم كؤمك ائسته ين سئسم اونون
 قولاقلارينا يتئشدي. ۷ اونون
 قضبئئندن ير لرزه يه دوشدو،
 تئتره دي؛

داغلارين بونؤوره لري اسدئلر، لرزه يه
 دوشدولر. ۸ اونون بورنوندان دومان

قانلدي،

آغز يندان يانديريب-ياخان اود چيخدي،
 كؤز كؤمورلر اوندان توتوشدولار.

۹ رب، گؤيلري ياريب اندي،

قارا بولودلار اونون آياقلاري آلتيندا
 ائدئلر. ۱۰ رب كروبا منئئب اوچدو،

مندن نئفرت ادنلردن كي، اونلارا
 گوجوم چاتميردي. ۱۸ بلالي
 گونومده ضدئمه قانخديلار،
 لاكتن ربّ منه داياق اولدو؛ ۱۹ مني
 گنئشئيه چيخارديب قورتاردي،
 چونكي مندن خوشلاندي. ۲۰ رب
 صالحئئيمه گوره اجرئمي ورتب،
 اللرمئن پاكليغينين موطابئقئنده منه عوض
 ورتب. ۲۱ چونكي ربئن يوللاريني
 تومتوشام،
 و تاريماء عوصيان اتمه منئشم؛ ۲۲ اونون
 هامى حؤكلرئني قاباغيماء قوموشام،
 اونون امرلرئئن انطاعتئندن
 چيخماميشام. ۲۳ اونون گؤزونون
 قاباغيندا كاماللا ياشاميشام،
 اؤزومو گوناھدان ساخلاميشام. ۲۴ رب
 صالحئئيمه گوره،
 گؤزونون قاباغيندا اولان اللرمئن
 پاكليغينين موطابئقئنده منه عوض
 ورتب. ۲۵ سنه وفالي قالانا، اؤزونو
 وفالي گؤرسدئرسن.

يلئن قانادلاري اوستونده يوكسئدي.
 ۱۱ قارانليغي دؤوره سنئه اؤرتواتدي،
 سو دولو قارا بولودلاري اؤزونه
 چادير اتدي. ۱۲ اونون پاريلدايان
 حوضوروندان
 دولو و شئمئشكر قارا بولودلاري
 ياريب چيخديلار. ۱۳ رب گؤيدن
 گورولداي،
 اوجالاردا اولانين سسي سسلندي؛
 دولو و شئمئشكرله. ۱۴ اوخلاريني آتيب
 اونلاري داغيتدي؛
 بؤيوك ائلدير يملاريني ساليب،
 اونلاري كؤكوندن ووردو. ۱۵ سنئن
 تنهئئندن، يارب،
 بورنونون نفسئئن ووروشوندان،
 دهنزلرئن دئي گؤروندو،
 دونيانين بونؤوره لري آچيلدي. ۱۶ رب
 اوجالاردان اللني اوزاديب، مني
 توتدو؛
 مني او درئن سولاردان چيخارتدي.
 ۱۷ قودرتلي دوشمنئمدن مني
 قورتاردي؛

قوللاریم بورونج کامانی دا ایئر. ۳۵ سن
منه نجاتینین قانخانینی ورئبس،

صاغ الئن منی توتوب،

عثنایتئن منی بویوک ادئب. ۳۶ آتدیغیم

قدملرئن یرئنی گنشلندئن کی،

آیاقلاریم سوروشمه سن. ۳۷ دوشمنلرئمی

قووالادیم،

اونلارا یتئشدئم؛

اونلار محو اولوناجاق گری قاییتما دیم.

۳۸ اونلاری پایمال اتدئم کی،

قالماغا بئر داها قودرتلری اولماسین؛

اونلار آیاقلاریمین آلتینا دوشدولر.

۳۹ موحاربه اوچون منی قووته

ستلا حالاندران سنسن.

ضئدئم قانخانلاری، آیاقلاریمین آلتینا

سالدین. ۴۰ دوشمنلرئمن آرخاسینی

منه دؤندهردئن،

مندن نئفرت ادنلری محو اتدئم.

۴۱ کؤمک اوچون باغیردیلار،

لاکئن اونلارین دادینا یتئشن هچ کس

یوخ اندی؛

رئی چاغیردیلار،

کاملالا یاشایان آداما، اؤزونو کامل

گؤرسدئرسن. ۲۶ پاک آداما،

اؤزونو پاک گؤرسدئرسن؛

لاکئن ایری آدامین قاباغینی آلیرسان.

۲۷ فاغیر آداملارا نجات ورئرسن،

لاکئن تکبؤرلو گؤزلری ذئل ادئرسن.

۲۸ چیراغیمی یانار ساخلایان

سنسن، یارب!

قارانلیغیمی ائشیغا دؤندن تاریمدیر.

۲۹ سننله بئر قوشونو ازهرم،

تاریملا دؤار اوستوندن اوچارام.

۳۰ تاریخین یولو کاملدئر؛

رئتن سؤزو خالصدئر،

رب اونا پناه گئئن هرکسه قانخاندر.

۳۱ ربدن ساوایی تاری کئمدئر؟

بئزئم تاریخان ساوایی قایا کئمدئر؟

۳۲ منی قووته ستلا حالاندران

تاری دیر،

منئم یولومو او کامل ادئر؛ ۳۳ آیاقلاریمی

مارال آیاقلاری کئمی ادئر،

اوجا یرلرده منی برک دوردورور.

۳۴ اللرئم دؤیوشمک اوچون تعلم

ورئر؛

لاکتن اونلارا جاواب ورمه دي.

۴۲ اونلاري يل قاباغيندا كي توز

كئمي داغيتديم،

اونلاري كوچه لر پالچيغي كئمي آتديم.

۴۳ خالقين چكشمه سنندن ميني

قورتاري سان،

مئلتره ميني ريئس ادئسن،

اله كي، تانيمايغيم خالق دا منه قوللوق

ادئر. ۴۴ مندن اشئندئكلري زامان

ائطاعت ادئرلر.

قرب آداملار منه بويون ايئرلر.

۴۵ اوركلري اوزولور،

قالالاريندان سترهيه-سترهيه اشئيه

چيخيرلار. ۴۶ رب دئري دئر!

منئم قاياما حمد اولسون!

قورتاريچيم تاري اوجالسين!

۴۷ ائنئقماميمي آلان تاري دير.

خالقلاري منه موطئع ادن اودور.

۴۸ او تاري كي، دوشمنلرئمدن ميني

قورتاردي.

ضئدئمه قانلخانلاردان ميني چوخ

اوجالديسان،

قدار آدامدان ميني خئلاص ادئسن،

۴۹ اونا گوره ده، يارب،

مئلتر آراسيندا سنه شوكر اده جيم.

سنئن آدينا پرستئش نغمه لري

اوخوياجاغام. ۵۰ رب پادشاهينا

بؤيوك ظفرلر ورئر،

مسح اتدئئنه سوكي گؤرسدئر،

داوودا و اونون نسلئنه، ابده كئمي.

۱ گؤيلر تارينين جلاليني

بيان ادئر،

قوبه اونون اللرئئن عمللرئني خبر ورئر.

۲ گون-گونه سؤز ديئر.

بگه-بگه يه معرفت نقل ادئر. ۳ هچ

دائيشيق يوخ، هچ سؤز يوخ كي،

اونلارين سسي اشئدئله سنن. ۴ اونلارين

سسي بوتون عالمه گدئر،

اونلارين سؤزلري دونيانين لاپ آخيرينا

يتئشئر.

گؤيلرده گون اوچون او، چادير

قوروب. ۵ اله كي، گون گرد كدن

چيخان بئر بي كئمي چيخير،

بئر پهلو ان کښي يولوندا چاپماغيندان
 سوئټر. ۶ گوڼون بئر اوجوندان
 چيخير،
 دوورو اونون او بئري اوجونا قدردر،
 اونون ائستسئندن هچ بئر شي گټزلي ديئل.
 ۷ ربئن شرعتي کاملد،
 جاني تزه لپئر.
 ربئن شهادتري اعتبارلي دير،
 ساده آداما حکمت ورئر. ۸ ربئن
 خوځکري دوغرو دور،
 اوره يي سوئدئر.
 ربئن امرلري پاکير،
 گوڼزلي آيدينلا دير. ۹ ربه اولان
 خوځرت خالئصدئر،
 ابده کښي داوام ادئر.
 ربئن قانونلاري حاقدير،
 هاميسي صالحدئر؛ ۱۰ قيزيلدان،
 چوخ مئقداردا اولان خالئص قيزيلدان
 دا ائستکلي،
 بالدان، شان باليندان دا شئرئدئر.
 ۱۱ سنئن قولونا اونلاردير دا کي،
 انځطار ورئر.

اونلاري ساخلا ما قدا بئيوک اجر وار.
 ۱۲ اوز سهولرئني کښم آتلايا بئر؟
 مني گټزلي خاطالاريمدان طاهر ات.
 ۱۳ قولونو قصدي گوناها لردان دا
 ساخلا،
 قويا منه موسلط اولسونلار.
 او زامان خاطاسيز اولارام،
 او زامان بئيوک عوصياندان تقصئر سئر
 چيخارام. ۱۴ قوي آغز يمين
 سوڅلري،
 قوي اوره يئئن دوشونجه سي،
 سنئن حوزوروندا مقبول اولسون؛
 يارب، منئم قايم، منئم ختلاصکاريم.
 ۱ سيخينتي گونلرئنده رب
 سني موستجاب اتسن،
 يعقوبون تاريسينين آدي سني ساخلا سين.
 ۲ موقدس يرئندن سنه کوځمک
 گوڼدرسن،
 صحيوندان سنه قووت ورسئن. ۳ بوتون
 تقديم اتدئکلرئني ياديندا ساخلا سين،
 يانديرما قوربانيني قبول اتسن. سلا
 ۴ اوره يئئن آرزوسونو سنه ورسئن،

٢١ ١ يارب،
 پادشاه سننن قووتئنده
 شادليق ادئر؛
 سننن وردئئنن ظفرلر اوچون،
 اونون شادليغي نه قدر بؤيوكدور!
 ٢ اوره يئننن آرزوسونو اونا ورتئسن،
 دوداقلارينن ائسته دئئئي اسئرگه يئبسن.
 سلا ٣ گوزل برنگرله پئشوازين
 چيخدين،
 باشينا خالص قيزيلدان تاج قويدون.
 ٤ سندن حيات ائسته دي،
 سن اونا وردئن؛ اوزون عؤمور، ابدن
 ابده جك. ٥ سننن اونا وردئئن
 ظفره گوره،
 اونون عزتي بؤيوكدور،
 اوستونه شووكت و جلال قويوبسان.
 ٦ يقئن كي، اونا ابدي برنگر ورتئسن
 حضورونون شادليغي ائله اونو
 سوئندئرئبسن. ٧ چونكي پادشاه ربه
 توگول ادئر؛
 اوجالاردا اولانين محبتي ائله يرئندن
 ترپنميه جك. ٨ الن بوتون
 دوشمنلرني تاپاجاق؛

بوتون مورادلاريننا چاتاسان. ٥ سن قالب
 گدئئن زامان،
 بئر شادليقدان هاراي چكه جيئك،
 تاريميزن آديندا بايراقلاريميزي
 آچاجاغيق.
 رب سنن بوتون آرزو اتدئكلرني يرئنه
 يئرئسن. ٦ ائندي بئلئر كي، رب
 اوز مسح اتدئئنه ظفر وئر؛
 موقدس گويوندن اونا جاواب
 وره جك؛
 صاغ التئنن قودرتلي ظفرلري ائله.
 ٧ بعضئلري موچارئبه عارابالارينا
 اومئد باغلاييرلار،
 بعضئلري آتالار،
 آما بئر رب تاريميزن آدينا اومئد
 باغلايريق. ٨ اونلار دئزه دوشوب
 ييخيلارلار،
 آما بئر قانليب داياناريق. ٩ ظفر ور،
 يارب!
 چاغيرديغيميز گونده پادشاه بئرزه جاواب
 ورسئن.

نه اوچون ناله لرئمن سؤزلرئندن بو
قدر اوزاقداسان؟ ۲ تاريم، گوندوز
درگاهينا فغان ادرم،

آما جاواب ورمئرسن؛

گجه زامانيندا باغيريرام، لاکن دئجهلمئم.
۳ آما سن موقدس سن؛

سن، اي ائسرائيلئن حمدلرئنده تخت
قوران. ۴ آتالاريميز سنه توگول ائتئلر،

سنه اومئد باغلاديلار،

سن اونلاري خئلاص ائتئن. ۵ سنئن
درگاهينا باغيرديلار،

نجات تاپديلار.

سنه توگول ائتئلر،

نجات آلتيندا قالماديلار. ۶ آما من آدام
يوخ، قوردام؛

ائئسانلار آراسيندا حقئر اولموشام،

خالق آراسيندا خور اولموشام. ۷ مني
گوره نلرئن هاميسي منه گولورلر،

دوداقلارين ي بوزوب باشلارين ي
ترپده-ترپده ديئرلر: ۸ "ربه اومئد

باغلايب،

قوي رب اونو قورتارسين،

قوي رب اونو خئلاص آئتئن،

صاغ آئن سندن نئفرت ائلري تاپاجاق. ۹
اؤزونو ظاهر ائتئين زامان،
يارب،

اونلاري اودلو تندئر كئمي اده جكسن؛
رب حئتئنده اونلاري اوداجاق،

اود اونلاري ييب بئتئره جك.
۱۰ اونلارين اوولادلارين يير

اوزوندن،

اونلارين نسلئني ائئسانلار آراسيندان محو
اده جكسن. ۱۱ گرچي سنئن ضدئنه

پئس نئيتلر ادرلر،

شرارت دوشونورلر،

آما باجارا بئلهئرلر. ۱۲ چونكي كامانيني
اونلارا طرف چكديئن زامان،

اونلاري قاباغيندان قاچماغا مجبور
اده جكسن. ۱۳ يارب، قودرتئله

اوجالغيني گؤرسد!

سنئن قودرتئنه اوخوياجاغيق،

اونا پرستئش نغمه لري اوخوياجاغيق.

۱ تاريم، تاريم، نه اوچون

مني ترك ادئبسن؟

۲۲

نه اوچون منه نجات ورمكدن،

فاسئدler جاماعاتي مني آرايا سالدې.
الrئمي، آياقلاريمي دلدي. ۱۷ بوتون
سوموكلرئمي سايا بئلهرم.

دوشمنلرئم باخيرلار، گؤزلرئني منه
دئكلرلر، ۱۸ پالتارلاريمي آرالاريندا
بؤلوشورلر،

ردام اوچون پوشك آتيرلار. ۱۹ لاكئن
سن، يارب، اوزاق دورما؛
اي قووتئم، كؤمهئمه تزيئتئش. ۲۰ قيلينج
آغزيندان جانيبي،

ائتئن پنجه سئندن ووجودومو قورتار.
۲۱ آصلانين آغزيندان مني خئلاص
ات،

چؤل اوكلوزلري مني بوينوزلاياركن
منه جاواب ور. ۲۲ سنئن آديني
قارداشلاريماعلان ادهجيم،

جاماعات آراسيندا سنه حمد ادهجيم.
۲۳ اي ربه حؤرمت ادنلر، ربه حمد
ادئن!

اي بوتون يعقوب نسلي، ربِّي اوجالدين!
اي بوتون انسرائيل نسلي، ربه حؤرمت
گؤرسدئن! ۲۴ چونكي او، فاغير
آدامين قئئني تحقئر اتمه يئب؛

چونكي رب اوندان راضي دير. ۹ لاكئن
مني آنامين قارينندان چيخاردان
سنسن،

آنامين قوجاغيندا اولاندا، منه امئنلك
ورن سن ائدئن. ۱۰ بطندن
دوغولانندان بري سنه ورئلدئم،

آنامين قارينندان بري منئم تاريم اولوبسان.
۱۱ مندن اوزاق دورما، چونكي
دارليق ياخيندير،

چونكي كؤمك ادن يوخدور. ۱۲ بئر
چوخ گاميش مني دؤوره له يئب؛
باشانين گوجلو گاميشلاري مني آرايا
سالييلار. ۱۳ پارچالايان و نرئدهين
آصلان كئمي،

اوستومه آغيزلاريني آچيرلار. ۱۴ سو
كئمي توكولوشم؛

سوموكلرئمن هاميسي بئر بئرئندن آيريليپ،
اورهئم بال مومو كئمي دئر،
سئئنده ارئئئر. ۱۵ گوجوم صاقسي

پارچاسي كئمي قورويوب،
دئئم داماغيما ياپيشيب،

مني اولوم تورباغيئا قويوبسان. ۱۶ ائتلر
مني دؤوره له دي،

اوزونو اوندان گئزلمه يئبدئر.

اونو كؤمه يه چاغيران زامان او، اشئندي.

۲۵ بؤيوك جاماعات آراسيندا حمدئم

سنه اولاجاق.

اونا حؤرمت ادنلرئن يانيندا نذرلرئمي

تقدئم اده جيم. ۲۶ فاغير آداملار

يئب دويا جاقلار؛

اونو آختارانلار ربّه حمد اده جكلر.

قوي اوره يئئز اده كئمي ياشاسين!

۲۷ دونيانين بوتون نهياتلري ربّي

خاطيرلا ييب اونا دؤنه جك؛

مئلئرئن بوتون طايفالاري سنئن

حضوروندا پرستئش اده جكلر.

۲۸ چونكي پادشاهليق ربئن دئر،

او، مئلئرله حؤكرانليق ادئر. ۲۹ دونيانين

هامي بختورلري يئيه جكلر،

پرستئش اده جكلر.

تورپاغا انلرئن هاميسي اونون

حضوروندا دئر چؤكه جكلر؛

اونلار كي، حتا اوزلرئني بله، دئري

ساخلايا بئلمئرلر. ۳۰ اوؤولادلاري اونا

قوللوق اده جك؛

پروردئگار حاقيندا گلن نسله ده نقل

اولاجاق. ۳۱ اونون صداقتئني سونرا

دوغولان خالقا دا خبر وره جكلر.

خبر وره جكلر كي، بونو ادن ربدئر.

۱ رب منئم چوبانيمدير،

۲۳

هچ بئر شيه مؤحتاج اولمارام.

۲ او مني ياشيل اوتلاقلاردا ياتيردير،

آرام سولار قيراغيندا گزدرئر، ۳ جانيي

تزه لير،

اؤز آدي اوچون مني صالحلئك

يوللاريندا هئدايت ادئر، ۴ ظولت

دره سئنده گزسم بله،

شردن قورخوم يوخدور،

چونكي سن يانيداسان.

سنئن دينكئن، سنئن ال آغاجين منه

اورك ورئر. ۵ دوشمنلرئئن قاباغيندا

منئم اوچون سوفره آچيرسان،

باشيمي ياغلا عطئرله يئرسن،

منئم كاسام دولوب داشير. ۶ يقئن

عؤمرومون بوتون گونلرئنده،

ياخشيليق و محبت داليمجا گلجك،

و ربئن اوئنده عؤمور بويو ساكئن

اولاجاغام.

موحارثه‌ده جبار اولان رب. ۹ اي
دروزالار، باشلارينيزي اوجالدين.

آچيلين، اي ابدي قاپلار.

قوي جلال پادشاهي ائچهري گئرسئن.
۱۰ بو كئمدئر،

بو جلال پادشاهي كئمدئر؟

قوشونلارين ربي؛

جلال پادشاهي اودور. سِلا

۱ يارب،

۲۵ جانيي سنه قالديريرام.

۲ سنه توگول ادئر، اي تاريم.

قويما نجات آلتيندا قاليم،

قويما دوشمنلرئم منه ظفر تاپسينلار. ۳ قوي
سنه اومئد باغلايان،

هچ واخت نجات آلتيندا قالماسين؛

لاكئن سببسنز خيانت ادنلر نجات

چكسئلر. ۴ يوللارينني منه بئلدئر،

يارب.

طرتقئرئي منه اوئيرت، ۵ حقتئتئنده مني

هئدايت ات،

مني اوئيرت،

چونكي خئلاصيمين تاريسي سنسن؛

۲۴ ۱ ير اوزو و اونو
دولدورانلارين هاميسي

ربئندئر،

دونيا و اوندا ياشايانلار. ۲ چونكي او،

يرئن اساسيني دهنزلر اوستونه قوردو،

اونو چاپلار اوستونده بئنا اتدي. ۳ ربئن

داغينا كئم چيخا بئلر؟

اونون موقدس مكانيندا كئم دورا بئلر؟

۴ او آدم كي، اللري پاكدير،

اوره يي طاهر دئر،

اومئدئي باطل شيلره باغلامايب،

يالاني قانديرماق اوچون آند ائچمه يئب.

۵ او، بركتي ربدن،

صالحئي خئلاصكاري تاريدان آلاجاق.

۶ اونو آختارانلارين نسلي بله دئر،

سنن اوزونو آختارانلارين نسلي بله دئر،

اي يعقوبون تاريسي، سِلا. ۷ اي

دروزالار، باشلارينيزي اوجالدين.

آچيلين، اي ابدي قاپلار.

قوي جلال پادشاهي ائچهري گئرسئن.

۸ كئمدئر بو جلال پادشاهي؟

ربدئر، قودرتلي و قادتئر رب،

اؤولادلاري يري مئراث آلاجاقلار.
۱۴ ربئن سئري اوندان قورخانلار
اوچوندور،

عهدئني اونلارا بئلدئئر. ۱۵ گؤزلئم دائم
ربه دئگئيب،

چونكي آياقلاريمي توردان او چيخادير.
۱۶ منه طرف دؤن، منه رحم اله،
چونكي يالقوز و مظلومام. ۱۷ اوره يئمئن

سيخينتيالاري چوخاليب،
مني مشقتلرئمدن خئلاص ات. ۱۸ منئم

چاره سئرئئيمه، منئم زحمتمه باخ،
بوتون گوناھلاريمي باغيشلا. ۱۹ گؤر
دوشمنلرئم نه قدر چوخدور،

نجه ناحاق يره مندن تئفرت ادئرلر!
۲۰ جانيمي حئفظ ات،

مني خئلاص ات؛
قويما نجالت آلتيندا قالم،

چونكي سنه پناه گئتئرئم. ۲۱ قوي كامال
و دوغرولق ميني حئفظ آتسن،

چونكي سنه اومئد باغلاييرام. ۲۲ اسرايئيلي
بوتون سيخينتيالاريندان خئلاص

ات، اي تاري.

ھمئشه سنه اومئد باغلاميشام. ۶ يارب،
مرحمتئني، محبتئني خاطيرلا،

چونكي اونلار آزلدن دئر. ۷ جاوانليق
زامانين گوناھلاريني،

عوصيانلاريني خاطيرلاما،
محبتئنه گؤره، ياخشيليغينا گؤره ميني

خاطيرلا، يارب. ۸ رب ياخشى و
دوغرودور.

بونا گؤره گوناھكار ائنسانلارا يولو
گؤرسدئر. ۹ فاغير آداملاري حاق

يولوندا ھئدايت ادئر،
اونلارا يولونو اؤيره دئر. ۱۰ ربئن عهدئني

و امرلئني ساخلايان آداملار
اوچون

اونون بوتون طرئقئلري محبت و حقتئقدئر.
۱۱ يارب، اؤز آدينين خاطرئنه

گوناھيمي باغيشلا،
چونكي گوناھيم بؤيوكدور. ۱۲ ربدن

قورخان آدام كئمدئر؟
اونا، سچھ جيبي يولو گؤرسدر. ۱۳ عؤمرونو

نعمت ائچئنده كچئرده جك.

حياتيبي آدام اؤلدورنلرله بئريره گتئرمه.
۱۰ او آداملارلا كي، پئسلئك
الئرئنده دئر،

صاغ اللري روشوتله دولودور. ۱۱ لا كئن
من كاماللا ياشايرام،

مني خئلاص ات، منه رحم اله.
۱۲ آياغيم دوزلو كده دورور؛

جاماعاتلار ائچئنده ربه حمد اده جيم.
۱ رب منئم ائشيغيم دير،

۲۷ رب منئم نئچاتيم دير،
كئمدن قورخا جام؟

حياتيمين قالاسي ربدئر،

كئمدن هراسيم اولاجاق؟ ۲ جانيمين اتئي
ييك اوچون

پئس آداملار اوستومه يوگورنده-

او دوشمنلرئم، او خصملرئم-

اؤزلري سوروشوب ييخيلديلار. ۳ ضدئمه
بئر قوشون دا دوزولسه،

اورهيم قورخماز.

قاباغيم موچارئبه ده چيخسا،

گئنه آرخاينام. ۴ ربدن بئر شي آرزو

ادئر،

اونو آختايرام:

۲۶ ۱ مني حاقي چيخارت
يارب،

چونكي كاماللا ياشاميشام.

ربه اعتماد اتمئشم؛ ترينه يه جيم. ۲ مني
ائمتاحان ات يارب،

مني يوخلا؛

اورهيم، فئكرئمي ائمتاحانا چك.

۳ چونكي سنن محبتئن گؤزلرئمن
قاباغينداير

سنن حقتئتنده ياشايرام. ۴ نه رذئل
ائسانلارلا اوتورورام،

نه ده ائكي اوزلو آداملارلا گلئش-

گدئش ادئر. ۵ پئس ائشئر گؤرن
آداملارين مجلسئندن نئفرت ادئر،

شورر ائسانلارلا اوتورمورام.

۶ معصوملوقدا اللرئمي يويورام،

سنن قوربانگاهيني طواف ادئر،
يارب كي، ۷ حمدئني اوجا سسله

اشئتدئرئم،

بوتون عجب ائشئرئني اعلان ادئر.

۸ ياشايدغين اوي، يارب،

جلالين ساكئن اولدوغو يري سوئر.

۹ جانيني گوناھكارلارلا،

قضبئنده بو قولونو قووما.
 منم کؤمه يئم همئشه سن اولوبسان.
 مني آتما، مني بوراخما،
 اي خئلاصيمين تاريسي! ۱۰ آتام و آنام
 مني بوراخسالاردا،
 رب مني گؤتوره جک. ۱۱ يولونو منه
 گؤرسد، يارب،
 دوشمنلرئمن او تري مني دوز يولا
 هئدايت ات. ۱۲ مني دوشمنلرئمن
 الله ورمه،
 چونكي يالانچي شاهئلر اوستومه
 قانچيلار،
 آغيزلاريندان ظولم چيخير. ۱۳ اگر
 ائنا ماسايديم كي،
 دئرلر دئاريندا ربئن ياخشيليغيني
 گؤره جيم،
 اوره يئم جاتيدان چيخاردي. ۱۴ ربه
 اومئد باغلا،
 جسور اول، اوره يئن قووتلنسئن،
 ربه اومئد باغلا.
 ۱ يارب، سني چاغيرام،
 ۲۸ منم قيام، منه
 اشئتمه مزئلك اتمه.

كي، حياتيمين بوتون گونلرئنده ربئن
 اوئنده ساكئن اولوم.
 كي، ربئن گؤزل لئيئي گوروم،
 اونون معبدئنده هئدايتيني آختريم.
 ۵ چونكي يامان گونده او، مني اؤز
 خيمه سنئنده گئزلده جک؛
 چاديرينين گئزلي يرئنده منه پناه
 وره جک،
 او مني قايا اوستونه اوجالدا جاق. ۶ اونا
 گؤره باشيم،
 دؤورمه اولان دوشمنلرئمن اوستونه
 اوجالدا جاق.
 اونون چاديريندا شادليقلا قوربانلاريمي
 تقدئم اده جيم.
 اوخويا جغام،
 ربه پرستئش نغمه سي اوخويا جغام.
 ۷ سني چاغيران وخت، سسئمي
 اشئت، يارب!
 منه يازيغين گلستن، منه جاواب ور.
 ۸ سنئن ددئئيني دوشوندوم: “منم
 اوزومو آخترين.”
 ديئر: سنئن اوزونو آختريرام، يارب!
 ۹ اوزونو مندن گئزئتمه؛

چونکي مرحمت طلب ادن سسٽمي
اشٽدئب. ۷ رب منم قووتم و

قانلخانميدير؛

اورهيم اونا توگول ادئب،
او دا ائمدادما يتئشئب.

اورهيم شادليقدان جوشوب داشير،
اوندان نغممله تشگور اده جيم. ۸ رب اوژ
خالقنين قووتي دئر،

مسح اتدئئنه نجات قالاسي دير.
۹ خالقيني قورتار، مئرائينا برکت
ور؛

اونلارين چوباني اول،

ابده كئمي اونلارين قيدئنه قال.

۱ ربي وصف ادئن، اي
۲۹ ائلاهي مؤوجودلار،

ربئن عزت و قودرتئني وصف ادئن،
۲ ربئن آدينين عزتئني وصف ادين؛
موقدسئئئئن شووكتئنده ربه سجده قيلين.

۳ ربئن سسي سولار اوستونده دئر؛

جلال تاريسي گورولداير،

رب چوخلو سولارين اوستونده دئر.

۴ ربئن سسي گوجلودور؛

چونکي اگر منه سوکوت اده سن،
قبيره انلر كئمي اولارام. ۲ سني ائمدادا
چاغيراندا،

اللمئي سنئن موقدس محرابينين طرفئنه
اوزاداندا،

منم مرحمت طلب ادن سسٽمي اشئت.
۳ مني شر آداملارلا، پئس انئش
گورنرله بئر توتما؛

او آداملارلا كي، قونشولارينا صولحدن
دانيشيرلار،

لاكتن اوركلرئنده پئسلئك وار.
۴ اونلارين عملرئنه گوره،

اتدئكلري يامانليقلارا گوره، اونلارا جزا
ور.

اللمئن اتدئكلرئنه گوره اونلارا جزا ور،
لايئق اولدوقلاريني اونلارا ور. ۵ رب
اونلاري ييخاجاق،

بئر داها اونلاري قالديرماياجاق.

چونکي ربئن ائشئرئنه،

اونون اللمئن اتدئكلرئنه دئئت ائمئرلر.
۶ رب موبارک اولسون،

سن منه شفا وردئن. ۳ یارب، جانیی
اؤلورلر دئیاریندان چیخاردیسان،
مینی دئری ساخلا پیسان کی، قبری
إنه ایم. ۴ سئز اونون موتقی لری،

ربه پرستش نغمه لری اوخویون؛
اونون موقدس آدی اوچون اونا شوکور
ادئن. ۵ چونکی قضی بیتر آن چکر،

آما لوظفو عؤمور بویو داوام ادر.
آخسام واختی بلکه ده گؤزیاشی
تؤکولسون،

لاکئن سحر آچیلاندا مسرت گلر.
۶ ائدی من بو راحاتلیغیمدا ددئم:

“یرئمن اصلا ترینه رم.” ۷ یارب،
لوظفونده مینی داغ کئمی مؤحکم
ادئسن؛

لاکئن اوزونو گئزلتدئین زامان، قورخو
مینی بورودو. ۸ سنه سسلندئم، یارب؛
پروردئگار یما یالواردیم: ۹ “منم
اؤلومومده، منم قبری إنه یئمه نه
فایدا وار؟

آیا تورپاق سنه حمد اده جک؟

رئین سسی شووتکلی دئر. ۵ رئین سسی
سندر آغاجلارینی سیندیرار؛

رب لوبنانین سندر آغاجلارینی پارچالار.
۶ لوبنانی دانا کئمی،

سئریونو چؤل اوکوزو کئمی سیچر ادر.
۷ رئین سسی شمشک چیخاردار.

۸ رئین سسی چؤلوتتیره در؛
رب قادش چؤلونوتتیره در. ۹ رئین سسی

چؤل پوسته سی آغاجلارینی آیدئر،
مشه لری چیلیق ادر،

اونون معبدئده هرکس “جلال!” سسلنر.
۱۰ رب سللر اوستونده تخته اوتورور،

رب پادشاه کئمی ابده جک تخته
اوتورور. ۱۱ رب اؤز خالقینا قودرت
وره جک؛

رب صولحله اؤز خالقینی برگئندره جک.
۱ سنی اوجالتا جغام،

۳۰ یارب،

چونکی مینی قالدیردین؛
قویمادین دوشمنلرئم اوستومه شادلیق

اتسئلر. ۲ یارب تاریم، سنی
چاغیردیم،

آيا تورپاق سنن وفادارليغيني اعلان
اده جک؟ ۱۰ اشئت يارب، منه
يازيغين گلستن.

يارب، ائمدادىما چات. ۱۱ ياسيمي
شادليغا دؤنده ردئن؛

آينئمده كي پالاسي چيخارتدين
منه شادليق پالتاري گيدئردئن كي،
۱۲ قلبئم سنه نغمه لر اوخوسون،
ساكتت دورماسين.

يارب، تاريم،
سنه ابده كئمي شوكر اده جيم.

(مزمو ۷۱: ۱ - ۳)

موسئقي رهبري اوچون.
داوودون مزمو ۱

يارب، سنه پناه گئتئرئم،
اوتانچ آلتيندا هچ بئر زامان
۳۱
مني قويم.

اؤز صالحلىئينده مني قورتار. ۲ منه قولاق
آس، مني تز قورتار،
منئم سيغيناق قايم اول،

قالا كئمي مني حئفظ ادئب نجات ور.
۳ يقئن كي، قايم،
يقئن كي، قلام سنسن.

اؤز آدين اوچون مني هئدايت اله،
منه رهبر اول. ۴ منئم اوچون گئزلئجه
سرئلهئش توردان،

مني خئلاص ات،
چونكي منئم قلام سنسن. ۵ روحومو
سننئ الله تاپشيرام،

مني قورتار، يارب، اي حقتقي تاري!
۶ يالانچي بوتلره حؤرمت گؤرسدن
آداملاردان نئفرت ادئرئم،

آما ربّه بل باغلاييرام. ۷ سننئ محبتئنده
شاد اولوب سوتئنه جيم،
چونكي عذابلار يما گؤز يوماييسان،

جانيمين نه قدر سيخينتي ائچئنده اولدوغونو
بئلئرسن، ۸ مني دوشمنئ الله اسئر
اتمئ يئيسن،

آياقلار يمي گئئشلئكده دوردوروبسان.
۹ منه رحم اله، يارب، دارليقدايام.
قوصه دن گؤزلرئمن نورو گدئر،

بلي، جانيم و بدنئم ده! ۱۰ حياتيم قوصه
ائله كچئر،

عۆمرومون ائلئري ناله ائله.

گوناهيم اوزوندىن داها قودرتتم قالماييب،

سوموكلرتم ده قوروپور. ۱۱ بوتون

دوشمنلرتم اوزوندىن اوزو-قارا

اولوشام،

قونشولاريمين آراسيندا بله.

تانيشلاريم قورخو كئمي اولوشام،

اشكده ميني گؤرنلر مندىن قاجيرلار،

۱۲ اولو بئر آدام كئمي يادلاردان

چيخميشام،

ئىكە-ئىكە اولوش كوزه كئميم.

۱۳ چوخ آداملارين بؤهتانلاريني

اشدئرم،

هر ياندا قورخو وار،

منئم ضئدئمه بئرئكده مصلحتله شئرلر،

جانيني آلاماق اوچون فئكئرله شئرلر.

۱۴ لاکئن من سنه توگول ادئرم،

يارب،

ديئرم؛ "سن منئم تاريمسان." ۱۵ منئم

واختلاريم سنئن ئئنده دئر.

ميني دوشمنلرئمنن وعذاب ورنلرئمنن ئئندىن

قورتار. ۱۶ قوي اوزون بو قولونون

اوزونه پارلاسين،

اؤز محبتئنده ميني قورتار. ۱۷ قوبما نجالت

آلتيندا قاليم، يارب،

چونكي سيني چاغيرميشام.

قوي پئس آداملار نجالت آلتيندا

قالسينلار،

قوي اونلار اولولر دئياريندا سسلري

باتسين. ۱۸ قوي يالانچي دئل لر،

صالح آدامين ضئدئنه تكبوره بؤهتان آتان

دئلر لال اولسونلار. ۱۹ گؤر سنئن

ياخشيليغين نه قدر بؤيوكدور!

ائئسان اوغوللارينين گؤزونون قاباغيندا

سن اونو سنه حؤرمت گؤرسدنلر اوچون

ساخلا ييبسان،

سن اونو سنه پناه گئترنلر اوچون

ساخلا ييبسان، ۲۰ سن اونلاري

ائئسانين حئييله سئندن

اؤز حوضوروندا كي پناهدا حئفظ

ادئرسن؛

داعوا سالان دئلردن اؤز چارداغيندا

اونلاري ساخلا ييبسان. ۲۱ رب

موبارك اولسون!

چونكي موخاصئره يه دوشدويم زامان،

بؤيوك محبتي تعجوبلو بئر شكلمده
منه گؤرسدئب. ۲۲ چونكي
چاره سئزليئيمده دمئشدئم:

“گؤزلرئئن قاباغيندان من قوولدم.”
آما سني ائمدادا چاغيراندا منئم دادئما
چاتدين. ۲۳ ربِّي سوئن،
سئز اونون بوتون موتقي آداملاري!
چونكي رب اونا وفالي قالانلاري حنفظ
ادئر،

آما مغرور ائنسانين جزاسيني آرتيقلئلا
ورئر. ۲۴ سئز، اي بوتون ربه اومئد
باغلايانلار،

جسارتلي اولون،
اوره يئنئز گوجلو اولسون.

۱ خوش او آدامين حالينا
۳۲ كي، عوصياني باغيشلانير،
گوناهي عفو اولور. ۲ خوش او آدامين
حالينا كي، رب اونا قوصور سايماز،
روحوندا حئيئه تاپيلماز. ۳ آغزيمي اعترافا
آچماديغيم زامان،

ووجودوم چورويوردو،

بوتون گون ائديئم ناله لر اوزوندن.
۴ چونكي گجه-گوندوز، الئن منئم
اوستومه آغيرلاشدي،

گوجوم ياز اوتلاري كئمي قورودو.
سلا. ۵ او واخت گوناھيمي سنه
بئلدردئم،

گوناهيمين اوستونو اؤرتمه دئم.
“ربه عوصيانلاريمي اعتراف اده جيم”
ددم،

سن گوناھيمين قوصورونو عفو ائدئن.
۶ اونا گؤره ده، قوي موتقي اولان
هر كس

سني تاپان زامان سنه دوعا ائسن؛
يقتن كي، قودرتلي سولار داشسا دا، اونا
يتئشمه يه جك. ۷ منئم سيغيناك يرئم
سنسن؛

مني دارليقدان سن حنفظ ادئرسن،
خئلاص نغمه لري ائله مني
دؤوره له يئرسن. سلا. ۸ رب ديئر:

“سنه تعلم وره جيم،
گده جيئن يولو سنه گؤرسده جيم،
سنه نصئحت اده جيم،

رَبَّنَّ حَبِّتِي يِر اوزونو دولدورار. ۶ رَبَّنَّ
 سؤزو ائله گوئيلر ياراندي،
 گوئیده اولان شيلر ده آغز ينين نفسي ائله.
 ۷ دهنزن سولارين بئريه بيغير،
 درئن سولاري انبارلاردا ساخلاير.
 ۸ قوي بوتون عالم ربدن قورخسون؛
 قوي يِر اوزونده اولان بوتون ائنسانلار
 اوندان خوفلانسينلار، ۹ چونكي
 رَبَّنَّ ددئِي واخت، هر شي وار
 اولدو،

اونون بويوردوغو واخت، هر شي
 قورولدو. ۱۰ رب مثلئن تدبئرلئِي
 پوزار،
 خالقلارين نئيتلرئِي هچ ادر. ۱۱ لاکئن
 رَبَّنَّ تدبئري ابده کئمي دورور،
 اوره يئنن نئيتلري نسلدن-نسله دورور.
 ۱۲ خوش او مثلئن حالينا كي، رب
 اونون تاريبي دير؛
 او خالق كي، رب اونو اؤزو اوچون
 مئراث سچدي. ۱۳ رب گوئيدن
 باخير،
 بوتون ائنسان اوغوللارين گؤرور.
 ۱۴ ساکئن اولدوغو يردن،

گؤزوم سنئن اوستوندن آيريلماياجاق.
 ۹ آت يا دا قاطير کئمي قانماز
 اولماين،
 اونلاري سورمک اوچون دهنه و جئلوو
 لازيمدير،
 يوخسا سنه ياخينلاشماياجاقلار.”
 ۱۰ پئس آدامين دردلري چوخدور،
 لاکئن رَبَّنَّ حَبِّتِي اونا توگول دن آدامي
 دؤوره لير. ۱۱ اي صالح آداملار،
 ربه شادلانين، سوئنن.

سئز اي بوتون اوره يي دوغرو اولانلار
 شادليقدان اوخويون.

۱ شادليقدان ربه
 ۳۳ اوخويون، اي صالح
 آداملار،

حمد اتمک دوروستکار آداما ياراشير.
 ۲ طنبور چالاراق ربه شوکور ادئن.
 اون سئملي چنگله ربه ترنوم ادئن. ۳ اونا
 تزه بئر نغمه اوخويون؛
 گؤزل چالين، شادليق سسي ائله.
 ۴ چونكي رَبَّنَّ سؤزو دوغرو دور،
 او، بوتون ائشئرئنده وفالي دير. ۵ رب
 دوزلوک و عدالتي سور،

یر اوزونده اولان بوتون ائنسانلارا باخیر.
 ۱۵ هامینین اورکلرئنی یارادان او،
 هرکسن نه اتدئینی بئلر. ۱۶ هچ پادشاه
 قوشونون چوخلوغو ائله ظفر تاپماز،
 هچ پهلووان دا قووئتئن چوخلوغو ائله
 خئلاص اولماز. ۱۷ ظفر اوچون آت
 بوش شی دئر،

قووئتئن چوخلوغو ائله هچ کسی قورتارا
 بئلر. ۱۸ باخ، ربئن گوژو اوندان
 قورخانلارین اوستونده دئر،

اونون محبتنه اومئد باغلايانلارین
 اوستونده دئر کي، ۱۹ اونلارین
 جانینی اولومدن قورتارسین،

و آجلیق زامانیدا اونلاری دئری
 ساخلا سین. ۲۰ بئر ربه بل
 باغلا ییریق،

اتمدادیمیز و قانچایمیز اودور. ۲۱ اوره یئمز
 اوندا سوئئر،

چونکی اونون موقدس آدینا توگول
 ادئرئک. ۲۲ سنه اومئد باغلا دیغیمیزا
 گوره، یارب،

محبتن اوستوموزده اولسون.

۳۴

۱ هر زمان ربه ثنا ده جیم،
 اونون حمدي همشه
 آغزیمدا اولاجاق. ۲ جانیم ربه حمد
 اوخویاجاق،

قوي فاغیر آدام اشدئب سونسن.
 ۳ گلئن بئرئکده ربئن بویوکلویوندن
 دانیشاق،

اونون آدینی بئرئکده اوجالداق. ۴ ربی
 آختاردیم و منه جاواب وردی؛
 منی بوتون قورخولاریمدان خئلاص

اتدی. ۵ اونا باخانلار شفقلندئر،
 اونلارین اوزونچالتلی اولمادی. ۶ بویازیق
 آدام اونو چاغیردی،

رب اونون سسئنی اشدیدی؛
 رب اونو بوتون دارلیقلاریندان نجات
 وردی. ۷ ربئن مله یی اوندان

قورخانلارین دؤوره سننده اوردو
 قوروب

اونلاری خئلاص ادر. ۸ دادین و
 گؤرون رب نه یاخشی دیر!

خوش او آدامین حالینا کي، اونا پناه
 گئئر. ۹ سئر، ای اونون موقدس
 آداملاری، ربدن قورخون،

رب اونلاري بوتون دارليقلاريندان
 ختلاص ادر. ۱۸ رب اوره يي
 سينميش آداملارا ياخين دير
 و روحو ازئلمش آداملارا نجات وور.
 ۱۹ صالح آدامين دردلري چوخدور،
 لاکئن رب اونو هاميسيندان قورتارار.
 ۲۰ اونون هامي سوموکلرئني
 موحافظت ادر؛

اونلاردان بئري ده سينماز. ۲۱ پئسلئک
 پئس آداملاري محو ادر،
 صالح آدامدان نئفرت ادنلر محكوم
 اولارلار. ۲۲ رب اوز قوللارينين
 جانيني قورتارار،
 و اونا پناه گئئرلرئن هچ بئري محكوم
 اولماز.

۱ يارب، منئمله چکئشنلرله
۳۵ سن چکئش،
 منئمله ساواشانلارلا سن ساواش.
 ۲ قانخان و سئپري اله آل؛
 قانخ، منئم ائمدادئما گل. ۳ نزه و مئزراقئ
 دا چک کي،
 مني قووالايانلارين يولونو کسه سن.

چونکي اوندان قورخانلار هچ بئر شيه
 مؤحتاج اولمازلار. ۱۰ جاوان
 اصلانلار مؤحتاج اولوب آجليق
 چکرلر،
 لاکئن ربه آرزو چکلرئن هچ بئر
 نعمتي اسکئک اولماز. ۱۱ گلئن
 اوولادلاريم، منه قولاق آسين؛
 ربئن قورخوسونو سئزه اوئيرده رم.
 ۱۲ حياتا آرزو چکن کئمدئر؟
 شاد گونلر گورمک ائسته ين کئمدئر؟
 ۱۳ دئلئني شردن و دوداقلاريني
 يالاندان ساخلا. ۱۴ پئسلئکدن ال
 چک و ياخشيليق اله.
 صولحو آختار و اونون دالينا دوش.
 ۱۵ ربئن گوزلري صالحلرئن
 اوستونده دئر،
 قولاقلاري اونلارين فريادلارينا
 آچيق دير. ۱۶ ربئن اوزو پئسلئک
 ادنلرئن ضدئته دئر کي،
 يرازوندن اونلارين ذئکرئني ده کسسئن.
 ۱۷ صالحلر ربني چاغيرارلار،
 رب اونلارين فرياديني ائشدر؛

“سننن کئمي کئم وار، يارب؟
سن کي، فاغير آدامي،
اوندان داها چوخ قوووتلي اولانين الثندن
قورتاريرسان.

بلي، سن کي، يوخسول و مؤحتاج آدامي،
اونو سويانين الثندن قورتاريرسان.”
۱۱ رحمستز شاهئدلر قانلخيلرلار،

بئله دئيئمي مندن سوروشورلار.
۱۲ ياخشيليق عوضئنه منه يامانليق
ادئرلر کي،

جانپا هئجران اولسون. ۱۳ لاکئن من،
اونلار ناخوش اولاندا، پالاس
گيئنئردئم،

جانپي اوروجلا حقئر ادئرديم؛
باشيم سننه مه دوشموش دوعا ادئرديم،
۱۴ قارداش يا دا دوستونو الدن

ورمئش بئر آدام کئمي
آوارا گزئرديم،

آناسي اوچون ياس توتان بئر آدام کئمي
قوصه دن بوکولوردوم. ۱۵ آما من ييخيلان
واخت، شادليقلا ييغيليرلار،
من بئله دن ضدئم بئرله شئرلر،

جانپا ده: “سننن نئجائين منم.” ۴ قوي
جانپين قصدئنه دوشنلر اوتانسينلار،
نجالت چکسئنلر،

قوي ضررئمه فئکئر ادنلر گري
چگکسئنلر،

روسواي اولسونلار، ۵ قوي اونلار يئلن
سوپوردويو سامان چؤپو کئمي
اولسونلار،

قوي ربئن مله يي اونلاري قاباغينا
قايئب قووسون، ۶ قوي اونلارين يولو
قارانليق اولسون،

سوروشکن اولسون،
قوي ربئن مله يي اونلاري قووالاسين.
۷ چونکي سببستز منم اوچون تله

قوردولار،
سببستز جانپين قصدئنه قويو قازديلار.
۸ قوي قفئلدن باشلارينا فلاکت

گلستن،
قوردوقلاري تله يه اؤزلي ائلئشسئنلر،
فلاکت گلن واخت اورايا دوشسونلر.

۹ او زامان جانپم ربه فرحلنه جک
اونون نئجائي اوچون شادلانا جاق.
۱۰ بوتون سوموکلرئم دئيئه جک:

دایانمادان مینی دئدئکله یئرلر. ۱۶ کئفئر
 دئین تارسیز لار کئمی
 اوستومه دئش لرئنی قیجیر دیرلار. ۱۷ ای
 آغا، نه واختا کئمی باخا جاقسان؟
 مینی اونلارین هوجوموندان،
 عزئر حیاتینی اصلانلار لئندن قورتار.
 ۱۸ بؤیوک جاماعات ائچئنده سنه
 شوکور اده جیم،
 بئر چوخ خالق آراسیندا سنه حمد
 اده جیم. ۱۹ منئم حئیله گر دوشمنلرئم،
 قویما اوستومه سوئسنلر،
 مندن سبب سئز تئفرت ادنلر قویما بئر بئر لئنه
 گؤز وورسونلار. ۲۰ چونکی اونلار
 صولحدن اصلا دانیشمازلار.
 اولکده ساکت اوتورانلارین ضدئنه
 حئیله لی شیلر دوشونرلر. ۲۱ اوستومه
 آغیزلارینی بئر قاریش آچیب دئیرلر:
 “های، های، اؤز گؤزلرئمئزله
 گؤرموشوک.” ۲۲ سن ده بونو
 گؤروبسن، یارب!
 ساکت قالم،

مندن اوزاق قالم، ای پروردئگار،
 ۲۳ اویان، قالم تاریم، ای
 پروردئگاریم،
 دئوانینی ات و مینی حاقلی چیخارت،
 ۲۴ صالحلئیمه گؤره مندن دئفاع
 ات یارب، تاریم،
 قویما اوستومه سوئسنلر، ۲۵ قویما
 اورکلرئنده دئسنلر:
 “آها، مورادیمیزا چاتدیق.”
 قویما دئسنلر:
 “اونویوخ ائدئک!” ۲۶ قوی دوشدویوم
 فلاکتدن سوئنلر
 بئر لئکده اوتانیب روسوای اولسونلار.
 تکبوره منه نخر ساتانلارین پالتاری،
 قوی نجات و رذالت اولسون. ۲۷ منئم
 حاقلی چیخماغیمی آرزو ادنلر،
 قوی سوئنتب شادلیق آتسنلر؛
 همئشه دئسنلر:
 “قولونون سالاماتینی آستهین رب،
 شووگکنسن.” ۲۸ اوزامان منئم دئئم
 سنن صالحلئینی،
 سنن حمدنی بوتون گون اعلان
 اده جک.

سنن قانادلارينين كۆلگه سئنه
پناه گئئر لر. ۸ سنن اوئئن
دولولوغوندان بول-بول دويورلار،

اونلارا لذت لرئئن چاينندان سن
اچئردئرسن، ۹ چونكي حياتين
بولاغى سنده دئر،

سنن نوروندا نورو گؤروروك. ۱۰ سني
تاني يانلارا محبتني،

اوره يي دوز اولانلارا صالحليئني همئشه
گؤرسد. ۱۱ قويم كئبئرلي آدامين
اياغى ضدئمه گلستن،

اچازه ورمه كي، پئس آدامين الي مني
قوسون. ۱۲ اورادا فئساد ائشه يئر
دوشوبلر،

يخيليلار و قانغا بئله يه جكلر.

۱ پئس آداملارين اوزوندن
سيخيلها، ۳۷

يامانليق ادنلرئن حالينا دا پاخيليق
اتمه، ۲ چونكي اونلار اوت كئمي
عنقرئب قوروياجاقلار،

ياشيل سبزه كئمي سولاجاقلار. ۳ ربه
توگول ات و ياخشى ائشله گؤر،
اؤلكه ده ساكئن اول،

۱ پئس آدامين عوصياني
حاقد اوره يئئن دئبئنده بئر
سؤز وار:

اونون نظرئنده تارينين قورخوسو
بوخدور، ۲ اوزونو اؤز گؤزونده اله
يئئمئش كي،

گوناهيئي گؤرمز،
اوندان تئفرت اتمز. ۳ آغز يين سؤزلري
شرارت و حئيله دئر.

عاغيلانماقدان و ياخشىلىق اتمكدن
ال چكئب. ۴ ياتاغينين اوستونده
پئسلك دوشونور،

ياخشى اولمايان يولون اوستونده دورور،
پئسلكدن ائيرئئمئر. ۵ يارب، محبتئن
گؤيلرده دئر،

وفادارليغين بولودلارا چاتير، ۶ صالحليئئن
اوجا داغلار كئمي دئر،
عدالتئن بؤيوك درئئلكدئر،

ائئسان و حيواني سن حئفظ ادئرسن،
يارب. ۷ محبتئن نه ديري دئر، اي
تاري!

اونون اوچون ده، آدم اوغوللاري

خوشبختلئین بولوغوندان کف ادرلر.
۱۲ پئس آدام، صالح آدامین قصدئنه

قانلار،

اونا دئشئرئنی قیجیردار. ۱۳ آما پروردئگار
اونا گولر،

چونکی آجل گونون گلدئئنی گورور.
۱۴ فاغیر و مؤحتاج آدامی یره یخماق
اوچون،

یولو دوغرو اولانلاری اؤلدورمک
اوچون،

پئس آاملار قیلینج چکئب
کامانلارینی ایئرلر. ۱۵ لاکئن
قیلینجلاری اؤز اورکلرئنه
گئرجهک،

کامانلاری سیناجاقدیر. ۱۶ صالح آدامین
صاحب اولدوغو آز،

چوخ پئس آدامین ثروتئندن یاخشیدیر.
۱۷ چونکی پئس آاملارین قولو
سینار،

لاکئن رب صالح آاملارا دایاق اولار.
۱۸ دوز آاملارین گونلرئنی رب
بئئر،

امئن-آمانلیقدان کف ات. ۴ ربدن
لدئئنی آل،

او دا سنه اوره یئئنن مورادینی ورر.
۵ یولونوربه تاپشیر،
اونا توگول ات؛

رب اونو یرئنه یئرر. ۶ او، سنئن
صالحلئینی انشیق کئمی چیخاردار،
عدالتئنی گون اورتا کئمی ادر. ۷ ربئن
یانیندا آرام اول،
صبرله اونو گؤزله؛

بجرکلی اولان اوزوندن،
فتساد انشلهین اوزوندن سیخیلها.
۸ قصبیدن دوش، قیضی بوراخ،

سیخیلها؛ بو، ائنسانی آنجاق پئسلئیه چکر.
۹ پئس آاملار کئمله جکلر،

لاکئن ربّه اعتماد ادنلر یری مئراث
آلاجاقلار. ۱۰ بئر آز داها زامان
کچسئن،

پئس آدام آرتیق یوخ اولار.
او اولان یری آختارارسان، آما اونو
تاپا بئلزسن. ۱۱ لاکئن حلئم آاملار
یری مئراث آلالار،

اونلارين مٲرائي ابدي اولار. ۱۹ اونلار
يامان گونلرده نجالت چكمزله،
آجلىق زامانيندا توخ اولارلار.
۲۰ دوغرودان دا پٲس آداملار
هلاك اولارلار؛
رَبَّن دوشمنلري اوتلاقلارين شوؤوكتي
كئمي دئرله؛
محو اولوب گدرله،
توستو ائچئنده محو اولوب گدرله.
۲۱ پٲس آدام بورج آير،
بورجونو گري ورمئر،
آما صالح آدام سخاوتلي دئر و ورئر.
۲۲ ربدن بركت آلانلار يري مٲراث
آلارلار،
لاكئن رَبَّن طرفئندن لعنت اولونموشلار
كسئلرله. ۲۳ رب آدامين يولوندان
خوشلانان واخت،
اونون قدملرئني مؤحكَم ادر؛ ۲۴ بودره سه
ده بيخيلهاز،
چونكي رب الي ائله اونوتوتار. ۲۵ جاوان
ائءم و ائندي قوجايم؛
لاكئن گئنه ده،

صالح بئر آدامين نه يالقوز بوراخيلديغيني
گؤرموشم،
نه ده اونون اوولادلارينين چؤره يه
مؤحتاج اولدوغونو. ۲۶ او همئشه
سخاوتلي دئر و بورج ورر،
اونون اوولادلاري موبارك اولارلار.
۲۷ پٲسلئكدن چكئل و ياخشىلىق
ات،
او زامان ابدن ابدە جك ساكئن
قالارسان. ۲۸ چونكي رب عدالتي
سور،
اونا موتئي اولانلاري بوراخماز؛
اونلار ابدە كئمي حئفظ اولونارلار،
آما پٲس آدامين نسلي كسئلر. ۲۹ صالح
آداملار يري مٲراث آلارلار،
اورادا ابدە كئمي ساكئن اولارلار.
۳۰ صالح آدامين آغزي حئكمت نقل
ادر،
دئلي عدالت دائيشار. ۳۱ تارينين شرئعتي
اونون اوره يئنده دئر؛
قدملري سوروشمز. ۳۲ پٲس آدام صالح
آدامي گودر،

اونو اولدورمه يه چاليشار؛ ۳۳ رب صالح
 آدامي اونون لئنه بورانخماياجاق،
 موحاكئمه اولوندوغو زامان دا اونو
 محكوم ائمه يه جك. ۳۴ ربه اعتما
 ات و اونون يولونو توت.

يري مئراث آماق اوچون، او، سني
 اوجالدا جاق.

پئس آداملارين كئسه جي واختي
 گوره جكسن. ۳۵ پئس آدامي
 بؤيوك قودرتده گورموشم كي،

نجه او زونو ياشيل آغاج كئمي بئندئي
 یرده ياييب؛ ۳۶ قئئلدن چكئب
 گئدي،

باخ، آرتيق يوخ اولوشدو؛
 اونو آختارديم،

لاكئن اوندان هچ بئر اثر يوخ ائدي.
 ۳۷ كامئل بئر آدامي گود،

دوز بئر ائنسانا باخ؛

چونكي گله جك صوح سون آدامين دير.
 ۳۸ آما عاصئر بئرلكده يوخ

اولارلار؛

پئس آداملارين گله جي كئئلم.
 ۳۹ صالح آدامين نئجاتي ربدن گئرب؛

دارليق واختيندا اونلارين قلاسي
 ربدئر. ۴۰ رب اونلارا ائمداد ادئب
 اونلاري قورتارار،

پئس آداملارين لئندن اونلاري
 قورتارار،

نئجات وئر،

چونكي اونلار ربه پناه گئئرلر.

۱ يارب، قئضبئنده مني
 ۳۸ مزمت الهمه،

قئضبئنده مني تنبه ائمه. ۲ چونكي سنن

اوخلارين مني پارچالاييب،

سنن لئن اوستومه آغير ائبئر.

۳ قئضبئندن منم بدمئنده صاغليق

قالماييب،

گوناهيم اوزوندن سوموكلرئنده

سالاماتليق يوخدور. ۴ گوناها لريم

باشيمدان آشيدير،

آغير بئر يوك كئمي طاقتئمدن آرتيق دير.

۵ عاغيليسيزليغيم اوزوندن يارالاريم

چئرک ادئب،

پئس قوخويور. ۶ آيئلب چوخ

بوكولوشم.

- ۷ بلثمه بوتون گون ماتم ائچئنده گزئم. ۷ بلثمه اود اوتوروب؛
- ۸ قووتدن بدنمده صاغليق يوخدور. ۸ قووتدن دوشوب چوخ دا ازئلئشم.
- ۹ اي اوره يئئن آغريسندن باغير ايرام. ۹ اي آغا، بوتون آرزولاريم سنئن حوزوروندادير.
- ۱۰ اوره يئم چوبالايير، چكدئيم آهلا ر سندن گزئئن ديئل. ۱۰ اوره يئم چوبالايير، قووتئم بدنمندن گدئب،
- ۱۱ دوشدويوم بلا اوزوندن سوگئلئرم، گوزلرئمن ائشيغي دا آرتيق قالماييب. ۱۱ دوشدويوم بلا اوزوندن سوگئلئرم، دوستلاريم مندن اوزاق دورورلار، قووملاريم دا مندن اوزاقلاشيرلار.
- ۱۲ جانيمي آختارانلار منه تله قورورلار، ضررئمي ائسته ينلر پئس سؤزلر دايئشيرلار، بوتون گون كلک فنكرئنده دئرلر.
- ۱۳ لاكئن من، كار بئر آدام كئمي ائشه بئلئرم،
- ۱۴ ائشه بئلهمين بئر آدام كئيم؛ لال بئر آدام كئمي دايئشا بئلئرم. ۱۴ ائشه بئلهمين بئر آدام كئيم؛ آغزيمدا دا مودافئعه سؤزو اولمايان كئمي. ۱۵ چونكي، يارب، سنه اومئد باغلاييرام.
- ۱۶ يالوارديم: "قويما اونلار جاواب ورن سنسن، اي پروردئگار تاريم. ۱۶ يالوارديم: "قويما اونلار اوستومه سوئسنئلر، قويما آياغيم سوروشنده اوستومه نخر ائسنئلر." ۱۷ آزالير ييخيليم؛ دردئم همئشه گوزومون قاباغيندادير. ۱۸ خاطامي اعتراف ائرئم، گوناھيم اوزوندن سيخيليرام. ۱۹ آما جان دوشمنلرئم قووتلي دئرلر، مندن سببسنئر نئفرت ادنلر چوخدور. ۲۰ ياخشيليق عوضئنده يامانليق ادئرلر، ياخشيليق داليسينا دوشدويوم اوچون، منه عداوت گؤرسدئرلر. ۲۱ يارب، مني بورانجا؛ تاريم مندن اوزاق دورما. ۲۲ ائمدا ديمما تز گل، اي پروردئگار، منئم خئلاصيم.

۳۹

۱ ددٺم: "يوللار يما دٺٺت
 اده جيم کي،
 دٺٺمله گوناہ اتمه يٺم؛
 پٺس آدام قاباغيمدا اولان واخت،
 آغز يما جٺلوو قوياجاغام." ۲ آغز يمي
 توتوب ساکت اولدوم،
 ياخشيليق اوچون ده بله سوکوت اددٺم؛
 آما دردٺم جوشا گلدي، ۳ اوره يٺم
 اٺٺمده قيزيشدي،
 درٺن دوشورکن اود کٺمي آلو
 چکدي؛
 او زامان دٺٺمله دانيشديم: ۴ يارب،
 عاقبت يٺمي،
 گونلر ٺٺن سايبسينين نه قدر اولدوغونو
 منه بٺلدٺر،
 قوي عؤمرومون نه قدر قيسا اولدوغونو
 آنلايم. ۵ باخ، گونلر ٺٺي بٺر نچه
 قاريش قدر ادٺسن،
 عؤمروم سنن يانيندا هچدٺر.
 دوغرودان دا هر کس آنجاق نفس
 کٺمي دٺر. ۶ سلا. ۶ دوغرودان دا هر
 کس بٺر کؤلگه کٺمي کچٺر.
 دوغرودان دا بوش يره زحمت چکٺر،

مال-دؤولت بيعير،
 اوندان کٺمن اٺستفاده اده جيئي بٺلٺر.
 ۷ اونا گؤره، اي پروردٺگار، نه يه
 توگول اددٺم؟
 اومدٺم بٺرجه سنده دٺر. ۸ مني بوتون
 عوصيانلار يمدان قورتار.
 مني آنحاقلار يانيندا روسواي اتمه. ۹ لال
 اولوب آغز يمي آچميرام،
 چونکي بونو اذن سنسن. ۱۰ گؤندر دٺين
 بلاني اوستومدن گؤتور.
 الٺن ووروشلاري اٺله تلف اولوشام.
 ۱۱ سن ائنساني گوناھين جزاسي
 اوچون وورورسان؛
 اونون سوڊئي شيلر ٺئي گوه يديي
 کٺمي هچ ادٺرسن.
 دوغرودان دا هر کس آنجاق بٺر
 نفس دٺر. ۱۲ دوعامي اشٺت،
 يارب،
 فرياد يما قولاق ور،
 گؤز ياشلار يما گؤز يوما؛
 چونکي سنن يانيندا بٺر قرٺيم،
 بوتون آتالار يم کٺمي بٺر موسافٺرم.
 ۱۳ گؤزونو مندن گؤتور کي،

سننن بئرم اوچون اولان دوشونجه لرئن
چو خودور.

سنه تاي اولان يو خودور.

اگر اونلاري اعلان ادب نقل اتم،

سايي يا گلزم. ۶ قوربانان يا دا تاخيل
تقدتمندن خوشلانمادين؛

سن يانديرما قورباني يا دا گونا قورباني
استمه دن. ۷ لاکن منه آچيق
قولاقلار وردن.

او زامان ددم: "باخ! گلمشم؛

کتابين طوماريندا منم حاقيمدا يازيليب.
۸ سنن اراده ني يرته يترمکن
خوشلانيرام، تاريم.

سنن شرعتن اوره يمنن اچنده دتر.
۹ بويوک جاماعات اچنده،

صالحئين خوش خبرئي اعلان اتم.

دوغرودان دا كي، دوداقلاريمي
باغلاميرام، يارب،

سن اوزون بئلسن. ۱۰ سنن
صالحئين قلبمنن اچنده گزلي

ساخلاميشام.

سنن وفادارليغيني،

سنن نجاتيني اعلان اتمشم؛

کچيب- گدب يوخ اولماميشدان تزه دن
خوشبخت اولوم.

(مزمور ۷۰: ۱ - ۵)

موسقي رهبري اوچون.

داوودون مزمورو ۱

رَبِّهِ صَبْرًا اِنْتَظَارِ
۴۰ چکدم،

او منه طرف دؤنوب فريادي اشدني؛

۲ اولوم چوخوروندان،

باتاقلق پالچيقدان مني اشيه چيخاردي،

اياقلاريمي قايا اوستونه قويدو،

قدملرمي مؤحکم اتي. ۳ او، آغز يما تزه

بئر نغمه قويوب؛

تاريميز اوچون حملر.

چوخ آدام اونو گؤروب قورخاجاق،

رَبِّهِ تَوَكُّولِ اَدِهْ جِك. ۴ خوش او آدامين

حالينا كي، ربه توكول ادب.

تکبورلو آداملارا،

يالانا موشتاق اولان آداملارا اوز

ورمه يئب. ۵ يارب تاريم،

بئرم اوچون عجب اشلر چوخ ادبسن.

سندھ سوئٹس فرھلنسٹنلر.

قوي سنن نجاتيني سونلر دائم دستلر:

“رب بؤيوک اولسون.” ۱۷ من آنجاق
فاغيرام، مؤحتاجام؛

لاکتن پروردنگاريم منم قيدمه قالير.

سن منم ائمداديم، سن منم
خئلاصکاريمسان؛

يوبانما، تاريخم!

۱ خوش او آدامين حالينا

۴۱
کي،

ضعف آدامين قيدنه قالير.

يامان گونده رب اونو قورتاراجاق،
۲ رب اونو حثفظ ادب دئري

ساخلاياجاقدير،

اؤلکهده موبارک اولاجاق.

سن اونو دوشمنلرن لئنه

بورانخاياجاقسان، ۳ ناخوشلوق

دؤشه يئنده رب اونو قووت

وره جک.

سن اونو ناخوشلوق ياتاغيندان

صاغالداجاقسان. ۴ من ددئم:

“يارب، منه يازيغين گلشن!”

جانپا شفا ور،

سنن محبتني،

سنن اعتبارلي اولدوغونو بؤيوک

جاماعاتدان گئزلتمه مئشم.

۱۱ مرحمتني مندن اسرگمه، يارب؛

قوي سنن محبتن،

سنن اعتبارلي اولدوغون همئشه مني

حثفظ آسن، ۱۲ چونکي سايسيز

پئسلئک اطرافيمي آيب.

گوناهلاريم مني اله ياخالاييب کي،

گوره بلهئرم.

گوناهلاريم باشيمين توکوندن آرتيقدير؛

اونا گوره ده اورهيم طاقتدن دوشوب.

۱۳ يارب،

مني خئلاص اتمه يه راضي اول.

يارب، ائمداديم تريتئش! ۱۴ قوي جانپي

هلاک اتمک آسته ينلر،

هاميسي بئرلئکده اوتانسينلار،

پرئشان اولسونلار؛

قوي دوشدويوم بلادان سوئنلر،

گري قايتاريليب نجات چکسئلر.

۱۵ قوي منه “آها، آها” دئيلر،

نجالتلري اوزوندن پرئشان اولسونلار.

۱۶ قوي بوتون سني آختارانلار،

اڻڄاڻي سنڻ سنڻه ڳوٺه اٽمڻم.
 ۵ دوشمنلرڻم منم حاڻمدا يامان
 دانيشيب ديئرلز:
 “نه واخت اوله جڪ؟
 نه واخت آدي محو اولاجاق؟”
 ۶ ڳوروشويومه بئري گلن واخت،
 بوش سؤزلر دانيشماغا باشلايبر،
 بو آرادا اوره يئنده بؤهتانلار پيغير،
 سوراسي دا اشئيه گدئب اونو هر ڀريده
 يايبر. ۷ بوتون منه کئن باغلايانلار،
 آرالاريندا پيچلداشيرلار،
 منم ضررئمه فئڪٽرله شئب ديئرلز:
 ۸ “پئس بئر درد جانينا دوشوب،
 يانديغي يردن آرتيق قانچماياجاق.”
 ۹ اعتماد اٽديئم ياخين دوستوم،
 حتا چؤره بئي يئين بله، منه خيانت اٽب.
 ۱۰ لاڪئن سن، يارب،
 منه يازيغين گلستن ومني قالدبر؛
 قوي بو ائسانلارا حاڻ اٽئڪلرئني
 ورئم. ۱۱ بوندان بئلئرم كي، مندن
 خوشلانيرسان،
 چونڪي دوشمنم منه قالب گهئر.
 ۱۲ لاڪئن منه گلئجه،

اڻڄاڻي سنڻ سنڻه ڳوٺه اٽمڻم.
 ۵ دوشمنلرڻم منم حاڻمدا يامان
 دانيشيب ديئرلز:
 “نه واخت اوله جڪ؟
 نه واخت آدي محو اولاجاق؟”
 ۶ ڳوروشويومه بئري گلن واخت،
 بوش سؤزلر دانيشماغا باشلايبر،
 بو آرادا اوره يئنده بؤهتانلار پيغير،
 سوراسي دا اشئيه گدئب اونو هر ڀريده
 يايبر. ۷ بوتون منه کئن باغلايانلار،
 آرالاريندا پيچلداشيرلار،
 منم ضررئمه فئڪٽرله شئب ديئرلز:
 ۸ “پئس بئر درد جانينا دوشوب،
 يانديغي يردن آرتيق قانچماياجاق.”
 ۹ اعتماد اٽديئم ياخين دوستوم،
 حتا چؤره بئي يئين بله، منه خيانت اٽب.
 ۱۰ لاڪئن سن، يارب،
 منه يازيغين گلستن ومني قالدبر؛
 قوي بو ائسانلارا حاڻ اٽئڪلرئني
 ورئم. ۱۱ بوندان بئلئرم كي، مندن
 خوشلانيرسان،
 چونڪي دوشمنم منه قالب گهئر.
 ۱۲ لاڪئن منه گلئجه،

اٽڪنڻجي ڪتاب

۱ مارال آخار سولارا نجه
 حسرت چڪر،
 ۴۲
 منم ده جانيم سنه بله حسرت چڪر، اي
 تاريخم. ۲ جانيم تاري اوچون،
 او دئري تاري اوچون سوسوزدور؛
 نه زامان اونون يانينا گدئب اونونلا
 ڳوروشوم؟ ۳ گجه-گوندوز ڳوز
 ياشيم چؤره يئم اولوب،
 چونڪي دايمانادان منه ديئرلز:
 “بس هارادادير سنڻ تارين؟!” ۴ جانيم
 اڻڄمده ارئير،
 او زامان كي، خاطرلايبرام:
 نجه خالقين قاباغيندا يرئشب تارينين اوئنه
 ڳرددم؛

سوموکلرئم بئر بئرئندن آیریلیر؛
اونلار دایانمادان دیرلر:
“بس هارادادیر سنئن تارین؟” ۱۱ ای
جانیم، نه اوچون بله بوکولوبسن؟
نه اوچون ائچئمده بله چوبالاییرسان؟
تارییا اومئد باغلا.

من حله ده اونا حمد اوخویاجایام،
منه نجات ورنه، منئم تاریما.
۱ منی حاقلی چیخارت،
ای تاریم،

۴۳

موتقی اولمایان مثلئدن منئم حاقیمی آل؛
حئیله کار و حاقسیز آدامدان منی قورتار!
۲ چونکی پناهیمین تاریمی سنسن؛

نه اوچون منی قووبوسان؟
نه اوچون دوشمئنن طولوندن یاسلی
گزئم؟! ۳ نورونو و حقیقتئنی گؤندر،

قوی اونلار منی هئدایت اتسنلر؛
قوی منی سنئن موقدس داغینا،
سنئن مسکنئنه گتئرسئنلر. ۴ او واخت

تارینین قوربانگاهینا گدهرم،
مسرئتمئن تاریسینا؛

سنه طنبورلا حمد اوخویارام،

شادلیق و شوکور نغمه سی ائله،
بایرام توتמוש جاماعاتلا! ۵ ای جانیم، نه
اوچون بله بوکولوبسن؟
نه اوچون ائچئمده بله چوبالاییرسان؟
تارییا اومئد باغلا؛

من حله ده اونا حمد اوخویاجاغام؛
اونون نجات ورن حوضورونا. ۶ جانیم
ائچئمده بوکولوب، ای تاریم؛
او سبیدن سنی اوردون دئیاریندان
خاطیرلاییرام،

خرمون و مئصعار داغلاریندان. ۷ سنئن
شالاه نئن سسننه، درئئئک درئئئیی
چاغیریر؛

بوتون شپه لرئن، بوتون سل لرئن
اوستومدن کچئر. ۸ گوندوز رب
محبئتنی گؤرسه دئر،

اله کی، گجه اونون نغمه سی منئمله اولور؛
حیاتیین تاریسینا بئر دوعا کئمی. ۹ قایام
اولان تارییا دیرم:

“نه اوچون منی یاددان چیخاردییرسان؟
نه اوچون دوشمئرئتمئن طولوندن یاسلی
گزئم؟” ۱۰ خصملرئم منه حقارت

ادن واخت،

اي تاري، منم تاريم. ۵ اي جانيم، نه
 اوچون بله بوكولوبسن؟
 نه اوچون اچئمده بله چوبالاييرسان؟
 تاريا اومئد باغلا؛
 من حله ده اونا حمد اوخوياجايام،
 منه نجات ورنه، منم تاريم.

۱ اي تاري، قولاقلاريميزلا
 اشتهمئشك،
 آتالاريميز اونلارين گونلرئنده، او قديم
 گونلرده،
 اونلارا ائدئيشن ائشلي بئزه نقل ادئبلر.
 ۲ نهجه سن، التله مئتلري قوودون،
 آما آتالاريميزي يرلشدئردن؛
 نهجه طايفالاري ذئل ائدن،
 لاكئن آتالاريميزا ووسعت وردن.
 ۳ چونكي اونلار اولكهيه قيلينجلاري
 ائله مالئك اولماديلار،
 اونلارا ظفرون، اونلارين اوؤ قوللاري
 ديلدي؛
 سنن صاغ التن ائدي،
 سنن قولون، سنن جمالينين نورو،
 چونكي اونلاردان راضي ائدن. ۴ سن
 منم پادشاهيمسان، اي تاري،

يعقوبون نسلئتن نجاتينا امرات.
 ۵ سنن كومه يئنه دوشمنلرئمئزي يره
 چيرپاجاغيق.
 سنن آديلا ضدئتمئزه قانخانلاري پايمل
 اده جيئك. ۶ چونكي من اوخ
 كامانما توگول اتمهرم،
 قيلينجيم دا منه نجات ورمز. ۷ آنجاق سن
 بئزه دوشمنلرئمئزدن نجات ورتبس،
 بئزدن نتفرت ادنلري سن اوتاندير بيسان.
 ۸ بوتون گون تاريا نخر اده جيئك،
 سنن آدينا ابده كئمي حمد
 اوخوياجاغيق. ۹ آما ائندي
 سن بئزي بوراخيسان،
 بئزي روسوي ادئبس،
 بئزم قوشونوموزلا چيخميرسان.
 ۱۰ دوشمن قاباغيندا بئزي گري
 دؤنده رئرس،
 بئزدن نتفرت ادنلر بئزي غارت ادئبلر.
 ۱۱ قويوبسان كي، بئزي قويونلار
 كئمي يسنلر،
 مئتلر آراسيندا بئزي داغيديسان.
 ۱۲ خالقيني هچ زادا ساتيرسان،

اونلارين قىمىتى سنه فايدالى اولمور. ۱۳ قونشولار يىمىز يانيندا بئىزى اوزو- قارا ادئرسن،

اگر اللرمئىزى ياد بئر آلاها طرف اوزاتمىش اولسايدىق، ۲۱ تارى بونو مگر كشف اتمزدى؟

اطرافىمىزدا اولانلارا لاغ هدى اولموشوق. ۱۴ مثلئر آراسيندا مثل اولموشوق،

چونكى او اورهين بوتون سئرلئى بئلندئر. ۲۲ بى، سنن خاطرئنه بوتون گون اولدورولوروك،

بئىزى طايفالارين گولوش هدى ادئرسن. ۱۵ روسوايچىليغىم بوتون گون قاباغىمداير،

اي پروردئگار، اويان! نه اوچون ياتىيسان؟

اوزومون نجالتى منى اوزونده بورويوب؛ ۱۶ تحقئر و لعنت اده نئن سسلرى اوزوندن،

بئىزى ابده كئى بوراخما. ۲۴ نئيه اوزونو بئىزى گئزله دئرسن؟

دوشمن و ائنتئقام آلان قاباغىندان. ۱۷ بوتون بولار باشىمىزدا گلئب،

اونودورسان؟! ۲۵ چونكى تورپاغا قدر ائىلمئشك،

بدئمئز يره ياپىشىب. ۲۶ بئىزم ائمدادىمىزدا قدر ائىلمئشك،

بئىزى خاطرئنه بئىزى خئلاص ات. ۱۹ حال بو كى، سن بئىزى چاقالار يرئنده ازئىسن،

يازديقلاريمى پادشاهين شرفئنه دئىرم، ۲۰ اولوم كؤلگه سى ائله بئىزى بورويوبسن.

دئلئم اوستا بئر كاتئىن قلى دئر. ۲ سن ائسانلارين لاپ گوزلى سن؛

۴۵

قايىنير؛

شادليق ياغي ائله يولداشلارينين ائچئندن
 سني مسح ادئب. ۸ سنن بوتون
 پالتارلارين مور ائي،
 عؤد ائي، دارچين ائي ورئ.
 فئل دئشي ائله بزئمئش سارايلاريندان
 ساز سسلري سني سوئدئرئ.
 ۹ پادشاهين قيزلاري سنن حورمتلي
 آروادلارين آراسيندادير،
 ملكه سنن صاغ التنده اوئر قيزيل لاري
 ائچئنده دورور. ۱۰ اشئت، اي قيز،
 باخ، قولاغيني آچ؛
 خالقيني، آتان اوئي ياددان چيخارت
 كي، ۱۱ پادشاه سنن گوئچكئئنه
 موشتاق اولسون؛
 اونا سجده ات،
 چونكي او، سنن آغاندير. ۱۲ صور
 خالقي پئشكش له اورادا اولاجاق،
 خالقين وارلي لاري سنن لوطفونه
 يالواراجاقلار. ۱۳ شاهزاده قيز
 ساراين ائچئنده بوتون شووكتنده دئر؛
 پالتاري قيزيللا توخونوب. ۱۴ الوان
 شنئل لرله پادشاهين حضورونا
 آباريلاجاق؛

سنن دوداقلاريندان فيض توكولور،
 چونكي تاري سنه ابده كئمي بركت
 ورئب. ۳ قيلنجيني بلئنه باغلا، اي
 پهلوان،
 جلال و شووكتئنه. ۴ شووكتئنه ظفر
 قازان؛
 حقيقتئ، حلئمئئن، و صالحئئن
 خاطرئنه.
 آتينا مئن؛
 قوي سنن صاغ التئ سنه هيبتلي
 ائشئر گورسدسن. ۵ سنن اوخلارين
 ائتي دئر،
 پادشاهين دوشمنلرئئن اوره يئنده سنن
 اوخلارين ائتي دئر؛
 خالقلار سنن آياغين آلتينا ييخيليرلار.
 ۶ اي تاري، سنن تختئن ابدن
 ابده جكدئر.
 پادشاهليغينين عصابي ائصاف
 عصابيدير. ۷ سن صالحئئي
 سوئرسن،
 پئسلئكدن نئفرت ادئرسن؛
 اونون اوچون ده تاري، سنن تارين،

دالیسیجا باکثره قیزلار، اونون دوستلاری،

کی، اونون آرخلاری تارینین شهرته
آخیر،

سنن حضورونا گنترئله جکلر. ۱۵ شادلیقلا، مسرتله گنترئله جکلر،
پادشاهین سارایینا گنره جکلر.

اوجالاردا اولانین موقدس مسکننه
شادلیق گنترئ. ۵ تاری بو شهرن
اچئنده دئر،

۱۶ آتالارینین یرئنی اوغوللارین
آلاجاق،

یرئدن اصلا ترپشمز.
سحر آچیلاندا تاری اونا کؤمک وئر.
۶ مثلئر قایناشیرلار، اؤلکه لر
ترپشئرلر؛

سن اونلاری بوتون یر اوزونه حاکم
اده جکسن. ۱۷ سنن آدینی بوتون
نسللرده خاطرلاندیراجام،

تاری سسله نئر ویر ارئئر. ۷ قوشونلارین
رئی بئرئمله دئر؛

اله کی، خالقار ابده کئمی سنه حمد
اده جک، ابده کئمی.

یعقوبون تاریسی بئرئم قلامیزدیر. سلا
۸ گلئن، ربئن اتدئکلرئنی گؤرون؛

۱ بئرئم پناهیمیز، بئرئم
گوجوموز تاری دیر،

گؤرون یر اوزونه نجه پرئشانلیق گنترئب!
۹ یرئن او باشینا قدر موحاربه لری
دوردورور؛

دارلیقلاردا کؤمک اوچون همئشه
حاضریدیر. ۲ اونا گؤره ده
قورخمایاجاغیق؛

اوخ- کامانینی سیندیریر،
نئزه نی آرادان بؤلور،

اگر یر اوزو آلت-اوست اولسا دا،
اگر داغلار دهنز دئبنه تۆکولسه لر
ده ۱۳ اگر اونون سولاری داشیب

دؤیوش آرابالارینی اوددا یاندیریر.
۱۰ "ساکئت دورون و بئلن کی،

جوشسا دا،

تاری منم.
مثلئر آراسیندا تاغالا اولاجام،

اگر داغلار سولارین هوجوملاری ائله
نتره سه لر ده. سلا ۴ بئر چای وار

ير اوزونده تاغالا اولاجام!"

۱۱ قوشونلارين ربّي بئزمله دئږ؛

يعقوبون تاريسي بئزئم قالاميزدير. سِلا

۱ اي بوتون خالقلار ال

۴۷ چالين!

شادليق سسي ائله تاريا نئدا ادئن.

۲ چونكي اوجالاردا اولان رب

هييتلي دئږ؛

بوتون ير اوزونه بئيوک پادشاه اودور.

۳ او، خالقلاري بئزه تابع ادئب،

طايفالاري آياقلاريميزن آلتينا ساليب.

۴ مئرايميزي بئزئم اوچون سچدي؛

سودئي يعقوبون نغري. سِلا ۵ تاري

اوجا سس ائچئنده،

رب شپور سسي ائچئنده گوئيه قانخير.

۶ تاريا پرستئش نغمه سي اوخويون،

پرستئش نغمه سي اوخويون.

پادشاهيميزا پرستئش نغمه سي اوخويون،

پرستئش نغمه سي اوخويون. ۷ چونكي

تاري بوتون ير اوزونه پادشاهدير.

مسگله اونا پرستئش نغمه سي اوخويون.

۸ تاري مئتلر اوستونه سلطنت ادئږ،

تاري موقدس تختي اوستونده اوتورور.

۹ خالقلارين اصئلزاده لري بيغليبر،

ابراهئمئن تاريسينين خالقي آيندا.

چونكي دونيانين پادشاهلاري تارينين دير.

اونه اوجادير!

۱ رب بئيوکدور،

۴۸

تاريميزن شهرئنده،

اونون موقدس داغيندا حمده چوخ

لايئقدئږ. ۲ شمئال اته يئنده صهيون

داغينين اوجاليجي گؤزلدئږ،

بوتون عالمئن شادليغي دير؛

بئيوک پادشاهين شهري دئږ. ۳ تاري

اونون قالالاريندا دير؛

تاري اوزونوبو شهرئن پناهي گؤرسه دئږ.

۴ باخ، پادشاهلار بئريه بيغليديلار،

بئرئئگده گلدئلر، ۵ صهيونو گؤرونجه

حيران قالديلار؛

قورخويا دوشوب قاچديلار. ۶ اوشاغيني

دوغان آروادين آغريسي كئمي،

تتره مه اورادا اونلاري توتدو. ۷ اوزامان

كئمي كي، سن شرقدن آسن قووتلي

يل له

۱ اي بوتون خالقلار بونو
اشدئن؛ ۴۹

سئز بوتون دونيادا ياشايانلار قولاق
آسين؛ ۲ هم عوام آداملار، هم ده
اصلزاده لر،

هم واري آداملار، هم ده يوخسوللار.
۳ آغزيم حڪمت سؤزلي
دائيشاجاق،

اوره يئمن دوشونجه لري فهم وره جكدئر.
۴ مثله قولاق آسا جagam،

تاپما جامي طنبورلا آشكارا
چيخارد اجagam. ۵ يامان گونلردن نه
اوچون قورخوم-

او زامان كي، جانما قصد ادنلرئن بلاسي
مني دؤوره له يئر؟! ۶ او آداملاردان
كي، مال-دؤولترئنه بل باغلا ييرلار،
ثروتلرئئن چوخلوغونا نخر ادئرلر. ۷ باخ،

هچ كس حياتيني ساتين آلا بئلز،
نه ده تاريا فئديه سئني وره بئلر-
۸ چونكي بئر جانين فئديه سي
باهالي دير

هچ قئيمت اونا كئفايت اتمز كي، ۹ ابده
كئمي دئري قالسين،

ترشئش گمي لرئني سينديردين.
۸ قوشونلارين ربئئن شهرئنده،

تاريميزين شهرئنده نه ائشمئشدئك، اله
ده گؤردوك؛

تاري اونو ابده كئمي برقرار اده جك.
سلا ۹ سنن معبدئئن ائچئنده، اي
تاري

مجبئئن باره سنئده درئن دوشونوروك.
۱۰ نجه كي، آديندير، اي تاري،

حمدن ده يرئن او بئري باشلارينا قدر
چاتير؛

صاغ ائن صالحلئكله دولودور.
۱۱ حؤكلرئئن سببئندن قوي صهيون
داغي سوئسنن.

قوي يهودا شهرلري شادليق آسنن.
۱۲ صهيونون اطرافيني گرب
دولانين،

اونون بورجلرئني ساينن. ۱۳ حئصارلارينا
ياخشني باخين،

قالالارينا تاماشا ادئن كي، گله جك
نسله نقل اده سئئز. ۱۴ بو تاري

ابدن ابده كئمي بئرئم تاريميزدير،
اولومه قدر ده بئزه يول گؤرسده جك.

قېئىر اوزو گۆرمەسەن. ۱۰ آيدىندىر كى،
 حىكەتلىرى دە ئۆلۈرلەر،
 ھەم آخماقلار، ھەم دە سفەلر يوخ
 اولورلار؛
 مال-دەۋولتلىرىنى ئۆزگە آداملار قويوب
 گەڭرلەر. ۱۱ قېئىرلىرى ابدە كىمى
 اولرى اولاجاق،
 نىسەلدىن-نىسەلە مسكلىرى اولاجاقدىر،
 گىرچى تورپاقلارنى ئۆز آدلارنى
 قويوبلار. ۱۲ ئىنسان عىزىتى اولسا
 دا، ھەمئىشە ئىك قالماز؛
 ھىلاك اولان حىوانلار بىزەر.
 ۱۳ آخماقلارنى يولو بودور،
 اولارنى سۆزلىرىنى تىصدىق ادن
 پىرولرىنىكى دە بلەدەر. سىلا ۱۴ قويون
 كىمى ئۆلۈر دىيارىنا آپارىلاجاقلار،
 ئۆلۈم اولارنى ھىدايت ادهجىك.
 سىر اولونجا صالحلر اولارلا حاكىم
 اولاجاقلار؛
 اولارنى شىكىللىرى چورويەجىك،
 مسكلىرى ئۆلۈر دىيارى اولاجاق. ۱۵ آما
 تارى منىم جانىمى،
 ۱ ئۆلۈر دىيارىنى قودرتىدىن خىلاص
 ادهجىك،
 يانىنا دا آلاجاقدىر سىلا ۱۶ بىر آدم وارلى
 اولاندا،
 اوئىن ئىرقى آرتاندا قورخما. ۱۷ چونكى
 اولن زامان ئۆزۈمئە ھىچ بىر شى آپارا
 بىلمىز؛
 ئىرقى اونون دالىنجا آشاغى گىتمىز.
 ۱۸ گىرچى ياشايان زامان ئۆزۈم
 بختور سايىردى-
 موۋفق اولان زامان ھامى سىنى تىرىغىلەر-
 ۱۹ لاکىن آتالارىنى يانىنا گەر،
 اولار ابدە كىمى نور گۆرۈملەر.
 ۲۰ عىزىتى اولان، لاکىن دراكەسى
 اولمايان ئىنسان،
 ھىلاك اولان حىوانلار بىزەر.
 ۱ قاندىر اولان تارى، رب
 تارى دانىشىر،
 گون دوغاندىن گون باتانا قدر دونىيانى
 چاغىرەر. ۲ گۆزللىنىن كامىلى اولان
 حىيوندان، پارلاق شاخىر.
 تارىمىز گلەر، ۳ ساكىت قالمىاجاق.
 قاباغىندا ياخىب-تۆكن اود،

اطرافيندا نرئدهين يل گدئر. ۴ خالقيني
 موحاكئمه اتمك اوچون
 يوخاريدان گويلره سسله نئر،
 ير اوزونه ده: ۵ "موتقي لرئمي منئم
 حوضورما ييغين،
 او آداملاري كي،
 قوربان واسطه سي ائله منئمله عهد
 باغلا ييبيلار." ۶ گويلر اونون
 صالحليئيني اعلان ادئر،
 چونكي تاري اوؤزو داوردئر.
 سلا ۷ "اشئت، منئم خالقيم،
 دانيشاجام،
 اي انسرائيل، سنئن ضدئنه شهادت
 وره جيم:
 تاري منم، سنئن تارين. ۸ سني تنبه اتمئر،
 قوربانلاريندان اوؤتري يوخ،
 يانديرما قوربانلاريندان اوؤتري ده يوخ
 كي،
 اونلار دائم گوؤزومون قاباغيندا دير.
 ۹ سنئن اوئندن بئر گاميشا نه
 احتياجم وار؟!
 آغيل لاريندا كي چكئله نه احتياجم
 وار؟! ۱۰ چونكي مشه نئن بوتون
 حيوانلاري منئمدر،
 منئلرجه داغلاردا كي سيغيرلار دا
 منئمدر. ۱۱ داغلارين بوتون
 قوشلاريني تاني ييرام.
 چؤلون بوتون وحشي حيوانلاري دا
 منئمدر. ۱۲ اگر آج اولسايديم، سنه
 دمزدئم،
 چونكي دونيا و اوندا اولان هر شي
 منئمدر. ۱۳ مگر من گاميش اتي
 ييئر؟!
 مگر من كچي قاني ائچئر؟! ۱۴ تاريا
 شوکور قوربانيني تقدئم ات.
 اوجالاردا اولانا نذرلرئني يرئنه ييئر.
 ۱۵ دارليق گونده مني چاغير،
 سني ختلاص ادرم،
 سن منه عئزت ورسن." ۱۶ آما تاري
 پئس آاملارا ديئر:
 "منئم شرئعئسي ازيدن اوخوماغا نه
 حاقين وار?!"

يا دا منم عهدئمي دئئنه گئئرمه يه؟!
 ۱۷ سن منم تنبهمدن نئفرت

ادرسن،

سؤزلرئمي آرخانا آتيرسان. ۱۸ بئر اوغرو

گؤرونجه، اونا قوشولورسان،

زئئكار آداملارلا شرئك اولورسان،

۱۹ آغزيني يامان دميه

بوراخيرسان،

دئئن حئيله ائختراع ادئر، ۲۰ اوتوروب

قارداشيندان گئليئك ادئرسن،

اؤز آنانين اوغونو تحقئر ادئرسن. ۲۱ بو

ائشليري ادئبسن،

من دئممه مئشم؛

گومان ادئن كي، من ده سنئن كئئمئم.

لا كئن سني تنبه اده جيم،

گوناهلارينيني گؤزونون قاباغينا

دوزه جيم. ۲۲ سئز، تارينيني

اونودانلار، بونا دئئت ادئن!

يوخسا سئزي پارچالايارام،

و خئلاص ادن اولماز. ۲۳ منه

شوكور قوربانيني تقدئم ادن، مني

عزتlendirئر؛

يولونو دوز ادن آداما، من تارينين نئجاتيني
 گؤرسده جيم."

۱ اي تاري، محبتنه گؤره

۵۱ منه رحم ات،

مرحمتئنن چوخلوغونا گؤره

عوصيانلاريمي سئل، ۲ تقصئرئمدن

مني تامامن يو،

گوناهيمدان مني تمئزله. ۳ چونكي

عوصيانلاريمي بئلئرم،

گوناهيم دائم گؤزومون قاباغيندادير.

۴ سنئن ضئدئنه، فقط سنئن ضئدئنه

گوناه ائتمئشم،

سنئن گؤزلرئنده پئس اولاني يرئنه

يئرئمئشم؛

اونا گؤره ده حؤكؤن دوز،

موحاكئمه ائمه يئن عادئلدئر. ۵ دوغرودان

دا من تقصئر ائچئنده دوغولدوم،

آنام منه گوناه ائچئنده بويلو اولدو.

۶ دوغرودان دا سن قلبئمئن

درئئئلكئرئنده حقئقت ائسته يئرسن؛

ائچئنده منه حئكمت اؤيرت، ۷ مني زوفا

ائله تمئزله، او زامان پاك اولارام.

سن يانديرما قوربانيندان خوشلانميرسان.
۱۷ تاريا مقبول اولان قوربان

سينميش روحدور،

سينميش و ازئلهش اوركدتر،

بولاري سن اي تاري حقر گورمزسن.

۱۸ كرمثله صحونا احسان گورسد،

اورشلئمن دووارلاريني بنا ات. ۱۹ او

زامان صالحلك قوربانلاري ائله،

يانديرما قوربانلاري ائله،

بوتوو يانديرما قوربانلاري ائله

خوشلانارسان.

او زامان سنن قوربانگاهيندا گاميشلار

تقدّم اولونار.

۱ نه اوچون پئسلئيه نفر

ادرسن، اي گوجلو؟

۵۲

تارينن محبتي دائمي دتر. ۲ سنن دئئن

پئسلئك ائختراع ادتر،

ايتي بئراولگوج كمي دتر، اي حئيلاه گر.

۳ سن پئسلئي ياخشيليقدان،

يالاني دا دوز دانيشماقدان داها چوخ

سوئرسن. سِلا ۴ بوتون هلاك ادن

سوئزلي سوئرسن،

مني يوه، او زامان قاردان دا آغ اولارام.

۸ منه شادليق و سوئنج سسئي

اشئتدتر،

اله كي، سينديديغين سوموكلر فرحلسئن.

۹ اوزونو منم گوناھلاريم اورت،

بوتون تقصئرلئمي سئل. ۱۰ منده تمئز بئر

اورك يارات، اي تاري،

اچئمه تزه و دوز بئر روح قوي. ۱۱ مني

اوژ حضوروندان آتما،

موقدس روحونو مندن آما. ۱۲ نجاتينين

شادليغيني منه قايتار،

منه اله بئر روح ور كي، سنه استكلي دتر،

مني ساخلا. ۱۳ او زامان عاصئرله سنن

يوللاريني اويردهرم،

گوناھكارلار سنه دؤئرلر. ۱۴ اي تاري،

نجاتيمين تاريسي،

تؤكدويوم قان گوناھيندان مني قورتار

كي،

دئئم سنن صالحليئيني ترؤم اتسن. ۱۵ اي

آغا، دوداقلاريمي آچ كي،

آغزيم سنن حمدئي بيان اتسن.

۱۶ چونكي سن قوربان سوئرسن،

يوخسا تقدّم ادردم،

(مزمور ۱۴)

موسیقی رهبري اوچون. ماخَلت
اوستونه. داوودون مَسْکِلِي ۱

عائيليسيز اوره يئنده ديئر:

۵۳

“تاري يوخدور.”

آداملار فاسئد اولوبلار،

ايرنج بئر شگئنده يامانليق ادئرلر،

ياخشيليق ادن يوخدور. ۲ تاري گويدن

اينسانلارا باخير كي، گورسون؛

ايا قانان، ايا تاريني آختاران بئري وار؟

۳ هاميسي آريب،

هاميسي بئرلئكده فاسئد اولوب؛

ياخشيليق ادن يوخدور، بئر نفر ده

يوخدور. ۴ شر ائش گورنلر مگر

قائميرلار كي،

منم خالقيمي چورک كئمي پيئرلر،

تاريني چاغيرميرلار؟! ۵ اله بئر دهشته

دوچار اولاجاقلار كي، اصلا

گورونمه مئش!

چونكي تاري سنن ضئدئنه قوشون

چكهئن سوموكلرئني داغيب.

سن، اي حئيله چيخاردان دئل! ۵ تاري

دا سني همئشه لئك ييخاجاق،

چاديريندان سني توتوب پارچالاياجاق،

كوكونو دئرلر دئياريندان چيخارداجاق.

سلا ۶ صالح آداملار بونو گوروب

قورخاجاقلار.

اونا گولوب دئيه جكلر: ۷ “باخين، بودور

او آدام كي،

تاريني اوز پناهي اتمه دي،

لاكئن دؤولتنن چوخلوغونا اعتماد

ادب،

اوزگه لري محو ائدي.” ۸ اما من تارينين

اؤنده ياشيل زيتون آغاجي كئميم؛

من تارينين محبتنه ابده جك اعتماد

ادرم. ۹ اتدئكلرئن اوچون سنه ابده

كئمي حمد ابده جيم؛

موتقي آداملارينين حوزوروندا

سنن آدينا اومئد باغلاياجاغام،

چونكي سنن آدين ياخشي دير.

چونکي ياخشې دير، ۷ چونکي مني هامې
دارليقلاردان قورتاريب؛
گوزوم دوشمنلرئمن هلاکيني گوروب.
۱ دواما قولاق ور، اي
۵۵ تاري،

يالواريشيمدان اوژونو گزئتمه. ۲ منه
قولاق آس، جاوايبي ور.
شکايئتمده پرنشان اولوشام، ناراحاتام؛
۳ دوشمن سسئندن، پئس آداملارين
ظولموندن،

چونکي منه عذاب ورئرلر،
قضيله منه عداوت گورسدئرلر. ۴ اورهيم
اچئتمده چوبالايير،
اولوم دهشتي اوستومه دوشوب. ۵ قورخو
و تتره مه مني توتوب،
وحشت مني اوژونده بورويوب. ۶ ددئم:
“کاشکي گويرچئن کئمي قانادلاريم
اولسايدې!

او زامان اوچوب گدردئم،
راحت اولارديم. ۷ دوغرودان دا اوزاق
قاچارديم،
کوشنده قالارديم. ۸ شئتلي آسن
يلدن-کولکدن

سن اولاري اوتانديريرسان،
چونکي تاري اولاري اوژوندن آتيب.
۶ کاشکي اسرايئلن نجاتي صيوندان
گلسيدي!

تاري خالقيني اسرئلئکن گري گئئرنده
يعقوب سوئنه جک،
اسرايئل شاد اولاجاق.

۱ آديلا منه نجات ور، اي
۵۴ تاري،

قوتئلنه حاقيمي آل. ۲ منم دوعامي
اشئت، اي تاري؛
آغزيمين سوزلرئنه قولاق ور. ۳ چونکي
اجني لر ضئدئمه قانجيلار،
ظالمئر جانبي آختاريرلار؛
تاريني نظره آليرلار. سلا ۴ باخ، تاري
منم کؤمه يمدئر،

پروردئگاريم حياتيما داياق اولاندير.
۵ دوشمنلرئمن اتدئي پئسئي،
اونلارين اوژ اوستونه دؤندرجه جک؛
وفادارليغيندا اولاري محوات. ۶ بوتون
رغبتله سنه قوربان کسه جيم،
سنن آدينا، يارب، شوکور اده جيم،

چونكي پئسلئك اونلارين اولرئنده،
اونلارين آراسيندادير. ۱۶ آما من،
تارينني چاغيراجام،

رب منه نجات وره جگ. ۱۷ آخسام
واختي، سحر واختي،
گون اورتا واختي دوعا اده جيم،
اوجا سسله باغيراجام،
او منم سسئمي اشئده جگ. ۱۸ ضئدئمه
اولان موچارئبه دن،

مني سالاماتليقلا ختلاص اده جگ،
چونكي ضئدئمه قانخان چوخدور.
۱۹ ازلدن بري تختئنده اوتوران تاري
اشئده جگ،

اونلاري ذئل اده جگ. سلا.
چونكي اونلار اصلا ديشئلهئرلر،
تاريدان قورنهورلار. ۲۰ يولداشيم دوستونا
آل قالديرير،

دوستلوق عهدئني پوزور.
عهدئني سينديريب. ۲۱ آغزئين سؤزلي
كره ياغيندان داها ياغلي دير،
لاكتن اوره يئنده موچارئبه وار،
سؤزلي زيتون ياغيندان داها يومشاقدير،

تزلئكه سيغيناق بئريره پناه اپاراديم.”
۹ اونلاري گئجئت، اي پروردئگار،
دئلرئني قاريشدير،

چونكي شهرده قدارليق گؤرورم،
داعوا گؤرورم. ۱۰ گجه-گوندوز شهرئن
دوووارلاري اوستونده دولانيرلار،
اونون ائچئنده شر وار، عذاب وار،
۱۱ آرالاريندا قيرغين وار؛

ميدانلاريندا شرارت و فيريلداق وار.
۱۲ منه مذمت ادن، دوشمن
ديئلي؛

يوخسا اونا دؤزه ردئم.
ضئدئمه تكيورله قانخان، خصمئ ده
ديئلي؛

يوخسا اوزومو اوندان گئزلده بئلردئم؛
۱۳ لاكتن سن ائدن، تايم كئمي بئر
كئشي،

منم يولداشيم، منم دوستوم. ۱۴ بئرلئكده
شئرئن-شئرئن مصلحتلشر دئك،
جاماعاتلا تارينين اوئنه گدردئك.
۱۵ قوي اولوم قفتلدن اونلارين
اوستونه دوشسون،

قوي دئري-دئري اولولر دئيارينا انسنلر،

لا کتن يالين قيلينجالاردير. ۲۲ يوكونوربه بوراخ،
 او، سني پايدار ادر؛
 صالح آدامين ييخيلماغينا هچ واخت ائجازه
 ورمز. ۲۳ اما سن، اي تاري،
 اونلاري هلاکت قويوسونا آتاجاقسان؛
 قان توککرن،
 حثيله گر آداملارين عومرو ياريا
 چاتميا جاق،
 لا کتن من سنه توکول اده جيم.
 ۱ منه رحمت، اي تاري،
۵۶ چونكي ائنسانلار منه
 عذاب ورئرلر؛
 بوتون گون هوجوم گئئرب، منه
 ظولم ادئرلر. ۲ دوشمنلرئم بوتون گون
 تعقئب ادئرلر،
 چونكي ضدئمئه تکبورله هوجوم گئئرن
 چوخدور. ۳ قورخدوغوم زامان سنه
 توکول ادئرئم. ۴ تاريا، کلامينا حمد
 ادئيئم تاريا توکول ادئرئم،
 هچ بئر شيدن قورخوم يوخدور.
 بشر منه نه اده بئر؟! ۵ بوتون گون
 سؤزلرئمي ترسه ادئرلر،
 منئم بارمده هامی فئکئرلري شر
 اوچوندور. ۶ بئر يره ييغيلرلار،
 گئزله نئرلر،
 قدملرئمي گودورلر،
 چونكي جانيمي آلامق ائسته يئرلر.
 ۷ گوناھلاري اوچون اونلاري
 جزالاندير،
 خالقلاري قضبنده ييخ، اي تاري.
 ۸ دردلرئمي سايدن،
 گوزياشلاريمي طولوغونا ييخ؛
 مگر اونلار سنئن کئتايندا يازيلي ديئل؟
 ۹ درگاهينا فرياد ادئيئم گون،
 دوشمنلرئم گري قايداجاقلار.
 بونو بئرئم کي، تاري منئم طرفتمده دئر.
 ۱۰ کلامينا حمد ادئيئم تاريا،
 کلامينا حمد ادئيئم ربه، ۱۱ تاريا توکول
 ادئرئم،
 هچ بئر شيدن قورخوم يوخدور.
 ائنسان منه نه اده بئر؟ ۱۲ نذرلرئن
 بوينومدادير، اي تاري؛
 شوکور قوربانيني سنه تقدئم اده جيم،
 ۱۳ چونكي جانيمي اولومدن
 قورتارين،

جانين قصدئنه دوران ظالم آاملاري

تنه اده جک. سلا

تاري محبت و وفاسيني گؤندره جک.

۴ جانيم اصلانلار آراسيندادير،

آولولانان آاملار آراسيندا ياتيرام كي،

دئشلي نئزه دئر، اوخلاردير،

دئلري ائي قيلينجدير. ۵ گؤيلر اوستونه

داها اوجالان، اي تاري!

قوي سنن شووكتن تامام دونيادان داها

اوجا اولسون. ۶ اونلار منم قديملم

اوچون تله قوروبلار؛

جانيم بوکولوب،

قاباغيمدا قويو قازيبلار،

اونون ائچنه اوزلري دوشوبلر. سلا

۷ اورهيم قراريني ورئب، اي تاري!

اورهيم قراريني ورئب؛

اوخوياجاغام،

پرستش نغمه سي اوخوياجاغام. ۸ اويان،

اي جانيم!

اويان، اي چنگ، اي طنبور!

من سحري اويانديراجاغام. ۹ خالقلار

آراسيندا سنه حمد اده جيم، اي

پروردئگار؛

اياقلاريمي سوروشمكدن كي،

حياتين نوروندا، تارينين حوزوروندا

يرئيم.

(مزمو ۱:۱۰۸ - ۸)

موسقي رهبري اوچون. "محو اتمه"

اوستونه. داوودون مئگامي

. داوود بونو او زامان يازدي

كي، شاعولدان قاجيب

ماغارايا سيغينميشدي. ۱

منه رحم ات، اي تاري،

منه رحم ات!

۵۷

چونكي جانيم سنه پناه گئئر؛

بو بلالارين كئيب-گتمه سنه قدر،

سنن قانادلارينين كؤلگه سنه پناه

گئئر. ۲ اوجالاردا اولان تارينين

درگاهينا فرياد اده جيم،

او تارينين درگاهينا كي، منم ائتتقامي

آلير. ۳ گؤيدن گؤنده رب منه نجات

وره جک؛

اصلان بالالارينين دئشله ئي قير، يارب!
 ۷ قوي آخيب- گدن سولار كئمي
 يوخ اولسونلار؛

اوخ كامانيني چكنده، قوي اوخلاري
 تئكه- تئكه اولسون. ۸ قوي اونلار
 حلزون كئمي گده- گده ارسئتلر،
 دوشوك اوشاق كئمي گون اوزونو
 گورمه سئتلر؛ ۹ قازانلارينيز سئكان
 اودونون ائستئسئي حئس اتمه دن.

قوي طوفان يلي پئس آداملاري
 سوپوروب آپارسين؛
 ياش اولاني دا، قورو اولاني دا. ۱۰ صالح
 آدام اونلاردان آليان ائنتئقامي
 گوروب سوئنه جك؛

اياقلاريني پئس آدامين قانيندا يوياجاق.
 ۱۱ او زامان آداملار دئيه جكلر:
 “يلي، صالح آدام اوچون دوغرودان دا
 اجر وار؛

يقتن كي، يراوزونه حوكم ادن، تاري دير.”
 ۱ مني دوشمنلرئمدن قورتار،
 ۵۹ اي تاريم!

طايفالار آراسيندا سنه پرستئش نغمه سي
 اوخوياجاغام. ۱۰ چونكي سنئ
 محبتئن گويلره قدر بؤيوكدور،
 حقتئن بولودلارا يتئشئر. ۱۱ گويلر
 اوستونه داها اوجالان، اي تاري!
 قوي شووكتئن بوتون ير اوستونده
 اولسون.

۱ آيا دوغرودان ائصافلا
 ۵۸ دانيشيرسينيز، سئر، اي
 قودرتلئر؟

آيا ائسانلارا عدالتله حوكم ادرسئئز؟
 ۲ يوخ، اوركلرئئزده يامانليغا
 مشغولسونوز؛

ير اوزونده اللرئئز قدارليق ادر. ۳ پئس
 آداملار آنا قارينندان آزيبلار؛
 آنادان دوغولاندان يالان دانيشاراق
 چاشيبيلار. ۴ اونلارين زهري ائلان
 زهري كئمي دئر،

قولاغيني توموش ساغير ائلان كئمي دئر
 كي، ۵ اوستا سحر بازين، اوستا
 افسونچونون سسئي اشئتمك
 آسته مز. ۶ اونلارين دئشله ئي
 آغيزلاريندا سيندير، اي تاري!

بوتون مئلتلري ائستېزا ادئرسن. ۹ اي منم
قووتم، سني گوزله يئرم.

چونكي تاري منم قالا مدير. ۱۰ منم رحم
تاريم پئشوازيما چيخاجاق؛

تاري دوشمنلرئمن هلاكيئي منه
گورسده جك. ۱۱ اونلاري

اؤدورمه، يوخسا خالقيم اونودار؛
قووتنله اونلاري داغيت،

آلچاق ات، اي پروردئگار، قانخانييم.
۱۲ اغيزلارينين گوناھي اوچون،

دوداقلارينين سؤزلري اوچون،

ددئكلري لعنتلر ويالانلار اوچون،

قوي تكبورلرئمن تله سننه دوشسونلر.
۱۳ قصبه اونلاري محوات، محو

ات،

اله كي، آرتيق اونلاردان بئر نئشان دا
قالماسين.

قوي بئلسنلر كي،

يعقوبون نسلي اوستونه تاري سلطنت
ادئر،

دونيانين آخيريئا كئمي سلطنت ادئر.

سلا ۱۴ آخشام واختي دؤنورلر،

ائت كئمي اولويورلار،

اوستومه قانخانلاردان ميني حئفظ ات.
۲ فئساد ائشله يئلردن منه خئلاص

ور،

آدام اؤلدورنلردن منه نئجات ور. ۳ باخ،
جانيم اوچون كئمنده اوتورورلار؛

گوجلورلر منم ضدئمه بئرله شئرلر؛

نه عوصيانييدان اؤتري، نه ده
گوناهييدان اؤتري، يارب!

۴ تقصئر سئز اولدوغوم حالدا قاجيب
اؤزلرئني حاضيرلاييرلار.

منم ائمدا ديم اوچون اويان و باخ، ۵ سن،
اي قوشونلارين تاري سي رب!

بوتون مئلتلري جزالانديرماق اوچون
اويان؛

خيانتكار پئس آداملارين هچ بئرئنه رحم
اتمه. سلا ۶ آخشام واختي دؤنورلر،

ائت كئمي اولويورلار،

شهرئن اطرافيندا گزئرلر. ۷ دوغرودان دا
اغيزلاريندان كئففئر قوسورلار،

دوداقلاريندا قيلينج وار،

فئكئرله شئرلر: "كئم ائشئدئر؟" ۸ لاكئن

يارب، سن اونلارا گولورسن؛

شهرن اطرافیندا گزئرلر، ۱۵ اونلاریمیک
اوچون آوارا گزئرلر،

اگر دویماسالار، اولایارلار. ۱۶ آما من
سنن قووتنه حمد اوخویاجاغام؛
سحر واختی سنن محبتنی اوجا سسله
اوخویاجاغام.

چونکی سن منم قلام اولموشدون،
منم دارلیق گونومه پناهیم! ۱۷ سنه، ای
منم قووتتم،

سنه پرستش نغمه سی اوخویاجاغام،

چونکی منم قلام تاری دیر،

منی سون تاریم!

(مزمو ۱۰۸: ۶ - ۱۳)

موسیقی رهبری اوچون. “عهد زانباغی”
اوستونه. داوودون تعلم ورن مئگامی.
داوود بونو او زامان یازدی کی، یوآب
قایدیب “دوز” وادئسنده اون ائکی متن
ادوملونو اولدوردو. بو حادثه
او زامان باش وردی کی،
داوود آرام نحره یئلی لر و آرام
صوبالی لارلا موحاربه ده ائدی. ۱

بئری اوزوندن آتیسان، ای

تاری! ۶۰

بئری قیریسان!

بئره قضبله تبسن!

بئری قباقی حالیمیزا دؤندر. ۲ یری

تتره مه یه سالیسان،

اونو پارچالا پیسان؛

بئئتشدئر اونون چاتلاقلارینی، چونکی

تتره یئر. ۳ خالقینا چتئن گونلر

گؤرسه دبسن،

بئزئم قوشونلار يېمیزلا چيخميرسان، اي
تاري. ۱۱ دوشمن قاباغيندا بئزه ائمداد
ات،

چونكي انسانين كؤمه يي هچدئر.
۱۲ تارينين كؤمه يي ائله قهرمانليق
گؤرسده جيئك،
چونكي دوشمنلرئمئزي آياق آلتينا سالان
اودور.

۱ فريادي مي اشئت، اي
تاري، **۶۱**
دوعاما قولاق ور. ۲ اوره يئم تشوشه
دوشنده،

يرئن نهايتئندن سني چاغيريرام،
مدن اوجا اولان قايايا، مني چيخارت.
۳ چونكي سن منئم اوچون سيغيناق
بئري اولوبسان،

دوشمن قاباغيندا قووتلي بئر قالا!
۴ ائسته يئم كي، چاديريندا ابده
كئمي ساكئن اولوم،

قانادلارينين كؤلكه سئنه پناه گئئرئم.
سلا. ۵ نذرلرئمي اشئدئبسن، اي
تاري،

سرسم ادن بئر شراب انچئردئبسن بئزه.
۴ سندن قورخانلارا بايراق ورئبسن
كي،

حقتئدن اوئري قالديرسينلار. سلا
۵ صاغ ائنه بئزي قورتار،
بئزه جاواب ور كي، سؤدئكلرئن
ختلاص تاپسين. ۶ تاري موقدس
يرئنده دانئشيب:

“شكئمي شادليقلا بؤله جيم،
سوگوت دره سئني اولچه جيم، ۷ جئلعاد
منئمدر، منسه ده منئم،
افرايئم ده باشيمين دبئلقه سي دئر،
يهودا عصامدير، ۸ موآب يوئونما
لگئئمدر،

ادومون اوستونه چاريغيمي آتيب اونا
مالئك اولاجام،

فئلسطئن اوستونه ظفرله هاراي
چكه جيم. ۹ كئم مني حاصارلي
شهره اپاراجاق؟

كئم منه ادوما قدر يول گؤرسده جك؟
۱۰ مگر سن بئزي اوؤزوندن آتمادين،
اي تاري؟

آديندان قورخانلارين مٲرائيني منه
ورئبسن. ۶ پادشاهين حيات
گونلرئنه گونلر آرتير،

ائللري نسلدن-نسله قدر چاتسين؛
۷ تارينين حضوروندا ابده كئمي
تختئنه اوتورسون.

اونو حئفظ اتمك اوچون محبت ور، وفا
ور. ۸ اوزامان سنئن آدينا ابده كئمي
پرستئش نغمه سي اوخوياجاغام كي،
نذرلرئمي هر گون يرئنه يئتئم.

۱ جانيم سس سئز آنجاق
تارين ي گؤزله يئر،

چونكي خئلاصيم اوندان گلئر. ۲ منئم
قايام، منئم خئلاصيم آنجاق اودور،
او منئم قالام دئر، يرئمدن ترئنه يه جيم. ۳ نه
واختا كئمي بئر آدامي اولدورمك
اوچون،

اونا هوجوم گئتره جكسنئئر؛
اونا كي، آيئلئش بئر دووار كئمي دئر،
يرئندن جايئيش بئر چپر كئمي دئر؟
۴ آنجاق بونو دوشونورلر كي،

نجه اونو اوز شرفئندن آشاغي سالسينلار.
بالانلاردان كف ادئرلر؛

آغيزلاري ائله بركت ورئرلر،
لاكنن اوركلرئنده لعنت ادئرلر. سِلا
۵ اي جانيم، سس سئز آنجاق تارين ي
گؤزله،

چونكي اومئدم اوندان گلئر. ۶ منئم قايام،
منئم خئلاصيم آنجاق اودور،
او منئم قالام دئر، يرئمدن ترئنه يه جيم.
۷ خئلاصيم و عئزتئم تاريدادير؛

قووتلي قايام و پناهيم تاريدادير. ۸ سئز، اي
خالق، هر زامان اونا توگول ادئن؛

اوره يئنئري اونون حضوروندا توگون،
چونكي تاري بئر سبغيناق ير دئر. سِلا.
۹ دوغرودان دا كي، عوام خالق بئر
بوخادير؛

بي زاده لر بئر يالان.
اگر اونلاري تره زئيه قوياسان،

اونلارين هاميسي بئرلئكده بوخاردان دا
يونگولدور. ۱۰ قدارليغا توگول ائمه،

تالان مالينا دا بوشونا اومئد باغلاما؛
مال-دوولت آرتسا دا، اونا اورك
باغلاما. ۱۱ تاري بئر دغه دانئشيب،

من بونو ائكي دغه اشئتمئشم كي:

قودرت تارینین دیر. ۱۲ محبت ده
سنن دئر، ای پروردنگار؛
چونکی سن هرکسه ائشنه گوره عوض
ورئرسن.

۱ ای تاري، سن منم
تاریمسان،

اورکدن سني آختاریرام،
جانیم سنن اوچون سوسوزدور،
وجودوم سنن اوچون ائتنتظار چکئر،
قورو و جان سیخیجی بئر دئیارد،

او دئیاردا کي، سودان بئر اثر یوخدور.
۲ سنن موقدس یرئده سنه
باخمیشدیم کي،

قودرت و عزتئی گوروم. ۳ دوداقلاریم
سنه حمد اده جک،

چونکی سنن محبتن حیاتدان یاخشی دیر.
۴ نه قدر جان بدنمده وار، سنه حمد
اوخویاجاغام،

اللرئمی قالدیریب سنن آدینی
چاغیراجاغام، ۵ جانیم دیوب،
گوزل بئر یمکله دیوان کئمی؛

شن دوداقلارلا آغزیم حمد اوخویور؛
۶ یاتدیغیم یرده سني خاطرلایاندا،

جگه نئن نؤوبه لرئنده سني دوشوننده!
۷ قانادلارینین کؤلگه سی آلتیندا
شادلیقدان اوخویاجاغام،

چونکی منم کؤمه یم سن سن. ۸ جانیم
سنه باغلی دیر،

سنن صاغ آئن مینی ساخلا ییر. ۹ لاکئن
جانیمی هلاک اتمه یه چالیشانلار محو
اولاجاقلار،

یرئن لاپ دئب یرلرئنه باتاجاقلار،
۱۰ قیلینج آغزینا ورئله جکلر،

چاقلالارین یئیه جی اولاجاقلار. ۱۱ آما
پادشاه تاریدا سوئنه جک،

تارینین آدینا آند ائچن هر کس
شادلانا جاق؛

حال بو کي، یالانچیلارین آغزی
باغلانا جاقدیر.

۱ یالواران سسئمی اشئت،
ای تاري؛

دوشمن قورخوسوندان حیاتی حئفظ
ات. ۲ پئس آداملارین گئزلی
مصلحتلشمه لرئندن،

قورخوب تارينين ائشني خبر
 وره جكلر،
 اونون اتدئكلرئي دوشونه جكلر. ۱۰ صالح
 آدام ربه سوئنب اونا پناه
 گئره جك،
 بوتون اوره يي دوغرو اولانلار ربه حمد
 اده جكلر.

۱ صحيوندا حمد سني
 ۶۵ گؤزله يئر، اي تاري،
 سنه ادئلن نذر يره يئرله جك. ۲ اي
 سن، دوعا اشدن!

بوتون بشر سنه گلجك. ۳ گوناھلار
 آلتيندا ازئلترم،
 لاكئن سن عوصيانلار يميزي
 باغيشلارسان. ۴ بختور او آدام كي،
 سن اونو سچئرسن،
 او زونه ياخينلاشديريرسان كي،
 سنن صحنلرئنده ساكئن اولسون.
 سنن اوئئن نعمتلرئندن،
 موقدس معبدئئن نعمتلرئندن، بئر
 دوياجاغيق. ۵ سن صالحسن،
 هيبتلي عمل لرله بئزه جاواب ورئرسن،
 اي نجاتيميزن تاري سي!

فتساد ائشله يئرئن ولوله سئندن مني
 ساخلا. ۳ اونلار قيلينج كئمي
 دئل لرئي ائتئلدرلر،
 آجي سؤزلرئي اوخ كئمي كامانلارينا
 قويورلار كي، ۴ گئزلي يردن معصوم
 بئر ائسانين اوستونه آتسينلار،
 قفئلدن آتيرلار و قورخولاري يوخدور.
 ۵ پئس سؤزلره او زلرئنه اورك
 ورئرلر،
 گئزلي تله لر قورماق اوچون دانيشيب
 ديئرلر:

“كئم اونلاري گؤره جك؟”
 ۶ حاقسيزليق اتمه يي فئكلرله شئب
 ديئرلر:
 “گور نه ياخشي بئر كلك قوردوق!”
 ائسانين هم انچي، هم ده اوره يي
 بئلئمزدر. ۷ لاكئن تاري اونلارا
 اوخ آتاجاق؛

قفئلدن يارالانا جاقلار، ۸ او ز دئلري
 اوزوندن ييخيلاجاقلار،
 اونلاري گورن هر كس بئر طرفدن
 قاچاجاق، ۹ هام ي ائسانلار

تورپاڭين محصولونو برگلندئرسن.
۱۱ ياخشيليقلارينا ائلي تاجدار
ادئرسن،

سنئن يوللاريندان ياغ دامير، ۱۲ چؤلون
اوتلاقاريندا دامير،

تپه لر شادليقلا بورونور. ۱۳ اوتلاقار
سورورله گيئئر،

دره لر بوغدا ائله اورتولور؛

شادليقدان چيغيريرلار، نغمه
اوخويورلار.

۱ اي بوتون ير اوزو،

شادليقلا تاريپا نئدا ادئن!

۲ آدينين عزتئنه پرستئش نغمه سي

اوخيون،

اونون حمدئي شووگلي ادئن! ۳ تاريپا

ديئن: "ائشئرئ نه هيبتلي دئر!

قودرتئئن عظمتئندن دوشمنلرئ سنه

تابع اولاجاقلار. ۴ بوتون ير اوزونده

اولانلار سنه پرستئش اده جكلر،

سنه پرستئش نغمه سي اوخوياجاقلار،

اونلار سنئن آدينا پرستئش نغمه سي

اوخوياجاقلار. "سلا. ۵ گلئن و

تارينين ائشئرئي گورون؛

اي سن كي، يرئن بوتون نهايتلرئئن
اومئدي سن!

اوزاق دهنزلرئ اومئدي سن! ۶ سن كي،

قووتئنه داغلاري قورورسان،

قودرتله بورونورسن. ۷ دهنزلرئ

نعره سئني، شپه لرئئن گورولتوسونو،

طايفالارين ولوله سئني ساكتت ادن

سنسن. ۸ دونيانين نهايتلرئنده ساكتن

اولانلار دا

سنئن علامتئرئندن قورخورلار؛

گونون چيخديغي يردن باتديغي يره قدر،

اونلاري شادليق اتمه يه چاغيريرسان.

۹ تورپاڭين گوروشويونه گلئرسن

و اونو سوواريرسان،

اونو حاصللي ادئرسن.

تارينين چايي سوائله دولودور؛

ائنسانلارين بوغداسيني فراهم ادئرسن،

چونكي سن اونو بله حاضرلاييسان.

۱۰ تورپاڭين شيريملاريني

سولاييرسان،

چالالاريني دوزه لدئرسن،

ياغيشلارلا اونو يومشالديرسان،

۱۴ اونلاري كي، دار گونومه
 دوداقلاريم بيان اتدي،
 آغزيم دانيشدي. ۱۵ يانديريلان
 قوچلارين شترن ايسي ائله
 سنه كوكلمش حيوانلاردان يانديرما
 قورباني تقدم اده جيم.
 گاميشلاري كچنلرله سنه تقدم اده جيم.
 سلا. ۱۶ گلن، قولاق آسين، ستر
 بوتون تاريدان قورخانلار!
 جانيم اوچون نه اتدئيني نقل اده جيم.
 ۱۷ آغزيملا اونو چاغيرديم،
 اونو دئلمله عزتلندردم. ۱۸ اگر
 اوره يئمه پئسليه يورسيدم،
 پروردنگار مني اشتمزدي. ۱۹ لاكن
 تاري يقن كي، مني اشتدب،
 دوعامين سسنه قولاق آسيب. ۲۰ تاري
 موبارك اولسون كي،
 دوعامي رد اتمه يئب،
 محبتني مندن گوتورمه يئب.
 ۱ تاري بزه رحم اتسن،
 برکت ورسن،

۶۷

ائسانلارا اتدئي اشلري هيبتلي دتر.
 ۶ دهنزي قورويره دؤندردي؛
 چايدان آياقلا كچدئر-
 گلن اوندا سوئك. ۷ او قودرتي ائله ابد
 كئمي سلطنت ادئر،
 گوزلري مثلتره دقتله باخير؛
 قويما عاصئر اوژلرني اوجالتسينلار. سلا.
 ۸ اي خالقلار، تاريميزا حمد ادئن،
 حمدلرئتن سسئي اشتدئرئن. ۹ جانيميزا
 حيات ورن،
 آياقلاريميزي دا سوروشميه قويمايان
 اودور. ۱۰ اي تاري، بزي امتحان
 ادئسن.
 گوموشو آرئدن كئمي،
 سن ده بزي آرئدب خالص
 چيخارديبسان. ۱۱ بزي تور ائچنه
 آپاريبسان.
 بلئمزه آغير يوك قويوبسان.
 ۱۲ ائسانلاري باشيميزا مندئرئسن.
 اوددان كچمئشك، سودان كچمئشك،
 لاكن سن بزي كئنه بولوغا
 چيخارديبسان. ۱۳ يانديرما
 قوربانلارلا سنن اوئنه كتره جيم،

قوي اوندان نئفرت ادنلر اونون
قاباغيندان قاجسينلار. ۲ قوي
اونلاري داغيتسين، داغيلان توستو
كئمي؛

مومون اود قاباغيندا آرئديي كئمي،
قوي پئس آداملار دا تارينين
حضوروندا بله ارئسنلر. ۳ آما صالح
آاملار سوتئسنلر.

قوي تارينين حضوروندا شادليقدان
جوشسونلار؛

بلي، شادليقلا فرحلتئسنلر. ۴ تارييا نغمه
اوخويون،

اونون آدينا پرستئش نغمه سي اوخويون؛
عئزت ورنن بولودلارا مئنه نه،
ربدئر اونون آدي!

اونون حضوروندا شادليق ادئن.
۵ موقدس مسكئننده اولان تاري
يئتملره آتادير،

دول آروادلارا موحافئظدئر. ۶ تاري
يالقوز آاملارا او وئرئ،

اسئرلري راحاتليغا چيخاردير؛
لاكئن عاصئلر قورو چؤلده ساكئن
اولاجاقلار. ۷ اي تاري،

اوزونو بئزه انئشيقلانديرسين. سِلا. ۲ اله
كي، ير اوزونده سنئن يولون،
بوتون مئلتلر آراسيندا سنئن نئجاتين معلوم
اولسون. ۳ قوي خالقلار سنه حمد
اوخوسونلار، اي تاري!

قوي بوتون خالقلار سنه حمد
اوخوسونلار. ۴ قوي طايفالار
سوتئسنلر، شادليقدان نغمه
اوخوسونلار.

چونكي سن انئصافلا حؤكم ادرسن،
ير اوزونده طايفالارا رهبر اولارسان.
سِلا. ۵ قوي خالقلار سنه حمد
اوخوسونلار، اي تاري؛

قوي بوتون خالقلار سنه حمد
اوخوسونلار. ۶ قوي تورپاق
محصولونو ورسئن؛

تاري، بئزئم تاريميز بئزه بركت ورسئن.
۷ قوي تاري بئزه بركت ورسئن،

دونيانين بوتون نهايتلري اوندان
قورخسون.

۱ قوي تاري قانئسين و
دوشمنلري داغيلسين.

۶۸

خالقینا رهبرئیک اتدئین زامان،

چۆلده یرئدئین زامان، سلا^۸ یر

سئره دی، گوئی ده یاغیش تۆکدو؛

تارینین، سننا داغینین تارسی قباغیندا،

تارینین، اسرائیلئن تارسی قباغیندا!

۹ سن، ای تاری،

بولوقلا یاغیش یاغیدرین،

مئرائین یورولدوغو زامان اونا قووت

وردئن. ۱۰ سنن جاماعاتین اونون

اچئنده ساکن اولوب؛

سن، ای تاری،

یاخشیلیغیندان اونو فاغیر آدام اوچون

حاضر لایپسان. ۱۱ رب بویورور؛

خوش خبری گئئن آروادلار بویوک

بئر قوشوندورلار: ۱۲“قوشونلارین

پادشاهلاری قاجر، قاجر.”

اوی گۆزله ین آروادلار تالان مالینی

بؤلورلر، ۱۳ گرچی آغیلار آراسیندا

یاتیرسینیز، و سئزن اوچون ده

گوموشله اورتونموش گؤیرچئن

قانادلاری وار،

خالص قیزیل لا بورونموش توکلری وار.

۱۴ قادئری-مطلق پادشاهلاری

اورادا داغیتدی،

اله بئل کی، صلہون داغینا قار گلئردی.

۱۵ ای شووکلې داغ، باشان داغی!

ای قوللری اوجا اولان داغ، باشان

داغی! ۱۶ ای قوللری اوجا اولان

داغلار،

نه اوچون حسدله باخیرسینیز،

او داغا کی، تاری اوندا ساکن اولماغی

استه یر؟

بلی، رب اوندا ابدہ کئمی ساکن

اولاجاق. ۱۷ تارینین موحرابہ

عارابالاری چوخدور، مثلرجه

مثلر؛

رب اونلارین آراسیندا یر،

سننا داغیندا اولدوغو کئمی موقدس

یرئنده دئر. ۱۸ سن اوجالارا

چيخدین،

دوشمنلری اسئر اتدئن؛

ائئسانلاردان تۆحفه لر قبول اتدئن، ای

رب تاری.

حتّا عاصئلردن ده،

او آداملاردان كي،

رب تارينين اورادا ساكئن اولماغيني

اٰسته مئردئلر. ۱۹ هرگون يوكوموزو

داشييان پروردئگاريميز،

نئجائيميز اولان تاري موبارك اولسون.

سلا ۲۰ بئزئم تاريميز بئزه نئجات ورن

تاري دير.

اولوم التندن ختلاص اولماق،

پروردئگاريميز ربندئر. ۲۱ تاري

دوشمنلرئئن باشيني،

گوناهلاريندا يرئيه نئن ساچلي تپه سئني

ازه جك. ۲۲ رب بويوروب:

“اونلاري باشاندان گري

گئئره جيم،

دهنزئن دئبلرئندن اونلاري گري

گئئره جيم كي، ۲۳ آياقلارين

اونلاري قاندا ازسن،

ائئلرئئن دئلي سنئن دوشمنلرئندن پاييني

السين. ۲۴ سنئن يرئشئني گؤروبلر،

اي تاري،

تاريمين يرئشئني،

پادشاهيمين موقدس يره گدن يرئشئني!

۲۵ خواننده لر قاباقدا گئئدلر،

سازاندالار اونلارين آرخاسيندا؛

اونلارين آراسيندا دف چالان قيزلار:

۲۶ “سئز، اي ائسرائيل چشمه سئندن

اولانلار،

مجلئسلرئئزده تاريا، ربّه حمد اوخويون!”

۲۷ قاباقدا كئچك بنيامئن،

يهودانين ريئسلري و اونلارلا گلنلر،

زبولونون ريئسلري و نفتالئئن ريئسلري.

۲۸ اي تاري قودرئئي گؤرسد،

بئزئم اوچون ائدئئن كئمي قودرئئي

گؤرسد، اي تاري، ۲۹ اورشلئمه

اولان معبدئندن.

پادشاهلار سنه تؤحفه لر گئئرئلر.

۳۰ قاميشليقدا ياشايان حيوانلاري

تنه ات،

او گاميشلار سوروسونو، او بوزوو

خالقلاري

؛

گوموش سونلري آياق آلتيندا از،

موحاربه سون خالقلاري داغيت.

۳۱ مئصئردن اچئلر گله جكلر،

بوغازيم قورويوب؛
 تاريخي گوزلمكدن گوزلمئن اشيعي
 گدئب. ۴ مندن سببسنز نئفرت ادنلر
 باشيمين توكلرئندن داها چوخدور.
 حاقسيز يره مني يوخ اتمك استهين
 دو شمنلرم قووتلي دئر.
 اوغورلاماديغيم شي گري قايتارماغيمي
 استه يئرلر. ۵ اي تاري،
 عاغيلسيزليغيمي سن بئلسن،
 خاطالاريم سندن گئزلي ديئل. ۶ اي
 پروردئگار، قوشونلارين ربّي،
 قوي سني گوزله ينلر منه گوره
 اوتاماسينلار،
 اي اسرايئللن تاريسي،
 قوي سني آختارانلار منه گوره روسوي
 اولماسينلار، ۷ چونكي سنن
 خاطرئنه گوره حقارت آلتيندايام،
 روسواچچيلىق اوزومو بورويوب.
 ۸ قارداشلار يما قرئب اولوشام،
 انامين اوغوللارينا اجني اولوشام،
 ۹ چونكي سنن اوئئن قيرتي مني
 يانديريب توکور،

كوشلولار اللرئني تز تاريا اوزاداجاقلار.
 ۳۲ اي ير اوزونون مملكتري، تاريا
 نغمه اوخويون،
 پروردئگار پرستئش نغمه سي اوخويون.
 ۳۳ قدئم گوئلرئن گويو اوستونه
 مئنه نغمه اوخويون؛
 قولاق آسين، گوجلوسسئي اشئندئر.
 ۳۴ تارينين قودرتئي اعلان ادن؛
 اونون جلالي اسرايئل اوستونده دئر،
 اونون قودرتي گوئلرده دئر. ۳۵ اي
 تاري، موقدس يرئنده نه هيبتلي سن!
 خالقينا قووت و قودرت ورن تاري،
 اسرايئلن تاري سي اودور.
 تاري مبارك اولسون.

۱ منه نجات ورن، اي تاري،
 چونكي سولار بوينو ما قدر
 ۶۹ يتئشئب. ۲ درئن باتا قلىق پالچيغا
 باتيرام،
 دوراجاق ير ده يوخدور؛
 درئن سولارا دوشموشم.
 سل مني باسيب. ۳ باغيرماقدان
 يورولوشام.

سنه حقئر باخانلارين حقارتي منئم
 اوستومه دوشور. ۱۰ آغلاديم، جانيمي
 اوروجدا ساخلاديم،
 بو دا منه عاييب سايلدي. ۱۱ پالاسي
 اوژومه پالتار ائدم،
 اونلارين مسخره سي اولدوم.
 ۱۲ دروازادا اوتوران آاملار،
 حاقيمدان قيت ادئرلر،
 عرئقورلارين نغمه سي اولوشام. ۱۳ آما
 من، يارب، سنه يالواريرام،
 خوشلانديغين زامان منه جاواب ور.
 اي تاري، محبتئن بولوغوندا،
 منه اويقتن نجاتينلا جاواب ور. ۱۴ مني
 باتاقلیق پالچيقدان قورتار،
 قويما باتيم؛
 قوي مندن نثفرت ادنلرئن الثندن
 خئلاص اولوم،
 او درئن سولاردان. ۱۵ قويما سولارين
 سلي مني باسسین،
 قويما گئرداب مني اودسون،
 قويما قويو آغزيني اوستومه باغلاسين.
 ۱۶ منه جاواب ور، يارب،
 چونكي محبتئن ياخشيني دير.

مرحمتئن چوخلوغونا گوره منه طرف
 دؤن. ۱۷ اوزونو قولوندان گئزلتمه،
 چونكي دارليقديام،
 تزلکله منه جاواب ور، ۱۸ جانما يتئش
 و اونو خئلاص ات،
 دوشمنلرئمن اؤتري مني خئلاص ات.
 ۱۹ منئم حقارتئي، اوتانديغيمي،
 روسواچيلغيمي بئئرسن.
 خصملرئمن هاميسي سنئن
 حضوروندادير. ۲۰ حقارت
 اورهئي سينديريب،
 دردئيم.
 منه اورهي يانان بئرئي آختاريرديم،
 آما هچ کس يوخ اندي.
 تسلي ورن بئرئي آختاريرديم،
 لا کئن هچ کسي تاپماديم. ۲۱ خورک يرئنه
 منه آجي شي وردئرلر،
 سوسوزلوغومدا منه سئرکه ائچدئرئرلر.
 ۲۲ قوي سوفره لري قاباقلاريندا تورا،
 دوستلاري بئر تلهيه دؤنسون.
 ۲۳ گؤزلري قارالسین کي، آرتيق
 گورمه سنئلر.

اونلارين بل لرئنه دائم لوزه سال. ۲۴ قهرئني اونلارين اوستونه توك، قوي قضبئن اونلاري توتسون. ۲۵ قوي اونلارين مسكني وئران اولسون، اونلارين چاديرلاريندا هچ كس ساكئن اولماسين. ۲۶ چونكي ووردوغون آداما عذاب ورئرلر، يارالديغين آداملارين دردئنه گولورلر، يامانلايبرلار. ۲۷ اونلارين گوناھينين اوستونه گوناھ آرتير، قويما سنئن صالحليئنه داخئل اولسونلار. ۲۸ قوي اونلارين آدلاري حيات كئتايندان سئلئسنئ، آدلاري صالح آداملارلا يازيلهاسين. ۲۹ لاكئن من فاغيرام، دردليئم. قوي سنئن نجاتين، اي تاري، مني اوجالتسين. ۳۰ تارينين آدينا بئر نغمه ائله حمد اوخوياجاغام، شوكورلرله اونو اوجالتاجام. ۳۱ بو، ربّه بوينوزلو-ديرناقلي اوكوز و گاميشدان داھا چوخ خوش گله جك. ۳۲ فاغير آداملار بونو گوروب سوئنه جكلر؛

سئز، تارينني آختارانلار، اوره يئنئز دئرئله جك. ۳۳ چونكي رب كاسيبلارين سسئني اشئئر، اسئرئيه گدئله حقارتله بانھير. ۳۴ قوي گوي ويراونا حمد اوخوسون، دهنزلر و اوندا اولان هر مؤوجود. ۳۵ چونكي تاري صھيونا نجات وره جك، يھودا شھرلئني بئنا اده جك كي، اونلار اوندا ساكئن اولوب اونا مالئك اولسونلار. ۳۶ قوللارينين نسلي ده اونا وارث اولاجاق، اونون آديني سونلر اوندا ساكئن اولاجاقلار.

(مزمو ۴۰: ۱۳ - ۱۷)

موسئقي رهبري اوچون. داوودون
مزمو - يادئگار قورباني اوچون. ۱

اي تاري، يتئش،

مني خئلاص ائمه يه يتئش!

۷

اله کي، هر زامان اونا پناه گٽڻرم؛
 منم نجاتيا امرات،
 چونکي منم قايم، منم قلام سنسن.
 ۴ اي تاريم، پٽس آدامين لٽندن،
 ائصافسيز و قدار آدامين ظولموندن
 مني قورتار، ۵ چونکي منم اومئدم
 سنسن،

اي پروردگار رب، جاوانليغيمدان بل
 باغلاديغيم سنسن. ۶ دوغولدوغوم
 گوندن بري سنه سويکنمئشم؛
 آنامين قاريندان مني دونيايا گٽرن
 سنسن.

همئشه حمدم سنه دٽر. ۷ چوخ آداملارا
 تعجبولو بئر علامت کئمي اولوشام،
 لاکن سن منم قووتلي پناهيمسان.
 ۸ آغزيم سنن حمدئله دولودور،

بوتون گون سني عزتلندٽرم.
 ۹ قوجاليغيمدا مني اوزوندن آتما،
 قووتم کسئدئي زامان مني بوراخما.
 ۱۰ چونکي دوشمنلرم ضدئمه
 دايئشيرلار؛

يارب، منم ائمدادما تز گل! ۲ قوي
 جانين قصدئنه دوشنلر اوتانيب
 قيزارسينلار،

قوي ضررئي ائستهينلر گري دؤنوب
 روسوي اولسونلار، ۳ "آها-آها"
 دئيلر نجالترئندن گري دؤنسونلر.
 ۴ قوي سني آختاران بوتون آاملار
 فرحلتب سنده سونئسنلر؛

سنن نجاتيني سونلر دائم دئئلر: "نه
 بؤيوکدور تاري!" ۵ لاکن من فاغير
 و مؤحتاجام؛

تاري، تز اول، ائمدادما چات!

منم کؤمهيم، منم قورتاريچيم سنسن؛
 يارب، گج قالما!

(مرمور ۳۱: ۱ - ۴)

يارب سنه پناه گٽڻرم؛
 ۷۱ نجال آلتيندا مني هچ
 وخت قوبما. ۲ اوز صالحلئينده مني
 ختلاص ات،

مني قورتار،
 منه قولاق آس و منه نجات ور. ۳ منه
 سيغينا قايا اول،

جانبي گودنلر بئر بئرلي ائله بو گونه كئمي سننن عجايب ائشليئي
 مصالحتله شئرلر. ۱۱ ديئرلر: "تاري اونو بوراخيپ؛
 اونو قووالايب توتون،
 چونكي اونو ختلاص ادن يوخدور." ۱۲ مندن اوزاق دورما، اي تاري؛
 امدادما تز گل، تاريم! ۱۳ قوي جانين
 قصدنه دورانلار اوتايب محو اولسونلار،
 قوي ضررئي آختارانلار روسوايلىق و
 رذالته اورتولسونلر. ۱۴ اما من،
 دئم اومئد باغلايب سنه داها چوخ حمد
 اده جيم، ۱۵ آغزيم بوتون گون سننن
 صالحليئي،
 سننن نجاتيني نئدا اده جك،
 گرچي اونلارين حدئي بلهئم. ۱۶ اي
 پروردئگاريم رب، سننن قووتنده
 گله جيم؛
 سننن، آنجاق سننن صالحليئي
 نئدا اده جيم. ۱۷ اي تاري،
 جاوانليغيمدان بري منه تعلم
 وررئن؛
 بو گونه كئمي سننن عجايب ائشليئي
 اعلان ادئم. ۱۸ ائدي كي، باشيم
 آغاريپ قوجايام،
 قودرتئي گله جك نسله،
 گوجونو گله جكلرن هر بئرته بلدرنه
 قدر،
 مني بورانما، اي تاري. ۱۹ صالحليئي
 گوئه قدر اوجادير، اي تاري،
 سن كي، بويوك ائشرا ادبسن؛
 اي تاري، سننن كئمي كم وار؟!
 ۲۰ سن كي، مني چوخلو چئنن
 بلالارا سالييسان،
 لاكلن گئنه مني دئرئده جكسن،
 تورباغين درئئلكلرئندن مني گئنه
 قالدیراجاقسان. ۲۱ منم عظمتي
 آرتيراجاقسان،
 گئنه منه تسلي وره جكسن. ۲۲ من ده
 سننن وفادارليغيني
 چنگله حمد اده جيم، اي تاري!
 طنبورلا سنه پرستش نغمه سي
 اوخوياجاغام،
 اي اسرايئلن قودوسو! ۲۳ سنه پرستش
 نغمه سي اوخودوغوم زامان،

دوداقلاریم و ختلاص اتدئین جانیم،
 بؤیوک بئر شادلیقلا سوئنه جک. ۲۴ دنلم
 ده بوتون گون سنن صالحلیئینی
 دئیه جک؛
 چونکی ضررئمی آختارانلار اوتانیلار،
 روسوای اولوبلار.

۷۲ ای تاری، عدالتنی
 پادشاه ور،
 صالحلیئینی شاهزاده یه. ۲ اله کی، سنن
 خالقینا انصافلا حوئم آسن،
 فاغیرلارینا عدالتله. ۳ داغلار، تپه لر
 صالحلیئیکده خالقا خوشبختلیک
 گتئرسن، ۴ خالقین فاغیرلارینا
 عدالت گتئرسن،
 مؤحتاج آداملارینا نجات ورسن،
 ظالمی آرسن. ۵ گون و آی دوردوچقا،
 قوی خالق، نسلدن-نسله سندن
 قورخسون. ۶ قوی پادشاه بیچلمش
 چمن اوستونه

یاغیش کئمی اولسون؛
 شئدلی یاغان یاغیش کئمی اولسون کی،
 تورپاغی آسلا دیر. ۷ اونون گونلرئنده
 صالحلیک چئچکلنس،

آی آشیغی اولدوچقا،
 خوشبختلیک آرتیقلیقلا اولسون. ۸ قوی
 دهنزدن دهنزه قدر،
 فرات چاپیندان یرئن نهایترئنه قدر،
 او، سلطنت آسن. ۹ قوی چؤلده
 یاشایانلار

اونون قاباغیندا دئر چؤکسونلر،
 دوشمنلری تورپاغی یالاسینلار. ۱۰ قوی
 ترشش و جزئر لرئن پادشاهلاری
 اونا باج ورسنلر،
 شبا و سبا پادشاهلاری خراج گتئرسنلر.
 ۱۱ قوی بوتون پادشاهلار اونون
 قاباغیندا یره دوشسونلر،
 بوتون مثلئر اونا خدمت آسنلر.
 ۱۲ دوغرودان دا مؤحتاج آدام
 کوئمک اوچون باغیراندا،
 پادشاه اونا ختلاص ورن،
 ائمدادینا چاتانی اولمایان فاغیر آداما دا
 ختلاص ورن. ۱۳ فاغیر و مؤحتاج
 آداما یازیغی گلر،
 مؤحتاج آداملارین جانینی قورتارار،
 ۱۴ جانلارینی ظولم و قدرلیقدان
 ختلاص ادر؛

اونلارين قاني اونون نظرئنده قىيمتلى دئر.
۱۵ اونا گۆره قوي پادشاه ياشاسين،

شبانين قيزيلي اونا ورتلسن؛

اوندان اوتري همئشه دوعا ادتلسن،

بوتون گون اونون خاطرئنه حمد

اوخونسون. ۱۶ اؤلکه ده بوغدا

بولوقلا اولسون،

داغلار باشيندا شپه لنسن،

محصولو لوبنان مشه لري كئمي بول

اولسون،

شهرده اولانلار يرئن چمني كئمي

گؤيرسن. ۱۷ قوي اونون آدي ابد

كئمي قالسین؛

گون ائشيغي دوردوچقا، اونون آدي دا

قالسین.

بوتون ائنسانلار اوندا برکت تاپسينلار؛

بوتون مثلئر اونو موبارك چاغيرسينلار.

۱۸ رب تاري، ائسرائيلئن تاري سي،

موبارك اولسون.

عجايئب ائشئر گؤرن آنجاق اودور!

۱۹ اونون شووگلي آدي ابد كئمي

موبارك اولسون!

قوي بوتون ير اوزو اونون عزتي ائله
دولسون.

آمن و آمن. ۲۰ بورادا يسه اوغلو

داوودون دوعالاري باشا چاتير.

اوچونجو كئتاب

۱ دوغرودان دا تاري
۷۳ ائسرائيله ياخشى دير،

اوره يي تمز اولانلار! ۲ لاكن منم

اياقلاريم آز قالدي كي،

يرئدن جاي سين.

قدئملمم آز قالدي كي، سوروشسون.

۳ چونكي پئس آداملارين

خوشبختليئيني گورنده،

مغرور آداما پاخيلغيم گلدي. ۴ چونكي

اولنه كئمي زحمتلري يوخدور،

آنجاق هيكل كوكدئبلر. ۵ نه آيري

آداملار كئمي زحمت چكئرلر،

نه ده اونلار كئمي باشلارينا بلا

گلئر. ۶ اوندان اوتري ده تكبور

بويونباغلاري دير،

ظولم پالتار كئمي اونلاري اوتتر.

۷ كوكلوكن گوزلري ائنيه چيخير،

اورکلرئئن ائسته يئئن آخيري يوخ. ۸ ائستزا ادئرلر،
ظولم اوچون يامان ديئرلر،
تکبورلو دانيشيرلار، ۹ آغيزلاريني
گويلرئن ضدئنه توتورلار،
دئلري ير اوزونده گئر. ۱۰ اوندان
اوتری ده تارين خالقي اونلارا
دؤنور،
سؤزلرئي سو کئمي آخيرينا جاق ائچئر.
۱۱ ديئرلر: "تاري هارادان بئله جک؟
مگر اوجالاردا اولانين معرفتي وار؟"
۱۲ بودور پئس آداملار،
دائم راحاتليقداديرلار، مال-دؤولت
آرتيريرلار. ۱۳ دوغرودان دا من
عبث يره قلبمي تمز ساخلا ميشام،
معصوملو قدا اللرمي يوموشام. ۱۴ بوتون
گون موصبت چکئشم،
سحر تنبه اولوشام. ۱۵ اگر دسيدهم: "من
ده اونلار کئمي دانيشاجام."
باخ، سنن اوولادلارينا خيانت ادردم.
۱۶ بونو آنلاماق اوچون چوخ
دوشوندم،

آما منم اوچون چوخ چئن ائدي.
۱۷ آخيدا تارين موقدس يرئنه
گئردم،
او زامان اونلارين عاقبتئي آنلاديم.
۱۸ دوغرودان دا سوروشن يرلره
قويورسان اونلاري!
هلاکته آيرسان، اونلاري! ۱۹ گور نجه
بئر آندا هلاک اولوبلار!
دهشت ائچئنده يوخ اولوب ائتبئر.
۲۰ يوخودان اويانان آدامين يوخوسو
کئمي دئرلر كي،
سن اي پروردنگار، اويانان زامان،
اونلارين صورتئي حقئر گورورسن.
۲۱ بلجه اورهئي قم دولدورموشدو،
ائچئنده پرئشان اولوشدوم. ۲۲ عاغيليسيز
من، نجه آنلاميرديم!
سنن حوزوروندا بئر حيوان کئمي ائدم.
۲۳ لاکن من دائم سنن يانيندایام؛
سن منم صاغ آئمدن توتورسان.
۲۴ تدبئرئله مني هئدايت
اده جکسن،

ساکن اولدوغون بو صحیون داغینی.
 ۳ قداملرئی ابدی وئرانهلر طرفته
 دؤندر؛

دوشمن موقدس یرده اولان هر شی
 آرادان آپاردی. ۴ دوشمنلرن
 جاماعات پیغیلان یرئن اورتاسیندا
 نعره چکدئلر،

بیراقلارینی ظفر علامتی اوچون دئکدئلر.
 ۵ او آداملارا اوخشاییردیلار کی،
 آغاجلاری کسمک اوچون بالتا
 قالدیریلر. ۶ موقدس یرئن بوتون
 اویمائش لرئی،

بالتالار و چکوجالارلا، هامیسینی بئردن
 سیندیریب تۆکدولر. ۷ سنن موقدس
 یرئنه اود ووردولار؛

آدین ساکن اولدوغو یری تورپاغا
 چیرپدیلار. ۸ اورکلرئنده ددئلر:
 “کلئن اونلاری تامامن محو ادک.”
 اولکده جاماعاتین تاری اوچون
 پیغیلدی بوتون یرلری یاندیردیلار.
 ۹ علاملرئمنز آرتیق گؤرموروک،
 داها پیغمبر یوخدور،

سونرا دا منی جلال ائچئنه قبول
 اده جکسن. ۲۵ سندن ساوایی
 گؤیده کئمم وار؟

یر اوزونده سندن ساوایی بئر شی
 ائستمه رم. ۲۶ بدنم تابدان دوشر،
 اوره یم ده؛
 لاکئن قبیئمن قوئی،

منه دوشن پای اده کئمی تاری دیر.
 ۲۷ دوغرودان دا سندن اوزاق
 اولانلار هلاک اولاجاقلار؛

سنه وفالی اولمایانلارین هامیسینی محو
 اده جکسن. ۲۸ اما منم اوچون
 تاریا یاخین گلک یاخشی دیر؛
 من پروردگاریم ربی پناهم ائتمشم کی،
 سنن بوتون ائش لرئی اعلان ادم.

۱ ای تاری،

۷۴

نه اوچون بئزی اده کئمی

بوراخیسان؟

نه اوچون قضیئن اؤز اوتلاغینین
 قویونلاری اوستونه توتوشوب؟
 ۲ قدیم زاماندان اؤزونه آدیغین
 جاماعاتینی خاطرلا؛

ساتین آدیغین اؤز مئرائینی، اؤز قبئلہ نی،

آرامیزدا هچ کس بئله نه واختا کئمي.
۱۰ نه واختا کئمي دوشمن سنه
حقارت اده جک، اي تاري؟

مگر سنن آدینا خصم ابده کئمي کوفر
دئیه جک؟ ۱۱ نه اوچون الئي، صاغ
الئي، گري چکئرسن؟
اونو قوينوندان چيخارت و اونلاري محو
ات. ۱۲ اي تاري، قدئم زاماندان
بري پادشاهيمسان؛

ير اوزونده نجات گئئن سنسن. ۱۳ سن
دهنزي اوز قووتئنه بؤلدون؛
دهنز ارذاهالارين باشيني آزدئن،
۱۴ لئوياتنين باشيني پارچالايان سن
انئن،

سن اونو چؤل حيوانلارينا يمک اوچون
وردئن. ۱۵ سن بولاغي فيشقيرتدين،
سلي آخيتدين؛
سن انئن کی، همئشه آخان چایلاري
قوروتدون. ۱۶ گوندوز سنن دئر،
گجه ده سنن؛

آي، گونو سن حاضيرلادين. ۱۷ يرئن
بوتون سرحدلرئي سن قویوبسان؛

يايي و قيشي سن ياراديبسان ۱۸ دوشمنن
نجه سنه حقارت اتدئيني خاطيرلا،
يارب،

عاغيليسز خالقين سنن آدینا نجه کوفر
ددئيني! ۱۹ اوز قومرونون جانيني
وحشي حيوانا ورمه،

اوز فاغیرلارين حياتيني ابده کئمي
اونوتما. ۲۰ عهدده باخ!

چونکي اولکه نئن هر قارانليق يري ظولم
يوواسي اولوب. ۲۱ قویما مظلوم آدام
اوتايب گري دؤنسون،

قوي فاغیر و مؤحتاج آدام سنن آدینا
حمد اتسن. ۲۲ قاطع اي تاري، اوز
دعواني يرئت،

عاغيليسز آدامين بوتون گون سنه حقارت
اتدئيني خاطيرلا. ۲۳ دوشمنلرئین
سسئي ياددان چيخارتما؛

سنن ضئدئنه قانخانلارين ولولهسي دائم
چوخالير.

۱ سنه شوکور ادئرئک،

۷۵ اي تاري!

سنه شوکر ادئرئک؛

سن ياخينسان،

اونون دوردونو آخيرا جاق چكئب
اٲجه لي دئرلر. ۹ آما من ابده كئمي

اعلان اده جيم،

يعقوبون تاريسينا پرستئش نغمه سي
اوخويا جاجام. ۱۰ پئس آداملارين

قودرتئي سيندير جاجام،

لا كئن صالح آداملارين قودرتي

قالديريلا جاق. ۱۰

۱ يهودادا تاري مشهور دور.

۷۶

اسرائيئله اونون آدي

بؤيوك دور. ۲ اونون چارداغي

شالمده دئر،

ساكئن اولدوغو ير صحيوندا! ۳ اورادا

اولدو اوخولارين سينديريدي،

قانلاني، قيلينجي، موحاربه سئلا حيني

سينديريدي. سِلا ۴ سن اوجا

داغلاردان دا شووگلي و

عظمتلي سن. ۵ جسور قهرمانلار

سو يولدولار،

يوخويا گئتئرلر.

اٲگئدلرئئن هچ بئري اللرئني قالديرا

بئله دي. ۶ سنئن قهرئندن، اي

يعقوبون تاريسي،

سنئن عجائب ائشئرئن بونو اعلان ادئر.

۲ سن ديئر سن: "من موعين زاماني

سچئر،

ائصافلا حوكم ادن منم. ۳ يرو بوتون اوندا

اولانلار اسن زامان،

اونون سوتونلاريني برک ادن منم. "سِلا

۴ مغرور آداملارا ديئر م: "آرتيق نغر

اتمه يئن."

پئس آداملارا ديئر م:

"قودرتئئزي قالديرميئن. ۵ قودرتلرئئزي

گو يون ضدئنه قالديرميئن،

دئكباشلي دانئشميئن."

۶ چونكي اوجالماق نه شرقدن گلئر،

نه قربدن، نه ده چوئلدن. ۷ حوكم ادن

آنجا ق تاري دير،

بئرئي ائدئرئر، بئرئي قالديريئر. ۸ چونكي

ربئن ائئنده كاسا وار،

اٲجي قارئشيق قاينار شرابلا دولودور.

رب اونو توکور،

دوغرودان دا دونيائين هامي پئس

آداملاري

اوجا سسله تارپيا كي، منه قولاق
ورسن. ۲ دار گونومه

پروردنگاريمي آختارديم؛

بوتون گجه، يورولمادان آئمي اوزاتديم،

جانيم تسلي تاپماق آستمه دي. ۳ تاريني

يادا سالاندا ناله ادئرم،

دوشوننده روحوم اوزومدن گدئر. سِلا.

۴ گوزلرئمي اوياق ساخلادين،

جانيمين سيخيدايغيندان دانيشا بلهئرم.

۵ قدئم گونلري، كچمئش ائللري

دوشونورم، ۶ گجه ائچئنده نغمه مي

خاطيرلاييرام،

اوره يئمده درئن دوشونورم،

روحوم دا ائچئنده بله سوروشور: ۷ "آيا

آغا بئزي ابده كئمي ردّ اده جك؟

آيا بئر داها راضي اولماياجاق؟ ۸ آيا اونون

محبتي ابده كئمي كسئلئب؟

سوزو نسلدن-نسله بوشا چيخيپ؟

۹ آيا تاري رحم ائمه يي ياددان

چيخارديب؟

مرحمتني قضبئنده باغلاييب؟" سِلا

۱۰ اوزامان ددئم: "منئم قوصم بودور

كي،

هم دؤيوش عاراباسي، هم ده آت مات

قاليب. ۷ اي سن، نه هيبتلئسن، سن!

قضبن قانلان زامان، كئم سنئن

حضوروندا دورا بئلر؟ ۸ سنئن

حؤكؤن گؤيدن اعلان اولور،

ير قورخودان ساكئت دورور؛ ۹ او

زامان كي، يرئن فاغير آداملارينا

نئجات ورمك اوچون

موحاكئمه ائمه يه قانليرسان، اي تاري.

سِلا ۱۰ حقتئن كي، ائنسانين قضبي

ده سنه حمد ادئر،

قضبئندن قورتاريلانلار سنئن اطرافينا

پيغيليرلار. ۱۱ رب تارينيزا نذر ادئب

يرئنه يتئرئن،

قوي بوتون اطرافدا اولانلار هيبتلي

اولانا تؤحفه گئئر سئلر. ۱۲ او

حؤكمدارلارين نفسئني كسر،

دونيانين پادشاهلارينين جانينا قورخو

سالار.

۱ اوجا سسله تارپيا

باغيريرام،

۷۷

شمشکلرئن یر اوزونه اشقیق ساچدی،
یر تتره یئب لرزه یه دوشدو، ۱۹ سنن
یولون دهنزدن کچدی،

سنن یولون چوخ سولار آراسیندان!
آما ائرلرئن یلی دیلیدی. ۲۰ موسا و
هارونون الی ائله،

خالقینی سورو کیمی هئدایت ائدئن.
۱ ای منئم خالقیم، تعلئممه
۷۸ قولاق ورنن،

آغزیمین سؤزلرئنه قولاق آسین. ۲ آغزیمی
مثل له آچاچاغام،

قدئم زاماندان اولان تاپماجالاری
بیان اده جیم؛ ۳ اشئدئیمئزی،
بئلدئیمئزی، آتالاریمیزین بئزه نقل
ائدیئینی! ۴ اونلاری اوولادلاریندان
گئزتمه یه جیئک؛

رئبن حمدلرئنی، اونون قووتئنی!
ائدیئیی عجبئ اشلرئنی گنن نسله ده نقل
اده جیئک: ۵ رب، یعقوب آراسیندا

بئر شهادت قویدو،

اسرائیل آراسیندا بئر تعلم؛

اوجالاردا اولان گوجونو آرتیق
گورسدئمئر. ۱۱ ربنن اشلرئنی
خاطیرلایاچاغام؛

یلي، قدئم زاماندا ائدیئیی مؤجوزه لرئنی
خاطیرلایاچاغام. ۱۲ سنن بوتون
اشلرئنی درئن دوشونه جیم،

قودرتلی عملرئن حاقیندا فئکئر اده جیم.
۱۳ سنن یولون موقدسدئر، ای
تاری،

تاری کیمی بؤیوک تاری کئمدئر؟
۱۴ مؤجوزه ادن تاری سنسن.

خالقلار آراسیندا قودرتئنی بئلدئرئسن.
۱۵ قولونلا خالقینی خئلاص
ادئبسن؛

یعقوب و یوسفئن اوولادلارینی! سِلا
۱۶ سولار سنی گوردولر، ای تاری!

سولار سنی گوروب تتره دئلر،
درئن سولاردا ده تتره دی. ۱۷ بولودلار
سو تۆکدولر،

گؤیلر گورولدادی؛
سنن اوخلارین هر طرفه اوچدو،

۱۸ سنن ائلدیریمین سسی، طوفان
اچئندن اشئدئیدی،

آتالاریمیزا امر اتدی کی، اوولادلارینا
اونلاری اویرتسنلر. ۶ اله کی،
گله جک نسل بلسن،
دوغا جاق اوشاقلار دا.
اونلار دا قانلیب اوولادلارینا
بئلدئرسنلر کی، ۷ اومئدلرئی تاریا
باغلا سینلار،
تارینین ائشئرئی یاددان چیخارتماسینلار،
اونون امر لرئی یرئنه یتئرسنلر، ۸ آتالاری
کئمی عئنادچی و عاصی بئر نسل
اولماسینلار،
بئر نسل کی، اوره یئی تاریا آیرمادی،
روحو اونا وفالی قالمادی.
۹ افرایم اوولادلاری کی،
سئلا حلائمشدی لار،
اوخلارینی چکمئشدلر،
لا کئن مو حارثه گونونده گری دؤندولر.
۱۰ تارینین عهدئی ساخلامادیلار،
اونون تعلقمنه گؤره یاشاماغی رد
اتدلر، ۱۱ اونون ائشئرئی یاددان
چیخار تدی لار،
اونلارا گؤرسدئئی عجایب ائشئرئی.
۱۲ مئصئر تورپاغیندا، صوعن
بؤلگه سئنده،
آتالارینین گؤزلری قاباغیندا مؤجوزه لر
گؤرسدئی. ۱۳ دهنزی یاردی و
اونلاری کچئر تدی؛
سولاری بیغین کئمی دور دور دو.
۱۴ گوندوز اونلاری بولودلا
هئدایت اتدی،
بوتون گجه نی ده اود ائشیغی ائله.
۱۵ چؤلده قایلاری یاردی،
درئئئککن سل کئمی اونلارا بول-
بول سو ائچئر تدی. ۱۶ قیادان آخار
سولار چیخار تدی،
سولاری چایلار کئمی آخیدردی. ۱۷ آما
اونون ضئدئنه گئنه داها چوخ گونا
اتدلر،
چؤلده اوجالاردا اولانین ضئدئنه
عوصیان اتدلر. ۱۸ جانلاری اوچون
یمک ائستمکه
اور کئرئده تارینی ائمتاحان اتدلر. ۱۹ بلی،
تارینین ضئدئنه دانیشیب ددلر:

“مگر تاري قاندر دٿر کي، چولده سوفره سالسين؟! ۲۰ باخ، قايايا ووردو، سولار آخدي، دره لر داشدي؛ اولسون، آما چورک ده وره بٿلر؟ آيا خالقينا ات حاضير لايلا بٿلر؟” ۲۱ رب بونو اشئدئب قصبليندي: يعقوبون ضئدئنه اود توتوشدو، اسرايئلئن ضئدئنه قضي آلولاندي. ۲۲ چونکي تاريا ائنامديلار، اونون نجاتينا توگول اتمه دٿلر. ۲۳ آما او، گئنه يوخاريدان گويه امر اتدي، گويلرئن قاپلاريني آچدي، ۲۴ يمک اوچون اونلار مانا ياغديردی، گويلرئن بوغداسيني اونلار وردي. ۲۵ ائنسان، ملکلرئن چوره يئني يدي، اونلار بوللوقلا يمک وردي. ۲۶ گويلرده شرق يئني اسدردی، قودرتي ائله جنوب يئني هئدايت اتدي. ۲۷ آتي اونلارين اوستونه توز کئمي، قانادلي قوشلاري دا دهنزلرئن قومو کئمي ياغديردی. ۲۸ اونلاري اوردوگاهلارينين اورتاسينا،

اوتوردوقلاري يرئن اطرافينا توکدو. ۲۹ بلجه يئيب چوخ دويدولار؛ استه دٿکلرئني اونلار وردي. ۳۰ هوسلري اورکلرئنه ائکن، يئيه جکلري حله آغيزلاريندا ائکن، ۳۱ تارينين قضي اونلارين ضئدئنه قانلدي؛ اونلارين لاپ گوجلورئني اولدوردو، اسرايئلئن جاوانلاريني بيخدي. ۳۲ لاکئن بوتون بولار باخماييب گئنه ده گوناھ اتدٿلر، اونون عجايب ائشئرئنه ائنامديلار. ۳۳ اونا گوره ده، اونلارين گونلرئني عبث يره، ائللرئني دهشت ائچئنده کچرتدي. ۳۴ اونلاري اولدورن زامان تاريني آختارماغا باشلاديلار، گري دؤنوب قيرتله اونو طلب اتدٿلر. ۳۵ خاطر لاديلا کي، تاري اونلارين قاياسي دير؛ اوجالاردا اولان تاري اونلارين ختلاصکاري دير. ۳۶ لاکئن آغيزلاري ائله اونا يالتاقلانديلار،

الە كى، آخار سولارىندان ائچە بئلمەردئلر.
۴۵ آرالارينا چىبىن سورولرئنى
گۆندردى كى،
اونلارى يدئلر.

قورباغالار گۆندردى كى، اونلارى
محو ادئلر. ۴۶ اونلارن محصولونو
تيرتيل لارا،

اونلارن زحمتلرئنن ثمرەسئنى چىئرتگىە
وردى. ۴۷ اونلارن اوزوم
آجالارنى دولو ائلە يوخ اددى،

وحشى انجىر آجالارنى دا شاختا ائلە.
۴۸ مال-حيوانلارنى دولويا،

سورولرئنى ائلدېرما تسلم اددى.
۴۹ اونلارا قىبىبىن شىئىئنى
گۆندردى؛

قهرئنى، حىئىئنى، زحمتى، اولوم
ملكىرئىن قوشونونو. ۵۰ قىبىبىنە يول
آچدى؛

اونلارن جانىنى اولومدن آسرىگەدى،
حياتلارنى بلايا وردى. ۵۱ مئىبىرە
بوتون ائلك اوولادلارى
اولدوردو؛

دئللىرى ائلە اونا يالان دانىشىدىلار.
۳۷ اوركلرى اونونلا دوز دىئلدى،
اونون عهدئىدە وفالى دىئلدىلر. ۳۸ آما
او، گىئنە مرحتلى اولوب گوناھى
باغىشلادى،

اونلارى ھلاک اتمەدى؛
بلى، دىفەلر قىبىبىنى اونلاردان قايتاردى،
بوتون قهرئنى آلولىندىرمادى.
۳۹ خاطرلادى كى، اونلار
بىشردئلر،

بئرىل كىمى كى، گدر و آرتىق قايتماز.
۴۰ نچە دىفە چۆلدە اونا عوصيان
ادئلر،

چۆلدە اونو انجىئىئىئىلر. ۴۱ دىفەلرلە تارىنى
اىمتاحان ادئلر،

اسرايىلئىن موقدسىئنى حىرصلندىردئلر.
۴۲ اونون قودرتئنى خاطرلامادىلار؛
اونلارى دوشمىندن خىلاص ادن
گونو، ۴۳ مئىبىرە گورسىئىئى
علامتلىرىنى،

صوعن بۆلگەسىئىدە ادئىئى مؤجوزەلرئنى.
۴۴ چايلارنى قانا دؤندردى،

- خامین چادیرلاریندا قووتلرئینن ائلکئنی. ۵۲ لاکنن اؤز خالقینی قویون کئمی سوروب آپاردی،
- پوزغون بئر کامان کئمی آیری اولدولار. ۵۸ پرستئشگاھلاری ائله اونو قصبندئردئلر،
- سورو کئمی چؤلده اونلاری هئدایت ائدی. ۵۳ اونلاری امن-آمانلیقلا هئدایت ائدی،
- اویمما بوتلری ائله اونو قیرته گئتردئلر. ۵۹ تاری بونو اشدن واخت قصبندیدی،
- اله کی، قورنحامدیلار؛ ۶۰ اله کی،
- لاکنن اونلارین دوشمنلرئنی دهنز اوتدو. ۵۴ اونلاری اؤز موقدس تورپاغینا گئتردی؛
- اؤنون صاغ الئتنن قازاندیغی بو داغا. ۵۵ اونلارین قاباغیندان مثللری قوودو،
- اؤلچو ائله اونلارا پای بؤلدو، ۶۱ اؤز شؤوکتئنی دوشمن الئنه تسلیم ائدی.
- اسرئلیه، ۶۲ اؤز خالقینی قیلینج آغزینا وردی،
- اونلارین چادیرلاریندا اسراییل قبئله لرئنی ساکنن ائدی. ۵۶ لاکنن اونلار اوجالاردا اولان تارینی ائمتاحان ادب،
- مئراثینین اوستونه قصبندیدی. ۶۳ جاوان اوغلانلارینی اود یدی،
- قیزلارینا دا توی نغمه لری اوخونمادی. ۶۴ کاهئنلری قیلینجلا دوشدولر،
- اونلارین دول آروادلاری آغلامادیلار. ۶۵ او زامان پروردئگار قانخدی،
- اله بئل کی، یوخویا گئتمئشدی؛
- کئمی خیانت ائدئلر؛

بئر پهوان کئمي کي، شرابدان سرمست
 فرياد ادئر. ۶۶ دوشمنلري ووروب
 دالي آتدي.

اونلارا ابدي بئر نجات وردي.
 ۶۷ يوسف نسللني رد آتدي.

إفرايم قبيله سئني سچمه دي. ۶۸ لاکئن
 يهودا قبيله سئني،

سودئي صحيون داغيني سچدي.
 ۶۹ موقدس يرئني عرش کئمي،

ابدن ابده جک قوردوغو ير کئمي بئنا
 اتدي. ۷۰ قولو داوودو سچدي،

اونو قويون آغيليندان آدي، ۷۱ اونو
 امزدرئن قويونلارين آرديندان
 گئتردي کي،

اؤز خالقي يعقوبا،
 مئرائي اولان ائسرائيله چوبانليق آسن.

۷۲ او دا اوره يئنن کامل لئينه
 گوره،

اونلارا چوبانليق اتدي،
 اللرئئن باجاريجي ائله اونلاري هئدايت
 الهدي.

۱ اي تاري، مثلئر سنن
 مئرائينا گئرئبلر،

موقدس معبدئي نجئس ادئبلر،
 اورشلئمي وئرانه يه دؤنده ربئر.
 ۲ قوللارينين جسدرئني يئيه جک
 اوچون

گؤي قوشلارينا بوراخيبيلار،
 موقئئرئئن بدنئي ير اوزونون
 جانوارلارينا! ۳ اورشلئمن اطرافيندا
 اونلارين قانيني سو کئمي توكوبلر،
 اونلاري دفن ادن هچ کس يوخدور.
 ۴ قونشولاريميزا رئشخند سبي
 اولموشوق،

اطرافيميزدا کي لارا آستهزا سبي، لاغ
 سبي! ۵ نه واختا کئمي قضبلي
 اولاجاقسان، يارب، ابده کئمي؟
 نه واختا کئمي قيرئئن اود کئمي
 ياناجاق؟ ۶ قضبئني سني تانمايان
 مثلئرئن اوستونه،
 سنن آديني چاغيرمايان مملکئر اوستونه
 توك. ۷ چونکي يعقوبو محو ادئبلر،
 اونون يوردونو چؤله دؤندرئبلر. ۸ کچن
 نسلئرئن گوناھيني بئزه سايماء،
 قوي سنن مرحمتئن تزئکله قاباغيميزا
 چيخسين،

۱ اي اسراييلئن چوباني،
 قولاق ور؛
 سن كي، يوسئفي سورو كئمي هئدايت
 ادئرسن؛
 نورو نو ساچ، اي گروبلار اوستونده
 اوتوران! ۲ افرائيم، بنيامن و منسه
 قاباغيندا قودرتئني اوياندير.
 گل، بئزه نجات ور. ۳ بئزي قاباقي
 حاليما دؤندر، اي تاري؛
 قوي اوزون بئزه انشيق سالسين كي، بئز
 نجات تاپاق. ۴ يارب، قوشونلارين
 تاريسي،
 خالقينين دو عاسينين ضدئنه
 نه واختا كئمي قضبن آولونا جاق؟
 ۵ اونلارا گوزياشي چوره يي
 يدئردئسن،
 بؤيوك اوچو ائله اونلارا گوزياشي
 ائچئردئسن. ۶ بئزي قوشولاريميزا
 چكئشمه سببي ادئسن،
 دوشمنلرئمز آرالاريندا بئزه گولورلر.
 ۷ بئزي قاباقي حاليما دؤندر، اي
 قوشونلارين تاريسي؛

چونكي ذلل اولوشوق. ۹ اوز آدينين
 شؤوكتي اوچون بئزه ائمداد ات،
 اي تاري، نجاتيميز!
 اوز آدينين خاطر ي اوچون بئزي قورتار،
 گوناھلاريميزي باغيшла. ۱۰ نه اوچون
 مئتلر دسن: "ھارادير اونلارين
 تاريسي؟"
 گوزلرئمز قاباغيندا اولان مئتلره بئلدئر
 كي،
 قوللارينين توكولوش قانلارينين ائتئقامي
 اولاجاق. ۱۱ اسرلرئن ناله لري سنه
 يتئشن،
 قودرتئن عظمتئنه گوره
 اولومه محكوم اولنلاري حئفظ ات.
 ۱۲ قوشولاريميز سنه اتدئي
 حقارتلري،
 يدي قات آرتيق اونلارا عوض ور،
 اي پروردئگار. ۱۳ او زامان بئز،
 سنن خالقين، سنن اوتلاغينين
 قويونلاري،
 سنه ابده كئمي شوکور اده رئك،
 سنن حمدئي نسلدن-نسله دئيه رئك

قوي اوزون بئزه ائشيق سالسين كي، بئز
نئجات تاپاق! ۸ مئصئردن بئر اوزوم
آغاجي گئئردئن؛

مئئلئري قووب اونو اكدئن، ۹ اونون
اوچون تورپاغجي حاضيرلادين،
درئن كؤك سالدي و بوتون مملكتي
دولدوردو. ۱۰ داغلار اونون
كؤلگه سي ائله اؤرتولدو،
قودرتلي سئدر آغاجلاري دا اونون
بوداقلاري ائله! ۱۱ شاخه لرئني
دهنزه قدر،
قوللاريني فرات چاينا قدر سالدي.
۱۲ اونون دووارلاريني نه اوچون
يئخيبسان؟
يولدان كچن هر كس اونون مئيوه سئني
درئر. ۱۳ مشه دونگوزلاري اونو
ؤران ادئرلر،
چؤلون جاناوارلاري اوندان يئرلر.
۱۴ دؤن بئزه، اي قوشونلارين
تاريسي، يالواريريق!
گؤيدن باخ و گؤر.

اؤزون اوچون قودرتلي اتدئئن اوغولون
گؤروشويونه! ۱۶ اونو اولدا كسئب
يانديرديلار؛
قوي اوزونون قهري اونلاري يوخ اتسئن،
۱۷ قوي ائن صاغيندا اولان ادامين
اوستونده اولسون،
اؤزون اوچون قودرتلي اتدئئن ائئسان
اوغولونون اوستونده. ۱۸ بئز سندن
دؤنمه يه جيئك؛

بئزي دئرئت كي، سنن آديني چاغيراق.
۱۹ بئزي قاباكي حاليميزا دؤندر،
اي قوشونلارين تاريسي رب!
قوي اوزون بئزه ائشيق سالسين كي،
بئز نئجات تاپاق.

۱ قووتئمز اولان تاريا اوجا
سسله اوخويون؛

۲ نغمه سئني اوجالدين، دف
سسئني،

۱ قووتئمز اولان تاريا اوجا
سسله اوخويون؛

۲ نغمه سئني اوجالدين، دف
سسئني،

شترن سسلي طنبور و چنگ سسئي. ۳ تزه آيدا، بدئر واختيندا،
 اجني بئر تاريا عبادت اتمه يئن. ۱۰ رب تارين منم؛
 بايراميميزين گونونده شيپور چالين. ۴ چونكي بو، اسرايئل اوچون بئر
 سني مئصئر دئياريندان بورايا گتئن!
 قايادير، ۵ يعقوبون تاريسينين حوگودور. ۵ مئصئر
 ۱۱ لاکئن منم خالقيم
 دولدورارام. ۱۱ لاکئن منم خالقيم
 سسئي اشتمه دي،
 اسرايئل منه موطع اولما دي. ۱۲ اونون
 اوچون ده اونلاري اورکلرئن
 عئنادينا بوراخديم كي،
 اوز استه دئکلرئن دالينجا گتسنلر.
 ۱۳ کاشكي منم خالقيم سسئي
 اشتسيدي،
 اسرايئل منم يوللاريمدا گرسيدي.
 ۱۴ دوشمنلرئي بئر آندا ييخارديم،
 الئي خصملرئن ضدئنه قالديرارديم.
 ۱۵ ربدن نئفرت ادنلر اونا دئر
 چوگر دئر،
 اونلارين هلاکتي ابدي اولاردي. ۱۶ آما
 سئزه بوغدانين لاپ اعلاسيني
 يدئردردئم،
 قايادان آخان باللا سئزي دويدورارديم.
 ۱ تاري ائلاهي مجلسده
 ۸ اشئت، منم خالقيم،
 سئزه انخطار وره جيم؛
 اي اسرايئل،
 کاشكي مني بئر اشده سنئز! ۹ سئزن
 آرانيزدا اوزگه بئر تاري اولماسين،
 ۸۲ يرنئي توتور،

آلاهلا آرأسیندا حوكم ادئز: ۲“نه
واختا كئمي انصافسيزليقلا حوكم
اده جكسئئز؟

پئس آداملارين طرفئني توتاجاقسينيز؟
سلا ۳ ضعفتن و يتئمن حاقيني
ورئن،

فاغيرا و يوخسولا عدالت گوورسه دئن.
۴ ضعفف و مؤحتاج آدامي
قورتارين؛

اونلاري پئس آداملارين التندن
خئلاص ادئن. ۵ اونلار بئلهئرلر،
آنلاميرلار،

قارانليقدا گوئرلر؛
يرئن بوتون بوئووره لري لرزهيه دوشوب.
۶ ددئم: “سئز آلاهلا رسينيز،

سئز هامينيز اوجالاردا اولانين
اوؤلادسينيز. ۷ آما يوخ، سئز انئسان
كئمي اوئه جكسئئز،

جنگاورلردن بئري كئمي
دوشه جكسئئز. ۸ قالح، اي تاري،
ير اوزونه حوكم ات؛

چونكي بوتون مئتلره سن مالئكسن.

۱ سوکوت اتمه، اي تاري!
ساكت دورما، ۸۳

آرام دورما، اي تاري. ۲ چونكي باخ،
دوشمنلرن نعره چكئرلر،

سندن نفرت ادنلر باش قالديريلار.
۳ سنن خالقينين ضئدئه حئيله ي
تدبئرلر ادئرلر،

حفظ اتدئئن آداملارين ضئدئه
مصلحتله شئرلر. ۴ ديئرلر: “گلئن،
اونلاري مئلتئكدن محو ادك؛

اسرايلئن آدي آرتيق يادلارا گلهمه سنن.”
۵ بئرئكده مصلحتله شئرلر،

سنن ضئدئه عهد باغلاييرلار-
۶ ادومولولار، اسماعئلي لر،
موآبيلي لار، هاجرلي لر، ۷ بجال،
عمون، عمالئق،

فئلسطله صور خالقي. ۸ آشور دا اونلارلا
بئرلشدي،

لوط اوؤلادلارينا قووت وردي. سلا
۹ مئديانا اتدئئن كئمي اونلارا ات،
قئشون وادئسئنده

سئسرايا و يابئنه اتدئئن كئمي ات كي،
۱۰ عين دوردا محو اولدولار،

تورپاق اوچون پيئن اولدولار. ۱۱ اونلارين اشرافيني عورب و زعب كئمي ات، اونلارين بوتون آغالاريني “زنج” و “صلهوناع” كئمي ات. ۱۲ اونلار دئمئشدلر:

“گلئن، تارينين اوتلاقلاريني اؤزوموزه مولك ادك.” ۱۳ اي تاريم، اونلاري بورولان توز كئمي ات، يل اللنده سامان چؤپو كئمي، ۱۴ مشه ني يانديران اود كئمي، داغلاري توتوشدوران آلولار كئمي، ۱۵ سن ده اونلاري طوفانيندا بله قوو، بورولان يلئله اونلاري دهشته سال. ۱۶ اوزلرئي نجالته دولدور، اله كي، سنن آديني آختارسينلار، يارب. ۱۷ قوي ابده كئمي اوتانيب قورخوبا دوشسونلر، قوي نجالت ائچئنده هلاك اولسونلار، ۱۸ قوي بئلسئنلر كي، سنن آدين ربدئر،

بوتون ير اوزونده هاميدان اوجالارد اولان آنجاق سنسن.

۱ ساكن اولدوغون ير نه ۸۴ سوئلي دئر، اي قوشونلارين ربئي! ۲ جانيم ربئن صخنلرئئن آرزوسونداير، اونلارا حسرت چكئر، اورهيم و بدنم دئري تاريا شادليقلا اوخويور. ۳ اي قوشونلارين ربئي، پادشاهيم، تاريم، قوربانگاھلارينين يانيندا سرچه بله اوزونه بئر او تاير، قاراتقوش دا اوزونه بئر يوا كي، بالالاريني اورادا قويسون. ۴ سنن اوئنده ياشايانلار نه بختوردئرلر، دائم سنه حمد ادئرلر. ۵ بختور اونلار كي، قووتلري سنده دئر، زيارت اوچون صحيون يوللاري اونلارين اوره يئنده دئر. ۶ باكا دره سئندن كچنده اوراني بولاقلاريري ادئرلر؛

يعقوبون اسرلرئي گري گتدرئن.
 ۲ خالقينين تقصيرلرئي باغيشلادين؛
 بوتون گوناھلارينين اوستونو اورتدون.
 ۳ سلا بوتون قضبئي ياتيرتدين،
 حرصئنن شدتئندن دوشدون. ۴ بئزي
 قاباقي حاليميزا دؤندر،
 اي نجاتيزين تاريبي!
 بئزه اولان حئتئندن دوش. ۵ مگر ابده
 كمي بئزه قضبي اولاجاقسان؟
 مگر حرصئي نسلدن-نسله
 اوزاداجاقسان؟ ۶ مگر بئزي تكارر
 دئرلتمه يه جكسن كي،
 خالقين سنده سوئسنن؟ ۷ محبتني بئزه
 گؤرسد، يارب،
 نجاتيني بئزه احسان ات. ۸ قويون رب
 تارينين دانيشديغيني اشدئم،
 چونكي او، خالقينا،
 موئتئلرئنه خوش سؤزلر دانيشاجاق؛
 قوي اونلار قاباقي عاغيليسيزليقلارينا
 دؤنمه سنلر. ۹ دوغرودان دا اوندان
 قورخانلار اوچون
 اونون نجاتي ياخيندير،

پاييز ياغيشي دا اونو برنگلره اؤرتور.
 ۷ گتدئكجه گوجلر اولورلار؛
 تاريلارين تاريبي صيوندا گؤرونه جك.
 ۸ يارب، قوشونلارين تاريبي،
 منم دوغامي اشدت؛
 قولاق ور، اي يعقوبون تاريبي! سلا
 ۹ قانلانييزا باخ، اي تاري!
 مسح اتدئئين آدامين اوزونه نظر سال.
 ۱۰ سنن صحنلرئنده بئر گون ساكئن
 اولماق،
 اؤزگه يرلرئن من گونوندين ياخشيني دير.
 منم اوچون تاريمين اوئنده قايچي اولماق،
 پئس آدامين چاديرلاريندا ساكئن
 اولماقدان
 داھا ياخشيني دير. ۱۱ چونكي رب تاري
 گونش دئر، قانلاندير؛
 عننايت و عزتي رب ورئر،
 كامل لكه ياشايانلار رب هچ بئر نعمتي
 اسرگه مز. ۱۲ اي قوشونلارين ربي،
 سنه توگول ادن نه بختوردئر!
 ۱ يارب، سن مملكتئندن
 راضي اولدون،

چونڪي جانيبي سنه اوچالديرام، اي پروردئگار. ۵ چونڪي سن اي پروردئگار، ياخشي و باغيشلايانسان، سنه يالوارانلارين هاميسينا چوخ مهربانسان. ۶ دوغامي اشئت، يارب،

يالواريشيمين سسئنه قولاق آس. ۷ دار گونومده سني چاغيريرام، چونڪي سن منه جاواب ورئرسن. ۸ آلاهلا ر آراسيندا سنئن كئمي يوخدور، اي پروردئگار،

سنئن اشلرئن كئمئسي ده يوخدور. ۹ ياراتديغين بوتون مئتلر گله جكلر، سنئن حوزوروندا سجده اده جكلر، سنئن آديني عزتئلندره جكلر، اي پروردئگار. ۱۰ چونڪي سن بؤيوكسن،

عجايئب اشلر گؤروررسن، تاري آنجاق سنسن. ۱۱ يارب، يولونو منه اؤيرت كي، سنئن حقتئتئلنده يرئئم؛ اوره يئمن فنكئرلئني برات كي،

اله كي، عزت اؤلكه مئزده ساكئن اولسون. ۱۰ محبت و وفا بئرئرنه راست گله جك، صالحلك و خوشبختلك بئرئري ائله اؤپوشه جك، ۱۱ حقتت يردن جوشاجاق،

صالحلك گؤيدن نظر سالاجاق. ۱۲ رب ياخشي اولاني احسان اده جك، يرئمئزن محصولونو وره جك. ۱۳ صالحلك اونون قاباغيندا يرئيه جك،

اونون قديملي اوچون يول اده جك. ۱ منه قولاق آس، يارب،

۸۶

چونڪي فاغير و مؤحتاجام. ۲ جانيبي حنفظ ات، چونڪي سنه وفالي يام، سنه توگول دن بو قولونا نجات ور، اي سن، تاريم! ۳ منه يازيغين گلستن، اي پروردئگار، چونڪي بوتون گون سنه يالواريرام. ۴ قولونون جانيبي سوئدر،

سنن آدینا بۇيوك حورمت گۆرسدئم.

۱۲ بوتون اورەيئەلە سنە حمد ادئرم،

اي پروردئەگار، تارىم!

سنن آدیني ابده كئمي عزتلىندىرەجيم،

۱۳ چونكي منه اولان محبتىن

بۇيوكدور؛

جانبي اولولر دئيارينين دئبئىندن

قورتارىيسان. ۱۴ اي تاري،

كئبىرلي ائىسانلار ضئدئمه قانخىرلار،

قدار آاملار جانين قىصدئىدە دئرلر؛

اونلار سني گۆزلئىن قاباغينا آليرلار.

۱۵ لاكئن سن، اي پروردئەگار،

مهربان و مرحتلي بئر تارىسان،

صبىرلي سن،

محبتىن، حقىقتىن چوخدور. ۱۶ منه دؤن

و منه يازيغين گلستىن؛

قووتئني بو قولونا ور؛

كنزئىن اوغلونا نىجات ور.

۱۷ راضىليغىندان منه بئر علامت

گۆرسدكي،

مندن نىفرت ادنلر گۆروب اوتانىنلار،

چونكي سن، يارب، منه ائمداد ادئىسن،

منه تسلي ورتىسن.

۱ صحيونون بوئورەسي
۸۷ موقدس داغلار دادير.

۲ يعقوب نسلئىن بوتون مسكلىرىدىن
آرتىق،

رب صحيونون دروازالاريني سور. ۳ سنن

حاقىندا شؤوگلي سؤزلر دانىشلىر،

اي تارىنين شەري! سلا ۴ مني تانىيانلار

آراسىندا رەب و بابئىدن سؤز

ادەجيم؛

فئلىسطدن، صور و كوشدان دا.

دئەجيم: “بو آدم صحيوندا دوغولوب.”

۵ و صحيون اوچون دئەلەجك:

“بو آدم دا، او آدم دا اورادا

دوغولوب.”

چونكي اوجالاردا اولان، اوزو، اونو

برقرار ادەجك. ۶ رب خالقلاري

قىد ادن زامان يازاجاق:

“بو آدم صحيوندا دوغولوب.” سلا

۷ خانئەلر و سازاندالار دئىرلر؛

“بوتون بولاقلارىم سئىدە دئر.”

محبوسام و چيخا بئلمئرم؛ ۹ عذاب
 اوزوندن گوزلرئمنن اشيعي سؤنور،
 بوتون گون سني چاغيريرام، يارب،
 اللرئمي سنه اوزاديرام. ۱۰ مگر
 مؤجوزه لرئني اولولره
 گورسده جكسن؟!

مگر اولولر قانليپ سنه حمد اده جكلر؟!
 سلا ۱۱ مگر سنئن محبتئن قئبرده،
 وفادارليغين دا هلاكت يرئنده اعلان
 اولونور؟! ۱۲ مگر سنئن مؤجوزه لرئن
 قارانليقدا،

صالحليئين اونوتما دئياريندا بئلتئر؟!
 ۱۳ لاكتن، يارب، من سني ائمدادا
 چاغيريرام،
 سحر و اختي دوعام سنئن پئشوازينا چيخير.
 ۱۴ يارب، نه اوچون مني اوزوندن
 آتيرسان؟

نه اوچون اوزونو مندن گئزلدئرسن؟
 ۱۵ ازئلمئش بئر آدامام،
 اوشاقليغيمدان اولوم حاليندايام،
 قورخولارينين آلتيندا قووتدن دوشموشم،
 چاره سئزم. ۱۶ قضبئن اوستومو باسيب؛

۱ يارب، نئجائيمين تاريبي،
 ۸ گجه- گوندوز سنه
 يالواريرام، ۲ قوي دوعام سنئن
 حوزورونا يتئشسن؛
 فريادئما قولاق ور. ۳ چونكي جانيم
 بلالارلا دولوب،

حياتيم اولولر دئيارينا يتئشئب. ۴ اولوم
 قويوسونا ائنلره سايليرام،
 قووتي كسئلئش بئر آدام كئئمئم،
 ۵ اولولر آراسيندا ياددان چيخميش
 آداملار كئمي،

قئبرده ياتان جسدلر كئمي،
 او آداملار كئمي كي، سن اونلاري
 آرتيق خاطيرلاميرسان،
 چونكي سنئن نظرئندن كسئلبلر. ۶ مني
 اولوم قويوسونون دئئنه آتيرسان،
 قارانليقلارا، درئئلكلره. ۷ قضبئن منئم

اوستومه آغير ياتير،
 بوتون شپه لرئني اوستومه اندئرئرسن.
 سلا ۸ تائيشلاريمي مندن
 اوزاقلاشديريريسان،
 مني اونلارا ائيرنج بئر شي ادئبسن.

قورخولارين مني محو ادثر. ۱۷ اطرافيمي
 بوتون گون سو كئمي آير؛
 هاميسي بئردن مني آرايا سالير. ۱۸ سوڭلي
 و قوشونون مندن اوزاقلاشدير بيسان؛
 تانيشيم بئرجه قارانليقدير.

۱ ربتن محبتني همئشه
 ۸۹ اوخوياجاغام؛
 آغز ييلا سنن وفادارليغيني
 بوتون نسل لره بئلدئره جيم. ۲ اعلان ادثرم
 كي،

سنن محبتن ابده كئمي قالير.
 گويلرده وفادارليغيني مؤحكمد ادرسن.
 ۳ ددئن:

“سچدئيم آداملا عهد باغلاميشام،
 قولوم داوودا آند اچمئشم: ۴ سنن نسلني
 ابده كئمي دوردوراجاغام،
 تختني بوتون نسل لر اوچون قوراجاغام.”
 سلا ۵ يارب، گويلر سنن
 مؤجوزه لرني حمد ادثر،

وفادارليغيني موقدسلر جاماعاتيندا ثنا
 ادثر. ۶ گويده ربّه تاي اولان كئم
 وار؟!

اتلاهي مؤوجودلار آراسيندا ربّه بنزر
 كئمدئر؟ ۷ موقدسلر مجلئسنئده چوخ
 هيبتلي بئر تاري دير،
 اطرافيندا اولانلارين هاميسيندان
 قورخولودور. ۸ يارب، قوشونلارين
 تاري سي،

سنن كئمي قودرتلي اولان كئم وار،
 يارب؟!
 وفادارليغين سني احاطه ادثر. ۹ قاباران
 دهنزه، سن حؤكرانليق ادترسن؛
 شپه لر قانچيب داشاندا،

سن اونلاري ياتيرديرسان. ۱۰ رحي
 آزئب بئر جسده دؤنده ردئن؛
 قووتلي قولونلا دوشمنلرني داغيتدين.
 ۱۱ گويلر سنئندئر، يرده سنئندئر،
 دنيا و اوندان اولانلارين هاميسي-
 سن اونلاري بئنا ادئسن. ۱۲ شمئال و
 جنوب-

اونلاري سن ياراديبسان؛
 تابور و خرمون سنن آديني ترئوم ادثر.
 ۱۳ سنن گوجلوقولون وار؛
 آلتن قودرتلي دئر،

- صاغ آلتن اوجادير. ۱۴ سنن تختنتن اساسي صالحلك و عدالتد؛
 محبت و وفا سنن قاباغيندا يرئير. ۱۵ بختور او خالق كي،
 بايرامين شادليق سسني بئير.
 يارب، اونلار سنن اوزونون ائشيغيندا
 گزئرلر؛ ۱۶ بوتون گون سنن آديلا
 سوئئرلر،
 سنن صالحليئنده عزتله نئرلر. ۱۷ چونكي
 اونلارين شووگلي قووتي سنسن؛
 سنن لوظفونله گوجوموز آرتيلير.
 ۱۸ چونكي قانلانييز ربئندر،
 پادشاهيميز، اسرائيلئن موقدسئتن دئر.
 ۱۹ كچمئشده موقدسئرئنه رؤيا ائچئنده
 دانيشيب ددئن:
 “بئر ائگئده كؤمك اتمئشم،
 خالق آراسيندان سچئلمئش اولاني
 عزتlendirمئشم. ۲۰ قولوم داوودو
 تاييب،
 اونو موقدس ياغيمللا مسح اتمئشم. ۲۱ آلم
 دائم اونونلا قالاچاق،
 قولوم دا اونو قووتلندرجهك. ۲۲ دوشمن
 اونا قالب گلهيهك،
- پئس آاملار اونو ذئل اتمهيهك.
 ۲۳ قاباغيندا دوشمنلرئني قيراجاغام،
 اوندان نئفرت ادنلري ووراجاغام
 ۲۴ وفادارليغيم و محبتئم اونونلا
 قالاچاق،
 منم آيدما اونون گوجو آرتيلاچاق.
 ۲۵ الثاني دهنز اوستونه،
 صاغ الثاني چايلار اوستونه قوياجاغام.
 ۲۶ مني چاغيريب دئيهك:
 سن منم آتامسان، منم تاريمسان،
 نجاتيمين قاياسي سان. ۲۷ من ده اونو
 ائلك اوغولوم ادهجيم؛
 ير اوزونون پادشاهلارينين لاپ اوجاسي!
 ۲۸ محبتئمي اونون اوچون ابده كئمي
 ساخلاياجاغام،
 عهدئم اونونلا ثابت قالاچاقدير.
 ۲۹ اونون نسلئني ابدي ادهجيم،
 گويلر دوردوچقا، تختئني ساخلاياجاغام.
 ۳۰ اگر اوغوللاري تعلمئمي ترك
 ادئب،
 حؤكم اتدئيم كئمي رفتار اتمسلر،
 ۳۱ اگر قانونلاريمي پوزوب،
 امرلرئمي ساخلاماسالار، ۳۲ او

قالالارينى وئران ادئبسن. ۴۱ يولدان
چکن هر کس اونو سؤيور؛

قوشولارينى نجات سببي اولوب.
۴۲ دوشمئرئئن صاغ الئني
اوجالديسان؛

خصملئرئئن هاميسيئي سؤندئرئبسن.
۴۳ قيلينجينين آغزيني كوت
ادئبسن،

اونا موچارئبه ده آرخا اولماييسان.
۴۴ اونون شووكتئي باشا گتئرئبسن،
اونون تختئي يره چيرپيسان.
۴۵ جاوانليغينين گونلرئي
قيسالادييسان،

اوستونو نجالته اؤرتوبسن. سِلا ۴۶ نه
واختا كئمي، يارب؟

مگر اؤزونو ابده كئمي گئزله جكسن؟
نه واختا قدر سنئن قضبئن
اود كئمي آلولانا جاق؟ ۴۷ عؤمرومون
نه قدر قيسا اولدوغونو
بئر خاطرلا-

بوتون ائنسان اوغوللارينى
نه عبث بئر شي اوچون يارادييسان!
۴۸ ياشايانلار آراسيندا كئم وار كي،

زامان اونلاري عوصيانلاري
اوچون دئكله،

فسادلاري اوچون ده بلالارلا تنبه
اده جيم. ۳۳ آما محبتئي اوندان
كسمه يه جيم،

وفادارليغيمي يالانا دؤندرمه يه جيم.
۳۴ عهدئمي پوزماياجام،
آغزيمدان چيخان سؤزو

ديئشدئرمه يه جيم. ۳۵ بئر دفه
موقدسليئم آدينا آند ائچمئشم:
داوودا يالان دمه يه جيم. ۳۶ اونون نسلي
ابده كئمي،

تختي حوزورومدا گوش كئمي
دوراجا قدير. ۳۷ آي كئمي
ابده جك دوراجاق؛

گويلرده وفالي بئر شاهئد. ” ۳۸ آما ائندي
سن رد ادئب، اؤزوندىن آتيسان.
مسح اتدئئن پادشاهها قضبله تئبسن.
۳۹ قولونلا باغلا ديغين عهدئني باطل
ادئب،

اونون تاجيني تورپاقدا كئرله دئبسن.
۴۰ بوتون دوورلارينى ييخب،

اؤلوم اوزو گۆرمه سنن!؟

اؤلورلر دئيارينين قودرتئندن

كئم جانيني قورتارا بئلر؟! سلا ۴۹ اي

پروردئنگار،

سنن او قديمكي محبتئن هارادادير،

وفادارليغيندا داوودا آند ائچدئئن محبت؟

۵۰ قولونون نجالئتني خاطيرلا، اي

پروردئنگار؛

خاطيرلا كي،

نجه چوخلو خالقلارين تحقئرئني باغريمدا

داشي بيرام! ۵۱ سنن دوشمنلرئن

اونونلا تحقئر ادئرلر،

يارب؛

سنن مسح اتدئئنئن قديمئرئني تحقئر

اتدئرلر. ۵۲ رب ابده كئمي موبارك

اولسون.

آمن، آمن.

دؤردونجو كئتاب

۱ اي پروردئنگار، سن بئزه

مسكن اولوبسان؛

۹۰

نسئل به نسل؛ ۲ داغلار دوغمادان اول،

حتا ير و دونياني ياراتمادان اول.

ازلدن ابده كئمي تاري سنن! ۳ انساني

تورپاغا دؤنده رئب ديئرسن:

“قايدين، اي انسان اوولادلاري!”

۴ چونكي سنن گؤزونده،

بئر منن ائل، كچئب-گئتمئش دون

كئمي دئر،

بگه نئن بئر نؤوبه سي كئمي دئر.

۵ انسانلاري سوپوروب

گؤتورورسن؛

بئر يوخو كئمي دئرلر،

سحر واختي بئنن اوت كئمي دئرلر؛ ۶ سحر

واختي چئچكله نئب بئتر،

آخشام واختي سولوب قورويار. ۷ بئر

سنن قضبئندن محو اولوروق؛

حئرصئن بئري قورخودور.

۸ تقصئرلئرئني اؤز قاباغينا

قويوبسان؛

كئزلي گوناھلاريميزي اوزونون انشيغينا.

۹ بوتون گونلئرئني سنن قضبئنده

كچئر؛

ائللئرئني بئر آه كئمي كچئب گدئر.

۱۰ عؤمروموز يئمئش ائلدئر،

قووتلي اولساق بلكه ده هشتاد.

لا كئن اونون لاپ ياخشي زاماني دا
 آنجاق زحمت و مشقتدئر.
 تزلشكه كچئب گدئر و اوچوب
 گدئرئك. ۱۱ قضبئئن قودرتئي
 كم بئلئر؟
 سنن قورخون نجه دئر،
 اله ده سنن قضبئئن. ۱۲ اونا گووره ده
 گونلرئمئزي سايماعهي
 بئزه اويرت كي،
 حئكمتلي بئر اورهيه صاحئب اولاق.
 ۱۳ قايت، يارب، نه واختا كئمئ؟
 قوللارينا مرحمت گوورسد. ۱۴ سحر واختي
 بئزي محبئئله دولدور،
 اله كي، عؤمروموز بويو سوتئتب
 شادلاناق. ۱۵ بئزي ذئلل اددئئن
 گونلرئن سايبئينا قدر،
 موصبئت چكدئئمئز ائللرئن سايبئينا قدر
 سوئدئر. ۱۶ قوي ائشئرئن قوللارينا
 گوورئوسون؛
 سنن شووكتئن اونلارئن اوغوللارينا.
 ۱۷ قوي تاريميز پروردئگارئن لوظفو
 اوستوموزده اولسون.
 اللرئئمئزن ائشئني بئزم اوچون برقرار ات.

بلي، اللرئئمئزن ائشئني برقرار ات.
 ۱ اوجالاردا اولانين پناهي
 ۹۱ آئيندا اوتوران،
 هر شيه قاءئر اولانين كوئلگه سنئده
 ياشايار. ۲ ربم حاقيندا دانئشيرام:
 “او منم سيغيناق يرئم دئر،
 او منم قالام دئر، منم تاريم،
 او كي، اونا توگول ادرم.” ۳ يقئن كي،
 او سني اووچونون توروندان قورتارار،
 اولوملو طاعوندان! ۴ سني پرلرئئن آئيندا
 اورتر؛
 اونون قانادلاري آئينا سيغينارسان،
 اونون اعتبارلي اولدوغو سنن
 قانلانين دير،
 سنن سئپرئن دئر. ۵ نه ججه نئن
 قورخوسوندان قورخاجاقسان،
 نه ده گوندوزده اوچان اوخدان، ۶ نه
 قارانليقدا گرئن طاعوندان،
 نه ده گون اورتادا هر شي وئران ادن
 قيرغيندان. ۷ يانيندا منن نفر،
 صاغيندا اون منن نفر قيريلسا بله،
 سنه خطر ديمز. ۸ آنجاق گوئرئئله
 باخارسان،

اونو قورتاريب احتيراميني آرتيراجاغام.
۱۶ اونو اوزون بئر عؤمورله
دويوراجاغام،

نجاتيبي اونا گؤرسده جيم.
۱ ربه شوکور اتمک نه
ياخشيدير،

۹۲

اي اوجالاردا اولان،
سنن آدينا پرستش نغمه سي اوخوماق نه
ياخشيدير. ۲ سحر واختي محبتني،
گجه لر وفادارليغيني، ۳ اون سملي سازلا،
چنگله،

طنبورون نغمه سي ائله اعلان اتمک نه
ياخشيدير. ۴ چونكي سن، يارب،
ائشئرئله مني سؤندئرئسن؛

سنن اللرئن ائشئنه گوره شادليقلا
اوخويورام. ۵ يارب، سنن ائشئرئن
نه بؤيؤكدور!

سنن فنكئرلرئن نه درئن دئر! ۶ آخماق
آدام بونو بئله بئلهز،

سفه آدام بونو آنلايا بئلهز؛ ۷ گرچي پئس
آدام اوت كئمي بئتر،

بوتون يامانليق ادنلر گول كئمي
آچيلارلار،

پئس آداملارين جزاسيني گؤرسن.
۹ چونكي ديئسن: "رب منئم
پناهيم دئر."

چونكي اوجالاردا اولاني اوزون اوچون
مسكن اديئسن، ۱۰ موصئبت سنه توخونا
بئلهز،

فلاكت سنن چاديرينا ياخينلاشماز.
۱۱ چونكي سنن اوچون ملكرئنه
فرمان وره جك كي،

بوتون يوللاريندا سني قوروسونلار.
۱۲ اونلار سني اللري اوسته
ساخلايارلار كي،

اياقلارين بئر داشا ديمه سنن. ۱۳ اصلانا،
ساغير ائلان اوستونه آياق باسارسان،
شئر بالاسيني، اژداهاني آياغين آلتيندا
آزرسن. ۱۴ "چونكي مني سوئر اونو
قورتاراجاغام،

چونكي منئم آديمي چاغيرير،
اونا باشي اوجاليق وره جيم. ۱۵ او مني
چاغيراندا،

من اونا جاواب وره جيم،
زحمتده اونونلا اولاجاغام،

اوندا ناحاقلیق یوخدور. ”

۱ رب پادشاهدیر،
۹۳ شووگله گینئب؛
 رب گینئب، قووتله گینئب.

دوینیا مؤحکم قورولوب؛

اصلا اسمیه جک. ۲ سنن تختن آزدن
 قورولوب،

سن آزدن وارسان. ۳ سل لر اوجالديبار،
 یارب،

سسلرئنی اوجالديبار!

سل لر گورولتولرئنی اوجالديبار.
 ۴ اوجالاردا اولان رب،

قودرتلی سولارین سسلرئدن داها چوخ
 شووگلی دئر،

دهنزئن شپه لرئندن داها چوخ
 شووگلی دئر. ۵ سنن شهادت لرئن

همئشه قالیر؛

سنن اؤئه قودسئیت عؤمور بویو
 یاراشیر، یارب

۱ یارب، قئصاص آلان
۹۴ تاري،

قئصاص آلان تاري، انئشیغینی سال.
 ۲ قانخ، ای یراوزونون حاکئمی،

لا کئن اونلارین قدری ابدی هلاکتدئر.

۸ آما سن، یارب، ابدہ کئمی
 اوجاسان. ۹ یقئن کی، سنن

دوشمنلرئن، یارب،

یقئن کی، سنن دوشمنلرئن محو
 اولاجاقلار؛

بوتون یامانلیق ادنلر داغیلاجاقلار. ۱۰ آما
 سن بویوزومو،

چؤل اوکوزونون بویوزو کئمی
 اوجالديبار؛

باشیما تزه یاغی تۆکوبسن. ۱۱ گۆزلرئم
 دوشمنلرئمئن ییخیلها سینی گؤروب،

قولاقلاریم منئم ضدئمہ چیخانلارین
 هلاکتئنی اشئدب. ۱۲ صادئق آدام

خورما آغاجی کئمی گؤیه رر،
 لوبناندا کی سئدر آغاجی کئمی بؤیویر.

۱۳ اونلار ربئن اوئنده ائکئب،

بئزئم تارینین صحنلرئنده گول آچار.
 ۱۴ قوجالیق زامانیندا حله ده مئیه

ورر؛

همئشه سولودور، همئشه یاشیل دیر، ۱۵ بو
 اعلان ادئر: ”رب دوغرو دور،

منئم قیامدیر،

مغرور آداملارين جزاسيني وره ۳ يارب،
نه واختا كئمي پئس آداملار،
نه واختا كئمي پئس آداملار
سوئته جكلر؟ ۴ سوخنورلك ادئرلر،
تكبورله دانيشيرلار؛
بوتون پئسلئك ادنلر اوژلرئته نخر ادئرلر.
۵ سنئن خالقيني قيريب توكورلر،
يارب،
سنئن مئرائيني ذلل ادئرلر. ۶ دول
آروادي، قرب آداهي هلاك
ادئرلر،
يئتملري اولدورورلر. ۷ ديئرلر: “رب
گورمور،
يعقوبون تاريبي اهمئيت ورمئر.”
۸ آنلايين،
سئز، اي خالق آراسيندا اولان سفه لر؛
نه زامان عاغيل لانا جاقسينيز، اي
آخاقلار؟! ۹ قولاي يارادان نه
اشتمز؟!
گوزه شكل ورن نه گورمز؟!
۱۰ مثلتره تعلم ورن، انسانا علم
اويره دن،

نجه تنبه اتمز؟! ۱۱ رب انسانين
فئكئرلرئني بئلئر،
بئلئر كي، اونلار باطلدئرلر. ۱۲ خوش او
آدامين حالينا كي،
سن اونا تعلم ورتسن، يارب،
اونا شرئعتئي اويره دئرسن، ۱۳ اله كي،
پئس آداملارا قويو قازيلانا قدر،
اونا يامان گونلرده راحتليق وره سن.
۱۴ چونكي رب خالقيني اوژوندن
آتمايا جاق،
مئرائيني دا بورانخايا جاقدير. ۱۵ عدالت
گئنه دوغرولوق اوستونه
قورولا جاق،
اوره يي دوز اولان هر كس
اونون دالينجا گده جك. ۱۶ پئس
آداملارين ضئدئنه منئم اوچون
كئم قانخا جاق؟
فساد ائشله ينلرئن ضئدئنه منئم اوچون
كئم دا يانا جاق؟ ۱۷ اگر رب منئم
كؤمه يئم اولماسا يدي،
آز قالاردي كي،

نجاتییزین قیاسینا
شادلیق سسئمزئی اوجالداق. ۲ اونون
حضورونا حمدله گلک،

شادلیق سسئمزئی اونا
پرستئش نغمه لری ائله اوجالداق.
۳ چونکی رب بؤیوک بئر تاری دیر؛
بوتون آلاهلاردان اوستون بؤیوک بئر
پادشاه! ۴ یرئن درئن یرلری اونون
الئنده دئر،

داغلارین تپه لری ده اونوندور. ۵ دهنز
اونوندور، چونکی اؤزویارادیب.
قورولوغا دا اونون آللری شگل و رب.
۶ گلئن، پرستئش ادک و آیتلک،
بئزی یارادان ربئن حضوروندا دئزه
دوشک! ۷ چونکی او، تاریمیزدیر،
بئز اونون اوتلاغینین خالقی بیق،
الئنن قویونلاری بیق.

کاشکی بو گون اونون سسئنی
اشئده سنئنز! ۸ مرئبادا ، او گون
چؤلده، مسادا اولدوغو کئمی،
اورکرئئزی برک ائمه یئن. ۹ او زامان
آتالارینیز، عملئمی گؤردوکلری
حالدا،

جانیم سوکوت دئیاریندا اوتورسون.
۱۸ "آیاغیم سوروشور" ددئیم
واخت،

محبئن منی، یارب،
آیاق اوستونده ساخلایاجاق.
۱۹ ائچئمده اولان نئگار انچیلیقلارین
چوخلوغوندا،
سنن تسلی لرئن جانیمی خوشلان دیریر.
۲۰ مگر فاسئد حاکم سنه یولداش
اولور،

او کی، قانون بهانه سی ائله شر قورور؟!
۲۱ صالح آدامین حیاتینین ضئدئشه بئر
یره بیغیلرلار،
گوناهسیز آدامی اولومه محکوم ادئرلر.
۲۲ آما رب منه قالا اولوب،
تاریم منه سیغیناق قایا اولوب.
۲۳ پئسلرئن شر ائشرئنی اؤز
باشلارینا گئتره جک،

اؤز پئسلئکلری ائله اونلاری کسئب
آتاجاق؛
رب تاریمیز اونلاری کسئب آتاجاقدیر.
۱ گلئن ربه سوئجله
اوخیاق،

مني ائمتاحان ادئب ثوبوت اتمه يه چكدئلر.
 ۱۰ قيرخ ائل او نسلئن دردئني
 چكدئم،

ددئم: “بولار اوركلرئده آرميش بئر
 خالقلار،

منئم يوللاريمي تانيملار.” ۱۱ اونا گوره
 ده قضبئتمده آند ائچدئم كي،
 “منئم راحتيا گئرمه يه جكلر.”

(۱ سال. ۱۶: ۲۳ - ۱۳۳)

ربه تزه بئر نغمه اوخويون؛
 اي بوتون ير اوزو، ربه نغمه
 اوخويون. ۲ ربه نغمه اوخويون،
 آديني تبارك ادئن؛

اونون نئجاتيني هر گون نئدا ادئن. ۳ اونون
 شئوكتئي مثلئر آراسيندا،
 عجايب ائشئرئي

بوتون خالقلار آراسيندا اعلان ادئن.
 ۴ چونكي رب بئويوكدور،

چوخ حمدلره لايئقدئر؛
 بوتون آلاهلاردان چوخ اوندان
 قورحمالي سينيز. ۵ چونكي خالقلارين
 بوتون آلاهلاري بوتلردئر،

لاكتن رب گؤيلري ياراتدي. ۶ عئزت
 و شئوكت اونون حوزوروندادير؛
 قودرت و گؤزلئك اونون موقدس
 يرئنده. ۷ سئز، اي خالقلارين
 طايفالاري،

ربي وصف ادئن.
 ربئن عئزت و قودرتئي وصف ادئن.
 ۸ ربئن آدينين عئرتئي وصف ادئن؛
 بئر تئوحفه گئئرئب اونون صحنلرئنه گلئن.
 ۹ موقدسلئئين شئوكتئنده ربه سجده
 قيلين؛

اي بوتون ير اوزو، اونون حوزوروندا
 تئره! ۱۰ مثلئر ده دئئن: “رب سلطنت
 ادئر!”

دونيا اله مؤحك قورولوب كي،
 اصلا ترپنه يه جك؛

رب خالقلارا ائصافلا حؤكم اده جك.
 ۱۱ قوي گؤيلر سونئسن،
 ير شادليق اتسن؛

قوي دهنز و بوتون اوندا اولانلار
 گورولداسين؛ ۱۲ قوي زمي و بوتون
 ائچئنده مكلر فرحلئسن.

او زامان مشه نئن بوتون آغاجلاري

۹۶

شادليقدان اوخوياجاق؛ ۱۳ ربّئن
 حضوروندا،
 چونكي او، گلئر،
 چونكي ير اوزونه حوّم اتمک اوچون
 گلئر.
 دونيايا عدالتله حوّم اده جک،
 خالقارلا اوز وفاسي ائله.

۱ رب سلطنت ادئر!
 قوي ير اوزو سوئسنن،

۹۷

قوي بئر چوخ جزئرله شادليق آسنن!
 ۲ بولودلار و قالين قارانليق اونون
 اطرافيندادير؛
 صالحلئک و عدالت اونون تختئنن
 پايالاري دير. ۳ اونون قاباغيندا اود
 گدئر،
 هر طرفده دوشمنلرئي يانديرير.
 ۴ شمشکلری دونياني انشيقلانديرير؛
 ير اوزو اونو گوروب تتره بئر. ۵ داغلار
 ربّئن حضوروندا موم کئمي آرئئر؛
 بوتون ير اوزونون پروردنگاری قاباغيندا.
 ۶ گوئيلر اونون صالحلئئيني اعلان
 ادئر؛

بوتون خالقارلار اونون شووکتئيني گورور.
 ۷ بوتله عبادت ادلرئن هاميسي
 نجات چکئرلر،
 او آداملار كي، نغرلي بوتلدرئر؛
 بوتون آلاهالار ربّئن حضوروندا آئلئرلر.
 ۸ سنن حوکلرئندن او تري، يارب،
 صهيون اشئدئر و سوئئر،
 يهودا شهرلي مسرور اولور. ۹ چونكي
 بوتون ير اوزونده، يارب،
 اوجالاردا اولان سنسن؛
 سن هامي آلاهالاردان چوخ اوجاسان.
 ۱۰ اي ربّي سونلر، پئسلئکدن نئفرت
 ادئن؛
 رب موقتئرئئن جانيني حئفظ ادئر؛
 اونلاري پئس آداملارين التندن
 قورتارير. ۱۱ صالح آداما نور ساچير؛
 اوره يي دوز اولانا دا شادليق. ۱۲ ربه
 سوئئن، اي صالحلر!
 اونون موقدّس آدينا شوکور ادئن.
 ۱ ربه تزه بئر نغمه
 ۹۸ اوخويون،
 چونكي عجائب انشئر گوروب.

دونييا عدالتله حوكم اده جك،
خالقلارا ائصافلا.

۱ رب سلطنت ادئر!

قوي خالقلار تتره سنئر.

۹۹

كروبلار اوستونه اوتوروب!

قوي ير اوزو لرزه يه دوشسون. ۲ رب
صحيوندا بويوكدور؛

بوتون خالقلاردان اوجادير. ۳ قوي سنئر
بويوك و قورخولو آدينا حمد اتسنئر؛

او موقدسدئر! ۴ اي قودرتلي پادشاه، اي
عدالت سون،

سن ائصافي قورويسان،

سن يعقوبدا عدالت و صالحلي ائشه
آليسان. ۵ رب تاريميزي اوجالدين؛

اونون قدمگاهيندا پرستش ادئر،

او موقدسدئر! ۶ موسا و هارون اونون
كاهنلري آراسيندا ائدئر،

سموئل ده اونون آديني چاغيرانلار
آراسيندا ائدي.

ربي چاغيراندا رب اونلارا جاواب
ورددي. ۷ بولود سوتونوندا اونلارلا

دائيشدي؛

اونون شهادتلرني حنفظ ائدئر،

اونون صاغ آلي و موقدس قولو اونا ظفر
گنئرئب. ۲ رب نجاتيني بئلدئرئب،

صالحليئيني مثلئرئن گوزونده آچيقجا
گورسدئر. ۳ اسرايئل اوي اوستونه

محبّت و وفاسيني خاطرلاييب،

ير اوزونون بوتون نهايتلري تاريميزين
نجاتيني گوروب. ۴ اي بوتون

ير اوزو، شادليق سسنئرزي ربه
اوجالدين؛

مسرّته پرستش نغمه سي اوخويون،
۵ ربه طنبورلا پرستش نغمه سي

اوخويون،

طنبور و موسقي سسي ائله، ۶ گره ناييلار
و شيپور سسي ائله.

پادشاه اولان ربئن حضوروندا

شادليق سسنئرزي اوجالدين. ۷ قوي دهنز
و بوتون اوندا اولانلار،

ير اوزو و اوندا ياشايانلار گورولداسين.
۸ قوي چاييلار آل چالسين؛

قوي تپه لر بئرلكده شادليقدان
اوخوسون، ۹ ربئن حضوروندا.

چونكي او،

ير اوزونه حوكم اتمك اوچون گلئر.

اونلارا وردئي قانونو ساخلا ديلار.

^۸ سن، اي رب تاريميز،

اونلارا جاواب وردئن،

اونلارا باغيشلايان بئر تاري ائدن،

لا کئن اتدئککري پئسلئين قئصاصيني

آليردين. ^۹ رب تاريميزي اوجالدين،

اونون موقدس داغيندا اونا پرستئش

ادئن،

چونکي رب تاريميز موقدسدئر.

^۱ اي بوتون ير اوزو،

شادليق سستني ربه

اوجالدين. ^۲ مسرتله ربه خدمت

ادئن؛

اونون حوزورونا نغمه لرله گلئن. ^۳ بئلائن

کي، رب تاري دير.

بئزي يارادان اودور،

بئر اونونوق، اونون خالقي بييق،

اونون اوتلاغينين قويونلاري بييق. ^۴ اونون

قاپلاريندان حمدله گئرن،

اونون صحنلرئنه ثنا ائله.

ربه شوکور ادئن،

اونون آدينا تبارک اوخويون. ^۵ چونکي

رب ياخشئي دير؛

محبتي ابدي دئر،

وفادارليغي نسلدن-نسله سورور.

و محبت

حاقيندا عدالت

۱۰۱

اوخوياجاغام،

سنه پرستئش نغمه سي اوخوياجاغام،

يارب. ^۲ کامال يولوندا حئکمتله رفتار

اده جيم.

منئم يانيمانه واخت گلجه جکسن؟

اوئمنن ائچئنده طاهر بئر اورکله

ياشاياجاغام. ^۳ گوزلرئمنن قاباغينا

پئس اولان هچ بئر شي قويماياجاغام.

فاسئد آداملارين ائشئندن نئفرت ادئر،

اله ائش منه ياپيشماز. ^۴ قوي آيري

اورک مندن اوزاق اولسون؛

پئسلئي تانيماياجاغام. ^۵ دوستونون ضدئنه

گئزلجه دانیشان آدامي يوخ اده جيم.

گوزلري تکبورلو، اوره يي مغرور اولان

آداما دوزمه يه جيم. ^۶ گوزلرئم

اولکهنن امن اولان آداملاري

اوستونده اولاجاق کي،

منئم يانيماندا ساکن اولسونلار.

وئرانهلرئن بايقوشو كئمي اولموشام.

۷ گوزومه يوخو گئرمئر؛

دام اوستونده يالقوز قالان بئر قوش

كئميم. ۸ دوشمنلرئم بوتون گون منه

اهانت ادئرلر؛

مني لاغا قويانلار آديما لعنت ورئرلر.

۹ يمهيم چؤرك يرئنه كول اولوب،

اچج جيمم گوزياشلاريملا قارشير،

۱۰ سنن قضب و قهرئن اوزوندن؛

چونكي مني قالديريپ يره چيرپدين.

۱۱ گونلرئم اوزانان كولگه

كئمي دئر،

اوت كئمي قورويورام. ۱۲ لاكتن سن،

يارب،

ابده كئمي تختئنده اوتورورسان؛

سنن آدين نسل به نسل دورور. ۱۳ سن

قانليب صحيونا رحم اده جكسن،

چونكي اونا مرحمت گؤرسدمك واخت

يتئشئب؛

تعين اولموش زامان گلئب. ۱۴ سنن

قوللارين صحنون داشلارينني عزئر

توتورلار،

كامل يولوندا يرئين آدام منه خئدمت

اده جك. ۷ حئيله انئشه دن آدام

اوئمن اچئنده ساكتن اولمايا جاق؛

يالان دانيشان آدام آرتيق منئم

حضورودا دورمايا جاق. ۸ هر سحر

اوئلكه نئن بوتون پئس آداملارينني

يوخ اده جيم كي،

بوتون پئسلئك ادنلري ربئن شهرئندن

كسئب آتم.

۱ يارب، دوعامي

اشئت؛

۱۰۲

قوي فرياديم سنن يائينا يتئشئن. ۲ منئم

بو دار گونومه اوزونو مندن

گئرئتمه،

منه قولاق آس؛

سني چاغيرديغم گون منه تزلئكله جاواب

ور. ۳ چونكي گونلرئم توستو كئمي

يوخ اولور،

سوموكلرئم تندئر كئمي يانير. ۴ اورهيم

اوت كئمي كسئب قورويور؛

چؤرك يلك بله، ياديمدان چيخير.

۵ ناله من سسئندن سوموكلرئم درئم

يايشير. ۶ چؤلون بايقوشونا بنزه يئر،

اونون تورپاغينا اوركلري يانير. ۱۵ مئتلر
 ربّن آيندان،
 يرئن بوتون پادشاهلاري سنئن
 شووكتئندن قورخاچاقلار.
 ۱۶ چونكي رب صحيونو بئنا
 ادهجك؛
 شووكتئنده ظاهر اولاجاقدير.
 ۱۷ چاره سئزلرن دوعاسينا قولاق
 آساجاق،
 اونلارين دوعالاريني حقئر
 گورمه يه جكدئر. ۱۸ بولار گلجك
 نسل اوچون يازيلسين كي،
 حله دوغولمايش خالق ربّه حمد
 اوخوسون؛ ۱۹ او، موقدّس
 اوجالغيندان يره باخدي.
 رب گويدن يره نظر سالدي كي،
 ۲۰ اسئرلرن ناله سئني اشئتسن،
 اولومه محكوم اولانلاري آزاد اتسن.
 ۲۱ اله كي، ربّن آدي صحيوندا،
 اونون حمدلري اورشئتمده اعلان اولسون.
 ۲۲ اوزامان كي، خالقلا ر و مملكلر

۱ اي جانيم، ربّه حمد

ات،

۱۰۳

خاطالاريميزا گۆره بئزه جزا ورمز.
 ۱۱ چونكي ير اوستونه گۆيلر نجه
 اوجادير،
 ربَّن محبتي اوندان قورخانلار اوستونه اله
 بؤيوكدور. ۱۲ شرق قوبدن نه قدر
 اوزاقديرسا،
 عوصيانلاريميزي بئزدن او قدر
 اوزاقلاشديريپ. ۱۳ نجه بئر آتا
 اؤولادلارينا مهرباندير،
 رب، اوندان قورخانلارا اله مهرباندير.
 ۱۴ چونكي او، بئزئم نجه
 ياراديلهاغيميزي بئئر،
 يادينداير كي، بئز تورپاغيق. ۱۵ بشر-
 اونون گونلري اوت كئمي دئر،
 زمئنن گولو كئمي چئچك آچير،
 ۱۶ اوستوندن يل اسئب كچنده يوخ
 اولور،
 آرتيق يري ده اونوتانيمير. ۱۷ لاكن ربَّن
 محبتي اوندان قورخانلار اوچون
 ازلدن ابده كئمي دئر،
 صالحليني اؤولادلارين اؤولادلاري
 اوچون؛ ۱۸ او آداملار اوچون كي،
 اونون عهدئني ساخلاييرلار،

اي بوتون وارليغيم،
 اونون موقدس آدينا حمد ات. ۲ اي
 جانيم، ربه حمد ات،
 اونون بوتون ياخشيلقلاريني ياددان
 چيخارتما. ۳ او كي، سنئن بوتون
 خاطالاريني باغيشلايير،
 بوتون مرضلرئنه شفا ورئر. ۴ او كي، سنئن
 حياتيني اولوم قويوسوندان قورتاير،
 باشينا محبت و مرحمت تاجيني قويور. ۵ او
 كي، سنئن بوتون عؤمر و نوياخشيلقلا
 دويورور،
 اله كي، جاوانليغين قارتاليني كئمي
 تزه له نئر. ۶ رب بوتون مظلوملارا
 حاق و عدالت اِدندئر. ۷ يوللاريني
 موسايا،
 عمللرئني اسرايئل خالقينا بئلدئردي.
 ۸ رب مرحمتلي و مهرباندير،
 چوخ صبرلي دئر و محبتي چوخدور.
 ۹ ابده كئمي ائتهام وورماز،
 قضبئني همئشه لك ساخلاماز. ۱۰ بئزئمله
 گوناھلاريميزا گۆره رفتار اتمز،

گۆبليري بئر چادير كئمي آچان، ۳ سنسن
سارايني يوخاريدا اولان سولار
اوستونده قوران،

بولدلاري اوزونه عارابا ادن،
يلن قانادلاريني مئئب-گزن، ۴ سنسن
يل لري اوزونه خبرچي ادن،

اؤد آلولاريني اوزونه قول ادن. ۵ يري
بونؤوره لري اوستونده بئنا اددن،
اله كي، هچ واخت بئتره مه سئن.
۶ درئلري اونا پالتار كئمي
گيئندردن،

سولار داغلار اوستونده دوردو. ۷ سولار
سنن قهرئندن،

سنن ائلديريمين سسئندن تله سئك
قاجديلار. ۸ داغلارا قانلديلار،

دره لره ائندلر، اونلار اوچون تعين
اتديئن يرلره. ۹ اونلارا سرحد تعين
ادئسن كي،

اوندان آشماسينلار،
قايديب ير اوزونو اؤرتمه سئلر.
۱۰ بولاقلاري دره لره سن
آخيرديسان،

اونون امرلئني يرئنه يئترمه يي ياددان
چيخارتميلار. ۱۹ رب نختئي
گؤيلرده قوروب،

اونون حوكرانليغي هامينين اوستونه
حاكئمدر. ۲۰ سئز اي اونون
ملكري،

اي اونون ائشئي يرئنه يئترن قووتلي لر،
اي اونون ددئي سؤزه موطنع اولانلار،
ربه حمد ادن. ۲۱ ربه حمد اوخويون،
اي اونون قوشونلاري،

اي اونون ائسته دئيئي يرئنه يئترن قوللار!
۲۲ اي مملكئتن هر يرئنده كي بوتون
ائشله،

اونا حمد ادن.
اي جانيم، ربه حمد ات.

۱ اي جانيم، ربه حمد
ات،
يارب، تاريخم،

سن چوخ بؤيوكسن.
عزت و شووكته گيئئبئسن. ۲ نورا بئر
ردا كئمي بورونوبسن.

۱۰۴

ليله يئن اوي شام آغاجلاريندادير.
۱۸ اوجا داغلار داغ كچكلري
اوچوندور؛

قايلار قايا دووشانلارينين سيغيناق
يرئدئر. ۱۹ فصل لري بلي اتمك
اوچون آي ياراتدين؛

گون، باتاجاق واختيني بئلر. ۲۰ قارائليق
سن ادئرسن، و گجه اولور،

او زامان مشه نئن بوتون حيوانلاري
چيخير، ۲۱ جاوان آصلانلار
اولاري اوچون نرئده يئرلر،

يمك لرئي تاريدان طلب ادئرلر. ۲۲ گون
دوغان زامان چككئلرلر،

يووالاريندا ياتيرلار. ۲۳ آداملار اوز
ائش لرئئن باشينا گدئرلر،

آخشاما قدر ائشله يئرلر. ۲۴ يارب، سنن
ائش لرئن نه چوخدور!

اونلارين هاميسي ني حكمتله ادئسن:

ير اوزو سنن ياراتديقلارينلا دولودور.
۲۵ بودور بؤيوك و گنش دهنزا!

اورادا سايسيز حيوانلار وار،

ياشايان شيلر، هم بؤيوك هم ده
كئچك. ۲۶ اورادا گمئلر گدرلر،

داغلارين آراسيندان آخيرلار، ۱۱ چؤل
حيوانلارينين هاميسينا سو ورئرلر؛
وحشي اششك لر سوسوزلوقلاريني

ياتيرديرلار. ۱۲ گو يون قوشلاري
اونلارين يانينا قونورلار؛

بوداقلارين آراسيندان اوخويورلار.
۱۳ يوخاريدا اولان ساراينندان

داغلاري سولا ييرسان؛

ير سنن عمل لرئئن ثمره سنن دن دو يور.
۱۴ مال-حيوان اوچون اوت

گو يردئر سن؛

ائسان اوچون گو يرتي بئئرئر سن كي،
ائشله يئب يردن يمك چيخار تسين؛

۱۵ ائسانين اوره يئي فرح لندئر
شرابي،

اوزو نورلو ادن ياغي،

ائسانين حياتيني ساخلايان چوره يي.
۱۶ ربئن آغاجلاري دو يونجاق سو

اچئر؛

اكديي لوبنانين سندر آغاجلاري.
۱۷ قوشلار اولاردا يووالارين

ئكئر؛

لئوياتاني

دا كي، اورادا اويناماق اوچون
ياراديبسان. ۲۷ اونلارين هاميسي

سنه باخيرلار كي،

يملكريئي واختيندا اونلارا وره سن.

۲۸ اونلارا وردئيئن زامان ييغيرلار.

الئي آچديغين زامان نعمتله دويورلار.

۲۹ اوزونو گنزلدئيئن زامان دهشته

دوشورلر؛

نفسلريئي آلدغيغين زامان اولوب تورپاغا

قايديرلار. ۳۰ روحونو گوندرديئن

آن، يارانيرلار؛

سن ير اوزونو تزهله يترسن. ۳۱ قوي ربئن

شؤوكتي ابده كئمي قالسين؛

قوي رب اوز اتدئكلرئنده سونئسن.

۳۲ رب يره باخاندا ير تتره يئر.

داغلارا دينده اونلار توستوله نئر. ۳۳ نه

قدر كي، وارانم،

ربه اوخوياجام؛

نه قدر كي، ووجودوم وار،

تاريمما پرستئش نغمه سي اوخوياجام.

۳۴ قوي فئكلرلرئم اونون خوشونا

گلئسن؛

من ربه سوئنه جيم. ۳۵ قوي

گوناهكارلار ير اوزوندن محو

اولسونلار،

قوي پئس آداملار آرتيق اولماسينلار.

اي جانيم، ربه حمد ات.

ربه حمد ادئن!

(۱ سال. ۱۶: ۸ - ۲۲)

ربه شوكر ادئن،

آديني چاغيرين،

خالقلارا اونون عمل لرئي بئلدئرئن. ۲ اونا

اوخويون، اونا پرستئش نغمه سي

اوخويون؛

اونون بوتون عجايب انشئرئندن ديئن.

۳ اونون موقدس آديندا نخر ادئن؛

قوي ربي آختارانلارين اوركلري

سونئسن. ۴ ربي و اونون قووتئي

طلب ادئن؛

اونون حوضورونو دائم آختارين. ۵ اونون

اتديئي عجايب انشئرئي يادا سالين؛

اونون مؤجوزه لرئي، آغز يندان چيخان

حؤكلرئي. ۶ اي اونون قولو،

ابراهئمئن نسلي،

اي يعقوب اوولادلاري، اونون
 سچدئكلري. ۷ رب تاريميز اودور؛
 اونون حوكلري بوتون ير اوزونده دئر.
 ۸ او، اوز عهدئني ابده كئمي،
 بويوردوغو سؤزو متن نسله قدر يادا
 كئترر، ۹ او عهدئني كي، ائبراهئمله
 باغلادي،
 او وعده نئني كي، اسحاقا آند ائچدي، ۱۰ و
 اونو يعقوب اوچون قانون،
 اسرايئل اوچون ابدي عهد قويوب
 ددي: ۱۱ “كنعان تورپاغيني سئزه
 وره جيم كي،
 مئراث پايينيز اولسون.” ۱۲ او زامان كي،
 اونلار سايدا آز ائدئلر،
 آز بئر عئده، اورادا قئرب ائدئلر ده، ۱۳ بو
 مئلتدن او بئري مئلته،
 بو مملكتدن او بئري مئلته كوچوردولر،
 ۱۴ رب هچ كسي قومادي كي،
 اونلارا سئتم اتسئن؛
 اونلارين خاطئرئنه پادشاهلاري بله
 تنبه ادئب ددي: ۱۵ “منئم مسح
 ادئكلرئمه ديمه يئن،
 منئم پيغمبرلرئمه ضرر يئر مه يئن.”
 ۱۶ سونرا، اولكه يه قيتليق كئتردي،
 اونلارين تداروك گوردويو
 بوتون چؤركلرئني محو اتدي،
 ۱۷ قاباقلاريندان بئر آدام
 گؤندرمئشدي،
 بئر قول آديدا ساتيلان يوسئف اتدي
 بو. ۱۸ آياقلارين كونده ائله
 ائنجئتمئشئدلر،
 بويونو دمئر حالقاسينا سالمئشديلار. ۱۹ او
 زاماناچاق كي، ددئني سؤز يرئنه
 يئتئشدي،
 ربئن سؤزو يوسئفي خائئصلشئرددي.
 ۲۰ پادشاه آدام گؤنده رب يوسئفي
 آزاد اتدي؛
 خالقلارين حوكمداري اونو آزاد
 بوراخدي. ۲۱ اونو اوئئن آغاسي
 اتدي،
 اونو بوتون وار-يوخونا حوكمدار قويدو
 كي، ۲۲ ريسلرئني جاني استه دئني
 كئمي تعلم ورسئن،
 آغساقالارينا حئكمت اويرتسئن.
 ۲۳ سونرا اسرايئل مئصئرله گلدي:

- يعقوب خام وئلايتئنده قرتب ياشادي. مملگئرئنه آلولا ئميش اود ياغديردي. ۲۴ رب اونون خالقيني چوخ ثره لي ادئب،
- اونلاري دوشمنلرئندن داها چوخ قودرتلي اتدي. ۲۵ سوزا دوشمنلرئن اوركلرئني دؤنده ردي كي،
- اونون خالقيندان نئفرت استئلر، اونون قوللاري ائله مكرله داورانسينلار. ۲۶ قولو موساني،
- سچديي هارونو گؤنده ردي. ۲۷ اونلار اونون علامتلرئني خالقين آراسيندا، مؤجوزه لرئني حام وئلايتئنده يرئنه يئر دئلر. ۲۸ ظولت گؤنده رب مملكتي قارائليق اتدي؛
- لاكئن اونون سؤزلرئئن ضدئنه عوصيان اتدئلر. ۲۹ سولاريني قانا دؤنده ردي، باليقلاريني اؤلدوردو. ۳۰ مملگئرئنده قورباغالار قاينا شدي،
- پادشاهلارين اوتاقلاريندا دا بله. ۳۱ امر اتدي و چئبن سورولري گلدئلر، ميغميغالار اونلارين بوتون اؤلكه لرئنه ياييلديلار. ۳۲ ياغيش عوضئنه دولو ورددي،
- مملگئرئنه آلولا ئميش اود ياغديردي. ۳۳ اوزوم و انجر آغالاريني ووردو،
- اؤلكه لرئنده اولان آغالاري قيردي. ۳۴ بويوردو و چيئرئنگه لر گلدئلر، سايسيز جاوان چيئرئنگه لر. ۳۵ اونلارين مملگئرئنده اولان بوتون گؤي اوتو يدئلر،
- اونلارين يرلرئئن محصولونو يدئلر. ۳۶ اونلارين مملگئرئنده بوتون ائلك دوغولانلاري ووردو،
- اونلارين قووتلرئئن ائلكئي. ۳۷ سوزا اسراييلي گوموش و قيزيل لا چيخارتيدي،
- اونلارين قبئله لري آراسيندا يولدا قالان يوخ اتدي. ۳۸ اونلار چيخان زامان، مئصئر سوئرئدي،
- چونكي اسراييل قورخوسو جانلارينا دوشموشدو. ۳۹ كؤلگه اوچون اونلارا بولود آچدي،
- گجه اونلارا ائشيق ورمك اوچون اود ورددي. ۴۰ استه دئلر و اونلارا بئلدرچئن گئردي،

گۆيدن اونلارا بوللوقچا چۆرك وردى. ۴۱ قايناي ياردي،
سو اشئيە فيشقيردى؛
قوروموش چۆله بئر چاي كئمي آخدي. ۴۲ چونكي او موقدس وعده سئني،
قولو ائبراهيمي يادا سaldi. ۴۳ بلجه او،
خالقيني شادليقلا،
سچدئكلرئني ترؤمله چيخارتدي. ۴۴ اونلارا مثلئرئ تورپاقلاريني
وردى؛
طايفالارين ثروتنه صاحئب اولدولار
كي، ۴۵ ربئن قانونلاريني
ساخلاسينلار
اونون تعلقملرئني يرئنه يئرئسنلر.
ربه حمد ادئن!
۱ ربه حمد ادئن!
ربه شوکور ادئن،
چونكي اوياخشي دير؛
چونكي محبتي ابدى دئر. ۲ ربئن قودرتلي
ائشئرئني
كئم آنلادا بئلر،
يا دا اونون بوتون حمدئني

كئم اعلان اده بئلر؟! ۳ خوش او
آداملارين حالينا كي،
عدالتي ساخلايبرلار،
همئشه دوروست اولاني يرئنه
يئرئرلر. ۴ يارب، خالقينا لوطفونو
گورستدئئن زامان،
مني يادا سال.
اونلاري قورتاران زامان منه
كؤمك ات كي، ۵ سچدئكلرئئن
خوشبختلئئني گوروم،
مثلئئن شادليغيندا سوئئم،
سنئن مئرئئندا نخر ادم. ۶ هم بئر و هم
آتالاريميز گوناھ اتمئشك؛
خاطايا باتمئشيق،
شرارت اتمئشك. ۷ آتالاريميز مئصئرده
اولان واخت،
سنئن عجايبئ ائشئرئني آنلاماديلار،
سنئن محبئئن چوخلوغونو
خاطيرلاماديلار،
دهنزئن يانيندا، قيزيل دهنزئن يانيندا
عوصيان اتمئلر. ۸ لاكئن رب، اؤز
آدينين خاطرئني اوچون،
اونلارا نئجات وردى كي،

اۋز جبروتونو بئلدئرسئن. ۹ قيزيل دهنزه
 آجيقلاندي و دهنز قورودو.
 اونلاري دهنزن دئبئندن اله آپاردي
 كي،
 دئيه سن اونلاري كؤشنده آپاير.
 ۱۰ بلجه رب، اونلاري خصم
 التندن قورتاردي،
 دوشمن التندن اونلاري آزاد اتدي.
 ۱۱ خصملري سولار اۋرتدو؛
 اونلاردان بئري ده قالمادي. ۱۲ او
 واخت اونون سۋزلرئنه ائمانديلار؛
 اونون حمدئي اوخودولار. ۱۳ آما چوخ
 چكمه دي كي،
 اونون ائشئرئي ياددان چيخارتديلار؛
 اونون مصلحتئي گۈزلمه دئلر، ۱۴ چۈلده،
 حددن آرتيق، هوسلري دالينجا
 اولدولار،
 صحرادا تاريني ائمتاحانا چكدئلر.
 ۱۵ ائسته دئكلرئي اونلارا ورددي،
 لاكن جانلارينا آريقليق سالدي.
 ۱۶ اونلار اوردوگاھدا موسايا،
 ربئن موقدسي هارونا پاخيليق اتدئلر. ۱۷ ير
 آجيليب داتاني اوددو،
 ابرامين جاماعاتيني اۋرتدو. ۱۸ آرالارينا
 اود دا دوشوب،
 شر آداملاري آلوويانديدي. ۱۹ خوربدە
 دانا هيكلي دوزلدئب
 تۈكە بئر تئمثالا عبادت اتدئلر. ۲۰ تاريني
 شۋوكتئي،
 اوت يئين اۋكوزون صورتني ائله
 دئشئدئردئلر. ۲۱ خئلاصكارلاري
 تاريني ياددان چيخارتديلار،
 مئصئرده اونلارا بۋيوك ائشئر گۈره ني؛
 ۲۲ خام اولكە سئنده عجايئب
 ائشئرئي،
 قيزيل دهنزئنده هيئتلي عملئرئي. ۲۳ بونون
 اوچون، ددئي كئمي،
 اونلاري هلاك اده جك ائدي-
 اگر سچدئي موسا آرادا دوروب،
 قضبئني اونلاري محو اتمكدن
 دۈنده رمه سئدي. ۲۴ سوزا او
 گۈزل دئياري حقئر گۈردولر،
 اونون وعده سئنه ائئمانديلار.
 ۲۵ چاديرلاريندا ميريلدانديلار،
 ربئن سسئندن اطاعت ائمه دئلر. ۲۶ اونا
 گۈره ده، التني قالديريپ

اونلارا آند ائچدي كي،
 چولده اونلاري يره ييخاجاق،
 ۲۷ نسللرئني مثلئر آراسينا ساليب
 ير اوزونده داغيداجاق. ۲۸ سوزا
 اوزلرئني بعل پعورا باغلاديلار،
 اولولره تقدئم اولوش قوربانلاري يدئلر.
 ۲۹ عمل لري ائله تارينين قضيئي
 قالديرديلار،
 اوندا آرالارينا وبا دوشدو. ۳۰ لاكئن
 پئئخاس قانليب آرايا گيردي،
 وبا كسلدي؛ ۳۱ بو اونا، نسلدن
 نسله جك،
 ابده كئمي صالحلك سايلدي.
 ۳۲ مرئبا سولارين قيراغيندا ربئي
 قضيبلندئرئلر،
 اونلارين اوزوندن موسا عذاب چكدي.
 ۳۳ چونكي موسانين روحونو
 ائيجئتئلر،
 او دا تدبيرسئز سوزلر دانيشدي. ۳۴ ربئن
 اونلارا امر اتدئي كئمي
 خالقلاري هلاك اتمه دئلر، ۳۵ عكسئنه،
 آيري مثلئرله قاريشديلار،
 اونلارين اتدئكلرئني
 ۳۶ اونلارين بوتلرئنه قوللوق اتدئلر
 كي،
 اونلارا بئر تله اولدو. ۳۷ اوغوللارين،
 قيزلارين جئنلره قوربان اتدئلر،
 ۳۸ معصوم قانلاري توكدولر،
 اوغوللارين و قيزلارين قانيني كي،
 كنعانين بوتلرئنه قوربان كسدئلر،
 اولكه اونلارين قاني ائله كئرلندي.
 ۳۹ بلجه اشلري ائله نجئس
 اولدولار،
 اوز عمللري ائله زئنا اتدئلر. ۴۰ او
 زامان ربئن قضيي خالقينين ضئدئنه
 قانلدي،
 اوز مئرئيندان نئفرت اتدي. ۴۱ اونلاري
 مثلئرلئنه بوراخدي،
 اله كي، اونلاردان نئفرت ادئلر،
 اونلارا حؤكمرانليق اتدئلر. ۴۲ دوشمنلري
 اونلاري سئتم آلتينا سالديلار،
 اونلارين آلي آلتيندا ذئل اولدولار.
 ۴۳ رب اونلاري چوخ دفه
 قورتاردي،

آما اونلار اؤز مصلحتلري ائله اونا عاصي
اولدولار،

گوناهلاري اوزوندن ذلته دوشدولر.
۴۴ لاکئن رب اونلارين فريادي
اشئتدي،

باخيپ گوردو كي، دارليقداديرلار؛
۴۵ اونلار اوچون باغلاديغي عهدئي
خاطيرلاييب،

محببتنن چوخلوغونا گؤره اونلارا رحم
اتدي. ۴۶ اله اتدي كي،

اونلاري اسر آپارانلارين هاميسينين
اونلارا رحمي گلدي. ۴۷ بئزه نجات

ور، يارب، تاريميز،
بئزي مثلئر آراسيندان بئيره بيغ كي،
سنن موقدس آدينا شوکورلر ادک،

سنن حمدنده پرستش ادک.
۴۸ اسرايئلن تاريبي رب موبارک

اولسون،
ازلدن ابده کئمي.

بوتون خالق دسنن:
“آمنن.”

ربه حمد ادئن!

بشنجي کتتاب

۱ ربه شوکور ادئن،
چونكي ياخشي دير؛
چونكي محبتي ابدي دئر. ۲ ربئن ختلاص
اتدئکلري بله دسنئر؛

دوشمن التندن ختلاص تاپانلار،
۳ شرقدن، قربدن، شمئلدان،
جنوبدان،

مملکردن بئيره بيغديقلاري. ۴ بعضئلري
چؤلده، بومبوش کؤشنده سرگردان
اتدئلر،

ساکنن اولماغا بئر شهر تاپا بئلهئر دئلر. ۵ آج
وسوسوز،

جانلاري ائچلرئنده طاقتدن دوشدو.
۶ او زامان دارليقلاريندا ربه فرياد
اتدئلر،

رب اونلاري دردلرئندن قورتاردي.
۷ دوز يولدا اونلاري هئدايت اتدي،

او قدر كي، آوادان بئر شهره يتئشدئلر.
۸ قوي اونلار ربه محبتي اوچون

شوکور اتسئلر،

دمتر چفته لري ائكي پارچالادي.
۱۷ آخماق آداملار عوصيانلاري
اوزوندن،

گوناهلاري اوزوندن فلاکته دوشدولر،
۱۸ جانلاري هر جور يمکدن
ايرندي،

اؤلوم قاپلارين ياخينلاشدیلار. ۱۹ او
زaman دارليقلاريندا ربه فریاد
اتدئلر،

رب اونلارا دردلرئندن نجات وردی.
۲۰ کلاميني گونده ردي و اونلارا
شفا وردی،

اونلاري اؤلوم قویوسوندان قورتاردی.
۲۱ قوي اونلار ربه محبتي اوچون
شوکور اتسئلر،

اونون ائنسانلارا اتدئي عجايب ائشلي
اوچون. ۲۲ قوي شوکور قوربانلاري
تقدئم اتسئلر،

شاد ترنومه اونون عمل لرئني اعلان
اتسئلر. ۲۳ بعضئلي گمئلرده دهوزه
اندئلر،

قودرتلي سولاردا ائش بچرتدئلر. ۲۴ اونلار
ربئن عمل لرئني گوردولر،

اونون ائنسانلارا اتدئي عجايب ائشلي
اوچون. ۹ چونكي سوسوز اولان
جاني دويورور،

آج جاني ياخشلي شيلرله دولدورور.
۱۰ بعضئلي قارانليقدا، ظولتمده
ياشايرديلار،

فلاکت و دمئرله باغلي! ۱۱ چونكي
تارينين سؤزلرئنه عوصيان اتدئلر،
اوجالاردا اولانين تدبئرئنه حقارتله

باخديلار. ۱۲ اونا گوره، جانلارين
آغير ائشله ذئلل اتدی،

يخيلديلار و اونلارا کؤمک ادن يوخ
اندی. ۱۳ اوزaman دارليقلاريندا ربه
فریاد اتدئلر،

رب اونلارا دردلرئندن نجات وردی.
۱۴ اونلاري قارانليقدان، ظولتمدن
چيخارتدی،

زنجئر لرئني قيردی. ۱۵ قوي اونلار ربه
محبتي اوچون شوکور اتسئلر،
اونون ائنسانلارا اتدئي عجايب ائشلي

اوچون. ۱۶ چونكي بورونج قاپلاري
سينيدردی،

درئتلرده اونون عجايب ائشلىرىنى
 گوردولر. ۲۵ چونكى امر اتدي،
 طوفان يئني قالديردى كي،
 دهنزن شپه لرئنى قالديرديلار. ۲۶ گويه
 قانخديلار، درئتلره اندئلر؛
 جورعتلري بلالاريندان ارئدي.
 ۲۷ كفلي كئمي ساللانديلار،
 لاخلانديلار،
 عاغيل لاري باشلاريندان گتدي. ۲۸ او
 زامان دارليقلاريندا ربه فرياد
 اتدئلر؛
 رب اونلارا دردلرئندن نجات وردى.
 ۲۹ طوفاني ياتيردى، شپه لر ساكت
 اولدو. ۳۰ او واخت سوئندئلر،
 چونكى ساكتلئك ائدي.
 رب، اونلاري آرزو اتدئكلري بندره
 آپاردي. ۳۱ قوي اونلار ربه محبتي
 اوچون شوکور اتسئلر،
 اونون ائنسانلارا اتدئي عجايب ائشلىرى
 اوچون. ۳۲ خالقين جاماعاتيندا اونو
 عزتلندئرئسئلر،
 آغساقاللار مجلسئنده اونا حمد
 اوخوسونلار. ۳۳ رب چايلاري
 چؤله دؤنده رئر،
 سو چشمه لرئنى سوسوز قورولوغا،
 ۳۴ ثمره لي تورپاغى،
 اورادا ساكتن اولانلارين پئسئلي
 اوزوندن
 شور تورپاغا دؤنده رئر. ۳۵ چولو سو
 گوئلونه،
 قورو يري سو چشمه لرئنه دؤنده رئر؛
 ۳۶ اورادا آجلاري ساكتن ادئر.
 اونلار ياشاماق اوچون بئر شهر بئنا
 ادئرلر، ۳۷ اكتن اكلئرلر، اوزوم باغى
 تئكلئرلر،
 محصول عمله گتئرئرلر. ۳۸ رب بركت
 ورنب اونلاري چوخ آرتيرير،
 قويمور دا كي، مال-حيوانلاري آزالسين.
 ۳۹ سورا، سئم، دارليق، و قوصه
 اوزوندن
 آزاليب ذئلل اولورلار، ۴۰ امئرلرن
 اوستونه حقارت توكور،

طایفالار آراسیندا سنه پرستش نغمه سی
اوخویاجاغام. ۴ چونکی محبتن
بؤیوکدور، گوئلردن اوجا،

وفادارلیغین بولودلارا یتیشتر. ۵ گوئلر
اوستونه داها اوجالان، ای تار،
قوی شوکتتن بوتون یر اوستونده
اولسون، ۶ سودئکلرن ختلاص
تاپسین.

صاخ ائله نجات ور،
بئزه جاواب ور. ۷ تار موقدس یرئنده
دانیشیب:

“شکمی شادلیقلا بؤلجه جیم،
سوگوت دره سنی اولجه جیم. ۸ جئلعد
منئمدر، منسه ده منئم،

افرایم ده باشمین دبلقه سی دئر؛
یهودا عصامدیر. ۹ موآب یویونماق
لگنئمدر،

اِدوم اوستونه چاریغیمی آتیب اونا
مالئک اولاجاغام،

فتلئسطن اوستونه ظفرله هارای
چکه جیم. ۱۰ کم منی حاصاری
شهره آپاراجاق؟

یولسوز چؤلده اونلاری سرگردان ادئر.
۴۱ اما مؤحتاج آدامی فلاکتدن
قالدیریر،

اونون عایله سنی قویون-چکی سوروسو
کئمی چوخالدیر. ۴۲ دوز آداملار
گوروب سوئنه جکلر؛

پس اولان هرکس آغزینی یوماجاق.
۴۳ عاغیلی اولان کئمدئر؟

قوی او بولارا قولاق آسین،
قوی ربئن محبتنی درئن دوشونسون.

(مزمو ۵۷: ۷ - ۱۱۶: ۶۰ - ۵: ۱۲)

بئر نغمه، داوودون مزمو ۱

اوره یم قرارینی
ورئب، ای تار؛
بوتون جاتیدان اوخویاجاغام،

پرستش نغمه سی اوخویاجاغام. ۲ اویان،
ای روباب، ای چنگ!

من سحری اویاندیراجاغام. ۳ خالقار
آراسیندا سنه حمد اده جیم، یارب؛

كئم منه ادوما قدر يول گؤرسده جك؟
۱۱ مگر سن بئري اوزوندن آتمادين،
اي تاري؟

بئرم قوشونلاريميزلا چيخميرسان، اي
تاري. ۱۲ دوشمن قاباغيندا بئزه ائمداد
ات؛

چونكي ائسانين كؤمه يي هچدئر.
۱۳ تارينين كؤمه يي ائله قهرمانليق
گؤرسده جيئك،

چونكي دوشمنلرئمئزي آياق آلتينا سالان
اودور.

۱ اي حمدئمن
تاريسي، ساكت

دورما، ۲ چونكي پئس آداملار، آداتان
آداملار،

آغيزلارين اوستومه آچديلار؛
منئم ضئدئمه يالان دئل لرله دانيشيرلار.

۳ تنفرت دولو سؤزلرله مني
دؤوره له يئبلر،

سببئز منئمله ساواشيرلار. ۴ محبئتمئن
عوضئنده منه بؤهتان آتيرلار،

لاكتن من دوعا ادئرم. ۵ بلجه
ياخشيليغيمين عوضئنده پئسلئك،

سوگئتمئن عوضئنده تنفرت ادئرلر.
۶ اونون اوستونه پئس بئر آدام تعيين
ات،

قوي مذمت ادن اونون صاغيندا
دورسون. ۷ حؤكم اولوندوغو زامان
تقصئركار چيخسين،

دوعاسي دا گوناھ سايلسين. ۸ قوي اونون
گونلري آز اولسون،

وظئفه سئني اوزگه سي آلسين. ۹ قوي
اوشاقلاري يتئم، آروادي دول

اولسون. ۱۰ قوي اوولادلاري
دئدرگئن اولوب

يولچولوغا دوشسونلر؛
چؤركلرئني وئرانه لرئنده آختارسينلار.

۱۱ قوي طلبكار اونون بوتون وار-
يوخونو آلسين،

قازانديغيني اوزگه لر قارت استئلر.
۱۲ قوي اونا مرحمت گؤرسدن

اولماسين،
اونون يتئلرئنه ده رحم ادن تاپلھاسين.

۱۳ قوي اونون نسلي كسئلسئن،

- گله جک نسلدن آدلاري سئلئسن. ۱۴ آتالارينين تقصيري ربئن
 حوزوروندا خاطر لانسين،
 منم ضدئمه پئس سؤزلر دئينلر اوچون،
 بو، ربئن جزاسي اولسون. ۲۱ لاكئن سن،
 يارب، اي پروردئگار،
 آدنين خاطرئنه گوره منمله عمل ات؛
 ۱۵ گوناھلاري همئشه ربئن
 حوزوروندا اولسون،
 رب اونلارين ذئكرئي ير اوزوندن
 كسسئ؛ ۱۶ چونكي مرحمت
 گورسدمه يي يادينا گئئرمه دي،
 لاكئن فاغير و مؤحتاج آداما عذاب
 وردي.
 چاليشدي كي، اوره يي سينميش آدامي
 اولدورسون. ۱۷ لعنت اتمه يي سودي؛
 قوي لعنت اونون اوژ باشينا گلئسن،
 بركتدن خوشلانمادي؛
 قوي بركت اوندان اوزاق اولسون.
 ۱۸ لعنتي پالتار كئمي گيدي؛
 قوي لعنت سو كئمي اونون ائچئنه،
 ياغ كئمي اونون سوموكلرئنه گئرسئ.
 ۱۹ قوي اولعنت اونا، گيديئي پالتار
 كئمي،
 بلئنه باغلاديغي قايش كئمي اولسون.
 ۲۰ قوي مني مذمت ادنلر اوچون،
 مؤحتاجام،
 اوره يم ائچئمه يارالي دير. ۲۳ گون باتان
 واختيندا محو اولان كؤلگه كئميم،
 سئلكئئتب آتيليش چيئرته كئميم.
 ۲۴ دئزلرئم اوروج توتماقدان آسئر،
 بئر دري، بئر سوموك قالميشام.
 ۲۵ مذمت ادنلرئم اوچون رئشخند
 سبي اولوشام؛
 مني گورن زامان باشلاريني ترپه دئرلر.
 ۲۶ منه كؤمك ات، يارب، تاريم!
 محبتئنه گوره منه نجات ور كي،
 ۲۷ بئلسئلر بو، سنئن الئندئر؛
 بونو ادن سنسن، يارب! ۲۸ قوي اونلار
 لعنت آسئلر،
 لاكئن سن بركت ورئرسن.
 قانخان زامان قوي اوتانسينلار،

“مَلِكٌ صِدِّقٌ تَرْتَبُّنْدَه، سَن اَبْدَه كَمِّي
كاهنسنن.” ۵ پروردنگار سنن
صاغيندادير؛

قضيلندي گون پادشاهلاري ووراجاق.
۶ مثلتلري موحاكئمه اده جك،

جسدلرير اوزونو دولدوراجاق،

دونيانين هر يرئنده باشلاري ازه جك.

۷ يولداكي چايدان انچه جك؛

او سبیدن ده باشيني اوجا
ساخلايا جاقدير.

۱ ربه حمد ادئن!

دوز آداملارين

۱ ۱ ۱

ججلسئنده،

جاماعات آراسيندا،

بوتون اوره يئمله ربه شوکور اده جيم.

۲ ربئن ائشلي بؤيوكدور،

اونلاردان كف ادن بوتون آداملار

اونلاري دوشونورلر، ۳ اونون ائشي عئزت

و شوؤوكله دولودور،

صالحلئني ابدَه كَمِّي دورور. ۴ عجايب

ائشلي يادنگار قويوب؛

رب مرحمتلي و مهرباندير. ۵ اوندان

قورخانلارا يئك ورتب؛

لاكئن قوي سنن قولون شادليق
ائسنن. ۲۹ قوي مذمت ادنلرئم نجالته
بورونسونلر،

ردا كَمِّي نجالتلري ائله اورتونسونلر.

۳۰ آغز ييلا ربه چوخ شوکور

اده جيم؛

بلي، جاماعاتلار آراسيندا اونا حمد

اده جيم. ۳۱ چونكي رب مؤحتاجين

صاغيندا دورور كي،

حؤكم ادنلرئئن ائندن اونا نجات ورسنن.

۱ رب منئم

پروردنگار يما ددي:

۱ ۱ ۰

“دوشمنلرئني آياقلارينين آلتينا سالانا جاق

صاغيمدا اوتور.” ۲ رب سنن قودرتئئن

عصاسيني صحيوندان گوئدره جك.

دوشمنلرئئن اوستونه سلطنت ات. ۳ سنن

موحاربه گونونده،

خالقين سنه اوز ميلي ائله خئدمت

اده جك.

جاوانلارين موقدس پالتارا گيئئب،

سحرئن شخي كَمِّي سنه گله جكلر. ۴ رب

آند انچه، پشمان اولمايا جاق:

عهدئني ابدہ كئمي خاطرلاياجاقدير. ۶ مثلئرن مئرائيني اونلارا ورمكله
 مثلئرن قودرتئني خالقينا گوئسه دئب. ۷ اللرئئن انشلي حقتت و
 عدالتدئر،
 بوتون امرلي اعتبارلي دير. ۸ اونلار
 ابدن ابدہ جك ثابتدئرلر،
 حقتتده، دوغولوقدا يارانيلار.
 ۹ خالقينا خئلاصيني گوئدردي،
 عهدئني ابدہ كئمي برقرار ادب؛
 اونون آدي موقدس و دهشتلي دئر.
 ۱۰ ربئن قورخوسو حكمتئن
 باشلانيشي دير؛
 امرلئني يرئنه يتئن هر آدامين ياخشلي
 فهمي وار.
 اونون حمدي ابدہ كئمي دورور.
 ۱ ربه حمد ادئن!
 ربدن قورخانين،
 اونون امرلئندن كف ادهنن خوش
 حالينا! ۲ اونون نسلي ير اوزونده
 قووتلي اولاجاق؛
 دوز آداملارين نسلي موبارك
 اولاجاقدير. ۳ بولوق و دئولت
 اوتنده دئر،
 صالحلي ابدہ كئمي دورار. ۴ دوز
 آداملارا قارانليقدا انشيق دوغار؛
 اونلار مرحمتلي، مهربان، و صالحدئرلر.
 ۵ سخاوتله بورج ورن آداما هر شي
 ياخشلي گدر؛
 او آداما كي، انشلي ائصافلا يرئنه
 يتئر. ۶ او اصلا يرئندن ترينز؛
 صالح آدام همئشه يادلاردا قالار. ۷ يامان
 خبردن قورنماز؛
 اونون اوره يي آرخايندير،
 ربه توگول ادئر. ۸ دوشمنلرئنه آرزو
 اتدئيني گوئره نه قدر اوره يي ثابتدئر،
 قورنماياجاقدير. ۹ ماللارين عوضسز
 پايلايار،
 مؤحتاج آداملارا وور؛
 اونون صالحلي ابدہ كئمي دورار؛
 قودرتي شوؤنگله آرتار. ۱۰ پئس آدام بونو
 گوئروب قضايله نر؛
 دئشلي قيجيردار، آريئب- گدر؛
 پئس آداملارين آرزوسو يوخ اولار.

۱ ربه حمد ادئن!
۱۱۳ اي ربئن قوللاري،

اونا حمد ادئن،

ربئن آدينا حمد ادئن! ۲ ربئن آدي

ائئدئن ابده كئمي موبارك

اولسون! ۳ گون دوغان يردن باتان

يره قدر،

ربئن آدي حمد ادئله لي دئر. ۴ رب هامي

مئتلردن اوجادير،

اونون شووكتي گوئلردن يوخاري دير.

۵ تاريميز رب كئمي كئم وار؟!

او، اوجالاردا اوتوروب، ۶ آما گوئلرده

ويراوزونده اولانلارا بانحاق اوچون

ايئلئر. ۷ ضعيف آدامي تورپاقدان

قالديرير،

مؤحتاج آدامي كوللوكدن اوجالدير كي،

۸ اعيانلارلا،

خالقين اعيانلاري ائله بئر يرده

اوتورسون. ۹ سونسوز آروادا او

ورئر،

اونا اوولاد ورمكله اونو بختور بئر آنا ادئر.

ربه حمد ادئن!

۱۱۴

۱ ائسرائيل مئصئردن

چيخان واخت،

يعقوب اوي ياد دئل دانيشان خالقين

آراسيندان چيخان واخت، ۲ يهودا

ربئن موقدس يري اولدو،

ائسرائيل اونون پادشاهليغي. ۳ دهنز

اونلاري گووروب قاجدي؛

اوردون چايي گري چكگلي. ۴ داغلار

قوچلار كئمي،

كئچك تپه لر قوزولار كئمي

اويناديلار. ۵ اي دهنز، سنه نه

اولدو كي، قاجدين؟

اي اوردون چايي، نه اوچون گري

چكگئن؟ ۶ اي داغلار نه اوچون

قوچلار كئمي،

اي تپه لر نه اوچون قوزولار كئمي

اوينادينيز؟ ۷ پروردئگارين

حضوروندا، اي دونيا،

يعقوبون تاريسينين حضوروندا لرزه يه

دوش. ۸ او كي، قاياي سو گؤلونه

دؤنده رئر،

بلي، چانحاق داشيني سو بولاغينا!

الجه ده اونلارا توگول ادن هرکس.

۹ اي اسرائيل، ربه توگول ات!

اونون کومه يي، اونون قانلاني اودور.

۱۰ اي هارون اوي، ربه توگول ات!

اونون کومه يي، اونون قانلاني اودور.

۱۱ اي ربدن قورخانلار، ربه توگول

ادئن!

اونلارين کومه يي، اونلارين قانلاني

اودور. ۱۲ رب بئزي يادا ساليب؛

او بئزه برکت وره جک،

اسرائيل اوئنه برکت وره جک،

هارون اوئنه برکت وره جک. ۱۳ رب

اوندان قورخانلارين کئچئکدن

بؤيوکونه قدر

برکت وره جکدئر. ۱۴ رب سئزي،

سئزي و اوولادلارينيزي چوخالتسين.

۱۵ گؤي و يري يارادان رب

سئزه برکت ورسئن. ۱۶ گؤيلر ربئن

گؤيلري دئر؛

لاکئن ير اوزونو او، ائنسان اوولادينا

ورئب، ۱۷ اوولور، سوکوت دئيارينا

انلر ربه حمد اتمئرلر. ۱۸ لاکئن

(مزمور ۱۳۵: ۱۳ - ۲۰)

بئزم اوچون يوخ،

يارب، بئزم اوچون

۱۱۵

يوخ،

اؤز محبتئن اوچون، اؤز حقيقتئن اوچون

آدينا عزت ور. ۲ نه اوچون مئتلر

دسنلر:

“هاني، هاراددير اونلارين تاريسي؟”

۳ بئزم تاريميز گؤيلرده دئر؛

استه دئي هر شيب ادر. ۴ اونلارين بوتلري

گوموش و قيزيلدير،

ائسان اللرئئن ائشي دئر. ۵ آغيزلاري

وار، لاکئن دانيشميرلار؛

گوزلري وار، لاکئن گؤرمورلر؛

۶ قولاقلاري وار، لاکئن

اشتمئرلر؛

بورونلاري وار، لاکئن ائيله مئرلر؛

۷ اللري وار، لاکئن ال سورتورلر؛

اياقلاري وار، لاکئن يرئمئرلر؛

بوغازلاري ائله ده سس ورمئرلر.

۸ اونلاري قايرانلار اونلار کئمي

اولارلار؛

بئز، ائندئدن ابده كئمي ربه حمد
اوخوياجاغيق.
ربه حمد ادئن!

۱ ربي سوئرم،

چونكي سسئمي،

۲ سسئمه يالواريشلاريمي ائئدئر.

قولاق آسدیغي اوچون،

نه قدر وارام، اونو چاغیراجاغام، ۳ اؤلوم
اپئلري مني اوزونده تومتوشدو،

اؤلورلر دئيارينين سيخينتيلاري مني
بوروموشدو.

دارليغا دوشموشدوم، پرئشان اولموشدوم.
۴ او زمان ربئن آديني چاغیردیم:

“آماندير، يارب، جانيني قورتار!” ۵ رب
مرحتلي وصالحدئر؛

تاريميز شفقتلي دئر. ۶ رب ساده
آداملاري حئفظ ادئر؛

عاجئز اولدوغوم زمان، او منه نئجات
وردی. ۷ اي جانيم، راحاتينا دؤن،

چونكي رب سنه ياخشيليق اتدی.
۸ جانيني اولومدن، گؤزلرئمي گؤز

ياشيدان،

اياقلاريمي سوروشمكدن قورتاريبسان.
۹ ياشايانلارين دئياريندا ربئن
حضوروندا يرئيه جيم. ۱۰ ائمانيمي
ساخلاديم، حتا او زمان دا كي،
ددئم:

“من چوخ عذاب چكئرم.”
۱۱ دهشتئمه ددئم:

“بوتون ائنسانلار يالانچي دير.” ۱۲ ربئن
منه اتدئي بوتون ياخشيلقلاري
اوچون،

ربه نه عوض وره جيم؟! ۱۳ نئجات
پئئاله سنني قالديريب،

ربئن آديني چاغیراجاغام. ۱۴ بوتون
خالقنين حضوروندا،

ربه اتدئيم نذرلري يرئنه يتئر جيم.
۱۵ ربئن گؤزونده اونون موتئئلرئئن

اؤلومو ديري دئر. ۱۶ آماندير، يارب،
من سنئن قولونام؛

من كئئرئئن اوغلو قولونام،
بندلرئمي سن آچيبسان. ۱۷ سنه شوکور

قورباني تقدئم اده جيم،
ربئن آديني چاغیراجاغام. ۱۸ بوتون

خالقنين حضوروندا،

رَبِّهِ اَتَدِيئِم نَذْرَلرِي يَرِيئِه يَتْرَه جِيْم؛ مَنِي گَنْدَشَلِيئِه چِيخَارْتَدِي. ٦ رِب
 ١٩ رِبَّن اَوْتِن صَحْنَلَرْتَدِه،
 سَنَن اُچْنَدِه، اِي اَوْرَشَلَم.
 رِبَّه حَمْد اَدْن!

١ سَنَز اِي بَوْتُون
 ١١٧ مَثَلْتَر، رِبَّه حَمْد
 اَدْن.

سَنَز اِي بَوْتُون طَايْفَا لَار،
 اَوْنُو پَرَسْتَش اَدْن. ٢ چُونَكِي اَوْنُون بَنَزَه
 اَوْلَان مَحَبَّتِي بُوْيُو كَدُور،
 اَوْنُون حَقَّقْتِي اَبَدِي دَر.
 رِبَّه حَمْد اَدْن!

١ رِبَّه شُو كَر اَدْن،
 ١١٨ چُونَكِي يَاخَشِي دِير!
 چُونَكِي مَحَبَّتِي اَبَدِي دَر. ٢ اَسْرَايِل
 دَسْن:

“اَوْنُون مَحَبَّتِي اَبَدِي دَر.” ٣ هَارُون اَوِي
 دَسْن:

“اَوْنُون مَحَبَّتِي اَبَدِي دَر.” ٤ قَوِي اَوْنَدَان
 قَوْرَخَانَلَار دَسْنَلَر:

“اَوْنُون مَحَبَّتِي اَبَدِي دَر.” ٥ دَارَلِي قَدَا رِبِّي
 چَاغِير دِيم؛

رِب مَنِه جَاوَاب وَرْدِي،

اَوْنَا گُورَه دَه،
 مَنَدَن نَعْفَرْت اَدْنَلَرْن يِيخِيلِمَا سِينِي
 گُورَه جِيْم. ٨ رِبَّه پَنَاه گَنْتَرْمَك،
 اَنَسَانَا تُوْگُول اَتْمَكْدَن يَاخَشِي دِير. ٩ رِبَّه
 پَنَاه گَنْتَرْمَك اَعْيَانَلَارَا تُوْگُول
 اَتْمَكْدَن يَاخَشِي دِير. ١٠ بَوْتُون مَثَلْتَر
 مَنِي مَوْحَا صَهْرَه اَدْيَلَار،
 لَا كَن رِبَّن آدِينْدَا اَوْنَلَارِي مَحُو اَتْدَم.

١١ مَنِي دُوْورَه لَه دَتْلَر،
 بَلِي، مَنِي دُوْورَه لَه دَتْلَر؛
 لَا كَن رِبَّن آدِينْدَا اَوْنَلَارِي مَحُو اَتْدَم.
 ١٢ بَال چَبْتَنَلَرِي كَثْمِي مَنِي
 دُوْورَه لَه دَتْلَر؛

لَا كَن تَكَا نَ آوُو كَثْمِي سُوْنَدُولَر؛
 چُونَكِي رِبَّن آدِينْدَا اَوْنَلَارِي مَحُو اَتْدَم.
 ١٣ مَنِي شَتْدَلَه اَتْمَه دَن كِي، يِيخِيْلِم،
 اَمَّا رِب مَنِه كُوْمَك اَتْدِي. ١٤ رِب مَنَم
 قُوْوَتَم وَ پَرَسْتَش نَعْمَم دَر،

منه نجات ورن اودور. ۱۵ صالح
 آدمالارين چاديرلاريندا
 شادليق و ظفر سسي وار:
 “رَبَّنْ صَاغِ اِلَيَّ قُوْدِرْتِي اَنْشُرْ اِدْرَا!
 ۱۶ رَبَّنْ صَاغِ اِلَيَّ اَوْجَادِي،
 رَبَّنْ صَاغِ اِلَيَّ قُوْدِرْتِي اَنْشُرْ اِدْرَا!”
 ۱۷ اَوْلَهِيه جِيْم، ياشايا جاغام،
 رَبَّنْ اَنْشُرْنِي اعلان اده جيم. ۱۸ رب
 مَنِي شَدَّتْلَه تَنْبَه اَدْب،
 لاکْتَن جَانِيي اَوْلومه ورمه يْتب.
 ۱۹ صالحلئک دروازالاريني منه
 آچين،
 اونلاردان گئره جيم و ربه شوکور
 اده جيم. ۲۰ بوربئن اودروازاسي دير
 کي،
 صالح آدمالار اوندان گئرلر. ۲۱ سنه
 شوکور ادرم،
 چونکي منه جاواب ورئسن،
 منم نجاتيم اولوبسان. ۲۲ بنالارين رد
 اتدئي داش،
 بننا کونجونون باش داشي اولدو. ۲۳ بو
 رَبَّنْ اَنْشِي اَنْدِي؛

گؤزلرئمئزن قاباغيندا عجايب اشدئر.
 ۲۴ بو گون ربئن ياراتديغي گوندور،
 اوندا سوئتب شاد اولاجاغيق.
 ۲۵ آماندير، يارب، بئزه نجات ور.
 آماندير، يارب، بئزه اوغور ور. ۲۶ ربئن
 آدي ائله گلن موبارک اولسون!
 ربئن اوئندن سئزه برکت ورمئشئک.
 ۲۷ رب تاريدير، بئزه اَشِيْق ورئب؛
 بايرام قوربانيني ائپلرله باغلاين،
 قوربانگاهين بوينوزلارينا قدر گئئرئن.
 ۲۸ سن منم تاريمسان، سنه شوکور
 اده جيم؛
 سن منم تاريمسان، سني اوجالتا جاغام.
 ۲۹ ربه شوکور ادئن، چونکي
 ياخشدير!
 چونکي محبتي ابدي دئر.

۱۲

رفتاريندا کامل

اولانلارين خوش

۱۱۹

حالينا،

سنه گوناھ اتمه ۱۲ سن موبارڪسن،
يارب!

قانونلاريني منه اويرت. ۱۳ آغز يندان
چيخان حوڪلرئني

دوداقلاريملا اعلان اتمشم.

۱۴ شهادت لرئنه عمل ادنده اله شادليق
اتمشم كي،

اله بئل، بوتون مال-دوولت منئم اولوب.
۱۵ فايدالاريني درئن دوشونورم،

يوللاريننا دئقته باخيرام. ۱۶ قانونلاريندا
كف ادئم،

سنئن سؤزونو ياددان چيخارتميرام.

گ ۱۷ لوظفونو بو قولونا گؤرسد كي،

ياشايم و سؤزونو ساخلايم. ۱۸ گؤزلرئمي
آچ كي،

شرئعتئندن عجايب انشئر گؤروم. ۱۹ ير

اوزونده قرئيم؛ امرلرئني مندن
گئزتمه. ۲۰ حوڪلرئئن آرزوسوندان

هر آن جانيم آرتلئر. ۲۱ تكبورلوره،
لعنتي لره سن آجيقلانيرسان،

اونلار كي، ربئن شرئعتئنده ياشايرلار!
۲ اونون شهادت لرئني ساخلايانلارين

خوش حالينا،
اونلار كي، بوتون اوركله اونو آختايرلار.

۳ هچ حاقسيزليق اتملر؛

اونون يوللاريندا يرئئرلر. ۴ سن بئزه امر
ادئسن كي،

فايدالاريني دئقته ساخلاياق. ۵ سنئن
قانونلاريني ساخلاماق اوچون،

كاشكي يوللاريم مؤحكَم اولسون! ۶ او
زaman سنئن بوتون امرلرئنه باخان

واخت اوتانمارام. ۷ سنئن عادئل

حوڪلرئني اويرندئيم زمان،
صئممي اوركله سنه حمد اده جيم.

۸ قانونلاريني ساخلاياجاغام،
مني اوزوندن كامئل آتما.

ب ۹ بئر جاوان يولونو

نجه تمئز ساخلايا بئلر؟

سنئن سؤزلرئنه باغلي قالماقلا. ۱۰ بوتون
اوره يمله سني آختارميشام؛

امرلرئندن مني آزديرما! ۱۱ سؤزونو
اوره يئمه گئزتمشم كي،

شرئعتنه گۆره منه مرحمت ات. ۳۰ وفا
يولونو سچمئشم؛

حۆكلمرئني گۆزومون قاباغينا قويموشام.
۳۱ سنئن شهادت لرئنه ياپيشيرام؛

يارب مني اوتانديرما! ۳۲ امر لرئئن يولوندا
قاچاجاغام،

چونكي سن فراستمه ووسعت ورسن.

۳۳ قانونلار يينين يولونو

منه اؤيرت، يارب،

من اونو آخيراچاق ساخلا يارام. ۳۴ منه
فراست باغيشلا،

من سنئن شرئعتني ساخلا يارام؛

اونو بوتون اوره يئمله ساخلا يارام. ۳۵ مني
امر لرئئن يولوندا گزدر،

چونكي اونلاردان كف ادرم.
۳۶ اوره يئي تاما حكارليغا يوخ،

شهادت لرئنه ياپيشدير. ۳۷ بوش شيه
باخماقدان گۆزلرئي دؤندر،

اؤز يوللاريندا مني دئرئت. ۳۸ وعده
ورد يئن سؤزو بو قولون اوچون يرئنه

يتر،

او سؤزو كي،

اونلار كي، سنئن امر لرئندن آزيرلار.
۲۲ نجالت و حقارتي اوستومدن
گؤتور،

چونكي سنئن شهادت لرئي ساخلا ميشام.

۲۳ حاكتملر ده ييغليب منم ضدئمه
دائيشيرلار،

لاكئن بو قولون سنئن قانونلاريندا درئن
دوشونور. ۲۴ شهادت لرئن منه بؤيوك
كفدر،

اونلاردان مصلحت آيرام.

د ۲۵ جانيم تورباغا ياپيشير،

سؤزونه گۆره مني دئرئت. ۲۶ يوللار يي
سنه بئلد رئمئشم،

منه جاواب ورئبسن؛

قانونلار ييني منه اؤيرت. ۲۷ قايدالار ييني
منه آنلات؛

اله كي، سنئن عجايب انش لرئئن
اوستونده درئن دوشونوم. ۲۸ جانيم

قم-قوصه دن ارئير؛

سؤزونه گۆره منه قووت ور. ۲۹ يالان
يولونو مندن اوزا قلاشدير،

- اونو سندن قورخانلار اوچون وعده ورئبسن. ۳۹ قورخدوغوم حقارتی مندن سوووشدور،
- چونکی سننن حؤکلرئن یاخشی دیر. ۴۰ باخ، قایدالارینین آرزوسوندايام؛ صالحلیئینده منی دئرئت.
- و ۴۱ محبتنی منه گؤرسد، یارب،
- سؤزونه گؤره منه نجات ور. ۴۲ او زامان منه حقارت ادن آداما جاواییم اولار،
- چونکی سننن سؤزونه توگول ادترم. ۴۳ حقیقت سؤزونو آغزیمدان کامئل گؤتورمه،
- چونکی سننن حؤکلرئنه اومئد باغلامیشام. ۴۴ شرئعتنی همئشه،
- ابدن ابدنه جک ساخلا یا جاغام. ۴۵ آزادلیقلا گزه جیم،
- چونکی سننن قایدالارینی درئن دوشونوشم. ۴۶ پادشاهلار حوضوروندا دا
- سننن شهادت لرئدن دانیشا جاغام،
- اوتانمایا جاغام. ۴۷ سودئیئم امر لرئنده کف ادترم. ۴۸ سودئیئم امر لرئنه حؤرمت گؤرسده رم.
- قانونلارینی دئقتله درئن دوشونهرم. ۴۹ قولونا ددئیئن سؤزویادا سال کی،
- اونونلا منه اومئد وردئن. ۵۰ فلاکتئمه منه تسلی اولان بودور کی،
- سننن سؤزون منه حیات ورئب. ۵۱ تکبورلو آداملار منه چوخ رئشخند ادئرلر،
- لاکئن سننن شرئعتئندن دؤنمورم. ۵۲ قدئمدن اولان حؤکلرئنی خاطرلادیم، یارب،
- تسلی تاپمیشام. ۵۳ شرئعتنی ترک ادن پئس آداملار اوزوندن
- حرص منی توتوب. ۵۴ ساکن اولدوغوم قوربت اوئنده،
- سننن قانونلارین منه پرستئش نغمه سی اولوب. ۵۵ گجه آدینی یادا سالیرام، یارب،
- شرئعتنی ساخلا ییرام. ۵۶ منئم پاییم بو اولوب،

چونكى قايدالاريني ساخلا مېشام.

ت ۶۵ يارب، سۆزونه گۆره

قولونا ياخشىلىق ادېسن. ۶۶ منە

ياخشى بصىرت و علم اۋيرت،

چونكى سننن امرلرئە ائنانيرام.

۶۷ موصلبئە دوشمە دن قاباق

آزاردىم،

آما ائندي سننن سۆزونو ساخلا ييرام.

۶۸ سن ياخشى سان و ياخشىلىق

ادرسن؛

قانونلاريني منە اۋيرت. ۶۹ تىكبورلو

آداملار يالانلاري ائله منە قارا

ياخىرلار،

آما من سننن قايدالاريني بوتون اوركلە

ساخلا ييرام. ۷۰ اونلارين اوره يي

ياغدان پئي باغلاييب،

آما من سننن شرئعتئندە كف ادترم.

۷۱ موصلبئە دوشمە يئم منم اوچون

ياخشى اولدو،

الە كي، سننن قانونلاريني اۋيره نئم.

۷۲ آغز يندان چيخان شرئعت منم

اوچون

خ ۵۷ منم پاييم سنسن، يارب؛

دمئشم كي، سننن سۆزلرئني

ساخلا ياجام. ۵۸ بوتون اورە يئمە

سنە يالوار ييرام؛

سۆزونه گۆره منە مرحمتلي اول.

۵۹ يوللاريم حاقيندا دوشوندم،

اياقلاريمي سننن شهادت لرئئن طرفئنه

دؤندە ردئم. ۶۰ امرلرئني ساخلا ماق

اوچون تله سدئم و يوبانماديم.

۶۱ گرچي پئس آداملارين ائپلري

مني دولاييب،

لاكئن سننن شرئعتئني ياددان

چيخار تمام مېشام. ۶۲ گجە ياريسيندا

قانخارام كي،

عادئل حؤكلرئن اوچون سنە شوکور

ادئم. ۶۳ سننن قايدالاريني

ساخلا يانلارلا،

بوتون سندن قورخانلارلا من دوستام.

۶۴ ير اوزو سننن محبتئنه دولودور،

يارب؛

قانونلاريني منە اۋيرت.

مئنلر قيزيلدان، مئنلر گوموشدن داها سنن شهادت لرئني بئلر منه دؤنسونلر.
ياخشى دير.

ی ۷۳ سنن اللرن مني ياراتدي،

اولسون كي،
نجالت آلتيندا قالميم.

مني مؤحك ساخلادي،

منه فراست ور كي، امر لرئني اؤيره نم.
۷۴ سندن قورخانلار مني گؤرن

ک ۸۱ جانيم سنن
نجائينا حسرت چكتر،

زامان سوئنه جكلر،

چونكي سنن سؤزونه اومئد باغلاميشام.
۷۵ يارب بئلرم كي، حؤكلرن

سنن سؤزونه اومئد باغلاييرام.
۸۲ سؤزونه ائنتظار چكمكن
گؤزلرئمن نورو گدر،

دوغرودور،

مني موصئته سالديغين حالدا دا
وفالي سان. ۷۶ بو قولونا وردئين

ديرم: "نه زامان منه تسلي وره جكسن؟"
۸۳ توسو ائچئنده كي تولوق كئي
اولوشام،

سؤزونه گؤره،

محبئن منه تسلي ورسن. ۷۷ قوي
مرحئلرن منه گلسن كي، ياشايم؛

آما گئنه ده سنن قانونلاريني ياددان
چيخارتميرام. ۸۴ بو قولونون گونلري
نه قدر در؟

چونكي سنن شرئعتن منم كفئمدئر.
۷۸ قوي تكبورلو آداملار

نه زامان منه عذاب ورنلره حؤكم
اده جكسن؟ ۸۵ شرئعتنه اهمئيت

اوتانسينلار،

چونكي يالانلا مني آداتديلار؛
آما من سنن قايدالاريني درئن

ورمهين تكبورلو آداملار،
منم ضئدئم قويو قازيبيلار. ۸۶ سنن
بوتون امرلرن اعتبارلي دير؛

دوشونه جيم. ۷۹ قوي سندن
قورخانلار،

آداملار ناحاق يره منه عذاب ورتلر؛

اُمدا ديمَا يَتَش! ۸۷ آز قالدي كي، مني ير
 اوزوندن محو اتسئلر،
 اَمَا من سنن قايدالاريني ترك اتمه متشم.
 ۸۸ محبتنه گوره مني دئرلت كي،
 آغز ينين شهادتني ساخلايم.

اَمَا سنن حوكلرني آراشديريرام.
 ۹۶ كامل اولان هر شين ده
 حدني گورورم،
 لاكن سنن امرن حدسزدر.
 م ۹۷ سنن شريعتني نه قدر سوئرم!

ل ۸۹ يارب سوزون گويلرده
 همشه لك ثابتدر. ۹۰ وفادارليغين
 نسلدن-نسله سورور،
 يري قوردون، و دورور. ۹۱ سنن
 حوكلرئن اوستونده دئر كي،
 بو گونه كئي دورورلار،
 چونكي هاميسي سنن قولارين ديرلار.
 ۹۲ اگر شريعتن منم كفتم
 اولماسا يدي،
 موصبتتمده يوخ اولوب گتمش ائدم.
 ۹۳ سنن قايدالاريني هچ واخت
 ياددان چيخارتمارام،
 چونكي اونلارلا منه حيات ورئيسن.
 ۹۴ من سننكئيم، منه نجات ور،
 چونكي سنن قايدالاريني درئن
 دوشوغوشم. ۹۵ پئس آداملار مني
 يوخ اتمك اوچون گودورلر،

بوتون گون بوتون فئكترم اودور.
 ۹۸ امرلئن مني دوشمنلرئمدن داها
 عاغيلي ادئر،
 چونكي اونلار همشه منمله دئر.
 ۹۹ فراستم بوتون موئلملرئمدن داها
 چوخدور،
 چونكي فنكر اددكلرئم سنن
 شهادتلرئن دئر. ۱۰۰ قوجالاردان
 داها چوخ آتلايرام،
 چونكي سنن قايدالاريني ساخلايرام.
 ۱۰۱ آياقلاريمي هر پئس يولدان
 ساخلاميشام كي،
 سنن سوزونو حنفظ ادم.
 ۱۰۲ حوكلرئمدن چيخماميشام،
 چونكي سن اوزون اونلاري منه
 اويردئيسن. ۱۰۳ سوزلرئن داماغيم
 نه قدر شريعتئر!

آغز یمما بالدان دا شئرنڈئر! سنئن قانونلارینی ابده کئمی، آخیرا قدر،
 ۱۰۴ قایدالارینی آراشدیریرام،
 اونا گؤره ده، هر یالان یولدان نئفرت
 ادئرم.

ث ۱۱۳ فئکرئنده ثابت اولمایان
 آدامدان نئفرت ادئرم،

ن ۱۰۵ سؤزون آیاقلاریم اوچون چیراق،
 یولوم اوچون ائشیکدیر. ۱۰۶ آند ائچئب
 تصدئق ائتمشم کی،
 سنئن صالح حؤکمرئنی ساخلایاجام.
 ۱۰۷ یامان ذئل اولوشام؛
 یارب، سؤزونه گؤره منی دئرئت.
 ۱۰۸ آغزیمین کؤنوللو حمدلرئنی قبول
 ات، یارب،

لاکئن سنئن شرئعتئنی سوئرم. ۱۱۴ پناه
 آپاراجاق یرئم و قالخانیم سنسن؛
 سنئن سؤزونه اومئد باغلا بیرام. ۱۱۵ مندن
 اوزاقلاشین، سئر فساد ائشله ینلر،
 من تاریمین امرئنی یرئنه یتیره جیم.
 ۱۱۶ سؤزونه گؤره منی ساخلا کی،
 یاشاییم؛

حؤکمرئنی منه اؤیرت. ۱۰۹ گرچی جانیم
 دائم خطرده دئر،

اومئدئمی بوشا چبخارتما. ۱۱۷ منی
 آیاقلاریم اوستونده ساخلا کی،
 نجات تاپیم؛

آما گئنه ده شرئعتئنی یاددان
 چبخارتمیرام. ۱۱۰ پئس آداملار
 منم اوچون تله قوروبلار،

قانونلارینی همئشه نظره آلاجاغام.
 ۱۱۸ قانونلاریندان آزان هر کسی
 سن رد ادئرسن،

آما گئنه ده سنئن قایدالاریندان
 آزما میاشام. ۱۱۱ سنئن شهادت لرئن
 ابدی مئرئمدیر،

چونکی اونلارین حئیله سی یالان دیر.
 ۱۱۹ یر اوزونون بوتون پئس
 آداملارینی،

چونکی اونلار اوره یمئن شادلیغی دیر.
 ۱۱۲ اوره یمئی بونا باغلامیشام کی،

دمئرئن یانینگی کئمی چؤله آتیرسان؛

اونا گۆره ده، سنن شهادتلرني سوئرم.
۱۲۰ بدنم سنن قورخوندان تتره يئر،
سنن حوكلرئندن يامان قورخورام.

هر يالان يولدان نئفرت ادئرم.
پ ۱۲۹ شهادتلرن عجايبئدئر؛

ع ۱۲۱ ائصاف و عدالتي يرئنه يئر مئشم؛

بونون اوچون جانيم اونلاري
ساخلايير. ۱۳۰ كلامينين آچيليشي
ائشيقلانديرير؛

مني، منه ظولم ادلرئن الله بوراخما.
۱۲۲ قولونا ياخشيليق اوچون ضامئن
اول؛

ساده آداما فراست ورئر. ۱۳۱ آغزيمي
آچيب آه چكئرم،

قويما تكبورلو آداملار منه ظولم اتئلر.
۱۲۳ سنن نجاتينا،

چونكي سنن امرلئنه حسرت چكئرم.
۱۳۲ منه باخ و منه يازيغن گلستن،
نجه كي، آديني سونلر اوچون سنن
عادتئدئر. ۱۳۳ قدملرئمي سؤزلرئشه
مؤحكلمئدئر،

سنن عادل سؤزونه ائئتظار چكمكن
گؤزومون نورو گدئر. ۱۲۴ اؤز محبتئنه
گۆره بو قوللا رفتارات،

قويما هچ حاقسيزليق منه حاكئم اولسون.
۱۳۴ ائنسان ظولموندن مني قورتار
كي،

قانونلاريني منه اويرت. ۱۲۵ من سنن
قولونام؛

سنن قايدالاريني ساخلايم. ۱۳۵ اوزونو
بو قولونون اوستونه ائشيقلانديرير،

منه فراست ور كي، شهادتلرني بئلم.
۱۲۶ ائدي سنن ائشهيه جك
واختيندير، يارب،

قانونلاريني منه اويرت. ۱۳۶ گؤزلرئمدن
سو آرخلاري آخير،

چونكي شرئعتئي آياق آلتينا قويوبلار.
۱۲۷ اونا گۆره امرلرني سوئرم،

چونكي ائنسانلار سنن شرئعتئي
ساخلاميرلار.

قيزيلدان، بلي خالص قيزيلدان دا چوخ.
۱۲۸ اونا گۆره هر شیده بوتون

قايدالاريني ساخلاييرام؛

قانونلاريني ساخلاياجاغام. ۱۴۶ سني
چاغيريرام؛ منه نجات ور.

شهادتلىرى ساخلاياجاغام. ۱۴۷ سحر،
گونون دوغماسيندان قاباق
قالخيرام،

كؤمهيه چاغيريرام؛
سنن سؤزونه اومئد باغلايرام. ۱۴۸ گجه
تؤوبه لرئنده گؤزلرئم اوياقدير كي،

وردئين سؤزون اوستونده درئن
دوشونوم. ۱۴۹ محبتنه گؤره
سسئمي اشئت؛

يارب، عدالتنه گؤره مني دئرئت.
۱۵۰ حئييه دالينجا قاجانلار
ياخينلاشيرلار؛

سنن شرئعتئندن چوخ اوزاقديرلار.
۱۵۱ ياخين اولان سنسن، يارب،
بوتون امرلرئن حقتقتدئر. ۱۵۲ سنن
شهادتلىرئن حاقيندا چوخدان بئلمئشم
كي،

اونلاري ابده كئمي برقرار ادئبسن.
ر ۱۵۳ دوشدويوم فلاكته باخ،

مني خئلاص ات،

ص ۱۳۷ يارب، سن صالحسن،

حؤكمرئن دوغرو دور. ۱۳۸ بويوردوغون
شهادتلىر عادل و چوخ اعتبارلي دير.

۱۳۹ قيرتم مني يانديريب توكور،
چونكي دوشمنلرئم سنن سؤزلرني ياددان
چيخارديبلار. ۱۴۰ سنن سؤزون
چوخ خالصدئر؛

بونون اوچون قولون اونو سوئر. ۱۴۱ من
كئچئيم، حقتم،

آما گئنه ده قايدالارين ياددان
چيخارتميرام. ۱۴۲ صالحلئين ابده
كئمي صالحدئر،

شرئعتئن حقتقتدئر. ۱۴۳ دارليق و مشقت
مني اوزونده بوغوب،

آما گئنه ده امرلرئن اوريمئن كفي دئر.
۱۴۴ شهادتلىرئن ابده كئمي
صالحدئر؛

منه فراست ور كي، حيات تاپيم.

ق ۱۴۵ بوتون اورهيمئن چاغيريرام؛

منه جاواب ور، يارب!

چونکي سنن شرعئتي ياددان
چيخارتميرام. ۱۵۴ دادیما سن يتئش
و مني قورتار؛

سوزونه گوره مني دئرئت. ۱۵۵ نجات
پئس آداملاردان اوزاقدیر،

چونکي سنن قانونلاريني آختارميرلار.
۱۵۶ يارب، مرحمتلرن چوخدور؛

حؤكلرئنه گوره مني دئرئت.
۱۵۷ منه عذاب ورنلر و دوشمنلرم

چوخدورلار،
آما گئنه ده سنن شهادتلرئدن دؤنمورم.

۱۵۸ خائلري گورورم و اونلاردان
اثيره نترم،

چونکي سنن سوزونو ساخلاميرلار.
۱۵۹ گور سنن قايدالاريني نجه

سوئرم!
محبئنه گوره مني دئرئت، يارب.

۱۶۰ سوزلرئئن بونؤوره سي
حقتقتدئر،

عدالتلي حؤكلرئئن هر بئري ابدي دئر.
۱۶۱ حاكئملر

ش ۱۶۱ حاكئملر
سببستز منه عذاب ورنلر،

لاکئن اوره يئم سنن سوزوندن قورخور.
۱۶۲ سنن سوزوندن سوئترم،

بؤيوک بئر قئمت تاپان بئر آدم
كئمي. ۱۶۳ يالاندان نئفرت ادترم،

اثيره نترم،
لاکئن سودئيم سنن شرعئتندئر.

۱۶۴ سنن عدالتلي حؤكلرئن
اوچون،

گونده يدي دفه سنه حمد ادترم.
۱۶۵ شرعئتي سونلره بؤيوک آرامليق

وار،
هچ شي اونلاري سوروشدورمه يه جگ.

۱۶۶ يارب، سنن نجاتينا اومئد
باغلاييرام،

سنن امرلرني يرئنه يتئرترم. ۱۶۷ جانيم
شهادتلرني ساخلايير،

اونلاري چوخ سوئرم. ۱۶۸ قايدالاريني،
شهادتلرني ساخلاييرام،

چونکي بوتون يوللاريم
سنن گوزونون قاباغيندادير.

منه جاواب وردِي. ۲ يارب، يالان
دائيشان دوداقدان،

آلداتان دئلدن جانيمي قورتار. ۳ اي آلداتان
دئل، رب سنه نه وره جك؟

سنه داها نه وره جك؟ ۴ جنگاورئن ائي
اوخلاريني،

يانان سوپورگه آغاجيندان دوشن
كؤزلي! ۵ يازيق جانيم، مشكده

قرب اولوشام،

قدار چاديرلاريندا ياشايرام! ۶ صولحدن
نفرت ادنلر آراسيندا،

جانيم حددن آرتيق ساكئن اولوب. ۷ من
صوح اهليئم،

لاكئن من دائيشان واخت،

اونلار موچارثبه قانخليرلار.

۱ گؤزلي داغلارا

طرف قالديريرام،

۱۲۱

منم كؤمهيم هارادان گلجك؟ ۲ منم
كؤمهيم گؤي و يري يارادان

ربدن گلر. ۳ قوبماياجاق كي، آياغين

سوروشسون؛

سني ساخلايان ياتماياجاق. ۴ باخ،

آسرائيلي ساخلايان نه ياتار،

ت ۱۶۹ قوي فرياديم

سنه چاتسين، يارب؛

سؤزونه گؤره منه فراست ور.

۱۷۰ يالواريشيم حضورونا يتئشستن؛

سؤزونه گؤره مني قورتار.

۱۷۱ دوداقلاريم حمد اوخويار،

چونكي قانونلاريني منه، سن

اويره دئرسن. ۱۷۲ دئلم سنئن

سؤزونو اعلان ادر،

چونكي بوتون امرلئن صالحدئر. ۱۷۳ قوي

الئن كؤمهيم اولسون،

چونكي سنئن قايدالاريني بچمئشم.

۱۷۴ نجاتينا حسرت چكئرم، يارب،

شرئعتئن اوريمئن كفي دئر. ۱۷۵ قوي

جانيم ياشاسين كي، سنه حمد ادم.

قوي حؤكلرئن ائمدادئما چاتسين.

۱۷۶ ائتمئش بئر قويون كئمي

آزميشام،

بو قولونو آختار،

چونكي امرلئني ياددان چيخارتميرام.

۱ دارليغيمدا ربني

چاغيرديم،

۱۲۰

نه ده يوخويا گذر. ۵ سني ساخلايان
رېدتر؛

اورادا قورولوب. ۶ اورشلئمن صلحو
اوچون دوعا ادن:

صاغ طرفئنده رب سنه کولگه دتر. ۶
گوندوز گونش، گجه ده آي سني
وورماز. ۷ رب سني هر پئسلئکدن
حفظ ادر؛

“سني سوهنه سالاماتليق اولسون،
۷ دووارلارين ائچئنده صلح
اولسون،

او سنن جانيني حفظ ادر. ۸ ائنددن
ابده کئمي،

سارايالارين ائچئنده سالاماتليق
اولسون.” ۸ قارداشلاريم و
دوستلاريمدان اوترې دوعا ادرم:

رب سنن چيخيش و گئرشني حفظ
اده جک.

“سنن ائچئنده صلح اولسون.”
۹ تاريميز ربئن اوئندن اوترې سنن
ياخشيليغيني آسته يرم.

۱ سوئندم او زامان

۱۲۲

کي، منه ددئلر:
“گلئن، ربئن اوئنه گدک.” ۲ اي
اورشلئم،

۱ گؤزلرئي سنه
۱۲۳ قالديرام، اي

گؤيلرده تخت قوران. ۲ باخ، نجه کي،
قولارين گؤزلري آغالارينئنه،

آياقلاريميز سنن دروازالاريندا
دوروردو! ۳ اورشلئم تامام عيار بئر
شهر کئمي تئکلئب. ۴ قبئله لر، ربئن
قبئله لري،

کنئزن گؤزلري خانيمينئنه باخار،
بئزم ده گؤزلرئتمز تاريميز ربه باخير،
بئزه رحم ادهنه قدر. ۳ بئزه رحم ات،
يارب،

اسرايئله ورتلن شهادته گوره اورايا
گدئرلر کي،

بئزه رحم ات!
چونکي حقارتله چوخ دولوشوق.

ربئن آدينا حمد آسنلر. ۵ موحا کئمه
تختلري، داوود اوئئن تختلري،

۴ جانيميز راحتليقدا اولانلارين
رئشخندئدن،

تکبورو آداملارين حقارتندن چوخ
دويوب.

۱۲۴

۱ ائدي اسرائيل بله
دستن:

“اگر رب بئرم يانميزدا اولماسايدي،
۲ آداملارين بئرم ضدتمتزه قانديغي
واخت،

اگر رب بئرم يانميزدا اولماسايدي،
۳ قضايلري بئرم ضدتمتزه
آلولانديغي واخت،

بئري دئري اوتارديلار. ۴ اوزامان سولار
بئري گؤتوروب آپارادي،

جانميرين اوستوندن سل چردي. ۵ او
واخت شپه له نن سولار جانميرين
اوستوندن چردي. ۶ رب موبارک
اولسون،

اورب كي،

بئري اونلارين دئشله اوو كمي
ورمه يئب. ۷ اووچولارين تله سئندن
قورتولان قوش كمي يئك؛

تله قيريليب و بئز قورتولموشوق. ۸ بئزه
ربئن آديندان،

گؤي ويري ياراداندان كؤمك گلئر.

۱ ربه توگول ادنلر
داغي صهيون ۱۲۵

كمي،

ترپدئله بئلهز ابده كمي دورار. ۲ داغلار

اورشلئمي آرايا سالدغي كمي،

رب ده خالقيني اله آرايا سالير؛ ائدئدن
ابده جك. ۳ پئس آداملارين

اساسي

صالح آداملارا ورتلن يرئن اوستونده
دورمايا جاق كي،

مبادا صالح آداملار اللرئني حاقسيزليغا
اوزاتسينلار. ۴ ياخشئي اولانلارا،

يارب،

اور كرئنده دوز اولانلارا ياخشيليق ات.
۵ اما اوز ايري يوللارينا دؤن

آداملاري،

رب فساد ائشله ينلرله برابر توتار.

ائسرائيله صولح اولسون!

۱ رب صهيونون
خوشبختلئيني گري ۱۲۶

گئترنده،

يوخو گؤرنلر كمي ائدئك. ۲ اوزامان

آغزيميز گولوشله

دئلمئز شادليق نغمه سي ائله دولدو.

او زامان مثلئر آراريندا ددئر:

“رب اونلار اوچون بؤيوک ائشئر
گؤروب.” ۳ رب بئزم اوچون
بؤيوک ائشئر گؤروب،

اونا گؤره ده سوئئرئک. ۴ “نگب”
چؤلونده آخان سولار کئمي،
اسئرلئمئزي گري گئئر، يارب. ۵ گؤز
ياشلاري ائله ائکئر،

شادليق نغمه سي ائله بئچرلر. ۶ آغلايا-آغلايا

توخوم داشي ييب اکن،

الته كي، بوغدا دسته لرئي گؤتوره جک،
شادليق نغمه سي ائله گلّه جکدئر.

۱ اگر اوي رب بئنا

اتمّه سه،

۱۲۷

بئالارين زحمتي عبئدئر.

اگر شهري رب قوروماسا،

قوروقچونون اوياق قالماسي عبئدئر.

۲ سئزن اوچون عبئدئر كي،

سحر ارکن قانلحاسينيز،

گج يوخويا گده سئئر،

زحمتله قازانديغينيز چؤره يي يئيه سئئر،

چونكي رب،

اؤز سودئکئرئنه يوخو ورئر. ۳ باخ،

اؤولاد ربدن گلن مئرائدير،

بطنئن ثمره سي اونون انعامي دير.

۴ جنگاورئن التنده اوخلار نجه دئر،

جاوانليق اؤولادي دا بله دئر. ۵ خوش او

آدامين حالينا كي،

اوخلوغو اونلاردان دولودور،

دروازا يانيندا دوشمنلري ائله موباحئته

ادن واخت،

نجالت آلتيندا قالمايا جاقلار.

۱ خوش هر آدامين

حالينا كي، ربدن

۱۲۸

قورخور،

اونون يوللاريندا يرئئر. ۲ اؤز اللرئئن

ثمره سئني يئيه جکسن،

خوشبخت اولاجاقسان،

هر شي سنه ياخشني گده جک. ۳ اوئئن

اچئنده آروادين،

ثمره لي اوزوم آغاجي کئمي اولاجاق،

اؤولادلارين دا سوفره نئن اطرافيندا

زيتون آغاجلاري کئمي اولاجاقلار.

۴ باخ، ربدن قورخان آدام بله برکت

آلاجاق. ۵ رب سنه صحیوندان برکت
ورسئن،

حیاتینین بوتون گونلرئنده اورشلئمن
یاخشیلیغینی گوره سن. ۶ بلی،
اوولادلارینین اوولادلارینی دا
گوره سن.

اسرائیله صلوح اولسون!

۱ قوی اسرائیل
دسئن: ۱۲۹

“جاوانلیغیمدان بری منه چوخ زحمت
ورئبلر، ۲ جاوانلیغیمدان بری منه
چوخ زحمت ورئبلر،
اما گئنه ده منه قالب گله بئله یئبلر.
۳ جوتچولر کوره یئده جوت
سوردولر؛
شیریملارینی اوزاتدیلار.” ۴ رب
صالحدر؛

پئس آداملارین ائپلرئنی کسئب. ۵ قوی
صحیوندان تئفرت ادنلرئن هامیسی
اوتانیب گری دونسونلر. ۶ دامدا بئن
اوت کئمی اولسونلار کی،
قوپاریلماقدان قاباق قوروپور. ۷ اونونلا
بئچئنچی اللرنی،

دسته باغلايان دا قوجاغینی دولدورا
بئلمئر. ۸ یانیندان کچنلر ده دمزلر:

“ربئن برکتی اوستونده اولسون،
ربئن آدیندا سنه برکت ورئئک.”

۱ درئن یرلردن سنی
چاغیریرام، یارب؛

۲ ای پروردئگاریم، سسئمی اشئت!

قوی قولاقلارین ناله لرئمن سسئنی
اشئتسن. ۳ اگر سن، یارب،

بئزئم گوناھلاریمیزی حسابا آلاسان،
کئم دورا بئلر، ای پروردئگاریم؟
۴ لا کئن سنده عفو وار کی، سندن
قورخسونلار. ۵ من ربی گؤزله یئر،
جانیم گؤزله یئر،

من اونون سؤزونو اومئد باغلا بیرام.

۶ جانیم پروردئگاریمی گؤزله یئر،

صباحی گؤزله یین قوروچولاردان داها
چوخ،

بلی، صباحی گؤزله یین قوروچولاردان
داها چوخ. ۷ ای اسرائیل، ربه

اومئد باغلا!

چونکی ربه محبت،

اوندا ختلاص ورن بؤيوك قودرت وار. ۸ اودور كي، اسرايئلي بوتون گوناھلاريندان ختلاص ادئر.

۱ يارب، نه اوره يئم تكبورلو اولوب،
 نه ده گوزلرئم كئبرله نئب.

نه او زومو بؤيوك انشئرله،

نه ده حدمدن آرتيق عجايب شيلرله مشغول اتمدم. ۲ يقئن كي، جانبي آرام اتمشم، ساكت اتمشم،

آنا قوجاغيندا سوددن كسئلشم بئر اوشاق كئمي؛

جانيم ائچمده سوددن كسئلشم بئر اوشاق كئمي دئر. ۳ اي اسرايئل، ربه اومئد باغلا، ائندئن ابدە كئمي.

۱ يارب، داوودو
 ۱۳۲ و اونون بوتون فلاكتئي يادا سال؛ ۲ نجه ربه آند ائچدي،

يعقوبون قاءئر تاريسينا نذر ائدي:
 ۳ "اوئئن چاديرينا گئرمه يه جيم،

ياتاغيمين اوستونده ده راحاتلامايا جاغام.

۴ گوزومه يوخو ورمه يه جيم،

قويمايا جاغام دا كي، كئرپئكلرئم

آغيرلانسين. ۵ او قدر كي ربه بئرير،

يعقوبون قاءئر تاريسينا بئر مسكن تاپيم."

۶ باخ، عهد صانديغي حاقيندا افراتادا

اشئندئك،

اونو ياعر چؤلونده تاپديق. ۷ "قوي اونون

مسكننه گدك،

قوي اونون قدمگاهيندا پرستش ادك."

۸ يارب، راحاتلاما يرئنه قانخ؛

سن و قودرتئن صانديغي. ۹ قوي سنئن

كاهئنلرئن صالحئيه گيئسنئلر،

قوي سنئن موتقتلرئن شادليقدان فرياد

اتسئلر. ۱۰ قولون داوودون خاطرري

اوچون،

مسح ائديئنندن اوز چوئرمه. ۱۱ رب

داودا حقتئله آند ائچب،

اوندان دؤئمه يه جكدئر:

"سنئن تختئنه،

بدئئنئن ثمره سنئدن بئرئي اوتوردا جاغام.

۱۲ اكر اوغوللارين منئم عهدئمي،

نه ياخشې، نه خوشدورا! ۲ باشين
 اوستونده كي ديري ياغ كمي دتر،
 او ياغ كي، ساقلدان، هارونون
 ساقليندان،
 اونون پالتارينين اټكلرته انتر. ۳ صهيون
 داغلاري اوستونه انن خرمون شي
 كمي دتر؛
 چونكي رب اورادا بركي، ابدي حياتي
 بويوردو.

۱ ستر، ربين بوتون
۱۳۴ قوللاري،
 ربين اوئده جگه لر دورانلار،
 اونا حمد ادن! ۲ اللرئيزي موقدس يره
 طرف قالديريپ،
 ربه حمد ادن! ۳ گوي ويري يارادان
 رب،
 صهيوندان ستره برکت ورسن.

(مزمو ۱۱۵: ۴ - ۱۱) ۱

ربه حمد ادن!
۱۳۵ ربين آدينا حمد ادن!
 اي ربين قوللاري، اونا حمد ادن،
 ۲ ستر، اي ربين اوئده دورانلار،

اونلارا اوئده جيم شهادتلي
 ساخلايلار،
 اونلارين اوغوللاري دا
 سنن تختنه ابده كمي اوتوراجاقلار.
 ۱۳ چونكي رب صهيونو سچب،
 اونو اوئونه مسكن ائسته يئب. ۱۴ "بو
 ابده كمي منم راحت يرئدتر.
 بورادا ساكن اولاجام،
 چونكي بونو آرزو اتمشم. ۱۵ بويره چوخ
 روزي-بركت وره جيم،
 يوخسوللاريني چوركه دويوراجام.
 ۱۶ كاهنلرئني نجاتلا گيئدتره جيم،
 موقتلي شادليقدان فرياد اده جكلر.
 ۱۷ اورادا داودا گوجلو بئر پادشاه
 چيخاردا جام؛

مسح اديئم پادشاهين چيراغيني
 يانار ساخلايا جام. ۱۸ دوشمنلرئني
 نجاتله بورويه جيم،
 اما اونون تاجي باشيندا اشيق
 ساچاجاق."

۱ باخ، قارداشلارين
۱۳۳ بئرلكده
 ياشاماقلاري

- تارینین اوئینن صحنلرئنده دورانلار. ۳ ربه
حمد ادئن،
چونکي رب یاخشي دئر؛
اونون آدینا پرستئش نغمه سي اوخویون،
چونکي شئرئندئر. ۴ چونکي رب یعقوبو
اؤزو اوچون،
اسراييلي اؤز مولکو بیچئب. ۵ بئلئرم رب
بؤیوکدور،
بئزئم پروردئگاریمیز بوتون آلاهلاردان
یوخاري دیر. ۶ گؤي اوزونده، یر
اوزونده،
دهنزلرده، بوتون درئن یرلرده،
رب ائسته دئیئي ادئر. ۷ دونیانین
نهایتئندن بولودلار قالدیریر،
یاغیش اوچون شمشک دوزهلدئر؛
آنبارلاریندان یل گئئرئر. ۸ انساندان
حیوانا قدر،
مئصئر اهلئنه ائلك دوغولانلاري
هلاک اتدی؛ ۹ سنئن ائچئنده، اي
مئصئر،
فئرعونلا بوتون خئدمتچئلري اوستونه،
علامتler و مؤجوزه لر گؤنده ردي.
۱۰ چوخ مئتللري هلاک اتدی،
- قودرتلي پادشاهلاري اولدوردو:
۱۱ امورلولارين پادشاهي سئخونو،
باشان پادشاهي عوگو،
کئعانين بوتون پادشاهلاريني.
۱۲ اونلارين تورپاغيني مئراث،
اؤز خالقي اسراييله مئراث وردی.
۱۳ سنئن آدين ابدي دئر، يارب،
سنئن شؤهرتئن بوتون نسللرده گزئر،
يارب؛ ۱۴ چونکي رب اؤز خالقيني
حاقلي چيخارداجاق،
قوللارينا مرحمت اده جکدئر. ۱۵ مئتللرئن
بوتلري گوموش و قيزيلدير،
ائنسان التئن ائشي دئر. ۱۶ آغيزلاري وار،
لاکئن دانیشميرلار.
گؤزلري وار، لاکئن گؤرمورلر.
۱۷ قولاقلاري وار، لاکئن
اشئمئرلر؛
آغيزلاريندا نفس ده یوخدور.
۱۸ اونلاري قايرانلار اونلار کئمي
اولاجاقلار:
الجه ده اونلارا توگول ادن هر کس.
۱۹ اي اسرايئل اوي، ربه حمد
ادئن!

اي هارون اوي، ربّه حمد ادئن! ۲۰ اي
 لاوي اوي، ربّه حمد ادئن!
 اي ربدن قورخانلار، ربّه حمد ادئن!
 ۲۱ اورشلئمه ساکنن اولان رب،
 صحيوندان موبارک اولسون!
 ربّه حمد ادئن!

چونکي محبتي ابدي دئر. ۹ گجهيه
 حؤکرانليق اتمک اوچون آي و
 اولدوزلاري ياراتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۰ اونا كي،
 مئصّرلي لرئن ائلك دوغولانلاريني
 قيردي،

۱ ربّه شوکور ادئن،
 چونکي ياخشني دير،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۲ تاريلارين
 تاريسينا شوکور ادئن،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۳ پروردئگارين
 پروردئگارينا شوکور ادئن،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۴ اونا كي، آنجاق
 او، بؤيوک و عجايب انشئر ادئر،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۵ اونا كي،
 گؤيلري حؤکمتله ياراتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۶ اونا كي، يري
 سولار اوستونده يايدي،

چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۱ ائسرائيلي
 اولارين آراسيندان چيخارتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۲ قووتلي الهه،
 اوزاديليش قوللا،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۳ اونا كي،
 قيزيل دهنزي ائكي بؤلدو،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۴ ائسرائيلي
 اونون اورتاسيندان کچرتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۵ آما فئرعون و
 اونون قوشونونو قيزيل دهنزه تؤکدو،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۶ اونا كي،
 خالقينا چؤلده رهبرئلك اتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۷ اونا كي،
 بؤيوک پادشاهلاري ووروب
 ييخدي،

چونکي محبتي ابدي دئر. ۷ اونا كي،
 بؤيوک انشيقلار ياراتدي،
 چونکي محبتي ابدي دئر. ۸ گوندوزه
 حؤکرانليق اتمک اوچون گونو
 ياراتدي،

چونکي محبتي ابدي دئر. ۱۸ گوجلو
 پادشاهلاري اولدوردو،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۱۹ اَمورلولا رين
پادشاهي سڻخونو،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۰ باشانين
پادشاهي عوگو،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۱ اونلارين
تورپاغيئي مٿراڻ وردي،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۲ قولو اُسرايئله
بٿر مٿراڻ،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۳ او ڪي،
ذئلتئمئزده بٿري يادا سالدِي،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۴ بٿري
دوشمنلرئمٿزردن خٿلاص اتي،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۵ او ڪي، بوتون
مؤوجودلارا يڪ ورٿر،

چونڪي محبتي ابدي دٿر. ۲۶ گويلرئن
تاريسينا شوکور ادئن،

چونڪي محبتي ابدي دٿر.

۱ بائبل چايلاري

قيراغيندا،

۱۳۷

اورادا اوتوردوق،

صحيونو يادا سالاندا آغلاديق.

۲ چنگلرئمٿزي اورادا اولان سؤيوت

آغاچاريندان آسديق. ۳ چونڪي
اورادا، بٿري اسرئليه آپارانلار،

بٿزدن بٿر نغمه ائسته دٿلر،

بٿزه عذاب ورنلر بٿزدن شنئڪ طلب
اتدٿلر.

ديٿردٿلر:

“صحيون نغمه لرئندن بٿرئي بٿزه
اوخويون.” ۴ اجني تورپاغيندا

ربئن نغمه سئني نجه اوخوياجاغيق؟
۵ اگر سني ياددان چيخارتسام، اي

اورشلئم،

صاخ الئم هونرئتي ياددان چيخارتسين!
۶ اگر سني خاطرلاماسام،

قوي دتئم داماغيميا ياپيشسين؛

اگر سني، اي اورشلئم،

لاپ بؤيوڪ شادليغيمدان دا يوخاري
توتماسام. ۷ يارب، ادمولولاري بٿر

يادا سال ڪي،

اورشلئمئن بيخيلديغي گون ددٿلر:

“بيخين، اونو بونؤوره سئنه قدر بيخين!”
۸ اي سن، محو اولاجاق بائبل

شهري؛

خوش اونون حالينا ڪي،

بئزہ اتدئئٹئن جزاسيني سنه ورسئن!
 ۹ خوش اونون حالينا كي،
 بالالارينى توتوب قايايا چيرپسين!

۱ بوتون اوره يئله
۱۳۸ سني حمد اده جيم؛
 ائلاهي مؤوجودلار حضوروندا

سنه پرستئش نغمه سي اوخوياجام.
 ۲ موقدس معبدئئن طرفئنه سجده
 قیلاجام،

محبئن اوچون، حقتئن اوچون،
 سنئن آدینا شوکورلر اده جيم،

چونكي آدیني و سؤزونو هر شیدن داها
 اوجا ادئسن. ۳ چاغیردیغیم گونده
 منه جاواب وردئن،
 جانیدا قووتله مني اورکلندئردئن. ۴
 اوزونون بوتون پادشاهلاري سنه حمد
 اده جکلر،

يارب،

چونكي آغزیندان چيخان سؤزلري
 اشئتدئر. ۵ بلي، ربئن يوللارينى
 اوخوياجاقلار،

چونكي ربئن شوکتی بؤيوکدور. ۶ گرچی
 رب اوجالاردادير،

آما گئنه ده آلچاق آدامي گؤرور؛
 لاکئن تکبورلو آدامي اوزاقدان تاني پير.

۷ مشقت ائچئنده گرم بله،
 دوشمنلرئئن قصبئندن مني ساخلاییرسان،
 ساغ الئن منه نجات وئر. ۸ رب منئم
 اوچون اولاني تکمل اده جک؛

سنئن محبتئن، يارب، ابدی دئر؛
 اللرئئن انئئني ترک اتمه.

۱ يارب، مني
۱۳۹ ائمئحانا چکئسن و

تاني پيسان. ۲ نه زامان اوتوردوغومو،

نه زامان قانلديغيمي بئلئرسن:

فئکرمي اوزاقدان آنلايیرسان. ۳ يولومو و
 ياتدیغيم يري گؤز آلتينا آيیرسان،
 منئم بوتون يوللاريمدان خبرئن وار.
 ۴ دئلئمه بئر سؤز گلهمئش،

باخ، يارب، سن اونون هاميسيني
 بئلئرسن. ۵ آرخادان و قاباقدان مني

آرايا سالیب

الئني اوستومه قويوسان. ۶ بو معلومات
 منئم اوچون چوخ عجايبئدئر؛

سنن انشورن قرئبه دئر؛
جانيم بونو ياخشى بئله. ۱۵ گئزلي يرده
ياراديلديغيم زامان،
دونيانين درئن يرلرئنده قورولدوغوم
زامان،
بدنم سندن گئزلي ديئلدي. ۱۶ جنن
ائكن گوزلرئن مني گوردو؛
منم اوچون تعيئن اولونان گونلرئن
هاميسي،
داها اونلاردان هچ بئري يوخ ائكن،
سنن كئتايندا يازيلهيشدي.
۱۷ فئكئزلرئن منم اوچون نه
ديرلي دئر، اي تاري!
سايللاري نه قدر چوخدور! ۱۸ اگر
اونلاري سايسام،
قوم دنه لرئندن چوخ اولاجاق؛
اويانديغيم زامان حله ده سنن
يائيندايام. ۱۹ كاشكي پئس آدامي
اؤلدورسيدئن، اي تاري!
سنز، اي قاتئل لر، مندن اوزاق دورون!
۲۰ چونكي سنن حاقيندا كوفر
دائيشيرلار،

او قدر يوخاري كي، اونا چاتا بئلهرم.
۷ سنن روحوندان هارايا گده
بئلهرم؟
سنن حوزوروندان هارايا قاچا بئلهرم؟
۸ گوئيله چيخسام، اوراداسان.
دؤشه يئي اولور دئياريندا سالسام،
اوراداسان. ۱۹ اگر سحرئن قانادلاري
ائله اوچوب گدم،
دهنزئن او بئري باشيندا منزل ادم،
۱۰ اورادا دا سنن الئن منه يول
گورسه در،
صاغ الئن مني توتار. ۱۱ دسم: “قوي
قارانليق مني اورتسون،
قوي اطرافيمدا كي اشيق گجه يه
دؤنسون”، ۱۲ يقئن كي، قارانليق دا
سنن اوچون قارانليق ديئل،
گجه ده گون كئمي اشيقلا نار،
سنن اوچون قارانليق و اشيق بئردئر.
۱۳ بؤيركلرئمي سن ياراديسان،
آنامين بطنئنده سن مني توخويوبسان.
۱۴ سنه شوكور ادرم،
چونكي هيبتلي و عجايب بئر تحر
يارائيشام!

سنن آدینن ضئدئنه پئس سۆزلر دیئرلر. ۲۱ یارب، سندن نئفرت ادنلردن مگر نئفرت اتمئم؟! سنن ضئدئنه قانخانلاردان مگر ائیرنئم؟! ۲۲ بوتون نئفرتئله اونلاردان نئفرت ادئم:

اونلار قدملرئمی سوروشدورمه یه قصد ادئرلر. ۵ تکبورلو آداملار منئم اوچون کئند و ائپلر سرئبلر، یولون قیراغیندا تور سرئبلر، منئم اوچون تله دوزه لدئبلر. ۶ سلا ربّه ددئم:

“منئم تاریم سنسن؛ یالواریشلاریمین سسنئه قولاق آس، یارب.” ۷ یارب، پروردئگاریم، ای نجاتیمین قووتی، محاربه گونونده منئم باشیمی سن اؤرتوبسن. ۸ یارب، پئس آدامین ائسته دئئمئی یرئنه یتئممه؛ پئس نئیتلرئنی مقصدئنه چاتدیرما، مبادا کئبرلنسن. ۹ سلا قوی منی دؤوره له ینلرن باشینی، دوداقلاریندان تۆکولن پئسلئک اؤرتسون. ۱۰ قوی یاندیریب-یاخان کؤز اونلارا تۆکولسون؛ درئن قویولارا آتیلسینلار، اله کی، تکرار قانخا بلله سنئلر. ۱۱ قویما بؤهتان آتان آدام یر اوزونده برقرار اولسون،

اونلاری اوزوم اوچون دوشمن ساییرام. ۲۳ منی تفتئش ات، ای تاری، اورهیمی بئل. منی ائمئحانا چک و فئکئرلرئمی بئل. ۲۴ باخ گؤر آیا قلبئمده پئسلئیه یول ورئم؟ ابدي یولدا منه رهبر اول.

۱ شر آداملاردان منی قورتار، یارب، قدار آدامدان منی حئفظ ات؛ ۲ اونلار اورکلرئنده پئسلئک دوشونورلر، دائم محاربه اوچون ییغیلرلار. ۳ دئلرئنی ائلان کئمی ائتئلدئرلر، افعی زهري دوداقلارینن آلتیندا وار. ۴ پئس آداملارین التندن منی حئفظ ات، یارب، قدار آدامدان منی ساخلا؛

۱۴۰

اونلارين دادلي يمكلرئندن ده يمه يئم.
۵ قوي مني صالح ادام وورسون؛
منه محبتدئر.

قوي مني تادئب اتسن؛

باشيمين ياغي دير،

قويما باشيم اونور د اتسن.

چونكي حله ده دوام

پئس اداملارين ائشئرئئن ضدئنه دئر.

۶ اونلارين حاكئملي قاينانين

اوچوروموندان آتيلاندا،

سؤزومو ائشه جكلر،

چونكي سؤزوم شئرئندئر. ۷ جوت

سورولوب ياريلهيش تورپاق كئمي،

سوموكلرئئمز اولولر دئيارينين قايسينا

داغيليب. ۸ لاکئن گؤزلرم سنه

دئنگئلب، يارب، اي پروردئگاريم؛

سنه پناه گئئرئم،

جانيني مؤحتاج بوراخما. ۹ منه

قوردوقلاري تله دن،

فساد ائشله ينلرئن تله سنئدن،

مني حئفظ ات. ۱۰ من تک سلامت

قاچار ائكن،

قدار آدامي يوخ اتمك اوچون
قوي پئسلئك اونو قووالاسين. ۱۲ بئلرم
كي، رب فاغير آدامين دادينا

چاتا جاق،

يوخسوللارا عدالت گؤرسده جك.

۱۳ يقئن كي، صالح اداملار سنئن

آدينا شوکور ادلر؛

دوز اداملار سنئن حضوروندا ساكئن

اولارلار.

۱ يارب، سني

چاغير يرام؛

۱۴۱

منه تز يتئن!

سنه فرياد اتدئيم زامان سئمه قولاق

آس. ۲ قوي دوام سنئن حضورونا

رايحه كئمي قانخسين،

پرستئشم آخشام قورباني كئمي اولسون.

۳ آغز يما، يارب، گودوچكو قوي؛

دوداقلاريمين قايسيني سن حئفظ

ات. ۴ قويما اوره يئم هچ پئس شيه

چكئسن،

فاستد اداملارلا پئس ائشله گؤرمه يه

مشغول اولمايم.

قوي پئس آداملار اؤز تورلارينا
دوشسونلر.

۱ اوجا سسله ربه
فرياد ادرم،

۱۴۲

اوجا سسله ربه يالواريرام. ۲ شئكايتئمي
اونون حوزورونا تۆكورم،
زحمتئمي اونون حوزوروندا اعلان ادرم.
۳ روحوم ائچئمه حالدان گتدئمي
زaman يولومو بئلئردئن.

يرئدئيم يولدا منئم اوچون گزئئجه تله
قوردولار. ۴ منئم صاغ طرفئمه باخ
و گؤز،
چونكي هچ تائيش يوخدور.

هچ پناهيم يوخدور،
هچ كس جانيمين قيدئده ديئل. ۵ سني
چاغيريرام، يارب؛
ددئم: "منئم پناهيم سنسن،
دئرئلر دئياريندا پاييم سنسن." ۶ فرياديما
قولاق ور،

چونكي ذئلل اولموشام؛
منه عذاب ورنلردن مني قورتار،

چونكي مندن داها قووتلئدئرلر. ۷ جانئمي
زنئندانان چيخارت كي، آدينا
شوكور ادرم؛

صالح آداملار اطرافئما ييغيلارلار،
چونكي سن منه بوللوقجا احسان ادرسن.
۱ يارب، دوغامي
۱۴۳ اشئت،

يالواريشلارئما قولاق ور!
وفادارليغئندا، صالحلئئشئده منه جاواب
ور. ۲ قولونلا موحاكئمه يه گئرمه،
چونكي ياشايانلاردان هچ بئري
سنئن نظرئنده صالح ديئل. ۳ دوشمن جانئما
عذاب وئرئب؛

حياتئمي يره چيرپيب؛
چوخدان اولوش آداملار كئمي،
مني قارانليقدا ساكئن ادئب. ۴ اونا گؤره
ده روحوم ائچئمه حالدان گدئب،
اورهيم ائچئمه پرئشانديرم. ۵ قدئم گونلري
خاطيرلايريرام؛

سنئن بوتون ائشئرئن اوستونده درئن
دوشونورم؛
اللئرئن ائشي اوستونده فكئرله شئرم.
۶ اللئرئمي سنه طرف اوزاديرام؛

جانيم سوسوز بئير كئمي سنه حسرت
 چكئر. سلا ۷ منه تز جاواب ور،
 يارب؛
 روحوم قووتدن دوشور.
 اوزونو مندن گئزلمه،
 يوخسا قبئره انلر كئمي اولارام.
 ۸ محبتني سحر واختي منه اشئتئر،
 چونكي سنه توگول ادئر:م.
 گده جيئم يولو منه بئلدئر،
 چونكي جانبي سنه قالديريرام.
 ۹ دوشمنلرئمدن مني قورتار، يارب؛
 سنه پناه گئئرئم. ۱۰ منه اوپرت كي،
 سننن آسته يئني يرئته يئرئم،
 چونكي تاريم سنسن؛
 سنن ياخشني روحون
 دوز يولدا مني هئدايت آسن. ۱۱ آدينين
 خاطرئنه، يارب، مني دئرئت!
 صالحليئتئن خاطرئنه جانبي دارليقدان
 قورتار. ۱۲ محبتئنده خصملرئمي قير،
 بوتون جان دوشمنلرئمي محوات،
 چونكي من سننن قولونام.

او كي، اللرئمي جنگه،
 بارماقلاريمي موحارئبئيه اوپره دئر،
 ۲ وفالي دوستوم و قلام،
 اوجا بورجوم و منئم قورتاريجيم،
 قانلنيم و اونا پناه آپارديغيم اودور،
 او كي، خالقيمي مندن اطاعت اتمه يه
 چكئر. ۳ يارب، اننسان نه دئر كي،
 اونو تانيباسان؟
 اننسان اوولادي نه دئر كي، اونون
 قيدئه قالاسان؟ ۴ اننسان بئر نفس
 كئمي دئر،
 گونلري كچكب گدن بئر كؤلگه
 كئمي دئر. ۵ يارب، گويلرئني يار و
 آشاغي ان؛
 داغلارا دي كي، توستولنسن. ۶ شمشك
 چاخدير و دوشمنلري داغيت،
 اوخلاريني آت و اونلاري پرئشان ات.
 ۷ اللني يوخاريدان اوزات؛
 مني بؤيوك سولاردان،
 اجنبي اللندن قورتار و آزاد ات،
 ۸ اونلارين آغيزلاري بوش سؤزلر
 دانيشير،

۱ قايم اولان رب
 موبارك اولسون،

۱۴۴

صاغ ال لري يالانين صاغ الي دثر. ۹ سنه
 تزه بئر نغمه اوخوياجاغام، اي
 تاري،
 اون سملي چنگله سنه پرستش نغمه سي
 اوخوياجاغام، ۱۰ سنه كي،
 پادشاهلارا ظفر ورئرسن،
 قولون داوودو اولوملو قيلينجدان
 قورتاريرسان. ۱۱ مني قورتار و مني
 اجنبئرلئندن آزاد ات.
 اونلارين آغيزلاري بوش سؤزلر دانيشير،
 صاغ ال لري يالانين صاغ الي دثر. ۱۲ او
 زامان، اوغوللاريميز
 جاوانليغيندا بؤيوموش آغاجلار كئمي
 اولارلار.
 قيزلاريميز ساراين يونولموش سوتونلاري
 كئمي اولارلار. ۱۳ انبارلاريميز
 دولوب،
 اونلاردان جوربه جور محصول چيخسين.
 قويونلاريميز زمئرئمئزده مئئر و اون
 مئئرله چوخالسين. ۱۴ ماللاريميز
 بالالارلا آغيزلانسين.
 نه دوواريميز چاتلاسين،

نه ده اسئرئيه گده نمئر اولسون.
 كوچه لرئمئزده شئون سسي اولماسين.
 ۱۵ بله اولان خالقين خوش حالينا،
 خوش او خالقين حالينا كي،
 اونلارين تاريسي ربدثر.

۱ سني

۱۴۵ او جالتا جامام، اي

تاريم، اي پادشاه،
 سنئن آدينا ابدن ابدن ابدن جك حمد
 اوخوياجاغام. ۲ هرگون سنه حمد
 اوخوياجاغام،
 سنئن آدينا ابدن ابدن ابدن جك حمد اده جيم.
 ۳ رب بؤيوك دور،
 بؤيوك حمدلره لايئقدئر،
 اونون عظمتئنه عاغيل قد ورمز.
 ۴ نسلدن-نسله سنئن ائشرئن
 تعرتئلنه جك،
 سنئن قودرتلي عملئرئي اعلان اده جك.
 ۵ جلالينين عزتلي شوؤوكتي باره ده،
 سنئن عجايب ائشرئن حاقيندا درئن
 دوشونه جيم. ۶ ائنسانلار سنئن هييتلي
 ائشرئن قودرتئندن دانيشا جاقلار،

بوتون آیلمئش اولانلاري قالدیریر.
 ۱۵ هامینین گۆزوسنی گۆزله یئر،
 سن اولارین یمه یئنی واختیندا ورئرسن.
 ۱۶ الثنی آچیرسان،
 هر یاشایانی ائسته یئنه گۆره
 دیورورسان. ۱۷ رب بوتون
 یوللاریندا صالحدر،
 بوتون ائشیرئنده مهرئبان. ۱۸ رب اونو
 چاغیرانلارین هامیسینا،
 اونو حقیقتله چاغیران هرکسه یاخیندیر.
 ۱۹ اوندان قورخانلارین آرزولارینی
 اولارا وره جک
 اولارین فریادینی دا اشدئب اولارا
 نجات وره جکدر. ۲۰ رب اونو
 سونلرئن هامیسینی حفوظ ادر،
 لاکئن بوتون پئس آداملاری هلاک
 اده جک. ۲۱ آغزیم ربئن حمدنی
 داندشاجاق،

بوتون مؤوجودلار ابدن ابده جک

اونون موقدس آدینا حمد اوخویاجاقلار.

من ده سنن عظیمئنی اعلان اده جیم.
 ۷ اولار سنن یاخشیلیغینین
 خاطره سننی اعلان اده جکلر،
 صالحلئینی شادلیقلا اوخویاجاقلار.
 ۸ رب مرحمتی و مهرئباندر،
 چوخ صبرلی دئر و محبتی بؤیوکدور.
 ۹ رب هامییا یاخشی دیر،
 مهرئبانلیغی دا بوتون ائشیرلی اوستونده دئر.
 ۱۰ یارب، بوتون ائشیرئن سنه حمد
 اده جک،
 موقتلرئن سنه حمد اوخویاجاقلار.
 ۱۱ پادشاهلیغینین شووکتئندن
 دئیه جکلر،
 سنن قودرتئندن داندشاجاقلار کی،
 ۱۲ انسان اوولادلارینا اونون
 قودرتی عمل لرئنی،
 پادشاهلیغینین شووکتی جلالینی
 بئلدئر سنلر. ۱۳ سنن پادشاهلیغین
 ابدی پادشاهلیقدئر،
 سلطنتئن نسل به نسل سورور.
 رب وردئی بوتون وعده لرئنی توتار،
 بوتون عمل لرئنده صادئقدئر. ۱۴ رب
 بوتون دوشنلره دایاق اولور،

۱۴۶

۱ ربّه حمد ادئن!

ربّه حمد ات، اي

جانيم. ۲ عؤمروم اولدوچقا ربّه حمد

اده جيم؛

نه قدر وارام، تاريمما پرستئش نغمه سي

اوخوياجاغام. ۳ نه اعيانلارا توگول

ادئن،

نه ده قورتارا بئله مين ائنسان اوولادينا.

۴ روحو اوندان آريلار، تورپاغا

دؤنز،

اله او گونده نئيت ائتئكلري يوخ اولار.

۵ خوش او آدامين حالينا كي،

يعقوبون تاريسي اونون كؤمه يي دئر،

اومتئني تاريسي ربّه باغلاير. ۶ او رب

كي، گوئي ويري ياراتدي،

دهنز و اوندا اولانلارين هاميسي ني.

او رب كي، ابده كئمي وفالي قالير. ۷ او

رب كي، مظلوم آداملارا عدالت

گؤرسه دئر،

آج آداملارا چؤرك ورئر.

رب اسئرلي آزاد ادئر، ۸ رب

كورلارين گؤزلرئني آچير،

آيئلئش اولانلاري قالديرير.

رب صالح آداملاري سوئر. ۹ رب

قربلري حئفظ ادئر،

آتاسيز و دول آروادين ئئندن توتور،

لاكتن پئس آدامين يولونو آلت-اوست

ادئر. ۱۰ سنئن تارين رب، ابده

كئمي، اي صحيون،

نئئلدن-نسله سلطنت اده جك.

ربّه حمد ادئن!

۱ ربّه حمد ادئن.

۱۴۷

تاريميزا پرستئش

نغمه سي اوخوماق نه ياخشي دير!

چونكي خوشدور، حمده لايئق دئر. ۲ رب

اورشئمي بئنا ادر؛

اسرايئلئن اسارتده اولانلاريني بئر

يره بيغيب گئئر، ۳ اوره يي

سينميشلاري صاغالدار،

اونلارين يارالاريني باغلايار.

۴ اولدوزلارين سايني سايار؛

اونلارين هاميسي ني آدلاري ائله چاغيرار.

۵ بئزم پروردئگاريميز بوئوكدور،

قودرتي چوخدور؛

علمئنه حد يوخدور. ۶ رب باشي آشاغي

آداملاري اوجالدار؛

پئس آداملاري يره قدر آلچاق ادر. ۷ ربه
شوكورلرله اوخويون؛

سؤزو تز آخار. ۱۶ آغ يون كئمي قار
ورر؛

تاريميزا طنبورلا پرستش نغمه سي
اوخويون، ۸ او كي، گويلري
بولودلارلا اؤرتور،

شاختاني كول كئمي سپر. ۱۷ دولوسونو
تئكه-تئكه آتار؛

او كي، ياغيشي ير اوچون حاضيرلاير،
او كي، داغلاردا اوت بنتدئر.

اونون سويوغونون قاباغيندا كم دايانا
بئلر؟ ۱۸ سؤزونو گوندهرر و اونلاري
ارئدر؛

۹ حيوانلارا،
چيغيريشان قارغا بالالارينا او، يمكلرئي

يلئي اسدئر و سولارينني آخاردار.
۱۹ سؤزونو يعقوبا،

ورر. ۱۰ آتين قووتئدن شادليق اتمز،
ائسانين بودلاريندان خوشلاماز.

قانولارينني و حؤكلرئي ائسرائيله اعلان
ادر. ۲۰ هج بئر مئله بله اتمه يئب؛

۱۱ رب اوندان قورخانلاردان،
محبئنه اومئد باغلایانلاردان خوشلانار.

اونون حؤكلرئي بئلئرلر.
ربه حمد ادئن!

۱۲ ربه حمد ات، اي اورشلئم!
تارين ا حمد ات، اي صميمون! ۱۳ چونكي

۱ ربه حمد ادئن!
گوئلردن ربه حمد

۱۴۸

دروزالارينين چفته لرئي
قووتئدئر،

ادئن،
اوجالاردا اونا حمد ادئن! ۲ اونا حمد

اچئنده اولان اوولادلارين بركت و رب.
۱۴ او، سنئن سرحد لرئنه صولح

ادئن،
اي اونون بوتون ملكلري،

حاكم ادر،
بوغدانين اعلاسي ائله سني دويورار.

اونا حمد ادئن،
اي اونون بوتون قوشونلاري! ۳ اونا حمد

۱۵ امرئي يره گوندهرر؛

ادئن، اي گون و آي،

قوجالار و اوشاقلار! ۱۳ قوي اونلار
 ربّين آدينا حمد اتسئلر،
 چونكي آنجاق اونون آدي اوجالميشدير،
 اونون شووكتي يرئن و گويون
 اوستونده دئر. ۱۴ رب خالقينين
 قودرتئين اوجالديب كي،
 اوزونه ياخين بئر خالق اولان اسرائيل
 اوولادلارين،
 بوتون مومتئلرئنه حمد اولسون.
 ربّه حمد ادئن!

۱ ربّه حمد ادئن!

۲ ربّه تزه بئر نغمه

۱۴۹

اوخويون،

اونون حمدي مومتئلرئئن جاماعاتيندا
 اولسون. ۲ قوي اسرائيل اوز
 خالئقئنده سوئسنئ،
 قوي صحيون اوولادلاري پادشاهلاريندا
 شادليق اتسئن. ۳ قوي اونون آديني
 رقصله حمد اتسئلر،
 قوي اونا دف و طنبورلا پرستئش
 نغمه سي اوخوسونلار. ۴ چونكي رب
 اوز خالقيندان راضي دير،

اونا حمد ادئن، اي پاريلدايان بوتون
 اولدوزلار! ۴ اونا حمد ادئن، اي
 گويلرئن گويلري،
 اي گويلرئن اوستونده اولان سولار!
 ۵ قوي اونلار ربّين آدينا حمد اتسئلر،
 چونكي امر اتدي و يارانديلار،
 ۶ اونلاري ابدن ابدن جك
 دوردوروب.

پوزولمايان بئر قانون قويوب. ۷ ير اوزوندن
 ربّه حمد ادئن،

اي دهنز اژداهالاري و بوتون درئئلكلر،
 ۸ اود و دولو، قار و توستو،

اونون امرئني يرئنه يتئن كولكلي يل،
 ۹ داغ و بوتون تپه لر،

مئيوه لي آغاجلار و بوتون سندر
 آغاجلاري، ۱۰ وحشي حيوانلار و

بوتون اهلي حيوانلار،

سورونلر و اوچان قوشلار، ۱۱ ير
 اوزونون پادشاهلاري و بوتون

طايفالار،

امئرلر و يرئن بوتون حاكئملي،
 ۱۲ جاوان اوغلانلار و قيزلار،

باشي آشاغي اولانلاري نجاتلا
 قودرتئنن قوبه سئنده اونا حمد ادئن!
 گوزل لشدئرئر. ۵ قوي موتقئرلر
 ۲ قودرتلي ائشيري اوچون اونا حمد
 عزت اچئنده سوتئسئرلر؛
 ادئن؛
 قوي ياتاقلاريندا سونجمله ترنوم ائسئرلر.
 عظمتئنن چوخلوغونا گوره اونا حمد
 ۶ آغيزلاريندا تارينين اوجا حمدي،
 ادئن! ۳ شپيور سسي ائله اونا حمد
 اللرئنده ائكي آغيزلي قيلينج اولسون كي،
 ادئن؛
 ۷ مئتلردن انئتقوام آسينلار،
 چنگ و طنبورلا اونا حمد ادئن. ۴ دف
 و رقصه اونا حمد ادئن؛
 طايفالاري تنبه ائسئرلر؛ ۸ پادشاهلارين
 زنجئرلرله،
 نجبزاده لرئي دمئر كونده لرله
 سازلار و نيله اونا حمد ادئن. ۵ اوجا
 سسلي سنجلرله اونا حمد ادئن،
 باغلاسينلار؛ ۹ يازيلهش اولان
 خوش سسلي سنجلرله اونا حمد ادئن.
 حوكمو اولارين ضئدنه يرئنه
 ۶ قوي نفسي اولان هر كس ربه حمد
 يتئر سئرلر.
 بو شرف اونون بوتون موتقئرئئنن دئر.
 ربه حمد ادئن!
 ائسئن.
 ربه حمد ادئن!

۱ ربه حمد ادئن!

موقدس يرئنده تاريا

۱۵۰

حمد ادئن؛

گوناهکارلاردان اوزاق دورماق

۸ اوغوم، آتانین وردیئی تربییه نی اشئت،

آتانین اؤیرتدئکله ئینی بورانجا. ۹ چونکی
سنن باشینا گۆزل بئر چلنگ
کئمی،

بوینونا بوینباغی کئمی اولار.
۱۰ اوغوم، اگر گوناهکارلار سنی
آزديرماق ائسته سهر،

راضی اولما. ۱۱ اگر دسه ل: “بئزئمه گل،
قوي قان تۆکمک اوچون گئزله نک،
ناحاق يره گوناهسيز ائئسان اوچون
کئنده گۆزله یک. ۱۲ گل اونلاری
اؤلورل دئيارى کئمی دئري-دئري
اوداق،

دئبئسز قئره دوشنلر کئمی تامامن
اوداق. ۱۳ جوربه جور قئیمتلی شیلر
تاپاریق،

قارت مالی ائله اولرئمئزي دولدوراریق.
۱۴ بئزئمه آياق اول،

قوي کئسه مئز بئر اولسون. ۱۵ اوغوم،
اونلار گدن يوللاری گتمه،

PRO

۱ ائسرائیل پادشاهی، داوودون
اوغلو سولیمانین مثل لري:

حکمتن باشلانیشی ۲ حکمت
و تربییه نی بئلمک اوچون،

آنلاقلی سؤزلری باشا دوشمک اوچون،
۳ صالحلئک، عدالت و ائصاف
باره ده عاغیلې تربییه نی آلماق
اوچون، ۴ جاهئل آداملار شوعور،
جاوان اوغلانا معرفت و دوشونجه
ورمک اوچون؛ ۵ قوي حکمتلی
آدام قولاق آسیب علمي آرتیرسین

و فهم آدام تدبئر قازانسین. ۶ اوندان
اؤتری کی، مثل لر و کئنايه لري،
حکمتلی آداملارین سؤزلر و
تاپماجالارینی آنلا سین. ۷ ربدن
قورخماق معرفتئن باشلانیشی دیر،
آما سفهلر حکمت و تربییه نی حقئر
گؤررلر.

آياغيني اونلارين يولوندان اوزاق ساخلا.
۱۶ چونكي اونلارين آياقلاري
پئسلئك اوچون قاچير،

قان تۆكمه يه تله سئرلر. ۱۷ دوغرودان
دا، بئر قوشون گؤزو قاباغيندا
تور سرمك فايداسيزدير. ۱۸ لاكتن
اونلار اوز قانلاريني تۆكك اوچون
گئزله نئرلر،

اوز جانلاري اوچون كئمئده گؤزله يئرلر.
۱۹ حاقسيز قازانجا طاماح دن هر
كسئن يوللاري بله دئر؛
طاماحي اونون جانيني آلا.

حكمت چاغيرير ۲۰ حكمت

بايردا اوجا سسله چاغيرير،

سسئي ميدانلاردا اوجالدير. ۲۱ سسلي-
كويلو كوچه لرئن باشيندا چيغيرير،
شهرئن دروازالاريندا بله ديئر: ۲۲“نه
واختا كئمي سئز جاهئل آداملار،

اوز جهالتئئزي سوه جكسئئز؟

نه واختاجاق رئشخند ادنلر اوز
رئشخند لرئندن حظ آده جكلر؟

آخماقلار دا معرفتدن نئفرت اده جكلر؟
۲۳ اگر منئم مذمتئمدن دوزلسيدئئز،
روحومو اوستونوزه تۆكردئم،

سؤزلرئمي ده سئزه بئلدئر دئم. ۲۴ چونكي
سئزي چاغيردئم،
سئز مني رد آتدئئز،

الئي اوزاتدئم، هچ كس دئقت
ورمه دي. ۲۵ منئم بوتون نصئحتلرئمي
هچ سايدينيز،

مذمتلرئمي قبول اتمه دئئز. ۲۶ بونا گؤره
ده، بلا اوستونوزه گلنده من ده
سئزه گوله جيم،

دهشت سئزي بوروينده، من ده سئزي
رئشخند اده جيم. ۲۷ دهشت سئزه
طوفان كئمي هوجوم ائنده،

بلا سئزه فيرلانان يل كئمي گلنده،
دارليق و زحمت اوستونوزه دوشنده،
۲۸ اونلار مني چاغيراجاقلار،

لاكتن من جاواب ورمه يه جيم.

مني جهدله آختاراجاقلار،

لاكتن تاپا بئلمه يه جكلر. ۲۹ چونكي اونلار
معرفتدن نئفرت آتدئلر،

فراست اوچون سسئي اوجالدا سان.
۱۴ اگر اونو گوموش كئمي،

گئزله دئلمئش بئر خزئنه كئمي
آختاراسان؛ ۵ او زمان ربدن
قورنماغي آنلايارسان

و تاريني تانبيارسان. ۶ چونكي حئكمي
رب ورئر،

معرفت و فراست اونون آغز يندان گلئر.
۷ صالح ائنسانلار اوچون شعور
ساخلايير،

دوغرولوقلا گزئلر اوچون سئپردئر.
۸ عدالت يولونو قورويور،

مؤمئنلرئئن يولونو حئفظ ادئر. ۹ او زمان
صالحلئك و عدالتي،

ائئصاف و هر ياخشي يولو آنلايارسان.
۱۰ چونكي حئكمت اوره يئننه گلئر،

جانين معرفتدن خوشلانار، ۱۱ دوشونجه
سني حئفظ ادر،

فراست سني قورويار. ۱۲ اله كي، سني
پئس آدامين يولوندان،

ترسه دانیشان آدامين ائئندن قورتارار.
۱۳ او آداملاردان كي، دوز يوللاري
بوراخيب،

ربدن قورنماغي بچمه دئلر. ۳۰ منئم
نصئحتلرئمي آئسته مه يئب،

بوتون مذمئلرئمي اله سالديلار. ۳۱ اونون
اوچون ده، اوز يولونون ثمره سئندن
يئيه جكلر،

اوز مشورتلرئندن دوياجاقلار.
۳۲ چونكي جاهئل آداملارين

اوز باشيناليق لاري اونلاري
اؤلدوره جك،

آحماق آداملارين لاقيدلئمي اونلاري يوخ
اده جك؛ ۳۳ آما منه قولاق آسان

هركس امئن-آمانليقدا ياشاياجاق،
پئسلئئئن دهشتئندن قورخوماييب

راحات قالا جاقدير.
حئكمئن ديرِي ۱

۲ اوغلوم، اگر منئم سؤزلرئمي قبول
اده سن،

اگر وردئئيم امرلري اوره يئننه
ساخلايارسان، ۲ اله كي، حئكمته

قولاق آسيب،
اوره يئني فراست ائنه وره سن. ۳ هم ده

اگر آنلاق اوچون باغريب،

- قارانلىق يوللار يولدا گزۈرلر. ۱۴ او
 آدمالاردان كي، پئس اشلردن
 سوئشئرلر،
 پئس آدمين ترسه سۆزلرئدن كف
 ادئرلر. ۱۵ او آدمالاردان كي،
 يوللاري ايري دئر،
 يوللاري دولاشيقدير. ۱۶ اله كي، سني
 عئفتسئر آرواددان،
 اونون آلداتان يومشاق سۆزلرئدن
 قورتارار. ۱۷ او آرواددان كي،
 جاوانليغيندا گدن آري بوراخير،
 تارينين عهدئي ياددان چيخاردير.
 ۱۸ چونكي اونون اوي اولومه،
 اونون يوللاري اولولره گدئر. ۱۹ يائينا
 گدنلردن هچ بئري دؤنه بئلمز،
 حيات طرئقئرئنه ده آرتيق چاتا بئلمز.
 ۲۰ بلجه، ياخشى آدمالارين يولوندا
 گزرسن،
 صالحلرئن طرئقئرئني توتارسان.
 ۲۱ چونكي صالح ائسانلار يرده
 ساكئن اولاجاقلار،
 كامئل ائسانلار اوندا قلاجاقلار.
 ۲۲ لاكئن پئس آدمالار يراوزوندىن
 كسئله جك،
 خائئرئن ده كؤكو قوپار يلاجاق.
 ربه توگول اتمك ۱
 ۳ اوغولوم، تعلئمئي ياددان
 چيخارتما،
 قوي اوره يئن سنه وردئيم امرلره عمل
 آسن؛ ۲ اونلار سنن عؤمرونو
 اوزادار،
 حياتينا ائللر ورر، آراملىق ورر. ۳ قوبما
 مهربانلىق و وفا سني بوراخسين؛
 اونلاري بويونو باغلا،
 اونلاري اوره يئنن لؤوحه سئنه ياز. ۴ بلجه
 تاري و ائسان گؤزونده لوطف و
 اعتئبار قازانارسان. ۵ بوتون اوره يئنله
 ربه توگول ات
 و اؤز آنلاغينا دايمانما. ۶ بوتون يوللار يولدا
 اونوتاني؛
 او، سنن يوللار ييني دوز ادر. ۷ اؤز
 گؤزونده حكمتلي اولما؛

- ربدن قورخ، پئسلئكدن دؤن. ۸ بوسئنن بدئنه شفا،
 سوموكلرئنه ائلك اولار. ۹ مال-دؤولتئله،
 بوتون محصولارئين نوباري ائله ربه عئزت ور. ۱۰ بلجه آنبارلارين نعمته دولار،
 شراب چنلرئن تزه شرابلا دولوب داشار. ۱۱ اوغلوم، ربئن تربئيه سئني حقتئر گؤرمه.
 اونون تآدبئئندن نئفرت ائمه. ۱۲ آتا سؤدئي اوغولو نجه توبئخ ادر،
 رب ده سؤدئيئني اله توبئخ ادر. ۱۳ خوش او آدامين حالينا كي،
 حئكمتي تاپير،
 فراستي قازانير. ۱۴ چونكي او قازانچ،
 گوموش قازانچيندان،
 قيزيل گلئرئدن داها ياخشئي دير. ۱۵ حئكمت ياقوتلاردان داها ديرلئر،
 جانين آسته دئي هچ بئرشي اونا برابر گلهمز. ۱۶ اونون صاغ آئنده اوزون عؤمور،
 سول آئنده ثروت و شرف وار،
 ۱۷ اونون يوللاري، گؤزللك يوللاري،
 بوتون طرئقلري امن-آمانليقدير. ۱۸ حئكمت، اونو توتانلارا حيات آغاجي دير،
 اونا باغلانان بوتون آاملار نه بختوردئرلر!
 ۱۹ رب حئكمت وسئله سي ائله يرئن بوئوره سئني قويدو،
 فراست واسئطه سي ائله گؤيلري برقرار ائدي. ۲۰ معرفتئئن واسئطه سي ائله درئئل ياريلدي،
 بولودلار شخ داميزديرديلار. ۲۱ اوغلوم،
 قويما بونلار گؤزوندن آيريلسين،
 شعور و دوشونجه ني برک توت. ۲۲ اونلار جانينا حيات اولار،
 بوينونا زئنت اولار. ۲۳ او زامان، يولوندا امن-آمانليقلا گدرس،
 آياقلارين بودره مز. ۲۴ ياتان زامان دهشته دوشمزن،
 بلي، ياتارسان، شئرئن يوخو تاپارسان. ۲۵ قفئلدن گلن دهشت،

شر آداملارا گلن طوفان سني قورخوتماز. ۲۶ چونكي توگول اتديئن ربدئر،
او، سننن آياقلارين تله لردن حنفظ ادر.
۲۷ اگر التندن بئرياخشيليق گلئر،
اونو، اونا مؤحتاج اولان آداملاردان
كسمه. ۲۸ ائمكائين وارسا، قونشونا

دمه؛

“گت، سورا گل، صباح سنه وره رم.”
۲۹ يانيندا ساكتت ياشايان قونشون
اوجون،

شر قورما. ۳۰ سنه پئسلئك اتمه ين بئر
آداملا

سببسنز داعوالاشما. ۳۱ ظالم آداما حسد
آپارما،

او گدن يوللارين هچ بئرئي سچمه.
۳۲ چونكي يولدان آزان آدام ربه
مكروه دور،

آما رب عملي-صالحلرله دوست اولار.
۳۳ ربئن لعنتي شر آدامين اوئنده دئر،

لاكتن صالح ائنسانلارين اوئنه بركت
ورئر. ۳۴ او، رئنشخند ادنلره رئنشخند
اده جك،

آما مظلوم ائنسانلارا لوطف
گورسده جكدئر. ۳۵ حئكتي لرئن
مئرائي شرف اولاجاق،
لاكتن آئماقلارين پايي نجالندئر.

حئكت هر شيدن افضلدئر ۱

اي اوغوللار، آتا وردئي تربئيه ني
اشتئن. ۴

دئقت ادئن كي، معرفت آنالغيني
آلاسينيز. ۲ چونكي سئزه علم
اويره دئر؛

تعلئمئي بوراخماين. ۳ آتامين اوئنده
اوشاق اولاندا،

آتامين گوزونده عزئز اولاندا، بئري-
بئردانه اولاندا، ۴ آتام منه تعلم
ورئب ددي:

“قوي اورهين سوزلرئي برک توتسون.
وردئيم امرلري يرئنه يتئر كي، عؤمرون
اوزون اولسون. ۵ حئكت قازان،
آئلاق قازان!

سنه ددئيم سوزلري نه ياددان
چيخارت،

نه ده اونلاردان دؤن! ۶ حئكتي بوراخما،

او، سني حنفظ ادر. ۷ حنفظتڻ
 اوندان سوي، سني ساخالار. ۱۵ اوندان
 باشلانيشي بودور، ۱۶ چونكي
 حنفظتي قازان، ۱۷ چونكي
 بوتون قازانديقلاريندا فهم قازان. ۱۸
 حنفظته دير ور، ۱۹ چونكي
 سني اوجالدار. ۲۰ چونكي شرارت
 اگرونو قوجاقلانسان، ۲۱ چونكي
 سني شرفه چاتديرار. ۲۲ امان صالح
 چلنگي قويار، ۲۳ امان
 عزت تاجيني سنه ورر. ۲۴ امانت،
 اوغوم، ۲۵ امان
 سوزلرئمي قبول ات، ۲۶ امان
 عومرونون ائل لري چوخالار. ۲۷ من سنه
 حنفظت يولوندا تعلم ورمشم. ۲۸ امان
 سني دوز يوللاردا هئدايت اتمشم. ۲۹ امان
 ۳۰ گزنده يولونو بئر شي كسمز،
 قاپان زامان دا سوروشمسن. ۳۱ وردئيم
 تربئيه ني برک توت، ۳۲ امان
 اونو بورانخما. ۳۳ امان
 اونو ساخال، چونكي سنن حياتيندير. ۳۴ امان
 ۳۵ پئس آداملارين يولونا كترمه،
 ۳۶ امان
 ۳۷ امان
 ۳۸ امان
 ۳۹ امان
 ۴۰ امان
 ۴۱ امان
 ۴۲ امان
 ۴۳ امان
 ۴۴ امان
 ۴۵ امان
 ۴۶ امان
 ۴۷ امان
 ۴۸ امان
 ۴۹ امان
 ۵۰ امان

چونكي حيات چشمه سي اودور. ۲۴ آيري
دانشان آغيزي اوزوندن آت،

آزميش دوداقلاري اوزوندن
اوزاقلاشدير. ۲۵ قوي گوزلرن
ايره لئي به باخسين،

كتر پيكلرن دوه دوز قاباغينا دئكلسن.
۲۶ آياغيني قويدوغون طرثقي ياخشيني
آراشدير،

بوتون يوللارين برقرار اولار. ۲۷ نه صاغا
دؤن، نه سولا.
آياغيني پئسلئكدن چك.

عفتستز آرواددان اوزاق دورماق ۱

اوغولوم، حئكمتمه دئقت ات.
۵ فراستمه قولاق آس، ۲ اوندا
دوشونجه ني حنفظ ادرسن،

دوداقلارين معرفتي ساخلار. ۳ چونكي
عفتستز آروادين دوداقلاري بال
داميزديرير،

دئي شئرن، ياغدان يومشاقدير؛ ۴ آما
عاقبتي يوشان اوتو كئي آجي دير،
اكي آغيزي قيلينج كئي ائتدئر. ۵ اونون
آياقلاري اولومه انئر،

قدملري اولولر دئيارينا آبارير. ۶ حيات
طرثقني آراشديرمير،

يوللاري دولاشيقدير، اوزو ده بئلمئر.
۷ ائدي، اي اوغوللار، منه قولاق
آسين،

آغيزيدان چيخان سوزلردن دؤئمئي.
۸ بله آرواددان اوزاق اول.

اونون اوتئن قايسينا ياخينلاشما. ۹ يوخسا
شرفئي اوزگه لره،

عؤمور ائللرئي قدار آداما ورسن.
۱۰ يادلار سنن ماليدان وارلي
اولارلار،

قازانجين اوزگه نئن اوتنه گدر.
۱۱ عؤمرونون آخيري چاتاندا،

جانيندا طاقت قالماياندا، ۱۲ ناله ادئب
دئيرسن:

نجه تربيه دن نئفرت ائدم!
نجه اوره يئم تادئي اله سالدي! ۱۳ نه
موعئللمرئمن سسئي اشئئدم،

نه ده مني اويره دنلرن سوزلرئنه قولاق
آسديم. ۱۴ خالق آراسيندا، جاماعات
گوزونده آز قالدي كي،

سفه لئيشنن چوخلوغوندان آزار.

آرتيق نصيحتلر ۱

اوغلوم، اگر قونشون اوچون
ضامن اولوبسان،

اگر ياد بئر آدام اوچون آل ورئبسن،
۱۲ اگر اؤز آغز ينين سؤزلري ائله تله يه
دوشوبسن،

اگر آغز يندان چيخان سؤزلرله
توتولوبسان، ۳ اوندان، اوغلوم، بونو
ات و اؤزونو قورتار،

چونكي قونشونون ائنه دوشوبسن:

گت، اؤزونو آچالت، قونشونا يالوار.
۴ گؤزلرئنه يوخو گئرمه سنن
كئريشكلىرن يوخودان قاماشماسين.
۵ اؤزونو اوچو ائندن جيران
كئمي،

قوشباز ائندن قوش كئمي قورتار.
۶ قاريشقانين يانينا گت، اي تنبل!

اونون يوللارينا دئقت ات، حئكت آل.
۷ باشي اوسته نه ارباب وار،

كامئل موصئبته دوچار اولوم. ۱۵ اؤز سو
آنبار يندان،

۱۶ ئيه سنن بولاقلارين كوچه لره،
سو آرخلارين ميدانلارا آخسين؟ ۱۷ قوي

اونلار آنجاق سنن اولسون،
يادلارا پايلاما! ۱۸ قوي سنن چشمه ن
بركلي اولسون،

جاوانليغينين آروادي ائله خوشبخت ياشا.
۱۹ او سوئملي مارالين دير، گؤزل
جيرانين دير،

قوي همئشه اونون دؤشلي سني
دويورسون،

همئشه اونون سوگئسي ائله مست اول.
۲۰ اوغلوم، نئيه عئقتسنز آروادين
مستي اولاسان؟

نئيه ياد بئر آروادي قوينونا آلسان؟
۲۱ چونكي ائنسانين يوللاري ربئن
گؤزونون قاباغيندا دير،

رب اونون بوتون طرفلرئني محك وورور.
۲۲ پئس آدامي اله اؤز پئسليئي توتار،
گوناهينين كمندئنه توتولار.

۲۳ تربئيه سئزليئي اوزوندن اولر،

نه ناظر، نه ده حوكمدار. ۸ اما گڼه
 ده اوز چوره يئنن احتياطيني يابدا
 گورور،
 بچن واختي يئيه جيئي بيغير. ۹ نه واختا
 كمي ياتا جاقسان، اي تنبل؟
 نه واخت يوخوندان اويانا جاقسان؟
 ۱۰ بتر آزيات، بتر آزيوخولا،
 بتر آز الي ال اوسته قويوب اوزان،
 ۱۱ گور يوخسولوق نجه حرامي
 كمي،
 احتياج نجه سئلا حلاميش بتر آدام
 كمي
 سنه هوجوم چكر. ۱۲ ياراماز آدام، شر
 آدام،
 ايري دانيشان بتر آغيزلا گور. ۱۳ گوزلري
 ائله گوز وورار،
 آياقلاري ائله اشاره ادر،
 بارماقلاري ائله گورسه در.
 ۱۴ ترسه لك اونون اوره يئنده در،
 دائم شر قورار، داعوا سالار. ۱۵ اونا
 گوره ده، بلا قئتلدن باشينا گلر،
 بتر دن سينار،
 بو امر چيراق دير،
 بو تعلم الشيقدير،
 اونا علاج اولماز. ۱۶ ربئن زهله سي آلي
 شيدن گدر،
 بلي، يدي شي وار كي، جاني اونلاردان
 ائكراه ادر: ۱۷ تكبورله باخان
 گوزلر،
 يالان دانيشان دئل،
 ناحاق قاني توكن ال لر، ۱۸ قرضله
 دوشونن اورك،
 پئس ائشدر دالينجا قاچان آياقلار،
 ۱۹ آغز يندان آنجاق يالان چيخان
 يالانچي شاهند،
 قارداشلار آراسينا نئفاق سالان آدام.
 زئنا حاقيندا ائخطار ۲۰ اوغلوم،
 اتانين امرئه عمل ات،
 آنانين وردئي تعلمي بورانما. ۲۱ اونلاري
 دائم اوره يئنن باشينا باغلا،
 اونلاري بوينونا تاخ. ۲۲ گورديئن زامان،
 اونلار سنه يول گورسه در،
 ياتان زامان سني حنفظ ادر،
 اويانان زامان سنئله دانيشار. ۲۳ چونكي
 بو امر چيراق دير،
 بو تعلم الشيقدير،

انسانى ائصلاح ادن مذمتلر حيات
يولودور كي، ۲۴ سني پئس
آرواددان،
زئناكار آروادين يوشاق دئلتندن
ساخلار. ۲۵ قويمما اوره يئن اونون
گؤزل ئيئنه چككسئن؛

قويما سني كئپككيري ائله ياخالاسين.
۲۶ چونكي زائيه بئر آرواد،
آخيردا سني گئرده بئر چؤره يه بله
مؤحتاج سالار،
آرلي بئر آرواد ائناسين قئيمتلي جاني
دالينجادير. ۲۷ مگر اولار كي، كئشي
اودو قوينوندا گؤتورسون

و پالتاري يانماسين؟! ۲۸ مگر اولار كي،
بئر كئشي كؤز كؤمور اوستونده
گزسئن،

آما آياقلاري قوورولماسين؟
۲۹ قونشوسونون آروادي ائله
ياخينليق ادن آدامين دا حالي
بله دئر؛

او آروادا توخونان كئشي جزاسيز قالماز.
۳۰ قارينيني دويورماق اوچون آج
اوغروا گر اوغورلاسا،

كئمسه اونو قيناماز. ۳۱ لاكئن توتولسا،
يئدي قات عوض ورملي دئر؛
بوتون او-اشئيئي ورملي دئر. ۳۲ آرلي
بئر آروادلا زئنا ادن كئشي
عاغليسيزدير.

بونو ادن آدام، اوژونو محو ادئر.
۳۳ يارالاييب نجالت آلتيندا آرئير
بو روسوايچيلىق هچ واخت سئئتمز.
۳۴ چونكي قيرت آري قزبلندئر،
اونون اوچون ده، ائنتئقام گونونده
يوشالماز. ۳۵ هچ بئر عوض قبول اتمز،
روشوتئني نه قدر آرتيراسان، راضي
اولماز.

عئفتسئز آروادين حئيلاه سي ۱

اوغلوم، سؤزلرئمي ساخلا،
۱ وردئيم امرلري يانيندا انبار ات.
۲ امرلرئمي ساخلا كي، ياشاياسان.
سنه وردئيم تئلئمي گؤزونون توخومو
كئمي ساخلا. ۳ اونلاري بارماغينا
تاخ،

اونلاري اوره يئئن لؤوحه سئنه ياز.
۴ حكئمه ده: "سن منئم باجيمسان."

حياسيز اوزله اونا ددي: ۱۴ "باريش
قوربانلاريمي كسمه يه بورجلو ائدم،
بو گون نذرلرئمي يرئنه يتئرئمشم.
۱۵ اونون اوچون ده، سنئله
گوروشمه يه چيخديم.

سني چوخ آختارديم و تاپميشام.
۱۶ ياتاغيما مئصئر گگانيدان توخونان
الوان اوز چكئمشم. ۱۷ يورغان-دوشه يئي
مورله،

عؤد آغاجي و دارچينلا عطئرله مئشم.
۱۸ گل، سحره كئمي دويونجا عشق
ادك،

قوي سوكئدن كف آپاراق. ۱۹ چونكي
أرئم اوده ديئل،

اوزون بئر سفره گدئب. ۲۰ پول
كئسه سنئي گؤتوروب،

آيين بدئرئمئش واختي اوه گله جك."
۲۱ چوخلويومشاق سؤزلري ائله اونو
توولادي،

شئرئن دئله توتوب يولدان چيخارتيدي.
۲۲ اوغلان بئردن اونون دالينجا
گندي؛

كسئله يه گدن بئر اؤكوز كئمي،

آنلاغي اوزونه لاپ ياخين قوحوم كئمي
نظرده توت كي، ۵ سني عئفتسئر
آرواددان،

يومشاق سؤزلري ائله آلداتان زئناكار
آرواددان حئفظ اتسن. ۶ اوئمن
پنجره سنئدن،

چرچئوه نئ ائچئندن باخديم. ۷ ساده
آداملار آراسيندا، جاوانلار
آراسيندا،

عاغيلسيز بئر اوغلان گوردوم؛
۸ كوچه دن، او آروادين اوئئن
تئئندن كئيب،

اونون اوئئن يولوندان گدئدي؛ ۹ آلا
قارانليقتا، گون باتاندا،

گجه دوشنده، هاوا قارالاندا، ۱۰ اورادا
بئر آرادا، حئيله لي اوركله،

زانئيه پالتاريندا اونونلا گوروشمه يه
گلدي. ۱۱ او هاي-كويچودور،
بي حيادير،

اونون آياقلاري اوده قالماز. ۱۲ گاه
اشئكده، گاه داميدانلاردا،
هر تئئن باشيندا كئمن چكر. ۱۳ بلجه او

اوغلاني توتوب اوپدو؛

طریققرئڻ بئرشدئي يرده دورور.
 ۳ دروازالارين يانيندا، شهرڻ
 قاباغيندا،

قاپلارين گئرش يرئنده سسله نئ:
 ۴ سئزي چاغيرام، اي ائسانلار،
 سسم ائسان اوغوللاريني خئطاب ادئ.
 ۵ سئز، اي ساده لر، شوعور آين؛

سئز، اي آخاقلار، عاغيل اؤيره نئ.
 ۶ قولاق آسين،
 چونكي اعلا شيلردن دانيشارام،

دوداقلاريمدان دوز شيلر چيخار.
 ۷ آغزيم حقتي دئير؛

دوداقلاريم شردن اؤيره نئ. ۸ آغزيمدان
 آنجاق صالحلئك سؤزلري چيخير،
 سؤزلرم مكرلي ديئل، ترسه ديئل.
 ۹ آنلاقلي اولانا اونلارين هاميسي
 آيدن دير،

معرفت تاپانلارا دوزدور. ۱۰ گوموش

يوخ، تربئيه مي قبول ادئن،
 سچمه قيزيلدان آرتيق معرفتي آين.
 ۱۱ چونكي حئكت ياقوتلاردان
 ياخشى دير،

كئنده سالينان بئر مارال كئمي كي،
 ۲۳ بئر اوخ جئيه رئي دشستن،
 تله طرفئنه تله سن بئر قوش كئمي،

بئله ردي كي، بو اوخ اونون جانيني
 آلاجاق. ۲۴ اونا گؤره ده،
 اوغوللاريم، ائدي منه قولاق
 آسين.

آغزيمدان چيخان سؤزلره دئقت ادئن.
 ۲۵ قويما اوره يئن او آروادين يوللارينا
 دؤنسون.

اونون يولونا دؤنمه. ۲۶ چونكي او چوخ
 كئشئلري هلاكا آپاريب،

اونون التنده اؤلن آداملارين سايي
 چوخدور. ۲۷ اونون اوي اولولر
 دئيارينين يولودور.
 اولوم اوتاقلارينا ائنه.

حئكتن نئطقي ۱

مگر حئكت چاغيرمير؟
 مگر فراست سسئي اوجالتمير؟
 ۲ يولون قيراغيندا اولان اوجايرلرده،

اونلارين خزئنه لرئني دولدوروم. ۲۲ رب
 يولونون باشلانيشيندا،
 قديم انشلائئن اولئنده مني ياراتدي
 . ۲۳ ازلدن، او باشلانيشدان،
 دونيانين اولئندن قاباق من برقرار
 اولوشام. ۲۴ درئتلر يوخ ائكن،
 سويوبول اولان چشمه لر حله يوخ ائكن،
 من دوغولدوم؛ ۲۵ داغلارين
 قورولوشوندا قاباق،
 تپه لردن قاباق من دوغولدوم. ۲۶ او
 زامان كي، يري، يا چؤللري،
 يا دا دونيانين ائلك تورپاغيني
 ياراتماميشدي. ۲۷ گؤيلري برقرار
 ادن زامان اورادا ائدم،
 او زامان كي، درئلك اوزونه بئر
 دائره چكدي. ۲۸ او زامان كي،
 بولودلاري يوخاريدا قوردو،
 او زامان كي، درئلائئن چشمه لرئني
 باغلادي. ۲۹ او زامان كي، دهنزه
 حد تعين اتدي،
 اله كي، سولار اونون امرئندن
 كچمه سنئلو.

جانين آسته دئي هچ بئر شي اونايي ديئل.
 ۱۲ من، حئكمتم، شعورلا مسكن
 سالميشام،
 معرفتي، دوشونجه ني تاپميشام. ۱۳ ربدن
 قورخماق، پئسلئكدن نتفرت اتمكدر؛
 قوروردان، تكبوردن، پئس يولدان،
 ترسه دانيشان آغيزدان من نتفرت ادترم.
 ۱۴ نصيحت و شعور منئمدتر؛
 آتلاق منم، قووتم وار. ۱۵ منم واسطمله
 پادشاهلار حؤكمرانليق ادئرلر،
 حؤكمدارلار عدالتله امر ادئرلر. ۱۶ منم
 واسطمله ريسلر و آغالار،
 بوتون صالح حاكملر حؤكم ادئرلر. ۱۷ مني
 سونلري سوئرم،
 مني جهده آختارانلار مني تاپير.
 ۱۸ ثروت و عزت،
 داوام گئئن مال-دئولت و صالحلك
 منم يانمداير؛ ۱۹ منم ثرم
 قيزيلدان، بلي، خالص قيزيلدان،
 محصولوم دا بچمه گوموشدن ياخشي دير.
 ۲۰ صالحلك طرئقئنده،
 عدالت يوللارينين اورتاسيندا گرترم كي،
 ۲۱ مني سونلره وارليلق باغيشلايم،

حکمتن يولو ۱

۹ حکمت اوز اوئني تىكئب،
 يدي سوتونونو يونوب. ۲ اتئني
 كسئب، شراييني حاضيرلاييب،
 سوفره سئني ده سالييدير. ۳ كئزلرئني
 گؤنده ربئب،
 شهرئن اوجا يرلرئندن چاغيتديريز:
 ۴ "ساده اولان هر كس، قوي
 بورايا دؤنسون."
 آغيلسيوز اولانا دا ديئر: ۵ "گل چؤره بئمن
 يه،
 حاضيرلا ديغيم شرايدان انچ. ۶ ساده لئئيني
 بوراخ و ياشا،
 آنلاق يولوندا گت. ۷ رئشخند ادن آدامي
 تادئب ادن، اؤزونو روسوايچيليغا
 سالار،
 شر آدامي دانلايان اؤزونو نجالت گتئر.
 ۸ رئشخند ادن آدامي دانلاما، يوخسا
 سندن تئفرت ادر.
 حئكمتلي آدامي دانلا، سني سور.
 ۹ حئكمتلي آداما نصحت ور، داها
 حئكمت آلا جاقدير.

او زامان كي، يرئن بوئؤوره لرئني
 نئشانلاندي. ۳۰ او زامان اونون
 يانيندا معمار ائدم،
 هر گون اونون شادليغي ائدم.
 همئشه اونون حوضوروندا سوئئردئم؛
 ۳۱ بوتون دونياسيندا سوئئردئم،
 شادليغيم انئسان اوغوللاري ائله ائدي.
 ۳۲ اونا گؤره ده، اوغوللاريم،
 ائدي منه قولاق آسين،
 چونكي منم يوللاريمي توتانلار بختوردئرلر.
 ۳۳ وردئيم تربئيه ني اشئدن و
 حئكمت آلين،
 اونو رد اتمه يئن. ۳۴ خوش او آدامين
 حالينا كي، منه قولاق آسير،
 منم دروازالاريمدا هر گون اوياق
 دورور،
 قاپلاريمين سوتونلاري يانيندا گؤزله يئر.
 ۳۵ چونكي مني تاپان حياتي تاپير،
 ربئن ريبضاسيني قازانير؛ ۳۶ لاكئن
 مني الدن ورن آدام، اؤز جانيني
 كورلايير؛
 بوتون مندن تئفرت ادنلر اولومو سوئرلر."

صالح بئر آداما اؤيرت، علمي داها
آرتاجاق. ۱۰ رېدن قورخماق

گئزلي ييئلن چؤره يئن آيري بئرلذتي وار.
۱۸ لاكئن بئلمز كي، اورادا اولولر
وار،

حئكمتئن باشلانيشي دير،
موقدس اولاني تانماق آنلاق دير.
۱۱ چونكي گونلرئن منئم واسطمله
چوخالاجاق،

قوناقلاري اولولر دئيارينين دئبئنده دئر.

سوليمانين مثل لري ۱

و عؤمرونه ائل لر آرتاجاق. ۱۱۲ اگر
حئكمت آلسان، اوزون اوچون
آلارسان.

سوليمانين مثل لري:

حئكمتلي اوغول آتاسيني
سوئندئر،

اگر رئشخند اده سن، ضررئي آنجاق
اوزون چكرسن."

لاكئن آخماق اوغول آناسينا درددئر.

۲ شر يوللا ييغيلان خزئنه نئن فايداسي
يوخدور،

آخماقليغين يولو ۱۳ آخماق
آرواد هاي-كويلودور،

لاكئن صالحلئك ائنساني اولومدن
قورتارار. ۳ رب صالح ائنساني آج
قويماز،

جاهئلدئر، هچ شي بئلمز. ۱۴ اؤئنن قاپيسي
يانيندا اوتورار،

آما پئس آداملارين آرزولارين رددئر.

۴ تنبل ال له ائشله ين يوخسول اولار،

كئتل اوسته شهرئن اوجا يرلرئنده ايله شر
كي، ۱۵ يولدان كچنلري،

آما چاليشقان آدامين الي اونا ثروت

قازانار. ۵ عاغيلي اوغول يايدا بئچيني
ييغار،

طرتقعلري دوز اولانلاري چاغيرسين:
۱۶ "ساده اولان هر كس، قوي
بورايا دؤنسون."

بئچئن واختي ياتان اوغول نجالت گئئر.

۶ صالح ائنسانين باشيندان بركت
ياغار،

عاغيليسيز اولانا دا دئر:
۱۷ "اوغورلانميش سو شرئندئر،

لاکتن سفهن آغزي اونو پيخيلماغا
ياخينلاشديرار. ۱۵ مال-دؤولت

وارلي آدامين قالالي شهري دئر،

آما يوخسوللوق كاسيب آدامي پيخار.

۱۶ صالح آدامين پاداشي حياتدير،

لاکتن شر آدامين قازانجي گوناهدير.

۱۷ تربئيه ني قبول ادن آدام حيات

طرتقشندهدئر،

آما تآدئي بوراخان آدام يولونو آزار.

۱۸ نئفرتي گئزله دن آدامين يالانچي

دوداقلاري وار،

بؤهتاني يايان آدام آخماق دير. ۱۹ سؤزلرن

چوخلوغوندا خاطا اسكئك اولماز،

دئلئئنن قاباغيني آلان آدام عاغيلي دير.

۲۰ صالح آدامين دئلي بچمه

گوموشدور،

شر آدامين اوره يئنن ديري آزدير.

۲۱ صالح ائنسانين دوداقلاري چوخ

آداملاري دويورار،

آما سفه لر عاغيلسيزليقدان اولر لر. ۲۲ ربئن

بركتي ائنسانا ثروت گئئر،

اونونلا قوصه آرتيرماز. ۲۳ شر آتش

گورمك آخماق آداما كفدئر،

شر آدامين دئلي زورايكليغي اؤرتوب
گئزله در. ۷ صالح ائنساندان قالان

يادئگار بركتدئر،

لاکتن شر آدامين آدي چورويه جك.

۸ اوره يي حئكمتلي اولان آدام

امرلري قبول ادر،

آما سفه-سفه دانيشان آدام پيخيلار.

۹ كاماللا گرن آدام امن-آمانليقددا

گر،

لاکتن يوللاريندا آيري اولان آدام اوزه

چيخار. ۱۰ گؤز ووران آدام باشينا

بلا آچار،

سفه-سفه دانيشان آدام پيخيلار. ۱۱ صالح

ائنسانين آغزي حيات بولاغعي دير،

آما شر آدامين دئلي زورايكليغي اؤرتوب

گئزله در. ۱۲ نئفرت داعوالار

قالديرار،

لاکتن محبت بوتون خاपालاري اؤرتور.

۱۳ فهم آدامين دوداقلاريندا

حئكمت تاپيلار،

آما دينك عاغيلسيز آدامين كوره يي

اوچوندور. ۱۴ حئكمتلي آداملار

معرفت پيغار،

- ۲۴ شر آدامین قورخدوغو اونون اؤز باشینا گلر،
 ۲۵ فیرلانان ییل اسئب گلنده، شر آدامی سوپوروب آپارار،
 ۲۶ سئرکه دئشلره، توستو گؤزلره نجه دئر،
 ۲۷ ربدن قورخماق عؤمور اوزادار،
 ۲۸ صالح ائنسانلارین گؤزله دئی شادلیقدیر،
 ۲۹ کامل ائنسانین پناهی ربتن یولودور،
 ۳۰ صالح آدام اصلا ترپنمز،
 ۳۱ صالح ائنسانین آغزی حکمتله چئچکلنه نر،
 ۳۲ صالح آدامین دوداقلاری راضی سالماغی باجارار،
 ۳۳ لاکئن شر آدامین آغزیندان ترسه سؤزلر چیخار.
 ۱ آلداتان تره زی ره مکروه دور،
 ۲ تکبور گلئنجه شرفسئرلئک ده گلر،
 ۳ دوز آداملارین کامل لئی اولارا یول گورسه در،
 ۴ قضب اونلاری هلاک ادر. ۴ قضب گونونده مال-دؤولتئن فایداسی یوخدور،
 ۵ کامل آدامین صالح لئی قورتارار. ۵ کامل آدامین صالح لئی اونون یولونو دوز ادر،
 ۶ دوز آداملارین صالح لئی اولاری قورتارار،

لاکتن نصیحت ورنلرنن چوخلوغو
 ختلاص گئئرر. ۱۵ یاد آداما ضامتن
 اولان بلایا دوشر،

آما ضامتنلئکدن زهله سبی گدن آدام دئنج
 یاشیایار. ۱۶ مهربان آرواد شرفدن،
 ظالم آداملار دا ثروتدن یاپیشار.
 ۱۷ صادق آدام اوزونه یاخشیلیق
 ادئر،

آما قدار آدام اوزونه ضرر وورور. ۱۸ شر
 آدام حئیله ائله پاداش قازانار،
 لاکتن صالحلئک توخومو اکن،
 حقیقتن، اونون عوضنی آلا.
 ۱۹ صالحلئکده داوام ادن آدام
 حیاتا،

پئسلئک دالینجا گدن آدام دا اوز
 اولومونه گدر. ۲۰ اورکلری ایری
 اولان آداملار ربّه مکروه دورلار،
 آما یوللاریندا کامل اولان ائنسانلار اونو
 خوشلانیدیرلار. ۲۱ دوغرودان دا
 پئس آدام جزاسیز قالماز،

لاکتن صالح ائنسانین نسلی ختلاص
 اولار. ۲۲ آغیلی اولمایان گوزل
 آرواد،

لاکتن خائتلر اوز هوسلرئتن واسطه سبی
 ائله توتولارلار. ۷ شر آدام اولنده،
 اومئدی آرادان گدر،

ظالم آدامین گوزله دئی ده محو اولار.
 ۸ صالح آدام دارلیقدان ختلاص
 اولار،

اونون یرئنه شر آدام دوشر. ۹ دنئسئر آدام
 آغزی ائله قونشوسونو محو ادر،

آما معرفت وسئله سبی ائله صالح آدام
 ختلاص اولار. ۱۰ دونیا صالح
 آداملارین مورادینا گنده، شهرشاد
 اولار،

شر آداملار هلاک اولاندا شادلیق
 هارایی چگئر. ۱۱ دوز آداملارین
 برکتی ائله شهر عئزتله نر،

آما شر آدامین آغزی اونو وئران قویار.
 ۱۲ عاغیسیز آدام قونشوسونو حقئر
 گورر،

آما فراستلی آدام دئنج دایانار. ۱۳ خبرچی
 آدام سئرلری آچیب ییار،

لاکتن اعتببارلی آدام سوزو گئزلی
 ساخلار. ۱۴ دوز مصلحت ورئلمه یین
 خالق بیخیلار،

بورنونا قيزيل حالقا تاخيليش دونگوزا
بنزر. ۲۳ صالحلرن آرزوسو آنجاق
ياخشيليق،

آما شر آداملارين پايي قصبده. ۲۴ آدام
وار كي، پايلايب آرتيق تاپار،
آدام دا وار كي، حاقيندان چوخ
ساخلار،

لاكن احتياجا دوشر. ۲۵ الي-آچيق
آدامين جاني كوكلر،
سوره نه، سو ورتلر. ۲۶ بوغداني آباردا
گزله دنه جاماعات لعنت ادر،

آما اونو ساتانين باشينا برکت ياغار.
۲۷ ياخشيليق دالينجا جهده گون
آدام ائلتفات آختارير،

آما پئسلئك دالينجا گون آدامين باشينا
پئسلئك گلر. ۲۸ ثروتنه توگول ادر
آدام ييخيلار،

لاكن صالح آداملار ياشيل يارپاق
كئمي گوئرلر. ۲۹ اوژ اوئي زحمته
سالان آدام، يلي مراث آلا،
سفه آدام اورهي حئكتليه قول اولار.
۳۰ صالح آدامين مئوه سي حيات
آغاجي دير،

جانلاري قازانان آدام دا حئكتلئدئر.
۳۱ اگر صالح آدام ير اوزونده عوض
آلير،

بس نه قدر آرتيق شر و گوناهاكار آدام!
۱ تربئيه ني سون معرفت
۱۲ سور،

آما تادئدن نئفرت ادرن عاغيلسيدير.
۲ ياخشي آدام ربئن ريزباسيني
قازانار،

آما شر قوران آدامي، او، محكوم ادر.
۳ ائسان شرارتله برقرار اولماز،
لاكن صالح آداملارين كوگو يرئدن
ترپه دئلمز. ۴ فضئلتي آرواد ارئشن
تاجي دير،

آما نجالت گئتن آرواد
اونون سوموكلرئشن چورويو كئمي دئر.
۵ صالح آداملارين فئكلرلي
عدالتدئر،

شر آداملارين مشورتلري حئيله دئر. ۶ شر
آداملارين سؤزلري اولوم اوچون
كئن قورار،

- آما دوز ائسانلارين آغيزي اونلاري
خئلاص ادر. ۷ شر آداملار يخيلىب
يوخ اولارلار،
- لاكئن صالح آداملارين اوي برقرار قالار.
۸ ائسان عاغيلي سؤزلرئنه گوره
تعرفله نر،
- آما اوره يي آيري اولان آدام حقارت
چكر. ۹ شوهرتسئز، لاکئن قول
صاحبي اولان آدام،
- اؤزونو بؤيودن، لاکئن چؤره يه مؤحتاج
آدامدان ياخشى دير. ۱۰ صالح آدام
حيوانلارينين احتياجينى بئلئر،
- لاکئن شر آدامين مرحمتئنده ده قدارليق
وار. ۱۱ تورپاغيندا چاليشيب اونو
بجرن آدام چؤرکله دويار،
- آما بوش شيلرئن دالينجا گدن آدام
عاغيلسيز دير. ۱۲ شر آدام پئسلرئن
شكارينا حسرت چكر،
- لاکئن صالح آداملارين كؤكو ثمره
ورر. ۱۳ پئس آدام دوداقلارينين
خاطاسي ائله تله يه دوشر،
- آما صالح آدام دارليقدان سلامات
چيخار. ۱۴ ائسان آغز ينين مئويه سي
ائله ياخشىليقدان دويار،
- الئرئئن نه ائدئكلري اونون اؤزونه قايدار.
۱۵ سفه آدامين يولو اؤز گؤزونده
دوز گؤرونور،
- لاکئن نصئحته قولاق آسان حئكمئتئر.
۱۶ سفه آدامين قضبي آن بلي اولار،
آما شعورلو آدام شرفسئزلئين اوستونو
اؤرتر. ۱۷ صداقتله دانیشان آدام
عدالتي اورتايا چيخاردار،
- آما يالانچي شاهئد حئيله ني. ۱۸ فئكئرسئز
دانیشان وار كي،
- سؤزلري قيلينج كئمي يارالايار،
لاکئن حئكمئتي آدامين دئلي شفا ورر.
۱۹ حقتئي دئين دوداق همئشه لئك
برقرار قالار،
- آما يالان دانیشان دئل آنجاق بئر
آن اوچوندور. ۲۰ شر قورانلارين
اوركلرئنده حئيله وار،
- نصئحت وئب صلحه چاغيران شادليق
تاپار. ۲۱ صالح آدام هچ بلایا دوشمز،

آما رٲشخند ادن مذمتي اشتمز. ۲ ائسان
آغزینین مٲیوه سی ائله یاخشیلیق یئر،
لاکئن خائن آدامین جانی قدارلیقدان
دویار. ۳ دئلئنن قاباغینی توتان

جانینی حٲفظ ادر،

آما آغزینی گن آچانین باشینا هلاکت
گلر. ۴ تنبل آرزولادیغینا چاتماز،

لاکئن چالیشقان آدامین جانی کؤکه لر.
۵ صالح آدام یالان سؤزدن نئفرت
ادر،

آما شر آدام نجالت وروسوایچیلیق گنٲر.
۶ یولو کامل اولانی، صالحلئک
حٲفظ ادر،

لاکئن گوناھکاری شریخار. ۷ آدام وار
کی، بئر شی یوخ ائکن،

اؤزونو وارلی گؤرسه دئر،

آدام دا وار کی، چوخ مال-دؤولتی وار
ائکن،

اؤزونو یوخسول گؤرسه دئر. ۸ آدامین
جانینین قان باھاسی اونون ثروتدئر.

آما یوخسول آدام هچ مذمتی اشتمز
۹ صالح آداملارین ائشیغی سؤندئر،

آما شر آداملار پئسلئکله دولارلار.
۲۲ یالان دانیشان دوداقلار ربّه
مکروه دور،

آما وفالی رفتار ادنلردن او، خوشلنار.
۲۳ شعورلو آدام معرفتئن اوستونو
اؤرت،

لاکئن آحاق آدامین اوره یی سفه لئیی
جار چکر. ۲۴ چالیشقان آدامین آلی
آغالیق ادر،

آما تنبل آدام قوللوغا ورئلر. ۲۵ اورکده
اولان نئگرا نچیلیق ائسانین بلئنی ایر،
لاکئن یاخشی سؤز اونو سؤندئر.
۲۶ صالح آدام قونشوسونا یول
گؤرسه در،

آما پئسلرن یوللاری اؤزلرنی آزدیرار.
۲۷ تنبلن ائنه شکار دوشسه ده،
اونو پئشمرز،

چالیشقانلیق ائسانین دیرلی مالی دیر.
۲۸ صالحلئک طرئقئنده حیات وار،
اویول لا گتمکده اولوم یوخدور.

۱ حٲکتلی اوغول آتاسینین
وردئی تربئیه یه قولاق

۱۳

آسار،

- لاکتن اعتبارلي لچي شفا ورر.
 ۱۸ تربئيه ني رد ادن، یوخسولاشيب
 شرفدن دوشر،
 اما تادئبه قولاق آسان عئزت تاپار.
 ۱۹ يرئنه يتئشن آرزو جانا شئرن
 گلر،
 لاکتن پئسلئکدن دؤنمک آخماقلارا
 مکروه دور. ۲۰ حئکمئلي آداملارلا
 گزن، حئکمئلي اولار،
 اما آخماقلارلا آياق اولان بدبختئيه
 دوشر. ۲۱ گوناھکار آداملاري
 پئسلئک قووار،
 اما صالح آداملارلا ياخشې بئر عوض
 ورتلر. ۲۲ ياخشې بئر آدام نوه لرئنه ده
 مئراث قويار،
 لاکتن گوناھکارين بيغديغي ثروت
 صالحه قالار. ۲۳ یوخسولارين اکئني
 بول محصول ورسه ده،
 عدالت اولمايان یرده بادا گلر.
 ۲۴ اوغلودان کوئته يي اسئرگين
 سانکي اوندان ثفرت ادر،
- لاکتن شر آداملارين چيراغي سؤزر.
 ۱۰ تکبوردن آنجاق داعوا چبخار،
 اما حئکمت نصحت آلان آداملادير.
 ۱۱ کلکله قازائيش مال-دؤولت
 آرادان گلر
 لاکتن زحمتله قازانان آدام مال-دؤولتئنه
 آرتيرار. ۱۲ یوبانان اومئد اوره يي
 ناخوشلادار،
 اما يرئنه يتئشن آرزو حيات آغاجي دير.
 ۱۳ نصحتته حقارتله باخان، اوزونو
 هلاک ادر،
 اما امره حؤرمت گؤرسدن عوضئني
 آلا. ۱۴ حئکمئلي آدامين تعلئمي
 حيات بولاغي دير،
 آدامي اولوم تله لرئندن دؤنده ورر.
 ۱۵ شوعورلو آدام لوظف قازانار،
 خائئن يولو چئتئندر. ۱۶ شوعورلو آدام
 بوتون انئني معرفتله گؤرر،
 اما آخماق اؤز سفه لئيشني هامې يا
 گؤرسه در. ۱۷ پئس قاصئد بلايا
 دوشر،

اوغونو سون اونا دتتله تربئيه ورر. ۲۵ صالح آدامين جاني دويونجاق يئر،

۱۴
تتكر،

آما شر آداملارين قارني آج قالار. ۱ حكتلي آرواد اوئي

آما سفه آرواد اونو اوژ اللري ائله بيچار. ۲ دوز يولدا گرن، ربدن قورخار،

لاكتن يوللاريندان آزان، اونا خور باخار. ۳ سفهن آغزينا تكبور دينكي وار،

آما حكتلي آداملارين دوداقلاري ۴ اوڭوز اونلاري حنفظ ادر. ۵ اولميان يرده آخور تمتاز اولار،

لاكتن محصولون بوللوغو اوڭوزون قووتندن گلتر. ۶ حقتي شاهند

يالان دمز، يالانچي شاهندن آغزينا چيخان هر شي يالاندير. ۷ رشنند ادن حكت

آختارار و اونو تاپماز، لاكتن فهيم آداما معرفت تاپماق

آسان دير. ۸ آحماق آدامين قاباغيندان چيخ گت،

چونكي اوندا معرفت دوداقلاري تاپمازسان. ۹ شعورلو آدام حكتي

ائله اوژ يولونو آتلايار، لاكتن آحماق سفه لئي ائله اوژ-اوژونو

آدادار. ۱۰ سفه لر گوناها رشنند ادرلر،

آما ائتتفات دوز آداملار آراسيندا دير. ۱۱ اورك اوژ دردني بئر،

اونون شادليغينا ياد بئر آدام شرثك اولماز. ۱۲ شر آداملارين اوي يره بيخيلار،

لاكتن دوز آداملارين يوردو چنچك آچار. ۱۳ يول وار كي، آدامين

قاباغينا دوز گورونور، آما آخيري اولومدور. ۱۴ گولر كن بله،

اورك قلي اولان بئر، شادليق بتنجه قوصه گنه گورونه بئر.

۱۵ اوره ينده آزان اوژ يوللاري ائله دويار،

لاكتن ياخشي آدام عمل لرئتن عوضني آلا. ۱۶ جاهئل آدام هر سوزه

ائنانار،

آما شعورلو آدام قدملرئنه دئقت
 ادر. ۱۶ حئكمتي آدام قورخار و
 پئسلئكدن دؤنر،
 آما بوش سؤزلر ائنساني احتياجا
 سالار. ۲۴ حئكمتي آداملارين تاجي
 اونلارين ثروئتدر،
 لاكئن آحماقلارين سفهئئي آنجاق
 سفهئلكدر. ۲۵ حئقي شاهد
 جانلاري قورتارار،
 آما يالانلار دئين حئييه ائشلهدر.
 ۲۶ ربدن قورخان تام آرخاييندير،
 اوولادلارينين بئر پناهي اولاجاق.
 ۲۷ ربدن قورخماق حيات
 بولاغيدير،
 آدامي اولوم تله لرئندن دؤندهرر.
 ۲۸ پادشاهين شووكتي خالقين
 چوخلوغوندادير،
 لاكئن مئئتئن اولماماسينا گؤره، حؤكمدار
 يره بيخيلار. ۲۹ گج قضيلنن آدامين
 بؤيوك فراستي وار،
 آما حؤوصله سئز آدام سفهئلك قالديرار.
 ۳۰ راحت اورك بدنن حياتيدير،
 آما شعورلو آدام قدملرئنه دئقت
 ادر. ۱۶ حئكمتي آدام قورخار و
 پئسلئكدن دؤنر،
 آحماق آدام احتياطسيز اولار و اوژونه
 بل باغلار. ۱۷ حؤوصله سئز سفه-
 سفه ائش گؤرر،
 حئييه گر آدامدان هامي نئفرت ادر.
 ۱۸ جاهئل آداملارين مئراثي
 سفهئلكدر،
 آما شعورلو آدامين باشينا معرفت تاجي
 قويولار. ۱۹ پئس آداملار ياخشئي
 آداملارين قاباغيندا،
 شر آداملار صالح آدامين قاپيسيندا تعظم
 ادرلر. ۲۰ يوخسول آدامدان قونشوسو
 دا نئفرت ادر،
 لاكئن وارلي آدامي سون چوخدور.
 ۲۱ قونشوسونو تحقئر ادن، گوناه
 ادر،
 خوش او آدامين حالينا كي، مظلوملارا
 سخاوت گؤرسه دئر. ۲۲ مگر شر
 قوران آداملار آزميزلار؟

پئسلري و ياخشيلاري نظره سالار.
 ۴ شفا ورن دئل حيات آغاجي دير،
 آما آيري دئل اورک قيرار. ۵ سفه آدام
 آتاسينين تربيه سئني اله سالار،
 تآدئي قبول دن شوعورلودور. ۶ صالح
 آدامين اوئنده بئويوک بئر خزئنه وار،
 آما شر آدامين گلئرنده عذاب وار.
 ۷ حئکمئلي لرئن دوداقلاري معرفت
 ييار،

لاکئن آحاق آدامين اورهي بله اده
 بئلنز. ۸ شر آداملارين قورباني ربّه
 مکروه دور،
 آما دوز آداملارين دوعاسيندان
 خوشلانار. ۹ شر آدامين يولو ربّه
 مکروه دور،

لاکئن صالحئک دالينجا گده ني سور.
 ۱۰ شئدئلي تنبه دوز يولو بوراخان
 اوچوندور،

تآدئيدن نئفرت ادهنه اوئوم گلر.
 ۱۱ اوئولر دئباري و هلاکت ربّه
 آشکاردير،

لاکئن حسد سوموکلري چورودر.
 ۳۱ کاسييا ظولم دن آدام، اونو
 ياراداني حقئر گوئر،
 آما اونا حؤرمت دن، مؤحتاج آداما
 سخاوت گوئسه در. ۳۲ شر آدام اوئر
 پئسلئي اوزوندن قووولار،
 صالح آدامين اوئومونده بله، پناهي وار.
 ۳۳ حئکمت فهئم اورکده اوئر
 راحت يووا قورار،

آما آحاق آداملارين قلبئنده اولانلار
 آشکارا چيخار. ۳۴ بئر مئئي
 صالحئک اوچالدار،
 لاکئن گونا هر خالق اوچون
 بي آيرچيلىق دير. ۳۵ پادشاه عاغيلي
 قولدان خوشلانار،

لاکئن قضبي نجات گئئرنه دوشر.
 ۱ يوشاق جاواب قضبي
 ياتيردار،

آما گدرلندرن سؤز حئدتي آرتيق
 آلولانديرار. ۲ حئکمئلي آداملارين
 دئل لري معرفتي تعرفلهير،
 آحاقلارين آغزي سفهئک آخيدار.
 ۳ ربئن گوئرلي هر يرده دئر،

- بس نه قدر چوخ ائنسان اوغوللارينين اوره يي! ۱۲ رٚشخند ادن اونو دانلا ياني سومز،
- ۲۰ حٚكمتلي اوغول اتاسيني سونددئر،
- لاكتن آحماق آدام آناسينا خور باخار. اورك اوزو خوش گوروندورر،
- ۲۱ عاغيليسيز آداما سفه لٚك شادليقدير،
- آما آنالغي اولان آدام دوز يولدا گزر. سينديرار. ۱۴ فهم آدامين اوره يي معرفت آختارار،
- ۲۲ مصلحتلتسز نئيٚت بوشا چيخار، معرفت آختارار،
- مصلحت ورنلرن چوخلونغوندان آش. آحماقلارين آغيزلاري سفه لٚكله بسله نر.
- باش توتار. ۲۳ ائنسانين شادليغي ۱۵ مظلوم آدامين بوتون گونلري پئسدئر،
- آغزينين جاويندان گلر، پئسدئر،
- واختيندا ديئلن سوز نه ياخشيني دير! آما اوره يي خوشلونغو داواملي ضيافتدئر.
- ۲۴ عاغيلي آدام اوچون حيات ربن قورخوسو ائله قازانيلان آز شي،
- طريقي اوزو-يوخاري طرفدئر كي، زحمتله ييغيلان بويوك خزته دن
- او، آشاغيدايكي اولولر دئياريندان ياخشيني دير. ۱۷ محبت اولان يرده بئر
- دونسون. ۲۵ رب تكبورلو آدامين آز سبزي،
- اوتيني ييخار،
- دول آروادين سرحدني برقرار ادر. نئفرت اولان يرئن بسلمئش اوگوزوندن
- ۲۶ پئس آداملارين فشكئرلري ربه قالديرار،
- مكروه دور،
- آما خوش سوزلر خالئصدئر. ۱۹ تنبل آدامين طريقي تئكانلي چپر
- ۲۷ طاماحكار آدام اوز اوتيني زحمتله كئمي دئر،
- سالار،

لاکتن روحلاري تفتش ادن ربدتر.
 ۳ انشليئي ربه بوراخ،
 فشکزلرن برقرار اولار. ۴ رب هر شي
 مقصدنه موافتق ياراديب،
 يلي، حتا شر آداملاري بلا گونو اوچون.
 ۵ اوره يئنده مغرور اولان آدام ربه
 مکروه دور،
 دوغرو دان دا جزاسيز قالماز. ۶ صالحلئک
 و وفا ائله فسادين اوستو اورتولر،
 ربدن قورخماقلا آدام پئسلئکدن دوتر.
 ۷ آدامين يوللاري ربئن خوشونا
 گلسه،
 دوشمنلري ده اونونلا باريشديرار.
 ۸ صالحلئکله قازانيلان آزي،
 حاقسيز يوللا اولان بول گلئردن
 ياخشى دير. ۹ ائنسان اوره يئنده
 اوزو اوچون يول قورار،
 لاکتن رب قدملري هئدايت
 ادر. ۱۰ ائلاهي قرار پادشاهين
 دوداقلارينداير،
 حوئم اتمکده اونون آغزي گرک سهو
 اتمه سن. ۱۱ دوغرو ترهزي و چکي
 ربئندتر،

روشوتدن نتفرت اده نئن عومرو اوزون
 اولار. ۲۸ صالح آدامين اوره يي
 جاواب ورمکدن قاباق دوشونر،
 اما شر آدامين آغز يندان پئسلئک توکولر.
 ۲۹ رب پئس آدامدان اوزاقدير،
 لاکتن صالح آداملارين دوغالاريني
 اشئدر. ۳۰ گوزلرن آيدينليغي اوره يي
 سوئندتر،
 خوش بر خبر سوموکلره پئي ورر.
 ۳۱ حياتين تادئبلري اشئدن،
 حکمتلي لر آراسيندا ساکن اولار.
 ۳۲ تربئيه ني رد ادن آدام اوز جانيني
 حقئر گورر،
 لاکتن تادئبه قولاق آسان فهم قازانار.
 ۳۳ ربدن قورخماق حکمتئن
 تربئيه سي دتر،
 حلئملئک شرفدن اول گلر.
 ۱ اوره يئن
 ائنسانينکي دير،
 اما دئلئن جاوايي ربدندتر. ۲ ائنسانين
 بوتون يوللاري اوز نظرئنده
 طاهر دتر،

۱۶

لاکتن اور کله محک ووران ربدئر.
۴ پئسلئک ادن شر دوداقلارا دتقت
ورر،

يالانچي آدام فتنه سالان دئله قولاق
آسار. ۵ يوخسول آداملاري رئشخند
ادن، اونو يارادانا خور باخار،

اؤزگه نئن بلاسينا سوتئن آدام جزاسيز
قالماز. ۶ نوله ياشلي لارين تاجي دير،
اوغوللارين عئزتي آتالاري دير. ۷ فضئلتلي
سؤز عاغيلسيز آداما ياراشماز،

نه قدر آرتيق يالان دانیشان دوداقلار
بئر آغايا! ۸ روشوت اونو وره نئن
گؤزونده قئيمتلي بئر داشدير،

نه طرفه دؤنسه، آئش باش توتار.
۹ خاطانين اوستونو اورتن آدام محبت
آختارير،

آما سؤز گزدئن، ياخين دوستلاري
بئر بئرئندن آييرير. ۱۰ آنلاغي اولان
آداما بئر ائراد،

آخماغا وورولان يوز دئنگ ضربه سئئن
آغريسيدان داها آرتيقدير. ۱۱ پئس
آدام آنجاق عوصيان آختارار،

سؤز گزدئن آدام دا ياخين دوستلاري
بئر بئرئندن آييرار. ۲۹ زور دئين آدام
اؤز قونشوسونو آلدادار،

اونو ياخشيني اولمايان بئر يولا چكر. ۳۰ نئيتي
حئيله لي اولان گؤز وورار،
دوداق بوزر، شر قورار. ۳۱ آغارميش
ساچلار شرف تاجي دير،

صالحئلك يولونون قازانچي دير. ۳۲ گج
قضبلمك ائگئد اولماقدان
ياخشيني دير،

نفسئنه حاكئم اولماق دا بئر شهري
آلماقدان ياخشيني دير. ۳۳ پوشك
آتكده آتيلار،

آما اونون هر حؤكؤر بدن گلر.
۱ باريشلا بئر تتكه قورو
چؤرك،

دئشمه ائله ضئيفت دولو اودن داها
ياخشيني دير. ۲ عاغيلي نوكر آدباتيران
اوغولون آغاسي اولار،

قارداشلار آراسيندا مئراث پايي آلا.
۳ پوتا گوموش اوچوندور و كوره
قيزيل اوچون،

اونون ضئدئته قدار قاصئد گؤنده رئلر. قونشوسونا ضامئن دورار.
 ۱۲ بالالاريني ائئرمنئش بئر آبي يا ۱۹ خاطا كارليغي سون داعواني
 راست گلئك، سور،
 سفاهته باتمئش آحماقلا راستلاشماقدان قاپيسيني اوجالدان هلاك آختارار.
 ياخشى دير. ۱۳ كم ياخشىليق ۲۰ آيري اوركلي خيئر گورمز،
 عوضئنه پئسلئك اتسه، ترسه دانئشان دئل ده بلايا دوشر.
 پئسلئك اونون اؤئندن آيريلهماز. ۲۱ آحماغين آتاسي قوصه يه آتا اولور،
 ۱۴ داعوانين باشلانئشي سويون عاغيليسيزين آتاسينين شادليغي ائتر. ۲۲ شاد
 بندئندن آچيلهاسينا بنزر، اورك ياخشى بئر درماندير،
 داعوا باشلانمئش موناقئشه ني ترك لاكئن سينيق بئر روح سوموكري
 ات. ۱۵ شر آدامي گوناھسيز قورودار. ۲۳ شر آدام قولتوغونون
 چيخارتماق، آلتئندان روشوت آلا ري،
 صالح آدامي محكوم اتمك، عدالتن يوللاريني پوزسون. ۲۴ حئكت،
 هر ائكئسي ده ربه مكروه دور. ۱۶ نه
 اوچون آحماق آدامين التئنه، آنلايان آدامين نظرئنده دئر،
 حئكتي ساتين آلاماق اوچون مال وار؟! آحماغين گؤزلي دونيانين او تاييني
 اونون كي، بونا عاغيلي يوخدور. ۱۷ بئر آختارار. ۲۵ آحماق اوغول آتاسينا
 دوست همئشه سور، قوصه،
 قارداش دارليق اوچون آنادان اولوب، اونو دوغان آناسينا آجيليق دير. ۲۶ صالح
 ۱۸ عاغيليسيز، آيري بئر آداملا ال بئر بئر آدامي تنبه اتمك ياخشى ديئل،
 اولار، نخبزاده لري ده دوزلوكلري اوچون
 دوئمك ياخشى ديئل. ۲۷ معرفتي
 اولان آز دانئشار،

قارنن لاپ درن يرلرئنه انز. ۹ انئشنده
لنگئین آدام،
حو ادن آداما قارداشدير. ۱۰ ربئن آدي
قووتلي بئر قالادير.

صالح آدام اونا قاجيب اورادا پناه توتار.
۱۱ واري آدامين مال-دؤولتي اونون
قالالي شهرئدر،

اؤز گومانيندا اونا پناه دوواري دير.
۱۲ اوره يئن تگبور و آجلدن اول گلر،
عئزئدن ده قاباق حلئمئلك.
۱۳ اشئمهدن قاباق جاواب ورمك

انئسان اوچون
سفهئلك و بي آبير چيليقدير. ۱۴ آدامين
روحو ناخوشلوعا دؤزر،
لاكن سينيق بئر روحا كم تاب
گئره بئر؟ ۱۵ فهئم اورك معرفت
قازانار،

حئكمتلي آداملارين قولايي معرفت
آختارار. ۱۶ انئسانين هديه سي اونايير
آچار،

اونو بؤيوك آداملارين حوزورونا گئئر.
۱۷ انئدئعاسيني اول دئين حاقلي
گؤرونر،

فراستلي آدامين دا آرام روحو وار. ۲۸ حتا
سفه بئر آدام دا ساكتت قالسا،
حئكمتلي حساب ادئر،
آغزيني يومسا، فهئم گؤرونر.

۱ اؤزونو هاميدان آيران،
اؤز ائسته يئني آختارار؛
هر شوعورلو يولا ضئد دورار. ۲ آحق
آدام فراستدن خوشلانماز،

اوره يئني اورتايا توكمكدن خوشلانا. ۳ شر
آدام گلئجه، حقارت ده گلر؛
نجالتله ده روسوايچيلىق گلر. ۴ آدامين

آغز يئني سؤزلري درن سولاردير؛
حئكمتئن بولاغي آخان چايدير. ۵ محكه ده
صالحى حاقسيز چيخارتماق اوچون،
پس آداما طرفدارلىق اتمك ياخشى
ديئل. ۶ آحقاين دئلي موناقتشهيه
گئرئشر،

آغزي دؤيولمه يي دعوت ادر. ۷ آحق
آدامين آغزي اونويخار،
دوداقلاري جانينا تله دئر. ۸ قيبتيچي

آدامين سؤزلري شئرئن تئكلر
كئمي دئر كي،

۱۹

۱ کامالا گرن یوخسول،
 ایري دانیشان آخماقدان
 یاخشي دیر. ۲ معرفتسئزلک ائسان
 اوچون یاخشي دیئل،
 آیاقلاری ائله تله سن آدام دا یولوندان
 چیخار. ۳ ائسانین سفه لیي اونون
 یولونو آلت-اوست ادر،
 اوره یی ربّه قیزار. ۴ مال-دؤولت
 دوستلاری آرتیرار،
 لاکن کاسیب آدامین دوستو اونو
 بوراخار. ۵ یالانچی شاهئد جزاسیز
 قالماز،
 یالانلار دئین آدام خئلاص اولماز.
 ۶ سخاوتلی آدامین ائلتفاتی قازانماغا
 چوخ آدام چالیشار،
 هدیه لر باغیشلایان آداما هر کس
 دوست اولار. ۷ یوخسول آداملارین
 بوتون قارداشلاری اوندان نفرت
 ادر،
 گؤر دوستلاری اوندان نه قدر چوخ
 اوزاقلالار!

اوزامانا جاق کی، قونشوسو گلر و اونون
 پاخیرینی آچار. ۱۸ پوشک آتماق
 داعوالاری یاتیردار،
 ساواشانلاری بئر بئرئندن آیرار.
 ۱۹ انجمنش بئر قارداشین اوره یئی
 اله گتئرمک،
 قالالی بئر شهردن داها چتئندئر،
 بله داعوالار قاپیسی، چفته لی قالا
 کئمی دئر. ۲۰ آدامین قارنی آغزینین
 میوه سئندن دویار،
 دوداقلارینین محصولوندان توخ اولار.
 ۲۱ اولوم و حیات دئئن الئنده دئر،
 اونو سونلر اونون باریندان یئیرلر.
 ۲۲ اوزونه آرواد تاپان یاخشي بئر
 شی تاپار،
 ربئن ریضاسینی قازانار. ۲۳ یوخسول آدام
 یالوارا-یالوارا دانیشار،
 لاکن وارلی آدام برک جاواب ورر.
 ۲۴ دوستلاری چوخ اولان آدام
 بلایا دوشر،
 آما دوست وار کی، قارداشدان داها
 یاخیندیر.

یالوارا-یالوارا دالارینجا گتسه ده،
 یاخینینا گلزلر. ۸ معرفت قازانان
 اوز جانینی سور؛
 فراست ساخلایان یاخشیلیق تاپار.
 ۹ یالانچی شاهند جزاسیز قالماز،
 یالان دئین آدام دا هلاک اولار.
 ۱۰ آتماغا دبدبدلی یاشاماق
 یاراشماز،
 قولون ریئسره آغلیق اتمه سی نه قدر
 آز یاراشاجاق! ۱۱ ائنسانین عاغیلی
 اونون حئتتئی گجکدئر،
 اوزگه نئن خاطاسینی نظره آلاماق اونو
 شرف گتئر. ۱۲ پادشاهین قضی
 شئر نعره سننه بنزر،
 لاکئن ریضاسی اوت اوستونه دوشن
 شحه بنزر. ۱۳ آحماق اوغول، آتاسینا
 بلا اولار،
 آروادین دیشمه لری دایانمادان دامان سو
 داماسی کئمی دئر. ۱۴ او و مال-
 دوولت آتالار مئرایی دیر،
 آما عاغیلی آرواد ربندئر. ۱۵ تنبل لئک
 ائنسانا درئن یوخو گتئر،
 آوارا آدام آجلیق چکر. ۱۶ امری یرئنه
 یئرن جانینی حنفظ ادر،
 لاکئن یوللارینین قیدئنه قالمایان آدام
 اؤلر. ۱۷ کاسیبا سخاوتلی اولان آدام
 ربه بورج ورئر،
 رب اونا عوضئی وره جکدئر. ۱۸ اومئد
 وار ائکن اوغلونا تربئیه ور،
 اولومونه باعث اولما. ۱۹ قضیده انفرط
 ادن آدام تنبه اولار؛
 اونو قورتاراسان بله، گئنه ده داوام ادر.
 ۲۰ نصئحته قولاق آس، تربئیه نی
 قبول ات،
 بونون نتجه سنئنده حئکمتلی اولارسان.
 ۲۱ آدامین اوره یئنده چوخ فئکئرلر
 اولار،
 لاکئن برقرار دوران ربئن نئیئی دئر.
 ۲۲ ائنسانین زئنئی اونون شفقتی دئر،
 یوخسول اولماق دا یالانچی اولماقدان
 یاخشی دیر. ۲۳ ربدن قورخماق
 ائنسانی حیاتا آپارار،
 او، توخ یاتار؛
 پئسلئک اونا یاخین گلز. ۲۴ تنبل آدام
 الثنی قبا باتیرار،

اونو قيزديران اوز جانيني اثئر. ۳ ديشمه دن گري چگمک انسانا عترتدر،

هر سفه داعوا باشلايا بئله. ۴ تنبل آدام پاييز واختي جوت سورمز،

اونا گوره ده بچئن واختي آختاريب بئر شي تاپماز. ۵ ائنسانين نيتليري درئن سولارا اوخشار،

فراستلي آدام اونو چكئب چيخاردار. ۶ ائنسانلارين چوخو اوزلرئئن صالح اولدوقلاريني جار چكر،

آما امنن آدامي كم تاپا بئله؟ ۷ صالح آدام اوز كاماليندا ياشييار،

اوغوللاري اوزوندن سورا نه بختوردئرلر! ۸ حوكم تختئنده اوتوران پادشاه،

بوتون پئسلئتي گوزلري ائله آييار. ۹ كم دئيه بئله: "اوره يئي تمزله مئشم،

گوناهيمدان سئلئمئشم؟" ۱۰ فرقلي چكي داشلاري و فرقلي اولچولر،

ائكئسي ده ربه مكروه دور. ۱۱ بئر اوغلان عمللري ائله،

لاكئن اونو آغزينا گري گتئرمه يي بله ائسته مز. ۲۵ رئشخند ادن آدامي دؤي، جاهئل آدام شعورلو اولار،

فهئم آدامي دانلا، معرفتي قازانار. ۲۶ آتاسيني سويان و آناسيني قووان آدام،

نجالت و روسوايچيلىق گتئن اوغولدور. ۲۷ اگر معرفت سوزلرئندن آزماغي ائسته يئرسن، اوغوم،

تربئيه ني ائتمه يي بوراخ. ۲۸ ديرسئر شاهئد عدالته رئشخند ادر،

شر آداملارين آغزي شر تيخار. ۲۹ رئشخند ادنلر اوچون موحاكئمه،

آنماقلارين كوره يي اوچون كوئك حاضيرلانار.

۱ شراب رئشخند ادندئر،

۲۰ كفلندئرن ائچكي هاي- كويلودور،

اونونلا مست اولان هچ كس حئكمت آلماز. ۲ پادشاهدان گلن دهشت

اصلان نعره سئنه بنزر،

قارانلیق واختی سؤنه جکدئر.
۲۱ واختیندان اول اله گلن مئراث،
آخیریندا برکلی اولماز. ۲۲ دمه: «پسلسئین

عوضئنی وره جیم»،

ربّی گؤزله و او، سنی ختلاص
ادر. ۲۳ فرقلی چکی داشلاری ربّه
مکروه دور،

آداتان تره زی یاخشی دیئل. ۲۴ کئشئین
قدملری ربدندئر،

بس نجه بئر آدام اؤز یولونو آنلایا بئلر؟
۲۵ ائنسانا تله دئر کی، بئر شی تعجئلله
وقف اتسئن،

سورا اتدیئی نذرلری دوشونسون.
۲۶ حئکمئلی بئر پادشاه شر
آداملاری سووورار،

دیئرمان داشینی اونلارین اوستوندن چکر.
۲۷ ائنسانین روحو ربّین چیراغی دیر،
قارنین لاپ درئن یرلرئنی تفتئش ادر.
۲۸ صالحلئک و وفا پادشاهی حئفظ
ادر،

تختئنی صالحلئکله ساخلار. ۲۹ جاوان
آداملارین عزّتی اونلارین
قووتلری دئر،

اتدیئی ائشرئن تمئز و صالح اولماغی ائله
اؤزونو تانیدار. ۱۲ اشئدن قولاق و
گؤرن گؤز،

ائکئسئنی ده رب یارادیب. ۱۳ یوخونو
سومه، یوخسا یوخسول اولارسان؛
گؤزلرئنی آچ، چؤرکله دو یارسان.
۱۴ ساتین آلان “دیر یوخدور”
دئیر،

آما آلیب گندن سوزا، اؤزونه نخر ادر.
۱۵ قیزیل وار، یاقوت دا چوخ وار،
آما معرفتلی دوداقلار دیرلی جواهر دئر.
۱۶ یاد آروادا ضامن اولاندان دا
گری آل،

اونو قریبلر اوچون گئروو ساخلا.
۱۷ کلکله اله گلن چورک شئرئن
اولار،

لاکئن سورا آدامین آغزی قوملا دولار.
۱۸ هر فئکئر مشورتله برقرار اولار،
موحاربه نی تدبئرله ات. ۱۹ سؤز گزدرئن
سئرلری آچیب یایار،

اونا گؤره ده، هرزه دانیشان آداملا
آشنالیق ائمه. ۲۰ آتاسینی، یا دا
آناسینی لعنت ادن آدامین چیراغی

چونکي عدالتي يرئنه يترمکدن بويون
قاچيرديرلار. ۸ خاڻايا باميش آدامين
يولو دولاشيقدير،

آما تمتاز آدامين انشي صالحدر. ۹ دامين
کونجونده اوتورماق،

داعواچي بئر آروادلا بويوک بئر اوده
ساکن اولماقدان داها ياخشيدير.
۱۰ پئس آدامين جاني پئسلئي
آرزولايار،

قوشوسو اونون گوزونده مرحمت تاپماز.
۱۱ ريشخندادن تنبه اولاندا، جاهئل
آدام حڪمت آلا،

لاکن حڪمتلي آداما عاغيل اويره دنده،
معرفت قازانار. ۱۲ صالح اننسان شر
آدامين اوئنه دئقت وور،

پئس آداملار پئسلئيه بيخيلارلار.
۱۳ قولاغيني كاسيب آدامين
فريادينا باغلايان آدام،

اوزوده باغيراندا جاواب آلاماز. ۱۴ گئزلي
ورئان هدئيه حئدتي،

قولتوقدان ورئان روشوت قضي ياتيردار.
۱۵ عدالتي يرئنه يترمک صالح آدام
اوچون شادليقدير،

قوجا آداملارين زنتي اونلارين آغارميش
ساچلاريدير. ۳۰ يارالايان ووروشلار
پئسلئي تمزلهير،

ضربه لر قارنين لاپ درئن يرلئنه انر.

۱ پادشاهين اوره يي ريش
۲۱ التنده در،

سو آرخلاري كمي اونو آسته دئي طرفه
دؤنده رر. ۲ اننسانين هر يولو اوز
نظرئنده دوغرو گوزورنر،

لاکن اوركلري تفتئش ادن ريدئر.
۳ صالحلك و عدالتي يرئنه يترمک،
ربه، قوربانان داها افضلدر. ۴ مغرور

بئر باخيش، تكبورلو بئر اورك،
شر آداملارين انشيغي و گوناھي دير.
۵ چاليشقان آدامين فئكلرلي فايدا
ورر،

تله سن هر آدام احتياجا دوشر. ۶ يالان
دانشان دئل له خزئنه بيغماق هاوايا
قانخان بوخاردير كي،

اولوم آختارانلار اونون دالينا دوشورلر.
۷ شر آداملارين قدارليغي اونلاري
سئلب آپاراجاق،

جانيني دارليقلاردان قورويار. ۲۴ مغرور
و تکبۆرلو آدام؛ اونون آدي “رئشخند
ادن” دئر.

او لاپ چوخ تکبۆرله رفتار ادر.
۲۵ تابلئن آرزوسو اونو اولدورر،
چونكي اللري ائشله مک ائسته مز. ۲۶ او،
بوتون گون طاماحلا آرزولايار،

آما صالح آدام ورر و اسئرگه مز. ۲۷ پئس
آداملارين قورباني مکروه دور؛
گۆر پئس نئيتله تقدئم آتسه، نه قدر
آرتيق! ۲۸ يالانچي شاهئد هلاک
اولار،

لاکئن قولاق آسان آدام دائم
دائيشاجاق. ۲۹ شر آدام، اوزونو
حياسيز گۆرسه در،

لاکئن صالح آدام يولونا دئقت ادر.
۳۰ ربئن ضدئشه نه حئکت وار،
نه فراست وار، نه ده مصلحت. ۳۱ آت
دؤيوش گونو اوچون حاضيرلانار،
آما خئلاص ربه دئر.

۱ ائنسانلار آراسيندا
ياخشني بئر آد آچماق،

۲۲

بؤيوک ثروتدن

آما شر قورانلارين باشينا هلاکت گلر.
۱۶ عاغيل يولوندان آزان آدام،

اولولر جاماعاتيندا ساکئن اولاجاق.
۱۷ کف سون آدام احتياجا دوشر؛
شراب و ياغلي يمه يي سون، هچ واخت
ثروت قازانماز. ۱۸ پئس آدام صالح
آدامين فئديه سي،

خائن آدام دا دوز آدامين عوضي اولار.
۱۹ چولرده ياشاماق،

داعواچي و قيزميش بئر اروادلا بئر
يرده ياشاماقدان داها ياخشني دير.
۲۰ حئکمتلي نئن اوئنده خزئنه وزيتون
ياغي وار،

لاکئن آخماق نه يي وارسا، پيئب-
قورتارار. ۲۱ صالحلئک و صداقت
دالينجا گدن،

حيات، صالحلئک و عزت تاپار.
۲۲ حئکمتلي بئر آدام ائگئلرئن
شهري اوستونه چيخار،

شهريئن اعتماد اتدئي قالاسيني يره بيخار.
۲۳ آغزيني، دئليني قورويان آدام

بلي، موباحتته و نجالتن ده آرخاصي
کستلر. ۱۱ اورک تمزليئني سون،
دوداقلاريندا فيض اولان،

پادشاهين دوستو اولار. ۱۲ ربئن گوزلري
معرفتي حنفظ ادر،

اما خائن آدامين سوزلرني بوشا
چيخاردار. ۱۳ تنبل آدام دئير:

“اششکده شئر گزئر،

کوجهلره چيخسام، مني پارچالار.”
۱۴ عفتستئر آروادين آغزي درئن
چالادير؛

رب کئمه قصبلسنه، اورايا دوشر.
۱۵ سفهلک اوغلانين اوره يئنده
باغلي دير،

اما تنبه آغاجي اونو اوندان اوزاقلاشديرار.
۱۶ وارلي اولماق اوچون کاسيبا ظولم
ادب

وارلي يا ورن آدام دا احتياجا دوشر.

واثلتتفات سومک، گوموش و قيزيلدان
داها ياخشيني دير. ۲ وارلي و يوخسول
بوندا بئردئرلر؛

هاميلارينني يارادان ربدئر. ۳ شوعورلو
آدام شري قاباقچادان گوزرو و اوزونو
گئزله در،

لاکئن جاهئل آداملار اثره لي گدئب
جزالانار. ۴ تواضوءعکارليغين و ربدن
قورنماغين نتجه سي

وارليليق، شرف و حياتدير. ۵ آيري اولان
آدامين يولوندا سئکانلار و تله لر وار؛
جانيني قورو يان اونلاردان اوزاق قالار.
۶ اوغلانا گده جيبي يولا گوره تعلم
ور،

حتا قوجالاندا دا اوندان دؤنمز. ۷ وارلي
آدام يوخسول آداملارا آغاليق ادر،
بورجلو آدام دا بورج وره نئن قولودور.
۸ حاقسيزليق اکن شر بئچر،

قضبتئن ديه نبي محو ادئلر. ۹ گوزو
دويموش آدام برکت تاپار،
چونکي چوره يئندن کاسيب آداما ورر.

۱۰ رئشخند ادن آدامي قوو، داعوا دا

قورتارار.

حکمتي آداملارين سوزلري

۱۷ قولاق آس و حکمتي

آداملارين سوزلرني اشئت،

اوره يئني منم معرفتئمه ور. ۱۸ چونكي

اونلاري اوز ائچئنده ساخلاياسان،

ياخشى اولار؛

اونلارين هاميسي ني دئئنه سال. ۱۹ بو

گون سنه خبر وردم كي،

توگولون ربه اولسون. ۲۰ مگر سنه

مشورتلر و معرفتئتن اوتوز سوزونو

يازاميشام كي، ۲۱ حقتت

سوزلرئتن دوغرولوغونو بئله سن،

سني گونده رنلره حقتتله جاواب

وره سن؟! ۲۲ كاسيب آدامي

كاسيب اولدوغو اوچون سوپما،

دروازادا اولان مظلوما دا ظولم اتمه.

۲۳ چونكي اونلارين داعواسيني رب

ادر،

اونلاري سويانلارين جانيني رب سويار.

۲۴ تز قزبلنن آداملا يولداش اولما،

حئدتي آداملا گلئش- گدئش اتمه.

۲۵ مبادا اونون طرئقئرئنه بلد

اولاسان،

و جانيني تله يه سالاسان. ۲۶ ال ورنلردن،

بورجلارا ضامن اولانلاردان اولما؛

۲۷ گئرو عوضئي ورمه يه بئر شين

اولماسا،

آليندان ياتاغي ني آپارارلار!

۲۸ آتالاريندان قالان قدئم سرحد

داشينين يرئي ديشمه. ۲۹ اشئنده

ماهر اولان آدامي گورورسن؟

تانيلمايان آداملارين قباغي ندا يوخ،

پادشاهلار قباغي ندا دوراجاق.

۱ بئر حؤكمدارلا يمك يمه يه

اوتوردوغون زامان،

۲۳

قباغي ندا اولانا ياخشى دئقت ات. ۲ اگر

اشتاهالي بئر آدامسان،

بوغازينا بيچاق قوي. ۳ اونون دادلي

يملكرئنه هوسلنمه،

چونكي آداتان خوركدر. ۴ ثروت

قازانماق اوچون اوژونو يورما؛

بو فئكردن دوش! ۵ گوژونو ثروته

دئكه سن، يوخ اولار،

جانيني اولولر دئياريندان قورتاريرسان.
 ۱۵ اوغلوم، اگر اورهين حڪمت
 آلسا،
 منم ده اورهيم سوئتر. ۱۶ دوداقلارين
 دوز دئين زامان،
 يلي، ائچم ده شادلاناچاق. ۱۷ اورهين
 گوناھكارلارا حسد آپارماسين،
 آنچاق ربئن قورخوسوندا ياشا. ۱۸ مادام
 كي، آخير-عاقبت وار،
 اومئشن كستلهيه جك. ۱۹ اشئت
 اوغلوم و حڪمت آل؛
 يولدا اورهيني دوزات. ۲۰ شرابلا كفلي
 اولانلارلا،
 يا دات قارينپاسي اولانلارلا قاتيشما؛
 ۲۱ چونكي كفئلر و قارينپالار
 يوخسولوغا دوشرلر،
 باش گئجلهسي آدامي جيرجينديرا
 گيئندئر. ۲۲ سني ووجودا گئترن
 آتانا قولاق آس،
 آانا قوجا اولدوغو زامان خور بانخما.
 ۲۳ حقتي آل و اونو ساتما؛

اؤزونه قانادلار دوزهلدئب،
 قارتال كئمي گؤيلره اوچار. ۶ خسئس
 آدامين خوره يئني يمه؛
 اونون دادلي يمكلرئنه ده هوسلنمه؛
 ۷ چونكي اوره يئنده هر شين
 حساييني ادر.
 سنه دئير: "يه، ائچ"،
 لا كئن اوره يي دئلي ائله بئر دئيل. ۸ يدئين
 تئكه ني قوساجاقسان،
 ددئين شئرن سؤزلر بادا گده جك.
 ۹ آحماق آدامين قولاغينا بئر شي
 دمه،
 چونكي سؤزلرئنده اولان عاغيلا حقارتله
 باخاجاق. ۱۰ قديمكي سرحد داشينين
 يرئني ديشمه،
 يتئلرئن زمئلرئنه ده گئرمه؛ ۱۱ چونكي
 اولانلار يئني قيومو قودرتلئدئر؛
 سنئله اولان موناقئشهيه، او، باخار.
 ۱۲ اوره يئني تربئيهيه،
 قولاقلار يئني معرفت سؤزلرئنه ور.
 ۱۳ تربئيه ني اوشاقدان كسمه،
 چونكي تربئيه آغاجي اونو اولدورمز.
 ۱۴ سن اونو آغاجلا وور كي،

قاریشدیریلهیش شرابین دالینجا
آختارانلارین، ۳۱ شرابین قیرمیزی
اولماسینا، قدحده پاریلداماسینا،

یومشاق آشاغی آخماسینا باخما. ۳۲ آخیردا
ائلان کئمی سانجار،

افعی کئمی زهرلیر. ۳۳ گۆزلرن قرئبه
شیلر گؤرر،

اورهین ترسه شیلر دانیشار. ۳۴ بلی، آچیق
دهنزده یاتان کئمی اولارسان،

حتّا گمی دئره یئئن باشیندا یاتان کئمی
اولارسان.

دئیرسن: ۳۵ "منی دؤیدولر، لاکن
آغری چکمه دئم،

منی ووردولار، لاکن آنلامادیم.
نه زامان اویانا جام کی، شرابی گئنه
آختاریم؟!"

۱ پئس آداملارا حسد
آپارما، ۲۴

اونلارا قوشولماق ائستمه. ۲ چونکی
اونلارین اورکلری ظولم دوشونر،

دئل لری قداریقدان دانیشار. ۳ او
حکمتله تئکلر،

حکمتی، تربئیه نی، و آنلاغی دا آل.
۲۴ صالح آدامین آتاسی کف
اده جک،

حکمتلی اوشاغی اولان دا سوئنه جکدئر.
۲۵ قوی آتان و آنان سوئسنن،

قوی سنی بو دونیا دا دوغان کف اتسن.
۲۶ اوغولوم، اوره یئنی منه ور،

قوی گۆزلرن یوللاریم باخسین.
۲۷ چونکی عفتسنز بئر آرواد درئن

بئر چالادیر،
تولایان آرواد دا دار قویودور.

۲۸ قولدور کئمی کمئن قورار،
ائسانلار آراسیندا خائلری آرتیرار.

۲۹ کئمدئر یاسلی؟
کئمدئر دردلی؟

داعوالار کئمن وار؟
شکایت کئمن وار؟

سببسنز یارالار کئمن وار؟
قیزارمیش گۆزلر کئمن وار؟

۳۰ شرابدان اؤتری اوزون مودت
اوتورانلارین،

فراستله برقرار اولار؛ ۴ اوتاقلاري معرفتله،
 جوربه جور ديري و خوش شيلره دولار.
 ۵ حڪمتلي كشي قودرتلئدر،
 ۶ چونكي مشورته موحارثه ادرسن،
 ۷ سفه اوچون
 ۸ شر قوران،
 ۹ سفهن پئس
 ۱۰ دارليق گونونده اگر طاقتدن
 ۱۱ اولومه
 ۱۲ اگر "بونو بئلمردئك"
 ۱۳ اوغوم، بال يه، چونكي
 ۱۴ بئل كي، حڪمت ده سنن
 ۱۵ اي شر
 ۱۶ چونكي
 ۱۷ دوشمنن بيخيلان زامان سوئمه،
 ۱۸ يوخسا ربّ اونو گؤزر
 ۱۹ پئسلئك ادنلردن اؤتري
 مگر انسانا عملنه گؤره جزا ورمز؟
 ياخشي دير،
 شاني بالينين شرئن داداي داماغيندا
 قالار؛ ۱۴ بئل كي، حڪمت ده سنن
 جانينا بله اولار،
 اگر اونو تاپپيسان، سنن اوچون آخير-
 عاقبتي وار،
 اومئدن كسئلمه يه جكدئر. ۱۵
 صالح آدامين مسكني اوچون
 گئزئمه؛
 اونون او-آوادانيني سوئما، ۱۶
 صالح آدام يدي دفه بيخيلسا بله، گئنه
 قانلار.
 لاكئن شر آدامي شر بيخاجاق.
 ۱۷ دوشمنن بيخيلان زامان سوئمه،
 اونون بيخيلاسينا گؤره اورهيش كف
 اتمه سنن. ۱۸ يوخسا ربّ اونو گؤزر
 و اوندان خوشلانماز،
 قضبئتي اونون اوستوندن گؤتورر.
 ۱۹ پئسلئك ادنلردن اؤتري
 قضبلنمه،
 اوركلري تفتئش ادن، مگر بونو گؤرمز؟
 سنن جانيني ساخالايان مگر بونو بئلمز؟

زېمي سال، سورا اوئني شك. ۲۸ سېبستر
قوشونون ضدته شاهدلك اتمه،
دوداقلارينلا توولاما. ۲۹ دمه: "منه
اندتتني من ده اونا اده جيم،

اونون عمل لرئئن عوضني وره جيم."
۳۰ تنبل آدامين زمئسئندن

و عاغيلسيز آدامين اوزوم باغيندان
كچدم؛ ۳۱ باخ، هر يانيني سكان
باسميش،

آلاق اوتلا دولوشدو؛

داس-دوواري ييخيليشدي. ۳۲ من اونو
گورن واخت، اونا دئقتله باخديم؛

اونا باخديم و عئبرت آديم: ۳۳ بئر آز
يات، بئر آز يوخولا،

استراحت اوچون بئر آز آلي، آل اوسته
قوي؛ ۳۴ او زامان يوخسولوق سنه

اوغرو كئمي،

احتياج سنه سئلاحي آدام كئمي
هوجوم اده جك.

سوليمانين مثل لرئئن ائكتنجي قئسمتي ۱

بولار دا سوليمانين
۲۵ مثلري دئر كي، يهودا

شر آداملارا حسد آپارما؛ ۲۰ چونكي
پئس آداما آخير-عاقبت اولمايا جاق؛
شر آداملارين چيراغي سؤنه جك.
۲۱ اوغلوم، ربدن و پادشاهدان
قورخ؛

خيانتكارلارلا گلئش-گدئش اتمه؛
۲۲ چونكي اونلارين بلاسي قئئلدن

گلر،

هر ائكئسئئن وره جيي جزاني كئم بئئر؟!

حكمتلي آداملارين باشقا سؤزلري

۲۳ بولار دا حكمتئئن سؤزلري دئر:

موحاكئمه ده طرفدارليق اتمك ياخشى
ديئل. ۲۴ شر آداما "سن صالح
آدامسان" دئينه،

خالقلار لعنت ادرلر و مثلئر اوندان
ايره نرلر. ۲۵ آما اونو دانلايانلاردان

خوشلانارلار،

اونلارين اوستونه ياخشىليق بركتي گلر.

۲۶ دوغرو بئر جاواب ورن آدام،
دوداقلاري اوئن كئمي دئر. ۲۷ اولجه

اشكده كي ائشني حاضيرلا،

پادشاهی خنزقیانین آداملاری بئر
یره بیغیب یازدیلار: ۲ بئر انئی
گئزتمک تارینین عزتتدئر،
لاکتن انئی آراشدیرماق پادشاهلارین
عزتتدئر. ۳ نجه گوئیو اوجالیغیندا،
یری ده درئئلئینده،
اله ده پادشاهلارین اوره یئی آراشدیرماق
اولماز. ۴ گوموشدن چوروفو آیر،
زرگره بئر قاب چیخار. ۵ شرور آدامی
پادشاهین یانیندان آیر،
اونون تختی صالحلئکده برقرار اولار.
۶ پادشاهین حوزوروندا اوژونو
اوجالتما،
بوئوک آداملارین یرنده ده دورما:
۷ چونکی "بوئور یوخاری" دعوتئی
آلماق،
بئر اصئلزاده حوزوروندا آشاغی
اندئرئلکدن داها یاخشی دیر. ۸ عجله
ائله داعویا آتیلما،
سورا قونشون سنی اوتاندرسا، نه ادرسن؟
۹ داعوانی قونشونلا اوژون حل ات
اوژگه بئر آدامین سئرئی آچما. ۱۰ مبادا
هر اشدن سنه خور باخسین،

و اعتبارین آرادان گتسن. ۱۱ یرنده
دیلمئش سوز،
گوموش اویمالار اچئنده قیزیل آملار
کئمی دئر. ۱۲ سوزه باخان قولغا
حکمتلی دانلاق، قیزیل حالقاسی،
خالص قیزیل کوپه سی کئمی دئر.
۱۳ بچئن واختیندا قار کئمی
سرئلئک نجه دئر،
اعتبارلی الچی ده اونو گوئنده رنلر اوچون
بله دئر،
چونکی او، آغالارین جانینی تزه له یئر.
۱۴ ورمه دئی بخشئلرئندن نفرادن
آدام،
یاغیشسین بولودا و کولیه بنزه یئر.
۱۵ اوژون صبرله بئر حوکمداری دا
قاندیرماق اولار،
شئرئن دئل سوموکلری بله، سیندیرار.
۱۶ بال تاپسان، اوندان احتیاجین
قدریه،
اگر آج گوژلورکه یئیه سن، قوسارسان.
۱۷ قوشونون اوئنه آز-آز گت،

اوزاق مملکتدن گلن خوش خبر ده
بله دتر. ۲۶ پئس آدامین قاباغیندا
صالح آدامین باش ایمه سی،

بولاندير يله يش چشمه و نجس لنمئش
قويو كئمي دتر. ۲۷ چوخ بال يمك
ياخشي ديئل؛

اله ده اوز عزتني آختارماق، آداما
عزت ديئل. ۲۸ نفسنه حاكم
اولمايان بئر آدام،

داغيليش، حاصارسيز بئر شهر
كئمي دتر.

۱ نجه ياي واختيندا قار
ياراشماز، ۲۶

بئچن واختيندا دا ياغيش،
آخماق بئر آداما دا عزت اله ياراشماز.
۲ سرچه نجه اوچوب كوچر،

قارانقوش نجه اوچوب گدر،
سببستر لعنت ده اله دتر، يرئنه يتئشمز.
۳ آتا قاجي، إششيّه جئلوو،

آخماق آداملارين دالينا دا آغاج. ۴ آخماق
آداما سفه لئيشنه گووره جاواب ورمه،

يوخسا بزر، سندن تئفرت ادر.
۱۸ قونشوسونون ضدئنه يالانچي
شاهئدلك ادن،

توپوز، قيلينج واتي اوخا بنزه يئر. ۱۹ دار
گونه خائن آداما اعتماد اتمك،
چوروموش دئشه، بورولموش بئر آياغا

بنزه يئر. ۲۰ اورهي قم دولو آداما
نغمه لر اوخويان،
سويوق گونه پالتاريني چيخاردان
كئمي دتر،

شورا اوستونه توكولموش ستركه
كئمي دتر. ۲۱ اگر دوشمنن آجدير،
اونا چورك وريستن؛

اگر سوسوز دور، سو ورا اچستن؛ ۲۲ بله
اتمكله سانكي باشينا كوز كومور
توكورسن،

بونون عوضيني ربدن آلاسان. ۲۳ شمال
يلي ياغيش دوغورار،
قيبت ادن دئل ده قضيبي اوز! ۲۴ دامين
كونجونده اوتورماق،

داعواچي بئر اروادلا بويوك بئر اوده
ساكئن اولماقدان داها ياخشي دير.
۲۵ سوسوز جانا سويوق سو نجه دتر،

- یوخسا سن ده اونون کئمی اولارسان. ۵ آنحاق آداما سفه لئینه گوره جاواب ور،
- کوپه لرده شئر گزئر! ۱۴ قاپی اؤز دابانی اوسته نجه دؤئر،
- تنبیل آدام دا یاتاغیندا اله دؤئر. ۱۵ تنبیل آدام الئی قابا باتیرار؛
- لاکئن اونو آغزینا گری گئئرمه یه آرئئر. ۱۶ تنبیل اؤز گؤزونده،
- عاغیلجی جاواب ورن یدی نفردن داها حکمتلئدئر. ۱۷ اؤزونه مربوط اولمایان داعویا قاریشان،
- اله بئل کوچه ده کی ائی قولاقلاریندان توتور. ۱۸ اود، اوخ، و اولوم گئئرن
- دلی آدام نجه دئر، ۱۹ قوشوسونو آلداتیب،
- “ظارافات ادئردئم” دئین آدام دا اله دئر. ۲۰ اودون اولمایان یرده اود سؤئر؛
- قیبتچی اولمایان یرده ده داعوا یاتار. ۲۱ کؤز اوچون کؤمور و اود اوچون اودون نجه دئر،
- داعوانی آلولاندیرماق اوچون داعواچی آدام دا اله دئر. ۲۲ قیبتچی آدامی
- یوخسا سن ده اونون کئمی اولارسان. ۵ آنحاق آداما سفه لئینه گوره جاواب ور،
- یوخسا اؤز گؤزونده اؤزونو حکمتلی سایار. ۶ آنحاق بئر آدامین الی ائله خبر گؤنده رن،
- اؤز آیاقلارینی کسن و اؤز ضررئی ائچن کئمی دئر. ۷ آخسیان بئر آدامین آیاغی نجه لاخلار،
- مثل ده آنحاق آداملارین آغزیندا اله دئر. ۸ داشی ساپاندا قویان آدام نجه دئر،
- آخاغا حؤرمت ادن آدام دا اله دئر. ۹ کفلی بئر آدامین ائنه باتمیش بئر بیکان نجه دئر،
- مثل ده آنحاق آداملارین آغزیندا اله دئر. ۱۰ هدفسئز اوخ آتان آدام نجه هامینی یارالایار،
- آنحاق آدامی، یولدان کچن هر کسی ائشه آلان دا اله دئر. ۱۱ ائت اؤز قوسدوغونا نجه دؤئر،
- آنحاق آدام دا تکرار سفه لئک ادر. ۱۲ اؤز گؤزونده حکمتلی اولان بئر آدامی گؤروبسن؟

چونکي گونون نه دوغاجاغبني بلمهرسن.
۲ اوز آغزين يوخ، قوي ياد بئري

سني تعریفله سن؛

۳ اوز دوداقلارين يوخ، قرئب بئر آدام.

۴ داش آغیردير، قوم دا يوک،

۵ اما سفه آدامين قضبي ائکئسئندن ده
آغیردير. ۶ قصب قداردير و حئدت
سل،

۷ لاکئن حسدن قاباغيندا کم دورا بئلر؟!

۸ آچيقجا دانلاماق

۹ اورتولو محبتدن داها ياخشى دير. ۱۰ دوست

۱۱ ووران يارالار وفاني گورسه در،

۱۲ اما دوشمنئن اوپوشلرى آلداتاندير. ۱۳ توخ

۱۴ جان پتک باليندان چکئتر،

۱۵ لاکئن آج جانا هر آجي شي شئرئندر.

۱۶ يواسيندان آزان قوش نجه در،

۱۷ يرئندن آوارا اولان آدام دا اله در. ۱۸ ياغ

۱۹ و عطر نجه اوره يي سونئر،

۲۰ بئر دوستون شئرئلئي ده جانيندان گلن

۲۱ نصئحتدن گلر. ۲۲ دوستونو و آتائين

دوستونو بورانجا،

۲۳ بلا گونونده ده قارداشينين اوئنه گتمه؛

سوزلري شئرئن تئكلر کئمي در
کي،

۲۴ قارين لاپ درئن يرلرئنه انر.

۲۵ جئلالائيش صاحسي بئر قاب

نجه در،

۲۶ هوسلي دوداقلارلا شر دولو بئر اورک

ده اله در. ۲۷ دوشمن تئفرتي

دوداقلاري ائله گئزله در،

۲۸ حئيله ني اوز ائچئنده ساخلياتار.

۲۹ مهربان دانیشان زامان اونا

ائئاما،

۳۰ چونکي اوره يئنده يدي جور مکروه

شي وار: ۳۱ گرچي تئفرتي مکوله

اورتولوب،

۳۲ لاکئن شرارتي جاماعاتين قاباغيندا

۳۳ آشکارا چيخاجاق. ۳۴ چوخور قازان

آدام اوزو اونا دوشر،

۳۵ داش دا اونو يووارلايائين اوستونه

۳۶ قاييدار. ۳۷ يالانچي دئل يارالاديجي

آداملاردان تئفرت ادر،

۳۸ آلداتان آغيز دا وئرانليغا سبب اولار.

۳۹ ا صاباحکي گون اوچون

۲۷ نخر ائمه،

چونکي ياخين قونشو اوزاق قارداشدهان
ياخشې دیر. ۱۱ اوغوم، حثکت آل،
اوره یې سوئدئږ،
اله کي، مني روسوي ادن آداما
جاواب ورئم. ۱۲ شو عورلو آدام
شري قابا قجادهان گورر و اوژونو
گئزله در،
لاکتن جاهئل آداملار اثره لي گدئب
جزالانارلار. ۱۳ ياد اوچون ضامئن
اولان آدامين پالتارينې آل،
ياد آروادا ضامئن اولاندان دا گري آل.
۱۴ سحر ارکن قانليب،
اوجا سسله قونشوسونا سالام دئين آدامين
سالاملا ماسي
لعنت سايبيلار. ۱۵ ياغي شلي گونده
دايانمادان دامان دامجیلار،
و داعواچي بئر آرواد بئر بئرئنه نه
اوخشایرلار! ۱۶ اونو توتماق يلي
توتماق کئمي دئر،
ياغي اوووجدا توتماق کئمي دئر. ۱۷ دمئر
دمئري نجه ائتئلر،
آدام دا دوستونون اوزونه اله جلا ورر.
۱۸ انجئر آغاجي ساخلايان اونون
مئيوه سئني يئر،
آغاسينين قيدئنه قالان دا عزتله نر. ۱۹ سو
اوزو نجه اوزو گورسه در،
انسانين اوره يي ده آدامي اله گورسه در.
۲۰ اوئلور دئيار يي و هلاکت يري
دويماديغي کئمي،
انسانين دا گوزو اله دويماز. ۲۱ پوتا
گوموش اوچون، کوره قيزيل
اوچوندور،
آدام دا اوژگه آداملارين تعرفي ائله
دیرله نر. ۲۲ سفه آدامي بوغدا ائله
هونگه توكوب توخماقلا دويه سن ده،
سفه لئي گئنه اوندان چيخماز.
۲۳ قويون-چکنئن حاليني بئله يه
جهدات،
سورونه يتئش، ۲۴ چونکي وار-دؤولت
همئشه لئک ديئل،
تاج دا نستل به نستل قالماز. ۲۵ قورواوت
بيغیلان واخت،
تزه اوت دا گورونن واخت،

داغلارين اوتو توپلانان واخت، آما اونو ساخلايانلار اونلارا ضئد
 26 قوزولارين سنن پالتاريني دورارلار. 5 پئس آداملار عدالتي
 گتئر، آنلامازلار،

چكلرن ده بر اوتلاق قئيمتنئي؛ لاكن ربي آختارانلار هر شي
 27 چكلرن سودو سنن يئيه جيئن آنلايارلار. 6 كامثللكده ياشايان
 اوچون، يوخسول،

سنن او آداملارين خوره يي اوچون، يوللاريندا آيري اولان وارليدان داها
 و كنز لرئئن كچئنه جي اوچون ياخشي دير. 7 تعلمه عمل ادن هر
 كفايتدر. كس آنلاقلي اوغولدور،

1 اشر آدام قووالايان يوخ 28 ائكن قاچار،
 آما قارينقولولارلا آياق اولان آدام آتاسيني اوتانديرار. 8 مال-دوولتئني
 موعامله و سلمخورلوقلا آرتيران

آدام، آدام، اوونون ريسلري چوخ اولار،
 اونو كاسيبلارلا يازيغي گن اوچون اولار،
 بوراخار. 9 قولاغيني تعلمي

اشتمكدن دؤندهرن آدامين دوعاسي اشتمكدن دؤندهرن آدامين دوعاسي
 دا اوونون ريسلري چوخ اولار،
 مكروه دور. 10 كم صالح آاملاري

پئس يولا آذربسا، سل كمي آخان ياغيش كمي دئر كي،
 قازديغي چوخورا اووزو دوشر؛ چؤرك قويماز. 4 تعلمي بوراخانلار
 لاكن كامثلر ياخشي مئراث آلارلار. شر آدامي تعرفله يرلر،

11 وارلي آدام اووز نظرئنده
 حءكمئلدر،

لاکتن یوللاری آیری اولان آدام بئردن
یخیلار. ۱۹ تورپاغیندا انشلهین آدام
چؤرکله دویار،

لاکتن بوش شیلرئن دالینجا گدن آدام
یوخسوللوقلا دویار. ۲۰ اعتببارلی
آدامین برنگری چوخدور،
آما ثروت قازانماغا تلهسن آدام جزاسیز
قالماز. ۲۱ طرفدارلیق اتمک یاخشی
دیئل،

چونکی بئر آدام بئر تئکه چؤرک اوچون
خاطا ادر. ۲۲ خسئس آدام مال-
دؤولت دالینجا قاچار،
وبئلهز کی، احتیئاج اوستونه گلئر. ۲۳ بئر
آدامی دانلایان آخیردا،

یوموشاق دئلله آلداتان آدامدان داها
چوخ لوطف قازانار. ۲۴ آتاسینی، یا
دا آتاسینی سویوب “خاطا دیئل”
دئین آدام،

محو ادرله شرئکدئر. ۲۵ اوره یئنده تکبورلو
اولان داعوا قالدیرار،
آما ربّه توگول ادرن آدام بول دویار.
۲۶ اوز غاغلینا اعتتماد ادرن، آنماغین
بئری دئر،

آما آنلایان کاسیب اونو آراشدیرار.
۱۲ صالح آداملار شاد اولاندا
بؤیوک عئزت اولار،

لاکتن شر آداملار حاکم اولاندا خالق
اؤزونو گئزله در. ۱۳ خاطالارینین
اوستونو اؤرتن آدام موقوف اولماز،
اونلاری اعتراف ادئب، اونلاردان ال
چکن آدام مرحمت تاپار. ۱۴ خوش
او آدامین حالینا کی، همئشه ربدن
قورخور،

لاکتن اوره یئنی برک ادرن آدام بلایا
دوشر. ۱۵ کاسیب خالقین اوستونه
پئس حاکم،

نرئلههین اصلان و جومان آبی کئمی دئر.
۱۶ فراستئز آغا بؤیوک بئر ظالم
اولار،

آما طاماحدان نئفرت ادرن عؤمرونو
اوزادار. ۱۷ بئر کئمسه نئن قانی
بوینوندا اولان آدام قبریہ قاچار،
اونا هچ کس کؤمک اتمهسن.
۱۸ کامل آدام نجات تاپار،

اؤز آياقلاري اوچون تور سرر. ۶ پئس
 آدامين خاطا كارليغي اؤزونه تله دئر،
 آما صالح آدام نغمه اوخويوب سوتئر.
 ۷ صالح آدام كاسيب آداملارين
 حاقلارينين قيدئنه قالار،

لاكئن شر آدامين بله بئر معرفتي يوخدور.
 ۸ رئشخند ادن آداملار بئر شهري
 بادا وررلر،

آما حئكمتي آداملار قضي ياتيردارلار.
 ۹ حئكمتي آدام سفه آدامي
 موحاكئمه يه ورسه،

سفه آستر قيزسين، آستر گولسون،
 اورادا آرتيق دئج قالماز. ۱۰ قان توكن
 آداملار كامل ائساندان نئفرت
 ادرلر،

و صالح آداملارين جانيني آلماغا
 چاليشارلار. ۱۱ آحماق آدام بوتون
 حئسلرئي اورتايا توكر،

آما حئكمتي آدام صبئرلي دايانار.
 ۱۲ يالان سؤزه دئقت ورن آغانين
 بوتون نؤكرلي

شر اولار. ۱۳ يوخسول آدام و ظالم آدام
 بئر شيدده بئر دئرلر،

لاكئن حئكمته ياشيان آدام قورتولار.
 ۲۷ يوخسولا ورن آدام مؤحتاج
 قالماز،

لاكئن اوندان گؤز چوئرن آداما چوخ
 لعنت اولار. ۲۸ شر آداملار قانخاندا،
 خالق اؤزونو گئزله در،

اونلار هلاك اولاندا، صالح آداملار
 آرتار.

۱ دفة لرله نصحت
 ۲۹ اشئدئب،

لاكئن بونونو يوغون ادن آدام بئردن بئر
 يوخ اولاجاق

واونا چاره اولماز. ۲ صالح آداملار آرتاندا
 خالق سوتئر،

لاكئن شر آدامين آغاليندا خالق آه
 چكر. ۳ حئكمتي سون آدام آتاسيني
 سوتئر،

آما عئفتستز آروادلارلا آياق اولان آدام
 ماليني تلف ادر. ۴ پادشاه عدالتله
 اولكه ني برقرار ادر،

آما روشوتخور آدام اونويخار. ۵ قونشوسونا
 حئيله ائله يومشاق دانيشان آدام،

آخیردا اونو درده سالار. ۲۲ قصبلی آدام
داعوا قالدیرار،

قیزقین آدام دا خاطادا قرق اولار.
۲۳ ائنسانین تکبورو اونو آچالدار،

لاکئن باشی آشاغی آدام عنزت تاپار.
۲۴ اوغرو ائله پایلاشان آدام اوز

جانیندان نئفرت ادر،

حقیقتی دمه یه آند ائچدئرئلسه ده، بئر شی
دمز. ۲۵ ائنسان قورخوسوتله گئئر،

آما ربه توگول ادر امن-آمانلیقدا
اولار. ۲۶ آغانین ریضاسینی آختاران

چوخدور،

لاکئن ائنسان اوچون عدالت ربدن گلئر.
۲۷ ائنصافسیز آدام صالح آداملارا

مکروه دور،

یولوندا صالح اولان آدام دا شر آداما
مکروه دور.

آگورون حکمتی ۱

یاقه اوغلو آگورون
۳ سؤزلری، اونون کلامی.

بو آدام بله ددی:

یورولوشام، ای تاری،

ربدئر کی، اولارین ائکئسنئن ده
گؤزلرئنه نور ورئر. ۱۴ کاسیب

آداملارا حقیقتله حؤکم ادر
پادشاهین تختی

همئشه لئک برقرار قالار. ۱۵ آجاج و
تأدب حکمت گئئر،

آما اوز باشینا بوراخیلان اوغلان
آناسینا نجات گئئر. ۱۶ شر آداملار
چوخالاندا خاطا چوخالار،

لاکئن صالح آداملار اولارین ییخیدییغینی
گؤرر. ۱۷ اوغلونا تربئیه ور، سنن

جانینا کف اولار،

بلی، سنن جانینا لذت ورر. ۱۸ وحی
اولمیان یرده خالق آرادان گدر،

آما خوش او آدامین حالینا کی، تعلمه
عمل ادر. ۱۹ قول سؤزلرله تربئیه
آماز،

چونکی باشا دوشسه بله، جاواب
اولماز. ۲۰ سؤزلرئنده تله سن بئر آدامی

گؤروبسن؟

آنماغا اوندان داها چوخ اومئد وار.
۲۱ کئم قولونو اوشاقلیغیندان نازلی

بؤیوتسه،

يورولوش و تۆكمنئشم. ۲ چونكي هر
كسدن داها چوخ عاغيلسىزام،
ائنسان آنلاغي منده يوخدور. ۳ نه
حئكمت اویره ندم،
نه ده موقدس اولانين معرفتي منده وار.
۴ گويزله كم چيخيب و انئب؟
يلي كم اوووجونا ييغيب؟
سولاري كم پالتارا بوكوب؟
يرئن بوتون نهايتلرئي كم قوروب؟
آدي نه دئر؟
اوغلونون آدي نه دئر؟
اگر بئلئرسن؟ ۵ تارينين هر سؤزو
خالئصدئر.
اونا پناه آپاران آداملارا، او، سئپردئر.
۶ اونون سؤزلرئنه علاوه اتمه، يوخسا
سني تادئب ادر
ويالانچي چيخارسان. ۷ سندن ائكي شي
ائسته دئم:
من اولمە دن اونلاري مندن اسئرگه.
۸ بوش و يالان سؤزلري مندن
اوزاقلادير؛
منه نه يوخسوللوق ور، نه ده ثروت.
انجاق منه لازيم اولان چؤره يي ور؛
۹ مبادا دو يوب سني ائئكار ادم،
و ديم: “رب كئمدئر؟!”
يا دا يوخسول اولوب اوغورلوق ادم،
و تاريمين آديني باتيريم. ۱۰ بئر قولا
آغاسينين يانيندا بؤهتان آتما،
مبادا لعنتله سن و سن تقصئركار
تاپيلاسان. ۱۱ اله آدام وار كي،
آناسينا لعنت ادر،
و آناسينا خيئر-دوعا اتمز. ۱۲ اله آدام وار
كي، اوز نظرئنده تمئزدئر،
لاكن گئنه ده نجئسلئيدن يويولماييب.
۱۳ آدام وار كي، گوزلري نه
تكبورلودور!
كئرىكلري نجه يوخاري قانچيب!
۱۴ آدام وار كي، ير اوزوندن
مظلوملاري،
ائسانلار آراسيندان مؤحتاجلاري
اودماق اوچون
دئشلي قيلنج كئمي دئر،
و چنه لري بيچاق كئمي. ۱۵ سولويون
ائكي قيزي وار كي،
باغيرلار: “ور، ور.”

يَمَكْدَن دويان آغيلسيز آدامدان، ۲۳ آرہ
 گدن سوئلهز آرواددان،
 و خانيمين يرئنه اوتوران کنئزدن.
 ۲۴ دؤرد شي وار کي، ير اوزونده
 کئچئکدر،
 آما چوخ دا حئکمتي: ۲۵ قاريشقلار،
 قووتلي اولمايان خالقلار،
 لاکئن يئنه جکلرئي يايذا
 حاضيرلايارلار، ۲۶ قايا
 دووشانلاري قووتسئر بئر
 عئده دئرلر،
 لاکئن اولرئي قايا ائچئنده تئکرلر.
 ۲۷ چيئرتهگلرئن پادشاهلاري اولماز،
 لاکئن هاميلاري دسته-دسته قاباغا
 گدرلر. ۲۸ کرتئکله ال له بله توتولار،
 آما پادشاهلار سارايلاريندا تاپيلار.
 ۲۹ اوچ شي وار کي، يرئشي
 ياخشي دير،
 بلي، دؤرد شي وار کي، گدئشي گؤزلدئر:
 ۳۰ شئر کي، حيوانلار آراسيندا
 قودرتلئدر،

اوچ شي وار کي، دويماز،
 دؤرد شي ده وار کي، "بسدئر" دمز.
 ۱۶ اولولر دئياري،
 سونسوز بطن،
 سودان دويمايان تورپاق،
 و "بسدئر" دمهين اود. ۱۷ آتاسيني
 رئشخندادن،
 و آناسينا اطاعت اتمهيه حقارتله باخانين
 گؤزونو،
 وادئئن قارغالاري اويار،
 و کرکس بالالاري اونو يئر. ۱۸ منئم
 اوچون آغليمدان نگار اوچ شي وار،
 بلي، دؤرد شي کي، اونلاري آناميرام:
 ۱۹ هاوادا قارتالين طرزي،
 قايا اوستونده ائالين طرزي،
 دهنزن اورتاسيندا گمئنن طرزي،
 و قيزلا اولان کئشئنن طرزي.
 ۲۰ زئناکار بئر آروادين يولو بودور:
 يئر و آغزيني سئلب دئير: "نه پئسلئک
 اتمئشم!" ۲۱ اوچ شيدن ير تئتره ير،
 بلي، دؤرد شين آلتيندا تاب گئتره بئلهز:
 ۲۲ پادشاهليق ادن قولدان،

و هچ بئرسئڻن قاباغيندان گري دؤنمز. ۳۱ طمطراقلا گدن خوروز، هم ده تکه،

و قوشونونون قاباغيندا چيخان پادشاه.

۳۲ اگر تربيه سئزلك ادب اوزونو

اوجالديسان،

يا دا حئيله ائشله دئسن، التي آغزينا

قوي. ۳۳ چونكي نجه سودو سيخاندا

قايماق

بورنو سيخاندا قان چيخار،

قضي سيخاندا دا داعوا.

لموال پادشاهين سؤزلي ۱

۳۱ لموال پادشاهين سؤزلي،
آناسينين اونا اويره تدئي

كلام: ۲ نه ديم، اوغوم؟

نه ديم، بطنمئن اوغلو؟

نه ديم، نذر ادديم اوغوم؟ ۳ قووتئي

آروادلارا؛

يوللاريني بو پادشاهلاري يوخ ادلره

ورمه. ۴ پادشاهلارا ياراشماز، اي

لموال؛

پادشاهلارا شراب ائچك ياراشماز،

حؤكمدارلارا دا كفلندرن ائچكيري

سومك ياراشماز؛ ۵ مبادا

شراب ائچب شرعتي ياددان

چيخارتسينلار،

بوتون ذلئرن حاقلاريني ترسه استئلر.

۶ كفلندرن ائچكيني هلاكا گده نه،

شراي دا آجي اوركلئيه ور. ۷ قوي ائچب

يوخسوللوغونو ياددان چيخارتسين،

و مشقتئي آرتيق خاطرلاماسين.

۸ آغزيني دئلسئز اوچون،

بوتون مؤحتاجلارين حاقلاري اوچون

آچ. ۹ آغزيني آچ و ائصافلا حؤكم

ات،

فاغيرلارلا مؤحتاجلارين حاقلاريني ور.

فضئلتلي آرواد ۱۰ فضئلتلي

آروادي كم تاپا بئلر؟

چونكي اونون ديري ياقوتلاردان چوخ

آرتيقدير. ۱۱ آرنئن اورهيني اوندان

آرخايندير؛

اونا گووره ده قازانجي اسكئك اولماز.

۱۲ بوتون عؤمور بويو ارئنه پئسلئك

يوخ،

- ياخشىلىق ادر. ۱۳ يون آختارار، گگان
آختارار،
الري ائله چاليشقانلىقلا ائشلهير.
۱۴ تجارت گمئلري كئمي دئر؛
ارزاغيني اوزاق يرلردن گتئر. ۱۵ حله
گجه ائكن يوخودان قانخار،
اؤز عايئله سي اوچون يمك حاضيرلا يار.
كئز لرئنه ده بئر پاي وور. ۱۶ زمي نظر دن
كچئر دئب ساتين آلا،
الئتنن باريندان اوزوم باغي اكر. ۱۷ بلئني
قووتله باغلار،
قوللارينين قودر تئني آرتيرار. ۱۸ تئجار تئنتن
ياخشى اولدوغونو دادار،
گجه واختيندا اونون چيراغي سوئمز.
۱۹ اللرئني جهره يه قويا،
جهره نئن ايئني اللري ائله برک توتار.
۲۰ مظلوملارا الي آچيقدير،
بلي، اللني مؤحتاج آداملارين كؤمه يئنه
اوزادار. ۲۱ اوئتنن خالقي اوچون
قارين ياغماغيندان قورنخاز،
چونكي هاميلاري ائكئقتات
گيئئب دئر. ۲۲ ياتاغينا بزكلي پارچالار
دوزه لدر؛
- پالتاري خالئص گگان و ارغواندير.
۲۳ آري، شهرئن دروازالاري يانيندا
تانينميشدير،
ملكئتن آغساقاللاري ائله اوتورار.
۲۴ گگان پالتار دوزه لدئب ساتار،
تاجئرله قايدشلار وور. ۲۵ اونون پالتاري
قووت و عزت دئر؛
گله جك اوچون سوئر. ۲۶ آغز يني
حكمتله آچار،
دئلي اوستونده صالحلك تعلقمي
وار. ۲۷ اوي خالقينين گدئشنه
موواظئب دئر،
تنبل لك چؤره يئني يمز. ۲۸ اوولادلاري
قانليب اونا بختور دئير لر؛
اري ده اونو تعرتفله ير: ۲۹ “باجاريقلي
قيزلار چوخ دور،
لاكئن سن اونلارين هاميسيندان
اعلاسان.” ۳۰ لطافت آلداتان،
گؤمچكلكك باطئدئر،
لاكئن ربدن قورخان آرواد تعرتفه
لايئقدئر. ۳۱ اللرئتنن ثمره سئني اونا
ور،

قوي شهر داروازالاريندا انشلي اونا
تعريف گتيرسين.

ECC

هر شي باطلدئر^۱ اورشلئتمده پادشاهليق
 ادن داوود اوغلو واعظئن سؤزلري.
 ۲ واعظ ديئر: باشدان باشا باطلدئر!
 باشدان باشا باطلدئر! هر شي باطلدئر.
 ۳ انسانين گون آلتيندا چكدئي بوتون
 زحمتلرئئن نه فايداسي وار؟^۴ بئر نسل
 گدئر، او بئري نسل گلئر، آما ير دائم
 دورور. ۵ گون چيخير، گون باتير؛
 تله سئك يرئنه دؤنور كي، تزه دن
 چيخسين. ۶ يل جنوب سمتئنه اسئر،
 سونرا شمال سمتئنه دؤنور، دؤنه-دؤنه
 گدئر؛ دؤنوشلرئي تكرر ادئر. ۷ بوتون
 چايلار دهنزه آخيرلار، آما دهنز هچ
 دولور. آخديقلاري يره دؤنورلر كي،
 تزه دن آخسينلار. ۸ هر شي يورور؛ بئر
 آدامين دئيه بئله جيئندن ده چوخ! گوژ
 گوژمككن دويمور، قولاق دا
 اشئتمككن. ۹ نه اولوب، گئنه
 اولاجاق، نه ادئلئب، گئنه ادئلجك؛
 اونا گوژه ده گون آلتيندا هچ تزه بئر
 شي يوخدور. ۱۰ مگر اله بئر شي وار
 كي، اونون حاقيندا ديئلسئن: “باخ، تزه
 بئر شي!” او دا چوخدان وار ائمئش،
 بئرئم زامانيميزدان دا قاباق. ۱۱ قاباكي
 شيلردن هچ نه خاطر لائيمير، گلجكده

هر ائڭئسي ده بئريه گتمئر؟ ۷ ائسانين بوتون زحمتي قارني اوچوندور، لاکئن گئنه ده جاني دويماز. ۸ حئکمتلي آدامين سَفِهْدن نه اوستونلويو وار؟ فاغيرا نه فايدا وار کي، ياشايانلار آراسيندا نجه رفتار اتمه يئني بئلسئن؟ ۹ گؤزون گؤرمه سي جانين آرزو چکمه سئندن ياخشي دير. بو دا باطلدئر، يل دالينجا قاچماقدير. ۱۰ نه وارسا، چوخدان اونا آد قويولوب، ائسانين نه اولدوغو دا بئلسئب؛ هچ کس اؤزوندن قووتلي اولانلا گولشه بئلمز. ۱۱ سؤزلرن چوخلوغوندا باطللئک ده چوخدور، بونون ائسانا نه فايداسي وار؟ ۱۲ چونکي کؤلگه کئمي گلئب گدن عؤمورونون بوش گونلرئنده، کئم بئلئر کي، ائسان اوچون ياخشي شي نه دئر؟ کئم بئر آداما دئيه بئلر کي، اوندان سونرا گون آلتيندا نه باش وره جک؟

چوخ ياييليب: ۲ آدام وار کي، تاري اونا وار-دؤولت و عزت و رب، اله کي، آرزو اتدئي هر شيدن جاني اوچون آسکئي يوخدور، آنجاق اونا بو شيلردن يئب-اچيه ائمکان ورمئر. ياد بئر آدام اونون ماليني بيئر. بو دا باطلدئر، يامان بئر درد دئر. ۳ بئر آدام يوز اوشاغين آتاسي اولوب چوخ ائل لر ياشاسا دا، اوزون عؤمورونون عوضئنده جاني ياخشيليقلا دويماييب، حؤرمته دفن اولوماسا، منجه دوشموش اوشاق اوندان ياخشي دير. ۴ چونکي بله اوشاق بوش يره دوغولور، قارانليق ائچئنده ائتب-گدر، هچ آدي دا چکلمئر. ۵ گرچي نه گون گؤروب نه ده بئر شي بئلب، لاکئن بو اوشاغين راحتليغي او آدامدان داها چوخدور. ۶ حتا اگر ائکي دفه مئن ائل ياشاسا دا، ياخشي شيلردن کف اتمه يي بئلمئر. مگر

حڪمت ۱ ياخشي آد عطري ياغدان،
 اولوم گونو ده آدامين دوغوم گونوندن
 ياخشي دير. ۲ ياس اوئنه گتمك،
 ضيافت اوئنه گتمكدن ياخشي دير،
 چونكي هر آدامين آخيري اولومدور،
 ياشايان هر كس گرگ بونو ياديندا
 ساخلا سين. ۳ گدر گولكدن
 ياخشي دير، چونكي اوزون قمگن
 اولماسي اورهي سوئندَر. ۴ حڪمتلي
 آدامين اورهي ياس اوئنده دَر، آما
 سَفِهَن اورهي شادليق اوئنده.
 ۵ حڪمتلي آدامين مذمتني اشتمك،
 سَفِهَن نغمه سني اشتمكدن ياخشي دير،
 ۶ چونكي سَفِهَن گولمهي، قازان آلتيندا
 يانان تكانين سسي كمي دَر. بو دا
 باطلدَر. ۷ دوغوردان دا كي، ظولم
 حڪمتلي آدامي آخاغا دؤنده دَر،
 روشوت ده اورهي فسادا چكر. ۸ بئر
 شين آخيري، اونون باشلانيشيندان
 ياخشي دير. روحوندا صبرلي اولان آدام،
 روحوندا مغرور اولاندان ياخشي دير.
 ۹ روحوندا حُرصلنميه تَلسمه، چونكي
 قضب سَفِهَلَرَن قوجاغيندا اوتورور.
 ۱۰ دِمَه: “نه اوچون قباقي گونلر بو
 گونلردن ياخشي اندي؟” چونكي بو

صاحبڻي قورتارماز. ۹ بونون هاميسي
 گوردوم و گون آلتيندا يرئنه يتئرلن هر
 شيه دتت اتدم: زامان وار كي، بر
 آدامين آيري آداما آغاليق اتمه سي جانينين
 بلاسي اولور. ۱۰ سوزا پئس آاملارين
 دفئي ده گوردوم. او آاملار كي،
 موقدس يره گلڻ گدرتلر و بونو
 اتدئكلري هر يره، ياشاديقلاري شهرن
 خالقي طرفئندن تعرفلنر دتلر. بو دا
 باطلدئر. ۱۱ پئس ائشن جزاسي تز
 ورتله دئشه گوره، ائسانلارين اورهي
 پئسلك اتمه جسارت تاپير. ۱۲ گرچي
 گوناهاكار آدام يوز دغه پئسلك ادب
 حياتيني اوزادير، لاکئن يقئن بئلمر
 كي، تاريدان قورخانلارين، اونون
 حوزوروندا حورمتله دورانلارين خيرئنه
 اولاجاقدير. ۱۳ اما پئس آداما ياخشيليق
 اولماياچاق و اونون گونلري ده كولگه
 اوزالان كئمي اوزاديلماياچاقدير،
 چونكي تارينين حوزوروندا حورمتله
 دورمور. ۱۴ ير اوزونده باش ورن آيري
 بر باطللك ده وار، صالح آاملار وار
 كي، باشلارينا گلنر، پئس آاملارين

بئلمر؟ آدامين حئكتي اونون اوزونو
 ائشيقلانديرار، اوزونون توتقونلوغو
 ديئشر. پادشاهدان اطاعت ات. ۲ سنه
 نصحت ادئر: پادشاهين حؤكونو تاريا
 اتدئين آدين خاطرئنه ساخلا. ۳ اونون
 حوزوروندا چيخماغا تئسمه. پئس
 ائشن اوستونده دورما، چونكي او،
 ائسته دئي هر شي اده بئر. ۴ پادشاهين
 سوزو هارادا اولسا، اورادا قودرت
 وار. كم اونا دئيه بئلمر: "نه ادئر سن؟"
 ۵ اونون حؤكونو يرئنه يتئر يامان شيه
 دوشمز، حئكتي آدامين اورهي هم
 واختي آيرد ادئر، هم ده اونون نجه
 يرئنه يتئرمه سئي. ۶ چونكي هر شين
 هم اوز واختي وار، هم ده نجه يرئنه
 يتئرله سي، گرچي ائسانين داشيديغي
 موصئبت آغيردير. ۷ اونا گوره كي، نه
 اولاجاغي بئلمر، نه واختي اولاجاغي
 اونا كم دئيه بئلمر؟ ۸ آدام يوخ كي،
 روحون اوستونه قودرتي اولسون و اونو
 توتوب ساخلا سين، اولوم گونو اوستونه
 هچ كستن قودرتي يوخ دور. بو موچارئبه
 ده مورخصلئك يوخ دور، پئسلك ده

حڪمتي بئلميه قويدوم، اله كي، ير
 اوزونده ادتلن ائشلي گوروم. گوروم
 كي، نجه گجه- گوندوز آدامين گوزلرئنه
 يوخو گلهثر. ۱۷ او زامان تارينين بوتون
 ائشلي گوردوم. گوردوم كي، انسان
 گون آلتيندا ادتلن انشي آنلايا بئلمز.
 نه قدر آختارماغا چاليشسا دا، گئنه
 اونو آنلامايا جاقدير. حڪمتي بئر آدام دا
 اونو بئلمه يئني ائدعا اتسه، گئنه اونو تاپا
 بئلميه جكدثر.

باشينا گلهلي دثر. پئس آداملار دا وار
 كي، اونلارين باشلارينا گلن صالح
 آداملارين باشينا گلهلي دثر. ددئم كي،
 بو دا باطلدثر. ۱۵ بلجه كفه بانحماغي
 اوستون سايديم، چونكي گون آلتيندا
 انسان اوچون يمكدن، انچمكدن، و
 كفه بانحماقدان داها ياخشي بئر شي
 يوخدور. چونكي گون آلتيندا تارينين
 اونا وردئي عومور بويو زحمتدن آنجاق
 بو اونا قالير. ۱۶ او زامان كي، اوره يئي

هامينين قَدَرِي بَرْدَر ۱ بلجه بونلارين
 هاميسيبي اوره يئمه آراشديريب بو
 نتجه يه گلدتم: صالحلر و حئكتلئر و
 اونلارين ائشلي تارينين ائنده دئر. ائستر
 سوكي اولسون ائستر تئفرت، ائنسان
 قاباغينا نه چيخاجاغيني بئلزه ۲ چونكي
 هامينين باشينا گلن احوالات بَرْدَر؛
 صالحلرئ و پئسلرئ، ياخشيلارين و
 يامانلارين، طاهرلرئ و نجئسلرئ،
 قوربان تَقْدَم ادنلرئ و قوربان تَقْدَم
 ائمه ينلرئ. نجه ياخشيلارادير، اله ده
 گوناهاكارلارادير؛ آند ائچنلره ده آند
 ائچكدن قورخانلارا كئمي دئر. ۳ گون
 آلتيندا يرئنه يئرئلن بوتون شيلرئ پئسلئي
 بوندادير كي، هاميسينا راست گلن قدر
 بَرْدَر. دوغرودان دا كي، ائنسانلارين
 اوره يي پئسلئكه دولودور: نه قدر كي،
 ياشايرلار، دئلك اوركلرئده وار و
 اوندان سونرا اولولرئ يانينا گدئرلر. ۴ آما
 دئرئر جاماعاتينا قوشولانين اومئدي وار،
 چونكي دئري بئر ائت اولو بئر شئردن
 ياخشيلر ديره. ۵ چونكي دئرئر اوله جكلرئي
 بئلئرلر، لاكلئ اولولر بئر شي بئلئرلر و
 آرتيق اونلار اوچون اجر يوخدور،
 چونكي اونلارين ذئكري ده يادلاردان

ادر، بئر آز عاغيليسيزليق حڪمت و حورمت صاحبتنه ده بله ادر. ۲ حڪمتي آدامين اوره يي دوزلويه طرف يونه لر، لاكن سَفِهَن اوره يي ايرئليه. ۳ عاغيليسيز بئر آدام، حتّا گتدئي يولدا دا عاغي آذير و هاميا عاغيليسيز اولدوغونو گورسدر. ۴ اگر حاكمتن قضيي سنن اوستونه قانحسا، يرئدن ترينه؛ چونكي ساكتلك، بويوك گوناھلارين اوستونو اورتر. ۵ گون آلتيندا گوردويوم بئر پستلك وار، او دا حوكمدارين آلتدن چيخان سهدتر: ۶ عاغيليسيز چوخ اوجا مقاملارا قويولور، حال بو كي، واريلار آشاغيدا اوتورورلار. ۷ گوردوم كي، نجه قوللار آتارلار اوستونده گدئرلر، و ريسلر قول كئي يرده يرئئرلر. ۸ قويو قازان اوژو اونا دوشر، دوواري سوگني ده ائلان سانچار. ۹ داش كسني داشلار يارالار، اودون ياراني دا، اودون خطرہ سالار. ۱۰ اگر بالتا كوت اولسا، اونون آغز يني دا ائتلميه ورمسه لر، داها چوخ گوج صرف اولونمالي دير؛ لاكن حڪمت

آداما موققتيت گتئر. ۱۱ اگر ائلان سحر اولونماقدان قاباق سانجسا، او زمان سحر بازدان دا فايدا يوخ. ۱۲ حڪمتي آدامين آغز يني سوزلري فيضلي دئر، لاكن سَفِهَن دوداقلاري اونون هلاكينا يول آچار؛ ۱۳ آغز يني سوزلري عاغيليسيزليقلا باشلانار، سوزلرئتن آخيري دا يامان دلتلكدئر. ۱۴ عاغيليسيز آدام سوزو چوخالدار. نه اولاجاغيني هچ كس بلئر؛ اوندان سونرا نه اولاجاغيني اونا كم دئه بلئر؟ ۱۵ سفهلرئن چكدئي زحمت اونلارين اوژلرئي يورار، اونلار شهره نجه گده جكلرئي ده بلئرلر. ۱۶ واي سنه اي مملكت، اگر پادشاهين بئر اوشاقدير، و ريسلرئن سحر ارگن ضيافتنه باشلايرلار. ۱۷ خوش حالينا اي مملكت، اگر پادشاهين بئر نجبزه ده دئر، و ريسلرئن واختيندا، كفلنمك اوچون يوخ، قووت اوچون پئرلر. ۱۸ تنبل لكدن اوئن دامي ييخيلار، آلرئن تنبلئئشندن ده اودامار. ۱۹ شادليق اوچون ضيافت وررلر و شراب حياتي كفله دولدورار؛ اما هر شيه جاواب

ياخشي اولاجاق، يوخسا او، يا دا هر
ائكئسي بئرلكده يابخشي اولاجاقلار.

جاوانليغيندا سني ياراداني اونوتما
۷ دوغرودان دا انشيق شئرئدر،
گونشي گورمك ده گوزلره خوشدور؛
۸ بئر آدم چوخ ائلر ده ياشاسا،
اونلارين هاميسيندا شادليقلا ياشاسين.
لاكن قارائليق گونلرئن اولدوغونو دا
ياددان چيخارتماسين، چونكي اونلار
چوخ اولاجاقلار. گله جك هر شي
باطلئدر. ۹ اي جاوان، جاوانليغيندا
سوئن، قوي اورهين سني جاوانليق
گونلرئنده سوتئدرسن؛ اوره يئنن
استه دئيئنده، گوزلرئئن گوردوكلرئنده
يري؛ لاكلن بئل كي، تاري بونلارين
هاميسينا گوره سني موحاكئمه
اده جكدئر. ۱۰ اوندان اوترى ده،
كدري اوره يئننن چيخارت، زحمتي ده
بدنئندن اوزاقلاشدير، چونكي جاوانليق
دا، جاوانليغين قووي ده باطلئدير.

۱ جاوانليق گونلرئنده
سني ياراداني خاطرلا؛

۱۲

اولان پولدور. ۲۰ پادشاهي حتا فئكرئنده
ده سوئمه؛ وارلي آدامي حتا ياتاق
اوتاغيندا دا سوئمه؛ چونكي گوئيون بئر
قوشو سنن سسئي آپارار، و گوئده
اوجان قوشلارين بئري مطلبي خبر وئر.
۱ چوره يئي سولار
اوستونه آت، چونكي
چوخ گونلردن سونرا اونو تاپارسان.
۲ يدي كئشيئه، حتا سگئز كئشيئه پاي
ور، چونكي ير اوزونده نه پئس گون
گله جيئي بئلهئرسن. ۳ اگر بولدولار
ياغيشدان دولو اولسالار، اوزلرئي ير
اوزونه بوشالدارلار؛ اگر بئر آغاج دا
جنوب و يا شمال طرفته ييخلسا، إله
ييخليديغي يرده ده قالار. ۴ يلي موشاهئده
ادن توخوم سئمز، بولدولاري گورن ده
بئجزم. ۵ نجه كي، يئنن يولونو بئلهئرسن،
نجه كي، بويلو آروادين قارئيندا
سوموكلرئن نجه بؤيودويونو بئلهئرسن، إله
ده، بوتون بو شيلري يارادان تارينين
ائشئرئي بئلهئرسن. ۶ توخومونو سحر
واختي سب، آخشاما قدر ائني دئجلك
اوچون چكمه؛ چونكي بئلهئرسن كي، بو

يامان گونلرئن گلمه يئندن قاباق، او ائللرئن يتئشديئندن قاباق كي، او واختدا كي، اونلار اوجا يرلردن، يولون دهشتئندن قورخورلاره. او واختدا كي، بادام آغاجي چئچكه نئر، چيئرتهكه اوزونو گوجلہ چكئر، هوس ياتير. سونرا دا آدام اوز ابدى اوئنه گدئر، و ياس توتانلار كوچه لره دوشورلر. ۶ گوموش زنجئري قوماميش، قيزيل كاسا قيريلماميش، بولاق باشيندا كوزه تئكه-تئكه اولماميش، قويو يانيندا چرخ سينماميش سني يارادان تاريني خاطيرلا. ۷ چونكي تورپاق گلدئي يره قايداجاق، روح دا اونو ورن تاريا دوئنه جكدئر. ۸ او واعظ ديئر: "باشدان باشا باطئلدئر! هر شي باطئلدئر."

يامان گونلرئن گلمه يئندن قاباق، او ائللرئن يتئشديئندن قاباق كي، دئيه سن: "اونلاردان خوشوم گلمئر." ۲ او واختدا كي، گون و ائشيق، آي و اولدوزلار حله سؤئمه يئبلر، بولودلار دا ياغيئشان سونرا حله قايتماييبلار. ۳ او گونده كي، اوي ساخلايانلار آسئرلر، پهلوانلار ايتئرلر، ديئرمان دارتانلار آزالديقلاري اوچون ائشدين قاليرلار، پنجره لردن باخانلار قاراليرلار، ۴ كوچه يه آچيلان قاپيلار باغلانيرلار، ديئرمانلار سئدن دوشورلر. او واختدا كي، آدام قوشون سئئندن اويانير، و بوتون نغمه قيزلارينين سسي آچالير. ۵ حتا

آخیر سوژ ۹ بوندان علاوه، او واعظ،
 حڪمتي اولدوغو اوچون آداملارا
 معرفت اؤيرتمه يئنه داوام وردی. بلی،
 او دیرله دي، آختاردي و بئر چوخ مثل
 ترتب اتدي. ۱۰ او واعظ مقبول
 سوژلري تاماق اوچون تفتش اتدي و
 اونون يازديقلاري دوزدور، حقيقتن
 سوژلري دئر. ۱۱ حڪمتلئرن سوژلري
 بئر كمي و عالملئرن سوژلري ده
 ياخشي چاخيليش ميخلار كمي دئر
 كي، بئر چوباندان ورتلئر. ۱۲ بونلاردان
 علاوه، اوغوم دتقتي اول. چوخ
 كئتابلار يازماغا آخیر يوخدور. چوخ
 موطائعه ده بدني يورولدور. ۱۳ ائدي
 كي، هر شي ائدئلب، مطلبن آخيري
 بودور: تاريدان قورخ، و اونون امرلئري
 ساخلا، چونكي ائسانين بوتون
 وظئفه سي بودور. ۱۴ چونكي تاري هر
 ائشي، هر گئزلي شي، ائستر ياخشي
 ائستر يامان، موحا كئمه يه چكه جكدئر.

SNG

۱ سوليمانين نغمه لرئىن نغمه سي .

قىز ۲ قوي منى آغز ينين اوپوشلري
 ائله اوپسون! چونكي سنن محبتن شرابدان
 ياخشى دير . ۳ عطئر لرئىن نه گوزل
 ائيسى وارا! آدين توكولوش عطئر دئر،
 بوندان اوترو ده قيزلار سني سوتلر .
 ۴ منى اوزونه چك، قوي تلسك .
 پادشاه منى اوز حجله لرئنه گتئر ب .

قىزىن دوستلاري سنده سوتئب شاد
 اولاجاغيق، شرابدان چوخ
 سنن محبتني خاطر لايلاجاغيق .

قىز سني سومكده اونلارين حاقي واره .
 ۵ اى اورشلم قيزلاري، من قاراشينام،
 قدار چاديرلاري كئمي، سوليمانين
 پرده لري كئمي . لاكئن گوزلم .
 ۶ باخميين كي، قارالميشام، گون منى
 يانديريب . انامين اوغوللاري منه
 حئر صلندئرلر؛ منى اوزوم باغلارينا
 قوروجو قويدولار، اما من اوز اوزوم
 باغمي قوروماميشام . ۷ اى جانينين
 سوتئي، منه ده، سورونو هارادا
 اوتاريرسان؟ گون اورتا واختي اونلاري
 هارادا ياتيرديرسان؟ سنن دوستلارينين

كئشي ۲ زانباق تئكانلار
 آراسيندا نجه دئر، سوغگئم ده
 قيزلار آراسيندا اله دئر.

قيز ۳ آما آغاجي مشه نئن آغاجلاري
 آراسيندا نجه دئر، سوغگئم ده اوغلانلار
 آراسيندا اله دئر. اونون كؤلگه سئنده
 اوتورماقدان كف ادئرم و ميوه سي
 داماغيما شئرئندئر. ۴ مني ضئيافت اؤشه
 گئئردي، بايراعي منئم اوستومده محبت
 ائدي. ۵ كئشمئش فطئرلري ائله منه
 قووت ورنن، آملارلا مني
 جانلانديرين، چونكي من عشقن
 ناخوشويام. ۶ سول آلي باشيمين
 آلتيندادير، صاغ آلي مني قوجا قلاير.

قيزين دوستلاري ۷ اي اورشلئم
 قيزلاري، سئزي جيرانلارا، چؤلون
 مارالارينا آند ورنئم، اؤزو
 موشتاق اولمايانا قدر سوغگئي
 دئندئرمه يئن، اويانديرمايين،

قيز ۸ سوغگئمئن سسي! باخ، او گئئر؛
 داغلار اوستوندن آتيللا-آتيللا، تپه لر
 اوستوندن اوچا-اوچا. ۹ سوغگئم
 جبران كئئم دئر، مارال بالاسي،

عطر لئمش، عطارين بوتون عطر لري
 ائله. ۷ باخ، او سوليمانين تخت-رواني دير،
 اسرايئلين ائگند لرئدن آتميش ائگند
 اونون اطرافيندا دير. ۸ اونلارين هاميسي
 قيلينج داشيان، موحارثه ده اوستا،
 هر برئشن بلنده قيلينج، گجه نئن
 قورخولارينا حاضير لائيمش. ۹ سوليمان
 پادشاه، لوبنانين آغاجلاريندان اوزونه
 تخت-روان دوزه لدئب. ۱۰ سوتونلاريني
 گوموشدن، پاياسيني قيزيلدان،
 اوتوراجاق يرئي ارغوان قوماشدان،
 اونون ائچئي اورشلئم قيزلاري سوكي ائله
 دؤشه يئبلر. ۱۱ اي صحيان قيزلاري،
 چيخين. سوليمان پادشاهي تاجي ائله
 گورون. او تاج كي، اونون توي
 گونونده، اوره يئنن شادليغي گونونده،
 آناسي اونون باشينا قوموشدور.

آختارديم، لاکئن اونو تاپا بلهه دئم.
 ۲ ائندي قانليب شهري دولاناجام،
 كوچه لرئي، ميدانلاريني. جانيمين
 سؤدئيني آختاراجام. آختارديم،
 لاکئن اونو تاپا بلهه دئم. ۳ شهرده
 دولانان قوروجولار مني تاپديلار.
 دئم: "اوني، جانيمين سؤدئيني،
 گوروسونوز؟" ۴ اونلاردان آريلديغيم
 زامان، اونو، جانيمين سؤدئيني تاپديم.
 اونو توتدوم و بوراخمايم، اله كي،
 اونو آنامين اوئنه، منه حامئله اولدوغو
 اوتاغا گئتدئم. ۵ اي اورشلئم قيزلاري،
 سئزي جيرانلارا، چؤلون مارالارينا
 آند ورئم، اوزو موشتاق اولمايانا قدر،
 سوكئي دئندئرمه يئن، اويانديرماين.
 ۶ صحرادان گلن بو كئمدر؟ توستو
 سوتونو كئمي، مور و بوخورلا

۱ ڪٽشي نه گؤزلسن، سوگڻم، سن نه
 گؤزلسن. ياشماق آرخاسيندان گؤزلرن
 گؤپرچئنلر ڪٽمي دٿر. ساچلارين گڻلعد
 داغيندان انن ڪچي سوروسو ڪٽمي دٿر.
 ۲ دٿلرن تزه ڦيرخيليش قويون
 سوروسو ڪٽمي دٿر ڪي، يويونماقدان
 چيخيره. هاميسينين اڪٽلري وار،
 آرالاريندا بالاسيزي يوخ. ۳ دوداقلارين
 ڦيرميزي قايتان ڪٽمي دٿر، آغزين دا نه
 گؤزل! ياناقلارين ياشماق آرخاسيندا نار
 پارچاسي ڪٽمي دٿر. ۴ بويونون داوودون
 بورجونه بنزه يٿر ڪي، سئلاح اوچون
 سٽگڻس؛ اوندان مٿن قانخان آسلانيب،
 هاميسي پهلوانلار قانخاني دير. ۵ اٽڪي
 دؤشون اٽڪي جيران بالاسي ڪٽمي دٿر،
 زانباقلار آراسيندا اوتلايان اڪٽر جيران
 بالاسي. ۶ گون سرٿنجه، ڪولگه لر
 قاچانجا، مور داغينا گده جيم، بوخور
 تپه سننه گده جيم. ۷ تامامن گؤزلسن،
 سوگڻم. سنده هچ ياوا بٿر شي يوخ.
 ۸ گڻتم، منتمله لوبناندان گل! منتمله
 لوبناندان گل؛ آمانا تپه سٿندن، سنر و
 خرمون تپه لرنندن، اصلانلارين
 يووالاريندان، پلنگلرن داغلاريندان.
 ۹ اوره يئي قاپيسان باجيم، گڻتم!

گژده بودلارين جواهر کئمي دئر،
 اوستا آلرئئن ائشي. ۲ گؤبه يئن گژده
 بئر پئسالهيه بنزه يئر کي، هچ واخت
 جوربه جور شرابي آسکک اولماز. بلئن
 زانباقلارلا بزئمئش بوغدا تياسي دير،
 ۳ ائكي دؤشون دئيه سن بئر جوت
 مارال بالاسي، اکتز جيران بالاسي.
 ۴ بويونون عاج بورجو کئمي دئر،
 گؤزلرئن بت-رَبَّم دروازاسينين يانيندا
 اولان خشبون حووضلاري کئمي.
 بورنون دَمَشَق طرفته باخان لوبنان
 بورجونه بنزه يئر. ۵ باشين سنئن اوستونده
 گرمل داغي کئمي دئر، باشينين ساچي
 دا دئيه سن ارغوان قايتان. پادشاهي
 اسئر ادن تل لرئن دئر. ۶ نه گؤزل، نه
 سؤلمه لي سن، سن، اي حلاوتلي سؤگئم!
 ۷ بويون خورما آغاجي کئمي دئر،
 دؤشئرئن ده اونون سانخيملارينا بنزه يئر.
 ۸ ددئم: “خورما آغاجينا چيخارام،
 سانخيملاريندان توتارام.” قوي دؤشئرئن
 اوزوم سانخيملاري کئمي اولسون،
 نفسئنن رايخه سي آلمان رايخه سي کئمي،
 ۹ آغزين دالاپ ياخشى شراب کئمي،

قيز او شراب کئمي کي، سؤگئمئن
 دوداقلارينين اوستونه، دئشئرئن
 اوستونه دومدوز آخسين. ۱۰ من
 سؤگئمئم، و اونون سؤوقو ده منه دئر.
 ۱۱ گل سؤگئم، چؤله گدک. گجه ني
 کندلرده کچئردک، ۱۲ سحر واختي
 ارگن اوزوم باغلارينا گدک، گؤرک
 کي، آيا اوزوم آغاجي چئچکله نئب،
 نارلار چئچک آچيب؟ اورادا سؤگئمي
 سنه وره جيم. ۱۳ سؤگي اوتلاري رايخه
 ورئر، قاپلاريميزن اوستونده هر جور
 سچئلئش ميوه وار، هم تزه، هم
 ده کؤهنه. اونلاري سنئن
 اوچون ساخلا ميشام، اي سؤگئم!

۱ کاشکي سن منه آنامين
 اجه يئندن ائمئش قارداش کئمي
 اولايدين. او واخت، ائشگده سني تاپاندا
 اوئردئم؛ هچ کس ده مني قينامازدي.
 ۲ قاباغا دوشوب سني آنامين اوئنه
 آپارارديم، او کي، منه تعلم وِردي. سنه
 ادويه لي شرابدان، ناريمين سويوندان
 ائچئردئم. ۳ اونون سول آلي باشيمين

قیزین دوستلاری ۵ بو قیز کئمدئر کی،
سوغکئسی ائله قول-قولا صحرادان گلئر؟

آلتیندادیر، صاغ آلی ده منی قوجاقلاییر.
۴ سئزی آند ورئم، ای اورشلئم
قیزلاری، اوزو موشتاق اولمایانا قدر،
سوغکئنی دئدئر مه یئن، اویاندر مایین.

قیز آما آغاجی آلتیندا سنی اویاتدیم؛ اورادا
آنان سننن دوغوش آغرینی چکدی،
اورادا آغری چکب سنی دوغدو. ۶ بئر
مؤهور کئمی منی اوره یئنن باشینا قوی،
بئر مؤهور کئمی قولونون اوستونه قوی.
چونکی سوغی اولوم کئمی گوجلودور،
قیرت ده اولولر دئاری کئمی برک.
اونون آلولاری اود آلولاری
کئمی دئر، یاندریب-تؤکن آلو کئمی.
۷ چوخلو سولار سوغکئنی سؤندوره بئلز،
چایلار دا اونو اوزونده بوغا بئلز. اگر
آدام سوغکئتن عوضئنده اوئنن بوتون
مالینی دا ورسه، گئنه ده حقئر گؤرونر.

قیزین قارداشلاری ۸ کئچک بئر
باجیمیز وار، اونون حله دؤشلری
یوخدور؛ باجیمیزی ائستیمه دانیشان
گون، اونون اوچون نه اده جیئک؟
۹ اگر بئر دئوار اولسایدی، اوستونه
گوموشدن بئر بورج تئگردئک، اگر بئر
قاپی اولسایدی، اوستونو سئدر
خونچالاری ائله اؤرتدئک.

اِسْرَائِيْلَينِ مَوْقَدِّسْتَهٗ حَقَارْتَلَهٗ بَاخِييلَار،
اوندان اوز دؤنده رېبلر. ۵ نه اوچون گئنه
ده دؤيوله سنئنز،

ISA

نئيه عوصيان اتمكده داوام ادرسنئنز؟
باش تامامن ناخوش، اورك تامامن
مرئض. ۶ بدنئنز تپه دن ديرناغاجاق
ناخوشدور،

۱ يهودا و اورشلئم باره سنئنده
آموص اوغلو اِسْعِيَايا گؤرونن
رؤيا كي، يهودا پادشاهلاري عوزئيا،
يوتام، آخاز، و خئزقئيانين دؤورونده باش
وردی.

بئ صاغ يرئنز يوخدور:

يارالارينيز، زده لرئنز،

تزه ضربه لرله وورولموش يارالارينيز،

تمئزئنه مئش، ساريهايميش،

مَلْحَمَلَهٗ يَوْمِشَالِدِيهايميشدير. ۷ مملكئتنئز

وئراندير،

شهر لرئنز اودلا يانيب،

يادالئ لر گؤزونوزون قاباغيندا

تورپاغينيزي ييشب داغيديرلار.

تورپاغينيز كئمسه سئز قاليب،

سانكي ياد آداملار اوراني تالاييب.

۸ صَحِيون قيزي اوزوم باغينداكي

چارداق كئمي،

خئيار بوستانينداكي كوما كئمي،

موحاصئره آينميش شهر كئمي تك

قاليب. ۹ اكر قوشونلار ربي،

رب خالقينا ائخطار ادئر ۲ اي

گؤيلر، قولاق آسين،

اي ير اوزو، اشئت!

چونكي رب بله ديئر:

“اوولادلار يتئشدئرئب بؤيوتموشم،

آما اونلار منئم ضدئمه عوصيان ادئبلر.

۳ اوكوز يئيه سنئي، ائشك ده

صاحبئتنن يملئيني تانيير،

لا كئن اِسْرَائِيْل خالقي مني تانيمير،

خالقيم آنلامير.” ۴ گوناھ ادن مئلتئن، شر

ائشئر آلتيندا اولان خالقين،

پئسلئك ادن نسلئن، فاسئد اوولادلارين

واي حالينا!

اونلار ربي ترك ادئبلر،

موقدس پیغینلارینیزا دؤزه بئلمئرم!
۱۴ تزه آی جشنلرئئزدن، بایرام

گونلرئئزدن

تئفرت ادئرم.

بونلار منه یوک اولوبلار،

اونلاری داشیماقدان یورولوشام. ۱۵ بونا

گۆره سئز آل آچیب منه یالواراندا،

گۆزلرئمی سئزه یوماجاغام.

نه قدر چوخ دوعا اده سئئز ده،

گئنه قولاق آسمایاجاغام.

آلرئئز قانلا دولودور، ۱۶ یویونون،

اؤزلرئئز یی تمئزله یئن،

گۆزومون قاباغیندا ائشرئئز یی شردن

اوزاقلاشدیرین،

پئسلئک اتمه یی بوراخین. ۱۷ یاخشیلیق

اتمه یی اؤیره نئن،

عدالتی آختارین،

مظلوملاری قورتارین،

یتئمئن حاقینی ورئن،

دول آروادی حئمایت ادئن. ” ۱۸ رب

دیئر:

“ گلئن، ائدی بئرئئمئزله بحث ادک،

بئرم خالقدان بئر نچه صاغ قالان آدم
قویماسایدی،

بئر سودوم کئمی اولاردیق،

گومورایا بنزه یدئک. ۱۰ ای سودوم

باشچیاری،

رئین سؤزونو ائشدئن!

سئز، ای گومورا خالقی،

تاریمیزین تعلقئمئنی ائشدئن! ۱۱ رب دیئر:

“قوربانلارینیزین چوخلوغوندان منه نه؟

یاندریما قوچ قوربانلاریندان،

کۆکلمئش حیوانلارین پئیندن

دویموشام.

گامیش، قوزو، کچی قانینی ائسته مئرم.

۱۲ حوضوروما گلرکن

ائئئزده بونلاری گئئرمه یئنئز یی کم

ائسته یئر؟

معبدئمئن صحنلرئنه بوش یره آیاق

باسیرسینیز. ۱۳ منه آرتیق دیر سئز

تقدلملر گئئرمه یئن،

بوخور منده ائکراه یارادیر.

پئسلئکله دولو تزه آی مراسملرئئزده،

سبت گونلرئئزده،

گوناهلارینیز قیپ قیرمیزی پارچا کئمی
گورونسه ده،

اونلار قار کئمی آغ اولاجاق،

توند قیرمیزی رنگه چالسا دا،

آغ یون کئمی آغ اولاجاق. ۱۹ اگر سؤزه

باخیب اطاعت اده سننیز،

تورپاغین لاپ گؤزل بهره لرئندن

یئیر سننیز. ۲۰ اما اگر منی رد ادب

عاصی اولاسینیز،

قیلینج سئزی اوداجاق.”

دوغرودان دا، بو سؤزلر ربئن آغزیندان

چیخیب.

گوناهلی شهر ۲۱ گؤر ربه وفالی اولان

شهر نجه بئر فاحشهیه دؤنوب!

او شهر کی، عدالتله دولو ائدی!

بئر زامان اورادا صالحلئک منزل

اتمئشدی،

لاکتن ائدی قاتئل لرله دولودور!

۲۲ گوموشونوز چوروفه چورئئلب،

شرایینیز سو قاتیلیب. ۲۳ باشچیلارینیز

عاصی اولوب اوغرولارلا ائبردر.

هر کس روشوتی سوئر، بئخشش دالینجا
قاجیر.

یتئمئن حاقیندان دئفاع اتملر،

دول آروادین مودافعه سننه قانلمیرلار.

۲۴ بونا گؤره ده رب،

قوشونلارین پروردئنگاری بله اعلان ادئر:

ائسرائیلئن قادئر تاریسی بله اعلان ادئر:

“دوشمنلرئمدن اؤزومو راحتلا یا جاغام،

خصملرئمدن قئصاص آلا جاغام. ۲۵ ائمی

سنن ضئدئنه ده اوزادا جاغام،

چوروفونو گئل آبی ائله آریدیب،

بوتون ناخالئصلئینی سندن تمئزلیه جیم.

۲۶ او زامان حاکمئرئنی اولکی

کئمی،

مصلحتچئلرئنی ده باشلانیشدا اولدوغو

کئمی گری قایتاراجاغام.

سنه تزه دن «صالحلئک شهری، وفالی

شهر» دئیله جک. ” ۲۷ صحیون

عدالتله،

تؤوبه ادن ساکتئلری صالحلئکله

قورتولاجاق. ۲۸ لاکتن عاصئلره

گوناهکارلار بئرلئکده هلاک

اولاجاقلار،

رَبِّي ترك ادنلريوخ اولاجاقلار. ۲۹ آرزو
 اتدئيئنئز پاليد آغاجلاريندان نجالت
 چكه جكسئنئز،
 سچدئيئنئز باغلاردان اوتانا جاقسينيز.
 ۳۰ چونكي سئز، يارپاقلاري
 سولوش چؤل پوسته سي آغاجينا،
 سوسوز باغا دوئه جكسئنئز. ۳۱ گوجلو
 آدام گنان قيرينتيسينا اوخشايا جاق،
 گوردويو ائش جرقه كئمي اولاجاق،
 بلجه ائكئسي بئرلكده يانا جاق،
 اونلاري سؤندورن ده اولمايا جاق.

رَبِّي داغي

(مئكا ۴: ۱-۳) ۱ آموص

اوغلو اشعيانين يهودا و اورشلئم
 باره سئنده گوردوكلري: ۲ آخير
 گونلرده ربَّن اوي اولان داغ،

۲ داغلارين باشچيسي كئمي مؤحكَم
 دوراجاق،

تپه لردن يوخاري اوجالاجاق.
 بوتون مئتلر اونا ساري گله جك.
 ۳ چوخ خالقلار گئلب دئيه جك:

“گئئن، ربَّن داغينا،
 يعقوبون تاريسينين اوشه قانلق،
 قوي او بئزه اوز يوللاريني اويرتسن،
 بئز ده اونون طرفلري ائله گدگ.”
 چونكي شرعت صحيوندان،
 ربَّن سؤزو اورشلئمدن يايلاجاق.
 ۴ مئتلر آراسيندا رب حؤكم
 اده جك،
 چوخ خالقلار حاقيندا قرار
 چيخاردا جاق.
 اونلار قيلينجلاري چكوجلارلا دؤيوب
 اونلاردان كوتان،
 نئزه لرئندن ده شنه دوزه لده جكلر.
 مئلت مئلتئن ضئدئنه قيلينج
 قالديرمايا جاق،
 آرتيق موچارئبه اتمه يي اويرنميه جك.
 ۵ اي يعقوب نسلي، گئئن، ربَّن
 نوروندا گؤك.

رَبَّن گونو ۶ يارب، خالقيني،
 يعقوب نسليني آتيسان،

چونكي اونلار شرقدن گن مؤوهوماتلارا
 قوشولوبلار،

فئلسط بۆلگه سئنده ياشايانلار كئمي
 فالجىلىق ادئرلر،
 اجنبي لرله آل بئر اولورلار. ۷ اؤلكه لري
 قيزيل گوموشله دولو،
 خزئه لرئئن آخيري يوخدور.
 اؤلكه لري دؤيوش آتالارلا دولودور،
 دؤيوش عارابالاري سايسيز-
 حسابسيزدير. ۸ اؤلكه لري بوتلرله ده
 دولودور،
 آل لرئئن ائشئي، بارماقلارينين
 دوزلندئكلرئي،
 پرستئش ادئرلر. ۹ بونا گؤره ده هامي يره
 سرتله جك،
 هر كس دئز اوسته دوشدوروله جك.
 يارب، اونلاري باغيشلاما! ۱۰ ربئن
 دهشتئندن، عظمتئئن شووكتئندن
 قايلقلارا گدئن، تورپاق آلتيندا
 گئزله نئن. ۱۱ آداملارين تكبورلو
 باخيشلاري آلچالديلا جاق،
 ائنسانلارين تكبورو قيريلاجاق،
 او گون آنجاق رب اوجالديلا جاق.
 ۱۲ چونكي قوشونلار ربئن بئر گونو
 اولاجاق كي،
 بوتون تكبورلوري، لووغلاري،
 مغرورلاري آلچالئتسين. ۱۳ لوبنانين
 بوتون اوجا و ووقارلي سئدر
 آچالارين محواده جك،
 بوتون باشانين پاليدلاريني يوخ اده جك.
 ۱۴ بوتون اوجا داغلاري، اوجا
 تپه لري، ۱۵ بوتون اوجا بورجلري،
 قالا دوآرلاري يرله يكسان اده جك،
 ۱۶ بوتون ترشئش گمي لرئي،
 بوتون گؤزل گمئلري يوخ اده جك.
 ۱۷ آداملارين تكبورو قيريلاجاق،
 ائنسانلارين تكبورو آلچالديلا جاق،
 او گون فقط رب اوجالديلا جاق.
 ۱۸ بوتلر كامل آرادان
 گؤتوروله جك. ۱۹ رب قانليب
 يري لرزه يه سالاندا،
 اونون دهشتئندن، عظمتئئن
 شووكتئندن،
 ائنسانلار قايلقددا كي ماغارالارا،
 يرئن خندق لرئنه قاچيب گئره جكلر.
 ۲۰ او گون ائنسانلار، پرستئش
 اوچون دوزلتمئش
 قيزيل و گوموش بوتلرئي گؤتوروب،

كور سچانلارين، خوفاشلارين قاباغينا
 آتاجاقلار كي، ٢١ رب يري
 سارسيتماغا قانلاركن
 اونون دهشتندن، عظمتتن
 شووكتندن،
 قاياليدكي
 اوجوروملارداكي ياريقلارا
 گئرسئلر. ٢٢ نفسي بورنونون
 دشئيئنده اولان فاني ائسانا
 آرخالانميين.
 اونون نه ديري وار كي؟

اورشلئمه قارماقاريشيqliق ١

٣ باخ، قوشونلارين رب تاريسي
 اورشلئمدن و يهودادان هر بئر
 يارديم و كومه يي كسه جك،
 يعني بوتون چورك و سويو ٢ انگئدلره
 جنگاورلري،
 حاكئملره پيغمبرلري،
 فالچيلارلا آغساقاللاري، ٣ آلي باشي لارلا
 آدي-سانلي آداملاري،
 مصلحتچئلري ائله اوستا صنتچئلري،
 و ماهئر سحر بازلاري آرادان

گؤتوره جك. ٤ اوشاقلاري
 اونلارين اوستونه باشي قوياجاغام،
 كؤرپه لر اونلارا حؤكرانليق اده جكلر.
 ٥ خالق ستم آئيندا اولاجاق،
 ائسان ائسانا، قوشو قوشوسونا ستم
 اده جك.

جاوان قوجا ائله، عاوام آدام مؤحترم
 ائسانلا حياسيز رفتار اده جك.
 ٦ عايئله ده قارداش قارداشا
 ساريليب دئيه جك:

“سنن هج اولماسا، اينئنه گيميه پالتارين
 وار.
 باشيميز اول،

قوي بو خاراباليقلار سنن آئينن آئيندا
 اولسون!” ٧ او گون بو آدام
 اعتراض ادب دئيه جك:

“من يارالارينيزي ساريماغني باجارمارام،
 چونكي اونئمه نه يمك، نه ده پالتار وار،
 مني خالقين باشيسي قويميين.” ٨ اونا
 گؤره كي، اورشلئم ستره يئب، يهودا
 ييخيليب،

چونكي سؤزلري و عمل لري ربئن
 ضدئنه دئر،

إله کي، اونون شوؤوگلي حوضورونون
ضئدئنه عوصيان اتسئئر.
۹ اوزلئنده کي ائفاده اونلارين
ضئدئنه شهادت ورئر،

خالقلاري موحاكئمه ائمك اوچون
دورور. ۱۴ رب خالقينين رهبرلئني،
باشچيلارينين
محكهمه گئئر:

سودوم كئمي گوناھلارينين آچيقجا
دانئشيرلار،
بونو گئئرئئرلر.
واي اونلارين حالينا!

“سئز سئئر اوزوم باغيني يئيب اودان،
كاسييلاردان تالان اتدئئئر ماللا
اولرئئرزي دولدوران. ۱۵ نه حاقلار
خالقيمي آياق آلتيندا آرئب

چونكي بو فلاكتي، باشلارينا، اوزلري
گئئرئئرلر. ۱۰ صالح آداملار دئين
کي، اونلار ياخشيليق ادئله جک،
چونكي اونلار ياخشيليقلارينين بهره سئني
يئيه جکلر. ۱۱ پئس آدامين واي
حالينا! اونا پئسلئك اولوناجاق،

يوخسوللارا عذاب ورئر سئئر؟”
بونو قوشونلارين پروردئئگاري رب اعلان
ادئر.

إله دئئي عمل لري اوز قاباغينا چيخاجاق.
۱۲ اي خالقيم! اونلار ظولم ادن،
اوشاقلاردير،

اورشلئم آروادلارينا ائخطار
۱۶ بوندان علاوه رب دئئر:
“صحيون قيزلاري تكبورلودورلر،
بويلانا-بويلانا گئرئرلر، گؤز-قاش
اويناديرلار،

اونلارين اوستونه آروادلار حؤكم سورورا!
اي خالقيم! سنه يول گؤرسه دنلر، سني
آزديرلار،

قدملرئني نازلا آتيرلار،
آياقلاريندا كي
جئنگلده دئب يرئئرلر. ۱۷ بونا گؤره
ده پروردئئگار

يوللارينين دولاشديرلار! ۱۳ رب
محكهمه سئني قورماق اوچون قانخير،

صحيون قيزلارينين باشلارينا قوتور
سالاجاق.

رب عاييب يرلرئي آچيب
 گورسده جک. ۱۸ او گون
 پروردنگار توپوقلارا تاخيلان
 بئلرزنکلرئئن،
 گونشچه لرئي، آيارا شڪلي
 بويونباغي لارينين گوزل لئيئي
 اونلاردان محو اده جک؛
 ۱۹ گوشوارالاريني، قولباقلاريني،
 اورپکلرئي، ۲۰ باشليق لاريني،
 توپوقبندلرئي، قورشاقلاريني،
 عطيرله دولو موجرولرئي،
 طئلسئمئمنش بزک اشيالاريني،
 ۲۱ اوزوکلرئي، بورون حالقلاريني،
 ۲۲ بايرام شئئل لرئي، اوست
 پالتارلاريني،
 اورتوکلرئي، پول چانتالاريني،
 ۲۳ گوزگولرئي، کمان لئباسلاريني،
 باش سارقي لاريني و اورپکلرئي آلرئندن
 آلاجاق. ۲۴ او واخت گوزل عطير
 ائيسي يرئنه، پئس قوخو،
 قورشاق عوضئنه ائپ،
 گوزل دارانميش ساچ عوضئنه کچل
 باش،

نفئس توخونموش پالتار عوضئنه چول
 گيئئله جک،
 گوزل لئک عوضئنه داغلاما اولاجاق.
 ۲۵ کئشئلرئئز قيلينج آغزينا
 دوشوب يئخيلاجاقلار،
 ائگئدلرئئز دويوشده محو اولاجاقلار.
 ۲۶ صخيونون دروازالاري ناله
 چکئب ياس توتاجاق،
 بو شهر ترک ادئلئش، قورو يرده
 اوتوراجاق.

۴
 ۱ او گون يدي آرواد بئر کئشئئن
 ياخاسيندان توتوب بله دئيه جک:
 “اؤز چوره يئئزي يئيب، اؤز پالتاريميزي
 گيئنه رئک،
 آنجاق آدين اوستوموزده اولسون،
 نجالتدن بئزي قورتار.”

اورشلئمئن گله جي ۲ او گون ربئن
 شاخه سي گوزل و شووکلې اولاجاق،
 اسرايئل خالقيندان ختلاص اولوب
 صاغ قالانلار،

تورپاغين وردئي بهره ائله نغر ادب
شرفلنه جگر. ۳ صحیوندا، يعني

اورشلئمه صاغ قالانلارا،

اورادا قيد اولونوب ياشايانلارا،

“موقدس” ديئله جک. ۴ پروردنگار

صیون قيزلارين نجلئئيني يويان

زامان،

عدالت و آلووروحو ائله

اورشلئمي قاندان تمزليه جک. ۵ سونرا

رب صیون داغينين هرياني،

اورادا ييغیلانلارين اوستونو، گوندوز

بولودلا،

گجه ده توستو و پارلاق آلولو

اورته جک.

حقیقتن، اونون عظمتي شهرئن اوستونه

اورتوک اولاجاق. ۶ بو، بئر

چارداق، گوندوزون استئسنده

کؤلگه،

طوفان اوئونده، ياغيش قاباغيندا

سيغیناجاق يري اولاجاق.

اوزوم باغي حاقيندا نغمه ۱

قوي ائدي سوغکئمه بئر نغمه

۵ اوخويوم،

اونون اوزوم باغي باره ده محبت

نغمه سئني:

تورپاغين بار ورن بئر تپه سئنده،

سوغکئمن بئر اوزوم باغي واري ائدي.

۲ او، تورپاغي بل له يئب داشلاري

کارا آدي،

سچمه مينه لر آکدي،

اورتادا کئشکچي بورجو شکدي،

اوزوم سيخماق اوچون بئر چوخور

قازدي،

و باغين ياخشي اوزوم ورمه سئني

گوزله دي.

آما باغ، ياوا اوزوم گتريدي. ۳“ ائدي،

ای اورشلئمه ياشايانلار، ای يهودا

خالقي،

منئمله اوزوم باغيمين آراسيندا حؤکم

ادئن! ۴ باغيم اوچون اتمه دئيم نه

قالدي؟

اوزوملو يون باري ني گوزليركن، نه اوچون
باغيم ياوا اوزوم گنتردي؟ ۵ ائندي
قوي من سئزه باغيملا نه اده جيئمي
بئلدئرئم:

چپرئي سؤكه جيم و مينه لرئي حيوانلار
يئيب-قورتاراجاق،
دوواريني ييخاجام و آياق آلتيندا
تاپدالانا جاق. ۶ اوراني وئرانه لئيه
چؤره جيم،

اورا بودانماياجاق، بل نيمه جك.
اورادا تئكان و قانقال بئته جك،
بولودلارا دا امر اده جيم كي، اوستونه
ياغيش ياغماسين. ۷ چونكي
قوشونلار ربئنن اوزوم باغي
اسرايئل نسلي دئر،

يهودا آداملاري دا اونون سؤملي
مينه لرئدئر!

بلجه، او، عدالت گوزله دي،
آما باخ، قان توكمك گوردو،
او، صالحلئك گوزله دي،
آما باخ، پرئشانليق فريادي اشئندي!

واي پئس آداملارين حالينا
۸ واي او آداملارين حالينا
كي، ير قالميانا قدر اوي اوه،

زئمئي زمئيه بئرلشدئرلر!

اله كي، سئز بو تورباغين اورتاسيندا تك
ياشاياسينيز! ۹ قوشونلارين ربئنن بله
آند ائچدئئيئي اشئتمئشم:

“حتا بؤيوك و ياراشيqli اولرده بومبوش
قالاجاق،

اچئنده ياشايان اولماياجاق.
۱۰ اوزوملو يون اون ساحه سنئندن
آنچاق بئر بت شراب حاصل
اولوناجاق،

بئر حومر

توخومدان، بئر افا

تاخيل عمله گله جك. ۱۱ واي او
آداملارين حالينا كي، سحر اركن

قانليب عرق دالينا دوشورلر،

گجه ياريسينا جاق شراب اچئيب
كفله نئرلر! ۱۲ اونلارين ضيافتلرئنده

طنبور، چنگ، دف و ني چالينير،

شراب اچئئلر،

لاڪئن اونلار ربّئن گوردويو وارلي لارين وئرانه قالان اولرئني،
 ائشلره دئقت ائمئرلر، عمل لرئنه ياد اللر آلاجاق. ۱۸ واي او
 بانميرلار! ۱۳ بونا گوره خالقيم آداملارين حالينا كي، خاطاني
 معرفتستزلئئشن اسرئليه گدر، يالانلا هورولوش ائپلرله چكئرلر،
 اونون آدي-سانلي آداملاري آجيندان گوناھي دا عارابا ائپلري ائله! ۱۹ اونلار
 اولور، ديئرلر: "قوي تاري تلس سن، اووز عملئني تز حياتا كچئرئسن، بئز ده
 گوره اولور ديئاري بوغازيني گورک.
 گئئشله دئب، قوي اسرئيلئن موقدسئنن نئيتي عمله
 آغزيني حددن آرتيق آچيب. گئرئئلسن كي، بونوبئلك!" ۲۰ واي
 اورشلئمن آدي-سانلي لاري، او آداملارين حالينا كي، پئسه
 عاواملاري، سس-كويله كف ادن ياخشي، ياخشيا پئس ديئرلر،
 ائسانلاري بو ديئارا انه جك. قارائليغي ائشيق، ائشيغي دا قارائليق
 ۱۵ عوام آدام آلچالديلاجاق، سايرلار،
 آدي-سانلي آدام دئزه دوشدوروله جك، آجياا شئرئن، شئرئنه ده آجي ديئرلر!
 تكبورلو باخيشلار دا آلچالديلاجاق. ۲۱ واي او آداملارين حالينا كي،
 ۱۶ اما قوشونلارين ربّي عدالته اوژلرئني حئكمتلي سانيرلار،
 اوجالديلاجاق، اوژلرئني زرک سايرلار! ۲۲ واي او
 موقدس تاري اوژونو صالحلئكده موقدس آداملارين حالينا كي، شراب ائچكده
 گورسده جك. ۱۷ او واخت قهرمانديرلار،
 قوزولار اوژاوتلاقلاريندا كي كئمي ائچكئري قاريشديريب ائچكده
 او تايلاجاق، قوتولي دئرلر! ۲۳ واي او آداملارين

آلي حله ده جزالانديرماغا قالحيب.
 ۲۶ رب اوزاقد اياشيان مثلتره ده
 بئر بايراق قوراجاق،
 فئت سسي ائله اونلاري ير اوزونون
 بوجاقلاريندان سسله جک.

باخ، بو مثلتر تزلکله گله جکله.
 ۲۷ آرالاريندا يورولاني، بودره يني
 اولماياجاق،

نه ياتاني اولاجاق، نه ده يوخويا گده ني،
 بلنده كي کمر آچيلهاميش قالاجاق،
 آياق قايي باغي قيريلهاميش دوراجاق.
 ۲۸ اونلارين اوخلاري ائي،
 کامانلاري دا چکلهئشدئر.

آتلارينين ديرناقلاري چانماق داشينا
 بنزر،
 دؤيوش عارابالارينين تکرلي فيرلانان
 يل کئمئدئر. ۲۹ اونلارين نعره سي
 دئي اصالان کئمي دئر، جاوان شئر
 کئمي باغيرير،

شکاريني قاپيب گؤتوررکن
 خورولداير،

کئمه اوولارينين پنجه لرئدن قورتارمير.
 ۳۰ او گون اونلار ائسرائيلئن

حالينا كي، روشوت آيب تمصئر کارا
 برات قازانديرلر،

حاقلي لارين حاقيني آلئندن آليرلار!
 ۲۴ بلجه، نجه آلو ساماني ييب
 بئئئر،

نجه کولش اود ائچئنده بئردن آليشيب
 يوخ اولار،
 اونلارين کؤکو ده إله چورويوب
 گده جک،

چئچکري توز کئمي هاوايا
 سورولاجاق؛
 چونكي قوشونلار ربئنن قانونونو رد
 ادئلر،

ائسرائيلئن موقدسئنن سؤزونه حقارتله
 باخييلار. ۲۵ بونا گؤره ده ربئن
 قضبي اوژ خالقينين ضئدئنه
 آلولانيب،
 آلني اونلارين ضئدئنه اوزا ديب و
 اونلاري ووروب.

داغلار تتره يئب، ميئلري زئئل کئمي
 کوچله ره سئرئئب.

بوتون بونلار باش وردئي حالدا، گئنه
 ده ربئن قضبي سؤمه يئب،

ضئدئنه دهنزن خورولتوسو كئمي
گورلاياجاقلار.
كئم اولكهيه باخسا، باخ، ظولت و
پرئشانلىق گوره جك.
اونلارين بولودلاري ائله حتا انشيق
اورتولوب ظولت دوشه جك.

تئره دي، معبد توستو ائله دولدو.
۵ او واخت ددئم:
“واي منه، هلاك اولدوم!
چونكي دوداقلاري نجئس بئر آدامام،
هم ده نجئس دوداقلاري آداملار آراسيندا
ياشايرام.

اشعيانين رؤيائي ۱ پادشاه عوزئيا اولن
ائل، من پروردئگاري گوردوم. او،
اوجا و عظمتي تحتده اوتورموش و
پالتارلارين آتھي معبدئن دوشمه سئني
اورتموشدو. ۲ اونون باشي اوستونده
سرافلار دايانميشديلار. هر بئرئنن آئي
قانادي وار ائدي. قانادلارينن ائكئسي
ائله اوزلرئني اورتوردولر، ائكئسي ائله
اياقلاريني اورتوردولر، ائكئسي
ائله ده اوچوردولار. ۳ بئري
او بئرئني سسله يئب ديئردى:

چونكي گوزلرم پادشاهي، قوشونلار
ربئني گوروب. ۶ او واخت
سرافلاردان بئري منه طرف
اوپدو، ائنده كوز كؤمور وار
ائدي كي، ماشا ائله قوربانگاهدان
گوتورموشدو. ۷ او، كوزله
دوداقلارما توخونوب ددى:
“باخ، بو كوز دوداقلارينا ديئب،
تقصرئن سئلئتب، گوناھين كفاره
اولونوب. ۸ سوزرا پروردئگارن
سسئني اشئدئم: “كئمي گونده رئم؟
بئزم اوچون كئم گده جك؟” او
واخت ددئم: “من حاضييرام. مني
گؤندر. ۹ او ددى: “گت، بو
خالقا بونو چاتدير:

“موقدسدئر، موقدسدئر،
موقدسدئر قوشونلار ربئ!”

بوتون ير اوزو اونون عظمتي ائله
دولودور. ۴ سرافلارين سسئندن
قاپنين چرچئولري و كاندارلار

«اشئدئكجه ائشده جكسئئر، آما
آنلامايا جاقسينيز،

گۆردوڭچه گۆره جكسئئز، آما
قانمايا جاقسينيز. ۱۰ بو خالقين
اوره يئني كوتلشدئر،
قولاقلاريني كارات،
گۆزلرني يوم،
مبادا گۆزلري ائله گۆرسونلر،
قولاقلاري ائله اشئتسنلر،
اوركلري ائله آنلاسينلار،
و منه ساري دؤنوب شفا تاپسينلار.»
۱۱ او واخت ددئم: «نه واختاجاق،
اي پروردئگار؟» او جاواب وردى:
«او زامانا جاق كي، شهرلر خاراباليقلارا
دؤنوب كئمسه سئز قاليب،
اولر آدامسيز، بو تورپاق دا بوسبوتون
وئرانه يه دؤنوب.» ۱۲ رب
آاملاري چوخ اوزاقلارا
كؤچوردوب، اولكه نئن آراسيندا
ترك ادئلئش يرلر چوخ دور.
۱۳ خالقين اوندا بئري قالسا
دا، اولكه يانيب محو اولاجاق.
چؤل پوسته سي و پاليد آغاجي
كئمي موقدس نسلل كؤتويوندن
چيخاجاق.»

يهودا پادشاهي آخازا بئر ائشاره:
 عثمانوعِل ١ عوزئيا اوغلو يوتام اوغلو
 يهودا پادشاهي آخازين حوكم سوردويو
 دوورده، آرام پادشاهي رصنله ائسرائيل
 پادشاهي رمليا اوغلو پقخ اورشئمه
 هوجوم اتدئلر، اما اوراني آلا بئله دئلر.
 ٢ داوود نسلئنه خبر ورتلدي كي،
 “آراملي لار افرائيمده قوشون دوزه لدئب
 اوردو قوروبلار.” پادشاهين و خالقين
 اوره يي، مشه آغاجلاري كولكدن
 تئتره بن كئمي تئتره دي. ٣ رب ائشعيايا
 ددي: “ائندي آخازي پئشواز اتمك
 اوچون اوغلون شعار-ياشوبلا بئرئلكده
 يوخاري حووضون سويولونون آخيرينا،
 پالتار آغاردان زمئسنئنه گدن يولا چيخ.”
 ٤ اونا بله ده: “دئقتلي و ساكئت اول.
 قورخما! قوي اوره يئن بوائكي توسئوله ن،
 ياريسي يانميش اودون پارچاسيندان يعني
 رصن، آرام و رمليا اوغلونون آلولانان
 قصبئندن قورخماسين! ٥ چونكي آرام،
 افرائيم و رمليا اوغلو سئرن ضئدئئزه شر
 قورارق بله ديئر: ٦ «گلئن، يهودانين
 ضئدئنه چيخاق و خالقي قورخودوب
 اولكه ني اله كچئردك و طي ال اوغلونو
 اورايا پادشاه قوياق.» ٧ بونا گؤره

رَبَّنْ اَوْز خالقينا خبردارليغي
 ۱۱ رب گوجلو بئر قووتله منمله
 دانيشيب امر اتدي كي، بو خالقين
 توتدوغو يوللا گتمه يم. و ددی:
 ۱۲ "دميه جكسنتئز: بو دسئسه دئر!

بوتون او شيلر حاقيندا كي، بو خالق اونو
 دسئسه چاغيرير.

اونلارين قورخدوقلاريندان قورخمابين،
 لرزه گلهيشن. ۱۳ قوشونلار ربئنې
 موقدس سايمالي سينيز،

سئزن قورخونوز او اولاجاق،

سئزن لرزه نئز او اولاجاق! ۱۴ او،
 موقدس مكان اولاجاق،

آما اسرائيلئن ائكي پادشاهليغينا بيخان
 داش و بودره مه قاياسي،

اورشلئم ساكنئرئته تله و تور اولاجاق.
 ۱۵ بئر چوخلاري بودره يه جكلر،

بيخيليب قيريلاجاقلار،

تله يه دوشوب اسئر آباريلاجاقلار." ۱۶

شهادتي ساخلا، تعلمي

شاگئردلرئم آراسيندا مؤهورله!

۱۷ يعقوب نسلئندن اوزونو

، ۷ باخ، پروردئگار، فراتين جوشان
 قودرتلي سولاريني،
 يعني آشور پادشاهي و اونون قووتئني بو
 خالقين اوستونه گئتره جك.

بو سولار اوز ياتاقلاريندان يوخاري
 قانخارق آشيب داشاجاق. ۸ بو

سولار يهوداني بورويوب باساجاق،
 اولكه نئن بوغازينا قدر چاتا جاق.

قانادلارينين آچيليشي سنئن اولكه ني
 باشدان-باشا اورته جك، اى
 عثمانوعل! ۹ قيريلين، اى خالقار،
 دارماداغين اولون!

اى ير اوزونون بوتون اوزاق اولكه لري،
 اشدئن!

دؤيوشه حاضيرلاشين و دارماداغين
 اولون!

بلي، دؤيوشه حاضيرلاشين و دارماداغين
 اولون! ۱۰ بئرلكه مصلحتله شئن،

لاكن بوشا چيخاجاق،

استه دئيئنئز قدر دانيشين، آما هچ بئر سؤز
 دوغرو اولماياجاق،

چونكي تاري بئزئمله دئر.

سالاجاقلار، و باخ، سیخینتیدان،
قارانلیقدان، و قورخونج پرنشانلیقدان
باشقا هج بئری گورمیه جکله. قالین
ظولتمه آتیلاجاقلار.

صوٰلح حوٰکمداری ۱ لاکئن سیخینی
چکمئش خالق آرتیق ظولتمه
قالمایاجاق؛ تاري چکمئشده زبولون و
نفتالی بؤلگه لرئنی ذئل ائمئشدی،
لاکئن گله جکده دهنز کئاری یولوندا،
اوردون چاینین او بئری تاینندا، و
موختئف مئتلر یاشایان جئلله شرف
وره جک. ۲ ظولتمه یاشایان خالق

بؤیوک بئرشئیق گوره جک.

۹ اؤلوم کؤلگه سی دئیاریندا ساکن
اولانلارین اوستونه

نور ساچاجاق. ۳ یارب، مئلتی
چوخالید
آرتیراجاقسان،

اکئب-بئچنلرئن فرحلئدی کئمی،
قنئمت بؤلنلرئن سؤئدی کئمی،

اونلار دا سنئن حوزوروندا سؤئه جکله.
۴ چونکی اونلارا یوک اولان یوغو،

گئزله دن ربّی گؤزلیه جیم؛ اونا
اومئدله باخاجام. ۱۸ باخ، من
و ربّئ منه وردئی اوولادلار،
اسرائیلده قوشونلار ربّئن
نشانلر و عجایبلرئیک، او رب
کی، صحیون داغیندا ساکنئدر.
۱۹ سئزه بعضی آداملار دئینده
کی، «بئچیداییب میرتیلدایان
جئندارلارلا، روح چاغیرانلارلا
مصلحتله شئن»، اونلار بله جاواب
ورئن: «مگر خالق اؤز تاریسیندان
مصلحت آلامالی دیر؟ دئرئلر
باره سئنده مگر اؤلوردن مصلحت
آلارلار؟ ۲۰ تارینین تعلئمئنه و
شهادتئنه دؤئمک گرک! اگر
اونلار تارینین کلامی موطابئقئنه
دانیشماسالار، اونلار اوچون نور
شفقی ساچمایاجاق. ۲۱ اونلار
چاره سئز و آج قالب، اؤلکه نی
دولانیب گزه جکله. آج قالاندا
قضبئلنه جکله، یوخارییا باخارکن
پادشاهلارینی و اؤزلرئئن تاریسینی
لعتلیه جکله. ۲۲ سوزا یره نظر

قوشونلار ربّئن قيرتي بونو اده جک .
 ربّئن ائسرائيلائن ضئدئنه قضبي
 ۸ پروردئگار، يعقوبون
 ضئدئنه بئر سؤز گؤنده رئر،
 و او ائسرائيلائن اوستونه دوشور. ۹ بوتون
 خالق بونو بئئر،
 يعني افرائيمئن و سامئره نئن سا کئئئري .
 بو مغرور و تکبورلو خالق بله ديئر:
 ۱۰ "گر بئيج اولرئمئز ييخيليب،
 آما يونما داشدان اولر تئکه رئک .
 وحشي انجئر آغاجلاري کئئئلب،
 آما بئر اونلارين عوضئنه سئدر آغاجلاري
 اکه رئک. " ۱۱ بونا گؤره رب،
 رصئئنن خصملرئني اونلارين ضئدئنه
 قالديرير،
 دوشمنلرئني دئرچلدئر، ۱۲ آراملي لار
 شرقدن، فئئتسطلئ لر قيردن؛
 اونلار آغيزلاريني آچيب ائسرائيئلي
 اودورلار .
 بوتون بونلار باش ورن حالدا، گئنه ده
 ربّئن قضبي سؤئور،

چئئئئئرئني دؤين دينه يئني،
 اونلارا ظولم ادئرئن دينه يئني
 سيندير بيسان؛
 مئديانلي لارين باشلارينا گئئر دئئين
 گون کئمي . ۵ چکه لي جنگاورئن
 دؤيوشده گيدئني چکه،
 قانا بولانمئش پالتار يانديريلماق اوچون
 اولاجاق،
 اودا يم اولاجاق . ۶ چونکي بئرئم اوچون
 بئر کؤرپه دوغولاجاق،
 بئر بئر اوغول ورئله جک،
 حا کئئئئيت اونون چئئئئرلي اوستونده
 اولاجاق،
 اونون آدي آعلا مصلحتچي، قودرتلي
 تاري،
 ابدى آتا، صلح شاهزاده سي
 چاغير يلاجاق . ۷ حا کئئئئئئئئن و
 آمن-آمانليغينين آرتماسينين آخيري
 اولما ياجاق،
 او، داوودون تختي و سلطنتي اوستونده
 حؤکم سوره جک،
 او، حا کئئئئئئئني عدالتله و صالحلئکله
 ائئدئن ابده کئمي قوراجاق .

آلي حله ده جزالانديرماغا قانليپ.
 ۱۸ چونكي پئسلئك اود كئمي آلو
 چكئر،

تئكانلا قانقالي يانديرپ كول ادئر،
 مشه ده كي كولوقلاري دا اودا چكئر،
 توستو سوتونوندا گؤيه قانليپلار.
 ۱۹ قوشونلار ربئن قضي اولكه ني
 اود كئمي يانديرر،
 خالق آلو اوچون يمدئر،

قارداش قارداشا رحم ائمئر. ۲۰ صاغدا
 اولانلاري قايپ پيئرلر، اما حله ده
 آجديرلار،

سولدا اولانلاري پيئرلر، لاكتن
 دويمورلار،

هر كس اوز قولونون آتئي پيئر. ۲۱ منسه
 افرائيمي اودور، افرائيم منسه ني.
 سورا بئرلكده يهودانين ضئدئته
 قانليپلار.

بوتون بونلار باش ورن حالدا، گئنه ده
 ربئن قضي سؤنور،
 آلي حله ده جزالانديرماغا قانليپ.

۱ واي شر قايدالار
 قورانلارين حالينا،

آلي حله ده جزالانديرماغا قانليپ. ۱۳ آما
 خالق اونو جزالانديران ربه طرف
 دؤنور،

قوشونلار ربئني آختارمير. ۱۴ بونا گوره
 رب ائسرائيلدن باشي و قويروغو،
 هم خورما آغاجينين بوداغيني، هم ده
 قارغيني بئر گونده كئسئب آتير.
 ۱۵ باش، آغساقال و حؤرمتي بئر
 كئشئدئر،

قويروق دا يالان تعلم ورن پيغمبردئر.
 ۱۶ چونكي بو خالقا يول گؤرسدنلر
 اولنلاري آذيريرلار،

اونلارين يولو ائله گدنلر قيريليرلار. ۱۷ بونا
 گوره ده پروردئگار

اونلارين جاوانلارينا گوره
 سؤنميه جك،
 يتئملرئن و دول آروادلارين حالينا
 يانماياجاق.

چونكي هامي نجئسدئر،
 شر ائشئر گؤرور،
 هامينين آغز يندان آخماق سؤزلر چيخير.
 بوتون بونلار باش ورن حالدا، گئنه ده
 ربئن قضي سؤنور،

دائمن عدالتسز قانون قویانلارین،
۲ یوخسوللاردان
عدالتی
استرگه یئرلرین،

تارینین آشورا وردئی جزا ۵ "وای،
آشورون حالینا، او منم قضب عصام،

خالقیمین کاسیبلارینین حاقینی آل لرئندن
آلانلارین،

اونلارین آلتنده کی دینک ده منم
قیضمدئر! ۶ آشورو نجس مثلتن
اوستونه گؤندرهم جیم؛

دول آروادلاری سویانلارین،
یتملرن مالینی تالان ادنلرین. ۳ جزا گونو
اوزاقلاردان باشینیزا بلا گلنده نه
اده جکسئئر؟

قضبلندئیم خالقین اوستونه هوجوم اتمه یه،
قارت اتمه یه، تالان مالی گوتورمیه
گؤنده ره جیم.

کؤمک اوچون کئمن یانینا
قاچا جاقسینیز؟

اونلاری کوچه لرده کی پالچیق کئمی
تاپدالاماغا امر وره جیم. ۷ آما آشور

مال-دوولتئئر ی
هارادا

پادشاهی بوندان دا پئسنی دوشونور،
محو ادب بئر-بئر چوخ مثلتن کؤکونو
کسمه یی فثکثرله شئر. ۸ او دئیر:

ساخلا یا جاقسینیز؟ ۴ اسئرلر آراسیندا
ایلمکدن

«مگر سرکرده لرئمن هامیسی
پادشاهلار دئیل؟ ۹ مگر کئنو،

ویا اولدورولنلر آراسیندا یخیلماقدان
آیری بئر چاره قالماییر.

گرکئش کئمی دئیل؟

بوتون بونلار باش ورن حالدا، گئنه ده
رئش قضی سؤنمور،

نحات، آرپد کئمی،

سامئر ده دمئش کئمی؟ ۱۰ بوتپرست

آلی حله ده جزالاندیرماغا قانلیب.

مملکئری نجه آله کچئر دئم،

او مملکئری کی، اورشلئمه سامئرهدن

داها چوخ اویم بوتلری وارلاری

قاناڊ چيرپان، آغزيني آچيب سسئي
چيخاردان بله، اولمادي.» ۱۵ بالتا
مگر اونو ائشلده نئن قاباغيندا نخر ادر؟
اره مگر اونو قالديرانين قاباغيندا
كئبئرله نر؟

سانكي دينگ اونو گوٲوره ني ائشله دئر،
اله بئل آغاجدان دوزه لمئش دينگ
جانليني حركت اددئرئر. ۱۶ بونا گوٲوره
قوشونلار پروردئگار ي رب،
آشورون گوجلو عسگرلرئنه اولومجول
مرض گوٲدره جك،

اونون جلالي آلتيندا بئر اود توتوشوب
آلولانار. ۱۷ اسرايئلائن نورو اود،
اسرايئلائن موقدسي آلو اولاجاق.
آشورون تئكانلار و قانقالارين بئر
گونده يانديريب يوخ اده جك.
۱۸ گوٲزل مشه لرئي، بار ورن
باغلارين،
كامئل وئران اده جك،

آغير ناخوشلوعا توتولان انئسانين بوتون
جاني كئمي آريئيب گده جك.
۱۹ مشه لرئنده قالان آغاجلارين
سا يي او قدر آزا اولاجاق كي،

اندي. ۱۱ سامئره يه و اونون بوتلرئنه
نه اددئم،
مگر اورشلئمه و اونون بوتلرئنه ده
اله اتمه رم؟» ۱۲ پروردئگار صهيون
داغيندا و اورشلئمه ائشئي بتئرندن
سونرا بله دئيه جك:

«آشور پادشاهيني، كئبئرلي اوره يئنه
گوٲوره،

تكبورلو باخيشلارينا گوٲوره
جزالانديرجاغام. ۱۳ چونكي دئيب:
«بونو من آلمئن گوجو ائله، حئكمتئمن
قوٲوتي ائله اددئم.

چونكي عاغيليم وار،
خالقلارين سرحدلرئي يوخ اددئم،
خزئنه لرئي ده تالان اددئم،
گوجلو بئر جنگاور كئمي اونلارين
ساكئتلرئي يره ييخديم. ۱۴ قوش
يوواسينا چاتان كئمي، آلم
خالقلارين وار-دوٲولتئنه چاٲدي.

يئيه سئر يومورتالاري ييغان بئر شخص
كئمي،

بوتون دونياني ضبط اددئم.

بئر اوشاق اونو سايا بئله.

رب آشوري جزالانديراجاق
۲۴ بونا گووره ده قوشونلار
پروردئگاري رب بله ديئر:

“ای صهيوندا ياشايان خالقيم،
مئصئری لرئن سنه اتدئیی کئمي،
سني دینکله ووران،

اوستونه دینک قالدیران آشورلولاردان
قورخما. ۲۵ چونکي بویاخیندا قضبم
سؤنه جک، حئدتئم آشورلولارین
محوئه سبب اولاجاق.” ۲۶ قوشونلار
رئی، مئدیانیلاری عورب
قایاسیندا ووردوغو کئمي، اونلاری
دا شالاقلا ووراجاق. دینه یی
مئصئری لرئن ضئدئنه نه جور
دهنزئن اوستونه اوزاتدی، ائندی
ده إله اده جک. ۲۷ او گون
آشورون یوکو چئینئزدن، یوغو
بوینونوزدان گوئتوروله جک. یاغدان
اؤتری یوغ قیریلاجاق.

اسرائیلئن صاغ قالانلاری ۲۰ او گون
اسرائیلئن صاغ قالانلاری،
یعقوبون نسلئندن خئلاص اولوب
صاغ قالانلار، آرتیق اونلاری
هلاک ادنله بیل باغلامایاجاقلار.

لاکئن، حقیقتن، ربه، اسرائیلئن
موقدسئنه بیل باغلا یاجاقلار.
۲۱ صاغ قالانلار

یعقوب نسلئندن صاغ قالانلار قودرتلی
تارییا طرف دونه جکلر. ۲۲ ای
اسرائیل، خالقین دهنز قومو قدر
چوخ اولسا بله،
اونلارین آراسیندان آنجاق بئر آزی
دؤنه جک.

توکنمز عدالتله داغیدیلها حؤکو ورتئب.
۲۳ قوشونلار پروردئگاري رب،
داغیدیلها حؤکونو بوتون دونیادا یرئشه
یتیره جک.

کئبئری لری آلچالدا جاق. ۳۴ مشه ده کی
کولوقلاری بالتا ائله کسئب یره
سره جک.

لوبنان عظمتی اولانین آلی ائله
یخیلا جاق.

صو ل ح ا و م ئ د ی ۱

یسه نئن کؤتویوندن تزه بئر
شاخه چیخا جاق،

کؤکوندن چیخان بئر بوداق بار
وره جک. ۲ ربئن روحو،

حئکمت و آنلا ییش روحو،

نصئحت و قودرت روحو،

معرئفت و ربئن قورخوسو روحو

اونون اوستونده اولاجاق. ۳ او، ربئن

قورخوسوندا شادلیق تاپاجاق.

گؤزلرئئن گوردویو ائله حؤکم
اتمیه جک،

قولاغی ائله اشدئئینه گؤره قرار

چیخارتما یاجاق. ۴ لاکئن او،

یوخسولارلا عدالتله حؤکم اده جک،

یر اوزونده کی مظلوملارین ائشنه ائصافلا

قرار چیخاردا جاق.

ائشغالچیلارین هوجومو ۲۸ اونلار
عیث شهرئئن ضئدئنه گلئبلر،

مئگرونو یچئبلر؛

مئکاسدا یوکلرئنی بوشالدیبلار. ۲۹ اونلار

یچئدی یچئبلر، و دیئرلر:

« گبج بئزئم گجه قالا جاغیمیز یر اولاجاق،

راما شهری دهشته دوشوب، شاعولون

شهری گئبعده یاشایانلار قاچیبیلار.

۳۰ ای گلئم قیزی، سئنی اوجالت!

ای لیشا، قولاق آس، ای پچارا عناتوت!

۳۱ مدمنسا کئتلری قاچیب،

گبم سا کئتلری سیغینا جاق یر آختاریر.

۳۲ آما بو گون ائشغالچیلار نوبدا

قالاجاقلار،

صحیون شهرئئن قورولدوغو داغا، اورشلئم

تپه سننه یومروق گورسه دئر.

۳۳ باخ، قوشونلار پروردئگاری

رب،

دوشمنی وار گوجو ائله بوداقلار کئمی

کسه جک،

لاپ اوجا آغا جلا ری یره سره جک،

اسٽرلر گری قایداجاق. ۱۰ او گون
یسه نئن کؤکو خالقارلا بایراق اولاجاق،
مئلئر اونا طرف یؤنله جک،

ساکئن اولدوغو یر شوؤمگله دولاجاق.
۱۱ او گون پروردئگار آشوردان،
مئصئردن، پئروسدان، کوشدان،
عیلامدان، شئنعاردان، نھاتدان و
دھنزئن ساحئل لرئندن

خالقینین صاغ قالانلارینی قورتارماق
اوچون ائکئنچی دفة الئنی
اوزاداجاق. ۱۲ مثلئر اوچون بایراق
قالدیراجاق،

اسئر دوشموش ائسرائئل اوولادلارینی
پیغاجاق،

داغیلیمیش یهودالی لاری
دونیانین دؤرد بوجاغیندان بئر یره
گتئرہ جک. ۱۳ افرایمئن حسودلوغو
یوخ اولاجاق،

یهودانی سیخیشدیرانلار محو اولاجاقلار.
افرایم یهودایا پاخیلیق اتمیه جک،
یهودا افرایمی سیخیشدیرمایاجاق.
۱۴ اونلارین ائکئسی قربة

دونیانی آغزینین دینه یی ائله ووراجاق.
پئس آداملاری آغزینین نفسی ائله
اولدوره جک. ۵ صالحلئک اونون
بلئنه قورشاق اولاجاق،

صداقتی کمر کئمی تاخاجاق. ۶ او گون
قوردلا قوزو بئر یرده یاشایاجاق،
پلنگه چپئش بئرئکده یاتاجاق،
بوزوو، جاوان آصلان و بسئلمئش مال-
حیوان یان-یانا دوراجاق،

اونلاری کئچئک بئر اوشاق
گوده جک. ۷ ائکله آیی بئر یرده
اوتلایاجاق،

اونلارین بالالاری بئر یرده یاتاجاق،
شئر ده اوکوز کئمی سامان یئیہ جک.
۸ سود امن کؤرپہ صاغیر ائلانین
یوواسی اوستونده اوینایاجاق،

سوددن کسئلئش اوشاق، الئنی افئئنش
یوواسینا سالاجاق. ۹ موقدس
داغیمین هچ بئر یرئنده هچ کئمہ
ضرر دیمیه جک،

هچ بئر کس او بئرئسنی محو اتمیه جک،
حقیقتن، سولار دھنزی نجه دولدورور،
دونیا دا ربئن معرفتی ائله إله دولاجاق.

“يارب، سنه شوکور اده جيم!
 گرچي منه قضيله نثر دن،
 لا کئن قضبن سؤندو،
 منه تسلي ورئسن. ۲ باخ، تاري
 ختلاصيمدير،
 اونا اعتماد اده جيم و قورخميا جاغام،
 چونکي رب تاري قوؤتم و نغممدئر،
 او منئم ختلاصيم اولوب!” ۳ سونجمله
 ختلاص چشمه لرئندن
 سو چکه جکسئنئر. ۴ او گون بله
 دئيه جکسئنئر،
 «رَبِّه شوکور ادئن، اونون آديني
 چاغيرين،
 خالقار آراسيندا اونون ائشليئي بيان
 ادئن،
 اونون آدينين اوجاليغيني اونلارا
 خاطر لادين. ۵ ربّي ترنومله پرستئش
 ادئن،
 چونکي او، مؤحتشم ائشلي گوروب،
 قوي بوتون دونيا بونو بئلسئن! ۶ ای صهيون
 سا کئئري، سسئنئري اوجالدين،
 سونجمله چيغيرين،

فتئسطلي لرئن اوستونه هوجوم
 اده جکلر،
 بئرئکده شرقه ياشايانلارين
 وار-دؤولتئني قارت اده جکلر،
 ادم و موآب تورپاقلاريني ضبط
 اده جکلر،
 عمونلور اونلارا تابع اولاجاقلار.
 ۱۵ رب مئصئرده کي دهنزئن
 خلئجئني
 تامامن قوروداجاق.
 فرات چايينين اوستونده ائني يله دئب
 يانزيريب-ياخان يله لر گئئره جک،
 او، چايي يدي آرخا بؤله جک،
 آداملار اورادان چاريقلارلا کچه
 بئله جکلر. ۱۶ ربئن آشوردا صاغ
 قالان خالقي اوچون
 بؤيوک بئر چيغيش يولو اولاجاق،
 نجه کي، ائسرائيل اوؤولادلاري اوچون
 مئصئردن چيخان گون اولوشدو.
 شوکور مزمورو ۱
 او گون سن، بله
 دئيه جکسن:

چونکي آرانيزداکي اُسرايئلَن موقدسي
بؤيوکدور.»

اؤلکه ني يرله کامئل پکسان اتمک اوچون
رب و اونون قضبئئن سئلاجي گلئر.
۶ شئون ادئن، چونکي ربئن گونو
ياخيندير.

تاري بابلي جزالاندير اجاق ۱ اَموص
اوغلو اِشعيايا بابل حاقيندا رؤيا ائله
نازل اولان اخطار: ۲ لوت
داغين اوستونه بايراق سانجين!

او گون، قادري-مطلق طرفئندن گلن
قيرغين کئمي گلئر! ۷ بونا گؤره
هامينين اللري يانينا دوشه جک،
هر کس قورخوب اوره يئي يئيه جک.
۸ اونلاري دهشت بورويه جک،
درد و ائضطراب اونلاري اؤزونده
بوغاجاق،

اونلاري برکدن سسله يئن،
۱۳ آل پل له دئن کي، اونلار
اصئلزاده لره آيريلان قاپيلاردان
اچهره کئرسئلر. ۳ من موقدسلرئمه
امر ورمئشم،

دوغان آرواد کئمي آغري چکه جکلر،
تعجوبله بئر بئر لرئنه باخاجاقلار،
اوزلري قيزاراجاق. ۹ باخ، ربئن آمانسيز،
قضبلي و قيصله دولو گونو ياخينلاشير
کي،

امر ورمئشم،
قضبئمي دوشمنلره تۆکمک اوچون جسور
جنگاورلري،

يري صحرايا دؤنده رسئن،
او، اوراداکي گوناھکارلاري محو
اده جک. ۱۰ گؤيده کي اولدوزلار
و بورجلر ائشيقي ورميه جک،
دوغان گونش قارالاجاق،
آي نورونو ساچمايا جاقدير. ۱۱ رب ديئر:
“لجه دونياني شرارتنه گؤره،

اوجالغيملا نخر ادن ائگئلري
ده سسله مئشم. ۴ داغلارداکي
ائزدئحامين گورولتوسونو ائشدئن،
بو، بؤيوک بئر خالقين سسننه بئزر.
بئريره توپلانان سلطنتلرئن،
مئلترئن نئداسيني ائشدئن!
قوشونلار ربئي، قوشونو دؤيوشه چاغيرير!
۵ اونلار اوزاق اؤلکه دن،
اوفوقلرئن او بئري طرفئندن گلئرلر.

آروادلارینین ناموسونا توخونولاجاق.
۱۷ باخ، گوموشه قئیمت ورمه‌ین،

قیزیلی سومه‌ین مادیلاری
اونلارین ضدئنه قالدیراجاغام. ۱۸ اوخ
جاوانلاری پارچالایاجاق،

حتّا کۆرپه‌لره ده رحم اتمیه جکلر،
اوشاقلارا دا شفقت گۆرسدیه جکلر.
۱۹ پادشاهلیقلارین لاپ گۆزلی
اولان،

کدائتلرین جلالی اولان بائل،
تارینین سودوملا گومورانی داغیتدیغی
زامانا بزه‌یه جک. ۲۰ اورادا بئرداها
هچ کیم یاشامایاجاق،

نستلدن-نسله کئمه ساکن اولمایاجاق.
عربلر چادیرلارینی اورادا
قورمایاجاقلار،

چوبانلار دا سورولرئنی اورادا
یاتیرتمایاجاقلار. ۲۱ اورا وحشی

حیوانلارین یاشادیغی پر اولاجاق،
اولرئنده چاقلار قایناشاجاق،
اورادا بايقوشلار مسکن سالاجاق،

وحشی کچکلر اویناشاجاق. ۲۲ قالالاریندا
جاناوارلار چیغیراجاق،

پئس آداملاری تقصئرلئنه گۆره
جزالاندیرجاغام.

تکبۆرلورئن تکبۆرونو ده قیراجاغام،
ظالمیلارین غورورونو آچالداجاغام.
۱۲ ائنسانی خالص قیزیلدان دا آز
اده جیم،

بشر اوئر قیزیلیندان داها دا نادر حالدا
تاپیلاجاق. ۱۳ بونا گۆره ده من،
قوشونلار ربئی،

حئدّتی قضبئمن گونونده،
قیضئمله گۆیلری تتره‌ده جیم،
یر اوزو لرزه‌یه گله جک. ۱۴ هر کس
قوولان جیرانا، چوبانسیز قویونلارا
دؤنه جک،

اوز خالقینین یایننا قایداجاق،
اوز وطنئنه قاچاجاق. ۱۵ یاخالانان

هر کسئن بدنی دلئک-دشئک
اولاجاق،

توتولان هر کس قیلینج آغزینا
ورئله جک. ۱۶ کۆرپه‌لری ده
اونلارین گۆزلی قباغیندا

پارچالاناجاق،
اولری تالان اولوناجاق،

گۆزّل سارايلاريندا چاقالار اولوياجاق.
 بابتلن آخيري ياخينلاشاجاق،
 اونون گونلري تز گلئب چاتاچاق.”

اسرلرن قايتماسي^۱ رب يعقوب نسلنه
 رحم اده جك، اسرايئل خالقيني گئنه
 بجه جك، اونلاري اوز تورپاقلاريندا
 ساكن اده جك، يادالي لر ده يعقوب
 نسلنه قوشولاجاقلار و اونلارلا
 بئرلشه جكلر.^۲ آيري خالقلار اسرايئل
 خالقيني آپاريب، اوز يرلنه گتئره جكلر.
 اسرايئل خالقي ربئن وردئي تورپاقلاردا
 اونلاري اوزلرنه قول و كئز اده جكلر؛
 اونلاري اسر آپارانلاري، اوزلري اسر
 اده جكلر و اونلارا ظولم ادلنن
 اوستونده حؤم سوره جكلر.

اولولر دئاريندا دوشن بابل
 پادشاهي^۳ رب سني آغريندان،
 سيخينتيدان، گوردويون آغير انشدن
 قورتاراندا،^۴ بابل پادشاهينا
 لاغ ادئب بله دئيه جكسن:

“ظولكارين آخيري گؤر
 ۱۴ نجه اولوب!
 قدارليغين آخيري گؤر نجه اولوب! ۵ رب
 پئس آداملارين دينه يئي،

ياتاغين دا، يورغانين دا ميثت
 قوردلاريدير. ۱۲ ای سحر اولدوزو،
 طولوع اوغلو،

گويلردن نجه يره دوشوبسن!

ای مثلتري ذئل ادن،

نجه ده يره ييخيليسان! ۱۳ لاکئن سن
 اوره يئنده ددئن:

«گويلره قانخاجاغام،

تختمي تارينين اولدوزلاري اوستونده

اوجالارا يرلشدره جيم،

شمالداکي اوجا يرده، ييغين داغيندا

اوتوراجاغام، ۱۴ اوجا بولودلارين

اوستونه چيخاجاغام،

اوزومو حاق-تاعالا کئمي اده جيم.»

۱۵ آنجاق اولولر ديارينا،

اولوم چوخورونون درئلئينه

اندئرله جکسن. ۱۶ سني گورنلر

گوزلرئي زئله يه جکلر،

سنن حاقيندا دوشونوب دئيه جکلر:

«دونياني تتره دن، سلطنتري لرزه يه

سالان، ۱۷ ير اوزونو صحرايا چورن،

شهرلرئي يرله بئر ادن،

حؤکمدارلارين عصاصيني قيريب. ۶ او
 عصا کي، دايانمادان خالقلاري
 قضايله ووراردي،

مثلتري قيضله، امانسيزجا ازردي.

۷ ائندي اما بوتون دونيا

ساکتئلک و راحتليق ائچئنده سونجدن

هاراي چکئر. ۸ حتا لوبنانين شام و

سندر آغاجلاري دا

سنن فلاکتئنه سونته رک ديئر:

«سنن اولوموندن بري، هچ کم بزي

کسميه گهئر.» ۹ يرئن آلتينداکي

اولولر دياريا،

سني پئشواز اتمک اوچون صبرسئزدئر،

اولولرئئن روحو،

ير اوزونون اولن بوتون باشچيلاري

سنن اوچون هيجانلي دير،

مثلتري بوتون يکئمئش پادشاهلاري

تختلرئئن آياغا قالديرير. ۱۰ هامی

جاواب ورئب سنه دئيه جک:

«سن ده بئرئم کئمي ضعئف اولوبسان،

بئزه بئزه يئبسن!» ۱۱ جاه-جلالين،

چنگلرئئن سسي

اولولر ديارينا اندئرئلئب.

اؤولادلاريني اؤلدورمك اوچون ير
 حاضيرلايين كي،
 اونلار قانخيب دونيا مائك
 اولماسينلار،
 ير اوزونو شهرله دولدورماسينلار.”
 ۲۲ قوشونلار ربّي اعلان ادتر:
 “بايئل خالقينين ضئدئنه قانلجاغام.
 بايئلن آديني، صاغ قالانلاريني،
 اوغوللاريني و نسل لرئني يوخ
 اده جيم.” رب اعلان ادتر.
 ۲۳ “بايئي بايقوش يوواسينا، باتاقليغا
 چؤرّه جيم و محو ادن سوپورگه ائله
 سوپوره جيم.” قوشونلار ربّي اعلان
 ادتر.

محبوسلاري اولرئنه بوراخمايان آدام،
 بو مگر ديئل؟» ۱۸ بوتون مئتلرئ
 پادشاهلاري،
 هر بئري اؤز عظمتلي مزاريندا ياتير.
 ۱۹ لاکئن سن قيريليش بوداق
 كئمي
 قبرئدن كئارا، اوزاغا آتيليبسان،
 بئر چوخورون دئبننه توللانان،
 بدنلري قيلينجلا دئشئن ميئلرله
 اورتولوبسن،
 آياق آلتيندا قالان لش كئمي سن.
 ۲۰ باشقالاري كئمي دفن
 اولماياجاقسان،
 چونكي اؤز اولكهنه داغيديب، اؤز
 خالقيني اؤلدوروبسن.
 پئسلئك ادن نسل بئر داها
 خاطرلا نماياجاق. ۲۱ آتالارينين
 گوناھينا گؤره

اونون ثمره سي ده اوچان ائلان اولاجاق.
 ۳۰ کاسییلارین لاپ کاسیپی
 دو یاجاق،

مؤحتاجلار آمن-آمانلیقدا دئنجله جک.
 سئزئن کؤکونوزو قیتلیقلا کسه جیم،
 صاخ قالانلارینیز دا اولدوروله جک.
 ۳۱ ای دروازا، شئون ات!

ای شهر، آغلا!
 ای بوتون فئلسطی لر، باشدان-باشا
 آرئئن!

چونکی شمآلدان توستو یاخینلا شیر،
 دوشمن عسگرلری سیرا-سیرا گلئر.
 ۳۲ مثلئن الجئلرئنه نه جاواب
 ورئله جک؟

“بو کی، رب صمیمون پایالارینی قویوب،
 اونون خالقینین مظلوملاری اورادا پناه
 تاپاجاق.”

موآیین داغیلماسی ۱ موآب باره ده ائخطار:

موآیین آر شهری بئر
 گجه یه خارابالیغا دؤندو،
 ۱۵ داغیلدی،

رب آشورلولاری جزالاندیراجاق
 ۲۴ قوشونلار ربی آند ائچیب بله دیئر:
 “دوغرودان دا دوشوندویوم کئمی
 اولوب و نئیت اددئیم کئمی اولاجاق.
 ۲۵ اولکمه آشورلولاری محو اده جیم و
 داغلاریمدا اونلاری تاپدالایاجام.

سونرا خالقیم آشورون یوغوندان، و اونون
 چئینلرئنده کی یوکوندن قورتولاجاق.
 ۲۶ بوتون دونیا اوچون حاضرلاران تقدئر
 بودور؛ بوتون مثلئرئن ضئدئنه قانلمیش
 آلم بودور. ۲۷ چونکی قوشونلار ربی
 نئیت ادئب، کم اونوبوشا چیخاردا بئلر؟
 قانلمیش آلتی کم گری دؤنده ره بئلر؟”

رب فئلسطی لری جزالاندیراجاق
 ۲۸ پادشاه آخازین اولدیو ائله بو وحی
 نازل اولدو: ۲۹ “ای بوتون فئلسطی لر،

سوئنهیئن کی، سئزی دؤین دینگ
 قیریلیب؛
 چونکی ائلانین کؤکوندن افعی عمله
 گله جک،

موآين قتر شهري بئر گجهيه
وئرانه لئيه دؤندو، داغيلدي.

۲ آغلاماق اوچون معبده، دئبونا،
پرستشگاهلارا گدئبلر.

موآب خالقي نبو و ميدبا اوچون شئون
ادئر.

ياس توتماق اوچون هامی ساچيني
گسئب، ساقاليني قيرخيپ. ۳ چولا
بورونه رك كوچه لرده،

داملاردا، ميدانلاردا هر كس شئون
ادئر،

گؤز ياشلاري سل كئمي آخير. ۴ باغيرير
خشبون و العاله،
سسلي يهصه قدر اشدئلئر.

بونا گؤره موآب عسگرلي شئون ادئر،
جانلاري قورخو ائچئنده آسر. ۵ اوره يئم
موآب اوچون باغيرير،

اورانين قاچقينلاري صوعره، عگلت-
شلئشئيايا طرف قاچيب.

آغلايا-آغلايا لوخت يوخوشوندان
چيخيرلار.

خورونه يئم يولوندا محو اولدوقلاري
اوچون آغلاييرلار. ۶ چونكي نئمئم

سولاري قورودوغو اوچون، اوت
سولدو،

بئشگر قالمادي، آرتيق گؤي-گؤيرتي يوخ
اولدو. ۷ بونا گؤره خالق، قازانديغي

مال-دؤولتئي، ييغديغي ثروتئي
سؤيودلر وادئسئندن كچئردئر. ۸ خالقين

آغلاشماسي موآب تورپاغيني
بورويوب،

فريادي اگله يئمه جك، يعر-ايلئمه جك
چاتير. ۹ چونكي دئمون سولاري قانلا
دولودور،

قطعن من دئمونون باشينا داها بئر بلا
گئتره جيم،

موآبدان قاچيب-قورتولانلارين اوستونه،
اؤلكه ده صاخ قالانلارين اوستونه آصلان
سالاجاغام.

۱ سلعدن صحرا يولو ائله
صحيون قيزينين داغينا،

اؤلكه نئش حؤكمدارينا خراج قوزولاري
گؤنده رئن. ۲ سونرا موآب قيزلاري
يووالاريندان آتيلميش،

اورا-بورا اوچان قوشلار كئمي،

۱۶

بوش یره نفر ادئرلر. ۷ بونا گوره موآب
شئون اده جک؛ هر بئري موآب
اوچون باغیراجاق.

قئر-خريستن کئشمئش لاواشالارين
يادا سالاراق آزنله جکلر. ۸ چونکي
خيشون زمئلري،
سئبما تنکلري قورودو.

آيري مئتلرن باشچيلاري اونون سچمه
بوداقلارين قيريلار؛
او بوداقلار کي، يعزره يتئشئردی،

صرايا چاتيردي، شاخه لئب دهنزي
آشيردي. ۹ بونا گوره يعزره
آغلايانلارلا،

سئبما تنکلري اوچون آجي-آجي
آغلاياجاغام.

ای خيشون و اعلاه، سئزي گوز
ياشلاري ائله ائسلانديراجاغام،
چونکي سنئن ياي مئولرن اوچون
اولان، سنن محصول واختي ييغيلان
بارين اوچون اولان،

شن سسرئئز گسئلدي. ۱۰ محصولو
زمئن سنئک و شادليق سسي يوخ
اولوب،

آرنون چاينين چکئلرئنده اولاجاق.
۳ "بزه نصئت ور، بئر قرار ور،

گوندوزون گون اورتا ائستئسنده
اوستوموزه گجه کئمي کؤلگه سال،
قوولانلاري گئزلت، قاچقینلاري
تسلم ائمه. ۴ قوي موآبان

قوولانلار سنئنله بئرئئکده ياشاسين،
مخوادلرن ائندن اونلارا پناه يري اول." ۵
چونکي قارت دن قورتاريب، قيرغين
يوخدور،

ظالميلار اولکهدن کامل بئر شکلده مخو
اولوبلار، ۵ محبت ائچئنده بئر تخت
قورولاجاق،

داوود نسلئندن بئر حاکم صداقله اونون
اوستونده اوتوراجاق،
عدالتي آختاراجاق.

صالحئتي تزئکله يرئنه يتيره جک.
۶ موآبيلارين نه دره جه ده
کئبئرله نئب لووغالانديقلارين،

نه جور تکبورلو، مغرور و حئرصلي
اولدوقلارين ائئتدئک،

آرام و اسرائیل حاقیندا پیغمبرلک
۱ دَمَشَق باره ده اخطار:

۱۷ باخ، دَمَشَق عنقرئب شهر
اولماقدان گوئوروله جک،
بئر ییغین خارابالیغا دؤنه جک. ۲ عَرَوِعِر
شهرلری ترک اولوناجاق.

اورالار سورولرئن اولادیغی یر
اولاجاق،

اونلاری قورخودان اولمایاجاق.

۳ افرایتده قالالی شهر قالمایاجاق،

دَمَشَقْن حاکمئیتی یوخ اولاجاق،

صاغ قالان آراملی لار،

اونلار اسرائیل اوولادلارینین قووتی

کیمی اولاجاقلار.

بونو قوشونلار ربی اعلان ادئر. ۴ اوگون

یعقوب نسلئنن شووکتی سؤنه جک،

هامیسی بئر دری، بئر سوموک قالاجاق.

۵ حتّا اِلَه اولاجاق کی، اِلَه بئل

بئچئچی بئتن تاخیلی بئچئر،

باشاقلاری اَلی ائله ییغیر،

اِلَه اولاجاق کی، اِلَه بئل بئری

باشاقلاری رفایم دره سننده

اوزوملوکده نه نغمه لر اوخونور، نه ده
شادلیق نئدالاری سسله نئر.

اوزوم سیخانلاردا ائشه یَن یوخدور،

اونلارین شن سسلرئنی، من کسمئشم.

۱۱ بونا گووره اوره یئم موآب اوچون

طنبور کیمی ناله چکئر،

قلبم قئر-حارس اوچون سیزلاییر.

۱۲ موآب خالقی پرستئشگاهلارینا

گده رک اوژونو یورور،

دوعا اتمک اوچون موقدس مکانینا گلئر،

آما هر شی بوش-بوشونادیر! ۱۳ ربئن

موآب حاقیندا یکمئشده ددیئی

سؤزو بودور. ۱۴ آما ائدی رب

دانیشیر و بله دیئر: "تام اوچ

ائئن عرضئنده، ائشه آیینان فله نئن

سایدیغینا موطابق، موآبین شووکتی

چوخ سایی خالقی ائله بئرلئکده

ذئل اولاجاق، صاغ قالانلاری

آزالاجاق، صاغ قالانلاری چوخ آز

اولوب گوجسوز اولاجاق."

توپلايير. ۶ چوخ آز باشاق يا دا اُسرايئل اوولادلارينين قاباغيندا
 بوراخيلاجاق؛
 زيتون آغاجي سئلکه لَنَدَن سونرا،
 تپه سئنده ائكي-اوچ زيتون قالدغي
 کئمي،
 بهرلي بوداقلاريندا دورد-بش زيتون
 قالدغي کئمي باشاقلار دا بله
 قالا جاق.
 بونو اُسرايئلن تاريسي رب اعلان ادئر.
 ۷ او گون ائنسان اوژ يارادانينا نظر
 سالاجاق،
 گؤزلري اُسرايئلن موقدسئي
 گؤره جک. ۸ آل لري ائله ياراتديغي
 قوربانگاھلارا بانماياجاق،
 بارماقلاري ائله دوزلديئنه نظر
 سالماياجاق؛
 نه اشرا
 بوتلرئنه، نه ده بوخور قوربانگاھلاريندا.
 ۹ او گون ائستحکاملي شهرلي
 کؤللوکده ترک اولونموش يرلر
 کئمي،
 دهنز لرئن گورولتوسونه بَنَزه يئر!
 مئتلرئن نعره سي گوجلو سولارين
 چاغلاييشينا اوخشار! ۱۳ مئتلرئن
 سسي بؤيوک سولارين
 گورولتوسونه بَنَزه يئر،
 لاکن تاري اونلاري توبئخ اده جک،

اولاجاق.
 اولکه بئر وئرانه يه دؤنه جک. ۱۰ چونکي
 سن، سنه قورتولوش ورن تاريني
 ياددان چيخارد ييسان،
 پناهگاهين اولان قاياني
 خاطر لاما ييسان.
 بونا گؤره ده سن اجني بوتلر اوچون باغ
 اکتر سن،
 اوژگه آغاجلارين بوداقلاريندان پيوند
 ادئر سن. ۱۱ اونلاري اکديئن گون
 بؤيودور سن،
 ارته سي گون چئچکلندئر سن،
 اما کدرلي، صاغلمايان آغريللي گونده
 محصول ورميه جکلر. ۱۲ آه،
 چوخ سايلي خالقلارين گورولتوسو
 دهنز لرئن گورولتوسونه بَنَزه يئر!
 مئتلرئن نعره سي گوجلو سولارين
 چاغلاييشينا اوخشار! ۱۳ مئتلرئن
 سسي بؤيوک سولارين
 گورولتوسونه بَنَزه يئر،
 لاکن تاري اونلاري توبئخ اده جک،

گوجلو و ائشغالچي مثلئن يانينا گدئن!

۳ ای بوتون یر اوزونده یاشایانلار!

ای دنیا ساکتلری!

داغلارین اوستونه بایراق دئکه لنده اونو

گوره جکسنئنز!

گره نای چالیندیقا اونو ائشده جکسنئنز!

۴ چونکی رب منه بله دیئب:

“ساکتجه مسکتمدن باخا جام،

گونش شوعالاریندان یارانان قیزمارلیق

کئمی،

بئچئن واختینین ائستی زامانیندا شیخ دومانی

کئمی. ۵ چچککنمه قورتاریب

محصول بیغمیندان اول

اوزوملر قورا باغلا یاندا،

رب باغ قایچیلاری ائله بوداقلاری

کسه جک،

یاپلمیش بوداقلاری قیریب آتاجاق.

۶ هامیسی داغین یرتیجی قوشلارینا،

یرئن وحشی حیوانلارینین قاباغینا

آتیلاجاق.

یایدا یرتیجی قوشلارا،

اونلار اوزاقلارا قاچا جاقلار،

کوله یئن قاباغیندا تپه لئکلرده کی سامان

چؤپو کئمی،

طوفانین قاباغیندا یووارلانان

کولش کئمی قوولا جاقلار.

۱۴ آخشا چاغی، باخ، دهشت وار،

سحر آچیلما دان یوخ اولورلار.

بئزی سویانلارین عاقبتی بو اولاجاق،

بئزی قارت ادلرئن آخیری بو اولاجاق.

تارینین کوشا جزا ورمه سی ۱

آه، قاناد ویزیلتی لاری

اِشُدُلْن اؤلکه نئن وای

۱۸

حالینا!

کوش چایلارینین او طرفئنده یرلشن

اؤلکه نئن. ۲ او اؤلکه کی، دهنز یولو

ائله،

قامیش قایقلاری ائله اچئلر گؤنده رئر!

ای آیاقدان جلد قاصئدر، یولا دوشون!

چایلارلا بؤلونموش اؤلکه یه گدئن،

اوجا بیلو، پارلاق درئلی مثلئن،

هر یاندا قورخو دوغوران خالقین،

قېشدا بوتون وحشي حيوانلارا يم
اولاجاق. ۷ او واخت چايلا رلا
بؤلونموش اولکه

اوجا بويلو، پارلاق درئلي خالق،
هر ياندا قورخو دوغوران خالق
گوجلو و انشغالچي مثلت
قوشونلار ربئنه،

قوشونلار ربئن آديني قويدوغويړه-
صحيون داغينا خراج گتتړه جک.

تارينين مئصتره جزا ورمه سي
۱ مئصتر باره ده انخطار:

۱۹ باخ، رب سورعتله گدن
بولودون اوستونه مئتب
مئصتره گلئر.

مئصتر بوتلري اونون قاباغيندا
تتريه جک،

مئصتر لرن اورکلري ائچلرئده
آرئيه جک. ۲ رب ديئر: "من
مئصتر لري مئصتر لرن ضئدئنه
قالدير اجاغام،

قارداش قارداشلا، قونشو قونشو ائله،

شهر شهرله، اولکه اولکه ائله
ووروشاجاق. ۳ او واخت
مئصتر لرن اورکلري ائچلرئده
اوزوله جک؛

نئيتلرئي بوشا چيخاردا جاجام.
اله كي، اونلار بوتلردن، اولولرن
روحلار يندان،

جئندارلاردان، روح چاغيرانلاردان
مصلحت ائستيه جکلر. ۴ بوندان
علاوه، مئصتر لري قدار بئر آغايا
تسلم اده جيم،

قووتلي بئر پادشاه اوستلرئده حؤکم
سوره جکدئر.

قوشونلارين رب تاريسي بله اعلان ادئر.
۵ نئلن سولاري آزالاجاق،

چاي چکگئب قوروياجاق. ۶ کانال لاري
ائيلنه جک،

مئصترن آرخلاري بوشاليب
قوروياجاق،

قاميشلار و قارغيلار چورويه جک.
۷ نئل کئاريندا، چاين قيراغيندا كي

قارغيلار،

قوي سنه بئلدئرسئنلر،
قوي آنلاسينلار كي،
قوشونلار ربّي مئصئرنن ضدئنه
نه حاضيرلاييب. ۱۳ صوعئنن
باشچيلاري آخماق اولوبلار،

نوف

ريئسلري آلدانييلار،
مئصئر قبتله لرئئنن باشچيلاري، مئصئري
يولدان آزديرييلار. ۱۴ رب گئجئلك
روحونو مئصئرئن ائچئنه قاتيب.
اونلار مئصئري، بوتون اتدئكلرئنده
آزديرييلار،
بئر كفلي كئمي كي، اؤز قوسدوغونون
اطرافيندا هل له نئر. ۱۵ مئصئرده هچ
كئم هچ بئر آئش گؤره بئلميه جك:
نه باش، نه قويروق و نه خورما بوداغي،
نه ده قاميش.

ئتل بويونجا آگئئئش زئمئر قوروياجاق،
سوورولوب يوخ اولاجاق.
۸ باليقچيلار ياس توتاجاقلار،
ئئله تئلوو آتانلارين هاميسي
آغلاياجاقلار،

سويا تور آتانلارين هاميسي قوصه
بورويه جك، ۹ بوندان علاوه،
نازئك گگان اوستونده انئشه ينلر،
آغ يز توخويانلار اومئدلرئني ائئر ه جكلر.
۱۰ مئصئرئن سوتونلاري
قيريلاجاق،

بوتون موزدلو انئشچئلر روحدان
دوشه جك. ۱۱ صوعن شهرئئن
باشچيلاري نجه ده آخماقديرلار!
فئرعونون حئكمتلي مصلحت ورنلرئئن
مصلحتي آخماقليقدير.

سئر نجه فئرعونا دئيه بئلسئئنن:
“من حئكمتلي لرئن، قءئم پادشاهلارين
نسلئنده نم؟! ” ۱۲ بس سنئن حئكمتلي
آداملارين هارادادير؟

مئصترلى لرله آشورلولار بئرلىكده پرستش
 اده جكلر ۲۴ او گون اسرائيل
 مئصتر و آشورون يانيندا اوچونجو
 اولكه اولاجاق. اونلار يرئن
 اورتاسيندا بركت اولاجاقلار.
 ۲۵ قوشونلار ربى اونلارا بركت
 ورتب دئير: "خالقيم مئصتر،
 ياراتديغيم آشور، اثرتم اسرائيل
 برنگلي اولسون."

مئصتر ربه طرف دؤنه جك ۱۶ او گون
 مئصترلى لر آروادلارا بنزه يه جكلر و
 قوشونلار ربئنن اونلارين ضدئنه
 قانلان الكئنن قاباغيندا تتره يئب دهشته
 گله جكلر. ۱۷ يهودا تورپاغى مئصترلى لري
 دهشته گتيره جك. قوشونلار ربئن
 مئصترئن ضدئنه حاضيرلا ديغي نئيته
 گووره، يهودانين آديني اشدن هر كس
 ولوله يه دوشه جك. ۱۸ او گون
 مئصترده بش شهر اولاجاق كي، كنعان
 دئلئنده دانيشيب قوشونلار ربئن آدينا
 آند ائجه جك؛ اونلارين بئري هلاك
 شهري چاغيريلاجاق. ۱۹ او گون مئصتر
 اولكه سئنن اورتاسيندا ربه بئر قوربانگاه
 قورولاجاق، سرحدئنده ده اونا سوتون
 تئكله جك. ۲۰ بو، مئصتر تورپاغيندا
 قوشونلار ربئن علامتي و شهادتي
 اولاجاق؛ چونكي اونلار ظاليملاردان
 قورتولماق اوچون ربه فرياد اده جكلر. و
 او، مئصترلى لره بئر قورتاريجي و قهرمان
 گوئنده رتب اونلاري قورتاراجاق.
 ۲۱ بلجه رب اوزونو مئصترلى لره
 تانيند يراجاق، اونلار دا او گون ربى
 تانيبا جاقلا. مئصترلى لر ربه قوربانلار و
 تقدملرله پرستش اده جكلر، ربه

گلاڻر. ۲ قورخولو بئر رڙيا منه
گورسه دئلب:
خان حله ده خائلك ادئر، محو ادن
حله ده محو ادئر.
اي عيلام، چينخ! اي ماد، موحاصره يه
آل!

اونون باعئ اولدوغو بوتون شئونلره آخير
قويموشام. ۳ بو دئلدن بلئم سانجي
اچئنده دئر؛

آغري مني، دوغان آرواد كئمي توتوب.
اله تئتره يئر م كي، ائنده بلهئم،
اله قورخودايام كي، گوره بلهئم.
۴ اوره يئم اسئر، دهشت مني
بويورور.

حسرتئي چكدئيم شفق مني آرتيق
قورخودور. ۵ سوفره حاضيرلاييرلار،

مئصئر و كوش اوچون علامت ۱ او
ائله كي، آشور پادشاهي سرگونون
امري ائله، قوشونون باشچيسي اشدودا
هوجوم ادئب اوراني آدي، ۲ رب
آموص اوغلو اشعيانين واسطه سهله او
واخت دانيشيب بله ددي: «گت،
اينئنده كي چولونو و آياغيندا كي
چاريقلاريني چيخارت.» اشعيا اله ده
اددي، لوت و آياق يالين گرميه باشلادي.
۳ رب ددي: «مئصئر و كوش اوچون
علامت و عبيرت اولاراق، قولوم اشعيا
نجه اوچ ائل عرضئنده لوت و آياق يالين
گزئب، ۴ اله ده آشور پادشاهي
مئصئري نجالت آلتيندا قويماق اوچون،
مئصئر لي لري و كوشلولاري اسئر
ادئب، جاوانلاري و قوجالاري لوت و
آياق يالين، عاييب يرلري آچيق آپاراجاق.
۵ كوشا بل باغلايان، مئصئرله نفر ادن
خالق قورخاجاق و نجالته دوشه جك.
۶ او گون بو ساحئل بويونجا يرلشن
اولكه نئن ساكتلري دئيه جكلر: «باخ، بو
دا اومئدئمز! گور آشور پادشاهينين
آلتندن قورتولماق اوچون كؤمك آماغا
قاچديغيميز خالقين باشينا نه لر گلدي!
بس بئر نه جور قورتولا جاغيق؟»

اُسرايلائن تاريبي قوشونلار رېئندن
اشتدئيئمي سئزه اعلان ادئرم.

دوما باره سئنده رؤيا
۱۱ دوما باره سئنده ائخطار:

بئر نفر سعئردن مني سسله يئر:
“اي گوزتچي، گجه دن نه قدر چكئب؟
اي گوزتچي، گجه دن نه قدر چكئب؟”
۱۲ گوزتچي جاواب وئر:
“سحر گلئر، اما گجه ده گلئر.
اگر سوروشا جاقسينيز، گئنه گلئن،
سوروشون.”

عَرَبئستان باره سئنده رؤيا
۱۳ عَرَبئستان باره سئنده ائخطار:

اي ددان كاروانلاري،
عَرَبئستان كولوقلاريندا گرگ
گجه ليه سنئز! ۱۴ اي تپا ساكتليري،
سوسوزلاميشلارا سو گتئرئ!
قاجيب قورتولانلارا چؤرك وئرئ!
۱۵ چونكي اونلار قيلينجدان،
سيير يله يش قيلينجدان،

خالچالار سئرئرلر،
يئيب-اچئرلر،
“فالخين، اي سر كرده لر،

فالخانلاري ياغلاين!” ۶ چونكي
پروردئگار منه بله ديئر:

“گت، گوزتچي تعين ات،
قوي او، گوردوكلرئي خبر ورسئن.
۷ آتلي لاري، جوت-جوت
آتلي لاري،

ايشكلر فوجونو، دوه لر فوجونو گورنده،
قوي دئقتله باخسين، چوخ دئقتله.” ۸ او
واخت گوزتچي باغبردي:

“اي پروردئگار، كئشكچي بورجونده
گوندوز دائم دورورام،
هر گجه نؤوبمه كئشك چكئرم. ۹ باخ،
بئر آتلي فوجو گلئر، آتلي لار جوت-
جوت.”

بئري ددي: “يخيليب، بائل يخيليب!
اونون آلاهلارينين بوتلري ده يره
دوشوب شكه-شكه اولوب.” ۱۰ اي
خالقيم، اي خرمنده بوغدا كئمي
دؤيولوش خالقيم!

چڭمئش اوخ- کاماندان، آغیر دؤیوشدن
قاچیبیلار. ۱۶ چونکی پروردئگار منه
بله ددی: “بئر ائللن عرضئنده،

ائشه آیینان بئرئئن بئر ائل سایدیغینا
موطابق،

قدارین بوتون شوؤکتی آرادان
گده جک. ۱۷ اوخ اتانلاردان، قِدار
نسئئنن جنگاورلرئندن آز قالا جاق؛
چونکی ائسرائیلئن تارسیسی رب بهله دیئب.

اورشلئم باره سئنده رؤیا ۱ رؤیا

دره سی باره سئنده ائخطار:

۲۲ ائندی سئزه نه اولوب
کی، هامینیز داملارا
چیخیسینینیز؟ ۲ ای سس- کویلو،
قیشقیران- باغیران، گورولتولو شهر،
اؤلدورولئرئئز نه قیلینجدان کچئردئلیدی،
نه ده دؤیوشلرده اؤلدورولدو.
۳ باشچیلارینیزین هامیسی بئرلئکده
قاچیبیلار،

اوخ- کامانسیز یا خالانیبلار؛

بوتون تاپیلانلارینین هامیسی بئرلئکده
استر آپاریلیبلار؛

گرچی اوزاقلارا قاچیشدییلار. ۴ بونا
گؤره دیئرم: “گؤزلرئئیزی مندن
گؤتورون،

قویون آجی- آجی آغلاييم،

خالقیمین قیزینین وئران اولدوغو اوچون،
منه تسلی ورمیه جهد اتمه یئن. ۵ چونکی
رؤیا دره سئنده،

قوشونلار تارسیسی ربئن دهشت، آزمک،
وائغئئشاش گونو وار،

دووارلارین داغینتسیسی و داغلارا
فریاد نئدلاری چاتدیغی گون
گلئر. ۶ عیلاملی لار اوخدانلارینی

توتدولار،

آداملارلا دولو دؤیوش عارابالاری ائله،
آتلی لاری ائله گلئلئر.

قئر ساکنلری قانخانلارینی آچدییلار. ۷ او

واخت سنن لاپ گؤزل دره لرئن،

دؤیوش عارابالاری ائله دولو ائدی،

آتلی لار شهر دروازانین قاباغینا

دوزولدولر. ۸ رب یهودانین دئفاع

ائستحکاملارینی گؤتوردو،

او گون سنز “مشه” آدی اوده

ساخانیا لار سئلا حلارا بِل

“گلئن، یٹیک و اٹچک، چونکي صاباح
 اؤلله جيئک. ” ۱۴ لا کئن قوشونلار
 ربّي اوزونو منه آشکار اتدي،
 “قطعن بو گوناہ سئزه اؤلنه قدر اصلا
 باغيشلانمازا!”

قوشونلار تاريسي رب بله بويورور.
 ۱۵ بلجه قوشونلار تاريسي رب ديئر:
 دور، او مهماندارين،
 ساراي ريئسي شبنانين يائينا گت و ده:
 ۱۶ “سنن بورادا نه ائشن وار؟
 بورادا کئمن وار کي،

بورادا، بو اوجادا يرده اوزون اوچون قبئر
 قازيبسان؟
 آيا قاينين ائچئنده اوزونه مزار
 دوزه لدئبسن؟ ۱۷ باخ، اي
 کئشي، رب سني عنقرئب تپندن
 توللايا جاق،

عنقرئب سني ياخالايا جاق. ۱۸ توپ
 کئمي سني هل لده جک،
 گن اولکيه آتاجاق.
 اورادا اؤلله جکسن،
 نخر اتدئئن عارابالارين اورادا قالاجاق،

باغلا دينيز. ۹ داوودون شهرئئن
 دووارلاريندا،
 دؤيوشدن دلئک-دشئک عمله گلدئيني
 گؤردونوز،

آشاغي حووضا سو بيغدئينيز. ۱۰ سوزا
 اورشلئمه کي اولري سايدئينيز،
 شهر دووارينين تعمئري اوچون اولري
 سؤکدونوز. ۱۱ کؤهنه حووضون
 سولاري اوچون،
 ائکي دووار آراسيندا سو انباري
 دوزلئتئز.

لا کئن بو ائشي گؤره نه بل باغلاما دينيز،
 بونو چوخدان حاضيرلايان تاريا دئقت
 اتمه دئئز. ۱۲ اونا گؤره ده، او
 گون قوشونلار تاريسي رب، سئزي
 آغلا شمايا،

ياس توتماغا، ساچينيزي يولماغا، چولا
 بورونميه چاغيردي. ۱۳ اما بونون
 عوضئنه شادليق وار، شنلئک وار،
 مال-حيوان کسمه سي وار، قويون-کچي
 کسمه سي وار،

آت يمه سي و شراب ائجه سي وار:

بوتون قاب-قاجاقلارين شووكتي
 بو پايا اوستوندن آسيلاجاق”
 ۲۵ قوشونلار ربّي بيان ادئز:
 “او گون برک يره وورولوش
 پايا آسه جک، حتّا قيريليب-
 دوشه جک، اونون اوستونه آسيلان
 يوک ده يوخ اولاجاق.” چونکي
 رب بله ديئب.

صور شهري باره سئنده رؤيا
 ۱ صور باره سئنده اخطار:

ای ترشش گئلري،
 ۲۳ شون ادئن،

چونکي صور شهري اولري ائله، بندرلري
 ائله بئرلئکه داغيلدي.

کتئم

تورپاغيندان بو حاقدان اولارا خبر گلدي.

۲ سئز، ای ساحئل ساکنلري،

سئز، ای صئدون تاجرلري، ساکت
 اولون!

سئزن قاصئلرئئز دهنزي کچدئلر ۳ و

چوخ سولار اوستونده ائدئلر.

نئلئن تاخيلي، شئخورون

آخي، اوز آغانين اوئي بي آبير ادئسن!
 ۱۹ سني وظئفندن عزل اده جيم،

اوتوردوغون يردن آشاغي آتاجاغام. ۲۰ او

گون قولوم حئلقيئا اوغلو الياقمي

چاغيريب ۲۱ سنئن پالتارين اونا

گيئندئر جيم،

سنئن قورشاغيني اونون بلئنه

باغلاياجاغام،

سنئن ائقتداريني اونون ائختيارينا

وره جيم.

بو آدام اورشلئم ساکنلرئنه،

يهودا خالقينا آتا اولاجاق. ۲۲ سوزا

داوود نسلئنن آچارين اونون

چئينئندن آساجاغام،

آچديغيني هچ کم باغلاي بلئيه جک،

باغلاديغيني هچ کم آچا بلئيه جک.

۲۳ من اونو پايا کئمي برک يره

ووراجاغام.

و او، آتاسينين نسلي اوچون شووکت

تختي اولاجاقدير. ۲۴ آتاسينين نسلئنن

بوتون شووكتي اونون اوستوندن

آسيلاجاق. نسلئن و اوولادلارين

شرفي، طاسلاردان طاباقلاراجاق،

محصولو؛

شهر مثلترن آل-وريري ائدي! ۴ اوتان،
ای صئدون!

چونکي دهنز دانیشير، دهنز ساحئلنده
یرلشن قالابله دیر:

“من نه دوغوم آغریسي چکئشم، نه ده
دوغوشام،

نه اوغلانلار یئئشدئرمئشم، نه ده قیزلار
بؤیوتوشم.” ۵ صور حاقیندا خبر
مئصیره چاتاندا،

مئصیرلی لرئن اورکلري اوزوله جک.

۶ ای ساحئل ساکنلري، ترشئشه

طرف گدئن، شئون ادئن! ۷ آیا

بودور سنئن نغراتدئین شهر؟

او کي، اونون کوکو قدمدندئر،

ایاقلاري دا اونو اوزاق یرلره آپاریر کي،

اونلاري موسمئکه اتسن؟ ۸ تاجلار

گیئندئن صورون ضئئنه، بونلاري

کم حاضیرلا ییب؟

آخي بو شهرئن تاجئرلري شاهزاده ائدئر،

آل-ورچئلري دونیانین حورمتلي

آداملاري ائدئر. ۹ قوشونلارین ربی

بونو حاضیرلا ییب کي،

هر جور گؤزل لئین تکبورونو قیرسین،

یر اوزونون بوتون حورمتلي آداملارینی

اوتانديرسین. ۱۰ ای ترشئش قیزی،

اوز تورپاقلاریندان نئل کئمي کچ،

آرتیق سنه هچ بئر مانع یوخدور. ۱۱ رب

دهنزن اوستونه آئني اوزادیب،

سلطنتلري لرزه یه سالیب؛

کنعانین استحکاملارینین داغیلما سي

حاقیندا امر ورئب. ۱۲ رب دیئب:

“ای دؤیولوش باکئره صئدون قیزی،

سن بئر داها شادلیقدان هاي-کوي

سالما یا جاقسان!

قانع، کئئمه کچ،

آما اورادا دا جانینا راحتلیق

تاپما یا جاقسان.” ۱۳ گدئه لئرن

اؤلکه سننه باخ!

او خالق آرتیق یوخدور؛

آشورلولار او اؤلکه نی وحشي حیوانلارین

مسکنئنه دؤنده ردئر.

منجئنقلرئنی دئکدئر،

سارایلارینی داغیتدیلار،

بو دیاري وئرانه لئیه چور دئر. ۱۴ شئون

ادئن، ای ترشئش گئلري،

رَبَّنْ دُونِيَا وَرَهْجِي جَزَا ۱

۲۴ باخ، رب یر اوزونو بوش
قویوب خارابالیغا چوئُرئُر،

دونیانی آلت-اوست ادئر،

ساکنئرئُرئی داغیدیر. ۲ خالقلا کاهئن

آراسیندا، نوکرله آغاسی آراسیندا،

کنئرله خانیمی آراسیندا، آلیجی ائله

سایجی آراسیندا،

بورج ورنله بورج آلانین آراسیندا،

سَلَجِجِي ائله بورج آلان آراسیندا هج بئر

فرق قویولمایاجاق. ۳ یر اوزو کامل

بوش قالیب خارابالیغا چورئوله جک.

چونکی رب بله دیتب. ۴ دنیا سارالیب

سولور،

یر اوزو قورویوب سولور.

دونیانین اوستون منصبی آداملاری

ضعف اولور. ۵ دنیا دا

ساکنئرئُرئُن وسئله سی ائله نجئس

اولدو،

چونکی اونلار تارینین قانونلارینا عوصیان

اتدئر،

قایدالارینی آیاق آلتینا قویدولار،

چونکی ائستحکامینیز داغیلیب. ۱۵ بوندان

سونرا صور شهری، یتئش ائل، بئر

پادشاهین عؤمرو قدر، یادلاردان

چیخاجاق. یتئش ائل کچدئکن

سونرا، صورون دا باشینا فاحئشه

آرواد اوچون بئسته دئی نغمه ده کی

کئمی بله گله جک: ۱۶ "ای

یادلاردان چیخمیش فاحئشه،

طنبور سازینی آئنه آل، دولان شهری!

گؤزل هاوالار چال، چوخ نغمه لر اوخو،

قوی سنی یادا سالسینلار!" ۱۷ یتئشئنجی

ائئن آخیریندا رب صور شهرئئن

گؤروشویونه گله جک. بو شهر گئنه

ده فاحئشه لئک اوجرتئنه قایداجاق

و دونیانین بوتون سلطنتلری ائله

فاحئشه لئک اده جک. ۱۸ اونون

فاحئشه لئک اوجرتئندن گلن گئئر

رَبّه وقف اولوناجاق؛ خزئنه لره

قویولمایاجاق، آنبارلارا ییغیلمایاجاق.

بو گئئر ربئن حوزوروندا ساکن

اولان آداملارین یمه یئنی و گؤزل

گیئمئنی تأمن اده جک.

اوپون آغاجي سئلگه يئب دؤينده
 نجه اولور،
 اوزوم محصولو ييغيلاندان سونرا
 بوراخيلان ساخيملار نجه اولور،
 دونياداكي خالقلار دا اله اولاجاق.
 ۱۴ صاغ قالانلار سسلرئني
 اوجالديرلار،
 شادليقدان هاراي چكئرلر،
 قرده ياشايانلار ربئن عظمتئندن فرياد
 ادئرلر. ۱۵ بونا گوره، شرقدە
 ياشايانلار، ربئ اوجالدين.
 دهنز ساحئل لرئنده ساكئن اولانلار،
 اسرايئلن تاريسي ربئن آديني
 اوجالدين. ۱۶ دونيانين لاپ اوزاق
 گوشه لرئندن ترنوم نغمه سي
 اشدئرئك:

“صالح اولانا عزت اولسون!”
 آما من ديئرم: “تلف اولورام، تلف
 اولورام، واي منه!
 خائلر خائلئكلرئنه داوام وئرلر،
 بلي، خائلر چوخ خائلئكله رفتار ادئرلر!”
 ۱۷ اي دونيادا ياشايانلار،

ابدی عهدي پوزدولار. ۶ بوسببه گوره،
 لعنت ير اوزونو محو ادئر.
 ير اوزونون ساكئلري گوناھلارينين
 جزاسيني چكئر،
 بونا گوره ير اوزونون ساكئلري يانير،
 و چوخ آز آدام صاغ قالير. ۷ تزه شراب
 ماتم توتور، مينه لر سولور،
 بوتون فرحلئن آداملار گدردن آه چكئر.
 ۸ دفلرئن شن سسي كسئلئب،
 سنئلک نئداسي اشدئلئر،
 طنبورلارين نغمه سي گلئر. ۹ بئر داها
 نغمه اوخويوب شراب ائچئرلر،
 ائچكئنئن دادي، ائچنه آجي گلئر.
 ۱۰ نئظامسيز شهر، خارابا قاليب،
 بوتون اولر قيفيل لانيب،

هچ كم اورايا گئر بئلئر. ۱۱ شراب
 اوچون كوچه لرده قيشقير-باغير وار،
 بوتون سوئنج نورو ظولته چورئلئب.
 دونيانين سنئلني كسئلئب. ۱۲ شهر وئران
 بوراخيليب،
 دروازالاري دارماداغيندير. ۱۳ زيتون
 آغاجيندان زيتونلاري توكمك

دهشت، درئن چوخور و تله سئزي
گۆزله يئر! ۱۸ دهشته سالان خبردن
قاچان، درئن چوخورا دوشه جک،
درئن چوخوردان چيخا بئئن، تله يه
دوشه جک.

چونكي گۆيلرئن پنجه لري آچيقدير،
دونيانين بونئوره لري ستره يئر. ۱۹ ير اوزو
چاتلا ييب،

ير اوزو يار يليب،
دونيا شئد تله اسئر! ۲۰ دونيا كفلي كئمي
آشا-آشا هل له نئر،
تالوار كئمي سئلگه نئر،

چونكي عاصئائي اونون اوستونده آغيردير،
يئخيلاجاق و بئر داها قانجا بئله يه جک.
۲۱ او گون رب گۆيده كي
قوشونلاري يوخاريدا،

ير اوزونون پادشاهلاريني آشاغيدا
جزالانديراجاق. ۲۲ اونلار سئياھچالا
محبوسلار كئمي ييغيلاجاقلار،

زئنداندا باغلي ساخلاناجاقلار،
اوزون مودت كچندن سونرا
جزالاناجاقلار. ۲۳ سونرا آي

اوتانا جاق، گونش نجالت
چكه جک.
چونكي قوشونلار ربي صحيون داغيندا،
اورشلئمه حؤم سوره جک.
شؤوكتي آغساقلالارينين گۆزو قاباغيندا
اولاجاق.

قورتولوش اوچون حمد ۱

يارب، سن منئم تاريمسان،
سني اوجالدا جغام، سنئن
آدينا حمد لر اوخويا جغام.

چونكي سن قدئمدن بري مؤجوزه لرئني،
نئيتلرئني
كامل و فادارليقلا حياتا كچئردئ بسن.
۲ چونكي سن شهري بئر داش
ييغينينا،

اُستحكاملي شهري خاراباليجا
دؤنده رئ بسن.

او شهر ياد اللى لرئن سارايي اندي،
اوندان اثر-علامت قالماييب،
او بئر داها برپا اولونماز. ۳ بونا گۆره قووتلي
خالقلار سني عزئلندئر جک.

قدار مئتلره منصوب شهرلر سندن
 قورخاجاق. ۴ چونكي سن يوخسولا
 سيغينا جاق،
 سيخيني اچئنده اولان مؤحتاجا
 پناهگاه،
 طوفان واختي چارداق،
 ائستئلك واختي كؤلگه لئك اولوسان.
 چونكي قدارلارين نفسي دووارة چارپان
 طوفان كئمئدر. ۵ ياد اللى لرئن
 نعره سئني چؤل سيجاغي كئمي
 باسديريرسان؛
 بولودون كؤلگه سي، سيجاغي نجه قيرير،
 قدار آداملارين نغمه سسلري اله قيريلير.
 ربئن حاضيرلا ديغي ضيافت ۶ بو داغدا
 قوشونلارين ربئي بوتون خالقار
 اوچون لذتد ضيافت قوراجاق؛
 ياغلي يمكردن، گؤزل شرابلاردان
 عئبارت ضيافت وره جك،
 اورادا لاپ لذتد يمكلر، لاپ دادلي
 شرابلار اولاجاق. ۷ بو داغدا بوتون
 خالقارين اوستونده كي اورتويو،

بوتون مئتلرئن اوستونه سرتلن توخونما
 اورتويو گؤتوره جك. ۸ اولومو ابدى
 اولاراق يوخ اده جك،
 پروردئگار رب بوتون آداملارين اوزوندن
 گؤز ياشلاريني سئله جك،
 بوتون ير اوزوندن خالقينين
 روسواچيلىغيني گؤتوره جك.
 چونكي رب بله ديئب. ۹ او گون
 دئيه جكلر:
 “باخ، بودور بئزم تاريميز كي،
 نجاتيميز اوچون اونا اومئد باغلاميشيق،
 بودور او رب كي، اونا اومئد
 باغلاميشيق؛
 گلئن، سوئتك و بئزه ورن نجاتيندا
 شادليق ادك!”
 ربئن موابا وردئي جزا ۱۰ ربئن آلي
 بو داغين اوستونده قالا جاق،
 آما مواب پيشئليه دوشن سامان كئمي
 تاپداق آلتيندا قالا جاق. ۱۱ نجه بئر
 اوزن، اوزرگن، آل-قول آتير،
 مواب دا پيشئلكده اله آل-قول آتاجاق،

اونو آلچالدير، يرله بئر ادئر، تورپاغا
دؤنده رئر. ۶ او شهر آياق آلتيندا
تاپدالاناچاق؛

مظلوملارين آياقلاري، يوخسوللارين
قدملري آلتيندا تاپدالاناچاق. ۷ صالح
آدامين يولو هاماردير؛

ای دوروست اولان تاري، صالح آدامين
يولونو هامارات. ۸ دوغرودان دا،
يارب، سنن حؤکلرئئن يولوندا،

بئر سنه اومئد باغلايريق،

سنن آدين، حتا سنن خاطرئن جانيمزين
أسته يي دئر. ۹ قلبئم گجه سنن اوچون
حسرت چكئر،

دوغرودان دا، روحوم انچئمده جهده
سني آختارير.

حؤكلرئن ير اوزونده حياتا كچدئكجه،
دونيانين ساكتلري صالحليئي اويره نئر.
۱۰ پئس آداما رحم ادئلسه ده،

او، صالحليئي اويرئمئر،

دوغرولوق اولكه سنئده حاقسيزليق ادئر،
رئئن عظمتئي گؤرمور. ۱۱ يارب، آئني
قالدير ييسان،

لاكتن اونلار بونو گؤرمورلر.

آما رب موآين تكبورونو اللرئئن
فندگئرئئي ائله بئرلكده آلچالداچاق.

۱۲ او، سنن استحكاملارين،

اوجا دووارلارين يره اندئر جهك،
داغديب يرله بئر اده جهك.

ظفر نغمه سي ۱

او گون يهودا دئياريندا بله
نغمه اوخوناچاق: ۲۶

“قووتلي شهرئمئر وار،

تاري شهرئن آمن-آمانليغي اوچون
دووارلار و سنگرلر قورور. ۲ آچين
شهرئن دروازالارين،

قويون وفالي قالان او صالح مئلت
انچهري گئرسئن. ۳ دوشونجه لرئنده
پايدار اولان آداملارا، سن كامئل
باريش وئررسن،

چونكي اونلار سنه بل باغلايرلار. ۴ ربّه
همئشه بل باغلاين،

چونكي رب تاريدا، ابدى قايميز
وار. ۵ چونكي او، يوخاري يرلرده
اوتورانلاري،

آل چاتمايان شهري آلچالديب؛

آنجا ق یاواشجا بئر دوعا اده بئلدنلر،
سننن تنبهن اونا لرین اوستونده ائدی.
۱۷ حامله آرواد دوغوش واختینا
یاخینلاشاندا،

آغری چکئب قورولاراق نجه
قیشقیرار،
بئر ده سننن حوزوروندا إله ائدئک،
یارب! ۱۸ بئر ده سانکی بویلو
ائدئک، قورولاراق آغری
چکئردئک،

لاکئن یلدن باشقا بئر شی دوغما دیق.
دونیا یا قورتولوش گئتره بئله دئک،
دونیا ساکنلرنی حیاتا چاتدیرا
بئله دئک. ۱۹ آما سننن اولورئن
یاشایاجاق، بدنلری دئرئله جک.

ای تورپاق آلتیندا یاتانلار، او یانین،
سویج نغمه سنی اوخویون،
چونکی سننن شئن سحر شئنه بنزه یئر،
تورپاق آیریلیمیش روحلاری
دئرچلده جک. ۲۰ ای خالقیم،
گلئن، گئرن اوتاقلارینینزا،
قاپلاری آرخانیزدان اورتون،

اؤز خالقین اوچون گؤرستدئین قیرتی
گؤروب اوتانیرلار.

دوغرودان دا، سننن دوشمنلرنی اود
اوداجاق. ۱۲ یارب، بزه باریش
ورن سنسن،
اونا گؤره کی، بوتون ائشرئمئزی سن
بئرئم اوچون عمله گئترئبسین. ۱۳ ای
تاریمیزب،
سندن باشقا آغالار اوستوموزده حاکم
اولوبلار،

لاکئن بئر فقط سننن آدینی ائقرار
ادئرک. ۱۴ اولولر یاشامایاجاقلار،
آیریلیمیش روحلار قانچمایاجاقلار،
چونکی سن اونا لاری جزالاندیریبسان،
محو ادئبسین،

اونلار حاقیندا هر بئر خاطره نی یوخ
ادئبسین. ۱۵ لاکئن سن بو مئلتی
چوخالديبسان، یارب!

بو مئلتی چوخالديبسان، سن
شووکلی سن.
هر طرفه اولکه نئن سرحدلرنی
گئئشلندئرئبسین. ۱۶ یارب، اونلار
بلایا دوشنده سنی آختاردیلار.

هچ کس اونا ضرر یتئرمه سن. ۴ هچ قضیم
یوخدور،

اگر کئمه موحاربه ده قاباغیما تئکان و
قانقال قویسا،

اونلاری آیاق آلتیندا آزه رم،

هامیسینی اوددا یاندیرارام. ۵ و یا قوی
منم موحافظه مدن برک توتسون،

قوی منمله باریشسین،

قوی منمله باریشسین. ۶ گله جک
گونلرده یعقوب نسلی کوک

سالاجاق،

اسرائیل گول آچیب چچکلنه جک،

یر اوزونو میوه ائله دولدوراجاقلار. ۷ مگر
رب، اسرائیلی ووران دوشمنلری

کئمی، اونی ووردو؟

و یا او، مگر اسرائیل، اونی اؤلدورنلرین

اؤلدورولدویو کئمی اؤلدو؟ ۸ سن

اؤز خالقینی قووب اسرلییه

گوئدرمکله

اونلارلا چکئشدن.

شرق کوله یی آسن گون، رب اونلاری

شدتلی یلی ائله قووب. ۹ بونا

ربن قیزی چکنه جک، قیسا بر زامان
گئزله نئ! ۲۱ چونکی باخ، رب یر

اوزون ساکنلرئی،

قباحتلری اوزوندن جزالاندیرماق

اوچون،

اؤز مسکنندن گلر.

یر اوتدوغو قانی اوزه چبخارداجاق،

اؤلدورولنلری آرتیق گئزلییه جک.

اسرائیلن قورتولوشو ۱

او گون رب لویاتانا،

او قاجان ائلانا،

۲۷

بلی، لویاتانا، او قیوریلان ائلانا

آمانسیز، بویوک و قوتلی قیلینجی ائله جزا

وره جک،

دهنزده کی اژداهانی اؤلدوره جک. ۲ او

گون:

“بر شراب اوزوم باغی، اونون باره سننده

اوخویون! ۳ من رب، اونون

قوروجوسویام،

تیز-تیز اونی سولاییرام،

گجه-گوندوز کئشئنده دورورام کی،

کئمی، اوز خرمنئنی دؤیه جک،
و سئز بئر-بئر توپلانا جاقسینیز، ای
اسرائیل اوولادلاری! ۱۳ او گون
بؤیوک کره نای چالینا جاق، آشور
تورپاغیندا ائمکن دوشنلر، مئصیره
اسئر ادئلنر گلئب اورشلئمه،
موقدس داغدا، ربّه سجده اده جکلر.

شمال پادشاهلیغینا انخطار ۱

وای افرایمئن

۲۸

کفلی لرئنن کئبئر تاجینا!

شؤوگلی گؤزل لئینن سولان گولونه!

او کی، بهری دره نئن باشیندا یرله شیب،
وای بو شهره کی، شرابا دوشکون
اولانلارین کئبئری دئر. ۲ باخ، ربئن
گوجلو و قووتلی بئر آدمی وار.

او، برک یاغان دولو کئمی، بلا گئرن
طوفان کئمی،

هر شیی یولوندا محو ادن سل کئمی گلئر،
الی ائله او شهره یره چیرپا جاق.
۳ افرایمئن کفلی لرئنن کئبئر تاجی
ایاق آلتیندا تاپدالانیر. ۴ محصولو
دره نئن باشیندا یرلشن شهر،

گؤره، یعقوب نسلئنن قباحتی
بونونلا باغیشلانا جاق،

گوناهین آرادان گؤتورولمه سنئن تام
باهاسی بو اولاجاق:

بو تپرست قوربانگاهلارین داشلاری
تاباشئر کئمی اووولاجاق،

ائلاهه اشرا و بوخور قوربانگاهلاری
بئر داها دئک قالمایاجاق. ۱۰ چونکی

استحکامی شهر ترک ادئلئب،

یورد، صحرا کئمی وئرانه و یئیه سئز
قالیب.

اورادا بوزوو اوتلاییب اوزاناجاق،

اونون شاخه لرئنی یئیه جک. ۱۱ بوداقلار
قورویوب قوپاریلا جاق،

آرودالار گلئب اونلارلا اود
قالایاجاقلار.

بو خالق آغیسیز اولدوغونا گؤره،

اونلاری یارادان، اونلارا رحم
اتمیه جک،

اونلارین خالئقی اونلارا ائلتئفات
گؤرسد میه جک. ۱۲ او گون

رب فرات چاییندان مئصئر
دره سنئه قدر، خرمن دؤین

اونون شووگلي گۆزل لئيئتن سولان
گول،

يابدان قاباق عمله گلن كال انجئر كئمي
اولاجاق كي،

اونو گۆرن تز درئب يئيه جك. ۵ او
گون قوشونلارين ربي،

صاخ قالان خالقي اوچون،

گۆزل بئر تاج، شووگلي بئر چلنگ
اولاجاق. ۶ حوكم كورسوسونده
اوتورانا عدالت روحو،

شهر دروازالاريني مودافئعه ادنلره
قودرت وره جك. ۷ بونلار دا

شرايدان هل له نئرلر، عرقدن آشا-
آشا گدئرلر:

هم كاهئن، هم نبي عرقدن هل له نئرلر،
شراب اونلاري گئجلدئب، عرق
اونلاري آشيرين:

رؤيالار گۆرن زامان كئفلي دئرلر،
حوكم ادن زامان كئفلكدن هل له نئرلر.

۸ بوتون سوفره لر كئئف قوسماقلا
دولودور،

بولانماميش بئر ير يوخدور!

اشعيايا ادئن ائستيزا ۹ “بو آدم

كئمه معرفت اويره دئر؟

پيامي كئمه آچيقلاير؟

سوددن كئسئلئش، آنا دؤشوندن
آيريليش كۆرپه اوشاقلارا مگر؟

۱۰ چونكي رب دئر:

“امر اوستونه امر، امر اوستونه امر،

قايدا اوستونه قايدا، قايدا اوستونه قايدا،
بئر آز بورادا، بئر آز اورادا.”

۱۱ دوغرودان دا رب بو خالقا
دانئشاجاق؛

پلتك دوداقلارلا، ياد دئل له. ۱۲ او كي،
اونلارا ددي:

“راحاتليق بودور،

يورغونلارا دئجلك ورن. ” و
“ائستراحت ادئن.”

آما اونلار ائئتمك ائستمه دئرلر. ۱۳ بونا
گۆره ده، ربئن سؤزو اونلار اوچون

بو اولاجاق:

“امر اوستونه امر، امر اوستونه امر،

قايدا اوستونه قايدا، قايدا اوستونه قايدا،
بئر آز بورادا، بئر آز اورادا.”

کي، گتسنلر و آرخاسي اوسته
 يخیلسینلار،
 قیریلسینلار، تلهیه دوشوب استر
 اولسونلار.

اونا ائشانان پرئشان اولمایاجاق. ۱۷ عدالتی
 اوچو، صالحلیتی شاقول اده جیم.
 یالان سیغیناجاغینی دولو محو اده جک،
 گئزلند ئیئنزیرلری سللریویوب آپاراجاق.
 ۱۸ اولومله باغلا دیغینیز عهد لغو
 اولوناجاق،

صحیون اوچون گوشه داشی ۱۴ بونا
 گووره ده، ای رئنخند چئلر،

اولولر دئاری ائله راضیلیغینیز قووه دن
 دوشه جک.

اورشلئمه اولان بو خالقین رهبرلری،
 ربئن سوزونه قولاق آسین! ۱۵ مادام کي
 سنز ددئئز:

اولکهیہ بؤیوک بلا گلنده، سنزی
 تاپدالایاجاق. ۱۹ بو بلا هر گلد ئیئنده
 سنزی سوپوروب گووره جک.

“اولومله عهد باغلامیشیق،
 اولولر دئاری ائله راضیلیغا گلمئشک،
 اولکهیہ بؤیوک بلا گلنده، بئزه ضرر
 ورمیه جک،

او سحر به سحر، گجه گوندوزون هر واختی
 کچه جک.

چونکی یالانی اوزوموزه سیغیناجاق
 اتمئشک،

بو خبری آنلایان دهشته بورونه جک.
 ۲۰ یاتاق اوزانماق اوچون قیسا،

حئیله نئن آرخاسیندا گئزلئمئشک.”
 ۱۶ بونا گووره ده پروردئگار رب
 دیتز:

یورغان بورونمک اوچون دار اولاجاق.
 ۲۱ چونکی رب پراضم داغیندا

اتدئی کئمی قالحاجاق،
 گئبعون دره سئنده کی کئمی
 قضبلنه جک.

باخ، صحیوندا بونؤوره داشی،
 مؤحکم داش، قئیمتلی گوشه داشی
 قویورام.

او اوز ائشئنی، قیری-عادی ائشئنی یرئنه
 یتیره جک!

اؤز عملئني، نامعلوم عملئني حياتا
پچئرده جگ. ٢٢ بونا گؤره ده
رئشخند اتمه يئن،

يوخسا زنجئرلئئز داها دا آغيرلاشار.
چونكي قوشونلارين ربّي پروردئنگاردان
اشتمئشم كي،
بوتون ير اوزونون محو اولماسينا قطعي بئر
شكّله قرار ورتلئب.

تارينين حڪمي ٢٣ قولاق
آسين، سسئمي ائشئئن،

قولاق ورتن و ددئئمي ائشئئن. ٢٤ مگر
اكتئچي، اكنن اكنك اوچون،
دورمادان يري شوخوملاماز؟

مگر دورمادان تورپاقدا شيريم آچيب
هامارلاماز؟ ٢٥ مگر تورپاغي
هامارلاياندان سوزا، شوپود و
زئره ني سئمز؟

مگر بوغداني ردئغله، آرياني آييريغي
يره، قيرمیزی بوغداني دا اونون
يانينا اكمز؟ ٢٦ چونكي تاريسي اونا
نصحت ورت، اونوياخشي اؤيره در.

٢٧ چونكي شوپودو خرمنده وئله
دؤيمزلر،

زئره نئن اوستونه ده عارابا تكلري ائله
سورمزلر. ٢٨ بوغدا چؤرك اوچون
گرک خرمنده دؤيولسون،
بونا گؤره ده اكنئچي اونو ابده كئمي
دؤيمز.

اگر عاراباسينين تكلرئني ده اوستوندن
پچئرتسه،

آتلاري بوغداني آزمز. ٢٩ بو دا
قوشونلارين ربئئدن گلئر.

اونون مصلحتي عالي، حڪمي بؤيوكدور.
واي اورشلئمن حالينا! ١

واي سنه، اي آريال، اي
٢٩ آريال،

داوودون بئر زامان اوردوگاه قوردوغو
شهر!

ائلي، ائله قات! بايراملارين سيرايا
دورسون. ٢ آرياله دارليق
گئئره جيم،

او، شئون و ماتم شهري اولاجاق.

هر شي محو ادن اولادلا گله جک.
 ۷ سوزا آري الئن ضدته دويوشن
 بوتون مثلتردن فوجلار،

اونا و قالاسينين ضدته ساواشانلارين
 هاميسي،

اونا ظولم ادنلر بئر رويلا کئمي،
 گجه گورونن يوخو کئمي يوخ

اولاجاقلار. ۸ يوخودا چورک
 يدئيئي گورن آج آدام کئمي
 اولاجاق،

باخ، پير،
 لاکئن اويانديقدا، گئنه آجدير.

يوخودا سواچدئيئي گورن سوسوز آدام
 کئمي اولاجاق،

و باخ، انچئر،
 لاکئن اويانديقدا، گئنه سوسوزلوقدان
 يانير.

بله اولاجاق او مثلترن فوجلاري دا
 کي،

صحيون داغينين ضدته دويوشورلر.
 ۹ مات قالين، حيرتله نئن،

گورونوزو کور ادن، کور اولون.

منئم اوچون آري ال کئمي اولاجاق.
 ۳ سنن ضدته اطرافيندا اوردوگاه
 قوراجاغام،

اطرافينا استحکاملار دوزه جيم،
 سنن ضدته دويوش بورجلري

تئکه جيم. ۴ او واخت
 آچالديلا جاقسان، يردن

دانيشا جاقسان،
 توز-تورپاق انچئندن سسن بوغوق-
 بوغوق گله جک،

سسن اولو سسي کئمي يردن،
 سوزلرن پچيلتي کئمي تورپاغين آلتيندان

چيخاجاق. ۵ آما دوشمنلرئن فوجو
 نارين توز کئمي،

قورخونج آداملارين قوشونلاري
 سوورولموش سامان چوپو کئمي
 اولاجاق.

بو، قفلتن، بئر آن انچئنده باش وره جک.
 ۶ قوشونلارين ربئنن تنهبي سنه

گوي گورولتوسو ائله، زلزله ائله،
 بويوک سس-کويله، فيرلانان ييله،

طوفانلا،

دوداقلاري ائله منه حورمت ادئر،
 آما قېلبرئني مندن چوخ اوزاق ادئر،
 اونلارين منه حورمت اتمكلري
 ائسانلاردان اؤيرندئكلري امرلردن
 گلئر. ۱۴ بونا گؤره، باخ، من بئر
 داها بو خالق اوچون تزه مؤجوزه،
 اعجازلي شيلر اده جيم،

و حئكمئلى لرئئن حئكمئي محو اولاجاق،
 عاغيللي لارين آغيلي يوخ اولاجاقدير.
 ۱۵ واي او آداملارين حالينا كي،
 اؤز نئيئرئني رېدن درئن بئر شكْله
 گئزله دئرلر!

و عمل لري قارائليقدا باش وئر.
 و ديئرلز: “بئزي كئم گؤرور؟” يا دا
 “بئزي كئم تانيير؟” ۱۶ سئز هر شي
 ترسه دوشونورسونوز!

مگر كوزه گري گلْله بئر توتماق اولار؟
 مگر دوزه لدئلن شي، اونو دوزه لدن باره ده
 دئيه بئلز: “او مني دوزه لته دي؟”
 شكْلك تاپميش، مگر اونا شكْلك ورن
 باره ده دئيه بئلز: “او هچ نه آنالامير؟”
 ۱۷ لوبنان ترئلكله مگر محصولو زمئيه،

اونلار كفلي اولورلار، لاكئن شرابدان
 يوخ،
 هله نئرلر، لاكئن عرقدن يوخ.
 ۱۰ چونكي رب سئزن اوستونوزه
 آغير يوخو روحو ساليب،
 او سئزن گؤزلرئئزي يوموب، اي
 پيغمبرلر؛

او سئزن باشلارينيزي اؤرتوب، اي
 گؤرؤجولر. ۱۱ بوتون بو رؤيا
 سئزن اوچون موهورلئمنش كئتابين
 سؤزلري كئمي اولاجاق كي،
 اوخوماغي باجارانا بونو وئرْب
 دئينده: “خاهئش ادئرم، بونو
 اوخو!” جاواب وره جك: “اوخويا
 بئلهرم، چونكي موهورلودور.”
 ۱۲ سوزا كئتابي اوخويا بئلهينه
 وئرْب دئينده كي: “خاهئش ادئرم،
 بونو اوخو”، جاواب وره جك:
 “من اوخوماغي بئلهرم.” ۱۳ سوزا
 پروردئگار ددى:

“چونكي بو خالق منه دئلي ائله
 ياخينلاشيب،

اوزلري ده سارالميا جاقدير. ۲۳ آئمله
يارا تديغيم اوولادلاريني آرالاريندا
گورنده،

آديمي موقدس توتاجاقلار؛
دوغرودان دا يعقوبون موقدسني تقدس
اده جكلر،

اسرائيلئن تاريسيندان قورخاجاقلار.
۲۴ فئكتارلرئنده آزميش اولانلار
حقتي تانيا جاققلار،
مذمت ادنلر تعلمي قبول اده جكلر”

مئصرله باغلانان عهد پوچدور ۱

رب اعلان ادئز: “واي
۳۰ بو دئكباش اوولادلارين
حالينا،

منم نئيتلرئمي يوخ، اوز نئيتلرئني
قورورلار،

راضيلاشما ادئرلر، لاکئن منم روحوما
موناسئب يوخ،

اله کي، گونا اوستونه گونا
آرتيرسينلار. ۲ مندن مصلحت

آلما دان مئصره گدئرلر،

فئرعونون آمن-آمانليغينا پناه آباريرلار،

محصولوزمي ده مگر مشهيه دؤئمه جک؟
۱۸ او گون کارلار کئتابدا کي
سؤزلري ائشده جکلر،

کورلارين گوزلري ظولت و
قاراليقلاريندان گوره جک.
۱۹ ذئل لر ده ربه شادليقلارينني

آرتيراجاقلار،

مؤحتاج ائنسانلار اسرائيلئن موقدسئنده
شادليق اده جکلر. ۲۰ چونکي
ظولملار يوخ اولاجاق،

رئشخند ادن محو اولاجاق.

دوغرودان دا بوتون پئسلئک نئيتئنده

اولانلار کئسب آتيلاجاقلار.

۲۱ اولانلار آيريسينا بؤهتان

آتانلارديرلار،

شهر دروازاسيندا حاکمه تله

قورانلارديرلار،

حاقلي نين حاقيني ناحاق يره تحريف

ادنلردئرلر. ۲۲ بونا گوره ده

اثيراهئمي قورتاران رب، يعقوب

نسلئنه بله ديئر:

“يعقوب نسلي آرتيق اوتانماياجاق،

و اونلارا فايداسي اولمايان خالق اوچون
آپاريرلار. ۷ حتا مئصترن كومه يي
ده بوش و فايداسيزدير،

بونا گوره ده من مئصتره

“تنبل رهب”

آديني قويموشام. ۸ ائدي گت، سنه
دديئيمي اونلارين قاباغيندا بئر
لؤوحه يه ياز،

بئر طومارا ياز كي، گله جكه ده،
همئشه لئك بئر شاهئد اولسون.

۹ چونكي بو، عاصي بئر خالق،
يالانچيلار نسلي دئر،

ربئن قانونونا قولاق آسماق ائستمه ين
بئر نسلدئر. ۱۰ اونلار گوروجولره

ديئرلز: «بئر داها رويالار گرک
گورميه سنئنز»،

پيغمبرلره ده ديئرلز: «بئرتم اوچون
دوزگون شيلر حاقيندا نبتلك گرک

اتميه سنئنز.

بئر شئرن سوزلر دانيشين،

ساختا شيلر نبتلك ادئن. ۱۱ يولوموزا

مانع اولماين، يولدان چكئئن،

مئصترن كؤلگه سي آلتيندا سيغيناجاق
ير آختاريرلار. ۳ بونا گوره فئرعونون

حئمايه سي سئرن نجالئئنئز اولاجاق،
مئصتر كؤلگه سي آلتيندا كي

سيغيناجاق، سئرن روسوايچيلغينيزا
چورئله جك. ۴ چونكي باشچيلاري

صوعنده دئرلز،

الچئلري خانسه يتئشئرلر. ۵ اونلارا
فايداسي اولمايان بئر خالقا گوره

هامي اوتانا جاق.

او خالق كي، اونلارا نه كؤمكدئر،
نه ده فايدا، آئجاق نجالت و

روسوايچيلىق. ۶ ننگب حيوانلاري
باره سنئنه ائخطار:

دارليق و ناراحات بئر تورپاقدان،

ئرگك و دئئي آصلانلارين،

افئئر و اوچان ائلانلارين ياشاديجي
يردن،

اونلار مال-دؤولتئني ائشكئرن بلئنه،

خزئنه لرئني دوه لرئن حورگونجونه

يوكله يئب كچئرلز،

لاکتن سئز بونو آسته مئرسئنئز. ۱۶ سئز
دِدئئز: «خیر، آتالارا مئئب
قاچاجاغیق.»

بونو گۆره سئز قاچمالی اولاجاقسینیز.

«چوئک آتالارا مئنه جیئک.»

بونو گۆره تعقبچئلرئئز ده چوئک
اولاجاقلار. ۱۷ مئن نفر بئر نفرئن
تهدئئئدن قاچاجاق،

بش نفرئن تهدئئئدن هامینیز
قاچاجاقسینیز.

او قدر کی، داغین باشیندا کی بئر بیراق
کئمی،

تپه ده کی بئر علامت کئمی قالاسینیز.
۱۸ آما رب سئزه ائلتئفات
گۆرسدمک اوچون حسرت
چکئر،

اوجالاردا گۆزله یئر کی، سئزه شفقت
گۆرسدسن.

چونکی رب عادل تاری دیر،

اونو ائنتظارلا گۆزله یئلر نه بختوردئرلر!

قویون بئر داها آسرائئلئن موقدسی باره ده
اشئمه یک.» ۱۲ بونا گۆره ده
آسرائئلئن موقدسی بله دیئر:

“بو سؤزورد ائدئئئز گۆره،

ظولم و یالانا اعتماد ادئب بیل
باغلا دیغینیزا گۆره، ۱۳ بو قباح
سئزن اوچون اوجا دوواردا عمله
گن چاتلاغا بنزه یئر،

بله دووار بئردن بئر، بئر آن ائچئنده
یخیلار. ۱۴ اونون یخیلماسی

کوزه گرن قیریلش بئر کوزه سی
کئمی اولار،

إله شئدتی پارچالانار کی،

اوجاقدان اود گۆتورمک اوچون،

یا دا حووضدان سو چکک اوچون
پترلی بئر تئکه قالماز.” ۱۵ پروردئگار

رب، آسرائئلئن موقدسی بله
بیوروب:

“توبه ادئب راحتلیق تاپاندا، خئلاص
اولار سینیز،

سئزن قووتئئز ساکت اولماقدادیر،
ائنا مقادیر.”

آغزي قضبله دولودور،

دئلي سانكي هر شيي محو ادن آلودور.

۲۸ اونون نفسي داشان سل

كئمي دئر كي،

ائسانين بوغازينا جاق چا تيب.

إله كي، مثلتري الكده سئلكتسن و

دير سئلري آيرسين،

رب خالقينا برکت وره جک ۱۹ ای

اورشلئمه ياشايانلار، ای صحیون

خالقي، سئل آرتيق آغلاما جاق سينيز.

فرياد اتدئكده رب قطع سئل ائلتفات

گورسده جک؛ فرياد ينيزي اشئدئكده،

سئله جاواب وره جک. ۲۰ گرچي رب

سئله عذاب چئرہ يئني و سئل سو يونو

ورئب، لا کئن او، سئلئن موعئلئئنز،

اؤزونو آرتيق سئلدن گئلئميه جک. اونو

گؤزونوزله گوره جک سئلئنز. ۲۱ صاغا يا

دا سولا دؤندوکده، قولاقلارينيز

آرخادان بئر سئل اشئده جک: "يول

بودور، گئلن بويولا." ۲۲ او واخت

سئل گوموشله اؤرتولن او يما بوتلرئئزي،

قيزيل لا اؤرتولموش توكه بوتلرئئزي

نجئس حساب اده جک سئلئنز. اونلاري

نجئس بئر شيي آديغينيز كئمي

آتا جاق سينيز و اونلارا دئيه جک سئلئنز: "رد"

اولون!" ۲۳ سوزا رب يره اكدئئنز

توخوم اوچون ياغيش وره جک و

تورپاغين وردئي چؤرك بول و برئكلي

اولا جاق. او گون مال-حيوانينيز

گئلش اوتلاقلاردا اوتلايا جاق.

۲۴ تورپاغی شوخوملايان اؤكوزلرله

اششکلر كوركله، شنه ائله سوورولموش

اود قالاسي چوخلو اودونلارلا؛
ربن نفسي گوگورد آخيني كمي اونو
يانديرار.

رب مئصتره بل باغلايانلاري قينايير ۱

۳۱ واي او آداملارين حالينا
كي، كؤمك اوچون
مئصتره طرف ائيرلر،

آتلارا بل باغلاييرلار،

عارابالارين چوخلوغونا،

آتلي لارين گوجونه بل باغلاييرلار!

لاكن اسرائيلن موقدسنه باخميرلار،

ربي آختارميرلار! ۲ اما رب تام حكمته

مالئكدئر و بلا گئئر،

اؤز سؤزلريني گري گؤتورمز،

لاكن پئسلئك ادن آداملارين اوئنه،

شر قورانلارا كؤمك ادنلرن ضئدئنه

قانلار. ۳ مئصترلي لر تاري يوخ،

ائئسانديرلار،

آتلاري دا آتدئر، روح ديئل.

بونا گؤره، رب اؤز آئني اوزاداجاق،

كؤمك ادن ييغلاجاج،

كؤمك آلان ييغلاجاج،

و خالقلارين آغزينا يولدان آزديران
يوين تاخسين. ۲۹ اما سئر موقدس
بايرام گجهسي كمي نغمه لر
اوخوياجاقسينيز.

ربن داغينا، اسرائيلن قاياسينا ني

چالاراق چيخان كمي، اوره يئنئر

شادلاناچاق. ۳۰ رب قودرتلي

سسئي اشئدئرجهك،

حئدتلي قضيله، هر شبي يانديران آلولا،

طوفانلا، بولود پارتلاماسي ائله، دولو ائله

قولونون قودرتئي گؤرسدهجك.

۳۱ رب دينه بي ائله ووراند،

آشور ربن سسئدن واهئمه يه گله جك.

۳۲ ربن اونلارا اندئرديي دينه يئنئر

هر ضربه سئي،

دفلر و طنبورلار نغمه سي موشايئت

ادهجك.

موحاربه ده سئلاجلار چكئب اونلارلا

ووروشاجاق. ۳۳ چونكي توفت

چوخدان حاضيردير،

دوغرودان دا پادشاه اوچون

حاضيرلائيپ.

اونو درئن و گئئش ادب؛

اونلارین هامیسی بئرلئکده محو اولاجاقلار. ۴ چونکی رب منه بله دیئر:

“شئرویا جاوان آصلان نجه اؤز شئکاری اوستونه نعره چکنده،

بئر دسته چوبان اونون ضئدئنه هارای چکمیه باشلايير،

نجه آصلان اونلارین سسرئندن قورنخور،

قیشقیر یقلارینا محل قومور.

قوشونلارین ربی ده إله إنه جک،

صحیون داغیندا و اونون تپه لرئنده

دؤیوشه جکدئر. ۵ قوشونلارین ربی،

قاناد آچمیش قوشلار کئمی اورشلئمی

قورویاجاق،

مودافئعه اده جک، اونو قورتاراجاق،

اونو اسئرگیه جک، خئلاص

اده جکدئر. ۶ ای اسرائیل

اؤولادلاری،

اونا چوخ عاصی اولدوغونوز ربّه طرف،

دؤنون! ۷ چونکی او گون هر بئرئئز،

گوناهکار آل لرئئئزله دوزه لتدئئئئز

قیزیل و گوموش بوتلرئئئز اؤزوزدن آتاجاقسینیز. ۸ آشورلور قیلینجدان محو اولاجاقلار، لاکئن ائنسان قیلینجیندان یوخ.

اونلار قیلینج آغزینا ورئله جک، اما بو، ائنسان قیلینجی اولمایاجاق.

قیلینجدان قاچا بئلمیه جک،

جاوانلاری دا یاخالانیب قول

اولاجاقلار. ۹ اونلارین قایا داشی

دهشت اوزوندن یخیلاجاق؛

سرکرده لری بایراغی گؤرونجه ولوله یه

دوشه جک.

بونو اورب دیئر کی، آووو صحیوندا،

اوجاغی اورشلئمه دئر.

صالح پادشاه ۱

باخ، بئر پادشاه صالحلئکله

سلطنت اده جک،

۳۲

باشچیلار عدالتله حؤکم سوره جک.

۲ اونلارین هر بئری کولک

قاباغیندا بئر پناهگاه،

طوفان قاباغیندا بئر سیغیناجاق اولاجاق.

قوراقلیقدا بولاقلار،

جان سيخي جي تورپاڦدا، ڪوڙ لڳه سالان

بؤيوڪ ڦايا ڪٽمي اولاجاق. ۳ او

واخت گوڙنلرئن گوڙلري بئر دها

يومولمايا جاق،

اشد نلرئن قولاقلاري قولاق آساجاق.

۴ تلسنلرئن آغلي معرفتي آنلايا جاق،

پلتڪلرئن دئلي آچيق-آيدين دانيشماغا

تلسه جڪ. ۵ آرتيق آنحاق آداما

عالتجناب ديئلپهه جڪ،

خسس آدامي دا سخاوتلي انسان

سايماياجاقلار. ۶ چونڪي آنحاق سفه-

سفه دانيشير،

اوره يئنن نئتي پئسلئڪ اتمڪڌر.

اونون انئي شرارت اتمڪڌر،

رئن ضدنه ياوا دانيشماقدير،

آجلاري آج بورانحاق، سوسوزلاري

سوسوز قويمقادير. ۷ آچاق آدامين

سئلاجلاري شردر.

او، حئيلاه ائشه دئر كي،

يالان سوزلرله مظلوم آدامي محو اتسن،

گرچي او مؤحتاج، داعواسيندا

حاقلي دير. ۸ آما اصلزاده آدام عالي

نئيتلر قورار.

و عالي نئيتلرله برقرار قالار.

لا قيد آروادلارين ضدنه انخطار

۹ اي لا قيد آروادلار،

قانلخين، سسيمي اشدن!

اي لا قيد قيزلار، سوزومو اشدن!

۱۰ اي لا قيد آروادلار،

سئز بئر ائل نچه گوندن سوزا انضطرابا

دوشه جڪسئئر،

چونڪي باغدا محصول قورتاراجاق، ميوه

يغيمي اولمايا جاق. ۱۱ اسن، اي

لا قيد آروادلار،

انضطرابا دوشون، اي لا قيد قيزلار،

پالتارلارينيزي چيخاردين، سويونون،

پلئئرزه چول قورشايين. ۱۲ گوڙل

زئمئر، محصولو مينه لر اوچون

سئنه لرئئرزه وورون. ۱۳ چونڪي

خالقيمين تورپاغيندا تئڪانلي كوللار

بئته جڪ،

بلي، بوتون سن اولر اوچون، صفالي

شهر اوچون سئنه لرئئرزه دؤيون.

۱۴ چونڪي ساراي ترك ادئلئب،

اژدحاملي شهر بوش قاليب،

سئز كي، اؤكوزو و ايشه يي آزاد
بوراخير سينيز.

كؤمك اوچون يالواريش ۱

۳۳ وای سنن حالینا، ای محو
ادن،

آما اوزو محو اولمیان ائسان!

وای حالینا، ای خائن آدام،

هرچند سنن ضئدنه هچ کس خیانت
اتمدهی!

سن محو ادب قورتاران زامان، اوزون
ده محو اولاجاسان؛

سن خائن عمل لرئدن دؤنده، باشقا
آداملار سننله خیانتله رفتار
اده جکلر. ۲ یارب، بزه ائلسنات
گورسد؛ چونکی سنه اومئد
اتمئشک.

هر سحر اونلارین قووتی اول،

دارلیق زاماندا دا بؤزم نجاتیمیز. ۳ سنن

قودرتلی سسئندن خالقلار قاچیرلار،
سن آياغا قانخارگن، مثلئر پرن-پرن
اولورلار. ۴ چیئر تکه لر زمینی نه جور
تالان ادئرلر،

تپه ائله کشکچی بورجو ابدئشک
ماغارالارا چورئلب؛

وحشی ایشکلرئن خوشلارینا گن یر
اولوب،

سورولره اوتلاق یری اولوب. ۱۵ بونلار
یوخاریدان اوستوموزه روح
تؤکولنه جک داوام اده جک.

او واخت صحرا محصولو زمئیه،
محصولو زمی ده، مشه سایلاجاق.
۱۶ سوزنا عدالت صحرادا ساکن
اولاجاق،

صالحئک محصولو زمئده یاشایاجاق.

۱۷ صالحئین عملی آمن-آمانلیق،
نتجه سی ده ابدی آراملیق و آرخاینلیق
اولاجاق. ۱۸ او واخت خالقیم آمن-
آمانلیق اچئنده اولرئده،

خطر سئز مسکنده، راحت یرلرده
یاشایاجاق. ۱۹ مشه لر دوشنده دولو
یاغاجاق،

شهر یرله بئر اولاجاق. ۲۰ سئز نه بختور
اولاجاق سینیز، سئز کی، بوتون سولار
قیراغیندا اکثر سئئز،

ای مئلتەر، قنئمتئئز ده او جور تالان
اولاجاق.

ربئن خالقلا را خبردارليغي ۱۰ رب
ديئر: "ائندي قانلجاغام،

ماليئيزين اوستونه چيئرتهك ييغيني كئمي
جوماجاقلار. ۵ رب اوجادير،

ائندي اوجالاجغام، ائندي
اوجالاجغام. ۱۱ سامانا بويلو

چونكي او اوجالاردا ساكنئئر،
صحيونو عدالت و صالحلكه دولدوروب.

اولوبسونوز، كولش دوغاجاقسينيز،
نفسئئز سئري محو ادن آوو كئمي

۶ او، ياشاديغينيز دؤورون
بونؤوره سي دئر،

اوداجاق. ۱۲ خالقلا ر يانيب كول
اولاجاقلار،

قورتولوشون، حكمنن و بئليئن
خزئنه سي دئر،

كسئلب اوددا يانديريلان سئكانلي
بوتالارا اوخشاياجاقلار. ۱۳ اي

ربئن قورخوسو اونون خزئنه سي دئر.
۷ باخ، مئلتئرئ ائگئدلري

اوزاقد اياشايانلار، نه ائله دئئيمي
ئشئئن،

كوچه لرده باغيرلار.
صوح قاصئدلري هؤنكوروب آغلايرلار.

اي ياخيندا ياشايانلار، منئم گوجومو
بئئن. ۱۴ صهيوندا كي گوناهاكارلار

۸ يوللار بوشاليب، سياحلا ر آرتيق
يوخدور.

دهشته دوشوبلر،
تاريسيزلاري لرزه بورويوب:

دوشمن عهدي پوزوب، شاهئدلري خور
گؤرور، انئساني هچ ساير. ۹ اولكه

"هر شي محو ادن آووون يانيندا،
هانئسيميز ياشايا بئله رئك؟

ياس توتور، ضعئفله يئر،
لوبنان نجئل اولوب، سولوب،

ابدی يانان اودون يانيندا، هانئسيميز ياشايا
بئله رئك؟" ۱۵ او كي، صالحلك

شارون صحرايا دؤنور،
باشان و گرملئن آغاجلاري يارپاقلاريني

يولو ائله گدئر و دوغرو سؤزلر
دانئشير،

تؤكور.

او کي، قدارليقلا آده ادئلن قازانجي ردّ
ادئر،
الٽني روشوتدن اوزاق توتور،
قولاقلاريني قان توکمک بارهده اِشتئيميه
باغلايبر،
گؤزلرئني پئسئليه باخماقدان يومور. ۱۶ او
اوجاليقلاردا ساکن اولاجاق،
قايالارين قالالاري اونون پناهي
اولاجاق.
چؤره يي اونا ورئله جک، سويو اونا تآمن
اولوناجاق.
پارلاق گله جک ۱۷ سنئن گؤزلرئن
پادشاهي گؤزلئي ائله گؤره جک،
اوجسوز-بوجاقسيز اولککني سير
اده جک. ۱۸ اوره يئن دهشت
حاقيندا فنکئرلشه جک،
“هارادادير حساب ادن؟
هارادادير چکن؟
هارادادير بورجلري سايان؟”
۱۹ آنلاشيلهاز، ياد دئله دانیشان

رحمسئز بئر خالقي داها گؤرميه جکسن.
۲۰ بايراملار کچئرئديئمئز شهره،
صحيونا باخ!
گؤزلرئن اورشلئمي، باريش مسکنئي،
تئرهمز چاديري گؤره جک.
اونون پايالاري هچ واخت
سؤکولميه جک،
کنئرلرئئن هچ بئري قيريله اياجاق.
۲۱ اورادا عظمتلي رب بئرئم اوچون
اولاجاق؛
چايلار و گنئش آرخالاريري!
اورادان آوارلي قايقلار، بؤيوک گمئلر
کچه بئلهزلر. ۲۲ چونکي بئزه حؤکم ادن
ربدئر،
بئزه قانون قويان ربدئر،
بئرئم پادشاهيميز ربدئر،
اودور بئزي قورتاران. ۲۳ گمئلرئئن
ايليري آچيلهيش ساللاندي،
دکلي يرئنده مؤحکم دايانا بئلهئر.
يلکئري آچيلهير.
او واخت بؤيوک تالان مالي پايالاناجاق،

گۆي اولدوزلاري مينه يارپاغي كئمي،
 انجئر يارپاغي كئمي دوشه جك،
 ساراليب سولاجاق. ۵ "چونكي
 قيلينجيم گۆيلرده دويونجاق ائچئب،
 ائندي او، حوكم اتمك اوچون ادمون
 اوستونه انئر،

او خالقلارين اوستونه كي، من اونلاري
 هلاكته مخصوص اتمئشم." ۶ ربئن
 قيلينجي قانلا، قوزو و اركك كچي
 قاني ائله دويوب،

قوچ بؤيركلرئئن ياغي ائله پئي باغلايب.
 چونكي ربئن بوسرادا بئر قورباني وار،
 ادمون تورپاغيندا بؤيوك بئر قيرغيني وار.
 ۷ اونلارلا بئرلكده چؤل اوكوزلري،
 جاوان گاميشلار گوجلولري ائله يره
 سرئله جكلر.

تورپاقلاري قانلا دوياجاق، ير اوزو پئي
 باغلاياجاق. ۸ چونكي ربئن قئصاص
 گونو وار،

صحيونون داعواسي اوچون، عوض آلما
 ائلي وار. ۹ ادمون آخار سولاري
 قظرانا،
 تورپاغي گوگورده دؤنه جك،

حتا توپال آداملار دا تالان اده جك.
 ۲۴ هچ بئر صحيون ساكئني "ناخوشام"
 ديمه جك،
 اورادا ياشايان خالقين گوناھلاري
 باغيشلانا جاق.

تارينين مثلتره جزا ورمه سي ۱

۳۴ ای مثلتر، ياخين گلئن كي،
 ائشده سئئئر،
 قولاق آسين، اي خالقلا!

قوي ير و اوندا اولانلارين هاميسي،
 دونيا و اونون بوتون يتئرمه لري، قولاق
 آسسین! ۲ چونكي ربئن قضيي بوتون
 مثلترئن ضئدئنه دئر،

اونون قضيي اونلارين بوتون
 قوشونلارينين ضئدئنه دئر.

اونلارين هاميسيني محو ادئب،
 اونلاري اولوم ائنه ورتب. ۳ بلجه
 اونلارين اولولري كئارا آتيلاجاق،
 ميئنلرئئندن عوفونت قانلخاجاق،

داغلار اونلارين قانينا بولانا جاق. ۴ بوتون
 گۆي فوجلاري چورويه جك،
 گۆيلر بئر طومار كئمي بوكوله جك.

حيوانلارلا جاناورلار اورادا
گۆروشه جك،

وحشي چكئلر بئر بئرني سسليه جك،
قوليباني اورادا ساكن اولوب راحت ير

تاپاجاق. ۱۵ اوخ ائلائي اورادا يووا
قوراجاق، يومورتلاياجاق،

اؤز كۆلگه سي آلتيندا بالالار
چيخارداجاق.

چالاغانلار دا اورادا جوت-جوت
ييغيشاجاقلار. ۱۶ ربئن كئتابيني

آراشديرين، اوخويون:

بونلاردان هچ بئرني آسكك اولماياجاق،
هر بئر دئشي حيوان اؤز جوتونو تاپاجاق،

چونكي بو امر ربئن آغزيندان چيخيب،
روحو دا اونلاري ييغيب. ۱۷ رب اؤزو

اونلار اوچون پوشك آتيب،

آلي ائله اؤلكه ني اؤلچوب، اونلارا
پايلاييب.

اونلار بو اؤلكه يه همئشه لك مالئك
اولاجاقلار،

نسئدن-نسله بورادا ياشاياجاقلار.

اؤلكه نئن هر طرفي يانان قطران
اولاجاق. ۱۰ قطران گجه-گوندوز

سؤنميه جك، توستوسو همئشه
قانلاجاق.

بو تورپاق نسئدن-نسله وئران قالاياجاق،
عصرلر بويو اورادان بئر كس

چكميه جك. ۱۱ اورا بايقوشلارلا
كئزپئرئن ساكن اولدوغو ير

اولاجاق،

بؤيوك بايقوشلارلا قارغالار اورادا
ياشاياجاقلار.

رب اِدوم اوستونه قارماقاريشيqliق
اڭيئي، وئرانه لك شاقولونو

سالاجاق. ۱۲ اورادا هچ بئر
آدي-سانلي آدام قالمماياجاق كي،

اورا پادشاهليق چاغيريلسين.

بوتون باشچيلاري هچ اولاجاق.
۱۳ استحكاملې بورجلرئنده شكانلار،

قالالي شهرلرئنده ده گئجئتكن و قارا
چالي بنته جك.

اورا چاقالارين يوردو، بايقوشلارين

يوواسي اولاجاق. ۱۴ وحشي

کارلارین قولاقلاری آچیلماق، ۶ او
واخت آخساقلار مارال کئمی

آتیلیب دوشه جک،

لاللارین دئی شادلیقلا نغمه

اوخویاجاق،

چونکی صحرادا بولاقلار فیشقیراجاق،

قورو تورپاقدا چاپلار آخاجاق. ۷ قیزقین

قوم حوووضا، سوسوز تورپاق سو

بولاقلارینا چورئله جک.

چاقالارین راحتلادیغی یرلرده، اوت،

قامیش و بوتتا بئته جک. ۸ اورادا بئر

یول اولاجاق، بئوک بئر طرئق؛

او یول “موقدسئک یولو” آدلانا جاق.

نجئس آدام اورادان کچمیه جک،

او یول، ربئن یولو ائله گدن آدام

اوچوندور.

او یولدا یرئینلر، حتا آغیسیز دا اولسالار،

یولونو اصلا آزماياجاقلار. ۹ اورادا شئرلر

اولماياجاق،

یرتیجی حیوانلار او یولا چینخماياجاقلار،

بونلار اورادا تاپیلماياجاقلار.

قورتولوش تاپانلارین دؤنوشو ۱

صحرا و قورو تورپاق

سوئنه جک،

۳۵

چؤل شادلانا جاق، نرگئس کئمی

چچککنه جک. ۲ هر یان گول

آچاجاق،

شادلانا جاق، سوئنجدن نغمه

اوخویاجاق.

لوبنانین شووکتی،

گرمل و شارونون جاه-جلالی اونا

ورئله جک.

ائسانلار ربئن عزتئنی، تاریمیزین

عظمتئنی گؤره جکلر. ۳ ضعف

آلره قووت ورئن،

آسن دئرلی مؤحکلندئرئن. ۴ اورکلرئنده

قورخانلارا دین:

“جسارتلئن، قورخماين!

باخ، تارینیز ائنتئقام آماق اوچون گلئر،

قتصاص آماق اوچون گلئر.

او گلئب سئزه قورتولوش وره جک!”

۵ او واخت کورلارین گؤزلی

آچیلماق،

آنجاق قورتولوش تاپانلار او يوللا باشلاريندا ابدى شئنئك اولاجاق،
 گده جکلر. ۱۰ ربئن ساتين آينميش اونلار سوينج و شادليق تاپاجاقلار،
 آداملاري قايداجاق، کدر و قم-قوصه يوخ اولاجاق!
 سونجله نغمه اوخوياراق صحيونا
 گله جک.

آشورلولارين تهدي

(۱ پاد. ۱۸: ۱۳-۲۷، ۲ سال. ۳۲:

۱-۱۹) ^۱ خترقيانين پادشاهليغينين
اون دوردونجو ائلئنده، آشور پادشاهي
سَنخَرِئب، يهودانين بوتون قالالي شهرلرئنه
هوجوم ادئب اونلاري آدي. ^۲ آشور
پادشاهي رَيشاقه ني لا كئشدن بؤيوك
قوشونلا اورشلئمه، پادشاه خترقيانين
يانينا گؤندردي. رَيشاقه پالتار آغاردان
زَمئسي يولونا، يوخاري حووضون سو
كهرئئن يانينا قانليب اورادا داياندي.
^۳ خئلقيئا اوغلو ساراي ريئسي الياقم،
مئززه شَبنا و آساف اوغلو سالنامه چي
يوآخ اونون قاباغينا چيخديلار. ^۴ رَيشاقه
اونلارا ددي: "ائدي خترقيايا دئش:
آشور پادشاهي، بؤيوك پادشاه بله دئش:
«نه يه بل باغلاييرسان؟ ^۵ آيا اله
دوشونورسن كي، بومبوش لافلار
موحارئبه اوچون تدبئر و گوج اولار
بئلر؟ ائدي سن كئمه بل باغلاييرسان
كي، منم ضئدئمه عوصيان ادئسن؟
^۶ باخ، سن آزلئلئش قاميش چوبوغونا،
يعني مئصئره بل باغلاييرسان. بئل كي،
كئم اونا سؤيكنسه، اوووجونا باتيب

سن قالالي شهرلري وئرانه لئيه چوئره سن.
 ۲۷ بونا گووره بو شهرلئن ساکتلري
 ضعفله دئلر،

هراسا، نجالته دوشدولر.

پتئشمه مئشدن اول يانديريلان

چؤل اوتو کئمي، گویرتي کئمي، دامدا
 بؤيومه دن يانيب گدن اوت کئمي
 اولدولار. ۲۸ سنئن اوتوروشونو،

گئرئشئي-چيخيشيني،

منئم ضئدئمه اولان حئدئتي بئلترم.

۲۹ منئم ضئدئمه حئدئلندئئنه گووره،

لووغالغين قولاغيمما چاتديغينا گووره،

حالقامي بورونوا و جئلووومو آغزينا
 تاخاجاغام،

سني گلديئن يوللا گري قايتاراجاغام.

۳۰ سنئن اوچون علامت بو

اولاجاق!

بو ائل و گلن ائل اوزو پتئشن باريني
 پيئن،

آما اوچونجو ائل اکئن ادئن، بئچئن ادئن،

اوزوم باغلاري ساليب اونلارين

بهره سئني پيئن. ۳۱ يهودا نسلئندن

خئلاص اولوب قالانلار،

اورشلئم قيزي
 سنئن آرخانجا باشيني ترپه دئب.

۲۳ کئمي سوئوب کوفر ادئبس؟

کئمن ضئدئنه سئني قالديرييسان؟

کئمه لووغاليقلا باخييسان؟

اسرائيئلن موقدئسننه! ۲۴ قاصدئرئئن

واسئطه سئله ربّي تحقئر ادئبس،

ديئبس:

«چوخلو دؤيوش عارابالاريملا

داغلارين زرووه سئنه،

لوبنانين لاپ اوزاق يرلرئنه چيخديم.

اوجا سئدر آغاجلاريني،

گوئل شام آغاجلاريني کسدئم،

اوزاق تپه لرئنه،

ئره لي مشه لرئنه گئردئم. ۲۵ قويو قازديم

و سولاريني ائچدئم،

مئصئرئن بوتون چايلاريني آياغيمين

داباني ائله قوروتدوم. ۲۶ مگر

اشئتمه يئبس كي،

من چوخدان بو ائني حاضيرلاديم،

قدئمدن بري اونون نقشه سئني چکدئم.

ائدي يرئنه يئرئتمئم كي،

گئنه آشاغيا طرف كۆك ر ب بله بويورور. ۳۵ «من بو شهري اؤزوم
 سالاجاقلار، اوچون،

يوخاريا طرف بهره وره جكلر. قولوم داوودون خاطئرئنه قورويوب
 ۳۲ چونكي قالانلار اورشلئمدن،
 خئلاص اولانلار صهيون داغيندان
 چيخاقلار.
 قوشونلار ربئنن قيرتي بونو اده جك.»
 ۳۳ بونا گؤره رب آشور پادشاهي
 باره ده بله ديئر:
 «او بو شهره گئرميه جك،
 اورايا اوخ آتمايا جاق،
 موقابئلئنه قانلانا چيخمايا جاق،
 قاباغيندا تورپاق قالاغي قورمايا جاق.
 ۳۴ آنجاق گلدئي يوللا گري
 قايدا جاق،
 و بو شهره گئرميه جكدئر.»

اوچون، قولوم داوودون خاطئرئنه قورويوب
 خئلاص اده جيم.» ۳۶ ربئن مله يي
 چيخيب آشور اوردوگاهيندا يوز
 هشتاد بش مئن نفري قيردي.
 سحر اركن قانليب گؤردولر كي،
 اونلارين هاميسي اولدورولوب.
 ۳۷ آشور پادشاهي سنخرب گري
 چكئب گتدي و نينوادا قالدي.
 ۳۸ او اؤز آلاهي نئسروكون
 معبدئنه پرستئش ادركن،
 اوغوللاري ادرم ملكه شره سر اونو
 قيلينجلا اولدوردولر و آرات
 اولكه سننه قاجديلار. سنخربئن
 يرئنه اوغلو اسرخدون پادشاه اولدو.

خزقئيانين ناخوشلاماسي

(۲ پاد. ۲۰ - ۱۱ - ۲ سال. ۳۲:

۲۴ - ۲۶) ۱ او گونلرده خزقئيا
اؤلوجول ناخوشلادي. آموص اوغلو
پيغمبر اشعيا اونون يائينا گلئب ددي:

“رب بله ديئر: «اويئن اشلرئئن

ترتباتيني ور، چونكي ناخوشلوقدان
صاغالمايب اوله جكسن.»” ۲ خزقئيا

اوزونو دووارا چوردي و ربه دوعا

ادب ددي: ۳ “يالواريرام، يارب، يادينا

سال كي، نجه سنن حوزوروندا وفالي

و كامل اوركله ياشاميشام، نجه سنن

گوزونده ياخشي اولان اشلر اتمشم.”

خزقئيا آجي-آجي آغلادي. ۴ او واخت

ربن سوزو اشعيايا نازل اولدو: ۵ “گت

وخزقئيا يا ده كي، اتان داوودون تاريبي

رب بله ديئر: «سنن دوعاني اشئتدم،

گوز ياشلاريني گوردوم. باخ، سنن

عومرونو اون بش ائل آرتيريرام. ۶ سني

و بو شهري آشور پادشاهينين الئندن

قورتاراجام؛ بو شهري حئفظ اده جيم.

۷ بو ربدن سنه بر علامتئر كي، بئله سن

رب ددئي سوزه عمل اده جك: ۸ باخ،

اله اده جيم كي، باتان گونئن كؤلگه سي

حياتيمين قالان ائلرئندن محروم

قالماييام. ۱۱ ددئم: “ربي دئرئلر

دياريندا،

بلي، ربي بر داها گورميه جيم.

بو دونيادا ياشايانلار آراسيندا آرتيق

ائسان اوزو گورميه جيم. ۱۲ اؤئم

چوبان چاديري كئي داغيلدي،

الئمن آيندي.

حياتيم دزگاهدا توخونان ساپلار كئي

دؤور ادرددي،

او مني بو دزگاهدان كستر.

جانبي ھچئڻك قويوسونا دوشمكدن
قورتاران سَسسن،

چونكي بوتون گوناھلاريمي آرخانا
آتيسان. ۱۸ چونكي اولولر دئيارى
سنه شوکور اده بئلمز،

اولوم سنه حمدلر دَمز،
قبئره دوشنلر سنئن وفادارليغينا اومئد
باغلايا بئلمز. ۱۹ بو گون سنه اتدئيم
كئمي،

دئرلر، فقط دئرلر سنه شوکور ادرلر.
آتالار سنئن وفادارليغيني اوولادلارينا
تائيتديرلار. ۲۰ رب قطعن منه
قورتولوش وره جك،
عومروموز بويو ربئن معبدئنده تلي
سازلارلا،

سنه نغمه لر چالاجاغيق. ” ۲۱ اشعيا
دمئشدي: ” بئر انجئر كونده سي
گوتورون و چئبانين اوستونه قويون
كي، پادشاه ساغالسين. ” ۲۲ سوزرا
خئزقئيا دمئشدي: ” ربئن معبدئنه
قانخاغيم اوچون علامت نه دئر؟ ”

بئر گونون ائچئنده اجلئمي چاتديريرسان.
۱۳ سحره قدر آغريلاردان چيغيردويم،
رب اصلان كئمي بوتون سوموكلرئمي
قيرير.

بئر گونون ائچئنده اجلئمي چاتديريرسان.
۱۴ قارانقوش كئمي، دورنا كئمي
چيغيريرام،
گوئرچئن كئمي ائله يئرم.

گوئيه بانخاقدان گوزلرئم يورولور.
اي پروردئگار، ضامنئم اول، سئم آلتينا
دوشموشم! ۱۵ نه ديم؟ او منئمله
دانئشيب، منه بونو ادا او اوزودور.
جانبا دوشن بو آجي لاردان او تري بوتون
ائل لرئم باره ده سرگردان قالا جغام.
۱۶ اي پروردئگار، آداملار بونلارلا
ياشاييرلار،

منئم روحومون حياتي بونلارين
ائچئنده دئر.

سالاماتليغي منه دؤندر، ياشات مئي!
۱۷ چكديئم او بويوك مشقت منئم
خيرئمه اولدو.

اونا دین کی، اسٹریٹک دؤورون باشا
چاتیب،
تقصیرلرئین جزاسی ورئئلب،

خزئقیانین آغیلسیزلیغی

(۲ پاد. ۲۰: ۱۲ - ۱۹) ۱ او زامان
بابئل پادشاهی بلدان اوغلو
مروءک بلدان، خزئقیایا مکتوبلار و
هدئیہ لر گوئده ردی، چونکی خزئقیانین
ناخوشلادیغینی و ساغالدیغینی
اشتمئشدی. ۲ بونلار خزئقیانی
سوئندردی. او، خزئنه سئنده اولان
شیلری یعنی قیزیل - گوموشو، عطریاتی،
قیمتلی یاغلاری، سئلاح انباریندا کی
بوتون اشیالاری الجئله گؤرستدی.
خزئقیانین سارا ییندا و بوتون
پادشاهیغیندا اونلارا گؤرستمه دئی بئر
شی قالمادی. ۳ او واخت اشعیا پیغمبر
خزئقیایا پادشاهین یانینا گلئب، اوندان
سوروشدو: "بو آداملار نه ددئلر؟ سنن
یانینا هارادان گلئلر؟" خزئقیایا جاواب
وردی: "اوزاق بئر اولکهدن، بابئلدن
گلئبلر." ۴ اشعیا ددی: "سنن سارا ییندا
نه گؤروبئر؟" خزئقیایا جاواب وردی:
"سارا ییندا اولان بوتون شیلری گؤروبئر.
خزئنه لرئمه، اونلارا گؤرستمه دئی بئر
شی قالمادی." ۵ او واخت اشعیا
خزئقیایا ددی: "قوشونلار ربئن سوزونو

آما تاريخمين سؤزو ابده كئمي قالار.
 ۹ ای صحیون، یاخشی خبرلری موژده
 گئرن، اوجا داغا چیخ!

ای اورشلئم، یاخشی خبرلری موژده
 گئرن،

اوجالت سسئنی، جار چک،
 قالدیر سسئنی، قورنخا.
 یهودا شهرلئنه ده:

“بودور تارینیز!” ۱۰ باخ، پروردئگار رب
 قودرتله گله جک،

او، قودرتله حؤکم سوره جک،

باخ، پاداشی اونونلادیر،

گرامتی قاباغیندادیر. ۱۱ او اؤز سوروسونو
 چوبان کئمی اوتاراجاق،

قوزولاری قوجاغینا آلا جاق، باغریندا
 داشییا جاق،

آمزنکلی لری یاواش سوره جک. ۱۲ کئم
 دهنزلی اووجو ائله،

گوئیلری ده قاریشی ائله اوچوب؟

یرئن تورپاغینی اوچو ائله،

داغلاری قاپانلا، تپه لری ده تره زی

ائله چکئب؟ ۱۳ ربئن روحونو کئم

هنئایت ادئب؟

بوتون گوناھلارینا گووره ربئن ائندن
 ائکی قات جزا آلیب. ۳ بئر نفرئن نئدا
 سسی گلئر:

“صحرادا ربئن یولونو حاضرلایین،

چؤلده تاریخین کچه جی یرلری هامار
 ادئن. ۴ قوی هر دره اوجالدیلین،

هر داغ و تپه آشاغی ائدرئلسئن،

قوی یولدا کی ایرئئکلر دوزلسئن،

کله-کؤتور یرلر هامار ادئلسئن. ۵ او
 واخت ربئن شووکتی آشکار

اولوناجاق،

بوتون بشر بونو بئرئکده گووره جک.

چونکی ربئن آغزی دانیشیب. ۶ سس
 دیئر: “نئدا ات!”

جاواب وردی: “نه یی نئدا ادم؟”

“بوتون بشر اوتا بنزر،

اونلارین بوتون گوئلئ چؤل چئچه یی
 کئمئدر. ۷ رب، نفسئنی اونلارین

اوستونه اوفورنده،

اوت قورویار، چئچک سولار،

حقیقتن، بو خالق اوتا اوخشار. ۸ اوت

قورویار، چئچک سولار،

گوموش زنجئرله ده اونو بزه يئر! ۲۰ بله
تقدئي گنتره بله مين يوخسول آدام
چورومه مين بئر آغاج سچئر،
اؤزونه اوستا بئر صنتگر تاپير كي،

يرئنده مؤحکم دوران بئر بوت
دوزلتسن. ۲۱ مگر بلهئرسئنئز؟ مگر
اشئتمه يئبسنئز؟

مگر باشلانيشدان بري بونو سنزه
بلدئرمه يئلر؟

دونيانين بونؤوره سي قويلدوقدان بري
مگر بونو درک اتمه يئبسنئز؟ ۲۲ ربدئر
كي، ير قوبه سئنن يوخاريسيندا
اوتورور،

ير اوزونده ياشايانلار چيئرئکه كئمئئرلر.
گوئلري پرده كئمي آچير،
اونلاري ياشاماق اوچون چارداق كئمي
آچير. ۲۳ ربدئر كي، امئرلي هچ
ادئر،

دونيانين حؤكمدارلاريني هچه اندئرئر.
۲۴ اونلار تزه اكلهئش، تزه
سپئلهئش، و تزه كووك
سالميشديرلار،

يا دا كئم اونا مصلحتچئسي اولاراق،
مصلحت ورتب؟ ۱۴ او كئمئن
مصلحت آيب و كئم اونا فهم
ورتب؟

كئم اونا عدالت يولونو گؤرسه دئب،
معرفت اويره دئب؟

كئمئر اونا فهم يولونو آنلادان؟
۱۵ باخ، مثلئر ودرده بئر داعجي سو
كئمئر،

تره زنده توز ذره سي كئمي سايلار،
باخ، جزئرله ري ده توز كئمي گوئه
سوورور. ۱۶ قوربانلاري يانديرماق
اوچون

لوبنان مشه سي كئفايت ديئل،
يانديرما قوربانلار اوچون اوراداي
حيوانلار بس ديئل. ۱۷ ربتن
قباغيندا بوتون مثلئر هچ بئر شيدئر،
هچ بئر شيدن ده آشاغي دير، هچ نهيه
دئمز. ۱۸ بس اوندا تاريني كئمه
بنزه ده جكسن؟

اونو نهيه اوخشادا جاقسان؟ ۱۹ لاكئن
بوته باخ، بئر صنتگر اونو توكور،
اوستونو زرگر قيزيلا اورتور،

گوڤده لري تزه جه کؤک سالميش
آغاجلارا بنزر.

ربئن نفسي اونلاري قورودار،

طوفان اونلاري سامان چؤپو کئمي
سووورار. ۲۵ “بس مني اوندا کئمه
بنزه دئرسئنز کي،

من اوناتاي اولوم؟” دئر موقدس اولان.
۲۶ باشينيزي گويلره قالديرين،

گورون بو اولدوزلاري کئم ياراديب؟
او کي، اونلارين فوجلاريني سيرايا
دوزوب چيخاردير،

اونلارين هاميسيني آدلاري ائله چاغيرير.
قودرتئنن عظمتنه گووره، گوجونون
قودرتنه گووره،

اونلاردان هچ بئري ده آسکئک اولماز.
۲۷ اي يعقوب نسلي، اي آسرائيل،

نه اوچون دئرسن:

“رب باشيما گلنلري گوړمور،

تاريم منم حاقيم اولان ائصافي گوړونون
قاچيردير؟” ۲۸ مگر سن بئلهئرسن؟

مگر اشئتمه يئبسن؟

ابدي تاري، رب، بوتون دونياني
يارادان،

نه يورولور، نه ده طاقتدن دوشور،
اونون آغلي درک ادئلمز دئر. ۲۹ او،

يورغونلارا گوج ورر،

طاقتسئزلرن قووتئي آرتيرار. ۳۰ حتا
جاوانلار يورولارلار، طاقتدن
دوشرلر،

ائگئدلر ده ييخيلارلار. ۳۱ لاکئن ربه
اومئد باغلايانلار تزه قووت آرارلار،

قاناد آچيب قارتال کئمي اوجالارا
اچارلار،

قاجاندا طاقتدن دوشمزلر،

يول گدئب يورولمازلار.

ربئن آسرائيله وردئي

تأمئنات ارب دئر:

“ساکت ۴۱
حضورومدا، اي ساحئلر!

قوي خالقلار تزه گوج آسينلار،

قوي ياخينلاشسينلار، قوي
دائيشسينلار،

قوي حؤکم اوچون بئرلئکده ييغيشاق.

۲ کم شرقدن او آدامي قالديريب

“لحم ياخشي اولدو” ديتر.
 ميخلاري برکندئر، إله کي، بوت يرئندن
 لاخلاماسين. ۸ لاکن سن، ای
 قولوم اسرايئل،
 سچدئيم يعقوب نسي،
 دوستوم ابراهمئن اوولادلاري! ۹ سني
 دونيانين اوجقار يرئندن يغميشام،
 لاپ اوزاق يرلردن سسله مئشم،
 دمئشم: “سن منم قولومسان، سني
 سچمئشم، رد اتمه مئشم.” ۱۰ قورخما،
 چونکي من سنئله يم،
 دهشته گلله، چونکي تارين منم.
 سني قووتندئرهم، سنه دوغرودان
 کوئمک اده جيم.
 صالح صاغ ائمله دوغرودان سني
 توتاجاغام. ۱۱ باخ، سنه حرصلنلرن
 هاميسي نجالت چکئب بي آبير
 اولاجاقلار،
 سنه ضمئد چيخانلار هچه چيخيبتلف
 اولاجاقلار. ۱۲ سنئله ساواشانلاري
 آختاراجاقسان،
 آما تاپا بئلميه جکسن،

کي، صالحلئکده اونو خئدمت
 اوچون چاغيريب؟
 مئتلري اونون ائختيارينا قويور،
 پادشاهلاري موطع ادئر.
 او اوز قيلينجي ائله اونلاري تورباغين
 توزونا چوئرئر،
 کاماني ائله گوئيه سوورولان سامانا
 دؤندهرئر. ۳ او اونلاري تعقئب
 ادئر،
 آياقلاريني باسامديغي يولدان
 صاغ-سالامات کچئر. ۴ بونلاري
 کم ادئب، کم تاماملایيب؟
 ازلدن بري نسل لري چاغيران کئمدئر؟
 من، رب، بئرئنجيم و آخيرينکيلارلا
 دا من اولاجاغام. ۵ ساحئلربونو
 گوروب قورخورلار،
 دونيانين اوجقار يرلي لرزه يه دوشور.
 اونلار ياخينلاشيلار، گلئبلر، ۶ هر کس
 قونشوسونا کوئمک ادئر،
 قارداشينا “جسور اول!” ديتر. ۷ صئنگر
 زرگري اورکلندئرئر،
 دمئري چکوجلا دوزلهين، سنداني
 وورانا اورک ورئر،

سنتله ووروشانلار هچ اولاجاقلار،
 تاپلماياجاقلار. ۱۳ چونكي تارين رب
 منم،
 او كي، سنن صاخ الكندن توتوب
 او كي، سنه "قورنخا، سنه كؤمك
 اده جيم" ديئر. ۱۴ "اي تورپاق قوردو
 اولان يعقوب نسلي،
 اي اسرائيل اهلي، قورنخا!
 رب اعلان ادئر: "سنه كؤمك اده جيم.
 سني ساتين آيب قورتاران اسرائيلن
 موقدسي ديئر. ۱۵ باخ، سني تزه،
 دئشلي ائي خرمن دؤيني اتمشم.
 سن داغلاري دؤيوب ازه جكسن،
 تپه لري سامان چؤپو كئمي
 سووراجاقسان. ۱۶ سن اولاري
 سووراجاقسان، يل ده اولاري
 آپاراجاق،
 طوفان اولاري داغيداجاق،
 آما سن ربه سوئنه جكسن،
 اسرائيلن موقدسي ائله نخر اده جكسن.
 ۱۷ مظلوملار و مؤحتاجلار سو
 آختاريلار،

آما تاپميرلار،
 دئل لري سوسوزلوقدان قورويور.
 من، رب، اولارا جاواب وره جيم.
 من، اسرائيلن تاريبي، اولاري ترك
 اتميه جيم. ۱۸ لوت تپه لرئن باشيندا
 چايلار آچاجاغام،
 دره لرئن اورتاسيندا سو بولاقلاري
 آچاجاغام.
 صحرائي گؤلچه يه، قوراق تورپاغي سو
 چشمه لرئنه چؤره جيم. ۱۹ صحرادا
 سندر آغاجي، آفاقئا، مرسن و
 زيتون آغاجي اكه جيم.
 قورو تورپاقد شام، چئنار و سرو آغاجيني
 بئرلكده سالاجاغام. ۲۰ اله كي،
 انسانلار گؤروب بئلسنلر،
 فكئرله شئب باشا دوشسونلر كي،
 بونو ادن ربئن الكدئر،
 بونو يارادان اسرائيلن موقدسي ديئر.
 رب بوتله سجده اتميه ضد ديئر.
 ۲۱ رب ديئر: "داعوانيزي آچين،
 لاپ قووتلي موباحئته لرئئزي ادئن."

يا دا قاباڦكي زامانلاردان كي،
 بئز "او حاڦلي دير" دئيك؟
 قطعن بونو اعلان ادن يوخ ائدي،
 قطعن بونو بئلدئرن يوخ ائدي،
 قطعن سؤزلرئزي اشئدن ده يوخ ائدي.
 ۲۷ من قاباڦلار صحيونا "باڦ گلئرلر"
 ددئم.

اورشلئمه "مورده گئره ني گؤنده رئم"
 ددئم. ۲۸ لاكئن باخديغيم زامان، هچ
 كئم يوخذور،

آرالاريندا هچ مصلحت ورن يوخذور
 كي،

سوروشدوغومدا جاواب وره بئلسئن.
 ۲۹ باخ، هاميسي دير سئز دئرلر،
 اتدئكلري ائشلر ده هچدئر،
 انئسانلارين توكمه بوتلري فقط يلدئر،
 بوشلوقدور.

مئلئره نور اولان رئين قولو ۱

باخ، منئم ساخلا ديغيم،
 جانيم ائستئين سچئلمئش
 ۴۲
 قولوم!

من اوژر و حومو اونون اوستونه قويموشام.

بونو يعقوبون پادشاهي دير. ۲۲ بوتلرئئزي
 گئئرئن و قوي اونلار نه اولاجاغيني
 بئزه بئلدئر سئئلر،

اولوب كچئلري بئزه نقل ائسئئلر،
 اله كي، اونلاري درئندن دوشونوب
 آخيري ني اوئرنگ.

و يا گلگه جيبي بئزه خبر ورسئئلر. ۲۳ اي
 بوتلر، بوندان سونرا باش ورن
 حادثئلردن بئزه دانئشين،

اله كي، سئزئن تاري اولدوغونوزو بئلك!
 دوغرودان دا ياخشيليق يا دا پئسلك
 ادئن كي، هاميميز قورخوب
 واهئمه يه دوشك. ۲۴ باخ، سئز
 هچنه سئئئر، عمل لرئئز ده هچدئر.

سئزي سچئن ائيرنجدئر! ۲۵ شمئالدان بئرئي
 قالدير ميشام و گلئب؛

او، گونئشن چيخديغي يردن آديمي
 چيغيراجاق.

دولو سچو گئي تاپدالايان كئمي،
 او، حؤكمدارلاري پالچيق كئمي
 تاپدالاياجاق. ۲۶ كئم بونو
 باشلانئشان اعلان ادئب كي، بئز
 بئلك،

او، مثلتله عدالت گتتره جک.
 ۲ چيغير مایاجاق، سَسئي
 قالدیر مایاجاق،
 کوچه لرده سَسئي ایشدئلییه جک.
 ۳ آرئلئش قامیشي قیر مایاجاق،
 کؤزه رن پئلته ني سؤندورمیه جک.
 او، عدالتی صداقتله ییاجاق. ۴ او، یر
 اوزونده عدالتی قورایاجاق،
 طاقتدن دوشمیه جک، آرئلیه جک،
 ساحئل نشئن خالقلار اونون قانونونا اومئد
 باغلا ییاجاقلار. ۵ گوئیري یارادیب
 اونلاری سَرَن،
 یري و اونون اوستونده گلگري دوزهلدن،
 دونیادا کي آداملارا نفس ورن،
 یر اوزونده گرن ائنسانلارا روح ورن،
 رب تاري بله دیئر: ۶ “من رَّبم، من سني
 صالحلئیمده چاغیرمیشام،
 سني آلئندن توتاجاغام، سني حئفظ
 اده جیم،
 سني خالق اوچون بئر عهد اده جیم،
 مثلئر اوچون بئر نور اده جیم کي،
 ۷ کورلارین گوئرئني آچاسان،
 زئندانان محبوسلاری،

ظولمتده یاشایانلاری حبسخانادان آزاد
 اده سن. ۸ من رَّبم، آدیم بودور.
 اؤز شوؤکتئمي هچ کئمه ورمه رم،
 حمد لرئمي اویمما بوتله ورمه رم. ۹ باخ،
 قابا کي شیلر حیاتا کچدی،
 ائدی من تزه شیلری خبر ورئم،
 اونلار پئشمه مئشدن سئزه اعلان
 ادرم.”
 حمد نغمه سي ۱۰ ای دهنز سیاحلاری،
 دهنزده کي بوتون جانلی لار،
 ساحئل نشئن خالقلار و اورادا یاشایانلار،
 ربّه تزه بئر نغمه اوخویون!
 دونیانین لاپ اوجقار یرلرئندن اونا حمد لر
 اوخویون! ۱۱ قوي صحرا و اورادا کي
 شهر لر،
 قدار خالقی یاشایان کندلر سسلرئني
 اوجالتسینلار،
 قوي سلع ساکتلری اوجادان
 اوخوسونلار،
 قوي داغلارین تپه سئندن شادلیق هارایی
 چکسئلر. ۱۲ قوي اونلار ربّه عئزت
 ورسئلر،

کله-کوټور یوللاري هاملارلغا
چوټره جيم.
بونلار او شيلردئړ کي، اونلار اوچون
اده جيم،

اونلاري ترک اتميه جيم. ۱۷ بوتلره بل
باغلايانلار،

تۆکه بوتلره "سئز سئز آلاهلار يميز" دئينلر،
گری قايتاريليب بئويوک بئر نجالت
آلتيندا قالا جاقلار. ۱۸ ای کارلار،
اشئئن!

ای کورلار، باخين، بلکه گۆره سئئز!
۱۹ قولومدان باشقا کور اولان مگر
وار؟

گۆنده ردئيم قاصئد باشقا کار اولان مگر
وار؟

منئمله باريش ائچئنده اولاندان باشقا،
يا دا ربئن قولوندان باشقا کور اولان مگر
وار؟ ۲۰ سئز چوخ شيلر گۆردونوز،
آما نظره آلماييسينيز،

قولاقلارينيز آچيقدير، لاکئن هچ بئري
اشئئمئر! ۲۱ رب اوز صالحلئيشئن
خاطرئنه خوشلادي کي،

ساحئل لرده اونون حمدئي اعلان
اسئئلر. ۱۳ رب جسور ائگئد کئمي
چيخاجاق،

جنگاور کئمي قيرته گلکه جک،
چيغيريب دئويوش نعره سي چکه جک،
دوشمنلرئي مغلوب اده جک.

خالقن کورلغو ۱۴ رب ديئر:

"چوخ واختدير کي، دئئمئر،
ساکت قالميشام، قاباغيمي آلميشام،
آما ائدي دوغوش آغريسي چکن آرواد
کئمي

قيشقىراجام، تنگنفس اولوب
زار يياجام. ۱۵ داغلاري، تپه لري
داغيداجام،

بوتون ياشيل ليقلاريني قوروداجام،
چايلاري ساحئل لره چوټره جيم،
حوووضلاري قوروداجام.

۱۶ کورلاري تايماديقلاري يولا
آپاراجام،

اونلارا بئله دئکلري يوللاردا بلد
اولاجام.

قارانلغي قاباقلاريندا اشىغا،

قانونو بۇيوك و شووكتلي اتسن. ۲۲ آما
بو قارت اولونموش و سويلموش بئر
خالقدير.

هاميسي ماغارالاردا تله يه دوشوب،
زئندانلاردا گئزله دئئلب.

اونلار شكار اولوبلار و قورتارانلاري
يوخدور.

اونلاري قارت ادئرلر، “گري قايتارين”
دئين يوخدور. ۲۳ سئزدن كم بونا
قولاق آساجاق،

بوندان سوزا كم قولاق آسيب
ئشده جك؟ ۲۴ يعقوب نسلني كم
قارت اولونماغا قويدو؟

ئسرائيلى سويغونچولار ائنه كم ورددي؟
مگر رب ديئل كي، اونون ضدئنه گناه
ادئرلر،

يوللاري ائله گتمك استمه دئرلر،
قانونندان اطاعت اتمه دئرلر؟ ۲۵ بونا

گوره آلولو قضبئي، دؤيوشون
شدئني اوستلرئنه ياغديردي.

اود اونلاري دؤوره يه آدي، آما اونلار
آنلاماديلار،

اونلاري يانديردي، آما اونا جئدي فئكئر
ورمه دئرلر.

ئسرائيلائن يگانه قورتاريجيسي ربدئر ۱

آما ائدي، اي يعقوب،
سني يارادان رب،

اي ئسرائيل، سنه شكل ورن رب بله
ديئر:

“قورخما، چونكي من سني ساتين آيب
قورتارميشام،

سني آديلا چاغيرميشام، سن منتمسن!
۲ درئن سولاردان كچسن بله، من
سئنله اولاجام،

چايلاردان كچنده باتمايا جاقسان،
اودون ائچئندن كچنده بله، ياغمايا جاقسان،
آلو سني محو اتميه جك. ۳ چونكي من
سئنن تارين ريم،

ئسرائيلائن موقدسي يم، سئنن
خئلاصكارينام.

مئصبري سئنن اوچون فئديه،
كوش و سبا اولكه لرئني سئنن آزادليغينين
عوضئنه ورمئشم. ۴ سن منئم نظرئمه
ديرلي اولدوغونا گوره،

چوخ عزتْز اولدوغونا گؤره،

سني سِودئيم اوجون،

سنن عوضنه باشقا آداملاري، حياتين

اوجون باشقا مثلتلي وره جيم.

۵ قورخما، چونكي من سننله يم،

نسلندن اولانلاري شرفدن گنتره جيم،

سني قربدن بئر يره ييغاچاغام. ۶ شمئلا

«اونلاري ور» دئيه جيم،

جنوبا «اونلاري ساخلا ما» دئيه جيم.

اوغوللاريمي اوزاقلاردان،

قيزلاريمي دونيانين اوجقار يرلرئندن گنتر.

۷ منم آديلا چاغيريلان هر ائنساني،

عزتيم اوجون ياراتديغيم،

بلي، شگل وردئيم،

ياراتديغيم هر بئر آدامي گنتر. ۸ گؤزلري

اولان حالدا كور خالقي،

قولاقلاري اولان حالدا كار خالقي گنتر.

۹ بوتون مثلتر بئر يره ييغيليلار،

اله كي، خالقار توپلانسينلار.

بونلاردان كم بو سؤزو اعلان اده بئر؟

اولوب-كچنلري بزه كم بلدئر؟

قوي شاهنلرئني اثره لي گنترئ براءت

قازانسينلار،

يا دا اشئدئب دسنلر: “بو دوزدور.”

۱۰ رب اعلان ادئر: “سنز سنئر منم

شاهنلرئم، سچدئيم قولوم،

اله كي، مني تاني ييب، منه ائناناسينيز،

منم او اولدوغومو آنلاياسينيز.

مندن اول هچ تاري مؤوجود اولماييب،

مندن سونرا دا اولماياچاق. ۱۱ منم رب،

فقط منم،

مندن باشقا قورتاريجي يوخدور. ۱۲ منم

كي، اعلان ائتمشم، قورتارميشام،

بلدئر منم،

آرانيزدا هچ قرب آلاه ائدي.

سنز سنئر شاهنلرئم. ” رب اعلان ادئر،

“تاري منم. ۱۳ حتا ازلدن بري من اويام،

منم ائتمدن قورتاران يوخدور.

من بئر شي ادنده بونا كم مانع اول بئر؟”

بايلدن قورتولوش ۱۴ سئزي

ساتين آلان، اسرايئلئن موقدسي،

رب بله ديئر:

“سنئرئن خاطرئئنه من بائله قوشون

گؤنده ره جيم.

گدا ئىلري نغر اتدئكلري گمئلره
 قاچقئنلارا دؤنده ره جيم. ۱۵ من
 ريم، سئزن موقدسئئز اولان،
 اسرايئلي يارادان، سئزن پادشاه.
 ۱۶ رب بله ديئر،

كؤشنده چايلار آچميشام كي،
 سچدئيم خالقا سو ورمم. ۲۱ او خالق كي،
 اونا او زوم او چون شگل وردئم،
 منه حمد لر گتئرمك او چون.

او كي، دهنزده يول و گوجلو سولاردا
 طرئق آچير، ۱۷ آتارلا دؤيوش
 عارابالاريني،
 انگئد جنگاورلري ائله قوشونو بئرلئكدە
 يولا چيخاردير؛

اسرايئلئن گوناھي ۲۲ لاكئن سن، اى
 يعقوب نسلي، منئم آديمي چاغيرماييسان،
 اى اسرايئل، مندن بزئبسن. ۲۳ يانديرما
 قورباني او چون منه قويونلاريندان
 گتئرمه يئبسن،

“اونلار ييخليليلار، قانخا بئلهئرلر،
 باسديريلىب، پئلتە كئمي سؤندورولوبلر.
 ۱۸ اولكي شيليري يادا سالمين،
 كؤهنه حادئتلر باره سنئده دوشونمە يئن.
 ۱۹ باخ، من تزه بئر شي اده جيم،
 ائندي او باش وره جك،

قوربانلارينا منه حؤرمت اتمه يئبسن.
 سنه تقدئمله گؤره يوك اولماميشام،
 كوندور تقدئملي ائله ده سني
 بزئرمه منئم. ۲۴ منئم او چون پوللا
 گؤزل عطئرلي قاميش آلماييسان،
 قوربانلارينين پئي ائله مني
 دويدورماييسان.

مگر سئز بونو باشا دوشميه جكسئئز؟
 بلي، من چؤلوكده يول سالاجام،
 قورو تورپاقدان چايلار ياراداجام.
 ۲۰ چؤلون حيوانلاري، چاقالار و
 بايقوشلار منه عئزت وره جكلر،
 چونكي صحرادا سو ورمئم،

عكسئنه، سن گوناھلاريني منه
 يوكله يئبسن،
 تقصئرلئنه مني يوروبسان. ۲۵ منم، بلي
 منم كي، اوز خاطرئمه گؤره
 تقصئرلئني سئلئرم،

قورو تورپاغا آرخلار آخیدا جاغام،
 اوولادلارینا روحومو تۆکه جیم،
 نسلنه برکتیمی وره جیم. ۴ اونلار اوتلار
 آراسیندا، آخار سولار کتاریندا،
 سؤیود آغاجلاری کتیمی بوی آتاجاقلار.
 ۵ بئری «من ربُّنکُم» دئییه جک،
 او بئرسی یعقوبون آدی ائله
 چاغیر یلا جاق.

آیری بئری ده ائنه «ربُّنکُم» یازاجاق،
 ائسرائیلن آدینی اوزونه سوی آدی
 اولاراق گؤتوره جک.» ۶ رب،
 ائسرائیلن پادشاهی، اونون ساتین
 آلانی،

قوشونلارین ربّی بله دئیر:

“من بئرنجیم، من آخیرینجی یام،
 مندن باشقا تاري یوخدور. ۷ منم کتیمی
 کئم وار؟ قوي خبر ورسئن، اعلان
 آتسئن؛

قدئم خالقیمی یاراتدیغیمدان بری اولوب-
 کچنلری،

بوندان سوزنا اولدوقلارینی قوي
 دانیشیب نقل آتسئن،

و گوناھلارینی دا یادا سالما رام. ۲۶ یادیما
 سال، گل داعوامیزی بئربئرمئزله
 بحث اِدک،
 داعوانی آچیقلا کی، بلکه برائت
 قازاناسان. ۲۷ ائلك جَدْن گوناھا
 باتدی،
 سنن طرفتندن دانیشانلار دا منه عاصی
 اولدولار. ۲۸ بونا گؤره ده من،
 عبادتگاهین رهبر لرئنی نجسلیه وادار
 اده جیم.
 یعقوب نسلنی قیرغینا، ائسرائیلی ده
 رذالته محکوم اده جیم.

موقدّس روحون وعده سی ۱

۴۴ ائندی آما، ای قولوم
 یعقوب نسلی،

سچدئیم ائسرائیل، قولاق آس! ۲ سنی
 یارادان، آنا بطنئنده قورولوش ورن،
 ائمدادینا چاتاجاق اولان رب بله دئیر:

“قورنما، ای قولوم، یعقوب نسلی،
 ای سچدئیم یسورون! ۳ چونکی
 سوسوزلا میش
 تورپاغی
 سولایا جاغام،

بلي، گلە جک حادثه لري بئلدئرن!
 ۸ قورنجاين، دهشته گلمه يئن،
 مگر بونو سئزه ازلدن بري خبر ورتب
 اعلان اتمه دئم؟
 سئز منئم شاهئدلرئمئز سئئز!
 مندن باشقا مگر تاري وار؟
 مگر باشقا بئر قايا وار؟
 هج بئرئي تانميرام.”

بوتله سجده اتمه يئن آخماق ليغي ۹ بوتون
 بوتلري دوزه لدن آداملار باطئلدئرلر، و
 ديرلي اشيا لاردان هج بئر خيئر يوخذور.
 بوتلر، اونلارا قوللوق اندلرئن
 شاهئدلري دئرلر. هج بئر شي گؤرمورلر،
 هج بئر شي بئلهئرلر. اونا گؤره ده اونلار
 نجات آلتيندا قالاجاقلار. ۱۰ كم ائستر
 فايدا ورمه ين بئر آلاه، يا دا توكمه بئر
 بوت ياراتسين؟ ۱۱ باخ، بونلارين بوتون
 يولداشلاري نجات آلتيندا قالاجاقلار،
 چونكي صنتگرلرئن اوزلري ده آنجاق
 ائنسانديرلار. قوي اونلارين هاميسي
 ييغيلسينلار، قوي هاميسي دورسونلار،
 قوي هاميسي دهشته دوشسونلر، قوي
 هاميسي بئرئتكده نجات چكسئلر.
 ۱۲ دمئرچي آلتئي گؤتوروب كؤمور
 اود اوستونده چاليشير، چكوجلا
 دمئر شگل ورتر و گوجلوي آلي
 ائله اوستونده ائشله يئر. او، آج
 دا اولور و طاقتدن دوشور،

سوسوز قاليب اوزولور. ۱۳ دولگر ائپله
 اوچور، آغاجي تاباشيرلا نئشانلايير.

رَنده له يئر، ائسته نئلن شگله سالير،
پرگارلا دائره چكئر، ائنسان صورتی
ورئر، ائنسان گؤزل لئينه بنزر
دوزلده رك،

بئر بوت يارادير كي، اوئنه قويسون.
۱۴ ائنسان اوؤو اوچون سئدر
آغاجلاري كسئر، مِشه نئن
آغاجلاريندان اوؤونه بئر شام
آغاجي يا دا پاليد آغاجي سچئر.
شمشاد آغاجي اكئر و ياغيش اونو
بؤيودور. ۱۵ سونرا آغاج اودون يرئنه
ائشه نئر. ائنسان اونلاردان بئر آريني
گؤتوروب يانديرير و اونونلا اوؤونو
قيزديرير. سوبا دا يانديرير چؤرك
پئشئرئر. هم ده اوؤونه بئر تاري
دوزلدهر و اونو پرستئش ادئر. اوئما
بئر بوت دوزلدهر و اونون قاباغيندا
يره سئرلئر. ۱۶ اودونون ياريسيني
اوددا يانديرير، آووندا ات قيزادير
و قارينني دوپورارق، اوؤونو ده
قيزديرير ديئر: “آها، قيزديم،
آوون ائستئسني حئس اتدم!”

۱۷ لاكئن آغاجين قاباغيندان اوؤونه
تاري، بئر اوئما بوت دوزلدهر. اونون
قاباغيندا يره سئرلئر و پرستئش
ادئر، بو بوته دوعا ادئب يالوارير:
“منى خئلاص ات، چونكي سنسن
منئم تاريم!” ۱۸ اونلار بئلهئرلر،
درک ائتمئرلر، چونكي گؤزلي ده،
اوركلري ده اله باغلي دير كي، گؤره
بئلهئرلر، آنالايا دا بئلهئرلر. ۱۹ هچ
بئري يادينا سالمير، فهم و آنلاغي
دا يوخدور كي، دستن: “اودونون
ياريسيني يانديرديم، كؤمورونون
اوستونده ده چؤرك پئشئرديم. ات
قيزاديرام، پيئر. ائندي آيا اودونون
قاباغيندان نجئس بئر شي دوزهلدئب
بئر پارچا تاختانين قاباغيندا يره
سئرلئم؟!” ۲۰ بو، كول يمك كئمي
دئر، آلدائميش اورك اونو يولدان
ساپديرير. جانيني قورتارا بئلهئر، دئيه
ده بئلهئر: “صاغ ائمه كي مگر يالان
ديئل؟”

اُسرايئله عَزْرَتْنِي آشكار ادئر. ۲۴ سني
ساتين آلان، آنا بطنئنده سنه
قورولوش ورن رب ديئر:

«منم، رَّب، بوتون شيلري يارادان،

گويلري تڪجه يايان،

تکاشينا ير اوزونو سَرَن، ۲۵ يالانچي
پيغمبرلرن سحرلرني بوشا چيخاردان،

فالچيلاري آحماق ادن،

حَكْمَتِي لري گري قايتاران،

اونلارين بئليئيني هجه چوئرَن، ۲۶ قولونون

سؤزلرني تصدئق ادن،

اِلچي لرئنن سؤزلرني دوغرو ادن.

منم كي، اورشلئم اوچون ديئرَم:
«بورادا ساكئلري تزه دن ساكئن

اولاجاق»،

يهودا شهرلري اوچون ده: «بونلار تزه دن

بئنا اولاجاق،

خاراباليقلاريني تزه دن برپا اده جيم.»

۲۷ منم كي، دهنزن درئليئينه

ديئرَم: «قوروا! من چايلاريني

قوروداجام.» ۲۸ منم كي،

كوروش حاقيندا ديئرَم: «او،

چوباتيدير،

رَبِّي خاطيرلا ۲۱» اي يعقوب نسلي، اي
اُسرايئل، بوشيلري خاطيرلا،

چونكي سن قولومسان؛

من سنه شكُل وردئم، سن منم
قولومسان،

سني ياددان چيخارتمارام، اي اُسرايئل!

۲۲ تقصيرلرني قارا بولود كئمي،

گوناهلاريني دا آغير دومان كئمي

سئلمشم.

منه طرف دؤن،

چونكي من سني ساتين آلميشام.»

۲۳ شادليقدان هاراي چكئن، اي

گويلر،

چونكي بونو ادن ربدئر!

سوئنجه ترنوم ادئن، اي يرئن

درئلكلري،

اي داغلار، اي مِشه، اي مِشه ده كي

بوتون آغاجلار،

سوئنجدن هاراي چكئن،

چونكي رب يعقوب نسلني ساتين آيب،

منه خوش اولان بوتون شيليري يرته
 يتره جک.»
 اورشلئم حاقيندا اعلان ادتر: «تزه دن بئنا
 اولاجاق»،
 معبد حاقيندا دا ديتر: «بونوورن
 قويولا جاق.»»

رب فارس پادشاهي کوروشو پيچر
 ۱ رب مسح اتديي کوروشا، صاغ
 ائندن توتدوغو آداما بله ديتر:

“اونون قاباغيندا مثلته
 باش ايدتره جيم،
 پادشاهلاري قوتلرئندن محروم اده جيم،
 حضوروندا قاپيلاري آچاجام،
 دروازالار قاباغيندا بئر داها
 باغلانماياجاق. ۲ من سنن قاباغيندا
 گدئب کله-کوٲور يرلري هامارليغا
 چوٲره جيم،
 بورونج قاپيلاري قيريب، دمئر قيفيللاري
 سينديراجام. ۳ قارانيقدا گئزلنئش
 خزته لري،
 گئزلي يرلرده ساخلانيلان ثروتلري سنه
 وره جيم کي، بئله سن:

بو، منم، رب، سني آديلا چاغيران
 اسرايئلن تاريسي. ۴ قولوم يعقوبون،
 سچدئيئم اسرايئلن خاطرئته
 سني آديلا چاغيرميشام،
 و سنه سوي آدي ورمئشم.
 حال بو کي، سن مني تانميردين. ۵ رب
 منم، باشقاسي يوخدور،
 مدن باشقا تاري يوخدور.
 سني من گوجلندتره جيم،
 حالبوکي مني تانماييبسان. ۶ اله کي،
 گون دوغاندان گون باتانا قدر
 ائسانلار بئلسنلر کي،
 مدن باشقا هچ کئم يوخدور،
 رب منم، باشقاسي يوخدور. ۷ نورو،
 قارانيغي، سالاماتليغي و فلاکتي
 يارادان منم،
 بوتون بونلاري ادن رب، منم. ۸ اي
 گوئلر، يوخاريدان داملايين،
 قوي بولودلار صالحلئک ياغدير سينلار،
 قوي تورپاق آچيلسين، ختلاص
 بهره سنئي يتئشدئر سن،
 اونونلا بئرلئکده صالحلئک بئتسن.
 بونلاري يارادان رب، منم.”

یول لارینی هامار اده جیم.

او، شهرئمی تئکه جک،

اسئر اولونموش آداملاریمی فئدییه سئر،

بخشئشئسئر آزاد اده جک.

بونو قوشونلار ربی دئئر. ۱۴ رب بله دئئر:

“مئصئرلی لرنن محصولو، کوشون تئجارت

گلئری،

اوجابویلو سبالی لاریانینیزا گلئب قولونوز

اولاجاقلار.

اونلار دالینیزجا گده جکلر،

بوخوولانا جاقلا.

قاباغینیزدا تعظم ادب یالوارا جاقلا:

«تاری قطع سئرئله دئر و باشقا بئرئسی

یوخدور.

بوندان باشقا تاری یوخدور.»

۱۵ حقیقتن، سن اوزونو گئزله دن

بئر تارسان،

ای اسرائیلئن تاریسی، ای قورتاریجی!

۱۶ اونلارین هامیسی نجات آلتیندا

قالا جاقلا، بلی اوتانا جاقلا.

بوت دوزلدنلر بئرئکده نجات ائچئنده

اوزا قلاشا جاقلا. ۱۷ لا کئن

اسرائیله قورتولوشو رب ورئبدئر.

هر شی یارادان تاریدیر ۹ یارادانی

ائله چکئشه نئن وای حالینا!

چکئشن اوزو ده ساخسی قابلار

آراسیندا فقط بئر ساخسی دیر.

مگر پالچیق کوزه گره دئئر: “نه

دوزه لدئرسن؟”

و یا یاراتدیغین شی مگر دئئر: “اونون

الئری یوخدور؟” ۱۰ آتاسینا “دونیا یا

نه گتئردئن؟” دئییه نئن وای حالینا!

آتاسینا “نه جور بئر شی دوغدون؟”

دئییه نئن وای حالینا! ۱۱ اسرائیلئن

موقدسی، اونو یارادان رب بله دئئر:

“اوولادلاریمین گله جی حاقیندا منه

سوال وره بئلسئئئر مگر؟

گوردو کلرئم ائشر باره سئنده منه امر اده

بئلسئئئر مگر؟ ۱۲ دونیانی یارادان،

یر اوزونده یاشایان آدمی دا یارادان

منم.

آل لرئمله گوئلری یایدیم،

امرئمله اونون بوتون فوجلاری قورولدو.

۱۳ من کوروشو صالحئکده

قالدیرمیشام،

خٹلاص ورمهين آلاهلارا دوعا ادنلرن
 هچ فهمي يوخدور. ۲۱ اعلان ادن،
 ائسئئزي تقدم ادن،
 دوغرودان دا قوي هاميسي بئرئكده
 مصلحتلئسئئلر.

«بونو قدئمه كم اعلان اتدي،
 يكئمئشه كم بئلدئري؟»
 بونو من رب، مگر دمه دم؟
 مندن باشقا تاري،

عدالتي تاري و قورتاريجي يوخدور.
 مندن باشقاسي يوخدور. ۲۲ ای دونيانين
 بوتون اوجقار يرلئنده ياشايانلار،
 منه طرف دؤنون و خٹلاص اولون!
 چونكي من تاريپام و باشقاسي يوخدور!
 ۲۳ وارليغم حاقّي آند ائچمئشم،
 آغزيمدان چيخان سؤز دوغرو دور، بوشا
 چيخماز.

هر دئر حوزورومدا بيخلا جاق،
 هر دئل منه آند ائچه جك. ۲۴ منئم
 اوچون بله دئيه جكلر:
 «صالحلك و قووت فقط ربه دئر.
 ائسانلار اونون يانينا گلّه جكلر،

بو قورتولوش ابده جك سوره جك.
 سن عصرلر بويو نجالت آلتيندا
 قالميا جاقسان، روسوي
 اولميا جاقسان. ۱۸ چونكي گوئلري
 يارادان رب بله ديئر!

او همن تاري دير كي، دونيايا شكّل
 وردی، اونو ياراتدي،
 رب اونو برقرار اتدي و اونو بوش اولماق
 اوچون ياراتمادي،
 ياشاماق اوچون قوردو.

و ديئر: «من ربم، باشقاسي يوخدور!
 ۱۹ من گئرئنده، قارانليق
 دونياسيندا دانيشمايم،
 يعقوب نسلئنه دمه دم كي، «منی
 قارماقاريشيق يرده آخارين.»
 دوغروسونو دئين، عدالتي اعلان ادن
 رب، منم.

تاري و بابئلئ بوتلري ۲۰ بيغيشين،
 گلئن، بئريره توپلاشين، ای
 مئئلردن صاغ قالان گسلر!
 تاختا بوتلري گزدرئلر،

و بوتون اونا قضبلننلر نجالت آلتیندا
 قالاجاقلار. ۲۵ بوتون اسرائیل
 نسلی ربه حاق قازانا جاق و
 عزتله جکدر.»^۱

۱ بیل بوتو دئره دوشوب،
 نیو آلاهی ایلئر،

۴۶

باپلئن بوتلری جاناوارلارا،
 مال-حیوانلارا یوکه نئب.
 داشیدیغینیر اشیلار آغیر دیرلار،
 یورغون حیوانلارا یوکه دورلر. ۲ اونلار
 ایلدئلر، بئرلکده دئز چؤکوبلر،
 یوک آلتیندا قورتولا بئله یئب اؤزلری
 استرلیه آپاریلیلار. ۳ قولاق آسین
 منه، ای یعقوب نسلی،
 ای بوتون اسرائیل نسلئن صاغ
 قالانلاری!

ای سئلر کی، دوغدوغونوزدان بری
 سئزی داشیمیشام.
 بطندن داشیلیدیشسینیز. ۴ حتا سئلر
 قوجالیق واختینیزا جاق دا، من
 اویم،
 ساچلارینیزین آغلانا جاق واختینا جاق
 دا، سئزی داشییا جغام،

سئزی من یاراتمیشام، سئزی من
 داشییا جغام.
 بلی، من سئزی داشییا جغام و سئزی
 ختلاص اده جیم. ۵ منی کئمله
 موقایسه اده جکسنئز، منی کئمله
 بئر توتاجاقسینیز،
 کئمه اوخشادا جاقسینیز کی، بئر اوخشار
 اولاق؟ ۶ پول کئسه سنئدن قیزیل
 چیخاردانلار،
 تره زنده گوموش چکلر،
 بو پولدان زرگه آلاه دوزلندئرلر،
 قاباغیندا یره سئلرب پرستئش ادئرلر!
 ۷ اونو چئینلرئنه یوکه یئب
 داشی ییرلار، یرئنه قویورلار.
 بلجه بوت دورور، یرئندن ترئمئر.
 اونا یالوارانا دا جاواب وره بئلئر،
 اونو هچ بئر بلادان قورتارا بئلئر. ۸ ای
 عاصی ائنسانلار، بونو خاطرلایین،
 آدام اولون، یادینیزدان چیخارتمایین!
 ۹ قدئمدن بری اولانلاری
 خاطرلایین،
 چونکی تاری منم، باشقاسی یوخدور،

بابلئەن حقارتي ۱

ای بابلئەن باکتره قیزی،
دوش آشاغي، اوتور
۴۷
تورپاقدادا.

ای کله لئەلئەن قیزی،
آرتیق تحت یوخدور، اوتور قورویردە.
چونکی بوندان سونرا سنی «ظرف،
نازلی» چاغیرمایاجاقلار. ۲ دیرمان
داشلارینی گوئور، اونو دارت.
آچ اۆرپە یئنی، قالدیر پالتارینین آتە یئنی،
بالدیرلارینی آچ، کچ چایلاردان.
۳ لوتلویون آچیلجا، عاییبین
گۆرونە جک.
من انئستقام آلاجاغام،
هچ کئمی اسرگمیه جیم. ۴ بئزی ساتین
آلان اسرایئلئەن موقدسی دئر،
اونون آدی قوشونلار ربی دئر. ۵ رب
دیر: “ای کله قیزی،
قارانلیغا چکئل، ساکتئجه اوتور!
چونکی بوندان سونرا سنی داها

منم تاري، منه بئزري یوخدور! ۱۰ آخيري
اولدن،

باش ورمه مئش حادثه لري ازلدن
بئلدئرن دیر:

«آماجیم باش توتاجاق،

استه دئیئم بوتون شیلری یرئنه یئتره جیم.»

۱۱ شرقدن بئر ییریجی قوشو،

اوزاق دئیاردان نئیئمی یرئنه یئترن آدامی

چاغیرام.

دوغرودان دا بونلاری دئمشم؛

دوغرودان دا اونلاری یرئنه

یئتره جیم.

من نئیئت اتمئشم، بونو قطعن یرئنه

یئتره جیم. ۱۲ ای صالحلئکدن اوزاق

اولان دئجاش انئسانلار!

منی اشدئن! ۱۳ صالحلئئیمی

یاخینلاشدیریرام، اوزاق دیئل،

قورتولوشوم یوباتمایاجاق.

صهیوندا نئجات، اسرایئلده شوؤکتئمی

قویاجاغام.

پادشاهلیقلارین
چاغیرمایاجاقلار! ۶ اؤز خالقیمما
قضبلندئم،
اثرئمی تحقئر ادئب سنئن آل لرئنه وردئم.
سن اونلارا رحم اتمه دئن،
یاشیلی لارا آغیر یوغ یوکله دئن. ۷ ددئن:
«همئشه لئک ملکه اولاجام.»
بونلاری اوره یئنه گئترمه دئن، آخیرینی
دوشونمه دئن. ۸ ائندی آما قولاق
آس، ای آمن-آمانلیقدا یاشایان
هوسباز!

سن اوره یئنده دیئرسن: «من منم،
مندن باشقاسی یوخدور.
هچ واخت دول قالمایاجام،
اوولاد ائترمک دردئنی چکمیه جیم.»
۹ لاکئن بو ائکی بلا بئر گونده قفلتن
باشینا گله جک:

هم اوولادلارینی ائتره جک، هم ده
دول قالا جاقسان.
سنئن چوخلو جادولارینا بانهایاراق،
سنئن سحرلرئئن چوخلو قودرئنه
بانهایاراق،

بونلار بوتون شئدته سنئن باشینا
گله جک. ۱۰ پئسلئیننده
آمن-آمانلیقدا
دوشوندون،
ددئن: «هچ کئم منی گؤرمور.»
سنئن حاکمتئن و بئلیئن سنی آزدیریب.
چونکی اوره یئنده دوشونولسن: «من منم،
مندن باشقاسی یوخدور.» ۱۱ لاکئن
اوستونه بلا گله جک،
اونون نجه قاباغینی آلاجاغینی
بئلیه جکسن،
عوضئنی وره بئله دئین هلاکت سنئن
باشینا دوشه جک؛
بئله دئین وئرائلیق سنئن اوستونه قفلتن
گله جکدئر. ۱۲ جاوان یاشلاریندان
بری،
آلشدئین اوسونچولوغوندا و
جادوگرلئینده قال.
بلکه اونلاردان بئر خیئر گؤره سن،
بلکه اونلارلا واهئمه سالا بئلسن!
۱۳ آدیغین چوخ مصلحتلر سنی
اوزوب.
قوی اولدوز فالینا باخانلار، مونجملر،

یهودانین بِلئندن گلن،
 ربّی آدی ائله آند ائچن،
 ائسرائیل تاريسینین آدیني اعتراّف ادن،
 آما بونا حَقَّقْتَلَه و صالحئکله عمل اتمهین
 نسل،
 بونا قولاق آس! ۲ چونکي اونلار
 اؤزلرئني موقدّس شهردن
 اولدوقلاریني دئیرلر،
 ائسرائیلئن تاريسینا بِل باغلايیرلار،
 اونون آدی قوشونلار ربّي دئر. ۳ اولوب-
 چکنلري اولدن من اعلان ائدئم.
 بو سؤزلر آغز یمدان چيخدي و اونلاري
 من بئلدئردئم.
 قَقَلْتَن عمل ائدئم و اونلار يرئنه يتئشدي.
 ۴ چونکي عئنادکار اولدوغونوزو
 بئلئرم،
 دمئر بويونلوسونوز، بورونچ آیلينسينيز.
 ۵ اونا گؤره ده بونلاري سئزه
 قدئمدن بري بئلدئردئم،
 باش ورمه مئشدن سئزه خبر وردئم کي،
 ديمه سئئئز:
 «بونو منئم بوتوم ادئب،

تزه آي چيخاندا اولاجاق حادئته لري
 بئلدئرنلر،
 ائندي گلئب، سني باشينا گلن
 بلالاردان خئلاص ائسنلر.
 ۱۴ باخ، اونلار کولش کئمي
 اولوبلار،
 اود اونلاري يانديرير.
 اؤزلرئني آلوون گوجوندن خئلاص اده
 بئلمئرلر.
 نه قيزيشماق اوچون بئر کؤمور
 اولاجاق،
 نه ده قاباغيندا اوتورولاجاق بئر اود.
 ۱۵ سنئن ائشله دئئين،
 جاوانليغيندان بري آل-ور ائدئئين
 آداملارين عاقئبتي بله اولوب.
 هر کس اؤز يولوندا آوارا-سرگرداندير،
 سني خئلاص ادن يوخدور.
 ائسرائیلئن عئنادکارليغي ۱
 ای يعقوب نسلي،
 ائسرائیلئن آدي ائله
 چاغيريلان،

سٺي فلاکت او جاغيندا اٽماحانا
چڪڻشم. ۱۱ اؤز خاطرئم اوچون،
اؤز خاطرئم اوچون عمل اده جيم.
آخي نٿيه منم آديما کوفر ديئلسن؟
من اؤز عزتئي هج ڪمه ورمه رم.

رب آسرايئي ساتين آير ۱۲ قولاق
آس منه، اي يعقوب نسلي،
چاغيرديغيم آسرايئل!

من اويام، من بئرئجيم، من آخيرئجي يام
دا. ۱۳ دوغرودان دا منم آلم يرئن
پايالاريني قويدو،
صاغ آلم گويلري سردِي.

من اونلاري چاغيراندا، اونلار بئرئئڪده
دورور. ۱۴ هامينيز بيغيلين، اشدئن!
بوتلردن هانسي دير بو شيلري اعلان ادن؟
ربئن سودئي آدام، اونون بائلئن ضدئنه
اولان مقصدئي يرئنه يتره جڪ،
اونون آي ڪلده لئلرئن ضدئنه قانلحاجق.
۱۵ من، بلي من دانيشميشام،
دوغرودان دا اونو چاغيرميشام،

اويما بوتوم، توڪمه بوتوم بونلاري امر
ادئب.» ۶ بونو اشدئبئسنئنز، ائندي
آما هاميسينا نظر سالين.

و سٺلر، مگر بونو اعلان اتميه جڪسنئنز؟
ائندي سٺه تزه شيلري، بئلهه ديئئنئنز
گٺلي شيلري بئلدئرئم. ۷ بونلار
ائندي ياراديلير، چڪمئئشه يوخ.

سٺ بونو بو گونه قدر اشدئمه يئبئسنئنز،
اونا گووره دميه جڪسنئنز: «باخ،

بونو بئلئردئم.» ۸ سٺ بو حاقدان
اشدئمه يئبئسنئنز،

خبرئئنه ده اولماييب،
چڪمئئشدن بري قولاقلارينيز باغلي دير.

چونڪي سٺئن نه قدر خائن
اولدوغونوزدان خبرئم وار،

دوغوم گونوندن عاصي چاغيريليبسينيز.
۹ آديمين خاطرئنه قضبئمي
يوباديرام،

حمدئم اوچون قيضئمئن قاباغيني آيرام
ڪي، سٺي محو اتمهيم. ۱۰ باخ،
من سٺي تمئزله مئشم، آما گوموش
ڪئمي يوخ،

۲۰ بائبلدن چيخين! کلدانلارن
 تورپاغيندان قاچين!
 سوتنج سسي ائله اعلان ادن، بونو
 بلدئرن،
 دونيانين لاپ اوزاق يرلرته بو خبري
 چاتديرين،
 ديتن: “رب اوز قولو يعقوب نسلني
 ساتين آيب.” ۲۱ صحرادان کچرکن
 سوسوزلوق چکمه دئله.

رب اونلار اوچون قايدان سو آخيتدي،
 قاياتي ياردي و اورادان سو فيشقيردي.
 ۲۲ رب ديتن: “پلسره هچ آرامليق
 يوخدور.”

ربن قولونون دعوتي ۱

ای ساحئل لر، منی
 ۴۹ اشدن!

ای اوزاقدا ياشايان خالقار، قولاق
 آسين!

رب منی آنا بطنئندن چاغيردي،
 آنامين قارينندان منه آد قويدو. ۲ آغزيمي
 ائتي قيلينچ کئمي ادب،
 ائتن کؤلگه سي آلتيندا منی گئزله دب،

اونو گتيرمئشم، و او، اوز يوللاريني
 اوغورلو اده جک. ۱۶ منه ياخين
 گلتن، بونو اشدن!
 باشلانيشدان بري گئزلي دانيشماميشام،
 باش وردئي و اخندان اورادا ائدم.
 و ائدي پروردنگار رب منی و روحونو
 گونده رب. ” ۱۷ سني ساتين آلان،
 اسرايئلن موقدسي، رب بله ديتن:

“تارين رب منم،
 او كي، سنن خيرته سني اویره دئر،
 او كي، گتمه لي اولدوغون يولدا سني
 آپاير. ۱۸ کاش كي، سن منم
 امرلئمه دئتت ورسيدن!

او وخت رتفاهين چاي کئمي
 آخاردي،

صالحلئين دهنزن شپه لي کئمي
 اولاردي. ۱۹ نسلن دهنز قومو
 کئمي،

اوولادلارين قوم دنه لي کئمي
 اولاردي.

آدلاري منم حوزورومدا نه
 پوزولاردي، نه ده سئلئردی.”

او منی بچمه اوخ دا ادتب

اؤز اوخدانیندا ساخلایب. ۳ او منه

بووردو: "قولوسان، ای اسرائیل،
من سنده شووکتیمی گؤرسده جیم."

۴ اما من ددتم:

"من بوش یره چالیشمیشام،

گوجومو هدریره تۆکوشم.

لاکتن حله ده حاقیم اولان عدالت،

ربله دئر،

أجرتم تاریملادیر." ۵ و ائدی رب

بوورور،

او رب کی، منه آنا بطنئنده قورولوش

وردی کی،

اونون قولو اولوم،

یعقوب نسلنی اونا طرف قایتاریم،

إله کی، اسرائیلی اونون حوزورونا

پیغیلین.

چونکی من ربئن گؤزونده حورمت

قازانمیشام،

و قودرتتم تاریمدیر. ۶ او دئر:

"یعقوب قبئله لرئئن برپاسی اوچون،

اسرائیلئن صاغ قالانلارینین گری

قایتماسی اوچون،

قولوم اولماغین چوخ کئچئک بئر شی
دئر.

من سنی مثلتره نور دا اده جیم کی،

خٹلاصیم دونیانین لاپ اوزاق یرلرئنه

یایلسین." ۷ اسرائیلی ساتین آلان و

اونون موقدسی اولان رب

آداملارین حقارتله باخدیغی شخصه،

مثلتن نفرت اتدیی،

و حؤکمدارلارین قولو اولان شخصه بله

دئر:

"پادشاهلار گؤروب قانلخا جاقلار،

امئرلر ده تعظم اده جکلر،

چونکی اسرائیلئن موقدسی،

وفالی رب سنی سچئبدئر."

تاری قولونون ائشی ۸ رب بله دئر:

"موناسئب و اختدا سنه جاواب ورمئشم،

خٹلاص گونو سنه کؤمک اتمئشم؛

سنی حئفظ اده جیم.

سنی خالقیم اوچون عهد اده جیم کی،

داغیلیمیش اولکه نی برپا اده سن،

اثر اولاراق گئنه صاحبئرئنه
 وره سن. ۹ محبوسلارا دیتن:
 «چيخين»،
 ظلئته اوتورانلارا دیتن: «اؤزونوزو
 گؤرسه دئن!»
 اونلار يول بويونجا قوزو کئمي
 بَسْلَنه جکلر،
 هر چيلپاق تپهده اوتلاق تاپاجاقلار.
 ۱۰ اونلار نه آج، نه ده سوسوز
 قالاجاقلار،
 قيزمار آستي و گونش اونلاري
 وورماياجاق.
 چونكي اونلارا مرحمتلي اولان يول
 گؤرسده جک،
 اونلاري بولاقلارا طرف هئدايت
 اده جک. ۱۱ من بوتون داغلاري
 يولا دؤندهره جيم،
 يوللاري هامار اده جيم. ۱۲ باخ، خالقيم
 اوزاق يرلردن،
 کئمي شمئالدان، کئمي قربدن،
 کئمي ده سئئم
 اولکه سئندن گله جک. ۱۳ شادليقدان
 هاراي چکئن، اي گؤيلر!

اي يراوزو، فَرَحْلَن!
 اي داغلار، شادليق نئدلارين قوشولون!
 چونكي رب خالقينا تسلي ورتب،
 ذئل اولانلارينا رحم اده جک.
 صميونون برپاسي ۱۴ اما صميون
 ددي: “رب مني ترک ادئب،
 پروردئگاريم مني ياددان چيخارديب.”
 ۱۵ اما رب ديتر: “آنا مگر سود امن
 کؤرپه سئني ياددان چيخاردار؟
 بطنئندن چيخان اوغلونا مگر رحمستز
 اولار؟
 آنا اؤز کؤرپه سئني ياددان چيخارتسا بله،
 من سني اصلا ياددان چيخارتمارام.
 ۱۶ باخ، من سنن آديني
 اوووجلاريمدا حگ ائتمشم،
 دووارلارين همئشه گوزومون
 قاباغيمدادير. ۱۷ اوغوللارين تلسئب
 يائينا گله جکلر،
 سني وئران اءنلر، سني قارت اءنلر
 چيخيپ- گده جکلر. ۱۸ قالدير
 باشيني، باخ اطرافينا:
 اونلارين هاميسي بيغيب يائينا گلئرلر.

رب اعلان ادئڻ: بس بونلار هارادان گئڻب-چيخدي؟»

من رب وارليغيما آند ائچئرم كي،
اونلارين هاميسي سنن اوچون بر-بزرگ
اولاجاق،
بئر گلئن كئمي اونلاري تاخاجاقسان!
۱۹ خاراباليغا،
دؤنموشدون،
اولگن يرله بئر اولموشدو.
آما آنددي بوتورپاق ساكئئرئن اوچون
دار اولاجاق،
سني خارابا قويانلار سندن اوزاقدا
دوراجاقلار. ۲۰ سنن اسئرئلكده
دوغولموش اوولادلارين
سسئي اوجالديب بله دئيه جكلر:
«بوير بئزم اوچون دار گلئر،
ياشاماق اوچون بئزه يورور.» ۲۱ اوواخت
سن قلبئنده دئيه جكسن:
«آخي بونلاري منم اوچون كم دوغدو؟
چونكي اوولادلاريمي ائئرئمشم،
سونسوزام، اسئر و سرگردانام.
بس بونلاري كم بؤيودوب؟
باخ، من تك-تنها قالميشديم،

۲۲ پروردئگار رب بله ديئر:
“باخ، من آئي مثلره قالديراجام،
بيراغيمي خالقلارا قالديراجام.
اونلار سنن اوغولاريني قوجاغيندا،
قيزلاريني چئئرئلنده گئئر جكلر.
۲۳ پادشاهلار سنه آتاليق،
ملكه لر سنه آتاليق اده جكلر.
اوزو اوسته يره سئرئئب سنه سجده
اده جكلر،
آياقلارينين توزونو يالاياجاقلار.
او واخت بئله جكسن كي، من ربم،
منه بل باغلايانلار اوتانماياجاقلار.»
۲۴ مگر گوجلونون آئندن قئمت
آينا بئلر؟
قدارين آئندن اسئرلر قورتولا بئلر؟ ۲۵ آما
رب بله ديئر:
“بلي، گوجلونون آئندن اسئرلر ده
آينا جاق،
قدارين آئندن قئمت ده
گؤتوروله جك،
سنئله چكئشنله من چكئشه جيم،

ويا منم سئزي قورتارماغا گوجوم مگر
چاتماز؟

باخين، من تېنېشمه دهنزي قورودورام،
چايلاري صحرايا چوئرثم.

سويون چاتيشمازليغيندان باليقلار
ايپله نثر، سوسوزلوقدان اولور. ۳ منم
گوبلري ظولته بوروين،
اونلاري ياس پالتارينا گيئندرن،»

ربن قولونون ائطاعتي ۴ پروردنگار رب
منه اويرنمئشرن دئلني ورب،

اله كي، يورغونلارا نجه سؤزله دياق
اولماغي بئلم.

اوهر سحر مني اويادير،

قولاغيمي اويادير كي، اويرنمئش بئري
كئمي اشدئم. ۵ پروردنگار رب
قولاغيمي آچيب،

من ناموطع اولمايم، گري ده
چكلمه دئم. ۶ مني دؤينلر اوچون
بئلمي آچديم،

اوزومو، ساقاليمي يولانلارا طرف
اوزاتديم.

سنن اوولادلاريني من قورتاراجام.
۲۶ سنه ظولم ادلره اوز ائلرني

يدئرده جيم،

اوز قانلاري ائله مست اولوب

شئن شراب ائچنلرن حالينا
دوشه جكلر.

بلجه بوتون بشر بئله جك كي،

سني قورتاران رب، منم.

سني ساتين آلان، يعقوبون قودرتلي
تاريسي، منم.”

اسرايئلن گوناھي ۱ رب بله ديئر:

“بوشاديغيم آنانيزين طلاغي

هارادادير؟

بورج ورنلرئمن هانسي بئرئنه ساتديم
سئزي؟

سئز شر عمل لرئئنه گوره ساتيلدينيز،

عاصئليئئئئئئ اوزوندن آنانيز قوولودو.
۲ بس نه اوچون من گلئنه هچ كئم

اولمادي؟

من چاغيراندا نئيه جاواب ورن اولمادي؟
مگر منم آلم ضعئفله يئب كي، خئلاص

اتميه قادئر اولماسين؟

تحقەرلردن، توپورجکلردن اوزومو گئزگرتمه دئم. ۷ پروردئگار رب منه کؤمک ائدئینه گؤره اوتانماياجاغام.

بونا گؤره ده اوزومو چانحاق داشي کئمي اتمئم.

بئلرم ده كي، اصلا نجالت چكويه جيم. ۸ منه حاق قازانديران ياخينداير.

منممله كئم موباحتته اده جك؟ قوي اوزه دايناق.

منم ضدئمه كئمن بئر شئكايي وار؟ قوي يانما گلستن. ۹ باخ، منه كؤمك اذن، پروردئگار ربدئر.

كئم مني تقصئركار چيخاردا بئلر؟ باخ، اونلارين هاميسي پالتار كئمي كؤهنله جكلر،

اونلاري گووه يئيه جك. ۱۰ آرانيزدا كئم وار كي، ربدن قورخور، اونون قولونون سؤزونه قولاق آسير؟ قارانليقتا نوردان محروم گزئر؟

قوي اوربئن آدينا بل باغلاسين وتاريسينا آرخالانسين. ۱۱ اي سئزلر كي، اود قالاييرسينيز،

واؤزونوزه جرقه لري قورشاق ادئرسئنئز، يانديرديغينيز اودون انشيغيندا، آلولانديرديغينيز جرقه نئن آراسيندا ياشايين.

منم آلمدن آديغينيز پاي بو اولاجاق: عذاب ائچئنده ياتاجاقسينيز.

اورشلئمه تسلي ورئجي سؤزلر ۱

اي صالحليي آختارانلار، ربّي آختارانلار،

منی اشدئن!

يونلودوغونوز قايايا،

چيخاريلديغينيز چوخورون درشلئينه باخين. ۲ آتانيز ائبراهئمه، دردله سئزي دوغان سارايا باخين!

چاغيرديغيمدا تك بئر كئشي ائدي او، سونرا اونا بركت وردئم، نسلني آتيرديم. ۳ دوغرودان دا رب صحيونا تسلي وره جك

اونون بوتون خاراباليقلارينا تسلي وره جك.

صحرالاريني عدنه، چؤل لرئني ربئن باغينا دؤندره جك.

قانونومو قبلرئنده ساخالايان خالق،
منه قولاق آسين!

آداملارين مزمتئندن قورنهامين،
اونلارين سؤيوشلرئندن دهشته
دوشمه يئن. ^۸ چونكي گووه اونلاري
پالتار كئمي يئيه جك،

قورد اونلاري يون كئمي يئيه جك.
لاكن منم صالحلئيم همئشه لك
اولاجاق،

قورتولوشوم نسل لر بويو دوراجاقدير.
^۹ اويان، اويان، گوجلن، اي ربئن
قولو!

قدم زامانلاردا كي كئمي اويان،
اولكي نسللرئن واختيندا اولدوغو كئمي!
سن رهي

پارچا-پارچا اتمه دن مگر؟
سو ازداها سيني تئكه-تئكه اتمه دن مگر؟
^{۱۰} دهنزي، درئن سولاري قورودان
سن ديلدئن مگر؟

ساتين آينان خالقين كچمه سنئدن اؤتري
دهنزئن درئلكلرئني يولا چؤرن سن
ديلدئن مگر؟ ^{۱۱} ربئن ساتين
آينميش آداملاري قايداجاق،

اورادا سؤنج و شادليق تاپلاجاق،
شوكورلر، نغمه لر اوخوناجاق. ^۴ اي منم
خالقيم، منه قولاق آسين،
اي منم مئلتئم، مني اشدئن!

چونكي قانون مندن چيخاجاق،
عدالتئمي نور كئمي خالقلارا احسان
اده جيم. ^۵ صالحلئيم ياخيندير،
قورتولوشوم گلئر،
منم قولوم خالقلاري موحاكئمه
اده جك.

ساحئل نشئن خالقلار مني گؤزليه جكلر،
منم قولوما توقعله اومئد باغلاياجاقلار.
^۶ باشينيزي قالديريپ گؤيلره نظر
سالين،

سونرا آشاغي يا، ير اوزونه باخين.
چونكي گؤيلر توستو كئمي داغلاياجاق،
ير اوزو پالتار كئمي كؤهنه جك.
ير اوزونون ساكئلري مئلچك كئمي
قيريلاجاقلار.

لاكن منم ختلاصيم همئشه لك
اولاجاق،
صالحلئيمئن آخيري اولماياجاق. ^۷ اي
صالحلكدن خبردار اولانلار،

سوئجله نغمه اوخویارق صحیونا
گله جک.

باشلاریندا ابدی شادلیق اولاجاق،

اونلار سوئج و شنئک تاپاجاقلار،

کدر و قم-قوصه یوخ اولاجاق. ۱۲ رب

دیئر: "سنزه تسلی ورن مم، بلی مم.

سنز کئمسئنز کی، فانی انساندان

قورخورسونوز؟

اوت کئمی سولان بشر اوغوندان؟

۱۳ سنزی یارادان، گوئلری سرن،

دونیانین پایالارینی قویان ربی نجه یاددان

چیخاردی بسینیز کی،

ظالمئن قضبئندن بوتون گون دایامدادان

قورخورسونوز،

او ظالم کی، اوزونو سنزی محو اتمک

اوچون حاضر لاییر؟

بس هانی ظالمئن قضبی؟ ۱۴ ذئل لر

ترئکله آزاد اولاجاقلار، سئاهچالدا

اولمیه جکلر، چورکلری ده اسکئک

اولمایاجاق. ۱۵ چونکی تاریخیز رب

مم. دهنزی گور شپه لرله چانخالایان

مم. اونون آدی قوشونلار ربی دئر.

۱۶ من سوزلرئمی سنن آغزینا

قویوشام و ائمن کؤلگه سننده سنی

گئرئتمشم کی، گوئلری قوروم،

دونیانین پایالارینی قویوم، و صحیونا

«خالقیم سنسن» دئم.

اورشلئمن عذابینین آخیری ۱۷ دور

ایاغا، دور ایاغا، قانع، ای اورشلئم!

ای سن کی ربئن ائندن قضب پئیاله سئنی

آلب ائچدن.

کفلی لئک کاساسینی آخیرا قدر

بوشالئدین. ۱۸ دوغدوغون بوتون

اوغوللاردان سنه یول گورسه دن

اولمادی،

بؤیوتدویون بوتون اوغوللاردان سنه

دایاق اولان اولمادی. ۱۹ بو ائکی بلا

سنن باشینا گئب؛

سنه کئم یاس توتاجاق؟

هلاکت، داغینتی، قیتلیق و قیلینج!

سنه نجه تسلی ورم؟ ۲۰ اوولادلارین

طاقتدن دوشوب،

ربئن قضبی، تاریخین مزمتی

اوستلرئنده دئر.

اونلار تله یه دوشموش بر غزال کئمی

چاره سئز هر کوچه باشیندا اوزانیب.
 ۲۱ بونا گۆره ده، ای ذلئل اولوش
 اورشلئم،

ای شرابسیز مست، بونو اشئت!
 ۲۲ پروردئگارین رب،

اؤز خالقینی مودافعه ادن تارین بله دیئر:
 “باخ، کِفَلئئک پئیاله سئنی آلتندن
 آلیشام.

قضبئمن کاساسیندان آرتیق
 انچیه جکسن. ۲۳ بو کاسانی سنه
 ظولم ادلرئن آئنه وره جیم.

اونلارین آئنه کی، سنه دیئلر:
 «یره اوزان کی، اوستوندن کچک.»

سن ده آرخانی یر کئمی، یول کئمی
 ادردئن کی، کچسئلر.»

اورشلئمئن سوئنجی ۱

اویان، اویان، ای صحیون،

۵۲ قودرتئنه بورون!

ای موقدس شهر، ای اورشلئم،
 شوؤکلی پالتارلارینی گیئن!

چونکی ختنه سئلر، نجئسلر

سنئن دروازالاریندان آرتیق کچمیه جکلر.
 ۲ اوست باشیندا کی توزو چیرپ،
 قاعح،

ای اورشلئم، تختئنه اوتور،
 زنجیری بویوندان قیر،

ای اسئر آپاریلان صحیون قیزی!
 ۳ رب بله دیئر: “سئز موفته

ساتیلمیشدینیز، موفته ده ساتین
 آیناجاقسینیز.” ۴ پروردئگار رب

بله دیئر: “خالقیم یاشاماق اوچون
 اولر مئصره ائمشدی. سوزا

آشورلولار اونلارا ناحاق یره ظولم
 اتدلر. ۵ رب بویورور: خالقیم ناحاق

یره گؤتورولوب آپاریلیدی، ائندی
 منئم بورادا نه یئم وار؟” گئنه رب

بویورور: “باشچیلاری هورور، و
 آدیما هر گون کوفر دیئلر. ۶ بونا

گۆره خالقیم منئم آدیمی تانییاجاق،
 بونا گۆره او گون، او منم کی،

دانیشیب دیئر: «باخ منم.» ۷ خوش
 خبری گئئن،

داغلاری آشیب- گلن موزده چئنن
 آیاقلاری

نجه ده گۆزلدئر! ای ربئن اشیلارینی داشییلار! او، باریش اعلان ادئر، او، یاخشیلیغین خوش خبرینی گتئر، قورتولوش اعلان ادئر، صحیون خالقینا "تارینیز سلطنت ادئر!" دیتر. ۸ قولاق آسین! کسشکچئرلئنز سسرلئنی اوجالدیرلار، بئرلئکده شادلیقلا اوخویورلار، چونکی ربئن صحیونا قایدیشینی اوز گۆزلری ائله گۆره جکلر. ۹ ای اورشلئم خارابالیقاری، شنلک ادئن، بئرلئکده شادلیقلا اوخویون، چونکی رب خالقینا تسلی ورتب، اورشلئمی ساتین آلیب. ۱۰ رب بوتون مثلئلرن گۆزلری قاباغیندا موقدس قولونو چیرمالاییب، اله کی، دونیانین بوتون اوجقاریرلری تاریمیزین گتئردئی نجاتی گۆرسونلر. ۱۱ چکلئن، چکلئن، اورادان چیخین، نجئس شیلره توخونمایین، اونلارین آراسیندان چیخیب تمزله نئن،

ای ربئن اشیلارینی داشییلار! او، باریش اعلان ادئر، او، یاخشیلیغین خوش خبرینی گتئر، قورتولوش اعلان ادئر، صحیون خالقینا "تارینیز سلطنت ادئر!" دیتر. ۸ قولاق آسین! کسشکچئرلئنز سسرلئنی اوجالدیرلار، بئرلئکده شادلیقلا اوخویورلار، چونکی ربئن صحیونا قایدیشینی اوز گۆزلری ائله گۆره جکلر. ۹ ای اورشلئم خارابالیقاری، شنلک ادئن، بئرلئکده شادلیقلا اوخویون، چونکی رب خالقینا تسلی ورتب، اورشلئمی ساتین آلیب. ۱۰ رب بوتون مثلئلرن گۆزلری قاباغیندا موقدس قولونو چیرمالاییب، اله کی، دونیانین بوتون اوجقاریرلری تاریمیزین گتئردئی نجاتی گۆرسونلر. ۱۱ چکلئن، چکلئن، اورادان چیخین، نجئس شیلره توخونمایین، اونلارین آراسیندان چیخیب تمزله نئن،

ربئن قولونون عذابی ۱۳ باخ، منم قولوم اوغور قازانا جاق، او اوجالدیلا جاق، او اوجالدیلا جاق، چوخ عزتلنه جک. ۱۴ چوخلاری اونون قاباغیندا مات قالدی. بلی، اونون گۆرونوشو بوزولدو کی، ائنسانا بنزریانی قالمادی. ۱۵ بلجه او چوخ مثلئلری حیرته سالاجاق، اونون سببئندن پادشاهلار آغزینی یوما جاقلار. چونکی اونلار، اونلارا دیتلهه دئکلرئنی گۆره جکلر، اشئمه دئکلرئنی آنلایا جاقلار.

۵۳

۱ بئرم خبرئمزه كئم
 ائنايب،
 ربئن گوجو كئمه آشكار اولوب؟ ۲ او،
 ربئن حضوروندا بئر بوداق كئمي،
 قورو تورپاقدا بئتن كؤك كئمي بؤيودو.
 اونون نه گورونوشو، نه عظمتي وار ائدي
 كي،
 اونا گؤز دئگك.

نه گؤزلئي وار ائدي كي، اونو آرزو
 اِدك. ۳ ائسانلار طرفئندن تحقئر
 اولوندو، رد اولوندو،
 او قوصه لر آدام ائدي، عذابين نه
 اولدوغونو بئلئدي،
 ائسانلارين اوز چورديئي بئري كئمي
 خور گؤرولدو.
 بئز اونا دير ورمه دئك. ۴ اصلئنده
 ناخوشلوقلاريميزي او چكدي،
 قوصه لرئمئزي اؤزو داشيدي.
 بئز آما اونون تاري طرفئندن
 جزالانديريلديغيني،
 تاري طرفئندن وورولوب ذئل
 اولدوغونو ظن ائدك. ۵ لاکئن

بئرم تقصئرلئمزه گؤره اونون بدني
 دئشلي،
 شر عمل لرئمز اوزوندن او آزلدي،
 رثفاهيميز اوچون گركلي اولان جزا اونا
 ورنلدي،
 و اونون يارالاري ائله بئز شفا تاپيريقي.
 ۶ هاميميز قويون كئمي يولو
 آرميشديق،

هر بئرمئز اؤز يولوموزلا گدئردئك.
 لاکئن رب هاميميزين شر عمل لرئتن
 يوكونو اونون اوستونه قويدو. ۷ اونا
 ظولم ائدئر، اونو ذئل ائدئر.
 آما گئنه ده آغزيني آچمادي.
 كئستليه آباريلان قوزو كئمي،
 قويون قيرخانلارين قاباغيندا،
 دئلسئز-آغيزسيز قويون كئمي آغزيني
 آچمادي. ۸ عدالتسئرلكله محكوم
 اولوناراق اولومه آباريلدي.
 اونون نسلي حاقيندا كئم دوشوندو كي،
 خالقيمين عاصئئئنه گؤره، او اعدام
 اولوندو،
 دئرلئرن اؤلكه سي آراسيندان آتيلدي.
 ۹ هچ بئر قدارليق ائمه ديئي حالدا،

چونكى او، جانيني فدا اتدي،
تقصيركارلارلا بئر سايلدي؛
آما گئنه ده چوخ آداملارين گوناھيني
اوستونه گؤتوردو،
تقصيركارلار اوچون شفاعت اتدي.

رَبَّنْ اَسْرَايْلَه مَحَبَّتِي ۱

“شادليقدان هاراي چك،
ای سونسوز، ای قيصير
۵۴
آرواد!

سوئنج هارايي چك، سَسَلَنْ،
ای دوغوش آغريسي چكمه ين سن!
چونكي ترك ادئلئش آروادين
اؤولادلاري،

آرلي آروادين اؤولادلاريندان چوخ
اولاجاق.”

بونو رب ديئر. ۲ “چاديرينين يرئني
گنئشلندئر،

مسكنئئن اؤرتوكلرئني اوزات، چكئتمه؛
ايلرئني اوزات، پايلارين وور. ۳ چونكي
صاغا و سولا ياييلاجاسان،
نسلئن مثلئرله صاحئب اولاجاق،

آغز يندان حئيله لي سؤز چيخماديغي
حالدا،
اونا پئش آداملارين يانيندا بئر قبر
ورئلدي،

آما اؤلدويونده دؤولتلي بئر آدامين يانيندا
اندي. ۱۰ آما رب اونون آزلله سئنه،
اونون عذاب چكمه سئنه مايئل اولدو.

اؤز جانيني تقصير قورباني تقدم اتدئكده،
او، اؤز نسلني گؤره چك، عؤمرونو
اوزاداجاق،

و ربئن خوش آسته يي اونون آلي ائله
اوغور تاپاجاق. ۱۱ چكديئي مشقتئن
نتجه سئني گؤروب خوشنود
اولاجاق،

منئم قولوم، او صالح اولان،
اؤز بئليئي ائله چوخلارينا براءت
قازانديراجاق،

اونلارين شر عمل لرئئن يوكونو اوستونه
گؤتوره چكدئر. ۱۲ بونا گؤره من
اونا بؤيوك آداملارين آراسيندا پاي
وره چيم.

او، قئمتي گوجلورله بؤله چك.

لاکتن ابدی محبتتمله سنه شفقت
گورسده جیم.

بونو سنی ساتین آلان، رب دیئر.
۹“بو، منم اوچون نوحون گونلری
کئمی دئر،

اوزمان کئمی کی، آند ائچدم
نوحون دؤورونده کی سل سولاری بئر
داها یر اوزونو اؤرتیه جک؛
ائدی ده آند ائچرم کی، سنه
قضبلنمیه جیم،

سنی مزمت اتمیه جیم. ۱۰ داغلار بلکه ده
یرئندن جایسین،

تپهلر بلکه ده تتره سنلر،
لاکتن سنه اولان محبتتم دیشمزم،
صوّلح عهدتم یرئندن جایماز.

بونو سنه شفقت گورسه دن رب دیئر.

تره اورشلئمن خوشبختائی
۱۱“ای طوفانا دوشموش،

تسلّی تاپمامیش یازیق شهر!

باخ، سنن داشلارینی عقئقلرله،

سنن پایالارینی لاجورد داشلارلا
قویا جاغام. ۱۲ بورجلرئی یاقوتدان،

وئران قالمیش شهرلرده تزه دن مسکن
سالاجاق. ۴ قورنخما، چونکی

اوتانمایا جاقسان،
اؤزونو آلچاق گورمه، چونکی روسوای
اولمایا جاقسان.

جاوانلیغین نجالتئی یاددان
چیخارداجاقسان،

بئر داها دا دول لوغونون روسوایچیلیغینی
یادینا سالمایا جاقسان. ۵ چونکی سنی
یارادان سنن آرئندر،

اونون آدی قوشونلار ری دئر.
سنی ساتین آلان انسرائیلئن موقدسی دئر،
او کی، بوتون دونیانین تاریبی آدلانیر.
۶ تارین دیئر:

“رب سنی چاغیریب،
آتیمیش و روحو آرئلئش،
جاوان یاشیندا آره گتمئش،
سونرا دا رد اولونموش بئر آرواد کئمی.
۷ بئر آن سنی ترک ائدم،

آما بویوک شفقتله سنی توپلایا جاغام.
۸ آلولانان قضبله بئر آن سندن

اوزومو دؤنده ردتم،

اونلارين دئفاعسي مندن گلئر. ”
بونورب بويورور.

ربئن چاغيريشي^۱

اي سولارياتينا!
بوتون سوسوزلاميشلار، گلئن
۵ ۵

اي پولو اولمايانلار، گلئن، آلين و پيئن!
گلئن، شرابي و سودو پولسوز آلين،
عوضسئر آلين! ۲ نه اوچون پولونوزو
چؤرك اولمايان شيلره،

قازانديغينيزي سئزي دويدورمايان شيلره
خرجله يئر سئئر؟

مني دئقته اشدئن، ياخشي اولاني پيئن،
جانينيز بولوقدان لذت آپارسين. ۳ قولاق
آسين، منئم يانما گلئن،
قولاق آسين كي، ياشاياسينيز.

من داوودا گؤرستدئيم صادئق مرحمتلره
موطابئق،

سئئرئله ابدى بئر عهد باغلاياجاغام!
۴ باخ، من اونو خالقلارا شاهئد
اتمئشم،

دروزالاريني لعل-جواهرئدن،
بوتون دوواريني قئيمتلي داشلاردان
حؤره جيم. ۱۳ بوتون اوولادلارين
ربدن تئلئم آلاجقلار،

اوولادلارينين رئفاهي بؤيوك اولاجاق.
۱۴ صالحلكده مؤحكلكنه جكسن،
ظولدن اوزاق اولاجاقسان، چونكي
قورخماياجاقسان.

قورخو حئسي سندن اوزاق اولاجاق،
چونكي سنه ياخينلاشماياجاق. ۱۵ سنه
هوجوم ادن اولسا، بئل كي، بومندن
ديئل،

سنه هوجوم ادن هر كس، سنه گؤره
يئخىلاجاق. ۱۶ باخ، اوددا كؤمورو
كؤروكلهين،

اؤز ائشي اوچون سئلاح حاضيرلايان
دمئرچئي من ياراتميشام،

محو اتمك اوچون قيريجيني دا من
ياراتميشام. ۱۷ سنئن ضئدئنه ائشله نن

هچ بئر سئلاح ائشه ياراماياجاق.
محكمه ده سني تقصئرئندئن هر دئل

محكوم اولوناجاق.
ربه قوللوق ادنلرئن ائرئي بله دئر.

منم فئکئرلرئم ده سئزن فئکئرلرئئز دن او
قدر اوجادير. ۱۰ نجه گوئيدن ياغان
ياغيش و قار

تورپاغي سولامادان، يري محصولدار
ادب

اکئن بئتمه دن، اکئئچئيه توخوم،
يئنه چؤرک ورمه دن گوئيله قايتمير،
۱۱ آغز يمدان چيخان کلمه ده بله دئز:
بوش يره يانما قايتماز،

أسته دئئيمي يرئنه يئر مه يئنه،
اونو گؤنده ردئيم انئي باشا
چاتدير ماينجا يانما قايتماز.
۱۲ سونجه چيخا جاقسينيز،
باريشلا موشايئت اولونا جاقسينيز،

داغلار و تپه لر قاباغينيزدا شادليقلا
اوخويا جاق،

چؤلده كي بوتون آغاجلار آل چالاجاق.
۱۳ تئكانلي بوتاه عوضنه شام آغاجي،

قانقال عوضنه مرسن آغاجي بئته جک.
بو، رب اوچون يادئگار اولاجاق،
پوزولمايان ابدی بئر علامت اولاجاق.

خالقلارا باشچي و حؤکمدار قويموشام.
۵ باخ، تانماد يغي نيز بئر مئتي
چاغيراجاقسينيز.

تارينيز ربه گؤره، اسرايئلئن موقدسئندن
اوئري،

سئزي تانمايان مئلت قاچا- قاچا يانينيزا
گله جک.

چونكي رب سئزه عئزت و رب. ۶ تاپماق
فورصتي اولارکن ربني آختارين،

او ياخين ائکن اونو چاغيرين. ۷ قوي
پئس آدام اوئز يولونو،
شر آدام اوئز فئکئرلرئني بوراخسين.

قوي ربه ساري دؤلسون و اوندان
شفقت آلاجاق.

قوي بئزم تاريخمئزن طرفئنه دؤلسون،
چونكي بول-بول باغيشلانا جاق.

۸ "چونكي منم فئکئرلرئم سئزن
فئکئرلرئئز ديئل،

سئزن يوللارينيز دا منم يوللاريم ديئل."
رب بويورور. ۹ "چونكي گوئيلر ير
اوزوندن نه قدر اوجادير،

منم يوللاريم دا سئزن يوللارينيزدان،

رب بوتون خالقلاري قبول
اده جک ۱ رب بله ديئر:

“عدالتي حنفظ ادئن،
صالحليئيه عمل ادئن. ۵۶

چونكي خئلاصيم ياخيندادير،
صالحليئيم تزلئكله آشكار اولوناجاق. ۲ بونو
ادن ائنسان،

بونو مؤحکم توتان بشر اوغلو نه بختوردئر!
او كي، سبت گونونو ساخلار، اونو
نجئسله مز،

او كي، آئني هر جور شردن حنفظ ادر.
۳ قوي ربه بل باغلايان هچ بئر ياداللي
دِمه سئن:

«يقئن رب مني اؤز خالقيندان
آيراجاق.»

قوي هچ بئر خاجه دِمه سئن:

«باخ، من قورو بئر آغاجام.» ۴ چونكي
رب بله ديئر:

“سبت گونلرئمي ساخلايان،
منه خوش گلني سچن،

عهدئمه وفالي قالان خاجه لره، ۵ اؤئمده،
دووارلاريمين آراسيندا اونلارا بئر
يادئگار وره جيم،

اوغوللاردان و قيزلاردان داها دا
ياخشئي؛

اونلارا سئلئتمز و ابدی بئر آد وره جيم.
۶ ياداللي لره ده كي، ربه قوشولورلار،
إله كي، اونا خئدمت آسئئر، ربئن آديني
سوسئئر،

اونون قوللاري اولسونلار،
سبت گونونو ساخلايب اونو
نجئسله سئئر،

و عهدئمه وفالي قالسينلار، ۷ حتا
اونلاري دا موقدس داغيما گئئرئب
دوعا اؤئمده اونلاري سؤئندئر جيم.

اونلارين گئئر دئكلري يانديرما
قوربانلاري،

اونلارين قوربانلاري قوربانگاهيمدا قبول
اولوناجاق.

چونكي منئم اؤئم بوتون خالقار
اوچون دوعا اوي چاغيريلاجاق. ۸
اسرائيلئن داغيلميش

وفاسيز خالق ۱

“صالح آدام محو اولور
۵۷ و كئمه نئن اوموروندا

ديئل.

مؤمئن آداملار دا كوچوب گدئر، آما
هچ كئم آلامير.

چونكي صالح آدام پئسلئكدن قورتولور.

۲ صالح آدام صولحه داخئل اولور،

دوغرو يوللا گدن، ياتاغيندا راحت

ياتير. ۳ آما سئر، اي جادوگر آروادين

اؤولادلاري،

فاحئشه و زئنا كارلار نسلې، بورايا گلئن!

۴ سئر كئمي مسخره يه قويرسونوز؟

آغيزينيزي كئمه گن آچيرسينيز؟

كئمه دئل گؤرسه دئرسئنئز؟

مگر سئر عاصئئئين اؤولادلاري،

حئيله نئن نسلې دئلسئنئز؟ ۵ مگر سئر

دئلسئنئز كي، پاليد آغاجلاري

آراسيندا،

هر ياشيل آغاجين آئيندا شهوتله آليشيب

يانيرسينيز؟

اؤولادلارين ييغان پروردئگار رب

بله بويورور:

“من ييغلهيشلارين يانينا باشقالارين دا
ييغاجام.”

اَسْرَائِيلَائِن بَاشِچِيلَارِينِ پَسْلَئِي ۹ اى

چؤلون بوتون وحشي حيوانلاري،

اي مِشَه نئن بوتون جاناورلاري،

يَمِيه گلئن! ۱۰ خالقيمين كئشكچئلري

كوردورلار، جاهئلدئرلر!

اونلارين هاميسي هؤره بئله ين لال

ائئلردئرلر،

اوزايب رؤيا گؤرورلر،

ياتماغي سؤئرلر! ۱۱ آجگؤز، هچ دويميان

ائئلردئلر بونلار،

آحماق چوبانلارديلار بونلار!

هر كس اؤز يولونا دؤنوب،

هر بئري آنجاق اؤز منفعتئي گودور!

۱۲ بئر بئرلئته دئئرلر:

“گلئن، شراب گئئرک،

بول-بول عرق ائچک!

صباحكي گون ده بو گون كئمي،

حتا بوندان دا چوخ ياخشي اولاجاق!”

مگر سئز دئلسئئز كي، دره لرده، قايا
 اويوقلاريندا،
 اؤولادلاري قوربان ادئرسئئز؟ ۶ سئزئ
 پايينيز دره نئن همار داشلاريندان
 دوزه لن بوتلردئز.
 سئزئ پايينيز اونلاردير،
 بلي، اونلارين قاباغيندا مابع تقدئمي
 توكوبسونوز،
 تاخيل تقدئمي گئئرئبسئئز.
 بونلارا گوره مگر منئم اورهئم رحمه
 گلر؟ ۷ ياتاغيئزي اوجا، اوجا داغدا
 سالييسينيز،
 قوربانلارينيزي كسمك اوچون ده
 اورايا دا چيخدينيز. ۸ قاپلارينيزا،
 قاپلارين يان تاختالارينين آرخاسينا
 علامتئئزي ووروبسونوز.
 مني ترك ادئب ياتاغيئزي گئئش
 آچييسينيز،
 اورادا اوزانبيسينيز، اويناشلارينيزلا
 سؤوده لئشئبسئئز،
 بئرئكده ياتماغا جان آتبيسينيز،
 اونلارين لوتلويونه تاماشا ادئبسئئز! ۹ ياغ
 و عطرلري بول-بول وورانان سونرا
 پادشاها
 ساري گدئبسئئز.
 اچئرئئزي اوزاقلارا گؤنده رئبسئئز،
 اوزونوزو اولولر دئيارينا قدر اندئرئبسئئز.
 ۱۰ اوزون يوللار سئزي طاقتدن
 سالدِي.
 لاکئن سئز «بونون فايداسي يوخدور»
 دمه دئئز.
 گوجوزو تزه له يئب قانلدينيز،
 بونا گوره ده حالدان گتمه دئئز. ۱۱ كم
 سئزي قورخودوب دهشته سالدِي
 كي،
 يالان دئئز؟
 مني يادا سالمادينيز، مني دوشونمه دئئز؟
 من اوزون بئر زامان ساكتت قالدغيما
 گوره،
 سئز مندن قورخورسونوز؟ ۱۲ من سئزئ
 صالحليئئئزي،
 ادئئئئز عمل لري آشكارا
 چيخارداجام،
 بونلارين سئزه خيري اولماياجاق. ۱۳ سئز
 فرياد ائنده، قوي بو بيغديغينيز بوتلر
 سئزي قورتارسين.

یوخسا یاراتدیغیم جانلی ائسان قاباغیمدا
دورا بئلهز. ۱۷ طاماحکارلیق گوناھینا
گۆره قضبله نئب اونو جزالاندیردیم،
حئدتله نئب اوزومو اوندان دؤنده ردئم.
او اؤز یولونا دؤنوب گتدی. ۱۸ یولونو
گۆرموشم، آما اونا شفا وره جیم.
اونا رهبرلئک اده جیم،

اونا و اونونلا یاس توتانلارا تسلی وره جیم.
۱۹ آغیزلارین حمدئی یاراداجام.
اوزاقدایکلارا و یاخیندایکلارا باریش
اولسون، باریش اولسون.

رب دیت: “و من اونا شفا وره جیم.”
۲۰ لاکئن پئسلر شپه لنن دهنز
کئمی دئر،
بو دهنز آرام توتا بئلهز،

اونون سولاری آشغال و پالچیق
چیخاردار. ۲۱ منم تاریم دیت:
“پئسلره هج آراملیق یوخدور.”

دوزگون اوروج ۱

“اوجا سسه چیغیر،
۵۸ چکنمه؛
سسئی گره نای سسی کئمی اوجالت،

آما اونلارین هامیسی کولک
سووروب آتاجاق،
بئر نفس اونلاری یرئندن ترپه دئب
آپاراجاق.

لاکئن منه سیغینان، تورپاغی مراث
آلاجاق،
موقدس داغیمی مولک اده جک.”

رب خالقینا شفا وره جک
۱۴ و دیتله جک:

“تکئن، تکئن، یولو حاضر لایین!
خالقیمین یولوندا کی مانعلری گؤتورون!”
۱۵ چونکی اوجا و عظمتی اولان،
ابدی یاشایان، آدی موقدس اولان، بله
دیت:

“من اوجا و موقدس یرده ساکنم،
قلبی سینیق اولانلار لایام، روحدان
دوشوکلرله یم،
اله کی، روحدان دوشوکلرئن
روحلارینی،

قلبی سینیق آداملارین قلبلرئی
تزه لند رئم. ۱۶ چونکی همئشه
چکئشئب قضبلنمیه جیم،

خالقيما اونلارين تقصيرلرني،

يعقوب نسلته اونلارين گوناھلاريني

بلدئر! ٢ اونلار هر گون مني

آختاريرلار،

منم يوللاريمي بللمكدن كيف ادئرلر.

إله بلل كي، بو عملي صالح،

تاريسينين حؤكوندن آيريلهايان مثلت

ائمئش.

اونلار مندن عادل حؤكلر آرزو ادئرلر،

تاريا ياخينلاشماقدان كيف ادئرلر.

٣ ديرلر:

«اوروج توتدوغوموزو نه اوچون

گؤرمورسن،

اؤزوموزو حلئم ادئرئك، اما سن فكئر

ورمئرسن؟»

باخين، اوروج توتدوغونوز گون، سئز،

السته دئيئنئزي ادئرئئنئز،

بوتون ائشچئلرئئزه ظولم ادئرئئنئز.

٤ باخين، اوروجونوزو ساواشماقلا،

داعوا ائله، يومروقلا، دويمكله

كچئردئرئئنئز.

سئز، بو گونكي كئمي، اوروج توتماقلا

السته مئرئئنئز كي،

سسئئنئزي اوجالاردا ائئتدئرئسئئنئز.

٥ مگر منم بچدئئم اوروج بودور،

بئر گون كي، آدام اؤزونو باشي آشاغي

آسن؟

قاميش كئمي باشيني آسن،

آينته چول گيب، كول اوستونده

ياتسين؟

سئز بونو اوروج چاغيريسينيز،

هم ده ربه مقبول اولان گون

چاغيريسينيز؟ ٦ مگر منم السته دئئم

اوروج او ديئل كي،

پئسلئئن بوخولاريني قيراسينيز،

يوغون ائلرئني آچاسينيز،

سئم آلتيندا اولانلاري آزاد اده سئئنئز،

و هر جور يوغو قيراسينيز؟ ٧ مگر او

ديئل كي، يدئيئنئز چؤره يي آجلا

بؤلوشه سئئنئز؟

بي خانومان كاسييلاري اوئئزه

گئئره سئئنئز؟

لوت گؤرنده اونو گيئندئرئسئئنئز،

ياخينلارينيزدان كؤمه يئنئزي

اسرگيه سئئنئز؟ ٨ او واخت نورونوز

شفق كئمي ساچاجاق،

نستل لردن قالما پايالارين اوستونو سئز برپا
اده جك سئئز.

سئزه خاراباليقلاري برپا ادنلر،
جاماعاتين ياشاماسي اوچون كوچه لري
تزه دن قورانلار ديئله جك.

سبت گونونو ساخلايانلار اوچون

موكافات ۱۳ گر سبت

گونونده بودره ميه سئئز،

موقدس گونومه اوز كفنئزه
باخماياسينيز،

سبت گونونو «شن گون»،

ربتن موقدس گونونو «شرفلي گون»
چاغيراسينيز،

اوز يولونوزلا گتمه مكله،

استه ديئئنئزي الده اتمه مكله،

بوش بوغازليقلا مشغول اولماقلا،

او گونو عزت توتاسينيز، ۱۴ او واخت
ر بدن كف ادر سئئز،

و من سئزي ير اوزونون اوجا يرلرئنه
چيخاردارام،

اتانيز يعقوبون پايندان سئزي
يدئز دئره رم.

و تزلئكله شفا تاپاجاقسينيز،

صالحليئئئز قاباغينيزدا گده جك،

ربتن عزتي سئزي آرخادان قوروياجاق.

۹ او واخت ربي چاغيراجاقسينيز، و

رب سئزه جاواب وره جك.

باغيراجاقسينيز، او سئزه «بورادايام»
دئيه جك.

اگر سئز يوغو آرانيزدان،

بارماق اوزاتماغي و سؤزلر دمه يي

آرانيزدان رد اده سئئز، ۱۰ اگر

اوركدن آجلارين قيدئنه قالا سينيز،

ذئل لرئن احتياجلارين وره سئئز،

او واخت نورونوز قارانليقدا پارلاياجاق،

قارانليغينيز گون اورتا انشيغي كئمي نور

ساچاجاق. ۱۱ رب همئشه سئزه يول

گؤرسده جك،

قورو تورپاقلاردا سئزي دويوز دوراجاق،

سوموكلرئئزه قووت وره جك.

سئزه سولانميش باغچا كئمي،

سولاري هچ واخت آسگلمه ين بولاق

كئمي اولاجاقسينيز. ۱۲ سئزدن عمله

گنلر قدئم داغينتيلاري تئكه جكلر،

چونكى ربَّن آغيزي دانيشيب.

آذئته بويلو اولوب پئسلئك دوغورلار.
۵ افعي يومورتالارينين اوستونده
ياتيب،

گوناه و اعتراف ۱

باخ، ربَّن آلي قيسا
ديئل كي، ختلاص اده
۵۹
بئلمه سئن،

حؤرومچك تورو توخويورلار.
اويومورتالاردان يئين اولور،
قيريلان يومورتالاردان ائلان چيخير.
۶ اونلارين توخودوغو حؤرومچك
توروندان پالتار چيخماز،
توخودوقلاري ائله ده اوزلرني اورته
بئلمز لر.

قولاغي كار ديئل كي، ائشده بئلمه سئن.
۲ لاکئن شر عمل لرئئز
تارينيزلا سئزن آرانيزدا آيرليق ساليب.
گوناهلارينيز سبب اولوب كي، اوزونو
سئزدن دؤنده رسئن،

اله دئكلري عملر شر عمل لردئر،
الرئنده قدارليق ائشلي واره. ۷ آياقلاري
پئس ائشلا تمهيه تله سئر،
معصوملارين قانيني توكيه جلد دئر لر.
فئكلر لري، نئيلري شر عمل لردئر،
يوللاريندا هلاكت و وئرانه لئك واره.
۸ باريش يولونو تانيميرلار،
گئتئكلري يولدا عدالت يوخدور،
يوللاريني آيري ادئبلر،
اويولدان گدنلرئن هچ بئري باريش نه دئر،
بئلمئر. ۹ بونا گؤره عدالت بئزدن
اوزا قلا شيب،
صالحلئك بئزه يتئشمئر.

اله كي، ائشتمه سئن. ۳ چونكي اللرئئز
قانلا،
بارماقلارينيز شر عملرله نجئسله نئب.
دوداقلارينيز يالان دانيشيب،
دئلئئز پئسلئك ميريلدانير. ۴ محكمه ده
عدالتله ائشه باخان يوخدور،
دوغرولوقلا اوزونو مودافئعه ادن
يوخدور،
بوش سؤزلره بل باغلاييرلار، يالان
دانيشيرلار،

ظولمدن دانیشریق، خیانتدن دانیشریق،
 یالانلاری اوره یمئزده گئزله دئب سونرا
 آشکارا چیخاردیریق. ۱۴ عدالت
 گری چکئتر،
 صالحلئک اوزاقدان دورور،

چونکی حقیقت شهر میدانیندا یخیلیب،
 دوروستلوک آرامیزا داخل اولابلهئر.
 ۱۵ بلی، حقیقت هج بئیرده یوخدور،
 شردن اوزاق دوران تالان اولونور.

رب خالقینی قورتاراجاق

رب بونلاری گوردو،
 عدالتن یوخلوغو اونون خوشونا گلهدی.
 ۱۶ رب گوردو کی، هج کئم
 یوخدور،
 شفاعت ادهنن اولمادیغینا گوره اومات
 قالدی.

او واخت اونون اوز قولو اونا ظفر
 گئتردی،

اوز صالحلئی اونا دایاق اولدو. ۱۷ او،
 صالحلئی زئرہ کئمی گیدی،
 قورتولوش دبلقه سئنی باشینا تاخدی.
 قئصاص پالتارلارینی گیدی،

اشیق اومئدئنده یئک، اما باخ،
 قارانلیقداییق،
 آیدینلیق گوزله یئرئک، لاکئن ظولمتده
 ۱۰ کور کئمی آلرئمئزله
 دوواری یوخلاییریق،

گوزو گورمه یئر کئمی یولوموزو تاپماغا
 چالیشریق.

گون اورتا چاغی گجه واختی اولدوغو
 کئمی بودره یئرئک،

گوجلور آراسیندا اولولر کئمیئک.

۱۱ هامیمیز آبی کئمی نرئله یئرئک،

گؤیرچئن کئمی ائنئله یئرئک.

عدالت گوزله یئرئک، لاکئن اصلا
 یوخدور.

قورتولوش گوزله یئرئک، اما بئزدن
 اوزاقدیر. ۱۲ چونکی تقصیرلرئمئز

سئنن حضوروندا چوخدور،

گوناهلاریمیز بئزئم ضئدئمئز شهادت
 ورئر.

چونکی تقصیرلرئمئز بئزئمله دئر،
 شر عمل لرئمئزدن خبرداریق. ۱۳ خاطا

ادئرئک، ربی ائکار ادئرئک،

تاریمیزدان اوز دؤنده رئرئک،

صحيونون شرفلي گله جي ۱

فانخ، ائشيقلان، چونڪي
نورون گلب،

ربئن شووڪتي سنئن اوستونه ساچيرا!
۲ باخ، دونياني قارائليق، خالقلاري
ظولت بورويه جڪ.

آما رب سنئن اوستونه نور ساچاجاق،
شووڪتي سني احاطه اده جڪ. ۳ مثلتر
سنئن نورونا،

پادشاهلار اوستونه چوگن آيدنليغا
طرف گله جڪر. ۴ قالدير باشيني،
باخ اطرافينا،

اونلارين هاميسي پيغليب يانينا گلرلر!
اوغوللارين اوزاقدان گله جڪ،
قيزلارين قوجاقدان گتئرله جڪ. ۵ او
واخت بونو گوروب اوزون نور
ساچاجاق،

اورهين سوئجندن تيز-تيز چير پينا جاق.
چونڪي دهنزن وار-دوولتي سنه
گتئرله جڪ،

مثلترن ثروتي سنه گله جڪ. ۶ دوه
سورولري،

قيرت پالتارينا بوروندو. ۱۸ او هر كسه
عمل لرئنه گوړه عوض وره جڪ.

دوشمنلرئنه قضيله، خصملرئنه،
ساحئل لره قنصاصلا عوض وره جڪ.
۱۹ بلجه قربدن شره جڪ آداملار
ربئن آديندان و اونون شووكتندن
قورخاجاقلار.

چونڪي دوشمن آزغين بئر چاي كئمي
گلدئكده
ربئن نفسي اونو قوواجاق. ۲۰ رب

بويوروز: "قورتاريحي صهيونا،
يعقوب نسلئتن تقصيرلرئندن دؤن
اوولادلارينين يانينا گله جڪ."

۲۱ رب ديئر: "منه گلئجه، بودور
منم اونلارلا اولان عهدم:
اوستونده كي روحوم، و آغزينا
قويدوغوم سؤزلرم، ائندندن ابد
كئمي، سنئن، اوولادلارينين
و نوه-نتجه لرئتن آغزندان
دوشميه جڪ."

مئديانين، عيفانين جمارلاري سني عزتندرن اسرايلائن موقدسي
 تورپاقلارين دولدوراجاق. اوچون. ۱۰ اجنبلر دووارلاريني
 بوتون شبا خالقي گئب تئكه جكلر،
 قيزيل و كوندور گتيره جك، پادشاهلاري سنه خئدمت اده جكلر.
 و ربئن حمدلرئئن خوش خبرئي اعلان چونكي قضبئمه سني ووردوم،
 اده جك. ۷ قدارين بوتون سورولري و لطفومده سنه شفقت گورستمشم.
 سنئن يائينا ييغلا جاق، ۱۱ دروازالارين همئشه آچيق
 نبايوتون قوچلاري سنه خئدمت قالا جاق،
 اده جك، نه ده گوندوز قيفيل لانا جاق
 قوربانگا هيمدا منه مقبول اولان قوربانلار كي،
 اولاجاقلار، مثلئرئن ثروتي سنه تقدم اولسون،
 و من عزتلي اوئي داها دا عزتندره جيم. پادشاهلاري يائينا گتئرئلسئن. ۱۲ چونكي
 ۸ كئمدئر بونلار كي، بولود كئمي، سنه خئدمت اتمك ائستمه ين مثلت
 يووالارينا ياخينلاشان گؤيرچئن كئمي ويا سلطنت
 اوچوب گلئرلر؟ ۹ قطعن ساحئل لر محو اولاجاق،
 منه اومئد باغلا ياجاقلار، بلي، او مثلئر كامئل يوخ اولاجاقلار.
 ترشئش گئلري اول گله جكلر كي، ۱۳ شام آغاجي، چئنار و سرو
 سنئن اوولادلاريني قيزيل وگوموشلري آغاجلاري كي، لوبنانين شان-
 ائله شوهرتي دئر،
 اوزاقدان گتئرئلسئلر، سنه گتئرئله جك كي،
 تارين ربئن آدي اوچون، موقدس مكائيدا كي يري
 گؤزل لشدئرئسن،

و آياق قويدوغوم يري شووگگندئرئم. ۱۴ سني ذئل ادنلرئن اوولادلاري گئب قاباغيندا تعظم اده جکلر.

صالحئي ده باشچيلارين تعيين اده جيم. ۱۸ سنن تورپاغيندا بئر داها قدارليق اشدئلهيه جک، سرحدلرئن آراسيندا هلاکت و وئرانئک خبري اولماياجاق.

سنه حقارتله باخانلارين هاميسي آياقلارينا دوشوب سنه سجده اده جکلر.

دووارلاريني «ختلاص»، دروازالاريني دا «حمد» آدلاندير اجاقسان. ۱۹ آرتيق گوندوز گونش اشيغين اولماياجاق،

سنه ربئن شهري، اسرايئلئن موقدسنئن صحيونو دئيه جکلر. ۱۵ گرچي سني ترک ادب سندن ثفرت اتدلر،

گجه آي سنه آيدينليق ورميه جک.

يانيندان هچ کم کچمئردي،

چونكي رب ابدی نرون، تارين دا سنن شووکتئن اولاجاق. ۲۰ گونشن بئر داها باتماياجاق، آيين گئزئليه جک،

آما ائدي من سني ابدی بئر نخر، نسل لر بويو بئر شادليق اده جيم. ۱۶ مثلئر و پادشاهلار

چونكي رب ابدی نرون اولاجاق،

بئر آنا کئمي سنه سود وره جکلر.

سنن ياسلي گونلرئن قورتاراجاق. ۲۱ او واخت بوتون خالقين صالح اولاجاق،

او واخت بئله جکسن كي، من سني قورتاران ربم،

تورپاغي همئشه لئک مولک آلا جاقلار.

سني ساتين آلان، يعقوبون قودرتلي تاريبي. ۱۷ سنه بورونج عوضئه قيزيل،

اونلار اکدئيم بوداقدير،

دمئر يرئنه گوموش،

آئمن ائشي كي، اونونلا عزتئم. ۲۲ لاپ کئچک عايئله دن بويوک نسل

آجاج يرئنه بورونج،

عمله گله جک،

داش عوضئه دمئر گئتره جيم.

آز سايلي نسل قودرتلي مثلت اولاجاق.

آمن-آمانليغي حوگمدارين،

من رب بنو اؤز واختيندا تزاده جيم.

رب عزتلسن. ۴ او زامان اونلار قدّم

ربن لوظف ائلي ۱

داغينتيلاري بئنا اده جكلر،

پروردئگار ربن روحو

۶۱

اوستومده دئر،

قاباكي خارا باليقلاري برپا اده جكلر،

نسل لر بويو وئرانه قالميش شهرلي

تزه دن قوراجاقلار. ۵ ياداللي لر گلئب

چونكي مني مسح ادب كي،

سورولئئزي اوتاراجاقلار،

اجنبئلر سئزه اكنئچئلئك اده جكلر،

ذئل اولموشلارا خوش خبري گئئرئم.

سئزه اوزوملوكلرئئزده باغبانليق

او مني گؤنده رئب كي،

اده جكلر. ۶ آما سئر ربن كاهئلري

قئبلري سيني اولانلارين يارالاريني

چاغير يليب،

ساريم،

تاريميزن خئدمتچئلري آدلانا جاقسينيز.

اسئرله قورتولوش، محبوسلارا آزادليق

مئلئرئن ثروئنئي يئيه جكسنئز،

اعلان ادم. ۲ ربن لوظف ائلئي،

اونلارين وار-دؤولتلري ائله نفر

تاريميزن قئصاص گونونوندا ادم،

اده جكسنئز. ۷ چكدئئئئر نجالت

ياسلي لارين هاميسينا تسلي ورم،

يرئنه ائكي قات شرف،

۳ صيئوندا ياس توتانلاري تائمئن

ادم،

روسوايچيلىق عوضئنه اونلارين پايي

كول يرئنه چلنگ، ماتم يرئنه شادليق

اوستونه شادليقدان هاراي

گئئرئن مسح ياغي ورم،

چكه جكسنئز.

بونا گؤزه اونلار اولكه لرئئده ائكي قات

ضعفئلئك روحو عوضئنه، حمد پالتارين

مولك آلا جاققلار،

بخش ادم.

سوئجئلري ابدى اولاجاق. ۸ چونكي من،

بلجه اونلار ربن اكدئي صالحئلئك پاليد

رب، عدالتي سوئم.

آغا جئلري چاغير يلا جاققلار كي،

صالحی و حمدي بله پتشدئره جک .

صیونون تزه آدي ۱

صالحی نور کمي
۶۲ ساچانا جاق،

قورتولوشو مشعل کمي يانا جاق،

صیونون خاطرئنه ساکت اولماي جاق،

اورشلمئن خاطرئنه ساکت

دورماي جاق. ۲ مثلئر سنن

صالحی،

بوتون پادشاهلار سنن شوکتئي

گوره جکلر،

رېن آغز يندان چيخديغي،

سنه وردئي تزه آدلا چاغير يلا جاقسان.

۳ سن رېن الئنه عئزت تاجي،

تارينين اوو جونا پادشاهليق چلنگي

اولا جاقسان. ۴ آرتيق سنه

“آتيليش”

اولکهنه ده “وئرانه قالميش” ديمه جکلر،

عوضئنه سنه “خوشلانديغيم”

اولکهنه ده “آرلي” ديله جک.

چونکي رب سندن خوشلانير،

سويغونچولوقدان، حاقسيزليقدان نئفرت

ادرم.

البته كي، عمل لرئنه گوره اونلارا حاقيني

وره جيم،

اونلارلا ابدی عهد باغلاي جاق.

۹ نسل لرئدن گلئر مثلئر اچئنده،

اولا دلاري خالقار آراسيندا

تانيا جاقلار.

اونلاري گورن هر کس اونلاري

تانيا جاق،

چونکي اونلار رېن برکت وردئي

نسلر دئرلر. ۱۰ ربه چوخ شادليق

اده جيم،

تاريمدا اورهيم شادليقدان جوش جاق،

چونکي چلنگله بزئمئش بي کمي،

بر-بزک تاخيمش گلئن کمي،

منه قورتولوش پالتاري گيئندئر،

صالحک البسه سي ائله بورويوب.

۱۱ تورپاق زوغلاريني نجه

جوجردئر،

باغ انگن توخوملاري نجه پتشدئر،

پروردئگار رب ده بوتون مثلئر قاباغيندا

اولگن ده اونونلا اولي سايلاجاق. ۵ چونكي نجه بئر جاوان، باكتره بئر قيزلا اوله نئر،
 اولجه ده سنن اوغولارين سننله اولنه جكلر.
 نجه بي، گلئن اوزوندن شادليق ادئر،
 تارين دا سن اوچون اله شادليق
 اده جك. ۶ اي اورشلئم،
 دووارلارين اوستونه
 من قاروولچولار قويموشام.
 گجه-گوندوز اونلار ساكتت اولماياجاقلار.
 اي سئزلر كي، ربه سؤزونو
 خاطرلاديرسينيز، ساكتت اولماين؛
 ۷ رب اورشلئمي برپا ادنه جك،
 اونو ير اوزونون تعرفه لايئق شهرته
 دؤنده رنه جك،
 اونا راحتليق ورمهين! ۸ رب صاغ الله،
 گوجلوقولونا آند ائچئب:
 “سنن تاخيليني بئر داها دوشمنلرته
 يدئرتميه جيم،
 ياداللي لر ده سنن زحمتله سيخديغين
 شراييني انجه جكلر. ۹ آما تاخيلي
 بيغان يئيه جك،
 ربه حمدلر اده جك.
 اوزومو بيغان شراييني موقدس مكاتيمين
 صحنلرته انجه جكلر. ۱۰ كچئن،
 شهر دروازالاريندان كچئن،
 خالق اوچون يول حاضيرلاين!
 تئكئن، يول سالين،
 داشلاري كئارا آتين،
 خالقلار اوچون بايراق قالديرين!
 ۱۱ باخين، رب ير اوزونون لاپ
 اوزاق يرلرته اعلان ادئب:
 “صحيون قيزينا ديئن:
 «باخ، قورتولوشون گلئر،
 باخ، ربئن پاداشي اونونلادير،
 بخششي ده قاباغيندادير.» ۱۲ صحيون
 خالقينا
 “ربئن ساتين آديغي، موقدس خالق”
 دئيه جكلر.
 سن، اي اورشلئم،
 “تارينين آختارديغي، ترك اولماميش
 شهر” آدلانا جاقسان.

رَبَّن قودرتي ۱

۶۳ اِدومدان گلن، بوسرادان
گلن بو، کئمدئر؟

بو كي، قيرمیزی رنگنه دؤنموش پالتارلار
گيئنئب؟

شؤوئكلي البسه ائچئنده،

بؤيوك قودرتله يوروش ادئب گلئر؟

“او منم، صالحلئكده دانیشان،

قورتارماغا قادر اولان.” ۲ نه اوچون

پالتارلارين قيرمیزی دير؟

نه اوچون پالتارين بله قيرمیزی اولوب؛

اله بئل كي، سن اوزوم سيخاندا اوزوم

سيخيردين؟ ۳ “اوزوم سيخاندا اوزومو

تك سيخديم،

يانيدا خالقلاردان هچ كم اولمادي.

قضبئ ائچئنده اونلاري تاپدالاديم،

قيضئمله اونلاري آياقلاريمين آلتينا

سالديم.

قانلاري پالتارلاريمانما سيچرايب،

بوتون پالتارلاريمانما بولاشدريديم. ۴ چونكي

قتصاص گونو قلمده ائدي،

خالقيمي ساتين آديغيم ائل گلئب. ۵ من
باخديم، كؤمك ادن بر كس يوخ

ائدي،

حيران قالميشديم و منئم طرفئمي

ساخلايان يوخ ائدي،

او واخت قولوم منه ظفر گئتردي،

قيضئ منه داياق اولدو. ۶ قصب ائچئنده

خالقلاري تاپدالاديم،

قيضئمله اونلاري مست ائدئم،

قانلاريني يره آخيتديم.”

رَبَّن ياخشيليجي ۷ رَبَّن مهربانليغيني،

اونون حملدره لايئق اولان انشئرئني نقل

ادهجيم؛

بئزه باغيشلاديجي بوتون شيلر اوچون،

انسرايئل نسلئنه ائديئي بؤيوك ياخشيليق

اوچون كي،

رحمتئنه گؤره، بؤيوك محبتئنه گؤره بئزه

ادئب. ۸ رب ددي:

“البته، اونلار منئم خالقيمديلرلار،

مني آداتمايان اوولادلاريمديلرلار.”

كٺم سولاري اونلارين قاباغيندا
ياريب بۆلڈو كي، اؤزونه ابدى
بئر آد قازانسين؟ ۱۳ كٺم اونلاري
درئئلكلردن كچئردئب آپاردي؟

چؤلده چاپان بئر آت كئمي چاپديلار
واونلار ييخيلهاديديلار؛ ۱۴ ربئن روحو
اونلارا اله راحاتليق وردى كي،

اله بئل ناخير اوتو بول اولان درهده
اوتاريلير.

بلى، سن خالقينا يول گؤرستدئن كي،
اؤزونه شووگچلي بئر آد قازانسان.

تؤوبه دوعاسي ۱۵ يارب، گؤيلردن باخ،

موقدّس، عزّتلي، اوجا مسكئئندن بئزه
نظر سال!

هارادادير سنئن قيرئتن، گوجلومعمل لرئن؟
قلبئنده كي حسرتي، رحمي بئزدن
اسئرگه يئرسن. ۱۶ سنسن آتاميز.

اٲبراهم بئزي تانماسا دا،

اسرايئيل بئزئم كٺم اولدوغوموزو بئلمهسه
ده،

آتاميز سنسن، يارب،

بلجه اونلارا قورتاريجي اولدو. ۹ اونلار
اذئيت چكدئلكده، او دا اذئيت
چكدي.

حوضوروندان گلن ملك اونلاري
خئلاص اتدي؛

محبتي و مرحمتي ائله اونلاري ساتين
آلدي.

بوتون كچمئش گونلرده اونلاري
گؤتوروب آپاردي. ۱۰ لاكلئن

اونلار عوصيان اتدئر،

اونون موقدّس روحو گدرلئدئر.

بونا گؤره رب ده اونلارين دوشمئي
اولوب،

اونلارين ضئدئنه اؤزو دؤيوشدو.
۱۱ سوزنا خالق كچمئش گونلري،

ربئن قولو موسانين دؤورونو يادا سالدي.

اونلاري سوروسونون چوبانلاري ائله
بئرئلكده

دهنزدن كچئردن هارادادير؟

اونلارين ائچئنه موقدّس روحنو احسان
ادن هارادادير؟ ۱۲ كٺم باعئث اولدو

كي، اونون او شووگچلي قولو، موسانين

صاغ طرفئنده گئسن؟

ازلڊن بري آدين بڙي ساتين آلا نديرو. ۱۷ نه
اوچون، يارب، بڙي يولاريندان
آزديريسان،
قلبرئمڙي عئادكار ادترسن كي، سندن
قورنخماياق؟

قول لارينين خاطرئنه،
اثرئتن اولان قبئله لرئتن خاطرئنه گري
دؤن. ۱۸ موقدس خالقين قيسا بئر
مودت اوچون سنن موقدس مكانينا
صاحب اولدو.

آما ائدي اوراني دوشمنلرئمڙن آياغي
تاڤدالايير. ۱۹ اله بئر خالقا بزه يئرئك
كي،

اله بئل، هچ واخت سن بئر حوكمدار
اولماييسان،

اله بئل، بئر هچ واخت سنن آدينا
چاغيرلها ميشيق.

۱ يارب، كاش گويلري
ياريب ايندئن،

اله كي، داغلار حوزوروندا بتره سنن!
۲ آوو كولوغو يانديران كئمي،

اود سويو قاينادان كئمي،
آديني دوشمنلرئنه تانيتديرايدن كي،

مئلئر حوزوروندا لرزه يه گلستن! ۳ سن
گوڙلمه دئيمئز عظمتلي ائشئر ائنده،
ير اوزونه ايندئن، داغلار حوزوروندا
بتره دي. ۴ اونا اومئد باغلايان
اوچون بله ائشئر ادن تاريبي،

ازلڊن بري، سندن باشقاسيني نه گوڙ
گوڙوب، نه ده قولاق اشئدئب.
۵ صالح ائشئر شادليقلا عمل
اينلرئن،

سنن يوللارينلا گدئب سني
خاطيرلايانلارين گوڙوشويونه
گلترسن.

باخ، سن قضيلي ايندئن، چونكي بئر
گوناه باديق،

گوناهدا اوزون بئر مودت ياشاديق؛
نجه خئلاص اولاي بئله رئك؟! ۶ هاميميز

نجئس بئر كئمي اولوشوق،
بوتون صالح عمل لرئمڙ نجئس آسكئيه
بزه يئر.

هاميميز يارپاق كئمي سولوروق،
شر عمل لرئمڙ بڙي كولك كئمي

سووروب آپارير. ۷ سنن آديني
چكن يوخدور،

سنه باغلاماق اوچون جان آتان بئري
يوخدور.

چونكي اوزونو بئزدن دؤنده ربسن،
بئري شر عمل لرئمئزن قودرتنه تسلّم
ادئبسن. ۸. آما ائدي، يارب، سنسن
آتاميز،

بئز گئلك، آما سن كوزه گر،
بئز هاميميز سنئن ائئنن ائئيئك.
۹. يارب، چوخ قصلنمه،
شر عمل لرئمئزي هچ واخت خاطرلاما،
باخ، هاميميز سنئن خالقينيق، بونو نظره
آل. ۱۰. موقدّس شهرلئن صحرايا،
صحيون چؤلويه دؤنوب،
اورشلّم وئران قاليب. ۱۱. آتالاريميزين
سنه حمد اتدئكلري ير،

موقدّس و گوزل معبدئمز اودلا يانب؛
بوتون ديرلي شيلرئمز خارابا قاليب.
۱۲. بوتون بونلاردان سونرا،
يارب، مگر گئنه ده اوّزونو اوزاق
ساخلايا جاقسان؟

مگر ساكئت قاليب بئري داها دا ذئل
اده جكسن؟

دئكاشلار جزا چكه جكلر ۱

“قوياجام كي، مني
مني سورو شميا نالار ۶۵
تاپسينلار،

قوياجام كي، مني آختارمايانلار مني
تاپسينلار.

آديلا چاغيريلمايان مئته ددئم:
«بورادايام! بورادايام!» ۲ پئس يوللا
گدن، اوّز دوشونجه لري ائله حركت
ادن،

دئكاش بئر خالقا بوتون گون اللرئمي
اوزاتميشام، ۳ او خالق كي، باغلاردا
قوربان كئسب،

گرئچلرئن اوستونده بوخور يانديريب،
گوّزوم قاباغيندا همئشه مني قيزديرير؛
۴ قبرئستانليقدا اوتوروب گئزلي
يرلرده گجه له يئر،

دونگو زاتي پيئر،
قابالاريندا حارام ات قاينادير. ۵ او خالق
كي، بئرئنه ديئر: «اوزاق دور،

منه ياخينلاشما، چونكي من سندن
موقدّسم.»

اونلارین هامیسینی محو اتمه یئم.
 ۹ یعقوبدان نسل یتشدئره جیم،
 یهودا نسلندن داغلاریم وارث
 چیخاجاق،
 بلی، سچئلئش خالقیم اورانی اثر
 آلا جاق.
 منم قوللاریم اورادا ساکن اولاجاقلار.
 ۱۰ منی آختاران خالقیم اوچون
 شارون سورولئن اوتلاخی،
 عاکور دره سی مال- حیوانین
 راحاتلانیدیغی یر اولاجاق.
 ۱۱ لاکئن سئز، ای ربی ترک
 ادنلر،
 موقدس داغیمی یاددان چیخاردانلار،
 طالع آلاهینا سوفره آچانلار،
 قسمت آلاهینا جاملاردا شراب تقدم
 ادنلر، ۱۲ من ده سئزی قیلینجا
 قسمت اده جیم،
 باشینیز کسئلک اوچون، هامینیز بویون
 آیه جکسئلئر.
 چونکی من چاغیردیم، لاکئن سئز
 جاواب ورمه دئئر،

بونلار بورنوما توستودور،
 بئر اوددور کی، بوتون گون یانیر. ۶ باخ،
 قاباغیمدا بونلار یازیلیب:
 من ساکت اولمایاجام،
 لاکئن اونلارین عوضنی وره جیم،
 عمل لرینی باشلارینا چوئره جیم.
 ۷ اونلارین تقصئرلئنن، آتالارینین
 دا تقصئرلئنن جزاسینی
 اونلارا چکدئره جیم. ” رب بویورور.
 “ چونکی اونلار داغلارین باشیندا بوخور
 یاندیریبیلار،
 تپه لرئن باشیندا منه کوفر دیئبلر،
 اونا گوره ده من اولکی عمل لرینی
 اولچوب،
 اونلارین عوضنی اونلارا چکدئره جیم. ”
 ۸ رب بله دیئر:
 “ نجه اوزوم سانخیمیندا شره تاپیلیر و
 بئری دیئر:
 « سانخیمی محو اتمه یئن، چونکی ائچئنده
 برکت وار. »
 من ده قوللاریمین خاطرئنه بله اده جیم
 کی،

من دانیشدیم، لاکئن سئز قولاق
آسمادینیز.

گوزومده پئس اولانی اتدئئز،

منه مقبول اولمایانی سچدئئز. ۱۳ بونا

گوره ده پروردنگار رب بله دیئر:

“باخین، قوللاریم یئیجه جکلر، آما سئز آج

قالاجاقسینیز،

باخین، قوللاریم ائجه جکلر، آما سئز

سوسوز قالاجاقسینیز،

باخین، قوللاریم سوئنه جکلر، آما سئز

اوتانا جاقسینیز. ۱۴ باخین، قوللاریم

شاد بئر اورکله شادلیق اده جکلر،

آما سئز اورک آغریسیندان

قیشقیراجاقسینیز،

گدرلی بئر روحلا اولویاجاقسینیز.

۱۵ سئزئن آدینیز سچلمئش خالقیمین

آغزیندا لعنت کئمی قالاجاق.

پروردنگار رب سئزی اؤلدوره جک،

لاکئن اؤز قوللارینا باشقا آد وره جکدئر.

۱۶ چونکی اولکده کئم برکت

آسته سه،

حقیقتئن تارسی طرفتندن برکت

آلاجاق،

اولکده کئم آند ائچسه،

حقیقتئن تارسی طرفتندن آند

ائجه جکدئر.

چونکی کچمئش اذئیتر یاددان

چبخاردیلیب

گوزومون قاباغیندان گئزلی دئر.

تزه یر، تزه گوئیلر ۱۷ چونکی باخ، من

تزه گوئیلر و تزه بئر یر یارادیرام.

قاباکی شیلر بئر داها خاطرلانا جاق،

هچ یادا دوشمیه جک. ۱۸ یاراتدیقلاریمدا

همئشه سوئئن، شادلیق ادئن.

چونکی باخ، اورشئمی شادلیق اوچون،

ساکئئرئنی سوئنج اوچون یارادیرام.

۱۹ من اورشلئم اوچون سوئنه جیم،

خالقیم اوچون شادلانا جغام.

اورادا بئر داها نه آغلاشما سسی

اولاجاق،

نه ده فریاد سسی ایشئدئله جک.

۲۰ اوشاقلار آرتیق کورپه

چاغلاریندا اولمیه جکلر،

اوزون عؤمور سورمهین بئر قوجا

اولمایاجاق،

چونڪي يوز ياشيندا اؤئلر جاوان
سايلاجاقلار،
يوز ياشينا چاتمايان گوناھكار، لعنت
آلتيندا سايلاجاق. ۲۱ اونلار اولر
سڪئب اورادا ساكن اولاجاقلار،
اوزوم باغلاري اڪئب ميوه سئندن
يئيه جكلر. ۲۲ سڪئكلري اوده
اؤزگه لرياشاماياجاق،

اكدئكلري باغين ميوهرئي باشقالاري
پميه جك.

چونڪي خالقيمين عؤمورو آغاجلار
عؤمورو كئمي اوزون اولاجاق،
سچئلهئشئرئم آلرئئن ائشئرئدن كِف
اده جكلر. ۲۳ اونلار عبث يره
اللشميه جكلر،

اؤولادلاري بلالارلا اوزلشميه جكلر.
چونڪي اونلار ربئن طرفئندن بركت
آلانارين نسلئئرلر؛

اؤولادلاري دا اونلارلا. ۲۴ إله
ده اولاجاق كي، اونلار مني
چاغيرماميشدان، من اونلارا
جاواب وره جيم، اونلار حله
دانيشاركن من ائشهه جيم.

۲۵ قوردلا قوزو بئر يرده
اوتلاياجاق، شئر اؤكوز كئمي
سامان يئيه جك، و ائلانين يديي
تورپاق اولاجاق. موقدس داغيمين
هچ بئر يرئنده هچ كئمه ضرر
دئميه جك، هچ بئر كس او بئرئسئي
حو آتميه جك. ”رب بله ديئر.

موحاكئمه و اومئد ا رب بله ديئر:

“گويلر منئم تختئمدئر،

۶۶ ير آياقلاريمين آلتيندا كي
كئئدئر.

هاراددير بس او او كي، سئر منه
سكه بئله سئئر؟

هارادير او ير كي، دئئجه لئم؟ ۲ چونڪي
بوتون بونلاري منئم آلم ياراتدي،

هر شي بلجه وار اولدو. ”رب بويورور.
“لاكن من باشي آشاغي و روحو
آزئلهئش آداما،

سؤزومون قاباغيندا سئتره ينه نظر سالارام.
۳ آنجاق اؤكوز كسن، آدام اولدورن
كئئدئر،

قوزونو قوربان کسن، ائتن بونونو قیران
کئمی دئر،

تاخیل تقدیمی گتئر، دونگوز قانینی
تقدیم ادن کئمی دئر،

کوندور یاندیران، بوته پرستش ادن
کئمی دئر.

بلی، اونلار اوز یوللارینی سچیلر،

و جانلاری اوز ائیرنج ائشرئندن حظ
آلیر. ۴ من ده اونلاری تنبه اتمیه قرار
وره جیم،

قورخدوقلاری بلانی باشلارینا
گتیره جیم.

چونکی من چاغیردیم، لاکن جاواب
ورن یوخ ائدی،

دانیشدیم، لاکن قولاق آسمادیلار،
گوزومده پئس اولانی ائدئلر،

منه مقبول اولمایانی سچدئلر. ۵ ای ربئن
سوزو قاباغیندا تتره یئر، اونون
ددئکلرینی ائشدئن:

«سئردن تئفرت ادن قارداشلارینیز،
منم آدیما گوره سئزی اوزلرئندن آتانلار
دیئبلر:

«قوی رب، شوکتئنی گورسدسن کی،

بئر ده سئزن شادلیغینیزا بئر باخاق.»
لاکن اونلار روسوی اولاجاقلار.
۶ شپردن بئر نعره سسی، معبددن بئر
سس ائشدئلئر!

بو، دوشمنلرئندن قئصاص آلان ربئن
سسی دئر. ۷ آرواد آغری چکمه دن
دوغدو،

سانجیسی توتمدان بئر اوغلان اوشاگی
دوغدو. ۸ بله بئر شی کم ائشدئب؟
بله شیلری کم گوروب؟

مگر بئر گونده اولکه عمله گلر؟
مگر بئر آندا بئر مئلت دوغولار؟

آما صحیونون آغریسی توندوقدا
اوغوللارینی دوغدو. ۹ مگر من
دوغوش آیناجاق گتئرئب دوغماغا
گوج ورمهرم؟ رب دئر.

«دوغوش اوچون گوج ورن من، مگر
بطني باغلا یارام؟» سنن تارین دئر.
۱۰ «اورشلئمله بئرلئکده سوئشن،

ای اونو سونلر، هامینیز اونون اوچون
شادلیق ادئن.

ای اورشلئم اوچون یاس توتانلار،

اونونلا بئرلئكده جوشون، فَرَحْلَه نَتْن! لاكئن قضبي دوشمنلرئتن اوستونده
 ۱۱ إله كي، سئز آنانيز اورشلئمن دؤشلرئني اَمَب،
 اولاجاقدير. ۱۵ باخ، رب اود اُچئنده گلئر،
 تسلي تپاسينيز، دوياسينيز، اونون دؤيوش عارابالاري فيرلانان يل
 إله كي، اونون بول نعمتلرئتن داديب كئمي دئر كي،
 حظ آلاسينيز. ۱۲ چونكي رب بله قضبئي اودلو و تنبي اود آووو كئمي
 ديتر: توكسون. ۱۶ چونكي رب بوتون بشري اودلا،
 “باخين، من امئن-آمانليغي بئر چاي قيلنجي ائله موحاكئمه اده جك،
 كئمي، مثلئرئن ثروتنئي داشقين سل كئمي اونا و اونون قيلنجي ائله بيخيلانلارين
 ساري آخيديرام. سايي چوخ اولاجاقدير. ۱۷” باغلارا
 سئز اوندان بسلنه جكسئنئز، قوجاغيندا كئرمك اوچون اوئرئني تقدس
 آپاريلاجا قسينيز، ادب تمئر ادنلر،
 دئرلئنده نازلانا جاقسينيز. ۱۳ اوولادينا اورتادا دورانين دالينجا گدهرك،
 تسلي ورن بئر آنا كئمي من سئزه تسلي دونگوز، سئچان و باشقا نجئس
 و ره جيم. حيوانلارين اتئي يئيلئرئن هاميسي
 اورشلئمه تسلي تپاجا قسينيز. ۱۴ او محو اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 ۱۸” چونكي من اونلارين عمل لرئني او اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 ده، فنكئر لرئني ده بئلئرم، او او اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 واخ تئئشئر كي، بوتون مثلئري و او اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 دئل لري بئر يره بيغيم. اونلار گلئب او اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 منئم شؤوكئمي گؤره جكلر. ۱۹ من او اولاجاقلار. ” رب بويورور.
 آرالاريندا بئر علامت قويا جغام.

اونلاردان قاجیب-قورتولانلاري
 من باشقا مثلتره گؤندره جيم:
 ترششسه، پولا، ماهئر اوخ اتانلارين
 وطني لودا، توبله، يونانا، شوهرتمئي
 اشتمهين، شووكتسمي گورمهين
 اوزاق ساحئلره. و اونلار
 منم شووكتسمي مثلتر آراسيندا
 اعلان اده جكلر. ۲۰ اسرائيل
 اوولادلاري تاخيل تقدملرئي
 تمز قابار اچئنده ربئن معبدئنه
 نجه گتئرلر، اونلار دا بوتون
 قارداشلارينيزي مثلتر آراسيندان
 تاخيل تقدمي اولراق اتلار بلئنده،
 عارابالاردا، تخت روانلاردا، دوهلر
 و قاطيرلار بلئنده منم موقدس
 داغيم اورشلئمه گتئر جكلر. ” رب

بويورور، ۲۱“ اونلاردان بعضئسئي
 من كاهئن و لاوئي سچه جيم.”
 ۲۲“ ياراتاجغيم تزه گويلر و تزه ير
 قاباغيمدا نجه دورور،
 سئزن ده نسلئنز و آدينز بله دوراجاق.”
 رب بويورور. ۲۳“ هر تزه آي
 مراسئمئنده،
 هر سبت گونونده بوتون بشر گلئب
 قاباغيمدا سجده اده جك.”
 رب ديئر. ۲۴“ او واخت اونلار ائشئيه
 چيخاچاقلار،
 و منم ضدئمه عاصي اولانلارين ميئلرئي
 گوره جكلر.
 چونكي قوردلاري اولميه جك،
 اونلاري يانديران آلو سوئميه جك.
 و بوتون بشر اونلاردان ائيرنه جك.”

JER

پادشاهليغينين اون اوچونجو ائلئندە
 ارميايا ربّن سۆزو نازتل اولدو. ۳ بو،
 يهودا پادشاهي يوشئيا اوغلو يهوياقتمئ
 دؤوروندن يهودا پادشاهي يوشئيا اوغلو
 صئدقئيانين پادشاهليغينين اون بئرئنجي
 ائلئئن آخيري ناجاق داوام وردى، اله
 كي، بئشئنجي آيدا اورشلئم اهالئسي
 اسرئليه آباريلدي.

۱ بونلار خئلقئيا اوغلو ارميانين
 سۆزلي دئر كي، بئيامئ
 تورپاغيندا كي عئاتوتدا ياشايان كاهئلردن
 بئري ائدي. ۲ يهودا پادشاهي آمون
 اوغلو يوشئيانين دؤورونده، اونون

اِرميانين چاغيريشي ۴ منە ربّين بو سۆزو
 نازئال اولدو: ۵ “من سنە آنانين بطنئنده
 شگل ورمە دن قاباق سني تانيديم،
 دوغولمايشدان قاباق سني تقدّس اتدّم.
 من سني مثلتره پيغمبر تعين اتمدّم.”
 ۶ او واخت من ددّم: “آه، يا پروردئنگار
 رب! باخ، منم دانيشيق قابئليتم
 يوخدور، چونكي حله جاوانام.” ۷ آما
 رب منە ددي: “سن «جاوانام» دمه.
 چونكي سني كئمن يانينا گونده رسم،
 گده جكسن، سنە نه امر اتم، اونو
 دئيه جكسن. ۸ آداملاردان قورخما،
 چونكي سني قورتارماق اوچون من
 سنئله وارانم.” رب بويورور. ۹ او زامان
 رب الئني اوزاتدي و آغزئما توخونوب
 منە ددي: “باخ، سۆزلرئمي سنئن آغزئنا
 قويموشام. ۱۰ باخ، بو گون سني مثلتر و
 اولكهلر اوستونه تعين اتمدّم كي،
 اونلاري كؤكوندن ييخب داغيداسان،
 قيريب محو اده سن، تئكب اكه سن.”
 ۱۱ ربّين سۆزو منە نازئال اولوب ددي:
 “اي اِرميا، نه گؤرورسن؟” من ددّم:
 “بادام آغاجينين بئر بوداغيني گؤرورم.”
 ۱۲ او واخت رب منە ددي: “دوز
 گؤروبسن. چونكي من سۆزومو يرئنه

۴ ارب بويوروز: "ای اسرائیل،
اگر گری قایداسان،
منه طرف قایداسان،
اثيرنج بوتلرني گوزومون قاباغيندان
گوتوره سن،
بئر داها يولدان آمازسان؛ ۲ حقیقت،
عدالت و صالحلئکله
«وار اولان ربّه آند اولسون!» ديتب آند
اچرسن،
او زامان مثلتر رب واسطه سئله برکت
آلارار،
واونونلا نغردلر. ۳ چونکي رب يهودا
آداملارينا و اورشلئمه بله ديت:
"اؤزونوز اوچون تزه اکئن يري
شوخوملاين؛
تشانلار آراسيندا اکمه ين. ۴ ای يهودا
آداملاري و اورشلئمه ياشايانلار،
اؤزونوز رب اوچون ختنه ادئن،
اوره يئنئرن ختنه اتئي کسن.
يوخسا پئس عمل لرئئزه گوره،
قضيم اود کمي پوسکوروب
يانديراجاق،
سؤندورن اولماياجاق.

چونکي اونلار يوللارينی آزیيلار،
اؤزلرئئن تاريسي ربي ياددان
چيخاردييلار. ۲۲ گری قایدین، ای
دؤنوک اوولادلار،
من سئرن دؤنوکلويونوزه شفا وره جيم."
اونلار دا دئيه جکلر:
"باخ، بئر سنه طرف گلئرنک،
چونکي تاريميز رب سنسن.
۲۳ دوغرودان دا، تپه لردن،
داغلاردان گلن هاي-کوي
يالاندير.
اصلئنده اسرائيلئن نجاتي، تاريميز
ربده دئر. ۲۴ جاوانليغيميزدان بري
اوتانديريجي بوتلر،
آتالاريميزين زحمتيني، سورولرني و مال-
حيوانلارينی،
اوغوللارينی و قيزلارينی تلف ادئب.
۲۵ قوي بئر نجالتمئز اچئنده ياتاق،
قوي روسواچيلىق بئزي اورتسون،
چونکي جاوانليغيميزدان ائندئيه جک، بئر
و آتالاريميز،
تاريميز ربئن ضدئنه گوناھ اتمئشک،
تاريميز ربئن سؤزونه قولاق آسماميشيق."

یهودایا هوجوم ۵ یهودادا اعلان ادئن،

اورشلئمه جار چکئب دین:

«اؤلکه ده گره نای چالین!»

اوجادان قیشقیریب امر ادئن:

«گلئن، بیغیلیب قالالی شهرله گئرك!»

۶ صیونا گدن یولو گورسه دن بئر

بیراق قالدیرین،

پناه یری آختارین، دایانمایین.

چونکی من شمآلدان بلا و بویوک قیرغین

گتیره جیم. ۷ اصلان یوواسیندان

چیخیب،

مئلئری محو ادن، یولا دوشوب.

اؤز یرئندن چیخیب کی، اؤلکه نئزی

وئران آسن.

شهرلئنئز یرله بئر اولاجاق،

اورادا ساکن اولان بئری قالمایاجاق.

۸ بونا گوره ده چول گینئن،

یاس توتوب آغلاین.

چونکی ربئن آلوانان قضی بئزدن

دؤنمه یئب. ۹ او گون پادشاهین

و باشچیلارین اوره یی دوشه جک.

رب بله بویورور. "کاهنلر مات

قالاجاق، پیغمبرلر دوناجاق."

۱۰ من ددئم: "آه، ای پروردنگار

رب! یقئن کی، سن بو خالقی

و اورشلئمی کامل آلدادیسان.

«سئزن اوچون آمن-آمانلیق

اولاجاق» دئیسن، حال بو کی

قیلینج بوغازیمیزا دئره نئر. ۱۱ او

واخت بو خالقا و اورشلئمه

دئله جک: "صحرادا کی چیلیق

تپه لردن، خالقیم طرف آستی

بئر کولک آستر. بو کولک،

دن سوورمایاجاق، تاخیل

تمئلیه جک. ۱۲ منم امرئله بوندان

دا گوجلو بئر کولک آسه جک و

من ده ائدی اونلارا اؤز حؤکومو

بئلدئره جیم. ۱۳ باخ، دشمن

بولودلار کئمی، اونون دؤیوش

عارابالاری دا قاسیرغا کئمی

اوجالیر، آتاری قارتالاردان آتی

گدئر. وای حالیمیزا! چونکی برباد

اولدوق. ۱۴ ای اورشلئم، اوره یئنی

پئسلئکدن یویوب-تمئلزه کی،

خئلاص اولاسان. پئس فئکئرلرن

گره ناي سَسَنِي، دؤيوش نعره سَنِي
اشئدئبسن. ۲۰ قيرغين اوستونه قيرغين
گلئر،

بوتون اوّلکه خارابا قاليب.

چاديرلاريم قَقَلَتَن، پرده لرئم بئر آندا
داغيلير. ۲۱ نه واختا قدر بايراق
گؤره جيم،

گره ناي سَسِي اِشئده جيم؟ ۲۲ حَقَقَتَن،
خالقيم آخماقدير،
مني تانيمير.

اونلار جاهئل اوؤلادلاردير،

درا کهلري يوخدور،

عاغيللاري پئسلئک اتمه يه چاتير،

ياخشيليق اتمه يئن نه اولدوغونو بئلهئرلر.

۲۳ من، ارميا، ير اوزونه باخديم،

شگلستز و بوشدور.

گؤيلره باخديم،

اَشِيقلاري يوخدور. ۲۴ داغلارا باخديم،

تئره يئر دئلر،

بوتون تپه لر يرلرئدن قوپوردو. ۲۵ باخيپ

گؤردوم كي، بئر آدام قالماييب،

نه واختا قدر ائچئنده قالاچاق؟

۱۵ آرتيق داندان بئر سَس گلئر،

اِفرائيمئن داغليق بؤلگه سئندن

شرارت اِشئدئلئر. ۱۶“ بونو مثلئرله

ائئدي خبر ورئن! اورشلئمه خبر

چاتديرين كي، اوزاق بئر اوّلکه دن

گلن قوشون اونو موحاصئرله

آلاجاق، يهودا شهرلرئئن قاباغيندا

نعره چکه چک. ۱۷ اونلار زَمِي

گودوچولري كئمي هر طرفدن

شهره طرف گلئرلر، چونكي او،

منئم ضدئمه عوصيان ادئب.” رب

بويورور. ۱۸“ اؤز ائشئرئن، اؤز

عمل لرئندئر كي، بونلاري سنئن

باشينا گئئرئر. سنئن جزان نه

آجي دير، لاپ اوره يئنه چاتيب.

۱۹ آي جانيم، آي جانيم!

عذابدان قيوريليرام.

اوره يئم ائچئمه چير پينير،

ساكتت قالا بئلهئرئم.

چونكي، اي جانيم،

قيرمیزی پالتار گيئسن ده،
 قيزیل بزکَر تاخسان دا،
 گۆزلرئنه سورمه سورتسن ده،
 عبث يره اؤزونو بزه يئرسن.
 اويناشلارين سنه خور باخيرلار،
 جانيني آماق ائسته يئرلر. ۳۱ بئر سس
 اشئدئم؛ دوغوش آغريسې چکن بئر
 آروادين سسئنه بنزر.
 ائلكئني دوغوران آروادين چكديئي
 عذابى!
 بو، اللرنى اوزاتميش،
 نفسى كسلئش صحيون قيزينين
 سسي دئر.
 باغيريز: "واي حالما!
 چونكى قائل لرئن قاباغيندا جانيم طاقتدن
 دوشور."

اورشلئمن گوناھى ۱

“اورشلئمن كوچه لرئني گزئن،

اطرافا باخيپ فئكئره شئن،

اونون ميدانلاريني آختارين.

اگر بئر نفر دوز ائش گورن،

حقتقت آختاران آدام تاپاسينيز،

گۆيده كي قوشلارين هاميسي اوچوب
 گدئدئر. ۲۶ باخيپ گوردوم كي،
 بهرلي تورپاق صحرايا چورئئلب،
 ربئن قاباغيندا بوتون شهرلي،
 اونون آلولانان قضيي ائله داغيليب
 ۲۷ بلى، رب بله ديئر:
 “بوتون اولكه وئران اولاجاق،
 آنجاق قويماياغام كي، كامل بئر
 شگله ده محو اولسون. ۲۸ بونا گوره ير
 ياس توتاجاق،
 يوخاريدا گؤيلر قارالاجاق،
 چونكي بونو من دمئشم،
 بونا من قصد اتمئشم،
 فئكئرمي دئشدرميه جيم،
 سؤزومدن دوئميه جيم ده. ۲۹ بوتون
 شهرلرن اھالئسي
 اتلي لارين و اوخ اتانلارين گورولتوسوندن
 قاچير.
 اونلار سيخ مشه لره گئئر، قايلارا
 ديرماشير.
 بوتون شهرلر ترك ادئلئش،
 اونلاردا كئمسه ياشامير. ۳۰ بس سن،
 اى وئران شهر، نه اده جكسن؟

من شهري باغيشلا يارام. ۲ اونلار «وار
اولان تارييا آند اولسون» دسه لده،
يقئن يالاندان آند ائچئرلر. ۳ يارب،
گوزلرئن حقتته طرف مگر
دؤغمه يئب؟

سن اونلاري ووردون،
لا کئن آغري حئس اتمه دئلر.

سن اونلاري قيردين،
آما عبيرت آلماديلار.

اوزلرئني داشدان برک ادئلر؛

دؤئمک استمه يئبلر. ۴ او واخت من
ددئم: «بونلار آنجاق يوخسولدورلار،

آحماقديلار،

چونكي ربئن يولونو،

اوزلرئئن تاريسينين حؤکلرئني بئلمئرلر.
۵ من بؤيوکلرئن يانينا گدئب

اونلارلا دانيشارام،

چونكي ربئن يولونو،

اوزلرئئن تاريسينين حؤکلرئني بئلمئرلر.»

آنجاق اونلارين هاميسي دا بئرلئکده يوغو
سينديريب

ايلري قيريبيلار. ۶ بونا گؤره ده مشه دن

بئر آصلان چيخيپ

اونلاري اولدوره جک،

صحرادان قورد گلئب اونلاري
پارچالاياجاق،

شهر کتاريندا پلنگ کئمن قوراجاق،

شهردن چيخان هر آدام پارچالاناجاق.

چونكي اونلارين عوصيانلاري
چوخدور،

دؤنوکلري سايبسيزدير. ۷ «سني نجه
باغيشلايا بئله رم؟

اوولادلارين مني ترک ادئب،

تاري اولمايان بوتلرئن آدي ائله آند ائچئب.
من اونلاري دويدوردوغوم زامان،

اونلار زئنا اتدئرلر،

فاحئشه لرئن اولرئنه بيغيشديلار. ۸ اونلار

بئسنمئش، شهوتلي آتار کئئمئدرلر.
هر بئري قوشوسونون اروادينا کئشنه يئر.»

۹ رب بويوروز: «من بونلارا گؤره

اونلاري جزالانديرمايم؟

بله بئر مئلتدن قئصاصيمي آلماييم؟

۱۰ اونلارين اوزوم آعاجلارينين
سيرالاريندا گزئب داغيدين،

آما بوسوتون محو اتمه يئن.

مينه بوداقلارينني قوپارديب آتين،

چونکي اونلار ربّين ديئل لر. ” ۱۱ رب
بويورور:

“اسرائيل ويهودا نسلې منه كامل خيانت
ادب. ۱۲ اونلار رب حاقيندا يالان
دانيشيب ديئبلر:

«او هچ نه اتمز، باشيميزا بلا گلر.

نه قيلينج گوره جيئک، نه قيتليق.»
۱۳ پيغمبرلر بوش بوغاز ديرلار.

تارينين سوزو اونلاردا ديئل،
قوي اونلارين باشينا بو ائش گلستن.»

۱۴ بونا گوره ده قوشونلار تاريسي
رب بله ديئر:

“بله سوزلر ددئکلري اوچون،

باخ، سوزلرئمي سننن آغز يندا اودا،

بو خالقي دا اودونا چوره جيم،

اود اونلاري يانديريب قورتاراجاق”
۱۵ رب بويورور: “باخ، اي اسرائيل

خالقي،

اوزاقدان اوستونوزه بئر مئلت گئتره جيم؛

دئلئني بئلمه ديئن، ددئکلرئني آنلاما ديغين

گوجلو و قدئم بئر مئلت. ۱۶ اونلارين

اوخدانلاري آچيق قئر كئئمئدر،

هاميسي ائگئد دؤيوشچودور. ۱۷ اونلار
سنن محصول و چوره يئي يئيه جكلر.

اوغوللار و قيزلار يني يئيه جكلر،

سورولر و ناخيرلار يني يئيه جكلر،

مينه لر و انجئر آغاجلار يني يئيه جكلر.

اعتماد اتدئئن قالاي شهرلري قيلينجلا

داغيدا جاقلار. ” ۱۸ رب بويورور:

“حتّا او گونلر ده سئزي كامل

قيريب يوخ اتميه جيم. ۱۹ بئر واخت

اونلار سوروشا جاقلار: «نه اوچون

تاريميز رب بوتون بونلاري باشيميزا

گئتردي؟» او واخت اونلارا بله ده:

«نجه مني ترك ادب اوژ اوّلكه نئزده

ياد آلاهلارا خئدمت اتدئئر، لجه

ده ياد اللير لره سئزن اولمايان

اوّلكه ده خئدمت اده جكسئئر.»

۲۰ بونو يعقوب نسلئنه اعلان ات،

يهودايا اعلان ادب ده: ۲۱ «بو سوزه

قولاق آسين،

اي عاغيلسيوز و درّا كه سئر خالق،

اي گوزلري اولاركن گورمهين!

قولاقلاري اولاركن اشئتمهين! ۲۲ مندن

مگر قورخمورسونوز؟» رب بويورور.

“منم حوزورومدا نتره مئرسنئز؟
 چونكي من ابدى فرمانلا دهنز اوچون
 قومو سرحد قوموشام،
 بونا گوره ده اوندان كچه بلمز.
 شپه لري جوشسا دا، قالب گلّه بلمز.
 نعره چكسه ده، كچه بلمز. ۲۳ اما بو
 خالقين عئنادلي و عوصيانكار اورهي
 وار.
 اونلار آزييلار، اوز يوللاري ائله گدئبلر.
 ۲۴ داها اوز اوركړئنده دمئزل:
 «گلئن، ائندي تاريميز ربدن قورخاق،
 او كي، پاييز و ياز ياغيشلارينى بئزه
 واختيندا ورئ،
 موعين بچئن هفتهلرئني بئزم اوچون
 قورويور.» ۲۵ تقصئرلرئئز بونلاري
 سئزدن آيب،
 گوناھلارينيز سئزي بو نعمتن محروم
 ادئب. ۲۶ چونكي منم خالقيمين
 اچئنده پئس آداملار وار:
 قوش اووچولاري كئمي كئنده
 دورورلار،

تله قوروب آدام توتورلار. ۲۷ قوشلارلا
 دولو قفس كئمي، اونلارين اولري
 حئيله ائله دولودور.
 بونون سايه سئنده اوجالييلار، وارلانييلار.
 ۲۸ كوكدورلر، يوغندورلار،
 پئس ائشلرله حدلرئني آشييلار،
 محكمه ائشلرئني، يتئلرئني ائشلرئني
 عدالتله حل اتمئرلر كي، كامياب
 اولسونلار.
 يوخسوللارين حاقيندان دئفاع اتمئرلر”
 ۲۹ رب بويوروز:
 “من بونلارا گوره اونلاري
 جزالانديرمايم؟
 بله بئر مئلتن قئصاصي مالميم؟ ۳۰ بو
 اولكه ده حيرتلي و دهشتلي بئر ائش
 باش ورئب: ۳۱ پيغمبرلر يالاندان
 نبئلك ادئرلر،
 كاهنلر اوز ائقتئدارلارينا داياناراق حؤكم
 سورورلر.
 خالقيم دا بونو بيه نئر!
 اما آخيردا نه اده جكسئئز؟”

اورشلئمن موحاصره سي ۱

ای بنیامن اوولادلاري،

اورشلئمن اچئندن قاجیب

قورتارين.

تقوعه ده گره ناي چالين،

بيت هگر مده بئر انشاره قويون،

چونكي شئالدان فلاكت،

و بؤيوك بئر قيرغين ظاهر اولور. ۲ من

گوزل و ظريف قيزي،

صحيون قيزيني كسب آتاجام.

۳ چوبانلار اوژ سورولري ائله اونون

يانينا گله جكلر،

اونون اطرافيندا هر طرفدن چادير

قوراجاقلار.

هر كس اوژ يرئنده سوروسونو

اوتاراجاق. ۴ صحيون قيزينين ضئدئنه

دؤيوش اوچون حاضر لاشين!

قالخين، گلئن، گون اورتا چاغي هوجوم

ادك!

واي حاليما، چونكي گون توتقونلاشير،

آخشام كؤلگه لري اوزانير. ۵ قالخين،

گلئن، گجه واختي هوجوم ادك!

اونون سارايلارينى داغيداق! ۶ چونكي

قوشونلار ربى بله ديئر:

“آغاج كسئن،

اورشلئمن قاباغيندا سنگر قورون.

بو شهر جزالانمالي دير،

چونكي ظولمه دولوب-داشير. ۷ بئر

بولاقدان سو نجه آخير،

بو شهر دن ده پئسلك اله فيشقيرير.

اچئنده قدارليق و سويغونچولوق سسي

اشئدئئر.

گوزومون قاباغيندا دائم درد و يارا وار.

۸ اى اورشلئم، عبرت آل،

يوخسا جانيم سندن آيريلار،

سني خارابايا، اهلئسئز تورپاغا

چوئرهم. ۹ قوشونلار ربى بله

ديئر:

“تنگدن آخير اوزوملر ييغيلان كئمي،

اسرائلئن قالان اهلئسي ده ييغيليب

قورتاراجاق.

اوزوم ييغان كئمي گئنه مينه بوداقلارينا

الئني اوزات. ۱۰ كئمئله دانئشيم،

كئمه انخطار ورم كي، قولاق آسسین؟

باخ، قولاقلاري باغلي دير، ائشه بئله لر.

باخ، ربّئن سۆزوندن عار ادئرلر،
اوندان خوشلاري گلهئر. ۱۱ اما من ربّئن
قضبي ائله دولوشام،
اؤزومون قاباغيني توتماقدان يورولوشام.
“قضبئني كوچه ده اولان اوشاقلارين،
يىغيلان جاوانلارين اوستونه توك.
بلي، آر ده، آرواد دا،
قوجا دا، ياشا دولوش آدام دا بئرلئكه
اسئر اولاجاق. ۱۲ اولري، زمئلري،
و آروادلاري دا باشقالارينا
ورئله جك.
چونكي ائمي اولكه ده ياشايانلارين
ضدئنه اوزادا جغام.”
رب بويورور. ۱۳ “اونا گوره كي بؤيوكدن
كئچئيه قدر،
هر كس حارام قازانچ دالينجا قاچير.
پيغمبردن كاهننه قدر هر كس حئيله
قورور. ۱۴ خالقيمين ياراسيني سؤزده
ياخشىلاشديريلار،
«صوح، صوح» ديئرلر،
آما صوح يوخدور. ۱۵ ائدئكلري ائيرنج
ائشله اوچون مگر اوتانيرديلار؟
يوخ، اصلا اوتانميرديلار،

اوتانيب قيزارماق دا بئلهئردئر.
بونا گوره ده ييخيلانلار آراسيندا اونلار
دا اولاجاقلار.
من اونلاري جزالانديرديغيم واخت يره
سئرله جكلر.”
رب بويورور. ۱۶ رب بله ديئر:
“يوللار قيراغيندا دا يانيب باخين،
ازدن اولان طرئقلري سوروشون.
ياخشي يولون هارادا اولدوغونو اؤيره نئش،
او يوللا گدئن.
او واخت جانينيز دئجئلك تاپار.
لاكئن اونلار ددئرلر: «او يوللا
گتميه جيئك.» ۱۷ من سئرئن
اوستونوزه كئشكچئرلر قويوب ددئم:
«گره ناي سسئنه قولاق آسين!»
آما اونلار ددئرلر: «قولاق آسمايا جاق.»
۱۸ بونا گوره ده، اي مئتلر، قولاق
آسين،
اي جاماعات، باشلارينا نه گله جيئني
بئئن. ۱۹ اشئت، اي ير اوزو،
باخ، من بو خالقين باشينا فلاكت
گئئرئم.
بو اونلارين نئيتلرئئن نئجه سي اولاجاق.

قباغيندا دوزوله جكلر كي، سنه هوجوم
اتسئئر،

ای صحیون قیزی! ”۲۴ اونلارین خبرئنی
اشئمتئشک،
ألرئمتئز یانیمیزا دوشوب.

دوغان آرواد کئمی اونو آغری و
سانجی توتوب. ۲۵ چؤلہ چیخما،
یولا دوشمه،

چونکی دوشمنده قیلینج وار،
هر طرفده دهشت وار. ۲۶ ای منئم
خالقیمین قیزی، چول گیئن،
کولده یووارلان.

یگانه اوغلونایاس توتان کئمی
یاس توت و آجی-آجی آغلا.
چونکی محو ادن، قفلئن باشیمیزین اوستونو
آلاجاق. ۲۷ ای یرمیا، من سنی
قویموشام کی،

خالقیمی یوخلایب ائمتاحان ادهسن،
اونلارا نظر قویوب عمل لرئنی ائمتاحان
ادهسن. ۲۸ هامیسی عئنادکار
عوصیانچی دیر،
ئمالیق اوچون گرئرلر.
بورونج و دمئر کئمی برکدئرلر،

چونکی منئم سؤزلرئمه قولاق آسماییلار،
قانونومو دارد ادئبلر. ۲۰ شبادان گئئرئلن
کوندور،

اوزاق اولکه دن گلمئش عطئرلی قامیش
نه یئمہ لازیمدیر؟

یاندیرما قوربانلارینیز منه مقبول دیئل،
قوربانلارینیز منه خوش دیئل. ”۲۱ بونا
گؤره ده رب بله دیئر:

“باخ، من بو خالقین قباغینا مانعلر
قویاجام.

آتالار و اوغوللار بئرلئکده اونلارا
ائلئشئب بیخیلاجاقلار.

قونشو دوستو ائله بئرلئکده هلاک
اولاجاق. ”۲۲ رب بله دیئر:

“باخ، شمائل اولکه سئندن بئر خالق گئئر،
دونیانین اوزاق یرلرئدن بؤیوک بئر مئلت
قالخاجاق. ۲۳ اوخ-کامان و نئزه ائله

سئلا حلامئش،

قدار و رحمسئز دئرلر.

آتالارین اوستونده گلرکن،

سئلری دهنز کئمی گورلاییر.

دؤیوشه حاضر دؤیوشچولر کئمی،

هامیسی فاسئد اولوب. ۲۹ کۆرۆک چونکی پئسلر آیریلهیرلار. ۳۰ اونلارا
 شئدته اوفورور،
 قورغوشون اود انچئنده آرئئر.
 دمئرچی عبث یره آرئدئر،
 «آتلهیش گوموش» دئییه جکلر،
 چونکی رب اونلاری آتیب.»

معبدده بو تپرستلئک^۱ ربدن ارمیایا بو
 سؤز نازل اولدو: ^۲ «رَبَّنْ معبدئئن
 دروازاسیندا دور و اورادا بو سؤزو اعلان
 ادئب ده: «ای بوتون یهودا، ربّه عبّادت
 اتمک اوچون بو دروازالاردان گئئرلر،
 ربئن سؤزونه قولاق آسین! ^۳ ائسرائیلئن
 تاریسی اولان قوشونلار ربّی بله دیئر:
 یوللارینیزی و عمل لرئئیزی ائصلاح ادئن
 و من سئزی بو یرده یاشاماغا قویارام.
^۴ «بورادا ربئن معبدی وار، ربئن معبدی
 وار، ربئن معبدی وار» دیئب آلدادیجی
 سؤزلره بل باغلامایین. ^۵ اگر یوللارینیزی
 و عمل لرئئیزی دوغرودان ائصلاح
 اده سنئنز، اگر قونشونوزلا، دوغرودان
 عدالتله رفتار اده سنئنز، ^۶ اگر قرئبه،
 یتئمّه، و دول آروادا ظولم اتمیه سنئنز، بو
 یرده گوناھسیز قان تۆکمه سنئنز، باشقا
 آلاھلارین طرفداري اولماییب اؤزونوزه
 ضرر وورمایاسینیز، ^۷ او زامان بورادا،
 ابدئئک آتالارینیزا وردئیم تورپاقدا،
 سئزی یاشاماغا قویارام. ^۸ باخ، سئز
 فایداسیز اولان آلدان سؤزلره بل
 باغلا بیر سینیز. ^۹ مگر اولار کی،

اوغورلوق اده سنئنز، آدام اؤلدوره سنئنز،
 زئنا اده سنئنز، یالاندان آند ائچه سنئنز،

بَلْ بَتْلَیْجِه بَخْشِدْ بَانْدِ اَسْمِنِ، تَنْتَ اِدْفِنِ

کسه جيم، چونکي اولکه وئران
اولاجاق.

ا رب بويوروز: "او واخت يهودا
پادشاهلارينين و باشچيلارينين،
کاهنلرئئن، پيغمبرلرن و اورشلئمه
ياشايانلارين سوموکلرئئي قبتلرئئن
چيخارديب آتاجاقلار. ۲ اونلارين
سوموکلري سؤدئکلري، قولوق
اتدئکلري، طرفداري اولدوقلاري،
آختارديقلاري، و سجده اتدئکلري
گونئن، آين و بوتون گؤي
جئسم لرئئن قاباغينا تۆكوله جک.
اونلار بئر يره ييغيليب باسديريلهماياجاق،
تورباغين اوستونده پئن کئمي اولاجاق.
۳ بو پئس طائفادان صاخ قالانلارين
هاميسي، آتديغيم هر يرده حياتي يوخ،
اولومو سچه جک." قوشونلارين ربّي بله
بويوروز.

خالقن دؤنوکلويو ۴ اونلارا

دئيه جکسن: رب بله ديئر:

"مگر بيخيلانلار قانمازلار؟"

گؤره كي، يهودا اوؤلادلاري
گؤزومده پئس اولان انشلر
گؤروبلر. "رب بويوروز. "مئم
آديلا چاغيريلان معبده ائيرنج
بوتلرئئي قويوب اوراني نجئسه يئبلر.
۳۱ اونلار بن هئئوم دره سئنده كي
توفت پرستئشگاهلارينني تئكئبلر
كي، اوغوللار و قيزلارينني اوددا
يانديرسينلار. من بله بئر شيه نه
امر اتدئم، نه ده آغليما گئئردئم." ۳۲
رب بويوروز: "بونا گؤره ده،
باخين، اله گونلر گله جک كي،
اورايا توفت و يا بن هئئوم دره سي
يوخ، قيرغين دره سي ديئله جک.
توفته ير قالميانا قدر اوؤلوري
باسدیراجاقلار. ۳۳ بو خالقن
جسدلري گؤيده كي قوشلارا،
يرده كي حيوانلارا يمک اولاجاق،
اونلاري قورخودوب قاچيردان دا
اولماياجاقدير. ۳۴ يهودا شه لرئنده،
اورشلئم کوچه لرئنده سؤئنج و
شادليق سئئني، بي-گلئن سئئني

يولدان آزان مگر گری قايتماز؟ ۵ بس نه
 اوچون بو خالق يولدان آزیب؟
 نه اوچون اورشلئم دائم دؤنوکلوک ادئر؟
 اونلار یالانی برک توتوبلار،
 دؤنمک آسته مئرلر. ۶ من قولاق آسیب
 اشتهئمشم:
 دوز دانیشماییلار،
 «نه اتمدئم؟» دیئب هچ کس اؤز
 پئسلئیشندن تئوبه اتمئر.
 هر بئری دؤیوشه آتیلان آت کئمی،
 اؤز یولونا طرف دؤنوب. ۷ حتا گوئیده
 اوچان لیلک ده اؤز واختینی بئلئر،
 قومرو، قارانقوش، و دورنا دا
 اوچوب گله جکلری واختی ساخلايير،
 آما منئم خالقیم ربئن حؤکلرئنی بئلمئر.
 ۸ نجه دئییه بئلسن کي، «بئز
 حؤکمتلی یئک،
 ربئن قانونو بئزده دئر؟»
 باخ، کاتبئرئن حئیله گرقلمی،
 اونو بئر یالانا چوئرئب. ۹ حؤکمتلی لر
 روسوای اولورلار،
 چاشیب تورا دوشورلر؛
 باخ، اونلار ربئن سؤزونو ردّ ادئبلر.

بس اونلارین حؤکمتی نه ده دئر؟ ۱۰ بونا
 گؤره ده آروادلارینی باشقا
 آداملارا،
 زملئرئنی ده باشقا صاحئبلره وره جیم،
 اونا گؤره کي بؤیوکدن کئچئییه قدر،
 هر کس حارام قازانچ دالینجا قاچیر.
 پیغمبردن کاهئنه قدر، هر کس حئیله
 قورور. ۱۱ خالقیمین قیزینین یاراسینی
 سؤزده یاخشیشلاشدیرلار.
 «صوّلح، صوّلح» دیئرلر،
 لاکن صوّلح یوخدور. ۱۲ ائدئکلری
 ائیرنج ائشلر اوچون مگر اوتانیردیلار؟
 یوخ، هچ اوتانمیردیلار،
 اوتانیب-قیزارماق دا بئلمئر دئرلر.
 بونا گؤره ده ییخیلانلار آراسیندا اونلار
 دا اولاجاقلار.
 جزالاندیریلدیقلاری واخت، یره
 سرئله جکلر.
 رب دیئر. ۱۳ «اونلاری قطعن
 قیراجاغام.»
 رب بله بویورور.
 «تئگ اوزوم گئئرمیه جک،
 انجئر آغاجی بار ورمیه جک،

شهری و اورادا یاشایانلاری
 ییشب-قورتاریلار. ۱۷ باخین، من
 اوستونوزه ائلانلار،
 اووسونلا رام اولمایان افعئلر
 گۆنده ره جیم،
 اونلار سئزی سانجاققلار. ” رب بله
 بویورور.

ارمیانین خالقین طالعی اوچون
 ناراحاتلیغی ۱۸ قوصم منی اوزونده بوغور،
 اورهیم سئنده طاقتسئردئر. ۱۹ باخین،
 قولاق آسین!
 اوزاق اولکه دن خالقیمین قیزینین
 فریادینی ایشدئرم:
 «مگر رب صحیوندا یوخدور؟
 اونون پادشاهی مگر اورادا دیئل؟
 اونلار نه اوچون اویمما بوتلری ائله،
 یاد بوتلری ائله منی قضبلندئرئیلر؟
 ۲۰ «بئچئن آخیرا چاتدی، یای
 قورتاردی،
 بئر خئلاص اولما دیق.» ۲۱ خالقیمین
 قیزینین یاراسیندان من ده
 یارالاندیم،

یارباق سولاجاق.
 من اونلار نه وردئم،
 هامیسی آلرئندن آیناجاق. ” ۱۴ «نه
 اوچون بئرئمزده اوتورموشوق؟
 ییغیلین، قوی گدئب قالالی شهرله
 گئرک،
 قوی اورادا هلاک اولاق،
 چونکی تاریمیز رب بئزی هلاک اولماغا
 تسلیم ادئب،
 بئزه زهرلی سواچئردئب،
 اونا گوره کی، ربئن ضئدئنه گوناہ
 اتمئشک. ۱۵ صولح گۆزله یئردئک،
 آما هچ خیر گلہ دی.
 شفا واختینی گۆزله دئک،
 آما باخ، دهشت گلدی. ۱۶ داندان
 اونلارین آتلا رینین فینخیرتسی
 ایشدئلئر،
 آتلا رینین کئشمنه سسئندن بوتون اولکه
 سئره یئر.
 اونلار گلئرلر،
 تورپاغی و اورادا اولان هر شی،

قارداشینا دا اِعْتِماد اتمه سئن.
 چونکي هر قارداش آیرسینا حئيله
 ائشله دئر،
 هر قونشو تَمَمَلیق ادئر. ۵ هر کس اؤز
 قونشوسونو آلدادیر،
 دوغرو دمئر.

دئل لرئني یالان دانیشماغا اؤیره دئبلر،
 یورولانا قدر گوناہ ائشله دئرلر.
 ۶ ای اِرمیا، حئيله نئن اورتاسیندا
 یاشاییرسان،
 حئيله دن اؤتری منی تانیاق ائسته مئرلر.
 رب بله بویورور. ۷ بونا گؤره ده
 قوشونلار ربی بله دیر:
 “باخ، من اونلاری آرئدئب
 خالصلشدئرہ جیم،

ائمتاحاندان کچئرده جیم.
 چونکي خالقیمین قیزی اوچون داها نه
 اده بئله رم؟ ۸ دئل لری اؤلدوروجو
 اوخدور،
 مکرله دانیشیرلار.

بئری آغزی ائله قونشوسونا باریشدان
 دانیشیر،

یاس تومتوشام، دهشت منی بویوروب.
 ۲۲ مگر گئعاددا ملحم یوخدور؟
 مگر اورادا حکم یوخدور؟
 اگروار،
 بس خالقیمین قیزی نه اوچون شفا
 ورئله دی؟

۹ ا کاش کی، باشیم بولاق
 اولایدی،
 گوزلرئم یاش چشمه سننه دؤنیدی کی،
 خالقیمین قیزینین اؤلدورولتری اوچون
 گجه- گوندوز آغلایم. ۲ کاش کی،
 کئمه منه صحرادا
 سیاحلارین سیغیناجاغینی وریدی کی،
 من خالقیمی ترک ادئب
 اونلاردان اوزاقلایدیم.

چونکي اونلارین هامیسی زئنا کاردیرلار،
 خائن بیغیندیرلار. ۳ دئل لرئني یالان
 اوچون کامان کئمی دارتیرلار،
 اؤلکه ده حقیقت اوچون یوخ، یالان
 اوچون گوجله نئبلر،

چونکي پئسلئی پئسلئک دالینجا ادئرلر،
 و منی تانیملار. ”رب بویورور. ۴“ هر
 کس قونشوسوندا چکئنسن،

لا کئن اوره يئنده اونا تله قورور. ” ۹ رب
 بويورور:

“بونلارا گوره اونلاري جزالانديرمايم؟
 بله بئر مثلتن قئصاصيمي آلماييم؟”
 ۱۰ داغلار اوچون آغلايب ياس
 توتاجاغام،

چؤلون اوتلاقلاري اوچون مرثيه
 اوخوياجاغام.

چونكي هاميسي يانيب،

داها كئمه اورادان چكئم،

ناخيرين بويورمه سي اشدئلهئم؛

گويون قوشلاري و وحشي حيوانلار
 دا قاچيب گدئب. ۱۱” اورشلئمي

داش قالقلارين،

چاقال يوواسينا دؤندهره جيم؛

يهودا شهرلئني ساكئسسز بئر خاراباليغا

چؤره جيم. ” ۱۲ حكئم بئر آدام مگر

وار، بونو آنلاسين؟ كم وار كي،

رئتن دئلي اونونلا دانئشيب، اله كي،

اودا اونو اعلان اتئن؟ نئيه بواؤلكه

محو اولوب، صحرا كئمي يانيب و

هچ كس اورادان چكئم؟ ۱۳ رب

ددى: “اونا گوره بله اولدو كي،

اونلار اوچون قويدوغوم قانونومورء

اتدئلر، سؤزومه قولاق آسمايب اونا

موطابئق عمل اتمه دئلر، ۱۴ لاكئن

اوركئشئن عئنادكارليغينا گوره رفتار

ادئب آتالارينين اؤيرتدئي كئمي

بعل بوتلئشئن داليجا گتدئلر. ۱۵ بونا

گوره ده آسرائئلئن تاريسي اولان

قوشونلار ربني بله دئئر: «باخ، من

بو خالقا يووشان يدئرده جيم، اونلارا

زهرلي سو ائچئرده جيم. ۱۶ اونلاري

اله مثلئرن آراسينا سبه ليه جيم كي،

اونلاري نه اؤزلري تانيمئشديلار، نه

ده آتالاري. اونلاري محو ادنه جك

آرخالارينجا قيلينج گؤندره جيم.»

۱۷ قوشونلار ربني بله دئئر:

“ائدي دوشونون،

مرثيه چي آروادلاري چاغيرين گلئئلر،

شئون ادن آروادلاري چاغيرين گلئئلر!

۱۸ قوي اونلار تلسئب او قدر بئزم

اوچون مرثيه اوخوسونلار كي،

گؤزلرئمئزدن ياش آخسين،

کټر پټکلر مټر دن سو سوزولسون. ” آما اونلاري بيغيب آپاران اولمايا جاق، ”
 ۱۹ چونکي صحيوندان شتون سسي
 اشدئلئر:
 “بئر نجه تالان اولوندوق،
 يامان روسواي ادئلئششک.
 چونکي اولکه ني ترک اتمئششک،
 چونکي مسکلر مټرزي داغيديلار. ” ۲۰ ای
 آروادلار، ربئن سؤزونو اشدئن،
 قويون قولاقلارينيز اونون آغزيندان
 چيخان سؤزو اشدئن.
 قيزلارينيزا شتون اتمه يي اؤيره دئن،
 هر کس قولشوسونا مرئيه اوخوماغي
 اؤيرتسن. ۲۱ چونکي اولوم
 پنجره لرئمز دهير ماشيب،
 سارايلاريميزا گئرب کي،
 کوچه ده اوشاقلاري،
 ميدانلاردا جاوانلاري قيريب کسسن.
 ۲۲ دانيش: ” رب بله ديئر:
 «اتنسان جسدلري زمئده پيئن کئمي،
 بچئنچئنن دالينجا قالان تايا کئمي يره
 ييخلاجاق.

” رب بله ديئر: ” قوي حڪمتلي
 آدام حڪمتي ائله نخر اتمه سن،
 ائگئد اؤز گوجو ائله نخر اتمه سن،
 وارلي دا اؤز ثروتي ائله نخر
 اتمه سن. ۲۴ آنجاق نخر ادن بونونلا
 نخر اتسن كي، مني درک ادئر و
 تاني پير. بئئر كي، من يير اوزونده
 محبتله، عدالت و صالحئلكه عمل
 ادن ريم. چونکي بونلاردان
 خوشلانيرام. ” رب بله بويورور.
 ۲۵ رب بويورور: ” باخين، او گونلر
 گلئر كي، من بوتون آنجاق جئسمن
 ختنه اولانلاري جزالاندير جغام،
 ۲۶ مئصئري، يهوداني، ادمو،
 عمون اوولادلاريني، موآبي، چؤلده
 ياشايب گئكل لرئي قيرخانلارين
 هاميسي ني جزالاندير جغام، چونکي
 بوتون بو مئتلر ختنه سئز دئرلر،
 بوتون اسرايئل نسلئنن ده اوره يي
 ختنه سئز دئر. ”

چونکي هچ بئر ضرر يتره بئلهئرلر،
فايدالاري دا هچ يوخدور. ” ۶ سنن کئمي

تاري يوخدور، يارب؛
سن بؤيوکسن، عظمتده آدين بؤيوکدور.
۷ اي مثلترن پادشاهي، سنه کم
حورمت اتمز؟

سنه حورمت ياراشير،
چونکي مثلترن بوتون حڪمتلي لري
آراسيندا،
بوتون مملکترنده سنن کئمسي يوخدور.
۸ اونلارين هاميسي عاغليسيز و
آخماقديلار،

فايداسيز بوتلردن نه اؤيره نئله بئلر کي؟
آغاجدان دوزه لئشدرلر! ۹ ترششدن
دؤيولوش گوموش،
اوفازدان قيزيل گئترئلر.
اوستانين و زرگرش آلي ائله دوزه لدئلن
بوته؛

لاجورد و ارغوان پالتار گيئندرئلر.
هاميسي باجاريقلي آداملارين آلي
انشدر. ۱۰ اما رب حقيقي
تاري دير.

وار اولان تاري دير، ابدی پادشاه اودور.

تاريا عبادت و بوتله پرستش

(ارميا ۵۱: ۱۵-۱۹) ۱ ربّئن
سئره ددئبي سؤزو اشدن، اي
اسرايئل نسلي! ۲ رب بله ديتر:

”آيري مثلترن يولونو
اؤيرمه يئن،

گوئي علامترئندن دهشته گله يئن،
بونلاردان باشقا مثلتر دهشت
ادئرلر. ۳ چونکي خالقلارين
رسم-روسوملاري بوش شي دئر.

مشه دن کسئلهئش اودوندور،
اوستا ائتنن کسکئسي ائله اونا شگل
ورئر. ۴ اونو قيزيل و گوموشله
بزه يئرلر،

چکوجلا، ميخلا برکئدرلر کي،
يره هل نئمه سنن. ۵ بوتلري خئيار
بوستانيندا کي مترسک کئمي دئرلر،
دانيشا بئلهئرلر.

اونلاري داشيماق لازيمدير،
چونکي برئيه بئلهئرلر.
اونلاردان قورخماين،

قضبئندن پر تترهیر، جزا واختلاري گلن زامان، اونلار دا
 حئدتئنن قاباغيندا مثلتلر دورا بلهزم. محو اولاجاقلار. ۱۶ لاکئن يعقوبا
 ۱۱ اونلارا بله دئيه جکسن: "يري و نصب اولان اونلارا بنزه مزه؛
 گويو ياراتمايان آلاهلار ير اوزوندن چونكي هر شي يارادان اودور.
 و گويون آلتيندان يوخ اولاجاقلار." ائسرائيل اونون اثر قبتله سي دئر،
 ۱۲ ربدئر كي، قودرتي ائله ير اوزونو اونون آدي قوشونلار ربي دئر. ۱۷ ای
 ياراتدي، موحصئره آينان شهرده ياشيان، اشيلارين يردن باغلاما يايغ. ۱۸ چونكي
 حئكمي ائله دونياني قوردو، رب بله ديئر:
 درا كه سي ائله گويلري يايدي. ۱۳ او "باخ، من بو دغه اولكه نئن ساكتلرني
 گورلا ياندا، گويلرده كي سولار ساپاندلا آتا جامام.
 يرئن اوجقارلاريندان بولودلاري اونلاري سيخيشديرا جامام كي،
 اوجالدير، دوشمن آئنه كچسئنلر." اونلارين دو عاسي ۱۹ يارامدان
 اوتري، واي حالما!
 يا رام صاغالماز. هر زرگر دوزلتدئي بوتدن اوتانير،
 آنجاق من ددئم: چونكي اونون توكديو بوت پوچدور،
 "قطعن، مرض، منم مرضم، اونلاردا نفس يوخدور. ۱۵ اونلار بوش
 اونا دؤزمه لييم." ۲۰ چاديريمين ييخيليب، شي دئرلر،
 بوتون ائپلرئم قوپوب. مسخره دئرلر.
 اوشاقلاريم مني ترك ادب و آرتيق يوخدورلار.

چاديريمي تزه دن قوران، پرده لرئمي تزه دن
 آسان قالماييب. ۲۱ چونكي خالقين
 چوبانلاري آغيليسيز اولوبلار،
 ربدن مصلحت آلماييبلار.
 بونا گوره ده اوغور قازانماييبلار،
 بوتون سورولري ده داغيليب. ۲۲ بئز خبر
 سسي گلئر، قولاق آسين!
 شمئال اولكه سئندن بويوك گورولتو گلئر
 كي،
 يهودا شهر لرئني خاراباليغا،
 چاقال يوواسينا چوئرسئن. ۲۳ يارب،
 بئلئرم كي، ائنسانين عؤمرو اوؤز ائئنده
 ديئل.

قدملرئنه طرئق ورمك ده اونون ائشي
 ديئل. ۲۴ مني ائصلاح ات، يارب،
 آنجاق قضبئئله يوخ، عدالتله.
 يوخسا مني هچه چيخاردارسان.
 ۲۵ قضبئئي سني تاتيمايان مئئلئرئ،
 آديني چاغيرمايان طايفالارين اوستونه
 توك.
 چونكي اونلار يعقوب نسلئني اودوبلار،
 اونو يئيب- قورتاريبلار،
 يوردونو وئران قويوبلار.

تارينين عهدئە خيانت^۱ ربدن ارميايا بو
 سۆز نازل اولدو: ^۲ «بو عهدئ سۆزلرئە
 قولاق آس، يهودا آداملارينا و
 اورشلئمدە ياشايانلارا ديئب^۳ بئلدئ
 كي، اسرايئلئ تاريسي رب بله ديئر:
 «لعنت اولسون او آداما كي، بو عهدئ
 سۆزلرئە قولاق آسمير. ^۴ بو عهد
 باره سئنده من آتالارينيزي مئصئر
 تورپاغيندان، دمئر آرئدن كوره نئ
 ائچئندن چيخارتديغيم واخت امر ادئب
 ددئم: «منئم سۆزومه قولاق آسين، سئزه
 امر اتدئيم هر شي ائئن. او واخت سئز
 منئم خالقيم، من ده سئزئ تارينيز
 اولارام. ^۵ بله اده سئئز، من ده
 آتالارينيزا آند ائچئب وعده وردئيم شيه
 عمل ادهرم، بو گون سئزئ اولان
 تورپاغي سود و بال آخان تورپاغي سئزه
 ورهرم.»» او واخت جاواب ورتب
 ددئم: «آمن، يارب.» ^۶ رب منه ددي:
 «بو سۆزلرئ هامييسي يهودا شئرلرئده
 و اورشلئم كوچه لرئده جار چكئب ده:
 «بو عهدئ سۆزلرئە قولاق آسين،
 اونلارا عمل ائئن. ^۷ يلى، من آتالارينيزا
 اونلاري مئصئر تورپاغيندان چيخارتديغيم
 گوندن ائندئيه قدر جئدي ائخطار

مگر اوستونوزدن بلا چڭگر،

إله كي، سن سوئنه سن؟ ۱۶ رب سنن
آديني

«ياخشي مئويه سي اولان، گوزل
گورونوشلو ياشيل زيتون آغاجي»
قويدو.

ائدي آما بؤيوک طوفانين گورولتوسو
ائله آغاجي اولاييب،

اونون بوداقلاري قيريليب. ۱۷ سني اکن
قوشونلار ربّي قرار ورتب كي، باشينا
فلاکت گتيرسن. چونكي اسرائيل
و يهودا نسلي پئسلئک ادئبلر و
بعل بوتلرئنه بوخور يانديرماقلا مني
قضبلندئرئبلر.»

إرميانين جانينا سوئي-قصد ۱۸ او واخت
رب اونلارين اتدئکلرئني منه بلئدردي.
او بونو منه آشکار اتدي، من ده خبردار
اولدوم. ۱۹ آما من کسئلهيه آپاريلان
موطئع قوزو کئمي ائدم؛ بلهئردئم كي،

اونلار منئم جانيم اوچون قصد
حاضيرلاييب ديئرلر: “گلئن، آغاجي و

مئويه سئني محو ادک، اونو دئرئلر
ديئاريندان يوخ ادک كي، آدي بئر
داها خاطيرلانماسين.” ۲۰ آنجاق، ای
قوشونلار ربّي، اورکلري و فنکئرلري
ائتاحانا چکن، عدالتي حاکئم، منه
ائمکان ور كي، اونلاردان آلاجاغين

قئصاصيني گوروم! چونكي من اوز
ائشمي سنه تاپشيرميشام. ۲۱ بونا گوره

ده رب سني اولدورمک ائستهين و
“رئبن آدي ائله نبئلئک ائمه، يوخسا
بئرئم ائتمزده اولرسن” دئين عناتوت

خالقي باره ده بله ديئر: ۲۲ “بلي،

قوشونلار ربّي ديئر: «باخ، من اونلاري

عنقرئب جزالانديراجام! جاوانلاري

قيلينجلا هلاک اولاجاقلار، اوغوللاري

وقيزلاري آجليقدان اوله جکلر. ۲۳ صاغ

قالان اولماياجاق، چونكي من عناتوت

خالقينين باشينا فلاکت گتئرهم، بو

تارينين جاوايي ۵ "اي ايرميا، اگر سن
پنيادالارلا قاچاندا يورولدون،

آتارلا نجه قاچا بئلسن؟

اگر امن-امانليق اولان تورپاقدا
يخيلاسان،

اوردون چاينين ككارينداكي سيخ
مشه ده نه اده جكسن؟ ۶ حتا اوز

قارداشلارين-اتا اوئن ده

سنة خيانت ادبئر،

اونلار دا سنن دالينجا اوجادان
باغيريبلار.

سنة ياخشى سؤزلر دسه لر ده، اونلارا
ائناغا. ۷ اؤئي ترك اتمئشم،

اؤرئمي آدن ورمئشم،

جانيمين سوگكئسئني دشمن آئنه تسلئم
اتمئشم. ۸ اؤرئم منئم اوچون مشه ده كي

آصلان كئمي اولوب.

اوستومه نعره چكئب؛

بونا گؤره ده اوندان نئفرت اتمئشم.
۹ اؤرئم منئم اوچون مگر آلابزك

ييريچي قوش كئمي دؤر؟

لا كئن گئنه ده عدالت باره ده سنئنه
دانيشماق آسته يئرئم.

نه اوچون پئس آداملار عمل لرئنده
اوغور قازانيرلار،

بوتون خائلر دئنج ياشايرلار؟ ۲ اونلاري
سن اكبئسن، كؤك ده ساليبلار،

بؤيويورلر، بار دا وردئلر.

سن اونلارين دئل لرئنه ياخينسان،

آما اوركلرئدن اوزاقسان. ۳ آما مني،
يارب، سن تاني ييرسان،

مني گؤرورسن؛

اوره بئئن سنة اولان دوشونجه لرئني
اؤمتاحان ادئرسن.

اونلاري قوربانليق قويون كئمي آير،

هلاك گونو اوچون حاضيرلا. ۴ نه
واختا قدر اؤلكه ياس توتاجاق،

بوتون چؤل اوتلاري قوروياجاق؟

اورادا ياشايانلارين پئسلئي اوزوندن
حيوانلار و قوشلار محو اولوبلار.

چونكي ائنسانلار ديئبلر: "تاري
عاقبئشمئزي گؤرميه جك."

محصول لارينيزدان اوتانين!" ۱۴ رب بله ديئر: "بوتون پئس قونشولار يما گلئجه، اونلارا كي، خالقيم ائسرائيله اثرث اولاراق وردئيم مولكه توخونورلار، من اونلاري تورپاقلاريندان چيخارديب آتاجاغام، اونلارين آراسيندان يهودا نسلئني ده چيخارديب آتاجاغام. ۱۵ اما اونلاري چيخارديب آديقدان سوزرا، گئنه اونلارا رحم اده جيم. هر گسي اوز اثرئنه، اوز مولكونه قايتاراجاغام. ۱۶ اگر اونلار خالقيمين يوللاريني حقتقن اوئيرنسهلر، خالقيم بعل آدي ائله آند انچه يي اوئيرتدئكلري كئمي، «وار اولان ربه آند اولسون» ديئب منم آديملا آند انچه لره، او زامان خالقيمين آراسيندا برقرار اولاجاقلار. ۱۷ اما اگر قولاق آسماسالار، او زامان بله بئر مئلي كوكوندن بوسبوتون چيخارديب، يوخ اده جيم" رب بله بويورور.

مگر هر طرفدن ييرتيجي قوشلار اونون اوستونه توكولورلر؟
گدن، بوتون وحشي حيوانلاري ييغين، يئيب-قورتارماق اوچون اونون اوستونه گئترئن. ۱۰ بئر چوخ چوبان اوزوم باغيمي وئران ادئب، زئممي تاپدالاييب آئبلر، سوئلي زئممي بوش چوله چوئرئبلر. ۱۱ اونو خارابا قويوبلار، خاراباليق انچئنده حوزورومدا ماتم توتوب.
بوتون اولكه وئران قاليب، لاكئن هچ كسن وجئنه ديئل. ۱۲ چؤده كي بوتون چيلپاق تپه لره محو ادنلر گلئب، چونكي اولكه نئن بئر اوجوندان او بئري اوجونا قدر ربن قيلينجي قيريب-توكور. هچ كئم اوچون امن-آمانليق قالمير. ۱۳ اونلار بوغدا اكبئر، لاكئن تئكان بئبلر. زحمت چكبئر، اما خيئر گوومه يئبلر. ربن آلولانان قضبئندن اوئري،

کمان قورشاقلا موقایئسه ۱ رب منه بله
 ددي: “گت، اوژونه بئر کمان قورشاق
 ساتين آل و بلئنه باغلا، آما قويما او سويا
 ديسئن.” ۲ من ربئن دديي کئمي
 قورشاق آلايم و اونو بلئم باغلايم.
 ۳ منه گئنه ربئن سوژو نازل اولدو:
 ۴ “بلئنده کي آلايغين قورشاعي گوٲور و
 قانع، پراتا طرف گت. اونو اورادا
 قاينان اويوغوندا گئزلت.” ۵ من ربئن
 امر اتديي کئمي پراتا گتدم و اونو
 اورادا گئزلتدم. ۶ اوزون مودت سورا
 رب منه ددي: “قانع، پراتا طرف گت
 و او قورشاعي کي، سنه گئزلتمه سئني
 امر اتم، اورادان گوٲور.” ۷ من پراتا
 طرف گتدم و قورشاعي گئزلتدييم
 يردن قازيب گوٲوردوم. گوٲردوم کي،
 قورشاق چورويوب و داها هچ نهيه
 يارامير. ۸ او زامان منه ربئن بو سوژو
 نازل اولدو: ۹ “رب بله ديئر: «يهودانين
 تکبورونو و اورشلئمن بئوک تکبورونو
 بلجه چوروده جيم. ۱۰ سوژلرئمه قولاق
 آسمايان، اورکلرئئن عئنادکارليغي دالينجا
 قاجان، باشقا آلاهلارا قوللوق و
 پرستئش ادن بو پئس خالق هچ بئر شيه
 يارامايان همئن قورشاق کئمي

ظولت داغلاریندا آیاقلارینیز سنن گۆزل قویونلارین هارادادیر؟
بودر مه یئب،
تارینیز ربّی عزّتلندئرئن.
سنر آشیق گۆزله یئر سننیز،
آما رب اونو اولوم کؤلگه سننه
چوئره جک،
درئن ظولته دؤندر جک. ۱۷ لاکئن
اگر اونا قولاق آسمایا سینیز،
سنن کئبرئئنز اوچون گئزلجه
آغلا یا جاغام،
گۆزلرم آجی-آجی آغلا یا جاق، سل
کئمی یاش تۆکه جک.
چونکی ربّن سوروسو اسئر آپاریلا جاق.
۱۸ پادشاهها و آنا ملکه سننه ده:
“آشاغی یرده اوتورون،
چونکی شرف تاجینیز باشینیزدان
دوشه جک.” ۱۹ نِگب شهرلئن
دروزالاری باغلانا جاق،
اونو آچان اولمایا جاق.
بوتون یهودا اسئر ادئلده جک،
هامی اسئر آپاریلا جاق. ۲۰ باشینیزی
قالدیریب شمئالدان گئلری گورون.
سنه ورتلن سورو،
۲۱ رب موتفتق کئمی
حاضیرلا دیغین آداملاری
سنه حاکم قویاندا نه دئییه جکسن؟
دوغان آروادین چکدئی سانجی کئمی
مگر سنی ده آغری توتمایا جاق؟ ۲۲ اگر
اوره یئنده دئییه سن:
“بوتون بونلار نه اوچون باشما گلئب؟”
بئل کی، گوناھینین چوخلوغوندان
آتکلرئن آچیلدی، تجاوز اولوندون.
۲۳ مگر کوشلو اوز درئسئی،
پلنگ اوز خال لارینی دئشدره بئلر؟
پئسلئک اتمیه آلیشمیش سنر ده
یاخشیلیق اده بئلز سننیز. ۲۴ “سنی
چؤل کوله یی ائله سوورولان سامان
چوئبو کئمی سپه لیه جیم. ۲۵ سنه
دوشن پوشک، منم سنه آیردیغیم
پای بودور.”
رب بله اعلان ادئر.
“چونکی منی یاددان چیخاردیسان،
یالان اولانا بل باغلا بیسان. ۲۶ من
اوزوم سنن اتکلرئی اوزونه
قالدیرا جاغام کی،

عایبین گورونسون. ۲۷ چولده کی تپه لر
 اوستونده گوردویون ائیرنج اشلری،
 زئنا کارلیغینی، شهوتله کئشمنه یئنی،
 حیاسیز عفتسزلیئینی گورموشم.
 وای حالینا، ای اورشلئم!
 نه واختا قدر نجس قالا جاقسان؟”

قیلینج، آجلیق، و با ۱

۱۴ بو، قوراللیق حاقیندا
 ارمیایا نازل اولان ربّئن

سؤزودور: ۲ “یهودا یاس توتور،

شهرلری قلی گورونور؛

آداملار اولکه اوچون ماتم ادئرلر،

اورشلئمدن شئون سسی قانخیر.

۳ اعیانلار نوکرلئینی سو دالینجا

گؤنده رئرلر،

اونلار قویو یانینا گلئرلر، لاکئن سو

تاپمیرلار،

بوش قابالارلا گری دؤنورلر؛

اوتانیب نجات چکه رک باشلارینی

اؤرتورلر. ۴ اولکه ده یاغیش اولمادیغی

اوچون تورپاق چاتلاقدیر.

اکئنچئلر اوتانیرلار، باشلارینی اؤرتورلر.
 ۵ حتّا چؤلده کی مارال دا بالا
 دوغوب اونو ترک ادئر،
 چونکی اوت یوخدور. ۶ وحشی ایشکلر
 چیلیق تپه لرده دوروب،
 چاقال کئمی تز- تز نفس آلیرلار.

اوتلاق اولمادیغیندان اونلارین گؤزلری

کورلاشیر. ۷ یارب، گرچی

تقصیرلئمئز بئزم ضئدئمئزه شهادت

ورئر،

آما سن اؤز آدیندان اؤتری بئر شیلرات.

چونکی ادئئمئز دؤنوکوک بؤیوکدور،

سنه گوناہ اتمئشئک. ۸ ای ائسرائئلئن

اومئدی،

مشقت زامانلاریندا خئلاصکاری

اولان!

نه اوچون سن بو تورپاقدا بئر قرئب

کئمی سن،

گجه لک اوچون بئر گجه قالان بئر

موسافئر کئمی سن؟ ۹ نه اوچون

چاشمیش آدام کئمی اولوبسان؟

قورتارماغا گوجو چاتمایان ائگئد کئمی

اولوبسان؟

سن آرامیزداسان، یارب.

بئز سنئن آدینی داشی بیریق؛

بئزی ترک اتمه! ۱۰ رب بو خالق

باره ده بله دیتز: «اونلار گرتب

دولانماغی او قدر سوئرلر کی،

ایاق ساخلا میرلار. بونا گوره ده

رب اونلاری قبول اتمز. ائندی

اونلارین تقصیرکارلیغینی یادا

سالاجاق و گوناھلاری اوچون

اونلارا جزا وره جک.» ۱۱ سوزا

رب منه ددی: «سن بو خالقین

اوغور قازانماسی اوچون دوعا

اتمه. ۱۲ اوروج توتسالار دا، من

اونلارین فریادینی اشتمیه جیم.

یاندیرما قوربانی و تاخیل تقدیمی

گتئرسه لر ده، اونلاری قبول

اتمیه جیم. عوضنه اونلاری قیلینج،

آجلیق و وبا ائله قیریپ تۆکه جیم.»

۱۳ آما من ددئم: «آه، پروردئنگار

رب، پیغمبرلر اونلارا دیتلر کی،

«سنز قیلینج گۆرمیه جک سننن،

آجلیق چکمییه جک سننن. دوغرو دان

دا من بو یرده سنزه داواملی

باریش وره جیم.» ۱۴ او واخت

رب منه ددی: «پیغمبرلر مننم

آدیلا یالاندان نبئلئک ادئرلر.

اونلاری من گؤندرمه مننم،

اونلاری من تعینن اتمه مننم،

اونلارلا دانیشمامیشام. سنزه یالان

رؤیالار، سحرلر، بوش شیلر، و

اؤز فنکئرلرئئن اویدورمالارینی

نبئلئک ادئرلر. ۱۵ بونا گوره

ده رب، او پیغمبرلر باره ده بله

دیتز: «اونلاری گؤندرمه دئیئم

حالدا، مننم آدیلا نبئلئک ادن

بو نبئلر دیتلر: «بو تورپاقدا قیلینج

و آجلیق اولمایاجاق.» بو پیغمبرلر

اؤز لری قیلینج و آجلیقدان هلاک

اولاجاقلار. ۱۶ نبئلئک ادئکلری

خالق دا قیلینج و آجلیق اوزوندن

اورشلئم کوچه لرئنه آتیلاجاقلار.

اونلارین اؤزلرئنی، آروادلارینی،

اوغوللارینی و قیزلارینی باسدیران

اولمایاجاق. لایئق اولان پئسلئیی

اونلارین اؤز باشلارینا گتئره جیم.»

۱۷ اونلارا بو سؤزوده:

«قوي گۆزلرئم گجه- گوندوز، دايانمادان
ياش توكسون.

چونكي باكثره قيزيم- منئم خالقيم،
آغير بئريارا آلب، شئد تلي بئر ضربه ييئب.
۱۸ | اگر صحرايا چيخام،

قيلينجلا اولدورولنلري گوره جيم،
اگر شهره گئرم، آجليقدان اوزولنلري
گوره جيم.

چونكي هم پيغمبر هم ده كاهن،
تانيما ديقلاري اولكويه گدئب.» ۱۹ مگر

سن يهوداني كامئل رد ادئسن؟

مگر صحيوندان آجيغين گلئر؟

ئيه بئزي اله ووروسان كي،

صاغاتماق مومكون اولماسين؟

صولح گۆزله دئك، اما خيئر گله دي.

شفا واختيني گۆزله دئك،

لاكتن آنجاق دهشت گلئر. ۲۰ يارب،
پئسلئئئمئري، اتالار يميزين

تقصئر كارليغيني بئلئرئك،
دوغرودان دا سنه گوناھ اتمئشئك.
۲۱ | اوز آدينين خاطرئري اوچون بئزه

خور بانحما؛

عئزتلي تختئني حورمتدن سالما.

بئزئمله اولان عهدئني يادا سال، اونو

پوزما. ۲۲ مگر مئئلئرئن ياراماز بوتلري

آراسيندا

ياغيش ياغديرا بئلن بئري وار؟

مگر گؤيلر اوزلري ياغيش ياغديريرلار؟

يوخ، بونو ادن سنسن، يارب تار يميز.

بونا گوره ده اومئدئئمئر سنده دئر.

چونكي بوتون بو شيلري ادن سنسن.

حاليٰني سوروشماق اوچون،
 كئم يولوندان دؤنوب سنن يانينا
 گله جك؟ ۶ رب بويورور: «سن
 مني رد ادئسن،
 دائم گري چكئرسن.»

من ده آئمي اوزا ديب سني محو اتمئشم.
 قاباغيمي آماقدان آرتيق يورولدوم.
 ۷ اونلاري اؤلكه نئن شهر
 دروازالاريندا
 سوور موشام،
 كوركله

خالقيمي اوولاد سيز قويموشام، اونلاري
 محو اتمئشم.

چونكي يوللاريندان دؤنمه يئبلر. ۸ دول
 آروادلارين ساييني دهنز قوموندان
 دا چوخ اتمئشم.

گون اورتا چاغي جاوانلارينين آنالارينا
 محو ادهني گتئرئشم؛

قَقَلْتَن اونلاري قورخو و دهشته
 سالميشام. ۹ يدي اوشاق دوغان
 آرواد ضعفله يئب جان ورتب.

اونون گونشي، گون اورتا چاغي باتيب،
 اوتانيب، آچاليب.

يهودا خالقينين محو ۱ رب منه ددي:

«موسا ائله سموئيل حوزورومدا
 دورسايديلار دا، گئنه اورهيم بو خالقا
 طرف دؤنمزدي. اونلاري قاباغيمدان
 رد ات كي، گتسئنلر. ۲ سنه «هارا

گدگ؟» ددئكلري زامان، اونلارا ده:
 رب بله ديتر: «اؤلوم اوچون آريلانلار،

اؤلومه؛ قيلنج اوچون آريلانلار،
 قيلنجا؛ آجلىق اوچون آريلانلار،

آجليغا؛ اسئرئلك اوچون آريلانلار
 اسئرئيه گتسئنلر.» ۳ رب بويورور:

«اونلارين باشينا دؤرد جور بلا
 گتئرهميم: اؤلدورمك اوچون قيلنجي،

پارچالاماق اوچون ائتلري، يئيب
 هلاك اتمك اوچون گؤيدهكي

قوشلاري و يردهكي حيوانلاري. ۴ يهودا
 پادشاهي خنزقئيا اوغلو منسه نئن

اورشئلمده اتدئي ائشره گؤره،
 اونلاري ير اوزونون بوتون اؤلكه لرئئن

قاباغيندا دهشتلي حالا سالاجام.»
 ۵ اي اورشئلم، بس سنه كئم آجيباجاق؟

سنن اوچون كئم ياس

توتاجاق؟

۱۵

سنن گوناھلاریندان اوتري اده جيم.
۱۴ تانماديغين اولکده سني

دوشمنلرئنه قول اده جيم.

چونكي قضيئم اود توتوب سئرن
ضئدئئنه آلو چكئر. ۱۵ سن
بئئرسن، يارب!

مني يادا سال و قيدئمه قال.

تعقئبئمه دوشنلردن منئم قئصاصي آل.
صبرلي اولدوغونا گوره مني هلاک اتمه؛
سنن اوچون نه قدر روسوايلىق

چكئئئيمي بئر دوشون. ۱۶ سؤزلرن

گلدئكده، اونلاري يدئم؛

سؤزلرن منه شادلىق گئئردى، اورئيمئن
كفي اولدو.

چونكي سنن آديني داشي بيرام،

اي قوشونلار تاريبي رب! ۱۷ كف
چكئرن مجئئئئنده اوتورماديم،

اونلارلا سئئئب جوشماديم؛

الئن اوستومده اولدوغونا گوره تك-تنها
اوتوردوم.

چونكي مني قضبله دولدورموشدون.
۱۸ نه اوچون آغريم گئئئمز، يارام

چاره سئردئر،

اونلاردان صاغ قالانلاري دوشمنلرئئن
قباغيندا

قيلنجا تسلئم اده جيم.»

رب بله بويورور.

ارمئيا قئبئني ربئن حوزورونا

تؤكور ۱۰ واي منئم حالئما!

اي آنام، سن مني بوتون اولكده ائله
ديئشمه و داعوا اتمك اوچون
دوغوبسان!

نه بئرئدن بورج آليشام،

نه ده بئرئنه منفعته بورج ورمئشم.

لاكئن هامي مني لعنتله يئر. ۱۱ رب ددي:
“قطع سني خيئر آماج اوچون خئلاص

اده جيم؛

بلا و گدر واختي دوشمنلرئني سنه
يالوارماغا مجبور اده جيم. ۱۲ دمئري،

شمئالدان گلن دمئري، يا دا بورونجو

ائئسان مگر قيرا بئئر؟ ۱۳ سننئ ثروئئي و
خزئنه لرئني

قارت مالي كئمي آيريلارينا موفته
وره جيم.

بونو سنن اولكده نئن هر طرفئنده

شفاسینا اومئد یو خودور؟

مگر منم اوچون سویو قوروموش،

یل باغلا یا بئلمز بئر وادی اولاجاقسان؟

۱۹ بونا گوهره رب بله دیئر:

“اگر سن تۆوبه اده سن،

سني گئنه قبول ادب خئدمتمه تعین

اده رم.

اگر جَفَنگِئِيَّات دانیشماق عوضنه،

دیرلی سؤزلر دانیشاسان،

اوزامان منم دئتمله دانیشارسان.

قوي اونلار سنه طرف دؤنسونلر،

آما سن اونلارا طرف دؤنمیه جکسن.

۲۰ سني بو خالق اوچون، مؤحکم

بورونج بئر دووار اده جیم.

سنن ضئدئنه دؤیوشه جکلر،

آنجا ق قائب گله بئلمیه جکلر.

چونکی من سنئنه اولاجاغام کی،

سني قورتاریب آزاد ادم.

رب بله بویورور. ۲۱“ سني پئس

آداملارین آئندن آزاد اده جیم،

ظولمکارلارین پنجه سئندن گری

آلاجاغام.”

ارميانين حياتي تارينين جزاسيندان بئر
 تصوئر^۱ منه ربئن بو سؤزو نازئل اولدو:
^۲ «اؤزونه آرواد آلماء، بو يرده اوغولارين
 و قيزلارين اولماسين. ^۳ چونكي بو يرده
 دوغولان اوغوللار و قيزلار اوچون،
 اونلاري دوغان آنالار و اونلاري عمله
 گتئرئن آتالار اوچون رب بله ديئر:
^۴ «اونلار اولوجول ناخوشلوقلاردان
 اوله جكلر. اونلار اوچون ياس
 توتولمايلاق، باسديريلمايلاق،
 تورباغين اوستونده پيئن كئمي
 اولمايلاق. قيلينج و آجلىقلا قيريليب
 توكوله جكلر. جسدلري ده گؤيده كي
 قوشلارا و يرده كي حيوانلارا يم
 اولمايلاق.» ^۵ چونكي رب بله ديئر:
 «ياس اوئنه گئرمه، آغلاماق اوچون
 گتمه، باش صاغليغي دا ورمه، چونكي
 بو خالقين آراسيندان صلحومو، محبتئمي
 و مرحمتئمي گؤتورموشم.» رب بله
 بويورور. ^۶ «بو اولكه ده بؤيوكلر ده،
 كئچئكلر ده اوله جكلر، قبيره
 قويولمايلاق، آداملار اونلار اوچون
 ياس توتمايلاق، اونلار اوچون هچ
 كس اؤزونو يارالاييب ساچلارينى
 قيرنمايلاق. ^۷ هچ كس اولولردن اؤتري

مئتلر دونيانين اوجقارلاريندان سنئن
يانينا گلئب دئييه جکلر:

پرستئشگاهارلارلا بئرلئکده،
اؤلکه نئن هر طرفئنده ائشله ن

“آتالاريميز ساختا و پوچ بوتلره،

گوناهلاردان اؤتری

هچ بئر فايدا گورمه دئکلري شيلره وارث
اولدولار. ۲۰ آدام دا اؤزونه مگر

قارته تسلئم اده جيم. ۴ سنه وردئيم اثرئي
اؤز عملئنه آلدن وره جکسن.

آلاه دوزه لدر؟

تانياديغين اؤلکه ده سني دوشمنلرئنه قول

آخي اونلار تاري ديئل. ۲۱ بونا گوره ده

اده جيم.

اونلارا گؤرسده جيم،

چونكي قضبئمي آليشديردينيز،

بو دفة اونلارا قووت و قودرتئي

و او، ابده كئمي يانا جاق.” ۵ رب بله

تانيتدیرا جغام.

ديئر:

او واخت بئله جکلر كي، آديم ربدئر.

“لغت اولسون او آداما كي،

ائسانا بل باغلايير،

يهودانين گوناهي و جزاسي ۱ يهودانين
گوناهي دمئر قلمله يازيلدي، اوركلرئئن

بشرئن گوجونه آرخالانير،
اوره يي ربدن دؤنور. ۶ او، چؤلده كي

لؤوحه لري و قوربانگاهلارينين

كؤل كئمي اولاجاق،

بو يينوزلاري اوستونه آلماس اوجلو آتله
حك ادئلدي. ۲ اونلارين اوؤولادلاري

خيئر گلنده اونو گؤرميه جك.

بول يارپاقلي آغاجلارين يانيندا،

صحرادا اولان قوراق يرلرده

اونلارين اوجا تپه لرده

هچ كس ياشامايان شورانليقدا ساكئن

اولاجاق. ۷ آما خوش او آدامين

اولان قوربانگاهلارينين

حالينا كي، ربّه بل باغلايير،

اشرّا بوتلرئني خاطيرلاييرلار. ۳ اي

ربي اؤزونه آرخا سايير. ۸ او، سولار

چؤلده كي داغيم،

ككاريندا اگلمئش آغاج كئمي

سنئن ثروتئني، بوتون خزئنه لرئني،

اولاجاق.

اُولجهدن اوجالديلبيش عئزت تختي دئر.
۱۳ يارب، اسرايلائن اومئدي،

سني ترك ادنلرئ هاميسي اوتانا جاقلار.
سندن اوز دؤنده رنلرئ آدي توز-تورپاغا
يازيلا جاق،

چونكي ربي-آخار سولارين بولاغيني
ترك ادئبلر. ۱۴ يارب، منه شفا ور،
من صاغالارام.

مني خئلاص ات، من خئلاص
اولارام.

چونكي حمد اتدئيم سنسن. ۱۵ باخ،
اونلار منه دايمانمادان ديئرلر:

“ربئن سؤزو هاني؟ قوي يرئنه يتئشئن!”
۱۶ منه گلئئجه، من سنئن
خئدمتئنه چوبان اولماقدان بويون
قاچيرتامايشام.

بئلئرسن كي، بلا گونونون گلئه سنئي
اُستمه مئشم.

آغزيمدان چيخان هر سؤزو بئلئرسن،
او، سنئن گؤزونون قاباغيندا دير. ۱۷ منئم
اوچون دهشته چورئله،

إله آعاج كي، چاي قيراغيندا كؤك
سالار،

اُستي گلنده قورنخماز،
يارپاغني همئشه ياشيل قالار،
قوراقليق اولان ائل نئگارانيق چكمز،

ميوه ورمكدن ده قالماز. ۹ اورك هر
شيدن ده حئيله گردئر،
صاغالماز ناخوشلوغو وار.

اونو كم باشا دوشه بئلر؟ ۱۰ “من رب،
اوره يي ائمتاحان ادئر،

ائسانين فكئرئي ائمتاحانا چكئرم كي،
هر كسه يول لارينا،

اتدئكلرئئن نئجه سنئه گؤره عوض
ورئم. ۱۱ حاقسيزليقلا وار-دؤولت
پيغان آدام،

او ككلك كئمي دئر كي،
اؤزونون يومورتلاماديغي يومورتالارين
اوستونه اوتورور؛

عؤمرونون اورتاسيندا وار-دؤولتي اونو
ترك اده جك،

آخيردا او آدام آخماق چيخاجاق.
۱۲ موقدس مكائيميزدا كي ير،

پئس گونده سيغينا جاغيم سنسن. قوي اونلار دهشته دوشسونلر،
 ۱۸ قوي مني تعقئب ادنلر من آما قورنجايم.
 اوتانسينلار، پئس گونو اونلارين باشينا گتئر،
 لاكئن قويما من نجات آلتينا دوشوم. اونلاري ائكي قات هلاكله آز.

سَبَّتْ گونونه عمل ادئلهه سي ۱۹ رب منه
بله ددي: "گت، يهودا پادشاهلارينين
گئرب-چيخديقلاري خالق
دروازاسيندا دايان. اورشلئمن باشقا
بوتون دروازالاريندا دا دايان ۲۰ اونلارا
ده: «ای يهودا پادشاهلاري، يهودا و
اورشلئمن بوتون اهلئسي، بو
دروزالاردان گئرلر، ربئن سؤزونه
قولاق آسين. ۲۱ رب بله ديئر: { دتقت
ادئن كي، سبت گونو يوک
داشيمياسينيز، يا دا اونو اورشلئم
دروزالاريندان ائچهري گئرميه سئئز.
۲۲ سبت گونو اولرئئزدن يوک
چيخارتمايين، هچ بر ائش گورمهين.
آتالارينيزا امر اتدئيم کئمي سبت
گونونو موقدس ساخلاين. } ۲۳ آنجاق
اونلار اشدئمه دئلر، قولاق آسماديلار.
بويونلاريني عئنادکارليقدان برک اتدئلر
اله كي، تادئدن عئبرت آلماديلار.»
۲۴ رب بويورور: «اگر سئز دتقتله مندن
ائطاعت اده سئئز، و سبت گونو بو
شهرئن دروازالاريندان يوک
داشيمياسينيز، سبت گونونده هچ بر
ائشله مشغول اولمايب بو گونو موقدس
ساخلاياسينيز، ۲۵ او زامان داوودون

كٺم بله سؤزلر اشئدئب؟

باكٺره قيز ائسرائيل دهشتلي بئر ائش
ادئب. ۱۴ لوبنانين قاري قايالي داغ
ياماجلاريندان مگر هچ آسكئك
اولار؟

اوزاقدان آخان سويوق سولار مگر
قورويار؟ ۱۵ آما خالقيم مني ياددان
چيخارديب؛

ساختا آلاهلارا بوخور يانديرير.

بو آلاهلار اونلارين گده جيبي يوللاردا،
قدئم يوللاردا بودرمه لرئنه سبب اولدو،
اونلاري هامار اولمايان دوزمه لمئش
يوللاردا گؤدئردئلر. ۱۶ اؤلكه لري
وئران ادئله جك،

ابدي كئنايه هدهفته چورئله جك.

او واخت اورادان كچن هر كس

حيرته گلئب باشيني ترپده جك.
۱۷ اونلاري شرقدن آسن ييل

كئمي،

دوشمن قاباغيندا پرن-پرن سالا جاغام.

اونلارين فلاكت گونونده،

اونلارا اوزومو يوخ، آرخامي

گؤرسده جيم." ۱۸ او زامان

اونلار ددئلر: "گلئن، ارميايا قصد
قوراق. چونكي كاهنن اويرده جك
شرئعت، حكئم آدام وره جك
نصئحت، پيغمبر گئٺره جك سؤز
هچ واخت آسكئك اولماياجاق.
گلئن، اونا دئئلمئزله هوجوم اءك،
سؤزلرئنه قولاق آسماياق." ۱۹ يارب،
منه قولاق آس،

منئمله چكئشنلرئن سؤزونو اشئت.

۲۰ ياخشيليغين عوضئنده پئئسلك

مگر ادئلر؟

حال بو كي، اونلار منئم اوچون قويو
قازيبلار.

ياددان چيخارتما، من قاباغيندا اونا گؤره

دايانديم كي،

اونلار اوچون شفاعت ادئم،

و سن اونلاردان قضبئني دؤنده ره سن.

۲۱ بونا گؤره ده اونلارين

اؤولادلاريني آجليغا ور،

قيلينج آغزينا تسلئم ات.

آروادلاري اوشاقسيز و دول قالسين،

آرلرئني اؤلوم آپارسين.

جاوانلاريني موحارثهده قىلىنج
 اۆلدورسون. ۲۲ سن اونلارين
 اوستونه قفلتن قارتچىلر گۆنده رنده،
 قوي اولرئندن شون اشدئلسن.
 قوردوقلاري بوتون قصدلري سن
 بئئرسن.
 تقصيرلرني باغيشلاما،
 گوناھلاريني قاباغيندان سئمه.
 قوي سنن قاباغيندا يىخىلسينلار،
 قىزىلي ائكن اونلارلا عمل ات.
 آياغيمين آلتيندا گئزئنجه تله لر قوروبلار.
 ۲۳ آما يارب، منى اۆلدورمك
 اوچون

سينميش كوزه ائله موقايئسه ۱ ربئن
 ددئې بودور: "گت، كوزه گردن بئر
 گل كوزه آل. خالقين آغساقاللا ريندان
 و كاهنلردن بئر نچه سئني يانيندا گوٲور،
 ۲ بن هئئوم دره سئنه كي، ساخسي قيريغي
 دروازاسينين گئرشئنده دئر، گت. سنه
 دئيه جيئم سؤزلري اورادا اعلان ادئب
 ده: ۳ «اي يهودا پادشاهلاري، اي
 اورشلئمه ياشايانلار، ربئن سؤزونو
 ائشئئن. ائسرائيئئن تاريبي اولان
 قوشونلار ربئي بله دئئر: {باخ، من بو
 يرئن اوستونه اله بئر بلا گئئره جيم كي،
 هر ائشئنده نئن قولايي جئنگلده يه جك.
 ۴ چونكي اونلار مندن اوز دؤنده رئبلر و
 بوراني ياد بئر اولكه حالينا گئئرئبلر.
 اورادا اله آلاهلارا بوخور يانديرييلار
 كي، نه اؤزلري تاني ييرديلار، نه
 آتالاري، نه ده يهودا پادشاهلاري. و بو
 يري گوناھسيز قانلا دولدوروبلار.
 ۵ بعل پرستئشگاهلاري تئكئبلر كي، اؤز
 اوشاقلاريني اوددا بعل بوتلرئنه يانديرما
 قورباني تقدئم اتسئنلر. من بله بئر شبي نه
 امر اتدئم، نه ددئم، نه ده آغليما
 گئئر دئم.» ۶ رب بويورور: «بونا گوٲره
 ده، باخين، اله گونلر گلئر كي، بويره

منه قالبب گلدئن. اوندان قئصاصیمیزي آلاریق. "۱۱ لاکئن
 بوتون گون منه گولورلر، رب ائگئد بئر دؤیوشچو کئمی
 هر کس منئمله باشینی قال ادئر. ۸ نه منئمله دئر.
 زامان آغزیمی آچیرام، بونا گؤره ده منی تعقئب ادنلر
 فریاد ادئب "قئدارلیق و تالان!" دیئب یخیلاجاقلار،
 قیشقیریرام. قالبب گله بئلمیه جکلر.
 ربئن سؤزو منه بوتون گون حقارت اوغور قازانمایا جاقلا ریندان، چوخلو
 گئئرئب، نجالت آلتینا دوشه جکلر.
 روسوای اولوشام. ۹ آما اگر دئم: روسوایچیلیقلاری هچ واخت یاددان
 "داها اونو یادا سالمایا جغام، چیخاردیلما یا جاق. ۱۲ ای قوشونلار
 اونون آدی ائله دانیشمایا جغام." ربی،
 اونون سؤزو اوره بئتمده اود کئمی دئر، سن صالح آدامی ائمتاحانا چکئرسن،
 سوموکلرئتمده حبس ادئلن بئر اود کئمی! فشکری و اوره بی گؤرورسن.
 دوغرودان دا اونو ائچئتمده قوی گؤزوم سنئن اونلاردان آلا جاغین
 ساخلا ماقدان یورولوشام، قئصاصی گؤرسون!
 آرتیق بونو اده بئلمئر. ۱۰ چوخ پیچیلتیلار چونکی داعوامی سنه تاپشیرمیشام. ۱۳ ربّه
 ایشدئر: اوخویون، ربّه حمد ادئن!
 "هر طرفده دهشت! چونکی مؤحتاج آدامی شرئرلئن آئندن
 اونو آله ورئن، اونو آله ورئن!" او قورتاریر. ۱۴ دوغولدوغوم گونه
 بوتون بل باغلا دیغیم آداملار بودرمه یئی لعنت اولسون!
 گؤزلیهرک دیئرلر: آنامین منی دوغلدوغو گون مبارک
 "بلکه آلدانار، او واخت اونو مغلوب اولماسین! ۱۵ لعنت اولسون او آداما
 اده رئک، کی،

آتاما سوئندئرنجي بو خبري موژده
گنئرب ددي:

“بئر اوغلان او شاغين اولدو!”

واونو چوخ سوئندئردي. ۱۶ قوي او آدام

ربئن يازيغي گله يئب داغيتديغي

شهرلر كئمي اولسون!

سحر اوندا فرياد اشدئلسئن؛

گون اورتا موحارثبه نعره سي. ۱۷ چونكي

بطنده ائكن مني اولدورمه دي.

او واخت انامين قارني قبرئم اولاردي،
بطني دائم بويلو قالاردي. ۱۸ نه اوچون

آنا بطنئندن چيخديم؟

عذاب-اذئيت گورمك اوچون مگر؟

عومرومو روسوايچيلىقلا كچترتمك

اوچون مگر؟

رَبَّنَا صَدَقْتُنَا بِنِ سُوْزُونُو رَدِّ اَتْمَه سِي
 ۱ پادشاه صَدَقْتُنَا مَلَكْتِيَا اوغلو پَشْخورو
 و مَعْسِيَا اوغلو كَاهِن صِفْنِيَا نِي اِرْمِيَانِي
 يَانِيَا گُونْدَه رَه نَدَه، رَبَّنَا سُوْزُو اِرْمِيَا
 نازتل اولدو. اونلار دَمُشْدَتْلَر: ۲ “گل،
 بَنَزْم طرفتمُزْدَن رِبْدَن سُوْرُوْش.
 چُونْكِ بَابِل پادشاهي نَبُوْكَدْنَصْر بَنَزَه
 هُوْجُوْم گَتْرُتْرَه. بَلْكَه رِب كِچْمُشْدَه
 اَتْدِيِي مَوْجُوْزَه لَرَه بَنَزَر بَنَزَه بَر شِي اِدَر
 و نَبُوْكَدْنَصْر بَنَزْدَن اَل چَكْرَه؟” ۳ لَا كَتْن
 اِرْمِيَا اونلارا جاواب وردى: “صَدَقْتُنَا يَا
 دِيْتَن كِي، ۴ اَسْرَايِلْتَن تَارِيْسِي رِب بَلَه
 بُوِيُوْرُوْر: «اَلْتَنَزْدَه اَوْلَان مَوْحَارْتَبَه
 سَتْلَا حَلَارِيْنِي كِي، اُونُوْنَلَا دُوْوَارَلَارِيْن
 اُو طَرْفَتْنَدَه سَتْرِي مَوْحَا صَبْرَه يَه اَلَان بَابِل
 پادشاهي و كَلْدَاتْلَرَه سَاوَا شِيْر سِيْنِيْز،
 گَرِي سَاخْلَا يَا جَاغَام. سَتْلَا حَلَارِيْنِيْزِي بُو
 شَهْرْتَن اُوْرْتَا سِيْنَا بَرِيْرَه يِيْغَا جَاغَام. ۵ مَن
 اُوْزُوْم سَتْرُنْ صُنْدُتْنَزَه اَل قَالْدِيْرَا جَاغَام،
 گُوْجُلُو قُوْلُوْمَلَا، قِيْض، قِيْض و
 بُوْيُوْك حَتْدَتْلَه سَتْرُنْ تَلَه و وُرُوْشَا جَاغَام.
 ۶ بُو شَهْرَدَه يَا شَايَان اَتْنَسَانِي دَا، حِيُوَانِي
 دَا مَحُوْ اَدَه جِيْم. اُونلار شُنْدَتْلِي و بَادَان
 اُوْلَه جَكْلَرَه.» ۷ رِب بُوِيُوْرُوْر: «بُوْنْدَان
 سُوْنَرَا يَهُودَا پادشاهي صَدَقْتُنَا يَا نِي و

«هر سحر عدالتله رفتار ادئن،
مظلومو ظالمئن ائندن قورتارين.
يوخسا پئس عمل لرئئزه گوره
قضبئم اود كئمي چيخيپ يانديراجاق،
اونو سؤندورن اولماياجاق.» ۱۳ رب
بويورور:
«من سنه ضئدم،
اي وادئئن اوستونده كي يايлада اولان
قايدا اوتوران اورشلئم!»
سئز دئرسئز:
«اوستوموزه كئم گله بئلر؟
ياشاديغيميز يرله كئم گئره بئلر؟»
۱۴ رب بويورور:
«من سئزي عمل لرئئزئن بهره سنئه
موطابق جزالانديرجاغام.
مشه لرئئزه بئر اود سالاجاغام كي،
اطرافيندا كي هر شي يانديرپ يوخ
اده جك.»

پادشاه سولاله سنئه ائخطار ۱ رب بله
ددى: «يهودا پادشاهينين سارايننا گت،
اورادا بو سؤزو اعلان ات: ۲ اي
داوودون تختي اوستونده اوتوران يهودا
پادشاهي، اي بو دروازالاردان گئرن
اغيانلارلا خالق، ربئن سؤزونو ائشئدئن.
۳ رب بله دئير: «عدالت و صالحلكه
رفتار ادئن. مظلومو ظالمئن ائندن
قورتارين. قرئبه، يتيمه و دول آروادا
حاقسيزليق اتمهين، قدارليق اتمهين، بو
يرده گوناھسيز قان توكمهين. ۱۴ اگر سئز
بو امره، حقيقتن، عمل اده سئئز، او
زامان داوودون تختئنده اوتوران
پادشاهلار دؤيوش عارابالارينا و آتلا را
مئئتب اغيانلاري و خالقلاري ائله
بئرلكه بو ساراين دروازالاريندان
گئره جكلر. ۵ لاكئن اگر بو امرلردن
ائطاعت اتميه سئئز، اؤز وارليغيما آند
ائچرم كي، بو او وئران قالا جاق.» رب
بويورور. ۶ بلي، يهودا پادشاهينين
سارايي باره ده رب بله دئير:

«گرچی منئم اوچون گئلعاد
كئمي سن،

۲۲

دوغما وطنني گؤرميه جگ. ۱۱ بلي،
 يوشنيا اوغلو شلوم باره ده كي، اتاسي
 يوشنيانين يرئنه يهودا پادشاهي اولوب
 و بورادان چيخيپ گدئب، رب بله
 ديئر: "او داها بورايا قايتماياجاق،
 ۱۲ اسئر اولوندوغو يرده اوله جگ و
 آرتيق بو اولكه ني گؤرميه جگ.

پادشاه يهوياقم باره ده وحي
 ۱۳ واي او آدامين حالينا كي،

ساراييني حاقسيزليقلا،
 يوخاري اوتاقلاريني عدالتسزلكه
 تئكئر،
 اوز هموطنني موفته انشله دئر،
 اونا موزدونو ورمئر. ۱۴ ديئر:
 «اؤزومه گنئش يوخاري اوتاقلاري
 اولان

بؤيوك بئر ساراي تئكئره جيم.»

بلجه اورايا پنجره لر آچير،
 اطرافيني سندر آغاجي ائله اورتور.
 قيرميري رنگه بويايير. ۱۵ چوخلو سندر
 آغاجين اولماق
 مگر سني پادشاه ادر؟

لوبنانين قوله سي كئمي سن.
 لاكئن من قطعن سني بئر چؤلّه،
 كئمسه نئن ياشاماديغي شهرله
 چؤره جيم. ۷ سنن ضدئنه هلاك
 ادنلر حاضي رايلاجام،
 هاميسينين آئنده سئلاح اولاجاق.
 سنن لاپ ياخشني سندر آغاجلاريني
 كسه جكلر،

اونلاري اودا اتاجاقلار. ۸ بئر چوخ مئتلر
 بو شهرن يانيندان كچئب بئر بئرلئدن
 سوروشاجاقلار: «بو بؤيوك شهره
 رب نئيه بله ادئب؟» ۹ و جاواب
 بو اولاجاق: «چونكي تاريسي ربئن
 عهدني ترك اتدئلر، باشقا آلاهارا
 پرستئش و قوللوق اتدئلر.»

پادشاه شلوم باره ده وحي
 ۱۰ اولن اوچون آغلامين،

ياس دا توتماين.
 آنجاق اسئرئيه گدن اوچون آجي-آجي
 آغلاين،
 چونكي داها قايتماياجاق،

مگر آتان دا دویونجا پیئب-انچه دي؟

او عدالت و صالحه لئکه رفتار اتدي.

اونا گووره ده ائشلي اوغورلو اولدو.

۱۶ محکمه ده مظلومون، یوخسول

آدامین ائشنه باخیردي،

اونا گووره ده ائشلي اوغورلو اولدو.

رب بویورور: «منی تانیاق إله مگر بو

دیئل؟ ۱۷ لاکئن سننن گوزلرن و

اوره یئن

آنجا حارام قازانچیندا قالیب،

تۆکمک ائسته دیئن گوناھسیز قاندا

قالیب،

قدارلیق و تالاندا قالیب.» ۱۸ بونا گووره

ده یهودا پادشاهی یوشئیا اوغلو

یهویاقم باره ده رب بله دیئر: «اونون

اوچون «وای قارداشیم، وای باجیم»

دیئب یاس توتمایاجاقلار، «وای

آغام، حیف اونون عزتی» دیئب

یاس توتمایاجاقلار. ۱۹ اونو ائششک

باسدیریلان کئمی باسدیراجاقلار،

سورویوب اورشلئم دروازالاریندان

کئارا آتاجاقلار.

اورشلئم باره ده وحی

۲۰ لوبنانا گت، فریاد ات،

باشاندا سستی اوجالت،

عبارتمدن فریاد ات،

چونکی بوتون اویناشلارین ازلئب. ۲۱ هر

شینن آمن-آمانلیقدا اولاندا سنی

خبردار ائدم،

آما سن «قولاق آسمایاجام» ددن.

اوشاقلیغیندان عادتئن بله دئر،

مندن اطاعت ائمه یئبس. ۲۲ کولک

بوتون چوبانلارینی گوتوروب

آپاراجاق،

اویناشلارین اسرائیلیه گده جک.

او زامان ائدیئن بوتون پئسلئکلردن

اوتري

اوتانیب روسوای اولاجاقسان. ۲۳ ای

سن «لوبناندا» یاشیان،

یوواسینی سئدر آغاجیندان قوران!

سنه بویلو آرواد کئمی آغریلار،

سانجیلار گلنده

نجه ناله چکه جکسن!

بس نه اوچون هم اوڙو، هم ده
 اوولادلاري آپاريليب
 تانيماديقلاري بئر اولكهيه آتيديلار؟
 ۲۹ اولكهي، اي اولكهي،
 ربئن سوزونو اشئت، اي اولكهي! ۳۰ رب
 ديئر:
 “بو آدامي اوولادسيز يازين،
 عؤمرونده اشلري اوغورلو اولميان بئر
 كشي
 حساب ادئن.
 چونكي نسلئندن هچ كئم اوغور
 قازانماياجاق.
 نسلئندن هچ كئم داوودون تختئنده
 اوتورماياجاق،
 يهودادا بئر داها پادشاهليق اتميه جكدئر.”

پادشاه يهوياكئن باره ده وحي ۲۴ رب
 بويوروز: “اي يهودا پادشاهي يهوياقئم
 اوغلو يهوياكئن، وارليغيما آند اولسون
 كي، اكر صاغ ائمه كي مؤهور اوزويو
 اولسان دا، سني چيخارديب آتارديم.
 ۲۵ سني جانيني آلماق ائسته ينلره،
 قورخدوغون آداملارا، بائبل پادشاهي
 نبوگدنصره و كلدانلره تسلّم اده جيم.
 ۲۶ سني و سني دوغان آناني
 دوغولماديغينيز ياد بئر اولكهيه آتاجام و
 اورادا اوله جكسئئنز. ۲۷ قايتماغا
 جان آتديغينيز اولكهيه بئر داها
 قايتماياجاقسينيز.” ۲۸ بو آدام- يهوياكئن
 مگر حقارتله باخيلان قيريق بئر كاسادير؟
 هچ كسئن بينمه دئي بئر قابدير؟

اله بئر پادشاه کي، حڪمته پادشاهليق
اده جڪ،

اؤلڪه ده عدالتله، صالحلئڪله عمل
اده جڪ.

رب بويورور. ۶ «اونون دؤورونده يهودا
خثلاص اولاجاق،
اُسرايئل اَمَن-آمانليقدا ياشايا جاق.
او «رب صالحلئيمئز دئ»

چاغير يلاجاقدير. ۷ بونا گؤره ده رب
بويورور: «او گونلر گله جڪ کي،
ائسانلار آرتيق ديمه جكلر: «اور بئن
وارليغينا آند اولسون کي، اُسرايئل
اؤولادلاريني مئصئر تورپاغيندان
چيخارتيدي.» ۸ لاکئن دئيه جكلر:
«او ربئن وارليغينا آند اولسون
کي، اُسرايئل اؤولادلاريني شمئال
اؤلڪه سئندن و اسر اديئي بوتون
باشقا اؤلڪه لردن چيخارتيدي.» او
واخت اونلار اؤز تورپاقلاريندا
ياشايا جاقلار.»

گله جڪه کي صالح پادشاه ۱ رب
بويورور: «وي او چوبانلارين حالينا
کي، اوتلاغيمين قويونلاريني محو ادئرلر،
اونلاري داغيديرلار!» ۲ بونا گؤره ده
اُسرايئلئن تاريخي رب خالقيمي اوتاران
چوبانلارين ضدئنه بله ديئر: «سئز سئئز
کي، منئم سورومو پرن-پرن ساليب
قووروسونوز. سئز سئئز کي، اونلارين
قيدئنه قالميرسينيز. ائدي من ده
ادئئئئز عمل لرئئئزن پئسلئئئنه گؤره
سئزي تنبه اده جيم.» رب بويورور.
۳ «سورومون قالانلاريني، اسر اديئم
بوتون اؤلڪه لردن ييغيب توپلايا جاجام،
اونلاري گئنه اوتلاقلارينا قايتاراجاجام
و توره يئب چوخالاجاقلار. ۴ اوستلرئنه
چوبانلار قوياجاجام کي، اونلاري
اوتارسينلار. داها قورخوب دهشته
دوشميه جكلر، بئري ده ائتميه جڪ.» رب
بويورور. ۵ «باخ، او گونلر گلئر کي،

داوود اوچون صالح بئر
شاخه يتئشدئر جيم. ۲۳

رب بويورور. ۱۳ "سامئره پيغمبرلري
 آراسيندا بو ائيرنج ائشي گوردوم:
 بعلن آدي ائله نبئلك ادب خالقيم
 اسراييلي يولدان آزيرديلار.
 ۱۴ اورشلئمن پيغمبرلري آراسيندا
 قورخولو بئشي گوردوم:
 زئنا ادئرلر، يالان دالينجا گدئرلر.
 پئس آداملارين قولونا گوج ورئرلر.
 بلجه هچ كس پئسلئئندن دوئمور.
 هاميسي منم اوچون سودوم كئمي،
 اورشلئم ساكئتلري، گومورا كئمي دئر."
 ۱۵ بونا گؤره ده قوشونلار ربّي
 پيغمبرلر حاقيندا بله دئر:
 "من اونلارا يووشان يدئرده جيم،
 زهرلي سو ائچئرده جيم.
 چونكي تاريسيزليق اورشلئمن
 پيغمبرلئندن بوتون اولكه يه ياييلىب."
 ۱۶ قوشونلار ربّي بله دئر:
 "سئزن اوچون نبئلك ادن پيغمبرلرن
 سؤزونه قولاق آسمايين.
 اونلار سئزي بوش اومئدلرله
 دولدورورلار.
 ربّي اغزيندان چيخانلاري يوخ،

يهودانين يالانچي پيغمبرلري

۹ پيغمبرلر حاقيندا:

اورهيم ائچئمه پارچالانيب،
 بوتون سوموكلرم تئره يئر.
 ربّه گؤره، اونون موقدّس سؤزلرئنه
 گؤره
 بئر مست كئمي يم،
 شرابا آلوده اولان آدام كئمي يم.
 ۱۰ اولكه زئناكارلارلا دولودور،
 لعنته گؤره ير ياس توتور.
 چؤلده كي اوتلاقلار قورويور،
 پيغمبرلر پئس يولا دوشوب.
 گوجلرئني حاقسيزجا صرف ادئرلر.
 ۱۱ رب بويورور:
 "هم پيغمبر، هم ده كاهنن تاريسيزدير،
 اونلارين پئسلئكلرئني حتّا معبدئمه ده
 تاپيرام. ۱۲ بونا گؤره گئدئكلري يول
 سوروشكن اولاجاق؛
 قارانليغا قووولوب اورادا ييخىلاجاقلار.
 جزالاناچاقلاري ائل، باشلارينا فلاكت
 كئتره جيم."

اؤزلرئئن فئڪئرلئندن چيخان رؤيالاري
ديئرلر. ۱۷ اونلار منه خور باخانلارا
ديئرلر:

«رب ديئر: سئزن اوچون آمئن-آمانليق
اولاجاق.»

اوركلرئئن عئنادكارليغي دالينجا دوشنلره
ده ديئرلر:

«اوستونوزه فلاكت گلميه جك.»

۱۸ لاكئن اونلارين هانسي بئري
ربئن سؤزونو آنلايب اشتمك
اوچون

مگر ربئن مجلسئنده دوروب؟

اونون سؤزونه قولاق آسيب؟ ۱۹ باخ،
ربئن طوفاني قضبله قوپاجاق،

طوفان فيرلانيب پئس آداملارين
باشيندا پارتلاياجاق. ۲۰ ربئن قضبي

سؤنميه جك، اوره يئنئن آسته يئنئي
ادهنه قدر،

مگر او زامان كي، اونون اوره يئنئن
آسته يئنئي

تامام-كامال يرئنه يتئرسئن.

گلجك گونلرده بونو آچيق-آشكار
آنلاياجاقسينيز. ۲۱ بو پيغمبرلري من
گؤنده رمه دئم،

آما سؤزلري ائله اورا-بورا قاجيبيلار.

اونلارلا دانيشماديم، لاكئن نبئلك

ادبئلر. ۲۲ آما اگر اونلار مجلسئنده

دورسايديلار،

سؤزلرئمي خالقئما چاتديرارديلار.

پئس يوللاريندان، شر عمل لرئندن

خالقي چكئندئر دئلر. ۲۳ رب بويورور:

“مگر من آنجاق ياخيندا اولان تارييام،

اوزاقتا اولان تاري ديئلم؟ ۲۴ كئسمه

مگر گئزلي يرلرده گئزله بئلكي،

من اونو گؤره بئلمه يئم؟” رب بويورور.

“يرئ، گؤيو من مگر دولدور مورام؟”

رب بويورور. ۲۵ “منم آديمدان

يالان دئين پيغمبرلئن سؤزلرئني

اشتمئشم: ديئرلر: «يوخو گؤردوم،

يوخو گؤردوم!» ۲۶ نه واختا

قدر يالان دئين، اؤز اوركلرئئن

اويدورمالارينئ بئلدئن پيغمبرلر

بو آئله مشغول اولاجاقلار؟

۲۷ اونلار ظن ادئرلر كي، بئربئرلئنه

دانیشدیقلاری یوخولارلا خالقیمما
 آدمیی یاددان چیخارتدیراجاقلار،
 نجه کی، آتالاری بعل بوتونه گوره
 آدمیی یاددان چیخارتدیبار. ۲۸ یوخو
 گورن پیغمبر، یوخوسونو دانیشسین.
 اما سوزوم اونا نازل اولان آدم
 قوی اونو صداقتله دستن. داها
 بوغدانین یانیندا سامان نه دئر؟»
 رب بویورور. ۲۹ «منم سوزوم
 مگر بئر اود کئمی دیئل؟ مگر
 قایالاری پارچالایان گورز کئمی
 دیئل؟» رب بویورور. ۳۰ «بونا
 گوره ده من بو پیغمبرله کی،
 سوزلرئمی بئر بئرلئندن اوغورلایر،
 ضئدم.» رب بویورور. ۳۱ «بلی،
 من بو پیغمبرله ضئدم. اونلار اوز
 دئل لرئنی ترپه دئب لاکئن دیئرلر:
 «رب بله دیئر.»» رب بویورور.
 ۳۲ «دوغرودان دا من یالانچی
 یوخولار گوروب نبئلئک ادنلره
 ضئدم.» رب بویورور. «اونلار بو
 یوخولاری دانیشیب یالانلاری و
 بوش لووغالیقلاری ائله خالقیمی

یولدان آزدییرلار. اونلاری من
 گؤندرمه دئم، اونلاری من تعین
 اتمه دئم. بو خالقا هج بئر فایدالاری
 یوخدور.» رب بویورور. ۳۳ «اگر
 بو خالقدان بئری و یا بئر پیغمبر
 یا دا بئر کاهن سندن سوروشسا:
 «ربئن کلامی نه دئر؟» اونلارا ده:
 «نه کلام؟ من سئری آتاجام.»
 رب بویورور. ۳۴ «اگر بئر پیغمبر یا
 کاهن و یا هر هانسی بئر شخص
 ائدئعا اتسه: «ربئن کلامی بودور.»
 من او آدمی اونون عایله سی ائله
 برابر جزالاندیرجagam. ۳۵ هر بئرئنز
 اوز یولدایشینیزا، اوز قوحوملارینیزا
 گرک بله دئیسه سئز: «رب نه
 جاواب ورئر؟ و یا رب نه
 دیئر؟» ۳۶ بئر داها ربئن کلامینی
 آغیزا گتئرمیه جکسنئز، چونکی
 هر کستن سوزو اوزونه کلام
 اولاجاق. بونولا سئز وار اولان
 تاریخین، قوشونلار ربئنن، تاریخین
 سوزلرئنی تحریف ادئرسئز.
 ۳۷ پیغمبره بله ده: «رب سنه نه

جاواب ورئو؟ و يا رب سنه نه
 ديئو؟» ۳۸ گچي ديئوسئو: «ربئن
 كلامي دير»، رب بله بويورور:
 «ربئن كلامي دير» ديئو بو سوزدن
 ائستفاده ائدئو، حال بو كي من
 سئو دمئشدم «ربئن كلامي دير»
 دمئيئو. ۳۹ بونا گووره ده سئوي

كامئل ياددان چيخارداجاغام، هم
 سئوي حوزورومدان ردّ اده جيم،
 هم ده سئو و آتالارينيزا وردئيئم
 شهري. ۴۰ اوستونوزه ياددان
 چيخارديلهيان بي آبيرچيليق، ابدى
 روسوايچيليق گتئره جيم.»

ياخشي و پئس انجئر ۱ بابل پادشاهي
 نبوگدنصر يهودا پادشاهي يهوياقم اوغلو
 يهوياكثي، يهودا باشچيلاريني،
 اوستالاري و صنتكارلاري اورشلئمدن
 اسر ادتب بابلله آباراندان سونرا، رب
 منه ائكي سبد انجئر گورستدي كي، اوز
 معبدي قاباغيندا قويولموشدو. ۲ بئر
 سبدده ائلك محصولا اوخشايان چوخ
 ياخشي انجئرلر، او بئري سبدده ده ياوا
 انجئرلر وار ائدي، او قدر ياوا كي،
 اونلاري يمك اولمازدي. ۳ او واخت
 رب مندن سوروشدو: "نه گورورسن،
 ارميا؟" جاواب وردئم: "انجئر. ياخشي
 انجئرلر چوخ ياخشي ديرلار، اما پئس
 انجئرلر او قدر پئسديرلر كي، اونلاري
 يمك اولماز." ۴ او واخت ربئن بو سوزو
 منه نازل اولدو: ۵ "اسرايئلئن تاريصي
 رب بله ديئر: «بورادان كلداني
 اولكه سننه اسرئليه گونده ردئيم يهودا
 اسرلرئي بو ياخشي انجئرلر كئمي
 ياخشي حساب ادئم. ۶ گوزلرم
 اونلارين اوستونده اولاجاق كي،
 ياخشي ياشاسينلار. و اونلاري گئنه بو
 اولكه يه قايتاراجام. اونلاري
 دئرچلده جيم، يخمايا جام؛ اونلاري

موقدس مسکنندن گورلایاجاق.

بو اولکه نئن ضدته شدتله نعره
چکه جک،

اوزوم ازنلر کئمی باغیراجاق،

دونیادا یاشایانلارین هامیسینین ضدته
هایقیراجاق. ۳۱ های-کوی دونیانین

او بئری باشلارینا قدر یاییلاجاق،

چونکی ربئن مثلتره داعواسی وار؛

بوتون بشری موحا کئمه اده جک،

پئسلری قیلینجا تسلیم اده جک.»

رب بو یورور. ۳۲ قوشونلار ربئن ددئی

بودور:

«باخ، بلا مثلتن مثلته یاییلیر،

دونیانین اوزاق یرلرئندن بو یوک

بئر طوفان قانخیر.» ۳۳ او گون

ربئن آلی ائله اولدورولنلر هر

یری دولدوراجاقلار- دونیانین بئر

اوجوندان او بئری اوجونا قدر.

اونلار اوچون یاس توتولمایاجاق،

بئر یره بیغیلیب باسدیریلمایاجاقلار،

تورباغین اوستونده پین کئمی

اولاجاقلار. ۳۴ ای چوبانلار،

آغلايين، شئون ادئن،

ای سورو باشچیلاری، تورپاقدان ایشه نئن.

چونکی سزئن اولومه ورنلمه واختینیز
چاتیب؛

یخیلاجاقسینیز و قئیمتلی بئر قاب

کئمی تنکه-تنکه اولاجاقسینیز.

۳۵ چوبانلارین قاچماغا بئر یری

اولمایاجاق،

سورو باشچیلاری هج بئر یره قاچا

بئلمیه جکلر. ۳۶ چوبانلارین

فریادینی،

سورو باشچیلارینین باغیرتسینی اشئت،

چونکی رب اونلارین اوتلاقلارینی

وئران ادئر. ۳۷ ربئن آولولانان

قضبتندن، آمن-آمانلیقدا اولان

اوتلاقلار محو اولاجاق. ۳۸ رب

بئر آصلان کئمی یوواسینی ترک

اده جک.

ربئن شدتلی قضی اوزوندن، ظالمئن

قضی اوزوندن

اولکه لری وئران قالا جاق.»

إرميانين موحاكئمه اولونماسي^۱ يهودا
 پادشاهي يوشئيا اوغلو يهوياقئمن
 پادشاهليغينين اولئنده ربدن بو سؤز
 نازئل اولدو: ^۲ «رب بله ديئر: «ربئن
 معبدئنن صحنئنده دور، عئبادت اتمك
 اوچون يهودا شهرلرئندن گلن بوتون
 آداملارلا دانئش. سنه امر اتدئيم هر
 شيي اونلارا بئلدئر؛ اوندان بئر سؤز بله
 آسكئتمه. ^۳ بلكه قولاق آسارلار و هر
 كس اوژ پئس يولوندان دؤنر. من ده
 عمل لرئئن پئسلئئنه گؤره باشلارينا
 گئئره جيئم فلاكتدن آل ساخلارام.»
^۴ اونلارا ده: رب بله ديئر: «اگر سئزه
 وردئيم قانونا گؤره رفتار اتميه سئئز،
 منه قولاق آسماياسينيز، ^۵ دفة لرله سئزئ
 يانينيزا گؤنده ردئيم قوللاريم پيغمبرلرئ
 سؤزلرئنه قولاق آسماياسينيز- نجه كي
 قولاق آسماياسينيز دا ^۶ او زامان بو
 معبدي ده شئلو كئمي اده جيم، بو شهري
 ير اوزونون بوتون مئتلري آراسيندا لعنته
 دوچار اده جيم.» ^۷ «كاهئنلر، پيغمبرلر و
 بوتون خالق إرميانين ربئن معبدئنده
 ددئي بو سؤزلري اشئندي. ^۸ إرميا ربئن
 خالقا چاتديرماسيني امر اتدئي سؤزلري
 ديئب قورتارديقدا، كاهئنلر، پيغمبرلر و

لوظفونو قازانماق ائستمه دي؟ مگر
 رب ده اونلارا گؤنده ره جيئي
 ددئي بلادان آل ساخلامادي؟ بئز
 ائندي اؤزوموزون ضدته بئويوک
 بئز پئسلئک ادئرئک!

اورشلئم داش قالاغينا،
 معبدئن تئگلدئي داغ دا مشه لي
 تپه لره چورئله جک.» ۱۹ مگر يهودا
 پادشاهي خئرقتيا ويا يهودا خالقيندان
 بئري اونو اولومه تسلئم اتدي؟ مگر
 خئرقتيا ربدن قورخمادي و اونون

پادشاهين اورثيا پيغمبري اؤلدورمه سي
 ۲۰ شَمَعِيَا اوغلو قَتْرِيَتِ يَعَه رَمْلِي اورثيا
 آدلي بئر آدام دا رِبْنِ آدي ائله نبئلك
 ادُردي؛ او دا اِرْمِيَا كَتْمِي دانيشاراق
 بو شهرئَن و اؤلكه نئَن ضَمْدَنَه نبئلك
 اتدي. ۲۱ پادشاه يَهوِيَاقَم، بوتون
 جنگاورلري و باشچيلاري اونون
 سؤزلرئني اشدننده، پادشاه اُسْتَه دي
 كي، اونو اؤلومه ورسئن. آما اورثيا
 بوندان خبردار اولوب قورخدو و مئصْرَه
 قاچدي. ۲۲ پادشاه يَهوِيَاقَم عَكْبُور اوغلو
 اِنَاتَانِي بئر نچه نفرله مئصْرَه گؤنده ردي.
 ۲۳ اونلار اورثياني مئصْرَدَن چيخارديب
 پادشاه يَهوِيَاقَم ن يانينا گتئردئلر. پادشاه
 اونو قِيلِينْجَلَا اؤلدوروب جسدئني
 عومومو قَبْرُ اُسْتَانِيلِيغا آتيردي. ۲۴ لاكئَن
 شافان اوغلو اَحْتَمَام اِرْمِيَانِي قورويوردو،
 بونا گؤره ده اؤلدورولمك
 اوچون خالقين اَلْتَنَه ورتلهه دي.

يوغ علامتي ^۱ يهودا پادشاهي يوشئيا اوغلو
 صمْدَقْتِيَانِين پادشاهليغينين اولئنده ريدن
 اِرْمِيَا يه بئر سؤز نازئل اولدو: ^۲ “رب منه
 بله ددي: «اؤزونه قايشلا رلا باغلانان
 بئر نخته، بئر يوغ دوزلت و بوينونا تاخ.

نسلئني اسئر اولوندوغو اولكه دن
قورتاراجاغام.

يعقوب نسلي گئنه آمن-آمانليقدا
اولاجاق،

راحاتليق تاپاجاق،

كئمه اونو قورخوتماياجاق. ۱۱ من
سنتلهيم، سني قورتاراجاغام”

رب بويورور.

“سني آرالارينا قوودوغوم مثلئرئ
هاميسيني يوخ ائسم ده،

سني كامئل محواتميه جيم،

سنه آنجاق عدالتله تربئيه وره جيم،

دوغرودان دا، جزاسيز قالماغينا انجازه
ورميه جيم.” ۱۲ ربئن بويوردوغو

بودور:

“سنن ياران شفا تاپماز،

جراحتئن صاغالماز. ۱۳ محكمه ده ائشنه

باخان يوخدور،

ناخوشلوغونا درمان يوخدور،

سنن دردئنه علاج يوخدور.

۱۴ بوتون موئتقئرئن سني ياددان

چيخارديبيلار،

سنن قيدئنه اصلا ديئل لر.

كئشي مگر اوشاق دوغار؟

بس نه اوچون، هر كئشئنئر اللئرني،

دوغان آرواد كئمي، قارينين اوستونده
گورورم؟

نه اوچون هامينين اوزو سولوب؟ ۷ آه،

بو نه دهشتلي بئر گون اولاجاق!

بئر داها بله گون اولماياجاق،

يعقوب نسلي اوچون سيخيتي دؤورو

اولاجاق،

آنجاق گئنه ده بوندان قورتولاچاق.”

۸ قوشونلار ربئي بويورور:

“او گون بويونلاريندا كي يوغو

قيراجاغام،

ايلئرني قوپارداجاغام؛

بئر داها ياد اللى لر اونلاري اوزلرئنه قول

اتميه جكلر. ۹ آنجاق اوزلرئئن تاريصي

ربه،

اونلارا قوياجاغيم پادشاهلاري داودا

قوللوق اده جكلر.” ۱۰ رب بويورور:

“قورنما، اي قولوم يعقوب،

دهشته دوشمه، اي ائسرائئل.

چونكي سني اوزاق يرلردن،

من سني، دوشمن ووران کڻمي، ساکڻن اولدوغو یرله شَفَقَت
وورموشام، گورسده جيم.

رحمسز بئر آدام کڻمي جزالانديرميشام، شهر تزه دن وئرانه لري اوستونده
چونکي تقصيرئن بؤيوکدور، شڪله جک،

گوناهلارين چوخدور. ۱۵ نيه ياراندان ساراي اوز یرنده برپا اولوناجاق.
اوئر باغيريرسان؟ ۱۹ اونلارين آراسيندان شوکور و

دردئنن علاجي اولماديغي اوچون؟ سنئک سسلري اشدئله جک.

بو انشلي اونا گوره سنه اتمشم کي، من اونلاري چوخلدا جغام،
تقصيرئن بؤيوکدور، آلاملياجاقلار،

گوناهلارين چوخدور. ۱۶ بونا گوره سني من اونلارا عزت وره جيم،
يئنلرئن هاميسي، يئله جکلر، آلالملياجاقلار. ۲۰ اوولادلاري

بوتون دوشمنلرئن اسرئليه گده جکلر. اولکي کڻمي اولاجاقلار،

سني سويانلار، سويولاجاقلار، جاماعاتي حوزورومدا مؤحکم دوراجاق،
سني قارت ادنلر، قارت اولوناجاقلار. ۱۷ رب بويورور:

“آما من سني گننه صاغالدا جغام، اوزلرئدن اولاجاق،
يارالارينا شفا وره جيم.

چونکي سني رد ادئلئش چاغيرلار، اونو اوزومه ياخينلاشديراجغام،
صحيون کي، اونا اهمئيت ورن يوخدور.” او دا منه ياخينلاشاجاق.

۱۸ رب بله ديئر: آيري جور کئم جورعت اده بئر کي،
“يعقوبون چاديرلارينين اوغورونو تزه دن اوزونو منه ياخينلاشديرسين؟”

قوراجغام، رب بويورور. ۲۲ “بلجه سئز منئم خالقيم،

سوگي ائله سني اوزومه طرف چكئشم.
 ۴ سني تزه دن بئنا اده جيم،
 سن ده تزه دن بئنا اولوناجاقسان،

اي باكئره قيز اسرائيل!
 سن گئنه دفلر آله آيب
 شادليق ادنلرله بئرلكده اويناياجاقسان.
 ۵ گئنه ده سامئره داغلاريندا اوزوم
 باغلاري سالاجاقسان،

باغ سالانلار آكه جكلر، اونون
 ميوه لرئندن يئيه جكلر. ۶ بئر گون
 گله جك كي، افرائيمئن داغليق
 بؤلگه سنئده

كشكچئلر قيشقيراجاق:
 «قانلحين صحيونا، گلئن، تاريميز ربئن يانينا
 چيخاق.» ۷ بودور ربئن ددئي:
 «يعقوب اوچون شادليقلا تروم ادئن،
 مثلئرئن باشچيسي اوچون سس قالديرين!
 قويون حمدلرئئر ائشئدئلسئن، ديئن:

«يارب، خالقيني،
 اسرائيلدن صاغ قالانلاري ختلاص
 ات!» ۸ باخ، من اونلاري شمئال
 اؤلكه سنئدن قايتاراجام،

من ده سئزئن تارينيز اولاجام.»
 ۲۳ باخ، ربئن طوفاني قضبله
 قوپاجاق،

شئدئلي طوفاني پئس آداملارين باشيندا
 پارتلاياجاق. ۲۴ ربئن اوز حئدئلي
 قضبي،

اوره يئنئن ائسته دئئيئي اده نه قدر، اونو
 يرئنه يئر نه قدر سوئميه جك.

سئر گله جك گونلرده بونو
 آنلاياجاقسينيز.

۳۱ ارب بويوروز: «او
 زامان من بوتون اسرائيل

قبيله لرئئن تاريسي اولاجام، اونلار دا
 منئم خالقيم اولاجاقلار.»

اسرائيل خالقينين اوز يوردونا
 دوئمه سي ۲ رب بله ديئر:

«قيلينجدا قاجيب قورتولان خالق
 چؤلده لوطف تاپاجاق،

من اسرائيله دئنجلك ورميه گله جيم.»
 ۳ رب چكئشمده بئزه گوورونوب
 ددي:

«سني ابدى بئر محبتله سومئشم،

رَبُّنْ وَرَدِّي بول نعمتلردن -
 تاخيلدان، تزه شرابدان، زيتون
 ياغيندان،
 قويون-كچي بالالاريندان، مال-حيوان
 بالالاريندان شادليق اده جكلر.
 جانلاري سولانميش باغچا كئمي
 اولاجاق،
 بئر داه قوصه لي اولمايا جاقلار. ۱۳ او
 زامان باكتره قيزلار، جاوان و قوجا
 كئشئلر
 بئرلكده اوينايب سوتنه جكلر،
 من اونلارين ياسيني شادليغا چوتره جيم؛
 قوصه يرته اونلارا تسلي و رب
 اونلاري سوتندره جيم. ۱۴ كاهئتلري
 بول يمكله دويدوراجام،
 خالقيم ياخشيليقلاريملا دويا جاق."
 رب بويورور. ۱۵ رب بله دئر:
 "رامادا بئر سس، ياس و آجي آغلاشما
 سسي اشدئلئر.
 راحتل اوشاقلاري اوچون آغلايير،
 تسلي تاپماق دا ائسته مئر.
 چونكي اونلار داهايوخدور." ۱۶ رب بله
 دئر:

دونيانين اوزاق يرلرئندن بئر يره
 ييغاجام.
 آرالاريندا كور، توپال، حامله و دوغان
 آرواد دا اولاجاق؛
 بئويوك بئر جاماعات بورايا قايدا جاق.
 ۹ اونلار آغلايا-آغلايا گله جكلر،
 اونلاري من گري گتيره رك، اونلار
 دوعا اده جكلر.
 اونلاري آخار سولار بويونجا،
 بودرهميه جكلري دوز يوللا آپاراجام.
 چونكي من ائسرائئلن آتاسي يام،
 افرائيم دا ائلك اوغلودور. ۱۰ اي
 مئتلر، ربئن سوزونو اشدئن،
 اوزاقلاردا كي ساحئلرده اعلان ادئب
 ديتن:
 «ائسرائيلي سپه لهين، اونو بئر يره ييغاجاق،
 سوروسونو قورويان چوبان كئمي اونو
 قوروياجاق.» ۱۱ چونكي رب يعقوبو
 خئلاص ادئب!
 اونو، اوندان گوجلو اولانين ائئندن
 قورتاراجاق. ۱۲ اونلار صهيونون
 اوجا تپه سننه گلئب
 شادليقدان هاراي چكه جكلر؛

“سَسْنِي آغلاماقدان،

گۆزلرئني ياش تۆكمكدن قورو،

چونكي چكديئن زحمتئن عوضي

ورئله جك،

اونلار دوشمن اولكه سئندن

قايداجاقلار.”

رب بويورور. ۱۷ “گله جيئن اوچون

اومتد وار،

اوولا دلارين اوژ يوردلارينا دؤنه جكلر.”

رب بويورور. ۱۸ بلي، من اِفرائيمئن

نالهلرئني اشتمئشم:

“سن مني اويره دئله مئش دانا كئمي تئبه

اتدئن،

من ده تربيئه آديم.

مني گري قايتار، من ده قايداجاغام،

چونكي تاريم رب سنسن. ۱۹ من

يولومدان آزادان سونرا تئويه اتدئم،

عاغليم باشيما گلنده سئمه دؤيدوم.

جاوانليغيمدا اتدئيم عاييب ائشلدن

اوتانديم، روسوي اولدوم. ۲۰ مگر اِفرائيم

عزئز اوغولم ديئل؟

مگر منم راضي اولدوغوم اوولاد ديئل؟

هر دفه ضئدئنه دانيشاندا، گئنه اونوياديا

ساليرام.

اورهيم اونون اوچون سيزلاير،

اونا حدسئز رحمئم گلئر.”

رب بويورور. ۲۱ “يول علامتلي قوي،

يول گؤرسه دن لؤوحه لر دوزلت.

بؤيوك يولا، گتديئن يولا فئكلر ور.

گري دؤن، اي باكئره قيز ائسرائيل،

اوژ شهرلرئنه قايت! ۲۲ نه واختا قدر

سرگردان گزه جكسن،

اي وفاسيز قيز؟

رب دونيادا تزه بئر شي ياراداجاق،

آرواد كئشئني قوروياجاق.” ۲۳ ائسرائيلئن

تاريسي اولان قوشونلار ربي بله ديئر:

“من اونلارين اسئر اولوموشلاريني

گري قايتاراندا، يهودا تورباغيندا و

اونون شهرلرئنده گئنه بله دئيه جكلر:

«اي عدالت يوردو، اي موقدس داغ،

رب سنه بركت ورسئن!» ۲۴ خالق

اكتئچئر، سورولري ائله گزن

چوبانلار يهودادا و اونون بوتون

شهرلرئنده بئرلكده ياشاياجاقلار.

۲۵ چونكي من يورغون آدامين

جانيني تزه لندتره جيم، طاقتسئز
 آدامي دويدوراجاغام. ” ۲۶ بو
 زامان اويانيب باخديم، يوخوم
 شئرن اولموشدو. ۲۷ رب بويوروز:
 “باخ، او گونلر گلئر كي، من
 اسرائيل و يهودا تورپاقلاريندا
 ائئسان توخومو و حيوان توخومو
 اكه جيم. ۲۸ كوكوندن چيخارديب
 يوخ ائنده، يخيپ-داغيداندا و
 بلا گئترنده اونلارا نجه نظارت
 ائدم، دئرچلدئب يرلشدئرند
 ده الجه نظارت اده جيم. ” رب
 بويوروز. ۲۹ “او واخت آداملار
 داها دميه جكلر: «آتالار كال اوزوم
 يدئلر، اوغوللارين دئشلي قاماشير.»
 ۳۰ هر كس اوز تقصئرئنه گوره
 اوله جك، كال اوزوم يئيه نئن اوز
 دئشلي قاماشاجاق.”

تزه عهد ۳۱ رب بويوروز: “باخ، او
 واخت گلئر كي، اسرائيل و يهودا
 خالقي ائله تزه بئر عهد باغلاياجاغام.
 ۳۲ بو عهد آتالاري ائله باغلاديغيم عهده
 بنزه ميه جك، او گون كي، اونلارين
 آلرئندن توتوب مئصئر تورپاغيندان
 چيخارتديم. چونكي اونلارين آري
 اولدوغوم حالدا، اونلار منئم عهدئي
 پوزدولار. ” رب بويوروز. ۳۳ “او
 گونلردن سونرا اسرائيل خالقي ائله
 باغلاياجاغيم عهد بله دئر: قانونومو
 اونلارين فئكئرلرئنه قويوب اوركلرئنه
 يازاجاغام. من اونلارين تاريسي، اونلار
 دا منئم خالقيم اولاجاقلار. ” رب
 بويوروز. ۳۴ “بوندان سونرا بئر كس اوز
 قونشوسونو و يا قارداشيني بئر داها
 اويرئمه يئب دميه جك: «ربني تاني!»
 چونكي هامي، بئيوكدن كئچئيه قدر،
 مني تانيباجاق. چونكي من اونلارين
 تقصئرلرئي باغيشلاياجاغام،
 گوناھلاريني بئر داها يادا سالماياجاغام.”
 رب بويوروز. ۳۵ “گوندوز ائشيق
 اولسون ” دئب گونشي چيخاردان،
 “گجه ائشيق اولسون ” دئب آيا و
 اولدوزلارا قايدالار قويان،

شپه لږ کورکه ستن ديب دهنزي قباردان
رب-

آدي قوشونلار ربّي اولان بله ديتر:
۳۶“اگر قويولان بو قايدا-قانونلار
قباغيمدان گوٲورولر،

اوندا انسرائيل نسلي ده ابدئلك بئر مئلت
اولماقدان چيخار.”

رب بويورور. ۳۷ رب بله ديتر:

“اگر يوخاريدا گوٲيلر اوٲلچوله بئلسه،

آشاغيدا يرئن بونؤوره لري اوزه
چيخارديلا بئلسه،

من ده اوندا بوتون انسرائيل نسلئي،

بوتون اددئكلري انشلردن اوٲري رد
ادهرم.”

رب بويورور. ۳۸ رب بويورور: “باخ، او

گونلر گلئر كي، خنه نل بورجوندن

کونج دروازاسينا قدر، شهر

منئم اوچون تزه دن تئگله جک.

۳۹ اورادان دا اوٲچو ائي گارب

تپه سئنه طرف موستقم اوزايب

گوغاتا دؤنه جک. ۴۰ اوٲلورئن

و کول لرئن آتيلديغي بوتون دره،

قئدرون دره سئنه قدر اوزانان

زمتلر، شرقه آت دروازاسينين

کونجونه جک رب اوچون موقدس

اولاجاق. شهر بئر داها کوٲکوندن

چيخارديله اياجاق، هچ واخت

داغيديله اياجاق.»

اِرميانين زَمي آلماسي^۱ يهودا پادشاهي
 صَدَقْتِيَانين پادشاهليغينين اونونجو ائلئنده
 كي، نَبوگَدَنصَّرَن پادشاهليغينين اون
 سَكَّرَنجِي ائلي ائدي، رِبدن اِرميايا بو سؤز
 نازئل اولدو.^۲ بو زامان بابئل پادشاهينين
 قوشونو اورشلمِي موخاصره يه آليشدي.
 اِرميا پيغمبر يهودا پادشاهينين
 ساراينندا كي كَشَكچئلر حيطئنده
 محبوس ائدي.^۳ يهودا پادشاهي صَدَقْتِيَا
 اونو بورادا حبس اده رگ دمئشدي:
 “سن نه اوچون بو جور نَبئئلك ادب
 ديئرسن: رب بله ديئر: «باخ، بو شهري
 بابئل پادشاهينا تسلم اده جيم، او بوراني
 آله كچئرده جك.^۴ يهودا پادشاهي
 صَدَقْتِيَا كَلدائئلرَن ائئندن قاچيب
 قورتارماياجاق، قطعن بابئل پادشاهينا
 تسلم ادئله جك. اونولا اوز-اوزه
 صؤحبت اده جك، گؤز-گؤزه
 دايانا جاق.^۵ صَدَقْتِيَا بابئله آباريلا جاق،
 و من اونون ائئئنه باخانا جاق اورادا
 قالا جاق. اگر كَلدائئلرله ووروشاسينيز،
 اوغور قازانماياجاقسينيز؟» رب
 بويورور.^۶ «اِرميا ددي: «منه ربَّن بو
 سؤزو نازئل اولدو: ^۷ «باخ، سنن عَمَن
 شَلوم اوغلو خنه مِل، سنن يانينا كَلب

چونکي او، ياخشي دیر،
محبتي ابدی دتر.

چونکي من اولکه دن اسر اولونانلاري
اولکي کمي گری قايتاراجام.»
رب بويورور. ۱۲ قوشونلار ربی
ديتر: «وئران اولوش، انسانسيز و
حيوانسيز قالميش بو اولکه نئن بوتون
شهرلرنده گئنه چوبانلارين اوز
سورولرني دئجتلدئکلري اوتلاقلار
اولاجاق. ۱۳ داغليق بؤلگه نئن،
هامار بؤلگه نئن، نڭب، بنيامن
بؤلگه سنئن شهرلرنده، اورشلئمن
اطرافينداکي کندلرده، يهودا
شهرلرنده سورولر گئنه اونلاري
سايانين آلي آلتيندان کچه جکلر.» رب
بله ديتر. ۱۴ رب بويورور: «باخ، او
گونلر گلر کي، اسرايئل و يهودا
نسلنه وردئيم خوش وعده ني يرئنه
يتره جيم. ۱۵ اوزامان، او گونلر،
داوود اوچون صالح بئر شاخه
يتئشدئر جيم.»

او، اولکه ده عدالت و صالحلئکله عمل
اده جک. ۱۶ او گونلر يهودا نجات
تاپاجاق،

اورشلئمن امن-آمانليقا ياشاياجاق.

او، بو آديلا چاغير يلاجاق: يهوه
صئدقينو. ۱۷ چونکي رب بله ديتر:
«داوود نسلئندن اسرايئل تختئنده
اوتوران بئر آدام هچ واخت اسکئک
اولماياجاق. ۱۸ لاوئلي کاهنلردن
حضوروما يانديرما قورباني گتئر،
تاخيل تقدئمي يانديران، قوربان
کسن بئر کس هچ واخت اسکئک
اولماياجاق.» ۱۹ ارميايا ربئن بو
سؤزو نازل اولدو: ۲۰ «رب بله
ديتر: «نجه کي موعين واختلاردا
گجه و گوندوز اولماسي اوچون
گجه-گوندوزله کسدئيم عهدي پوزا
بئلهز سنئنز، ۲۱ الجه ده پادشاهليق
اتمهي اوچون تختئنده اوتوران
بئر اوغلو باره ده قولوم داوودلا
و منه خئدمت ادن لاوئلي
کاهنلرله باغلا ديغيم عهد پوزولا
بئلهز. ۲۲ قولوم داوودون نسلني

و منه خئدمت ادن لاوئلي لري
 سايسيز-حسابسيز گوي جئسملري
 و اوچولمز اولان دهنز قومو قدر
 چوخالدا جغام.»^{۲۳} ارميا ياربتن بو
 سوزو نازل اولدو: ^{۲۴} «بو خالقين
 ددئيني مگر گورمورسن كي،
 ديئرلر: «رب سچديئي ائكي عايئله ني
 رد ادئب؟» بونا گوره خالقيمي
 آرتيق بئر مثلت كئمي سايماييب
 اونا خور باخيرلار. ^{۲۵} رب بله
 ديئر: «نجه كي گجه- گوندوزله

عهد باغلاييب ير و گويون
 دئشمز قايديلارين قويدوم،
^{۲۶} الجه ده يعقوب نسلي ائله قولوم
 داوودو دا رد اتميه جيم. داوودون
 اوغوللاريندان بئرئي ابراهم،
 اسحاق و يعقوب نسلنه پادشاهليق
 اتمك اوچون سچه جيم. چونكي
 من اونلارين اسئر اولونموشلارين
 گري قايتاراجغام و اونلارا رحم
 اده جيم.»

پادشاه صئدقتيايا پيام ۱ او زامان كي،
 بابئل پادشاهي نيوگد نصرله اونون بوتون
 قوشونو، حاكئمئيتي آلتيندا كي بوتون
 پادشاهليقلارلا خالقلار، اورشلئم و
 اونون اطرافيندا كي شهرلرله
 دؤيوشوردولر، ربدن ارميايا بو سؤز
 نازل اولدو: ۲ «اسرايئللئ تاريسي رب
 بله ديئر: يهودا پادشاهي صئدقتيانين يانينا
 گت و اونا ده: رب بله ديئر: «باخ، بو
 شهري بابئل پادشاهينا تسلئم اده جيم و
 او، بورايا اود ووراجاق. ۳ سن اونون
 آلتئدن قاچيب قورتولمايا جاقسان، قطعن
 توتولوب اونا تسلئم ادئله جكسن. بابئل
 پادشاهيني اؤز گؤزونله گؤره جكسن،
 او سنئتله اوزبه اوز دانيشاجاق. سوزا
 بابئله آباريلا جاقسان.» ۴ آنجاق، اي
 يهودا پادشاهي صئدقتيا، ربئن وعده سنئه
 قولاق آس. رب سنئن حاقيندا بله ديئر:
 «سن قيلينجلا اؤلدورولميه جكسن؛
 ۵ آمن-آمانليقدا اوله جكسن. سندن
 قباق پادشاه اولان آتالارين شرفئنه
 عطريئات يانديرديقلاري كئمي، سنئن
 ده شرفئنه عطريئات يانديريب >آه،
 آغاميز: دئيه رك ياس توتاجاقلار. من
 اؤزوم بو سؤزو ورتئم، رب بويورور.»

گڙنده نَتِيَا اوغلو إِسْمَاعِئِل و يانيندا
اولان آداملار اونلاري اؤلدورروب
جسدلرئني قويويا آتديلار. ۸ آما اونلارين
آراسيندان اون نفر اَسْمَاعِئِل ده دئتلر:
“بَنِي اؤلدورمه، چونكي بَنِي زَمْنِه
گئزله دئلمشش بوغدا، آريا، زيتون ياغي و
باليمز وار.” إِسْمَاعِئِل ده فئكرئندن دؤنوب
اونلاري يولداسلاري ائله بئرئلكده
اؤلدورمه دي. ۹ او قويو كي، اَسْمَاعِئِل
اؤلدوردويو گدليا ائله آداملارينين
جسدلرئني اورايا آتميشدي، آسا پادشاه
اِسْرَائِيل پادشاهي بَعْشَانِين موقابئلئنده
مودافئعه تدبئري اولاراق قازميشدي.
نَتِيَا اوغلو إِسْمَاعِئِل اونو اؤلدورولئرله
دولدوردو. ۱۰ سونرا إِسْمَاعِئِل مئصپادا
قالان بوتون خالقي و پادشاه قيزلارين
اسئر توتدو؛ كَشْكُچئلر رِيئسي
نِوَزَرَه دان اونلاري اَحْتِقَام اوغلو
گدليانين اَحْتِيَارِينا ورمئشدي. نَتِيَا
اوغلو إِسْمَاعِئِل مئصپادا قالان بوتون
خالقي اسئر گوئورروب عَمُونولارا
سيغينماق اوچون يولا دوشدو.

اولان اِلْشَامَاع اوغلو نَتِيَا اوغلو إِسْمَاعِئِل
اون نفرله بئرئلكده مئصپايا، اَحْتِقَام اوغلو
گدليانين يانينا گلدي. اورادا بئرئلكده
يَمَك يئيرَكَن ۲ نَتِيَا اوغلو إِسْمَاعِئِل و
اونولا بئرئلكده اولان اون نفر قالخب
شافان اوغلو اَحْتِقَام اوغلو گدلياني
كي، بابئل پادشاهي اونو اؤلكه يه
باشچي قويموشدو، قيلينجلا ووروب
اؤلدوردولر. ۳ إِسْمَاعِئِل مئصپادا گدليا
ائله بئرئلكده اولان بوتون يهودلري و
اورادا كي گلده عسكرلرئني ده اؤلدوردو.
۴ گدليانين اؤلدورولمه سئندن بئر گون
سونرا، حله هچ كس بوندان خبردار
اولمايركن، ۵ هشتاد نفر ساقاللاري
قيرخيليمش، پالتارلاري جيريقي، بدنلرئنه
يارا وورموش شِكْمَدَن، شئلودان و
سامئره دن گدلئر و رِيئس معبدئنه
تاخيل تقدئمي و كوندور گئئردئلر.
۶ نَتِيَا اوغلو إِسْمَاعِئِل آغلايا-آغلايا
مئصپادان اونلارين پئشوازينا گلدي.
اونلارا يئئشئئلكده ددي: “اَحْتِقَام اوغلو
گدليانين يانينا گلئن.” ۷ آداملار شهره

یوخانانین خالقی خئلاص اتمه سی
 ۱۱ قارآخ اوغلو یوخانان و اونونلا بئرلئکده
 اولان بوتون قوشون باشچیلاری نَنیا اوغلو
 اَسْماعئلئن اتدیئی بوتون پئسلئکلر باره ده
 اشدئئلر. ۱۲ او واخت بوتون آداملارینی
 گوْتوروب نَنیا اوغلو اَسْماعئله
 ووروشماغا گتدئلر. اونو گئبعوندان کی
 بؤیوک حو ووضون یانیندا تاپدیلار.
 ۱۳ اَسْماعئلئن یانیندا اولان بوتون خالق
 قارآخ اوغلو یوخانانی و اونونلا اولان
 بوتون قوشون باشچیلارینی گوْرنده
 سوئندئلر. ۱۴ اَسْماعئلئن مئصپادان اسئر
 اتدیئی بوتون خالق دؤنوب گری
 قاییتدیلار و قارآخ اوغلو یوخانانین یانینا
 گتدئلر. ۱۵ لاکئن نَنیا اوغلو اَسْماعئل
 سگئز نفرله بئرلئکده یوخاناندان قاجیب
 قورتولدولار و عمونلولارین یانینا گتدئلر.
 ۱۶ قارآخ اوغلو یوخانان و یانیندا کی
 بوتون قوشون باشچیلاری صاغ قالانلارین
 هامیسینی-اَحْتَم اوغلو گدلیانی
 اولدورن نَنیا اوغلو اَسْماعئلئن مئصپادان
 اسئر آپاردیغی دؤیوشچولری، آروادلاری،
 اوشاقلاری و حرم آغالاری گئبعوندان
 گوْتوروب گتدئلر. ۱۷ کلدائیلردن
 قاجماق اوچون مئصیره طرف یولا

ای قانخانلا ستلا حلامیش کوش و پوت
دؤیوشچولری،

ای اوخ آتان لودلولار، اثره لی گدئن!
۱۰ لاکئن او گون قوشونلار ربّی

پروردئگارین گونودور،

دوشمنلرئندن قئصاص آلماسی اوچون
قئصاص گونودور.

اونلاری قیلینج بیئب دویاجاق،

قانلارینی انچئب سوسوزلوغونو
یاتیرداجاق.

چونکی شمال اولکه سننده، فرات

چاینین قیراغیندا

قوشونلار ربّی پروردئگار قوربان
کسه جک. ۱۱ ای باکثره قیزا

بَنَزَه ن مئصّر،

گکعادا چیخ، ملحم آل.

چوخلو درمان انچه یئن عبث دئر،

سنن دردئنه شفا یوخدور. ۱۲ مثلتر

سنن روسوایچیلیغینی ایشده جکلر؛

فریادین یر اوزونو بورویه جک.

دؤیوشچو باشقا دؤیوشچونو بودرده جک،

انکئسی ده بئردن ییخلاجاقلار. ۱۳ بابل

پادشاهی نیوگد نصرئن گلئب مئصّر

توسنلرئئزه مئنن، ای آتلی لارا!

دَبَلَقَه گِیئئب سیرایا دوزولون،

نزه لرئئزی جئلالیب زئره گِیئئن!

۵ نه گورورم؟ دهشته دئرلر،

گری دؤنورلر،

دؤیوشچولری مغلوب اولوبلار،

آرخایا بانمایارق قاچیرلار،

هر طرفده دهشتدئر!"

رب بویورور. ۶ "برک قاچان، قاچا

بئلهئر،

گوجلو اولان دا قورتولا بئلهئر.

شمالدا، فرات چاینین قیراغیندا،

بودره یئب ییخیلیرلار. ۷ نئل کئمی قانخان

بو کئمدئر؟

سولاری سل کئمی چانخالانان بو

کئمدئر؟ ۸ نئل کئمی قانخان،

سولاری سل کئمی چانخالانان

مئصّر دئر.

او دیتز: «قانلیب یر اوزونو باساجام.

شهرلری و اورادا یاشایانلاری هلاک

اده جیم.» ۹ ای آتار، قانلین!

ای دؤیوش عارابالاری، دلی کئمی

جومون!

«وارليغیما آند اولسون،
 بئري گلە جک کي،
 داغلار آراسیندا اولان تابور کئمي،
 دهنز قیراغیندا اولان گِرمَل کئمي دئر.
 ۱۹ ای مئصّرده یاشایان قیز،
 سورگونلویه گتمک اوچون اشیلارینی
 حاضرلا.
 چونکي نوف وئران اولوب یانا جاق،
 ائچئنده بئر ساکنن قالمایا جاق. ۲۰ مئصّر
 چوخ گؤزل بئر بوزوودور،
 لاکنن شمآلدان اوستونه آت چئبئني
 گلئر. ۲۱ اونون موزدلو عسگرلري ده
 کؤکمهئش دانا کئمي دئر.
 حتآ اولار دا اوز چوئرئب بئرلئکده
 قاجاجاقلار،
 يرلرئنده دورمایا جاقلار.
 چونکي فلاکت گونو باشلارینا گلئر،
 جزالارینین واختي يتئشئر. ۲۲ دوشمن
 قووتله گلرکن،
 مئصّر سورونوب آرادان چيخان اتلان
 کئمي فيشيلتایا جاق؛
 اونون ضئدئنه آغاج کسنلر کئمي،

تورپاغینا هوجوم اده جي باره ده،
 رب ارمیا پیغمبره بو سؤزلري نازل
 اتدي: ۱۴ «مئصّرده بئلدئرئن،
 مئگدولدا اشئدئرئن،
 نوف
 و تَخِينِخْسه اعلان ادئب دین:
 «سیرایا دوزول و حاضرلاش،
 چونکي اطرافیندا اولانلاري قیلینج ییب
 قورتاریر.» ۱۵ جنگاورلرئن نه اوچون
 یره ییخیلا جاقلار؟
 دایانا بئلهئرلر،
 چونکي رب اولنلاري یره ووراجاق.
 ۱۶ دفه لرله بودر یه جکلر،
 بئر بئرلرئئن اوستونه ییخیلا جاقلار.
 دئیه جکلر: «قانخین ظالمالارین
 قیلینجیندان قاجیب
 اوز خالقیمیزین یانینا، دوغما وطنمئزه
 قایداق.» ۱۷ اورادا اولار
 باغیرا جاقلار:
 «مئصّر پادشاهی فئرعون آنجاق بئر
 بوش بوغاز دیر،
 او، فورصتي آلدن ورتب.» ۱۸ آدي
 قوشونلار ربی اولان پادشاه بویورور:

ربّی اؤز خالقینا قورتارما وعده سی
 ۲۷ «قورنخا، ای قولوم یعقوب،

بالتا ائله گله جکلر. ۲۳ مِشه سئنی کچئلهز
 اولسا دا، کسه جکلر.»
 رب بویورور.

دهشته دوشمه، ای ائسرائیل.
 چونکی سنی اوزاق یرلردن،
 نسلنی اسئر اولوندوغو اولکه دن
 قورتاراجام.

«چونکی اونلار چیئرته کله لردن
 چوخدورلار،
 حسابا گلزلر. ۲۴ مئصئر قیزی
 اوتانديریلا جاق،

یعقوب گئنه راحتلیق تاپیب آمن
 آمانلیقدا ساکن اولاجاق،
 اونو قورخودان اولمایاجاق. ۲۸ قورنخا،
 ای قولوم یعقوب،
 چونکی من سنئله ایم.»

شمال خالقینا تسلیم ادئله جک.»
 ۲۵ ائسرائیلن تاریسی اولان
 قوشونلار ربّی دئیر: «باخ، من نوف
 شهرئنن آلاهی آمونو، فئرعونو،
 مئصئری، اونون آلاهارینی،
 پادشاهلارینی و فئرعونا بل
 باغلايانلاری جزالانديرجام.

رب بویورور.
 «سنی آرالارینا قوودوغوم مثلتلرن
 هامیسینی یوخ اتم ده،
 سنی کامل محو اتمیه جیم.
 سنی آنجاق عدالتله تربئیه اده جیم؛
 دوغرودان دا جزاسیز قالمغینا انجازه
 ورمیه جیم.»

۲۶ اونلاری، اونلارین جانلارینی
 آلاق ائسته یئرله یعنی بابئل پادشاهی
 نبوگدنصره و اونون اعیانلارینا تسلیم
 اده جیم. لاکئن سونرا اوللر اولدوغو
 کئمی، آداملار گئنه مئصئرده
 ساکن اولاجاقلار.» رب بویورور.

صاغ قالان هر کس یوخ ادتله جک.
 رب گفتور ساحتلندن گلن
 فتلئسطلی لرئن صاغ قالانلارینی هلاک
 اده جک. ۵ غَرّه یاس توتوب
 ساچینی یولاجاق؛

أشَقَلون سَسْتِی کَسَه جک.
 ای درده صاغ قالانلار،
 نه واختا قدر بدنلرئیزی
 یارالایاجاقسینیز؟ ۶ باغیریرسینیز:
 «آه، ای ربئن قیلینجی،
 نه واخت آرام توتاجاقسان؟
 قینینا دؤن، دایان و آرام اول!» ۷ رب
 امر اتدئی حالدا،
 رب اونو أَشَقَلون و دهنز ساحتلئنتنن
 ضئدئنه قویدوغو حالدا،
 قیلینج نجه آرام توتا بئلر؟»

موآبین جزالانماسی ۱ موآب
 بارهده ائسرائیلئن تاریسی اولان
 قوشونلار ربی بله دیئر:

«وای نبونون حالینا!
 ۴۸ چونکی وئرانه لئییه
 چورئله جک.»

فتلئسطلی لرئن جزالانماسی ۱ فترعون
 غَرّه یه هوجوم اتمه مئشندن قاباق، ارمیا
 پیغمبره فتلئسطلی لر بارهده ربئن بو سؤزو
 نازل اولدو: ۲ «رب بله دیئر:

» گؤر شمئالدان سولار نجه
 ۴۷ قانلحیر؛
 اولار سل کئمی داشاجاقلار،
 اولکه نئن و اوراداکي هر شینن،
 شهرئن و اورادا یاشایانلارین اوستونه
 آخاجاقلار.

خالق فریاد اده جک،
 او اولکه ده یاشایانلارین هامیسی شئون
 اده جک. ۳ توسنلرئن یری دؤین
 دیرناقلارینین سَسْتِندن،
 دؤیوش عارابالارینین ولوله سئندن،
 تگرلرئئن گورولتوسوندن،
 آتالار اوولادلارینا کؤمک اتمک
 اوچون دؤنمیه جکلر؛
 آل لری طاقتدن دوشه جک. ۴ چونکی
 بوتون فتلئسطلی لرئن محو ادتله جیی
 گون گلئب.
 صور و صئدوندان کؤمک اده بئلن،

چۆلده كي كۆل كئمي اولون. ۷ اۆز
عمل لرئنه، اۆز مال-دؤولتئنه بِل

باغلا ديغين اوچون

سن ده آله كچئرئله جكسن.

كَموش بوتو ده كاهنلر و باشچيلاري آله
بئرلكده

اسئر ادئله جك. ۸ محو ادن هر شهرئن

اوستونه گله جك،

هچ بئر شهر قورتولماياجاق.

دره يرله يِكسان اولاجاق،

وادي وئرانه يه چورئله جك.

چونكي رب بويوروب. ۹ موآب تورباغينا
دوز تۆكون،

چونكي خارا باليغا دؤنه جك،

شهرلري آله وئران اولاجاق كي،

اورادا كئمسه ياشامايا جاق. ۱۰ ربئن

آئشئي يارمچيلىق گؤرنه لعنت

اولسون!

قيلنجيني قان تۆككدن ساخلا يانا لعنت

اولسون! ۱۱ موآب جاوانليغيندان

بري لاقيد آئدي.

تورتاسي دئبه قالان شرابا اوخشايردي.

قابدان قابا بوشالديلهمايب،

قئرياتايئم روسواي اولاجاق،

آله كچئرئله جك؛

قالاسي داغيلاجاق، دارماداغين

اولاجاق. ۲ موآبين شوهرتي داها

قالماياجاق.

خشبوندا اونون محوي اوچون قصد

قورولاجاق:

« گلئن، اونويوخ اِدك كي،

داها بئر ده بله مئلت اولماسين.»

اي مدمن،

سن ده سوسدورولاجاقسان،

قيلنج سني قوواجاق. ۳ خورونايئمن گلن

فغان سسي آئتت،

هلاكت فغاني، بؤيوك قيرغين فغاني!

۴ موآب داغيديلاجاق؛

اؤولادلارينين فريادي قانلاجاق.

۵ آغلايا-آغلايا لوختت يوخوشوندان

چيخيرلار؛

خورونايئم آئشئنده قيرغينا گؤره دردي

فغانلار آئتئلئر. ۶ قاجين، جانينيزي

قورتارين!

سورگونلویه گتمه یئب. اونون آدینی بئتلر،
 بونا گۆره ده دادینی دیشمه یئب، اونون اوچون یاس توتوب دینن:
 «عطرئنی اثئرمه یئب. ۱۲ لاکئن او «قودرتلی عصا، عظمتلی دینگ
 گونلر گلئر کی، اونو قابدان قابا نجه ده قیریلدی!» ۱۸ ای دئبون
 تۆکه جک آداملاری گۆنده رئم.» سا کئئئری،
 رب بویورور. «بلی، اونو تۆکه جکلر؛ جاه-جلالینیزدان دوشون،
 قبالارینی بوشالدا جاقلار، کوبلرئنی سوسوزیرده اوتورون.
 سئکه-سئکه اده جکلر. ۱۳ موآب چونکی موآبی محو ادن
 خالقی بل باغلا دیغی کوشدان سئژن ده اوستونوزه گلجک،
 اوتانا جاق، نجه کی، ائسرائیل قالالارینی داغیدا جاق دیر. ۱۹ ای عروعر
 خالقی بل باغلا دیقلاری بیت ائلدن سا کئنی،
 اوتاندی. ۱۴ نه اوچون دپئرسئئئز: یول کئاریندا دوروب کئشک چک!
 «بئز ائگئدئک؟» قاجان کئشئدن، قورتولان آروادان
 دؤیوشه قابئل عسگرلرئک؟» ۱۵ موآب «نه اولوب؟» سوروش. ۲۰ موآب
 محو اولاجاق، روسوای اولوب،
 اونون شهرلئنه هوجوم اده جکلر. چونکی داغیلیب.
 لاپ سچمه جاوانلاری اؤلدورولیه شئون ات، باغیر!
 گده جک.» موآبین محو اولدوغونو آرنون دره سئنده
 آدی قوشونلار ربی اولان پادشاه بونو بئلدئر. ۲۱ اووادا کی شهرلر
 بویورور. ۱۶ «موآبین فلاکتی عنقرئب یعنی حولون، یهصا، مفاعت،
 گلئر؛ ۲۲ دئبون، نبو، بیت دئبله تائم، ۲۳ قئریاته یئم،
 اونون بلاسی سورعتله یاخینلا شیر. ۱۷ ای بیت معون، ۲۴ قئریوت، بوصرا،
 اونون اطرافیندا اولانلار،

اوزاق و یاخین بوتون موآب شهرلری
محکوم اولوب. ۲۵ موآبین بوینوزو
کسئلب، قولو قیریلیب.”

رب بویورور. ۲۶ “موآبی مست ادئن،
چونکی ربئن ضدئنه کئبئرله نئب.
قوی موآب اوز قوسدوغونا بلنسئن،
قوی مضحکه یه ده چورئلسئن. ۲۷ مگر
اسرائیل سنه مضحکه اولمادی؟

مگر او اوغرولار آراسیندا توتولدو کي،
اوندان دانیشاندا حقارتله باشینی
یلله یئرسن؟ ۲۸ ای موآب
ساکنلری،

شهرلئنیزی ترک ادئب قایالارا سیغینین.
یوواسینی ماغارانین آغزیندا قوران
گویرچئن کئمی اولون.
۲۹ موآبی لارین نه درجه ده
کئبئرله نئب لووغالاندیقلا رینی،

نه جور تکبورلو، مغرور و حترصلی
اولدوقلا رینی اشدئئک.

۳۰ گوستاخلیغینی بئلم، لاکن
عبث دئر.”

رب بویورور.

“نفر اتمه سنئن هچ فایداسی یوخدور.
۳۱ بونا گوره ده موآب اوچون
شئون اده جیم،

بوتون موآب اوچون فغان اده جیم،
قئرخرس خالقی اوچون یاس توتاجاغام.
۳۲ ای سئبما تنه پی،

سنئن اوچون یعزیر خالقینا آغلا دیغیمدان
چوخ آغلا بیرام.

بوداقلارین دهنزی آشیب یعزیره چاتدی.
حوادن سنئن یای میوه لرئئن،

یتئشمئش اوزومونون اوستونه دوشوب.
۳۳ موآبین میوه باغلاریندان،

زئمئرئندن

سنئک و شادلیق سسی یوخ اولوب.
اوزوم سیخانلاردان آخان شرابی
کسمئشم؛

هچ کس شادلیق هارایی ائله اوزوم آزمئر.
گلن سس ده شادلیق هارایی دیئل.
۳۴ اونلارین فغان سسی خشیوندان

العالیه قدر اشدئئئر؛

یحصه قدر،

صوعردن خورونایمه، عگلت-شلئشیا

قدر!

چونکي حتا نترم سولاري دا قورويوب.

۳۵ موآبا پرستشگاهلاردا قوربان

گتئرلري،

اؤز آلاهلارينا بوخور يانديرانلاري محو

اده جيم.

رب بويورور. ۳۶ "بونا گؤره ده موآب

اوچون اورهيم ني کئمي شئون ادئر.

قئرخرس خالقي اوچون اورهيم ني کئمي

شئون ادئر.

آده اتدئي مال-دولت يوخ اولوب.

۳۷ هر کس ساچيني گسئب،

ساقاليني قيرخيپ،

هر آل يارالي دير،

هر بل چولا ساريليب. ۳۸ موآب

داملاريندان، ميدانلاريندان

فقط آغلاشما سسي گلئر.

چونکي من موآبي هچ کستن بينمه ديئي

بئر قاب کئمي قيرميشام."

رب بويورور. ۳۹ "موآب نجه وئراندير!

اونلار نجه ده شئون ادئرلر!

موآب نجالتدن نجه آرخايا دؤنور!

موآب بوتون اطرافيندا کي لارا

رئشخند و دهشت نومونه سي اولوب."

۴۰ رب بله ديئر:

"باخ! قارتال کئمي بئري اوچاجاق،

موآب اوستونه قانادلاريني آچاجاق.

۴۱ قريوت آله کچئرله جک،

قالالار آليناق.

او گون موآب دؤيوشچولرئئن اورهيني،

دوغوش آغريسي چکن آروادين اورهيني

کئمي اولاجاق. ۴۲ موآب وئران

اولاجاق،

خالقلار آراسيندا داها بئر مثلت

اولماياجاق.

چونکي ربئن ضئدئه کئبئرلندي. ۴۳ اي

موآب ساکتئرلي،

دهشت، چوخور و تله سئزي گؤزله يئر."

رب بويورور. ۴۴ "دهشتدن قاچان،

چوخورا دوشه جک،

درئن چوخوردان چيخا بئلن، تله يه

دوشه جک.

چونکي موآبين اوستونه جزا ائليني

گتئر جيم."

بس نه اوچون مولک جادا صاحب
اولوب؟

نئیہ اونون خالقي جاد شہرلئندہ یاشاییر؟
۲ اما او گونلر گلئر کي،

عمون اوولادلارینین ربّت شہرئنه
دؤیوش نعره لري اشئتدئرہ جيم.

رب بویورور.

“ربّت بئر خارابالیق قالاغي اولاجاق،
اطرافیندا کي قصبه لري یانديریلاجاق.

سونرا ائسرائیل، اونو تورپاغیندان
قوانلاري، قوواجاق.”

رب بله دیتر. ۳ “شئون ات، ای خشبون،
چونکي عاي شہري وئران اولوب.

فریاد ادئن، ای ربّت قیزلاري،
چولا بورونوب یاس توتون؛

دووارلار آراسیندا اورا-بورا قاچین.

چونکي مولک کاهئنلر و باشچیلاري ائله
بئرلئکده

سورگونلویہ گده جک. ۴ دره لرله نه
اوچون نغر ادئرسن؟

ثمرلي اولان دره لرئله؟

ای دؤنوک قیز!

رب بویورور. ۴۵ “خشبونون
کؤلگه سئنده قاقئینلار طاقئتسز
دوروبلار.

چونکي خشبوندان اود،

سئخونون اورتاسیندان آلوو چیخیب،
او موآین آئیني،

هر یانا سس سالانلارین باشلاریني

یانديریب-یاخیر. ۴۶ وای سنئن حالینا،
ای موآب!

کھوشون خالقي یوخ اولوب؛

اوغوللارین سورگونلویہ دوشوب،

قیزلارین استرئیه آپاریلیب. ۴۷ لاکئن
گلہ جکده،

موآبدان استر اولونانلاري گری
قایتاراجاغام.”

رب بویورور.

موآب باره ده کي حؤکم بورادا آخیرا چاتیر.
عمونون جزالانماسي ۱

عمون اوولادلاري باره ده
رب بله دیتر:

۴۹

“ائسرائئلن مگر اوغوللاري یوخدور؟

مگر اونون وارئي یوخدور؟

سن مال-دوؤولتئنه اعتماد ادب
ديئرسن:

«اوستومه كئم گله بئلر؟!»، ۵ باخ،
اطرافيندا اولانلارين هاميسيندان
سنن اوستونه دهشت گئنه جيم.»

قوشونلار ربّي اولان پروردئگار بويورور.
“هامي اويان بويانا قاچاجاق،

قاچانلاري بيغان اولماياجاق. ۶ لاكئن
بوندان سونرا اسئر اولونان

عمون اوولادلاريني. گرى قايتاراجام.”
رب بويورور.

اونون باشينا فلاكت گئنه جيم. ۹ اگر
باغينا اوزوم بيغانلار گلسيدئر،

مگر بئر نچه سانخيم بوراخمازديلار؟
اگر گجه اوغرولار گلسيدئر،

مگر فقط اوڭز استه دئكلرئني
اوغورلامازديلار؟ ۱۰ لاكئن

من عئسونو چيل-چيلپاق
سويوندوراجام؛

اونون گئزلي يرلرئني آشكار اده جيم،
اله كي، گئزلنه بئلمه سن.

اوولادلاري، قوحوم-قوشولاري
هلاك اولاجاقلار،

اوڭزو ده آرتيق اولماياجاق. ۱۱ اوڭز
يئتملرئني بوراخ،

اونلاري من ياشادارام.

دول آروادلارين دا منه بل باغلايا
بئلرلر. ۱۲ رب بله ديئر: “اگر

لايئق اولمايانلار، جزا كاساسي
انچمك مجبورئيتئنده دئرلر، بس

ئيه سن جزاسيز قالاسان؟ يوخ،
جزاسيز قالماياجاقسان، بو كاسادان

انچمه لي سن.” ۱۳ رب بويورور:
“آديم آدينا آند انچئم كي، بوصرا

اڭدومون جزالانماسي ۷ اڭدوم

باره ده قوشونلار ربّي بله ديئر:

“يمان شهرئنده حكمت مگر قالماييب؟

آغيلّي آداملارين نصحتي مگر يوخ
اولوب؟

اونلارين حكمتي مگر سئوب؟ ۸ آرخايا
دؤنون، قاچين،

درئئلكلره سيغينين،

اي دداندا ياشايانلار!

چونكي عئسونو تنبه اتدئيم واخت

اورادان کچن هر کس،
 بوتون يارالاريندان اوتري،
 حيرت ائچئنده اونا فئت چالاجاق.
 ۱۸ رب ديئر:

“سودوملا گوموراني و اطرافيندا كي
 کندلري
 نجه داغيتديم،

اورادا دا کئمسه ياشاماياجاق،
 او يرده هچ کس ساکن اولماياجاق.
 ۱۹ باخ، آصلان نجه اوردون چاينين

کاريندا كي سيخ مشه دن
 ياخشي سولانان اوتلاغا چيخيب گلئر،
 من ده اِدوملولاري بئر آندا اؤز
 يوردوندان قوواجاغام.

سچئلهش اولان کئمدئر كي، اونو بو ائشه
 رهبر قويم؟

منئم کئمسني مگر وار؟
 منمله کئم موبارئزه اده بلئر؟
 منئم قاباغيمدا دوران بئر چوبان مگر
 وار؟» ۲۰ بونا گؤره ده ربئن اِدومون

ضئدئنه اولان فئکرتني،
 تيماندا ياشايانلارين ضئدئنه اولان
 مقصدئي ايشئئن:

خاراباليجا چورئله جک، حيرت،
 روسوايچيلىق، وئرانه لئک و لعنت
 هدي اولاچاق؛ بوتون شهرلري
 ابده جک وئران قالاچاق. ۱۴ ربدن
 بئر خبر ايشئئمئشم:
 مئتلئر آراسينا قاصد گؤنده رئلئب كي،
 دستن:

«ادوما هوجوم اتمک اوچون ييغيلين،
 دؤيوشه حاضر لاشين!» ۱۵ باخ، من
 سني مئتلئر آراسيندا کئچئک
 اده جيم،

ائسانلار سنه خور باخاچالار.
 ۱۶ سالديغين دهشت و اوره يئنده كي
 کئبئر

سني آلدادي.
 سن كي قايا

چاتلاقلاري آراسيندا ياشايرسان،
 تپه لرئن باشيني اؤز ائنده ساخلايرسان.
 يوواني قارتال کئمي اوجالاردا قورسان
 دا،

سني اورادان ائدره جيم.
 رب بويورور. ۱۷ «اِدوم حيرت هدي
 اولاجاق،

سورونون لاپ کچئککري ده اسئر
 ادئله جک،
 خالقينا گوره اِدوم اوتلاقلارين صحرایا
 چورره جک. ۲۱ داغیلهارلارینین
 گورولتوسوندن یر اوزو تئتریه جک.
 قیشقیر یقلارینین سسی قیرمیزی
 دهنزه جک ایشدئله جک. ۲۲ باخ!
 بئر قارتال قانلیب اوستونه
 جوما جاق،
 بوسرا اوستونده قانادلارینی آچا جاق.
 او گون اِدوم دؤیوشچولرئئن اورهیی
 دوغوش آغریسی چکن آروادین اورهیی
 کئمی اولاجاق.

واهمه اونو بورویوب؛
 دوغان آرواد کئمی اونو سانجی و
 آغری توتوب. ۲۵ نجه اولدو کی، منی
 سوندرن،
 شوهرتلی شهر ترک ادئله یئب؟ ۲۶ بونا
 گوره ده، جاوانلاری میدانلاریندا
 یره سرتله جک.
 او گون بوتون دؤیوشچولری
 سوسدورولاجاق.”
 قوشونلار ربی بویورور. ۲۷ “دمشقئن
 دووارلارینا اود سالاجام،
 بن-هدادین سارایلارینی یاندیریپ محو
 اده جک”

دمشقئن جزالانماسی ۲۳ بو
 سؤزلر دمشق باره ده دئر:

“حَمَات و آرپاد اوتانیرلار،
 چونکی پئس خبر اشدئبلر.
 اورکلری اوزولوب.

ساکئت دورمایان دهنز کئمی
 جوشوب ناراحاتدیرلار. ۲۴ دمشق
 طاقتدن دوشوب،
 قاچاغا اوز قویوب،

قدار و خاصورون جزالانماسی
 ۲۸ بائبل پادشاهی نبوگدنصرئن
 مغلوب اتدئی قدار و خاصور
 پادشاهلیقلاری باره ده رب بله دئر:
 “قالحین، قدارا هوجوم ادئن،
 شرق خالقینی محو ادئن. ۲۹ اونلارین
 چادیرلارینی و سورولرئینی
 آلرئندن آلا جاقلار،

هر ياندان باشلارينا فلاکت گئنه جيم.
رب بويورور. ۳۳ "خصور چاقال
يوواسينا،

ابدی وئانه لئيه چورئله جک.

اورادا کئمه ياشاماياجاق،

اويرده هچ کس ساکن اولماياجاق."

عيلامين جزالنامسي ۳۴ يهودا پادشاهي
صدقتيانين پادشاهليغين اولئنده، رب
ارميا پيغمبره عيلام بارده بو سؤزلري
نازل اتدي: ۳۵ "قوشونلار رب بله ديئر:

«باخين، عيلامين کامانيني،

اساس قوه لرئني سيندير اجاغام.

۳۶ عيلام اوستونه گؤيلرن دؤرد

طرفئندن

دؤرد کوله يي گئنه جيم،

خالقيني دؤرد کوله ين آئنه ورب

سپه ليه جيم.

اله بئر مئت اولماياجاق كي،

عيلام سورگونلري آرالارينا گئمه مئش

اولسون. ۳۷ دوشمنلرئتن قاباغيندا،

جانلاريني آلامق آئسته ينلرئن قاباغيندا،

عيلامي دهشته سالاجاغام.

چادير پرده لري، بوتون اشيلاري و
دوه لري

گؤتورولوب آباريلاجاق.

اونلارا «هر طرفدن دهشت!»

ديئب باغيراجاقلار. ۳۰ اي خصوردا

ياشايانلار،

قاجين، اوزاقلاشين،

درئتلئکلره سيغينين."

رب بويورور.

"چونكي بائل پادشاهي نبوگدنصر

سئرن ضدئئنه قصد قوروب،

سئرن ضدئئنه تدبئر توكوب.

۳۱ قالجين، راحت و آسائش

اچئنده ياشايان

خالقين اوستونه هوجوم ادئن."

رب بويورور.

"اونلارين شهر دروازالاري و

سورگولري يوخدور،

خالقي دا تک باشينا ياشاير. ۳۲ دوه لري

قارت ادئله جک،

سايسيز سورولري قئمت آباريلاجاق.

کئگل لرئني قيرخانلاري دؤرد طرفه

سپه ليه جيم.

باشلارينا فلاکت گتثرئب
 شتدّ تلي قضبئمي ياغديراجاغام.»
 رب بويورور.
 «اونلاري يوخ ادنه قدر
 آرخالارينجا قيلينج گؤنده ره جيم.
 ۳۸ عيلامدا تختئمي قوراجاغام،
 عيلام پادشاهي ائله باشچيلاريني محو
 اده جيم.»
 رب بويورور. ۳۹ «لا کئن گله جکده
 عيلامدان اسر اولونانلاري گري
 قايتاراجاغام.»
 رب بويورور.»
 بابئئن جزالئماسي ۱ رب بابئل و
 کلدائئرئن اولکهي باره ده ارميا
 پيغمبرئن واسطه سئله بو سؤزلري نازلئ
 اتدي: ۲ «مئئلره بئلدئرئب اعلان ادئن.
 بايراق قالديريپ خبر ورنئ؛
 ۵ هچ نه يي گئرئتمه يئن!
 دئين: بابئل آله کچئرئله جک،
 بئل آلاهي نجال آلتيندا قالا جاق،
 مِرودک آلاهي دهشته دوشه جک،
 تمئئللاري آچالديلا جاق،
 بوتلري سئکه-سئکه اولاجاق. ۳ اوستونه
 شمئالدان بئر مئئت هوجوم اده جک،
 اؤلکه سئني وئران قويا جاق.
 اورادا ياشايان اولمايا جاق؛
 ائئسان دا، حيوان دا قاچيب
 گده جک.» ۴ رب بويورور: «او
 گونلر، او زمان
 اسرايئل خالقي ائله يهودا خالقي
 بئر لئکده گله جک،
 اونلار آغلايا-آغلايا گلئب
 اوزلرئئن تاريسي ربّي آختاراجاقلار.
 ۵ صحيونا گدن يولو سوروشا جاققلار
 و اوزلرئني اونا طرف توتاجاقلار.
 اونلار گلئب ياددان چيخارديلماز، ابدی
 بئر عهدله
 ربّه باغلانا جاققلار. ۶ خالقيم ائئمئش
 قويونلار کئمي اولوب،
 چوبانلاري اونلاري آزديريب،
 داغلاردا اؤزباشينا آوارا بوراخيپ،
 اونلار داغدان تپه يه گندئرلر،
 اسئئتراحت اتدئي يري ياددان
 چيخارتديلار. ۷ کئم اونلاري
 تاپدي، يدي.

خرمنده تاخيل دؤين بوزوو كئمي
تولانيرسينيز،

توسن كئمي كئشنه يئر سئنتز، ۱۲ آنايز
چوخ اوتانا جاق،

سئزي دوغانين اوزو قيزاراجاق.
بابئل مثلئرئن لاپ ضعئفي،

كؤشن اولاجاق، قوراق بئرير، بئر صحرا
اولاجاق. ۱۳ ربئن قضي اوزوندن هج

كس اورادا ياشاماياجاق،

كامئل وئران اولاجاق.

بوتون چكئلر بابئلئن آلدغي بوتون يارالاري
گؤرنده

حيرت ائچئنده فئت چالاجاقلار. ۱۴ اي
بوتون كامان چكئر،

بابئلئن اطرافيندا دؤيوش اوچون
دوزولون.

اورايا اوخ آتين، اوخونوزو اسرگه يئن.

چونكي او، ربه گوناھ اتدي. ۱۵ هر
طرفدن اونون ضئدئنه نعره چكئن،

اوتسلم اولور،

بورجلري ييخيلير، دووارلاري اوچولور.

چونكي بو، ربئن قئصاصي دير.

اوندان قئصاص آين،

دوشمنلري ددئلر:

«بئر تقصئر كار ديئلئك،

چونكي اونلار، اونلارا حقتي اوتلاق
اولان ربه،

آتالارين اومئدي اولان ربه گوناھ
اتدئر.»^۸ بابئلدن قاجيب قورتارين!

كئدائلئرئن اولكه سئني ترك ادئن،

سورويه يول گؤرسه دن چكئلر كئمي
اولون! ۹ چونكي من شمائل

اولكه سئندن

بابئلئن ضئدئنه بؤيوك مثلئر ائتئفاقيني
قالديريب گئتره جيم.

بابئلئن قاباغيندا دوزولوب

اونو شمائلدان آله چكئرده جكلر.

اوخلاري ماهئر دؤيوشچو اوخلاري
كئمي اولاجاق،

هج بئري الكئبوش قايتماياجاق. ۱۰ بلجه
كئده اولكه سي قارت اولوناجاق،

اونو قارت ادئلئرئن هاميسي مالدان
دوياجاقلار.»

رب بويورور. ۱۱ «اي ائرئمي تالايانلار،

ائدي كي، سؤئئب شادليقلا

جوشورسونوز،

او نه ادب، باشينا اونو گتثرن.
 ۱۶ بابله اکنچئلري مو ادن،
 بئچن واختي اوراچيلاري رد ادن.
 ظالمارين قيلنجي اوزوندن
 هر کس اوز خالقينين يانينا قايتسين،
 هامي اوز اولکه سننه قاچسين.

اسرائيله تقصير آختاريلاجاق،
 لاکن تاپلهياجاجاق.
 يهودادا گونه آختاريلاجاق،
 لاکن تاپلهياجاجاق.
 چونكي سالامات قويدوغوم آداملاري
 باغيشلاياجام.”
 رب بويورور.

اسرائيلن قايتماسي ۱۷ اسرائيل

داغيليش بئر سورو کئمي دئر،

اونو اصلانلار قووور.

اونو اول آشور پادشاهي يدي،
 آخيري دا بابل پادشاهي نبوگد نصر
 اونون سوموکلرئي قيردي. ۱۸ بونا گوره
 ده اسرائيلن تاريسي اولان
 قوشونلار ربي بله دئر:

“آشور پادشاهيني نجه جزالانديرديم،

بابل پادشاهي ائله اولکه سئني ده

الجه جزالانديرجام. ۱۹ لاکن اسرائيلي

گئنه اوز اوتلاغينا گتثره جيم،

او، گرمده و باشاندا اوتلاياجاجاق.

ايرايئن داغليق بولکه سننده و گگعاددا

استه دئي قدر ييب دوياجاجاق. ۲۰ او

گونلر، اوزامان

بابلي جزالانديرماسي داوام
 ادئر ۲۱“ مرته يئم تورباغينا،

بقوددا ياشايانلارا هوجوم ات.

اونلاري تعقب ادب کامل بئر شگله
 اولدور،

سنه بوتون امر اتدئکلرئي يرته يئر.

رب بويورور. ۲۲ اولکه ده موحاربه

سي اشدئلئر،

بويوک قيرغين سي! ۲۳ بوتون دونيانين

گورزي

نجه ده قيريليب پارچالاندي!

بابل نجه ده مثلئر آراسيندا حيرت

سببئنه دئوب! ۲۴ سنن اوچون تله

قوردوم، اي بابل،

سن ده بله دن تله مه دوشدون.

توتولوب ياخالاندين،
 چونكي ربّئن ضدّئنه ساواشدين. ۲۵ رب
 سئلاح خاناسيني آچيب،
 قضبئئن سئلاحلاريني چيخارديب.
 چونكي قوشونلار ربّي پروردئنگارين
 گلده اوّلکه سئنده اده جيبي بئرائش وار.
 ۲۶ هر ياندان اونا هوجوم ادئن،
 انبارلاريني آچين،
 ماللاريني قالاق-قالاق ييغين.
 اونا كامئل محو ادئن،
 اوندان بئرش قالماسين. ۲۷ بوتون
 گاميشلاريني كسئن؛
 سالانخانايان گتسئلئر.
 واي اونلارين حالينا!
 چونكي اونلارين گونو،
 اونلارين جزا واختي گلئب. ۲۸ بائبل
 اوّلکه سئندن قاچيب قورتارانلارين
 سسئي اشدئن؛
 قاچيرلار كي، تاريميز ربّئن قئصاصيني،
 اونون معبدئئن قئصاصيني،
 صّيوندا اعلان اتسئلئر. ۲۹ بوتون
 اونچولاري، كامان چكئري
 بائئلن ضدّئنه چاغيرين.

اطرافيني موخاصئره يه آلين،
 هچ كس قاچيب قورتارا بئلمه سئن.
 اونا ائشئرئنه گؤره عوض ورتئن.
 اونه ادئب، باشينا اونو گتئرئن.
 چونكي ربّئن ضدّئنه، اسرايئلئن
 موقدّسئئنن ضدّئنه كئبئرله نئب.
 ۳۰ بونا گؤره ده جاونلاري
 ميدانلاردا يره سئرئله جك؛
 او گون بوتون دؤيوشچولري
 سوسدورولا جاق.”
 رب بويورور. ۳۱ “باخ، من سنه ضدّم،
 اي مغرور.”
 قوشونلار ربّي اولان پروردئنگار بويورور.
 “چونكي سئن گونون،
 سني جزالانديراجاغيم واخت گلئب.
 ۳۲ مغرور بودره يئب-يئخيلاجاق،
 اونو قالديران اولماياجاق،
 شهرلئنه اود سالاجاغام،
 بوتون اطرافيندا اولانلاري
 يانديريب يوخ اده جك.” ۳۳ قوشونلار
 ربّي بله ديئر:
 “بوتون اسرايئل خالقي دا،
 يهودا خالقي دا اذئيت چكئر.

اونلاري اسئر توتانلار، اونلاري مؤحکم
ساخلايرلار،

بوراحماق ائسته مئرلر. ۳۴ آما اونلارين
قيومو گوجلودور،
اونون آدي قوشونلار ربي دئر.

رب قطعن اونلارين ائشنه باخاجاق
كي،

اولكهيه راحاتليق ورسئن،
آما بابل ساكنلرئنه تشوش گئئرسئن.

۳۵ رب بو يوروز: “كندانلرئن
ضئئنه قيلينج گكسئن!

بابل اولكهي سئنده ياشايانلارا، بابل
باشپيلارين،

حئكمتلي لرئئن ضئئنه قيلينج گكسئن!
۳۶ يالانچي پيغمبرلرئئن ضئئنه
قيلينج گكسئن!

آحماتليق لاري اوزه چيخاجاق.
دؤيوشچولرئئن ضئئنه قيلينج گكسئن!
دهشت اونلاري بورويه جك.

۳۷ آتالارينين،
عارابالارينين،

آرالاريندا كي يادالي موزدلولرئئن
ضئئنه قيلينج گكسئن!

هاميسي آرواد كئمي اولاجاقلار.
خزئنه لرئئن ضئئنه قيلينج گكسئن!

اونلار قارت ادئله جكلر. ۳۸ سولارين
قورالتيق گكسئن!
اونلار قوروياجاقلار.

چونكي بابل، بوتلر اولكهي سي دئر،
قورخولو بوتلر اوزوندن، دلي اولاجاقلار.

۳۹ بونا گؤره ده اورادا چؤل
حيوانلاري،

چاقالار، بايقوشلار ياشاياجاق،
داها ائئسان ياشاماياجاق،

نسلدن نسله اورادا هچ كس ساكن
اولماياجاق. ۴۰ سودوملا گوموراني و

اطرافيندا كي كئدلري
تاري نجه داغيتدي،”

رب بو يوروز.

اورادا كئمه ياشاماياجاق،

او يرده هچ كس ساكن اولماياجاق.
۴۱ باخ، شئمالدان بئر خالق گلئر؛

دونيانين اوزاق يرلرئندن

بؤيوك بئر مئلت و چوخلو پادشاهلار

قالخير. ۴۲ اونلار اوخ-كامان و نئزه
ائله سئلا حلاميش؛

قدار ورحمستزدترلر.
 آتارین اوستونده گلرکن، سسلری دهنز
 کئمی گورلاییر.
 دویوشه حاضر دویوشچولر کئمی
 قاباغیندا دوزوله جکلر کی، سنه
 هوجوم اتسنلر. ای بابئل قیزی!
 ۴۳ بابئل پادشاهی اونلارین خبرئی
 اشدئب،

آل لری یانلارینا دوشوب.
 دوغان آرواد کئمی اونو آغری و سانجی
 توتوب. ۴۴ باخ، اصلان نجه اوردون
 چایینین کئاریندا کی سیخ مشه دن
 یاخشی سولانان اوتلاغا چیخیب گلئر،
 من ده بابئل لری بئر آندا اوز یوردوندان
 قووا جاغام.
 سچئلش اولان کئمدئر کی، اونو بو آشه
 رهبر قویوم؟
 منم کئمئسی مگر وار؟
 منمله کم موبارزه اده بئلر؟
 منم قاباغیمدا دوران بئر چوبان مگر
 وار؟» ۴۵ بونا گوره ده ربئن بابئله
 ضد فکرتئی،

مثلر آراسیندا اونون فریادی
 اشدئله جک.

۱ رب بله دیئر:

۵۱

“من بابئله ولب-قامایدا
 یاشایانلارین ضدئنه

هلاک ادجی بئر کولک آسدره جیم.
 ۲ بابئله تاخیل سوورانلار
 گونده ره جیم کی،

اونو سووروب اولک سئنی بوش
 قویسونلار؛

اونلار اونون قارا گونونده، هر یاندان اونا
 هوجوم اده جکلر. ۳ اونچو کامانی
 چکمه سن،

زئرهئی گیمه سن.

اونون جاوانلارینا رحم اتمه یئن،

گلئڻ، اونو ترک ادک،
 هر بئرمئز اؤز اولکه مئزه قاييDAQ.
 چونکي بابئلن حؤکو گويلره چاتير،
 بولودلارا قدر اوجالير. ۱۰ رب بئزه برائت
 ورئب؛

گلئڻ تاريميز ربئن نه لر اتدئيني صحيوندا
 اعلان ادک! ۱۱ اوخلاري

اتئئله يئن، سئپرلي گؤتورون!

رب ماد پادشاهلاريني قالديريپ،
 مقصدي بابلي يوخ اتمکدئ.

رب اؤز قئصاصيني، معبدئئن قئصاصيني
 آلاچاق. ۱۲ بابئل دووارلارينين

ضئدئنه بايراق اوجالدين!

کشکچي لري چوخالدين،
 نؤويچئلري اؤز يرئنه قويون،
 کمئنده دورون!

چونکي رب بابئل خالقينين ضئدئنه
 نئيتني، اعلان اتدئيني يرئنه يتره جک.

۱۳ اي چوخلو سولارين قيراغيندا
 ياشايانلار،

چوخلو خزئنه لري اولانلار،

قوشونونو کامل محو ادئن. ۴ اؤلدورولنلر
 کده اولکه سئنده،

يارالي لار اونون کوچه لرئنده يره
 سئرله جکلر. ۵ چونکي اؤزلرئئن
 تاريبي قوشونلار ربني

اسرايئل و يهودا خالقلاريني ترک
 اتمه يئب.

گرچي اسرايئلن موقدسئئن ضئدئنه،
 اولکه لري تقصئرله دولودور. ۶ بابئلن
 ائچئندن قاچين!

هر کس جانيني قورتارسين!
 اونون گوناھينا گؤره محو اولماين.

چونکي ربئن قئصاص زاماني دير؛
 اونا اؤز عوضئي وره جک. ۷ بابئل ربئن
 آئنده بئر قيزيل کاسا ائدي؛
 بابئل بوتون دونياني مست ائدي.

مئلئر اونون شراييني ائچدئلر،
 اونا گؤره ده دلي اولوبلار. ۸ بابئل قفلتن

ييجيليب تئکه-تئکه اولاجاق،

اونون اوچون شئون ادئن!
 ياراسينا ملحم سورتون؛

بلکه شفا تپار. ۹ بابئله شفا ورددئک،
 لا کئن صاغاللا بئلهز؛

اونلاردا نفس يوخدور. ۱۸ اونلار بوش
شيدئرلر، مسخره دئرلر،
جزا واختلاري گن زامان، محو
اولاجاقلار. ۱۹ آما يعقوبا نصب
اولان اونلارا بنزه مز،
چونكي اثر قبئله سي ائله بئرئكده
هر شي يارادان اودور.
اونون آدي قوشونلار ربّي دئر.

ربّن گورزو ۲۰ “سن منم
توپوزوم، دؤيوش سئلاحيمنان،

سنئله مئتلري قيريرام،
سنئله پادشاهليقلاري محو ادرم.
۲۱ سنئله آتاري و آتلي لاري
قيريرام،
سنئله دؤيوش عارابالاري و اونلاري
سورنلري قيريرام، ۲۲ سنئله كئشي
و آروادي قيريرام،
سنئله قوجا و جواني قيريرام،
سنئله جاوان اوغلان و قيزي قيريرام.
۲۳ سنئله چوبان و سوروسونو
قيريرام،
سنئله اكنئچي و اوگوزلرني قيريرام،

آخيريز گلئب، كسئئب آتيلما واختينيز
يتئشئب. ” ۱۴ قوشونلار ربّي اوز
وارليغينا آند ائچئب:
“سني چيئرئكه سوروسو ائله دولدوران
كئمي
قطعن عسگرلره دولدوراجام،
سنه ظفر تاپديقلاري اوچون نعره
چكه جكلر.”

ربّن مدحي ۱۵ رب قودرتي
ائله ير اوزونو ياراتدي؛

حئكتي ائله دونياني قوردو،
درا كه سي ائله گوئلري يايدي. ۱۶ او
گورلاياندا گوئده كي سولار
گورلاير،
يرئن اوجقارلاريندان بولودلاري
اوجالدير،
ياغيش اوچون شمشك چاخديرير،
آنبارلاريندان كولك چيخاردير. ۱۷ هر
كس عاغيلسيزدير،
معرفتئسنز دئر.
هر زرگر دوزلتدئي بوتدن اوتانير،
چونكي اونون توكديو بوت پوچدور،

سنتله والثر و باشچي لاري قيررام.

۲۴ اما بابله و گلده اولکه سننده

ياشايانلارا

صحيوندا اتدئكلري بوتون پئس عمل لرئئن

عوضئي

گوز لرئئئز قاباغيندا وره جيم.

رب بويورور. ۲۵ "باخ، سنه ضددم، اي

هلاک ادن داغ

اي بوتون دونياني هلاک ادن!"

رب بويورور.

"سنه آئمي قالديريپ

سني قاينين باشيندان هل لده جيم،

سني يائيش بئر داغا چوئره جيم.

۲۶ سندن کونج و بونئوره داشي

گوتورميه جکلر،

چونکي سن ابدی بئر وئرانه

اولاجاقسان."

رب بويورور. ۲۷ "ير اوزونده بايراق

قالديرين!

مئلئر آراسيندا گره ناي چالين!

مئلئري بابئلن ضدئنه دئويوش اوچون

حاضرلاين!

آارات، مئني و آشکاز پادشاهليقلارين

اونون ضدئنه ييغين.

اونون ضدئنه بئر سرکرده تعين ادئن،

اوستونه چيئرته سوروسو قدر آتالار

گونده رئن. ۲۸ مئلئري-ماد

پادشاهلارين،

والثرئي و بوتون باشچيلارين،

باشچيلقلاري آئيندا کي بوتون اولکه لري

بابئلن ضدئنه دئويوش اوچون

حاضرلاين! ۲۹ اولکه مئلئري

لرزه يه گلئر!

چونکي ربئن بابله ضدئ نيئي-

اوراني ساکنسئز بئر وئرانه يه چوئره

نيئي

يرئنه يئمه لي دئر. ۳۰ بابئل دئويوشچولري

ووروشماقدان آل چکئبلر،

اوز قالالاريندا قاليبيلار.

گوجلري تئکه نئب،

آروادلار کئمي اولوبلار.

ياشاديقلاري يرلر اودا ورتلئب،

دروازا سورگولري قيريليب. ۳۱ قاصئد،

قاصئد دالينجا،

خبرچي، خبرچي دالينجا گلئر،

بو خبري بابئل پادشاهينا چاتديريپ:

«شهر هر طرفدن آيندي، ۳۲ چاي

يچئدلري توتولدو،

قاميشليقلار يانديريلدي،

دؤيوشچولر دهشته دوشدو.»

۳۳ اسرائيلئن تاريبي اولان

قوشونلار ربّي بله ديئر:

“واختي گلنده خرمن يري نجه تاپدالانير،

بابل قيزي دا إله تاپدالاناجاق.

اونون دا بچئن زاماني عنقرئب

يتئشه جگ. ” ۳۴“ بابل پادشاهي

نيوگدنصر مني يئيب،

مني گئجئليه ساليب،

بوش بئر قابا چوئرئب.

جاناوار كئمي مني اودوب،

گؤزل يمكلرئمله قاريني دويوروب.

سونرا دا مني قوسوب. ۳۵ صهيون

ساكئئلري ديئرلر:

«منه و جانيمين ضئدئنه ادئلن قدارليق

بابلئن باشينا گلستن.»

اورشلئم ديئر:

«تؤكولن قانيمين حاقّي-حسابي

قوي گلدانئلردن سوروشولسون.»

ربئن اسرائيله كؤمه يي

۳۶ بونا گؤره رب بله ديئر:

«محكمه ده ائشنئزه من باخاجام،

قئصاصينيزي من آلاجام.

اونون چايني قوروداجام،

بولاغينين سويونو كسه جيم. ۳۷ بابل

داش قالاقلارينا،

چاقال يوواسينا دؤنه جگ.

حيرت هدي اولاجاق،

ائستيزا ائله اونا فئت چالاجاقلار.

اورادا هچ كس ياشاماياجاق. ۳۸ خالقي

جاوان اصلانلار كئمي نعره

چكه جگ،

شئر بالالاري كئمي نرئده يه جگ.

۳۹ لاكئن قيزيشديقلاري واخت،

ضئيفت دوزهلدئب اونلاري مست

اده جيم.

قوي كف ائسنئر،

ابدي يوخويا گئسنئر،

هچ واخت اويانماسينلار.»

رب بويوروب. ۴۰ «اونلاري قوزو، قوچ

ويچي كئمي

کسميه آپارا جاغام.»

جسار تئڻڙي ائڻرئب قورخمابين.

بو ائل بئر شايغه گلڙ،

او بئري ائل باشقاسي.

اؤلکه ده قدارليق،

باشچينين باشچيا ضد چيخماسي باره ده

شايغه لر ياييلير. ۴۷ بونا گوره ده، باخ،

بايئلن بوتلرئي جزالاندير جاغيم گونلر

گلڙ،

بوتون اؤلکه روسوي اولاجاق،

اؤلدورولنلري اونون اورتاسيندا يره

سَرئله جک. ۴۸ او زامان ير، گؤي

و اونلاردا كي هر شي

بايئلن باشينا گلنره سؤنه جک.

چونكي شمئالان گلن محو ادنلر

اونا هوجوم اده جکلر.»

رب بويورور. ۴۹ “اسرائيئلن

اؤلدورولنرئنه گوره

بايئل ده محو اولمالي دير،

نجه كي ير اوزونده اؤلدورولن هر کس

بايئه گوره ييخيليب. ۵۰ اي قيلينجدان

قورتولانلار،

قاچين، لنگمه يئن!

ربّي اوزاقدان يادا سالين،

بايئلن آخيري ۴۱ ششک بوتون دونيانين

اونون حاقيندا قورورلانديغي ير،

نجه آيناجاق!

بايئل مئتلئر آراسيندا،

نجه حيرته سالان حالا دوشه جک.

۴۲ بايئي دهنز باساجاق،

اونو گورلايان شپه لر اؤرته جک.

۴۳ شهرلري وئران اولاجاق،

تورپاقلاري هچ کسئن ياشاماديغي،

هچ کسئن يکمه دئي قوراق بئر چؤله

دؤنه جک. ۴۴ بايئله بل بوتونو

جزالاندير جاغام،

اودوغونو اونا قوسدوراجاغام.

مئتلئر آرتيق اورايا آخين-آخين

گلميه جکلر،

بايئل دوواري دا ييخيلاجاق. ۴۵ اورادان

چيخين، اي منم خالقيم!

هاميز جانينيزي قورتارين!

ربئن آلولانان قضبئندن قاچين!

۴۶ اؤلکه ده اشئدئئنئز شايغه لره

گوره

اورشَلَمَ باره ده دوشونون!" ۵۱ بئز اوتانچ
آلتيندايق،

چونكي تحقئر اولوغوشوق،

اوزوموزو روسوايچيلىق اؤرتور.

چونكي ياد اللى لر ربئن معبدئنن موقدس

يرلرئنه گئرئبلر. ۵۲ "آما او گونلر گلئر

كي،

بوتلرئني جزالانديراجاغام،

بوتون اولكه ده يارالي لارا ئئلده يه جك." ۵۳

رب بويورور. "بابل گؤيلره چيخسا

دا،

اوجالاردا كي قالاسيني مؤحكئندئرسه

ده،

محو ادنلري اوستونه دؤنده ره جيم."

رب بويورور. ۵۴ "بابلدن فرياد،

كئدا ئلرئن اولكه سئندن بؤيوك قيرغين

سسي ائشئئلئر. ۵۵ رب بابلي محو

اده جك،

اونون هاي-كويونو سوسدوراجاق.

دوشمن شپه لري چوخلو سولار كئمي

كوكره يه جك،

سسلرئئنن گورولتوسو اوجالاجاق.
۵۶ چونكي بابلئن ضئدئنه بئر محو

ادن چيخاجاق،

دؤيوشچولري اسئر توتولاجاق،

كامانلاري قيريلاجاق.

چونكي رب عوض ورن بئر تاري دير،

عوضئني كامئل وره جكئئر. ۵۷ بابل

باشچيلاريني، حئكمتلى لرئني،

والئرئني، باشچيلاريني، دؤيوشچولرئني

اله مست اده جيم؛

اونلار ابدى يوخويا گده جكلر،

هچ واخت اويانماياجاقلار."

آدي قوشونلار ربى اولان پادشاه

بويورور. ۵۸ قوشونلار ربى ديئر:

"بابلئن قالين دووآرلاري يرله بئر

اولوناجاق،

اوجا دروازالارينا اود وورولاجاق.

خالقلار بوش-بوشونا زحمت چكئئرلر،

مئلئرئن چكئئي اذئيت، اودا تسلئم

ادئله جك."

اِرميانين سۆزونون بابئله چاتماسي ۵۹ يهودا
 پادشاهي صئدقئيانين پادشاهليغينين
 دۆردونجو ائئئنده، مَحْسِيا اوغلو نرثيا اوغلو
 قوشون تَصْرَوفا تَجِيسِي سِرايا، صئدقئيا ائله
 بئرئلكده بابئله گِدرَكَن، اِرميا پيغمبر اونا
 بو پيامي تاپشيردي. ۶۰ اِرميا بابئئن باشينا
 گلگه جگ بوتون فلائگري، بابئل باره ده
 يازيلهش بوتون بو سۆزلري بئر طومارا
 يازدي. ۶۱ اِرميا سِرايايا ددي: «بابئله
 چاتاندا بوتون بو سۆزلري اوجا سَسله
 حتمن اوخو. ۶۲ ده كي: «يارب، بوراني
 داغيدا جاغيني، ائچئنده ائئسانين دا،
 حيوانين دا ياشامايا جاغيني، اؤلگه نئن
 ابدى وئران قالا جاغيني ديئسن.» ۶۳ بو
 طوماري اوخويوب قورتاراندا، اونا بئر
 داش باغلايب فرات چاينين اورتاسينا
 آت. ۶۴ سونرا ده: «قوي بابئل ده بله
 باتسين و منم اونون باشينا گئئره جيمم
 فلاكتدن بئر داها چيخا بئله سن،
 قوي اونون خالقي بيخيلسين.»
 اِرميانين سۆزلري بورايا قدر دُر.

اورشئئمئن سوقوطئ

LAM

بو ائضطراب آراسيندا، اونو تعقّب
 ادنلرئ هاميسي اونا چاتيبيلار.
 ۴ صيون گدن يوللار ياس توتور،
 چونكي بايراملارينا گلن يوخدور،
 بوتون دروازالاري كئمسه سئز قاليب؛
 كاهنلري آه چكئر،
 قيزلاري ذئل اولوب،
 او اوژو ده آجي دير، ۵ دوشمنلري اونون
 اوستونه آغا اولوب،
 كامياب ياشايبيلار،
 تقصئرلرئئن چوخلوغونا گوره
 رب اونلاري بو زولمه ساليب،
 دوشمنلرئئن گؤزلري قاباغيندا
 اوولادلاري اسئر آپاريليب.
 ۶ صيون قيزينين بوتون جاه-جلالي
 يوخ اولوب؛
 اونلارين باشچيلاري اوتلاقسيز مارال
 كئمي اولوبلار،
 تعقّب ادنلرئ قاباغيندان طاقئسئر
 قاقچيلار. ۷ اورشلئم سيخيني
 ائچئنده آوارا گزرگن،
 كچن گونلرده اولان بوتون ثروتئي
 خاطيرلاير،

ترك اولونموش شهر ۱ بئر زامان
 ائئسانلارلا دولو اولان اورشلئم شهري،
 نجه ده تك-تنها اوتوروب.
 ائئدي او دول بئر آرواد كئمي
 اولوب-
 وئلايتلر آراسيندا بئر زامان اوجا
 سايبان،
 اللر آراسيندا شاهزاده اولان،
 بو شهر، نوكرچئئلك ادئر. ۲ گجه لر آجي-
 آجي آغلار،
 گؤز ياشلاري ائله ياناغي ائسلانار،
 بوتون معشوقلارينين آراسيندان اونا تسلي
 ورن يوخدور.
 بوتون دوستلاري اونا خيانت ادئب،
 دوشمن اولوب. ۳ يهودا ذئلئت آلتيندا،
 قوللوق آلتيندا،
 اسئرئيه آپاريليب؛
 او، مئتلر آراسيندا ياشاير،
 آما اورادا راحتليق تاپمايب،

۱۱ بوتون خالقي زاري پير، چورک
آختارير،

جانلارينا قووت آلماق اوچون
ثروتلرئتن عوضئنه آذوقه آليرلار.
“يارب، ائندي باخ، حاليمي گور،
نجه ذئتل اولموشام.” ۱۲ ای بوتون يولدان
کچنلر،

بو آئش سئزئن اوچون مگر هچدئر؟
باخين دردئمه، بنون کئئمسي مگر وار؟
منئم باشيما گئئرئئن درد باشقاسيندا مگر
اولار؟

رب قضيدن آلولاناندا بو دردي
باشيما توكدو. ۱۳ يوخاريدان اود
گؤندردي،
سوموکلرئمه جک بو اودويرئندي.

آياقلاريم اوچون تور قوروب،
منی گری قايتاريب.

منی تک-تنها بوراخيپ، بوتون گون
طاقتدن ساليپ. ۱۴ پروردئگار
تقصيرلرئمي منه يوغ ادئب،

آلي ائله بئرئئرئنه هوروب،
اونلاري بوينوما کچئرديب،
طاقتئمي جاتيدان آليب.

خالقي دوشمنلرئئن ائنه دوشن واخت،
کؤمه يئنه چاتان اولمادي.

دوشمنلري اونا باخديلار،
يخيلهاغينا گولدولر. ۸ اورشلئم بؤيوک
گوناه ائشلئتدي،

اونا گوره ده نجئس بئرشي اولوب.
اونا حورمت ادنلرئن هر بئري
ائندي اونا خور باخير،

چونکي اونو چيلپاق گوروبلر،
او دا ائله يئب، اوزونو يانا چورئر.
۹ نجئسلئني آته يئنده ائدي،

گله جيئني دوشونمه دي،
اونا گوره ده قورخولو شکلده يخيليب،
اونا تسلي ورن يوخدور.
يارب، گور بو ذئله تئي،

چونکي دوشمن اوزونو بؤيودوب.
۱۰ دوشمن اونون بوتون ثروتي

اوستونه ائني اوزاديب،
چونکي گوروب كي، مئتلر اونون
مقدسئنه سوخولوبلار،

او مئتلر كي، اونلارين گئرمه سئني
جاماعاتينين آراسينا قدغن اتمئشدئن.

منی قاباغیندا دورا بئله دئیئم
 ائنسانلارا تسلّم ادئب. ۱۵ پروردئنگار
 ائچئمده اولان ائگئدلرئن هامیسینی
 هچه ساییب.
 منئم ضئدئمہ بئر زامان تعین ادئب کي،
 سچمه ائگئدلرئمی قیریب تاپدالاسین.
 باکئره یهودا قیزینی اوزوم سیخاندا آزئب.
 ۱۶ بونلار اوچون آغلاییرام،
 گوزلرئمدن یاش آخیر.
 تسلّی ورن مندن اوزاقدیر،
 جائیمی تزه لهین مندن اوزاقدیر.
 اوولادلاریم یالقیز قالب،
 چونکی دوشمن ظفر تاپیب. ۱۷ صحیون
 اللرئنی اوزادیر؛
 آما اونا تسلّی ورن یوخدور.
 رب یعقوب نسلئنن ضئدئنه بو امرئنی
 ورئب:
 “قوی اطرافیندا اولانلاری، اونون
 دوشمنی اولسونلار،
 چونکی اورشلئم اونلارین آراسیندا
 نجئس آسکئیه چورئئب.” ۱۸ رب
 حاقلی دیر؛
 چونکی من اونون امرئنه عوصیان اتمئشم،

ای بوتون خالقلار، قولاق آسین!
 منئم چکدئیئم بو درده باخین،
 باکئره قیزلاریم، جاوان اوغلانلاریم
 اسرئلیه گدئب. ۱۹ سوغکلی لرئمی
 چاغیردیم،
 لاکئن منی آلداتدیلار،
 کاهئنلرئم، آغساقال لاریم جانا گلمک
 اوچون یمک آختارارکن،
 شهرئن ائچئنده هلاک اولدولار.
 ۲۰ یارب، باخ، دارا دوشموشم،
 جانیم عذابدان یانیر.
 چوخ عاصئئک اتمئشم،
 بونا گؤره ده اورهیم اوزولور.
 باییردا قیلینج اولدورور،
 او ائچئنده اولوم یاشاییر. ۲۱ نجه ناله
 چکدئیئمی اشدئبلر،
 آما منه تسلّی ورن یوخدور،
 باشیما گلن بو بلادان بوتون دوشمنلرئمن
 خبری وار،
 سنئن بونو ائدئیئنه سوئئرلر،
 کاشکی اعلان ائدئیئن گون گلئیدی
 کي،

اونلار دا منم وضعيئتمه دوشه لر.
 ۲۲ قوي اونلارين اتدئكلري بوتون
 پئسلئكلر سنئن حوزورونا قانلسين؛
 تقصيرلرئمه گوره منه اتدئيئي، اونلارا دا
 ات.

چونكي ناله لرئم چوخدور،
 اوره يم طاقتدن دوشوب.

اورشلئمن ضدئتمه تارينين قضئي ۱

دوشمن قاباغيندا اونون اوستوندن صاغ
 ائني گؤتوروب.
 اله بئل كي، يعقوب نسلئنن آراسيندا،
 اؤد كئمي هر ياني يانديريب ياخير.
 ۴ دوشمن كئمي كامانينين ياييني
 چكئب،

خصم كئمي صاغ ائني قالديريپ،
 بوتون گوزه خوش گؤرونئلري
 اؤلدوروب؛

قضبئي صحيون قيزينين چاديرينا آلو
 كئمي توكوب. ۵ پروردئگار دوشمن
 كئمي اولوب.

اسرايئلي اودوب؛
 بوتون سارايلاريني اودوب،
 قالالاريني وئران قويوب،

يهودا قيزينين ماتمئي، فغانيني داها دا
 آرتيريپ. ۶ چارداغيني وئرانه باغلار
 كئمي قيريب توكوب،

گؤروش يرلرئي خاراباليجا چوئرئب،
 رب صحيونا تعيئن اتدئي بيرام و سبت
 گونلرئي يادلاردان چيخارتديريب،

۲ پروردئگار صحيون قيزينا قضبلئركن
 نجه اونو هر طرفدن قارا بولود
 آليب!

اسرايئلان شووكتئي گؤيدن يره
 چيرپپ،

قضبلندئي گون كئئئني
 يادا سالمايب. ۲ پروردئگار آمان ورمه دن
 يعقوب نسلئنن بوتون مسكلرئي اودوب،
 قضبئنده يهودا قيزينين قالالاريني بيخيپ،
 اونلاري يرله بئر ادئب،

ملكتي، باشچيلاريني آچالديپ. ۳ حئتلي
 قضبئنده اسرايئلان بوتون قووه سئي
 كؤكوندن كسئب،

اؤزلرئني چولا بورويوبلر،
اورشلئمن باكتره قيزلاري باشلاريني يره
دئكئب. ۱۱ آغلاماقدان گؤزلرئمن

نورو گدئر،

جانيم عذابدان يانير،

عزئر خالقيمين قيريلديغينا گوره
اوره يئمن قان آخير.

اوزامان كي، شهر ميدانلاريندا

كؤره لرله اوشاقلار باييلرلار. ۱۲ شهر

ميدانلاريندا يارالي لار كئمي

هوشدان گدرگن،

آنا قوجاغيندا جان ودرگن،

آنالاريندان سوروشورلار:

“هانى چؤرك، هانى شراب؟” ۱۳ اى

اورشلئم قيزي، سنه نه ديم؟

سني كئمنله موقايئسه ادم؟

اى باكتره صهيون قيزي، سني كئمه

بزه دم كي،

بونولا من سنه تسلى وره بئلم؟

چونكي ياران دهنز قدر درئندر،

سنه كم شفا وره بئلر؟ ۱۴ پيغمبرلرئ

سنئن اوچون يالان و معناسيز

رؤيالار گؤروبلر،

قضبتئن آووندا پادشاه و كاهئي تحقئر
ادب. ۷ پروردئگار قوربانگاهيني رد

ادب،

موقدس مكانيني ترك ادب.

سارايلارينين دووارلاريني دوشمن الكنه

تسلم ادب،

اونلار بايرام گونونده اولدوغو كئمي،

ربئن معبدئنده هارايي چكئبلر. ۸ رب

نئيت اتدي كي،

صهيون قيزينين دوواريني داغيئسين.

اولچو ائپئني اوزاديب،

داغيئماق اوچون اوندان آل چكمه يئب.

قالا دوواريني، سدئي، ماتمه بورويوب،

ائكئسي بئرلكده سولورلار. ۹ اونون

دروزالاري يره باتيب،

چفته لرئني قيريب آيب،

پادشاهي، باشچيلاري ياد مثلئرئ

آراسينداديرلار،

شرئعته عمل ادئلئر،

پيغمبرلرئنه ربدن آرتيق رؤيا گئلئر.

۱۰ صهيون قيزينين آغساقاللاري يره

اوتوروبلار، دئمئرلر،

باشلارينا توز-تورپاق توكوبلر،

خوشبختلىقنى سەنە قايتارماق اوچون
تەقەسەرلەرنى اوزە چىخارتمايىبلار،

آما سەنى آزديرماق اوچون،

سەنە يالاندان رۇيالار كۆرۈبلەر. ۱۵ يولدان

يېكەن بوتون ائىسانلار آل چالېب

سەنى مەسخرە ادەرلەر،

باشلارنى يېللەيتەرلەر.

اورشەلم قىزىنا دېتەرلەر:

“بوتون دونيانىن كۆزلەك و شادلىق

تەمىلى اولان شەر مەر بودور؟”

۱۶ بوتون دوشمەنلەر سەنى مەسخرە

ادەرلەر،

فەتتە باسىرلار، دىش قىچىردىرلار،

دېتەرلەر“ اونو اودموشوق،

كۆزلەدە ئىمىز كون يەقەن كى، بو

كوندور،

اونو چاتمىشىق، اونو كۆرموشوك.”

۱۷ رب اوزا ئرادە سەنى يەشەيتەرلەر،

قەدىم زامانلاردا امر ائەبىي سۆزۈ حىياتا

كېچىردىب.

سەنى آمان ورمەدن وئران قويوب،

دوشمەنلەرنى سەنەن حالينا سۆندەتەرلەر،

خەملىرىنىن كوجونو آرتىرىب. ۱۸ خالقىن

اوركلرى پروردەنگارا فرىاد ائەدى،

اى صەيون قىزىنىن دوواري!

قوي گەجە- كوندوز سەنەن كۆزلەندىن سل

كەمى ياش آخسىن،

دەئەجەلە،

آچ كۆزلەرنى، يومولاسىن. ۱۹ قانغ،

گەجەنەن قارانلىغىندا فرىاد ات،

گەجە نۆوبەلەري باشلاياركن

پروردەنگارىن حوزوروندا قەلبىنى سولار

كەمى آچىب توك.

اللەرنى اونا آچ، اوولادلارنىن صاغ

قالماسىنى آستە،

اونلار هر تەنەن باشىندا آجىندان هوشدان

گەتەرلەر. ۲۰ يارب، ائەدى باخ،

خالقنىن حالىنى كور!

كەمىنەلە بلە رفتار ادەبسن؟

آنالار اوشاقلارنى، عزىز بالالارنى مەر

پىسەنلەر؟

كەتەرلەر، پىغمبەرلەر پروردەنگارىن موقەدەس

مەكانىندا مەر اولدورولسونلەر؟

۲۱ جاوانلار، قوجالار توز-تورپاقدا،

كوچەلەردە ياتەرلەر.

باکټره قيزلاريم، ائگئدلرئم قيلينجدان
 کچئرئئبلر.
 قضبلندئئن گون اونلاري هلاک
 ادئبسن،
 آمان ورمه دن قيريبسان.
 ۲۲ قورخدوقلاريمي هر ياندان
 چاغيريبسان،
 اله بئل، بايراما دعوت ادئبسن.
 ربئن قضب گونونده قاچيب-قورتولان
 اولمادي،
 اونلارين آراسيندان صاغ قالان اولمادي،
 اونلاري كي، دوغوب بؤيومتوشدوم،
 اونلاري دوشئمئم هلاک اتدي.
 جزا آراسيندا بئر اومئد ۱

۳ من او آدامم كي،
 تارين قضب دينه يئنن عذاب
 چکئرم. ۲ او مني چکئب آباريب،
 ائشيقدا يوخ، قارانليقدا گؤدئرب.
 ۳ دوغرودان دا بوتون گون،
 دفته لرله ائني
 اوستومه قالديريپ. ۴ آئمي، درئمي
 چورودوب،

سوموکلرئمي سينديريب. ۵ مني عذابلا،
 ذئتلله ساري ييب،
 موحاصئرئيه ساليپ. ۶ چوخدان اولوب-
 گدنلر کئمي،
 مني ظولتمده ساکنن ادئب. ۷ اطرافيمي
 هر طرفدن حاصاراييب،
 اله كي، قاچا بئلمئرم؛
 مني آغير زنجئرلرله زنجئرله يئب. ۸ حتا
 فرياد ادئب ائمدادا چاغيرديغيم
 زامان،
 او، دوعامين قاباغيني سد ادئر.
 ۹ يوللاريمي يونما داشلارلا کسئب،
 طرئقئرئمي دولاشديريب. ۱۰ منه آبي
 کئمي کئمن دوزه لدئر،
 گئزله نمئش اصلان کئمي دئر.
 ۱۱ يوللاريمي آزديريپ، مني
 پارچالاييب؛
 چاره سئز حالا ساليپ. ۱۲ کامانينين
 ياييني چکدي،
 مني اوخو اوچون بئر هدف اتدي.
 ۱۳ اوخدانين اوخلاريني بؤيره يئمئ
 ساپلادي. ۱۴ خالقيمين گولوش
 هدفئنه دؤئموشم،

مضحکہ لي نغمه ائله گون بويو مني
 الہ ساليرلار. ۱۵ او، مني آجي لارلا
 دوپوردوب،
 منہ دوپونجاق يوشان سويونو
 اچترتدرب. ۱۶ دلشلمئي چينقيلا
 قيريب،
 مني کول اچئنہ باسيب. ۱۷ جانيي
 سالاماتليقدان اوزاق ادتب،
 ياخشيلغي ياددان چيخارتديم. ۱۸ بونا
 گوره ديترم: "قوتتم گدب،
 ربدن اومئدم گسئتب." ۱۹ عذابي،
 سرگردانليغيمي،
 يوشاني و آجيلاري يادا سال.
 ۲۰ دوغرودان کي، جانيم اونلاري
 خاطرلاير،
 جانيم اچئمده سيخيلير. ۲۱ اما بونو
 خاطرلاديقجا اومئده نترم؛ ۲۲ ربئن
 مهربانليغي دوغرودان اصلا توکنمز،
 چونکي اونون شفقتنه نہایت يوخ.
 ۲۳ بونلار هر سحر تزه له نتر،
 سنن وفادارليغين بويوکدور. ۲۴ جانيم
 ديتر: "رب منم نصبئدم تر،"
 بو اوزدن اونا اومئد باغلاييرام. ۲۵ رب
 اونا بل باغلايانلارا،
 اونو آختارانلارا خيرخواه دير. ۲۶ ربئن
 نجاتيني سس سزجه گوزله مک نہ
 ياخشى دير! ۲۷ ياخشى اولار کي،
 انسان
 يوغونو جاوانليغيندا داشيسين. ۲۸ قوي
 ساکت اولوب تک باشينا
 اوتورسون،
 چونکي رب اونا يوک قويوب. ۲۹ قوي
 آغزيني تورپاغا قويسون،
 بلکه حله اومئد وار. ۳۰ قوي انجازه
 ورسئن کي، ياناغينا وورسونلار،
 قوي ذلئلک اچئنده بوغولسون.
 ۳۱ چونکي پروردنگار ابدئلک رد
 اتمز. ۳۲ قم-قوصه ورسه بله،
 مهربانليغينين بولوغونا گوره شفقت
 گورسه در. ۳۳ چونکي اورکدن
 ائستيه رک بشر اوولادلارينا عذاب
 ورمز،
 هچ کئمي گدرلندرمز. ۳۴ دونيادا کي
 بوتون اسئرلشن آياق آلتيندا

۳۵ حاق-تاعالانين، ازلهمه سي،
 حضوروندا ائنسانين
 اوز حاقلاريندان محروم اولماسيني،
 ۳۶ ائنسانين عدالتدن محروم اولماسيني
 پروردئگار مگر گورمز؟ ۳۷ پروردئگار
 فرمان ورمه سه،
 كئمن ددئي حياتا كچر؟ ۳۸ مگر هم
 خير، هم ده شر،
 حاق-تاعالانين آغزيندان چيخماز؟
 ۳۹ ائنسان، ياشايان ائنسان،
 نه اوچون گوناھنين جزاسيندان
 شكايته نر؟ ۴۰ قوي يوللاريميزا
 دئتمله باخاق،
 اوللاري ائمتاحان ادك،
 قوي ربه تزه دن اوز توتاق.
 ۴۱ گويلرده كي تاريا اللرئمزي،
 هم ده اوركلرئمزي آچيريق.
 ۴۲ دئرئك: "بئر تقصئر كاريق،
 عاصئئك ائتمئشئك،
 بونو بئر باغيشلامايبسان." ۴۳ قضبه
 بورونوبسن، بئري تعقئب ادئبسن؛
 آمان ورمه دن بئري اولدوروبسن.
 ۴۴ اوزونو بولودلا اورتوبسن،

اله كي، اوللارين آراسيندان هچ دوعا
 كچمه سن. ۴۵ خالقلار آراسيندا
 بئري زئئله، فضله يه چوئرئبسن. ۴۶ بوتون
 دوشمنلرئمز بئرم ضدئمئز
 آغيزلاريني آچيلار. ۴۷ دهشت و
 چوخور،
 هلاكت و قيرغين باشميزا گلئب.
 ۴۸ قيريلان خالقيمين قيزي اوچون،
 گوزلرئمدن سل كئمي ياش آخير.
 ۴۹ دئنه دن، دايماندا گوزلرئمدن
 ياش آخير، ۵۰ او زامانا جاق كي،
 رب گويلردن آشاغي باخسين،
 و اوللاري گورسون. ۵۱ شهرئمده كي
 قيزلارين حاليني گوردو كچه،
 اوره يم سيزلاير. ۵۲ دوشمنلرئم سببئسز
 مني
 قوش كئمي شكار اتدئر. ۵۳ قويويا
 ساليب مني اولدورميه چاليدشديلار،
 باشميين اوستونو بئر داشلا اورتوبلر.
 ۵۴ سولار باشميدان آشدي،
 ددئم: "عومروم آخيرا چايتب."
 ۵۵ يارب، آديني او قويونون دئبئندن

سسله دئم. ۵۶ سسئمي اشئئدئن كي،
 باغيريرديم؛
 “قولاغيني منئم استئغائمه، ائمدادا
 چاغيران باغيرتيا باغلاما.” ۵۷ سني
 چاغيراندا ياتما گلدئن،
 منه “قورنخما” ددئن. ۵۸ اي پروردئگار،
 جانيمين داواسيني سن ادئبسئ؛
 حياتيي سن قورتارييسان. ۵۹ يارب،
 باشيما گئئردئكلري سئئمي
 گوروبسن؛

بو آئش باره ده حؤكونو ور. ۶۰ منه
 باغلاديقلاري بوتون كئئي،
 منئم ضئدئمه قورولان بوتون فئدلري
 گوروبسن. ۶۱ يارب، منه ائدئكلري
 حقارتي،
 ضئدئمه قوردوقلاري بوتون فئدلري
 اشئدئبسئ. ۶۲ ضئدئمه اولانلارين
 دوداقلاري،

اونلارين پيچيالتيلاري،
 بوتون گون منئم ضئدئمه دئر. ۶۳ اونلارين
 اوتوروشونا-دوروشونا باخ،

اونلارا مضحكه نغمه سي اولوشام.
 ۶۴ يارب، اونلارين آلرئئن
 عمل لرئنه گوره
 عوضئي وره جكسن. ۶۵ اونلارين قلبئي
 عئنادكار ات،
 لعئنئن اونلارين اوستونه اولاجاق.
 ۶۶ قضبئئنده اونلاري قوواجاقسان،
 اونلاري ربئن گؤيونون آلتيندان محو
 اده جكسن.

داغيليش اورشلئم ۱

۴ قيزيل نجه ده توتقونلاشيب،
 صاف قيزيل نجه پاريلتيدان
 دوشوب.
 موقدس داشلار هر كوچه نئن باشينا
 توكولوب. ۲ صهيون اوولادلاري
 تره زئيه قويولاندا
 صاف قيزيلدان قئيمتلي ائدي.
 ائئدي اما نجه ساخسي قبالار كئمي
 سايليرلار،
 كوزه گرئن آل اشئنه برابرئرلر.
 ۳ چاقالار بله، بالالارينا اءجك
 وئرئر،

اونلاري آمئزدرئرلر.
 اما خالقيمين قيزي رحمسئر اولوب،
 صحرانين دوه قوشلارينا اوخشاير. ۴ سود
 امن كورپه نئن دئلي،
 سوسوزلوقدان داماغينا ياپشير.
 اوشاقلار يمك استه يئرلر، لاكن ورن
 يوخدور. ۵ اونلار كي، لذتد يمكلري
 پيئر دئلر،
 اندي كوچه لرده بوراخيليلار.
 اونلار كي، قيرميزي رنگلي پالتار گيب
 بويويدئلر،
 اندي زئبل لئيه بورونورلر. ۶ چونكي
 خالقيمين قيزينين تقصيري
 سودومون گوناھيندان داھا بويوكدور،
 بو شهر آل توخوئماندان،
 بئر آندا يرله بئر اولدو. ۷ نذره لري قاردان
 دا تمئر ائدئلر،
 سوددن ده آغ ائدئلر،
 ووجودلاري ياقوتدان دا قيرميزي اندي،
 ظاهرن لاجورد داشينا بنزه يئر دئلر.
 ۸ اندي اما اوزلري كؤمور كمي
 قاراليب،
 كوچه لرده هچ بئرئي تانيماق اولمور،

دئرلري سوموكلرئنه ياپشيب،
 سولوب، آغاج كمي قورويوب. ۹ بختور
 او آداملار كي، آجليق قورباني يوخ،
 قيلينج قورباني اولدولار.
 چونكي بونلار زمئنن محصولندان محروم
 اولوبلار،
 جانلاري آريئب گدب. ۱۰ حتا لاپ
 قلي يومشاق آروادلار
 اوئرلري ائله بالالاريني پئشئر دئلر.
 خالقيمين قيزينين قيريلماسي اوچون
 بالالاري اونلارا يمك اولدولار. ۱۱ رب
 حئتئني بوشالديب،
 شئتلي قضئني ياغديريب،
 صيوندا بئر آلوو آليشديريب كي،
 اونو پياسينا جاق يانديريب ياخيپ. ۱۲ ير
 اوزونون هچ بئر پادشاهي ائئانمازدي،
 دونيانين ساكتلري ائئانمازدي كي،
 خصم و دشمن اورشلئمن
 دروازالاريندان
 اچيري گره بئلسن. ۱۳ پيغمبرلرئئن
 گوناھي اوزوندن، كاهئلرئئن
 تقصيري اوزوندن بو، باش وردی،

چونکي اونلار شهرن اورتاسيندا
 صالحلرن قانيني تۆكدولر. ۱۴ کور
 کئمي کوچهلرده دولانيرديلار،
 قانلا نجئس ائدئر،
 اله کي، هچ کس اونلارين پالتارلارينا
 ديه بئلهئدي. ۱۵ اونلارا
 قيشقيريديلار: "اي نجئسلر، رد
 اولون!
 ائتلئن بورادان، بئزه ديمهين، رد اولون!"
 اونلار قاقچين، سرگردان دولانارکن
 آيري مثلئر دئئر:
 "بونلار بورادا آرتيق بئزمله قالماسينلار!"
 ۱۶ ربئن حوضوري اونلاري پرن-
 پرن ساليب،
 اونلارا تزه دن نظر سالملياجاق،
 اونلار کاهئنلره حؤرمتمه دئئر،
 آغساقالارا لوظف گؤرسدمه دئئر.
 ۱۷ اما گئنه ده بوش يره کؤمک
 گؤزله مکدن
 گؤزلرئئمئر طاقتدن دوشدو،
 بئزي قورتارا بئلهين مثلئي
 هي گؤزله دئک، گلهمدي. ۱۸ قدم به
 قدم آرخاميزدان تعقب ائدئر،
 اله کي، کوچهلرده گزه بئلهئرئک.
 آخيريميز چاتدي، گونلرئئمئر بئئدي،
 عاقبتئئمئر آخيرا يتدي. ۱۹ بئزي تعقب
 ادئر
 گؤيلرده کي قارتالاردان سورعتلي ائدئر،
 داغلاردا بئزي تعقب ائدئر،
 کئمن قوروب صحرادا بئزي گؤزله دئئر.
 ۲۰ حيات نفسئئمئر، ربئن مسح
 ائدئي
 اونلارين خندقلرئئده ياخالاندي،
 حال بويکي دئيردئک: "اونون
 کؤلگه سئنده
 مثلئرئن ائچئنده ياشاياجاغيق." ۲۱ اي
 عوص اولکه سئنده ياشايان اِدوم
 قيزي،
 سوين، فرحلن!
 سن ده بو کاسادان ائچه جکسن،
 مست اولوب، اوزونو چيلپاق
 اده جکسن. ۲۲ اي صهيون قيزي،
 تقصئرئئن جزاسي آخيرا چايب،
 رب سني بئر داها اسئرئيه
 گؤندرميه جک،
 لاکن اي اِدوم قيزي،

اون سنن تقصيرئني جزاسينا چاتدير اجاق،
گوناهلاريني اوزه چيخاردا جاق.

جانميين باهاسينا چورك قازانيريق.
۱۰ آجلىق بئزي يانديريب-ياخديغينا
گوره

درئمز قاراليب، كوره به بنزه يئر.
۱۱ صحيوندا اروادلارين،
يهودا شهر لرئنده باكتره قيزلارين
عصمتئنه توخوندولار. ۱۲ باشچي لار
الئرئندن آسيليپ،

آغساقالار حورمتدن دوشوب.
۱۳ جاوانلار آل ديئرمانيپي چكئئر،
اوغلانلار اودون يوكلري آلتيندا
هل لندئر. ۱۴ شهر دروازاسيندا
آغساقالار اوتورمور،

جاوانلار ساز چالماز اولوب.
۱۵ اوره يئمئزدن شادليق چكئئب،
رقص لرئمز ياسا چورئئب. ۱۶ باشميين
تاجي دوشوب،

واي حاليميز!! چونكي گوناھ اتمئشك.
۱۷ بونا گوره اوركلرئمز طاقتدن
دوشوب،

گوزلرئمز قاراليب، ۱۸ صحيون داغي
اوچون كي، وئران قاليب،

مرحمت اوچون يالواريش ۱

يارب، باشميزا گلني يادا سال
۵ بونجالتمئري گوره، بونا نظر سال.
۲ اثرث تورپاغيميز ياد اللى لرئن آئنه
چكئب،

اولرئمز اجنپي لره ورئئب. ۳ يتئم قالميشيق،
آتاسيز قالميشيق.

آنالاريميز دول اروادلارا دؤنوب.
۴ سويوموزو پوللا آيب ائچئرئك،
پوللا اودون آماغا مجبوروق. ۵ بئزي
قووالايانلار باشميزدان باسيرلار،

يورولوشوق، بئزه راحتليق يوخدور.

۶ دوونجا چورك يمك اوچون
مئصئره، آشورا آل آچميشيق. ۷ آتالاريميز
گوناھ اتدئر، لاكن آرتيق
يوخدورلار،

تقصير لرئئن جزاسي بئزه يوكلندي.
۸ قوللار بئزه حؤكران اولوب،

بئزي اونلارين آئندن قورتاران يوخدور.
۹ چؤده كي قيلنجا گوره،

اوستونده چاقالار گزئب دولانيرلار. گونلرئمئزي اولكي كئمي تزهله! ۲۲ مگر
 ۱۹ سن آما، يارب، ابدە جک حؤکم سوره جکسن،
 سلطنت تختن نسل لر بؤيو سوره جک. آتيسان،
 ۲۰ نئيه بئزي ابدئلك اونودورسان؟ بئزه حدسئز قضبلئسن.
 نئيه بئزي بو قدر اوزون ترک ادئرسن؟
 ۲۱ بئزي اوؤونه قايتار، يارب،
 قايداريق

EZK

حزقیالین ائلك رؤیاسی^۱ اوتوزونجو
 ائلكه دؤردونجو آیین بئشنجی گونو من
 بكار چایی ساحئلئنده، اسئرلككه
 یاشایانلار آراسیندا اولاندا گوئلر
 آچیلدی و تاریدان گلن رؤیالاری
 گؤردوم. ^۲ پادشاه یهویاکئتن اسئر
 اولونماسینین بئشنجی ائلكه، همئن آیین
 بئشنجی گونو ^۳ كلكه اولكه سئنده، بكار
 چایی ساحئلئنده بوزئتن اوغلو كاهئن
 حزقیالا ربئن سؤزو نازئل اولدو. اورادا
 ربئن آلی اونونلا ائدی. ^۴ من گؤردوم
 كي، باخ، شمئالدان آسن شئدتی بئر یل،
 و دایانمادان شمئشك چیخان بؤیوك بئر
 بولود گلئر. اونون اطرافیندا پاریلتی وار
 ائدی، اورتاسیندا دا اود ائچئنده
 پاریلدایان دمئر كئمی بئر شی وار
 ائدی. ^۵ اونون اورتاسیندا جانلی مخلوقا
 بنزهین دؤرد شكئل وار ائدی؛ اونلارین
 گؤرونوشو ائنسانا بنزه یئردی. ^۶ لاكئن
 هر بئرئتن دؤرد اوزو و دؤرد قانادی
 وار ائدی. ^۷ اونلارین باجالاری دوز
 ائدی. آباقلاری دانا آباقلارینا
 اوخشاییردی و جئلانمیش بورونج
 كئمی پاریلداییردی. ^۸ دؤرد یانلاریندا
 اولان قانادلاری آلتیندا، ائنسان آللری

۹ سنن آیینی چاقماق داشیندان مؤحکم
اولان آلماس کئمی مؤحکم اده جیم.
عاصی بئر خالق اولسالار دا، اونلاردان
قورنخما، قاباقلاریندا واهشمه یه دوشمه.
۱۰ او گئنه منه ددی: "ای بشر اوغلو،
منم ددیئم بوتون سؤزلری اوره یئنده
ساخلا و قولاقلارینلا اشئت. ۱۱ اسئر
اولونموش وطنداشلارینین یانینا گت،
اونلارلا دانیش-آسته یئرلر سنه قولاق
آسینلار، آسته یئرلر آسماسینلار-اونلارلا
ده: «پروردئگار رب بله دیئر!» ۱۲ سوزلا
روح منی یوخاری قالدیردی و آرخامدان
بؤیوک بئر گورولتو سسی اشئتدم:
"ربئن شووکتی اوز یرئنده مبارک
اولسون." ۱۳ جانلی مخلوقلارین قانادلاری
بئر-بئرئنه توخوندوچقا اونلارین سسئنی،
یانلارینداکی چرخلرن ده شاقیلتیسینی
اشئتدم؛ بؤیوک بئر گورولتو سسئنی!
۱۴ روح منی یوخاری قالدیردی و
گؤتوروب آپاردی؛ من روحومدا آجی
و قضبلی بئر حالدا گتدم. ربئن گوجلو
آلی منم اوستومده ائدی. ۱۵ من تل آبئده
اولان اسئر اولونموش آداملارین یانینا

یه. بو طوماری یه و گت، اسرائیل
نسلئنه دانیش." ۲ بلجه آغزیمی آچدیم و
او، بو طوماری منه وردی کی، پیئم.
۳ و منه ددی: "ای بشر اوغلو، قارینینی
بونونلا دویدور، سنه وردئیئم بو طومارلا
قارینینی دولدور." او واخت طوماری
یدم. آغزیمدا بال کئمی شئرئن ائدی.
۴ او واخت منه ددی: "ای بشر اوغلو،
اسرائیل نسلئن یانینا گت و سؤزلرئی
اونلارلا ده. ۵ چونکی دانیشیغی آنلاشیلماز
و دئلی چتئن اولان بئر خالقین یانینا یوخ،
اسرائیل نسلئن یانینا گؤنده رئلئرسن،
۶ دانیشیغی آنلاشیلماز، دئلی چتئن،
ددئکلرئی آنلامادیغین خالقلارین آراسینا
گؤنده رئلئرسن. اگر من سنی اونلارین
یانینا گؤندرسیدم، اونلار سنه قولاق
آساردیلار. ۷ آما اسرائیل نسلی سنه
قولاق آسماق آستمیه جکلر، چونکی منه
ده قولاق آسماق آسته مئرلر. دوغرودان
دا بوتون اسرائیل نسلی عئنادکار و
دئکباشدیر. ۸ باخ، من سنن اوزونو
اونلارین اوزو کئمی، سنن آیینی
اونلارین آیینی کئمی برک اده جیم.

کي، کبار چاينين قيراغيندا ياشايرديلار، اونلارين آراسيندا يدي گون تعجب
 گدتم و اونلارين ياشاديقلاري يرده، ائچئنده اوتوردوم.

رب حِزْقِيَالِي أُسْرَايِلَه گُوَزْتِجِي قُوِيور
 ۱۶ يَدِّي گون چكدئكدن سونرا منه ربئن
 بو سُوَزو نازتل اولدو: ۱۷ "اي بشر اوغلو،
 من سني اُسْرَايِل نَسْلِي اوچون گُوَزْتِجِي
 قُوِيوموشام؛ نه زامان آغزيمدان بئر سُوَز
 اِشْتدِه سن، گرک اونلارا منتم طرفتمدن
 ائْخَطَار وره سن. ۱۸ من پئس آداما
 «قَطْعن اوْله جکسن» دِدِيئم زامان، اگر
 سن اونا ائْخَطَار ورميه سن و پئس آدامي
 اوْز شريولوندان دُونده رِمک اوچون
 اونا ائْخَطَار سُوَزو دميه سن كي، حياتي
 قورتولسون، اوندا او پئس آدام اوْز
 تَقْصِيرِي ائْچُنْدِه اوْله جک، لاکن
 اونون قانيني سننن بُوِينونا قوياجاغام.
 ۱۹ اما اگر پئس آداما ائْخَطَار وره سن،
 و او آدام پئسلئيتندن و شريولوندان
 دُونْمسه، اوْز تَقْصِيرِي ائْچُنْدِه اوْله جک،
 لاکن سن اوْز جانيني قورتارميش
 اولورسان. ۲۰ اگر بئر صالح آدام اوْز
 صالحلئيتندن دُونوب پئسلئک اتسه و من
 اونون قاباغينا بودره دن داش قويسام،
 او اوْله جک. اونا ائْخَطَار ورمه دئيئن
 اوچون او آدام اوْز گوناھي ائْچُنْدِه
 اوْله جک و اتدئبي صالح عمل لري
 حسابا آينمايا جاق، لاکن اونون قاني

عمل لر اوچون جاوابده لئک ۱ منه ربّين
 بو سؤزو نازئل اولدو: ۲ "نه دِمک
 اُسْتَه يِرْسُنْتَنز کي، اُسرايئل تورپاغي
 اوچون بو مثلي تکرار ادُرْسُنْتَنز: «آتالار
 کال اوزوم يدئلر، اوغوللارين دئشي
 قاماشير»؟ ۳ پروردئگار رب بويورور:
 «وارليغيما آند اولسون کي، بو مثل
 اُسرايئلده داها ديئلميه جک. ۴ باخين،
 بوتون جانلار منئمدر؛ آتارين جاني دا
 منئمدر، اوغولون جاني دا منئمدر.
 گوناھ ائشله دن جان اوله جک. ۵ ا گر
 بئر آدام صالحدئر و ائصافلي و صالح
 عمل لري يرئنه يتئر، ۶ داغلاردا گئئرئلن
 قورباندان يمئر، گؤزلرئي اُسرايئل
 نسلئن بوتلرئنه دئکئر، قونشوسونون
 آرواديني لکه له مئر، آياشي اولان
 آروادلا ياخينليق اتمئر، ۷ کئمسه يه
 حاقسيزليق اتمئر، لا کئن بورجلونون
 گئروونو قايتارير، قارت اتمئر، آج اولانا
 چؤرک ورئر، لوت اولاني گيئندئرئر،
 ۸ سلمله پول بورج ورئر، موعامله
 گؤتورمور، پئس عملدن ائني اوزاق
 ساخلاير، ائکي آدام آراسيندا عدالتله
 حؤکم ادئر، ۹ منئم قايدالار يما موطابق
 رفتار ادئر، حؤکلمئه صداقتله عمل ادئر،

گوناھلاردان ھې بئري اونون
ضدئنه خاطر لانايماجاق؛ چونكي
اتدئبي صالحلئكله ياشاياجاقدير.»
۲۳ پروردنگار رب بويوروز: «إله
بئلسئئز كي، من پئس آدامين
اولوموندن كف ادئم و ائسته مئم
كي، او اوز يولوندان دؤنسون
و ياشاسين؟ ۲۴ آما اگر صالح
آدام اوز صالحلئئئندن دؤنوب
پئسلك اتسه، پئس آدامين اتدئبي
بوتون ائيرنج ائشيري گؤرسه، مگر
ياشاياجاق؟ اتدئبي صالح ائشئرئندن
ھې بئري خاطر لانايماجاق؛ اتدئبي
خائئلك و إله دئبي گوناھيندان
اؤتري اوله جكدئر. ۲۵ آناجاق سئز
حله ده ديئرسئئز: «پروردنگارين
يولو ائصاف ديئل.» ائدي، اي
ائسرائئل نسلي، قولاق آسين:
مگر منئم يولوم ائصاف ديئل؟
ائصافسيز اولان مگر سئزئز
يولارينيز ديئل؟ ۲۶ صالح آدام اوز
صالحلئئئندن دؤنوب پئسلك اتسه،
بونا گؤره اوله جك؛ يلي، اتدئبي

ياشاياجاق. ۱۸ بو اوغولون آتاسي
دا ائصافسيزليقلا قدارليق اتدئبي
اوچون، قارداشيني قارت اتدئئنه
گؤره، خالقي ائچئنده ياخشيني ائشئر
اتمە دئبي اوچون اوز تقصئرئندن
اؤتري، البتە، اوله جك. ۱۹ آما
سئز حله ده ديئرسئئز: «آتائين
اتدئبي تقصئر اوچون نه اوچون
اوغول عذاب چكە سئز؟» اوغول
عدالتي و صالح ائشئر گؤردو،
بوتون قايدالار يما رعايت ادب
اونلارا عمل اتدي. البتە، بو آدام
ياشاياجاق. ۲۰ گوناھ ائشله دن جان
اوله جك. اوغول آتائين تقصئر ي
ائئندا قالماياجاق، آتا دا اوغولون
تقصئر ي ائئندا قالماياجاق. صالح
آدام صالحلئئئئنن، پئس آدام
دا پئسليئئئنن عوضئي آلاجاق.
۲۱ آما اگر پئس آدام اتدئبي
بوتون گوناھلاردان دؤنسه،
بوتون قايدالار يمي رعايت ادب
ائصافلي و صالح عمل لر اتسه، البتە،
اوله يئب ياشاياجاق. ۲۲ اتدئبي

پسئليه گوره اوله جگ. ٢٧ پئس
 آدم دا اددئي پسئلكدن دؤنوب
 ائصافي و صالح عمل لر اتسه، اوز
 حياتيني قوروياجاق. ٢٨ دئقت
 ادب ايله دئي بوتون گوناھلاردان
 دؤندويو اوچون، البته، اوله يئب
 ياشاياجاق. ٢٩ لاكن ائسرائيل نسلي
 دئر: «پروردنگارين يولو ائصاف
 ديئل.» اي ائسرائيل نسلي، مگر منم
 يوللاريم ائصاف ديئل؟ ائصافسيز
 اولان مگر سئزن يوللارينيز ديئل؟
 ٣٠ بونا گوره، اي ائسرائيل نسلي،
 سئزن هر بئرئزي عمل لرئئزه گوره
 موھاكئمه اده جيم.» پروردنگار
 رب بويورور. «تؤبه ادئن و بوتون
 گوناھلارينيزدان دؤنون كي، تقصئر
 سئزن ييخيلهاغينيزا باعث اولماسين.
 ٣١ اددئئئئز گوناھلارين هاميسيني
 اوستونوزدن آتين، اوزونوزه تزه بئر
 اورك و تزه بئر روح يارادين! نه
 اوچون اوله سئئئز، اي ائسرائيل
 نسلي؟» ٣٢ پروردنگار رب بويورور:
 «چونكي من هچ كسئن اولوموندن

كف اتمئم. بونا گوره ده تؤبه
 ادئن و ياشاين.»
 ائسرائيل رهبرلري اوچون مرئئيه ١ سن
 ائسرائيل رهبرلري اوچون مرئئيه
 اوخويوب ده: ٢ «سنئن آنان نه ائدي؟»

شئرل آراسيندا دئي بئر
 ١٩ شئر!

او، جاوان آصلانلارين ائچئنده ياتاردي،
 بالالارين يئئشدئرئدي. ٣ او،
 بالالاريندان بئرئي بؤيوتدو،
 بالا، جاوان بئر شئر اولدو.
 شئكار اتمه يي اوئرئدي،
 آداملاري يمه باشلادي. ٤ مئتلر اونون
 خبرئي اشئئلر،
 بو شئر اونلارين قويسونا دوشوب اله
 چكدي.

بورنونا حالقا تاخيپ اونو مئصئر تورپاغينا
 كئئرئئر. ٥ دئي شئر بوش يره
 گؤزله دئئئي،
 اومئد قالماديغيني گؤرنده،
 بالالاريندان بئرئي گؤتوروب

جاوان بئر شئر اتدي. ۶ بو بالا، شئرلر
آراسيندا گزدي.

او دا جاوان بئر شئر اولوب
شئكار اتمه يي اوئرندي؛

آداملاري يميه باشلادي. ۷ اونلارين
قالا لاريني داغيتدي،

شهرلرني وئران اتدي.
بو شئرئن نعره سسئندن

اولكه و اونون اهلثسي دهشت
اچئنده اتدي. ۸ اطراف وئلايتلرئن

خالقلاري اونون اوستونه گلدئر،
اوز تورلاريني اوستونه آتديلار؛

بو شئر اونلارين قويوسونا دوشوب آله
كچدي. ۹ اونون بورنونا حالقا تاخيپ

قفسه سالديلار.

اونو بائل پادشاهينين يانينا گئئردئر؛
سونرا قالايا سالديلار كي،

اسرائئل داغلاري اوستونده

بئر داها سسي ائشئدئله سنن. ۱۰ سنئن
آنان دا چاي كئاريندا كي باغيندا

اگئمش بئر اوزوم تنه يي كئمي اتدي.

بول سولاردان بهرلي اولدو،

چوخلو قول-بوداق وردی. ۱۱ اونون

بوداقلاري پادشاه عصاسي
اولدولار؛

بويو اوجا آغاجلارا قدر اوجالدي،

اونون چوخلو بوداقلاري ائله اوجاليغي
گورونوردو. ۱۲ لاكئن تنه يي قضيله

كؤكوندن چيخارديب يره آتديلار؛

شرق كوله يي اونون مئيوه سنئي قوروتدو،
مؤحكَم بوداقلاري قوپاريلدي و سولدو

اونلاري اود يانديريب ياخدي. ۱۳ ائندي
او، چؤده،

قوراق و سوسوز تورپاقدا اگئئب.
۱۴ ساقه سنئن بوداقلاريندان اود

چيخيپ،

اونون مئيوه سنئي يانديريب ياخيپ،

آله كي، اوندا پادشاهليق عصاسي اولماق
اوپون،

هچ مؤحكَم بئر بوداق قالمير.»

بو، بئر مرئيه دئر،

و مرئيه اولراق دا قاليب.»

عاصي اسرائيل^۱ اسرائيلئيمئزن يديئجي
 ائئئده، يشئئجي آين اونونجو گونو
 اسرائيلئن بعضي آغساقالاري ربدن
 مصلحت آماق اوچون گئب قاباغيمدا
 اوتوردولار. ۲ منه ربتن بو سوزو نازل
 اولدو: ۳ «اي بشر اوغلو، اسرائيل
 آغساقالارينا ديئب بئلدئر كي،
 پروردئگار رب بله ديئر: «ايا سئز مندن
 مصلحت آماق اوچون گلدئئز؟
 وارليغيما آند اولسون كي، مندن
 مصلحت آماغي سئزه ائجازه ورميه جيم.»
 پروردئگار رب بويورور. ۴ آيا اونلاري
 موحاكئمه اده جكسن، اي بشر اوغلو،
 موحاكئمه اده جكسن؟ اونلارا
 اتالارينين ائيرنج ائشئرئي بئلدئرئ ده
 كي، ۵ پروردئگار رب بله بويورور: «او
 گون من اسرائيلي سچدئيم زامان،
 يعقوب نسلئئن اوولادلارينا آند ائچدئم
 و مئصئر تورپاغيندا اوؤومو اونلارا
 آشكار ائدئم؛ اونلارا «تارينيز رب منم»
 ديئب آند ائچدئم. ۶ او گون اونلارا آند
 ائچدئم كي، اونلاري مئصئر تورپاغيندان
 او اولكهيه گئئرئم كي، اونلار اوچون
 نظرده توموشدوم؛ بوتون اولكه لردن
 گؤزل اولان، سود و بال آخان اولكهيه.

انسانی هر طرفدن آریا سالان قیلینجدیر
کی، ۱۵ اونلارین اوره یی آرئسن،
و بوتون دروازالاریندا چوخ آدام یره
سَرئلسن.

قیرغین قیلینجینی ورمئشم.
آه، او، شمشک کئی چاخیب وورماق
اوچون دوزه لب،
اؤلدورمک اوچون حاضیر دورور.
۱۶ ای قیلینج، اوزونو ائی گوئرسد،
صاغا دؤن، گس.
سولا دؤن، گس،
اوزون هارا چورئلسه، اورا گت. ۱۷ من
ده اللرئیی بئرئئنه ووراجاغام،
بلجه قضبئمی یاتیرداجاغام.

بونو من رب ددئم.» ۱۸ منه ربئن
بو سؤزو نازل اولدو: ۱۹ «سن،
ای بشر اوغلو، بابئل پادشاهینین
قیلینجینین گلمه سی اوچون ائکی
یول حاضیرلا؛ ائکئسی ده بئر
اؤلکه دن چیخسین. بئر یرده نئشان
قوی، اونو شهر یولونون باشینا
قوی. ۲۰ قیلینجا بئر یول حاضیرلا
کی، عمون اوولادلارینین ربّا

شمشک کئی چاخماق اوچون
جئلالایب!

نجه سؤئه بئله رئک؟
اوغومون عصایی بوتون آغاجلارا خور
باخیر. ۱۱ قیلینج آده توتولماق اوچون
جئلالانماغا ورتئلب.

اؤلدوره نئن آئنه ورتلک اوچون
ائتله نئب، جئلالایب. ۱۲ ای بشر
اوغلو، باغیر، شئون ات.

چونکی بو قیلینج خالقیمین ضئدئنه دئر،
بوتون اسرائیل رهبرلئئن ضئدئنه دئر.
اونلار خالقیملا بئرئکده قیلینجا تسلم
ادئلبلر.

بونون اوچون بودونو دؤی.»
۱۳ پروردئگار رب بویورور:
«قاباقدا ائمتاحان وار.

حتّا اگر خور باخان عصا داها سالامات
قالمازسا، نه اولار؟ ۱۴ سن ای بشر
اوغلو، نئئک ات،

الئرئیی بئرئئنه وور.
قوی قیلینج ائکی، اوچ دغه وورسون.
او اؤلدورن بئر قیلینجدیر،
چوخلو آدام قیران،

شهرئنه، يهودايا، قالالي اورشلئمه
 گلستن. ۲۱ چونکي بابل پادشاهي
 يولون آيريلديغي یرده، ائکي يولون
 باشيندا دايانير کي، فالچيليق آستن؛
 اوخلاري سئلکله يئر، او بوتلرئندن
 مصلحت آير، کسئلن بئر حيوانين
 قارا جئيه رئنه باخير. ۲۲ اونون صاغ
 آئنده اورشلئمي گؤرسه دن فال
 وار کي، مانجاناقلاري قويسون،
 اولدورمک امري ورسئن،
 دؤيوش هاراييني اوجالتسين،
 مانجاناقلاري دروازالارين قاباغيندا
 قويسون، تورباق قالاجي و
 موخاصئره دووارلاري دوزه لتسئن.
 ۲۳ اونونلا آند ائچئب سازئش
 باغلايانلار فالين يالان اولدوغونو
 گومان اده جکلر. لاکئن پادشاه
 تقصئرلرئي خاطرلايير کي،
 اونلار اسئر آينسينلار. ۲۴ بونا
 گؤره ده پروردئگار رب بله
 ديئر: «ائندي کي تقصئرئئزي اله
 ادبئسئئر کي، يادلاردا قالسين
 و بوندا سئئرئن خاطالارينيز

آشکارا چيخيپ، اله کي، بوتون
 عمل لرئئزده گوناھلارينيز بلي ديئر،
 يادا دوشدويونوز اوچون اسئر
 آيناجاقسينيز. ۲۵ سن اي نجئس
 و پئس اولان اسرايئل رهبري،
 گونون چاتدي، نهايت، جزا واختين
 گلدي.» ۲۶ پروردئگار رب بله ديئر:
 «عمامه ني و تاجي گؤتور؛ داها بو
 بله اولماياجاق. آلچالاني اوجالت،
 اوجالاني آلچالت. ۲۷ وئران، وئران،
 وئران قوياجاغام اوراني! بو دا
 اولماياجاق، او زاماناچاق کي، حاق
 صاحبي گلستن و من اوراني اونا
 وره جيم.» ۲۸ سن اي بشر اوغلو،
 نبئئک ادئب ده کي، عمونلولار و
 اونلارين اتدئکلري تحقئر باره ده
 پروردئگار رب بله ديئر: ده: «بئر
 قيلينج، بئر قيلينج هلاک اتمک
 اوچون سئئرئئب. قيرغين اوچون
 جئلالاينيب کي، شمشک کئمي
 پارلاسين. ۲۹ اله بئر زاماندا کي،
 سنه بوش رؤيالار گؤرورلر، سنه
 يالان فالچيليق آچيرلار کي، سني

اؤلمه لي اولان پئس آداملارين
 بويونلارينا اندئر سئئر، اي قيلينج!
 بو آداملارين گونو چاتدي، سون
 جزا واختي گلدي. ۳۰ قيلينجي
 قينينا قايتار! سني ياراديلديغين
 يرده، دوغولدوغون اولكه ده
 موحاكئمه اده جيم. ۳۱ قضبئمي
 اوستونه توكه جيم؛ حئتئمن

اودونو اوستونه پوفليه جيم و سني
 وحشي آاملارا كي، محو ائمكه ده
 ماهئر دئرلر، تسلم اده جيم. ۳۲ سن
 اودا اودون اولاجاقسان؛ اولكه
 ائچئنده قانين توكوله جك. داها يادا
 ساليئماياجاقسان، چونكي من رب
 بونو دئمشم.»

قان تۆگن شهر ۱ منه ربئن بو سۆزو
 نازئل اولدو: ۲ "سن، ای بشر اوغلو، آیا
 موحا کئمه اده جکسن، قان تۆگن
 شهري موحا کئمه اده جکسن؟ اوندا
 بوتون ائیرنج ائشله ئني اونا بئلدئر. ۳ اونا
 ده کي، پروردئگار رب بله ديئر: «اجلي
 گلمک اوچون اؤز ائچئنده قان تۆگن،
 بوتلر دوزه لده رک اؤزونو موردارلايان
 شهر! ۴ سن تۆگدويون قانا گۆره
 تقصئرکار اولوبسان، دوزه لتدئيئن بوتلره
 گۆره نجئس اولوبسان. بلجه اجلئني
 ياخينلاشديريبسان، عؤمرون آخيرا
 چاتيب؛ بونا گۆره ده سني مئتلر
 ائچئنده روسوايچيلىق، بوتون اولکهلر
 آراسيندا ائستيزا هدفئنه چؤرمئشم.
 ۵ ای آدي پئسلئيه چيخان، فئتنه دولو
 شهر، ياخين اولانلار دا، اوزاق اولانلار
 دا سني مسخره اده جکلر. ۶ باخ، سنئن
 ائچئنده اولان هر بئر ائسرائيل رهبري
 ائئندن گلديئي قدر قان تۆگوب. ۷ سنئن
 ائچئنده اولانلار آتا-آنايا حؤرمت ائمه يئبلر،
 سنئن ائچئنده قريب آداما قدارليق، يئتمه
 و دول آروادا حاقسيزليق ادئبلر. ۸ منئم
 موقدس شيلرئمه خور باخييسان و سبت
 گونلرئمه محل قوماييسان. ۹ سنئن ائچئنده

دوغدوقلاري اوغوللاريني اوددا
 بوتلره تقدّم ادبيلر كي، اونلارا
 يمك اولسون. ۳۸ بوندان علاوه،
 منّم ضدّمه حله بونلاري دا
 ادبيلر: همن گون موقدّس مكاتيبي
 نجّس ادبيلر و سبت گونلرّمه
 محل قويماييلار. ۳۹ اونلار بوتلري
 اوچون اوولادلاريني كسدنكدن
 سوزرا، همن گون موقدّس مكاتيما
 گئردئلر كي، اوراني نجّس اتسنلر.
 باخ، بونو منّم معبدّمئن اچّئنده
 اتدئلر. ۴۰ بوندان باشقا، قاصدئر
 گؤندهرب اوزاقدان گلن آاملار
 گئترتئلر. بو آاملار گلنده
 سن اونلار اوچون يويوندون،
 گؤزلرئنه سورمه چكدئن و اوزونه
 بزك تاخدين. ۴۱ مؤحتشم بئر
 دئوان اوستونده اوتوردون. اونون
 قاباغيندا حاضيرانميش سوفره وار
 اندي. منّم بوخورومو و زيتون
 ياغيمي اونون اوستونه قويدون.
 ۴۲ اطرافيندا كيف ادن بئر دسته نئن
 گورولتوسو گؤيه قانلدي. صحرادان

او، درئن و گنشدئر.
 سنه گولوب، سني استهزاده جكلر،
 كاسا دوپ دولودور. ۳۳ كفي لئك و
 گدرله دولاجاقسان.
 باجين سامره نئن كاساسي
 دهشت و وئرانه لئك كاساسي دير. ۳۴ بو
 كاسادان اچّه جكسن،
 اونو آخيرا جاق اچّه جكسن.
 كاسانين دبئنه اوتوراني گمّره جكسن،
 سننه ني ييرتاجاقسان.»
 چونكي بونو من دمّشم،
 پروردئگار رب بويورور. ۳۵ بونا گؤره
 ده پروردئگار رب بله ديئر: «اندي
 كي مني ياددان چيخاردييسان،
 مني آرخانا آتيسان، عفتّستئرلئيشئن
 و فاحشه لئيشئن جزاسيني چك.»
 ۳۶ رب منه داها ددي: «اي بشر
 اوغلو، آيا اوهولاني و اوهولتباري
 موحاكئمه اده جكسن؟ اگر اله دئر
 ائيرنج ائشئرني اوزلرئنه بئلدئر.
 ۳۷ چونكي اونلار خيانت ادبيلر
 و اللري قانا باتيب. اونلار بوتلره
 زئا ادب، حتّا منّم اوچون

اولان عئقتسزئليہ آخیر قویا جغام
 کی، بوتون آروادلار بوندان درس
 آلیب سزئن کئمی عئقتسزئلیک
 اتمہ سنئلر. ۴۹ عئقتسزئلیئزئن جزاسی
 اؤز باشینیزا گلہ جک. بوتلرئئزئن
 پرستئش اتمہ سنئن عوضنی
 آلا جاقسینیز. او واخت بلہ جک سنئز
 کی، پروردئگار رب منم.»

پاسلامیش قازانلا موقایئشہ

۱ اسرئلیئمزئن دو قوزونجو ائلئندہ،

اونونجو آیین اونونجو گونو منہ ربئن بو
 سؤزو نازئل اولدو: ۲“ ای بشر اوغلو، بو
 گونون، همئن بو گونون تارئختنی یاز.
 چونکی بابل پادشاهی محض بو گون
 اورشلئمی محاصرہ یہ آلیب. ۳ بو
 عاصی خالقاً بئر مثل دانیشیب دہ
 کی، پروردئگار رب بلہ دیئر:

«قازانی اودا قوی، اودا
 ۲۴ قوی،

اچئنہ سو دا دولدور. ۴ آئئن تئکہ لرئنی،
 لاپ یاخشی تئکہ لرئنی،
 بودو و دؤشو اورایا بیغ.

کفلی آداملار دستہ سی ائله
 اورایا گئئرئلدی. او ائکی آروادین
 بئکلرئنه دستبندلر، باشلارینا دا
 گؤزل تاجلار قویدولار. ۴۳ من
 فاحئشہ لئکدہ قرق اولوش آرواد
 بارہ دہ ددئم: «بلہ اولدوغو حالدا،
 مگر ائندی اونونلا زئنا اده جکلر؟»
 ۴۴ لاکئن اونلار فاحئشہ نئن یانینا
 گئرن کئمی اونون یانینا گئردئلر.
 بلجہ اونلار عئقتسز آروادلار
 اوھولا و اوھولئبانئن یانینا گئردئلر.
 ۴۵ اما صالح آداملار اونلارا
 زئنا دن آروادین جزاسینی، قان
 تۆکن آروادین جزاسینی ورہ جکلر،
 چونکی بو آروادلار زئنا کاردیرلار و
 اللری قانا باتیب. ۴۶ بونا گؤرہ دہ
 پروردئگار رب بلہ دیئر: «اوستلرئنه
 بئر جاماعات گئئر و اونلاری
 دہشتہ، تالانا تسلئم ات. ۴۷ بو
 جاماعات اونلاری داشا باساجاق و
 قیلینجلا دوغرایاجاق؛ اوغوللارینی
 و قیزلارینی اؤلدوروب اولرئنی
 یاندیراجاقلار. ۴۸ بلجہ اولکە دہ

اونو لاپ ياخشى سوموكلره دولدور.
۵ سورودن لاپ ياخشى قويونلاري

گوتور،

قازانين آلتينا دا اودون بيغ.

قوي ائچئنده كي سواقايناسين كي،

قازاندا كي سوموكلر ده پئشسٺن.» ۶ بلجه
پروردئگار رب بله ديئر:

«قان توكن شهرئن واي حالينا!

او قازانا كي، پاسلانيب،

و پاسي اوندان تمترنمه يئب.

پوشك آتامدان آتي سئكه-سئكه قازاندان

چيخاردين. ۷ چونكي اونون توكديو

قان حله ائچئنده دئر،

اونو چيلپاق قاينان اوستونه قويدو،

اونو يره توكه دي كي، توزلا اوستو

اورتولسون. ۸ من ده قضيي

آلوانديرراق قئصاص اوچون

اونون قانيني چيلپاق بئر قاينان اوستونه

توكوشم كي،

اوستو اورتلوله سٺن.» ۹ بونا گوره ده

پروردئگار رب بله ديئر:

«قان توكن شهرئن واي حالينا!

من ده اودون قالاغيني بويوده جيم.
۱۰ اودونلاري بيغ، اودو آلواندير،

آتي ياخشى پئشئر،

آدويآيني قات،

قوي سوموكلر يانسين. ۱۱ سونرا قازاني

اونون كوزلري اوستونه

قوي كي، قيزسين،

بورونجو قيزارسين،

كئشئيي اونون ائچئنده آرسٺن،

پاسيندان تمترنسن. ۱۲ مشقته اوزونو

طاقتدن ساليب،

آما حله ده قالين پاسي اوندان تمترنمه يئب.

قوي پاسي اود ائچئنده قالسين!

۱۳ عئفتسئرلك سنن

كئشئيئنده دئر،

چونكي سني تمترله مئش اولارديم،

آما سن حله ده كئشئيئندن تمتر ديئلسن.

سنن باشينا قضيي توكه ينه قدر

اوز كئشئيئندن تمترنميه جكسن. ۱۴ من،

رب، بونو دمئشم؛ او واخت گلئر و

من بونا عمل اده جيم. چكئتميه جيم،

آجيماياجام، پشمان اولماياجام؛

یوللارینا و عمل لرئنه گؤره سنی
 موحا کئمه اده جیم.»
 پروردئگار رب بله دیئر.»

حَزَقِيالين آروادينين اؤلومو ۱۵ منه ربّين
 بو سؤزو نازل اولدو: ۱۶ “ای بشر
 اوغلو، باخ، گؤزونده چوخ دیرلي
 اولان بئر نفري بئر ضربه ائله ائتندن
 آلاجاغام. اما سن یاس توتمایاجاقسان،
 آغلامایاجاقسان، گؤز یاشی دا
 تۆکه یه جکسن. ۱۷ سَس سئر ناله چک؛
 اؤلور اوچون یاس توتما. عمامه نی باشینا
 قوي، چاریغینی دا آیاغینا گی. اوزونون
 بوغونو اؤرتمه، یاس توتانلارین چؤره یئنی
 ده یمه.” ۱۸ من سحر خالقا بو سؤزلری
 ددتم. آخشام اوستو آروادیم اؤلدو. او
 گونون صاباجی، سحر منه امر اولونانی
 یرئنه یئتدتم. ۱۹ خالق منه ددی:
 “اتدیئن بو شیلرئن بئزه نه دخلی وار؟
 بئزه بئلدئرمز سن؟” ۲۰ او واخت اونلارا
 ددتم: “منه ربّین بو سؤزو نازل اولدو:
 ۲۱ اَسْرَائِل نسلئنه ده کی، پروردنگار
 رب بله دیئر: «باخ، قووتئئرئن نفرتی،
 گؤزونوزده لاپ عزئر اولان شی،
 اوره یئتئرئن آرزوسو اولان موقدّس
 مکاتبین نجّسلنمه سننه ائجازه وره جیم.
 آرخادا قویدوغونوز اوغولارینیز و
 قیزلارینیز قیلینجدان کچئرئله جکلر.
 ۲۲ من نه اتدتم، سئر ده اِلّه اده جکسنئر؛

سن نجه محو اولدون؟
دهنزده گوجلواندن.
سن و سنن اهلتن

ساحئلده ياشايانلارين هاميسيبي

دهشته سالميشدينيز. ۱۸ ائندي داغيلديغين
گون ساحئل اولكهلري تتره يئرلر،
بلي، ساحئل خالقلاري سننن
يخيلماغيندان حيرته دوشور.»
۱۹ پروردنگار رب بله ديئر: «سني
ساكنسنز قالميش شهرلر كئمي
خارابا بئر شهره چوئدئيم زامان،
لاپ درئن دهنزلرله سني قرق
اندئيم و اخت، درئن سولار سني
اوئرتن زامان، ۲۰ سني قبره انلرله
بئرلكده اندره جيم، قديم زامانلارين
خالقين يانينا! سني يرئن لاپ
اسفلئنده ساكن اده جيم، قديم
خارابالقلار كئمي، او آداملارلا
كي، قويويا انئرله اله كي، بئر
داها سنده هچ كس ساكن
اولمايلاق؛ لاكن شووكتي درئلر
ياشايان اولكهيه قوياجاغام. ۲۱ سنن
باشينا دهشترلر توكه جيم و آرتيق

اولمايلاقسان. سني آختاراجاقلار،
لاكن سني بئر داها تاپمايلاقلار.»
پروردنگار رب بله بويورور.

صور شهري اوچون مرثيه ۱ منه رين
بو سوزو نازل اولدو: ۲ «سن، اي بشر
اوغلو، صور اوچون مرثيه
اوخويوب ۳ اونا ده كي، سن اي
دهنز قاپلاريندا يرلشن، چوخلو
ساحئل خالقي ائله تجارت ادن
شهر، پروردنگار رب بله ديئر:

«اي صور، سن ددن:

۲۷

«من گوزللكده كامل.»
۴ سرحدلرن دهنزن قوينونادير.
سني شنگلر گوزلليشي كامل ادبلر.
۵ بوتون تاختلارين
صنئتن شام آجالاريندان دوزهلدبلر.
سنه درك قايرماق اوچون
لوباندان سندر آجالاري گئتربلر.
۶ كوركروني باشانين پاليد
آجالاريندان قايريلار،
دگئني قئل دشني ائله بزه ن،
كئتم ساحلرئدن گئترئلن

سنه عظمت ورئدئلر. ۱۱ آروددن گئتلر
و سنن قوشونون هر طرفدن
دووارلاريني قورووردو.

گادلي لار بورجلرئنده گوزتچي ائدئلر.
قالخانلاريني دووارلاريندان آسيرديلار،
گوزل ليئيني كامئل ادئردئلر. ۱۲ سنده هر
جور مالين بول اولدوغو اوچون
ترشئش سنئنه تجارت ادئردي،

مال لارينين عوضئنه سنه
گوموش، دمئر، قالاي و قورغوشون
ورئدئلر. ۱۳ ياوان، توبال و ميشك
سنئنه تجارت ادئردئلر؛

مال لارينين عوضئنه سنه قوللار و
بورونج قابلار ورئدئلر. ۱۴ بيت توگرما
خالقي، مال لارينين عوضئنه سنه

آت، دؤيوش آتي و قاطير ورئدئلر.
۱۵ ددان خالقي سنئنه تجارت
ادئردي،

چوخولو ساحئل خالقي سنن موشرئن
ائدي،

سندن آديقلاري مالين عوضئنه

سرو آغاجلاريندان دوزه لدئبلر. ۷ سنن
پلگه نئن مئصئرئن ناخيشلي گنايندان
اولدو،

اله كي، سنن بايراغين اولسون.
تالوارين الئشا ساحئل لرئن
لاجورد و ارغوان پارچالاريندان ائدي.
۸ صئدوندا و آرووده ياشايانلار
سنن آوار چكئلرئن ائدئلر.

اي صور، سنده باجاريقلي آداملار وار
ائدي،

گئچئلرئن اونلاردان ائدي.
۹ گئئلرئنده كي ياريقلاري تعمئر
ادنلر

گئئن تجروبه لي و باجاريقلي آاملاري
ائدئلر.

دهنزده كي بوتون گئئلر و دهنزچئلر
ماللاريني دئشمك اوچون سنن يائينا
گئئردئلر. ۱۰ فارس، لود و پوت
عسگرلي

سنن قوشونوندا خئدمت ادئردي.
قالخانلاريني، دئلقه لرئني دووارلاريندان
آسيرديلار،

فئل دٲشي و آبنوس آعاجي ورٲرڊئلر. و عطرٲلي قاميش وار ائيڊي. ۲۰ ددان
 ۱۶ سنن شيلرئئن چوخ اولدوغو اوچون
 ارام سننله تٲجارت ادٲرڊي،
 مال لارينين عوضئنه سنه
 فٲروزه، ارغواني قوماش، ناخيشلي
 پالتارلار،
 نازئك گگان، مَر جان و ياقوت ورٲرڊئلر.
 ۱۷ يهودا و اسرايئل اولكه سي سننله
 تٲجارت ادٲرڊي،
 مال لارينين عوضئنه سنه
 مئنت بوغداسي، داري، بال،
 زيتون ياغي و بالزام ورٲرڊئلر. ۱۸ سنن
 شيلرئئن چوخ اولدوغو اوچون،
 سنڊه هر جور مال بول اولدوغونا گوره
 دَمشق سننله تٲجارت ادٲرڊي،
 خلبون شرابي، صٲار
 يونو ائله تٲجارت ادٲرڊي. ۱۹ ودان و
 اوزالڊان گان ياوان
 سننله تٲجارت ادٲرڊئلر.
 سنه گتئرئن ماللار آراسيندا
 ائسئمنش دمئر، دارچين
 و عطرٲلي قاميش وار ائيڊي. ۲۰ ددان
 خالقي سننله تٲجارت ادئب
 سنه يهر اوچون قوماش ورٲرڊئلر.
 ۲۱ عَر بئستان و بوتون قدار رهبرلي
 سنن موشتري لرن ائيڊي،
 قوزو، قوچ و اِرگك كچي ائله
 سننله تٲجارت ادٲرڊئلر. ۲۲ شبا و رعما
 تاجئرلي
 سننله تٲجارت ادٲرڊي.
 مال لارينين عوضئنه سنه
 هر جور ديري عطريئات، قئيمتلي داشلار
 و قيزيل ورٲرڊئلر. ۲۳ خاران، كنه،
 عدن، سبا تاجئرلي، آشور و كهڊ
 سننله تٲجارت ادٲرڊئلر، ۲۴ اونلار
 بازارلاريندا
 گوزل پالتار، لاجورد قوماش، ناخيشلي
 پالتارلار،
 سيخ توخونموش، اٲلري باغلاميش
 رنگلي خالچالارلا سننله تٲجارت ادٲرڊئلر.
 ۲۵ ترشئش گمئلري سنن ماللارين
 داشيدي.
 دهنزن قوينوندا بؤيوك يوكله دولو
 ائڊئن.

سن چوخ شووگلي ائدن. ۲۶ آوار کولده اِشه لئه جکلر. ۳۱ سنن
چکلرن سني آچيق دهنزلره اوچون ساچلاريني اولگوجله
چيخارتدیلار، قيرخاچاقلار،
آنجا ق شرق يلي دهنزن قوينوندا چولا بورونه جکلر.
سني پارچالادي. ۲۷ گمن قضايا سنن اوچون آجي-آجي آغلايب
توتولدوغو گون ياس توتاجاقلار. ۳۲ ياسلاريندان سنن
وار-دؤولتن، ماللارين، تجارت شيلرن، اوچون مرثيه اوخويوب
گمنچلرن، سوکانچيلارين، بله دئيه جکلر:
ياريقلاريني تعمير ادنلرن، تجارت >دهنزن اورتاسيندا
شرئکلرن، صور شهري کئمي سوسدورولان
بوتون دؤيوشچولرن-اچئنده اولان بوتون بئر شهر مگر وار، گوره سن؟
جاماعات ۳۳ ماللارين دهنزن او تاينا
دهنزن درئئکلرئه باتاجاق. چاتاندا
۲۸ سوکانچيلارين فرياديندان چوخلو خالقي دويدوروردون.
دهنزن ساحئلري تتريه جک. بؤيوک وار-دؤولتنله، مالينلا
۲۹ آوار چکلرن هاميسي گمي لرئي دونيا پادشاهلاريني ثروت صاحبي
ترک اده جکلر، ادردن. ۳۴ ائدي كي، دهنزه،
گمنچلرله سوکانچيلارين هاميسي سولارين درئئئينده سينيسان،
گئلرئدن دوشوب قورودا داياناچاقلار. مال-دؤولتن و بوتون جاماعاتين
۳۰ اوجا سسله سسلرئي سنه سننله بئرئکده باتيب. ۳۵ ساحئل لرده
اشئتدئه جکلر، ياشايانلارين هاميسي
آجي-آجي فرياد اده جکلر. باشلارينا تورپاق سپه ليه جکلر،

اونلارین پادشاهلارینین توکلری بئز-بئز
اولوب،
پرئشاندیرلار. ۳۶ مثلترن آراسینداکی
تاجرلر
سنه گوره فئت چالیرلار،
عاقبتن دهشتلی اولوب،
سن ابده کیمی یوخ اولاجاقسان.»

صور پادشاهینین ضدئنه بئئک ۱ منه
رئب بو سوزو نازل اولدو: ۲ «ای بشر
اوغلو، صور حؤکمدارینا ده
کی، پروردئگار رب بله دیئر:

۲۸
«کبئرلندئ و بونو ددئ:
>من بئر تارپیام، دهنزلرن
قوینوندا،

تاریلارین تختئنده اوتورورام.<
اوره یئنده اوزونو تاري گومان اتدئ،
لاکتئ سن تاري یوخ، انسانسان. ۳ باخ،
سن دانیلدان داها حؤکمتلی سن،
هچ سئر سندن گئرلی دیئل. ۴ حؤکمتن و
عاغیللا اوزونه ثروت پیغیسان،

خزئنه لرئنه قیزیل و گوموش پیغیسان.
۵ تئجارته ده چوخ باجاریقلی اولدوغون
اوچون
ثروتنی آرتیریبسان.

وار-دؤولتن چوخلوغونا گوره
اوزونه کبئرله تئبس. ۶ بونا گوره ده
پروردئگار رب بله دیئر:

«ائدی کی اوره یئنده اوزونو تاري
گومان اتدئ، ۷ من ده یادللی لری،
لاپ رحمسئر مثلتری
اوستونه گئره جیم.

اونلار سنن حؤکمتئن گوزل لیئنه
قیلینجلارینی چکئب
عظمتنی نجسلیه جکله. ۸ سنی قبیره
اندئر جکله.

سن دهنزلرن قوینوندا اؤلنلرن اولومی
ائله
حو اولاجاقسان. ۹ سنی اولدورنلرن
حوضوروندا

مگر <من تارپیام> دیه جکسن؟
سنی اولدورنلرن ائئنده
سن تاري دیئل، انسانسان.
۱۰ یادللی لرئن ائئنده

اودلو داشلارین آراسیندا گزردئن.

۱۵ یارادیلدیغین گوندن

سندہ پئسلئک تاپیلانا قدر

یوللاریندا قوصورسوز ائدئن. ۱۶ بول

تجارتئندن اوتري

اچئن قدارلیقلا دولدو،

سن گوناہ ائدئن.

بونا گؤره ده سني نجئس بئشي کئمي

تارينين داغيندان آتدیم،

اودلو داشلارین آراسیندان سني قوودوم،

ای کؤلگه سالان کروب! ۱۷ گؤزل

اودلوغون اوچون اوره یئن

کئبئرلندي،

عظمتئنه گؤره حئکمتلي اودلوغونو

کورلادین.

بلجه سني يره آتدیم،

پادشاهلارین قاباغیندا سني تاماشایا

چوئردئم. ۱۸ چوخلو تقصئر ائدئئن

اوچون،

تجارتده آلي ایرئلئینه گؤره

موقدس مکانلارینی نجئسله دئن.

بونا گؤره ده من سنئن اچئندن بئر اود

چیخارتمیشام؛

ختنه سئزلئن اولومو ائله اوله جکسن.»

چونکي من بونو دئمشم.

پروردئگار رب بله بویورور. ۱۱ منه گئنه

پروردئگار ربئن سؤزو نازل اولدو:

۱۲“ای بشر اوغلو، صور پادشاهی

اوچون مرثیه اوخویوب اونا ده

کي، پروردئگار رب بله دئیر:

«سن کامل لئین مؤهورو ائدئن؛

حئکمتدن دولو، گؤزل لئکه کامل.

۱۳ سن تارينين باغي عدنده ائدئن.

جوربه جور قئیمتلي داشلارلا-

یاقوت، توپاز، آغ عقتق،

زبرجد، دامارلي عقتق، یشم داشي،

لاجورد داش، فئروزه و زومرودله

بزمئش ائدئن.

نگئتلرن و اویمائشلرن قیزیلدان ائدي.

بونلار یارادیلدیغین گون

حاضر لانیمشدي. ۱۴ سن مسح

ادئلئش، کؤلگه سالان بئر کروب

ائدئن.

اورایا من سني قویموشدوم.

تارينين موقدس داغينين اوستونده ائدئن،

او سني يانديريب ياخيپ.

بوتون سير ادنلرئن گوزو قاباغيندا

سني ير اوزونده كوله چوئرمئشم.

۱۹ خالقلار آراسيندا سني تانيانلار

فلاكتنه حيرت ادئرلر.

دهشت آماجينا دؤنوبسن،

آرتيق همئشهئك قالمايا جاقسان.»

سنئن ائچئنده عئزت قازانا جغام.

من اونون ساكتلرئني موحاكئمه ادنده،

بئله جكلر كي، رب منم.

و من اوندا موقدسلئئيمي گؤرسده جيم.

۲۳ آهالئنئن ائچئنه وبا،

كوچه لرئنه قان گؤنده ره جيم.

هر طرفدن اونلارين اوستونه گلن

قيلينجلا

وورولوب هلاك اولاجاقلار.

او واخت بئله جكلر كي، رب منم.

صئدونون ضئدئنه نبئلك ۲۰ منه ربئن

بو سؤزو نازل اولدو: ۲۱ «اي بشر

اوغلو، اوزونو صئدونا طرف توت و

اونون ضئدئنه نبئلك ادهرك ده كي،

۲۲ پروردئگار رب بله ديئر:

«باخ، اي صئدون، من سنئن ضئدئنه يم،

بؤيوك اژداها مئصّر پادشاهي فترعون،
باخ، من سنن ضئدئنه يم.
او ديئب:

«نئل چايي منمدئر، اونو اووزوم اوچون
ياراتميشام.»^۴ سنن چنه نه قارماق
پكئرده جيم،
چايلاريندا كي باليقلاري

سنن پولجوقلارينا ياپيشديراجاغام.
سني چايلارين ائچئندن چيخارداجاغام،
چايلارين بوتون باليقلاري سنن
پولجوقلارينا ياپيشاجاقلار.^۵ سني
ده، چايلاريندا كي بوتون باليقلاري
دا

صحرايا آتاجاغام.
چؤل لره دوشه جكسن،
يغيب توبلانيهايا جاقسان.
سني يم كئمي يرئن وحشي حيوانلارينا،
كؤيده كي قوشلارا وره جيم.^۶ او واخت
مئصّرده ياشايان هر كس

تارينين اسرايئل خالقينا وعده
۲۴ اسرايئل نسلئتن اطرافيندا اولوب
اونلاري تحقئر ادن هج بئر خالق، بئر داها
اسرايئل اوچون باتان بئر تئكان، سانجان
بئر قانقال اولمايا جاقلار. او واخت
بله جكلر كي، پروردئگار رب منم.»
۲۵ پروردئگار رب بله ديئر: «اسرايئل
خالقيني آرالارينا سبه له دئيم خالقلارين
ائچئندن ييغاندا، مئتلئرئن گوزو قاباغيندا
موقدسئليئمي اونلارا كؤرسندنه، اونلار
قولوم يعقوبا وردئيم تورباقلاريندا
ساكئن اولاجاقلار.^{۲۶} اورادا آسايئش
ائچئنده ياشايا جاقلار، اولر تئكه جك و
اوزوم باغلاري سالاجاقلار. اونلاري
تحقئر ادن بوتون اطراف خالقلاري
موحاكئمه اتدئيم زامان، اونلار
آسايئش ائچئنده ياشايا جاقلار. او
واخت بله جكلر كي، رب منم.»

مئصّرئن ضئدئنه نبئلك

۱ اسرئليئمزئن اونونجو ائلئنده، اونونجو
آيين اون ائكئنجي گونو منه ربئن سوزو
نازل اولدو: ^۲ «اي بشر اوغلو، اوزونو
مئصّر پادشاهي فترعونا طرف چوئر،
اونون و بوتون مئصّرئن ضئدئنه نبئلك

بئله جک کي، رب منم.
 چونکي سن اسرائيل خالقي اوچون
 قاميشدان اولان بئر دینگ اولدون.
 ۷ سندن ياپيشديقلاري زامان
 قيريليب اونلارين چئيشلرنئي ياردین؛
 سنه سؤيگندئکلري زامان
 قوپوب اونلارين بل لرئي بورخوتدون.»
 ۸ بونا گووره ده پروردنگار رب
 بله دئیز: «باخ، من سنن اوستونه
 قيلينج گتیره جيم، ائنساني دا،
 حیواني دا اوستوندن سئلب
 محو اده جيم. ۹ مئصّر اولکهي
 کئمه سئز قالاچاق و خاراباليغا
 چورئله جک. او وخت بئله جکلر
 کي، رب منم. چونکي سن ددن:
 «ئتل چايي منئمدر، اونو من
 ياراتدیم.» ۱۰ بونا گووره ده باخ،
 من سنن و چایلارينين ضئئته يم.
 مئصّر تورپاغيني مشگولدان سونه،
 کوش سرحدئته قدر کئمه سئز
 قوياچاغام و خاراباليغا چوره جيم.
 ۱۱ ائچئندن ائنسان آياغي دا، حیوان
 آياغي دا یکميه جک، اورادا قيرخ

ائل آدام ياشاماياجاق. ۱۲ مئصّري
 خارابا قالان اولکهلر آراسيندا
 خاراباليغا چوره جيم. شهرلري وئران
 اولوش شهرلر آراسيندا قيرخ ائل
 کئمه سئز قالاچاق. مئصّری لري
 مئتلر آراسينا ياياجاغام، اولکهلر
 آراسينا سبه ليه جيم.» ۱۳ پروردنگار
 رب بله دئیز: «قيرخ ائلدن
 سونرا مئصّری لري سبه لندئکلري
 خالقلارين آراسيندان بئر يره
 ييغاجاغام. ۱۴ اسر اولونان
 مئصّری لري پتروس تورپاغينا يعني
 اوز وطنلرئنه گری قايتاراجاغام.
 اونلار اورادا ضعيف بئر مملکت
 اولاجاقلار. ۱۵ اونلار مملکلرن
 لاپ گوجسوزو اولاجاقلار، بئر
 داها مئتلرن اوستونده آغاليق
 اتميه جکلر. اونلاري اله کئچک
 اده جيم کي، بئر داها مئتلره
 حؤکمران اولماسينلار. ۱۶ مئصّر
 بئر داها اسرائيل خالقينين
 بل باغلاديغي ير اولماياجاق.
 مئصّری لر اونلارا مئصّره اوز

دا بو ائشي منم اوچون اتدي،»
پروردنگار رب بله بويورور. ۲۱ «او
گون ائسرائيل نسلئتن گوجونو
اؤزونه قايتاراجام. اونلارين
آراسيندا سنن دئلتني آچاجام. او
واخت بله جكلر كي، رب منم.»

مئصّر اوچون مرثيه ۱ منه ربّن بو سؤزو
نازل اولدو: ۲ «اي بشر اوغلو، نئلك
ادب ده كي، پروردنگار رب بله ديئر:

«آه، او گون» دئب
شون ادن، ۳ چونكي او

گون ياخيندير،

ربّن گونو ياخيندير؛

او گون بولودلو گوندور،

مئلترن قتيامت گوندور. ۴ مئصّرئن

اوستونه قيلنج گله جك،

كوش درد ائچئنده ياتاجاق

او زامان كي، مئصّرده آاملار هلاك

اولورلار،

اؤلكه تنن ثروتني قارت اولونور،

بونؤوره لري داغيلير. ۵ مئصّرله بئلكده

كوش، پوت، لود،

گتئر مكله گوناھ اتدئكلرئني
خاطيرلا داجاقلار. ائسرائيللي لر اوندا
بله جكلر كي، پروردنگار رب
منم.» ۱۷ ائسرائيلئيمئزن ائيرمي
يدئنجي ائئلنده، بئرئنجي آين بئرئنجي
گونو منه ربّن سؤزو نازل اولدو:

۱۸ «اي بشر اوغلو، بابل پادشاهي
نېوگدئصّر صورلا موحارئبه ده اؤز
اوردوسونا چوخ زحمت وردى.
عسكرلئن ساچي توكولدو، آغير

يوك داشيماقدان چئئئلرئئن درئسي
آچيلدي. لاكئن نه او نه ده قوشونو

صوردان بئر شي آلا بئلدئر كي،
اونون ضدئنه موحارئبه ده چكدئي

زحمتئن عوضي اولسون. ۱۹ بونا
گؤره ده پروردنگار رب بله ديئر:

«باخ، من مئصّر اؤلكه سئني بابل
پادشاهي نېوگدئصّر وره جيم؛ او،

ثروتئني آپاريب اؤلكه ني قارت و
تالان اده جك. قوشونون اوجرتي

بو اولاجاق. ۲۰ چكدئي زحمتئن

عوضئنده مئصّر اؤلكه سئني اونا

ورمئشم، چونكي او دا، قوشونو

مئصئرن بولوغونا آخیر قویا جاغام. ۱۱ او
 و قوشونو کي، مثلئر آراسیندا لاپ
 رحمسئردئرلر،
 اؤلکه نی یرله بئر اتمک اوچون
 گئئرئله جک.

مئصئرن ضئدئنه قیلینج چکه جکلر،
 اؤلکه نی اؤلورله دولدوراجاقلار.
 ۱۲ چایلاری قورودوب،

اؤلکه نی پئس آداملار سانا جاغام.
 اؤلکه نی ده، اورادا اولان هر شیی ده
 یاداللی لرئن آلی ائله وئران اده جیم.»
 من رب بونو ددئم. ۱۳ پروردئگار رب بله
 دئیر:

«بوتلری محو اده جیم،

نوفدا کي

بوتلری یوخ اده جیم؛

آرتیق مئصئرده رهبر قالمایا جاق؛

بلجه مئصئر اؤلکه سئنی قورخویا

سالاجاغام. ۱۴ پتروسو خارابالیغا

چوئره جیم،

صوعنی اودا وره جیم،

نو

بوتون عَرَبُستان، کوب
 و عهد باغلا دیغی اؤلکه نئن آداملاری
 قیلینج دان کچئرئله جکلر.» ۶ رب بله دئیر:
 «مئصئره آرخا اولانلار یخیلا جاقلار،
 اونون کئبئرئندئنی قودرت یخیلا جاق؛
 مئگد ولدان سونه یه قدر اراضئده
 قیلینج دان کچئرئله جکلر.»

پروردئگار رب بله بویورور. ۷ «مئصئر
 خارابا قالمیش اؤلکه لر آراسیندا
 خارابا قالا جاق.

شهرلری وئران اولموش شهرلر آراسیندا
 وئران قالا جاق. ۸ من مئصئری اودا تسلئم
 ادنده،

اونا کؤمک ادنلر آرتلئنده

بئله جکلر کي، رب منم. ۹ او گون گمئلره

قاصد لر گؤنده ره جیم کي،

لاقید اولان کوش اھالئسئنی

قورخوتسونلار.

اونلار مئصئرن داغیلدیغی گون گلنده

ائضطرابا دوشه جکلر.

باخ، او گون گلئر!» ۱۰ پروردئگار رب

بله دئیر:

«بابل پادشاهی نیوگدنصر واسطه سئله

رَبُّنِ سَوَّزُو نازئل اولدو: ۲۱ «ای بشر
 اوغلو، مئصَّر پادشاهی فئرعونون
 قولونو قیردیم. باخ، قولو ساغلاماق
 اوچون باغلائماییب، اونا مرهم
 قویولماییب کی، قیلینج اله آلاجاق
 قدر گوجلنسئن. ۲۲ بونا گووره ده
 پروردنگار رب بله دیر: «باخ، من
 مئصَّر پادشاهی فئرعونون ضئدئته یم.
 هر ائکی قولونو-صاخ اولانی دا،
 سینانی دا قیراجاغام، قیلینجی
 ائندن سالاجاغام. ۲۳ مئصَّر لی لری
 مئتلر آراسینا یایاجاغام، اولکه لر
 آراسینا سَپه لیه جیم. ۲۴ بابئل
 پادشاهینین قولونا گوج وره جیم،
 قیلینجیمی اونون ائنه وره جیم. اما
 فئرعونون قول لارینی قیراجاغام.
 او، بابئل پادشاهینین قاباغیندا
 آغیر یارالی کئمی ناله چکه جک.
 ۲۵ بابئل پادشاهینین قولونا گوج
 وره جیم، لاکن فئرعونون
 قول لاری یانینا دوشه جک.
 قیلینجیمی بابئل پادشاهینین ائنه
 ورنده، او دا بو قیلینجی مئصَّر

شهرتئی موحا کئمه اده جیم. ۱۵ قضبئمی
 مئصَّرئن قالاسی اولان
 صئن شهرتئن اوستونه تۆکه جیم،
 نو شهرتئن چوخلو اهلئسنئی یوخ اده جیم.
 ۱۶ مئصَّری اودا وره جیم،
 صئن شهری آغیر بئر آغرییا دوشه جک،
 نو شهرتئن دوواری یاریلاجاق.
 نوف
 هر گون اضضطراب ائچئنده یاتا جا ق.
 ۱۷ اون شهرتئن، پئیسئ شهرتئن
 جاوانلاری
 قیلینجدان کچئرئله جک.
 اورادا کی اهالی اسئر اولوناجاق.
 ۱۸ تئچئئخسده مئصَّرئن یوغونو
 قیردیغیم زامان
 اورادا گوندوز قارانلیغا چورئله جک،
 کئبئرئندئی قودرت محو اولاجاق.
 شهر بولودلارلا اورتولنه جک،
 قیز شهر لری اسئر اولوناجاق. ۱۹ بلجه
 مئصَّری موحا کئمه اده جیم.
 او واخت بئله جکلر کی، رب منم.»
 ۲۰ اسئر لئیمئزن اون بئرئنجی
 ائلئنده، بئرئنجی آیین یدئنجی گونو منه

اۋلكە سۈننە اوزاداندا بئله جكلر كي،
رب منم. ۲۶ مئصئىلى لري مئتلر
آراسينا ياياجام و اۋلكەلر آراسينا
سپەلپە جيم. او واخت بئله جكلر
كي، رب منم.»

سئدر آغاجي ائله موقايئسە

۱ اسئرلئىئمزئىن اون بئرئىجي ائلئندە،
اوچونجو آيىن بئرئىجي گونو منە ربئىن بو
سۆزو نازئىل اولدو: ۲ «اى بشر
اوغلو، مئصئر پادشاهي قئرعونا و
اونون بوتون جاماعاتينا دە:

۳۱

«عظمتدە كئم سنئله
موقايئسە ادئله بئلر؟ ۳ باخ،
آشور لوبنادا كي سئدر آغاجينا
بئزە يئردي،

مِشە يە كۆلگە سالان گۆزل بوداقلاري
وار ائدي،

چوخ اوجا ائدي، باشي بولودلارا
چاتيردي. ۴ اونو سولار بؤيوتدو؛

درئىن سو قايناقلاري اونون بويونو
اوجالئدي.

چايلاري ائگئدي يري احاطە اتدي،

آرخلاري چۆلدە كي بوتون آغاجلارا
چاتيردي. ۵ بونا گۆرە دە چۆلدە كي
بوتون آغاجلاردان بؤيوك اولدو؛
بول سو ائچدئى اوچون قول-بوداق آتیب
شاخەلري اوزاندي. ۶ بوتون گۆي
قوشلاري اونون بوداقلاريندا يويوا
قوردولار؛

بوتون چۆلون وحشي حيوانلاري اونون
شاخەلري آلتيندا بالالادي،
بوتون بؤيوك مئتلر كۆلگە سئندە
ياشادي. ۷ بؤيوكلويو و اوزون
بوداقلاري ائله گۆزل اولدو،

چونكي كۆكلري بول سو ائچئندە
ائدي. ۸ تارئين باغچاسيندا كي سئدر
آغاجلاري دا
بويدا اونا چاتمازدي،

شام آغاجلاري بويدا اونون بوداقلارينا
يتمزدي،

چئنار آغاجلاري اونون شاخەلري كئمي
ديئلدي،

تارئين باغچاسيندا كي آغاجلاردان ھچ
بئري

اونون كئمي گۆزل ديلدي. ۹ چوخلو بوداقلارلا او سئدر آغاجيني گۆزل لشدردم،

تارينين باغچاسي اولان عدنده كي

بوتون آغاجلار، اونا پاخيليق اتدئلر.»

۱۰ بونا گۆره ده پروردئگار رب بله

ديئر: «ائندي كي بويو اوجاليب

باشي بولودلارا چاتاندا، اوجاليجينا

گۆره اوره يي كئبرلندي، ۱۱ من

ده اونو مثلئرئ گوجلو بئرئته تسلئم

اده جيم. او دا اونون پئسلئيشئن

عوضئي وره جك. من اونو

قووموشام. ۱۲ ياد-اللي مثلئرئ

لاپ رحمستزي اونو كسئب

تك-تنها بوراخيب. بوداقلاري

داغلارا و بوتون دره لره دوشوب.

شاخه لري اولكه نئن بوتون وادئرئده

قيريليب قاليب. ير اوزونون بوتون

خالقلاري كولگه سئندن چكئب

اونو ترك ادئبلر. ۱۳ گۆيده كي

بوتون قوشلار اونون ييخيلميش

گۆوده سي اوستونه قونورلار،

چؤلون بوتون وحشي حيوانلاري

اونون شاخه لري آراسيندا ياشايرلار.

۱۴ بو اونا گۆره اولوب كي، بئر

داها سولارين ياخينليغيندا بئن

هچ بئر آغاج بوي-بوخون آتماسين،

باشيني بولودلارا چاتديرماسين،

بول سو ائچن هچ بئر آغاج بو

قدر اوجالماسين. چونكي اونلارين

هاميسي قبئرہ ائن انسانلارلا

بئرلكده، اولومه-يرئن درئلكلرئنه

تسلئم ادئلبلر.» ۱۵ پروردئگار رب بله

ديئر: «سئدر آغاجي اولولر دئيارينا

اندئي گون ياس توتدوردوم؛

درئن سو قايناقلاريني اونا آخماقدان

دايانديرديم، چايلارينين قباغيني

كسدئم، گور سولارين چوخلاري

كسئلدئلر. او آغاج اوچون

لوبنانا ياس توتدوردوم و بوتون

چؤل آغاجلاري اونون اوزوندن

سولدولار. ۱۶ قبئرہ ائنلرله بئرلكده

اونو اولولر دئيارينا اندردئيم

زامان، داغيلماسينين گورولتوسوندن

مثلئري لرزه يه سالديم. او زامان

عدن باغيندا كي بوتون آغاجلار،

لوبنانين لاپ سچئلمئش، لاپ
ياخشى و بول سولانان آغاجلاري
يرئن درئئلكرئنده تسلى تاپدي.
۱۷ كۆلگه سئنده ياشايانلار، مئتلر
آراسيندا اونا آرخا دورانلار دا
اونولا بئرئلكده اؤلور دئاريندا،
قيلينجلا اؤلدورولموش آداملارين
يانينا ئندئر. ۱۸ عدن آغاجلاريندان
هانسي عزت و عظمتده سنئله
موقايئسه ادئله بئر؟ آنجاق سن
عدن آغاجلاري ائله بئرئلكده
يرئن درئئلكرئنده ئندئرئله جكسن.
قيلينجلا اؤلدورولموش ختنه سئزلرن
آراسيندا ياتا جاقسان. فئرعونون
و اونون جاماعاتينين عاقبتي
بله اولاجاق.» پروردئگار رب
بويورور.”

فئرعون اوچون مرئئيه ۱ اسئرئئشمئزن
اون ائكئنجي ائئئنده، اون ائكئنجي آين
بئرئنجي گونو منه ربئن بو سؤزو نازل
اولدو: ۲ «اى بشر اوغلو، مئصئر پادشاهي
فئرعون اوچون مرئئيه اوخويوب اونا ده:

«مئتلر ائچئنده اؤزونو
جاوان بئر آصلانا بئرئدن،

۳۲

آما سن بئر دهنز ازداھاسي كئمي سن.
چايلاري قارئشديريرسان،
اياقلارينلا سولاري چانخالاييب
چايلاري بولانديريرسان» ۳ پروردئگار
رب بله دئر:

«چوخلو خالقدان عئبارت بئر قوشون
گؤنده رب
تورومو اوستونه آتاجاغام.

اونلار سني توروملا قالديريپ
چيخاردا جاقلار. ۴ سني قورويا
چيخاردا جاقام،

چؤلون اوزونه آتاجاغام،
گؤيده كي قوشلاري اوستونه
قوندوراجاغام.

بوتون ير اوزونون وحشي حيوانلاريني

سنتله دویدوراجاغام. ۵ بدنئي داغلارين
 اوستونه سره جيم،
 دره لري لشنله دولدوراجاغام.
 ۶ اولکه ني داغلارا قدر آخان قانينلا
 سولاياجاغام،
 دره لر ميئنله دولاجاق. ۷ سني محو
 اتديئم زامان
 گوئيرلي باغلاياجاغام،
 اولدوزلاري قارالداجاغام،
 گونشي بولودلا اورته جيم،
 آي، ائشيغيني ورميه جک. ۸ سنن
 اوستونده نور ساچان
 بوتون گوئي جسملرني قارالداجاغام،
 اولکه ني قارانيغا قرق اده جيم.»
 پروردنگار رب بله بويورور. ۹ «سنن محو
 اولماق خبرئي،
 مثلترن آراسينا،
 تانماديغين اولکه لره چاتديرديغيم زامان
 بئر چوخ خالقلارين اوره يئي
 گدرلندر ه جيم. ۱۰ سنن باشينا
 گلنلره
 بئر چوخ خالقي حيرته سالاجاغام.
 اونلارين قاباغيندا قيلينجيمي يله دئيئم
 زامان
 سنه گوره پادشاهلارينين توکوري بئر-بئر
 اولاجاق.
 ييخيلديغين گون
 اونلارين هاميسي اوز جانلاري اوچون
 دورمادان قورخو ائچئنده تئتره جک.»
 ۱۱ پروردنگار رب بله ديئر:
 «بابل پادشاهينين قيلينجي سنن اوستونه
 گله جک. ۱۲ مثلترن لاپ رحمستز
 ائگدلرئنه ائجازه وره جيم کي،
 سنن چوخلو خالقيني قيلينجدان
 کچترستلر.
 مئصترن تکبورونو قيراجاقلار،
 بوتون چوخلو خالقيني محو اده جکلر.
 ۱۳ بول سولارين يانيندا اوتلايان
 بوتون مال-حيواني يوخ اده جيم.
 بوندان سونرا ائنسان آياغي دا، حيوان
 آياغي دا
 سولاري قاريشديريب بولانديرماياجاق.
 ۱۴ او زامان اونلارين سولارين
 دورولداجاغام،
 چايلارين ياغ کئمي آخيدا جاغام.»

پروردځگار رب بله بويورور. ۱۵ «مئصږي
 خارا بایلیغا چوږدئییم زامان،
 اؤلکه هر شیدن محروم اولاندا،
 اورادا یاشایان هر کسی محو ادئییم زامان
 بئله جکلر کي، رب مئم.» ۱۶ مئصږ
 اوچون اوخونان مرثیه بودور.
 مئتلرئن قیزلاري بو مرثیه ني
 اوخویاجاقلار. مئصږ و اونون
 چوخلو خالقي اوچون بو مرثیه ني
 اوخویاجاقلار. پروردځگار رب بله
 بويورور. ۱۷ اسرئلیئمئرن اون
 ائکئنجي ائلئنده، آیین اون بئشنجی
 گونو منه گئنه ربئن سوژو نازل
 اولدو: ۱۸ «ای بشر اوغلو، مئصږئن
 چوخلو خالقي اوچون یاس توت.
 اونلاري و گوجلو مئتلرئن
 قیزلارینی قبیره انلرله بئرلئکه
 یرئن درئلئکلرئنه اندر. ۱۹ اونلارا
 ده: «مگر سن باشقالاریندان
 داها گؤزلسن؟ یرئن آلتینا ان و
 اورادا کي ختنه سئرلرله بئرلئکه
 اوزان.» ۲۰ مئصږ خالقي قیلینجلا
 اؤلدورولئرئن آراسینا دوشه جک.

بو خالق قیلینجین ائتئیارینا ورتلدي.
 قوي مئصږ چوخلو خالقي ائله
 بئرلئکه سوروکلئسن. ۲۱ قودرتلي
 باشچیلار اؤلور دئیاریندان مئصږ
 و اونا آرخا اولانلار اوچون بله
 دئیه جک: «یرئن آلتینا اندلر،
 قیلینجلا اؤلدورولن ختنه سئرلر
 کئمي ائدي بورادا یاتیرلار.»
 ۲۲ آشور و بوتون قوشونو اورادادیر.
 قیلینجدان کچئرلئش، اؤلوش
 عسگرلرئئن مزارلاري اطرافینی
 بوروموشدور. ۲۳ اونلارین
 مزارلاري قبئرئن لاپ دئبئنده،
 قوشونو مزارینین اطرافیندا اوزانیب.
 دئرئلر آراسینا قورخو سالانلارین
 هامیسی قیلینجدان کچئرلئش
 اؤلدورولوشدور. ۲۴ عیلام
 اورادادیر و اونون چوخلو خالقي
 اؤز مزارلارینین اطرافیندا اوزانیب.
 اونلارین هامیسی قیلینجدان
 کچئرلئش، اؤلوش و ختنه سئر
 حالدا یرئن درئلئکلرئنه ائمئشدر.
 دئرئلر آراسینا قورخو سالمیشدیلا،

ائىدى آما نجالت ائچئنده قېئره
 انلره قوشولدولار. ۲۵ عيلام اوچون
 اؤلدورولنلر آراسيندا بئر ياتاق
 حاضيراندى. اونون چوخلو خالقي
 مزارينين اطرافينداير. اونلارين
 هاميسي ختنه سئز حالدا قيلينجدان
 كچئرئئب اؤلدورولموشدور. دئئرلر
 آراسينا قورخو سالميشديلار، ائىدى
 آما نجالت ائچئنده قېئره انلره
 قوشولوب اؤلدورولنلر آراسينا
 قويولدولار. ۲۶ مَشِك، توبال
 اورادادير و اونلارين چوخلو
 خالقي اؤز مزارلارينين اطرافيندا
 اوزاينيب. اونلارين هاميسي
 ختنه سئز حالدا قيلينجدان كچئرئئب
 اؤلدورولموشدور. دئئرلر آراسينا
 قورخو سالميشديلار. ۲۷ اونلار
 دا دؤيوش سئلا حلاري ائله
 اولولر دئيارينا انن، قيلينجلاري
 باشلارينين آلتينا قويولان، سوقوط
 اتمئش ختنه سئز ائگئدلره بئرئكده
 مزارا اوزانا جاقلار. اونلارين
 تقصئري اؤزلرئئن اوستونه گلدي.

صاغ ائگن بو ائگئدلر دئئرلر آراسينا
 قورخو سالميشديلار. ۲۸ سن ده، اى
 فئرعون، قيرىلا جاقسان، قيلينجلا
 اؤلدورولنلره بئرئكده ختنه سئزلرن
 آراسيندا اوزانا جاقسان. ۲۹ اِدوم،
 پادشاهلاري و بوتون رهبرلي
 اورادادير. گوجلو اولملارينا
 باخمايلاق، قيلينجلا اؤلدورولنلر
 يانينا قويولدولار. قېئره انلرئن،
 ختنه سئزلرن يانينا اوزانيرلار.
 ۳۰ بوتون شمئال اولكە لرئئن
 باشچيلاري، بوتون صئدونلولا
 اورادادير. گوجلري ائله قورخو
 سالديقلاري حالدا اؤلدورولنلره
 بئرئكده روسوايچيلىق ائچئنده يرئن
 آلتينا اندئلر. ختنه سئز حالدا قيلينجلا
 اؤلدورولنلره بئرئكده نجالت ائچئنده
 قېئره انلرئن يانينا اوزانديلار.
 ۳۱ «فئرعون و اونون بوتون قوشونو،
 قيلينجلا اؤلدورولموش بو بؤيوك
 جاماعاتي گؤرنده تسلى تاپاجاق.»
 پروردئگار رب بله بويورور.
 ۳۲ «دئئرلر آراسينا قورخو سالماسينا

یانینا اوزانا جاق.» پروردنگار رب
بله بویورور.»

انجازه وردئیمه بانمایارق، فترعون
و اونون چوخلو خالقی قیلینجلا
اؤلدورولنلره بئرئکده ختنه سئز لرئن

رب حزقیالی خالقا گۆزتچی قویور ۱ منه
 ربّن بو سوژو نازئل اولدو: ۲ «ای بشر
 اوغلو، خالقینا منصوب اولانلارلا
 دانیش و اونلارلا بله ده: «اگر من بئر
 اولکه نئن اوستونه قیلینج گۆنده رنده،
 اولکه خالقی، ائچئندن بئر نفری سچئب
 اوزلری اوچون گۆزتچی قویسون، ۳ و
 بو گۆزتچی اولکه نئن اوستونه قیلینجین
 گلدئینی گۆره نده گره نای چالیب خالقا
 خبر ورسئن، ۴ او زامان کم گره نای
 سسئنی اشئدئب بو ائخطارلا دئقت اتمه سه
 و قیلینج گلئب اونو اولدورسه، اونون
 قانی اوز باشینا اولاجاق. ۵ او، گره نای
 سسئنی اشئدی، لاکئن بو ائخطارلا
 دئقت اتمه دی؛ بونا گۆره ده قانی اوز
 باشینا اولاجاق. اما اگر ائخطارلا دئقت
 اتسیدی، جانینی ختلاص ادردی.
 ۶ لاکئن اگر گۆزتچی گؤرسون کی،
 قیلینج گلئر و گره نای چالماسین و
 خالقین بوندان خبری اولماسین و قیلینج
 دا گلئب اونلاردان بئرینی هلاک
 اتسئن، او آدام اوز تقصیری ائچئنده
 اولدورولموشدور، لاکئن قانی گۆزتچئن
 بوینونا اولاجاق. ۷ سنه گلئنجه، ای بشر
 اوغلو، من سنی اسرائیل نسلی اوچون

اوتاق وار ائدي. معبدن دووآرلاري بويو، چيخيني لار وار ائدي كي، يان اوتاقلار اوچون داياق ائدئر، اله كي، داياقلار معبدن دووآرلارينا گئرمه سن. ۷ معبدن اطرافيندا كي يان اوتاقلار يوخاري مرتبه طرف چيخديقجا گئشله نئردى. معبدن اطرافيندا كي تئگئشئن يوخاريا قانخان طبقه لري وار ائدي. يوخاريا طرف چيخديقجا يان اوتاقلار گئشله نئردى. پئله گن ائله آشاغي مرتبه دن اورتا مرتبه يه، اورادان دا اوست مرتبه يه چيخيرديلار. ۸ معبدن اطرافيندا اوجا بئر دؤشمه گوردوم كي، يان اوتاقلارين بونؤوره سئني تشكل ورئردى: اوزونلوغو بئر قاميش كامئل، يعنى آلتى قول آچ ائدي. ۹ يان اوتاقلارين باير دووآرينين قالىنليغي بش قول آچ ائدي. معبدن يان اوتاقلاري ائله كاهن اوتاقلاري آراسيندا آچيق بئر ساحه وار ائدي. ۱۰ آچيق ساحه نئن ايني ائيرمي قول آچ ائدي كي، معبدن اطرافي بويونجا اوزانيردي. ۱۱ يان اوتاقلارين گئشلىري

گئشئب يان تاختالارين اؤلچدو: يان تاختالارين ايني هر طرفدن آلتى قول آچ ائدي. ۲ گئشئئن ايني اون قول آچ ائدي، اونا هر ائكي طرفدن بئر دووآر بئتشئردى كي، هر دووآرينين ايني بش قول آچ ائدي. او آدام معبدن بويوك اوتاغيني دا اؤلچدو: اوزونلوغو قيرخ، ايني ائيرمي قول آچ ائدي. ۳ سوزا او ائچ اوتاغا گئشئب گئشئئن يان تاختالارين اؤلچدو: هر بئرئئن ايني ائكي قول آچ ائدي. گئشئئن ايني آلتى قول آچ ائدي، اونا هر ائكي طرفدن بئتشئن دووآرلارين ايني يدي قول آچ ائدي. ۴ او آدام بويوك اوتاغين او بئري طرفئنده كي ائچ اوتاغيني اؤلچدو: هم اوزونلوغو، هم ده ايني ائيرمي قول آچ ائدي. او منه ددى: “بورا لاپ موقدس يردئر.” ۵ سوزا معبدن دووآرينين اؤلچدو: قالىنليغي آلتى قول آچ ائدي. معبدن اطرافيندا كي يان اوتاقلاردان هر بئرئئن ايني دؤرد قول آچ ائدي. ۶ بو يان اوتاقلار اوچ مرتبه ائدي، هر مرتبه ده او بئري مرتبه نئن اوستونده، و هر مرتبه ده اوتوز

آچيق ساحه يه باخيردي: بئري شمئالدا،
 او بئري ده جنوبدا اندي. آچيق
 ساحه يه بئشئش بونووره نئن اني هر
 طرفدن بش قول آچ اندي. ۱۲ معبدئن
 قربئنده آچيق ساحه يه باخان بئر تئكلي
 وار اندي: اني يئمش قول آچ اندي.
 دووارينين قالينليغي هر طرفدن بش
 قول آچ، اوزونلوغو دوخسان قول آچ
 اندي. ۱۳ سوزا او آدام معبدي اوچلدو:
 اوزونلوغو يوز قول آچ اندي. آچيق
 ساحه، تئكلي و اونون دووورلاري يوز
 قول آچ اوزونلوغوندا اندي. ۱۴ شرقدە كي
 معبدئن آچيق ساحه سئئن اني معبدئن
 قاباق طرفي ائله بئرلكده يوز قول آچ
 اندي. ۱۵ او آدام معبدئن آرخاسيندا كي
 آچيق ساحه يه باخان تئكئئن و هر
 ائكي طرفئنده كي دهلئزلئن اوزونلوغونو
 اوچلدو: يوز قول آچ اندي. معبدئن
 بؤيوك اوتاغي، ائچ اوتاق، حيطة باخان
 ايوان، ۱۶ آستانالار، موشبگ پنجره لر،
 آستانين موقابلئنده اوچ مرتبه ني
 احاطه ادن دهلئزلر، دؤشمە دن پنجره لر
 قدر، آغاجلا اورتولوشدو. پنجره لر

آچيلىب-باغلا نيردي. ۱۷ گئرشئن
 اوستو، ائچ اوتاق، اونون باييري، بوتون
 ائچيري و باير دووورلار نئظامي
 آرايقلارلا، ۱۸ گروب و خورما آغاجي
 اوئما تصوئرلي ائله دوزه لدئلمئشدي.
 ائكي گروب آراسيندا بئر خورما آغاجي
 تصوئري وار اندي. هر گروبون ائكي
 اوزو وار اندي: ۱۹ بئر ياندان خورما
 آغاجينا باخان ائئسان اوزو، او بئري
 ياندان خورما آغاجينا باخان شئر اوزو.
 معبد هر طرفدن بو اوئما تصوئرلي
 ائله بزئمئشدي. ۲۰ دؤشمە دن گئرشئن
 اوستونده كي حصه يه قدر معبدئن
 بؤيوك اوتاغينين دووورلاري گروب
 و خورما آغاجلارينين اوئما تصوئرلي
 ائله دوزه لدئلمئشدي. ۲۱ بؤيوك اوتاغين
 قايسينين يان تاختالاري دؤردبوجاقلي
 شكئنده اندي. لاپ موقدس يرئن
 قاباغيندا كي قايسين يان تاختالاري دا
 او بئرلئشه بنزه يئردي. ۲۲ اورادا اوچ
 قول آچ هوندورلويونده، ائكي قول آچ
 اوزونلوغوندا آغاجدان دوزه لدئلمئش بئر
 قوربانگاه وار اندي. اونون كونجيري،

گروب و خورما آغاجلارينين اوپما
 تصوئرلي دوزهلدئلمئشدي. بايردا،
 ايوانين قاباغيندا آغاجدان اولان بئر
 آسما تاوان وار ائدي. ۲۶ ايوانين يان
 دووارلاريندا كي قفسلي پنجره لرئن هر
 ائكي طرفي خورما آغاجلارينين اوپما
 تصوئرلي ائله اؤرتولموشدو. معبدئن
 يان اوتاقلارينين آسما تاوانلاري دا وار
 ائدي.

التليغي ويانلاري دا آغاجدان ائدي. او
 آدام منه ددي: “رئبن قاباغيندا اولان
 مئز بودور.” ۲۳ بؤيوك اوتاغين و لاپ
 موقدس يرئن جوت قانادلي قوشا قاپيسي
 وار ائدي. ۲۴ هر قاپينين ائكي طرفه
 ائكي قانادي وار ائدي: بئر قاپي اوچون
 ائكي قاناد، او بئري قاپي اوچون ائكي
 قاناد. ۲۵ دووارلار اوستونده اولدوغو
 كئمي، بؤيوك اوتاغين قاپيلاريندا دا

ڪاهئٺرن اوتاقلاري^۱ او آدم مني
 شمئالا گدن يولدان باير حيطه
 چيخارتي، و او اوتاغا آپاردي كي،
 آچيق ساحهيه و باير حيطن
 شمئاليندا كي ٽڪلي لره باخيري. ۲ بو
 ٽڪلئنن اوزونلوغو يوز، ايني آلي قول آچ
 اندي و قاپيسي شمئالا باخيري.
 ۳ اچھري حيطن ائيرمي قولاجليق
 حصه سي ائله باير حيطن داش يولونا
 باخان اوچ مرتبه نئن دهلزلري اوز-اوزه
 اندي. ۴ اوتاقلارين قاباغيندا ايني اون
 قول آچ، اوزونلوغو دا يوز قول آچ اولان
 بئر اچھري دهلزلر وار اندي. قاپيلاري
 شمئالا باخيري. ۵ ٽڪلئنن اوست
 مرتبه ده كي اوتاقلاري، آلت و اورتا
 مرتبه ده كي اوتاقلاردان داها دار اندي،
 چونكي اوست مرتبه ده كي دهلزلر داها
 چوخ ير توتوردو. ۶ حيطلرده سوتونلار
 اولدوغو حالدا، اوچونجو مرتبه ده اولان
 اوتاقلارين سوتونلاري يوخ اندي. بونا
 گوڙه ده اوست مرتبه ده كي اوتاقلار،
 آلت و اورتا مرتبه ده كي اوتاقلاردان
 داها دار اندلر. ۷ اوتاقلارين قاباغيندا،
 اوتاقلارلا و باير حيطله ياناشي بئر باير
 دووار وار اندي: آلي قول آچ اوزونلوغوندا

بئر قوچ قوربان گئرسئن. ۷ گاميش و قوچ اوچون تاخيل تقدئمي اولاراق هره سئنه بئر افا تاخيل تائمئن اتسئن. قوزولار اوچون ائسته دئئي قدر تاخيل تائمئن اده بئر. هر افا تاخيل اوچون بئر هئن زيتون ياغي تائمئن اتسئن. ۸ رهبر ائچهري گئره جي زامان دروازا ايوانيندان گئرسئن، هئن يولا دا بايرا چيخسين. ۹ اولكه خالقي بايراملاردا، ربئن حوزورونا گلدئي زامان، شمئال دروازايندان عبادت اوچون گئرن ادام، گرک جنوب دروازايندان چيخسين، جنوب دروازايندان گئرن ادام دا گرک شمئال دروازايندان چيخسين. هچ کس گئردئي دروازادان چيخماسين، هر کس گئردئي دروازانين موقابئلنده كي دروازادان چيخسين. ۱۰ رهبر خالقين آراسيندا اولسون، خالقا بئرئئکده گئرسئن، خالقا بئرئئکده چيخسين. ۱۱ بايراملاردا و موقدس گونلرده گاميش و قوچ اوچون تاخيل تقدئمي اولاراق هره سئنه بئر افا تاخيل ورسئن. لاکن قوزولار

باخان دروازاسي آئي ائش گونو باغي قالملي دير، لاکن سبت گونو و تزه آي مراسئي گونلري آچيق اولملي دير. ۲ رهبر بايردان، دروازا ايواني يولوندان ائچهري گئرب دروازانين يان تاخاسينين يانيندا دورسون. کاهئنلر اونون يانديرما قوربانيني و باريش قوربانلاريني تقدئم اتسئلر. رهبر دروازا آستاناسيندا عبادت اتسئن، سونرا بايرا چيخسين، اما دروازا آخشاما قدر آچيق قالسين. ۳ سبت گونلري و تزه آي مراسئي گونلري اولكه خالقي بو دروازانين گئرشئنده ربئن قاباغيندا عبادت اتسئن. ۴ رهبرئن سبت گونو ربه يانديرما قورباني اولاراق تقدئم اده جي گرک آئي قوصورسوز قوزو و بئر قوچ اولسون. ۵ قوچ اوچون ورئله جک تاخيل تقدئمي بئر افا اولسون، لاکن قوزولار اوچون ائسته دئئي قدر تاخيل تقدئمي وره بئر. هر افا تاخيل اوچون بئر هئن زيتون ياغي ورسئن. ۶ تزه آي مراسئي گونو قوصورسوز بئر گاميش، آئي قوزو و

اوچون آسته دئی قدر تاخیل تأمن اده بئله. هر افا تاخیل اوچون بئر هئن زیتون یاغی ورسئن. ۱۲ رهبر ربّه اؤز گوئیلو ائله اولاراق وردئی یاندرما قوربانی و یا باریش قوربانلاری تقدّم اده جیی زامان، شرقه باخان دروازا اونون اوزونه آچیلسین. یاندرما قوربانی و یا باریش قوربانلارینی سبت گونو قوربان گتئردئی کئمی تأمن آسن، سونرا بایرا چیخسین. او چیخدیقدان سونرا دروازا باغلانسین. ۱۳ هر گون

سحرلر یاندرما قوربانی اولاراق ربّه بئر یاشیندا قوصورسوز بئر قوزو تأمن ات. ۱۴ بونونلا یاناشی، هر سحر تاخیل تقدّمی اولاراق افانین آلتیدا بئری قدر تاخیل و نارین اونو آسلاماق اوچون بئر هئتن اوچده بئری قدر زیتون یاغی تأمن ات. بو تاخیل تقدّمئن ربّه ورتلمه سی دائمی بئر قایدا اولسون. ۱۵ بلجه هر سحر دائمی یاندرما قوربانی اولاراق قوزو، تاخیل تقدّمی و زیتون یاغی تأمن آسنلر.»

رهبره دوشن مولک^{۱۶} پروردنگار رب
 بله ديتر: «اگر رهبر اوغولاريندان بئرئنه
 اؤز مولكوندن پاي ورسه، اؤز اثرئي
 كئمي نسلئنه ده كچسئن، اثرث اولاراق
 بو پاي اونلارين مولكو اولسون.
 ۱۷ لاكئن اگر رهبر اؤز مولكوندن
 قوللوچولاريندان بئرئنه پاي ورسه، بو
 پاي آزادليق ائئنه قدر قوللوچونونكو
 اولسون، آما سوزرا رهبره قايتاريلسين.
 لاكئن رهبرئن اثرئي اوغولاريندا بچه
 بئلر و اونلارين اولاجاق. ۱۸ رهبر
 خالقي مولكوندن قوواراق اثرئئندن
 محروم ائمه مه لي دئر. او، اوغولاريندا فقط
 اؤز مولكوندن اثرث وره بئلر، اونا
 گؤره كي، خالقيمدان اولان هچ كس
 مولكونو ترك ادئب كئارا گئمه سن.»

معبدئن مطبخلري^{۱۹} سوزرا او آدام مني
 دروازئين يانيندا كي گئرئشئن شمئلا
 باخان، كاهئنلره مخصوص موقدس
 اوتاقلارا گئئردي و منه قرب طرفئن
 لاپ داليندا اولان بئرير گؤرستدي.
 ۲۰ او منه ددي: «بورا او پردئر كي،
 كاهئنلر تقصئر قورباني ائله گونا
 قوربانينين آئئي اورادا قايناداجاقلار و

DAN

دانیال و اونون یولداشلاری بابل
 ساراییندا ۱ یهودا پادشاهی یهویاقتمن
 پادشاهلیغینین اوچونجو ائلئنده بابل
 پادشاهی نبوگدنصر اورشلئمه هوجوم
 ادب اورانی موحاصیره آلدی.
 ۲ پروردنگار یهودا پادشاهی یهویاقتمی و
 تاری معبدئن اشیلاریندان بئر
 حصه سنی اونا تسلیم اتدی. نبوگدنصر
 اونلاری شنعار تورپاغینا، اوز آلاهینین
 معبدنه آپاردی و اشیلاری اوز
 آلاهینین خزنه سننه قویدو. ۳ پادشاه
 حرم-آغالار ریئسی اشپنزه امر اتدی
 کی، پادشاه و اصلزاده لر نسلئندن اولان
 اسرائیلی لرئن آراسیندان ۴ بدنلرئنده
 قوصور اولمایان، یاراشیقلی، هر حکمتده
 باجاریقلی، بئئکلی، دراکه لی، سارایدا
 پادشاها خدمت اتمه یه باشاریلی اولان
 جاوانلار سچب اونلارا کلدانلرئن
 دئلنی و ادبیاتینی اویرتسن. ۵ پادشاه
 اونلارا اوزونون یدیی یمکلردن و
 انچدی شرابدان گونده لئک یمک پایی
 تعین اتدی. اونلار گرک اوچ ائل
 اونلاردا تربیئه آلیب و سوزا دا
 پادشاهین خدمتئنه گئره جک ائدلر.
 ۶ اونلارین آراسیندا یهودا نسلئندن

دئال لره منصوب آداملارا اعلان اتدي: ده بؤيوك دور، اونون مؤجوزه لري نجه ده
 “باريشينيز بول اولسون! ۲ مصلحت قودرتلي دئرا! اونون پادشاهليغي ابدى
 بئلدئم كي، اوجالاردا اولان تارينين منئم پادشاهليقدير، اونون حؤكرانليغي نسلدن
 اوچون اتديي علامت لري و مؤجوزه لري نسله داوام ادئر.”
 سئزه اعلان اِدئم. ۳ اونون علامت لري نجه

نيوگدِ نَصْرَثِ ائِڪْتَنجِي يُوخوسو ۴ من
 نيوگدِ نَصْرَثِ اُوژ اُوئْمده-سارايييدا راحت
 و ناز-نعمت ائِچُنْدِه ياشاييرديم. ۵ لاکئن
 بئر يُوخو گُوْر دَوْم کي، مني قورخوتدو.
 ياتارکن دوشونجه لرئْم و گُوْر دَوْم
 رُوْيالار مني اورکوتدو. ۶ اونا گُوْر ده
 امر اتدئْم کي، يُوخونو يوزماق اوچون
 بوتون بابل حئِکْمَتِي لرئِي حوضوروما
 چاغير سينلار. ۷ او واخت سحر بازلار،
 اووسونچولار، مونجئْملر و فالچيلار
 گلدئْلر. من يُوخومو دانيشديم، لاکئن
 اونلار يُوخونو منه يوزا بئلمه دئْلر.

۸ نهايت، آلاھيمين آدیندا گلن بِلَطِشَصْر
 آدلانان و موقدّس آلاھلارين روحونا
 مالئک اولان دانيال حوضوروما
 گلدي. من يُوخومو اونا دانيشاراق
 ددئْم: ۹ "ای سحر بازلارين لاپ بُوْيوکو
 بِلَطِشَصْر! بئْئْرْم کي، سنده موقدّس
 آلاھلارين روحو وار و سنئن اوچون
 هر هانسي بئر سئْرِي آچماق چتئن ديئل.
 ائْندي يُوخودا گُوْر دَوْم رُوْيالاري و
 اونلارين تعبئْرئِي منه ده. ۱۰ ياتارکن بله
 يُوخو گُوْر موشدوم: دونيانين اورتاسيندا
 چوخ اوجا بئر آغاج وار ائْدي. ۱۱ آغاج
 او قدر بُوْيو دو و مؤحکئْندي کي، باشي

ائئئندە، اونون يانيندا قالدیم كي، اونو
 تشوتق ادئب اونا قووت ورمم.

شمآل و جنوب پادشاهلاري ۲ ائندي
 حقتقي سنه بئلدٲره جيم: فارس
 اولكه سئنده داها اوج پادشاه اولاجاق.
 دؤردونجوسونون هاميسيندان چوخ
 وار-دؤولتي اولاجاق. وار-دؤولتئئن
 وسئله سي ائله قوولتئنده، هاميني يونان
 پادشاهليغينين ضئدئنه قالديرا جاق.
 ۳ سوزا گوجلو بئر پادشاه گله جك و
 چوخ قودرتله حؤكدارليق ادئب و اؤز
 ائسته دئئيئي اده جك. ۴ لاكئن اونون
 گلدئي آن، پادشاهليغي داغليب
 گوئلرئن دؤرد كوله يئنئن سمئنه
 بؤلونه جك، اونون نسلئنه كچميه جك و
 اونون حؤكمرانليغي كئمي، گوجلو
 اولمايا جاق. چونكي اونون پادشاهليغي
 داغيلاجاق و نسلئندن اولمايان آداملارا
 قالا جاق. ۵ سوزا جنوب پادشاهي
 گوجلئنه جك، لاكئن ريئسئرئندن بئري
 اوندان داها گوجلو اولاجاق. او
 حؤكمرانليق اده جك و قودرتلي حؤكمدار
 اولاجاق. ۶ بئر نچه ائلدن سوزا اونلار
 بئر بئرلئنه قوشولا جاقلار. جنوب
 پادشاهينين قيزي شمآل پادشاهينين يائينا
 گده جك كي، صولخ سازئشي باغلا سين.
 آما بو آرواد گوجونو ساخالايا بئلميه جك.

خُزْقَتِيَا وَاَسْرَايِيْل پادشاهي يِهْوَاش اوغلو
 يَرُوبَعَامِيْن دَوُورُونْدَه بَعْرِي اوغلو هوشه يه
 نازئل اولدو.

HOS

۱ بو رېئَن سۆزودور كي، يهودا
 پادشاهلاري عوزئِيَا، يوتام، آحاز،

هوشه يئن آروادي و اوشاقلاري ٢ رب
 هوشه يئن واسطه سئله دانيشماغا
 باشلاياركن، اونا بله ددي: "گت
 فاحشه بئر آرواد آل و اوندان زئنا
 اوشاقلارين اولسون، چونكي اولكه نئن
 خالقي ربدن اوز دؤنده رب اونا حدسئر
 خيانت ادئر." ٣ هوشع گدئب
 دئبلايمئن قيزي گومري اؤزونه آرواد
 آلدې. گومر بويلو اولوب اونا بئر اوغول
 دوغدو. ٤ رب هوشه يه ددي: "اونون
 آديني يئزرعل قوي، چونكي عنقرئب من
 يئزرعلده توكولن قانين جزاسيني ييهو
 نسلئنه چكدره جيم و اسرائيل نسلئئن
 پادشاهليغينا آخير قوياجاغام. ٥ همئن
 گون يئزرعل دره سئنده اسرائيلئن
 كامانيني قيراجاغام." ٦ گومر گئنه بويلو
 اولوب بئر قيز دوغدو. رب هوشه يه
 ددي: "اونون آديني لو-روخاما قوي،
 چونكي من داها اسرائيل نسلئنه مرحمتلي
 اولماياجاغام كي، اونلاري باغيشلايم.
 ٧ اما يهودا نسلئنه من مرحمت
 گؤرسه ده جيم و اونلاري كامان،
 قيلينج، موحارئبه، اتلار و آتلي لار
 وسئله سئله يوخ، اونلارين رب تاريسي
 وسئله سئله خئلاص اده جيم." ٨ گومر

اسرائيلئن خيانتى ٢ باشلايين آنانيزين
 ضدئنه اولان داعواني، باشلايين،
 چونكي او، منئم آرواديم دئتل،
 من ده اونون آري دئيلم.

لا کئن اونلارا چاتميا جاق.
 اونلاري آختاراجاق، آما تاپميا جاق.
 او زامان دئيه جک:
 «قوي اؤز اولکي آرئمن يانينا قايديم،
 چونکي او واخت حاليم ائندئکنندن
 ياخشي ائدي.»^۸ آما او بئله ئردي
 كي،
 اونا تاخيلي، تزه شرابي، زيتون ياغيني
 ورن منم.
 بعل بوتو اوچون صرف ائدئکلري
 قيزيل-گوموشو چوخالدا ن منم.^۹ بونا
 گوره ده محصول واختيندا
 تاخيليمي،
 اؤز مؤوسومونده تزه شرابي گري
 آلاجاغام.
 چيلپا قليغيني اورتمک اوچون اونا وردئيم
 يونو و کئاني الئندن آلاجاغام.^{۱۰} سونرا
 اويناشارينين قاباغيندا
 اونون عاييبي اوزه چيخارداجاغام.
 کئمهسه اونو الئندن قورتارا بئلهيه جک.
^{۱۱} اونون بوتون شادليقلارينا،
 بايراملارينا، تزه آي مراسئلرئنه،

قوي اوزونده گؤرون فاحشه لئي،
 سنه لرئتن آراسيندا اولان فاحشه لئي
 آتسين.^۳ يوخسا اونو چيل-چيلپاق
 سويوندوروب
 لوت، آنادان گلکه اده جيم.
 من اونو صحرا کئمي، قوروتورپاق کئمي
 اده جيم،
 سوسوزلوقدان اولدوره جيم.^۴ اونون
 بالالارينا دا رحم اتميه جيم،
 چونکي اونلار زئنا اولاددي ديرلار.
^۵ اونلارين آناسي فاحشه لئک
 ائدي.
 اونلارا بويولو قالان آرواد رذئل لئک
 ائدي،
 چونکي ددي: «اويناشلار يمين دالينجا
 گده جيم،
 چؤره ئي، سويومو، يونومو، کئاني،
 زيتون ياغيمي و ائچکئمي ورن
 اونلاردير.»^۶ بونا گوره ده، باخ،
 اونون يولونو شکانلارلا کسئب
 قاباغينا حاصار چکه جيم،
 اله كي، اؤز يولونو تپا بئلهيه جک.
^۷ اويناشارينين دالينجا گده جک،

سَبَّتْ گونلرئنه و بوتون طنطنه لي
 پيغيناقلارينا آخير قوياجاغام.
 ۱۲ مينه لرئني، انجئر آغاچلاريني محو
 اده جيم.

او بونلار باره ده ديئردى:

«بو، اويناشاريمين منه وردئني
 اوجرتدئر.»

باغلاريني تشكانليغا چوئره جيم،

وحشي حيوانلار اونلاري يئيه جكلر.

۱۳ بعل بوتلرئنه بوخور يانديرديغي

گونلر اوچون

اونو جزالانديرجاغام.

او واخت گوشوارالار و جواهراتلا

اؤزونو بزه يه رك

اويناشاريمين دالينجا گتدي،

لاكئن مني ياددان چيخارتدي.»

رب بله بويورور. ۱۴ “بونا گؤره ده، باخ،

من اونو دئله توتوب

صحرايا اپاراجاغام،

اونونلا مهربان دانيشاجاغام. ۱۵ اورادا

اونا اوزوم باغلاريني وره جيم،

آكور

دره سئني اومئد قايسينا چوئره جيم.

جاوانليق گونلرئنده اولدوغو كئمي،
 مئصئر تورپاغيندان چيخديغي گون
 كئمي،

اورادا نغمه اوخوياجاق. ۱۶ رب

بويورور: “همئن گون

منه «منئم آرئم» دئيه جكسن،

آرتيق «منئم بعه لئم»

دَميه جكسن. ۱۷ چونكي بعل بوتلرئئن

آدلاريني دئئلندن سئله جيم،

اله كي، اونلارين آدي بئر داها يادا

سالينماياجاق. ۱۸ او گون سنئن

اوچون

چؤل حيوانلاري، گؤي قوشلاري،

ويرده سورونلرله عهد كسه جيم.

اؤلكه دن كاماني، قيلينجي، موچارئبني

گؤتوره جيم،

سني امئن-آمانليقدا ياتيرداجاغام.

۱۹ سني ابدى اولراق اؤزومه

نئشانلاياجاغام،

صالحلىك، عدالت، مهربانليق و شفقتله

سني اؤزومه نئشانلاياجاغام. ۲۰ سني

صداقتله اؤزومه نئشانلاياجاغام،

تارينين شَفَقَتِي خيانتكار اِسْرَائِيل
 حاقيندا ۱ رب گئنه منه ددي: “گت
 گئنه ده باشقا بئريئن سِودِيي آروادي
 كي، فاحشده دئره، سو. نجه كي رب
 اِسْرَائِيل اوولادلاريني سوئر، گرچي
 اونلار باشقا آلاهلارا اوز توتوب بونلارا
 تقدّم ادلنن كئشمئش لاواشلاريني
 سوئرلر.” ۲ من ده آروادي اوزوم اوچون
 اون بش گوموش سِكَلِه و بئرياريم
 خومر آريايا ساتين آلديم. ۳ اونا ددتم:
 “اوزون مودّت منم يانيدا قالا جاقسان،
 زئنا اتميه جكسن، باشقا بئر كئشي ائله
 اولمايا جاقسان، منمله ده اولمايا جاقسان.
 ۴ اونا گووره كي، اِسْرَائِيل اوولادلاري
 اوزون مودّت پادشاهسيز و باشچيسيز
 قالجاقلار و قوربان و موقدّس سوتون،
 اِفود و او بوتلري اولمادان ياشايا جاقلار.
 ۵ سونرا اِسْرَائِيل اوولادلاري دؤنوب
 اوئرلئئن تاريسي ربّي و پادشاهلاري
 داوود و آختاراجاقلار. آخير
 گونلرده لرزه ائچئنده ربه و اونون
 خيئر خاهليغينا طرف گله جكلر.”

ربّي اِسْرَائِيلِي مودّتهم ادئر ۱

و سن ربّي تانيبا جاقسان.” ۲۱ رب
 بويورور: “او گون جاواب وره جيم،
 گويلره جاواب وره جيم،
 اونلار دا يره جاواب وره جكلر. ۲۲ ير
 تاخिला، تزه شرابا و زيتون ياغينا
 جاواب وره جك،
 اونلار دا يئزريله جاواب وره جكلر.
 ۲۳ خالقيمي اولكده اوزوم اوچون
 اكه جيم،
 مرحمت تاپماميش اولانا دا مرحمت
 گؤرسده جيم.
 «خالقيم ديئل» ددئيمه
 خالقيم اولمايانا «سئر خالقيمسينيز!»
 دئيه جيم.
 اونلار دا منه «تاريميزسان» دئيه جكلر.”

“اي اِسْرَائِيل اوولادلاري، ربّي

چونکي بو اولکده ياشايانلارلا
 ربّن داعواسي وار.
 بو يرده نه صداقت قاليب، نه محبت،
 نه ده تاريخي تانيماق. ۲ لعنت، يالان،
 قتل، اوغورلوق و زئنا
 هر يره ياييليب.
 قدارليق ادئب،
 قان اوستونه قان تۆکورلر. ۳ بوندان او تري
 اولکده ياس توتور،
 اورادا ياشايان هر کس سولوب.
 چؤل حيوانلاري دا، گوئي قوشلاري
 دا،
 حتّا دهنزده کي باليقلار دا محو اولور.
 ۴ آنجاق هچ کس داعوا اتمه سن،
 هچ کس باشقاسيني تقصيرلندرمه سن،
 چونکي سنن خالقين کاهنله چکئشنلره
 بنزه يئر. ۵ سن گوندوز هلالنه جکسن،
 پيغمبر ده گجه سننله بئرلکده.
 سنن آناني
 محو اده جيم. ۶ خالقيم بئلكسئرلکدن محو
 اولور.
 سن بئليي ردّ ادئيئن اوچون،
 من ده سني ردّ اده جيم کي،
 بئر داها منه کاهنلئک اتميه سن.
 ائندي کي او ز تاريخي قانونونو ياددان
 چيخارد ييسان،
 من ده سنن بالالاريني ياددان
 چيخارد اجاغام. ۷ نه قدر
 چوخالديلار،
 منم ضئمده او قدر ده چوخ گوناھ
 ادتلر.
 اونلارين عزتيني روسوايچيليغا
 چؤره جيم. ۸ خالقيمين گوناھي ائله
 بسله نئرلر،
 اونلارين تقصيرئنه جان آتيرلار. ۹ خالقين
 باشينا گلن
 کاهنئن ده باشينا گله جک.
 توتدوقلاري يول اوچون اونلاري
 جزالاندير جاغام.
 عمل لرئئن عوضيني اونلارا وره جيم.
 ۱۰ يئيه جکلر، اما دويماياجاقلار،
 فاحئشه لئک اده جکلر، اما
 چوخالماياجاقلار،
 چونکي اونلار ربّي ترک ادئب اونا محل
 قويمورلار. ۱۱ زئنا، کؤهنه و تزه
 شراب

بونا گۆره ده، دراکه سئز خالق محو
اولاجاق. ۱۵ ای ائسرائیل، گرچی
سن فاحشه لئک ادئرسن،

هچ اولماسا قویما یهودا تقصیرکار اولسون.
گئگالا گئرمه یئن،
ییت آونه چیخما یین.

«وار اولان ربئن حاقی اوچون»

دیئب آند انجه یئن. ۱۶ بی، ائسرائیل
عئنادکار بئر بوزوو کئمی عئناد ادئر.
ائئدی رب اونلاری

اوتلاقدا قوزو اوتاران کئمی نجه
اوتارسین؟ ۱۷ افرایم بوتلرئندن
یا پیشیب،

بوراخ اونو! ۱۸ اونلار ائچکئری
قورتاران دان سونرا

اؤزلرئنی فاحشه لئییه ورئرلر.

اونلارین باشچیلاری روسوایچیلیغی
چوخ سوئرلر. ۱۹ اونلاری بئر ییل
قانادلارینا بورویوب،

اونلار قوربانلاریندان اؤتری
اوتانا جاقلاقلار.

اونلارین فهملرئنی باشلاریندان
چیخار دیب. ۱۲ خالقیم آعاج
ئکه سئندن مصلحت آختاریر،

عصالاری اونلارا مشورت ورئر،
چونکی فاحشه لئک روحو اونلاری
آزدیریب،

فاحشه لئک اتمکله اؤزلرئئن تار یسیندان
آیریلیبلار. ۱۳ داغلارین باشیندا
قوربان کسئرلر،

تپه لرده، پالید، سپئدار و چؤل پوسته سی
آلتیندا

کؤلگه لری گؤزل اولدوغو اوچون
بوخور یان دیریرلار.

بونا گۆره ده قیزلارینیز فاحشه لئک
ادئرلر،

گئئلرئئنر ده زئنا کار دیرلار.

۱۴ فاحشه لئک ادن قیزلارینیزی،
زئنا ادن گئئلرئئنیزی جزا لاندیرمایا جغام؛
چونکی کئئشئر اؤزلری ده فاحشه لرله
اوینا شیرلار،

بوت معبدلرئئن فاحشه لری ائله بئر لئکده
قوربان کسئرلر.

اِسْرَائِيلَن جِزاسِي ۱

۵ ای کاهنلر، بونو اِشُدَن! ای اِسْرَائِيل نَسلي، دَقْتَلَه اِشُدَن!
ای پادشاه سارايندا اولانلار، قولاق ورَن!
سَزَن باره نَزده حَوِّم چيخاريلدي، چونكي سَز مَتَّصِپادا بَر تله،
تابور داغينا سَر تَلَش بَر تور اولوبسونوز. ۲ عاصِلر آدام اولدورمكله مشغولدورلار.
آما من اولنارين هاميسيني تنبه اده جيم. ۳ اِفرائِيْم تاني پيرام، اِسْرَائِيل مندَن گَئِلي ديئل،
چونكي ائندي سن فاحشَه لئك ادبسن، ای اِفرائِم،
اِسْرَائِيل ده نَجْسَه نَب. ۴ عمل لري قويمور كي، اولنار
اؤزلرئتن تاريسينا طرف گري دؤنسونلر، چونكي ائچلرئنده فاحشَه لئك روحو وار،
رَبِّي ده تانيميرلار. ۵ اِسْرَائِيلَن تَكبُور و اؤزونون ضَدَّئنه شهادت ورر.

اِسْرَائِيلَه اِفرائِم

تَقصِير لَرئِدَن اَوْتِري هِل لَنَّب. يهودا دا اولنارلا بَر لئكده
هَلله نَر. ۶ قويون-يَكْئِلي ائله، مال-حيوانلاري ائله
رَبِّي آخْتار ماغا گده جكلر، آما تاپماياجاقلار،
چونكي رب اولناري ترك ادب. ۷ اولنار ربه خيانت ادبلر،
چونكي بئج اوشاقلار دوغوبلار. ائندي تزه آي مراسمي اولناري
زَمَلِري ائله بَر لئكده يِئِب اوداجاق. ۸ گئبعادا كره ناي چالين،
رامه ده شپور چالين. بيت آونده جار چكئن،
آرخانا باخ، ای بِنِيامَن! ۹ اِفرائِم جزا گونونده وئران
اولاجاق، بويقئن سؤزو اِسْرَائِيل قَبْلَه لري آراسيندا
اعلان ادئرم. ۱۰ يهودا باشچيلاري سرحد داشي دَيَشْنَلر كئمي اولوبلار.

منم حضورومو آختاراجاقلار.
 بلایا دوشنده قیرتله منی آختاراجاقلار.

اسرائیله چاغیریش ۱

“گلئن ربه قایداق.

چونکی بئزی او پارچالایب،

لاکئن بئزه شفا وره جک.

او بئزی یارالایب،

آما یارامیزی ساریپاجاق. ۲ ائکی گون

سونرا بئزی یاشاداجاق،

اوچونجو گون بئزی دئرئلده جک کی،

اونون حضوروندا یاشایاق. ۳ گلئن

ربی تانییاق، اونو تانییاقا قیرت

گورسه دک.

اونون چیخیشی گونشن طولوعسو کئمی

یقئن اولاجاق،

یاغیش کئمی،

تورپاغي سولایان یازیغیشی کئمی

یانیمیزا گله جک. ”۴“ ای افرایم، سنه نه

یدئم؟

ای یهودا، بس سنه نه یدئم؟

چونکی وفانیز سحر دومانی،

قضبئمی سل کئمی اونلارین اوستونه
 تۆکه جیم. ۱۱ افرایم ظولم آلتینا

گئدی،

حؤکله آزلدی،

چونکی ائستیه رک بوش شیلرن دالینا

دوشدو. ۱۲ من افرایم لره گووه

کئمی،

یهودا نسلی اوچون کوف کئمی.

۱۳ افرایم ناخوشلوغونو،

یهودا یاراسینی گوردوکه،

افرایم آشورا گئدی،

بؤیوک پادشاهدان کؤمک ائسته دی،

آما او سئزه شفا وره بئلهز،

یارانیزی صاغاتماز. ۱۴ چونکی من

افرایم لره بئر شئر کئمی،

یهودا نسلی اوچون جاوان بئر اصلان

کئمی اولاجام.

من، بلی من اونو پارچالایب گده جیم،

سورویه جیم و کئمه آلمدن

قورتارمایاجاق. ۱۵ سونرا قایدیب

اؤز مسکنمه گده جیم،

او واختاجاق کی، اؤزلرنی گوناھکار

سایارق

ارکن اوچوب گدن شیخ کئمی دئر. ۵ بونا گۆره ده اونلاري پیغمبرلر واسطه سئله پارچالامیشام، آغزیمدان چیخان سۆزلره اولدورموشم. سئزئ اوستونوزده حؤکلرئم نور کئمی چاخیر. ۶ چونکی من قورباندان یوخ، وفادان خوشلانیرام. یاندرما قوربانلاریندان چوخ تارینی تانیماغینیزی ائسته یئریم. ۷ آنجاق اونلار آدم کئمی عهدی پوزوبلار، اورادا اونلار منه خیانت ادئبلر. ۸ گلعاد شر آداملارین شهری دئر، قان ائزلی ائله دولدور. ۹ حرامی دسته لری نجه انسان اوچون کئمنه یاتیرلار، کاهئن دسته لری ده شکمه گدن یولدا آدم اولدورورلر؛ بلی، اونلار خبئلئک ادئرلر. ۱۰ ائسرائیل نسلئنده قورخولو بئر شی گورموشم، افرایئم فاحئشه لئیه باتیب، ائسرائیل اوزونو نجئسه یئبدئر. ۱۱ ای یهودا، سنئن اوچون ده

بئر بیچئن گونو تعینن ادئلدی، او زامان کی، من خالقیمی ائسرائیلکدن قایتیرام. ۱ ائسرائیله شفا ورمک ائسته دئئمده، افرایئمن گوناھلاری، سامئرهنن پئسلئکلری اورتایا چیخیر. چونکی حئیله ائله رفتار ادئرلر. اولره اوغرو گئرئر، کوچه ده حرامی دسته سی سویغونچولوق ادئر. ۲ اورکلرئنده دوشونمورلر کی، من اونلارین بوتون پئسلئکلرئنی یادا سالیرام. ائندی عمل لری اونلاری دؤوره له یئب؛ گوزومون قاباغیندا دیرلار. ۳ پادشاهی پئسلئکلری ائله، باشچیلاری یالانلاری ائله سؤندئرلر. ۴ هامیسی زئنا کار دیرلار، چورک پئشرهنن یانان تندئر یی کئمی دئرلر؛ یوغرولان نئمئر آجییانا قدر، تندئرچی اودونو قوردا لاماغا احتیئاج گورمور. ۵ پادشاهی میزین آد گونونده

باشچیلار شرابین ائستئسنندن
ناخوشلادیلار،

پادشاه دا ائستہزاجیلارلا ال-الہ وردی.
۶ کمنده یاتارکن

اورکلری کوره کئمی قیزار؛
قضبلیری بوتون جگہ توسولہ نر،

سحرده آلولو اود کئمی یانار. ۷ اونلارین
هامیسی کوره کئمی قیزمیشدیر.

اؤز حاکمئرئنی یاندیریپ یاخیرلار،
بوتون پادشاهلاری یخیلیب.

هچ بئری منی چاغیرمیر. ۸ افرایم باشقا
خالقلارا قاریشیر،

اِفرایم بئر اوزو قیزارمایان فطئر
کئمی دئر. ۹ اونون گوجونو اؤزگه لر

پیئر،
آما او بئلمئر،

ساجینا آغ دوشوب،
لاکئن او بئلمئر. ۱۰ گرچی ائسرائیلئن

تکبورو اونون ضئدئته شهادت ورئر،
حله ده اؤزلرئئن تارلیسی ربّه طرف

دؤئمہ یئبلر،
بوتون بونلار اوچون اونو آختارما ییبیلار.

۱۱ بلجه اِفرایم سفّه اولوب،

دراکه سنز بئر گوئرچئن کئمی
اولوب.

گاه مئصئرلی لری چاغیریلار،
گاه آشورا گدئرلر. ۱۲ اونلار گدن

زامان،
من اونلارین باشینا تورومو آتاجام.

گوئیده کی قوشلار کئمی
اونلاری ووروب یره سالاجام.

مجلسلرئنده اعلان اولوندوغو کئمی
اونلاری تنبه اده جیم. ۱۳ وای اونلارین

حالینا!
چونکی مندن اوزاقلاشییلار!

باشلارینا هلاکت گلستن!
چونکی منم ضئدئتمه عوصیان ادئبلر.

من ائسته یئرئم کی، اونلاری قورتاریم،
آما اونلار منم حاقیمدا یالان

دانیشیرلار. ۱۴ یاتاقلارینین ائچئنده
اولایان واخت،

اورکدن منه باغیرمیرلار.
تاخیل و تزه شراب اوچون بئر یره

ییغیلیرلار.
مندن اوز دؤنده رئرلر. ۱۵ گرچی

اونلاری من یتئشدئرئم،

دوشمن اونو تعقُب اده جک. ۴ اؤزلرئنه
پادشاه قويدولار، آما منم واسطَمله
يوخ.

من بئله دن اؤزلرئنه باشچيلار سچدئلر.
اؤزلرئنه قيزيل و گوموشلرئندن،
اولوملرئنه يول آچان بوتلر دوزلتدئلر. ۵ ای
سامئره، سنئن دانا بوتونو رد اتمدشم!
منم قضبم اونلارين ضئدئنه آلوو چکئر.
نه واختا قدر معصوم اولمايا جاقلار؟
۶ چونکي بو بوت ائسرائيلئن ائشدئر،

اوستا بئري اونو دوزهلدئب،

اونا گؤزه ده تاري ديئل.

سامئره ده کي دانا بوتو شکه-شکه اولاجاق.

۷ اونلار ييل اکئرلر،

طوفان بئچه جکلر.

سونبول بئئرمهين بوغدا اون ورمز،

ورسه ده، يادلار اونو اودار. ۸ ائسرائيل

اودولموشدور،

ائئدي اونلار مئلتلر آراسيندا ديرلار،

هچ کسئن بينمه ديئي بئر قاب کئمي

اولوبلار. ۹ اونلار تک گزن وحشي

اششک کئمي

آشورون طرفئنه گدئبلر.

قوللارينا گوج وردئم،
لا کئن حله ده منم ضئدئم شَر قورورلار.
۱۶ دؤنورلر،

لا کئن اوجالاردا اولانا طرف يوخ.
هدفي آيري ووران کامان کئمي دئرلر.
دئل لرئئن عارسيزليغي اوزوندن
باشچيلاري قيلينج آغزينا دوشه جک.
مئصئر اولکه سنئده کئنايه هدفي
اولا جاقلار.

ائسرائيلئن بوتپرستئئي ۱

گره ناي چالماغا حاضرلاش!

رئئن اوشئن اوستونه

دوشمن حاضردير کي، کرکس کئمي

هوجوم چکسن.

چونکي ائسرائيللي لر منم عهدئمي

پوزوبلار،

منم قانونوما عاصي چيخييلار. ۲ اونلار

منه باغيرلار:

«تاريم، بئر ائسرائيللي لر سني تاني ييريقي.»

۳ ائسرائيل ياخشيليجي رد ادئب،

یهودا دا چوخلو قالالي شهرلر بئنا ادئب،
لاکئن من اونون شهرلرئنه اود
یاغدیراجاغام کی،
سارایلارینی آلوویسن.

اسرائیلئن جزاسی ۱

ای اسرائیل، سوئمئه!
باشقا خالقار کئمی شادلیقدان
آتیلیب دوشمه،
چونکی فاحئشه لئک ادئسن،
اؤز تارینی اونودوسان.
بوتون خرمنلرده
فاحئشه لئک موزدونه کؤنول وریسن.
۲ خرمن و اوزوم سیخان خالقی
دویدورمایاجاق،
تزه شراب اونلارا قئسمت اولمایاجاق.
۳ ربئن تورپاغیندا یاشامایاجاقلار،
إفرائیم مئصئره قایداجاق،
آشوردا نجئس یمک یئیجه جک. ۴ ربّه
تقدئم اولاراق شراب تۆکیه جکلر،
قوربانلاری اونا مقبول اولمایاجاق.
قوربانلار اونلارا یاس چؤره یی
اولاجاق،

إفرائیم اوجرتله اؤزونه اویناشلار توتوب.
۱۰ حتّا اگر مثلئر آراسیندا اوجرتله
اویناش توتسالار دا،
من ائندی اونلاری بئریره ییغاجاغام.
اونلار پادشاهین و باشچیلارین ظولوندن
آزالمغا باشلا یاجاقلار. ۱۱ إفرائیم گونا
تقدئمی اوچون،
چوخلو قوربانگاه تکدئیتنه گؤره،
بونلار اونون گوناها باتیران
قوربانگاهلاری اولوب. ۱۲ گرچی
اونلار اوچون چوخلو قانون یازدیم،
آما اونلار بونلاری یاد بئر شی حساب
اندئرلر. ۱۳ منه کسئلن قوربانلارا
گلئنجه،
آتی منه قوربان گئئرئب اؤزلری پیئرلر.
رب اونلاردان راضی دیئل.
ائندی اونلارین تقصئرلرئی یادا
سالاجاق،
گوناهکارلارینی جزالاندیراجاق.
اونلار مئصئره قایداجاقلار. ۱۴ چونکی
اسرائیل یارادانیی یاددان
چیخاردیب،
اؤزونه سارایلار تئکئب.

اونو يئىنلرئىن هاميسي نجئس اولاجاقلار.
چؤركلري آنجاق اؤز قارينلاريني
دويوراجاق،

رېئىن ائوتنه گئئرئلميه جگ. ۵ طنطنه لي
بايرامدا،

رېئىن بايرام گونونده نه اده جگسئئز؟
۶ چونكي باخ، هلاكتدن قاچسالار
دا،

مئصئر اونلاري بيغاجاق؛
موف

اونلاري قېئره باسديراجاق.

اونلارين گوموش خزئنه لرئىي گئجئئگن
توتاجاق،

چاديرلاريندا تئكان بئته جگ.
۷ اونلارين جزا گونلري گئب،

حاق-حساب گونلري يتئشئب.
قوي ائسرائيل بونو بئلسئن!

تقصئرلرئئزئىن چوخلوغوندان،
دوشمنچئئئئزئىن بؤيوكلويوندن،

پيغمبر ابله اولوب،

روحاني آدام دلئيه دؤنوب. ۸ پيغمبر مئتم
تاريملا افرائيم اوستونه كئشك چكر.

آما اونون گئديي هريرده تله قورولوب،

تاريسينين ائوتنه دوشمنچئئك وار.
۹ گئبعا گونلرئنده اولدوغو كئمي

اونلار اؤزلرئىي اولدوجقا فسادا چكئبلر.
تاري اونلارين تقصئرلرئىي يادا
سالاجاق،

گوناهلاري اوچون اونلاري
جزالانديراجاق. ۱۰ صرادا اوزوم

تاپان كئمي

من ائسرائيلي تاپديم.

ائلك دغه محصول ورن انجئر نوباري

كئمي

من آتالارينيزي گؤردوم.

آما اونلار بئل-پعورا چاتديقلاريندا

اؤزلرئىي روسواچي بوتلره وقف اتدئرلر.

اؤزلري ده سؤدئكلري شيلر كئمي ائيرنج

اولدولار. ۱۱ افرائيمئىن جلاي

بئر قوش كئمي اوچوب گده جگ.

نه دوغوم اولاجاق، نه بويلولوق.

هچ كس ده حامئله اولماياجاق.

۱۲ اوشاقلارين ي بؤيوتسه لر ده،

اؤلومله بالالارين اللرئىن آلاجاغام،

اونلاري كئمسه سئز قوياجاغام.

من اونلاري ترك اتدئكده

وای اونلارین حاللارینا! ۱۳ افرایم، نجه
کی، گۆرموشدوم،
صور شهری کئمی گۆزل بئر یرده مسکن
سالمیشدی.

آما افرایم اوز او اولدلارینی
جلادین قاباغینا چیخارداجاق."
۱۴ اونلارا ور یارب! اونلارا نه
وره جکسن؟

اونلارا اوشاق سالان بطن، سودسوز
دؤشور! ۱۵ رب دیت: "اونلار
بوتون پئسلئی گنگالدا ادئرلر،
دوغرودان دا اورادا اونلارا نئفرت
اتدئم.

اتدئکلری پئس عمل لردن اؤتری
اونلاری اؤمدن قوواجام.
آرتیق اونلاری سومیه جیم.
بوتون باشچیلاری عاصئدئرلر. ۱۶ افرایم
وورولوب،

کؤکلری قورو یوب.
اونلار بار ورمیه جکلر.
اگر دوغسالار دا،

بطنلرئئن عزئز بارینی من اولومه
وره جیم." ۱۷ تاریم اونلاری رد
اده جک،

چونکی اونا قولاق آسماییلار.
مئلئر آراسیندا سرگردان گره جکلر.

۱ ائسرائیل بئر قوللو-بوداقلی
مینهدئر کی،
اؤزونه بول-بول بار گئئرئر.

باری آرتدیقجا داها چوخ قوربانگاهلار
تئکدی.

تورپاغی برکلی اولدوچقا
داها گۆزل موقدس سوتونلار قوردولار.
۲ اونلارین اورکلری یالانلا
دولودور،

ائندی گرک خاطالارینین جزاسینی
داشیسینلار.

رب اونلارین قوربانگاهلارینی
داغیداجاق،

موقدس سوتونلارینی سیندیراجاق. ۳ او
واخت اونلار دئییه جک:

"بئزئم پادشاهیمیز یوخدور،
چونکی بئز ربدن قورخموروق.
پادشاهیمیز اولسا دا،

بئزئم اوچون نه اده بئله جک؟^۴ آنجاق
 بوش سؤزلر دانیشیرلار؛
 بوش آندلارلا عهد باغلاپیرلار،
 بونا گؤره ده محکمه ائشلی
 شوخوملانمیش زئمده کی زهرلی اوت
 کئمی بؤیویور. ۵ سامئره ساکنلری
 بیت آونده کی دانا بوتونه گؤره تتره یئرلر.
 اونون اوچون خالقی یاس توتور.
 اونون بوتپرست کاهنلری ده شئون
 چکئر،
 چونکی جلالی اوندان آیریلیب. ۶ بوت
 اؤزو آشورا، بؤیوک پادشاها
 خراج آپاریلماق.
 افرایئم بی آبیر اولماق،
 اسرائیل آدیغی مصلحتدن اوتانا جاق.
 ۷ سامئره و اونون پادشاهی
 سو اوستونده کی چوبوق کئمی
 آخیب گده جک. ۸ آونده کی اوجا یرلرده
 اولان پرستئشگاهلار کی،
 اسرائیلن گوناھی ائدلر، یوخ
 اولماقلا.
 اونون قوربانگاهلاریندا تئکان و قانقال
 بئته جک.

او زامان داغلارا “بئزی اورتون!”،
 تپه لره ده “اوستوموزه ییخیلین!”
 دئیجه کلمه. ۹ “گئبعادا کچرتدئین
 گونلردن بری،
 گوناھ ادئسن، ای اسرائیل؛
 اورادا اؤز ائشیرنی داوام ادرئبلر.
 مگر موحاربه حاقسیرلیق اؤلادلارینی
 گئبعادا یاخالاماز؟ ۱۰ من، ائسته دئیئم
 زامان،
 اونلاری تنبه اده جیم.
 خالقار اونلارین ضدئته بئرله شئب،
 ائکی قات تقصیرلرئدن اؤتری اونلاری
 اسر اده جک. ۱۱ افرایئم تربئیه
 ورتلمئش، تاخیل دؤیمه یی سون دانا
 کئمی ائدی.
 من اونون گؤزل بوینونو اسرگه دئم.
 ائدی اما افرایئمی یوخ آلتینا وره جیم؛
 یهودا گرک یر شوخوملا سین،
 یعقوب گرک اؤزو اوچون دیرمیق
 چکسن. ۱۲ اؤزونوز اوچون
 صالحلئک اکئن،
 محبت بهرئنی بچئن.

دئنجہ قویولوش تورباغینیزی
شوخوملایین،

چونکی ربّی آختارماق واختیدیر.
اله کی، گلستن

و اوستونوزه صالحلئک یاغیرسین.
۱۳ سئز شرارت اکئبسنئز،

ظولم بئچئبسنئز.

یالانین بهرئنی یئبسنئز.

چونکی اؤز یوللارینیزا،

چوخلو جنگاورلرئتزه بل باغلابیسینیز.

۱۴ بونا گؤره، خالقینیزین ائچئنده

موحاربه گورولتوسو قویاجاق،

بوتون قالالارینیز داغیلاجاق،

نجه کی شلمن، موحاربه گونونده

ییت اربلی داغیتدی؛

آنالار اوشاقلاری ائله بئرلئکده یره

چیرپیلیب پارچالاندیلار. ۱۵ ای

ییت ائل، پئسلئینئن چوخلوغو

اوزوندن

سئنله ده بله رفتار ادئله جک.

سحر آچیلاندا اسرائیل پادشاهی بوسبوتون

هلاک اولاجاق.

تارینین اسرائیله محبتی ۱

اسرائیل اوشاق ائکن، اونو
سودئم،

اؤز اوغومو مئصئردن چاغیردیم. ۲ نه قدر
چوخ چاغیریلدیلار،

او قدر چوخ اوزاقلاشدیلار.

بعل بوتلرئنه قوربان کسدئلر،

اویمما بوتلره بوخور یاندریدیلار. ۳ آما حله

ده افرایمه یرئمهی من اویرتدئم،

اونلاری قول لاریم اوستونه آلدیم.

آنجاج بله دئلر کی،

اونلارا من شفا وردئم. ۴ اونلاری

مهربانلیق ائپلری ائله،

محبت باغلاری ائله چکدئم.

اونلار اوچون چنه لرئندن یوغو قالدیران

بئر کس اولدوم،

ایئلب اونلارا یمک وردئم. ۵ مئصئره

قایتمایاجاقلار،

لاکئن آشور اونلارا پادشاه اولاجاق.

چونکی اونلار منه دؤئمهی ائمتئناع

ادئلر. ۶ شهرلرئئن ائچئنده قیلینج

فیرلانا جاق،

اونلارين دروازا چفته لرني قيراجاق.
 فتنه لري اوزوندن اونلاري پيشب
 اوداجاق. ۷ خالقيم مندن
 اوزاقلاشماق اوچون قرارلي دير.
 اوجالاردا ساكنن اولاني چاغيرسالار
 دا،

اونلاري هچ واخت قالديرماياجاق. ۸ اى
 اِفرائيم، سني نجه اَلدن وره بئله رم؟
 اى اِسراييل، سني نجه تسلم اده بئله رم؟
 ادمايا اتدئيمني سنه نجه اده بئله رم؟
 سني نجه صبويئم كئمي اده بئله رم؟
 سننمده اورهيئم آلت-اوست اولور،
 شَفَقَتَم آلولانير. ۹ من آلولانان قضبئمي
 توكميه جيم،

اِفرائيمي بئر داها محو اتميه جيم.
 چونكي من تاريپام، انسان ديئلم،
 آرانيزدا موقدس اولانام.
 قضبله اوستونوزه گلميه جيم. ۱۰ اونلار
 اصلان كئمي نعره چكن
 ربئن داليسيچا گده جك.
 او، نعره چكنده،

اوولادلاري قيردن تتره يهرك
 گله جك. ۱۱ مئصردن قوشلار
 كئمي،
 آشور اولكه سنندن گويرچئنلر كئمي
 تتره يهرك گله جكلر.
 اونلاري اولرئنده ساكنن اده جيم.
 رب بويورور.

اِسراييلئن گوناھي ۱۲ اِفرائيم
 يالانلا، اِسراييل نسلئ حئيئه ائله

اطرافيمي آليب،

لاكنن يهودا حله ده تاريپا باغلي دير،
 حله ده موقدس اولانا وفالي دير.

۱ اِفرائيم يِل له بسله نئر،

۱۲

بوتون گون شرق

كوله يئنن دالينجا گدئر.

يالاني، قدارليغي آرتيرير.

آشورلا عهد باغلايير،

مئصره زيتون ياغي گونده رئر. ۲ ربئن

يهودا ائله داعواسي وار،

يعقوبو گتدئي يوللارا گوره

جزالانديراجاق،

بیرام گونلرئنده اولدوغو کئمی
 سنی گئنه اؤز چادیرلاریندا ساکن
 اده جیم. ۱۰ من نبی لرله دانیشدیم،
 چوخلو رؤیا گؤنده ردئم،
 پیغمبرلرن دئلئندن مثلر ددئم. ” ۱۱ گئگاد
 خالقی تقصئرئلدئر،
 دوغرودان دا، یارامازدیر.
 گئگادا گامیشلاری قوربان کسئرلر.
 اونلارین قوربانگاهلاری
 شوخوملانمیش زمئده کی داش
 قالاقلاری کئمئدر. ۱۲ یعقوب
 آرام تورپاغینا قاچدی،
 اورادا ائراییل آرواد اوچون قول اولدو،
 آروادا گؤره قویون قوروچوسو اولدو.
 ۱۳ رب ائراییلی بئر پیغمبر
 واسئطه سئله
 مئصئر دن چیخارتدی،
 بئر پیغمبر واسئطه سئله اونو قورودو.
 ۱۴ افرایم تارینی برک قضبلندئرئب،
 اونا گؤره ده تۆکدویو قانین تقصئر ی اؤز
 بویوندا اولاجاق.
 اونون پروردئگاری، اونون
 روسوایچیلیغینی اؤزونه قایتاراجاق.

عمل لرئنه گؤره اونا عوض وره جک.
 ۳ او حله آنا بطنئنده ائکن
 قارداشینین توپوغوندان توتدو،
 بؤیوکلوک چاغیندا تار ی ائله گولشدی.
 ۴ مئکله گوله سئب اونا قالب
 گلدی،
 آغلایارق اوندان ائلتئفاط ائسته دی.
 او تار ی ائله بیت ائله گوروشدو،
 اورادا تار ی اونونلا
 دانیشدی؛ ۵ رب، قوشونلار تار یسی،
 رب آدیندا یادا سالیلیر. ۶ بونا گؤره ده
 سن تارینا دؤن،
 محبت، و عدالتی یرئنه یتئر،
 همئشه تارینی گؤزله. ۷ او، تاجئردئر،
 ائئنده کی آلدادیجی تره زی ائله
 آلداتماغی سوئر. ۸ افرایم دئئر:
 “دوغرودان دا، من وارلی یام،
 اؤزوم اوچون ثروت پیغمیشام.
 چکدئیم بوتون زحمتلرده،
 گوناھ ساییلاجاق بئر تقصئر منده
 تاپا بئله یه جککر. ” ۹ “لاکن سنی
 مئصئر دن چیخاردان
 تارین رب منم.

و مندن باشقا ختلاصكار يوخدور. ۵ من
ائدم كي، سنه چؤلده، قوراق
تورپاقلاردا گؤز-قولاق اولوشدوم.
۶ اونلاري كؤكتدئيمه گؤره
دويدولار،

دوياندان سونرا اونلارين اورهي
كئبرلندي،

بونا گؤره ده مني ياددان چيخارتدیلار.
۷ بونا گؤره من اونلارا بئر آصلان
اولاجام،

پلنگ كئمي يول كاريندا كئنده
دوراجام. ۸ بالالاري

اوغورلانميش آبي كئمي

اونلارا هوجوم چكه جيم،

اوركركئنن پرده سنئي ييرتاجام.

دئشي آصلان كئمي اونلاري يئيب
قورتاراجام،

وحشي بئر جانوار اونلاري
پارچالاياجاق. ۹ ای اسرائيل، منه،

كؤمكچئننه ضد چيخماغين

سني اولومه آبارير. ۱۰ ائدي پادشاهين
هاراددير كي،

بوتون شهرلرنده سني ختلاص اتسن؟

ربن اسرائيله قضبي ۱

۱۳ افرائيم دانيشاندا هامی
تتره يتردي.

اسرايئله اوچالميشدي،

أما بعله سيغينيب گوناها باتاندا، محو
اولدو. ۲ ائدي گوناه اوستونه گوناه

ادئرلر،

گوموشلرئندن اوزلرئنه تؤكمه بوتلر،

مهارتله دوزهلمئش بوتلر دوزهلدئرلر.

هاميسي اوستا ائشدئر.

اونلار باره ده ديئلر:

“قوربان كئئن آداملار، دانالاري
اؤسونلر!” ۳ بونا گؤره ده سحر

دوماني كئمي،

اركن اوچوب گدن شخ كئمي،

خرمنده سوورولان سامان چؤپو كئمي،

باجادان چيخان توستو كئمي

اولاجاقلار. ۴ “آنچاق سني

مئصئردن چيخاردان

تارين رب منم.

سن مندن باشقا تاري تانيمالي سان،

حاڪملمرئن هارادادير؟

سن کي اونلار باره ده ديئردن:

«منه بئر پادشاه ور، باشچيلار ور.»

۱۱ قضيئم ائچئنده سنه پادشاه وردئم،

قيضيئم ائچئنده اونو گوئوردوم.

۱۲ افرائيمئن تقصيرئ بئرئريئن

اوستونه قالانيب،

گوناهي انبارا قويولوب. ۱۳ افرائيمئن

آنادان دوغولما واختينين آغريلاري

توتوب؛

لاڪئن او، آغيلسيز اوغولدور.

چونكي واختي چاتاندا

بطندن چيخماغا لنگئيئر. ۱۴ آيا اونلاري

اولولر ديئارينين

الئندن قورتاريم؟

اونلاري اولومدن ختلاص ادم؟

اي اولوم، بلالارين هاني؟

اي اولولر ديئاري، سانجاغين هاني؟

شفتت گوزومدن گئزلي دئر. ۱۵ افرائيم

اوز قارداشلاري آراسيندا

بارلي-بهرلي اولسا دا،

شرق پلي، صحرادان قالحان

ربئن كوله يي گله جك،

اونون بولاغي قوروياجاق،

چشمه سئئن سويو كسئله جك.

بوتون قئيمتلي شيلر خزئنه سي قارت

اولوناجاق. ۱۶ سامئرہ خاطاسينين

جزاسيني چكه جك،

چونكي تاريسينا عاصي اولدو.

اونلار قيلينج آغزينا دوشوب اوله جكلر.

بالالاري يره چيرپليب پارچالاناجاق،

حامئله اروادلارينين قارني ياريلاجاق.”

ربئن اسرائيلدن توبه ائتمه سي ۱

تارين ربه دئن، اي

۱۴ اسرائيل،

چونكي تقصيرلئندن اوتري ييخيليسان.

۲ اوزونوزله سوزلر گوئورون و ربه

طرف دئونون.

اونا بله دئين:

“بوتون تقصيرلئمتزي بئزدن گوئور،

بئزي ياخشيليقلا قبول ات.

گاميشلار يرئنه آغزيميزدان چيخان

شوكورلري تقدم ادرئك. ۳ آشور بئزي

ختلاص اتميه جك،

اتلارين بلئنه مئتميه جيئك،

آرتیق آل ائشلرئمزہ «تاریمین»
دیمه جیئک.

مینہ کئمی چئچکلنہ جکلر،
شؤهرتلری لوبنان شرایی کئمی اولاجاق.

چونکی یتم سندن مرحت گوهره جک.
۴ «اونلارین دؤنوکلیونه علاج

۸ افرایم دئیہ جک:

«آرتیق بوتلر نه یئمہ گرکدئر؟»

منم کی، سنن سسنئی اشئدئب

وره جیم،

اونلاری اور کدن سوه جیم،

سني قورویورام.

چونکی قضیم اونلاردان واز یکتب.

من همئشه یاشیل شام آغاجی کئمی یم،

۵ من اسرایله شیج کئمی اولاجام،

سنن بار ورمه یئن مندن گلئر.

او، زانباق کئمی چئچک آچاجاق،

لوبنان سئدری کئمی کؤک آتاجاق.

هوشه یئن اوژ نصئحتی ۹ کئم

حئکمتلی دئر، بو سؤزلری درک اتسن،

۶ قوللو-بوداقلی اولاجاق،

زیتون آغاجی کئمی گوژل اولاجاق،

کئم دراکه لی دئر، بونلاری باشا

لوبنان سئدری کئمی عطر ساچاجاق.

دوشسون.

۷ آداملار گئنه ده کؤلگه سی آلتیندا

چونکی ربئن یوللاری دوز دور.

اوتوروب

صالحلر او یوللارلا گدئرلر،

بوغدا کئمی جوجه ره جکلر،

لاکتن عاصئلر او یوللاردا بودره یئرلر.»

JOL

ای شراب کفلی لری، هامینیز باغیرین،
اونا گۆره کی، شئرن شراب آغزینیزدان
آلیندی. ۶ چونکی منم تورپاغیمین
اوستونه

قووتلی و ساییسیز-حسابسیز بئر مثلّت
هوجوم ادب.

اونلارین دئشلی آصلان دئشلی
کئمی دئر،

اونلاردا دئشی آصلانین ییرتیجی دئشلی
وار. ۷ منم اوزوم آغاجیمی محو
ادب،

انجئر آغاجیمی تئکه-تئکه ادئر،
قایقلارینی کامل سویوب یره آتیب،
بوداقلاری آغ قالب. ۸ جاوانلیقددا
نئشانلیسینی ائئرن،

تامامن چول گئینن
بئر قیز کئمی باغیرین. ۹ ربئن اوئندن
تاخیل و مایع تقدملرئی کسئلب،

ربه خئدمت ادن کاهئنلر یاس توتور.
۱۰ زمی وئران قالب، تورپاق
آغلایر،

چونکی تاخیل زای اولوب،
تزه شراب قورولوب،

محو اولوش محصول اوچون یاس ۱ پتوعل
اوغلو یوعله نازل اولان ربئن سؤزو
بودور: ۲ ای آغساقالار، بونو ائشدن.

ای بوتون اولکه اهالئسی، بونا
قولاق آسین،
سئرن زامانیزدا،
یا دا آتالارینیز زامانیدا،

بله بئر شی مگر اولوب؟ ۳ سئز بونو
اوولادلارینیزا دانیشین.

اوولادلارینیز دا اوز اوولادلارینا،
اونلارین اوولادلاری دا گله جک
نسله دانیشسینلار. ۴ کسئجی

چئیرتکه لردن قالانی، قایناشان
چئیرتکه یئب،

قایناشان چئیرتکه دن قالانی، توللانان
چئیرتکه یئب،

توللانان چئیرتکه دن قالانی، داغیدیجی

چئیرتکه یئبئدر. ۵ آیلین، ای کفلی لر
و آغلاین.

تارينيز ربّئن اوئنه بيغين،
 ربه فریاد ادئن. ۱۵ واي او گونه!
 چونكي، ربّئن او گونو ياخيندير،
 او گون قادري-مطلق طرفئندن گلن
 قيرغين كئمي گلئر. ۱۶ او يمك
 گوزلمئزئن قاباغيندان،
 سوئنج و شادليق تاريميزن اوئندن مگر
 يوخ اولمايب؟ ۱۷ تورپاق كسكلري
 آلتيندا توخوملار چورويور،
 زئزيمي لر بوش قاليب،
 آنبارلار آلت-اوست اولوب،
 چونكي تاخيللار قورويوب. ۱۸ حيوانلار
 نجه ده ائئلده يئرلر!
 مال-حيوان ناخيري گئج قاليب،
 چونكي اونلار اوچون هج اوتلاق
 يوخدور،
 قويون سورولري ده جزا آلتيندا ديرلار.
 ۱۹ يارب، سنه فریاد ادئرم،
 چونكي چؤلون اوتلاقلاريني آلو
 يانديريب ياخيپ،
 بوتون زمئنن آغاجلاري اوددا
 قورولوب. ۲۰ حتّا چؤلون
 حيوانلاري دا سنه حسرت چكئر،

زيتون ياغي قورتاريب. ۱۱ بوغدا و آرييا
 گوره
 اي اكئچئلر، اوتانين!
 اي باغبانلار، باغيرين!
 چونكي تورپاغين محصوللاري يوخا
 چيخيپ، ۱۲ تنگ قورويوب،
 انجئر آغاجي سولوب،
 نار، خورما، آما،
 چؤلون بوتون آغاجلاري قورويوب.
 دوغرودان دا بشر اوولادلاري
 آراسيندان شادليق يوخ اولوب.
 توبه يه چاغيرين ۱۳ اي كاهئلر،
 چول گيئنئن، ياس توتون!
 اي قوربانگاه خئدمتچئلري، باغيرين!
 اي تارپما خئدمت ادنلر،
 گلئن چولدا گجه ني سحر ادئن،
 چونكي تارينيزن اوئندن
 تاخيل و مايع تقدملرئي دا يانديريليب.
 ۱۴ اوروج اوچون واخت تعين
 ادئن،
 موقدّس بئر بيغين چاغيرين.
 آغساقاللاري، اولكه نئن بوتون اهاالئسئي

چونكى آخار سولار قورويوب،
چؤلون اوتلاقلارينى آلو يانديريب
ياخيپ.

رېئى گونو ۱

۲

صحيوندا كره ناي چالين،
موقدس داغيمدا بركدن چالين.
قوي اولكه نئى بوتون اهالئسي ستره سئى،
چونكى رېئى گونو گلئر،
دوغرودان دا بو گون ياخيندادير.
۲ قارانلىق و ظولمتلى بئر گون!
بولودلو و قالين قارانلىق بئر گون!
بئر قوشون گلئر،
داغلار اوستونده يايپلان سحر شفقي
كئمي
چوخسايلى و قووتلى بئر قوشون.
اله بئر قوشون كي،

ازلدن بري بونون كئمئسي اولماييب،
بوندان سونرا دانئسل لر بويو اولمايا جاقدير.
۳ قاباقلاريندا كي هر شي اود
يانديريب ياخير،
آرخادا اولانلاري آلو قووورور.

قاباقلاريندا كي اولكه عدن باغينا بنزر
يردئر،
لاكئىن آرخالاريندا اولان ائزسئز بئر
صحرادير،

هچ نه اونلاردان قاچيب قورتارا بئلهئر.
۴ گورونوشده اونلار آتا بنزه يئرلر.

دويوش اتلاري نجه چاپيرلار،
اونلار دا الحه چاپيرلار. ۵ دويوش
عارابالارينا بنزه ين سسله،
كوله شي يانديريب ياخان اود- آلوون
سسي ائله،

سيچرايا-سيچرايا داغلاري آشيرلار.
اونلار هوجوم اوچون دوزولن گوجلو بئر
قوشونا بنزه يئرلر. ۶ اونلارين قاباغيندا
خالقلار سانكي آغري چكئر،
بوتون اوزلر سولور. ۷ ائگئدلر كئمي
قاچيرلار،

دويوشچولر كئمي دووارة ديرماشيرلار.
هر كس نئظاملا گدئر،
هامي سيرا سيني پوزمادان گدئر،
۸ بئر بئرئنه تنه وورمورلار،
هر كس اوز يولو ائله اثره له يئر.
مودافئعه خطلرئنى ياريپ كچنده،

بلا گۆنده رمزم. ۱۴ کئم بئلئر، بلکه رحم
ادئب دؤنر،

آرخاسیندا برکت بوراخار،

رب تارینیز اوچون تاخیل و مایع

تقدئملمري بوراخار؟ ۱۵ صھیوندا

گره نای چالین،

اوروج اوچون واخت تعیین ادئن،

موقدس بئر پیغین چاغیرین. ۱۶ خالقی بئر

یره پیغین،

جاماعاتی تقدس ادئن،

آغساقالاری پیغین،

اوشاقلاری و سود امن کؤرپه لری

پیغین.

قوی بی اؤز اوتاغیندان،

گلن ده اؤز گرده یئندن چیخسین.

۱۷ ربّه خدمت ادن کاهنلر

معدن ایوانی ائله قوربانگاه آراسیندا

آغلایب دستلر:

“یارب، خالقینا اوره یئن یانسین!

اؤز اثرئنی روسوای اولماغا قویما!

قویما اولار مثللرئن دئلنه دوشسونلر.

نه اوچون خالقار آراسیندا بله دیلسئن:

«بس هانی اولارین تاریسی؟»

سیرانی پوزمورلار. ۹ شهرده قاجیشیرلار،

دوواردان آتلائیب اولره سوخولورلار،

اوغرو کئمی پنجه لردن گئئرلر.

۱۰ قاباقلاریندا یرئتیره یئر،

گؤیلر لرزه یه گلر،

گونش و آی قارالیر،

اولدوزلار انشیقارینی گئزله دئرلر.

۱۱ رب اؤز قوشونو قاباغیندا سس

سالیر:

دوغرودان دا قوشونلارینین سای-

حسابی یوخدور.

اونون سؤزونو یرئه یئرئن گوجلودور.

رئش گونو مؤحتشم و چوخ دهشتلی دئر.

بونا کئم دؤزه بئلر؟

ربّه دؤنون ۱۲ رب بله بویورور:

“حتّا ائدی بله بوتون قلبئزئمله منه دؤنون،

اوروجلا، آغلاماقلا، یاس توتماقلا.

۱۳ پالتارلارینیزی یوخ، اوره یئنئری

ییرتین،

ائدی تاریخیز ربّه طرف قایدین.

چونکی او، فیاضدیر، شفقتلی دئر،

تز قبئلنمز، بول محبتلی دئر،

ربن جاوايي و برکت وعده ۱۸ او زامان
 رب اوز تورپاغي اوچون قيرتلنه جگ،
 اوز خالقينا رحم اده جگ. ۱۹ رب
 خالقينا بله جاواب وره جگ:
 “باخين، ستره تاخيل،
 تزه شراب و زيتون ياغي گونده ره جيم،
 بونلارلا دويا جاقسينيز،
 آرتيق ستره مثلتر آراسيندا روسواي
 اتميه جيم. ۲۰ شممال طرفدن گلن
 قوشونو ستردن اوزا قلاشدير اجاغام.
 اونو قوراق، اترستر بتريره،
 قاباقدا كي قوشونو شرق دهنزنه،
 آرخادان گلنلري ده قرب دهنزنه
 آپاراجاغام.
 اونلار قوخويا جاقلا،
 قوخولاري گويه قانلجاق.”
 چونكي بويوك ائشله ادب. ۲۱ قورنما،
 اي تورباق، سوئن، فرحلن.
 چونكي رب بويوك ائشله ادب.
 ۲۲ قورنمايين، اي چؤل
 حيوانلاري،
 چونكي چؤلون اوتلاقلاري گويه رئر.

آجاج ميوه سي ائله يوكله نئر،
 انجر آجاجي، اوزوم آجاجي بهره لرئي
 ورر. ۲۳ اي صهيون اوولادلاري،
 سوئنن.
 تارينيز ربه شادلانين،
 چونكي پاييز ياغي شيني ستره صحح اولان
 قدر ورر.
 اولكي كئمي پاييز ياغي شيني ائله
 ياز ياغي شيني ياغديرير. ۲۴ خرمن يرلري
 تاخيلا دولو اولاجاق،
 تكنه لر تزه شراب و زيتون ياغي ائله
 داشاجاق. ۲۵ “آرانيزا گونده رديئم
 بويوك قوشونومون -
 كسئي چيترتكه نئن، قايناشان
 چيترتكه نئن،
 توللانان چيترتكه نئن و داغيديجي
 چيترتكه نئن
 يئب-قورتارديغي ائللرن عوضئي ستره
 وره جيم. ۲۶ بول-بول، دويونجا
 يئيه جكسئنئر،
 سترن اوچون عجايب شيلر ادن
 تارينيز ربن آدينا شوکورلر اده جكسئنئر.

رَبَّنْ آدِينِي چاغيران هر کس
 قورتولا جاق،
 چونکي رَبَّنْ ددئِي کئمي،
 صَحِيون داغيندا و اورشَلْتَمْدَه
 قورتولوب صاغ قالانلار آراسيندا،
 رَبَّنْ چاغيراجاغي کئمسه لر اولاجا قدير.

رب مئتلري موحا کئمه ادئر ۱ او
 گونلرده يهودا و اورشَلْتَمْن

۳ اولکي حاليني اونلارا گري
 قايتارديغيم زامان، ۲ بوتون
 مئتلري ييغيب

يهوشافاط

وادئسنه اندئرِه جيم.

او وخت اورادا، خالقيم و اثرتم
 ائسرائيلدن اؤتري

مئتلري موحا کئمه اده جيم،

چونکي خالقيمي مئتلر آراسيندا
 داغيتديلار،

تورپاغيمي دا بؤلدولر. ۳ خالقيم اوچون
 پوشک آتديلار،

اوغلان اوشاغيني فاحشه عوضنه
 وردئلر،

خالقيم بئر داها روسواي اولماياجاق.
 ۲۷ او وخت بئله جکسئئز کي،
 من ائسرائيلئن آراسيندایام،
 تارينيز رب منم،
 آيريسي يوخدور.
 خالقيم بئر داها روسواي اولماياجاق.

موقدّس روحون وعده سي
 ۲۸ اوندان سونرا روحومو

بوتون بشر اوستونه تۆکه جيم.

اوغوللارينيز و قيزلارينيز نبتلئک
 اده جکلر،

آغساقالار يارينيز رؤيالار،

جاوانلارينيز رؤيالار گۆره جکلر. ۲۹ او
 گونلرده روحومو

حتّا قوللار و کنئزلرن اوستونه ده
 تۆکه جيم. ۳۰ گۆيلرده و يرده علامت

گؤرسده جيم؛

قان، آلوو و توسو سوتونلاري. ۳۱ رَبَّنْ

مؤحتشم و دهشتلي گونو گلمه دن،

گونش قارانليغا و آي قان رنگنه

دؤنه جک. ۳۲ و ايله اولاجاق کي،

قیزی شرابا ساتدیلار کی، ائگئدلری قالدیرین،
 شراب ائچسئلر. ”۴“ ای صورلولار،
 صئدونلولار و بوتون فئلئسطی
 وئلایتلرئئن اھالئسی، سئزن منمله
 نه ائئنئز وار؟ آیا منه عوض ورمیه
 چالیشرسینیز؟ اگر منه عوض
 وره سئنز، تزئکه هچ یوباتمادان
 من سئزن ائدئئنئزن عوضئی
 اؤز باشینیزا گوئده رهم. ۵ سئز
 قیزیلمی و گوموشومو آدینیز و
 قئیمتلی خزئنه لرئمی معبدلرئنه
 آپاردینیز، ۶ یهودا و اورشلئم خالقینی
 یونان خالقینا ساتدینیز کی، اونلاری
 اؤز وطنلرئندن اوزاقلادیراسینیز.
 ۷ باخین، من اونلاری ساتدیغینیز
 یردن قالدیراجاغام، ائدئئنئزن
 عوضی اؤز باشینیزا دؤنده رهمیم.
 ۸ اوغوللارینیز و قیزلارینیزی یهودا
 خالقینا ساتاجاغام، یهودا خالقی دا
 اونلاری اوجقار بئر مئته-شبالی لارا
 ساتاجاقلار. ” رب بله دیئب.
 ۹“ مئتلر آراسیندا بونو اعلان ادئن:
 دؤیوشه حاضر لاشین،

ائگئدلری قالدیرین،
 بوتون دؤیوشچولر یاخینلاشیب یوخاری
 چیخسینلار. ۱۰ کوتانلارینیزی
 چکوجلا دؤیوپ،
 قیلینج دوزهلدن،
 اوراقلارینیزی نئزه دوزهلدن.
 قوی ضعئف اولان «گوجلوم» دسن.
 ۱۱ تله سن، ای هر طرفده کی مئتلر،
 گلئن و توپلاشین.
 یارب، ائگئدلرئنی اورایا اندئر. ۱۲ قوی
 مئتلر حرکتہ گلئئلر،
 یهوشافاط وادئسنه چیخسینلار،
 چونکی هر طرفده کی بوتون مئتلری
 موحاکنمه اتمک اوچون اورادا
 اوتوراجاغام. ۱۳ اوراق سالین،
 چونکی محصول پئئشئب.
 گلئن آیاغینیزلا آزن،
 چونکی اوزوم سیخانلار دولودور،
 تنکلر داشیر،
 چونکی اونلارین پئسلئی بؤیوکدور.”
 ۱۴ جاماعاتلار، حؤکم اتمه وادئسنده
 اولان جاماعاتلار!

داغلاردان شئرن شراب داماجاق،
تپهلردن سود آخاجاق،
يهودانين بوتون آرخلاريندا سولار
آخاجاق.

ربئن اوئندن بئر بولاق چيخاجاق كي،
شتئم وادئسئي سولاسين. ۱۹ مئصئر
وئرانهي،

ادوم ائرسئز چؤله دؤنه جك،
چونكي يهودا خالقينا قدارليق ائدئئر،
معصوم ائنسانلارين قانيني توكدولر.
۲۰ لاكئن يهودا ابده كئمي،
اورشلئم ده نسلدن-نسله ياشاياجاق.
۲۱ اونلارين توكولن قانينين آلماديغيم
قتصاصيني

آلاجاغام،
چونكي رب صهيوندا ساكئندئر.”

چونكي حؤكم اتمه وادئسئنده ربئن گونو
ياخيندير! ۱۵ گونش و آي قارالير،
اولدوزلار ائشيقلاريني گئزله دئرلر.
۱۶ رب صهيوندا گورولداير،

اورشلئمده سس سالير،
گؤي وئرئتيره يئر.
لاكئن رب اوژ خالقي اوچون
سيغينا جاق ير،

اسرايئل اوولادلاري اوچون قالادير.
تارينين اوژ خالقينا خير-دوعاسي
۱۷“ او زامان بئله جكسئئر كي،

موقدس داغيم اولان صهيوندا مسكن
سالان

تارينيز رب منم!
اورشلئم موقدس اولاجاق،
ياد اللى لر بئر داها اورادان كچميه جكلر.
۱۸ او گونده

AMO

بن-هدادين قالالارين يانديريب-
ياخسين. ۵ دَمَشْتَن دروازالارين
سورگوسونو قيراجاغام،

آون دره سندن آهالني سئب-آتاجاغام،
بيت عدنده عصا گزدره ني گسه جيم،
إله كي، آرام خالقي قتره اسرئيه
آپاريلسين.» رب بله ديتر. ۶ رب بله
ديتر:

«غَرّه لي لري جزاسيز بورانحماياجاغام،
چونكي گوناه اوستونه گوناه اتدئلر.
بوتون جاماعاتي اسر ادب ادوما تسلّم
اتدئلر. ۷ بونا گوره ده غَرّه نث
دووارلارينا اود ياغديراجاغام كي،
اورانين قالالارين يانديريب-
ياخسين. ۸ اشدوددان آهالني
سئب-آتاجاغام،

أشقلوندان عصا گزدره ني گسه جيم.
عقرونون ضدئنه ائني قالديراجاغام،
فئلسطلي لرئن صاغ قالانلاري يوخ
اولاجاقلار.» پروردئگار رب بله
ديتر. ۹ رب بله ديتر:

«صورلولاري جزاسيز بورانحماياجاغام،
چونكي گوناه اوستونه گوناه اتدئلر،

ربئن مئتلره وره جي جزا ۱ بو، سورو
صاحبي اولان تقوععلي عاموسون
سؤزلري دتر. او، يهودا پادشاهي
عوزئانين و اسرايئل پادشاهي يهواش
اوغلو يروبعامين دؤورونده، زلزله دن
ائكي ائل قباق اسرايئل باره ده بله رؤيا
گؤرموشدو. ۲ عاموس بله ددي:

“رب صحيوندان نعره چكتر،
اورشئمدن گورولداير.

چوبانلارين اوتلاقلاري ياس توتور،
گرمبل داغينين باشي قورويور. ۳ رب بله
ديتر:

«دَمَشْتَلِي لري جزاسيز بورانحماياجاغام،
چونكي گوناه اوستونه گوناه
اتدئلر،

دَمَرْدَشْلِي دؤينلره گكعاد خالقيني
دؤيدولر. ۴ بونا گوره ده خزاعلئن
سارايينا اود سالاجاغام كي،

بوتون جاماعاتي اِدوما اسٽر ادٽب
 قارداشليق عهدئني خاطرلاماديلار.
 ۱۰ بونا گوڙه ده صورون
 دووارلارينا اود ياغدير اجاغام كي،
 اورانين قالالارين يانديريب-ياخسين.»
 ۱۱ رب بله ديٽر:

«ادومولولاري جزاسيز بورانخماياجاغام،
 چونكي گوناہ اوستونه گوناہ اتدٽلر،
 مرحمت حنئني بوغدولار،
 اوز قارداش خالقيني قيلينجلا قوودولار،
 قڙبلري دائم ييريٽي ائي،
 حنرصرئني آخيراچاق ساخلا ديلا ر.
 ۱۲ بونا گوڙه ده تيمان اود
 ياغدير اجاغام كي،
 بوصرانين قالالارين يانديريب-ياخسين.»
 ۱۳ رب بله ديٽر:

«عمونلولاري جزاسيز بورانخماياجاغام،
 چونكي گوناہ اوستونه گوناہ اتدٽلر،
 اونلار اراضي لرئني گنئشلندٽرمک
 اوچون

گنگلعدادا بويلو آروادلارين قارينلارين
 ييرتديلار. ۱۴ بونا گوڙه ده ربانين
 دوواريندا اود آلوانديراجاغام كي،

اورانين قالالارين يانديريب-ياخسين.
 بوير دؤيوش زاماني قيشقيرتي ائله
 طوفان گونو طوفانلا داغيلاجاق.
 ۱۵ اونلارين پادشاهلاري ائله
 باشچيلاري
 بٽرئلكده اسٽرئيه آپاريلاجاقلار.» رب بله
 ديٽر.

۱ رب بله ديٽر:
 ۲ «موآبلي لاري
 جزاسيز
 بورانخماياجاغام،

چونكي گوناہ اوستونه گوناہ اتدٽلر،
 اِدوم پادشاهينين سوموكلرئني يانديريب
 اوندان اهنگ حاضيرلا ديلا ر. ۲ بونا
 گوڙه ده موآبا اود ياغدير اجاغام كي،
 قريئوتون قالالارين يانديريب-ياخسين.
 موآب قيشقيرتي و گره ناي سسي آلتيندا،
 سس-كويله محو اولاجاق. ۳ اونلارين
 آراسيندان داورلري كسئب
 آتاجاغام،

بوتون باشچيلارين دا اؤلدوره جيم.» رب
 بله ديٽر. ۴ رب بله ديٽر:

«يهودالي لاري جزاسيز بورانخماياجاغام،
 چونكي گوناہ اوستونه گوناہ اتدٽلر،

جرئمه اوچون گئئرئلن شرابي ائچئرلر.
۹ لاکن من ائدم کي، سندر آغاجي

کئمي اوجا اولان،

پاليد آغاجي کئمي مؤحکم اولان

امورلولاري اولارين قاباقلاريندا ييخديم،
حتّا اولارين ميوه سئني يوخاريدان و
کؤکونو آشاغيدان کسدئم. ۱۰ من
ائدم کي، سئري مئصئر تورپاغيندان

چيخارديب

قيرخ ائل صحرادا گؤدردم،

إله کي، سئر امورلولارين
تورپاغينا صاحب اولاسينيز.

۱۱ اوغولارينيزدان پيغمبرلر،

جاوان اوغلانلارينيزدان نذرلر

تعيئن ائدم.

ای ائسرائيلى لر، بو مگر بله ديئل؟» رب
بويورور. ۱۲ «آما سئر نذرلره شراب

ائچدئرئئز،

پيغمبرلره {ئبئلك ائمه!} امري وردئئز.

۱۳ باخ، تاخيل يوكلو عارابا تورپاغي

نجه آئر،

من ده سئري إله آزه جيم. ۱۴ برک

قاجان، قاجيب قورتولا بئلميه جک،

اونلار ربئن قانونونرد ادئب،

قايدالارين رعايت ائمه دئئر،

آتالارين پيرو اولدوقلاري ساختا

بوتئر، اونلاري دا يوللاريندان

آزيردي. ۵ بونا گؤره ده يهودايا

اود ياغديراجام کي،

اورشلئمئن قالالارين يانديريب-

ياخسين.» ۶ رب بله ديئر:

«ائسرائيلى لري جزاسيز بوراخميا جاجام،

چونکي گونا اوستونه گونا ائدئر،

صالح آداملاري گوموشه،

مؤحتاجلاري دا بئر جوت چاريغا

ساتيرلار، ۷ يوخسوللارين باشيني

توز-تورپاغين ائچئنده آئرلر،

مظلوملارين حاقيني ترسه ائرلر.

آتا و اوغول همن قيزلا ياتيب،

موقدس آديمي لکله يئرلر. ۸ هر

قوربانگاهين يانيندا،

گئروو گؤتوردوکلري پالتارين اوستونده

ياتيرلار،

اؤزلرئئن تاريسينين معبدئنده

قووتلي ده گوجونو گؤرسده بئلميه جك،
اڭگند جانيني قورتارا بئلميه جك. ۱۵ ياي
چكن يرنده دورا بئلميه جك.

اياقدان چابوك اولان قورتولا
بئلميه جك،

اتي دا جانيني قورتارا بئلميه جك. ۱۶ حتا
لاپ اڭگند دؤيوشچو بله،

او گون لوت قاجاجاق.» رب بله
بويورور.

۱۳ ای اسرائیل اوولادلاري،
ربن سزئن ضدئئنه ددئي

سؤزو اشدئن! رب مئصّر تورپاغيندان
چيخارتديغي بو نسلئن هاميسينا بله ديئر:

۲ «ير اوزونده كي بوتون نسللرئن آراسيندا
فقط سزني سچمئشم؛

اونا گوره ده بوتون تقصّرلرئئز اوچون
سزني جزالانديراجاغام.»

اسرائيلئن گوناھ و جزاسي ۳ ائكي نفر
راضيلاشيب گؤروشمسه لر،

بئرلكده مگر يول گدرلر؟ ۴ شكاراي
اولميان شئر مشه ده مگر نعه چكر؟

هچ نه شكار اتمه مئش جاوان اصلان

يوواسيندا مگر نرئده ير؟ ۵ تله
قورولما ميشسا،

يرده كي تله يه مگر قوش دوشر؟
بئر شي تومتيان تله يرئدن مگر آتيلار؟

۶ شهره گره ناي چالينسا،
خالق مگر قورخويا دوشمز؟

اگر رب بلا گؤندرمه سه،
هانسي بئر شهره مگر بلا گلر؟ ۷ حقتقن،

پروردئگار رب قولو اولان پيغمبرلره
اؤز نئيئني آچمادان هچ نه اتمر. ۸ شئر نعه

چكئب، كم اوندان قورخماز؟
پروردئگار رب دانيشيب، كم نبئلك

اتمز؟
سامئره نئن طالعي

۹ اشدودون قالالاريندا،
مئصّر تورپاغينين قالالاريندا بله اعلان

ادئن:

«سامئره داغلارينين اوستونه ييغيلين.
اورادا كي بؤيوك قاريشيقلغي،

اونون ائچئنده كي ظولملي گؤرون.»
۱۰ رب بويورور:

«لاکڻ اونلار دوز ائش گۆرمه يي بیت ائله کي قوربانگاهلاري دا باچارميرلار.

اونلار قالالارين قدارليق و قارت ييغيرلار.» ۱۱ اونا گۆره ده پروردئگار رب بله ديئر:

«بئر دوشمن، يلى بئري گلئب اولکه کي موخاصره آلاجا،

سني گوجدن سالاجاق، قالالارين قارت اولوناجاق.» ۱۲ رب بله ديئر: «چوبان شئر آغزيندان نجه ائکي بود

سومويو، و يا قولاغين بئر پارچاسيني چکئب قورتاير،

سامئره ده ياتاق گوشه لرئنده، دئوان ياستيقلاريندا اوتوران ائسرايئل

اؤولادلاري دا اولجه خئلاص اولاجاقلار. ۱۳ قولاق آسين و يعقوب نسلئنن ضئدئنه

شهادت ورن!» قوشونلار تاريسي پروردئگار رب بله ديئر. ۱۴ «من ائسرايئلي لري تقصئرلئنه

گۆره جزالانديراجايم گون،

بیت ائله کي قوربانگاهلاري دا باچارميرلار.

اونلار قالالارين قدارليق و قارت ييغيرلار.» ۱۱ اونا گۆره ده پروردئگار رب بله ديئر:

«بئر دوشمن، يلى بئري گلئب اولکه کي موخاصره آلاجا، سني گوجدن سالاجاق، قالالارين قارت اولوناجاق.» ۱۲ رب بله ديئر: «چوبان شئر آغزيندان نجه ائکي بود سومويو، و يا قولاغين بئر پارچاسيني چکئب قورتاير، سامئره ده ياتاق گوشه لرئنده، دئوان ياستيقلاريندا اوتوران ائسرايئل اؤولادلاري دا اولجه خئلاص اولاجاقلار. ۱۳ قولاق آسين و يعقوب نسلئنن ضئدئنه شهادت ورن!» قوشونلار تاريسي پروردئگار رب بله ديئر. ۱۴ «من ائسرايئلي لري تقصئرلئنه گۆره جزالانديراجايم گون،

بیت ائله کي قوربانگاهلاري دا باچارميرلار.

اونلار قالالارين قدارليق و قارت ييغيرلار.» ۱۱ اونا گۆره ده پروردئگار رب بله ديئر:

«بئر دوشمن، يلى بئري گلئب اولکه کي موخاصره آلاجا،

سني گوجدن سالاجاق، قالالارين قارت اولوناجاق.» ۱۲ رب بله ديئر: «چوبان شئر آغزيندان نجه ائکي بود

سومويو، و يا قولاغين بئر پارچاسيني چکئب قورتاير،

سامئره ده ياتاق گوشه لرئنده، دئوان ياستيقلاريندا اوتوران ائسرايئل

اؤولادلاري دا اولجه خئلاص اولاجاقلار. ۱۳ قولاق آسين و يعقوب نسلئنن ضئدئنه

شهادت ورن!» قوشونلار تاريسي پروردئگار رب بله ديئر. ۱۴ «من ائسرايئلي لري تقصئرلئنه

گۆره جزالانديراجايم گون،

بیت ائله کي قوربانگاهلاري دا باچارميرلار.

اونلار قالالارين قدارليق و قارت ييغيرلار.» ۱۱ اونا گۆره ده پروردئگار رب بله ديئر:

«بئر دوشمن، يلى بئري گلئب اولکه کي موخاصره آلاجا، سني گوجدن سالاجاق، قالالارين قارت اولوناجاق.» ۱۲ رب بله ديئر: «چوبان شئر آغزيندان نجه ائکي بود سومويو، و يا قولاغين بئر پارچاسيني چکئب قورتاير، سامئره ده ياتاق گوشه لرئنده، دئوان ياستيقلاريندا اوتوران ائسرايئل اؤولادلاري دا اولجه خئلاص اولاجاقلار. ۱۳ قولاق آسين و يعقوب نسلئنن ضئدئنه شهادت ورن!» قوشونلار تاريسي پروردئگار رب بله ديئر. ۱۴ «من ائسرايئلي لري تقصئرلئنه گۆره جزالانديراجايم گون،

۴

بسه ن باشان ائکيري!

بو سؤزو ائشدن، اي يوخسوللارا ظولم ادا،

مؤحتاجلاري ازن، ارلئنه «گئئر ائچک» دئين آروادلار! ۲ پروردئگار

رب اوز موقدسلي آدينا بله آند ائچب.

«باخ، اوستونوزه اله واخت گلئر کي، سئزي چنگلرله،

لاپ آخير قالانلارينيزي باليق چکن چنگلرله چکئب آپاراجاقلار. ۳ هر

بئرئنز دووارين دلمه-دشيئندن چيخاجاق،

موستقم گده جک؛

بئر شهرئن اوستونه ياغيش ياغديرديم،
 آما او بئرئئن اوستونه ياغديرماديم.
 ياغيش بئر آكئن اوستونه ياغدي،
 لاكئن او بئرئئن اوستونه ياغماديغيندان،
 او قورودو. ^۸ ائكي-اوچ شهر سو
 ائچك اوچون باشقا بئر شهره
 گندي،

آما دويونجا سو ائجه دي.
 لاكئن گئنه منئم طرفئمه دؤنمه دئئز.»
 رب بله بويورور. ^۹ «آكئنزه آستي
 يل و كوف گؤندررك سئزي
 دفه لرله ووردوم.

باغلارينيزي و اوزوملوكلرئئزي، انجئر و
 زيتون آغالارينيني چيئرئكه يدي.
 لاكئن گئنه منئم طرفئمه دؤنمه دئئز.»
 رب بله بويورور. ^{۱۰} «مئصئرده
 اولدوغو كئمي آرانيزا ويا
 گؤنده ردم.»

جاوانلارينيزي قيلينجلا اولدورتدوم.
 اتلارينيزي سوروب آپارتديرديم.
 قوشونونوزدان ميئت ائيني بورتونوزا
 چاتديرديم.

خرمونا طرف آتيلاجاقسينيز.» رب بله
 بويورور.

آسرائئئن عئنادكارليغي ^۴ «بيت
 الله گدئب گوناھ ائشه دئن!»

گئلا گئلا گئب گوناھلارينيزي
 چوخالدين!

هر سحر قوربانلارينيزي گئئرئن،
 هر اوچ گوندن بئر قازانجينيزين اوندا بئر
 حئصه سئني ورن. ^۵ تشكور اوچون
 مايالي چؤرك يانديريب تقدئم ادئن،
 گؤنولدن وردئئئئز تقدئمئرئئزي اعلان
 ادب ائئتدئرئن.

چونكي سئز اي آسرائئل اوولادلاري،
 بوندان خوشلانيرسينيز!» پروردئنگار
 رب بله بويورور. ^۶ «من بوتون
 شهرلئئئزده آغز نيزي بوش قويدوم.
 هر يرده سئزه چؤرك قيتليغي و ردم.»

لاكئن گئنه منئم طرفئمه دؤنمه دئئز.»
 رب بويورور. ^۷ «بوندان علاوه، من
 بئچئن واختينا اوچ آي قالميش سئزدن
 ياغيشي گسدم.»

لا کئن گئنه منم طرفمه دؤنمه دئئز.»
 رب بله بویورور. ۱۱ «من سودوملا
 گومورانی نجه داغیتدیم،
 سئزدن بعضئلرئی ده إله داغیتدیم.
 سئز اوددان گوئورولن اودون کئمی
 ائدئئز.

لا کئن گئنه منم طرفمه دؤنمه دئئز.»
 رب بله بویورور. ۱۲ «ای
 اسرائیلی لر، بونا گووره ده سئزئله
 بله رفتار اده جیم.

بو رفتاریمما گووره تارینیزی پئشواز اتمیه
 حاضر اولون، ای اسرائیلی لر!»
 ۱۳ اودور داغلارا قورولوش ورن،
 یلی یارادان،

نه دوشوندویونو ائسانا بئلدئرن،
 سحر ائشیغینی قارانلیق ادن،

یر اوزونون اوجا یرلرئنه آباق باسان-
 اونون آدی قوشونلار تاریمی ربدئر.

اسرائیلتن گوناھی اوچون مرئییه ۱ ای
 اسرائیل نسلی، سئزن باره نئزده مرئییه
 کئمی اوخودوغوم بو سؤزلری ائشدئن!
 ۲ «باکئره قیز اسرائیل یخیلیب،

بئر داهایا قانلیمایاجاق.

۵ اؤز تورپاغی اوسته سرتلمئش
 بوراخیلیب،

اونو قالدیران یوخدور.» ۳ چونکی
 پروردئگار رب بله دیئر:

«اسرائیل نسلئندن، بئر شهردن مئن نفر
 دؤیوشه چیخسا،

یوز نفری صاغ قالا جاق،

یوز آدام دؤیوشه چیخسا،

اون نفر صاغ قالا جاق.» ۴ رب اسرائیل
 نسلئنه بله دیئر:

«منه طرف دؤنون کی، صاغ قالاسینیز!
 ۵ بیت ائله دؤنمه یئن،

گئگالا گتمه یئن،

بئر شئباعا یکمه یئن،

چونکی گئگال قطعن اسرائییه
 گده جک،

گۆزل اوزوملوكلر ساليب،
اونلارين شراييني انجيه جكسئنز.
۱۲ چونكي تقصئرلئرئن چوخ
اولدوغونو،

گوناهلار نينيزن آغير اولدوغونو بئلترم.
اي صالح آدامي انجئندلر، روشوت
آلانلار،

مؤحتاجلارين حاقيني اونلاردان
اسرگه ينلر! ۱۳ بو زمانه او قدر
پئسدئر كي،

آغلي باشيندا اولان ساكت اولور.
۱۴ پئسلئكدن ياخشيليغا دؤنون كي،
صاغ قالاسينيز!

بلجه اندئعا ادئيئنئز كئمي
قوشونلار تاريسي رب،
حقتئن، سئزه يار اولاجاق.
۱۵ پئسلئكدن تئفرت ادئن،

ياخشيليغي سون،
محكمه ده عدالته اوستونلوك ورن.
بلكه قوشونلار تاريسي رب
قالان يوسئف اوؤلادلارينا لوطف ادر.
۱۶ قوشونلار تاريسي پروردئگار رب
بله ديئر:

بيت ائل بئر هجه دؤنه جك.» ۶ ربه طرف
دؤنون كي، صاغ قالاسينيز!
يوخسا او، اود كئمي آليشيب آلولانار،
اي يوسئف نسلي،

بيت ائلي يانديريب ياخار، سؤندورن ده
اولماز. ۷ اي عدالتي چوئرئب آجي
يوشان ادنلر،

اي صالحلئتي يره چيربانلار! ۸ اودور
اولگر و اوريون بورجلرئي يارادان،
قارانليغي آيدن سحره چوئرئ،
گوندوزو گجه ادئب قارالان،
دهنز سولاريني امري ائله ير اوزونه
تؤكن-

اونون آدي ربدئر. ۹ اودور كي،
گوجلوري ائلديريم كئمي محو ادر،
اله كي، قالالار وئران اولسون. ۱۰ اونلار
حاقسيزليغا اعتراضيني بئلدئرلردن
تئفرت ادئرلر،

دوز داتيشانلاردان ائيرئرلر. ۱۱ كاسيبي
اياق آلتينا سالدغيغيزا گؤره،
اوندان تاخيل آسته ديئنئزه گؤره،
يونولموش داشدان اولر تئكئب،
اونلارين انجئنده ياشاماياجاقسينيز.

«بوتون میدانلاردان فغان قوپاجاق،
بوتون کوچه لرده واي-وای سسی
قالخاجاق.»

اونلاری رد ادترم،
طنطنه لی پیغینتی لارینیزدان خوشلانمیرام.
۲۲ منه یاندرما قوربانلارینیزی،
تاخیل تقدملرئیزی گتیره سنئزده، قبول
اتمیه جیم.

کندلی لریاس توتماغا،
مرئییه اوخویانلاری دا فغان اتمیه
چاغیریللاجاقلار. ۱۷ بوتون اوزوم
باغلاریندان دا فغان قوپاجاق،
چونکی آرانیزدان من کچه جیم.» رب بله
دیئر.

منه کؤکدئلئش حیوانلارینیزدان
باریش قوربانی تقدیم اده سنئزده،
اونلارا نظر سالمایاجام. ۲۳ گورولتولو
نغمه لرئیزی مندن اوزاق ادئن!
چنگلرئیزئن سسننه قولاق آسمایاجام.
۲۴ لاکئن قوی عدالت سولار کئمی
تؤکولسون،

ربئن گونو، ظولمت گوندور
۱۸ وای حالینیزا، ای ربئن
گونونون حسرتئنی چککلا!

صالحلئک دایئن سل کئمی آخسین!
۲۵ ای اسرائیل نسلی،
قیرخ ائل صحرادا اولاندا، مگر منه
قوربان و تقدملر گتیرمئشدئیز؟
۲۶ اؤز دوزه لتدئینئز سئگوت
پادشاهینیزی،

ربئن گونونونه اوچون گؤزله یئر سنئز؟
او گون ائشیق یوخ، قارانلیق اولاجاق.
۱۹ شتردن قاچان آدامین قاباغینا آیی
نجه چیخارسا،

کئیون بوتلرئیزی، اولدوز آلاهلارینیزی
اؤزونوزله گتیرمئشدئیز. ۲۷ اله بونا
گؤره ده سئزی

ویا اوه گلئب ائنی دووارا دایانانی ائلان
نجه سانجارسا، ۲۰ ربئن گونوده الحّه
ائشیق یوخ، قارانلیق مگر اولمایاجاق؟
مگر ظولمت، مگر ائشیقسیز اولمایاجاق؟
۲۱ رب بله دیئر:

دمشقئن او تایینا اسرئلیه آپاراجام.»
رب بله دیئر.

«بایراملارینیزدان نثفرت ادترم،

آخرون يانيندا كي دانالاردان گۆتوروب
يئىنلر! ۵ چنگ چاليب بدهتدن
اوخويانلار،

گويا داوود كئمي موسقي آلئري ائله
اؤزلري اوچون نغمه دئىنلر، ۶ شرابي
كاسالارلا ائچنلر،

بدنلرئنه اعلا ياغلار سورتلر،

لاكتن يوستف نسلئتن محو اولماسيندان
ناراحت اولمايانلار! ۷ بوندان اؤتري
اسرئليه باشدا بونلار گده جكلر.

كورسولرده اوزانانلارين ضيافتلري باشا
چاتاچاق. ۸ پروردئگار رب اؤز
حاقينا آند ائچب،

قوشونلار تاريسي رب بويوروب:

«يعقوب نسلئتن كئبئرنئدن زهلم گدئر،
قالالاريندان نئفرت ادئرم.

بونا گؤره ده شهري ائچئنده اونلارلا
بئرلكده

تسلم اده جيم.» ۹ اگر بئر اوده اون نفر
قالسا، اونلار دا اوله جك. ۱۰ اؤلن
بئر نفرئن قوحومو گله جك كي،
اونون جسديني اودن گۆتوروب
يانديرسين. او قوحوم اؤئن ائچئنده

اونون آدي قوشونلار تاريسي دير.

اسرايئلن لاقيدئغي جزالاناچاق ۱

و اي حالينيزا، اي صهيوندا لاقيد
اولانلار،

سامئره داغيندا آرخايين اوتورانلار،
مئلئترن باشچيسي اولان اسرايئلن آدي-
سانلي لاري،

اسرايئل خالقينين اونلارلا موراجئعت
ادئي! ۲ كئنيه كچب گؤرون،

اورادان بؤيوك نھاتا گدئن،
فئلئسطي لرئن گت شهرئنه ائتن.

اونلارين حالي مگر سئزن بو مملكرئئزدن
داها ياخشى دير؟

اونلارين اراضيسي سئزنئكئندن
مگر بؤيوك دور؟ ۳ آيا بلا گونونو

اؤزونوزدن اوزاقلاشديريب
قدارليق تختئي ياخيلاشديريسينيز؟

۴ اي فئل دئئي ائله بزئمئش
ياتاقلاردا اوزانانلار،

دئوانلارلا سرنئلر،
سوروده كي قوزولاردان،

من سئزَن ضئدئئزَه بئر مئلت
چيخارديرام.
نَحَمات گئرشئئندن عَرَبَا دره سئنه قدر
اونلار سئزي ذئلت اده چكلر.»

چيئرئتکه سوروسو باره ده رؤيا
۱ پروردئگار رب منه بورؤياني
گورستدي: پادشاهين پايينا دوشن
اوتلار بئچئلمئشدي. باخ، ياز
اوتلاري بئتمه يه باشلا يارکن، او،
چيئرئتکه سوروسو دوزه لدردي.
۲ چيئرئتکه لر اولکه ده بئئکلري يئتب
قورتارميشديلار کي، من ددئم:

«ای پروردئگار رب، يالواريرام،
باغيشلا.»

بونا يعقوب نسلي نجه دؤزر؟
آخي او کئچئکدئر.» ۳ رب بو نئيتدن
دؤندو.
رب ددي: «بو اولما ياجاق.»

اولانا «آيا يانيندا بئري وار؟»
ديئب سوروشاندا، او دا «هچ کئم»
ديئه جک. او واخت او قوحوم
جاواب وره جک: «هئس، ربئن
آديني چکمک اولماز.» ۱۱ چونکي
رب عنقرئب امر اده جک کي،
بؤيوک اولر پارچا-پارچا اولوب
يخيلسين، کئچئک اولر ده قيريق-
قيريق اولوب داغيلسين. ۱۲ قايا
اوستونده مگر آتلار چاپار؟

اورادا کئم اوکوزلرله کوتان سورر؟
لا کئن سئز عدالتي زهره دؤنده ربئسئئز،
صالحئک ميوه سئني ده يووشانا
چوئرئبئسئئز. ۱۳ ای لودباردا
شادليق ادنلر

«قرنايئي»
مگر اوژ گوجوموزله اوژوموزه آلماديق؟
دئئلر! ۱۴ قوشونلار تاريسي رب بله
بويورور:

«باخ، ای ائسرائئل نسلي!»

شاقول باره ده گوروتو ۷ سونرا او منه
 بو رؤياني گورستدي: باخ، پروردنگار
 دومدوز تئگمئش بئر دووارين يانيندا
 داياغميشدي و اونون ائکنده بئر
 شاقول وار ائدي. ۸ رب مندن
 سوروشدو: «عاموس، سن نه
 گورورسن؟» من جاواب وردئم: «بئر
 شاقول.» پروردنگار منه ددي:

«باخ، عنقرئب خالقيم اسرائئلن آرالارينا
 بئر شاقول قوياجاغام.
 آرتيق اونلاري اسرگميه جيم. ۹ اسحاق
 نسلئنن پرستشگاهلاري خارابا
 قالاجاق،
 اسرائئلن موقدس مکانلاري وئران
 اولاجاق.
 سونرا يروبعام نسلئنن ضئدئنه قيلينجلا
 چيخاجاغام.»

آلو باره ده رؤيا ۴ سونرا پروردنگار رب
 منه بو رؤياني گورستدي: باخ،
 پروردنگار رب جزا ورمک اوچون آلو
 چاغيردي. آلو دهنزلي دئئندن
 يانديريب يانماغا باشلادي، تورپاغي دا
 يانديريب ياخدي. ۵ او واخت من ددئم:
 «اي پروردنگار رب، يالواريرام، آل
 ساخلا.

بونا يعقوب نسلي نجه دوزر؟
 آخي او کئچئکدر.» ۶ رب بو نئيتدن ده
 دؤندو.
 پروردنگار رب ددي: «بو دا
 اولماياجاق.»

اوغوللارين و قيزلارين قيلينجدان
 كچئرئله جك،
 تورپاغين اوچولوب پايلانا جاق.
 سن ده نجس بئر اولكه ده اوله جكسن.
 اسرايئل خالقي اوز تورپاغيندان قطعن
 اسرئليه آباريلا جاق.»

عاموس و بيت ائلده كي كاهنن امصيا
 ۱۰ بيت ائلده كي كاهنن امصيا، اسرايئل
 پادشاهي يروبعاما بله خبر گونده ردي:
 «عاموس اسرايئل نسلي آراسيندا سنن
 ضدته قصد حاضيرلاير. بو اولكه
 اونون هچ بئر سوزونه آرتيق دوزه بلمز.
 ۱۱ چونكي عاموس بله ديئر: «يروبعام
 قيلينج آغزينا دوشوب اوله جك.
 اسرايئل خالقي اوز تورپاغيندان قطعن
 اسرئليه آباريلا جاق.» ۱۲ سونرا امصيا
 عاموسا ددي: «اي گوروجو، بورادان
 گت، يهودا تورپاغينا قاچ. نبئائيني
 اورادات، اونلارين چوره يئي يه.
 ۱۳ بئر داها بيت ائلده نبئائك اتمه،
 چونكي بورا پادشاهين موقدس مكاني و
 سلطنتن اوي دئر.» ۱۴ عاموس امصيايا
 جاواب ورتب ددي: «من نه پيغمبرم،
 نه ده بئر پيغمبر اوغلو. من فقط بئر
 چوبانام، وحشي انجئر آغاجلاريني
 يتئشدرترم. ۱۵ اما رب مني سورو
 اوتارماقدان گوتوروب بله ددي:
 «گت، خالقيم اسرايئله نبئائك ات.»
 ۱۶ ائندي ربئن سوزونو اشئت: سن
 ديئرسن «اسرايئلن ضدته نبئائك اتمه
 و اسحاق نسلتنن ضدته دانيشما.»

سبب گونو نه واخت قورتاراجاق كي،

بوغداني ساتيشا قوياق؟

اؤلچونو

آزالداق، قىمىتى

ده آرتيراق؟

آلدادىجي ترهزي قوراق؟ ۶ إله كي،

يوخسوللاري پولا،

مؤحتاجلاري بئر جوت چاريغا ساتين

آلاق؟

بوغدانين تۆر-تۆكونتوسونو ده ساتاق؟

۷ رب يعقوبون نخرنه بله آند ائچئب:

“اونلارين هچ بئر ائشئي اصلا ياددان

چىخارتماياجاغام.” ۸ بوندان اؤتري

مگر ديئل كي، ير تترهيه جك،

اورادا ياشايان هر كس ياسا باتاجاق؟

دوغرودان دا بوتون ير نئل چايي كئمي

قاباراجاق،

مئصئرده كي نئل چايي كئمي، جوشاندان

سونرا چكگله جك. ۹ پروردئگار رب

بويوروز:

“إله او گونده، گونشي گون اورتاچاغي

باتيراجاغام،

ياي ميوه سي باره سئنده رؤيا ۱ پروردئگار

رب منه بله بئر رؤيا گؤرستدي: باخ،

بئر سبد ياي ميوه سي گؤردوم. ۲ او

مندن سوروشدو: “عاموس، سن نه

گؤرورسن؟” من جاواب وردئم: “بئر

سبد ياي ميوه سي.” رب منه ددي:

“خالق ائسرائيئلن آخير گونو يتئشئب.

آرتيق اونلاري استرگيه جيم. ۳ همئن

گون ساراي نغمه لري شئونه

چورئله جك. ميئت، ميئت اوسته

دوشه جك، اونلاري هر طرفه

آتاجاقلار، هچ بئر سس چىخماياجاق.”

پروردئگار رب بله بويوروز.

تاري ائسرائيئله جزا وره جك ۴ سئز، اى

مؤحتاجلاري تاپدالايب ازنلر،

اى اولكه نئن كاسييلاريني يوخ

اڏنلر،

ايشئئن بونو! ۵ ديئر سئئئز:

“تزه آي مراسئي نه واخت آخيرا

چاتاجاق كي،

تاخيل ساتاق؟

گوندوز ائشيغيندا ير اوزونو قارانليغا
 بورويه جيم. ۱۰ بايراملارينيزي ياسا
 دؤندهره جيم،
 بوتون ماهيني لارينيزي مرثيه يه
 چؤره جيم.
 هر كسن بلنه چول باغلاياجاغام،
 هر باشين ساچيني قيرخدير اجاغام.
 او گونو بئري-بئردانه اوغولا توتولان ياسا
 چؤره جيم،
 آخيري آجي اولاجاقدير. ۱۱ پروردئنگار
 رب بويورور:
 “باخ، إله گونلر گله جك كي،
 اولكويه قطني گؤندهره جيم.
 بو گونلرده چؤرك و سويون قيتليغي
 يوخ،
 ربئن سؤزلرئئن قيتليغي اولاجاق.
 ۱۲ ائسانلار ربئن سؤزونو
 آختاراجاقلار؛
 دهنزدن دهنزه،
 شمئالدان شرقه قدر
 اورايا-بورايا قاچاجاقلار،
 لاكتن اونو تاپماياجاقلار. ۱۳ إله او گون
 گؤزل قيزلار، جاوان اوغلانلار

سوسوزلوقدان قش اده جكلر.
 ۱۴ سامئره نئن بوتلري آدينا آند
 ائجب
 «اي دان، سننن آلاهينين حاقي!»،
 «بئرشئباعا گدن يول حاقي!» دئين
 آداملار
 بيخيلاجاقلار و بئر داها قانخماياجاقلار.
 ائسرائئلئن وئران اولماسي ۱
 پروردئنگاري گؤردوم كي،
 ۹ قوربانگاه يانيندا دورموشدو. او
 منه ددى:
 “سوتون باشليقلارينني إله وور كي،
 آستانالار سئتره سنن.
 بئناني هامينين باشينا اوچورت.
 صاغ قالانلاري من قيلينجدان
 كچئرده جيم.
 اونلاردان هچ كئم قاچيب قورتولا
 بئلميه جك. ۱۲ گريزي قازيب اولولر
 دئيارينا كئرسه لر بله،
 اونلاري اورادان توتاجاغام.
 گؤيلره قانخسالار بله،

اونلاري اورادان اِندَره جيم. ۳ گِرمَل
داغينين تپه سئنده گئزلسه لر بله،
اونلاري آختاريب اورادان گؤتوره جيم.
گؤزومدن گئزله نئب دهنزنن دئبنه
گئرسه لر بله،

اورادا ائلانا امر اده جيم كي، اونلاري
سانجسين. ۴ دوشمن قاباغيندا اسئر
آپاريلسالار بله،
قيلينجا امر اده جيم كي، اونلاري
قيرسين.

گؤزلرئمي اونلارين اوستونه ياخشيليق
اوچون يوخ،
پئسلئك اوچون دئكه جيم. ۵ قوشونلار
رئبي پروردئنگاردير كي، توخونوب
يري آرئدر،

اورادا ياشايان هر كس ياسا باتار،
بوتون ير نئل چايي كئمي قابارار،
مئصئرده كي نئل چايي كئمي چكگر.
۶ اودور كي، يوخاري اوتاقلاريني
گؤيلرده تئگر،

طاغيني يرئن اوستونه قورار،
دهنز سولاريني اوزونه چاغيريب
اونلاري ير اوزونه تؤگر-

اونون آدي ربدئر. ۷ رب بويورور: "اي
اسرايئل اوولادلاري!
مگر سئز منئم اوچون كوشلولار كئمي
ديئلسئئز؟

مگر من اسرايئلي مئصئر اولكه سئندن،
فئلسطلي لري گفتوردان
،

آراملي لاري قئردن چيخارتماديم؟
۸ باخ، پروردئنگار ربئن گؤزلري بو
گوناهكار مملكته دئكگر.

اونلاري ير اوزوندن محو اده جيم.
آنجاق يعقوب نسلئني كامل محو
اتميه جيم."

رب بله بويورور. ۹ "چونكي، باخ، من
بله امر ادئر:

من اسرايئل نسلئني بوتون مئتلر آراسيندا
خلبئردن كچئردن كئمي كچئرده جيم.
بئر چينقيل بله، يره دوشميه جك.
۱۰ خالقيمدان بوتون گوناھ ائشله دنلر
قيلينجلا اوله جكلر،

اونلار كي، ديئردئلر: «بلا بئزه
ياخينلاشماز، بئزه راست گلمز.»

اوزوم سيخان، مينه توخوم اَکله
 راستلاشاجاق،
 داغلاردان شئرن شراب داماجاق،
 بوتون تپه لردن ده آخاجاق. ۱۴ خالقيم
 اَسراييلي اسرئلکدن قايتاراجاغام،
 وئران شهرلي تکتب اونلاردا
 ياشاياجاقلار.
 اوزوملوکري اکتب شراييني انچه جکلر،
 باغلار ساليب ميوه سئندن يئيه جکلر.
 ۱۵ اونلاري اؤز تورپاقلاريندا
 اکه جيم،
 اونلارا وردئيم تورپاقدان بئر داها
 قوپاريله اياجاقلار. "تارين رب بله
 دئر.

مملکتئن تزه دن برپا اولماسي
 ۱۱ إله او گون داوودون بيخيلان
 چاديريني برپا اده جيم.
 اونون دلمه-دشکلرئني توتوب
 وئران يرلرئني تشکه جيم.
 اونو اولکي حالينا سالاجاغام. ۱۲ إله کي
 قالان ادمولولارا
 و منئم آديملا چاغيريلان بوتون مثلتره
 صاحب اولسونلار."
 بونو اده جک اولان رب بويورور.
 ۱۳ رب بويورور:
 "باخ، إله گونلر گله جک کي،
 کوتان سورن، بچئنچئيه يتئشه جک،

“سن قارتال كئمي يوخاري اوچاسان
دا،

OBA

يوواني اولدوزلار آراسيندا قوراسان دا،
من سني اورادان يره ييخاچاغام. ۵ اگر گجه
يانينا اوغرو لار و حرامئلر گلسيدئلر،
نجه هلاک اولاردین!

۱ بو، عوبديايا ظاهر اولان
رؤيادير.

مگر آنجاق اؤز ائسته دئكلري قدر
اوغورلامازديلار؟

۲ ادم اوستونده تارين محكمه سي

باغينا اوزوم ييغانلار گلسيدئلر،

(ار. ۴۹: ۷-۲۲)

مگر بئر نجه سانخيمي بوراخمازديلار؟
۶ عئسونون هر شي نجه تالان
ادئله جک،

پروردئگار رب ادم باره سئنده بله ديئر:
بئر بدن بئر خبر ائئتدئک،
مئلئر آراسينا بئر قاصد گونده رئلئب كي،
دسئن:

گئزلي خزئله لري آشکارا چيخاريلاجاق.
۷ سئئنه عهد باغلايانلارين هاميسي
سني اولگندن قوواجاقلار،
موتئق لرئن سني آلداديب مغلوب
اده جکلر.

“قالخين، گلئن ادمون ضئدئنه قالخيب
اونولا دؤيوشک!” ۲ “باخ، من
سني مئلئر آراسيندا کئچک
اده جيم؛

سئئنه چؤرک يئئنلر سنه تله
قوراجاقلار،

هامي سنه خور باخاجاق. ۳ اي سن قايا
چاتلاقلاريندا مسکن سالان،

هچ کس ده بونو آنلاماياچاق. ۸ رب
بويوروز:

اؤئي اوجالاردا قوران!
اوره يئئن تکبورو سني آلداديب،

“مگر او گون ادمون حئکمئلي
آاملارينبي،

قلبئنده ديئرسن: «منی کم يره ييخا بلئر؟»
۴ رب بويوروز:

باشلارينا بلا گلن گون
اونلارين فلاکتيني شادليقلا تاماشا
اتمەين،

باشلارينا بلا گلن گون

اونلارين مالينا آل اوزاتماين! ۱۴ قاچان
يهودا اوولادلاريني اولدورمک
اوچون

يول آريچيندا دايانماين،

او عذابلي گون

قورتولانلاري دوشمنه تسلّم اتمەين!

تاري مثلتره حوّم اده جک
۱۵ چونکي ربّن گونو بوتون
مثلتر اوچون ياخيلاشير،

ای اِدوم، سن نه جور ادئبس، سنه ده
بله ادئله جک،

عمل لرئئن عوضي اؤز باشينا گلە جک!
۱۶ نجه سئز منم موقدّس داغيمدا
اُچدئئز،

بوتون خالقلار دا دورمادان اُچە جکلر،
اُچئب اوداجاقلار،

إله بئل كي، هچ واخت يوخ ائمئش.

عَسو داغيندا كي دوشونجه لي لري محو
اتمە جيم؟ ۹ او واخت ای تيمان،
ائگئد آداملارين إله قورخويا
دوشه جک كي،

عَسو داغلارينين هر ساکتني قيرغيندا
اولدوروله جک. ۱۰ قارداشين يعقوبا
اتدئئن قدارليغا گؤره

سن نجالت اُچئنده قالا جاقسان،

ابده کئمي کئسه جکسن. ۱۱ ياداللي لر
اونون ثروتئني آپاران گون

سن اوزاقدا دوروب تاماشا اتدئن.

أجنبي لر اونون شهر دروازالاريندان
گئرب

اورشلّم اوچون پوشک آتان گون،

سن ده اونلاردان بئري کئمي رفتار
اتدئن. ۱۲ قارداشلارينين بدبختلئک

گونوندن ذؤوق آلم،

يهودا نسلئئن هلاک اولدوقلاري گون
سوئمّه،

اونلارين هلاکتي گونده،

اونلارين پرتشانليغيندا، سن نخر اتمه.

۱۳ خالقيمين موصئبت گونونده

اونلارين شهر دروازالاريندان گئرمەين،

هامار بۆلگه ده ياشايانلار فئائسطى لرئن
بۆلگه سئني،

اونلار افرائيمله سامئره زمئلرئني،

بنيامئلى لر ده ئمگعادي آلاجاقلار.

۲۰ اسئر اولان بو اسرايئل قوشونو

كي،

صارفته قدر كنعانلي لارين

آراسيندا ديرلار،

اورشلئم اسئرلي كي، صفار دده دئرلر،

نِگب شهرلرئني ضبط اده جكلر.

۲۱ خالقي قورتارانلار، صَحِيون

داغينا چيخيپ

عَسو داغينا حوكم اده جكلر،

و مملكت ربئن اولاجا قدير.

اسرايئلن ظفري ۱۷ لاكئن قورتولوش

تاپانلار صَحِيون داغينا بيغيلاجاقلار،

او داغ موقدس اولاجاق.

يعقوب نسلى اوز مولكونه صاحب

اولاجاق! ۱۸ او واخت يعقوب نسلى

اود،

يوسئف نسلى آوو،

لاكئن عَسو نسلى كولش اولاجاق،

اونلار عَسو نسلئني يانديريب محو

اده جكلر.

عَسو نسلئندن قورتولان اولماياجاق.

چونكي رب بله ديئب. ۱۹ نِگب

ساكتئلري عَسو داغيني،

JON

یونوسون چاغیریشی و ائطاعتسئرلیشی
 ۱ ربئن سؤزو اَمْتَه یی اوغلو یونوسا نازئل
 اولدو: ۲ “قالخ، نینوایا، او بؤیوک شهره
 گت و اونون ضدئنه جار چک،
 چونکی اورادا کی لارین پئسلئی گلئب
 حضوروما قدر چاتیبیدیر.” ۳ لا کئن
 یونوس قانلیدی کی، ربئن حضوروندان
 ترشئشه قاجسین. یافایا ائب ترشئشه
 گدن بئر گمی تاپدی. یول حاقینی ورب
 اونا مئندی کی، ربئن حضوروندان
 اوزا قلاشیب اونلارلا ترشئشه گتسن.
 ۴ رب دهنز اوستونده گوجلو کولک
 قالدیردی، دهنزده بؤیوک بئر طوفان
 اولدو و گمی آز قالا پارچالانا جاق
 ائدی. ۵ گمئچئلر قورخویا دوشوب هر
 بئری اؤز آلاهیینی چاغیردی و گمئده
 اولان یوکلری دهنزه آتدی لار کی، اونو
 یونگوللشدئر سئلر. آما یونوس گمئتن
 آشاخی حئصه سننه ائمئشدی و اوزانیب
 برک یوخویا گتمئشدی. ۶ گمی ریئسی
 اونون یانینا گلئب ددی: “سن نه
 یاتیرسان؟ قالخ، اؤز آلاهیینی چاغیر.
 بلکه آلاه بئزی یادا سالار و بئز محو
 اولماریق.” ۷ گمئچئلر بئر بئرلئنه ددئلر:
 “گلئن، پوشک آتاق، گؤرک کئمه

۷ ائچئمه جانيم اوزولنده ربي
 خاطرلاديم،
 منم دو عام سنه،
 سنن موقدس معبدته چاتدي. ۸ پوچ
 اولان بوتلره سجده ادنلر،
 او وفالي اولاني بوراخيپ گدئرلر. ۹ اما
 من سنه شوکور نغمه سي ائله قوربان
 گتيره جيم،
 نذرئي يرئه يتره جيم.
 ختلاص ربدن گلئر! ۱۰ او واخت
 رب باليغا امر اتدي و باليق يونسو
 آغز يندان قورولوغا قوسدو.

سن منم سسئمي اشئتئن. ۳ سن مني
 درئه، دهنزن قوينونا آتدين،
 سللر مني آرايا آدي،
 سنن بوتون ليه لرئن و شپه لرئن
 اوستومدن چکدي. ۴ من ددئم: «سنن
 گوزلرئن قاباغيندان قوولوشام.»
 لاکن گئنه سنن موقدس معبدئن
 طرفته نجه باخا جام؟ ۵ نفسم
 کسئلنه قدر مني سولار بورودو،
 درئن درئلئکلر مني آرايا آدي،
 دهنزن بتئي لري باشيما ساريدي.
 ۶ داغلارين دئبنه قدر اندئم،
 ير مني ابده جک اوزونده حبس اتدي؛
 لاکن، يارب تاريم، سن جانيمي
 درئن چوخوردان چيخاردييسان.

نینوآلی لارین تۆبە اتمەسی^۱ ربّن سۆزو
 یونوسا ائکئنجی دفة نازئل اولدو:
^۲“قانخ، نینوآیا، او بۆیوک شەرە گت و
 سنە دئیە جیئم سۆزلری اونلارا جار
 چک.”^۳ یونوس ربّن سۆزونە موطابق
 قانلیب نینوآیا گتدی. نینوآ تارینین
 نظرئندە بۆیوک شەر ائدی. اورانی اوچ
 گونه گرب دولاشماق اولاردی.
^۴ یونوس شەری گرمە یە باشلایب بئر
 گونلوک یول گتدی و جار چکەرک
 ددی: “قیرخ گوندن سونرا نینوآ
 آت-اوست اولاجاق!”^۵ نینوآلی لار
 تاریا ائانیدیلا، اوروج اعلان ادب
 بۆیوکدن کئچئیە قدر هامی چول
 گیئندی. ^۶ بو خبر نینوآ پادشاهینا
 چاتاندا، او، تئئئندن قانلیب شاهلیق
 شئئنی اینئندن چیخارتدی و چول
 گیئئب کولون اوستونده اوتوردو.
^۷ پادشاه نینوآدا بئر اعلان صادئر اتدی
 کی، دیئردی: “پادشاهین و اونون
 اصلزاده لرئئن حۆکونه موطابق: نه
 ائسانلار، نه حیوانلار، نه ناخیرلار، نه
 دە سورولر هچ نه یمه سئئر. اوتلاغا
 گتمه سئئر و سو ائچمه سئئر.”^۸ هم
 ائسانلار، هم ده حیوانلار چول

اِسْرايِل خالْقِينِين گوناھلارينا گۆره دئږ.
يعقوب اوولادلارينين عاصئئئئئ نه دئږ؟
مگر سامئره ديئل؟!

يهودانين بوت پرستئشگاهي نه دئږ؟
مگر اورشلئم ديئل؟! ٦ “بونا گۆره من
سامئره ني يرله بئر اده جيم،
پرئنده اوزوملوک ساليئنا جاق.
داشلاريني دريه تۆکه جيم،
بونئوره لرئني آچيق قويا جاجام.
٧ سامئره نئن بوتون بوتولري

پارچا-پارچا قيريلاجاق،
معبدئنه ورتئن هديئه لر يانديريلاجاق،
بوتون تمثال لارينيني داغيداجام.
بو هديئه لر فاحئشه لئک موزدو ائله
ييعيلديغينا گۆره،
گئنه ده فاحئشه لر اوچون
ائشه دئله جک. ٨ “بونا گۆره
ده من مئکا، گرک آغلاييب
گؤز ياشي تۆکوم،
اياق يالين، لوت-عوريان گؤئم،
چاقال كئمي اولاييم،
بايقوش كئمي شئون چكئم. ٩ چونكي
سامئره نئن يارالاري صاغالان ديئل،

MIC

سامئره و اورشلئم اوچون مرئئيه ١ يهودا
پادشاهلاري يوتام، آحاز و خئرقيئانين
دؤورونده، سامئره و اورشلئم
باره سئنده، مورئشئلي مئكيا رؤيا
واسئطه سئله ربئن بو سؤزو نازئل اولدو.
٢ ائشدئن، سئز، اي بوتون خالقلار،

قولاق آسين، اي ير اوزو و اورادا
ياشايانلار!
قوي پروردئگار رب سئزن ضئدئئئزه
شهادت ورسئن؛
پروردئگار موقدئس معبدئندن. ٣ چونكي
باخ، رب پرئندن چيخيپ گلئر،
اوير اوزونه انه جک،
داغلارين زئروه لرئنده يرئيه جک.
٤ داغلار اونون آياقلاري آلتيندا
اود يانيندا آرئين موم كئمي آرئيه جكلر،
دره لر، تپه لر دن آشاغي آخان سلئر
كئمي، ياريلاجاق. ٥ بوتون بونلار
يعقوب اوولادلارينين عاصئئئئئنه،

يهودا ياجاق يا يليب،

خالقيمين دروازالارينا جاق،

حتا اور شلئمه جك چا تيب.

يهودا شهر لرئئن جزالانمسي

۱۰ بونو گتده بئلد رمه يئن،

اصلا آغلاماين.

بيت عوفرادا

توز-تورپاقدا يووورلارين. ۱۱ سئزاي شافتر

ساكئلري،

لوت-عوريان، نجالت ائچئنده كچب

گدئن!

صعناندا

ياشايانلار اورادان قاچا بئلميه جكلر.

بيت اصل

اهلي ياس توتاجاق،

او، كومه يئني سئزدن كسه جك.

۱۲ ماروت اهالئسي ياخشيليق

آرزولا ياراق،

ضعئف اولورلار،

چونكي رب اور شلئمن دروازاسينا بلا

ساليب. ۱۳ اي لاکئش ساكئلري،

آتاريني زي

دؤيوش عاربالارينا قوشون.

صحيون قيزيني سئز گوناها باتير دينيز،

چونكي سئزده اسرايئلن عاصئلي

تاپيلدي! ۱۴ بونا گؤره مورشت گتته

آريلماق هديه لري وره جك سئئز،

اكرئب

شهر ي اسرايئل پادشاهلاريني

آداداجاق. ۱۵ اي مارشا

ساكئلري،

رب اوستونوزه گتته استئلاچي

گتته جك،

عدولام ماغاراسينا اسرايئلن آدي-سانلي

آداملاري سيغينا جاق. ۱۶ اي يهودا،

عزئز بالالاريندان اؤتري ساچيني

قيرخ،

قوي باشين كركس باشي كئمي كچل

اولسون،

چونكي اوولادلارين اسرئليه

آپاريلاجاق!

كاسييلارا ظولم ادن لرئن طالعي ۱

واي او آداملارين حالينا كي،

ياتاقلاريندا شرنئيت قورولار،

۲

و سحر آچیلدیقدا اونا عمل ادئرلر!
 چونکي گوجلري بونا چاتير. ۲ زمئرله
 طاماح سالیب زورلا آیرلار،
 اولره گؤز دئکئب اونلارا صاحب
 دورورلار.

او صاحبي ائله عایله سننه ظولم ادئرلر،
 آداملاري مئرئیندان محروم ادئرلر! ۳ بونا
 گؤره ده رب بله دیر:
 “باخ، بو خالقا بلا گئتمیه
 حاضیرلاشیرام،

اوندان بویون قاچیردا بئلمیه جکسنئز.
 سئر بئر داها دئکباش گزمیه جکسنئز،
 چونکي پئس زامان گلئر. ۴ او گون
 سئري مئثال چکئب،
 بله یانیقلي مرئیه اوخویاجاقلار:

«بئر تامام محو اولدوق!

خالقیمین پایینی باشقاسینا ورئر!

گؤر نجه اونو مندن آیر!

زئمئرئمئزي نجه بؤلوب خائئرله پایلایر!»
 ۵ بونا گؤره ربئن جاماعاتی آراسیندا
 هج کس تاپیلماياجاق کي،

سنن اوچون پوشکله اوچو چکئب یر
 بؤلوشدورسون.”

یالانچی واعئظلر ۶ اونلار بله وعظ ادئرلر:
 “وعظ اتمه.

بله شیردن هج کس دانیشماسین،
 روسوایچیلیق بئر چاتماياجاق.” ۷ ای

یعقوب نسلی، مگر گرک بو دیئلسئن:
 “ربئن روحو مگر صبر سئر اولوب؟
 مگر بونلار اونون ائشلري دئر؟”

منئم سؤزلرئم مگر دوزگون یوللا گدنلرئن
 خیرئنه دیئل؟ ۸ إله بو یاخین
 زامانلاردا،

خالقیم منئم ضئدئمه قانلیب دشمن
 اولوبلار.

موحاربه دن قایدانلارین،

یولدان آمن-آمانلیقدا کئئلرئن آینئندن،

پالتارلارینی آلیب اونلاری سویورسونوز.

۹ خالقیمین آروادلارینی

راحت اولرئدن قووورسونوز،

اوشاقلاریندان منئم وردئئم شوؤکتی

همئشه لئک گؤتورورسونوز. ۱۰ قانلین و
 گدن،

چونکي بورا استراحت اتمک یری دیئل.
 بو یر نچئسئند ئیننه گؤره

مٺڪا اٽسرايٽل رهبرلرئي دانلاير ۱

۳ او واخت من ددٺم:

“قولاق آسين، اي يعقوب
رهبرلري،

اي اٽسرايٽل خالقينين باشچيلاري!

مگر عدالتن نه اولماسيني بٺلڪ سٺزه
گرڪلي ديٺل؟! ۲ سٺز ڪي، ياخشيدان
ثفرت ادٽرسٺنٺز،

پٺسٺيئي سوٽرسٺنٺز،

خالقيمين دٽرسٺيئي سوپورسونوز،

اٽئيئي سوموڪلرٺنڊن قوپارديرسينيز، ۳ سٺز
ڪي، خالقيمين اٽئيئي پيٽرسٺنٺز،

دٽرسٺيئي سوپورسونوز، سومويونو
قيريرسينيز.

خالقيمي قازاندا،

تاوادا پٺسٺرٺلن اٽ ڪٺمي
دوغرايرسينيز. ۴ او واخت اونلار

رٻه فرياد ادهجڪلر،

لاڪٺن رب اونلارا جاواب ورميه جڪ.

او زمان رب اوزونو اونلاردان
گٺزلدهجڪ،

دهشتلي صورتده دارماداغين اولاجاق.

۱۱ اگريالانچي بٽر آدام، حئيلاه گر بٽر

آدام گلٺب يالاندان دسه:

“سنه شراب و ڪفلنڊرن اٺچڪلر بارهده
وعظ ادهجيم.”

البته، بله خالقين بله واعظي اولارا!

رٻنن اومئد وعدهسي ۱۲ اي

يعقوب اوولادلاري،

من قطعن سٺزن هامينيزي بٽر يره

پيغاجاغام،

اٽسرايٽلن صاغ قالانلاريني بٽر يره

پيغاجاغام.

اونلاري آغيلداڪي سورو ڪٺمي بٽر يره

پيغاجاغام.

اوتلاقداڪي سورو ڪٺمي اولڪه آداملارلا

دولاجاق. ۱۳ آزاد دن اونلارين

قاباقلاريندا گٺر،

دروازاني قيريرلار، اوندان ايشيه

چيخيرلار.

اونلارين پادشاهي اونلارين قباغيندا

گٺر،

رب اونلارين باشچيسي دير.

چونکي پئس ائشلره عمل ادئبلر. ”
 ۵ خالقيني آزديران پيغمبرلرن
 ضئدئنه،
 رب بله ديئر:
 “يمه يه بئر شيلري اولاندا «صوح»
 باغيرلار.
 آما آغيزلارينا بئر شي ورميه نئن ضئدئنه
 موقدس موحارثه اعلان ادئرلر. ” ۶ بونا
 گوره سئزه رؤياسيز گجه گله جک،
 فالچيلىق ادئله بئله ين قارانلىق گله جک،
 پيغمبرلر اوچون گونش باتاجاق،
 گوندوز اونلار اوچون ظولت اولاجاق.
 ۷ گوروجولر روسواي اولاجاقلار،
 فالچيلار بي آبير اولاجاقلار،
 دوغرودان دا اونلارين هاميسي بوندان
 اوتانيب آغيزلاريني باغلاياجاقلار،
 چونکي تاريدان جاواب اولماياجاق. ۸ آما
 من قووتله،
 ربئن روحو ائله،
 عدالت و جسارتله دولويام کي،
 يعقوب اوولادلارينا اونلارين
 عاصئلئيني،

اسرائيله ده اونون گوناھيني بئلدئرئم.
 ۹ بونو ائشدئن، اي يعقوب
 اوولادلارينين رهبرلي،
 اي اسرائيل خالقينين باشچيلاري!
 سئز عدالتدن نئفرت ادئرئسنئز،
 هر جور دوزلويو ايرئيه چورئرئسنئز.
 ۱۰ صحيونو قان باھاسينا بئنا
 ادئرئسنئز،
 اورشئمي حاقسيزلىق اوستونده
 تئکئرئسنئز. ۱۱ رهبرلي روشوتله
 حوئم ادئرلر،
 کاهئنلري اوچرتله تعلم وئرلر،
 پيغمبرلي فالچيلىق ادئب پول آلرلار،
 لاکئن حله ده ربه بل باغلايب ديئرلر:
 “مگر رب بئرئم آراميزدا ديئل؟
 اوستوموزه بلا گلئز. ” ۱۲ بونا گوره ده
 سئزئن اوزونوزدن،
 صحيون زمي کئمي شوخوملاناچاق،
 اورشئم داش قالاغينا،
 معبدئن تئکئدئي داغ دا
 مشه لي تپه لره چورئله جک.

رب بوتون دونیادا آمن-آمانلیقلا
حؤم سورجک

(إش. ۲: ۱-۴) ۱

۴

آخیر گونلرده ربّئن اوی اولان
داغ
داغلارین لاپ اوجاسی،
تپه لرئن لاپ اوجاسی اوجالاجاق.
خالقلار اونا ساری گله جکله. ۲ چوخ
مئلتر گلئب دئییه جکله:
“گلئن، ربّئن داغینا،

یعقوبون تارسینین اونه قالحاق،
قوی رب بزه اوز یوللارینی اویرتسن،
و بئز اونون طرئقلری ائله گدک.”
چونکی شرعت صحیوندان،

ربّئن سؤزو اورشلئمدن یایلاجاق.
۳ رب چوخ خالقلار آراسیندا حؤم
اده جک،

گوجلو اوزاق مئلتر حاقیندا قرار
چیخاردا جاق.

اونلار قیلینجلاری کچوجلارلا دؤیوب
اونلاردان کوتان،

نئزه لردن ده حرس آره سی
دوزه لده جکله.
مئلت، مئلتن ضئدئنه قیلینج
قالدیرمایاجاق،

آرتیق موچارئبه اتمه یی اویرنمیه جک.
۴ هر کس اوز اوزوم آغاجینین،
اوز انجئر آغاجینین آلتیندا ایلشه جک،
اونلاری قورخودان اولمایاجاق.
چونکی قوشونلار ربّئنن آغزی بله
دئب. ۵ بوتون خالقلار،
اوز آلاهلارینین آدی ائله یاشاسالار بله،
بئز، ابدن ابده جک تاریمیز ربّئن آدی
ائله یاشایاجاق.

اسرئلئکن قایتماغین

وعده سی ۶ رب بو یورور:

“او گون من شئکستلری ییغاجاغام،
قوودوغوم، ذئلل اتدئیم خالقی بئریره
ییغاجاغام. ۷ شئکستلری صاغ قالان

خالق اده جیم،

قوولانلاری گوجلو مئلته چؤره جیم.

رب اونلارا صحیون داغیندان،

سنن ضئدئنه بئرله شئب ديئرلر:
 “قوي صحيون روسوي اولوب
 نجئسلنسئن!

بونو اؤز گؤزوموزله گؤرک! ” ۱۲ لا کئن
 اونلار ربئن دوشونجه لرئي بئلهئرلر،
 اونون مقصدئي آنلاميرلار؛

چونكي رب اونلاري، خرمنده ييغيلان
 دَرزَلر کئمي
 بئر يره ييغيب. ۱۳ رب بله ديئر: “اي
 صحيون قيزي،

قانع، خرمنده كي تاخيليني دؤي!
 چونكي سنن بونوزونو دمئر کئمي،
 ديرناقلارين برونج کئمي اده جيم.
 اله كي، چوخ خالقلاري آزه سن،
 اونلارين حاقسيزليقلا آلان قنئمتئي،

مال-دؤولتئي بوتون ير اوزونون
 پروردئگارينا وقف اده سن.

۱ اي قوشونلار قيزي، ائندي
 قوشونلارين بئر يره ييغ!

بئزي دؤوره يه آلبيلار،
 ائسرائيل حؤکمدارين اوزونه دينگه
 ووراجاقلار.

ائندئن اده کئمي حؤکم اده جک. ”
 ۸ سنه گلئنجه، اي سورويه نظارت
 ادن بورج،

اي صحيون قيزين قالاسي،
 اولكي حاکمئيت سنه تزه دن
 ورئله جک،

اورشلئم قيزين سلطنتي گله جک.
 ۹ ائندي نه اوچون اوجا سسله
 باغيريرسان؟

ئيه دوغان آرواد کئمي آغري
 چکئرسن؟

مگر سنن يانيندا پادشاه يوخدور؟
 مصلحت وره نئن مگر هلاک اولوب؟
 ۱۰ اي صحيون قيزي، آغريدان
 قوورول،

دوغان آرواد کئمي برکدن قيشقير،
 چونكي ائندي شهري ترک ادئب،
 چؤلده قالا جاقسان،
 بابئله قدر گده جکسن.

اورادا قورتولوش تاپاجاقسان؛
 اورادا رب سني دوشمنلرئئن ائئندن
 ساتين آلاجاق. ۱۱ آما ائندي چوخ
 مئلتلر

بیت نلمدن گله جک اولان حوْکمدار
 ۲ اما سن ای بیت نلحم افراتا،
 یهودا نسل لرئئن کئچئی اولاسان دا،
 منم اوچون ائسرائیل اوستونده
 حوْکمدار سندن چیخاجاق.
 انون نسلی چوخ قدملردن،
 ازلی گونلردندئر. ۳ دوغوم آغریسینی
 چکن آرواد دوغانا قدر،
 رب اوز خالقینی تسلّم اده جک.
 ائسرائیل اوولادلارینین یانینا،
 قالان قارداشلاری قاپیاداجاق. ۴ بو
 حوْکمدار قانلجاق
 و تارینین قووئئنده،
 تاریسی ربئن عظمتی آدیندا
 سوروسونه چوبانلیق اده جک.
 خالق آمن-آمانلیق ائچئنده یاشایاجاق،
 چونکی بوتون یر اوزو اوستونه بئویوک،
 او اولاجاق. ۵ بو بئزئم صولحوموز
 اولاجاق.
 آشورلولار اولکه مئزه گلدی بی واخت،
 قالالاریمیزا آیاق آچدی بی واخت،

اونلارین ضئدئنه یدی چوبان و سگئز
 رهبر قالدیراریق. ۶ اونلار آشور
 تورپاقلارینا،
 نمرود اولکه سئئن گئرئشرئنه،
 قیلینجلا چوبانلیق اده جکلر؛
 آشورلولار تورپاغیمیزا گلنده،
 سرحدئمئزی کچئنده،
 او بئزی قورتاراجاق. ۷ یعقوب نسلئئن
 صاغ قالانلاری
 چوخلو خالقلارین آراسیندا اولاجاقلار.
 ربئن گونده ردئی شیخ کئمی،
 اوت اوستونه تۆکولن یاغیش کئمی کی،
 کئمسه نی گۆزله مز.
 کئمسه نئن گله سئنه ده مونئظر اولماز.
 ۸ یعقوب نسلئئن صاغ قالانلاری
 چوخلو خالقلارین، چوخلو مئتلئرئن
 آراسیندا
 اله بئل کی، مشه حیوانلاری آراسیندا کی
 شئر،
 قویون سوروسو آراسیندا کی جاوان
 آصلاندير.
 سورونون ائچئنه گئرسه، آزئب دئدر،

هچ کس اوندان قورتولا بئلهز. ۹ آئن
 خصم لرئئن اوستونه قانلجاق،
 ای اسرائیل، سنن دوشمنلرئ
 کسه جک! ۱۰ رب بویورون:
 “او گونده آتلا رینیزی قیراجاغام،
 دویوش عارابالارینیزی یوخ اده جیم.
 ۱۱ اولکه نئزده کی شهرلری ده
 دارماداغین اده جیم،
 بوتون قالالارینیزی یره یخاجاغام.
 ۱۲ جادوگرلیری سئزن اولکه نئزدن
 محو اده جیم،
 سئزه بئر داها طالعہ باخان اولمایاجاق.
 ۱۳ سئزن بوتلرئیزی، سئزن
 موقدس سوتونلارینیزی
 سئزن آرانیزدان قیریب آتاجاغام.
 بلجه آل لرئئزله دوزه لئدئینئز شیلره
 آرتیق سجده اتمیه جکسئنز. ۱۴ سئزن
 آشرا بوتلرئیزی آرانیزدان
 چیخاردیب آتاجاغام.
 شهرلرئیزی وئران قویاجاغام.
 ۱۵ انطاعتسئز مثللردن قضبله،
 حئدته قصاص آلاجاغام.”

ربئن اسرائیلئن ضئدئه ائتمه می ۱

ربئن نه ددئینی ائدی اشدئن:
 “قانلین، داغلار قاباغیندا
 داعوانیزی دئله گئئرن،
 قوی تپه لر سسئئیزی اشدئسنلر.
 ۲ ای داغلار، ای یرئن مؤحکم
 بونؤوره لری،
 ربئن ائتمه مینی اشدئن!
 چونکی رب اؤز خالقینین ضئدئه داعوا
 آپیب،
 حتا اسرائیله بله داعوا اده جک. ۳ ای
 خالقیم، سنه نه ائتمشم؟
 سنی نه ائله یورموشام؟
 منه جاواب ورا! ۴ دوغرودان دا، من
 ائدم کی،
 سنی مئصئر اولکه سئندن چیخارتدیم،
 نؤکرچئلک دئیاریندان سنی ساتین آلدیم،
 موسانی، هارونو، مریمی سنن قاباغیندا
 گؤنده ردئم. ۵ ای خالقیم، سنن
 ضئدئه
 موآب پادشاهی بالاقین نئیلرئینی،

بِعور اوغلو بلعامين اونا نه جاواب
وردئيئي خاطرلا،
شَطْمَدَن گنگالا گدنده، يولدا نه باش
وردئيئي خاطرلا كي،
رَبَّن صالح عمل لرئيئي بئله سن.

رَبَّن آداملاردان ائسته يي ۶ رَبَّن
حضورونا نه ائله گدئم؟

اوجا تاريخين حضوروندا نجه سجده ادم؟
اونون حضورونا يانديرما قوربانلاري
ائله-

بئر ائلك دانالارلا مگر چيخيم؟ ۷ ربه
مئن-مئن قوچ قوربانلاري،
زيتون ياغينين اون مئتلرجه سل لري مگر
خوش گلر؟

عاصئئئئمه گوهره ائلك اوغلو مو،
گوناهيم اوچون اوز اوولاديمي مگر ورم؟
۸ اي ائنسانلار، تاري سئزه ياخشئي
اولاني بئلدئرئب.

رب سئزدن عادل اولماقدان باشقا،
محبَّت گوؤرئدمه يي سومكدن باشقا،
تارينيزين حضوروندا باشي آشاخي
ياشاماقدان باشقا نه ائسته يئر كي؟

پئسلئئين جزالانديرماسي ۹ رَبَّن
سسي شهره نئدا ادئر،

سنئن آديندان قورنماق حئكمتدئر.
“تنه آغاجينا،

اونو تعيئن ادهنه دئئت ادئن. ۱۰ مگر
پئسلرئن ائنده كي حارام مال-
دئولت،

نجئس اولان آسكئك اوچو
حله ده يوخدور؟ ۱۱ پئسلئك
تره زئسئندن و آلداديچي چكي

داسلاريندان ائستفاده ادهني
مگر حاقلي سايارام؟ ۱۲ شهرئن
وارلي لاري قدارليق ادئرلر،
ساكئئلري يالان دانئشيرلار،

دئل لري آغيزلاريندا حئييله ائشه دئر.
۱۳ بونا گوهره، گوناھلارينيزدان
اؤتري،

من سئزي ووراجاغام،
سئزي ييخاجاغام،

سئزي وئران قوياجاغام.
۱۴ يئيه جكسئئئر،
دويمايا جاقسينيز،

مٽڪانين مرڻيه سي ۱

واي منم ڄالما!

من بڙ آداما بنزه يٿرم ڪي،

ياي مؤوسوموندن سونرا

ميوه سي تامام بيغلبيش،

تنگلري ده تمز لئمشدڙ،

اوندا يڪ اوچون نه اوزوم سانخيمي

قاليب،

نه ده نوبارليق بڙ انجڙ ڪي، اونا هوس

اڊم. ۲ اولڪه ده تاريني تانبيان آدام

قالمايب،

ائسانلار آراسيندان صادق آدام محو

اولوب.

هامي قان توکڪ اوچون ڪمئنده دورور،

قارداش قارداشا تله قورور. ۳ پئس

ائشله اللرئئن ائڪسي ده زڙ ڪڏڙ،

هم ريئسler، هم ده حاڪملا روشوت

طلب اڊرلر،

گوجلو آدام جانينن ائسته دئيني اعلان

اڊر،

هاميسي نئيتلر قورورلار. ۴ بونلارين لاپ

ياخشيسي تڪاندان ديرسزڏڙ،

قارينلارينيز بوش قالا جاق.

ثروت بيغاجاقسينيز، آما

ساخلا مايا جاقسينيز،

هر نه ساخلا ديغينيزي دا، من

قيلنج آغزينا وره جيم. ۱۵ سئز

اڪه جڪسئنز، آما بچميه جڪسئنز،

زيتون سيخاجاقسينيز، لاڪئن اوڙونوزه

ياغ سورتميه جڪسئنز،

اوزوم سيخاجاقسينيز، آما شراب

اچميه جڪسئنز. ۱۶ پادشاه عومرئئن

قايدالاري رئايت اولونور،

آخاب سولاله سئئن بوتون ائشلي يرئنه

يٿرئئر،

اونلارين مصلحتنه موطابق

ياشاييرسينيز،

بونا گوڙه ده سئزي هلاڪته تسلّم

اده جيم،

ساڪئلرئئزي رئشخند هدفئنه

چوئره جيم،

بلجه منم خالقيمين روسواچيلغيني

داسييا جاقسينيز. ”

چونکي من اونا گوناہ اتمشم،
او زامانا جاق کي، او منم داعواما
یتشستن،

و عدالت یرنه یتشستن.

او منی ائشیغا چیخارد جاق،

اونون صالحلیئینی گوره جیم. ۱۰ دوشمنم
بونو گوره جک، نجات ائچئنده
بوغولا جاق.

او منه دمئشدي:

“تارين رب هارادادير؟”

گوزلرم بو دوشمنه باخاجاق،

و او واخت او، کوچه لرده

تايدالانان پالچيق کئمي اولاجاق.

۱۱ ای اورشلئم، او گون سنن

دووارلارينين برپا گونو اولاجاق،

او گون سرحدلرئن گنئشلنه جک. ۱۲ او

گون خالقين آشوردان،

مئصئر شهر لرئندن،

مئصئردن فرات چايينا قدر اوزانان

تورپاقلاردان،

دهنزدن دهنزه جک، داغدان داغاجاق،

سنن يانينا قايداجاق. ۱۳ ير اوزو

ساکنلرئئن عمل لرئنه گوره

آن صالح آدامي دا خاشا کدان پئسدئر.
اونون گوزتچلرئئن ائخطار ائدي گون،
سنن جزا گونون گلئب.

ائدي اونلار چاشباش قاليبار.

۵ قوشونوزا ائنا مابين،

دوستونوزا بل باغلامابين،

حتا قوينونوزدا ياتان آروادينيزدان بله،

آغز ييزي مؤحکم ساخلاين. ۶ چونکي

اوغول آتاسينا خور باخير،

قيز آتاسينين، گلئن ده قايين آتاسينين

ضدئنه قانخير.

آدامين دوشمنی اؤزونون او اهلي اولوب.

۷ اما منه گلئجه،

من ربه باخاجام،

منی خئلاص ادن تارينی گوزليه جيم.

تاريم منم سئسمي ائشه جک،

قورتولوش يولو ۸ حالپما

سوئمه، ای دوشمنم!

من ييخيلسام دا، قانلخاجام.

قارانليقدا ساکن اولسام دا،

رب منم نوروم اولاجاق! ۹ ربئن قضبئنه

دؤزه جيم،

وئران اولاجاق.

دهشت ائچئنده رب تاريميزين حوزورونا
گله جكلر،

سندن قورخاجاقلار. ۱۸ سنن كئمي بئر
تاري كئمدئر،

سن كي، خاطاني باغيشلاييرسان،
مئرايندان صاخ قالانلارين عاصئلئيني
عفو ادئر سن؟!

او كي، قضبئني ابده جك ساخلامير،
چونكي محبت گورسدمي
خوشلايير. ۱۹ گئنه بئزه شفقت
گورسده جك،

بوتون خاطالاريميزي آياق آلتينا آتاجاق.
بلي، سن بئزم بوتون گوناھلاريميزي
دهنزن درئئلكرئنه آتاجاقسان.
۲۰ قدئم زاماندا آتالاريميزا آند

ائجدئين كئمي
يعقوب نسلئنه حقتئي،
اٲبراهم اوولادلارينا دئئشلمز محبتني
گورسده جكسن.

ربئن اسرايئله شفقتي ۱۴ اؤز
خالقينا، مئراين اولان سورونه،

آئنده اولان عصا ائله چوبانليق ات.
او، مشه لكده ائدي تك باشينا
ساكئندئر،

محصول لو بئر زمئنن آراسيندا.
قوي كچمئش گونلرده كي كئمي
باشان و گكعاددا اوتلاسينلار.
۱۵ "مئصردن چيخديغين

گونلرده كي كئمي
سنه مؤجوزه لر گورسده جيم." ۱۶ مئتلر
بونو گوره جكلر،
بوتون قووتلرئندن اوتانا جاققلار.

آل لري ائله آغيزلاريني يوما جاققلار،
قولاقلاري كار اولاجاق. ۱۷ ائلان
كئمي تورپاغي يالايا جاققلار،
ير اوزونون سورونلري كئمي،
يووالاريندان آسه-آسه چيخاجاققلار.

NAM

رَبَّنْ حوزوروندا ير اوزو،
دونيا و اوندا ساكئن اولانلار ير لرئندن
قالديريرلار. ۶ اونون قصبئئن

قاباغيندا كم دورا بلر؟
حئدتي قيصئنه كم تاب گئئر؟
رَبَّنْ حُرصي اود كئمي توكولور،
قاباغيندا قايلار سئكه-سئكه اولار. ۷ رب
ياخشى دير، دار گونده پناهگاهدير،
اونابل باغلايانلاري تانيير. ۸ لاكئن او،
ينوانين اولدوغويري
شئدتي سلرله محواده جك.

دوشمنلرئني ظولمته سالاجاق. ۹ ربئن
ضئدئنه نه قصد حاضيرلاسان،
اوهر شيه آخير قويار،
اونلاردان بئر داها بلا چيخماز.
۱۰ بئر بئرئنه دولاشيق سئكانلار
كئمي،

اچكئرئندن كئمي اولان مستر كئمي،
قورو كولش كئمي كامل يانا جاقلاز.
۱۱ اى نينوا، سندن ربئن ضئدئنه
پئسلئك دوشونن،

بئر شر مصلحتچي سندن چيخيب!
۱۲ رب بله ديئر:

۱ ابو القوشلو ناحومون رؤيالاري
كئتابي دير كي، نينوا حاقيندا اونا
وحى اولوندو.

رَبَّنْ نينوادان آديغي قئصاص ۲ رب
قيرتلي دئر، قئصاص آلان تاريدير،
ائئتقام آلاز، قصبه دولودور،

خصلرئندن قئصاص آلاز،
دوشمنلرئئن ضئدئنه قصبئني ساخلايار.
۳ رب گج قصبئلندئر، قودرتده
گوجلور،

تقصئر كاري اصلا جزاسيز قويماز،
رَبَّنْ يولو طوفاندا دير، كولكده دئر،
بولودلار آياقلارينين توزودور، ۴ دهنزه
آجيقلانار و اونو قورودار،

بوتون چايلارين سولاريني دا قورودار.
باشانين، گرملئن ياشيليق لاري سارالير،
لوبنانين گول-چئچه يي سولور. ۵ ربئن
حوزوروندان داغلار سئتره يئر،
تپه لر آريئر،

نِینواین داغیلماسی ۱

۲ ای نینوا، او داغیدان بئری سنن
ضئدئنه چیخیب،

اُسئحکامینی موخافئظت ات، یولونو
موخافئظت ات،

بئنی مؤحکم قورش،

بوتون گوجونو بئریه بیغ! ۲ چونکی رب
یعقوب نسلئنی،

اُسرایئلئن اولکی عظمتئنه قایتاراجاق.

گرچی دارماداغین ادنلر اونو دارماداغین
ادئبلر،

اوزوم آغاجلارینی محو ادئبلر.

۳ ائگئدلرئئن قانخانلاری

قیرمیزی دیر،

دؤیوشچولرئن پالتارلاری

قیپ قیرمیزی دیر.

اونلار حاضر اولان گون،

دؤیوش عارابالارینین دمئرلری نجه ده

پاریلدا بیر،

شام آغاجیندان اولان نزهلر هاوادا

اوینایر! ۴ دؤیوش عارابالاری

“آشورلولار گوجلور و چوخ اولسا دا،
گئنه ده محو اولوب گده جکلر.

ای خالقیم اُسرایئل، گرچی سنی ذئلئ
اتمئشم،

سنی بئر داها ذئلئ اتمیه جیم. ۱۳ ائندی

سنن یوغونو سنن بوینوندان

پارچالاییب،

قاندالارینی قیراجام.” ۱۴ ای نینوا،

رب سنن حاقیندا

بله امر ورتب:

“آرتیق اؤولادلارین اولمایاجاق، آدینی

داشیمایاجاق.

آلاهلارینین معبدئندن

اویم بوتلری، توکمه بوتلری محو اده جیم.

قبر قازاجام سنه، چونکی آلچاقسان!

۱۵ باخ، موزده گئره نئن آیاقلاری

داغلاری آشیر، گلر،

باریش خبری گئتر! ۱

ای یهودا، بیراملارینی کچئرت،

نذرلرئنه وفات!

او پئس مئلتئن آیاغی اولگئندن آرتیق

کچمیه جک؛

او، کامل محو اولوب.»

چونکي ثروتلرن آخيري يوخدور،
بول مئقداردا قئيمتلي اشيلار وار.

۱۰ نينوا وئران اولوب،

بلي، تالان اولوب، خارابا قابلي!

اوركلر آرئئر، دئزلر طاقتدن دوشوب.

هامينين بدنلرئنه آغري دوشوب!

هامينين رنگي آتيب. ۱۱ نه اولدو

آصلانلار يوواسينا؟

نه اولدو جاوان آصلانلارين يدئي يره؟

اورايا كي، شئرله دئئي سي، بالالاري

ائله اورادا قورخوسوز گزئدي؟

۱۲ آصلان اوز بالالارينا كئفايت

قدر اوو شكار ادئر،

دئئسي اوچون شكاريني بوغازلاييب.

ماغاراسيني شكار اتدئي حيوانلارلا،

يوواسيني شكارلا دولدوروب.

۱۳ قوشونلار ربّي بو يوروز: "من

سئزئن ضدئئنه يم،

دئوش عارابالاريني توستوده

يانديراجام،

جاوان آصلانلاريني قيلنج يئنه جك،

اولكه دن شكاريني كسه جيم،

كوچه لردن دلي كئمي قاجيب
كچئرلر،

ميدانلاردا اورايا-بورايا هوجوم گئئرلر،

اونلارين گورونوشو مشعلر كئمي

پاريلدايير،

شئمشك كئمي جلد قاجيرلار. ۵ نينوا

پادشاهي سچمه عسكرلرني ييغير،

يوروش ادركن بئرئنه ائلئشئب

يئخيلرلار.

تله سئك شهر دووارين طرف قاجيرلار،

مودافئعه حاصارلاري قورورلار.

۶ چايلارين سويونو ساخلايان بندلر

آچيليب،

ساراي آرئئر. ۷ تقدئر يازيليب:

شهر ي اسئر آباريرلار،

كئنزلي قومري كئمي ائله يئب،

سئنه لرئنه وورورلار. ۸ نينوا خالقي

قاجيب گدئر،

بو شالان بئر حووضون سويو كئمي،

باغيريرلار:

"دايانين، دايانين!"

آما گري دؤئن يوخدور. ۹ گوموشو تالان

ادئن، قيزيلي تالان ادئن،

عایینی اؤلکه لره آجاغام. ۶ اوستونه
اثرنج شیلری آتاغام،

سني روسوي اده جيم،
تاماشایا قویاغام! ۷ سني گورنلرن
هامیسی سندن قاجیب بله دئییه جکلر:
«نینوا وئران قالدی!

اونون اوچون کئم آغلا یاجاق؟
هارادان سنه تسلی ورنلر تاپا جاق؟»
۸ مگر سننن نو-آموندان نه یئن
آرتیق دیر؟

او شهر نئل چایلاری آراسیندا
یرلشمئشدی،
سولارلا احاطه اولمشدو،
سپری دهنز،

قالا دوواری دا سولار ائدی. ۹ کوش
و مئصئر اونون سونسوز قووتی ائدلر،
پوت و لثیا دا کؤمکچلری ائدی.
۱۰ لاکئن اسئر آپاریلدی، اسئرلثیه
گندی،

اؤولا دلاری پارچا-پارچا دوغراندی،
هر کوچه باشینا آتیلدی،
آدی-سانلی آداملاری اوچون پوشک
آدی لار،

قاصد لرئئن سسی بئر داها
اشدئلییه جک.

۱ قانلی شهرن وای حالینا!
۳ او یالان و سویغونچولوقلا
دولودور،

اورادا تالان اتمه یئن آردي کسئلئر!
۲ قاجی سسی، چرخلر گورولتوسو،
چاپان آتارین، بیرغالانان دؤیوش
عارابالارینین سسی! ۳ آتلی لار
هوجوم ادئرلر، قیلینجلار پاریلداییر،
نزه لر برق وورور، اؤلنر بیغین-بیغین،
جسدلرن سایي یوخ،

ائسانلارین آیاهی میئلره دولاشیر!
۴ بونلارین هامیسی او فاحئشه نئن
حدسئر فاحئشه لئیندن اولدو،
او جاذبه لئنن، سحر بازلیق ملکه سنئن
کی،

مئللری فاحئشه لئی ائن ساتیر،
عایله لری ده سحر بازلیغی ائله! ۵ قوشونلار
رئی بویورور:

“ای نینوا، من سننن ضئدئیم!
پالتارینن آته یئنی اوزونه قالدیرا جاقام،
چیلپا قلیغینی مئللره گورسده جیم،

اۋزونو قايناشان چيئرتكه كئمي
چوخال! ۱۶ تاجئرلئئن سايي

گؤيلرده كي اولدوزلاردان چوخدور،
آما چيئرتكه لر اولكه ني تالان ادئب
اوجاقاق. ۱۷ گؤزئچئرلئن چيئرتكه
كئمي،

مأمورلارين چيئرتكه سوروسو
كئمئدئرلر،

سويوق گونده چپرله يرله شئرلر،
گون دوغاندا اوچوب گدئرلر،
گئتئكلري ير بئلئئمئر. ۱۸ اي آشور
پادشاهي،

چوبانلارين يوخويا گدئب،
آدي-سانلي آداملارين ياتيپ.
خالقين داغلارا سِپله نئب،

اونلاري بئريره بيغان يوخدور. ۱۹ سنئن
دردئنه درمان يوخدور، يارالارين
صاغالماز.

سنئن حاقيندا خبر اشدنلر سونئب آل
چالير.

چونكي سنئن بو سونسوز پئسلئئين كئمه
دئمه يئب؟

ايمانلاريني قاندالارا سالديلار. ۱۱ سن
ده، اي نينوا، مست اولاجاقسان،
گئرلنه جكسن،

دوشمنلرئن ائندن پناهگاه آختاراجاقسان.
۱۲ بوتون استحكاملارين

انجئر آغاجينين ائلك يتئشن ميوه لري
كئمئدئر كي،

سئلكه لئنده يئنه نئن آغرينا دوشور.
۱۳ باخ، سنئن آراندا، سنئن خالقين
آرواد كئمئدئر!

اولكه نئن دروازالاري دوشمنلرئن اوزونه
تاي باتاي آچيليب.

قاپي چفته لرئني اود ياخيپ محو ادئر.
۱۴ موحاصئرله واختي اوچون اوزونه
سوچك،

قالالارين مؤحكئندئر!
زيغا گئر، پالچيغي تاپدا!

كرپئج قائلبرئني حاضيرلا! ۱۵ اورادا اود
سني يئيب قورتاراجاق،

قيلينج سني كئسئب قيراجاق،
چيئرتكه لرئن يدئكلري اكنن كئمي يوخ

اولاجاقسان.
ساييني چيئرتكه كئمي آرتير،

رَبَّنْ جَاوَابِي ٥ او بئري مئلتله باخين،

HAB

گوردوكلرئئزه كامل مات قالين.
چونكي سئزن گونلرئئزده إله ائشله
گوره جيم كي،

١ ابو حَبَقوق پيغمبره رؤيا ائله
نازل اولان ائخطاردير.

سئزه دانپشسايديلار دا، ائئانمازددينيز.
٦ چونكي باخ، من قدار و آمانسيز
مئلتِي-

حَبَقوقون شئكايتي ٢ يارب، نه
واختا قدر سني ائمدادا چاغيريم،

دونيانين دورد طرفئنه قوشون چكن،
باشقالارينين تورپاقلاريني ضبط ادن
كئدانئلري

و سن ائئتميه سن؟

سئزن ضئئئئزه قالديريرام. ٧ اونلار
دهشتلي و قورخولو بئر خالقديرلار،
كئبئرلي و اؤزباشيناديرلار. ٨ آتلاري
پلنگدن چابوك،

سنه "قءارليق وار!" دئب فرياد اءم،
و سن قورتارماياسان؟ ٣ نئيه منه
عءالتسئزئلي گورسه دئرسن،
نه اوچون مني حاقسيزليغا بانحماغا
چكئرسن؟

اؤزلي ده گجه گزن قوردان داها
آزغينديرلار،
آتلا لاري يري دشه رك اوزاقدان
كئلئر،

هارايا نظر سالسام،

اورادا هلاكت و قءارليق وار،
داعوالارين، چكئشمه لرئن آخيري
بوخدور. ٤ بونا گوره قايءا-قانون
قووهدن دوشوب،

شئكاريني يميه جومان قارتال كئمي
اوچورلار. ٩ قءارليق اوچون
اونلارين هاميسي كئئر،

عءالت هچ واخت قاباغا گئتمئر.

پئس آءاملار صالحلري دئورهه آيلرلار،
إله كي، عءالت تحرف اولونسون.

ای قایامیز، اونلاری تعین ادئسن کی،
جزالاندریسینلار. ۱۳ سنن گوزلرن

طاهر دئر،

شری گورن گوزون یوخدور،

پئس عمل لره گوز دئکه بئلمزسن.

بس خیانتکارلارا نجه باخا بئلسن؟

پئس آدام اوندان داها صالح اولانین

باشینی یئنده

آخی نئی سوسورسان؟ ۱۴ سن

ائسانلاری سانکی دهنز بالیقارینا،

باشچیلاری اولمایان سورون جانلی لارا

چوئرئسن. ۱۵ دوئشن اونلارین

هامیسینی چنگل له چکئر،

تورونا سالیر،

سردئی تورونا سالیر،

بونا سوئنتب-شادلانیر. ۱۶ بونا گوره

تورلاری اوچون قوربان کسئر،

تورلاری اوچون بوخور یاندیریر،

چونکی بوتورلاری ائله،

بولوق ائچئنده یاشاییر

ولذتلی یمکلردن بهره آیر. ۱۷ اونلار مگر

تورلارینی دورمادان بوشاتماغا،

قوشونلاری صحرادان آسن یل کئمی
قباغا گدئر،

اسئرلی قوم کئمی پیغیر. ۱۰ پادشاهلارا

رئشخند ادئر،

حؤکمدارلارا گولور،

هر قالالی شهره لاغ ادئر،

دووارلارین قباغیندا

تورپاقدان تپه قوروب اونو آله کچئرئر.

۱۱ اونلاریل کئمی کچئب- گدئر.

بو آداملار کی، اونلارین آلاهی

گوجلری دئر،

تقصئر کاردیرلار.

حَبَقوق گئنه ده ربّه شَکایت

ادئر ۱۲ یارب، ازلدن بری

وار اولان مگر سن دیئلسن؟

یارب، تاریخ، موقدس اولانیم،

بئز اولیه جئک.

یارب، سن کده لئره ائجازه ورئسن

کی،

حؤکمو یرئنه یتئر سنلر.

مئتللري آمانسيز جاسينا قيرماغا داوام
وره جكلر؟

۱ گوزتچي يرئمه دوراجاغام،
۲ قالا دووارينين اوستونده

داياناجاغام،

گوز اولاجاغام كي، گوروم رب منه نه
دئيه جك،

شككايتلرم باره ده نه جاواب وره جيم.

ربئن جاوابي ۲ رب منه

بله جاواب وردى:

«رؤياني ياز، لئووه لرده اله آچيقلا كي،
قاچاراق گدن آدام دا اونو اوخويا
بتلستن. ۳ چونكي بو رؤيا موعين
واخت اوچوندور،

يرئنه يئمه سننه طرف گدئر ويالان ديئل.
گرچي جگكئر،

آما گوزله يئن، چونكي حتمن گلجك،
يوبانماي جاق. ۴ باخ، مغرور آداما!

اونون نئيئي دوزگون ديئل،

آما صالح آدام، ائمانى ائله

ياشايا جاق. ۵ دوغرودان دا، شراب

آلدا ديجي دير،

تكبورلو آدام آرام توتماز،

اولولر دئيارى كئمي آج گوزدور،

اولوم كئمي هچ دويماز.

بوتون مئتللري اوزونده ييغار،

بوتون خالقلاري اوزونده توپلايار.

گلدائللرن سونرا كي عاقبتي ۶ بونلارين

هاميسي مگر اونو لاغ ائمه جك؟

مسخره يه قويوب ديمه جك:

«واي اونون حالينا كي،

اوزونه عايد اولمايانلاري آرتيرير،

گئروو گئوتورولنلرله اوزونو واري ادئر!

نه واختا قدر بله اولاجاق؟» ۷ سئزه

گئروو ورنلر بئر گون مگر قفلتن قتيام

ائمه جكلر؟

اويانيب سئزي مگر قورخونماي جاقلار؟

او واخت سئز، اونلار اوچون

تالان مالي كئمي اولاجا قسينيز. ۸ بئر

چوخ مئتللري سويدوغونوز اوچون،

مئتللرن بوتون صباغ قالانلاري سئزي

سويا جاقلار.

چونكي سئز، ائنسان قاني توكوبسونوز،

اولكهره، شهرله

اورادا ياشايان هر كسه قدارليق
ادبئسئئز. ۹ واي او آدامين حالينا
كي،

اوتئي حارام قازانجلا دولدورور،
پئسلئئئن آلتئدن قاقماق اوچون
يوواسيني اوجا يرده قورور! ۱۰ سئز چوخ
خالقلاري قيرماقلا

اؤز هموطنلئئزي روسوي ادبئسئئز،
اؤز جانينين زين ضدئئنه گوناھ ادئرسئئئز!
۱۱ دووار داشلاري بله فرياد
اده جك،

تاختا تئرلر اونو مونعكئس اده جك!
۱۲ واي او آدامين حالينا كي، قان
تؤكمكه شهر تئكئز،

حاقسيزليقلا گند قورور. ۱۳ خالقلارين
چكديي زحمتئئن يانماسي،
مئلئرئن بوش يره اؤزلئرئي يورماسي

قوشونلار ربئئن ائشي مگر ديئل؟
۱۴ چونكي سولار دهنزي نجه
دولدورور،

دونيا دا ربئن عئزتئئن معرفتي ائله اله
دولاجاق. ۱۵ واي او آدامين حالينا

كي، قونشولارين چيلپاق بدنلئرئنه
تاماشا اتمك اوچون

شراب ائچدئرئب اونلاري مست ادئر،
ائچكئيه زهرئمار قاتير! ۱۶ عئزت عوضئنه
نجالتله دولاجاقسئئز!

ائدي سئزئن واختينيزدير!
ائچئن و چيلپاقليغينيز گؤرونسون!

جزا جامي ربئن صاغ آلي ائله سئزه گلئر،
عئزتئئز روسواچيلينا دؤنه جك.
۱۷ لوبنانا اتديئئئز قدارليق اؤز
باشينيزا گله جك.

قيرديغينيز حيوانلار سئزي دهشته
سالاجاق.

چونكي سئر قان توكوبسونوز،
اؤلكه لره، شهرلره و اورادا ياشايان هر
كسه

قدارليق ادبئسئئز. ۱۸ صئتكارين اويدوغو
بئر بوتون نه دير ي وار؟

يالان اؤيره دن تئثالين نه خير ي وار؟
بوتو دوزه لدن صئتكار،

دائيشا بئله مين بوتلر دوزلئتمكه،
اؤز ائشئنه بل باغلاير. ۱۹ واي او آدامين

حالينا كي،

تاختايا «دئرتل»، دئلسئز داشا «اويان»
ديئر!

بوت مگر يول گورسده بئلر؟

او، قيزيلا، گوموشله اورتولوشدور؛
اچئنده حيات نفسي اصلا يوخدور.
۲۰ لاکن رب اوز موقدس
معدئنده دئر.

قوي اونون حوزوروندا بوتون دونيا
ساكت اولسون!

حَبَقوقون دوعاسي ۱

۳ پيغمبر حَبَقوقون دوعاسي،
شئقيونلار

دستگاهي اوستونده. ۲ يارب، سنن
شؤهرتن حايندا اشئتمئشم،
يارب، گوردويون ائشله گوره قورخو
اچئنده يم.

بئزم واختيميزدا دا او ائشلي تزه دن
جانلاندير،

بئزم دؤوروموزده ده بونلاري بئلدئر!
قزبلئنده مرحمتي خاطرلا! ۳ تاري
تيمانان،

او موقدس اولان، پاران داغيندان
گلدی. سِلا

اِحئشامي گويو بورودو،

حمد-ئنلاري ير اوزونو توتدو. ۴ شفقي
گونش کئمي پاريلداير،
ال لرئدن ائشيق ساچير،
قودرتي ائنئن اچئنده گئزلي دئر. ۵ اونون

قاباغيندا وبا،

آرخاسيندا دا ناخوشلوق گئدي. ۶ او
دوردو، يري تريتدي،

باخدي، مئتلري تئترتدي،

قدئم داغلار داغيلدي،

ازلدن قالان تپه ليره قاباندي.

تارينين يولو ابدی دئر. ۷ من باخيب
گوردوم كي،

كوشان چاديرلاري چاره سئزلك
اچئنده دئر،

مئديان چاديرلارينين پرده لري لرزه يه
گلدی. ۸ يارب، مگر سن

چايلارين ضئدنه قزبلي ائدن؟

آجيغين مگر سو آرخلارينين ضئدنه
ائدي؟

مگر دهنزن ضئدنه حئدئلندن كي،

اتلارينا، موظفّر دؤيوش عارابالارينا
 مئندئ؟ ۹ ياييني چيخارتدين،
 اوخدانيني اوخلارلا دولدوردون. سلاه.
 ير اوزونو چايلارلا ياردين. ۱۰ داغلار
 سني گوروب آغريا دوشدو،
 سلر هر ياني سوپوروب آخدي،
 درئلكلر گورلادي، شپه لر
 قانلدي. ۱۱ اوچان اوخلارينين
 قينغيلجيميندان،
 وييلدايان نزه نئن پاريلتيسيندان
 گونش و آي يرلرئنده دوردولار. ۱۲ ير
 اوزونده قصب ائچئنده گردئن،
 مئتلري حئدّته تاپدالادين. ۱۳ سن اؤز
 خالقينين قورتولماسي اوچون،
 مسح اتدئيشئن ختلاص اولماسي اوچون
 چيخدين،
 شرئرن اوئن باشچيسيني آزدئن،
 تپه دن ديرناغا قدر اونو سويدون، سلاه.
 ۱۴ جنگورلري طوفان كئمي بئزي
 داغيتماغا گلنده،
 سن اونلارين باشيني اؤز نزه لري ائله
 دئشدن.
 اونلارين سونجي بو ائدي كي،
 يازيقلاري گئزلنن يرده محو آسنلر.
 ۱۵ سن اؤز اتلارينلا دهنزي
 تاپدالادين،
 گور سولارينني كؤپوكلتدئن.
 ۱۶ اشئندئم، ائچم لرزويه دوشدو،
 سسنئدن دوداقلاريم آسدي.
 سوموكلرم چورودو،
 دئزلرم تئتره دي.
 آما بئزه هوجوم ادن خالقين فلاكته
 دوشدو يو گونو
 صبرله گؤزليه جيم. ۱۷ انجئر آغاجي
 تومورجوقلانماسا دا،
 مينه لر بار گئترمه ده،
 زيتون آغاجلارينا چكدئيم زحمت بوشا
 چيخسا دا،
 تارالار محصول يتئشدئرمسه ده،
 قويون-كچي آغيل لاردا،
 مال-حيوان تؤوله لرده يوخ اولسا دا،
 ۱۸ من حله ده ربه شادليق
 اده جيم.
 ختلاصيمين تاريسي ائله شادليقدان
 جوشا جام! ۱۹ پروردئگار رب منم
 قوؤتمدئر،

آياقلاريمي مارال آياقلاري كئمي ادئر،
 مني اوجا يرلرده گزدرئر.
 موسئقي رهبري اوچون: تلي آلترئمن
 موشايئعتي ائله.

بعل بوتلرئندن قالانلاري بورادان سئلب
آتاچاغام،

بوتپرست دئن خادئملي ائله كاهئنلرئئن
آدلاريني دا بورادان سئلب
آتاچاغام. ۵ داملاردا گوي
جئسئملرئنه سجده ادنلري،
هم ربئن آدينا، هم ده مثلكوم بوتو آدينا
آند ائچئب سجده ادنلري، ۶ ربئن يولوندان
دؤنلري،

ربي آختياريمايانلاري،

ربدن مصلحت آلمايانلاري،

بورادان يوخ اده جيم. ۷ پروردئگار ربئن
حضوروندا ساكت اولون،
چونكي اونون گونو ياخينلاشير،

رب قوربان حاضيرلايب، قوناقلاريني
تقدس ادب. ۸ رب ديئر: "او

قوربان گونو امئرلري، شاهزاده لري،
اجني دبي ائله گيئنلري
جزالانديرچاغام. ۹ او گون

آستاناسيندان تولايب چكئلري،

اؤز آغالارينين اولرئني قدارليق و حئييه
ائله

ZEP

۱ آمون اوغلو يهودا پادشاهي
يوشئيانين حؤكم ادئي دؤورده،
خئرقيئا اوغلو آمريا اوغلو گدليا اوغلو
كوشي اوغلو صفنيايا ربئن سؤزو نازل
اولدو.

يهودانين موحاكئمه گونو

۲ رب بله بويورور:

"ير اوزوندن هر شي سئلب
سوپوره جيم." ۳ رب بله بويورور:

"ائئسانلاري، حيوانلاري،

گويده كي قوشلاري، دهنزده كي
باليقلاري،

پئس آداملاري ائله

شر اوچون قورولان تله لرئي

سئلب سوپوره جيم،

ائئساني ير اوزوندن يوخ اده جيم.

۴ آئمي اوزايب يهودا و اورشلئم

ساكئنلرئئن

هاميسيني جزالانديرچاغام،

دولدورانلاري جزالانديرجاغام. ۱۰ رب
 بويورور:
 او گون باليقلار دروازاسيندان فغان
 سسي،
 ائكئنجي محله دن شئون سسي،
 تپه لردن ده بويوك گورولتو
 اشدئله جگ. ۱۱ اي بازار
 محله سنئن ساكتئلري، شئون ادئن!
 بوتون تاجئرلر محو اولاجاق،
 تره زنده گوموش چكن آداملار
 قيريلاجاق. ۱۲ او زامان اورشلئمن
 هر طرفني
 چيراقلارلا آختاراجاغام،
 خوشبخت ياشايان لاقيدلري،
 چؤكوتوسو دئبنه چؤكوش شراب
 كئمي اولانلاري،
 اوركلرئنده "رب هچ نه اتمز، نه ياخشيليق،
 نه ده پئسلئك" دئئلري
 جزالانديرجاغام. ۱۳ وار-دؤولتلري تالان
 اولاجاق،
 اولري خارابا قالا جاق،
 شكئكلري اولرده ياشاماياجاقلار،
 اونلار، سالديقلاري اوزوملوكلرئن
 شرابلارين
 انچيه جكلر. ۱۴ ربئن مؤحتشم گونو
 ياخينلاشير،
 ياخينلاشير، تزگله جگ.
 اشئت! ربئن گونونده فرياد سسي آجي
 اولاجاق،
 ائگئند آدام بله، فرياد اده جگ. ۱۵ او
 گون قضب گونو اولاجاق:
 اذئيت و مشقت گونو،
 وئران و محو گونو،
 قارائليق و ظولت گونو،
 قارا بولودلارين بورودويو گونو اولاجاق!
 ۱۶ او گون استحكاملې شهرله،
 اوجا بوي كونج بورجلرئن ضئئنه
 دؤيوش اوچون چالينان گره نايالرين،
 دؤيوش نعره لرئن سسلندئي گونو
 اولاجاق! ۱۷ آداملارا اله بلا
 گؤنده ره جيم كي،
 كور كئمي هارايا گده جكلرئي
 بئلميه جكلر،
 چونكي ربئن ضئئنه گوناھ ادئبلر.
 قانلاري توز كئمي توكوله جگ،

رَبَّنْ مَثَلْرَه جَزَاسِي ۴ غَزْه

بومبوش قالا جاق،

أشقلون خارا باليغا دؤنه جك،

أشود اهلئسي گون اورتا چاغي

قوو لاجاق،

عقرون كؤكوندن سؤكوله جك! ۵ دهنز

ساحئلنده ياشيان كرتلي خالقينين

واي حالينا!

ای فئلسطلى لرئن تورپاغي گنعان،

رَبَّنْ سؤزو سئزن ضئدئئنه دئر:

“سئزي يوخ اده جيم،

اؤلكه ده هچ بئر ساكئن صاغ قالمايا جاق!”

۶ دهنز ساحئلنده كي اؤلكه نئز

اوتلا قلا راء،

چوبان دانخمالارينا و قويون-كچي

آغيل لارين دؤنه جك! ۷ بو ساحئل

اؤلكه سي يهودا نسلئندن قالانلارين

الئنه كچه جك،

سورولرئني اورادا اوتاراجا قلا راء،

آخشام أشقلوندا كي اولرئنده ياتا جاقلا راء،

چونكي اؤزلرئئن تاري سي رب اونلاري

يادا سالاراق.

باغير ساقلا ري يرده چورويوب پيئن

اولا جاق. ” ۱۸ ربئن قضب گونونده

قيزيل-گوموشلري اونلاري قورتارا

بئليه جك،

اونون قيرتلي قضبئئن آلووندا

بوتون اؤلكه يانيب يوخ اولاجاق،

چونكي او، اؤلكه نئن ساكئلرئني كامل

بئر شكئله قيراجاق.

تؤوبه يه چاغيريش ۱

ای اوتاماز مئلت، توپلاشين!

توپلاشين! ۲ فرمان چيخمادان،

او گون سامان چؤپو كئمي اوچمادان،

رَبَّنْ آلولانان قيصي باشينيزا گمه دن،

رَبَّنْ قضب گونو سئزه يتئشمه دن قاباق

توپلاشين! ۳ ای ربئن حؤكونه عمل

ادن سئرلر،

اؤلكه ده كي باشي آشاغي ائسانلار، ربني

آختارين!

صالحئني آختارين!

حئلئني آختارين!

بلكه ربئن قضب گونونده سئزن بئر

پناهينيز اولسون.

پر اوزونون بوتون آلاھلارینی یوخ
اده جک.

ساحئل لرده یاشایان بوتون مثلتلر

اولدوقلاری پرلرده اونا سجده اده جکلر.

۱۲“ ای کوشلولار، سئز ده

منئم قیلینجیمللا اولدوروله جکسنئز.”

رب دیئر. ۱۳ رب آئنی شمالا طرف

اوزادیب

آشورویوخ اده جک،

نینوانی وئرانه لئی،

صحرا کئمی قورویا چوئرہ جک،

۱۴ اورایا سورولرئن، هر جور

حیوانین

یاتیغی پر اولاجاق.

اورادا سوتون باشلاریندا،

بایقوشلار، چؤل بایقوشلاری یووا

قوراجاق،

اونلار پنجره لردن اولایاجاقلار،

قارغالار آستانالاردان قاریلدا یاجاقلار،

اولرده سئدر تئرلری گورونه جک. ۱۵ بو

شهر ذووق-صفالی شهر آندی،

آمن-آمانلیق ائچئنده یاشایردی.

سن اوره یئنده دیئرسن:

گئنه قاباکی حاللارینا دؤنده ره جک.
۸ اسرائیلئن تاریسی، قوشونلار ربی

بله بویورور:

“موآبیلارین رئشخند لرئنی،

عمونلولارین تحقئر لرئنی ائشئدم.

خالقیما رئشخند ادب لووغاناراق ددئلر

کی،

خالقیمین سرحد لرئنی کچه جکلر. ۹ بونا

گوره ده وارلیغیما آند اولسون،

موآب قطعن سودوم کئمی،

عمون گومورا کئمی اولاجاق:

اورالاری آلاقلار و دوزلو چالالار

باساجاق،

ابدی وئرانه لئی ده جکلر.

خالقیمین قالانلاری اورانی تالان

اده جک،

تورپاقلارینا مثلئمدن صاغ قالانلار

صاحب اولاجاقلار. ۱۰ بو اونلارین

مغرور لوغونون عوضی اولاجاق،

چونکی بو خالقلار

قوشونلار ربئن خالقینا رئشخند ادب

لووغانلار. ۱۱ رب اونلاری

دهشته سالاجاق،

“من منم، مندن باشقاسي يوخدورا!”

نجه ده بو شهر خاراباليغا دؤندو،

وحشي حيوانلارين يواسي اولدو!

يانيندان چكن هر كس واهمه دن باشيني

تره دئر.

اورشلمئن پئسلئي ۱

۳

عاصي، پوزغون، ظالم شهرئن

وای حالینا! ۲ سؤزه قولاق آسمیر،

عبرت درسي آلیر.

ربه بل باغلامیر، تاريسينا ياخينلاشمیر.

۳ باشچيلاري اونون ائچنده نرلدهين

اصلانلارا بنزه يئر،

حاکملي آخشام گزن قوردلار

کئمي دئر کي،

سحره قدر بئر شي قوماز. ۴ پيغمبرلي

دئکاشدير، خائن آداملارديرلار،

کاهنلري موقدس اولاني نجسله يئب،

قانونون معناسيني پوزور. ۵ آما شهرئن

ائچنده اولان رب صالح دئر،

او حاقسيزليق اتمز.

هر سحر دورمادان عدالتني آشکار ائدئر،

لاکئن حاقسيز آدام اوتانماق بئلهز. ۶ رب

بله ديئر:

“مئللري محو اتمشم،

کونج بورجلري داغيليب.

کوچه لرني وئران قويموشام،

اونلاردان آرتيق گلئب چکن يوخدورا!

شهرلري خاراباليغا دؤنوب،

اورادا هچ بئر ساکن ده قالماييب. ۷ من

ددم:

«يقئن کي، مندن قورخارسينيز،

عبرت درسي آلا رسينيز.»

او واخت مسکلري داغيديلهاز،

وردئيم جزالارين هاميسي اوستلرئنه

گلهز،

لاکئن اونلار حله ده هر جور پوزغون

ائش گورمکن ذؤوق آلدیلار.»

۸ رب بويوروز:

“بونا گوره تالان اوچون قانلجاغيم

گونه قدر

مني گؤزله يئن.

چونکي من قارار آلميشام کي،

مئللري بئر يره بيغيم،

پادشاهليقلاري بئر يره توپلايم.

اونلار ربَّن آدینا بِل باغلا یا جاقلا ر.
۱۳ ائسرائیلدن صاغ قالانلار داها
حاقسیرلیق اتمیه جکلر!

یالان دیمیه جکلر،
آغیزلاریندا حئیله تاپله یا جاق.
چونکی اونلار قارنی توخ یاتا جاقلا ر،
اونلاری قورخودان اولمایا جاق.”

سَوئِح نغمه سی ۱۴ ای
صحیون قیزی، ترنوم ات،

ای ائسرائیل، اوجا سسله چیغیر!
ای اورشلئم قیزی، بوتون قلبئنله سون
و فرحلن! ۱۵ رب سنئن جزانی لغو
ادئب، دوشمنلرئنی قووب!
ائسرائیلئن پادشاهی رب سنئن آراندا دیر،
آرتیق پئسلئکدن قورنمایا جاقسان! ۱۶ او
گون اورشلئم دیله جک:

“قورنما، ای صحیون، قویما آل لرئن
طاقتدن دوشسون! ۱۷ تارین رب،
قووتلی قورتاریجین سنئن آراندا دیر!
او سنئن اوچون سونئیب شادلانا جاق،
سني محبتی ائله آرام اده جک،

اوستلرئنه قیضئمی، آلولانان بوتون
قضبئمی توکوم.

چونکی قیرتلی قضبئمن اودو ائله بوتون یر
اوزو تلف اولاجاق. ۹ او زامان من

خالقلارین نطقئنی دئشئب،

اونلارا تمئز دئل وره جیم کی،
هامی ربَّن آدینی چاغیرسین،
اونا چئین-چئیننه خئدمت ائسنلر.
۱۰ قوربتیه داغیلئش،

منه سجده ادنلر،

کوش چایلارینین او تاینیدان
منه تقدئملر گئتره جکلر. ۱۱ او گون سن،
ای خالقیم،

منئم ضئدئمّه عاصئلئک ائدئیننه گوره،
داها نجالتی اولمایا جاقسان.

چونکی قورورلو، تکبورلو آداملاری
سنئن آراندا ن اوزا قلاشدیرا جاقام،
و سن آرتیق موقدس داغیمدا بئر
داها مغرور اولمایا جاقسان. ۱۲ سئزئن

آرانیزدا باشی آشغی لاری،

مظلوملاری ساخلایا جاقام،

سنن اوچون شادلىق ادئب اوخوياجاق! چكدئكلري نجالتي
 ۱۸ بايرام اوچون چكدئئئئز بوتون دونيادا شان-شؤهرته چؤهره جيم.
 قوصه لري ۲۰ او زامان سئزي ييغيب گرى
 من سئزن اوستونوزدن گوئتوره جيم؛ قايتاراجاغام.
 اونلارا يوكدورلر، عايبيديلار. ۱۹ باخ، من سئزي گؤزونوزون قاباغيندا گئنه
 او واخت من سئزه ظولم ادنلرئن قاباكي حالينيزا دؤنده رنده،
 هاميسيني بوتون دونيا خالقلاري آراسيندا
 جزالانديرجاغام، سئزه شان-شؤهرت وره جيم.
 شئگستلري قورتاراجاغام، قوولانلاري رب بويورور.
 ييغاجاغام،

HAG

رب اورشلئمه کي معبدئنن برپاسي
 حاقيندا امر ورثر ۱ داريوش پادشاهين
 حاکمئيتئنن ائکئنجي ائلي، آلتينجي
 آين برئنده، شالتي ال اوغلو يهودا
 والسي زروبابله ويهوصادق اوغلو
 باش کاهئن يوشعه پيغمبر ججهي
 واسطه سئله ربئن سوزو نازل اولدو:
 ۲ “قوشونلار ربي بله ديئر: «بو خالق ديئر
 کي، حله ربئن معبدئي تزه دن قورماق
 واختي چاتماييب.»» ۳ ربئن بو سوزو
 پيغمبر ججهي واسطه سئله نازل اولدو:
 ۴ “بو معبد خارابا قالدیغي حالدا، مگر
 سنزن اوچون واختي دير کي، دامي
 ياراشيqli اولرئئزده اوتوراسينيز؟”
 ۵ ائئدي قوشونلار ربي بله ديئر: “حيات
 يوللارينيز حاقيندا ياخشې دوشونون.
 ۶ چوخ اکئبسنئنز، اما آز گوتوروسونوز.
 پيئرسئنز، اما دويمورسونوز. ائچئرسئنز،
 اما سوسوزلوغونوز ياتمير. گيئئرسئنز،
 اما پالتارينيز سئزي استي ساخلا مير.
 مواجئبئنز جيري ق کئسه يه قويلور.”
 ۷ قوشونلار ربي بله ديئر: “حيات
 يوللارينيز حاقيندا ياخشې دوشونون.
 ۸ داغلارا چيخيپ آغاج گئئرن و
 معبدي تزه دن قورون کي، منم اوندان

ZEC

ربه دؤنمک ۱ داریوشون حاکمئیتئین
 ائکئنجی ائئئنده، سگئزئنجی آیدا عئدو
 اوغلو یریکا اوغلو زگرئیا پیغمبره ربئن بو
 سؤزو نازل اولدو: ۲ «رب آتالارینیزا
 چوخ قضبلندی. ۳ اونا گؤره ده سن
 اونلارا ده کی، قوشونلار ربئن سؤزو
 بله دئر: «منه طرف قایدین.» قوشونلار
 ربئی بویورور، «من ده سئزه طرف
 قایدارام.» قوشونلار ربئی دئر.
 ۴ «آتالارینیز کئمی اولمایین! قاباکی
 پیغمبرلر اونلارا اعلان اتدئر کی،
 قوشونلار ربئی اونلارا دئر: <پئس
 عمل لرئئزدن و پئس ائشلرئئزدن
 قایدین.> آما اونلار ائئتمه دئر و منه
 قولاق آسمادیلار.» رب بله بویورور.
 ۵ «آتالارینیز ائدی هارادادیر؟ پیغمبرلر
 ده مگر ابده جک یاشاییلار؟» ۶ آما
 قوللاریم پیغمبرلره امر اتدئیم سؤزلریم و
 قایدالاریم، مگر اونلارین باشلارینا
 گلمه دی؟» اونلار دا تۆوبه ادئب ددئر:
 «قوشونلار ربئی عمل لرئئزه و ائشلرئئزه
 گؤره بئزه نه اتمه یی دوشونوب،
 بئزئمله اله ده رفتار ادئب.»

بئزئنجی رؤیا: آتلی لار ۷ داریوشون

هچ بئر اُسْتِلاچي داها
خالقيمين اوستونه توکوليه جک.
چونکي آرتيق خالقيما من کشک
چکرم.

گله جک اولان پادشاه^۹ ای صحيون
قيزي، بؤيوک شادليقلا جوش،

ای اورشلئم قيزي، هايقير!
باخ، پادشاهين سنه طرف گلئر.
او، صالحدر، ختلاصا مالئکدر.
او، حلئمدئر و بئر ايشه يه، سپايا،
ايشه يئن بالاسينا مئتب گلئر.
۱۰ دؤيوش عارابالاريني افرائئمن،
آتلاري اورشلئمدن اوزاقلشديراجاغام.
دؤيوش کامانلاري قيريلاجاق.
پادشاهينيز مئلتلره صلح اعلان اده جک.
اونون حؤکمرانليغي دهنزدن دهنزه،

چايدان
دونيائين اوجقارلارينا قدر اوزاناجاق.
۱۱ سئره گلئنجه، عهد قوربانينين
قائندان اؤتري
اسرئلئکده کي خالقينيزي،

دهنزده کي گوجونو يوخ اده جک،
اود اونو يانديريب-ياخاجاق. ۵ اشلون
بونو گؤروب قورخاجاق،
غزّه ده چوخ آغري چکه جک،
عقرون دا اِلْجَه،

چونکي اومئدي سؤنه جک.
غزّه ده پادشاه اولماياجاق،

اشلون ساکنسئز قالا جاق. ۶ اشدوددا
قاريشيق عئرقلردن اولانلار
ياشاياجاق،

فئلسطده ياشايانلارين تکبورو
قيراجاغام. ۷ آغيزلاريندان قاني
دامان آتي،

دئشئرئتن آراسيندان حارام يمکلري
آلاجاغام.

اونلارين صاغ قالانلاري تاريميزا عايد
اولوب،

يهودانين بئر قبئله سي کئمي اولاجاقلار.
عقرونلولا دا پيوسلولار کئمي
اولاجاقلار. ۸ هوجوم ادن قوشونون
ضئدئنه، هر گلئب-گده نئن
ضئدئنه،

اؤمئن اطرافيندا اوردوگاه قوراجاغام.

اونلارين قاينيني شراب كئمي انچئب
هاي-كوي سالاجاقلار.

قوربان قاني توكولن قابلار كئمي،

قوربانگاهين كونج-بوجاقلاري كئمي

قانلا دولو قالاچاقلار. ۱۶ او گون

اؤزلرئئن تاريسي رب

خالقينين سوروسو كئمي اونلاري
ختلاص اده جك.

اونلار اونون تورپاغيندا تاجين

جواهرلري كئمي پاريلداياچاقلار.

۱۷ نجه ياراشيqli، نجه گؤزل

قالاجاقلار!

اوغلانلار تاخيل لا،

قيزلار تزه شرابلا گوجلنه جكلر.

يهودانين خيئر گونو ۱

ياز ياغيشي مؤوسومونده

ربدن، شمشك چاخديران

ربدن

ياغيش آسته يئن.

او، ائسانلارا بوللوجا ياغيش و

هر كسئن زمئسننه اوت وره جك.

۲ بوتلر بوش شيلر دانيشيرلار.

سوسوز قويودان چيخارديب ختلاص
اده جيم. ۱۲ قالانيزا قايدين، اي

اومئد اسئرلي!

بو گون سئزه بئلدئرئم كي،

سئزه زحمتئئزئن ائكي قات عوضئي

وره جيم. ۱۳ يهوداني اؤزوم اوچون

كامان كئمي چكه جيم،

ايرايئي اوخ كئمي اونا قوياجام.

اي صحيون، اوولادلاريني

يونان اوولادلارينين اوستونه

قالديراجام.

سني بئر دؤيوشچو قيلينجي كئمي

اده جيم. ۱۴ او واخت رب خالقينين

اوستونده گؤرونه جك،

اونون اوخو شمشك كئمي چاخاجاق.

پروردئگار رب گرهناي چالاچاق،

جنوب كولكلري ائله اثره لي گده جك.

۱۵ اونلاري قوشونلار ربي

قوروياجاق.

دوشمنلرئي تلف اده جكلر،

ساپاند داشلاري ائله قيريب ظفر

تاپاجاقلار.

يوسف خالقيني قورتاراجام.
 اونلاري گرى قايتاراجام،
 چونكي اونلارا اورهيم يانير.
 اله اده جيم كي، سانكي اونلاري
 هج اولجه دن رد اتمه مئشدم.
 چونكي من اونلارين تاريبي ريم.
 و اونلارا جاواب وره جيم. ۷ افرائىلى لر
 انگئدلر كئمي اولاجاقلار،
 شراب انچمئش كئمي اوركلري
 جوشاجاق.
 اوولادلاري بونو گوروب سوشه جكلر،
 اوركلري ربه شادليق تاپاجاق. ۸ فئت
 چاليب اونلاري بئريره بيغاجام،
 چونكي من اونلاري ساتين آلميشام.
 اولر نجه چوخاليرديلار،
 ائندي ده الجه چوخالاجاقلار. ۹ گرچي
 اونلاري خالقار آراسينا سبله يئرم،
 لاكن اوزاق اولكه لرده منى يادا
 سالاجاقلار.
 اوولادلاري ائله بئرلكده صاغ
 قالاجاقلار،
 و گرى قايداجاقلار. ۱۰ من اونلاري
 گننه مئصرا اولكه سئندن گتيره جيم،

فالچيلار يالان رويالار گورورلر،
 معنا سيز يوخولار دانيشارق عبث يره
 تسلى ورر.
 بونا گوره ده خالق سورو كئمي
 داغينقدير،
 عذاب آلتيندادير، چونكي بئر چوبان
 يوخدور. ۳ رب ديئر:
 “چوبانلارين ضئدئنه قضيم آلولاندي،
 باشچيلارينا جزا وره جيم.
 قوشونلار ربى اوز سوروسو اولان
 يهودا نسلئتن قيدئني چكه جك.
 اونلاري عظمتلي دويوش آتلاري كئمي
 اده جكدئر. ۴ اوندان كونج داشي،
 چادير ميخلاري،
 و دويوش كاماني گله جك.
 بوتون خالق باشچيلاري اوندان
 چيخاجاقلار. ۵ اونلار دويوشده،
 دوشمنى كوچه لرده پالچيقدا تاپدالايان
 انگئدلر كئمي اولاجاقلار،
 رب اونلارا اولدوغو اوچون
 دويوشه جكلر،
 آتلي لاري اوتانديراجاقلار. ۶ يهودا نسلئني
 قووتلندره جيم،

آشوردان بئريه ييغا جام.
 اونلاري گگعداد تورپاغينا، لوبنانا
 گتئره جيم.

اونلارا كئفايت قدر ير تاپلهماياجاق.
 ۱۱ اذئيت دهنزنندن كچه جكلر،
 دهنزنن شپه لري ياتيشدير يلاجاق،
 نئلن بوتون درئن سولاري قوروياجاق.
 آشورون تكبورو آچالديلاجاق،
 مئصئرئن پادشاهليق عصاسي الئندن
 آليناجاق. ۱۲ اونلاري ربه
 قووتلندئره جيم،
 اونلار دا ربئن آدي ائله ياشاياجاقلار.
 رب بويورور.

اود سنئن سئدر آچالارين يانديريب-
 ياخسين. ۲ اي شام آچاجي، شئون
 ات،

چونكي سئدر آچاجي ييخيلدي،
 شووكل ي آچالار محو اولدو.
 شئون ادئن، اي باشان پاليدلاري،
 چونكي قالين مشه نئن آچالاري بوئرو
 اوسته آشدي. ۳ چوبانلارين
 چيغيريشيني اشئت،
 چونكي اونلارين شووكل ي اوتلاقلاري محو
 اولدو.
 جاون اصلانلارين نرئلتئسنه قولاق
 آس،

چونكي اوردون چاينين كاريندا كي سيخ
 مشه يوخ اولدو.

۱ اي لوبنان، قاپلاريني آچ
 كي،

۱۱

ائىكى چوبان^۴ تارىم رىبلە دىئىر:
 “گىمىك اوچون آيرىلەيش سورونو
 اوتار. ^۵ او سورونون قويونلارنى
 آلانلار اونلارنى گىسسە دە، تىقىرىتىش
 قالپىر. اونلارنى ساتانلار «رىبە ھىمىد
 اولسون كى، دۇولتلى اولدوم» دىئىر.
 چوبانلار اۋز سورولرئىنە آجىمىرلار.
^۶ من دە داھا اۋلكە دە ياشايان خالقا
 آجىماياجاغام. ” رىب بويورور. ” ھىر
 كىسى اۋز قونشوسونا و پادشاھىنا تىلىم
 ادەجىم. اۋلكەنى داغىداجاقلار، من دە
 خالقى اللرىئىن قورتارماياجاغام. ” ^۷ بونا
 گۆرە دە گىمىك اوچون آيرىلەيش
 سورونو اوتاردىم، خوصوصن دە لاپ
 ضىغىلرئىنى. اۋزومە ائىكى دىنگ
 گۆتوردوم، بىرئىنى ” ائلىتىفت ”، او بىرئىنى
 دە ” بىرئىك ” آدلانىدىم و سورونو
 اوتارماغا باشلادىم. ^۸ بىرچە آيىن ائچئىندە
 اوچ چوبانى ائشدىن قوودوم، چونكى
 اونلارنى ائشدىن تىنگە گىھىشىدىم،
 اونلارنى دا مىندىن زەھلەسى گىدردى.
^۹ سونرا سورويە دىدىم: ” داھا سىزى
 اوتارماياجاغام. اۋلن اۋلسون، گىسئىلن
 گىسئىلئىن، ىردە قالانلار دا بىرئىلرئىن
 ائىنى ىسئىن. ” ^{۱۰} سونرا ” ائلىتىفت ” آدىلى

قوي اونون قولو قوروسون، صاغ گۆزو
كور اولسون!”

اورشلئمن خُلاص ادئلہ سی ۱ بو
 ائخطار ائسرائیل بارہ دہ نازتل اولان
 ربئن سؤزودور: گوئلری یان، یرئن
 بوئورہ لرئنی قویان، ائسانین ائچئندہ کی
 روحا شگل ورن رب بلہ بویورور:
 ۲ "باخ اورشلئمی اونون اطرافیندا کی
 بوتون خالقلار اوچون گئجلدن کاسا
 ادہ جیم. اورشلئم کئمی یہودا دا
 موخاصرہ یہ آیناجاق. ۳ او گون
 اورشلئمی بوتون خالقلار اوچون آغیر بئر
 داش ادہ جیم. اونو قالدیرانلارین هامیسی
 آغیر یاراناجاق. دونیانین بوتون مثلتری
 اونون ضئدئنه بئرلشہ جک. ۴ او گون
 هر آتی دهشته، آتلیسینی دلی لئیہ دوچار
 ادہ جیم. "رب بویورور،" من یہودا نسلئنه
 گوژ قویاجاغام، اما او بئری خالقلارین
 بوتون آتلا رینی کور ادہ جیم. ۵ او واخت
 یہودا باشچیلاری اورکلرئندہ دئیہ جکلر:
 «اورشلئم خالقی اوژ تاريسیندا،
 قوشونلارین ربئندہ گوجلودور.» ۶ او
 گون یہودا باشچیلارینی اودونلارین
 آراسیندا یانان بئر مانقال، دَرزلرئن
 اورتاسیندا آلولونان بئر مشعل کئمی
 ادہ جیم. ساغدا و سولدا اولان بوتون
 خالقلاری یاندریب محو ادہ جکلر.

اونلاري گوموشو تمزلهين كئمي
تمزله يه جيم.

قيزيلي يوخلايان كئمي يوخلايا جاغام.

اونلار منئم آديمي چاغيراجاقلار،

من ده اونلارا جاواب ورئب

«بونلار منئم خالقيمدير» دئيه جيم،

اونلار دا «رب تاريميزدير» دئيه جكلر.

قوشونلار ربي بويورور.

“چوباني وور،

قويونلار داغيلار.

من ده الئمي كئچكلكرئن ضدئنه

قالديرارام.^۸ بوتون اولكه ده

خالقين اوچده ائكئسي وورولوب

اولدوروله جك،

لاكئن اوچده بري اوندا قالا جاق.”

رب بويورور.^۹ قالان اوچده برئي

اودا سالاجاغام،

ربّٰن قالب گله سي ۱ باخ، ربّٰن گونو
 گلر کي، او گون سترن قارت
 اولو نموش ماللارينيز آرانيزدا
 بؤلوشدوروله جکدّر. ۲ من بوتون مثلترلي
 بئريره بيغا جام کي، اورشلئمن ضدّنه
 موحاربه اتسنلر. شهر آله کچئرئله جک،
 اولر قارت ادئله جک، آروادلارا تجاووز
 اولوناجاق. شهر آهالئسنئن ياريسي
 اسرئليه گونده رئله جک، آما قالانلارين
 شهرده قالا جاقلار. ۳ او زامان رب
 چيخيب موحاربه گونونده نجھ
 دؤيوشور، الجھ ده مثلترن ضدّنه
 دؤيوشه جک. ۴ او گون اونون
 آياقلاري اورشلئمن قاباغيندا-شرق
 طرفئنده اولان زيتون داغينين اوستونده
 دوراجاق. زيتون داغي شرقه و قربه
 طرف اورتادان ياريليب چوخ بؤيوک
 بئر دره اولاجاق. داغين ياريسي شئملا،
 ياريسي جنوبا چکله جک. ۵ ستر آما
 داغلار يمدکي دره ائله قاچاق سينيز،
 چونکي داغلار داکي دره آصله قدر
 اوزاناجاق. يهودا پادشاهي عوزئانين
 دؤورونده زلزله اولارکن نجھ قاچدينيز،
 الجھ قاچاق سينيز. او زامان تاريم رب
 بوتون موقدسلرله بئرلئکده گله جک.

MAL

ابو ائڭطار ربّئن ملاكي
 واسئطه سئله ائسرائيله ددئي

سؤزدور.

رَبَّنَّ اسْرَائِيلَ مَحَبَّتِي ۲ رَب دِيئَر: “سَنَزِي
 سِودَم.” لاکئن سَنَز دِيئَب
 سوروشورسونوز: “بَنَزِي نَجِه سِودَن؟”
 رب ده جاواب ورر: “عَسُو يَعْقُوبُونَ
 قارداشي مگر دِيئَلدي؟ آما من يعقوبو
 سِودَم، ۳ عَسُودَان تَنَفَرْت اَتَدَم. اونون
 داغلاريني وئران اَتَدَم، مَثرائيني چؤل
 چاقالارينا وردَم.” ۴ اِدوملولار دِيئَرلر:
 “بَنَز اَزئَلدئَك، آما خاراباليقلاري تزه دن
 برپا اده جيئَك.” آنجاق قوشونلار رَّبِّي
 بله دِيئَر: “قوي اونلار قورسون، آما من
 ييخا جاغام. اونلارين اؤلگه سي پَنَسَلئَك
 بؤلگه سي چاغير يلاجاق، اوزلري ده
 همئشه رَّبَّن قَضِبَلَنَدِيي خالق اولاراق
 تانينا جاقلار.” ۵ سَنَز بونو گؤزلرئَنزله
 گؤرنده دِيئِه جكسئَنز: “رب اسرايئل
 سرحدلرئندن ككاردادا عظمتلئدئر!”

كاهئتلري مزَمَّت ۶ قوشونلار رَّبِّي دِيئَر:
 “اي آديما حؤرمت اتمه ين كاهئتلر!
 اوغول آتاسينا، قول آغاسينا حؤرمت
 گؤرسه دئر. اگر من آتايام، هاني منه
 حؤرمتئَنز؟ اگر آغايام، هاني مندن
 قورخونوز؟ لاکئن سَنَز «آدينا نجه
 حؤرمت اتمه دئك؟» دِيئَب

آدمین هیبتی اونو بورودو. ۶ اونون
 آغزیندا حقیقی تعلم وار ائدی و
 دئلنده حیله تاپیلمادی. او، صلح و
 صداقت ائچنده منمله بئرلکده قدم
 آتیردی. چوخونو دا خاها یولوندان
 قایتارمیشدی. ۷ کاهئئن آغزی بئلی
 قورومالی، ائنسانلار اونون دئلنده تعلم
 آخترمالی دیر. چونکی او، قوشونلار
 ربئن سؤز آپارانی دیر. ۸ آنجاق سئز
 یولدان آزدینیز و تعلمئنزله چوخ آدمی
 گوناها چکدئنز. لای ائله باغلا دیغیم
 عهدی پوزدونوز. ” قوشونلار ربی دیئر.
 ۹ ” سئز منم یوللاریملا گتمه دئئنز،
 شرئعتی باغلی اولان مسله لرده طرفدارلیق
 ائدئئنز. بونا گوره ده من بوتون خالقین
 قاباغیندا سئزی آچالیدی نجالتی حالا
 سالدیم.”

۲ قوشونلار ربی دیئر: ” اگر سؤزه
 قولاق آسمایا سینیز، آدیما عزت ورمه یی
 اورکدن استمیه سئئنز، اوستونوزه
 لعنت یاغدی ریب خیئر-دوعالارینیزی
 لعنته چؤره جیم. بلی، من اونلاری
 لعنته منم، چونکی منی عزتلندئرمه یی
 اورکدن استمه مئرسئئنز. ۳ من سئزین
 نسلئئیزی محو اده جیم. بایراملارینیزدا
 قوربان ائدئئئئز حیوانلارین تزه یئنی
 اوزونوزه چیرپاغاغام، سئز اونونلا
 بئرلکده چؤله آتیا جاق سینیز. ۴ او
 واخت بئله جک سئئز کی، من بو امری
 لای ائله باغلا دیغیم عهدئئن یا شاماسی
 اوچون سئزه گوئدرمئئم. ” قوشونلار
 ربی دیئر. ۵ ” اونونلا باغلا دیغیم عهد
 حیات و صلح عهدی ائدی، و من
 اونا وردئم، بو حؤرمت طلب ائدی
 و او، منه حؤرمت گوئرسدی، منم

يهودا خالقينين خيانتى ۱۰ هاميميزين
 آتاسي مگر بئر ديئل؟ بئري همن تاري
 مگر يار اتمادي؟ اگر اله دئر، نه اوچون بئر
 آتالار يميزين باغلا ديغي عهدي پوزاراق،
 اؤز قونشوموزا خيانت ادئرئك؟
 ۱۱ يهودا خالقي خيانت اتدي. اسرايئله
 و اورشئلمده ائيرنج اشئر ادئلدي:
 يهودالي لارياد آلاهارين يانينا گدن
 قيزلارلا اوله نئب، ربئن سوديئي موقدس
 مكاني نجئس ادئلر. ۱۲ بونو ادن آدام،
 حتا كئشك چكسه ده، جاوابده اولسا
 دا، قوشونلار ربئنه قوربان گئئرسه ده،
 رب اونو يعقوبون جاماعاتيندان قوسون.
 ۱۳ سئر باشقا بئر شي ده ادئرئئئز:
 آغلايب سيزلاماقلا ربئن قوربانگاهيني
 گؤز ياشلاري ائله دولدورورسونوز.
 چونكي رب آرتيق گئئر دئئئئز
 قوربانلارا دئئت اتمئر، اونلاري سئردن
 كؤنول خوشلوغو ائله قبول اتمئر. ۱۴ سئر
 “نه اوچون؟” دئئب سوروشورسونوز.
 چونكي رب سنئله جاوانليغيندا
 اولندئئئن آروادين آراسيندا شاهئدئر.
 او آرواد سنئن شرئكئن اولدوغو حالدا،
 نئكاه عهدي ائله آروادين اولدوغو حالدا
 اونا خيانت ادئسن. ۱۵ تاري مگر

عوبڏ ڀسَه نئن آتاسي ائڏي. ۶ ڀسَه داوود
پادشاهين آتاسي ائڏي،

داوود اوريانين آرواڊيندان دوغولان
سوليمانين آتاسي ائڏي. ۷ سوليمان
رخوبعامين آتاسي ائڏي،

رخوبعام ابيانين آتاسي ائڏي،
ابيا آسانين آتاسي ائڏي. ۸ آسا
يهوشافطين آتاسي ائڏي،

يهوشافط يهورامين آتاسي ائڏي،
يهورام عوزئانين آتاسي ائڏي. ۹ عوزئيا
يوتامين آتاسي ائڏي، يوتام آخازين
آتاسي ائڏي،

آخاز خنزقئانين آتاسي ائڏي. ۱۰ خنزقئيا
منسَه نئن آتاسي ائڏي،
منسَه آمونون آتاسي ائڏي،

آمون يوشئانين آتاسي ائڏي. ۱۱ يوشئيا
يكونيا و اونون قارداشلارينين آتاسي
ائڏي ڪي، بابله اسرئيه آپاريلان
زامان دوغولموشدو. ۱۲ بابله اسرئيه
گدندن سونزا:

يكونيا سِعلتي الئن آتاسي ائڏي،
سِعلتي ال زروبائيلئن آتاسي ائڏي.
۱۳ زروبائيل ابهودون آتاسي ائڏي،

MAT

عئسا مسءحن نسل شجره سي

(لوقا ۳: ۲۳ - (۱ ۳۸) ائبراهم اوغلو،
داوود اوغلو عئسا مسءحن نسل شجره
سي: ۲ ائبراهم اسحاقين آتاسي ائڏي،

اسحاق يعقوبون آتاسي ائڏي،
يعقوب يهودا و اونون
قارداشلارينين آتاسي ائڏي. ۳ يهودا
تاماردان دوغولان پِرص و زرخئن
آتاسي ائڏي،

پِرص خِصرونون آتاسي ائڏي،
خِصرون آرامين آتاسي ائڏي. ۴ آرام
عمئنادابن آتاسي ائڏي،
عمئناداب نخشونون آتاسي ائڏي،
نخشون سلهونون آتاسي ائڏي. ۵ سلهون
راخابدان دوغولان بوغزئن آتاسي
ائڏي،
بوغز روتدان دوغولان عوبڏئن آتاسي
ائڏي،

مريمدن ده مسیح آدلانان عئسا دوغولدو.
 ۱۷ بلجه، ائبراهئمدن داوودا قدر
 اولان بوتون نسللر، اون دؤرد
 نسلدئر؛ داووددان بابل اسرليئنه
 قدر اون دؤرد نسلدئر؛ و بابل
 اسرليئندن مسحه قدر ده اون
 دؤرد نسلدئر.

أبھود إلیاقتمن آتاسی ائدی،
 إلیاقتم عازورون آتاسی ائدی. ۱۴ عازور
 صادوقون آتاسی ائدی،
 صادوق آخمتن آتاسی ائدی،
 آخمت إلهودون آتاسی ائدی. ۱۵ إلهود
 إلعازارین آتاسی ائدی،
 إلعازار ماتانین آتاسی ائدی،
 ماتان یعقوبون آتاسی ائدی. ۱۶ یعقوب
 مریمن آری یوسفنن آتاسی ائدی،

عئسا مسءحن آنادان اولماسي

(لوقا ۲: ۱ - ۱۸ ۷) عئسا مسءحن آنادان اولماسي بله اولدو؛ آناسي مریم یوسفه نئشانلامیش اولان زامان، نئگه کسئله مئشدن، آشکار اولدو کي، موقدس روحدان حامله دئر. ۱۹ اونون آري یوسف، صالح بئر آدام اولدوغونا گوره، ائسته مئردی کي، اونوروسوای اتسن و بو نئیتده ائدی کي، گئرئجه اونو بوشاسین. ۲۰ لاکئن بونلاری دوشونن زامان، ربئن بئر مله بی رؤیادا اونا ظاهر اولوب، ددی: “داوود اوغلو یوسف، مریمی اوزونه آروادلیغا قبول اتمکدن قورخما، چونکي اونون بطنئنده کي موقدس روحدان دیر. ۲۱ مریم بئر اوغول دوغاجاق و اونون آدینی عئسا قویاجاقسان. چونکي او، اوز خالقینی گوناھلاریندان خئلاص اده جک.” ۲۲ بوتون بونلار اوندان اوتری باش وردی کي، ربئن پیغمبر واسطه سئله ددی سوز یرئنه یتئشسن: ۲۳ “باخ، باکئر قیز بویلو اولوب، بئر اوغول دوغاجاق و اونون آدینی عمانوئل قویاجاقلار کي، معناسی بودور: تاری بئرئمله دئر.” ۲۴ یوسف

گۆردوكلري اولدوز اونلارين
 قاباغيندا گدئردى؛ او قدر كي،
 گلئب اوشاغين اولدوغو يرئن
 اوستونده دوردو. ۱۰ اونلار دا
 اولدوزو گۆردوكلري زامان بؤيوك
 سونجمله حددن آرتيق شادليق اتدئلر.
 ۱۱ و اوه گئرب، اوشاغي آناسي
 مريمه گۆردولر و يره دوشوب،
 اونو پرستئش اتدئلر. و خزئنه لرئني
 آچيب اونا قيزيل، بوخور و مور
 هدئيّه وردئلر. ۱۲ و رؤيادا اونلارا
 تاري طرفئندن ائخطار ورتلدي كي،
 هئرو دون يانينا قايتماسينلار. اونلار
 دا آيري يوللا اؤز مملكئرنه گئتدئلر.

هچ ده كئچئك ديئلسن.
 چونكي سندن بئر ريس ظهور اده
 جك كي،
 منم خالقيم ائسرايئله چوبان اولاجا قدير.
 ۷ او زامان هئرو موعلاري
 گئزئجه چاغيريب، اونلاردان
 اولدوزون نه وخت چيخديغيني
 بئلدي. ۸ و اونلاري بيت نئمّه
 گؤنده رب، ددي: “گدئن و
 اوشاغين حاقيندا دئقتله آختارين.
 اونو تاپديغينيز زامان منه خبر ورن
 كي، من ده گلئب، اونو پرستئش
 ادمم.” ۹ اونلار پادشاهين سؤزونو
 اشدئب، يولا دوشدولر. شرقده

راحتل اوشاقلاري اوچون آغلاير،
 ائسته مئر ده كي، تسلي تاپسين.
 چونكي اونلار يوخ اولدولار.”

مئصّره قاچيش ۱۳ موغلارين
 گتمه سئندن سوزا، ربّن بئر مله يي
 رؤيادا يوسئفه ظاهر اولوب، ددي:
 “دور، اوشاق و آناسيني گوئتور و مئصّره
 قاچ. من سنه خبر ورنه قدر، اورادا
 قال. چونكي هرود اوشاغي آختاراجاق
 كي، اونو محو اتسن.” ۱۴ يوسئف قانليب
 اوشاق و آناسيني جگه ائله گوئتوردو و
 مئصّره گتدي. ۱۵ و هرودون اولومونه
 قدر اورادا قالدي كي، ربّن پيغمبرئتن
 واسئطه سئله ديئلن سؤز يرئنه يتئشستن:
 “اوغومو مئصّردن چاغيرديم.”
 ۱۶ هرود موغلارين طرفئندن آدامئيش
 اولدوغونو گووره نده، چوخ قزيلندي و
 آدام گوئنده ربّ، موغلاردان بئلدئي
 واختا گووره، بيت لحم و اونون اطرافيندا
 اولان بوتون ائكي ياشيندا و داها آشاغي
 اولان اوغلان اوشاقلاريني اولدورتدو.
 ۱۷ او واخت ارميا پيغمبرئن واسئطه
 سئله ديئلن بو سؤز يرئنه يتئشدي:
 ۱۸ “رامادا بئر سس اشئدئلدي،

آغلاشما و بؤيوك شئون.

يوللاري اونون اوچون دوز ادئن.“
 ۴ يحيانين دوه توكوندن پالتاري،
 بلئنده ده درئدن قايشي وار ائدي،
 يدئي چيئرتكه و چؤل بالي ائدي.
 ۵ اورشلئمدن، بوتون يهودئيه دن
 و اوردونون بوتون اطرافلاريندان
 خالق اونون يانينا گلئردى ۶ و
 گوناھلارينا اعتراف ادئب،
 اوردون چايندا اوندان تعمئد
 آيردى. ۷ لاكئن او زمان كي،
 يحيا فرسئلر و صادوقئلردن بئر
 چوخلوسونو گؤردو كي، تعمئد
 آلق اوچون اونون يانينا گلئرلر،
 اونلارا ددى: “اي افعتلر نسئلي!
 كئم سئزي خبردار اتدي كي، گله
 جك قضبندن قاچاسينيز؟” ۸ ائندي
 تئوبه يه لايئق ثمره گئئرن. ۹ و
 اؤزونوز-اؤزونوزده دوشونمئيشن كي،
 «آتاميز ائبراهئمدر.» سئزه ديئرم:

مئصئردن دؤنوش ۱۹ لاكئن هئرود
 اؤلندن سونرا، ربئن بئر مله يي مئصئرده
 يوسئفه رؤيادا ظاهر اولوب، ۲۰ ددى:
 “دور، اوشاق و آناسيني گؤتور و
 اسرايئل دئيارينا گت. چونكي اوشاغي
 جانيني آختارانلار اولوبلر.” ۲۱ يوسئف
 ده قانئدي، اوشاق و آناسيني
 گؤتوروب، اسرايئل دئيارينا گندي.
 ۲۲ اما اشئدنده كي، آرخلاعوس آتاسي
 هئرودون يرئنده يهودئيه پادشاه
 اولوب، اورايا گتمبه قورخدو و تاري
 طرفئندن رؤيادا انخطار ورتئب، جئل
 سمئرئنه گندي. ۲۳ و گلئب ناصئه آدلي
 بئر شهرده ساكئن اولدو كي، پيغمبرلرن
 واسئطه سئله ديئلئش سؤز يرئنه
 يتئشئن: “او ناصئه لي آدلانا جاق.”

تعمئد ورن يحيانين وعظي

(متا ۱:۱-۸؛ لوقا ۱:۳-۱۸؛ يوحنا
 ۱:۱۹-۲۸) ۱ او گونلرده تعمئد ورن
 يحيا ظوهور اتدي و يهودئيه چؤلونده
 وعظ ادئب، ديئردى: ۲ “تئوبه ادئن،
 چونكي گؤيون پادشاهليغي ياخيندير.”
 ۳ بو، او شخص ائدي كي، اشعيا

قووتلي دئره. من اونون آياق قايسيني
 داشيماغا بله لايئق ديئلّم. او، سئزي،
 موقدّس روح و اودلا تعمئد وره
 جك. ۱۲ اونون شنه سيئنه ده دئره.
 خرمنئي تمئز سووروب، بوغدا سيني
 آنبارا ييغاجاق، لاكئن ساماني
 سوئمّه ين اودلا ياندير اجا قدير.

تاري قادئردئركي، بو داشلاردان
 ائبراهئمّه اوولاد ياراتسين. ۱۰ آرتيق
 بالتا آغاجلارين كؤكونه ياتير؛ بلجه
 ياخشيني بار ورمه ين هر آغاج كسئلئر
 و اودا آتيلير. ۱۱ من سئزي تووبه
 اوچون سو ائله تعمئد ورمم، آما
 مندن سوزرا گلن، مندن داها

موقدس شهره گئئردى و معبدن

بورجو اوستونه آپاريب، ۶ ددي:

“اگر تارينين اوغوسان، اوزونو

آشاغي آت؛ چونكي يازيلىب كي،

«اوستون حاقيندا ملكرئته امر اده جك،

و اونلار سني اللري اوستونده گؤتوره

جكلر كي،

مبادا آياغيني داشا ووراسان.» ۷ عئسا

اونا جاواب ورتب ددي: “گئنه ده

يازيلىب كي،

«رب تارينين ائمتاحانا چكهم.» ۸ ائبلئس

گئنه عئساني چوخ اوجا بئر داغين

اوستونه آپاردى و اونا دونيانين

عئسا تعمئد آلب

(مرقوس ۱: ۹-۱۱؛ لوقا ۳: ۲۱-۲۲)

۱۳ او زامان عئسا جئلدن اوردونا،

يحيانين يانينا گلدي كي، اوندان تعمئد

السين. ۱۴ لاکئن ييحيا قويماييب، ددي:

“من سنن طرفئندن تعمئد آلماغا

مؤحتاجام، سن منئم يانما گلئرسن؟!”

۱۵ عئسا اونا جاواب ورتب ددي:

“ائئدئلك راضي اول، چونكي بئزه بله

ياراشير كي، دوز اولان هر شي يرئته

يئرک.» او زامان ييحيا راضي اولدو.

۱۶ عئسا تعمئد آلب درحال سودان

چيخدي. او آندا گوئلر آچيلدي و

تارينين روحونو گؤردو كي، گوئرچئن

كئمي انئب اونون اوستونه قوندو. ۱۷ و

گؤيدن بئر سس ددي: “بو منئم سوگلي

اوغولمدور، اوندان چوخ راضي يام.”

عئسا وسوسه اولونور

(مرقوس ۱: ۱۲-۱۳؛ لوقا ۴: ۱-۱۳)

۱ بوندان سوزا موقدس روح عئساني

چؤله آپاردى كي، ائبلئس طرفئندن

وسوسه اولونسون. ۲ عئسا قيرخ

اوردون چايىنين اوتايىندا،
 قيرى يهودلرئىن جلتئىنده! ۱۶ قارانلىقدا
 ياشايان خالق بۇيوك بئر نور
 گوردو،
 اؤلومون كۆلگه سالديغي دئياردا
 ياشايانلارا انشىق دوغدو. ۱۷ او
 واخندان عئسا وعظ اتمهيه
 باشلايىب، ددي: “تؤوبه ادئن،
 چونكي گؤيون پادشاهليغي
 ياخيندير.”

بوتون اۆلكه لرئىني و اونلارين بوتون
 شؤوكلرئىني گؤرسدئىب، ۹ ددي:
 “اگر يره دوشوب، منه سجده اده
 سن، بونلارين هاميسي يني سنه وره
 رم. ۱۰ عئسا اونا ددي: “رد اول،
 شيطان! چونكي يازيلىب؛
 «تارين ربه سجده ات
 و آنجاق اونا خئدمت اله.»” ۱۱ او
 زامان ائبلئس اونو بوراخدي و ملكلر
 گلئىب، اونا خئدمت اتدئلر.

عئسا وعظ اتمهيه باشلايىر

(مرقوس ۱: ۱۴-۱۵؛ لوقا ۴: ۱۴-۱۵)

۱۲ عئسا يميانين توتولماسيني اشئدن
 واخت جلتله قايتيدي. ۱۳ و ناصره ني
 ترك ادئب، زبولون و نفتالي بؤلگه سئنده
 گؤل قيراغيندا اولان كفرناحومدا
 ساكئن اولدو كي، ۱۴ اشعيا پېغمبرئىن
 واسطه سئله دئىلن سؤز يرئنه يتئشئىن:
 ۱۵ “زبولون دئيارى، نفتالي دئيارى،

دهنز قيراغي يولدا،

ائلك شاگئردلر

(مرقوس ۱: ۱۶-۲۰؛ لوقا ۵: ۱-۱۱)

۱۸ عئسا جئلل گؤلونون قيراغيندا
 گزنده، ائكي قارداشي، بطروس آدلانان
 شمعونو و اونون قارداشي آندرياسي
 گؤردو كي، گؤله تور آتيرديلار. اونلار
 باليق اووچوسو ائدئلر. ۱۹ عئسا اونلارا
 ددي: “منم داليجا گلئن. من سئزي
 ائنسان اووچوسو ادهرم.” ۲۰ اونلار دا
 او آندا تورلاريني قويوب اونون داليجا
 گئتئلر. ۲۱ اورادان ائره لي گدئب،
 داها ائكي قارداشي، زبديئن اوغلو
 يعقوب و قارداشي يوحنا ني گؤردو كي،
 آتالاري زبدي له قايقدا تورلاريني تعمئر
 ادئرلر. و اونلاري چاغيردي. ۲۲ اونلار
 دا او آندا قايق و آتالاريني
 قويوب عئسانين داليجا گئتئلر.

عئسا ناخوش آداملارا شفا وئر

(لوقا ۶: ۱۷-۱۹) ۲۳ عئسا بوتون جئللي
 دولانيب، اونلارين كنئسه لرئنده تعلم
 وئردي و گؤيون پادشاهليغينين موژده
 سئني وعظ ادئب، خالق آراسيندا هر
 جور مرض و ناخوشلوغو صاغالديردي.

حالينا كى، صالحلىك اوچون ستم
چكئىرلر،

چونكى گوڭيون پادشاهلىغى اونلار يندىر.
۱۱ خوش سئزىن حالينىزا او زامان
كى، منە گۆره سئزى تىقئىر ادئرلر،
غذاب وئرئىرلر، و سئزە هر جور
بۆھتان آتيرلار. ۱۲ سوئىنن و شادلىق
ادئىن، چونكى گوڭىدە كى آجئىئىز
بۆيوكدور! دوغرىدان دا كى،
سئزدن قاباق پىغمبرلرە دە بلە
غذاب وئرئىلر.

چونكى اونلار تىلى تاپاجاقلار. ۵ خوش
حلىملىرىن حالينا،

چونكى اونلار يري مئراث آلاجاقلار.
۶ خوش صالحلىئە آج و سوسوز
اونلار يىن حالينا،

چونكى اونلار دوياجاقلار. ۷ خوش
رحم ادئرئىن حالينا،

چونكى اونلار رحم اولوناجاق. ۸ خوش
اورە يى تىمئز اونلار يىن حالينا،

چونكى اونلار تارىنى گۆره جىكلر.
۹ خوش بارىشى ساخلايانلار يىن
حالينا،

چونكى اونلار تارىنىن اوغوللارى دىئە
جىك. ۱۰ خوش او آداملار يىن

دوز و نور

(مرقوس ۵۰:۹؛ لوقا ۱۴:۳۴-۳۵)
 ۱۳ سٽيز اوزونون دوزوسونوز. آما اگر
 دوز داديني آلدن ورسه، نجه تکرار دوزلو
 اولا بئلر؟ آرتيق هچ بئر شيه فايداسي
 يوخدور، مگر اشئيه آتيليب، انسانلارين
 آياقلا ري آلتيندا ازلستن. ۱۴ سٽز دونيانين
 نوروسونوز. داغ اوستونده قورولان شهر
 گئزلي قالا بئلمز. ۱۵ آداملار دا چيراق
 يانديريب، اونو قابين آلتينا قويمازلار.
 چيراقدانا قويازلار كي، اوده اولانلارين
 هاميسينا انشيق ورسن. ۱۶ بلجه قويون
 سٽزن نورونوز انسانلارين حوضوروندا
 اله شاخسين كي، ياخشي عمللرئئزي
 گورسونلر و گوئده كي آتانياز حمد اتسئلر.

شرئعتن يرئنه يتئشمه سي ۱۷ گومان
 اتمه يئن كي، من شرئعتي و يا پيغمبرلرن
 يازيلاريني پوزماغا گلئشم؛ پوزماق
 اوچون يوخ، تاماملماق اوچون
 گلئشم. ۱۸ چونكي دوغروسونو سٽزه
 ديئرم، گوئي وير آرادان گده نه كئمي،
 شرئعتدن لاپ كئچئك بئر حرف ويا
 نؤقطه بله يوخ اولماياجاق، اله كي،

۱۹ سٽز دوزونون دوزوسونوز. آما اگر

چونکي سلطنت، قودرت و عزت ابده
 کٽمي سنٽنڊر. آٺن. ۱۴ چونکي
 اگر ائسانلارين سٺه اتڏي
 گوناھلاريني باغيشلاياسينيز،
 گؤيلرده اولان آتانيز دا سٺي
 باغيشلار. ۱۵ آما اگر ائسانلارين
 سٺه اتڏي گوناھلاريني
 باغيشلاماياسينيز، آتانيز دا سٺن
 گوناھلارينيز باغيشلاماز.

سنٺن ائسته دٺيٺن، گؤيده اولدوغو
 کٽمي،
 یرده ده اولسون. ۱۱ گونده لٺک
 چوره ٻئي بو گون بٺه ور. ۱۲ و
 بٺم بورجلاريميزي بٺه باغيشلا،
 نه کي، بٺه ده، بٺه بورجلو اولانلاري
 باغيشلاييريقي. ۱۳ بٺي ائمتاحانا
 چکمه،
 لاکٺن شردن خٺلاص ات.

اوروج ۱۶ اوروج توتدوغونوز زامان
 رثيا كار آداملار كئمي قاشقباقلي
 گزمه يئن؛ چونكي اونلار، اوزلرئني
 ائنسانلارا گورسدمك اوچون،
 گورونوشلرئني ديشئرلر. دوغروسونو
 سئزه دپئرم؛ اونلار بوتون اجرلرئني
 آلبيلار. ۱۷ لاكتن سن، اوروج
 توتدوغون واخت، باشينا ياغ سورت و
 اوزونويو؛ ۱۸ اله كي، آداملارا يوخ،
 گئزلئنده اولان آتانا اوروجلو گورونه
 سن. و گئزلرئني گورن آتان
 دا سنه عوضئني وره جك.

گؤيده خزئهلر ۱۹ ير اوزونده اوزونوزه
 خزئهلر بيغمايين؛ اورادا گووه و پاس
 اونلاري محو ادر؛ و اوغرولار اوراني
 ياريب اوغورلارلار. ۲۰ آما اوزونوزه
 گؤيده خزئهلر بيغين كي، اورادا نه
 گووه محو ادر نه پاس؛ نه ده اوغرولار
 اورايا گئرئب اوغورلارلار. ۲۱ چونكي
 خزئهنئزهارادا اولسا، اوره يئنئز ده اورادا
 اولاجاقدير. ۲۲ بدنن چيراغي گوزدور؛
 اونا گوره، گوزون صاغ اولسا، بوتون
 بدنن ده انشيقلي اولار. ۲۳ اگر گوزون
 پئس اولسا، بوتون بدنن قارانليق اولار.
 بلجه اگر سنده كي انشيق قارانليق اولسا،

بئزىم ناخوشلوقلار يىمىزى او، داشىدى.

عئسايا پيرو اولماغين باهاسي

(لوقا ۹: ۵۷-۶۲) ۱۸ عئسا اطرافيندا
 بئويوك بئر جاماعاتي گؤرن واخت،
 بويوردو كي، گؤلون او تايننا چكسئنلر.
 ۱۹ بو زامان بئر دئن عالمي گلئب، اونا
 ددي: “اوستاد! هارايا گده سن، سنن
 دالينجا گله جه يم.” ۲۰ عئسا اونا ددي:
 “تولكولرئن يوواسي وار، گؤي
 قوشلارينين دا يوواسي؛ لاكئن ائنسان
 اوغلونون باشيني دا ياماغا بئريري
 يوخدور.” ۲۱ آيري بئر شاگئرد عئسايا
 ددي: “يارب، منه اعجازه ور، اولجه
 گدئم آتامي باسديريم.” ۲۲ لاكئن عئسا
 اونا ددي: “سن منئم داليمجا گل. قوي
 اولولر، اولولرئني باسديرسينلار.”

عئسا طوفاني ياتيردير

(مرقوس ۴: ۳۵-۴۱، لوقا ۸: ۲۲-۲۵)
 ۲۳ عئسا قايعغا مئندئي زامان،
 شاگئردلري ده اونون دالينجا گئتئلر.
 ۲۴ بئردن بئره گؤلده بئويوك بئر كولك
 باشلا دي، اله كي، قايق شپه لرله
 اورتولدو. لاكئن عئسا ياتميشدي.
 ۲۵ شاگئردلر ياخينلاشديلار و عئساني

او، سنن يولونو سنن قاباغيندا
 حاضيرلايا جاق.» ۱۱ دوغروسونو
 سئزه ديئرم؛ آرواددان دوغولانلار
 آراسيندا تعمئد ورن يحيانان داها
 بؤيوكو اولماييب؛ لاکئن گوئلرن
 پادشاهليغيندا لاپ كئچك
 اولان، اوندان بؤيوكدور. ۱۲ تعمئد
 ورن يحيانن گونلرئندن ائندييه
 كئمي گوئلرن پادشاهليغي زورلا
 برقرار اولور و زورلو آداملار اونو آله
 گتئرلر. ۱۳ چونكي بوتون پيغمبرلر
 و شرئعت، يحيانيا قدر اولاجاقلاري
 نبئلك اتدئرلر. ۱۴ و اگر بونو قبول
 اتمك ائستهيرسنئز، يحيان اوزو همن
 گلمه لي اولان ائليادير. ۱۵ قولاغلي
 اولان قوي ائتسن. ۱۶ بونسئلي

نه يه بنزه دئم؟ بازار ميدائيندا
 اوتوران اوشاقلارا بنزه يئرلر كي،
 يولداشلاريني چاغيريب ديئرلر:
 ۱۷ «سئزه توتك چالديق، سئز
 اوينامادينيز،
 قيلي ماهني لار اوخودوق، سئز
 آغلامادينيز.» ۱۸ چونكي يحيان
 گلدي، نه بيئردي نه ده ائچئردي.
 و ديئرلر كي، «اوندا ائبلئس وار.»
 ۱۹ ائنسان اوغلو گلئب، هم بيئر هم
 ده ائچئر و ديئرلر: «باخ بو قارينقولو
 و شراب ائچن آداما؛ باج ييغانلارين
 و گوناھكارلارين دوستوا!» حال بو
 كي، حئكمت گورستدئي عملرله
 تصدئق اولونور.»

تۆوبه اتمهين شهرلر

(لوقا ۱۰:۱۳-۱۵) ۲۰ او زامان عئسا
 او شهرلري دانلاماغا باشلاي كى،
 مؤجوزه لرئئن چوخلاري اونلاردا باش
 ورمئشدي. چونكي اونلار تۆوبه
 اتمه دئتلر: ۲۱ “واي سنه اي خورازئن!
 واي سنه اي بيت صيدا! چونكي سئزده
 باش ورن مؤجوزه لر صور و صيدوندا
 باش ورسيدي، اونلار چوخدان چولا
 بورونوب، كول اوستونده تۆوبه
 ادر دئتلر. ۲۲ لاكئن سئزه ديئرم، قئيامت
 گونونده صور و صيدونون حالي
 سئزئكئئندن داها آسان اولاجاق. ۲۳ و
 سن اي كفرنناحوم، مگر گؤيه قدر
 اوجالاجاقسان؟! يوخ، اولولر دئيارينا
 قدر آلچالاجاقسان. چونكي سنده باش
 ورن مؤجوزه لر سودومدا باش
 ورسيدي، او، حله ده بو گونه كئمي
 دوراردي. ۲۴ لاكئن سنه ديئرم كي،
 قئيامت گونو سودومون حالي
 سنئكئئندن داها آسان اولاجاق.”

يورغونلارا خوش خبر

(لوقا ۱۰:۲۱-۲۲) ۲۵ بوندان سونرا

توستولن پئلتەني سۆندورمەيە جک
 و آخیریندا عدالتی ظفره چاتدیراجاقدیر.
 ۲۱ و خالقار اونون آدینا اومئد
 باغلا یا جاقلار.»

روحومو اونون اوستونه قویا جغام،
 و او، مثلتله عدالتی اعلان اده جک.
 ۱۹ او، نه ساواش جاق،
 نه ده چیغیر جاق،
 و هچ کئم کوچه لرده اونون سسئنی
 اشته مەيە جک. ۲۰ ازئلمئش قامیئشی
 قیرمایا جاق،

عئسا و بعلزبول

(مرقوس ۳:۲۰-۳۰، لوقا ۶:۴۳-۴۵،
 ۱۱:۱۴-۲۳) ۲۲ او واخت ائبلئس
 الثلنده اسئر اولموش كور و لال بئرئي
 عئسانين يانينا گتئر دئر و عئسا اونا شفا
 وردى. اله كي، كور و لال اولان بو
 آدام، هم گؤرمه يه هم ده دانيشماغا
 باشلادى. ۲۳ بوتون خالق حيرته گلب
 ددى: “آيا بو، داوود اوغلو دئر؟! ”
 ۲۴ آما فرئسئر بونو اشئن واخت دئر:
 “بو آدام ائبلئسري، آنجاق ائبلئسئر
 ريشي بعلزبولون گوجو ائله قوورور.”
 ۲۵ عئسا اونلارين فئكئرلرئي بئلب،
 اونلارا ددى: “اؤز ائچئنده بؤلونموش هر
 سلطنت وئران اولار، اؤز ائچئنده
 بؤلونموش هچ بئر شهر و اوده داوام
 گتئرمز. ۲۶ اگر شيطان شيطاني قوسا،
 اؤز ائچئنده بؤلونموش اولور؛ بس اونون
 سلطنتي نجه داوام گتئر؟ ۲۷ اگر من
 ائبلئسئر بعلزبولون گوجو ائله قوورام،
 بس سئرئن آداملارينيز كئمن گوجو
 ائله قوورلار؟ اونا گؤره ده، سئزه حؤكم
 ادن اونلار اولاجاقلار. ۲۸ آما اگر من
 ائبلئسئر تارينين روحو ائله قوورام،
 دمه لي تارينين پادشاهليغي سئزه

اشئندئكلري حالدا اشئتمزله،
 آنلامازلار دا،» ۱۴ اشعيا پيغمبرئن
 اونلارين حاقيندا ددئي سؤز يرئنه
 يتئشئر كي، دمئشدي:
 «قولاغينيزلا اشئدرسئئز، لاكئن باشا
 دوشمزسئئز،
 گؤزلرئئزله باخارسينيز، آما
 گؤرمزسئئز، ۱۵ چونكي بو خالقين
 اوره يي برک اولوب.
 قولاقلاري ائله آغير اشئئرلر،
 گؤزلرئني يومولار كي،
 گؤزلري ائله گؤرمه سئئلر،
 قولاقلاري ائله اشئمه سئئلر،
 اوركلري ائله آنلايب منه دؤئمه سئئلر
 كي،
 من اونلارا شفا ورمم.» ۱۶ لاکئن
 سئزن گؤزلرئئزن خوش حالينا،
 چونكي گؤرورلر؛ قولاقلارينيزين
 خوش حالينا، چونكي اشئئرلر.
 ۱۷ دوغروسونو سئزه ديئرم: چوخ
 پيغمبرلر و صالح آداملار بو آرزودا
 اولدولار كي، سئزن گؤردويونوز
 شيلري گؤرسونلر، آما گؤرمه دئلر؛

سئزن اشئندئئئئز شيلري اشئسئئلر،
 آما اشئمه دئلر. ۱۸ ائندي سئز
 اكنئچي حاقيندا كي مثله قولاق
 آسين: ۱۹ كم پادشاهليق باره
 ده كي كلامي اشئئب آنلاماسا،
 شرئر گلئب اوره يئنه سئئلئشي
 اوغورلايار. يول قيراغينا سئئلئش
 بودور. ۲۰ داشليق يرله سئئلئش
 اولان دا اودور كي، كلامي اشئئر
 و آن اونو شادليقلا قبول ادئر.
 ۲۱ لاکئن اؤز-اؤزونده كؤك
 سالماديعينا گؤره، آز بئر مودت
 قالير و اوزامان كي، بو كلامدان
 اؤتري دارليق و اذئيت باش وئر،
 آن بودره يئر. ۲۲ شكانلار آراسينا
 سئئلئش اولان اودور كي، كلامي
 اشئئر؛ آما دونيانين فئكئري و
 واريليعين توولاتماسي كلامي بوغور
 و كلام ثمره سئز اولور. ۲۳ ياخشي
 تورپاغا سئئلئش اولان دا اودور
 كي، كلامي اشئئر، آنلاير؛
 بعضئسي بئر يوز، بعضئسي بئر

آلمیش، بعضئسي ده بئره اوتوز ثمره
ورئر.»

آلاق اوت مثلي ۲۴ عئسا اونلارا آيري
بئر مثل ده نقل ادئب ددي: «گؤيلرئن
پادشاهليغي او آداما دا بنزر كي، زمئسنه
ياخشني توخوم سپدي. ۲۵ آما آاملار
ياتاندان سوزا، اونون دوشمني گلدي و
بوغدارين آراسينا آلاق اوت سپئب،
گندي. ۲۶ بوغدا بؤيويوب ثمره وردئي
زامان، آقلاز دا گؤروندو. ۲۷ زمي
صاحبئئن قوللاري گلئب اونا ددئلز:
«آغا، مگر سن زمئيه يايخشي توخوم
سپمه دئن، بس آلاق اوت هارادان عمله
گلئب؟» ۲۸ آغا قوللارا ددي: «بونو
دوشمن ادئب.» قوللار اونا ددئلز: «اگر
بله دئر، آسته يئرسن گدئب اونلاري
بيغاق؟» ۲۹ زمي صاحبي ددي: «خير،
مبادا آقلازي بيغان واخت، اونلارلا
بوغداني دا قوبارداسينيز. ۳۰ قويون
بئچئنه قدر هر ائكئسي ده بؤيوسونلر.
بئچئن واختي من بئچئنجئرله دئيرم: اولجه
آلاق اوتلاري بيغين ويانديرماق اوچون
اونلاري دسته-دسته باغلاين. آما
بوغداني آبارلار يما بيغين.»

خاردال توخومونون مثلي

او شيلري بيان اده جهيم كي، دونيا
ياراناندان بري گئزلي دتر.»

آلاق اوت مثلئتنن آچيقلاماسي ۳۶ او
 زامان عئسا خالقي بوراخيپ، اوه
 گندي. شاگئردلري اونا ياخينلاشيب
 ددئلر: “زمئده كي آلاق اوتون مثلئني بئزه
 آچيقلا.” ۳۷ عئسا جاوايئندا اونلارا
 ددي: “ياخشي توخومو سپن ائنسان
 اوغلودور؛ ۳۸ زمي دونيادير؛ ياخشي
 توخوم پادشاهليغين اوولادلاري دير.
 آلاق اوتلاري دا شرئئن
 اوولادلاري ديرلار ۳۹ آلاق اوتو سپن
 دوشمن، ائبلئسدئر؛ بئچئن واختي بو عالمئن
 آخيري دير و بئچئنچئر ملڪردئلر. ۴۰ اونا
 گوره نجه كي، آلاق اوتلار بيغليب،
 اوددا يانديريلير، بو عالمئن آخيريئندا دا اله
 اولاجاق. ۴۱ ائنسان اوغلو ملڪرئني
 گوندهره جك و اونلار گوناها چكن
 بوتون شيلري و پئسلئك ادن هر آدامي
 اونون پادشاهليغيندان بيغاجاقلار. ۴۲ و
 اونلاري اود تندئرئنه آتاجاقلار. اورادا
 آغلاشما و دئش قيچيرتماسي اولاجاقدير.
 ۴۳ او واخت صالح آداملار آتالارينين
 پادشاهليغيندا گون كمي شاخاجاقلار.
 قولاقلاري اولان قوي اشئسنن.

كئچئك مثل لر ۴۴ گؤيلرئن پادشاهليغي
 زمئده گئزله دئلن بئر خزئنه يه بنزر كي،

چونكى ائنسان امرلرئني، احكام آدیندا
 تعلم ورئرلر.» ۱۰ عئسا جاماعاتي
 يانينا چاغيريب، اونلارا ددي:
 «قولاق آسين و آنلاين! ۱۱ آغيزا
 گئرن شي، ائنساني ناپاک اتمز؛
 آغيزدان چيخان شي دئر كي،
 ائنساني ناپاک ادر.» ۱۲ او واخت
 شاگردلر گلئب، اونا ددئلر: «آيا
 بئلسن كي، فرئسلر بو سؤزو
 اشئن واخت حئرصلندئلر؟»
 ۱۳ عئسا جاواب ورئب، اونلارا
 ددي: «گویده كي آتامين اكه دئي
 هر بئتكی، كوكوندن قوپاريلاجاق.
 ۱۴ اونلاري بوراخين. اونلار
 كورلارين كور بلدچئلري دئرلر؛
 كور، كورا يول گؤرسدسه،

هر ائكئسي ده قوپويا دوشر.»
 ۱۵ پطروس عئسايا جاواب ورئب
 ددي: «بزه بو مثلي آچيقلا.»
 ۱۶ عئسا ددي: «آيا سئز ده حله
 باشا دوشمه يئبئسنئز؟ ۱۷ آنلاميرسينيز
 كي، آغيزا گئرن هر شي آدامين
 قارئينا گدئر و ائفراز اولونور؟
 ۱۸ اما آغيزدان چيخان، اوركدن
 چيخار و ائنساني ناپاک ادر.
 ۱۹ چونكي اوركدن پئس فئكئرلر،
 آدام اوڭدورمك، زئناكارليق،
 عئفتئسنزئلك، اوغورلوق، يالانچي
 شاهئدئلك و كوفر چيخار.
 ۲۰ ائنساني ناپاک ادن شيلر
 بونلاردير. يويولمايمش اللرله يمك،
 ائنساني ناپاک اتمز.»

کَنَعَالِي آروادين ائمانی

(مرقوس ۷:۲۴-۳۰) ۲۱ عئسا اورادان

چيخيپ، صور و صيدون بؤلگه سننه

گتدي. ۲۲ کَنَعَالِي بئر آرواد او

طرفلردن گلئب، چيغيرا-چيغيرا ددي:

“آغا، اي داوود اوغلو، منه يازيغين

گلستن. قيزيم ائبلئس الئنه توتولوب و

پئس بئر حالدادير.” ۲۳ لا کئن عئسا

جاوايیندا اونا بئر سؤز بله دمه دي.

شاگئردلري عئسانين يانينا گلئب اونا

يالوارديلار: “بونو مورخص ات،

گتستن. آرخاميزدان باغيريب گلئر.”

۲۴ عئسا جاواب ورتب ددي: “من

آنحاق ائسرائيل اوئئن ائتمئش اولان

قويونلارينين يانينا گونده رئلئشم.” ۲۵ آما

آرواد ياخيئلاشدي و اونا سجده ادتب

ددي: “يارب، منه ائمداد ات.” ۲۶ عئسا

جاواب ورتب ددي: “اوشاقلارين

چؤره يئني آليب، ائئلره آتماق روا

ديئل.” ۲۷ آرواد ددي: “حاقلي سان

يارب، آما ائئلر ده صاحبلرئئن سوفره

سئندن دوشن تشکهلردن يئرلر.” ۲۸ او

واخت عئسا جاواب ورتب آروادا

ددي: “آرواد، ائمانين بؤيوکدوره. سنه

اٲٲاحان اٲٲك اوچون اوندان اٲسته دٲٲلر
 كٲ، اونلارا گوٲدن بٲر علامت
 گورسدسن. ٲ اما عٲسا اونلارا جاواب
 ورتب ددي: «آخشام اولاندا ديٲرسٲٲز
 كٲ، «هاوا اٲٲٲ اولاجاق، چونكي
 گوٲي قيزاريدير.» ٣ سحر واخٲي دا
 ديٲرسٲٲز: «بو گون كولك اولاجاق،
 چونكي گوٲي قيزارميش و توتقوندور.»
 گوٲيون حاليني سچه بٲٲرسٲٲز، لاكلن
 زامانين علامٲرٲني سچه بٲٲرسٲٲز؟
 ٤ پٲس و زٲٲاكار نسل بٲر علامت
 آخٲارير؛ لاكلن اونا يونوس پيغمبرٲن
 علامٲٲدن باشقا بٲر علامت ورتلهيه
 جك.» و اونلاري بوراخيٲ گٲٲدي.

فرئسٽلرن و صادوقٽلرن نئمرمایاسی

(مرقوس ۸:۱۴-۲۱) ۵ شاگئردلر

گولون او تایینا کچنده، چؤرک

گؤتورمه بی یاددان چیخارتمیشدیلار.

۶ عئسا اونلارا ددی: “دئقٽلی اولون!

فرئسٽلر و صادوقٽلرن نئمرمایاسیندان

اؤزونوزو اوزاق ساخلاين.” ۷ شاگئردلر

آرالاریندا موباحتته ادئب دیردئلر:

“چؤرک گؤتورمه دئیئمئزه گؤره بله

دیره.” ۸ عئسا بونو باشا دوشوب اونلارا

ددی: “ای آز ائمانلی لارا! نه اوچون

چؤرک گؤتورمه دئیئنئز حاقدا آرانیزدا

موباحتته ادئرسئنئز؟ ۹ حله آنلامیرسینیز؟

بش مئن آدام اوچون بش چؤره بی و

نچه سبد بیغدیغینیزی خاطریرلامیرسینیز؟

۱۰ دؤرد مئن آدام اوچون یدی

چؤره بی و نچه زنبئل بیغدیغینیزی دا

خاطریرلامیرسینیز؟ ۱۱ نچه آنلامیرسینیز

کی، من سئزه فرئسٽلرن و صادوقٽلرن

نئمرمایاسیندان اؤزونوزو اوزاق

ساخلایین دئینده، چؤره بی نظرده

توتمامیشدیم؟” ۱۲ او زامان شاگئردلر

آنلادیلار کی، چؤرک مایاسیندان یوخ،

فرئسٽلرن و صادوقٽلرن تعلقمئندن

اوزاق قالماقلا، نه نظرده تئممه شده

او حلئمدئر، ایشیه منئمئش،

سیپایا منئمئش، ایشیه یئن بالاسینا
منئمئش. ۶ شاگئردر گدب

عئسانین اونلارا ددی کئی

اتدئر. ۷ ایشکله سیپانی گتئر دئر،

پالتارلارینی اونلارین اوستونه

قویدولار و عئسا اونلارین اوستونه

مندی. ۸ جاماعاتین چوخلاری

پالتارلارینی یولا دؤشه دئر و اوزگه

لر ده آغاجلارین بوداقلارینی

کسب یولا سردئر. ۹ عئسانین

قباغیندا گن و دالینجا گلن

جاماعات قیشقیریدیلار: «هوسانا

، داوودون اوغلونا! ربئن آدیندا

گن مبارک اولسون! لاپ

اوجالاردا هوسانا!» ۱۰ عئسانین

اورشلئمه گئر دئی زامان، بوتون

شهر جوشا گلئب سوروشدو: «بو

کئمدر؟» ۱۱ جاماعات دئردی:

«بو جلائن ناصیره شهرئدن اولان

عئسا پیغمبر دئر.»

عئسا آیش-ورئش

ادنلری معبدن قوور

(مرقس ۱۱: ۱۵-۱۹، لوقا

۱۹: ۴۵-۴۸، یوحنا ۲: ۱۳-۲۲)

۱۲ عئسا معبد گئر دی و آیش-ورئش

ادنلرن هامیسینی ایشیه قوودو،

صرافلارین مئرلرینی و گئر چئن

ساتانلارین کورسولرینی چور دئی. ۱۳ و

اونلارا ددی: «یازیلب کی، «منم ائمه

دوعا اوی دئله جک، اما سئز اونو

اوغرولار یوواسینا دؤنده رئر سئز.»

۱۴ معبدده کورلار و توپالار اونون

یانینا گلدئر و عئسا اونلارا شفا وردی.

۱۵ لاکئن باش کاهنلر و دن عالملری

اونون عجایب ائشرینی و معبدده

«هوسانا، داوودون اوغلونا» باغیران

اوشاقلاری گورن واخت، قضبله نئب

دئر: ۱۶ «بونلارین نه ددئکلرینی

اشئدرسن؟» عئسا ددی: «یلي،

مگر هچ اوخوما ییسینین کی،

«اوشاقلارین و سود امنلرن اغزیندان

حمد تؤکوردون؟!» ۱۷ و اونلاری

قويوب شهردن ڪارا، بيت عنيايا
گندي و گجه ني اورادا قالدي.

میوه سئز انجئر آغاجي

(مرقوس ۱۱:۱۲-۱۴، ۲۰-۲۴)

۱۸ سحر ارکن عئسا شهره قاپیداندا
 آجیقدي. ۱۹ یول قیراغیندا بئر انجئر
 آغاجي گؤروب اونا یاخینلاشدی، آما
 اوندایا رپاقدان باشقا هچ بئر شی تاپمادی.
 اوزامان اونا ددی: "قوی بوندان سونرا
 سندن هچ میوه چیخماسین!" و انجئر
 آغاجي او آندا قورودو. ۲۰ شاگئردلری
 بونو گؤرن واخت، تعجب ادئب ددئلر:
 "انجئر آغاجي بئر آندا نجه قورودو؟!"
 ۲۱ عئسا اونلارا جاواب ورئب ددی:
 "دوغروسونو سئزه دیئم: اگر ائمانینیز
 اولوب شوبه اتمیه سئئز، نه ائکی انجئر
 آغاجینا ادئله نی اده بئلسئئز، بو داغا
 دئییه سئئز ده کی، «قالخ، دهنزه آتیل»،
 اولاجاقدیر. ۲۲ اگر ائمان اده سئئز،
 دو عادا نه ائستیه سئئز، آلا جاقسینیز."

عئسانین ائقتئداری

(مرقوس ۱۱:۲۷-۳۳، لوقا ۱:۲۰-۸)

۲۳ عئسا معبدہ گئرب اورادا تعلئم
 ورئدی کی، باش کاهئتلر و خالقین
 آغساقاللاری اونون ناننا گلئب ددئلر:

كونجون باش داشي اولدو.
بوربئن انشدئر،

و گوږوموزده حيرتلي گوږونور.»
۴۳ بونا گوږه، سئزه ديزم كي،
تارينين پادشاهليغي سئزدن آلينيب
اله بئر خالقا ورتله جك كي،
حاصبلي يتئشدئر بئلسئن. ۴۴ بو
داشين اوستونه دوشن سئكه-سئكه
اولاجاق، آما داش كئمن اوستونه

دوشسه، اونو آزه جكدئر. ” ۴۵ باش
كاهئنلر و فرئسئلر اونون مثل لرئني
اشئدن واخت، آنلا ديلار كي، بو
سؤزلري اونلارين حاقيندا دئر.
۴۶ اونو توتماغا قصد اتدئر، لاكن
جاماعاتدان قورخدولار، چونكي
اونلار عئساني پيغمبر حساب
ادئرئر.

توي ضیافتئین مئلی

(لوقا ۱۴: ۱۵-۲۴) ۱ عئسا گئنه اونلارا
 مثل لرله دانیشیب ددی: ۲ «گۆیون
 پادشاهلیغی اوغلونا توي ضیافتی ورن بئر
 پادشاه بئزر. ۳ او، قوللارینی
 گۆندهردی کی، توي ضیافتئنه دعوت
 اولونانلاری چاغیر سینلار، آما اونلار
 گلکک ائستمه دئلر. ۴ پادشاه اؤزگه
 قوللاری بئر داها گۆندهرئب اونلارا
 ددی: «دعوت اولونانلارا دین کی:
 {باخین، سوفرم حاضریدیر؛ اؤکوزلر و
 بسلمئش ماللار کسئلئش، هر شی
 حاضریدیر. توي مجلئسنه گلئ.}»
 ۵ لا کئن اونلار اعتئنا ائمه یئب اؤز
 یوللارینا گتدئلر؛ بئرئسی زمئسنه،
 بئرئسی تیجارتئنه گتدی. ۶ قالانلاری دا
 اونون قوللارینی توتدولار و تحقئر ادئب
 اؤلدوردولر. ۷ پادشاه قضبئلندی و
 قوشونلارینی گۆندهرئب، اوقائل لری
 محو اتدی، شهرلرئنی ده یاندیردی. ۸ او
 زامان قوللارینا ددی: «توي مجلئسی
 حاضریدیر، لا کئن چاغیر یلپیش قوناقلار
 بونا لایئق دیتلئرلر. ۹ کوچه لر باشینا
 گدئ و تاپدیغینیز هر آدمی توي
 مجلئسنه دعوت ادئ.» ۱۰ بلجه، قوللار

بئله دې. واو گوندن سونرا آرتيق هچ
 كس جسارت اتمه دې كي، اوندان
 بئر شي سوروشسون.

صاغيمدا اوتور.» ۴۵ | اگر داوود اونو
 رب چاغير، نجه اولور كي،
 او، داوودون اوغلو اولور؟” ۴۶ | هچ
 كم اونا، جاوايندا بئر سؤز دئيه

وای حالینیزا!

(مرقوس ۱۲:۳۸-۴۰، لوقا

۱۱:۳۹-۵۱، ۱۳:۳۴-۳۵،

۲۰:۴۵-۴۷) ^۱ بوندان سونرا عئسا

جاماعاتا و اؤز شاگئردلرئنه ددی:

۲ “دئن عالمئری و فرئسئر موسانین

کورسوسونده اوتورورلار. ^۳ بونا گؤره

ده، سئزه امر اتدئیی هر شیئی گرک یرئنه

یتئره سنئئز. لاکئن اونلارین اتدئکلرئیی

اتمئین، چونکی وعظ اتدئکلرئنه عمل

اتمئرلر. ^۴ اونلار آغیر یوکلر باغلایب

ائئسانلارین چئئئلرئنه قویورلار، آما

اونلاری داشیماق اوچون ائسته مئرلر

کی، اؤزلرئئن بئر بارماغینی بله

ترپتسنئرلر. ^۵ عمل اتدئکلرئئن هامیسینی،

اونون اوچون ادئرلر کی، ائئسانلارا

نومایئش ورسئرلر. دوعا بازوبندلرئیی

انلی و پالتارلارینین ساجاقلارینی اوزون

ادئرلر. ^۶ ضئیافتلرده مجلئسن باشینی،

کنئسه لرده ده باش کورسولری توماغی

سوئرلر. ^۷ بازار میدانلاریندا سلاملار

آماغی و ائئسانلارین اونلارا اوستاد

آدیندا خئطاب اتمه سئیی سوئرلر.

^۸ لاکئن سئز اوستاد چاغیر یلها مالی سینیز،

چکب گتمه يه جکدئر. ۳۶ لا کئن
 هچ کس او گون و او ساعاتي
 بئلهئر، نه گويون ملکري، نه ده
 اوغول. آتادان باشقا هچ کم بئلهئر.
 ۳۷ نوحون زامانيندا نجه اولدو،
 ائنسان اوغلونون گلئشي ده اله
 اولاجاق. ۳۸ نجه کي، طوفاندا
 اثره لي اولان گونلرده، نوح گميه
 گئرن گونه کئمي، ائنسانلار
 يئيب، ائچب، آرواد آيب، آره
 گدردئلر. ۳۹ و طوفانين گلئب
 هاميسيبي آپارينجيا قدر، باشلارينا
 نه گله جه يئندن بئخبر ائدلئر، ائنسان
 اوغلونون گلئشي ده بو جور
 اولاجاق. ۴۰ او گون زمئده اولان
 ائکي نپردن بئري آيناجاق، بئري
 قالا جاقدير. ۴۱ ديئرماندا دارتان
 ائکي آرواددان بئري آيناجاق،
 بئري قالا جاقدير. ۴۲ اونا گوره ده،
 اوياق دورون؛ چونکي ربئن هانسي
 گون گله جه يئني بئلهئر سئئر. ۴۳ آما
 بونو بئلن کي، اگر او صاحبي
 اوغرونون هانسي ساعاتدا گله

اولدوزلار گويدن دوشه جک،
 سماوي قووتلر نئريه جک. ۳۰ او زامان
 ائنسان اوغلونون علامتي گويده
 گورونه جک و ير اوزونون بوتون
 خالقلاري شئون اده جکلر و
 گوره جکلر کي، ائنسان اوغلو
 گويون بولودلاري اوستونده
 قودرت و بئيوک عزتله گلئر.
 ۳۱ و او، ملکلرئي اوجا سسلي
 شيورلا گونده ره جک. ملکلر
 ده سچئلئشلي دورد طرفدن ،
 گويلرئن بئر اوجوندان او بئري
 اوجونا قدر ييغاجاقلار. ۳۲ ائدي،
 انجئر آغاجيندان عئبرت آلين.
 بوداقلاري تزه له نئب يارباق آچاندا
 بئلر سئئر کي، ياي ياخيندير.
 ۳۳ سئر ده بوتون بو شيلري
 گورنده بئلن کي، ائنسان اوغلو
 ياخيندير، قاپدادير. ۳۴ دوغروسونو
 سئر ده ديرم، بوتون بو شيلر باش
 ورمه يئنجه بو نسل چکب گتميه
 جک. ۳۵ گوي و ير چکب گده
 جک، آما منئم سوزلرئم اصلا

جه يئني بئلسيدي، اوياق قاليب
 اوز اوني اوغورلانماغا قويمازدي.
 ۴۴ بونون اوچون سئز ده حاضير
 اولون؛ چونكي انسان اوغلو سئزن
 گومان آپارماديغينيز ساعاتدا گله
 جكدئر. ۴۵ كئمدئر او صادق و
 عاغيلي قول كي، آغاسي، اونئن
 اهلتني اونا تاپشيريب اله كي،
 قولارين يمه يئني واختلي-واختيندا
 ورسئن؟ ۴۶ بختور او قول كي،
 آغاسي گلنده اونو بو جور انشه
 مشغول تاپسين. ۴۷ دوغروسونو سئزه

ديئرم؛ آغاسي بوتون مال-دؤولتني
 اونا تاپشيراجاقدير. ۴۸ آما اكر قول
 پئس اولوب اوره يئنده دسه
 كي، «آغام گج گله جك»، ۴۹ و
 يولداشلاريني دويوب عياشلارلا
 ييئب انجه يه باشلاسا. ۵۰ قولون
 آغاسي، اونون گوزلمه ديئي بئر
 گونده و بئلمه ديئي بئر ساعاتدا گله
 جك، ۵۱ اونو انكي شقه ادب
 رئاكارلارلا همن عاقئبته آتاجاق؛
 اورايا كي، اورادا آغلاشما و دئش
 قيجيرتماسي اولاجاقدير.”

اون باکتره قیزین مثلی ۱ «او زامان
گوئیون پادشاهلیغی او اون باکتره قیزا
بنزه به جک کی، چیراقلارینی
گوئتوروب به یئن پئشوازینا چیخدیلار.
۲ اونلاردان بشی عاغیلی، بشی عاغیلسیز
اندی. ۳ عاغیلسیزلار چیراقلارینی
گوئتورموشدولر، آما یاغ گوئتورمه
مئشدئر. ۴ آما عاغیلی لار او زلری ائله
قابلا ریندا یاغ دا گوئتورموشدولر. ۵ بیئن
یوبانديغینا گوره، اونلارین هامیسی
یوخو باسدی و یاتدیلار. ۶ گجه یاریسی
بئر قیشقیریق دوشدو: «باخین، بی گلئر.
اونون پئشوازینا چیخین!» ۷ او واخت
قیزلارین هامیسی دوروب چیراقلارینی
حاضیرلادیلار. ۸ عاغیلسیزلار
عاغیلی لارا ددئر: «یاغینیزدان بئزه ده
ورئن، چونکی چیراقلاریمیز سؤنوره»
۹ لاکئن عاغیلی لار جاواب ورتب
ددئر: «بله اولماسین کی، یاغ نه بئزه
چاتسین، نه ده سئزه. یاخشیزی بودور
کی، گدئب یاغ ساتانلاردان او زونوز
او چون آلا سینیز.» ۱۰ اونلار یاغ آماغا
گندن سوزا بی گلدی و حاضیر
اولانلار اونونلا توی مجلسئنه گئردئر و
قاپی باغلانندی. ۱۱ سوزا او بئری قیزلار
دا گلدئر و ددئر: «آغا، آغا، قابین بئزه

تۆكەيه باشلادي. ۸ شاگئردلر، بونو
 گوژن واخت، قضبله نئب ددئلر: “بو
 ائسراف نه اوچون؟ ۹ اولاردي كي، بو
 عطئر باها بئر قئيمته ساتيلىب يوخسوللارا
 ورتلسن.” ۱۰ اما عئسا بونو بئئب
 اونلارا ددي: “نه اوچون بو آروادي
 ائنجئدرسئنز؟ او منه ياخشىلىق اتدي.
 ۱۱ يوخسوللار همئشه يانينيزداديرلار،
 لاكن من همئشه يانينيزدا ديئم.
 ۱۲ بو آرواد بو عطئري منم بدنمه
 تۆككله مني دفن اوچون حاضيرلادي.
 ۱۳ دوغروسونو سئزه ديئرم: ائنجئئلن بو
 خوش خبري دونيانين هاراسيندا وعظ
 ادئلسه، بو آروادين اتدئي ده ديئئب
 خاطرلاناچاق.”

شاگئردلرئنه ددي: ۲ “نجه كي،
 بئئرسئئنز ده، ائكي گوندن سونرا
 پاستخا بايرامي باشلاناچاق و ائنسان
 اوغلو چارميخا چككمك اوچون آله
 ورتلهجك.” ۳ او زامان باش كاهئنلر
 و خالقين آغساقاللاري قيافا آدي
 باش كاهئنن ساراينا ييغيشديلار ۴ و
 مصلحتلشدئر كي، نجه عئساني حئيله ائله
 توتوب اولدورسونلر. ۵ اما ددئلر: “بوانئش
 بايرامدا اولماسين، يوخسا خالق آراسيندا
 ائغتئشاش باش ورت.” ۶ عئسا بيت
 عنيدا، جوذاملي شمعونون اوئنده اولان
 واخت، ۷ بئر آرواد اونون يانينا گلدي.
 آرواد مرمر بئر قابدا چوخ قئيمتلي
 بئر عطئر گئتمئشدي. عئسا سوفره ده
 اوتوراركن، آرواد عطئري اونون باشينا

يهودانين خيانتی

(مرقوس ۱:۱۴-۱۱، لوقا ۳:۲۲-۶)
 ۱۴ او زامان اون ائنگلردن، يهودا
 ائسكاريوت آدلانان بئري، باش كاهنئن
 يانينا گدئب ددي: ۱۵ "اونو آله ورسم،
 منه نه ورسئنئز؟" اونلار دا يهودايا
 اوتوز گوموش پاراسي وعده وردتلر.
 ۱۶ او واختدان يهودا، عئساني آله
 ورمك اوچون فرصت آختاريردي.

پاسخا يمه يني

(مرقوس ۱۲:۱۴-۲۶، لوقا
 ۲۲:۷-۲۳، يوحنا ۱۳:۲۱-۳۰،
 ۱ قور. ۱۱:۲۳-۲۵) ۱۷ فطئر بايرامينين
 بئرئنجي گونونده شاگئردلر عئسانين يانينا
 گلئب ددتلر: "هارادا آسته يئرسن
 كي، سنئن اوچون پاسخا يمه يئني
 حاضيرلا ياق؟" ۱۸ عئسا دا ددي: "شهره
 گئرب فئلانكسئن يانينا گئن و اونا
 ديتن: «اوستاد ديئر؛ واختم ياخيندير.
 شاگئرئلمه بئريرده پاسخاني سنئن اوئده
 يرئشه يئرجه يئك.»" ۱۹ شاگئردلر
 عئسانين اونلارا امر اتدئي كئمي ادئب
 پاسخاني حاضيرلا ديلار. ۲۰ آخشام

و سورونون قويونلاري داغیلا جاق.»
 ۳۲ اما من، دئرئلندن سونرا، سئزدن
 قاباق جئلله گده جهيم. ۳۳ پطروس
 جاواب ورتب ددي: «هامي
 سندن دؤنسه ده، من سندن اصلا
 دؤنميه جهيم.» ۳۴ عئسا اونا ددي:
 «دوغروسونو سنه ديئرم: إله بو ججه،

خوروز بانلاماميشدان سن مني اوچ
 دفة ائكار اده جكسن.» ۳۵ پطروس
 اونا ددي: «منه سنئله بئر يرده
 اولك لازيم گلسه بله، سني اصلا
 ائكار اتمه يه جهيم.» شاگئر دلرئن
 هاميسي دا إله ددئلر.

جتسماني باغيندا

(مرقوس ۱۴:۳۲-۴۲، لوقا

۲۲:۳۹-۴۶) ۳۶ او زامان عئسا

اونلارلا جتسماني آدلانان بئريه گلئب

شاگئردلرئنه ددي: "من اورايا گدئب

دوعا ادرکن، سئز بورادا اوتورون."

۳۷ پطروسلا زبديئن ائكي اوغلونو اوؤزو

ائله گوؤتوردو. قم و ائضطراب عئسايا

حاکم اولماغا باشلاميشدي. ۳۸ او

واخت اونلارا ددي: "جانيم اوؤلوم درجه

سئنده فگئندئر. بورادا دورون و منئمله

اوياق قالين." ۳۹ و بئر آزاره لي گتدي،

اوزو-اوسته يره دوشوب دوعا اتدي:

"اي آتام، اگر مومكوندور، قوي بو پئئيله

مندن کچسن، اما منم ائسته دئيم کئمي

يوخ، سنن ائسته دئين کئمي اولسون."

۴۰ شاگئردلرئئن يانينا قايتدي و

اونلاري يوخولاميش تاپدي. پطروسا

ددي: "منئمله بئر ساعات دا اولسا،

اوياق قالماغا قادئر دئلدئئر؟ ۴۱ اوياق

قالين و دوعا ادئن كي، ائمتاحانا

دوشمه يه سئئر. روح راضي، لا کئن

جتسم ضعفدئر." ۴۲ عئسا ائکئنجي دغه

گدئب دوعا اتدي: "اي آتام، اگر

بویوردوغو کئمی کوزه گر زمئسی
 اوچون وردتلر.»

او آدامین قئیمتئی کی، اسرائیل
 اوغوللاری اونا قئیمت
 قویموشدولار. ۱۰ و ربئن منه

عئسا روم والئسي پئلاطين قاباغيندا ۱۱ بو
 آرادا، عئسا والتئن قاباغيندا دوردو. والي
 اوندان سوروشدو: “آيا سن يهودئلرئن
 پادشاهي سان؟” عئسا اونا ددي:
 “ددئئن كئمي دئر.” ۱۲ آما باش كاهئنلر
 و آغسا قائلار عئسايا بؤهتان ووران زامان
 دا، او هچ بئر جاواب ورمه دي. ۱۳ او
 واخت پئلاط اونا ددي: “اشئتمئرسن
 كي، سنئن ضئدئنه نه قدر شهادت
 وئرئلر؟” ۱۴ آما عئسا اونا هچ بئر جاواب
 ورمه دي. والي بوندان چوخ تعجب
 اتدي. ۱۵ پاسخا بايراميندا، والي عادتئ
 خالقين ائسته دئئي زئندان لردن بئرئي
 آزاد ادردي. ۱۶ او زامان بارابا آدلي
 مشهور بئر زئندان حبسده ساخلا نيردي.
 ۱۷ بونا گؤره ده، جاماعات بئريره
 بيغيلديقلاري زامان، پئلاط اونلارا
 ددي: “هانسيني ائسته يرئسنئز كي،
 سئزن اوچون آزاد ادئم؟ باراباني،
 يوخسا مسئح دئتلن عئساني؟” ۱۸ چونكي
 بئلئردي كي، اونلار عئساني پاخيلئقدان
 اونا تسلئم ادئبلر. ۱۹ پئلاط حؤكم
 كورسوسونده اوتورموشدو كي، آروادي
 اونا خبر گؤنده ردي: “بو صالح آداملا
 سنئن هچ بئر ائشن اولماسين؛ چونكي بو

MRK

تعمد ورن يچيا

(متا ۱:۳-۱۲، لوقا ۳:۱-۱۸،

يوحنا ۱:۱۹-۲۸) ۱

تارينين اوغلو عئسا مسعحن خوش خبرئن باشلا نيشي. ۲ اشعيا پيغمبرن كئتايندا يازيليب: «باخ، من سنن قاباغيندا اوز الجحيمي گونده ررم كي، سنن يولونو حاضيرلاسين. ۳ چؤلده بئرئن سسي نندا ادئز: ربئن يولونو حاضيرلاين. اونون يوللاريني دوز ادئن.» ۴ و يچيا بلجه ظهور اتدي و چؤلده

انسانلاري تعمد ورتب، گوناھلارين باغيشلانماسي اوچون توبه تعمدئي وعظ ادئدي. ۵ اورشلئملي لر و بوتون يهوديه وئلايتئنده ياشايانلار، اونون يانينا گلئدرلر و گوناھلارينا اعتراف ادئب، اوردون چايندا اوندان تعمد آليرديلار. ۶ يچيا دوه توكوندن پالتار گيئئب، درئدن بلئنه قايش باغلاميشدي و چيئرتكه و چؤل بالي ييئردي. ۷ او وعظ ادئب ديئردي: «مندن سوزا مندن داھا قووتلي اولان گلئر كي، من ايتلب اونون آياق قاينين باغيني دا آچماغا بله لايئق ديئم. ۸ من سئزي سو ائله تعمد وردئم، اما او سئزي موقدس روحلا تعمد وره جگ.»

عئسانين وسوسه اولوئماسي

(متا ۳:۱۳-۲۲:۴، لوقا ۳:۲۱-۲۲،
 ۴:۱-۱۵، ۵:۱-۱۱) ۹ او گوئلرده،
 عئسا جئلئن ناصره شهرئندن گلئب،
 اوردون چايندا يچيادان تعمئد آلدی.
 ۱۰ و سودان چيخار-چيخماز گوئيون
 ياريلديغيني و روحون گوئرچئن
 شكئلنده اونون اوستونه اندئيئي گووردو.
 ۱۱ و گويدن بئر سس گلدي: “سن
 منئم سودئيئم اوغلومسان. سندن
 راضي يام!” ۱۲ اله او آندا موقدس روح
 عئساني چؤله آپاردي، ۱۳ و او، قيرخ
 گون اورادا قالب شيطان طرفئنندن
 وسوسه اولونوردو. عئسا اورادا وحشي
 حيوانلارلا قاليردي و ملكلر ده اونا
 خئدمت ادئرئلر. ۱۴ يچيانين
 توتولماسيندان سونرا، عئسا جئلله گلدي
 و تارينين خوش خبرئي و عظم ادئب
 ديئردي: ۱۵ “واخت تامام اولور.
 تارينين پادشاهليغي ياخينلاشيب. تئوبه
 ادئن و خوش خبره ائمانين.” ۱۶ عئسا
 جئلل دهنزئئن قيراغيندان كچن واخت،
 شمعون و قارداشي آندرياسي گووردو.
 اونلار دهنزه تور آتيرديلار، چونكي باليق
 اوه حيسم ائئلر. ۱۷ و اونلار ادد:

گوناهلاري باغيشلايا بئله؟^۸ عئسا
روحوندا اونلارين اوز آرالاريندا
بله دوشوندوكلرئني آتلايب اونلارا
ددى: "نه اوچون اوركلرئئزدن بله
فئكلرلر كچئردئرسئئز؟^۹ هانسى داها
آسان دير؟ ائفئلئجه «گوناهلارين
باغيشلاندي» دمك؟ يوخسا «قانخ،
دؤشه يئني گؤتور گت» دمك؟
۱۰ آما بئله سئئز كي، انسان
اوغونون ير اوزونده گوناهلاري
باغيشلاماق قودرتي وار...» عئسا
ائفئلئجه ددى: ۱۱ "سنه ديئرم قانخ،
دؤشه يئني گؤتور و اوئنه گت."
۱۲ او آندا ائفئلئج يردن قانليپ
دؤشه يئني گؤتوردو و هامينين
گؤزو قاباغيندا چيخيب گتدي. اله
كي، هامي تعجبون مات قالدي و
تارينى حمد ادئب ديئردئلر: "بله بئر
شي اصلا گورمه مئشدئك."

اوده اولماسينين خبري ياپيلدي
۲ و او قدر چوخ آدم اورايا
يئغيلدي كي، قاپي آغزينا دا بله
ير قالمادي و عئسا اونلارلا تارينين
كلاميندان دانئشيردي. ۳ بو آرادا
بئر عئده، ائفئلئج آدامي دؤرد
نفرئ وسئله سئله داشي ييب اونون
يانينا گئئردئلر. ۴ آما آداملارين
چوخلوغوندا اونلار ياخينلاشا
بئله دئلر. اونون اوچون ده عئسانين
اولدوغو اوئن داميني سؤكوب
يارديلار و ائفئلئج آدامي ياتاغي ائله
آشاغي ئندئردئلر. ۵ عئسا اونلارين
ائمانيني گؤرنده ائفئلئجه ددى:
"اوغول، گوناهلارين باغيشلاندي."
۶ آما عالمئردن بئر نجه سي اورادا
اوتوروب اوركلرئنده دوشونوردولر:
۷ "بو آدم نه اوچون بله كوفرلر
دانئشير؟ تاريدان باشقا كئم

لاوئئن چاغيريلهاسي

(متا ۹:۹-۱۳، لوقا ۵:۲۷-۳۲)

۱۳ عئسا گئنه دهنزنن قيراغينا گندي و بوتون خالق اونون يانينا گلدي و او دا اونلارا تعلم ورردي. ۱۴ يولدان پکنده آلفاعوس اوغلو لاوئي باج بيغيلان يرده اوتورموش گوردو و اونا ددي: “منم داليجا گل.” لاوي ده قانليب اونون دالينجا گندي. ۱۵ عئسا لاوئئن اوئنده سوفره باشيندا اوتورموشدو. بئر چوخ باج بيغانلار و گوناهاكارلار دا او و شاگتردلرئله سوفره باشيندا

اوتورموشدولار. چونكي چوخ آداملار اونون دالينجا گدرئلر. ۱۶ فرئسئلرئن عالملي عئسانين گوناهاكارلار و باج بيغانلارلا يمک يديئيني گورنده اونون شاگتردلرئنه ددئلر: “نه اوچون او، باج بيغانلار و گوناهاكار آداملارلا

يئيب-اچئر؟” ۱۷ عئسا بو سوؤزو اشئدن زامان اونلارا ددي: “صاغ آداملار يوخ، ناخوشلار طبئبه مؤحتاجديرلار. من صالح آداملاري يوخ، گوناهاكار آداملاري دعوت اتمه يه گلهئشم.”

آداملار اونون دالینجا گتدئلر. ^۸ و اونون بوتون اتدئکلرئی اشدنلر یهودییه دن، اورشلئمدن، اندومییه دن، اوردون چاینین او تاینیدان، صور و صیدانین اطرافلاریندا یاشایانلاردان بؤیوک بئر جاماعات اونون یانینا گلدي. ^۹ جاماعاتین اونو سیخیشدیرماسی اوزوندن عئسا شاگئردلرئنه ددی کي، اونون اوچون بئر قاییق حاضیرلا سینلار. ^{۱۰} چوخ ائسانلاری شفا وردئی اوزوندن ناخوش آداملاردان چوخلاری عئسانین اوستونه آتیلیردیلار کي، اونا توخونسونلار. ^{۱۱} و ناپاک روحلار اونو گؤرنده قاباغیندا یره قاپانیردیلار و باغیریب دیئردئلر: “سن تاریین اوغوسان.” ^{۱۲} اما عئسا اونلارا قدغن ادئدی کي، اونون کم اولدوغونو آشکار اتمه سنئلر.

آدام وار ائدی. ^۲ اونلار عئسانی دئقله گؤز آلتینا آلمیشدیلار کي، سبت گونونده او کئشئیه شفا ورسئن و بنون اوچون اونا ائتھام وورسونلار. ^۳ عئسا آلی قوروموش آداما ددی: “اورتادا دور.” ^۴ و اونلارا ددی: “سبت گونونده نه اتمک جائزدر یاخشیلیق اتمک، یوخسا پئسلئک اتمک؟ جان قورتارماق، یوخسا جان آماق؟” اونلار ساکت دورموشدولار. ^۵ عئسا اطرافیندا اولان آداملارا قضبله باخیب، اونلارین اورکلرئئن برکلئیندن چوخ قمگئن اولدو و او کئشئیه ددی: “الئی اوزات.” او آدام الئی اوزاتدی و آلی اولکی کئی اولدو. ^۶ فرئسلر آن چیخیب هئودچولارلا برابر عئسانی اولدورمک اوچون مشورت اتدئلر. ^۷ اما عئسا شاگئردلری ائله دهنز طرفئنه چگئدی و جئلدن چوخ

اونائڪي شاگڙدن پڇڻهه سي

(متا ۱۰:۱-۴، لوقا ۶:۱۲-۱۶)

۱۳ عئسا داغا چيخيپ، اوڙو ائسته دئي
 آداملاري يانينا چاغيردي و اونلار
 اونون يانينا گتڏلر. ۱۴ و اونائڪي نفر
 تعيئن اتدي كي، اونولا قالسينلار و
 اونلاري وعظ اتميه گونده رسن ۱۵ و
 ائقتندارلاري اولسون كي، ناپاڪ
 روحلاري آداملاردان قووسونلار.
 ۱۶ تعيئن اتدي آداملار بونلار ائڏلر:
 شمعون كي، اونا "پطروس" لقبني
 ورمئشدي، ۱۷ زبدي اوغلو يعقوب و
 قارداشي يوحنا كي، اونلارا "بوانرجس"
 لقبني ورمئشدي، بوانرجس يعني
 ائلدريم اوغوللاري، ۱۸ آندرياس،
 فئئپوس، برتولوما، متا، توماس، و
 آلفاعوس اوغلو يعقوب، تداي،
 وطن پرست شمعون، ۱۹ و اسڪاريوتلو
 يهودا كي، اونو دوشمن ائنه تسليم اتدي.

عئسا و بعزبول

(متا ۱۲:۲۲-۳۲، لوقا ۱۱:۱۴-۲۳،
 ۱۰:۱۲) ۲۰ اونلار اوه گلدلر و گئنه
 جاماعات پيغليدي، الهه كي، چورڪ

۹ عئسا اونلارا ددي: "اشتتمه يه قولاقلاري اولان اشتتسن!"
 ۱۰ تک اولان زامان، اون ائكي شاگئرد و اونلارلا اطرافيندا اولان آداملار بو مثل حاقيندا اوندان سوآل سوروشوردولار.
 ۱۱ عئسا اونلارا ددي: "تارينين پادشاهليغينين سئرنئي بئلك سئزه ورتئلب. آما اشتگده اولانلارا هر شي مثلرله اولور كي، ۱۲ باخا-باخا گؤرمه سنئر،

قولاق آسا-آسا آنلاماسينلار،

مبادا دؤنوب باغيشلانسينلار."
 ۱۳ و اونلارا ددي: "بو مثلي باشا دوشمورسونوز؟ بس اوزگه مثلري نجه باشا دوشه جكسنئز؟"
 ۱۴ اکتئچي كلامي سپئر. ۱۵ يول قيراغينا دوشنلر اونلارديرلار كي، كلامي اشتدئرلر، آما شيطان تزلئكه گئلب اونلارا سپئلن كلامي گؤتوروب آپارير. ۱۶ بلجه ده داشليق يرلره دوشنلر: كلامي اشتدئب آن اونو شادليقلا قبول

قدر آدام بيغيلدي كي، او دهنزن قيراغيندا سو اوستونده اولان قاييغا مئئشب اوتوردو. بوتون او جاماعات دهنزن قيراغيندا دورموشدو.
 ۲ عئسا اونلارا مثلرله چوخ شيلر تعلم ورددي و اويرتدئكلرئنده اونلارا بله ددي: ۳ "قولاق آسين. بئر اکتئچي توخوم سمه يه چيخدي.
 ۴ توخوملاري سپنده اونلاردان بعضئي يولون قيراغينا دوشدو و قوشلار گئلب اونو يدئرلر. ۵ بعضئي تورپاغي چوخ اولمايان داشليغا دوشوب تز بئتدي، چونكي تورپاغين درئئئي يوخ ائدي. ۶ گون چيخاندا گونش اونو يانديردي و كؤكو اولماديغي اوچون قورودو.
 ۷ توخوملاردان بعضئي تئكانلار آراسينا دوشدو و تئكانلار بئتب، اونو بوغدولار و ثمره ورمه دي. ۸ او بئرئلري ده برئكي تورپاغا دوشوب بئتئرلر و بؤيويوب بعضئي بئر اوتوز، بعضئي بئر آتميش، و بعضئي ده بئر يوز ثمره وردئرلر."

آلدادىجىلىغى، و آيرى شىلرئىن
 ھوسلرى آرايا گئرب كلامى بوغور
 و او، ئمره سئز اولور. ۲۰ بركلى
 تورپاغا دوشنلر اونلاردىرلار كى،
 كلامى اشئدئب اونو قبول ادئرلر و
 بئرە اوتوز، بئرە آلتىش، و بئرە يوز
 ئمره وئرئرلر.”

ادئرلر. ۱۷ آما اونلاردا كؤك
 يوخدور. بئر آز زامان قاليرلار،
 و سونرا بو كلامدان اؤتري
 سيخىنتى و اذئيت باش ورنده،
 آنن ائماندان دوشورلر. ۱۸ تئكانلار
 آراسىنا دوشنلر اونلاردىرلار
 كى، كلامى اشئدئرلر، ۱۹ آما بو
 دونيانىن اوموراتى، مال-دؤولتئىن

قابدا قويولان لامپا

(لوقا ۸: ۱۶-۱۸) ۲۱ عئسا اونلارا
 ددي: “آيا لامپاني يانديريب دولجا آلتينا
 يا دا ياتاق آلتينا قويارلار؟ مگر لامپا،
 اونون اوچون ديئل كي، لامپا قاينا
 قويولسون؟ ۲۲ چونكي گئزلي بئر شي
 يوخدور كي، آچيغا چيخماسين و
 اورتولو بئر شي يوخدور كي، آشكارا
 چيخماسين. ۲۳ اشتمه يه قولاقلا ري
 اولان، اشئتسنن. ۲۴ و اونلارا ددي:
 “نه اشئتدئيئننره دئقت ادئن. هانسي
 اوچلو ائله اوچلرسئئننر، سئزه ده او اوچلو
 ائله اوچلوله جك و داها دا چوخ
 ورتله جك. ۲۵ چونكي كئمنن وارسا،
 اونا ورتله جك و كئمنن يوخوسا،
 اولانلاري دا آلينا جاقدير.”

اوژ-اوژونه بئتن توخوم ۲۶ عئسا اونلارا

ددي: “تارينين پادشاهليغي
 تورباغا توخوم سېن بئر آداما بنزر.
 ۲۷ گجه-گوندوز ياتار-دورار. توخوم
 بئتنب بؤيوير، آما او، بونون نجه
 اولدوغونو بئلمز. ۲۸ ير اوژ-اوژوندن ثمره
 ورتنر: اول اوتو، سونرا سونبولو، داها
 سونرا دا سونبولده يتئشمئش دني.

“آدين نه دئڙ؟” او آدام جاواب
وردی: “منم آدیم قوشوندور.
چونکی بئز چوخوق!” ۱۰ و عئسیا
چوخ یالواری کی، اونلاری او
وتلایدن قوماسین. ۱۱ اورادا،
داغین اته یئنده بئووک بئز دونگوز
سوروسو اوتلایردی. ۱۲ ناپاک
روحلار عئسیا یالواریب ددئڙ:
“بئزی او دونگوزلارا گؤندهر،
قوی اونلارین ائچئنه گئڙک.”
۱۳ عئسا ائجازه وردی و ناپاک
روحلار او آدامان چیخیب،
دونگوزلارا گئڙدئڙ. دونگوزلار
داغین اته یئندن اوچوروما طرف
قاچیب، اورادان دهنزه آتیدیلار
و اورادا بوغولدولار. او سورونون
سایسی ائکی من اولاردی.
۱۴ سورونو اوتارانلار قاچیب،
بو خبری شهرده و کندلرده
یایدیلار و خالق دا اولوب-کچنلری
گؤرمک اوچون اورایا گلدی.
۱۵ اونلار عئسانین یائینا گلدئڙ
و بئز قوشونا قدر ناپاک روحو

۲ قایقدان چیخان واخت، ناپاک
روحو اولان بئز آدام قئبرئستاندان
چیخیب عئسیا راست گلدی.
۳ بو آدام قئبرئستاندا یاشایردی و
آرتیق هچ کئم اونو حتا زنجئرله
بله باغلا یا بئلهئردی. ۴ گرچی چوخ
دغه کونده لر و زنجئرله باغلامیش
اندی، آما کونده لری سیندیریب،
زنجئرلری ده قیرمیشدی و کئمه
اونو ضبط اتمه یه قادی دئیلدی.
۵ دائم، گجه-گوندوز، داغلاردا و
قئبرلر آراسیندا باغیریب، داشلارلا
اؤزونو یارالایردی. ۶ بو آدام
عئسانی اوزاقدان گؤرنده قاچا-قاچا
گلدی و اونون قاباغیندا دئڙ
چؤکدو. ۷ او جا بئز سئسله باغیریب
اونا ددی: “مندن نه آسته یئرسن
عئسا، او جالاردا ساکن اولان
تارینین اوغلو؟ سنی آند ورئم
تاریبا، منه عذاب ورمه یه سن.”
۸ چونکی عئسا اونا دمئشدی: “ای
ناپاک روح، بو آدامان ائشیه
چیخ!” ۹ عئسا اوندان سوروشدو:

اولان آدامي آرام اوتورموش، اينتنه پالتار گيئئمئش، و عاغيللاشميش گورنده قورخدولار. ۱۶ باش ورمئشلي گورنلر، ناپاک روحو اولان آدام و دونگوزلارين باشينا گلنلري خالقا نقل اتدئلر. ۱۷ اونلار دا عئساييا يالوارديلار كي، اونلارين وئلايتئندن چيخيپ گتئسن. ۱۸ قاييغا مئزن واخت، قاباقچا ناپاک روحو اولان آدام

عئساييا يالواردي كي، او دا اونونلا گتئسن. ۱۹ اما عئسا اونا انجازه ورمه يئب، ددي: "اؤز اوئنه، اؤز قوحوملارين يانينا گت و اونلارا ده كي، رب سنه نه قدر بؤيوك ائشلا ادئب و سنه نه قدر مرحمت گورسدئب." ۲۰ او آدام اونلاردان آريليب عئسانين اونا نه اتدئيئي دکپولئس دئياريندا نقل اتمه يه باشلادي. و هامي تعجب ادرددي.

اؤلۇ بئر قيز و ناخوش بئر آرواد

(متا ۹:۱۸-۲۶، لوقا ۸:۴۰-۵۶)

۲۱ عئسا قايقلا گئنه دهنزن او بئري
 تايينا چکنده، يائينا بئريوک بئر جاماعات
 بيغيلدي. او اوزو دهنزن قيراغيندا
 ائدي. ۲۲ يايروس آديندا کنئسه
 ريئس لرئدن بئري اونون يائينا گلدي و
 عئساني گورن زامان قاباغيندا دئر
 چؤكوب، ۲۳ يالوارا-يالوارا اونا ددي:
 “قيزيم اؤلوم حاليندادير. گل اللئرني
 اونون اوستونه قوي كي، صاغاليب
 ياشاسين.” ۲۴ عئسا اونونلا گتدي و
 اونلارين دالينجا چوخ آدام گدئردي،
 اله كي، اونو سيخيشديريرديلار.
 ۲۵ اورادا اون ائكي ائلدن بري قان
 آخينماسينا دوچار اولموش بئر آرواد وار
 ائدي. ۲۶ بو آرواد بئر چوخ حكتملر
 اللئندن عذابلار چكئمش و بوتون
 وار-بوخونو صرف اتمئشدي، اما هچ
 فايدا گورمه مئشدي. حالي داها دا
 بئسلشمئشدي. ۲۷ آرواد عئسانين
 حاقيندا كي سوزلري اشدئب، جاماعاتين
 آراسيندا عئسانين آرخاسيندان گلدي و
 اونون پالتارينا آل سورتدو. ۲۸ چونكي

اوندان اُنجئدئلر. ۴ عئسا اونلارا ددي: “هچ پيغمبر هچ يرده حوَرمتسئز ديئل، مگر اؤز وطنئنده، قوحوملاري آراسيندا و اؤز اوئنده.” ۵ و اورادا هچ بئر مؤجوزه اِدِه بئله ددي، اَنجاق بئر نچه ناخوش آدامين اوستونه اَللرئني قويوب اونلارا شفا ورددي. ۶ و او آداملارين ائمانسيزليغينا تعجوب ادئردي و اطرافدا كي كندلري گزئب، اونلاردا تعلم ورئردي.

اونون دالينجا گتدئلر. ۲ سبت گونو يتئشنده كئئسه ده تعلم ورمه يه باشلا ددي و اشدنلردن چوخلاري حيرتده قاليب ديئر دئلر: “بو آداما بو شيلر هارادان ورتئب؟! بونا ورتلن بو حئكمت نه دئر؟! نجه بله مؤجوزه لر ادئر؟! ۳ مگر بو آدام او دولگر ديئل، مريم اوغلو يعقوب، يوسا، يهودا، و شمعونون قارداشي؟! مگر اونون باجيلاري بورادا آراميزدا ديئل لر؟!» و

عئسا اون ائكي شاگئردئني گؤنده رئر

(متّا ۱۰:۵-۱۵، لوقا ۹:۱-۶) ۷ عئسا
 اون ائكي شاگئردني يانينا چاغيريب،
 اونلاري جوت-جوت گؤنده رهميه
 باشلادي. و اونلارا ناپاك روحلاري
 قومو ماغا ائقتئدار وردني. ۸ عئسا اونلارا
 امر اتدي كي، يول اوچون اوئلري ائله
 آل آغاجيندان باشقا هچ بئر شي
 گؤتورمه سئئئر؛ نه چؤرك، نه توربا، نه
 ده كهرلئنده پول. ۹ اونلارا چاريق
 گيمكلرئني ددي، هم ده “بئر كؤينكدن
 آرتيق گيمه يئن.” ۱۰ عئسا اونلارا ددي:
 “هر يرده، هانسي اوه گئرئرسئئئر،
 اورادان چيخانا كئمي اورادا قالين.
 ۱۱ هر يرده سئزي قبول ائمه دئئر و يا
 سئزه قولاق آسماديلار، اورادان چيخاندا
 آياقلارينيزين آلتيندا كي توزو سئلكنن
 كي، اونلار اوچون شهادت اولسون.”
 ۱۲ اونلار گدئب آداملار آراسيندا
 اونلارين تئوبه ائتمكلرئني وعظ ائدئئر.
 ۱۳ چوخ ناپاك روحلاري آداملاردان
 قوودولار و ناخوش چوخ آداملاري
 ياغلا مسح ادئب، اونلارا شفا وردئئر.

لاکتن اورکلي مندن چوخ اوزاقدير.
 ۷ عبث يره منه عبادت ادئرلر،
 ائسانين ددئکلرئي منئم ددئکلرئم
 يرئنده تعلم ورئرلر.»^۸ سئز تارينين
 ددئکلرئي بوراخيپ، ائسانلارين
 عادتلرئي رعايت ادئرئسنئز.
 ۹ و اونلارا ددي: «سئز، اوز
 حدئتلرئئري رعايت اتمک اوچون،
 تارينين امرئي نه گؤزل آتيرسينئز.
 ۱۰ چونکي موسا ددي:

«آتا و آانا حورمت ات.» و

«آاسينا يا دا آاسينا يامان دئين آدام
 گرک اؤلومه ورئلسئن.»^{۱۱} آما سئز
 دئرئسنئز: «اگر بئر آدام آتا-آاسينا
 دسه، مندن گؤزله دئيئنئز کؤمک
 وقف دئر، يعني، هديه آيندا
 تارييا تقدم اولوب.»^{۱۲} آرتيق
 آتا-آاسينا کؤمک اتمک اوچون
 اونا اعجازه ورئرئسنئز.^{۱۳} بلجه
 نسلدن نسله کچمئش عادتلرئئزله،
 سئز تارينين سوزونو باطل ادئب،
 بونا اوخشار چوخ شيلر ادئرئسنئز.
 ۱۴ عئسا جاماعاتي گئنه يانينا

يغيديلار.^۲ و اونون شاگئردلرئندن
 بعضئلرئي گؤردولر کي، نجئس
 اللره، يعني يويولمايش اللره
 چؤرک يئرلر.^۳ چونکي فرئسلر
 و بوتون يهودئلر اجدادلاريندان
 قالمئش عاده گؤره، اللرئي
 ياخشئي يوماينجا يمک يمزلر.^۴ و
 بازاردان گلن واخت دا قوسل
 اتمه يئنجه يمک کاسالارين،
 چاينئکلرئن، و مئس قبالارين
 يويولماسي کئمي اوزگه چوخ عادتلر
 رعايت ادئرلر.^۵ فرئسلر و عائملر
 عئسادان سوروشدولار: «نه اوچون
 سنن شاگئردلرئن اجدادلاريميزين
 عادتلرئي رعايت اتمه يئب، نجئس
 اللره چؤرک يئرلر؟»^۶ عئسا
 اونلارا ددي: «اشعيا پيغمبر نه
 ياخشئي سئز رئاکار آاملار باره
 سننده نبيئتک ادئب! نجه کي،
 يازيليب؛

«بو خالق دوداقلاري ائله منه حورمت
 ادئر،

چاغيريب ددي: “هامينيز منه قولاق آسين و آنلايين. ۱۵ هچ بئر شي يوخدور كي، اشگدن ائسانين اچئنه گئرئب اونو نجئس آستن. ائساني نجئس دن اونون اچئندن چيخان شيلردئر. ۱۶ اشتمهيه قولاعي اولان اشئتسن. ۱۷ و جاماعاتي ترك ادئب، اوه گئرندە شاگئردلري اوندان بو مثلئن معناسيني سوروشدولار. ۱۸ عئسا اونلارا ددي: “مگر سئز ده بو قدر نادانسينيز؟! مگر آنلاميرسينيز كي، هچ شي اشگدن ائسانين اچئنه گئرئب اونو نجئس اده بئلهز؟ ۱۹ چونكي اوره يئنه يوخ، قارينا

گئرئر و اورادان اشئيه چيخير.” عئسا بو سؤزله بوتون يمكلري تمئز سايدي. ۲۰ و سؤزونه بله داوام وردي: “ائساني نجئس دن، ائسانين اچئندن چيخاندير. ۲۱ چونكي اچهرئدن، ائسانين اوره يئندن دئر كي، پئس دوشونجه لر، عئقتسئرئك، اوغورلوق، جنائيت، زئنا، ۲۲ طاماحكارليق، پئسلئك، حئيلاه، شهوت، پئس گؤز، كوفر، قورور، و سفهئك اشئيه چيخير؛ ۲۳ بوتون بو شيلر ائسانين اچئندن چيخير، اونو نجئس ادئر.”

بئر آروادين ائمانی

(متّا ۱۵: ۲۱-۲۸) ۲۴ عئسا اورادان
 چيخيپ صور سرحد لرئنه گندي و بئر
 اوه گئرب هچ كسن بئله سئني
 ائسته مه دي. لاكئن گئزلي قالا بئله دي.
 ۲۵ بئر آرواد كي، كئچك ياشلي قيزي
 ناپاك روح التنده اسئر ائدي، عئسانين
 حاقيندا اولان خبرلري اشئدئب گلي
 و اونون آياقلارينا دوشدو. ۲۶ بو آرواد
 يهودي ديئلي، سورئيه فئئقي عئرقئندن
 ائدي. آرواد گئب عئسايا يالواري
 كي، او ناپاك روحو قيزيندان اشئيه
 قووسون. ۲۷ عئسا اونا ددي: “قوي اول
 اوشاقلار دويسونلار. چونكي
 اوشاقلارين چوره يئي آلب، ائتره
 آتماق ياخشي ديئل. ” ۲۸ آرواد عئسايا
 جاواب ورتب ددي: “يلي، يارب! اما
 ائتر ده سوفره آلتيندا اوشاقلارين
 قيرينتي لاريندان يئرلر. ” ۲۹ عئسا آروادا
 ددي: “بو سوزو ددئين اوچون گت،
 او ناپاك روح قيزيني بوراخيپ.”
 ۳۰ آرواد اوئنه گدئب، ناپاك روحو
 قيزيندان چيخميش و قيزيني
 ياتاغي اوستونده ياتميش تاپدي.

۸ جاماعات ييئب دويدولار و آرتيق قالان تئكه لردن يدي زنبئل دولدو. ۹ اونلارين سايسي دورد من اولاردي. عئسا اونلاري مورخص اتدي. ۱۰ و شاگئردلر ائله آن قاييغا مئندي و دالمانوتا دئيارينا گلدي. ۱۱ فرئسئلر چيخيپ اونونلا موباحتته اتمهيه باشلاديلار و اونو ائمتاحان اتمك اوچون گوويدن بئر علامت ائسته دئئر. ۱۲ عئسا اوركدن درئن آه چكئب ددي: "بو نئسل نه اوچون علامت طلب ادئر؟ دوغروسونو سئزه دئيرم، بو نئسله هچ بئر علامت ورتلهه يه جك." ۱۳ و اونلاري ترك ادئب، گئنه قاييغا مئندي و دهنزن او تايينا كچدي. ۱۴ اونلار چورك گوتورمه يي ياددان چيخارتديلار و اوئلر ائله بئر چوركدن باشقا هچ بئر شيلري يوخ اتدي. ۱۵ عئسا شاگئردلرئنه تاپشيريب ددي: "فرئسئلرن ماياسيندان و هرودون ماياسيندان اوزاق قالين." ۱۶ شاگئردلر

اوچون هچ شيلري يوخ اتدي. عئسا شاگئردلرئني چاغيريب اونلارا ددي: ۲ "جاماعاتا يازيغيم گئئر، چونكي اوچ گوندور يانيداديرلار و يمك اوچون هچ بئر شيلري يوخدور. ۳ اگر اونلاري اولرئنه آج يولا سلام، يولدا طاقتدن دوشلر، چونكي بعضئلري اوزاقدان گئئبلر." ۴ شاگئردلري جاواب وردئلز: "بو چؤللوكدە بو قدر آدامي دويورماق اوچون كم هارادان چورك تاپا بئلر؟" ۵ عئسا اونلاردان سوروشدو: "نچه چوره يئنز وار؟" شاگئردلر دئئلر: "يدي چورك." ۶ عئسا جاماعاتا امر اتدي كي، يره اوتورسون. و يدي چوره يي گوتوروب شوکور اتدي و بولوب شاگئردلرئنه وردني كي، جاماعات آراسيندا پايلاسينلار. اونلار دا پايلاديلار. ۷ اونلارين بئر نچه كئچئك باليغي دا وار اتدي. عئسا اونلاري دا برئكله يئب امر اتدي كي، جاماعات آراسيندا پايلاسينلار.

آرالاریندا بحث ادئب دیتردلر:
 “چۆره یئتمز اولمادیغی اوچون بله
 دیتر.” ۱۷ عئسا بونو باشا دوشوب
 اونلارا ددی: “چۆره یئتمز اولمادیغی
 اوچون نئییه بحث ادئرسنئز؟
 حله ده باشا دوشمه یئیسنئز؟
 حله ده آنلامایبیسینیز؟ اوره یئتمز
 داشدیر؟ ۱۸ آیا گۆزلرئتمز اولا-اولا
 گۆرمورسونوز؟ قولاقلارینیز
 اولا-اولا اشمئمرسنئز؟ ۱۹ آیا
 خاطرلامیرسینیز او زمانی کی،
 بش چۆره یی بش من نفرئ
 آراسیندا پایلادیم؟! آرتیق قالان
 تئکه لردن نچه سبد دولدوردونوز؟”
 شاگئردلر جاواب وردلر: “اون ائکی
 سبد.” ۲۰ “یدی چۆره یی دؤرد
 من نفرئ آراسیندا پایلادیغیم
 زامان، آرتیق قالان تئکه لردن نچه
 زنبئل دولدوردونوز؟” شاگئردلر
 جاواب وردلر: “یدی زنبئل.”
 ۲۱ عئسا اونلارا ددی: “حله ده
 آنلامیرسینیز؟” ۲۲ اونلار بیت
 صیدایا گلدلر. کور بئر آدامی اونون

یانینا گتئرب، عئسایا یالواردیلار
 کی، اونا ال قویسون. ۲۳ عئسا
 کورون التندن توتوب اونو کئندن
 اشته چیخارتدی و گۆزلرئته
 توپوروب آلرئنی اونون اوستونه
 قویدو و اوندان سوروشدو: “بئر
 شی گؤرورسن؟” ۲۴ کور آدام
 یوخاری باخیب ددی: “آداملاری
 گؤرورم، اونلاری آغاجلار کئمی
 گؤرورم کی، یرئئرلر.” ۲۵ او
 واخت عئسا آلرئنی گئنه کورون
 گۆزلری اوستونه قویدو. کور آدام
 دئقتله باخیب صاغالدی و بوتون
 شیلری سراسست گؤردو. ۲۶ عئسا
 اونو اوتنه گؤنده رب ددی:
 “کنده اصلا گئرمیه سن.” ۲۷ عئسا
 شاگئردلری ائله فئلپی قیصرئیه
 سنئئ کندلری طرفئنه یولا دوشدو.
 یولدا شاگئردلردن سوروشوب
 اونلارا ددی: “خالق منم کئم
 اولدوغومو دیتر؟” ۲۸ شاگئردلر
 جاواب وردلر: “تعمئد ورن یحیا،
 بعضی آداملار ائلیا و اؤزگه لری

ده پيغمبرلردن بئري. ” ۲۹ عئسا
 اونلارين اوزوندن سوروشدو: ” سئز
 منم كئم اولدوغومو ديئرسئئز؟ ”
 بطروس اونا جاواب ورئب ددي:
 ” سن مستحسن. ” ۳۰ عئسا اونلارا
 جئدي تاپشيردي كي، اونون باره
 سئنده هچ كئم بئر شي دمه سئئلر.
 ۳۱ و اونلارا تعلم ورمه يه باشلادي
 كي، ائنسان اوغلو گرگ چوخ
 عذاب چكسئ و آغ ساقاللار، باش
 كاهئئر و دئن عالمئري طرفئندن رد
 اولونوب اولدورولسون و اوچ گون
 سونرا دا دئرئلسئ. ۳۲ عئسا بو سوزو
 اونلارا آچيقجا ددي. بطروس اونو
 بئر يانا چكئب دانلاماغا باشلادي.
 ۳۳ اما عئسا دؤنوب شاگئر دلرئنه
 باخدي و بطروسا آچيقلائيپ
 ددي: ” اي شيطان، مندن رد اول.
 چونكي سن تارينين ائشئرئي يوخ،
 ائنسانين ائشئرئي دوشونورسن. ”
 ۳۴ عئسا جاماعاتي شاگئر دلرئ ائله
 يائينا چاغيريب ددي: ” اگر كئمسه

اُستهيئر منم داييجا گلئسئ، گرگ
 اوزونو ائكار ادئب چارمئخيني
 گوئورسون و منم داييجا گلئسئ.
 ۳۵ چونكي جانيني قورتارماق
 اُستهيئر هر كس، اونو هلاك اده
 جك. اما كئم جانيني مندن اوئري
 و ائنجئلدن اوئري آلدن ورسه، اونو
 قورتاراجا قدير. ۳۶ ائنسان اوچون
 نه خيئري وار كي، بوتون دونياني
 قازانسئ، لاكئن جانيني محو آتئسئ.
 ۳۷ ائنسان اوز جاني عوضئنه نه
 وره بئلر؟ ۳۸ چونكي بو زئناكار و
 گوناھكار نسلئن ائچئنده، هر كس
 مندن و منم سؤزلرئمدن اوتانسئ،
 ائنسان اوغلو دا آتائين عزتئنده
 موقدس ملكلره گلديئي واخت
 اوندان اوتانا جاق. ”

۹
 ۱ عئسا اونلارا ددي:
 ” دوغروسونو سئزه ديئرم، بورادا
 دورانلار آراسيندا بعضئي وار كي،
 تارينين پادشاهليغينين قودرتله گلمه سئني
 گوئرمه يئئجه اولومو دادماياجاقلار. ”

عئسانين گؤرونوشو ديشئلئر

(متا ۱:۱۷-۱۳، لوقا ۹:۲۸-۳۶)

۲ آلتی گوندن سونرا عئسا، پطروس، یعقوب و یوحنا نئی اؤزو ائله گؤتوردو و تک باشینا اونلاری اوجا بئر داغین اوستونه آپاردی و اونلارین گؤزلری قاباغیندا گؤرونوشو ديشئلدی.

۳ پالتارلاری پارلاق اولوب إله آغاردی کی، یر اوزونده هچ یون آغاردان اونو یویوب بله آغاردا بئلمز. ۴ شاگئردلره

ائلیا ائله موسا دا گؤروندو. اونلار عئسا ائله صؤحبت ادئردلر. ۵ پطروس عئسایا ددی: “اوستاد، بورادا اولماغیمیز نه

یاخشیی اولدو! قوی بورادا اوچ چادیر قوراق، بئری سنه، بئری موسایا، و بئری ده ائلیایا.” ۶ اونلار او قدر

قورخمشدولار کی، پطروس بئلسئردی نه دسئن. ۷ بو آرادا بئر بولود گئلب

اونلارا کؤلگه سالدی. و بولوددان بئر سس گلدی: “بودور منئم عزئز اوغلوم،

اونا قولاق آسین.” ۸ شاگئردلر بئردن اطرافلارینا باخدیلار، اما یانلاریندا

عئسادان باشقا هچ کئمی گؤرمه دئلر. ۹ داغدان إنده عئسا شاگئردلرئنه

تایشه دی، کی، ائنسان اهلدن اولدو.

اوردون چاينين او تايننا گلدي. جاماعات گننه اونون يانينا بيغيلدي و او، نجه كي، عادي ائدي، گننه اونلارا تعلم ورددي. ۲ فرسئلر عئسايا ياخينلاشيب، اونو امتحان اتمك اوچون سوروشدولار: "ايا كئشئيه اعجازه ورتئب كي، ارواديني بوشاسين؟" ۳ عئسا جاواب ورتب اونلارا ددي: "موسا سئزه نه امر ادئب؟" ۴ ددئلر: "كئشئيه اعجازه ورتب كي، بوشانما كاغيذي يازيب ارواديني بوشاسين." ۵ عئسا اونلارا ددي: "داش اوركلي اولدوغونوز اوچون موسا بله بئر امري سئزه يازدي. ۶ لاكئن خئلقتن باشلانيشندان تاري

اونلاري كئشي و ارواد ياراتدي. ۷ بو سببدن كئشي آتا-آناسيندان آيريلاجاق و اروادينا ياپيشاجاق ۸ و ائكئسي بئر بدن اولاجاقلار، اله كي، آرتيق ائكي بدن يوخ، بئر بدن اولاجاقلار. ۹ اونون اوچون تارينين بئرلشدئرديئني انئسان آيرماسين." ۱۰ اوده گننه شاگئردلر بو باره ده اوندان سوال سوروشدولار. ۱۱ عئسا اونلارا ددي: "هر كس ارواديني بوشايب اوژگه بئر اروادلا اولئسه، اروادينين حاقيندا زئنا ادئر. ۱۲ ارواد دا اگر آرتئدن بوشايب اوژگه بئر كئشئله اولئسه، زئنا ادئر."

کئچئک اوشاقلار و عئسا

(متا ۱۳:۱۹-۱۵، لوقا ۱۸:۱۵-۱۷)
 ۱۳ و کئچئک اوشاقلاري عئسانين يانينا
 گئترديلر کي، اونلاري مسح اتسن.
 لاکئن شاگئردلر اونلارا آجيقلانديلار.
 ۱۴ عئسا بونو گؤرنده قضايله نئب،
 اونلارا ددي: “قويون اوشاقلار يانينا
 گلستئرلر. اونلارا مانع اولماين. چونکي
 تارينين پادشاهليغي بونلار کئمئلرئندئر.
 ۱۵ دوغروسونو سئزه ديئرم، تارينين
 پادشاهليغيني بئر اوشاق کئمي قبول
 اتمهين اونا گئره بئلهز.” ۱۶ و اوشاقلاري
 قوجاغينا آلب، اللرئني اونلارين اوستونه
 قويدو و اونلارا برکت وردي.

وارلي جاوان

(متا ۱۶:۱۹-۳۰، لوقا ۱۸:۱۸-۳۰)
 ۱۷ يولا چيخاندا بئري قاچا-قاچا عئسانين
 يانينا گلدي و اونون قاباغيندا دئر
 چؤکوب سوروشدو: “ياخشني اوستاد،
 ابدي حياتي مئراث آلماق اوچون نه
 اتملي يم؟” ۱۸ عئسا اونا ددي: “نه اوچون
 منه ياخشني ديئرسن؟ تاريدان باشقا هچ
 کس ياخشني دئلمه. ۱۹ احکام بئله سن:

اولان بيت فاجي و بيت عنيايا
 يتشن زامان، عسا شاگرډلرئندن
 ائکسئي گوډه رب ۲ اونلارا بله
 ددي: “قاباغينيزداکي کنده گډن.
 اورايا گډنده اورادا باغلي دوران
 بئر سپا گوډه جکسئنزکي، ائدئيه
 کمي هچ کس اونا مئمه يئب.
 اونو آچين و مئم يانما گٽرئن. ۳ و
 اگر بئري سزه دسه: «نه اوچون
 بونو ادرسئنز؟» دئرسئنز: «رئئن
 بونا احتياجي وار و آن اونو بورايا
 قايتاراجاق.» ۴ اونلار گٽئر و
 کوچه ده قاينين يانندا باغلي بئر
 سپا تاپيب، اونو آچديلار. ۵ اورادا
 دورانلاردان بعضئي ددي: “نه
 ادرسئنز؟ بو سپاني نه اوچون
 آچيرسينيز؟” ۶ شاگرډلر عسانين
 ددئي کمي اونلارا جاواب وردئر

و آداملار اونلاري بوراخديلار.
 ۷ سپاني عسانين يانما گٽرئب،
 پالتارلاريني اونون اوستونه سالديلار
 و عسا اونا مئدي. ۸ چوخ آداملار
 پالتارلاريني، بعضئري ده زمئلردن
 کسدئکري آج بوداقلاريني يولا
 سردئر. ۹ قاباقدا گډنر و آرخادان
 گډنر چيغريب دئردئر:

“هوسانا!

رئئن آيندا گډن مبارک اولسون. ۱۰
 آتاميز داوودون گډن پادشاهليغي
 مبارک اولسون.

لاپ اوجالاردا، هوسانا! ۱۱ عسا
 اورشلئمه گٽرئب معبه گٽدي و هر
 شي گوزدن چکرتدي. گج اولدوغونا
 گوډه، او اون ائکي شاگرډله بيت
 عنيايا گٽدي.

میوه سنز انجئر آغاجی

(متّا ۲۱:۱۸-۱۹) ۱۲ او گونون
 صاباجی بیت عنیادان چیخدیقلاری
 زامان، عئسا آجیقدی. ۱۳ اوزاقد
 یاریاقلی بئر انجئر آغاجی گوردو. آغاج
 اوستونده بئر شی تاپماق اومئدی ائله اونا
 یاخینلاشدی، آما یانینا گلن واخت،
 یاریاقدان باشقا اوندا بئر شی تاپمادی،
 چونکی انجئر مؤوسومو دیئلدی. ۱۴ عئسا
 اونا ددی: “آرتیق سندن هچ
 کئم اصلا میوه یمه سنن.” و
 شاگئردلری بو سؤزو اشنئتئلر.

عئسا آل-ورچئلری معبددن اشنیه قوور

(متّا ۲۱:۱۲-۱۷، لوقا ۱۹:۴۵-۴۸،
 یوحنا ۲:۱۲-۲۲) ۱۵ اورشلئمه گلدئلر.
 عئسا معبده گئردی و اورادا
 آلیش-ورئش ادنلری اشنیه قوودو.
 صرافلارین مئزلرنی و گوئرچئن
 ساتانلارین چارپایالارینی چوئردی.
 ۱۶ و هچ کسی قویمادی کی، معبدن
 حیطئندن بئر شی کچئرتسنن. ۱۷ اوانلارا
 تعلم ورتب ددی: “مگر یازیلهایب کی،
 «منم اوئم بوتون مئتلر اوچون دوعا

آدام اوزوم باغي اكدې و اونون اطرافينا دووار چكدې. شتره اوچون بئر حووض قازيب، باغدا بئر بوج ده تكدې و سونزا باغي باغبانلارا انجاره يه ورتب، سفره چيخدي. ۲ محصول زاماني باغبانلارين يانينا بئر قول گونده ردي كي، باغبانلاردان باغين محصولندان آسين. ۳ لاكئن باغبانلار اونو توتوب دؤيدولر و الي بوش قايتارديلار. ۴ باغين صاحبي باغبانلارين يانينا آيري بئر قول گونده ردي. آما اونلار بو قولون باشيني يارالاييب، تحقئر اتدئلر. ۵ باغ صاحبي باشقا بئرني ده گونده ردي. اونو دا اؤلدوردولر. داها بئر چوخ قول گونده ردي. اونلارين بعضئسني دؤيدولر، بعضئسني ده اؤلدوردولر. ۶ باغ صاحبيئنن سوگلي بئر اوغلو وار ائدي. «اوغلوما حؤرمت اده جكلر» ديب، آخيردا اونو باغبانلارين

يانينا گونده ردي. ۷ لاكئن اونلار بئر بئرلرئنه ددئلر: «وارثت بودور. گلئن بونو اؤلدورك و مئراث بئزه قالسين.» ۸ اونو دا توتوب اؤلدوردولر و باغدان اشئيه آديلار. ۹ «ائدي باغين صاحبي اونلارا نه اده جك؟ گله جك، باغبانلاري هلاك ادب، باغي اؤزگه آاملارا وره جك. ۱۰ مگر بو يازيني اوخوماييسينيز كي، «بنالارين رد اتدئي داش، بئنا كونجونون باش داشي اولدو. ۱۱ بو ربئن اشئي ائدي، و گؤزلرئمئزن قاباغيندا عجائب ائشدئر.» ۱۲ اونلار چاليشديلار عئساني بئر نحوله توتسونلار، چونكي باشا دوشدولر كي، بو مثلي اونلارين باره سئنده ديئر. لاكئن جاماعانندان قورخدوقلاري اوچون اونو بوراخيب گتدئلر.

قیصره باج ورمک

(متّا ۲۲:۱۵-۲۲، لوقا ۲۰:۲۰-۲۶)

۱۳ سونرا فرئسٹلردن و هئرو دچولاردان بعضلرئني عئسانين يانينا گوئنده ردئلر كي، اونون اؤز سؤزو ائله اونو تورا سالسينلار. ۱۴ اونلار گئلب عئسايا ددئلر: “اوستاد، بئلئرئك كي، سن حَقَّقْتِ سَوْن بئر آدامسان و هچ كسدن باكين يوخدور، چونكي آداملار آراسيندا فرق قومادان تارينين يولونو اؤيره دئرسن. قیصره باج ورمک آيا جائز دئر يا خير؟ ورك يا ورمهيك؟”

۱۵ عئسا اونلارين ائكي اوزلويونو بئلب، اونلارا ددي: “مني نه اوچون ائمتاحان ادئرسئئز؟ بئر دئار گتئرئن گوروم.”

۱۶ اونا بئر دئار گتئر دئلر. عئسا اونلارا ددي: “بو صورت و بو يازي كئمئندئر؟” جاواب وردئلر: “قيصرئن.”

۱۷ عئسا اونلارا ددي: “قيصرئكئني قیصره و تارينينكيني تاريا ورن.”

اونلار اونا حيرتدن مات قالدیلار.

اؤلورلدن دئرئله حاقيندا سؤال

(متّا ۲۳:۲۳-۳۳، لوقا ۲۰:۲۷-۴۰)

دوشمنلرئني آياقلارينين آلتينا سالاناجاق
 صاغيمندا اوتور.» ۳۷ اكر داوود
 اوڭزو اونا رب ديئر، بس نجه
 اونون اوغلو اولور؟» اورادايكي
 بؤيوك جاماعات عئسانين سؤزلرئنه
 شادليقلا قولاق آسيردي. ۳۸ عئسا
 تعلملرئنده اونلارا بله ددي: «آييق
 اولون دئن عالمئرئندن كي، اوزون
 پالتارلاردا گرمه يي، بازارلاردا
 سلام آلماغي، ۳۹ كئئسه لرده باش
 كورسولري و ضئياقتلرده يوخاري
 باشدا اوتورماغي چوخ سوئرلر،
 ۴۰ دول آروادلارين مال-مولكونه
 يئيه چيخيرلار و رئاكارليقلاريندان
 دوعالاري اوزاديرلار! بو آداملارين
 جزاسي داها دا آغير اولاجاق.»

دول آروادين هديئه سي

(لوقا ۲۱:۱-۴) ۴۱ عئسا خزئنه

صانديغينين قاباغيندا اوتوروب، خالقين
 نجه خزئنه يه پول آتديغينا باخيريدي. بئر

چوخ وارلي آداملار چوخ پول

آتيرديلار. ۴۲ اونلاردان سونرا بئر دول

آرواد گلئب، ائكي قارا پول صانديغا

آتدي. ۴۳ عئسا شاگئردلرئني يانينا

چاغيريب ددي: «دوغروسونو سئزه

ديئر، بو دول فاغير آرواد صانديغا پول

آتانلارين هاميسيندان چوخ آتدي.

۴۴ چونكي اونلارين هاميسي

آرتيقليلقلاريندان آتديلار، لاكئن بو

آرواد كاسييليجيندان بوتون وارينبي،

بوتون كچئنه جك پولونو آتدي.»

گله جك باره ده

(متا ۲۴:۱-۲۸، لوقا ۲۱:۵-۲۴) ۱

عئسا معبددن چيخاندا

شاگئردلرئندن بئري اونا

۱۳

ددې: “اوستاد باخ! نه بؤيوک داشلار، نه عظمتي عثمانلر!”
 ۲ عئسا اونا ددې: “بو بؤيوک عثمانلري گورورسن؟ اونلارين داشي، داش اوسته قالماياچاق. هاميسي ييخيلاجاقدير.” ۳ عئسا، زيتون داغيندا، معبدن قباغيندا اوتورموشدو كي، پطروس، يعقوب، يوحنا، و آندرياس آريجا اوندان سوروشدولار: ۴ “بزه ده گورک بو انشله نه زامان اولاجاق؟ نه علامت وار كي، بزه بونلارين عنقرئ تامام اولاجاغيني گورسدسن؟”
 ۵ عئسا دا اونلارا دمه يه باشلادي: “دئقتلي اولون كي، كئمه سه سئزي آزديرماسين. ۶ چوخ آداملار منم آديدا گله جكلر و «من اويام» ديئب، چوخ آداملاري آزديراجاقلار. ۷ جنگلر و موحاربه لر خبرلرني اشدئيئنز زامان، اوره يئنز اوزولمه سن. بونلارين اولماسي گركدئر، آنجاق حله آخير ديئل. ۸ چونكي مثلت، مثلت

اوستونه و مملكت، مملكت اوستونه قانلجاق. چوخ يرلرده زلزله لر اولاجاق، آجلىق دوشه جك، بونلار سانجى لارين باشلانيشي دير. ۹ لاكن سئز آيىق اولون. سئزي محكمه لره وره جكلر، كئسه لرده دؤيوله جكسئنز و منه گوره، سئز حؤكمدارلار و پادشاهلار قباغيندا دوراجاقسينيز كي، اونلارا شهادت اولسون. ۱۰ اولجه خوش خبرن بوتون مثلتره يتشمه سي گركدئر. ۱۱ سئزي توتوب تسلّم ائدئكلري زامان، نه دئيه جه يئنز باره سئنده نئكاران اولماين. او ساعاتدا سئزه نه ورتلسه، اونو ديئن. چونكي دانیشان سئز يوخ، موقدس روح دور. ۱۲ قارداش قارداشي، و آتا اوولادي اولومه وره جك. و اوولادلار آتا-آنانين ضدئنه قانليخ، اونلاري اولدوره جكلر. ۱۳ منم آديما گوره هامى سئزدن نئفرت اده جك. لاكن آخيرا كئمي دايانان نجات تاپاجاق.

بورادا،» و یا «باخ، اورادا»، اونا
 ائنا ئامین. ۲۲ چونکی یالانچی مسئحلر
 و یالانچی پیغمبرلر ظهور اده
 جکلر و اله علامتله و مؤجوزه لر
 گۆرسده جکلر کی، مومکون اولسا،
 سچئلمئش لری ده آز دیر سینلار. ۲۳ آما
 سئز دئقئتلی اولون! سئزه هر شی
 اولجه دن خبر وردئم. ۲۴ «لا کئن او
 گونده، او موصلبتدن سونرا،
 گونش قارالاجاق،
 آی ائشیغینی ورمه یه جک. ۲۵ اولدوزلار
 گۆیدن دوشه جکلر،
 و گۆیلرده اولان قودرتلر اسه جکلر.»
 ۲۶ او زامان ائنسان اوغلونون
 بؤیوک عئزت و قودرتله بولدولاردا
 گلدئینی گۆره جکلر. ۲۷ ائنسان
 اوغلو او واخت ملک لر ئنی گۆنده ره
 جک و اؤز سچدئکلر ئنی دؤرد
 طرفدن، یرئن اوجوندان گۆیون
 اوجونا قدر، پیغاجاق. ۲۸ ائندی
 مثلی انجئر آغاجیندان اؤیره نئن:
 اونون بوداقلاری تره له نئب
 یارپاقلاری چیخان زامان، یابین

۱۴ دانیال پیغمبرئن یازدیغی کئمی،
 وئرانه لئک گئئرن ائیرنج شیئن
 لایق اولمایان یرده دوردوغونو
 گۆردویونوز زامان، یهودئییه ده
 اولانلار داغلارا قاچسینلار.
 ۱۵ دامدا اولان آشاغی ائنب
 بئر شی گۆتورمک اوچون اؤئنه
 گئرمه سن. ۱۶ زمئده اولان
 عباسینی گۆتورمک اوچون دالی
 قایتماسین. ۱۷ وای او گونلرده
 بویلو و آمزئکلی اولانلارین حالینا!
 ۱۸ دوعا ادئن کی، قاچماغینیز
 قیشا راستلاماسین. ۱۹ چونکی او
 گونلرده اله موصلبت اولاجاق
 کی، تاریخین یاراتدیغی کائناتین
 باشلانیشیندان ائندییه قدر
 اونون کئمی نه اولوب، نه ده
 اولاجاق. ۲۰ اگر رب او گونلری
 قیساتماسایدی، هچ بئر ائنسان
 خئلاص اولما بئلمزدی. آما سچدئنی
 سچئلمئش لرن خاطرئی اوچون او
 گونلری قیساتدی. ۲۱ اگر او
 زامان کئمه ده: «باخ، مسئح

آخشام گله جک و يا گجه ياريسي،
خوروزلارين بانلاديغي واخت
گله جک و يا سحر. ۳۶ يوخسا
قفلتن گئب، سئزي يوخودا تاپار.
۳۷ سئزه ددئکلرئمي هر کسه ديئرم:
اوياق قالين.

عئسانين اؤلومو ياخينلاشير

(متّا ۱:۲۶-۱۶، لوقا ۱:۲۲-۶،

يوحنا ۱۱:۴۵-۵۳) ۱

پاسخا و فطر بيرامينا ائكي
گون قاليشدي. باش
کاهنلر و دن عالئلري عئساني
حئيله ائله توتوب اؤلدورمه سي باره
ده بئر يول آختاريرديلار. ۲ آنجاق
ديئردئلر: "بو ائش بيرام گونلرئنده
اولماسين، يوخسا خالق آراسيندا
ائغتئشاش باش وري." ۳ عئسا
بيت عنيدا، جوداملي شمعونون
اوتئده، سوفره باشيندا اوتورموشدو
کي، بئر آرواد مرمر قابدا چوخ
باهالي خالص سونبول ياغي

ياخين اولدوغونو آنلايرسينيز.
۲۹ الجه سئزه بو شيلرن باش
وردئيني گؤرنده، بئلئن کي،
او ياخيندير، لاپ قاپدادير.
۳۰ دوغروسونو سئزه ديئرم؛ بوتون
بونلار باش ورمه دن بو نسل
کچمه يه جک. ۳۱ دوغروسونو سئزه
ديئرم؛ گؤي و ير کچئب گده
جک، لاکئن منئم سؤزلرئم اصلا
کچئب گتمه يه جک. ۳۲ آما او گونو
و او ساعاتي نه گؤيده کي ملکلر
بئلر، نه ده اوغول اؤزو. آتادان
باشقا هچ کئم بئلئر. ۳۳ دئقتلي و
اوياق اولون! چونکي او واختين نه
زaman اولدوغونو بئلئر سئئز. ۳۴ بو،
قوربته گدن بئر آدامين وضعئنه
بنزر. اوتئدن آيريلان واخت،
اوتئتن ائختياريني نوکولرئنه وري،
هره يه اؤز ائشئي تاپشيردي و
قايجي يا دا امر اتدي کي، اوياق
قالسين. ۳۵ سئزه ده اوياق قالين،
چونکي او صاحبئئن نه واخت
گله جه يئي بئلئر سئئز. بئلئر سئئز

گتئردی و قابی سیندیریب، یاغی
 عئسانین باشینا تۆکدو. ۴ بعضئلری
 گگیله نئب آرالاریندا ددئلز: “بو یاغ
 نه اوچون بله انئراف اولوندو؟
 ۵ چونکی بو یاغ اوچ یوز دئئاردان
 چوخ ساتیلیب فاغیرلارا ورئله
 بئلردی.” و آروادا دینمهیه
 باشلادیلار. ۶ آما عئسا ددی:
 “اونونلا انئئئز اولماسین! نه اوچون
 اونو انجئدئرسئئز؟ او، منه یاخشیلیق
 اتدی. ۷ چونکی فاغیرلار دائم
 سئزئ یانینیزدادیرلار و نه زامان
 انئتییه سئئز، اونلارا یاخشیلیق
 اده بئلرسئئز. لاکئن من، دائم

سئزئ یانینیزدا دینلم. ۸ آرواد انئدن
 گگنی اتدی و باسدیریلماق اوچون
 منئم بدنئی اثره لئدن یاغلا دی.
 ۹ دوغروسونو سئزه دیرم؛ بو خوش
 خبر دونیانین هاراسیندا موژده
 ورتلسه، بو آروادین اتدئی انئدن
 ده یاد ادئله جک.” ۱۰ اون انکی
 شاگئرددن بئری، انسکاریوتلو
 یهودا، باش کاهئنلرن یانینا گتدی
 کی، عئسانی اونلارا تسلئم اتسن.
 ۱۱ کاهئنلر بونو اشئنده سوئندئر و
 یهودایا پول وعده سی وردئلر. او دا
 موناسئب بئر فورصت آختاریردی
 کی، عئسانی اونلارین انئنه ورسئن.

ربن ضیافتی

(متّا ۲۶:۱۷-۳۰، لوقا ۲۲:۷-۲۳،
یوحنا ۱۳:۲۱-۳۰) ۱۲ فطر بیرامینین
اولئنجی گونو کی، پانخانین قوربان
قوزوسو او گونده کسئلردی، شاگئردلر
عئسایا ددئلر: “پانخا یه یئنی هارادا یمک
اُسته یئرسن؟ گدئب هارادا
حاضر لایاق؟” ۱۳ عئسا شاگئردلرئدن
ائکئسنی گونده ربب اونلارا ددی:
“شهره گدئن، سهنگله سو داشی یان بئر
نفر سئزه راست گلر. اونون دالینجا
گدئن. ۱۴ بو آدم هارایا گئرسه، او اوئن
صاحبئنه دین: «اوستاد دئر: هارادادیر
او حاضر لانان اوتاق کی، شاگئردلرئمله
بئریده پانخا یه یئنی اورادا یئم؟» ۱۵ او
دا سئزه بالاخانادا دؤشمئش و
حاضر لانیمش بئر اوتاق گؤرسه در.
پانخا یه یئنی اورادا حاضر لایین.”
۱۶ شاگئردلر چینیب، شهره گتئلر و
هر شیئی اونلارا ددیئی کئمی تاپیب،
پانخا یه یئنی حاضر لادیلار. ۱۷ آخشام
اولاندا عئسا اون ائکئلره گلدی.
۱۸ سوفره باشینا اوتوروب یمک یئینده،
عئسا اونلارا ددی: “دوغروسونو سئزه

گده جهيم. ” ۲۹ لاکئن پطروس اونا
 ددي: ” هامي بودره يئب دوشسه
 ده، من دوشميه جهيم. ” ۳۰ عئسا
 پطروسا ددي: ” دوغروسونو ديئرم؛
 بو گون، اله بو گجه خوروز ائكي
 دفه بانلاماميش، سن مني اوچ دفه

ائئكار اده جكسن. ” ۳۱ آما پطروس
 داها آرتيق تآكئد ادئب ددي:
 ” اكر سنئنله بئرلكده اولمك منه
 لازيم گلسه بله، سني اصلا ائئكار
 اتمهرم. ” آيري شاگئردلر ده اله
 ددئلر.

جِئْسَمَانِي باغيندا

(متّا ۲۶:۳۶-۴۶، لوقا ۲۲:۳۹-۴۶)

۳۲ اونلار جِئْسَمَانِي آديندا بئريه
 گلدئئر. عئسا شاگئردلرئنه ددي: “سئز
 بورادا اوتورون اله كي، من دوعا ادمم.”
 ۳۳ و پطروس، يعقوب، و يوحناي اؤزو
 ائله گوئوردو. درئن سيخيني و اَلْم
 عئسانين جانينا دوشدو. ۳۴ اونلارا ددي:
 “جانيم اولوم درجه سئنده كدرلي دئر.
 بورادا قالين و اوياق اولون.” ۳۵ و اؤزو
 بئر آزاره لي گدئب يره دوشدو و دوعا
 ادئردي كي، اگر مومكوندور، او
 ساعات اوندان كچسئن. ۳۶ و دئيردي:
 “آبا-آتا، سنه هر شي مومكوندور. بو
 پئئالهي مندن اوزا قلاشدير. لاكئن منم
 ائسته دئيم يوخ، سنن ائسته دئين
 اولسون.» ۳۷ عئسا قايديب شاگئردلري
 يوخودا تاپدي و پطروسا ددي: «شمعون
 ياتيسان؟ بئر ساعات اوياق قالا
 بئله دئن؟ ۳۸ اوياق قالب دوعا ادئن
 كي، ائمتاحانا دوشمه يه سئنتز. دوغرودان
 دا روح ائسته يئر، لاكئن بدن
 ضعفدئر.» ۳۹ و گئنه گدئب دوعا
 اتدي و همن سؤزلري ددي. ۴۰ و گئب
 گئنه ده اونلاري يوخولا ميش تاپدي.

و بوتون سنهدرن مصلحتلشدنلر. اونلار عئساني باغلايب آپارديلار و پئلاطا تسلّم اتدنلر. ۲ پئلاط اوندان سوروشدو: “آيا يهودنلرن پادشاهي سنسن؟” عئسا جاواب ورئب اونا ددي: “ددئين كمي دئر.” ۳ باش كاهنلر اونا چوخ شيلرده اتتهام ووردولار. ۴ لاكئن پئلاط گئنه اوندان سوروشدو: “سن هچ جاواب ورمئرسن؟ باخ گور نه قدر سنن ضدته شهادت وئرلر.” ۵ آما عئسا حله ده جاواب ورمئردي، اله كي، پئلاط تعجب ورتدي. ۶ پئلاط هر بايرامدا اوندان خاهش اتدئكلري محبوسو اونلارا عفو ادردي. ۷ باراباس آدي بئري وار اتدي كي، عوصيان واختي آدم اولدورن عوصيانچيلارلا بئرلكده زنجيره وورولوشدو. ۸ خالق گئب پئلاطدان استه دئلر كي، اونلارلا هر زمانكي كمي اتسن. ۹ پئلاط اونلارا جاواب ورئب ددي: “استه يئر سئئز سئز

اوچون يهودنلرن پادشاهيني آزاد ادم؟” ۱۰ پئلاط بئلردي كي، باش كاهنلر پاخيلقيدان عئساني اونون التنه وئرلر. ۱۱ لاكئن باش كاهنلر خالقي قيزيشديرديلار كي، اونون عوضنه باراباسي آزاد اتسن. ۱۲ او واخت پئلاط گئنه اونلاردان سوروشدو: “بس يهودنلرن پادشاهي چاغيرديغينيز آداما نه ادم؟” ۱۳ اونلار تكرر چاغيرديلار: “چارميخا چك.” ۱۴ پئلاط اونلارا ددي: “آخي او، نه پئس ائش گوروب؟” اونلار داها چوخ باغيرديلار: “اونو چارميخا چك!” ۱۵ پئلاط خالقي راضي اتمك اوچون باراباسي آزاد اتدي و عئسايا شالاق ووردوراندا سوزا اونو چارميخا چكگه يه ورددي. ۱۶ عسگرلر عئساني ساراين ائچئنه، “پرتورئوم” دئلن يره آپارديلار و فوجون هاميسيني بئريره بيغديلار. ۱۷ اونا قيرمیزی شئل گيدرئدلر و تئكاندان تاج هوروب اونون باشينا

قويدولار. ۱۸ و اونا سالام ورمهيه باشلايب ديتردتلر: "سالام، اي يهودتلرن پادشاهي!" ۱۹ قاميشلا عئسانين باشينا ووروردولار، اوستونه توپوروردولر، و دئز چؤكوب اونا سجده ادتدتلر. ۲۰ عسگرلر عئساني استهزا ادندن سونرا قيرميزي شئلي اونون اينئندن چيخارديب اوژپالتارين ي گيدتدتلر. و اونو چارميخا چكلمك اوچون اشيه چيخارتديلار. ۲۱ شمعون آديندا كرنيلي بئر آدام شهرئن اشئئندن گئلب اورادان كچتددي. شمعون ائسكندر و روفوسون آتاسي دير. عسگرلر اونو مجبور اتدتلر كي، عئسانين چارميخيني داشيسين. ۲۲ عئساني جولجوتا ديئلن يره گئتدتلر (ترجومه اولونسا، او يرئن آدي "كله يري" دمكدئر.) ۲۳ او واخت اونا مورلا قاريشميش شراب وردتلر. لاكئن عئسا انجه دي. ۲۴ اونو چارميخا چكدتلر و پالتارين آرالاريندا

پايلاشيب، كئمه نه چاتماسي اوچون پوشك آتديلار. ۲۵ گونون اوچونجو ساعاتيندا عئساني چارميخا چكدتلر. ۲۶ اونون تقصيري باشينين اوستونده يازيلهش ائدي: "يهودتلرن پادشاهي." ۲۷ اونونلا ائكي اوغرونو دا چارميخا چكدتلر، بئرني صاغ طرفئنده، او بئرني ده سول طرفئنده. ۲۸ و بلجه موقدس كئتابدا يازيلديغي سؤز يرئنه يتئشدي كي، دئر: "موجرئملرله سايلدي." ۲۹ اورادان كچنلر عئساني سؤيوردولر و باشلاريني ترپه دئب ديتردتلر: "هي! معبدي يخيپ اوچ گونده تئكن، ۳۰ اوژونو خئلاص ات. چارميخدان آشاغي ان." ۳۱ باش كاهئنلر و دئن عالملي ده آرالاريندا اونو رئشخند ادئب ديتردتلر: "اوژگه لري قورتاردي، لاكئن اوژونو قورتارا بئلمئر. ۳۲ ائسرائيئلن پادشاهي مسئح، قوي ائدي چارميخدان دوشسون و بئر گؤروب اونا ائمان گئتك." ۳۳

عئسانين يانيندا چارميخا چكئنلر ده
اونو سؤيوردولر.

عئسانين اوّلومو

(متّا ۲۷:۴۵-۵۶، لوقا ۲۳:۴۴-۴۹،
يوحنا ۱۹:۲۸-۳۰) ۳۳ گونون آلتينجي
ساعاتي بوتون اوّلكهيه قارانليق دوشدو و
ساعات دوّقوزا قدر داوام اتدي.
۳۴ دوّقوزونجو ساعاتدا عئسا اوجا سسله
باغيردي: "اثلويي، اثلويي، لا ما
سبقته ني؟" ترجمه سي: "تاريم، تاريم!
نه اوچون مني ترك اتدئ؟" ۳۵ اورادا
دورانلاردان بعضئسي بونو اشدنده
ددئلر: "باخين، ائلياني چاغيرير."
۳۶ آرالاريندان بئري قاچيب، بئر
سونگري سئرکهيه باتيردي و اونو بئر
قاميشين اوجونا تاخيب عئسايا ائچئرتدي
و ددي: "قويون گورک آيا ائليا اونو
اندئرمه يه گلئر؟" ۳۷ آما عئسا اوجا سسله
باغيريب، جان ورددي. ۳۸ او آندا معبدئن
پرده سي يوخاريدان آشاغي يا قدرير تيليب
ئئكي بؤلوندو. ۳۹ عئسانين قباغيندا دوران
يوز باشي، اونون بله قيشقيريب جان
وردئيني گورنده ددي: "دوغرودان دا
بو آدام، تارينين اوغلو ائدي." ۴۰ اورادا
باش ورنلره تاماشا ادن بعضي آروادلار
دا وار ائدي. اونلارين آراسيندا مجدلي
مريم، يوساين و كئچئك يعقوبون

آناسي مریم، و سالومه عطرتلر ساتين آديلار كي، گدئب عئساني عطرتله سنئلر. ۲ و هفته نئن ائلك گونونده، سحر چوخ اركن، گونش دوغان واخت قبتره گلدئلر. ۳ و آرالاريندا ديئردئلر: “گوره سن قبترن آغزينا كي داشي بئرم اوچون كم ديئرله ده جك؟” ۴ لاكن باشلاريني قالديريپ باخاندا، داشي بئر يانا ديئرلنمش گوردولر. او داش چوخ بويوك بئر داش ائدي. ۵ قبتره گئردئلر و صاغ طرفده آغ پالتار گيئمنمش بئر جاواني اوتورموش گوره نده

حيرت ائدئلر. ۶ جاوان اونلارا ددي: “حيرت اتمه يئن! سئر چارميخا چكئمنش ناصره لي عئساني آختاريرسينيز. او دئرئلب، بورادا ديئل. باخين، اونو قويدوقلاري ير بورادير. ۷ ائدي اونون شاگئردلرئئن و بطروسون يائينا گدن و اونلارا ديئن كي، او سئزدن قباق جئلله گئر. دئيي كمي اونو اورادا گوره جكسئنز.” ۸ اونلار قبتردن چيخيپ قاچديلار، چونكي تتره مه و حيرت اونلاري بوروموشدو. قورخدوقلاريندان هچ كسه بئر شي دمه دئلر.

عئسا شاگئردلرئنه گؤرونور ۹ هفته نئن
 ائلك گونو سحر ارکن، عئسا دئرئلندن
 سونرا اولجه اؤزونو مجدلي مريمه
 گؤرستدي. عئسا مريمدن يدي ناپاک
 روح قوموشدو. ۱۰ مريم گدئب عئسا
 ائله اولانلارا خبر ورددي. اونلار ياس
 توتوب آغلاييرديلار. ۱۱ لاکئن عئسانين
 دئري اولوب اونا گؤرونديوونو ائشئنده
 ائئاماديلار. ۱۲ بو شيلردن سونرا، عئسا
 اونلاردان ائکئسئنه، آيري بئر صورتده
 کنده گدن واخت گؤرونودو. ۱۳ بونلار
 قايديب شاگئردلره خبر وردئرلر، آما
 اونلار بونلارا دا ائئاماديلار. ۱۴ و
 اوندان سونرا عئسا اؤزونو او اون بئر
 شاگئرده، اونلار سوفره باشيندا اولاندا
 ظاهر اتدي و اونلاري ائمانسيزليقلاري
 و داش اورکلي اولدوقلاري اوچون
 دانلادي. چونکي اونلار اونون اولوردن
 دئرئلندن سونرا اونو گؤرنلرئن سؤزلرئنه
 ائئاماميشديلار. ۱۵ عئسا اونلارا ددي:
 “بوتون دونيايا گدئن و ائنجئلي بوتون
 خالقا وعظ ادئن. ۱۶ ائمان گتئرئب
 تعمئد اولونان نئجات تاپاجاق؛ لاکئن
 ائمان گتيرمهين محكوم اولاجاقدير. ۱۷ بو
 علامتلا ائمان گتئرئلره گده جک: منئم

LUK

گون زکریا، اؤز دسته سنئن کاهنلئک
 نؤوبتي اولاندا، تارینین حضوروندا
 کاهنلئک وظئفه سننه مشغول ائدي.
 ۹ زکریا ربئن معبدنه گئردی. چونکی
 بوخور یانديرماق پوشکو نجه کی،
 کاهنلئکده عادت اولموشدو، اونون
 آدینا دوشموشدو. ۱۰ بوخور یانديرماق
 ساعاتی یئتئشده، جاماعتین هامیسی
 اشئکده دوعا ادئردلر. ۱۱ اوزمان ربئن
 بئر مله یی، بوخور قوربانگاهینین صاغ
 طرفئنده دوروب زکریایا ظاهر اولدو.
 ۱۲ زکریا مله یی گؤره نده دئسکئندی و
 قورخو اونو بورودو. ۱۳ اما ملک اونا
 ددی: “زکریا، قورخما. دوغان موصتجاب
 اولوب. آروادین الثابت سنئن اوچون
 بئر اوغلان دوغاجاق. اونون آدینی یحیا
 قویاجاقسان. ۱۴ او، سنه شادلیق و
 صفا سببی اولاجاق و اونون آنادان
 اولماسینا گؤره چوخ آداملار سوئنه
 جکلر. ۱۵ چونکی او، ربئن نظرئنده
 بؤیوک اولاجاق. هچ واخت شراب
 و کفلندرن بئر زاد انجه یه جک و
 آناسینین قارینندان موقدس روحلا دولو

۱ عالئجناب تعوفئلوس، چوخ
 آداملار چالیشیلار کی، آرامیزدا
 باش ورمئش حادئته لرئن حکایه سنئی
 یازسینلار. ۲ نجه کی، او باشلانیشدان
 گؤزلری ائله گؤره نلر و کللمین
 خادملری اونلاری بئزه یئرئبلر. ۳ منه
 ده مصلحت إله گؤرونلر کی، او
 باشلانیشدان دقتت تفتئش ائدیئم هامی
 واقعه لری ترتیبله سئزه یازیم ۴ إله
 کی، اؤیره ندئئتئز مطلبلرئن دوغرو
 اولماسینا یقئن تاپاسینیز. ۵ یهودئییه
 پادشاهی هرود زامانیندا، ابئیا دسته
 سنئن زکریا آدی بئر کاهن وار ائدی.
 اونون آروادی الثابت هارون نسلئندن
 ائدی. ۶ اونلارین انکئسی ده تارینین
 نظرئنده صالح انسانلار ائدلر و ربئن
 هامی امر و احکاملارینا کامل عمل
 ادئردلر. ۷ لاکئن اونلارین اوشاغی
 یوخ ائدی، چونکی الثابت سونسوز
 ائدی و انکئسی ده قوجا ائدلر. ۸ بئر

واختيندا دوغرو چيخاجاق سۆزلرئمه
 ائنائمادين. ” ۲۱ بو آرادا جاماعات
 زكريائي گۆزله يئردئلر و اونون بو قدر
 معبدده يوبانماسيندان تعجب ادرئدلر.
 ۲۲ معبددن چيخاندا زكريا آرتيق لال
 اولوشدو. خالق بئلدي كي، او، معبدده
 بئر رۇيا گۆروب، چونكي انئشاره ائله
 اونلارا آنلاديردي، لاکئن دانئشماغا
 قادئر دئلدي. ۲۳ خئدمت گونلري
 تامام اولاندان سونرا، زكريا اويئنه
 قايتيدي. ۲۴ او گونلردن سونرا آروادي
 التزابت بويلو اولوب، بش آي اؤزونو
 گئزلتدي. ۲۵ و دئرددي: ” رب منه
 مرحمت نظرئني ساليب و بو انئشي او
 منه ادئب كي، ذئللئئيمي انئسانلارين
 آراسيندان گۆتورسون.”

اولاجاق. ۱۶ او، اسرايئل مئلتئئن
 چوخلارين، اونلارين اؤزرب تاريسينا
 دؤنده ره جک. ۱۷ او، ربئن قاباغيندا،
 ائليانين روحو و قووي ائله گده جک.
 اله كي، آتالارين اوركلرئني اوشاقلارا
 و عاصئلري، صالحلرئن حئكمتئنه
 دؤنده رسئن، اله كي، رب اوچون بئر
 خالق حاضيرلاسين. ” ۱۸ زكريا ملكدن
 سوروشدو: ” من بونونه دن بئئم؟ چونكي
 من قوجا آدامين بئريئم، آرواديم دا
 ياشلي دير. ” ۱۹ ملك جاواب ورددي:
 ” من تارينين حوزوروندا دوران
 جبراييلام. گؤنده رئلئمئشم كي، سنئله
 دانئشيب، سنه بو خوش خبري يئرئم.
 ۲۰ باخ، انئدي دئلئن توتولاجاق و
 خبر وردئيم شيلر واقع اولانا كئمي
 دانئشماغا قادئر اولماياجاسان. چونكي

عُسانين آنادان اولماسي خبر ورئئر
 ۲۶ آلتينجي آيدا جبرائيل ملك، تاري
 طرفتندن، جلئل دئياريندا ناصئر
 شهرئته گؤنده رئلدي. ۲۷ مريم آدي بئر
 باكره قيزين يانينا كي، يوسف آدي بئر
 كئشئنن آداخليسي ائدي. يوسف
 داوودون نسلئندن ائدي. ۲۸ ملك
 اونون يانينا گدئب ددي: “سالام، اي
 مرحمت تاپميش! رب سئنتله دئر.”
 ۲۹ مريم مله يئن ددئي سؤزلردن نئگارار
 اولوب، گئجلمئشدي كي، بونجه
 سالاملاشماقدير. ۳۰ اما ملك اونا
 ددي: “اي مريم، قورخما. تاري يانيندا
 توفتق تاپيسان. ۳۱ باخ، بويلو اولوب بئر
 اوغول دوغاجاقسان، و اونون آديني
 عئسا قوياجاقسان. ۳۲ او، بئويوك
 اولاجاق و حاق-تاعالانين اوغلو
 چاغيريلاجاق. رب تاري اونا، آتاسي
 داوودون تختئي وره جكدئر. ۳۳ و او،
 يعقوبون اوي اوستونه ابده كئمي
 سلطنت اده جك و اونون پادشاهليغينين
 آخيري اولماياجاق.” ۳۴ مريم ملكدن
 سوروشدو: “بونجه اولابئر، منئم كي،
 حله ارائم يوخدور؟” ۳۵ ملك جاواب
 ورئب ددي: “موقدس روح سنئن

۴۸ چونکي او، کنټرټنن حقئر حالينا
مرحمت نظري ساليب.
بوندان سونرا هامي نسللر منه بختور دئيه
جکلر. ۴۹ چونکي او قادئر اولان،
منئم اوچون بؤيوک انشلر اتدي.
اونون آدي موقدسدر! ۵۰ او، اوږ
رحمتئي،
نسل به نسل، اوندان قورخانلارين
اوستونه ساليبر، ۵۱ قولو ائله قودرتلي
انشلر گورسه دئب.
اوره يئنده مغرور اولانلاري داغيديدير
۵۲ پادشاهلاري تختلرئندن ائدرئب،
لاکئن باشي آشاغي اولان آداملاري
اوجالديب. ۵۳ آجالاري ياخشئي
شيلرله دويوروب،
آما وارلي آداملاري الي-بوش قايتاريب.
۵۴ او، اوږ قولو ائسرائيله ائمداد
ادئب،
ياديندير کي، ۵۵ ائبراهئم و اونون نسلئنه
ابده کئمي رحمت گورسدسن.
نجه کي، آتالريميزا دا دمئشدي. ۵۶ و
مریم اوچ آيا قدر الترابئن يانيندا
قالدي و سونرا اوئنه قايتدي.

۵۷ الترابئن دوغوم واختي يتئشدي
او، بئر اوغلان دوغودو. ۵۸ اونون
قونشولار و قوحوملاري اشئتدلر
کي، رب اونا بؤيوک بئر مرحمت
گورسه دئب و اونونلا شادليق اتدلر.
۵۹ سگئرئنجي گون گلدلر کي،
اوشاغي ختنه اتسنلر و ائسته يئر دلر
اونون آديني، آتاسينين آدينا گوره،
زکريا قويسونلار. ۶۰ لاکئن آناسي
جاواب ورئب ددي: “بوخ! اونون
آدي يحيي اولاجاق!” ۶۱ اونا ددلر:
“قوحوملارينين آراسيندا بو آدلا
آدلانميش هچ کس يوخدور.”
۶۲ سونراسي آتاسيندان ائشاره ائله
سوروشدولار کي، اوغولون آديني
نه قويماق ائسته يئر. ۶۳ زکريا بئر
يازي تحته سي ائسته دي و تحته نئن
اوستونده يازدي: “اونون آدي
يحيادير.” هامي مات قالدي. ۶۴ او
آندا زکريانين دنلي آچيلدي و تاريا
حمد ادئب دانيشماغا باشلادي.
۶۵ اونلارين اطرافيندا ياشايان هامي
قونشولاري قورخو باسدي و يهودئيه

نئن هامی داغلیق بؤلگه سئنده، هر کس بو واقعه دن دانی شیردی. ۶۶ و بونو اشئدنلر، اشئدئ ککرئئن هامی سینی یادلاریندا ساخلا ییب، حیران قالمیشدی لار و دیئردئلر: “بو اوشاق نه اولاجاق!” چونکی ربئن الی اونونلا ائدی.

زکریانین شوکران نغمه سی ۶۷ اوشاغین آتاسی زکریا، موقدس روحلا دولدو و نبئلک ادب ددی: ۶۸ “اسرائیلئن تاریسی رب، مبارک اولسون.

چونکی گلئب و اؤز خالقینی خئلاص ادب، ۶۹ و داوودون ائوندن بئزئم اوچون قودرتلی بئر قورتاریجی میدانا گؤنده رب. ۷۰ نجه کی، چوخ زامانلاردان قاباق

اؤز موقدس پیغمبرلرئئن آغیزی ائله دمئشدئر کی، ۷۱ دوشمنلرئئمزن و بئزدن ئئفرت ادنلرئن هامی سینین ئئندن بئزی قورتاراجاق. ۷۲ اونون اوچون کی، آتالاریمیزا رحمت گؤرسدسن

و اؤز موقدس عهدئنی خاطیرلا سین. ۷۳ آتامیز ائبراهئمه ائچدی الی او آند کی، ۷۴ بئزی دوشمنلرئئمزن ئئندن نجات ورسئن

و قادر اتسن کی، قورخوسوز خئدمت ادک؛ ۷۵ بوتون عؤمر و موزو اونون حضوروندا

قودسئیت و صالحلئکله! ۷۶ و سن الی اوشاق،

حاق-تاعالانین پیغمبری چاغیریلاجاق سان.

چونکی ربئن قاباغیندا گدب،

اونون یولونو حاضیرلایاجاق سان. ۷۷ اله کی، اونون خالقینا نجات معرفتئنی وره سن کی، اونلارین گوناھلارینین باغیشلانماسیندا یر. ۷۸ تاریمیزین مرحمتنه گوره،

طولوع ادن گونش گؤیدن بئزه گله جک. ۷۹ اله کی، قارانلیقدا

و اولوم کؤلگه سئنده اوتورانلارا اشئق ورسئن

و بئزئم قدملرئئمزی صولح یولونا هئدایت اتسن. ۸۰ و اوشاق بؤیویوب،

روحدا قووتله نئردی و اسرائیل
خالقینین آراسیندا ظوهور اده نه قدر
چؤللرده یاشاییردی.

عئسانین آنادان اولماسی

(متّا ۱: ۱۸-۲۵) ۱

۲ او گونلرده قیصر اوغوسطوسدان
امر گلدی کی، یراوزونده اولان
نوفوسون سایسی
انجام اولوب دقتلره کچسئن. ۲ بو نوفوس
سایسی ائلك نوفوس سایسی
ائدی کی، کرئتیوسون سورئییه
اؤلکه سئنده والی اولدوغو زامان
باش وردی. ۳ و هر کس آدینی

دقتره کچئرتمک اوچون اؤز شهرئنه
گدئردی. ۴ اونون اوچون یوسف
ده داوودون نسلئندن اولدوغونا
گؤره، جئلئئن ناصئره شهرئندن
چیخیب، یهودئییه وئلا یئتئن
بیت لحم چاغیریلان داوود شهرئنه
گلدی کی، ۵ بویلو اولان آداخلیسی
مریمله آدلارینی دقتره کچئرئتسئلر.
۶ اورادا اولدوقلاری زامان مریم
دوغما واختی یئتشدی. ۷ مریم
ائلك اوغلونو دوغدو. اونو قونداغا
سرب آخوردا یاتیرتدی. چونکی
اونلار اوچون مهمانخانادا یر یوخ
ائدی.

چوبانلار و ملڪر^۸ او اؤلکهده
 چوبانلار وار ائدئلر كي، چؤلده
 ياشاييب سورولرئي قوروماق اوچون
 گجه اونلارين كشيئي چكئردئلر.
 ۹ ربئن بئر مله يي اونلارين يانيندا ظاهر
 اولدو و ربئن جلاي اونلارين اطرافيني
 نورلا دولدوردو و اونلاري بئوك بئر
 دهشت بورودو. ۱۰ ملك اونلارا
 ددي: “قورخايين. باخين، من سئزه اله
 خوش خبر گئرمئشم كي، هامي مثلئلري
 چوخ سوشدئره جك. ۱۱ چونكي بو
 گون داوود شهرئنده سئزن اوچون بئر
 قورتاريجي دوغولدو كي، رب
 مسئحدئر. ۱۲ و سئزه علامت بودور؛
 قونداغا سرئلمئش و آخورد اياتمئش بئر
 كؤرپه تاپاجا قسينيز.” ۱۳ بئردن بئر
 ملكله گؤي لشكرئئن فوجو گؤرونودو.
 اونلار تاريا حمد ادهرك ديئردئلر:
 ۱۴ “لاپ اوجالاردا اولان تاريا
 عئزت، ير اوزونده اونون مرحمتي آلتيندا
 اولان ائنسانلار آراسيندا بارئش
 اولسون.” ۱۵ ملكلر چوبانلارين يانيندان
 گؤيه قانلاندان سوزا، اونلار بئر بئرئشه
 ددئلر: “گلئن بيت نلمه گدك و ربئن
 بئزه بئلدئردئي بو واقئعه ني گؤرك.”
 ۱۶ اونلار بئر بئرئشه

نَجَاتِي گوروب، ۳۱ او نَجَاتِي
 كِي، هامي مئتلرئن حوزوروندا
 حاضيرلاييسان؛ ۳۲ قيريهودئله
 آشكارادن بئر نور،
 و سنئن مئتلئن ائسرائيله بئر جلال.”
 ۳۳ اوشاغين آتا و آناسي عئسانين
 حاقيندا ديئلن سؤزلردن تعجوب
 ادئلر. ۳۴ شمعون اونلارا خيئر-دوعا
 ادئب، اوشاغين آناسي مريمه
 ددي: “باخ، بو كورپه ائسرائيلده
 بئر چوخ آداملارين ينجيلىب
 قالماسي اوچون تعيئن اولونوب؛
 بئر علامت كي، اونون ضدئشه
 دانيشاجاقلار. ۳۵ سنئن ده جانيني
 بئر قيلينج پارچالاياجاق. بونلارين
 هاميسي اوندان اوئري اولاجاق
 كي، چوخلارينين اورهينده كي
 دوشونجه لر آشكارا چيخسين.”
 ۳۶ آشر قبئله سئندن نبئلك ادن

آنا دا اورادا ائدي. آنا فوعئلئن
 قيزي ائدي. آنا چوخ قوجا ائدي.
 قيزليغيندان سوزرا يدي ائل آري
 ائله ياشاميشدي و ۳۷ سوزاسي
 دا بو هشتاد دؤرد ياشيناچاق
 دول قالميشدي. آنا معبددن
 اصلا آريلماييب، گجه-گوندوز
 دوعالار و اوروجلارلا اورادا
 عبادت ادئدي. ۳۸ او دا اله او
 ساعات گلئب، تاريا شوکور اتدي
 و اوشاغين حاقيندا اورشلئمن
 خئلاصيني گؤزلهين هامي آداملارلا
 دانيشدي. ۳۹ يوسئف و مريم ربئن
 شرئعتئنده امر ادئلن هامي شيلري
 تامام ادندن سوزرا جئله، اؤز
 شهرلري ناصئره يه قايتديلار. ۴۰ و
 اوشاق دا بؤيويوب قووتله نئردي.
 حئكمتله دولوردو و تارينين فيضي
 اونون اوستونده ائدي.

کي، پونطیوس پلاط یهودیہ
والسی، هرود جلتائن تترارخي،
اونون قارداشي فلتسوس اثورایا و
تترارخونتس وئلايتنتن تترارخي،
لئسانئياس آبلینتیا تترارخي، ۲ حنا
ائله قیافا دا باش کاهئن ائدئر،

عئسا معبدده ۴۱ عئسانین والتدیني هر
ائل پاسخا بیرامیندا اورشلئمه گدئرئلر.
۴۲ عئسانین اونائکي یاشینا چاتدیغی
زaman، بیرام عادتنه گوره اورشلئمه
گندئرلر. ۴۳ بیرام گونلري تامام اولوب
اولرئنه قایداندا، اوغلان اوشاق عئسا
اورشلئمه قالدی. لاکئن والتدیني
بوندان بئخبر ائدئر. ۴۴ اله گومان ادئرئلر
کي، او، یولداشلاري ائله گدئر. بر
گونلوک یول گندن سوزا، اونو
قوحوم و تانیشلار آراسیندا اختارماغا
باشلادیلار. ۴۵ اونو تاپمایان زaman
آختارا-آختارا اورشلئمه قایتیدیلار.
۴۶ اوچ گوندن سوزا اونو معبدده
تاپدیلار. او، موعئلمرئن آراسیندا
اوتورموشدو و اونلارا قولاق آسیب،
اونلاردان سوال ادئردي. ۴۷ اونون
ددئکلرئنی اشدن هامی آداملار اونون
آنلاق و جاوابلاریندان تعجب
ادئرئلر. ۴۸ والتدیني اونو گورن زaman
حیرت ائدئرلر. عئسانین آناسی اونا ددی:
“اوغوم، نه اوچون بئزئمله بله رفتار
ائدن؟ آتان و من ننگاران اولوب سنی
آختاریردیق؟” ۴۹ عئسا اونلارا ددی:
“منی نه اوچون آختاریردینیز؟ بئلمئرئمنز

تاري قادردئڻ كې، بو داشلاردان
 ابراهئمه اوڭلاد ياراتسين. ۹ آرتيق
 بالتا دا آغاجلارين كۆكونه ياتير.
 بلجه ياخشى ثمره ورمهين هر آغاج
 كسئلئر و اودا آتيلير. ۱۰ خالق
 اوندان سوروشدو: “بس بئز نه
 اِدك؟” ۱۱ يحييا جاواب ورتب
 ددي: “ائكي كۆينه يي اولان، بئرنى
 او آداما ورسئن كې، كۆينه يي
 يوخودور. يمهي اولان آدام دا
 بله اتسئن.” ۱۲ باج ييغانلار دا
 تعمئد اولونماق اوچون اونون يانينا
 گلئب ددئلر: “اوستاد، بئز نه
 اِدك؟” ۱۳ يحييا اونلارا ددي:
 “موعين اِدئلئش متقداردان آرتيق
 هچ شي طلب اتمهين.” ۱۴ عسگرلر
 ده اوندان سوروشدولار: “بس بئز
 نه اتملي يئك؟” اونلارا دا ددي:
 “زورلا هچ كئمدن پول آلماين.
 بؤهتان آتماين. آديغينيز مواجببه
 قناعت ادئن.” ۱۵ خالقين گؤزو
 يولدا ائكن، هامي يحيانين حاقيندا
 اوره يئنده دوشونوردو: “گؤره سن

تارينين كلامي چؤلده زكريانين اوغلو
 يحيياا گلدي. ۳ او دا، اوردون
 چاينين اطرافيندا كي هامي اولكه ني
 گزئب ائنسانلاري دعوت ادردى
 كي، گوناھلارين باغيشلانماسي
 اوچون تئويه ادئب تعمئد آلسينلار.
 ۴ نجه كي، اشعيا پيغمبرئن سؤزلرئئن
 كئتابيندا يازيليب:

“چؤلده بئرنئن سسي نئدا ادئر؛

رئبن يولونو حاضيرلاين،

اونون يولونو دوز ادئن. ۵ هر دره

دولدورولسون،

هر داغ و تپه آلچالسين،

ايرئلكلر دوزه لسئن،

كله-كؤتور يوللار هامار اولسون. ۶ و

بوتون ائنسانلار تارينين نئجاتيني گؤره

جكلر.” ۷ يحييا، تعمئد اوچون اونون

يانينا گلن خالقا ديدردى: “اي افئلر

نسئلي! گلجك قضبدين قاجماغي

سئره كئم گؤرستدي؟! ۸ تئويه

يه لايئق ثمره گئئرئن. اوزونوزه

«آتاميز ابراهئمدئر» دمهيه جهد

اتمهين. چونكي بونو سئره دئيرم،

بو، مسّحدئڙ؟ “ ۱۶ يحييا هاميسينا
 جاواب ورتب ددي: “من سڙي
 سواڻله تعمئد ورتڙم، لاڪڻن مندن
 قودرتلئسي گلڙ کي، من اونون
 باشماغينين باغيني دا آچماغا بله لايئق
 ديئلم. او، سڙي موقدس روح و
 اودلا تعمئد وره جڪ. ۱۷ اونون
 شنه سي التنده دڙ و اوڙ خرمنئي
 دتقتله سووروب، بوغداني آتبارينا
 پيغير. لاڪڻن ساماني سوئمز اودلا

يانديراجاق. ” ۱۸ بلجه يحييا، بڙ چوخ
 آيري نصحت ورتب خالقا خوش
 خبري وعظ ادڙدي. ۱۹ آما هڙود
 تترارخ کي، قارداشينين آروادي
 هڙودئياسلا اولنديئي واتدئي اوڙگه
 پئسلئكلر اوچون يحيانين طرفئندن
 دانلاق آلتيندا اندي، ۲۰ بونلارين
 هاميسينا بڙئي ده آرتيريپ يحياني
 زئندانا سالدي.

عئسانين تعمئد اولونماسي

(متا ۳:۱۳-۱۷، مرقوس ۱:۹-۱۱)

۲۱ هامي خالق تعمئد اولونان زامان،
 عئسا دا تعمئد اولوندو. و دوعا ادن
 واخت گۆي آچيلدي و ۲۲ موقدس
 روح جنسماني شگلدە گۆيرچئن كئمي
 اونون اوستونه اندي و گۆيدن بئر سس
 گلئب ددي: “سن منم سوگلي
 اوغلومسان، سندن چوخ راضي يام.”

۲۳ عئسا، اؤز خئدمتئنە باشلاديني زامان
 اوتوز ياشلاريندا اندي. او يوسئفن اوغلو
 تانينيردي و يوسئف عئلي نئن اوغلو اندي.
 ۲۴ عئلي ده متا اوغلو، او دا لاوي اوغلو،
 او دا ملكي اوغلو، او دا ياناي اوغلو، او
 دا يوسئف اوغلو ۲۵ او دا ماتاتئيا اوغلو،
 او دا عاموس اوغلو، او دا ناحوم اوغلو،
 او دا حسلي اوغلو، او دا ناقاي اوغلو،
 ۲۶ او دا مآت اوغلو، او دا ماتاتئياس
 اوغلو، او دا شمعي اوغلو، او دا يوسئك
 اوغلو، او دا يهودا اوغلو ۲۷ او دا يوحنا
 اوغلو، او دا رؤسا اوغلو، او دا زروبائيل
 اوغلو، او دا سالتئيل اوغلو، او دا نيري
 اوغلو، ۲۸ او دا ملكي اوغلو، او دا آدي
 اوغلو، او دا كوسام اوغلو، او دا المادام

طرفئندن چۆله آپاريلدي. ٢ او،
 قيرخ گون ائبلئس طرفئندن
 ائمتاحان اولوندو و بو گونلرده هچ
 بئر شي يمه دي. و او گونلر كچندن
 سونرا آخيردا آجيقدي. ٣ ائبلئس
 اونا ددي: “اگر سن تارينين
 اوغلو سان، امر ات كي، بو داش
 چۆره يه دؤنسون.” ٤ عئسا اونون
 جاوايندا ددي: “يازيب كي،
 ائسان آنجاق چۆركه ياشاماز.”
 ٥ ائبلئس اونو يوخاري آپاريب بئر
 آن ائچئنده دونيانين هامي مملكئرنئي
 اونا گؤرستدي ٦ و اونا ددي: “بو
 مملكئرن حاكئمئيتئي و اونلارين
 هامي شان-شؤهرتئي سنه ورهرم؛
 چونكي بو منه ورتئلب و من كئمه
 ائسته سم، اونا ورهرم. ٧ اونا گؤره،
 اگر سن منه سجده اده سن، بونلارين

هاميسي سنئن اولاجاق.” ٨ عئسا
 جاوايندا اونا ددي: “يازيب
 كي، رب تارينا سجده ات و آنجاق
 اونا قوللوق ات.” ٩ ائبلئس اونو
 اورشلئمه آپاردي و معبدئن بورجو
 اوستونه قويوب ددي: “اگر سن
 تارينين اوغلو سان، اؤزونو بورادان
 آشاغي ات. ١٠ چونكي يازيب:
 “او، سنئن حاقيندا ملكرئنه امر اده
 جك كي، سني حفض اتئئئر. ١١ و
 سني اللري اوستونده گؤتوره جكلر
 كي، آياغين بئر داشا ائللئشمه سنن.”
 ١٢ عئسا جاوايندا اونا ددي:
 “ديئئب كي، رب تارين ائمتاحان
 اته.” ١٣ ائبلئس بو ائمتاحانلارين
 هاميسي قورتارانان سونرا، بئر
 مودت اونون يانيندان آيريلدي.

عَسَانِين خَتْمَتْنُن باشلاماسي

(متّا ۴:۱۲-۱۷، مرقوس ۱:۱۴-۱۵)

۱۴ عَسَا موقدّس روحون قووي ائله
جلئله قايتدي و اونون خبري اطراف
وتلايتلرئن هاميسيندا ياپيلدي. ۱۵ او،
اونلارين كننسه لرئنده تعلم ورئدي و
هامي اونو تعریفله يئردي. ۱۶ عَسَا
بؤيودويو ير ناصره يه گلدي و سبت
گونونده عادتنه گوره كننسه يه گئردې
و اوخوماق اوچون آياغا قانلدي.

۱۷ اونا اشعيا پيغمبرئن كتتابي ورتلدي.
كتتابي آيب بو سؤزلر يازيليش يري
آچدي: ۱۸ “رَبَّن رُوحو اوستومده دَر؛

او مني مسح اتدي كي،

يوخسوللارا خوش خبري ورتم.

مني گونده ردي كي، اسئرله آزاد
اولا جاقلاريني،

كورلارا گؤزلرئئن آچيلا جاغيني جار
چكم،

آرتلنلري ختلاص ادمم ۱۹ و ربئن مقبول
ائلني اعلان ادمم.” ۲۰ عَسَا كتتابي

باغلا دي و ختدمتچئيه ورتب
اوتوردو. كننسه ده اولنلارين
هاميسينين گؤزو اونا دئنگلمئشدي.
۲۱ و اوللارا دمه يه باشلا دي:
“اشئند ئيئنز بو يازي بو گون يرئنه
يتئشدي.” ۲۲ هامي اونون حاقيندا
ياخشي سؤزلر ديئب، اونون
آغز يندان چيخان فيضلي سؤزلره
حيران اولموشدولار و ديئر دئلر:
“آيا بو، يوستفن اوغلو ديئل؟”
۲۳ عَسَا اوللارا ددي: “البته سئز بو
مثلي منه دئيه جكسئنز كي، «اي
حكّم، اؤزونو ساغالت! اشئند ئيئمز
كفرنا حومدا اتدئين اشلري بورادا،
اؤز وطنئنده ده ات!»” ۲۴ و ددي:

“دوغروسونو سئزه ديئرم، هچ بئر
پيغمبر اؤز وطنئنده مقبول اولماز.

۲۵ حَقَّقَتِي سئزه ديئرم، ائليانين
گونلرئنده او واخت كي، گؤي
اوچ ائل آلي آي باغلا نيب اؤلكه نئن
هاميسيندا بؤيوك بئر قحطي اولدو،
اسرايئله بئر چوخ دول آرواد وار
ائدي. ۲۶ لاکئن ائليا اوللارين هچ

اشئدن واخت قضبلندئلر. ۲۹ و
 قانليب اونو شهردن قوودولار.
 آشاغي آتماق اوچون اونو او داغين
 اوستونه آپارديلار كي، شهرلي
 اونون اوستونده بئنا اولموشدو.
 ۳۰ لاکئن عئسا اونلارين آراسيندان
 کچئب گتدي.

بئرئئن يانينا گؤنده رئلهمه دي، مگر
 صيدون وئلايتئن ضارپتا شهرئنده
 اولان دول آروادين يانينا. ۲۷ الشع
 پيغمبرئن گونلرئنده ده ائسرائيلده
 چوخ جوذاملي وار ائدي، لاکئن
 اونلاردان هچ بئري شفا تاپمادي،
 مگر سورئيه لي نَعمان.» ۲۸ کنئسه
 ده اولانلارين هاميسي بونلاري

عئسا ناپاک بئر روحو قوور

(مرقوس ۱: ۲۱-۲۸) ۳۱ عئسا جئلائن
 کفرناحوم آدي شهرته گلدي و سبت
 گونلرئنده اونلارا تعلم ورئردی.
 ۳۲ اونلار اونون تعلمئندن تعجب
 ادئرئرلر، چونکي اونون کلامیندا
 ائقتئدار وار ائدی. ۳۳ کنئسه ده بئر آدام
 وار ائدی کي، ناپاک بئر ائبلئس روحو
 اونو اسئر ائتمئشدي. او اوجا سسله
 باغیردی: ۳۴ “آل چک بئرذن، اي
 ناصئرہ لي عئسا! بئرئمله نه ائشن وار؟! آيا
 بئرہي هلاک ائتمک اوچون گلئبس؟
 سنئن کئم اولدوغونو بئلئرئم: سن تارينين
 موقدسي سن!” ۳۵ لاکن عئسا اونا
 آجيقلائيپ ددی: “ساکئت اول، او
 آدامدان چيخ!” ائبلئس او آداهي اورتادا
 يره چيرپيب، هچ بئر ضرر ورمه دن
 اوندان اشئيه چيخدي. ۳۶ هاميني
 حيرت بورودو و بئر بئرلرئنه ديئرئرلر: “بو
 نه کلامير؟! ناپاک روحلارا ائقتئدار
 و قووتله امر ادئر و اونلار اشئيه
 چيخيرلار.” ۳۷ اونون شوهرتي اطرافدا
 اولان يرلرئن هاميسينا ياييليردي.

عئسا چوخ آداهي صاغالدير

اونون اطرافينا بيغيب، اونو سيخيشديرديلار. ۲ عئسا گؤلون قيراغيندا ائكي قاييغين دوردوغونو گوردو؛ لاکتن باليقچيلار قاييقلاردان چيخيپ تورلاريني يويور دولار. ۳ قاييقلارين بئرئنه منندي. بو قاييق شمعونون اندي. عئسا اوندان خاهئش اتدي كي، ساحئلدن بئر آزالانسين. و قاييقدا اوتوروب خالقا تعلم ورتدي. ۴ سؤزونو قورتارانندان سونرا شمعونا ددي: “درئن يره سور و باليق توتماق اوچون تورلارينيزي سويا آتين.” ۵ شمعون جاوايندا اونا ددي: “اوستاد! بوتون گجه چاليشديق، هچ بئر شي توتا بلهه دئك. اما سنن سؤزونه گوره تورلاري آتاچاغام.” ۶ و بونو ادن زامان چوخلو باليق توتدولار؛ او قدر كي، تورلاري ييرتيليردي. ۷ او بئري

قاييقدا اولان شرئكلرئنه انئساره ائدئر كي، گلئب اونلارا كؤمك اتسئر. اونلار دا گلئب هر ائكي قاييغي باليقلار دولدوردولار، بله كي، قاييقلار باتماغا باشلادي. ۸ شمعون بطروس بونو گؤرن زامان عئسانين آياقلارينا دوشوب ددي: “يارب، مندن اوزاقلاش، چونكي من گوناھكار بئر كئشيم.” ۹ اوندان اوتري كي، توتدوقلاري باليقلارين چوخلونغوندا اونو و اونولا اولانلارين هاميسيبي حيرت بورودو. ۱۰ و بله ده زبديئن اوغوللاري يعقوب و يوحناي دا كي، شمعونون شرئكي ائدئر. عئسا شمعونا ددي: “قورخما! بوندان سونرا انئسانلاري توتاجاقسان.” ۱۱ اونلار قاييقلاري ساحئله چكئئر و هر شي آتيب عئسانين دالينجا گئتئر.

عئسا جو ذاملي بئر آداما شفا وررئ

(متا ۸:۱-۴، مرقوس ۱:۴۰-۴۵)
 ۱۲ عئسا شهرلرئن بئرئنده اولاندا، بئر
 آدامي اونون يانينا گتئر دئلر كي، هر
 يانيني جو ذام توغوشدو. آدام عئساني
 گورن واخت اوزو-اوسته يره دوشه
 نئب يالوارد ي: “يارب، اگر آستيه سن،
 مني طاهر اده بئلسن.” ۱۳ عئسا التني
 اوزا تدي و اونا توخونوب ددي:
 “آسته يئر، طاهر اول.” آدام آن
 جو ذامدان قور تولدو. ۱۴ عئسا اونا
 تاپشيردي كي، هچ كئمه بئر سوژ
 دمه سن، آنجاك گدئب اوزونو كاهئنه
 گورسد سن و طاهر اولدوغو اوچون
 موسا نين بويوردوغو كئمي قوربان تقدم
 آسن كي، اونلارا شهادت اولسون.
 ۱۵ آما عئسا نين حاقيندا خبر داها دا
 چوخ ياپيليردي؛ و چوخ آدام اونو
 اشتمك و ناخوشلوقلار يندان صاغالماق
 اوچون اونون يانينا گلئر دئلر.
 ۱۶ آما او اوزو مورتب ساكت
 يرلره چكئب، دوعا ادئردي.

بئر ائفئلئجن شفا سي

شاگژدلري سونبول لري درژدئلر و اوووجلاريندا اووب پيژدئلر. ۲ فرئسئلردن بعضئلري اونلارا ددئلر: “نه اوچون سبت گونونده جائز اولمايان ائشي ادئرسئئز؟” ۳ عئسا اونلارا جاواب ورتب ددي: “مگر اوخوماييسينيز كي، داوود و اونونلا اولانلار آج قالان زامان نه اتدئلر؟ ۴ نجه داوود تارينين اوئنه گژدي و تاريا تقدئم ادئلئش چؤركلري گؤتوروب يدي و اوژو ائله اولانلارا دا ورتدي؟! حال بو كي، بونلارين يمه يي كاهئئلردن باشقا هچ كسه جائز ديئل. ” ۵ و عئسا اونلارا ددي: “ائئسان اوغلو سبت گونونون ده صاحئي دئر. ” ۶ آيري بئر سبت گونو عئسا كئئسه يه گژدي و تعلم ورتدي. اورادا صاغ آلي قوروموش بئر آدام وار ائدي. ۷ دئن

عائلملري و فرئسئلر عئسايا بؤهتان آتماق اوچون سبب آختاريرديلار. اونون اوچون ده اونو گؤز آلتينا آلميشديلار كي، بلكه سبت گونونده شفا ورسئن. ۸ آما عئسا اونلارين فكئئرليني بئلب، آلي قوروموش آداما ددي: “آياغا قانع و اورتادا دور. ” او دا آياغا قانليب دوردو. ۹ سونرا عئسا اونلارا ددي: “سئزدن سوروشورام: سبت گونو نه اتمك جائز دئر، ياخشيليق اتمك، يوخسا يامانليق؟ جان قورتارماق، يوخسا اولدورمك؟” ۱۰ عئسا اطرافيندا اولان آداملارين هاميسينا باخيب، آلي قوروموش آداما ددي: “الئني اوزات!” او دا اله اتدي و الي صاغالدي. ۱۱ لاكلئن اونلار داها چوخ قضيله نئب آرالاريندا دانيشيرديلار كي، عئسايا نه اتسئلر.

اونائكي حواري

(متا ۱۰:۱-۴، مرقوس ۳:۱۳-۱۹)

۱۲ او گونلرئن بئرئنده عئسا دوعا اتمک اوچون داغا چيخدي. و بوتون گجه ني تارييا دوعا اتمکله پکئرتدي. ۱۳ گوندوز اولاندا شاگئردلرئني يانينا چاغيردي.

اونلاردان اونائكي نفرني بيچئب اونلارا حواري آدي قويدو: ۱۴ شمعون کي، اونا پطروس آديني ورمئشدي، قارداشي آندرياس، يعقوب، يوحنا، فئلتئپوس، بارتولماي، ۱۵ متا، توما، آلفاعوس اوغلو يعقوب، وطنپرست آدلانان شمعون، ۱۶ يعقوب اوغلو يهودا، و سوزالاردا اونا خيانت ادن يهودا اسکارپوت.

۱۷ عئسا بونلارلا آشاغي انئب هاما بئر يرده دوردو. شاگئردلرئندن چوخلاري اورادا ائدلئر و يهودئيه نئن هر يرئندن، اورشلئمدن، صور و صيدون ساحئل لرئندن چوخ آداملار گلئمشدئلر کي، ۱۸ اونون سؤزلرئني اشئتسنئلر و مرضلرئندن شفا تاپسينلار. ناپاک روحلاردان عذاب چکن آداملار دا صاغاليرديلار. ۱۹ جاماعاتين هاميسي اونا توخونماغا چاليشيردي، چونکي اوندان قهوت چيخس، هاميسنا شفا و برء د...

بئترندن سونرا، كفرناحوما
 گتردي. ٢ اورادا بئر يوز باشينين
 قولو كي، اونون يانيندا چوخ عزتر
 اندي، ناخوشلايب اولوم حالينا
 دوشموشدو. ٣ عئسانين خبرئي
 اشدن زامان، او، يهودلرئن
 بعضي آغساقالارين يانيندا
 گونده ردي كي، اوندان گلب
 قولونون صاغاتماسيني خاهش
 اتئلر. ٤ اونلار دا عئسانين يانينا
 گلدلر و تاكئدله يالواريب ددلر:
 “بو آدام لايقدر كي، سن اونون
 اوچون بونو اده سن. ٥ چونكي
 خالقيمزي سوئر و بئزه كنئسه
 شكئب.” ٦ عئسا اونلارلا گتدي.
 يوزباشينين اوئنه ياخينلاشديغي
 زامان، او، اوز دوستلارين يانيندا
 پئشوازينا گونده ردي كي، اونا

دئلر: “يارب، زحمت چكمه؛ من
 لايق ديئلم كي، منئم داميم آلينا
 گئره سن. ٧ بو سببدن ده اوزومو
 لايق گورمه دئم كي، سنن يانينا
 گلم. آنجاق بئر كلمه ده و قولوم
 صاغالسين. ٨ چونكي من ده حوكم
 آلتيندا اولان بئر آدامام و التمن
 آلتيندا عسگرلر وار. بئرئنه «گت»
 دسم گدر، بئرئسنه «گل» دسم
 گلر و قولوما «بونو ات» دسم،
 ادر. ٩ عئسا بونو اشدن واخت
 تعجب اتدي و دؤنوب دالينجا
 گلن خالقا ددي: “سئزه ديئر كي،
 اسرايئله بله بو قدر بؤيوك ائمانا
 راست گله دئم.” ١٠ گونده رتلئش
 آاملار اوه قايتديقلاري زامان،
 ناخوش قولو صاغاليمش تاپديلار.

عئسا دول بئر آروادين اوغلونو دئردلئر
 ۱۱ بوندان سونرا عئسا نايئن ديئلن بئر
 شهره گتدي. شاگئردلرئئن چوخو و
 بئويوك بئر جاماعات اونونلا گدئردي.
 ۱۲ شهرئن دروازاسينا ياخينلاشان
 زامان، دول بئر آروادين بئري-بئردانه
 اوغلونون جنازه سئني چيخارديرديلار.
 شهر اهلئندن چوخ آدام اونونلا
 گدئردي. ۱۳ رب او آناني گؤرن
 واخت، اونا يازيغي گلدي و ددي:
 “آغلاما.” ۱۴ و ياخينلاشيب الثني
 اولونون اوزانديغي تابوتا قويدو. آپارانلار
 دا يانديلار. و عئسا ددي: “اي جاوان،
 سنه ديئرم، دور!” ۱۵ اولو دوروب
 اوتوردو و دانيشماغا باشلادي. عئسا
 اونو آناسينا گري وردي. ۱۶ هاميني
 قورخو بورودو و تاريا حمد ادئب
 ديئردئلر: “آراميزدا بئويوك بئر پيغمبر
 ظوهور ادئب” و “تاري خالقينين
 گؤروشويونه گلئب.” ۱۷ اونون باره
 سئنده بو خبر بوتون يهودئيه و اطرافدا
 اولان وئلايتلرئن هاميسينا ياييلدي.

عئسا و تعمئد ورن يحييا

اکئنچي مثلي

(متا ۱:۱۳-۲۳، مرقوس ۱:۴-۲۰) ۴ او زامان کي، بؤيوک بئر جاماعات پيغليدي و او آداملار دا کي، هر شهر دن اونون يانينا گلتر دئلر، عئسا اونلارا بئر مثل نقل اتدي: ۵ “بئر اکئنچي توخوم سڀمه يه چيخدي. توخومو سڀن زامان اونلاردان بعضسي يول قيراغينا دوشوب، آياق آلتيندا پايما اولدو و گوويون قوشلاري اونو يدئلر. ۶ بعضسي داشليغا دوشدو و بئن و اختا قورودو، چونکي روطوبي يوخ ائدي. ۷ بعضسي تئکانلار آراسينا دوشدو. تئکانلار اونلارلا برابر بؤويوب اونلاري بوغدولار. ۸ لاکئن بعضسي ياخشي تورپاغا دوشدو و بئتب يوزقات آرتيق ثمره وردي.” عئسا بونلاري ديب بله نئدا اتدي: “اشتمه يه قولاي اولان اشئتسن!” ۹ اما شاگتر دلري اوندان سوروشدولار: “بو مثلن معناسي نه دئر؟” ۱۰ عئسا ددي: “تارين پادشاهليغين سئرلرني بئلهک سئره ورتلئب، لاکئن اوژگه آداملارا مثلله دئر کي،

تارين پادشاهليغين خوش خبرني وردي. اون ائکي شاگتر ده اونولا ائدلر. ۲ ناپاک روحلاردان و ناخوشلوقلاردان صاغالميش بعضي آروادلار دا اونولا گتر دئلر: اچئندن يدي ابلئس چيخميش مجدلي ديئن مریم، ۳ هئرودون ناظري خوزاين آروادي يوانا، سوزانا و بئر چوخ آري آروادلار کي، اوژ و ارلاري ائله اونلارا خدمت ادئر دئلر.

گوردوکلري حالدا گورمه سنلر

ائمان گتئزئرلر و ائمتاحان زاماني
 ائماندان دؤنورلر. ۱۴ تئكانلار آراسينا
 دوشنلر اونلارديرلار كي، كلامي
 اشدئزئرلر، لاكئن گده-گده بو
 حياتين نئگار انليغي ائچئنده، ثروت
 و لذتلي ائچئنده بوغولورلار و ثمره
 گتئرملرلر. ۱۵ اما ياخشى تورپاق
 اوستونه دوشنلر اونلارديرلار كي،
 كلامي صادق و ياخشى اوركله
 اشدئب ساخلايرلار و صبرله ثمره
 ورتلر.

و اشدئككيري حالدا آنلاماسينلار.
 ۱۱ مثلئن معناسي بودور: توخوم
 تارينين كلامي دير. ۱۲ يول قيراغينا
 دوشنلر اونلارديرلار كي، كلامي
 اشدئبلر؛ سونرا شرئر گئر و كلامي
 اونلارين اوره يئندن گؤتورور،
 مبدا ائنائيب نئجات تاپسينلار.
 ۱۳ داشليغا دوشنلر اونلارديرلار
 كي، كلامي اشدن واخت
 شادليقلا قبول ادئرلر، لاكئن
 كؤكيري اولماديغيندان بئر مودت

لامپا چيراغين مثلي

(مرقوس ۱:۴-۲۵) ۱۶ هچ کس
چيراق يانديريب اونو قابلا اورتمز ويا
ياتاق آلتينا قويماز. چيراغي چيراقدانا
قويار کي، ائچه ري گئرنلر ائشيغي
گورسونلر. ۱۷ چونکي الله گئزلتن بئر شي
يوخدور کي، بلي اولماسين؛ والله گئزلتن
بئر شي يوخدور دا کي، بئلتنب آشکارا
چيخماسين. ۱۸ بونا گوره ده، نجه
اشئدئيتنزه دئقت ادن؛ چونکي
کئتمده وارسا، اونا داها چوخ ورثله
جک. لاکئن کئتمده يوخسا، التنده
اولدوغونو گومان اتدئي ده اوندان
آيناجاق. ۱۹ عئسانين آنا و
قارداشلاري اونون يانينا گلدنلر، لاکئن
جاماعاتين چوخلوغوندان اونا ياخينلاشا
بئلمه دئلر. ۲۰ عئسايا خبر ورثب ددئلر:
“آنان و قارداشلارين اشکده دوروب
ائسته يئرلر کي، سني گورسونلر.” ۲۱ عئسا
جاواب ورثب اونلارا ددي: “منئم آنام
و قارداشلاريم اونلارديرلار کي، تارينين
کلامي اشئدئب اونا عمل ادئرلر.”

دا يولا دوشوب كندلري گڙدئډلر
 و ائجئائډن خوش خبرئني ياييب
 ناخوشلارا شفا وړدئډلر. ۷ تيرارخ
 هږود عئسانين نه لږ اتدئيشئن
 هاميسيډني اشئندي و گئج اولموشدو.
 چونكي بعضي آداملار دئډرئډلر؛
 “يحييا اولولردن دئرئئب.”، ۸ بعضي
 آداملار دئډرئډلر؛ “ائليا ظوهور
 ادئب”، و قالاني دا دئډري كي،
 “قدئم پيغمبرلردن بږي دئرئئب.”
 ۹ لاكئن هږود ددي: “يحيانين
 باشيني من كسدئرئډم، بس بو آدام
 كئمدئر كي، حاقيندا بو شيلري
 اشئدئرډم؟” و اونو گورمهيه جهد
 اتدي.

ائبلئسلري قوماق اوچون و
 ناخوشلوقلاري صاغاتماق اوچون
 اونلارا ائقتئدار و قووت وړدي.
 ۲ و اونلاري گونده ردي كي،
 تارينين پادشاهليغيني وعظ ادئب
 ناخوشلارا شفا ورسئډلر. ۳ و اونلارا
 ددي: “يول اوچون هچ بږ شي
 گوتورمه يئن؛ نه عصا، نه توربا،
 نه چورك، نه پول، نه ده بږ
 كوئينكدن آرتيق. ۴ هانسي اوه گڙه
 سئئڙ، او شهردن چيخاناجاق اورادا
 قالين. ۵ و سئڙي هارادا قبول اتمسه
 لر، او شهردن چيخاندا آياقلارينيزين
 توزونو چيرپين كي، اونلارين
 ضئدئنه شهادت اولسون.” ۶ اونلار

عئسا بش مئن نفري دوپورور

(متا ۱۴:۱۳-۲۱، مرقوس

۴۴-۳۰:۶، یوحنا ۱:۶-۴۴)

۱۰ حوارئرلر قاييديب، گوردوكلري

اشرئن هاميسيبي عئسايا نقل ادئرلر. او

دا اونلاري اوزو ائله گوتوروب، بيت

صيدا آدلي بئر شهره آباردي. ۱۱ اما خالق

بونو بئلب اونون دالينجا گندي. عئسا دا

اونلاري قبول ادب تارينين پادشاهليغي

حاقيندا اونلارلا دانيشدي و شفايا

مؤحتاج اولانلاري صاغالتيدي. ۱۲ گون

بائماغا باشلاياندا اون ائكي شاگئرد گلئب

اونا دئرلر: "جاماعاتي مورخص ات كي،

اطرافدا اولان كندلر و زمئرله گدب

اوزلري اوچون يمك و ير تاپسينلار،

چونكي بورا بوش چؤلدور." ۱۳ اما عئسا

شاگئردلره ددي: "اونلارا سئز يمك

ورئن." اونلار جاواب وردئرلر: "بئزم بش

چؤرك و ائكي باليقدان باشقا بئر شيئمئز

يوخدور. مگر بئر گرگ گدب بو آداملار

اوچون چؤرك آلاق؟! ۱۴ چونكي

اونلار بش مئن نفر كئشئييه ياخين

ايدئرلر. لاكئن عئسا شاگئردلرئنه ددي:

"اونلاري آلي-آلي دستهلرله اوتوردون."

۱۵ اونلار دا بله ادب، هاميني

اونلاري ائكي-ائكي، اؤزوندن قاباق، گدهجه يي هر شهر و هريره گونده ردي. ۲ و اونلارا ددي: «محول چوخ، لاكن انشچئر آزدير. اونا گوره ده محمولون صاحبي اولان ربه يالوارين كي، محمولونو بيغماق اوچون انشچئر گونده رسن. ۳ گدن! من سئزي قوردلار آراسينا قوزولار كمي گونده رتم. ۴ نه كئسه گوتورون، نه توربا، نه ده آياق قابي. يولدا دا هچ كسه سالاملاشمين. ۵ هانسي اوه گئره سنئز، اولجه ديتن: «بو اوده سالاماتليق اولسون.» ۶ اگر اورادا سالاماتليق سون بئر آدام اولسا، سالامينيز اونون اوستونده قالاجاق. اولماسا، سالامينيز اؤزونوزه قايداجاق. ۷ او اوده قالين. اونلارين نه يي وارسا، بيتن و انچئن، چونكي انشچي اؤز موزدونه لايقتئر. اودن اوه كچمه يتن. ۸ بئر شهره گئردئيتن زامان، اگر سئزي قبول اتسه لر، قاباغينيزا نه قويلسا،

بيتن. ۹ اورادا اولان ناخوشلارا شفا ورن و اونلارا ديتن كي، «تارينين پادشاهليغي سئزه ياخينلاشيب.» ۱۰ اما گئردئيتن شهرلردن هانسيندا سئزي قبول اتسه لر، اونون كوچه لرته چيخيب ديتن: ۱۱ «شهرئتزدن آياقلاريميزا ياپيشان توزو دا سئزن ضئدئتزه چيرپيريق. لاكن گئنه ده بتلن كي، تارينين پادشاهليغي سئزه ياخينلاشيب.» ۱۲ سئزه ديم، قتيامت گونو سودومون حالي او شهرن حاليدان داها آسان اولاجاق. ۱۳ واي سنه، اي خورازن! واي سنه، اي بيت صيدا! چونكي سئزه باش ورن مؤجوزه لر صور و صيدا باش ورسيدي، اونلار چوخدان چولا بورونوب، كول انچئنده اوتوروب، توبه ادردلئر. ۱۴ اما قتيامت گونو صور و صيدانين حالي سئزنكئندن داها آسان اولاجاق. ۱۵ و سن، اي گويه قدر قانلان كفرناحوم! اولولر عالمته قدر اندئرله جكسن.

ادئرم كي، بو شيلري بئلكچئلردن و
 آغيل لاردان گئزله دئب، كورپه
 لره آچدين! بلي، آتا! چونكي سنن
 ائسته دئين بله ائدي. ۲۲ هر شي
 آتام طرفئندن منه ورتئب. اوغولون
 كئم اولدوغونو هچ كئم بئلز، مگر
 آتا. و آتائين كئم اولدوغونو هچ
 كئم بئلز، مگر اوغول و او آدام
 كي، اوغول اونا آچماق ائسته يئر.”
 ۲۳ و شاگئردلره دؤنوب اونلارا
 آريجا ددي: “خوش او گوزلرن
 حالينا كي، سئز گورن شيلري
 گورور. ۲۴ چونكي سئزه ديئرم،
 چوخ پيغمبرلر و پادشاهلار سئزن
 گوردويونوز شيلري گورمك
 آرزوسوندا اولدولار، لاكن
 گورمه دئلر. سئزن ائشئدئئسنز
 شيلري ائشئتمك آرزوسوندا
 اولدولار، لاكن ائشئمه دئلر.”

۱۶ سئزه قولاق آسان منه قولاق
 آسير و سئزي ردّ ادن مني ردّ ادئر؛
 و مني ردّ ادن مني گونده رهنه ني ردّ
 ادئر. ۱۷ يئمئش شاگئرد شادليقلا
 قايتدیلار و عئسايا دئلر: “يارب!
 ائبلئسلر ده سنن آديندا بئزدن
 ائطاعت ادئرلر.” ۱۸ عئسا اونلارا
 ددي: “شيطاني گوردوم كي،
 گويدن ائلدريم كئمي دوشدو.
 ۱۹ باخين، من سئزه ائقتئدار
 ورمئشم كي، ائلانلاري، عقربلري
 و دوشمنن بوتون قووتئني آياق آلتيندا
 آزه سئنز و هچ بئر شي سئزه ضرر
 وورماياجا قدير. ۲۰ بوندان سوئمئين
 كي، روحلار سئزدن ائطاعت
 ادئرلر. بوندان سوئمئين كي، آدلارينيز
 گويده يازيليب.” ۲۱ عئسا او آندا
 روحن سوئئب ددي: “اي آتا،
 گويون و يرئن ري! سنه شوکور

ياخشي سامئره لي ۲۵ بئر شرئعت عالمي
دوردو و عئساني ائمتاحان ائمك اوچون
اونا ددي: “اوستاد! نه ادم كي، ابدي
حياتي مئراث آلم؟” ۲۶ عئسا اونا
ددي: “شرئعته نه يازيلىب؟ نجه
اوخويورسان؟” ۲۷ شرئعت عالمي
عئسانين جاوايندا ددي: “رب تاريبي
بوتون اوره يئندن، بوتون جانيندان، بوتون
قووتئندن و بوتون فئكرئندن سو و قونشونو
اؤزون كئمي سو.” ۲۸ عئسا اونا ددي:
“دوغرو جاواب وردئن. بونا عمل ات،
ياشاياجاقسان.” ۲۹ لاكئن او، اؤزونو
حاقلي چيخارتماق ائسته يئب عئسايا
ددي: “اوندا منئم قونشوم كئمدئر؟”
۳۰ عئسا جاواب ورتب ددي: “بئر نفر
اورشلئمدن ارئحاييا گدن واخت،
حرامي لرئن ائنه دوشدو. حرامي لراونو
سويدولار و يارالاييب ياريجان حالدا
قويوب گئتئر. ۳۱ تصادوفن بئر كاهئن
او يوللا گدئردي. آدامي گؤره نده
يولون او تاييندان كچدي. ۳۲ بئر لاوتلي
ده او يره چايتب آدامي گؤرن واخت،
يولون او تاييندان كچب گتدي. ۳۳ آما
او يولدا سفره چيخان بئر سامئره لي
اونون يانينا يتئشدي و اونو گؤرن

ياتاقداديرلار. قانخيب سنه بئر شي
 وره بئلمهرم.»^۸ سئزه دئيرم كي،
 اگر او، دوستلوق سببئندن اوترى
 قانخيب ورمهسه ده، اونون اوزلو
 اولدوغونا گؤزه قانخيب نه قدر
 لازيم اولسا، وره جكدئر. ^۹ من
 سئزه دئيرم: ائستهين، سئزه ورتله
 جك. آختارين، تاپاجاقسينيز.
 قاپيني دئيون، سئزه آچيلاجاقدير.
^{۱۰} چونكي هر ائستهين آير،
 آختاران تاپير و قاپيني دئينه،
 آچيلير. ^{۱۱} سئزدن هانسي آتا وار
 كي، اگر اوغلو اوندان چورك
 ائستهسه، داش ورسئن؟ و يا
 اگر باليق ائستهسه، اونا باليق
 عوضئنده ائلان ورسئن؟ ^{۱۲} و
 يا يومورتا ائستهسه، اونا عقرب
 ورسئن؟ ^{۱۳} ائندي اگر سئز كي،
 شرورسونوز، اوولادلارينيز ياخشي
 شيلري ورمهيني بئلئرسئنز، نه قدر
 آرتيق سماوي آتانيز اوندان ائستهينلره
 موقدس روحو وره جك.»

بئئردئي زامان، شاگئردلرئندن
 بئري اونا ددي: “يارب! دوعا
 اتمهيني بئزه اويرت، نجه كي، يحيا
 دا شاگئردلرئنه اويرتدي.” ^۲ عئسا
 اونلارا ددي: “دوعا دن واخت
 ديشن:
 آتا، آدين موقدس اولسون.
 سلطنتئن گلستن. ^۳ گوندهلئك
 چؤرهيمئزى بئزه هر گون ور.
^۴ گوناھلاريميزى باغيشلا،
 چونكي بئزه بئزه بورجلو اولان هر آدامي
 باغيشلاييريقي.
 بئزي ائمتئحانا چكمه.” ^۵ و اونلارا ددي:
 “فرض ادك كي، سئزلردن بئرئئن
 بئر دوستو وار. نجه ياريسي اونون
 اوئنه گلئب دئير: «دوستوم، منه
 اوچ چورك بورج ور. ^۶ چونكي
 يولدان يانما بئر دوستوم گلئب و
 قباغينا قويماعا بئر شيئم يوخدور.»
^۷ او دا ائچهرئندن جاواب ورتب
 دئير: «منه زحمت ورمه، قاپي
 آرتيق باغلي دير و اوشاقلاريم منئمله

فرستائن كوفر دانيشماغي

(متا ۱۲:۲۲-۳۰، مرقوس

۳:۲۰-۲۷) ۱۴ عئسا لال اولان بئر

ائبلئسي قووردو. ائبلئس آدامدان

چيخانندان سوزا، لال دانيشماغا

باشلا دي و خالق تعجوب اتدي.

۱۵ لاكتن اونلاردان بعضئري ديئردئلر:

“او، ائبلئسلرن ريئسي بعلزبولون گوجو

ائله ائبلئسلري قوور. ” ۱۶ و بعضئري

ده عئساني ائمتاحان اتمك اوچون اوندان

استه يئردئلر كي، گويدن بئر علامت

گورسدسن. ۱۷ اما عئسا اونلارين

فئكتئرلرئي بئلي و اونلارا ددي: “هر

مملكت كي، اوزو اوز ائچئنده بؤلونسه،

وئران قالار و اوزو اوز ائچئنده بؤلونغوش

اويخيلار. ۱۸ و اگر شيطان دا اوزو اوز

ائچئنده بؤلونسه، سلطنتي نجه داوام ادر؟!

بونو اونا گوره ديئرم كي، ديئرسئنئز من

بعلزبولون گوجو ائله ائبلئسلري قوورام.

۱۹ ائندي اگر من بعلزبولون گوجو ائله

قوورام، سئزن اوغوللارينيز كئمن

گوجو ائله قوورلار؟ اونلار سئزه قاضي

اولا جاقلار. ۲۰ لاكتن اگر من

ائبلئسلري تارينين بارماغي ائله قوورام،

کي، بٽر بٽرني سيخيشديريدياره.
 عسا اولجه اوز شاگٽر دلرئنه
 ددي: ”فرسٽلرن ميا سيندان کي،
 رٿا کارليقدير، اوزونوزو اوزاق
 ساخالين. ۲ اله اورتولو بٽر شي
 يوخدور کي، آچيغا چيخماسين و
 اله گٽرلي بٽر شي ده يوخدور کي،
 بٽلئتمه سنن. ۳ بونا گوڙه، قارانليقدا
 نه دانيشاسينيز، اٽشيقدا اشدئله
 جک و اٽچيري اوتاقلاردا قولغا
 پيچيلدايغينيز هر شي، داملاردان
 نندا اولوناجاق. ۴ سٽزه ديٽرم
 دوستلاريم، اونلاردان قورخماين
 کي، بدني اولدوروب اوندان باشقا
 هچ بٽر شي اتمه يه قادر ديئلر. ۵ اما
 کئمدن قورخماي اولدوغونوزو سٽزه
 گوڙسده جهيم. اوندان قورخون
 کي، اولدوره نندن سوزا جهنمه
 آتماغا قادر دٽر. بلي، سٽزه ديٽرم کي،
 اوندان قورخون. ۶ مگر بش سرچه
 اٽکي قارا پولا ساتيلير؟ و تارينين
 يانيندا اونلاردان هچ بٽرسي ياددان

چيخمايب. ۷ سٽرن باشينيزدا کي
 توکلرن هاميسي دا بله سايليب.
 اودور کي، قورخماين؛ سٽر بٽر چوخ
 سرچه دن افضل سٽنن. ۸ سٽزه ديٽرم:
 کئم مني ائنسانلارين حوزوروندا
 ائقرار اتمه، ائنسان اوغلو دا
 اونو تارينين ملکلري حوزوروندا
 ائقرار اده جک. ۹ لاکئن کئم مني
 ائنسان حوزوروندا ائنکار اتمه،
 تارينين ملکلري حوزوروندا ائنکار
 اولوناجاقدير. ۱۰ و کئم ائنسان
 اوغلونون ضدئنه بٽر سٽز دسه،
 اونا باغيشلاناجاق؛ لاکئن کئم
 موقدس روحا کوفر دسه، اونا
 باغيشلانماياجاقدير. ۱۱ او زامان
 کي، سٽزي کنئسه لره، ريئسلر و
 حاکنملرن حوزوروندا گٽرٽرلر،
 نجه و نه جاواب وره جيئنن و
 يا نه دٽيه جيئنن باره ده ننگاران
 اولماين. ۱۲ چونکي نه دمک لازيم
 اولدوغونو موقدس روح او آندا
 سٽزه اوږده جکدٽر.”

آغيليسيز وارلينين مثلي ۱۳ خالقين ائچئندن
 بئري اونا ددي: «اوستادا! قارداشما ده
 كي، مئراثي منتمله بؤلسون.» ۱۴ عئسا
 اونا ددي: «آي آدام، كم مني سئزه
 حكم ويا مئراث بؤلن تعين اتدي؟!»
 ۱۵ سوزا اونلارا ددي: «دئقتلي اولون!
 هر جور طاماحكارليقدان اوزونوزو
 اوزاق ساخلاين، چونكي انسانيين
 حياتي، اونون وار-دؤولتئتن چوخلونغونا
 باغلي ديئل.» ۱۶ و اونلارا بئر مثل ده
 چكئب ددي: «وارلي بئر آدامين زمئسي
 بول محصول ورددي. ۱۷ او، اؤز ائچئنده
 دوشوندو: «نه ادم؟ محصولمو اوندا
 ييغماغا يرئم يوخدور.» ۱۸ و ددي: «بله
 ادهرم؛ انبارلاريمي سؤكوب، داها
 بؤيوكلرئي تئكهرم و بوتون محصولمو و
 بوتون دؤولتئمي اورايا ييغارام. ۱۹ و
 جانما دئيهرم: اي جانيم! اوزون ائللر
 اوچون ييغيليمش چوخلو دؤولتئن وار.
 راحت اول. يه، ائچ، كف اله!»
 ۲۰ اما تاري اونا ددي: «عاغيليسيز آدام!
 سنن جانيني اله بو آخشام آلاجاقلار؛
 حاضيرلا ديغين بو شيلر بس كئمه
 قالاچاق؟!» ۲۱ بله دئر هر آدامين
 عاقئتي كي، تارينين حوزوروندا

واخت اوتانيب، لاپ آشاغي باشدا
 اوتورمالي اولاسان. ۱۰ اما دعوت
 اولوندوغون زامان، گدئب لاپ
 آشاغي باشدا اوتور كي، مئزبان
 گلئب، سنه دسئن: «دوستوم،
 يوخاري باشا كچ». او واخت
 مجلئسده اوتورانلارين حوزوروندا
 عئزتلي اولارسان. ۱۱ چونكي اوزونو
 اوجالدان هر كس آلچالاجاق،
 لاكئن اوزونو آلچالدان آدام
 اوجالاجاق. ۱۲ و اونو دعوت
 ادهنه ددي: «گون اورتا و يا
 شام قوناقليغي ورن واخت نه اوز
 دوستلارين، نه اوز قارداشلارين،
 نه اوز قوچوملارين، نه ده
 اوز واري قونشولارين دعوت
 ات كي، اونلار دا سني دعوت
 ادئب بلجه سنه عوضئي ورسئلر.
 ۱۳ لاكئن قوناقليق ورن واخت،
 يوخسوللاري، علئلري،
 توپاللاري، و كورلاري دعوت
 ات كي، ۱۴ بختور اولارسان.
 چونكي اونلار سنه عوضئي وره

چؤرك يمهيه گتدي و اونلار
 اونو گودوردولر. ۲ اورادا اونون
 قاباغيندا بئر آدام وار ائدي كي،
 بدئننده سويغيليش ائدي. ۳ عئسا
 شرعت عالمكري و فرئسلره خئطاب
 ادئب ددي: «ايا سبت گونو
 شفا ورمك جائزدر؟» ۴ لاكئن
 اونلاردان هچ بئر سس چيخمادي.
 عئسا او آدامي توتوب صاغالندي و
 اونو مورخص اتدي. ۵ عئسا اونلارا
 ددي: «سئزلردن كم وار كي،
 اگر ايشك و يا اوكوزو سبت
 گونو قويويا دوشسه، تزلئكله اونو
 چيخارتماسين!؟» ۶ اونلار اونون
 بو سوآلينا جاواب وره بئله دئلر.
 ۷ عئسا يمهيه دعوت اولونانلارين نجه
 يوخاري باشي سچدئكلرئي گؤرنده،
 اونلارا بو مثلي ددي: ۸ «سني بئر
 نفر تويا دعوت اتسه، يوخاري
 باشدا اوتورما. اولماسين كي، سندن
 داها حؤرمئلئسئي دعوت اتمئش
 اولسون ۹ و مئزبان گلئب سنه
 دسئن: «بو آداما ير وره» و او

بئلمئرلر و صالحلرئن دئرئلدئي
واخت سنه عوض ورنله جک.

بۇيوك قوناقليغين مثلي ۱۵ عئسا ائله
 سوفره باشيندا اوتورانلاردان بئري بونو
 اشئدن واخت ددي: "خوش او آدامين
 حالينا كي، تارينين پادشاهليغيندا چؤرك
 يسن!" ۱۶ لا كئن عئسا اونا ددي: "بئر
 آدام بۇيوك بئر شام قوناقليغي وردى و
 چوخلو قوناق دعوت اتدى. ۱۷ يمك
 واختي گلن واخت نؤكرئني دعوت
 اولونالارين يانينا گؤنده ردى كي،
 اولنارا دسن: «بويورون، چونكي آرتيق
 هر شي حاضردير.» ۱۸ لا كئن
 قوناقلارين هاميسي بئردن عوذر
 ائسته ميه باشلاديلار. بئرئنجئسي اونا
 ددي: «بئرزمي ساتين آلميشام، گدئب
 اونا باخمالي يام. سندن خاهئش ادئرم
 مني معذور ساياسان.» ۱۹ او بئري
 ددي: «بش جوت او كوز ساتين آلميشام
 و اولناري ائمتاحان ائمه يه گدئرم.
 سندن خاهئش ادئرم مني معذور
 ساياسان.» ۲۰ او چونجوسو ددي: «من
 اولئمئشم، بونا گؤره ده گله بئله ر.»
 ۲۱ نؤكر قايدىب بو شيلري او ز آغاسينا
 چاتديردي. او واخت او صاحئي
 قضبيله نئب نؤكرئنه ددي: «تز گت،
 شهرئن كوچه لر و دؤنگه لرئنده اولان

عسانين يانينا ياخيلاشيرديلار
 كي، اونون سؤزلرني اشئتسئلر.
 ۲ هم فرئسئلر هم ده دن عالملي
 ميريلداغا باشلايب ديدرئلر:
 “بو آدام گوناھكارلاري قبول
 ادئر و اونلارلا يىك يئر.” ۳ عئسا
 دا اونلارا بو مثلي گئئرئب ددي:
 ۴ “سئزلردن كئم وار كي، يوز قويونو
 اولسون و اونلاردان بئرني ائئرديئي
 واخت، دوخسان دو قوزونو چؤلده
 بوراخيپ، ائتمئش اولاني تاپانا
 قدر داليجا گتمه سن؟! ۵ تاپاندا
 سونئب اونو چئئئلرئنه قويار ۶ و
 اوه گلدئي زامان اوز دوستلار و
 قونشولاريني چاغيريب دئر: «منم
 شادليغيما شرئك اولون، چونكي
 ائتمئش قويونومو تاپميشام.» ۷ سئزه
 دئرتم كي، بلجه ده، گوئده تئوبه
 اذن بئر گوناھكار اوچون شادليق
 اولاجاق؛ او شادليقدان داها
 چوخ كي، دوخسان دو قوز صالح
 و تئوبه به مؤحتاج اولمايان آدامان
 اؤتري اولار. ۸ و يا هانسي آرواد

وار كي، اون دئرهي اولسون
 و بئرني ائئرني واخت چيراق
 يانديريب، اوي سوپوروب، اونو
 تاپانا قدر آختارماسين؟! ۹ تاپان
 زامان دوستلار و قونشولاريني
 ييغيپ دئر: «منم شادليغيما شرئك
 اولون، چونكي ائئرديئم دئرهي
 تاپميشام.» ۱۰ سئزه دئرتم كي، بلجه
 ده، تئوبه اذن بئر گوناھكار اوچون
 تارينين ملكلي آراسيندا شادليق
 اولاجاق. ۱۱ و ددي: “بئر نفرن
 ائكي اوغلو وار ائدي. ۱۲ اونلاردان
 كئچئي آتاسينا ددي: «آتا، ماليندان
 منه يتئشن حصه ني منه ورا!» آتا
 دا ماليني اونلارين آراسيندا بؤلدو.
 ۱۳ بئر نچه گون سوزرا، كئچئك
 اوغول وار-يوخونو ييغيپ، اوزاق
 بئر مملكته گتدي. و اورادا سفاهتله
 ياشايب، بوتون ماليني تلف
 اتدي. ۱۴ هاميسي خرجله يندن
 سوزرا، او وئلايتده بئويوك بئر
 آجليق اولدو و او مؤحتاج اولماغا
 باشلاادي. ۱۵ اونا گؤره ده

گدئب، او اولكه نئن ساكتلرئندن
 بئرئئن خئدمتئنه گئردى. او
 دا اونو اوز زمئسنئده دونوز
 اوتارماغا گؤندهردى. ۱۶ اوغلان
 آرزو إدردى كي، دونگوزلارن
 يدئي آسغال-قايقلارلا قارنئي
 دويورسون، لاكتن هچ كس
 اونا بئر شي ورمئردى. ۱۷ اوغول
 اوزونه گلئب ددى: «آتامين نه
 قدر موزد آلان ائشچئسي وار،
 هاميسينين دا بوللوقچا چؤره يي وار،
 لاكتن من بورادا آجلىقدان اولورم.
 ۱۸ دوروب آتامين يانينا گدئب
 دئهرم: آتا، گؤيه و سنه گونا
 اتمئشم، ۱۹ و آرتيق سنئن اوغولون
 آدلانماغا لايئق دئلم. مني موزد
 آلان ائشچئلرئن بئرئسي كئمي آل.»
 ۲۰ اوغول دوروب، اوز آتاسينين
 يانينا گئدى. حله اوزاقدا ائكن
 آتاسي اونو گؤروب، اونا رحمي
 گلدى و قاچيب اونو قوجاقلادى و
 اوپدو. ۲۱ اوغول اونا ددى: «آتا،
 گؤيه و سنه گونا اتمئشم و آرتيق

سنئن اوغولون آدلانماغا لايئق دئلم.»
 ۲۲ آتا اوز قوللارينا ددى:
 «خلتلرئن لاپ گوزلئني گئترئب
 اونا گيئندئرئن، بارماغينا اوزوك
 تاخين و آياقلارينا آياق قابي گئترئن.
 ۲۳ كؤكهلدئلهئش داناني گئترئن،
 كسئن؛ يئيب شادليق ادك!
 ۲۴ چونكي بو اوغولم اولوشدو،
 دئرئلدى. اتمئشدى، تاپلدى.»
 و شادليق اتمهيه باشلاديلار.
 ۲۵ بؤيوك اوغول زمئده ائدى.
 قايداندا، اوه ياخينلاشديغي
 زامان اوخوماق و اويناماق سسي
 اشتهدى. ۲۶ توكرلردن بئرئي
 چاغيريب سوروشدو: «بو نه دئر؟»
 ۲۷ توكر ده اونا ددى: «قارداشين
 قايديب. آتان دا كؤكلدئلهئش
 داناني كسئب، چونكي اونو
 صاخ-سالامات تاپيب.» ۲۸ بؤيوك
 اوغول حئرصلهئب، ائتمهدى
 ائچهرى گئرسئن. او زامان آتاسي
 چيخيب اونا يالواردى. ۲۹ آتا او،
 آتاسينا جاواب ورتب ددى: «باخ،

بو اشدتدئکرتئم نه دئر؟ ناظرئلئیتئن
 حسابینی ور، چونکی دها ناظرئ اولا
 بئلمزسن.»^۳ ناظرئ اؤز-اؤزونه ددی:
 «نه ادئم؟ آغام اؤئن انداره سئنی
 مندن آیر. تورپاق قازماغا گوجوم
 یتمز، یولچولوقدان دا کی، اوتانیرام.
^۴ بئلترم نه ادئم کی، ناظرئلئکدن
 قوولودوغوم زامان اؤزگه آداملار
 منی اولرئنه قبول اتسئلر.»^۵ او
 واخت آغاسینا بورجلو اولانلارین
 هامیسینی تک-تک یانینا چاغیردی.
 بئرئنجئسئنه ددی: «آغاما نه قدر
 بورجلوسان؟»^۶ او آدام ددی: «یوز
 اوچوزیتون یاغی.» ناظرئ اونا ددی:
 «اؤز قبضئنی گوئتور، تز اوتور و
 یاز، الی.»^۷ سونرا او بئرئسئنه ددی:
 «سن نه قدر بورجلوسان؟» او آدام
 ددی: «یوز اوچو بوغدا.» ناظرئ
 اونا ددی: «اؤز قبضئنی گوئتور و
 یاز، هشتاده.»^۸ آغاسی دوروست
 اولمایان ناظرئنی، فراستی رفتار
 اتدئیتنه گوره تعریفله دی. چونکی بو
 دئورانین اوغوللاری اؤزلرئنه بنزر

نچه ائل لردئر کی، سنه خدمت
 ادئم و هچ زامان سنن امرئندن
 چیخمامیشام. آما سن، بئر دفه
 ده اولسون، کئچئک بئر کچی
 بله، ورمه دئن کی، دوستلاریملا
 شادلیق ادئم. ^{۳۰} لاکئن سنن مالینی
 عئقتسئر آروادلارلا تلف ادن بو
 اوغلون گلئب و سن اونون اوچون
 کؤکلئلمئش دانانی کسئبس!»
^{۳۱} آتاسی اونا ددی: «سن همئشه
 منمله سن و بوتون وار-یوخوم
 سنئندئر. ^{۳۲} لاکئن شادلیق و
 شنلئک اتمک بئزه لازیمدیر،
 چونکی سنن بو قارداشین اولمشدو،
 دئرئلدی. ائتمئشدی، تاپیلدی.»

فراستی ناظرئ ۱

عئسا شاگئردلرئنه بونلاری
 دا ددی: «واری بئر
 آدامین بئر ناظرئنی وار ائدی و اونا
 خبر گلدی کی، ناظرئ اونون مالینی
 انصراف ادئر. ^۲ آغا ناظرئنی یانینا
 چاغیریب ددی: «سنن حاقیندا

۱۶

آداملارلا اولان مونا سئبترلئنده، نور اوغوللار يندان داها فراستلئدئرلر. ۹ سئزه ديئرم: دونيانين يالان اولان ثروتي ائله اوژونوزه دوستلار قازانين كي، ثروتئئز يوخ اولان زامان، اونلار سئزي ابدى مسكلره قبول اتسئلر. ۱۰ بالاجا بئر ائشهده صادئق اولان، بئويوك ائشهده ده صادئقدئر. لاكئن بالاجا بئر ائشهده صادئق اولمايان، بئويوك ائشهده ده صادئق ديئل. ۱۱ بلجه، اگر دونيانين يالان اولان ثروتئنده صادئق اولمايسينيز، دوغرو اولاني كئم سئزه تاپشيرار؟ ۱۲ و اگر اوژگه بئر آدامين ماليندا صادئق اولمايسينيز، اوژ مالينيز اولاني سئزه كئم و رر؟ ۱۳ هچ بئر نوكر ائكي آغايا قوللوق اده بئلهز؛ چونكي يا بئرئندن نفرت ادئب او بئرئسئي سوهجك، يا دا بئرئشه باغلي قالاجاق، او بئرئسئنه حقئر باخاجاق. هم تاريا هم ده دونيانين

ثروتئنه قوللوق اده بئلهز سئئز. ۱۴ پولپرست فرئسئلر عئسانين بوتون بو سوژلرئي ائشهده اونا رئشخند ادئر دئرلر. ۱۵ عئسا اونلارا ددي: “سئز او آداملار سينيز كي، ائسانلارين قاباغيندا اوژونوزو صالح گورسه دئر سئئز، اما تارين سئزن اوره يئئزدن خبري وار. چونكي ائسانلار آراسيندا اعلا ساپلان شي، تارين يانيندا ائيرندئر بئر شي دئر. ۱۶ شرعت و پيغمبرلر يحييا قدر ادئرلر. او زاماندا بو يانا تارين پادشاهليغين خوش خبري موزده ورتلئر و هر كس اورايا زورلا گئرمهيه چاليشير. ۱۷ لاكئن گوئي ويرئن محو اولماسي، شرعتئن بئر نؤقطه سئئن دوشمه سئندن داها آساندير. ۱۸ آرواديني بوشاييب آيري آروادلا اولن هر كس زئنا ادئر. آرنئدن بوشانان آروادلا اولن هر كس زئنا اتمئش اولور.

ائلعازر و وارلي آدام ۱۹ وارلي بئر آدام
 وار ائدي كي، قيرمیزی و نازئك گئاندان
 پالتار گيردي و هر گون طمطراقلا كف
 ادردي. ۲۰ ائلعازر آدلي بئر فاغير وار
 ائدي كي، بدنئي يارا بوروموشدو و وارلي
 آدامين قايسينين يانيندا اوزانميشدي.
 ۲۱ آرزو ادردي كي، وارلي آدامين
 سوفره سئندن توكولن خيريم-خيردارلا
 قاريني دوپورسون؛ حتا ائملر گلئب،
 اونون يارالاريني يالايرديلار. ۲۲ بو
 فاغير اولدو و ملكلر طرفتندن ائبراهئمئ
 قوجاغينا آباريلدي؛ وارلي آدام دا اولدو
 و باسديريلدي. ۲۳ اولولر دئياريندا
 عذاب چكدي زامان، گوزلرئي
 قالديريپ اوزاقدا ائبراهئمي و اونون
 قوجاغيندا ائلعازري گوردو. ۲۴ وارلي
 آدام باغيريب ددي: «اي ائبراهئم آتا!
 منه رحمتن گلستن. ائلعازري گوندهر،
 بارماغينين اوجونو سودا ائسلاتسين و
 منئم دئئشمي سرئئلتستن، چونكي بو آلودا
 عذاب چكترم.» ۲۵ لاكتن ائبراهئم
 ددي: «اوغول، يادينا سال كي، سن اوز
 حياتيندا ياخشيليق پاييني آدين. حال بو
 كي، ائلعازر پئسلئك پاييني آدي. ائندي
 او تسلي تاپير، آما سن عذاب چكترسن.

توت آغاجينا دئيردئئز: «بورادان چيخ ودهنزده ائكل!» و او، سئزدن ائطاعت ادردي. ٧ سئزلردن كئم جوت سورن و يا چوبانليق ادن بئر قولونا، زمئدن قايدان زامان دئير: «تزا اول، گل سوفره باشيندا اوتور؟» ٨ مگر اونا دمر كي، «منه يمك حاضيرلا و بلئني باغلايب منه خئدمت ات كي، يئيب ائچم. و سونرا سن يئيب ائچرسن؟» ٩ اونون امرلئني يرئنه يئتردئني اوچون آيا او، قولدان تشكور ادر؟ ائئانميرام. ١٠ ائئدي سئز ده، سئزه امر اولونان هر شي يرئنه يئترندن سونرا دئين: «بئز ديرسئز قوللاريق، چونكي او ائشلي ائئئشك كي، ائمكلري بئزه واجئبدئر.»

كي، ائئسانلاري بودره دن شيلر گلهم سئن. اما واي او آدامين حالينا كي، بونلار اونون واسئطه سئله گلئر. ٢ بو كئچئكلردن بئرئني بودره دن آدام اوچون داها ياخشي او اولاردي كي، بوينا بئر ديئرمان داشي آسيليپ، دهنزده آتيلسين. ٣ دئقئلي اولون. اگر قارداشين سئن حاقئندا گوناھ اتسه، اونو مرمت ات و اگر تئوبه اتسه، اونو باغيشلا. ٤ و اگر گونده يدي دفه سنه گوناھ اتسه و گونده يدي دفه قايديب سنه «تئوبه ادرم» دسه، اونو باغيشلامالي سان. ٥ حوارئلر ربّه دئئلر: «ائئانيميزي آرتير.» ٦ رب ددي: «اگر سئزده بئر خارداال توخومو قدر ائمان اولسايدى، بو

اون جوڌاملينين شفاسي ۱۱ اورشلئمه
گنده عئسا سامئره ائله جئلائن
آراسيندا كي سرحدن پچئردى. ۱۲ بئر
كنده گئرن زامان اون نفر جوڌاملي
كئشي اونون قاباغينا چيخيب، اوزا قدا
دوردولار. ۱۳ و اوجا سسله دئتلر:
“عئسا، آغا! بئزه يازيغين گلستن.”
۱۴ عئسا اونلاري گؤره نده ددى:
“گدن، اؤزونوزو كاهئتلره گؤرسدن.”
ويولدا ائكن جوڌامدان تمئزئندئلر.
۱۵ اونلاردان بئري صاغالديغيني گؤرنده
اوجا سسله تاريا حمد اده-اده قاييتدى
۱۶ و اوزو-اوسته عئسانين آياقلارينا
دوشوب، اوندان تشگور اتدى؛ بو آدام
سامئره لي ائدى. ۱۷ عئسا بونو گؤروب
سوروشدو: “مگر جوڌامدان تمئز اولانلار
اون نفر دئتلدئلر؟ بس قالان دو قوز نفر
هارا ددير؟! ۱۸ آيا بو قرئيدن باشقا هچ
بئري تاپيلماي كى، قايديب تاريا حمد
اتسن؟” ۱۹ و او آداما ددى: “دور
گت؛ ائمانين سني خئلاص اتدى.”

تارينين پادشاهليغينين گلمه سي

اوتانيرام،^۵ بو آرواد منه چوخ زحمت ورئر. اونون حاقيني آلم كي، بئر داها گلئب باشيمي آغريتماسين.»^۶ و رب ددي: «عدالتسئر حاكئمئن نه ددئيئي اشدئن. ^۷ مگر تاري اوژ سچدئكلرئئن، گجه گوندوز اونو ائمدادا چاغيرانلارين دادينا چاتماز؟ مگر اونلار اوچون چوخ يوبادار؟ ^۸ سئزه ديئرم كي، اونلارين دادينا تزلئكله چاتاجاق. لاكئن ائنسان اوغلو، گلدئي زامان، آياير اوزونده ائمان تاپاجاقدير؟»

نجه هر زامان هچ يورولمادان دوعا اتملي دئرله و ددي: ^۲ «بئر شهرده بئر حاكئم وار ائدي كي، نه تاريدان قورخاردي، نه ده آداملاردان اوتاناردي. ^۳ اله همئن شهرده بئر دول آرواد دا وار ائدي كي، دائم اونون يانينا گلئب دئيردي: .داعواچي اولدوغوم آدامدان منئم حاقيمي آل.» ^۴ حاكئم بئر مودت بو ائشي ائستمه دي. آما نهايت اوژ-اوزونه ددي: «گرچي من نه تاريدان قورخورام نه ده آداملاردان

فرۇسى و باج يىغان آدامين مثلي ۹ عۇسا
 اۋزلىرىن صالح آداملار اولدوغونا بل
 باغلايان و آيري آاملارا حقارتله باخان
 بعضىلري اوچون ده بله بئر مثل
 چكدي: ۱۰ "ائكي نفر دوعا اتمك
 اوچون معبده گئردلر؛ بئرسي فرۇسي و
 او بئرسي باج يىغان اندي. ۱۱ فرۇسي
 آياق اوسته دوروب اۋز-اۋزونه بله
 دوعا ادتردي: «اي تاري! سنه شوکور
 ادترم كي، اۋزگه آاملار كمي تالان
 ادن، حاقسىز، زئناكار، يا دا بو باج
 يىغان آدام كمي ديئل. ۱۲ هفته ده ائكي
 دفة اوروج توتورام و قازانديغيمين
 اوندا-بئرني ورترم.» ۱۳ آما باج يىغان
 آدام اوزاقدا دوروب گۈزلىني گۈيه
 قالديرماغا بله جسارت ائمتردي. لاكتن
 سئنه سئنه دؤيوب ديتردي: «اي تاري!
 من گوناھكارا رحم ات.» ۱۴ سئزه
 ديترم كي، فرۇسي يوخ، باج يىغان آدام
 تارينين گۈزونده تمئزه چيخيب اوئنه
 گندي. چونكي اۋزونو اوجالدان هر
 كس آچالاجاق، لاكتن اۋزونو
 آچالدان آدام اوجاليلاجاقدير.»

عۇسا كئچئك اوشاقلارا بركت ورئر

عئسانی قبول اتدی. ۷ بونو گۆرنلرن
 هامیسی دینئب دینئب دینئب: “گدئب
 گوناھکار بئر آدامین اوئنده قوناق
 اولوب!” ۸ آما زکا آیاغا قانلیب
 ربّه ددی: “باخ، آغا! وار-دؤولئتمن
 یاریسینی مؤحتاجلارا ورهرم و
 کئمدن حاقسیرلیقلا آلیشام، اونا
 دؤرد قات قایتارارام.” ۹ عئسا اونا
 ددی: “بو گون بو اوه نئجات
 گلئب، اونا گوره کی، بو آدام
 دا ابراهئمن اوغلودور. ۱۰ چونکی
 انئسان اوغلو گلئب کی، انئمنش
 اولانلاری آختاریب اولنارا نئجات
 ورسئن.”

زکا آدلی بئر کئشی وار ائدی. زکا
 باج بیغانلارین ریئشی و وارلی بئر
 آدام ائدی. ۳ عئسانین کم اولدوغونو
 گۆرمک ائسته یئر دی؛ لاکئن بویو
 قیسا اولدوغو اوچون جاماعاتین
 چوخلوغوندان گوره بلهئردی. ۴ زکا
 عئسانی گۆرمک اوچون اثره لئییه
 قاجیب بئر انجئر آغاجینا چیخدی،
 چونکی عئسا اورادان کچه جک
 ائدی. ۵ عئسا اویره چاتاندا یوخاری
 باخیب اونو گۆردو و اونا ددی:
 “زکا! تز آشاغي دوش، چونکی بو
 گون من سنن اوئنده قالمالی یام.”
 ۶ زکا تز آشاغي دوشوب شادلیقلا

اون قنطارين مثلي

(متّا ۲۵:۱۴-۳۰) ۱۱ اونلار بو شيليري
 اشدن واخت، عئسا بئر مثل ده علاوه
 اتدي؛ او سببدن كي، اورشلئمه ياخين
 اتدي و اونلار اله دوشونوردولر كي،
 تارينين پادشاهليغي او ساعات ظاهر
 اولاجاق. ۱۲ ددي: «اصلزاده بئر آدم
 اوزاق مملكته گتدي كي، اوزو اوچون
 پادشاهليق اله گتئرئب قايتسين. ۱۳ بلجه
 قوللاريندان اون نفرئي چاغيردي و
 اونلارا اون چكي پول وئرئب ددي:
 «من گلنه كئمي بونلاري ائشه سالين.»
 ۱۴ لاکئن اونون هموطنلري اوندان
 نئفرت ادئرئر و اونون دالينجا اچئر
 گؤنده رئر دئرلر: «ائسته مئرئك كي، بو
 آدم بئزه پادشاهليق اتئر.» ۱۵ آدم،
 پادشاهليغي اله گتئرئب قايداندان
 سوزرا، پول وردئي قوللاري يانينا
 چاغيردي كي، كئمئن نه قازانديغيني
 بئلسن. ۱۶ بئرئنجئسي گلئب ددي: «آغا،
 سنن چكئن داها اون چكي قازانيب.»
 ۱۷ آدم اونا ددي: «آفرئن، ياخشي
 قولوم! لاپ كئچئك بئر ائشده صادئق
 اولدوغون اوچون اون شهره حاكئم

“اگر «گویدن» دسک، اوندا دئییه
 جک؛ «نه اوچون اونا ائمانداینیز؟»
 ۶ لاکئن اگر «ائسانلاردان»
 دسک، بوتون خالق بئزی داشا
 باساجاق. چونکی خالق یحیاین
 پیغمبر اولدوغونا ائنانیر.»^۷ و
 جاواب وردئلر: “هارادان اولدوغونو
 بئلئرئک؟”^۸ عئسا اونلارا ددی:
 “من ده سئزه دمئرم کی، بو ائشلری
 هانسی ائقتئدارلا گؤرورم.”

خبرئنی وردئی گونلرئن بئرئنده،
 باش کاهئنلر و دئن عائلملری،
 آغساقالارلا بئرئئکده یاخینلاشیب،
 ۲ اونا ددئلر: “بئزه ده گؤرک، سن
 بو ائشلری نه ائقتئدارلا ادئرسن؟ بو
 ائقتئداری سنه کئم وردی؟”^۳ عئسا
 جاواپیندا اونلارا ددی: “منئم ده
 سئزدن بئر سوالیم وار. منه دین؛
 ۴ یحیاین تعمئدی گویدن ائدی،
 یوخسا ائسانلاردان؟”^۵ اونلار اؤز
 آرالاریندا فئکئرلهشب دیدئلر:

پيخيلان هر كس پارچالانا جاق،
لا كئن او، كئمن اوستونه دوشسه،
اونو ازه جك. ” ۱۹ دئن عالملي و
باش كاهنلر بئر يول آختارديلار
كي، اله او آندا اونو توتسونلار. لا كئن
خالقدان قورخدولار، چونكي باشا
دوشدولر كي، بو مثلي اونلار باره
سئنده ديئب.

قَدَّار باغبانلارين مثلي

(متا ۲۱:۳۳-۴۶، مرقوس

۱۲:۱-۱۲) ۹ سوزنا خالقا بله بئر مثلي
نقل اتمهيه باشلادي: ”بئر آدام اوزوم
باغي اكدي و باغي باغبانلارا ائجارهيه
ورئب، اوزون بئر مودت اوچون اوژگه
بئر مملكته گندي. ۱۰ محصول زاماني
باغبانلارين يانينا بئر قول گؤنده ردي كي،
باغين محصولندان اونون پاييني ورسئنلر.
لا كئن باغبانلار قولو دؤيوب الي-بوش
يوللاديلار. ۱۱ داها آيري بئر قول
گؤنده ردي؛ آما اونلار بونو دا دؤيوب
حورمتسز اتدئلر و الي-بوش قايتارديلار.
۱۲ اوچونجو قولو دا گؤنده ردي؛ آما
اونلار اونو دا يارالاييب قوودولار.
۱۳ او زامان اوزوم باغين صاحبي ددي:
«نه ادم؟ قوي اوژ سوگلي اوغلومو
گؤنده رئم. بلكه اونو گؤرنده حورمت
ادرلر.» ۱۴ لا كئن باغبانلار اونو گؤرن
واخت، آرالاريندا بله ددئلر: «وارث
بودور! گلئن اونو اوڭدورك كي، مئراث
بئزه قالسين.» ۱۵ و اونو باغدان اشئيه
آتيب اوڭدوردولر. ائندي اوزوم باغينين
صاحبي اونلار نه اده جك؟ ۱۶ گله

قيصره باج ورمک

(متا ۲۲:۱۵-۲۲، مرقوس

۱۲:۱۳-۱۷) ۲۰ اونلار عئساني

گودوب اوږلرني صالح اداملار كئمي
گورسه دن بئر نچه جاسوس گونده ردئلر

كي، اونو سوز اوسته توتوب، بلجه

والثئن حوكم و ائمتئدارينا تسلئم اتسئلر.

۲۱ اونلار عئسادان سوروشدولار:

“اوستادا! بئر بئلئرئك كي، سن دوغرو

اولاني ديئب تعلم ورتسن و اداملارين

آراسيندا فرق قويمورسان. آنجاق تارينين

يولونو دوغرولوقلا اويره دترسن. ۲۲ آيا

قيصره باج ورمک بئره جائدئر يا

يوخ؟” ۲۳ عئسا اونلارين حئيلاه سئني

باشا دوشوب ددي: ۲۴ “منه بئر دئثار

گورسه دئ، اونون اوستونده اولان

صورت و يازي كئمتئدئر؟” اونلار

جاواب وردئلر: “قيصرئن. ۲۵ عئسا

اونلارا ددي: “او زامان قيصرئكئني

قيصره، تارينينكيني تاريا ورتن.”

۲۶ اونلار خالقين حوزوروندا عئساني

سوز اوسته توتا بئله دئلر و جاوايبندان

تعجب ادئب سسلرئني كسدئلر.

صاغيمدا اوتور، ۴۳ اوزامانا جاق كي،
 من دوشمنلرئني آياقلارينين آلتينا قويوم.
 ۴۴ داوود اونو رب چاغيرديغينا
 گوره، او، نجه داوودون اوغلو
 اولور؟! ۴۵ بوتون خالق بو سؤزلره
 قولاق آسان واخت، عئسا اؤز
 شاگئردلرئنه ددي: ۴۶“ او دئن
 عالمئرئندن اؤزونوزو گؤزله يئن
 كي، اوزون پالتارلاردا گرمه يي،
 ميدانلاردا سالام آماغهي، كئئسه
 لرده باش كورسولري و ضئيافتلرده
 يوخاري يرلرده اوتورماغهي سوئرلر.
 ۴۷ اونلار دول آروادلارين
 اولرئني اودورلار و رئاكارليقلا
 اوزون-اوزون دوغالار ادئرلر. بو
 آداملارين جزاسي داها دا آغير
 اولاجاق.”

دول آروادين هديئه سي

(مرقوس ۱۲: ۴۱-۴۴) ۱

عئسا يوخاري باخيب،
 واري آداملاري گوردو ۲۱

كي، ائعانه قوتوسونا هديئهلرئني
 آيبرديلار. ۲ و كاسيب بئر دول
 آروادي دا گوردو كي، اورايا
 ائكي قارا پول قويور. ۳ و ددي:
 “دوغروسونو سئزه ديئرم؛ بو
 يوخسول دول آرواد هاميدان
 چوخ پول آتدي. ۴ چونكي
 اونلارين هاميسي اؤز وارلارينين
 آرتيقليندان هديئهلر، لاكئن
 بو آرواد كاسييلغينا بانحاييب،
 كچئئمك اوچون ئئنده نه وار
 ائدي، ورددي.”

آخیر زامانین علامتري

(متّا ۱:۲۴-۳۵، مرقوس ۱:۱۳-۳۱)
 ۵ بعضي آداملار معبدئن گؤزل
 داشلار يندان و هديئه لرله بزئمئش
 اولدوغوندان سؤز ادن واخت، عئسا
 ددي: ۶ “إله گونلر گله جک كي، بورادا
 گوردويونوز شيلردن داش، داش اوسته
 قالمايا جاق، هر شي محو اولاجاق.”
 ۷ اونلار اوندان سوروشدولار: “اوستادا!
 بو ددئکلرئن نه زامان اولاجاق؟ و بو
 شيلرئن باش ورمه سي واختينين علامتي
 نه دئر؟” ۸ عئسا ددي: “دئقتلي اولون
 كي، سئزي آلداتماسينلار. چونكي بئر
 چوخلاري منئم آديملا گلئب دئييه جکلر
 «منم» و «واخت ياخيندير.» اونلارين
 دالينجا گتمه يئن. ۹ موحاربه لر و
 ائعتئنشاش باره ده اشنئدئيشئر زامان
 اوره يئنئر اوزومله سنن. چونكي بونلارين
 قاباقجا باش ورمه سي گرگدئر، آنجاق آخير
 تزلئکله گلمز. ۱۰ سونرا اونلارا ددي:
 “خالق خالقين، دؤولت دؤولتنن ضدئشه
 قانلجاق؛ ۱۱ گوجلر زلزله لر، موختلئف
 يرلرده قيتليقلار و بلالار، دهشتلي حادثه
 لر و گويدن بؤيوک علامت لر اولاجاق.

کاهنلر و دئن عالملي عئساني
 اولدورمک اوچون بئر يول
 آختاريرديلار، چونکي خالقدان
 قورخوردولار. ۳ او زامان
 شيطان اسکار يوتلو آدلانان
 يهودانين اوره يئنه گئردی کي، او
 اون ائنگلردن بئري ائدي. ۴ و او
 گدئب باش کاهنلر و معبدئن

موحافئظرئئن ريئسي ائله دانيشدي
 کي، عئساني اونلارا نجه تسلئم اتسئن.
 ۵ اونلار سوئندلر و اونا پول ورمه يه
 راضي اولدولار؛ ۶ او دا سوؤز
 وردی و بئر فورصت آختاريردي
 کي، جاماعات اولماديغي بئر يرده
 عئساني اونلارا تسلئم اتسئن.

آخیر شام

(متّا ۲۶:۱۷-۳۵، مرقوس

۱۴:۱۲-۳۱، یوحنا ۱۳:۲۱-۳۰،

۳۶-۳۸، ۱ قور ۱۱:۲۳-۲۵) ۷ فطّر

گونو گلدي کي، اوندا پاسخا قوزوسونو

قوربان اتمک واجئب ائدي. ۸ عئسا،

پطروس و یوحنا ني گونده رتب ددي:

“گدن، يمک اوچون بئزه پاسخا يمه يئني

حاضر لايين. ۹ اونلار اونا ددئلر:

“هارادا ائسته يئرسن حاضر ليق

گورک؟” ۱۰ عئسا اونلارا ددي:

“باخين، شهره گئرد ئيئنئز زامان سهنگله

سو داشييان بئر کئشي سئزه راست گله

جک. اونون دالينجا گدن و او گئرن

اوه گئرن. ۱۱ و او وئن صاحبئنه

ديئن: «اوستاد سندن سوروشور: قوناق

اوتاغي هارادادير کي، شاگئرد لرئمله بئر

يرده پاسخا يمه يئني ييم؟» ۱۲ او سئزه

بالاخانادا دؤشمئش بؤيوک بئر اوتاق

گورسده جک. اورادا حاضر ليق

گورون. ۱۳ شاگئرد لر گدئب هر شي

عئسانين اونلارا ددي کئمي تاپديلار و

پاسخاني حاضر لاديلار. ۱۴ واخت

يئئنشنده عئسا اون ائکي حوارئسي ائله بئر

چونکي او گونلرده هئرود دا اورشلئتمده
 ائدي. ۸ هئرود عئساني گورن زامان
 چوخ سوئندي. اونون اوچون كي،
 چوخدان اونو گورمک ائسته يئردي؛
 اونون حاقيندا چوخ شيلر اشتمئشدي و
 اوندان بئر مؤجوزه گورمک آرزوسوندا
 ائدي. ۹ هئرود عئسادان چوخ سوالار
 سوروشدو، لاکئن عئسا اونا هچ بئر
 جاواب ورمه دي. ۱۰ آما باش کاهئنلر
 و دئن عالئلري دوروب اوندان شئدته
 شکايت ائدئر. ۱۱ سونرا هئرود و
 عسگرلري عئساني اله ساليب تحقئر
 ائدئر. اينئنه گوزل بئر شنئل گيدئرئب،
 پئلاطين يانينا گري گونده ردئر.
 ۱۲ پئلاطلا هئرود او گون بئر بئرلري
 ائله دوست اولدولار. بوندان قاباق
 آرالاريندا دوئشمچئلک وار ائدي.

يانينا آپارديلار. ۲ و اوندان شکايت
 اتمه يه باشلاييب دئئر: “بئر بو آدامي
 خالقي يولدان آزديرماقدا تقصئرلي
 تاپديق. قيصره باج ورمه يه مانع اولور
 و ديئر كي، او اوزو ده پادشاه اولان
 مسعئئر.” ۳ پئلاط عئسادان سوروشدو:
 “آيا سن يهودئلرن پادشاهي سان؟” عئسا
 جاوايیندا اونا ددي: “دئيئن کئمي
 دئر.” ۴ او زامان پئلاط باش کاهئنلر
 و جاماعاتا ددي: “من بو آدامدا هچ
 تقصئر تاپميرام.” ۵ لاکئن اونلار تآ کئدله
 دئئر: “بو آدام جئلدن توقموش بو يره
 قدر، بوتون يهودئيه ده تعلم و رتب خالقي
 تحرئک ائر.” ۶ پئلاط جئلل آديني
 اشئنده سوروشدو: “مگر بو آدام جئللي
 دئر؟!” ۷ و اونون هئرودون حوئمرا نليق
 ائدي يردن اولدوغونو بئلن واخت،
 عئساني هئرودون يانينا گونده ردي.

عَسَا گئنه پئلاطين قاباغيندا

(متا ۲۷:۱۵-۲۶، مرقوس

۱۵:۶-۱۵، يوحنا ۱۸:۳۹-۱۹:۱۶)

۱۳ او زامان پئلاط، باش كاهنلري،

ريئسلري و جاماعاتي بئريه چاغيريب،

۱۴ اونلارا ددي: "سئز بو آدامي يانما

گتئردئئز كي، خالقي يولدان آزديرير.

باخين، سئزن حوضورونوزدا تفتئش

اتدم و بو آدامي شكاييت اتدئئئز

مطلبلرن هچ بئرئنده تقصئرلي تاپماديم.

۱۵ هرود دا بئر شي تاپمادي؛ چونكي

بئزه گري گؤنده رب. نجه كي،

گؤرورسونوز، او، اولومه لايئق هچ بئر

شي اتمه يئب. ۱۶ بونا گؤره ده من اونو

جزالانديريب آزاد اده جهيم." ۱۷ پئلاط

بايرام آدينا اونلار اوچون بئر زئندان

آزاد اتمه لي اتدي. ۱۸ لاکئن اونلارين

هاميسي بئرلكده چيغيريب ددئلر: "محو

ات بو آدامي! بئزه باراباسي آزاد ات."

۱۹ باراباس شهرده باش ورن بئر عوصيان

اوچون و قتل اوسته زئندانان اتيلميشدي.

۲۰ پئلاط عئساني آزاد اتمك نئيئله

گئنه اونلارا دانيشدي. ۲۱ اما اونلار

چيغيريب ددئلر: "اونو چارميخا چك.

چوخ ارکن، حاضیرلادیقلاری عطرلری گوتوروب مقبره نئن یانینا گلدنلر. ۲ مقبره نئن آغزینی اورتن داشی دئیئرلمنئش گوردولر، ۳ اما ائچهری گئرن واخت، رب عئسانین جسدئی تاپمادیلار ۴ آروادلار بونا حیرتده ائکن، پارلاق پالتار گیئمنئش ائکی کئشی قفلتن اونلارین یانیندا دایاندي. ۵ آروادلار قورخو ائچئنده اوزلرئی یره توتاندا کئشئر ددئلر: “نه اوچون سئز دئرئی اولولر آراسیندا آختاریرسینیز؟ ۶ او، بورادا دئیل؛ او دئرئلب. داها جئلده ائکن سئزه نه ددئیینی یادینیزا سالین. ۷ دمئشدی کی، انئسان اوغلو گرک گوناھکار انئسانلارین آئننه ورنئلب چارمیخا چکئسن

و اوچونجو گون دئرئلسئن. ” ۸ او زامان آروادلار عئسانین سؤزونو خاطیرلادیلار. ۹ مقبره دن قایدیب بوتون بونلاری “اون بئری لره” و قالانلارین هامیسینا خبر وردئلر. ۱۰ حوارئلره بو زادلاری خبر ورن آروادلار بونلاردیلار: مجدلی مریم، یوحانا، یعقوبون آناسی مریم، و اونلارلا اولان اوزگه آروادلار. ۱۱ لاکئن آروادلارین سؤزلری حوارئلره افسانه کئی گوروندو و اونلارا ائٹامادیلار. ۱۲ او زامان پطروس دوروب مقبره یه طرف قاچدی و ائٹلب باخدی: آنجاق کئان پارچا اورادا ائدی. و اوز-اوزونده بو حادثه دن تعجب ادب اوئنه گتدی.

اماعوس يولوندا

(مرقوس ۱۶:۱۲-۱۳) ۱۳ إله او
 گونده اونلاردان ائكئسي اماعوس آدلي
 بئر كنده گدئردئلر. اماعوس
 اورشلئمدن ائكي آغاج اوزاق ائدي.
 ۱۴ اونلار آرالاريندا باش ورمئش
 بوتون بو حادثه لر باره سئنده صؤحبت
 ادئرئلر. ۱۵ صؤحبت ادئب آرالاريندا
 موباحئته ادركن، عئسا اوزو اونلارين
 يانينا گلدي و اونلارلا يرئميه باشلادي.
 ۱۶ آما اونلارين گؤزلي توتولموشدو، إله
 كي، اونو تائيماديلار. ۱۷ عئسا اونلارا
 ددي: «يول گده- گده بئر بئرئئزله نه
 باره ده موباحئته ادئرئئز و نه اوچون
 بله قئلئئئز؟» اونلار دا يانديلار و قلي
 گؤرونوردولر. ۱۸ اونلارين بئري كي،
 آدي كلوپا ائدي، عئسايا جاواب ورتب
 ددي: «آيا اورشلئمده بئرجه قرئب سنسن
 كي، بو گونلرده اورادا باش ورن شيلردن
 بئخبرسن؟» ۱۹ عئسا اونلارا ددي:
 «هانسي شيلردن؟» اونا ددئلر: «ناصره لي
 عئسانين باشينا گلن شيلردن. او، تاري
 و بوتون خالقين حوزوروندا هم عملده و
 هم سؤزده قودرتلي بئر پيغمبر ائدي.
 ۲۰ و نجه باش كاهنلر و ريسلئئئز اولم

JHN

نور حاقيندا شهادت ورسئن. ۹ او
 حقيقي نور ائدي كي، دونيايا گلئب
 بوتون ائسانلاري ائشيقلانديرير.
 ۱۰ او، دونيادا ائدي و دونيا اونون
 واسطه سئله ياراندي، آما دونيا
 اونو تانيماي. ۱۱ اوژونونكولرئ
 يائينا گلدي، آما اوژونونكولر ده
 اونو قبول اتمه دئلر. ۱۲ لاكئن اونو
 قبول ادنلرئ هاميسينا، اونون آدينا
 ائمان گئترنلر بو حاقئ وردئ كي،
 تارينين اوولادلاري اولسونلار.
 ۱۳ قاندان دوغولوش اوولادلار
 يوخ، نفسئ ائسته دئئئندن
 دوغولوش اوولادلار يوخ، ائسانين
 ائراده سئئدن دوغولوش اوولادلار
 يوخ، اونلار تاريدان دوغولولار.
 ۱۴ و كلله ائسان اولوب آراميزدا
 ساكئن اولدو و بئز اونون جلاليني
 گوردوك، آتائين يگانه اوغولونون
 جلاليني. او، فيض و حقتئمله
 دولو ائدي. ۱۵ يحيا اونون حاقيندا
 شهادت ورتئ. و تئدا ادئب: “بودور
 او ددئئم آدام، مندن سونرا

كلله ائسان اولدو ۱

باشلانيشدا كلله

وار ائدي، كلله تارينين يائيندا
 ائدي، و كلله تاري ائدي. ۲ او،
 باشلانيشدا تارينين يائيندا ائدي.
 ۳ هر شي اونون واسطه سئله
 ياراندي و اولموش اولانلاردان
 هچ بئري اونسوز اولماي. ۴ اوندان
 حيات وار ائدي و او حيات
 ائسانلارا نور ائدي. ۵ او نور
 قارانليقدا پارلاير. آما قارانليق اونا
 ظفر تاپمايب. ۶ تاري طرفئئندن
 گونده رئلئش بئر كئشي وار ائدي،
 آدي يحيا. ۷ او، شاهئد ائدي و نور
 حاقيندا شهادت ورمك اوچون
 گلدي كي، اونون واسطه سئله
 بوتون ائسانلار ائمان گئترسئلر.
 ۸ او اوژو، او نور دئئلي. او
 آنجاق اونون اوچون گلدي كي، او

ورثلمئشدي. فيض و حقتت
 عئسا مسئحن واسئطه سئله اولدو.
 ۱۸ كئمه تاريني هچ بئر زامان
 گورمه يئب. آتارين قوجاغيندا اولان
 يگانه اوغول اونو تانيتدي.

گلن آدام كي، مندن موقدمدئر.
 چونكي من اولماميشدان، او وار
 ائدي. ” ۱۶ اونون دولولوغوندان
 هاميميز فيض اوستونه فيض آديق.
 ۱۷ شرعت موسانين واسئطه سئله

يحيانين شهادتي ۱۹ و بودور يحيانين
 شهادتي، او زامان کي، يهودئتر
 اورشلئمدن کاهئترله لاوئلي لري اونون
 يائينا گؤنده ردئتر کي، اوندان
 سوروشسونلار: “سن کئمسن؟” ۲۰ يحيا
 آچيقجا ائقرار اتدي. او ائقرار اتدي
 کي، “من مسئح دئلم.” ۲۱ اونلار
 سوروشدولار: “بس کئمسن؟ ائليا؟”
 ددي: “دئلم.” “-آيا او پيغمبرسن؟”
 جاواب وردي: “دئلم.” ۲۲ اوندان
 سوروشدولار: “بس کئمسن؟ اؤز
 حاقيندا نه ديئرسن کي، بئزي گؤنده رنلره
 جاواب آباراق؟” ۲۳ يحيا جاواب وردي:
 “نجه اشعيا پيغمبر دئب، من چؤلده
 جار چکن بئرئئن سسئيم کي، ديئر؛
 «رئبن يولونو دوز ادئن.»» ۲۴ اونلار
 فرئسئر طرفئندن گؤنده رئلئمشدئلر. ۲۵ و
 اوندان سوروشوب ددئلر: “اگر نه
 مسئحسن، نه ائلياسان، نه ده او
 پيغمبرسن، بس نه اوچون تعمئد
 وئرئسن؟” ۲۶ يحيا جاواب ورتب ددي:
 “من سو ائله تعمئد وئرئم، آما آرانيزدا
 بئري دورور کي، اونو تانييرسينيز.
 ۲۷ او، مندن سوزرا گلن همن او آدامدير
 کي، اونون آياق قابيسينين باغيني دا
 آچماغا بله لايئق دئلم.” ۲۸ بو احوالات

عَسَانِين أَناسِي دا اورادا ائدي. ۲ عَسَا دا شاگئردلري ائله بو توييا چاغيريليشدي. ۳ شرابين اسكئك گلدئي زامان، عَسَانِين أَناسِي اونا ددي: “شرابلاري يوخدور.” ۴ عَسَا أَناسينا ددي: “منئمله ائشن اولماسين آنا، منئم واختيم حله يتئشمه يتب.” ۵ أَناسِي خئدمت ادنلره ددي: “سئزه نه دسه، اونو ادئن.” ۶ يهودئلرئن طهارت عادتئنه گوره، سو اوچون اورادا آلتى داش كوپ وار ائدي و هر بئرئسي ائكي يا دا اوچ اوچو سو توتوردو. ۷ عَسَا خئدمت ادنلره ددي: “كوپلري سو ائله دولدورون.” و اونلار كوپلري آغيزلارينا قدر دولدوردولار. ۸ عَسَا اونلارا ددي: “ائدي اونلاردان چكئن و ضيافت ريئسنه آبارين.”

اونلار دا چكئب آپارديلار. ۹ ضيافت ريئسي بو شرابين هارادان گلدئيئني بئئردي، آنجاق سويو چكن خئدمتچئر بئئرئدلر. شرابا دؤئموش سويو داديب، بي چاغيردي. ۱۰ و اونا ددي: “هر كس اول ياخشى شرابي گئئر و ائچئب كفلي اولاندان سوزا ياوا شرابي. سن بو لاپ ياخشى شرابي ائنديئه كئمي ساخلاييسان!” ۱۱ بو، عَسَانِين مۇجوزه لرئئن باشلانئشي ائدي كي، جئلئن قانا كندئنده ادئب بلجه جلاليني ظاهر ائدي. و شاگئردلري اونا ائمان گئئرئدلر. ۱۲ اوندان سوزا، عَسَا أَناسِي، قارداشلاري و شاگئردلري ائله بئرئكده كفرناحوما گئدي. آما اورادا آنجاق بئر نچه گون قالدي.

گجھ عئسانين يائينا گئئب اونا ددي:
 “اوستاد، بئز بئئرئك كي، سن
 تارينين طرفئندن گؤندهرئئئش بئر
 موعئئئسن. چونكي هچ كس سن
 اتدئئئن علامتري گؤرسه ده بئئز،
 مگر تاري اونونلا اولسون.” ۳ عئسا

عئسا آئيش-ورئش ادنلري معبددن
 قوور ۱۳ يهودئئرئن پاسخا بايرامي
 ياخينلاشيردي. و عئسا اورئئئمه
 گلدي. ۱۴ و معبدده اوؤكوز، قويون،
 گؤيرچئن ساتانلار، و صرّافليغا اوتوران
 صرّافلاري گؤردو. ۱۵ ائپلردن بئر
 قاجي دوزلدئب اونلارين هاميئيني،
 قويونلاري و اوؤكوزلري ائله برابر
 معبددن قوودو. صرّافلارين پوللاريني
 دا داغيديب، مئزلئئي چوئردي. ۱۶ و
 گؤيرچئن ساتانلارا ددي: “بونلاري
 بورادان گؤتورون. آتامين اوئني
 آئيش-ورئش اوئنه دؤندرمهئئن.”
 ۱۷ اونون شاگئردلري خاطيرلاديلار
 كي، يازيليب: “سئن اوئن اوچون اولان
 قيرئتم ميني يانديريب تؤكره.” ۱۸ يهودئئر اونا
 ددئئر: «نه مؤجوزه بئزه گؤرسدئرسن
 كي، بله ادئرسن؟» ۱۹ عئسا جاواب
 ورتب اونلارا ددي: “بو معبدي بيخين.
 اوچ گونده اونو آياغا قالديرارام.”
 ۲۰ يهودئئر ددئئر: “بو معبدئن بئئا
 ادئلهه سي قيرخ آئي ائل چكئب و سن
 اونو اوچ گونده قالديراجاقسان!”
 ۲۱ حال بو كي، عئسا معبد دمكه اوؤز
 بدئئئندن دانئشيردي. ۲۲ اوؤلوردن

جاوايندا اونا ددي: “دوغروسونو سنه ديترم؛ كئمه تزه دن دوغولماينجا، تاريخين پادشاهليغيني گوره بئلمز.”^۴ ثقودئموس اونا ددي: “بئر آدام قوجا ائكن نجه تزه دن دوغولا بئلمز؟ مگر اولار كي، آناسينين قاريننا گئرب ائكتئجي دغه دوغولسون؟!”^۵ عئسا جاواب ورددي: “دوغروسونو سنه ديترم؛ كئمه سودان و موقدس روحدان دوغولماينجا، تاريخين پادشاهليغينا گئره بئلمز.”^۶ جئسمدن دوغولان، جئسمدئر. روحدان دوغولان، روحدور.^۷ تعجوب اتمه كي، ددئم؛ تزه دن دوغولماغينيز لازيمدير.^۸ يل ائسته ديئي يرده آسر. اونون سستني ائشه رسن، آما هارادان گلئب هارايا گتئئيئي بئلمزسن. روحدان دوغولوش آدام دا بله دئر.”^۹ ثقودئموس جاواب ورتب اونا ددي: “بو شيلر نجه اول بئلمز؟”^{۱۰} عئسا جاواب ورتب اونا ددي: “سن آسرايئلتن

موعئمي اولان حالدا، بو شيلري بئلمزسن؟!^{۱۱} دوغروسونو سنه ديترم؛ بئر بئلدئئمئزي ديئرئك، گوردويوموزه شهادت ورتئك و بئزم شهادتئمئزي سئز قبول اتمزسنئز.^{۱۲} يره عايد اولان شيلري سئزه ديترم، ائنايمرسينيز. گؤيه عايد اولان شيلردن دانئشسام، نجه ائنانا جاقسينيز؟!^{۱۳} گؤيدن ائمش ائنان اوغولندان باشقا هچ كم گؤيه چيخماييب^{۱۴} و نجه كي، موسا چؤلده ائلاني يوخاري قالديردي، ائنان اوغلو دا بلجه يوخاري قالديري لهالي دير كي،^{۱۵} اونا ائمان گئرن هر كس هلاك اولماييب، ابدي حياتي اولسون.^{۱۶} چونكي تاري دونياني اله سودي كي، اوز يگانه اوغونو فدا اتدي. اونا گوره كي، اونا ائمان گئرن هر كس هلاك اولماييب، ابدي حياتي اولسون.^{۱۷} چونكي تاري اوغونو گؤنده رمه دي كي، دونياني موحاكئمه آسن. گؤنده ردي

آرتیق سودئلر، چونکي عمللري پئس
 ائدي. ۲۰ چونکي پئس ائشلىر گورن
 هر آدام نوردان نئفرت ادر و اونا
 ياخين گلر، مبادا ائشلىر آشکار
 اولسون. ۲۱ آما حقیقتله ياشايان
 آدام نورا ياخين گلر کي، عمل
 لرئئن تاريدان ائطاعت ادهرک
 يرئنه يتئشدئي آشکار اولسون.”

کي، دونيا اونون واسطه سئله
 نئجات تاپسين. ۱۸ اونا ائمان گئئرن
 آدام محکوم اولماز. اونا ائمان
 گئئرمهين اله ائئدئدن محکوم
 اولوب، چونکي تارينين يگانه اوغلو
 ائمان گئئرمه يئب. ۱۹ و حؤکم
 بودور؛ نور دونيايا گلدي، آما
 ائنسانلار قارانليغي نوردان داها

شاگرد ادب تعمّد ورثه. ۲ حال
بو کي، تعمّد ورن عسا ديئلدي،

عسانين باره سئنده يميانين شهادتي
۲۲ بوندان سونرا عسا و شاگردلري
يهودئيه دئيارينا گلدلر و عسا بر مودت
اونلارلا اورادا قاليب تعمّد ورثدي.
۲۳ يچيا دا سالمئن ياخينليغيندا، عينوندا
تعمّد ورثدي. چونكي اورادا سو چوخ
ائدي. و خالق گللب اوندان تعمّد
آليرديلار. ۲۴ يچيا حله زئندان
ساليئناميشدي. ۲۵ طهارت حاقيندا
يچيانين شاگردلري ائله بر يهودي
آراسيندا موباحتته دوشدو. ۲۶ و اونلار
يچيانين يانينا گللب اونا ددلر: "اوستاد،
اوردونون او بئري تاييندا سنئنه اولان
و حاقيندا شهادت وردئين آدام، اوزو
تعمّد ورثه و هامي اونون يانينا گلر."
۲۷ يچيا جاواب ورثه ددي: "ائئسان
هچ بر شي آلا بئلمز، مگر گويدن اونا
ورئلئش اولسون. ۲۸ ستر اوزونوز
شاهئد سئئر کي، ددئم؛ من مسح
ديئل، آما اوندان قاباق گوئنده رئلئشم.
۲۹ گلئن آلان، بي دئر. آما بيئن يانيندا
دوران و اونا قولاق آسان دوستو،
اونون سسئندن چوخ سوئرته. من ده بله
سوئرتم و ائدي بو شادليق کامل
اولوبدور. ۳۰ او گرک آرتسين، آما من

اونون شاگتردلي ائدئلر. ۳ رب
 بونو بئلدئگده يهودئيه وئلايتئي
 ترك ادب گئنه جئله گئدي.
 ۴ و سامئره دئياريندان كچمه لي
 ائدي. ۵ اونون اوچون ده سامئره
 نئن سوخار آدي بئر شهرئه گلدي؛
 او يرئن ياخينليغينا كي، يعقوب اوز
 اوغلو يوسئفه ورمئشدي. ۶ يعقوبون
 قويسو اورادا ائدي. عئسا يولون
 يورغونلوغوندان بو قويسون يانندا
 اوتوردو. تخمئن گونون آلتينجي
 ساعاتي ائدي. ۷ سامئره لي بئر آرواد
 سو چكك اوچون اورايا گلدي.
 عئسا اونا ددي: «منه سو ور،
 ائچم.» ۸ شاگتردلي يمك آلاق
 اوچون شهره گتمئشدئلر. ۹ سامئره
 لي آرواد اونا ددي: «سن يهودئن،
 من سامئره لي بئر آرواد. نجه اولور
 كي، سن مندن سو آسته يرسن؟!»
 چونكي يهودئلر سامئره لئله
 قاتيشمازلار. ۱۰ عئسا جاوايندا اونا
 ددي: «اگر سن تاريخين بخشئشئي
 بئلدئئن، اكر «منه سو ور ائچم»

دئيه نئن كئم اولدوغونو بئلدئئن،
 سن اوندان آستردئن و او سنه
 حيات سويسون و ررددي.» ۱۱ آرواد
 اونا ددي: «آغا، سو چكك
 اوچون دولچا يوخوندور، قويسو
 دا درئدئر. بلجه هارادان بله بئر
 حيات ورن سويسون وار؟ ۱۲ مگر
 سن بو قويسون بئزه ورن آتاميز
 يعقوبدان دا بئيوكسن كي، هم
 اوزو بو قويسون ائچرددي، هم ده
 اوغوللاري و مال-حيوانلاري؟!»
 ۱۳ عئسا جاواب ورتب اونا ددي:
 «بو سودان ائچن هر كس گئنه
 سوسوز اولاجاق. ۱۴ آما من ورن
 سودان كئمسه ائچسه، اصلا
 سوسوز اولماز. من ورن سو اونون
 ائچئنده قاينايان بئر بولاق اولار كي،
 اونا ابدى حياتي ورتب.» ۱۵ آرواد
 اونا ددي: «آغا، بو سويسون منه ور
 كي، سوسوز اولمايم و سو چكك
 اوچون بورايا گلهميم.» ۱۶ عئسا
 اونا ددي: «گت، آرئي چاغير
 و بورايا گل.» ۱۷ آرواد جاواب

اونا روحدا و حقتقتده عبادت
 اتمه لي دئرلر. ” ۲۵ آرواد اونا ددي:
 “بئلئرم كي، مسح گلئر، او كي،
 اونا خيرستوس ديئرلر. او، گلديئي
 زامان، هر شيي بئزه آچيقلاياچاق.”
 ۲۶ عئسا اونا ددي: “من همن اويايم
 كي، سنئله دانيشيرام.” ۲۷ بو آرادا
 عئسانين شاگئردلري ده گلئتلر و
 اونو بئر آروادلا دانيشماقدا گورنده
 تعجب اتدئلر. اما هچ بئرسي “نه
 استه يرسن؟” يا ائمكي “نه اوچون
 اونونلا دانيشيرسان؟” سوروشمادي.
 ۲۸ او زامان سامئرله آرواد كوزه
 سنئي قويوب شهره قايتدي و خالقا
 ددي: ۲۹ “گلئن، او آدامي گورون
 كي، گوردويوم ائشرئن هاميسي
 منه ددي. آيا او مسح ديئل؟!”
 ۳۰ خالق شهردن اشييه چيخيب،
 اونون يانينا گلهميه باشلادي. ۳۱ بو
 آرادا شاگئردلري اوندان خواهئش
 اتدئلر: “اوستاد، بئر آز چورك يه.”
 ۳۲ اما عئسا اونلارا ددي: “منم
 يمك اوچون يئيه جه يم وار كي،

ورددي: “ارئم يوخدور.” عئسا اونا
 ددي: “ارئم يوخدور دمكه دوغرو
 ديئرسن. ۱۸ چونكي بش كئشييه
 اره گدئسن و ائندي سنئله
 ياشايان آدام آرن ديئل. دديئن
 سوز دوغرو دور.” ۱۹ آرواد عئسايا
 ددي: “آغا، گورورم كي، سن
 بئر پيغمبرسن. ۲۰ بئزم آتالاريميز
 بو داغدا عبادت ادئلر. اما سئز
 يهودلر ديئرسئنز كي، عبادت
 اده جه يئنز مكان اورشلئمه دئر.”
 ۲۱ عئسا اونا ددي: “آرواد، منه
 ائنان. او واخت گلئر كي، آتايانه بو
 داغدا نه ده اورشلئمه عبادت اده
 جكلر. ۲۲ سئز بله ديئئنزه عبادت
 ادئرسئنز، بئر بلدئيمئزه عبادت
 ادئرئك. چونكي نجات يهودلردن
 گلئر. ۲۳ اما او واخت گلئر، اله
 گلئبدئر ده كي، دوغرو عبادت
 ادئلر، آتايانه روحدا و حقتقتده
 عبادت اده جكلر. آتا اوزونه بله
 عبادت ادنلر آختارير. ۲۴ تاري
 روحدور و اونو عبادت ادنلر،

سٺڙن اوندان خبرئڙن يو خودور.“
 ۳۳ شاگڙدري بٿرلرئنه ددتلر:
 “مگر ڪئمسه اونا يمڪ گٽرئب؟”
 ۳۴ عئسا اونلارا ددي: “منئم يئيه
 جيئم، مني گؤندهره نئن ائسته دئئئي
 يرئنه يٿرمڪ و اونون ائئئي
 تاماملا ماقدير. ۳۵ آيا سٺڙ دمئرسئئز
 ڪي بٿئمئن گلهمه سئنه حله دؤرد آي
 قالير؟! سٺزه ديئرم، گؤزلرئئزي
 آچين و اڪئلره باخين! چونڪي
 بٿئن اوچون حاضيرديرلار. ۳۶ اله

ائئدي بٿئن زحمت حاقيني آير
 و محصولو ابدي حيات اوچون
 پيغير ڪي، اڪن و بٿئن، بٿرلري
 ائله برابر سوئسئئلر. ۳۷ اونا گؤره
 ده، يو سؤز دوغرو دور ڪي، بٿري
 اڪر، او بٿري بٿر. ۳۸ من سٺزي
 زحمت چڪمه دئئئز شين بٿئمئنه
 گؤندهردئم. زحمتي اؤزگه لر چڪدئلر،
 و سٺز اونلارين زحمتلرئئن منفعئنه
 شرئڪ اولوبسونوز.”

سامئره لئردن چوخلاري ائمان گتئر لر
 ۳۹ “گوردويوم ائش لر ن هامي سيني منه
 ددي!” دئين آروادين سؤزوننه گوره، او
 شهردن بئر چوخ سامئره لي عئسايا ائمان
 گتئر دئلر. ۴۰ اونون اوچون ده اونلار
 گلئب عئسايا يالوار ديلار كي، اونلارين
 يانيندا قالسين. و او دا ائكي گون
 اونلارين يانيندا قالدي ۴۱ و داها آرتيق
 آداملار عئسانين سؤزلري اوزوندن اونا
 ائمان گتئر دئلر. ۴۲ سامئره لي لر او آروادا
 دئلر: “بئز ئمان گتئر مه يئمز آرتيق سنن
 سؤزلر ئن اوزوندن ديئل. چونكي بئر
 اوزوموز ائشتمئشك و بئئر ئك كي، بو
 آدام دونيانين حقيقي قورتار ييجيسي دير.”

عئسا بئر اوغلان اوشاغينا شفا وئر
 ۴۳ ائكي گوندن سونرا عئسا اورادان
 چيخيپ جئله گتدي. ۴۴ عئسا اوزو
 دمئشدي كي، بئر پيغمبر ن اوز وطنئنده
 حؤرمتي اولماز. ۴۵ جئله گلدي
 واخت، جئلللي لر اونون پئشوازينا
 چيخديلار. اونلار پاسخا بايراميندا اونون
 اورشلئتمده اتدئي بوتون ائش لري
 گؤرموشدولر. چونكي اونلار دا بايرام
 اوچون اورايا گتمئش دئلر. ۴۶ عئسا گئنه

اؤزومو ترپه دئب چاتينجا، آيري بئر
 آدام مندن قاباق اؤزونو حووضا
 سالير. ” ۸ عئسا اونا ددي: “قالخ،
 دؤشه يئني گؤتور، گت. ” ۹ ناخوش
 آدام او آندا صاغالدي و دؤشه يئني
 گؤتوروب گتدي. و او گون سبت
 گونو ائدي. ۱۰ اونا گؤره يهودلر او
 شفا تاپميش آداما ددئلر: “بو گون
 سبت گونودور. سنن اوچون جائز
 دئيل كي، دؤشه يئني گؤتوروب
 آپاراسان. ” ۱۱ شفا تاپميش آدام
 اونلارا ددي: “مني شفا ورن آدام
 ددي؛ «دؤشه يئني گؤتور، گت.» ”
 ۱۲ او زامان اوندان سوروشدولار:
 “سنه «دؤشه يئني گؤتور، گت»
 دئين آدام كئمدير؟ ” ۱۳ شفا
 تاپميش آدام عئسانين كئم اولدوغونو
 بئلهردي. چونكي عئسا خالقين
 قالا باليغيندا گوزدن ائتمئشدي.
 ۱۴ سونرا عئسا او آدامي معبدده
 تاپيب اونا ددي: “باخ صاغالدين.
 گوناهدان آل چك كي، بوندان
 داها پئسننه اسئر اولمايسان. ” ۱۵ او

يئتمئشدي و عئسا اورشلئمه گتدي.
 ۲ اورشلئمده، قويون دئيلن
 دروازين يانيندا بش ايوانلي بئر
 حووض وار كي، عبراني دئئلنده
 اونا “بيت حسدا” دئئرلر. ۳ بورادا
 ناخوش چوخ آداملار ياتارديلار:
 كورلار، توپاللار، علئلر. (و سويون
 ترپشمه سئني گؤزله يردئلر. ۴ چونكي
 هر دن، بئر ملك بو حووضون
 ائچننه انب، اونو چالخالارميش.
 سو چالخالانديقدا حووضون
 ائچننه گئرن ائلك آدام بوتون
 ناخوشلوغوندا توختارميش.)
 ۵ اورادا بئر آدام وار ائدي كي،
 اوتوز سگئز ائل ناخوشلوق ائنده
 اسئر ائدي. ۶ عئسا اونون اورادا
 ياتديغيني گؤروب، اوزون بئر زامان
 ناخوشلوق چكدي يئني آنلادي. و اونا
 ددي: “صاغالماق ائسته يئرسن؟ ”
 ۷ ناخوش آدام اونا جاواب
 ورددي: “آغا! هچ كسم يوخدور
 كي، سويون چالخالانديغي زامان،
 مني حووضون ائچننه سالسين.

حيات وردئي ڪٿمي، اوغول دا
 ائسته دئي آداملارا حيات وره
 جڪ. ۲۲ چونڪي آتا ڪٿمسه يه ڪوڪم
 اٿم، اونا گوڙه ڪي، ڪوڪم اٿمهي
 اوغولون اٿنه ورئب ڪي، ۲۳ آتاي
 ڪورمت گوڙسه دن، اوغولا دا
 اله ڪورمت گوڙسدستن. اوغولا
 ڪورمت گوڙسدمهين آدام،
 اونا گوڙه دن آتاي دا ڪورمت
 گوڙسدمٿر. ۲۴ دوغروسونو سٽزه
 ديٿرم؛ منٿم سوزومو ائشدئب مني
 گوڙه رنه اٿمان گٿرن آدامين
 ابدي حياتي وارديرو. او، موحاڪمه
 اولمايا جاق؛ اصلئنده او اولومدن
 حياتا ڪچئب. ۲۵ دوغروسونو سٽزه
 ديٿرم، او واخت گلٿر، اله گلئبدئ
 ده ڪي، اولولر تارينين اوغولونون
 سسئي ائشه جڪلر و اونا ائشدنلر
 ياشايا جاقلار. ۲۶ چونڪي آتائين
 اوڙونده حياتي اولدوغو ڪٿمي،
 اوغولا دا عطا ائب ڪي، اوڙونده
 حياتي اولسون. ۲۷ و اونا موحاڪمه
 اٿمڪ قودرتئي ده ورئب، چونڪي

آدام گدئب يهودئله خبر وردي
 ڪي، اونا شفا ورن آدام عئسادير.
 ۱۶ يهودئلر، عئسانين بو ائشلري
 سبت گونونده ائدئئنه گوڙه، اونا
 اذئيت ورئدئلر. ۱۷ آما عئسا اونلارا
 ددي: “آتام ائدئيه ڪٿمي ائشه يٿر،
 من ده ائشه يٿرم.” ۱۸ بو سببدن
 يهودئلر آرتيقي اونا اولدورمڪ
 ائسته دئلر. چونڪي فقط سبت
 گونونو پوزموردو، تاريني دا آتاسي
 ڪئطاب ادب، اوڙونو اونا تاي
 ادئردي. ۱۹ اونون اوچون عئسا
 اونلارا بله جاواب ورئب ددي:
 “دوغروسونو سٽزه ديٿرم؛ اوغول
 اوڙوندن هچ بٿر شي اده بٿلهز،
 مگر اونلار ڪي، آتا ادئر و اوغول
 گوڙور. چونڪي آتا نه ادئر، اوغول
 دا اونا ادئر. ۲۰ آتا اوغولو سوئر و
 بوتون ائدئڪلرئي اونا گوڙسه دئر.
 و بونلاردان داها بئويوڪ شيلر
 ده اوغولا گوڙسه جڪ ڪي،
 سٽز تعجوبدن مات قالاجاقسينيز.
 ۲۱ آتا اولولري دئرئدئب اونلارا

اولونماق اوچون. ۳۰ من اوزومدن
 بئر شي اده بئلهرم. اشدئيئيم
 كئمي حوكم ادئرم و منئم حوكموم
 عادئل بئر حوكمدور، چونكي اوز
 ائسته دئيئيمي يوخ، مني گوندهرن
 آتائين ائسته دئيئيني يرئنه يتئرمك
 ائسته يتئم.”

ائئسان اوغلودور. ۲۸ بونا تعجوب
 ائمه يئن. چونكي او ساعات گلئر
 كي، بوتون قبئرلرده اولانلار
 اونون سسئيئني اشدئب ۲۹ ائشيئ
 چيخاجاقلار، ياخيئي عمل ادنلر
 ياشاماق اوچون چيخاجاقلار،
 پئس عمل ادنلر موحاكئمه

عئسانين حاقيندا كى شهادتلا ۳۱ "اگر من
 اوژ حاقيمدا شهادت ورسم، شهادتم
 اعتبار سيزدير. ۳۲ منم حاقيمدا شهادت
 ورن اوژگه بئري وار. و اونون شهادتئش
 اعتبارلي اولدوغونو بئلم. ۳۳ سئز
 يحيانين يانينا آداملار گونده ردئئز و او،
 حقيقت حاقيندا شهادت وردى. ۳۴ آما
 من ائلساندان شهادت قبول اتمم.
 لاكتن بونلاري ديئم كي، سئز نجات
 تاپاسينيز. ۳۵ يحيانان و ائشيقلانديران
 بئر چيراق ائدي، و سئز آز بئر زامان
 اونون ائشيغيندا شادليق اتمك ائسته دئئز.
 ۳۶ آما يحيانين شهادتئندن داها اعتبارلي
 شهادتم واردير. چونكي تاماملاماق
 اوچون آتارين منه وردئي او ائشلي كي،
 اله ائدي ده اونلارلا مشغولام، منم آتا
 طرفئندن گونده رئلئش اولدوغوما
 شهادت ورئرلر. ۳۷ و مني گونده رن آتا،
 اوژو منم حاقيمدا شهادت ورتب. سئز
 هچ بئر زامان نه اونون سسئي
 اشدئبئسئز، نه اونون صورتئي
 گورولسونوز، ۳۸ نه ده اونون كلامي
 سئزده ساكتن اولور. چونكي اونون
 گونده ردئئشه ائمان گئتمئرسئز.
 ۳۹ موقدس كئتابي تفتئش ادئرسئز،

بئري تاينا كچدي. ۲ و چوخ آدم اونون دالينجا گدرددي، چونكي ناخوش آاملارا اتدئي مؤجوزه لري گورموشدولر. ۳ عئسا بئر داغا چيخيب شاگئردلري ائله اورادا اوتوردو. ۴ يهودلرئن پانسنا بيرامي ياخين اتدي. ۵ عئسا گوزلرئي قالديريپ، يائينا جاماعاتين گلهم سئني گورنده فئلئپوسا ددي: “بونلارين يمه يي اوچون هارادان چورك ساتين آلاق؟” ۶ عئسا بو سوزو اونو ائمتاحان اتمك اوچون ددي، چونكي نه اده جه يئني اوزو ياخشى بئلئردى. ۷ فئلئپوس جاواب وردى: “اونلارين هر بئرئسنه بئر آز چاتماسي اوچون ائكي يوز دئار چورك ده بس اتمز.” ۸ شاگئردلرئدن بئري، شمعون بطروسون قارداشي آندرياس عئسايا ددي: ۹ “بورادا بئر اوغلان اوشاغى وار كي، بش آرپا چورك و ائكي باليغى وار. اما بو قدر آدم اوچون بو، نه اولاجاق؟” ۱۰ عئسا ددي: “جاماعاتي يره اوتوردون.”

او يرده چوخ اوت وار اتدي. جاماعات اوتوردو و كئشئلرئن ساياي تقررئن بش من اولاردي. ۱۱ او زمان عئسا چوركلري گوتوردو و شوکور ادندن سوزا، اوتورانلار آراسيندا ائسته دئكلري قدر پايلادي. باليقلارلا دا بله اتدي. ۱۲ هامي يئيب دوياندان سوزا، عئسا شاگئردلرئنه ددي: “آرتيق قالان تئكلري ييغين كي، هچ بئر شي هدر اولماسين.” ۱۳ شاگئردلر آاملارين يدئكلرئدن آرتيق قالميش بش آرپا چوره يئن تئكلرئني ييغيديلار و اون ائكي زئبئل دولدو. ۱۴ جاماعات عئسانين اتدئي بو مؤجوزه ني گوره نده ددئلر: “دوغرودان دا بو اله او پيغمبردئر كي، دونيايا گلهمك اتدي.” ۱۵ عئسا آنلادي كي، اونلار زورلا اونو آپاريپ اوز پادشاهلاري اتمك ائسته يئرلر. اونون اوچون ده گئنه تك باشينا داغا چكئلدي.

عئسا سو اوزونده يرئئر

(متا ۱۴:۲۲-۳۳، مرقوس

۵۲:۶-۴۵) ۱۶ آخشام اولاندا

شاگئردلري گؤله اندئر. ۱۷ و بئر قاييغا

مئنئب گؤلون او تايينا، كفرناحوم

سمتئنه يولا دوشدولر. آرتيق قارانليق

دوشموشدو، آما عئسا حله اولارين يايينا

گئئب چيخماميشدي. ۱۸ گوجلويل

اسدئئندن، گؤل كولكلي اولماغا

باشلادي. ۱۹ تئئئن بئر آغاج

گتمئشدئر كي، عئساني گؤلون اوزونده

يرئئب قاييغا ياخينلاشديغيني گؤردولر

و قورخدولار. ۲۰ آما عئسا اولارا

ددي: "قورخماين، منم." ۲۱ او واخت

ائسته دئر كي، عئساني قاييغا آلسينلار و او

اندا قاييق گده جكلري يره يتئشمئشدي.

۲۲ او گونون صاباحي گؤلون او تاييندا

اولان جاماعات آنلادي كي، شاگئردلر

اورادا اولان بئرجه قاييغا مئنئب گدئبلر

و عئسا اولارلا همن قاييغا مئنئب

گتمه يئب. ۲۳ بو آرادا طئبريادان اوزگه

قاييقلار، او يرئن ياخينليغينا گلدئر كي،

رب شوکور ادندن سونرا چؤرك

يمئشدئر. ۲۴ جاماعات عئسا و

شاگئردلرئئن اورادا اولمايغيني

وئلا يتئندن اوزاق ساخلا ييردي.
 چونكي يهودئلر
 اونو اولدورمك ائسته يئر دئلر. ۲ يهودئلرئ
 چادير بايرامي ياخينلاشيريدي.
 ۳ اونون اوچون ده عئسانين
 قارداشلاري اونا ددئلر: "بورادان
 چيخ، يهودئييه وئلا يتئنه گت
 كي، شاگئردلرئ ده اتدئيئن
 ائشلي گؤرسونلر. ۴ چونكي اؤزونو
 تانيتديرماق ائسته ين آدام ائشئي
 گئزلجه گؤرمز. اگر بو ائشلي
 سن ادئرسن، اؤزونو دونيايا ظاهر
 ات." ۵ عئسانين قارداشلارينين هچ
 بئري اونا ائمان گئتمه منئشدي.
 ۶ بو سببدن عئسا اونلارا ددي:
 "منئم واختيم حله يتئشمه يئب. آما
 سئزن واختينيز همئشه حاضردير.
 ۷ دونيا سئزدن نئفرت اده بئلمز،
 آما مندن نئفرت ادئر. چونكي
 اونون ائشليئن پئس اولدوغونا

شهادت وئرئم. ۸ سئز بو بايرام
 اوچون اورشلئمه گدئن. من
 بو بايرام اوچون حله گئتمئم،
 چونكي منئم دوروست واختيم حله
 يتئشمه يئب." ۹ عئسا بو سؤزلري
 اونلارا دئب جئلده قالددي.
 ۱۰ لاکئن عئسانين قارداشلاري
 بايرام اوچون اورادان آيريلاندان
 سونرا، او اؤزو ده اورشلئمه
 گئدي، آما آشكار يوخ، گئزلي.
 ۱۱ يهودئلر بايرامدا عئساني آختراب
 "بو آدام بس هارادادير؟" دئب
 سوروشوردولار. ۱۲ جاماعات
 آراسيندا اونون حاقيندا چوخ
 پيچيلتيلار گئزدي. بعضئلي
 دئردئلر: "او، ياخشئي آدامدير."
 آما بعضئلي ده دئردئلر: "يوخ،
 خالقي آلدادير." ۱۳ آما يهودئلرئ
 قورخوسوندان هچ كس آچيقجا بئر
 سؤز دمئرددي.

عئسا بايرامدا تعلم ورر ۱۴ بايرامين
 ياريسينا قدر كچمئشدي كي، عئسا
 معبده گدئب تعلم ورمه يه باشلا دي.
 ۱۵ يهودئلر تعجبون مات قاليب ديئردئلر:
 “بو آدام تعلم گورمه مئش نجه موقدس
 كئتابدان بو قدر بئلئر؟” ۱۶ عئسا اونلارا
 جاواب ورئب ددي: “وردئيم تعلم منم
 اوؤومون ديئل، مني گونده ره نئن دئر.
 ۱۷ اگر كئمسه اونون ائسته ديئيني يرئنه
 يتئر مك ائسته سه، وردئيم تعلمئن
 تاريدان اولدوغونو ويا منم اوؤومدن
 اولدوغونو آنلايا جاق. ۱۸ اوؤوندن
 دانیشان، اوؤ عئرتئني آختارار. آما اونو
 گونده ره نئن عئرتئني آختاران آدام،
 حقتت آدمي دير و اوندا يالان تاپيلماز.
 ۱۹ آيا شرعتي سئزه موسا ورمه دي؟
 گئنه ده سئزدن هچ بئرئئر شرعتي يرئنه
 يتئر مئر. نه اوچون مني اوؤدورمك
 ائسته يئر سئئر؟” ۲۰ جاماعات جاواب
 ورئب ددي: “مگر دلي اولوبسان! كم
 سني اوؤدورمك ائسته يئر؟” ۲۱ عئسا
 اونلارا جاواب ورئب ددي: “بئر ائش
 گوردوم و هامينيز تعجبون مات
 قاليبسينيز. ۲۲ ختنه اتمه يي موسا سئزه
 وردئي اوچون، سبت گونونده اوشاغي

سوالی سورشودوقلارینا گؤره، قانلیب اونلارا ددی: “آرانیزدا کئم گوناھسیزدیر، قویون بئرنجی داشی او آتسین.”^۸ و گئنه ایئلب یره یازی یازماغا باشلادی.^۹ خالق بو سؤزو اشدندنه آغساقالاردان توموش لاپ کئچئیئنه قدر بئر-بئر اورادان گتدئر. و عئسا تک قالدی. او آرواد دا اورتادا دورموشدو. ^{۱۰} عئسا قانلیب اوندان سوروشدو: “آرواد، سندن شکایت ادنلره نه اولدو؟ کئمه سنی محکوم اتمه دی؟”^{۱۱} آرواد ددی: “خیر، آغا.” عئسا اونا ددی: “من ده سنی محکوم اتمرم. گت و داها گوناھ اتمه.”

و بوتون خالق اونون اطرافینا پیغیلدی. عئسا دا اوتوروب اونلارا تعلم ورئدی.^۳ فرئسئر و شرعت موعئلملری زئنا عملئنده یاخالانمیش بئر آروادی گتدئر دئر و اورتادا دوردوروب،^۴ عئسایا ددئر: “اوستاد، بو آرواد زئنا عملئنده یاخالانیب. ^۵موسا شرعتده بئزه امر ادب کی، بله بئر آروادی داشلایاق. سن نه دیرسن؟”^۶ اونلار بو سواللا عئسانی ائمتاحان ادئر دئر کی، اونا بؤهتان وورماق اوچون بلکه بئر سبب تاپسینلار. آما عئسا ایئلب بارماغی ائله یره یازی یازدی. ^۷لاکن اونلارین دایانمادان بو

عئسا، دونيانين نورو ۱۲ عئسا گئنه خالقا
 خئطاب ادئب ددي: “دونيانين نورو
 منم. منم داليجا گلن قارانليقدا گزميه
 جک و اوندا حيات نورو اولاجاق.”
 ۱۳ او زامان فرئسئلر اونا ددئلر: “سن
 اؤز حاقيندا شهادت ورئرسن. بو
 شهادتن اعتئباري يوخدور.” ۱۴ عئسا
 جاوايندا اونلارا ددي: “حتا اگر اؤز
 حاقيمدا دا شهادت ورسم، شهادتم
 اعتئبارلي دير، چونكي هارادان گلديئمي
 و هارايا گده جيئمي بئلرم. آما سئز منم
 هارادان گلديئمي و هارايا گده جهئمي
 بئلرسئنئز. ۱۵ سئز ائنسان گؤزو ائله
 حؤکم ادئرسئنئز. آما من كئمسه يه حؤکم
 اتمئرم. ۱۶ لاكئن حؤکم ائسم ده بله، منم
 حؤكوم دوغرو دور. چونكي تك ديئلم،
 منم و مني گؤندهرن آتا. ۱۷ سئزن
 شرئعتئئزده ده ائكي آدامين شهادتئن
 اعتئبارلي اولدوغو يازيليب. ۱۸ من اؤز
 حاقيمدا شهادت ورئرم و مني گؤندهرن
 آتا دا منم حاقيمدا شهادت ورئر.”
 ۱۹ او واخت عئسادان سوروشدولار:
 “سنن آتان هارادادير؟” عئسا جاواب
 ورددي: “سئز نه مني تاني ييرسينيز نه ده
 آتامي. اگر مني تانيسايدينيز، منم آتامي دا

۲ اونون شاگئردلري اوندان سوروشدولار: "اوستاد، كئتمئن گوناھي اوزوندن بو آدام كور آنادان اولدو؟ اونون اوژونون؟ يوخسا آتا-اناسينين؟" ۳ عئسا جاواب وردى: "نه بو آدام گوناھ اتدى، نه ده آتا-اناسي. او، آنادان كور اولدو كي، تارينين ائشليري اونون حياتيندا گورونسون. ۴ مادام كي، گوندوزدور، مني گوندهره نئن ائشليته مشغول اولمالي يام. گجه گلئر كي، اوزامان هچ كس ائشليه بئلمز. ۵ دونيادا ائكن دونيانين نورو يام." ۶ بو سؤزلري دئندن سوزا، عئسا يره توپوروب، توپورجكله پالچيق دوزلتدي و كورون گوزونه سورتدو. ۷ و اونا ددى: "گت، سئلوام (يعني گوندهرئلهئش) حوووضوندا يو." كور آدام گدئب يودو و گوزو آچيليش گلدي. ۸ قونشولار و كور آدامين يولچولوق اتدئغيني اثره لئدن بئئلر دئردئلر: "مگر بو اوتوروب يولچولوق ادن

ھمن آدام دئئل؟" ۹ بعضئلري "اودور" دئردئلر. بعضئلري ده دئردئلر: "خير، بو، او كور آداما اوخشاين بئر آدامير." آما او اوژو "من الله او آدامام" دئردى. ۱۰ اونون اوچون كور آدامدان سوروشدولار: "بس نجه گوزلرئن آچيلدي؟" ۱۱ او، جاواب وردى: "عئسا دئئلن آدام پالچيق دوزهلدئب گوزومه سورتدو و منه ددى؛ «گت، سئلوام حوووضوندا يو.» من ده گدئب يودوم و اوزامان گوزلرئم آچيلدي." ۱۲ اونلار اوندان سوروشدولار: "بو آدام هارادير؟" ددى: "بئلمرم." ۱۳ اولجه كور اولان آدامي فرسئلرئن يانينا آپارديلار. ۱۴ عئسا پالچيق دوزهلدئب كور آدامين گوزلرئني آچديغي گون، سبت گونو اتدى. ۱۵ اونون اوچون ده فرسئلر گوزلرئئن نجه آچيلديغيني گئنه سوروشدولار. و او دا فرسئلره ددى: "گوزلرئمئن اوستونه پالچيق

گۆرور و كئم اونون گۆزلرئني
 آچيب. اۆزوندن سوروشون. او
 اۆزو حدّي-بولوغا چاتميش بئر
 آدامدير. اۆزو حاقيندا قوي اۆزو
 دانيشسين. ۲۲ او آدامين آتا-آناسي
 بو سۆزو يهودلرئن قورخوسوندان
 ددئلر. چونكي يهودلرئن ريشلري
 بله قرار قويموشدولار كي، عئسانين
 مسح اولدوغونا ائنانان هر كس
 كئئسه دن قوولسون. ۲۳ بو سببدن
 او آدامين آتا-آناسي "اونون اۆزوندن
 سوروشون. او اۆزو حدّي-بولوغا
 چاتميش بئر آدامدير." ددئلر.
 ۲۴ اونون اوچون اولجه كور اولان
 آدامي ائكئئجي دغه چاغيرديلار
 و اونا ددئلر: "جلالي تاريا ور.
 بئر بو آدامين گوناھكار اولدوغونو
 بئلئرك." ۲۵ او واخت او آدام
 اونلارا ددي: "اونون گوناھكار
 اولوب اولماديغيني بئلئرم. آنجاق
 بئر شي بئلئرم، كور ائدم، ائندي
 گۆرورم." ۲۶ فرئسلر اوندان
 سوروشدولار: "او، سنه نه ائدي؟

سورتدو ويودوم و ائندي گۆرورم."
 ۱۶ او واخت فرئسلردن بعضلري
 ددئلر: "بو آدام تاري طرفئندن
 ديئل، چونكي سبت گونونو
 ساخلامير." آما بعضلري ده ددئلر:
 "گوناھكار بئر آدام نجه بله مؤجوزه
 لر ده بئلر؟" ۱۷ او واخت كور
 آداما گئنه ددئلر: "سئئ گۆزلرئني
 آچان آدامين حاقيندا اۆزون نه
 ديئرسن؟" جاواب وردي: "او آدام
 بئر پيغمبردئر." ۱۸ يهودلر او آدامين
 قاباق كور اولدوغونا و ائندي
 گۆزلرئئن آچيلديغينا ائئنامديلار.
 اونون اوچون ده گۆزلري
 آچيليش آدامين آتا-آناسيني
 چاغيريب، ۱۹ سوروشدولار:
 "سئزن ددئئئئز آنادان كور
 دوغولان اوغول بودور؟ بس
 ائندي نجه گۆرور؟" ۲۰ او آدامين
 آتا-آناسي جاواب وردئلر: "بو آدامين
 بئرئم اوغولموز اولدوغونو و آنادان
 كور دوغولماسيني يقئن بئلئرك.
 ۲۱ آما ائندي بئلئرك كي، نجه

آچيلسين. ۳۳ اگر بو آدم تاري طرفتندن اولماسايدي، هچ بئر شي اده بئلهزدي. ۳۴ فرسئئر اونا جاواب ورئب ددئلز: "ائئي سن بئزه درس ورئرسن، سن كي، تامامن گوناھ ائچئنده دوغولوبسان؟! و اونو اشيئە سالديلار. ۳۵ عئسا او آدامين اشيئە سالينديغيني ائئتدي و اونو تاپيب ددي: "ايا تارينين اوغولونا ائمان گئئرئرسن؟" ۳۶ او آدم جاواب ورئب ددي: "آغا، او كئمدئر كي، اونا ائمان گئئرئم؟" ۳۷ عئسا اونا ددي: "اونو گوروبسن. سنئله دانیشان او اوزودور." ۳۸ او آدم ددي: "يارب، ائمان گئئرئم." و عئسايا پرستش اتدي. ۳۹ و عئسا ددي: "بو دونيايا حؤكم اتمك اوچون گلئشم، اله كي، گورمه ينلر گورسونلر و گورنلر كور اولسونلار." ۴۰ يانيندا اولان بعضي فرسئئر بو سؤزلري ائئدئب اونا ددئلز: "يوخسا بئزه ده كوروق؟! ۴۱ عئسا اونلارا ددي: "اگر كور

گوزلرئي نجه آچدي؟" ۲۷ اونلارا جاواب ورددي: "سئزه ائئي ددئم، مگر قولاق آسمادينيز؟! نئيە گئنه ائئتمك ائسته يئر سئئئز؟ يوخسا سئزه اونون شاگئردلري اولماق آرزوسوندا سينيز؟! ۲۸ فرسئئر او آدمي سؤيوب ددئلز: "او آدامين شاگئردي سن سن. بئز موسانين شاگئردلري يئك. ۲۹ بئز تارينين موسا ائله دانيشديغيني بئئرئتك. اما بو آدامين هارادان اولدوغونو بئئرئتك." ۳۰ او آدم جاواب ورئب اونلارا ددي: "اله تعجوبلوسو ده بودور. سئز بو آدامين هارادان اولدوغونو بئئرئرسئئز، حال بو كي، بو آدم منئم گوزلرئي آچيب. ۳۱ ياخشى بئئرئتك كي، تاري گوناھكار آداملارا قولاق آسماز. تاري او آداما قولاق آسار كي، اونا عئبادت ادئر و اونون ائسته دئيئي يرئنه يئرئر. ۳۲ عالمئن باشلانيشيندان كئمسە ائئتمه يئب كي، آنادان كور دوغولوش بئر آدامين گوزلري

بو مثلي اونلارا ددي، آما او
 آداملار اونون ددئيئي آنلاماديلار.
 ۷ اونون اوچون عئسا اونلارا گئنه
 ددي: “دوغروسونو سئزه دئيرم؛
 قويونلار اوچون قاپي منم. ۸ مندن
 قاباق گلنلرئن هاميسي اوغرو و
 حرامي ائدي. آما قويونلار اونلارين
 سسئنه قولاق آسماديلار. ۹ قاپي
 منم. مندن گلنلرئن هاميسي نجات
 تاپاجاق؛ ائچھري گئره جكلر، اشئيه
 چيخاجاقلار و اوتلاق تاپاجاقلار.
 ۱۰ اوغرو گلمز مگر اوغورلاماق،
 اؤلدورمک و هلاک اتمک اوچون.
 من گلئشم كي، اونلار حياتا
 صاحب اولسونلار و آرتيقلقلا
 اونا صاحب اولسونلار. ۱۱ ياخشى
 چوبان منم. ياخشى چوبان
 قويونلاردان اوتري جانيندان پكر.
 ۱۲ چوبان اولمايان و اوچرته ائشلهين
 آدام كي، قويونلارين صاحبي
 دئيل، قوردون گلديئني گؤرونجه،
 قويونلاري بوراخيپ قاپار و قورد
 اونلاري قاپيب داغيدار. ۱۳ اوچرته

اولسايدينيز، گوناھينيز اولمازدي.
 آما ائدي كي، «گؤروروك»
 دئيرسئئز، گوناھينيز اوستونوزده
 قالير.”

ياخشى چوبان ۱

“دوغروسونو سئزه
 دئيرم؛ قويون آغيلينا
 قاپيدان گئرمهئيب، آيري بئر
 يردن اشيب-گئرن آدام، اوغرو
 و حرامي دئر. ۲ آما قاپيدان گئرن
 قويونلارين چوباني دير. ۳ قاپيچي
 قاپيني اونا آچار و قويونلار اونون
 سسئنه قولاق آسارلار. چوبان
 اؤز قويونلاريني آدلاري ائله
 چاغيرار و اشئيه چيخاردار. ۴ بوتون
 قويونلاريني اشئيه چيخاردانان
 سوزرا، اونلارين قاباغيندا گدر و
 قويونلار اونون دالينجا گدرلر،
 چونكي اونون سسئي تانيپيرلار.
 ۵ اونلار ياد آدامين دالينجا گتمزلر.
 اونون اوچون قاپارلار كي، ياد
 آدامين سسئي تانيپيرلار.” ۶ عئسا

اٲشلهين آدام قاچار، چونكي اوجرته
 اٲشله يئر و قويونلارين قيدئنه قالمير.
 ۱۴ ياخشى چوبان منم و منم
 اولانلاري تاني بيرام و منم اولانلار
 دا مني تاني بيرلار. ۱۵ اله كي، آتا
 مني تاني بير و من ده آتاني تاني بيرام
 و قويونلاردان اوتري جانميدان
 كچترم. ۱۶ بو آغيلدان اولميان اوزگه
 قويونلاريم دا وار كي، اولناري
 گتئرمه لئيم. اولنار سسئمي اشئده
 جكلر و بئر چوباني اولان سورو
 اولاجاقلار. ۱۷ بونون اوچون آتا
 مني سوئر كي، جانميدان كچترم، اله

كي، اونو تكرر آلم. ۱۸ كئمسه اونو
 مندن آلمير. من اوزوم اونو ورترم.
 اونو ورمه يه ده ائختيياريم وار، اونو
 گئنه آماغا دا. بو حؤكو آتامدان
 آلميشام. ۱۹ عئسانين بو سوزلرئنه
 گوره يهودلرئن آراسيندا گئنه ده
 ائختلاف دوشدو. ۲۰ اولنلاردان
 چوخلاري ديئردئلر: “او دلي
 اولوب. نپاك روح اللئنه اسئردئر.
 نه اوچون اونا قولاق آسيرسينيز؟”
 ۲۱ اوزگه لري ده ديئردئلر: “دلي بئر
 آدام مگر كور بئر آدامين گوزلرئني
 آچا بئلر؟”

يهودئثرئن ائمانسيزليغي ۲۲ اوندان سونرا،
 اورشلئمه وقف بيراھي يتئشدي.
 ۲۳ قيش ائدي. عئسا معبده، سليمانين
 ايوانيندا گؤرئدي. ۲۴ يهودئلر عئسانين
 اطرافينا ييغيليب اونا دئتلر: “نه
 واختا كئمي بئزي شك ائچئنده
 ساخلايا جاقسان؟ اگر وعده سي
 ورتلئش مسئح سنسن، آچيقجا بئزه
 ده.” ۲۵ عئسا اونلارا جاواب وردي:
 “سئزه ددئم و سئز ائنائمير سينيز. آتامين
 آديندا گؤردويم ائشئر منئم حاقئمدا
 شهادت ورتلر. ۲۶ آما سئز ائنائمير سينيز،
 چونكي منئم قويونلار يمدان ديئلسئئئز.
 ۲۷ منئم قويونلار يم منئم سسئمي
 اشدئتلر. من اونلاري تاني بيرام و اونلار
 منئم داليججا گلئلر. ۲۸ و من اونلارا
 ابدي حيات ورتئم. اونلار هچ واخت
 هلاک اولمازلار و كئمسه ده اونلاري
 ائئدن قاپا بئلمز. ۲۹ اونلاري منه ورن
 آتام، هاميدان بؤيوك دور و آتائين ائئدن
 قاپماغا كئمسه قاءئر ديئل. ۳۰ من و آتا
 بئئرئك.” ۳۱ يهودئلر اونو داشلاماق
 اوچون گئنه داش گؤتوردولر. ۳۲ عئسا
 اونلارا ددي: “سئزه آتادان چوخ ياخشئي
 ائشئر گؤرستدئم. بو ائشئرئن هانسيندان

ائلعازر آديندا بئر كئشي ناخوش
 ائدي. ۲ بو اله او مريم ائدي
 كي، ربن آياقلارينا ياغ توكوب
 ساچلاري ائله سئلي. ناخوش
 اولان ائلعازر اونون قارداشي
 ائدي. ۳ اونا گوره باجي لار عئسايا
 خبر گونده ردئلر: “آغا، سوتئين
 آدام ناخوشدور.” ۴ عئسا بونو
 اشئنده ددي: “بو ناخوشلوغون
 آخيري اولوم دئيل، تارينين
 جلاي اوچوندور كي، تارينين
 اوغلو اونونلا عئزت تاپسين.”
 ۵ عئسا مارتا، باجيسي مريم، و
 ائلعازري سوئردي. ۶ ائلعازرن
 ناخوشلوغونو اشئندن سونرا،
 عئسا قالدغي يرده ائكي گون ده
 قالدې. ۷ اوندان سونرا شاگئردلرئنه
 ددي: “گلئن گئنه يهودئيه دئيارينا
 گدك.” ۸ شاگئردلري اونا دئلر:
 “اوستاد، يهودئر سني داشلاماق
 آسته يئر دئلر و ائدي سن گئنه
 اورايا گدئرسن؟! ” ۹ عئسا جاواب
 وردې: “مگر بئر گون اون ائكي

ساعات دئيل؟ گوندوزده يرئين
 آدام سوروشمز. چونكي بو دونيانين
 ائشيغينا گورور. ۱۰ آما گجه
 قارانليغينا گرن آدامير كي،
 ائشيغي اولماديغينا گوره سوروشم.”
 ۱۱ عئسا بو سوئلري دئندن
 سونرا اونلارا ددي: “دوستوموز
 ائلعازر يوخويا گدئب. گدئرم اونو
 يوخودان اوياديم.” ۱۲ شاگئردلر اونا
 دئلر: “آغا، اگر يوخويا گتمئشسه،
 توختايا جاق.” ۱۳ عئسانين او
 سوئردن مقصدي ائلعازرن اولومو
 ائدي. آما اونلار اله گومان ائدئر
 كي، يوخودان حاصئل اولان
 دئنجلهكدن دانئشير. ۱۴ اونون اوچون
 ده عئسا آچيقجا اونلارا ددي:
 “ائلعازر اولوبدور. ۱۵ سئرن
 ائمان گئئرمه يئنئر اوچون اورادا
 اولماديغيمدان چوخ سوئئرم. آما
 گلئن اونون يائينا گدك.” ۱۶ “اكتز”
 آدلانان توماس او بئري شاگئردلر
 ددي: “گلئن بئر ده اونونلا گدئب
 اونونلا بئرئلكده اولك.”

قتيامت و حيات منم ۱۷ عئسا بيت عنيايا
 ياخينلاشاندا، ائلعازرنن قبتره
 قويولماسيندان دؤرد گون كچئردى.
 ۱۸ بيت عنيانين اورشلئمدن ياريم
 آغاجدان آز آراسي وار ائدى. ۱۹ و
 يهودئلردن چوخلاري مريم و مارتانين
 يانينا گلئئشدئلر كي، قارداشلارينين
 اوئلومو اوچون اونلارا تسلي ورسئلر.
 ۲۰ مارتا عئسانين گلئئئئي اشئدن
 واخت، اونون قاباغينا چيخدى. اما مريم
 اوده اوتورموشدو. ۲۱ مارتا عئسايا ددى:
 “آغا، اگر بورادا اولسايدن، قارداشيم
 اوئلزدي. ۲۲ و ائدى ده بئئرم كي،
 تاريدان نه ائستيه سن، تاري سنه وره
 جك. ” ۲۳ عئسا اونا ددى: “قارداشين
 گئنه دئرئله جك. ” ۲۴ مارتا اونا ددى:
 “بئئرم كي، قتيامت گونونده، او آخير
 گونده گئنه دئرئله جك. ” ۲۵ عئسا اونا
 ددى: “«قتيامت و حيات منم. منه ائمان
 گئئن اوئلسه ده، ياشايار. ۲۶ و ياشايان
 هر كس منه ائمان گئئرسه، اصلا اوئلز.
 آيا بونا ائمانيرسان؟ ” ۲۷ مارتا اونا ددى:
 “بلي يارب، ائناغيشام كي، مسئح
 سنسن؛ او تارينين اوغلو كي، اونون بو
 دونيايا گلجه يي قاباقدان خبر وئرئئب. ”

عنيايا، اولولردن دئرئلتدئي ائلعازرن ياشاديني يره گلدي. ۲ اورادا اونون اوچون بئر قوناقليق وردئلر. مارتا خئدمت ادئردي و ائلعازر عئسا ائله سوفره باشيندا اوتورانلاردان بئري ائدي. ۳ مريم بئر شوشه چوخ قئيمتلي خائص سونبول ياغيني گؤتوروب عئسانين آياقلارينا سورتدو و ساچلاري ائله اونون آياقلاريني سئلدي. او سونبول ياغينين عطري ائله دولدو. ۴ ائسكار يوتلو يهودا، عئسانين شاگئردلرئندن بئري كي، اونا خيانت ائتمك نئيئتنده ائدي، ددي: ۵ "نه اوچون بو ياغ اوچ يوز دئئارا ساتيلىب، مؤحتاج آداملارا ورئلمه دي؟" ۶ بونو مؤحتاج آداملارين قيدئشه قالدغي اوچون دمئرددي. اوغرو اولدوغو

اوچون دئيردي. كئسه اونون يانيندا ائدي و اونا قويولانلاردان اوزونه ده گؤتورردي. ۷ عئسا ددي: "اونولا ائشئن اولماسين. قوي اونو منئم دفنئم اوچون ساخلاسين. ۸ مؤحتاج آداملار همئشه آرانيزدا وارديرلار. اما من همئشه آرانيزدا ديئلم." ۹ يهودلردن چوخلاري عئسانين اورادا اولدوغوندان خبردار اولوب فقط عئساني گورمك اوچون يوخ، اولولردن دئرئلتدئي ائلعازري گورمك اوچون ده اورايا گدلر. ۱۰ اونون اوچون باش كاهئنلر مصلحتله شئب ائلعازري ده اولدورمه يه قرار قويدولار. ۱۱ چونكي اونون اوزوندن يهودلردن چوخلاري گدئب عئسايا ائمان گئئرئدلر.

چونکي اونون گورستدئي بو
 مؤجوزه ني اشئتدلر. ۱۹ فرستلر
 بئر بئرلرئنه ددتلر: “گورورسونوز،
 التمزدن هچ بئر شي گلئر. عالم
 اونون دالينجا گدئر.” ۲۰ بايرامدا
 عبادت اوچون اورشلئمه گلنلر
 آراسيندا بعضي يوناتلر ده وار
 اندي. ۲۱ بو يوناتلر جلائن بيت
 صيدا کندئندن اولان فتلئوسا
 ياخينلاشيب اوندان خاهش
 اتدتلر: “آغا، عئساني گورمک
 ائسته يئرئک.” ۲۲ فتلئوس گدب
 بو مطلبي آندرياسا ددي. آندرياس
 و فتلئوس دا گدب بونو عئساي
 خبر وردتلر. ۲۳ عئسا اونلارا ددي:
 “ائنسان اوغونون جلال تاپماق
 واختي يتئشدي. ۲۴ دوغروسونو
 سئزه ديئر، بوغدانين توخومو يره
 دوشوب اولمسه، تک قالار.
 آما اولسه، چوخ محصول وِرر.
 ۲۵ جانيني سون، اونو ائئرر. آما
 بو دونيادا جانيني سومهين، اونو
 ابدي حياتا کئمي حنفظ ادر.

عئسا عزتله اورشلئمه گئرئر ۱۲ او
 گونون صاباحي بايراما گلن بئوک بئر
 جاماعات، عئسانين اورشلئمه گلمکه
 اولدوغونو اؤيره ننده، ۱۳ خورما
 بوداقلاريني گوتوروب اونون پئشوازين
 چيخديلار و سسله نئردتلر: “هوسانا،
 ربئن آيدنا گلن ائسرائيلئن پادشاهي
 موبارک اولسون!” ۱۴ عئسا بئر سپا
 تاپيب اوستونه مئندي. نجه كي،
 يازيلهيشدير: ۱۵ صهيون قيزي، قورخما.

باخ، پادشاهين گلئر.
 بئر سپايا مئتمئش گلئر. ۱۶ شاگئر دلر
 بو شيلري اولجه آلاماديلار. آما
 عئسانين جلال تاپديغيندان سونرا، بو
 سؤزلرن اونون حاقيندا يازيلديغيني
 و خالقين بو شيلري اونون اوچون
 اتدئکلرئني خاطرلاديلار. ۱۷ و
 عئسانين ائلعازري چاغيريب
 اولولردن دئرئتدئي زامان اونونلا
 اولموش خالق، بونا شهادت
 ورئر دتلر. ۱۸ اونون اوچون ده
 خالق اونون پئشوازين چيخدي.

جه يئني بئلدئردى. ۳۴ خالق اونا ددى: "بئر شرئعتدن اوئرئمشئك كي، مسئح ابده كئمي قالاچاق. سن ائئدي نجه ديئرسن ائئسان اوغلونون قالديريها سي لازيمدير؟! بو ائئسان اوغلو كئمدئر؟" ۳۵ عئسا اونلارا ددى: "نور آز بئر زامان داها آرانيزدا اولاجاق. نورونوز وار ائكن گزئن، مبادا قارانليق سئزي توتسون. قارانليقدا گزن آدام هارايما گئئئئني بئلمز. ۳۶ نورونوز وار ائكن نورا ائئنين كي، نورون اوغوللاري اولاسينيز." عئسا بو سؤزلري دئيندن سونرا گئئب اونلاردان گئزلندي.

يهودئلرئن ائمانسيزليقلاري ۳۷ عئسا گرچي اونلارين گؤزلري قاباغيندا چوخ علامتئر گؤرستدي، اونلار گئئنه اونا ائمان گئئتمه دئئر كي، ۳۸ اشعيا پيغمبرئن خبر وردئي سؤز يرئنه يتئشئسن؛

يارب، وردئئئمئر خبره كم ائئئندي؟
و ربئن قودرتي كئمه گؤرونودو؟
۳۹ اونلار اونون اوچون اونا ائمان

۲۶ منه خئدمت ادن آدام گرک منئم داييجا گلئسن. من هارادا اولسام، منه خئدمت ادن ده اورادا اولاجاق. منه خئدمت ادن هر كس آتا طرفئندن عزئت تاپاجاق. ۲۷ ائئدي جانيم سيخيلير. ونه ديئم؛ «آتا، مني بو ساعاتدان قورتار؟!» آما من اله بو ساعات اوچون گلدئم. ۲۸ آتا اوژ آديني اوجالت. او زامان گوئيدن بئر سس گلدي: "اوجالتدئم، گئنه ده اوجالتاچام." ۲۹ اورادا دوران و بونو ائئئن خالق ددى: "گؤي گورولداي." اوژگه لري دئئلر: "بئر ملك اونولا دانئشيب." ۳۰ عئسا ددى: "بو سس منئم اوچون گلهدى، سئزن اوچون گلدي. ۳۱ بو دونيا ائئدي موحاكئمه اولونور. ائئدي بو دونيانين حؤكمداري ائئيه آتيلاجاق. ۳۲ آما من، يردن قالديريديغيم زامان، بوتون ائئسانلاري اوژومه چكجه يم." ۳۳ عئسا بو سؤزو دمكده نجه اوئه

گتڙه بئلمڙدئڻر چونڪي، اشعيا
باشقا بئڙيرده دمئشدي؛ ۴۰ تاري
اونلارين گؤزلڙئي كور اتدي،
اوركلڙئي داشا دؤندهردي.
اونون اوچون ده نه گؤزلي ائله
گؤرمهيه قاءڙ اولدولار،
نه اوركلري ائله آنلاماغا،
نه ده منه طرف دؤنمهيه كي،
من اونلارا شفا ورمم. ۴۱ اشعيا بو
سؤزلي ددي، چونڪي ربئن
جلاليني گؤردو و اونون حاقيندا
دائيشدي. ۴۲ گتڙه ده ريئسلردن
چوخلاري عئسايا ائمان گتڙدئڻر،
آما فرئسئڻر اوزوندن ائمان
گتڙدئڻكلڙئي آچيقجا دمه دئڻر.
چونڪي قورخوردولار كئسه دن
اشئيه ساليئسينلار. ۴۳ چونڪي اونلار
ائئساندان گلن عئزتي تاري دان گلن
عئزندن داها چوخ سوئردئڻر. ۴۴ آما
عئسا اوجا سسله اونلارا ددي:
“منه ائمان گتڙن، منه يوخ، مني
گؤندهره نه ائمان گتڙر. ۴۵ و مني
گؤرن، مني گؤندهره ني گؤرور.

۴۶ من دونيايا نور اولاراق گلدم
كي، منه ائمان گتڙن هر كس
قارائليقدا قالماسين. ۴۷ سؤزلڙئي
اشئدئب اونلارا ائمانمايان آداما من
حؤكم اتمهيه جهيم. چونڪي دونيايا
موحاكئمه اتمك اوچون گلله
مئشم، دونيايا نجات ورمك اوچون
گلئشم. ۴۸ مني ردادن و سؤزلڙئي
قبول اتمهين آداما حؤكم ادن بئري
وار؛ ددئيم سؤزلر آخير گونده
اونا حؤكم اده جك. ۴۹ چونڪي من
اؤزومدن دائيشماديم. مني گؤندهرن
آتا نه دئيه جهئئي و نه دائيشاجاغيمي
منه بويوردو. ۵۰ و من بئلمڙم كي،
اونون بويوردوقلاري ابدي حياتدير.
اونون اوچون نه دائيشيرام، آتا منه
ددئئي كئمي دائيشيرام.”

عئسا شاگئردلڙئئن آياقلاريني بويور ۱

۱۳ پاسخا بايراميندان قاباق،
عئسا بئلمڙدي كي، بو
دونيايان آيريليب آتانين يانينا
گده جهيي ساعات يتئشئب.

اونون اوچون ده، دونيادا اولان
 اوزونونكولري سوهرك، اونلاري
 آخيرا قدر سودي. ۲ شام يئينده
 ابلئس، ائسكار يوتلو شمعون اوغلو
 يهودانين اوره يئنه عئساني تسلم
 اتمك فئكركئي سالميئشي. ۳ عئسا
 آتائين هر شي اونون ائختيياريندا
 قويدوغونو بئلئدي و تاريدان
 گئلب اونون يانينا گده جه يئني ده
 بئلئدي. ۴ عئسا يمكدن قانلدي و
 اوست پالتارين چيخارديب بئر يانا
 قويدو. و بئر دسمال گوتوروب بئنه
 باغلا دي. ۵ سوزا لينه سو توكوب
 شاگئردلرن آياقلارين يوماغا و
 بئنه باغلا ديغي دسمالا قورولتماغا
 باشلا دي. ۶ عئسا، شمعون پطروسون
 يانينا ياخينلاشاندا او، عئسايا
 ددي: "يارب، منئم آياقلاريني
 سن يويورسان؟! ۷ عئسا جاواب
 ورتب اونو ددي: "منئم نه اتدئئمي
 سن ائندي بئلهزسن. آما سوزا
 باشا دوشه جكسن." ۸ پطروس
 اونا ددي: "منئم آياقلاريني اصلا

يومايا جاقسان." عئسا اونا ددي:
 "اگر سنن آياقلاريني يوماسام،
 منئمله پابين اولماز." ۹ شمعون
 پطروس اونا ددي: "يارب، فقط
 آياقلاريني يوخ، اللرئي و باشيمي دا
 يو." ۱۰ عئسا اونا ددي: "يويولوش
 آدامين فقط آياقلاريني يوماق
 لازيمدير. چونكي تامامن تمئزدر.
 سئز ده تمئز سئئز، آما هامينيز يوخ."
 ۱۱ چونكي عئسا اونا خيانت ادهني
 تاني ييردي. اونون اوچون ده ددي،
 "هامينيز تمئز دئلسئئز." ۱۲ عئسا
 شاگئردلرن آياقلارين يويوب
 اوست پالتارين گيئدن سوزا،
 گئنه سوفره باشيندا اوتوردو و
 اونلارا ددي: "ايا سئزه نه اتدئئمي
 آنلا دئينيز؟ ۱۳ سئز مني اوستاد و
 رب چاغيريرسينيز و دوغرو دا
 چاغيريرسينيز، چونكي اويا م. ۱۴ اكر
 من رب و اوستاد اولدوغوم حالدا
 سئزئن آياقلارينيزي يودوم، سئز
 ده گرک بئر بئرئن آياقلاريني
 يوياسينيز. ۱۵ چونكي سئزه بئر نومونه

اوستون ديتل. ۱۷ ائندي كي، بو
 شيلري بئلسئنز، اگر اونلارا عمل
 اده سئنز، بختور سئنز.

وردئم كي، سئز ده منم سئز ائديئم
 كئمي اده سئنز. ۱۶ دوغروسونو
 سئز ديئرم، قول آغاسيندان بويوك
 ديتل، الجي ده اونو گونده رهندين

عَسَا، اونا خيانت اولاجاغيني خبر ورئ
 ۱۸ "هامينيزين حاقيندا دانيشميرام. من
 بچدئكلرئمي تاني پيرام. لاكتن بو اونون
 اوچوندور كي، موقدس كئتابين يازديغي
 سؤز يرئنه يتئشسئن؛ «منتمله چؤرك
 يئين منه خيانت اتدي.» ۱۹ بونو سئزه
 ائئدئن، حله باش ورمه دن ديئرم كي،
 باش ورن زامان منئم «او» اولدوغوما
 ائناناسينيزه. ۲۰ دوغروسونو سئزه ديئرم؛
 منئم گؤنده ردئيم آدامي قبول ادن، مني
 قبول ادئر و مني قبول ادن مني
 گؤنده رني قبول ادئر. ۲۱ بو سؤزلري
 دئئندن سونرا، عئسانين روحو سيخيلدي
 و شهادت ورتب ددي: "دوغروسونو
 سئزه ديئرم كي، سئزدن بئري منه خيانت
 اده جك." ۲۲ شاگئردلر بئرلرئنه
 باخيب حيران قالميشديلار كي، كئمن
 حاقيندا دانيشير. ۲۳ شاگئردلردن بئري
 سوفره باشيندا عئسانين يانيندا اوتوروب
 اونون سئنه سئنه سؤيكنمئشدي. عئسا بو
 شاگئردي سوئردي. ۲۴ شمعون پطروس
 بو شاگئرده ائشاره ادئب اوندان
 سوروشدو: "كئمن حاقيندا ديئر؟"
 ۲۵ او دا عئسايا آرتيق ياخينلاشيب
 اوندان سوروشدو: "يارب، او كئمدئر؟"

ده ائمان گئئرن. ۲ آتامين اوئنده
 چوخ اوتاق وار. اولماسايدى،
 سئزه دئيردم. اونا گووره گدئرم
 سئزن اوچون ير حاضيرلايام.
 ۳ و اگر گدئب سئزن اوچون
 بئر ير حاضيرلاسام، گئنه گلئب
 سئزي اوژ يانما آپارارام كي، من
 اولان يرده سئز ده اولاسينيز.
 ۴ هاراي ا گده يئني بئله سئزن، يولو
 دا تاني پيرسينيز. ۵ توماس اونا
 ددي: “يارب، هاراي ا گده يئني
 بئله رئك، يولو نجه بئله رئك؟”
 ۶ عئسا اونا ددي: “يول، حقيقت و
 حيات منم. هچ كس آتاني يانينا گلە
 بئلهز، مگر من واسطه اولام. ۱۷ اگر
 مني تانيسايدينيز، آتامي دا تانياردينيز.
 ائندئن اونو تاني پيرسينيز و اونو
 گورولسونوز.” ۸ فئلئپوس ددي:
 “يارب، آتاني بئزه گورسد و بو بئزم
 اوچون كئفايت ادر.” ۹ عئسا اونا

ددي: “فئلئپوس، بو قدر سئزئله
 اولاراق مني حله تانماييسان؟ مني
 گورن آتاني گوروب. نجه آتاني بئزه
 گورسد دئيرسن؟ ۱۰ ائمانميرسان
 كي، من آتادايام و آتا منده دئر؟
 سئزه ددئيم سؤزلري اوژومدن
 دمئرم. بو، منده اولان آتدير كي،
 اوژ ائشئرني گورور. ۱۱ ائنانين
 كي، من آتادايام و آتا دا منده دئر.
 يوخسا، او ائشله گووره ائنانين.
 ۱۲ دوغروسونو سئزه دئرم، من
 اتدئيم ائشيري، منه ائمان گئرن
 آدام دا اده جك. و بونلاردان داها
 بؤيوك ائشله ده اده جك، چونكي
 من آتاني يانينا گدئرم. ۱۳ و منم
 آديدا هر نه آستيه سئزن، اونو اده
 جهيم كي، آتا اوغولدا عزت تاپسين.
 ۱۴ منم آديدا مندن هر نه آستيه
 سئزن، اده جهيم.”

موقدس روحون وعده ورثله سي ۱۵ “اگر
 مني سوئرسئنز، امر اتدئكلرئمي يرئنه
 يتئرسئنز. ۱۶ و من آتادان خاهئش اده
 جهيم و او سئزه باشقا بئر تسلي ورن وره
 جك كي، ابده كئمي سئزئله قالسين.
 ۱۷ او حقتت روحودور كي، دونيا اونو
 قبول اده بئلهز. چونكي نه اونو گؤرر، نه
 ده اونو تانييار. آما سئز اونو تاني پيرسينيز،
 چونكي سئزئله قالير و سئزده اولاجاق.
 ۱۸ سئزي يتم بوراخماياجام، سئزن
 يانينيزا گلجهيم. ۱۹ بئر آز مودت سوزا،
 دونيا داها مني گؤرمه يه جك. آما سئز
 مني گؤره جك سئنز. من ياشاديغيم
 اوچون سئز ده ياشاياجاق سينيز. ۲۰ او
 گون آنلاياجاق سينيز كي، من آتامدايام و
 سئز منده سئنز، و من سئزده يم. ۲۱ مني
 سون او آدامدير كي، امر اتدئكلرئم
 اونداير و اونلاري يرئنه يتئرر. مني
 سون، آتام طرفئندن سوئله جك و من
 اونو سوئب اؤزومو اونا ظاهر اده
 جهيم. ” ۲۲ يهودا (نه او اسكار يوتلو)
 عئسايا ددي: “يارب، نه اولوب كي،
 اؤزونو آرتيق دونيايا يوخ، بئزه ظاهر اده
 جكسن؟” ۲۳ عئسا جاواب ورتب اونا
 ددي: “هر كس مني سوسه، سؤزومو

سَوْب، من ده سَزي اله سومئشم.
 منم محبتمده قالين. ۱۰ اگر منم
 امرلرئي يرئه يتره سئئز، منم
 محبتمده قالارسينيز. نجه كي،
 من آتامين امرلرئي يرئه يترمئشم
 و اونون محبتمده قاليرام. ۱۱ بو
 شيلري اونون اوچون سئزه دمئشم
 كي، منم شادليغيم سئزه قالسين
 و سئزن شادليغينيز كامل بر
 شادليق اولسون. ۱۲ منم امرم
 بودور؛ سَزي سَوْدئيم كئمي،
 سئزه بربرئئزي سون. ۱۳ هچ
 كسده بوندان بوئوك بر محبت
 اولا بئلهز كي، جانيني دوستلاري
 يولوندا فدا اتسن. ۱۴ اگر سئزه امر
 اتدئكلرئي يرئه يتره سئئز، منم
 دوستلاريسينيز. ۱۵ آرتيق سَزي
 قول چاغيرميرام، چونكي قول
 آغاسينين نه اتدئيني بئلهز. سَزي
 دوست چاغيريرام، چونكي آتامدان
 اشئدئيم بوتون شيلري سئزه
 بئلدردئم. ۱۶ سئز مني سچمه دئئز،
 من سَزي سچدم و تعين اتدم

۲ منده اولوب ميوه ورمهين هر
 بوداغي، او، كسئب آتير و ميوه
 ورن هر بوداغي تمئزله يئر كي، آرتيق
 ميوه ورسئن. ۳ ائدي سئز، سئزه
 ددئيم سؤزلر اوزوندن تمئز سئئز
 . ۴ منده قالين و من ده سئزه
 قالاچاغام. نجه كي، بوداق آچاجدا
 قالمالينجا اوز-اؤزوندن ميوه وره
 بئلهز، سئزه منده قالمالينجا
 بله سئئز. ۵ من اوزوم آچاچيام و
 سئز بوداقلارسينيز. منده قالان و
 من اوندا قالان آدام چوخ ميوه
 كئتر. چونكي منسئز هچ بر شي
 اده بئلهز سئئز. ۶ منده قالمالان آدام
 بوداق كئمي چؤله آتيليب قورويار.
 ائسانلار اونلاري ييغيب اودا
 آتارلار و اونلار يانار. ۷ اگر سئز
 منده قالاسينيز و منم سؤزلرم
 سئزه قالسا، نه آرزو ادئرسئئز،
 آستهين و سئزه ورتله جك. ۸ آتام
 سئزن چوخ ميوه كئترمه يئئزله
 عئزتله نر و بلجه منم شاگردلرم
 اولورسونوز. ۹ نجه كي، آتا مني

کي، گدئب میوه گتئره سئئز و
گتئردئئئز میوه همئشه قالسین کي،
منئم آدیدا آتادان ائسته دئئئئز آتا
سئزه ورسئن. ۱۷ بو امر لري اونون
اوچون سئزه ورتئم کي، بئر بئرئئز
سوه سئئز.

دونیانین تئفرتی ۱۸ اگر دنیا سئزدن
تئفرت آسه، بئلئن کي، سئزدن اول
مندن تئفرت ادئب. ۱۹ اگر دنیادان
اولسایدینیز، دنیا اوزونونکونو سوردی.
آما سئز دنیادان دئئلسئئز و من سئزی
بو دنیادان سچمئشم. اونون اوچون ده
دنیا سئزدن تئفرت ادئر. ۲۰ سئزه
ددئئم سؤزو خاطر لایین؛ «قول
آغاسیندان بؤیوک دئئل.» اگر اونلار
منه اذئئت وردئلر، سئزه ده اذئئت وره
جکلر. اگر منئم سؤزلرئمی یرئشه یتئردئلر،
سئزن ده سؤزلرئئز یرئشه یتئر جکلر.
۲۱ آما منئم آدیم اوزوندن بوتون بو
شیلری سئزه اده جکلر، چونکي منی
گؤنده ره نی تانیمیرلار. ۲۲ اگر گلئب
اونلارلا دانیشماسایدیم، گوناھلاری
اولمازدی. آما ائدی گوناھلاری
اوچون اونلارلا هچ بئر عوذر قالمایب.
۲۳ مندن تئفرت ادن، منئم آتامدان دا
تئفرت ادئر. ۲۴ اگر اونلارین آراسیندا
آیری آداملارین ائئدن گلمه یین عمللری
اتمہ سیدئم، گوناھلاری اولمازدی. آما
ائدی اونلار هم عمللرئمی گؤروب لر و
هم مندن، هم ده آتامدان تئفرت ادئلر.
۲۵ آما بو اولدو کي، شرئعتده یازیلیمیش

سوستلشمه سئن. ۲ سئزي كنئسه لردن
 قوواجاقلار. بلي، اله واخت گلر كي،
 سئزي اولدورن هر كس تاريا خدمت
 اتدئيني گومان ادر. ۳ و بو ائشلي ادرلر،
 چونكي نه آتاني تاني ييرلار نه ده مني.

۴ آما بو شيلري سئزه ددئم كي، همئن
 واخت گلنده، بونلاري سئزه ددئيمي
 خاطيرلا ياسينيز. بو شيلري باشلانيشدان
 سئزه دمه دئم، چونكي سئزئله ائدئم.

موقدس روحون ائشي^۵ آما ائندي مني
 گونده ره نئ يانينا گدئرم، و سئزدن هج
 بئرئئز مندن سوروشمور؛ «سن هارايا
 گدئرسن؟»^۶ لا کئن بو شيلري سئزه
 ددئيم اوچون اوره يئئز قله دولوب.
^۷ آما حقتي سئزه ديئرم؛ منم گتمه يم
 سئزن اوچون خيئري دئر. چونكي
 گتمه سم، تسلي ورن سئزن يانينزا گلنز.
 آما اگر گتسم، اونو سئزن يانينزا
 گونده ره رم.^۸ او، گلدئي زامان،
 دونيانين آداملارينا گوناھين نه
 اولدوغونو، صالحليئن نه اولدوغونو، و
 تارينين موھا کئمه سنئن نه اولدوغونو
 بئلدره جک.^۹ اونلارين گوناھيني
 گؤرسده جک كي، منه ائمان گتئرئرلر.
^{۱۰} حقتي صالحليئي اونلارا آشکارا ده
 جک، چونكي آتائين يانينا گدئرم و
 آرتيق مني گؤرمه يه جک سنئنز.^{۱۱} و
 تارينين موھا کئمه سنئن نه اولدوغونو دا
 اونلارا گؤرسده جک، چونكي بو دونيايا
 حؤکمدارليق ادن روح محکوم اولونوب.
^{۱۲} سئزه دمه لي چوخ سؤزلرئم وار، آما
 ائندي اونلاري درک اده بئلز سنئنز.
^{۱۳} لا کئن او، يعني حقت روحو
 گلنده، سئزي بوتون حقتته هئدايت

قالديريب ددي: “آتا، ساعات يتئشئب. اوغلونا عئزت ور كي، اوغول دا سنه عئزت ورسئن. ۲ نجه كي، بوتون ائسانلار اوستونه سن اونا حاكئمئيت وردئن كي، اونا وردئئن ائسانلار ين هاميسينا ابدى حيات ورسئن. ۳ و ابدى حيات بودور كي، اونلار سني، تك حقتي تاري و گؤنده ردئئن عئسا مسئحي تائيسينلار. ۴ من سني ير اوزونده عئزلندردئم؛ يرئنه يتئرمك اوچون منه تاپئشيريديغن ائشي تاماملاماقلا. ۵ و ائدى سن اي آتا، اؤز يانيندا مني عئزلندئر. او عئزلته كي، دونيا يارائمايشدان سنن يانيندا واريم ائدى. ۶ من سنن آديني بو دونيادان منه وردئئن ائسانلارا تائيتدريميشام. اونلار سنن ائدلر و سن اونلاري منه وردئن. و سنن ددئكلرئدن اطاعت ادئبلر. ۷ ائدى اونلار بئلبئر كي، منه وردئكلرئئن هاميسي سئندئر. ۸ چونكي منه وردئئن سؤزلري

اونلارا وردئم و اونلار قبول اتدئر. سنن يانيندان گلدئئمي حقتن آنلاديلار و ائنانديلار كي، مني سن گؤنده ربئن. ۹ من اونلار اوچون يالواريرام. دونيا اوچون يوخ، منه وردئكلرئن اوچون يالواريرام. چونكي اونلار سئندئرلر. ۱۰ منم اولان هر شي سئندئر و سنن اولانلار دا منمئدر. و من اونلاردا عئزلتمئشم. ۱۱ آرتيق من اوزون بئر مودت اوچون بو دونيادا ديئم، آما اونلار بو دونيادا يرلار. و من سنن يانينا گلئرم. اي موقدس آتا، منه وردئئن آديلا اونلاري حئفظ ات كي، اونلار دا بئزم كئمي بئر اولسونلار. ۱۲ اونلارين يانيندا اولان زامان، منه وردئئن آديلا اونلاري حئفظ اتدئم و هلاكت اوغلودان باشقا، اونلاردان هچ بئري هلاك اولمادي كي، موقدس كئتابين ددئي سؤز يرئنه يتئشئن. ۱۳ آما ائدى سنه گلئرم و بو سؤزلري بو دونيادا ائكن ديئرم كي، منم

شادليغيم اونلاردا كامثل اولسون. ۱۴ سنن سؤزونو اونلارا وردئم و دونيا اونلاردان تئفرت اتدي. چونكي اونلار بو دونيادان ديئلر، نجه كي، من بو دونيادان ديئلم. ۱۵ يالوارميرام كي، اونلاري بو دونيادان گؤتوره سن. يالواريرام كي، اونلاري شردن قوروياسان. ۱۶ نجه كي، من بو دونيادان ديئلم، اونلار دا بو دونيادان ديئلر. ۱۷ اونلاري حقتله موقدس ات. حقتت سنن سؤزوندور. ۱۸ نجه كي، سن مني بو دونيايا گؤنده ردن، من ده اونلاري بو دونيايا گؤنده رئم. ۱۹ اونلار اوچون من او زومو وقف ادئم كي، اونلار دا حقتن وقف اولونسونلار. ۲۰ فقط اونلار اوچون يالوارميرام. اونلارين سؤزواثله منه ائمان گنتره جك آداملار اوچون ده يالواريرام كي، ۲۱ هاميسي بئر اولسونلار. نجه كي، سن اي آتا منده سن و من سنده يم، اونلار دا

بئزده اولسونلار كي، دونيا سنن مني گؤنده ردئيئنه ائناسين. ۲۲ منه وردئيئن عزتي من اونلارا ورمئشم كي، بئر بئر اولدوغوموز كئمي، اونلار دا بئر اولسونلار. ۲۳ من اونلاردايام و سن منده سن كي، اونلار بئرلكده كامثل اولسونلار و دونيا سنن مني گؤنده ردئيئنه و اونلاري سودئيئنه ائناسين، نجه كي، مني سودن. ۲۴ اي آتا، استه يئم كي، منه وردئكلرن ده من اولان يرده منمله اولسونلار و سنن منه وردئيئن عزتي گؤرسونلر. چونكي دونياين يارانماسيندان مني سودن. ۲۵ اي عادئل آتا، دونيا سني دوغرودان تانمادي، آما من سني تانيديم و بونلار دا آنلاديلار كي، سن مني گؤنده ربسن. ۲۶ سنن آديني اونلارا بئلدردئم و بئلدره جه يم. اله كي، مني سودئيئن او محبت اونلاردا اولسون و من ده اونلاردا اولوم.

ادن يهودا دا اونلارلا دورموشدو.
 ۶ عئسا "منم" ددئي واخت، اونلار
 گري چگئب يره بيخيلديلار. ۷ عئسا
 گئنه ده اونلاردان سوروشدو:
 "كئمي آختاريرسينيز؟" اونلار
 جاواب وردئلز: "ناصئره لي عئساني."
 ۸ عئسا ددي: "سئزه ددئم كي، منم.
 اگر مني آختاريرسينيز، قويون بونلار
 گتسئئر." ۹ بله اولدو كي، قاباجقا
 ددئي بو سؤز يرئنه يتئشئن كي،
 "سئن منه وردئكلرئئن هچ بئرئسئي
 ائئرمه مئشم." ۱۰ شمعون پطروس
 يانيندا داشيدغي قيلينجي چكدي و
 باش كاهئئن قولونو ووروب اونون
 صاغ قولاغيني كسدي. او قولون
 آدي مانخوس ائدي. ۱۱ او واخت
 عئسا پطروسا ددي: "قيلينجيني قينينا
 قوي. آتائين منه وردئي پئئاله ني آيا
 انجه يم؟" ۱۲ بلجه عسگر دسته سي،
 مئن باشي و يهودئرئن موخافئظلري
 عئساني توتوب باغلاديلار ۱۳ و اونو
 اول حنائين يانينا آپارديلار. چونكي
 حنآ، او ائل باش كاهئن اولان

عئسا توتولور

(متآ ۲۶:۴۷-۵۶، مرقوس

۱۴:۴۳-۵۰، لوقا ۲۲:۴۷-۵۳) ۱

بو دوغاني ادندن سونرا
 عئسا شاگئردلري ائله
 چيخيب قَدرون دره سئئن او
 بئري تايينا چكدي. اورادا بئر باغ
 وار ائدي. عئسا و شاگئردلري بو
 باغا گئردئلز. ۲ عئسايا خيانت ادن
 يهودا دا بويري تاني ييردي. چونكي
 عئسا تز-تز شاگئردلري ائله اورادا
 بيغيشيرديلار. ۳ يهودا بئر دسته
 عسگر گؤتوروب، باش كاهئئلر و
 فرئسئلردن آلميش موخافئظلرله اورايا
 گلدي. اوئلري ائله فنرلر، مشعللر
 و سئلاحلار گتئر مئشدئلز. ۴ عئسا
 باشينا گله جك هر شي بئله رك
 قاباغا گئب اونلارا ددي: "كئمي
 آختاريرسينيز؟" ۵ اونلار جاواب
 وردئلز: "ناصئره لي عئساني." عئسا
 اونلارا ددي: "منم." اونا خيانت

مصلحت بئلب يهودئله تووصئيه
اتمئشدي.

قيافانين قاين آتاسي اندي. ١٤ قيافا
او آدام اندي كي، خالقين يولوندا
بئر تك آدامين اوله سئني آرتيق

پطروسون ائلك ائكارى

(متّا ۲۶:۶۹-۷۰، مرقوس

۱۴:۶۶-۶۸، لوقا ۲۲:۵۵-۵۷)

۱۵ شمعون پطروس و آیری بئر شاگئرد
عئسانین دالینجا گتدئله. باش کاهئنه
تانیس اولان بو شاگئرد عئسا ائله برابر
باش کاهئئن حیطنه گئردی. ۱۶ آما

پطروس اشگده، قاپینین یانیندا

دورموشدو. اونون اوچون ده باش

کاهئنه تانیس اولان او بئری شاگئرد
قاپی قیزلا دانیشیب، پطروسو ائچیری
گتئردی. ۱۷ بو آرادا قاپی قیز پطروسا

ددی: “سن کی، بو آدامین

شاگئردلرئندن دیتلسن، اله دیتل؟”

پطروس ددی: “دیتلم.” ۱۸ هاونین

سویوق اولدوغو اوچون نؤکرلر و

موحافتظر کؤمور یاندریمیشدیلا و

اونون اطرافیندا دوروب قیزلشیردیلا.

پطروس دا اونلارین یانیندا

دوروب اؤزونو قیزدیریردی.

باش کاهئن عئسانی سورغویا چکئر

(متّا ۲۶:۵۹-۶۶، مرقوس

۱۴:۵۸-۶۴، لوقا ۲۲:۶۶-۷۱) ۱۹ اه

شالاق ووردوردو. ۲ عسگرلر ده
 تئكانلاردان بئر تاج هؤروب اونون
 باشينا قويدولار و اونا قيرمیزی
 رنگئنده بئر شئئل گیدئردئلر. ۳ و
 اونون يانينا گلئب ددئلر: “سالام،
 اي يهودئلرئن پادشاهي.” و اونا شئله
 ووردولار. ۴ پئلاط گئنه اشئيه
 گدئب يهودئلره ددي: “باخين، اونو
 سئزن يانينيزا گئئرئم كي، اوندا هچ
 بئر گوناھ تاپماديغي مي بئله سئئز.” ۵ او
 واخت عئسا، باشيندا تئكاندان تاج
 و آينئنده قيرمیزی بئر شئئل، اشئيه
 چيخدي. پئلاط يهودئلره ددي:
 “باخين، او آدام!” ۶ باش كاهئتلر
 و موخافئظر عئساني گؤرن زامان
 چيغيريب ددئلر: “چارميخا چك!
 چارميخا چك!” پئلاط اونلارا
 ددي: “گؤتورون سئز اؤزونوز
 چارميخا چكئن. من اوندا هچ بئر
 گوناھ گؤرمورم.” ۷ يهودئلر جاواب
 وردئلر: “بئزئم بئر قانونوموز وار و
 او قانونا گؤره بو آدام اؤملي دئر.
 چونكي اؤزونو تارينين اوغلو ادئب.”

۸ پئلاط بو سؤزو اشئدن واخت
 داھا چوخ قورخدو ۹ و تکرار
 سارايا قايديب عئسايي ددي: “سن
 هارادانسان؟” اما عئسا اونا جاواب
 ورمه دي. ۱۰ او واخت پئلاط اونا
 ددي: “منه جاواب ورمئرسن؟
 بئلهئرسن كي، سني هم چارميخا
 چكهميه قودرتئم وار، هم ده آزاد
 اتمه يه؟” ۱۱ عئسا جاواب ورددي:
 “اگر بو قودرت سنه يوخاريدان
 ورتله سئدي، منئم اوستومده هچ
 بئر قودرتئن اولمازدي. اونا گؤره
 ده، او آدامين گوناھي كي، مني
 سنئن التنه ورتب، داھا بؤيوك دور.”
 ۱۲ بو زاماندان پئلاط عئساني
 آزاد اتمه يه چالئشدي، اما يهودئلر
 قئشقيريب ديئردئلر: “اگر بو آدامي
 بوراخاسان، آرتيق قيصرئن دوستو
 ديئلسن. اؤزونو پادشاه ادن بئر آدام
 قيصرئن ضئدئنه قالئيب.” ۱۳ پئلاط
 بو سؤزلري اشئدنده عئساني اشئيه
 گئئردي و “داس دؤشمه” ديئلن
 يرده حؤكم كورسوسونده اوتوردو.

اولسون. چارميخا چک!“ پٽلاط
اونلارا ددي: “پادشاهينيزي
چارميخا چکم؟” باش کاهئتلر
جاواب وردتلر: “قيصر دن باشقا هچ
پادشاهيميز يوخدور.” ۱۶ او زامان
پٽلاط عئساني چارميخا چکلمک
اوچون اونلارا تحوئل ورددي.

بو يره عئبراني دئئلنده “جاباتا”
ديئلئر. ۱۴ او گون پانخا بايرامينين
حاضيرليق گونو ائدي. تقرئين
گونون آلتينجي ساعاتي ائدي.
پٽلاط يهودئلره ددي: “بودور،
سئزن پادشاهينيز!” ۱۵ يهودئلر
چيغيرديلار: “محو اولسون، محو

عئسا چارميخا چکگلر

(متا ۲۷:۳۲-۳۴، مرقوس

۱۵:۲۱-۳۲، لوقا ۲۳:۲۶-۴۳)

اونلار عئساني آليب گؤتوردولر. ۱۷ عئسا چارميخيني داشيياراق گلّه ديئلن بئريره گتئرئلدي. بويره عئبراني دئئلنده جولجوتا ديئر دئلر. ۱۸ اونلار بويرده عئسا و اونونلا برابر ائكي نفر ي ده چارميخا چکگلر. بئرئي اونون بئر طرفئنده و او بئرئسئي اونون او بئر ي طرفئنده و عئسا اورتادا قالدي. ۱۹ پئلاط بئر تخته يازيب اونو چارميخين باشينا ووردو. بو تخته ده بله يازيلهيشدي؛ "ناصره لي عئسا، يهودئرئن پادشاهي" ۲۰ يهودئرلر دن چوخلاري بو يازيني اوخودولار. چونكي عئسانين چارميخا چکگلدي ير شهرئن ياخينليغيندا ائدي و بو يازي عئبراني، يوناني، و لاتين دئئلنده يازيلهيشدي. ۲۱ او واخت يهودئرئن باش کاهئنلري پئلاطا دئلر: "يازما؛ يهودئرئن پادشاهي، ياز؛ بو آدام" (يهودئرئن پادشاهي يام) ديئردي.

۲۲ پئلاط جاواب ورد ي: "يازدغيمي يازميشام." ۲۳ عسگرلر عئساني چارميخا چکندن سونرا اونون پالتارلاريني دؤرد يره بؤلدولر و هر بئرئسي بئر پاي گؤتوردو.

اورادا یرده ائدی. آما گئنه ده
 قبریئن ائچنه گئرمه دی. ۶ او
 واخت شمعون پطروس اونون
 آرخاسیندان اورایا یتئشدی و قبریئن
 ائچنه گئرب عئسانین کفنئی
 اورادا یرده گوردو. ۷ عئسانین
 باشینی بورودوکلری دسمال، کفنه
 دئیلدی و آیری بئر یرده بوکولموش
 حالدا قویولموشدو. ۸ بو زامان اولجه
 قبریئن یانینا یتئشن او بئری شاگئرد
 ده قبریئن ائچنه گئردی. او گوردو
 و ائناندی. ۹ آما گئنه ده موقدس
 کتتابین یازدیغینی بئلهردئلر کی،
 عئسا گرک اولوردن دئرئلسن.

قبریئن یانینا گلدی. هاوا حله
 قارانلیق ائدی. آما قبریئن آغزینی
 اورتن دیرمان داشینی بئر یانا
 دئیرلئمش گوردو. ۲ او واخت
 قاجیب شمعون پطروس و عئسانین
 چوخ سوئی او بئری شاگئردئن
 یانینا گلدی. و اونلارا ددی: “رئی
 قبردن گوتوروبلر و بئلهرئک کی،
 هارایا آپاریب قویوبلار.” ۳ پطروس
 و او بئری شاگئرد اودن چینیب
 قبر سمتنه یولا دوشدولر. ۴ یولدا
 برابر قاجیردیلار، لاکئن او بئری
 شاگئرد پطروسو اؤتوب، اوندان
 اول قبره یتئشدی. ۵ باشینی آیتب
 قبریئن ائچنه باخدی. ککان پارچا

عئسا مجدلي مريمه گؤرونور

(متا ۹:۲۸-۱۰، مرقوس ۹:۱۶-۱۱)

۱۰ بوندان سونرا شاگئردلر اوه

قاييتديلار، ۱۱ اما مريم قبيرن يانيندا
دورموشدو و آغلاييريدي. آغلايا-آغلايا
باشيني ايئب قبيرن ائچنه باخدي. ۱۲ آغ

گيئتمئش ائكي ملك گوردو. عئسانين
بدنئن قويولدوغو يرده ملكلردن بئري

اونون باشي اولان يرده اوتورموشدو، او
بئرسي ده اونون آياقلاري اولان يرده.

۱۳ او واخت ملكلر مريمه ددئلر: “آرواد
نه اوچون آغلاييرسان؟” مريم ددي:

“رَبِّي گؤتوروب آپارييلار و هارايا
قويدوقلاريني بئلهئم. ۱۴ بونو دئيندن

سونرا آرخايا دؤندو و عئسانين اورادا
دوردوغونو گوردو. لاکئن اونون عئسا

اولدوغونو بئلهدي. ۱۵ عئسا اونا ددي:
“آرواد نه اوچون آغلاييرسان؟ كئمي

آختاريرسان؟” مريم اونو باغبان گومان
ادئب اونا ددي: “آغا، اگر سن اونو

گؤتوروب آپارييسان، هارايا قويدوغون
يري منه ده. قوي گدئم اونو

گؤتوروم. ۱۶ عئسا اونا ددي: “مريم!”
مريم دؤنوب عئبراني دئئنده اونا ددي:

“رَبِّي” (يعني اوستاد)! ۱۷ عئسا اونا

و بو ائش بله اولدو: ۲ شمعون پطروس، اکئز ديلن توماس، جئلئن قانا کندئندن اولان نته ناعئل، زبديئن اوغوللاري، و عئسانين شاگئردلرئندن آيري ائكي نفر بئر يرده ائدئلر. ۳ شمعون پطروس اونلارا ددي: “باليق توتماغا گدئرم.” اونلار اونا دئتلر: “بئز ده سننله گلئئرئک.” ائشيه چيخيپ قاييغا مئندئلر. آما او گجه هچ بئر شي توتا بئلمه دئلر. ۴ سحر آچيلارکن عئسا ساحئلده دورموشدو، لاکئن شاگئردلر اونون عئسا اولدوغونو بئلمه دئلر. ۵ عئسا اونلارا ددي: “اوشاقلار، يمک اوچون بئر شيشئز وار؟” اونلار اونا جاواب وردئلر: “خير.” ۶ عئسا اونلارا ددي: “تورو قاييغين صاغ طرفئنه آتين كي، توتارسينيز.” تورو آنديلار و باليقلارين چوخلوغوندان اونو چکه بئلمئردئلر. ۷ او واخت عئسانين سوئيي شاگئرد پطروسا ددي: “ربدئر!” شمعون پطروس اونون رب

اولدوغونو ائشئدن واخت، اينئندن چيخارتديغي پالتارينا سارينيب، اوزونو گوله آدي. ۸ آما او بئري شاگئردلر باليق تورونو چکه رک قاييغلا گلدئلر، چونكي ساحئلدن اوزاق ديلدئلر، آنجاق دوخسان متر اولاردي. ۹ قورولوغا چيخديقلاري زامان اودون کؤمورون يانديغيني گؤردلر. اودون اوستونده باليق، يانيندا دا چؤرک وار ائدي. ۱۰ عئسا اونلارا ددي: “ائدي تودوغونوز باليقلاردان گتئرئن.” ۱۱ شمعون پطروس گدئب، تورو قورولوغا چکدي. تور يوز الي اوچ ائري باليغلا دولمشدو و بو قدر چوخ اولدوغو حالدا تور ييرتيلهاميشدي. ۱۲ عئسا اونلارا ددي: “گلئن سحر يمه يئني ييشن.” شاگئردلردن هچ بئري اوندان “سن کئمسن؟” سوروشماغا جسارت ائتمئدي. چونكي اونون رب اولدوغونو بئلمئردئلر. ۱۳ عئسا گلدي و چؤره يي گؤتوروب اونلارا

اوچونجو دغه ائدي كي، شاگئردلره
گورونوردو.

وردي. باليغي دا وردي. ۱۴ عئسا
اؤلومدن دئرئلندن سونرا، بو

عئسا و پطروس ۱۵ سحر يمه يئني يئندن
 سوزرا، عئسا شمعون پطروسا ددي: “يونا
 اوغلو شمعون، آيا سن مني بونلاردان داها
 چوخ سوئرسن؟” شمعون اونا ددي: “بلي
 يارب، بئلسن كي، سني سوئرم.” عئسا
 اونا ددي: “قوزولاريمي اوتار.” ۱۶ عئسا
 گئنه ائكئنجي دفه شمعونا ددي: “يونا
 اوغلو شمعون، آيا مني سوئرسن؟” شمعون
 اونا ددي: “بلي يارب، بئلسن كي، سني
 سوئرم.” عئسا اونا ددي: “قويونلار يما
 چوبان اول.” ۱۷ عئسا اوچونجو دفه اونا
 ددي: “يونا اوغلو شمعون، آيا مني
 سوئرسن؟” عئسانين اوچونجو دفه اوندان
 “آيا مني سوئرسن؟” سوروشماسي پطروسو
 پرت اتدي. پطروس عئسايا ددي:
 “يارب، سن هر شي بئلسن. بئلسن
 كي، سني سوئرم.” عئسا اونا ددي:
 “قويونلار يما اوتار.” ۱۸ دوغروسونو سنه
 ديئرم، جاوان اولدوغون زامان اوژون
 اوژ بلئني باغلايب، ائسته دئين يره
 گدرئن، آما قوجاليغيندا اللرئني
 اوزاداجاقسان و اوژگه بئري سنئن بلئني
 باغلاياجاق و ائستمه دئين يره
 آپاراجاقلار.” ۱۹ عئسا بو سوؤزو دمكده
 او اولومه ائشاره ادئردى كي، پطروس

ACT

زامان، اوندان سوروشدولار: “يارب،
 آيا پادشاهليغي اسرايئله بو زامان
 قايتاراجاقسان؟” ۷ عئسا اونلارا ددي:
 “سئزن انئشئز ديئل كي، آتائين اوڭز
 ائقتئداري ائله موعين اتدئي زامان و يا
 واختلاري بئله سئئز. ۸ لاكن موقدس
 روح اوستونوزه گلندن سونرا قووت
 آلا جاقسينيز و اورشلئمه، بوتون يهودئيه
 و سامئره ده، حتا دونيائين لاپ اوزاق
 يرلئنه قدر منئم شاهئدئم اولاجاقسينيز.”
 ۹ و بو سؤزلري دئندن سونرا، عئسا
 اونلارين گؤزلري قاباغيندا يوخاري
 قالديريدي و بئر بولود اونو اونلارين
 نظرئندن آيردي. ۱۰ عئسانين گؤيه
 قانلديغي واخت كي، اونلار گؤزلرئي
 دئقئله گؤيه دئكمئشدئر، قفلتن آغ پالتار
 گيمئش ائكي كئشي اونلارين يانيندا
 دوردو. ۱۱ اونلارا دئئلر: “اي جئللي لر!
 نه اوچون دوروب گؤيه باخيرسينيز؟
 بو عئسا كي، سئزدن آليئب گؤيه
 آباريدي، اله ده قايدا جاق، نجه كي،
 اونون گؤيه گئديئني گؤردونوز.”

۱ اي تعوفئلوس، اولئنجي كئتابي
 بوتون او شيلر حاقيندا يازديم
 كي، عئسا اونلارين ادئب اويره تمه سننه
 باشلادي. ۲ تا او گونه كئمي كي،
 سچدئي حوارئله موقدس روحون
 واسطه سئله امر لر ورتب، يوخاري
 آباريدي. ۳ كي، عذابلاريني چكندن
 سونرا دا اوڭونو اونلارا بئر چوخ
 ائنانديران دئل لرله دئري گؤرستدي
 و قيرخ گون عرضئنده اونلارا
 گؤرونوب، تارينين پادشاهليغي باره ده
 دانئشدي. ۴ و اونلاري بئر يره ييغيب
 اونلارا امر اتدي كي، اورشلئمدن
 آريهاسينلار، لاكن ددي: “آتائين او
 وعده سئني كي، مندن ائشدئب سئئز،
 گؤزله يئن. ۵ چونكي ييحا سو ائله تعمئد
 وردي، آما سئز بئر نجه گونه قدر
 موقدس روحلا تعمئد اولوناجاقسينيز.”
 ۶ و بلجه اونلار، بئر يره ييغيديقلاري

بالاخانادا ۱۲ او زامان اونلار زيتون
 ديئلن داغدان اورشلئمه دؤندولر؛ او
 داغ اورشلئمدن بئر سبت گونونون يولو
 قدر اوزاقدير. ۱۳ اوه گتردئكلري
 زامان، قالديقلاري بالاخانايا
 چيخديلار، يعني بطروس و يوحنا و
 يعقوب و آندرياس، فنلئپوس و توما،
 بارتولماي و متا، آلفاعوس اوغلو يعقوب،
 و وطنپرست شمعون، و يعقوب اوغلو
 يهودا. ۱۴ بونلارين هاميسي بئرئلك
 ائچئنده آروادلارلا، عئسانين آناسي مريم
 و اونون قارداشلاري ائله دائم دوعادا
 داوام ادئرديلر. ۱۵ بو گونلرده بطروس
 يوز ائيرمي نفره قدر بئر بيغينا قدا
 قارداشلارين آراسيندا دوروب ددي:
 ۱۶ “قارداشلارا! موقدس يازينين سؤزو
 يهودا حاقيندا كي، عئساني توتانلارا يول
 گؤرستدي، يرئنه يتئشمه لي ائدي؛ او
 يازي كي، موقدس روح داوودون آغزي
 ائله اثره لئدن ددي. ۱۷ چونكي او، بئرئمله
 ساپليب بو خئدمته پاييني آدي. ۱۸ بو
 آدام پئسلئيشئن اوجرئمله بئر زمي ساتين
 آدي؛ كله سي اوسته دوشوب، قارني
 اورتادان ييرتيلدي و بوتون باغير ساقلاري
 اشئيه توكولدو. ۱۹ و بو، اورشلئمه

و اورادا ياشايان اولماسين.» و
 «منصبئتي اوزگه بئري آسين.» ۲۱ بلجه،
 ائدي او آداملاردان كي، رب
 عئسانين آراميزا گئرئب چيخديغي
 واختين هامسيندا بئرئمله اولوبلار،
 ۲۲ يعني يحيانين تعمئد وردئي
 زاماندا عئسانين آراميزدان گؤيه
 آينديغي گونه قدره كئمي،
 اونلاردان بئري گرگ بئرئمله
 اونون دئرئله سننه شاهئد اولسون.”
 ۲۳ ائكي نغري قاباغا قويدولار؛
 بارسابا چاغيريلان يوستفي كي،
 يوستوس دا چاغيريليردي و
 ماتئياسي. ۲۴ و دوعا ادئب
 ددئلر: “سن يارب، اي هامينين
 اوركلرئني بئلن، بو ائكي نفر دن
 هانسيني سچدئيني گؤرسد كي،

۶ و بو سس باش ورن زامان، جاماعات بئر يره بيغيب حيران قالديلار؛ چونكي هر بئري اونلارين اونون دئلئنده دانيشديقلاريني اشدئردى. ۷ اونلار مات قالب حيرت اچئنده ائدئر و بئر بئرلرئنه ديدئر دئلز: “باخ، مگر بو دانيشانلارين هاميسي جئل لي ديئل؟! ۸ بس نجه دئر كي، اوز آنا دئلمئزي اشدئرئك؟! ۹ بئر پارتلي لار، مادلي لار، عيلا ملي لار، مسوپو تاميادا، يهوديئده، كاپادوسنيادا، پونطوس و آسيادا ۱۰ فئرئجيئيه و پامفئليئيه ده، مئصئرده، لئيبانين كرنيا بؤلگه سئنده ياشايانلار، رومدان گلن قريبلر، ۱۱ هم يهودئلر، هم ده يهود دئئنه دؤن لر، كرئيلي لر و عرب لر، اونلارين اوز دئلرئمئزده دانيشماقلاريني اشدئرئك كي، تارين قووتلي ائشلي حاقيندا دانيشيرلار.” ۱۲ و اونلارين هاميسي مات قالب، بؤيوك حيرت اچئنده بئر بئرلرئنه ديدئر دئلز: “بو نه

۲۵ بو خئدمت و حوارئلي آسين. يهودا اونو بوراخدي كي، اوز يرئنه گئسن.” ۲۶ و اونلارين آراسيندا پوشك آتديلار؛ پوشك ماتئياسا دوشدو و او، “اون بئر” حوارئيه علاوه اولوندو.

پنطئكاست گونو ۱

۲ پنطئكاست گونو گلنده، اونلارين هاميسي بئرلك اچئنده بئر يرده ائدئر. ۲ قفلتن گوجلو بئر يل آسن كئمي، گويدن بئر سس گلدي و اوتوردوقلاري اوئن هر يانيني دولدوردو. ۳ و اوددان اونلارا دئلره بنزر بئر شيلر گؤرؤندو كي، اوزلرئني بؤلؤب اونلارين هر بئرئسئن اوستونه قوندو. ۴ و اونلارين هاميسي موقدس روحلا دولوب، روحون اونلاري دانيشديغي باشقا دئلرده دانيشماغا باشلاديلار. ۵ بو زامان، دئدار يهودئر گؤيون آلتيندا اولان هر مئلتن اورشلئمه ياشايديلار.

کنز لرمئن اوستونه ده روحومدان
 تۆکه جهيم
 و اونلار نبتلک اده جکلر. ۱۹ یوخاریدا،
 گۆیده بؤیوک عجايبلر،
 و آشاغي دا، ير اوزونده
 علامتگر گؤرسده جهيم؛
 قان، اود و توستو دوماني. ۲۰ ربئن او
 بؤیوک و شووگلي گونو گله دن
 گون قارانليغا، آي دا قانا دؤنه جک.
 ۲۱ و اله اولاجاق كي،
 هر کم ربئن آديني ذکر اتسه،
 نجات تاپاجاقدير.» ۲۲ اي انسرائيلى لر،
 بو سؤزلي اشدن: نجه كي،
 اوزونوز ده بئلسننر، ناصره لي
 عئسا كي، تاري اونون واسطه سئله
 آرانيزدا ياراتديغي مؤجوزه لر، عجايبلر
 و علامتگرله اونو تصديق اتدي،
 ۲۳ بو آدام، تارينين موعين ادئلش
 مقصدنه و قاباقچادان بئله علمنه
 گؤره سئره تسلّم ادئلدي و سئز
 شرعتسنر آداملارين آلي ائله اونو
 چارميخا ميخلايب، اولدوردونوز.
 ۲۴ و تاري اونو تزه دن دئرئلدي

اولا بئله؟” ۱۳ لاکنن اوزگه لر آله
 ساليب دئرئلر: “تزه شرابين چوخ
 اچدئکلرئدن کفلئدئرلر.”
 بطروسون وعظي ۱۴ آما بطروس او “اون
 بئر” نفرله دوردو و سسئي اوجالديب
 اونلارا خئطاب اتدي: “اي يهودئر، و
 سئز اي بوتون اورشلئمه ياشايانلار! بو
 سئزه معلوم اولسون و سؤزلرئمه قولاق
 آسين. ۱۵ بو آداملار سئزن گومان
 ادئيئنر کئمي کفلي دئلر، چونكي
 ائندي گوندوزون اوچونجو ساعاتي دير.
 ۱۶ لاکنن بو، يوئل پغمبرئن واسطه سئله
 دئلش سؤزدور: ۱۷ «تاري دئر:

بله اولاجاق كي،

آخير گونلرده روحومدان بوتون بشر
 اوستونه تۆکه جهيم؛
 اوغولارينيز و قيزلارينيز نبتلک اده
 جکلر،
 جاوانلارينيز رؤيالار،

قوجالارينيز دا يوخولار گؤره جکلر؛
 ۱۸ او گونلرده حتا قوللارينيز و

و اولوم عذابلاريني باشا گئئردى؛
چونكى مومكون ديتلدى كي، اولوم
اونو توتا بئلسن. ۲۵ اونا گؤره كي،
داوود اونون حاقيندا ديت:

رَبِّي دَائِمٌ كُوزُومُون قَابَاغِينْدَا قُويمُوشَامْ،
چونكى او، منم صاغيمدادير كي، اسممه
يئم. ۲۶ اونون اوچون ده، اوره يئم
سوئئردى،

دئلمم ده شادليق ادئردى؛
حتا بدنم ده اومئد ائچئنده ساكن
اولاجاق. ۲۷ چونكى سن، جانمى
اولولر دئيارينا بوراخمازسان،

موقدسئني ده چورومه يه قوممازسان.
۲۸ حيات يوللاريني منه بئلدئربئسن؛
اؤز حوزورونلا سن مني شادليقلا

دولدورارسان. ۲۹ اي قارداشلار،
سئزه بؤيوك آتاميز داوودون
حاقيندا آچيقجا دئيه بئلم كي،
هم اولدو، هم ده باسديريلدي و
قبتري بو گونه قدر آراميزدادير.
۳۰ بلجه پيغمبر اولدوغونا گؤره،
بئئردى كي، تاري اونا آند ائچئب
كي، جئسمه گؤره اونون نسلئندن

بئئني، اونون تختئنده اوتورداجاق.
۳۱ او گلجه يي گؤروب مسئحن
دئرئله سئندن دانئشدي كي، او نه
اولولر دئياريندا ترك ادئلدي، نه
ده بدني چورودو. ۳۲ بو عئسانى،
تاري تزه دن دئرئلتدي كي، بئز
هاميميز اونون شاهئدلرئئتك.
۳۳ بلجه، تارين صاغ طرفئنه
اوجالديليب، وعده ورتلئش
موقدس روحو آتادان آلدى و
ائدي، گوردويونوز و اشئدئئئئز
كئمي، بو روحو اوستوموزه
تؤكوب. ۳۴ چونكى گؤيلره قانخان،
داوود ديتلدي، آما او اؤزوبله ديت:
«رب منم ربئم ددي:

منم صاغيمدادا اوتور، ۳۵ او زامانا جاق
كي،

دوشمنلرئني سنن آياقلارينين آلتينا كئتل
ادئم.» ۳۶ بونا گؤره ده، بوتون
اُسرايئل خالقي بونو آرخاين بئلسن
كي، چارميخا چكدئئئئز بو عئسانى
تاري هم رب، هم ده مسئح
ادئب. ۳۷ اونلار بونو اشئدن زامان،

اٲمانلي لار آراسيندا كي بٲرلك ۴۳ هر
 آدامين جانينا قورخو دوشموشدو. و
 حوارئلرئن واسٲطه سٲله چوخ عجايبلر و
 علامتلا باش ورٲدي. ۴۴ بوتون اٲمان
 گٲترنلر بٲريرده انٲدلر و بوتون شيليري
 موشرتراك انٲدي. ۴۵ ماللار و مولكلرئني
 ساتيب هر كسه احتياجينا گٲره
 پايلاييرديلار. ۴۶ هر گون بٲرلكده
 معبده گٲمكده داوام ادٲرٲدلر، اودن
 اوه چٲرك بٲلوب، شادليق و صاف
 اوركله بٲرلكده يمك پيٲرٲدلر. ۴۷ تارپيا
 حمد ادٲرٲدلر و بوتون خالق يانيندا عزٲ
 انٲدلر. رب ده نجات تاپانلارلا گونبه
 گون اونلارين سايبني آرتيردي.

چولاق آدامين شفاسي ۱

گونون دوٲوزونجو ساعاٲيندا
 ۳ كي، دوعا واخٲي انٲدي،
 پٲروسلا يوحنا بٲرلكده معبده
 گدٲرٲدلر. ۲ بٲر آنادان دوغما
 چولاق معبدئن گٲزل قاپي ديٲلن
 قايبسينا گٲترٲلٲردي. اونو هر گون

اوركلرئنه اله بٲل اوخ باتدي
 و پٲروس و او بٲري حوارئلره
 ددئلر: “قارداشلار، بس بٲر نه
 ادك؟” ۳۸ پٲروس اونلارا ددي:
 “تٲويه ادئن و گوناھلار يٲيزين
 باغيشلانماسي اوچون هر بٲرئٲز
 عئسا مسٲحن آدي ائله تعمٲد
 آلين؛ و موقدس روحون عطاسيبي
 آلا جاقسينيز. ۳۹ چونكي بو وعده
 سٲزه دٲر، اوشاقلارينيز ادير، بوتون
 اوزا قدا اولانلارا ادير، و تاريميز
 ربئن چاغيراجاغي نه قدر آدام
 وارسا، اونلاريندير.” ۴۰ وداھا چوخ
 سٲزلرله اونلارا شهادت وردي و
 تشويق ادٲب ددي: “بو آيري نسلدن
 اٲزونوزو قورتارين.” ۴۱ و سونرا،
 اونون سٲزونو قبول اديلر تعمٲد
 اديلار. و او گون اوچ مئنه ياخين
 آدام اونلارا قوشولدو. ۴۲ اونلار
 اٲزلرئني حوارئلرئن تعلم و رفاقتئنه،
 چٲرك بٲلك و دوعايا وقف
 اٲمئشٲدلر.

الئندن توتوب اونو قالدیردی. او آندا اونون آياقلاری و توپوقلاری قووتلندی. ^۸ و یردن سیچراییب آياغا دوردو و یرئمه یه باشلادی؛ و گرب، آتیلیب-دوشوب تاریا حمد اده-اده اونلارلا معبده گئردی. ^۹ بوتون خالق اونو گوردو کی، یرئیب آتیلیر و تاریا حمد ادئر. ^{۱۰} و تانیدیلار کی، معبدئن گوزل قاپیسیندا اوتوروب صدقه پیغان آدام بودور و اونا نه باش وردئینی گورنده، حیرت و تعجبون دونوب قالدیلار.

اورایا قویوردولار کی، معبده گئرلردن صدقه بیغسین. ^۳ اوزامان کی، بو آدام پطروس و یوحانی معبده گئرمک حالیندا گوردو، اونلاردان صدقه ائسته دی. ^۴ پطروسلا یوحنا اونا دئقتله باخدیلار و پطروس ددی: “بئزه باخ!” ^۵ آدام اونلاردان بئر شی آلماق اومئئنده اونلارا دئقتله باخدی. ^۶ لاکئن پطروس اونا ددی: “منئم گوموش و یا قیزیلیم یوخدور، اما منده اولانی سنه ورئرم: ناصئرہ لی عئسا مسئحن آدیندا، یري!” ^۷ و اونون صاغ

پطروسون معبدده کي وعظي ۱۱ او آدام
 پطروس و يوحنا دان آل چکئردي.
 بوتون خالق حيرت ائچئنده سوليمانين
 ايواني ديئلن يره قاچيب، اونلارين
 اطرافينا ييغيلديلار. ۱۲ پطروس بونو
 گوږن واخت، خالقا خئطاب اتدي:
 “اي اسرايئلي لر، نه اوچون بونا تعجب
 ادئرسئئز؟ و يا بئزه اله باخير سينيز کي،
 گويا بئز اوږ قووت و يا دئئدارليغيميزلا
 اونون يرئمئ سننه سبب اولموشوق؟
 ۱۳ ائبراهئمئ، اسحاقين، و يعقوبون
 تاري سي، آتالاريميزين تاري سي، اوږ قولو
 عئسايا جلال وردي؛ اونو کي، سئز اونو
 تسلئم اتدئئز و پئلاط اونون آزاد
 اتمئ سننه قرار وردئي حالدا، سئز اونون
 حوضوروندا اونو داندينيز. ۱۴ سئز او
 موقدس و صالح اولاني دانيب،
 اسئته دئئز کي، بئر قائل سئزه
 باغيشلانسين. ۱۵ و حيات ريئسئي
 اولدوردونوز؛ اونو کي، تاري اونو
 اولولردن دئرئلندي و بونون شاهئدلري
 بئرئک. ۱۶ اونون آدينا اولان ائمان سايه
 سننده، گوږدويونوز و تانيدغيغينيز بو
 آدامي اونون آدي قووتلندئردي؛ و
 اونون واسئطه سئله گلن ائمان هامينيزين

ريئسلي و آغساقالاري! ۱۹ اگر
 بئز بو گون ناخوش آداما ادتن
 ياخشيليق و نجه شفا تاپديغي باره
 ده استئنطاق اولونوروق، ۱۰ قوي
 سئزئ هامينيزا و بوتون اسرايل
 خالقينا معلوم اولسون كي، ناصره
 لي عئسا مسئحن آدي ائله بو آدام
 صاخ-سالامات قاباغينيزدا دوروب.
 او كي، سئز اونو چارميخا چكئئز،
 آما تاري اونو اولولردن دئرئئدي.
 ۱۱ عئسا او داشدير كي، سئز بنالار
 اونو رد ائدئئز، لاكئن او، اله
 كونجون باش داشي اولدو. ۱۲ و
 اوژگه هچ كئئمه نجات يوخدور؛
 چونكي گوئون آلتيندا ائنسانلارا
 ورنئئش آيري بئر آد يوخدور كي،
 اونولا نجات تاپا بئلك. ۱۳ اونلار
 بطروس و يوحناين جسارتئي
 گوردولر و اونلارين بساواد
 و عوام آداملار اولدوقلاريني
 بئئب، تعجب ائدئر و تانيديلار
 كي، اونلار دا عئسا ائله ائدئر.
 ۱۴ و شفا تاپميش آدامين اونلارلا

موحافئظرئئئ ريئسي و صادوقئر
 اونلارين اوستونه گلدئر. ۲ اونلار
 چوخ انجئمئشدئر، چونكي بطروس
 و يوحنا خالقا تعلم ورنئب، عئسانين
 واسئطه سئله اولولرئن دئرئله
 جه يئني اعلان ائردئر. ۳ اونلاري
 ياخالاديلار و صاباحي گونه قدر
 زئندانا سالديلار؛ چونكي آرتيق
 آخشام اولوشدو. ۴ آما كلامي
 ائشدئرئ بئر چوخو ائمان گئئردئر؛
 و ائمان گئئرئ كئشئرئن سايسي
 تئرئئن بش مئنه چاآدي. ۵ او
 گونون صاباحي، خالقين ريئسلي،
 آغساقالاري و دئن عالملي
 اورشلئمه بئريره بيغيديلار؛ ۶ باش
 كاهئن حنا، قيافا، يحياء، اسكندر و
 باش كاهئنك نسلئدن اولنلارين
 هاميسي اورادا ائدئر. ۷ و اونلاري
 اورتادا دوردوروب تفتئش ائردئر
 كي، "سئز هانسي قووت و يا
 هانسي آدلا بونو ائبئئئز؟" ۸ او
 زامان بطروس موقدس روحلا
 دولوب اونلارا ددي: "اي خالقين

دوردوغونو گۆرنده جاواب ورمهيه هچ بئر سۆزلري قالمادي. ۱۵ اونلارا امر اتدئلر كي، مئلت شوراسيندان اشئيه چيخسينلار و اؤز آرالاريندا مصلحتله شئب، ۱۶ ددئلر: “بو آداملارلا نه اِدك؟ چونكي اونلارين آچيق-آشكار بئر علامت گۆرستدئكلري بوتون اورشلئمه ياشايانلارا بلئدئر و بونو ائكار اده بئله رئك. ۱۷ لاكئن بو خبرئن خالق آراسيندا داها چوخ ياييلماسينا گۆره، گلئن اونلارا انخطار ورك كي، بو آدلا آرتيق هچ كسه بئر سۆز دانئشماسينلار.” ۱۸ و اونلاري چاغيريب امر اتدئلر كي، عئسانين آديندا اصلا نه دانئشسينلار، نه ده تعلم ورسئلر. ۱۹ آما پطروس و يوحنا جاواب ورتب اونلارا ددئلر: “سئز اؤزونوز قضاوت ادئن؛ آيا تارينين حوزوروندا، بو، صحتدئر كي، بئر سئزدن تاريدان داها چوخ اطاعت ادك؟ ۲۰ چونكي بئر اده بئله رئك

كي، اشئدئكلرئمئز و گۆردوكلرئمئز شيلرئن حاقيندا دانئشماياق.” ۲۱ اونلار خالق اوزوندن پطروس و يوحنا داها چوخ تهئدئ ادندن سوزا بوراخديلار، (اونلاري جزالانديرماق اوچون بئر بهانه تاپا بئله دئلر) چونكي بوتون خالق باش ورمئش اشئه گۆره تاريا حمد ادئردي. ۲۲ اونا گۆره كي، شفا تاپمئش آدامين ياشي قيرخي كچمئشدي. ۲۳ اونلار آزاد اولاندان سوزا، اؤز يولداشلارينين يانينا گتدئلر و باش كاهئتلر و آغساقالارين بوتون ددئكلرئني اونلارا خبر وردئلر. ۲۴ بونو اشئدن زامان، اونلار بئرلكده سسلرئني تاريا طرف قالديريپ ددئلر: “هر شيه قالدئر رب! گؤيو، يري، دهئزي، و بوتون اونلاردا اولانلاري يارادان سنسن كي، ۲۵ موقدس روحن واسئطه سئله اؤز قولون آتاميز داوودون آغزي ائله ددئن:

«نه اوچون مئلتلر قايناشيرلار
 و خالقلار باطللر فئكئله شئرلر؟
 ۲۶ دونيانين پادشاهلاري قانچيرلار،
 امئرلر بئر بئري ائله ربئن ضئدئته،
 و اونون مسح اتدئئتنن ضئدئته
 مصلحتله شئرلر؟ ۲۷ دوغرودان
 دا سنئن موقدس قولون عئسا
 مسئحنن ضئدئته كي، سن اونو
 مسح ادئسن، هم هئرود، هم ده
 پونطئيوس پئلاط، قيري يهودئلر
 و انسرائيل خالقي ائله بو شهرده
 بئر يره بيغئيلديلار كي، ۲۸ سنئن
 آلتئنن، و هدفئنن اولدن موقدّر

اتدئئتنن هاميسي ني يرنه يئر سنئلر.
 ۲۹ و انئدي، يارب، اونلارين
 تهئدئلرئنه باخ و اوز قوللارينا
 باغئشلا كي، سنئن سوزونو كامئل
 جسارتله دانئشسينلار. ۳۰ و انئي
 اوزات كي، سنئن موقدس قولون
 عئسانين آدينين واسئطه سئله شفا،
 علامتلر و عجايئبلر باش ورسئن.»
 ۳۱ اونلارين دوعاسيندان سونرا،
 اولدوقلاري ير لرزه يه گئدي و
 اونلارين هاميسي موقدس روحلا
 دولوب، تارينين سوزونو جسارتله
 دانئشماغا باشلاديلار.

ساتدي ۲ و پولون بئر قئسمئني
 آروادينين ريضاسي ائله اوزو اوچون
 ساخلايب، قالانيني گئتردي و
 حوارئلرن آياقلاري يانينا قويدو.
 ۳ لاكن پطروس ددي: «حائثيا،
 نه اوچون شيطان اوره يئي
 دولدوروب كي، موقدس روحا
 يالان دئيه سن و مولكون پولوندان
 بئر قئسمئني ساخلاياسان؟ ۴ مگر
 ساتيلهاميشدان قاباق سنن اوزونون
 ديئلدي؟ ساتيلاندان سوزا دا مگر
 سننن اوز ائتتياريندا ديئلدي؟ نه
 اوچون بو عملي اوره يئنه سالدن؟
 سن انئسانلارا يوخ، تاريا يالان
 ديئسن.» ۵ حائثيا بو سوزلري
 اشدنده يره ييخليب، آخير نفسئني
 چكدي و بونون خبرئي اشدنلرن
 هاميسي يئي بئوك بئر قورخو بورودو.
 ۶ و جاوانلار قانليپ، اونو كفنه
 بوكولر و آپاريپ باسدريدلار. ۷ بو
 حادئمه دن تقررئين اوچ ساعات
 سوزا، اونون آروادي دا انچھري
 گئردى، اما اولوب-چنلردن بئخر

ائمانلي لار هر شيلرنى پايلاشيرلار ۳۲ و
 ائمان گئترنلرن جمئتن بئر اورك و بئر
 جاني وار ائدي؛ هچ بئري اوزونون اولان
 هچ بئر شي اوزونونكو بئلهئدي. چونكي
 هر شي اونلار اوچون هاميا عايد ائدي.
 ۳۳ و حوارئلر بئوك بئر قووتله رب
 عئسانين دئرئلمه سننه شهادت وئرئدلر و
 اونلارين هاميسينين اوستونده بئوك بئر
 فيض وار ائدي. ۳۴ اونلارين آراريندا
 مؤحتاج بئر آدام يوخ ائدي، اونا گوره
 كي، مولكلر و اولر صاحبي اولانلار،
 اونلاري ساتريدلار و ساتيلميش شيلرن
 پولونو گئترئب ۳۵ حوارئلرن آياقلارينا
 قويوردولار؛ و هر كسه اوز احتياجيندا
 گوره پايلانيردي. ۳۶ قئبرئسده آنادان
 اولموش لاوئلي يوسئف ده كي، حوارئلر
 اونو بارنابا چاغيريدلار (معناسي؛
 تشويق اوغلو) ۳۷ مالئك اولدوغو
 يري ساتدي و پولونو گئترئب
 حوارئلرن آياقلارينا قويدو.

حائثيا و سفته ۱

اما حائثيا آدلي بئر كئشي
 آروادي سفته ائله بئر مولك

و سني ده اشئيه داشييا جاقلار. ”
 ۱۰ بئردن او دا پطروسون آياقلاري
 آلتينا يخيلىب، آخير نفسني چكدي
 و جاوانلار ائچهري گئرب اونو
 اولوش تاپديلار و اشئيه داشي ييب،
 ارئئن يانيندا باسديرديلار. ۱۱ بوتون
 كئلسايا و بو حادئته لري اشئدنلرئن
 هاميسينا بؤيوك بئر قورخو دوشدو.

ائدي. ۸ پطروس اونا خئطاب
 اتدي: ”منه ده گوروم، مولكو بو
 قئيمت و باهايا ساتدينيز؟” آرواد
 ددي: ”بلي، بو قئيمته ائدي.”
 ۹ پطروس اونا ددي: ”نه اوچون
 راضيلاشييسينيز كي، ربئن روحونو
 ائمتاحانا چكه سنئنز؟ باخ، ارئي
 باسديرانلارين آياقلاري قايدادير،

مؤجوزەلر و عجايبلر ۱۲ و حوارثلرئ
 آلرئ ائله خالق آراسيندا چوخ علامتئر
 و مؤجوزەلر باش ورتئدي و هاميسي
 بئرئئكده سوليمانين ايوانيندا اولوردولار.
 ۱۳ لاکئن خالق اونلارا بئويوک
 حؤرمت گؤرستئئي حالدا، هچ کس
 جورعت اتمئدي كي، اونلارلا
 قارئشسين. ۱۴ و گتئئكجه ربّه ائمان
 گتئن کئئئئر و آروادلار چوخالئب،
 اونلارا قوشولوردولار. ۱۵ بله كي، حتّا
 ناخوشلاري کوچه لره گتئئب تختئر و
 دؤشه مه لر اوستونه قويوردولار كي،
 پطروس بچئنده، هچ اولماسا كؤلگه سي
 اونلارين بئرئئن اوستونه دوشسون. ۱۶ و
 اورشلئمئن اطرافيندا اولان شهرلردن ده
 خالق گلئب ناخوشلار و ناپاک
 روحلاردان عذاب چكئري گتئئرئدئر
 و اونلارين هاميسي شفا تاپئدي.

زئئدانا دوشمک ۱۷ لاکئن باش كاهئن و
 يانيندا كي لارين هاميسي (يعني صادوقئر
 قئره سي) قانچديلار و پاخيلئقلا
 دولدولار ۱۸ و حوارثلري ياخالايئب،
 عومومي زئئدانا سالديلار. ۱۹ آما ربئن
 بئر مله يي گجه ائکن زئئدانين قاپلارينئ

يهودئتر عبرائئلردن شكائت
 اتدئلر. چونكي گوندهئلك خيراتدا
 اونلارين دول آروادلارينا كم
 محلكئك اولونوردو. ۲ اونائكي
 حوارئ شاكئردلرئ ائجلاسيئي
 چاغيريب ددئلر: “بئزه ياراشماز
 كي، تارينين كلاميني بوراخيپ
 سوفره خئدمئنه مشغول اولاق.
 ۳ ائندي اي قارداشلار، آرانيزدان
 حاقلاريندا ياخشئي شهادت اولونان،
 موقدس روحلا دولو، حئكمتله دولو
 يدي نفر سچئن كي، بئز اونلاري بو
 ائش اوچون تعيين ادك. ۴ آما بئز
 اوژوموزو دوعا و كلام خئدمئنه
 وقف اده جه يئك.” ۵ بو سؤز بوتون
 ائجلاسا خوش گؤروندو. ائمان
 و موقدس روحلا دولو اولان
 استئفاني، فئلئپوسو، پروخوروسو،
 ئكائورو، تئمونو، پارمناسي و
 يهود دئئنه دؤغوش انطاكئيه لي
 ئكولاسي سچدئلر. ۶ و اونلاري
 حوارئلرئ حضورنا گئئردئلر.
 اونلار دا دوعا ادندن سوزا،

اونلارين اوستونه اللرئني قويدولار.
 ۷ و تارينين كلامي ياپيليردي و
 شاگئردلرئ سايسي اورشلئمه
 بؤيوك بئر شكئله چوخاليردي.
 كاهئلردن بئر چوخو دا ائمانا موطئع
 اولوردولار. ۸ و استئفان، قووت و
 فيضله دولو، خالق آراسيندا بؤيوك
 مؤجوزه لر و علامتر گؤرسه دئردي.
 ۹ لاكئن آزادلار كئئسه سي آدلانان
 كئئسه دن، كرئيلي لردن، ائسكندرئيه
 لي لردن، كئئكئيادان و آسئيادان
 بعضلري قانليب استئفانلا
 موباحئته يه گئئرشدئلر. ۱۰ آما
 اونون سؤزونده اولان حئكمت
 و روحلا موقابله اده بئلهئردئلر.
 ۱۱ او واخت بعضي آاملاري
 گئزئجه توولاديلار كي، دسئلر:
 “اونون موسا و تارينين ضدئنه
 كوفر دانئشديغيني ائشئمئئشك.”
 ۱۲ و خالقي، آغساقاللاري، و دئن
 عالمئرئني قيزئشديريلار. اونلار
 دا اونو ياخالاييب توتدولار و
 مجئسه آپارديلار. ۱۳ و يالانچي

شاهندلر ده قاباغا چيخارتدیلار کي،
 ددئلز: «بو آدم بو موقدس یرن و
 شرعتن ضئنه کوفر دانیشماقدان
 ال چکمر. ۱۴ چونکي بئز اوندان
 اشئتدک کي، دئردی: «ناصره
 لي عئسا بو یری خارابا قویاجاق
 و موساین بئزه وردئی عادتلری
 دیشدئر جک.» ۱۵ مجلئسده
 اوتورانلارین هامیسی اونا گؤز
 دئکمئشدی و اونون اوزونو بئر
 ملک اوزو کئمی گؤروردولر.

استفانین نطقى ۱

او واخت باش کاهن ددی: «بو
 شیلر دوزدور؟» ۲ استفان ددی:
 «منه قولاق آسین، ای قارداشلار و
 آتالار! جلال تارسی آتامیز ائبراهئم
 حاراندا ساکن اولمادان، حله
 بین‌النهرینده یاشیارکن، گؤروندو.
 ۳ و اونا ددی: «وئلايتئندن و
 قوحوملارینین یانیندان چیخ و
 سنه گؤرسده جهیم یره گت.»
 ۴ او زمان ائبراهئم کلدائئلرن

وئلايتئندن چیخیب، حاراندا
 ساکن اولدو. و آتاسی اولندن
 سوزا، تارسی اونا ائدی یاشادیغینیز
 بو اولکده کؤچورتدو. ۵ و اورادا
 اونا بئر آياق قویماق یری بله مئراث
 ورمه دی. لاکن گئنه ده، حله
 اوشاغی یوخ ائکن، وعده وردی
 کي، اورانی اونا و اوندان سوزا کي
 نسلنه مولک وره جک. ۶ لاکن
 تارسی بله ده ددی کي، سنن نسلن
 اؤزگه بئر اولکده قرب اولاجاق و
 دؤرد یوز ائل اونلاری قول ادب،
 اونلارا جفا چکدئر جک. ۷ تارسی
 ددی: «و من اوزوم، اونلاری
 اسارته چکن مثلته حؤکم اده جهیم و
 اوندان سوزا اورادان چیخیب بو
 یرده منه خئدمت اده جک.» ۸ و
 اونا ختنه عهدئی وردی و بلجه
 ائبراهئم اسحاقین آتاسی اولوب،
 سگئرنجی گونده اونا ختنه ایدی.
 اسحاق دا یعقوبون، یعقوب دا
 اون ائکی بؤیوک اجدادلارین آتاسی
 اولدو. ۹ و اجدادلاریوسفه پاخیلق

ادب اونو مئصئره ساتدیلار. آما تاري اونونلا ائدي. ۱۰ و اونو بوتون فلاکتريئندن ختلاص ادب، مئصئر پادشاهي فئرعونون نظرئنده اونو لوطف و حئکت عطا ائدي. فئرعون دا اونو مئصئرن و بوتون او اهلئتن اوستونه ريئس تعيين ائدي. ۱۱ سونرا بوتون مئصئر و کنعان اولکه سئنه آجلیق و بؤيوک فلاکت گلدي و آتالاريميز يمک تاپا بئلهردئلر. ۱۲ لاکئن يعقوب مئصئرده غلله اولدوغونو اشئدن واخت، آتالاريميزي ائلک دفة اورايا گؤنده ردي. ۱۳ ائکئنجي دفة اونلار گلنده، يوسف قارداشلارينا اوزونو تانيتدي و يوسفن نسيي فئرعونا بلي اولدو. ۱۴ و يوسف گؤنده رب آتاسي يعقوب و بوتون قوحوم-اقرباسيني، يتمش بش ادامي دعوت ائدي. ۱۵ يعقوب دا مئصئره کؤچدو و اورادا او و آتالاريميز اولدولر. ۱۶ و شکه گئئرئلب او مقبره يه قويولدولار

کي، ائبراهم اونو شکهده، نخورون اوغوللاريندان پوللا ساتين آلميشدي. ۱۷ آما تارينين ائبراهمه وردئي وعدهئن واختي ياخينلاشان حالدا، خالق مئصئرده آردي و چوخالدي. ۱۸ او واختا قدر کي، مئصئر تختئنه يوسفني تانيميان آيري بئر پادشاه چيخدي. ۱۹ بو پادشاه ائدي کي، خالقيميزا حئيله قوروب آتالاريميزا جفا چکئردي، اله کي، کورپه اوشاقلاريني چؤله آتسينلار و حياتلاري داوام ائمه سئن. ۲۰ همئن بو زاماندا موسا اتانان اولدو؛ و تارينين نظرئنده چوخ جاناستن ائدي. موسا اوچ آي آتاسي اوئنده بؤيودولدو. ۲۱ و چؤله آتيلاندان سونرا، فئرعونون قيزي اونو گؤتوروب او ز اوغلو کئمي بؤيوتدو. ۲۲ موسا مئصئرلي لرئن بوتون علمئنده تربيه تاپدي، سؤزده و عمللرئنده قودرتلي ائدي. ۲۳ لاکئن قيرخ ياشينا يتئشئنده اوره يئنه دوشدو کي، قارداشلاري اولان اسرايئل

اوغوللارينا باش چكسئن. ۲۴ و
 بئرسئننه حاقسىزلىق ادئلدئيني گورن
 واخت، اونون كؤمه يئننه چيخدي و
 حاقسىزلىق ادن مئصئرئني ووروب،
 مظلومون قئصاصيني آلدې. ۲۵ او
 اله دوشونوردو كي، قارداشلاري
 آنلاياجاقلار كي، تاري اونون
 آلي ائله اونلارا نجات ورمك
 آستهيئر. آما اونلار باشا دوشمه دئلر.
 ۲۶ او گونون صاباحي، بعضئلري
 بئربئري ائله ساواشان زامان،
 اونلارا ياخينلاشدي و اونلاري
 باريشديرماغا چاليشيب، دئردې:
 «كئشئلر، سئز قارداشسينيز. نه
 اوچون بئربئرنئزي انجئدئرسئئز؟»
 ۲۷ لاكئن قونشوسونو انجئدن
 آدام، اونو ائله يئب ددي: «كئم
 سني بئزئم اوستوموزه ريئس و
 حاكم اتدي؟ ۲۸ دونن مئصئرئني
 اولدوردويون كئمي، مني ده
 اولدورمك آستهيئرسن؟» ۲۹ بو
 سؤزلر اوزوندن موسا قاجدي و
 مئديان اولكه سئنده قرتب اولوب،

اورادا اونا ائكي اوغول دوغولدو.
 ۳۰ و قيرخ ائل كچئدن سونرا، سئنا
 داغينين چؤلونده، بئر ملك، يانان
 بئر بوتانين آلووندا اونا گوروندو.
 ۳۱ موسا بو منظره ني گورنده
 حيرتدن مات قالدي. باخماق
 اوچون ياخينلاشديغي زامان،
 ربئن سسي گلدي: ۳۲ «من سئن
 آتالارين تاري سي يام، ابراهئمن،
 اسحاقين و يعقوبون تاري سي.» موسا
 قورخودان ستره يئب اورايا باخماغا
 جورعت اتمه دي. ۳۳ رب اونا
 ددي: «اياقلاريندان چاريقلاري
 چيخارت، چونكي دوردوغون ير
 موقدئسدر. ۳۴ دوغرودان دا كي،
 من مئصئرده اولان خالقيمين
 چكديي جفاسيني گورموشم و
 اونلارين ناله لرني اشئتمئشم و نازل
 اولوشام كي، اونلاري خئلاص
 ادم. ائندي گل، من سني مئصئر
 گونده ره جه يم.» ۳۵ همئن بو موسا
 كي، اونلار رد ادئب دئردئلر «كئم
 سني بئزه ريئس و حاكم تعين

اتدي»، اله اودور كي، تاري، يانان بوتانين اچئنده، اونا گورونن ملهين واسطه سئله، اونو هم ريئس، هم ده قورتاريجي گونده ردي. ۳۶ بو كئشي مئصّر اولكه سئنده، قيرمیزی دهنزده و قيرخ ائل چؤلده مؤجوزهلر و علامتلر گؤرسد مكله اونلاري ختلاص اتدي. ۳۷ بو همئن موسا ائدي كي، اسرائيل اوغوللارينا ددي: «تاري سئزه قارداشلار ينيزدان منئم كئمي بئر پيغمبر قالديراجاق.» ۳۸ بو اودور كي، چؤلده كي جاماعات اچئنده، آتالار يميلا و سئنا داغيندا اونونلا دانیشان ملكه ائدي و حيات ورن احكامي آدي كي، بئزه ورسن. ۳۹ و آتالار يميز ائسته مئردئلر كي، اوندان اطاعت اتسئلر. لاكن اونو رد ادب اوركلرئده مئصّره دؤندولر. ۴۰ و هارونا ددئلر: «بئزه آلاهلا دوزلت كي، قاباغيميزدا گتسئلر. چونكي بئلهئرك كي، بئري مئصّردن چيخاردان بو

موسانين باشينا نه گلئب.» ۴۱ او گونلرده بئر دانا دوزلتدئلر و بو بوته قوربان تقدئم اتدئلر و اؤز اللرئئن ائشئلندن شادليق ادئردئلر. ۴۲ آما تاري اونلاردان اوز دؤنده ردي و اونلاري بوراخدي كي، گؤيده كي جئسملره پرستئش اتسئلر. نجه كي، پيغمبرلرن كئتابيندا يازيلىب: «اي اسرائيل اوي، قيرخ ائل چولده كسدئيئنز و قوربان اتدئيئنز حيوانلاري مگر منه تقدئم ادئدئيئنز؟ ۴۳ سئز مولوكون چاديريني دا، رومفا بوتونون اولدوزونو دا اؤزونوزله گؤتوردونوز كي، اونلارا پرستئش اده سئئنز. من ده سئزي بائلدن داها او يانا كؤچورده جهيم.» ۴۴ چؤلده آتالار يميزن شهادت خيمه سي وار ائدي. نجه كي، موسايا دانئشيب هئدايت اتمئشدي كي، گؤردويو نومونه يه گؤره بئنا اتسن. ۴۵ آتالار يميز دا كي، او خيمه ني قبول اتمئشئلر، يوشعله برابر قيري يهودئلرن مولكونو

ضبط اڏندہ اونو اورايا گتڙدڻلر؛
 او مٽلڙي کي، تاري آتالاريميزين
 قاباغيندان قوودو. خيمه داوودون
 زمانينا کڻي اورادا قالدي.
 ۴۶ داوود تارين نظرئنده لوطف
 تاپيب درخواست اڏي کي،
 يعقوبون تاريسينا بڙ مسکن تاپسين.
 ۴۷ لاکڻ تاريا او سکن سليمان
 اڏي. ۴۸ اما حاڪ-تاعالا، الٰه
 سڱن اوده ساکن اولماز، نجه
 کي، پيغمبر ده ديڙ: ۴۹ گوي منم
 تختمدڙ،

ير ده آياقلاريا کتڙدڙ.

رب ديڙ؛

منه نه جور او دوزلده جڪسڻڙ

و يا منم راحتليغيم اوچون نه ير وار؟

۵۰ مگر بوتون بونلاري يارادان، منم

آئم ديڙ!؟ ۵۱ اي بوينو يوغونلار،
 اورڪ و قولاقلاريندا ختنه
 اولونماميشلار! آتالاريميز کڻي،
 سڙ ده همئشه موقدس روحا
 ضد چيخيرسينيز. ۵۲ آتالارينيز
 پيغمبرلرن هانسيني انجئتمه دڻلر!
 اونلاري کي، او صالح اولانين گله
 جهيئي قاباقچادان خبر ورتڻلر،
 اولدوردولر کي، سڙ ده ائڏي
 اونلارا خيانت اڏنلر و اونلاري
 اولدورنلر اولوبسونوز. ۵۳ سڙ کي،
 شرئعتي ملڪلرن ترتب اڏڻڪلري
 کڻي آڏينيز، گڻه ده اونلاري
 رعيت اتمه دڻڙ.

گونده اورشلئمه كي گئئسانين
 ضدئنه بئويوك بئر جفا قانلدي،
 و حوارئلردن باشقا هامي، يهوديه
 و سامره نئن هر يانينا داغيلديلار.
 ۲ دوروستكار آداملار استئفاني دفن
 ادئب، اونون اوچون بئويوك ياس
 توتدولار. ۳ آما شاعول گئئساني
 وئران ادئردى؛ اودن اوه گئئردى
 و كئشئلر و آروادلاري سوريوب،
 زئندانا آتيردى.

استئفانين داشا باسيليپ، اوله سي
 ۵۴ اونلار، بونلاري اشئدن واخت،
 چوخ قصبئلئر و اونون ضدئنه دئشئرئي
 قيجيرتيديلار. ۵۵ لاكلئن استئفان
 موقدس روحلا دولوب گؤزلئرئي گؤيه
 دئكدي و تارينين شؤوكتئي، و عئساني
 تارينين صاغ طرفئنده دورموش
 گؤردو. ۵۶ و ددي: “باخين، گؤيلري
 آچيليش و ائئسان اوغونو تارينين
 صاغيندا دورموش گؤرورم!” ۵۷ آما
 اونلار بركدن باغيريب، قولاقلاريني
 توتدولار و بئرلكده اونا يوگوردولر.
 ۵۸ اونو شهردن قيراغا چيخارديب،
 داشلاديلار و شاهئلر پالتارلاريني
 شاعول آدي بئر جاوانين آياقلاري يانينا
 قويدولار. ۵۹ و استئفاني داشلاديلار.
 استئفان دوعا ادئردى: “يارب عئسا،
 روحومو قبول ات!” ۶۰ و دئرلئنه
 دوشوب اوجا سسله باغيردى: “يارب،
 بو گوناھي اونلارين بوينونا قويما!” و بونو
 دئيب، گؤزونو بو حياتا يومدو.

شاعول گئئسايا جفا چكدرئر ۱

شاعول دا استئفانين

اؤلدورولمه سننه راضى اندي. او

فئلیپوس سامئره ده ۴ بلجه داغیلانلار هر
 یری گزئب، کلامی وعظ ادئردلر.
 ۵ فئلیپوس دا سامئره نئن بئر شهرئه
 گدئب، مسئحی اونلارا اعلان
 ادئردی. ۶ خالق فئلیپوسون گؤرستدئی
 علامتلی اشدئب گؤرنده، اونون
 ددئکلرئنه بئرئکله قولاق آسیردیلار.
 ۷ چونکی ناپاک روحلاری اولان بئر
 چوخ آدمدان، روحلار اوجا سسله
 چیغیریب چیغیردیلار؛ چوخ ائغلیج و
 عئل ده شفا تاپیردی. ۸ و او شهرده
 بؤیوک شادلیق وار ائدی.

جادوگر شمعون ۹ بو واخت شهرده شمعون
 آدی بئر آدم وار ائدی کی، قابالجادان
 جادوگرئک ادئردی و سامئره خالقینی
 حیران ادئب، بؤیوک بئر آدم
 اولدوغونو ائدئعا ادئردی. ۱۰ و اونلارین
 هامیسی، کئچئکن بؤیوکونه قدر، اونا
 قولاق آسیب دیتردلر: “تارینین بؤیوک
 قودرتی دیتلن بو آدمدیر.” ۱۱ اونلار
 اونا گوره اونا قولاق آسیردیلار کی،
 چوخ واختدان اونلاری اؤز جادولاری
 ائله حیرته سالمیشدی. ۱۲ اما او زامان
 کی، تارینین پادشاهلیغی و عئسا مسئحئن

و نجه بئر قوزو، اونو قيرخانين قاباغيندا
دئلسئزدر،
اله ده او، آغزيني بله آچمير. ۳۳ حقتئر
اولوندوغو زامان، عدالت اونا
ورئله دي،

اونون نسليني كئم بيان ادر؟

چونكي حياتي ير اوزوندن گؤتورولور.»
۳۴ خاجه فئليپوسا جاواب ورئب
ددي: “تمنا ادرم، ده گوروم،
پنغمبر بونو كئمنن حاقيندا ديئر؟
اوزو حاقيندا، يوخسا بئر اوزگه
سنئن؟” ۳۵ فئليپوس آغزيني آچدي
و بو موقدس يازيدان باشلاييب
عئساني اونا وعظ اتدي. ۳۶ يوللا
گندنه اونلار سو اولان يره يتئشدئلر
و خاجه ددي: “باخ، سول! تعمئد
الماغيما نه مانع اولور؟!” ۳۷ و
فئليپوس ددي: “اگر بوتون اوره بئنه
ائناناسان، اولار.” او دا جاواب
ورئب ددي: “ائنايرام كي، عئسا
مسئح تارينين اوغلودور.” ۳۸ و
امر اتدي كي، عارابا دايانسين. و
اونلارين ائكئسي ده سويلا گؤردئلر؛

هم فئليپوس، هم ده خاجه. و
فئليپوس اونو تعمئد ورددي. ۳۹ و
سودان چيخديقلاري زامان، ربئن
روحو فئليپوسو گؤتوروب آپاردي و
خاجه آرتيق اونو گورمه دي، لاکئن
سوئنه-سوئنه اوزيولونا داوام ورددي.
۴۰ اما فئليپوس اوزونو اشدوددا
تاپدي و قيصرئيه گئنه كئمي،
يولوندا ائنجئلائن خوش خبرئي بوتون
شهرلرده وعظ ادردي.

شاعولون ائمان گئئرمه سي ۱

بو آرادا شاعول

۹

كي، حله ده ربئن شاگئردلرئئن
ضئدئنه تهئدد و اولوم ياغديردي،
باش كاهئنئن يانينا گئئب،
۲ دمئشقه اولان كئئسه لر اوچون
اوندان بئر مکتوب ائسته دي
كي، بلجه طرئفته عاييد اولان هر
كسي تاپسا، ائستر كئشي اولسون
ائستر آرواد، توتوب باغلاسين و
اورشلئمه گئئرسئن. ۳ يولدا گندنه،
دمئشه ياخينلاشديغي زامان، قفلتن

گت و يهودانين اوئنده طرسوسلو
 شاعول آدلانان بئر كئشنئي آختار.
 او ائندي دوعا ادئر. ۱۲ و رؤيادا
 حنائيا آدلي بئر كئشنئي گوروب
 كي، ائچيري گئرئب اونون
 اوستونه آل قويدو الله كي، گوزلري
 گورسون. ۱۳ لاكئن حنائيا
 جاواب وردي: "يارب، بو آدامين
 حاقيندا چوخلاردان اشتمئشم
 كي، اورشلئمه سنن موقدسئرئنه
 نه قدر يامانليق ادئب. ۱۴ و بورادا
 باش كاهنلردن ائقتداري وار
 كي، بوتون سنن آديني ذئكر ادنلري
 توتوب باغلاسين." ۱۵ آما رب اونا
 ددي: "گت، او منئم سچدئشم قابدير
 كي، آديمي قيري يهودئر، پادشاهلار
 و اسرايئل اوغولارينين يانينا
 آپارسين. ۱۶ اونا گورسده جهيم كي،
 منئم آديمين خاطرئنه نه قدر عذاب
 گرک چكسئن،" ۱۷ حنائيا گدئب
 او اوه گئردي و اللرئني اونون
 اوستونه قويوب ددي: "فارداش
 شاعول! گلدئئن يولدا سنه گورون

گويدن بئر اشئيق اونون اطرافينا
 ساچدي. ۴ شاعول يره ييخيليب بئر
 سس اشئندي كي، اونا ديئردي:
 "شاعول! شاعول! نه اوچون منه
 عذاب ورئرسن؟" ۵ شاعول ددي:
 "سن كئمن، يارب؟" او دا
 ددي: "من سنن عذاب وردئئن
 عئسا يام. ۶ ائندي دور و شهره
 گت و نه اده جهين سنه ديئله
 جك." ۷ اونونلا سفره چيخان
 آداملار دونوب قالميشديلار،
 سسي اشئدئرئلر، آما هچ كئمي
 گورموردولر. ۸ شاعول يردن دوردو
 و گرچي گوزلري آچيق ائدي،
 لاكئن هچ بئر شي گوره بئلهئردي.
 بونا گوره ائندن توتوب اونو دمئشه
 گتئرئلر. ۹ اوچ گون گوزلري
 گورموردو، نه بئر شي يدي، نه
 ده ائچدي. ۱۰ دمئشه حنائيا
 آدلي بئر شاگئرء وار ائدي. رب
 اونا رؤيادا ددي: "حنائيا!" او دا
 ددي: "بلي، يارب!" ۱۱ رب اونا
 ددي: "دور، دوز ديئلن كوچه يه

باشلادي و قانچىب تعمئد آلدې.
 ۱۹ و يمک ييئب قووتلندي. بئر
 نچه گون ده دمشقه اولان
 شاگئردلره قالدې.

ربّ عئسا مني گؤنده ربّ كي،
 گؤزلرن گئنه گؤرسون و موقدّس
 روحلا دولاسان. ” ۱۸ او آندا
 شاعولون گؤزلرئدن پولجوق كئمي
 بئر شي دوشدو و گؤزلي گؤرمه يه

شاعول وعظ اتمهيه باشلايپر ۲۰ شاعول
 درحال كنئسه لرده عئسا حاقيندا وعظ
 اتمهيه باشلاييب ديئردى؛ “عئسا تارينين
 اوغلودور.” ۲۱ اشئد نلرئن هاميسي حيران
 قاليب ديئردئلر: “مگر بو آدام او ديئل
 كي، اورشلئمه بو آدي ذئكر اءنلري محو
 ادئردى و بورايا دا اونون اوچون گلئب
 كي، اونلاري قولوباغلي باش كاهئنلرئن
 يانينا آپارسين؟! ” ۲۲ لا كئن شاعول داها
 دا قووتله نئب، عئسانين مسئح اولدوغونو
 ثوبوت ائمكله دمئشقه ياشايان يهودئلري
 مات قويوردو. ۲۳ چوخ گونلر كچدن
 سوزا، يهودئلر بئر بئرلري ائله اونو
 اولدورمك قصدئنه دوشدولر. ۲۴ آما
 اونلارين قصدي شاعولا معلوم اولدو.
 اونلار بگه- گوندوز شهرئن دروازالاريني
 گودوردولر كي، اونو اولدورسونلر.
 ۲۵ لا كئن شاگئردلري بگه ائكن اونو
 گوئوروب بئر سبدده، شهر دووارينين
 باجاسيندان ساللاييب، آشاغى اندئردئلر.
 ۲۶ شاعول، اورشلئمه گلديئي واخت،
 چاليشيردى كي، شاگئردلره قوشولسون؛
 لا كئن هامي اوندان قورخوردو و
 شاگئرد اولدوغونا ائنائميردى. ۲۷ آما
 بارنابا اونو گوئوروب، حوارئلرئن يانينا

لرئن تارینین حوزورونا یتئشئب و خاطیرلانیب. ۵ ائئدی یافایا آداملار گۆندهر و شمعون آدی بئر آدامی گئئرت کی، اونا پطروس دا دیئلئر. ۶ او شمعون آدی بئر داباغین یانیندا کی، اوی دهنز قیراغیندایر، قوناقدیر. ۷ اونونلا دانیشان ملهین گئدیئندن سونرا، کورنلیئوس نوکرلرئندن ائکئسئنی و اونا دائم خئدمت ادن عسگرلردن دوروستکار بئرئنی چاغیردی ۸ و هر شی نقل ادندن سونرا، اونلاری یافایا گۆندهردی.

آدی بئر یوز باشی وار ائدی. ۲ دوروستکار بئر آدام ائدی و تاروی قورخوسو هم اوزونون هم ده بوتون او اهلئئنن اوره یئنده وار ائدی. بو آدام خالقا چوخ صدقه و رب دائم تاریا دوعا ادردی. ۳ گونون تقررئین دو قوزونجو ساعاتیندا ، رؤیادا آیدین تارینین بئر مله یئنی گوردو کی، اونون یانینا گلئب ددی: “ای کورنلیئوس!” ۴ کورنلیئوس گۆزلرئنی اونا زئله دی و قورخو ائله ددی: “نه دئر، یارب؟” ملک ده اونا ددی: “دوعالارین و صدقه

پطروسون رؤیاسي ۹ او گونون صاباجي،
 اونلار يولدا شهره ياخینلا شارکن،
 آلتینجي ساعاتا یاخین پطروس دوعا
 اتمک اوچون داما چیخدي. ۱۰ و آج
 اولوب یک ائسته یئردی؛ آما اونلار
 حله یمه یی حاضرلایارکن، پطروسو بئر
 هوشسوزلوق توتدو. ۱۱ و او، گوئیون
 آچیلدیغینی و دؤرد بوجاغیندان
 آسپلیدیش بؤیوک ملفه یه بنز بئر جئسمی
 گوردو کی، یرئن اوستونه اندرئلئر.
 ۱۲ ائپئنده یرئن هر جور دؤرد آیاقلی
 حیوانلاری و سورون لری و هاوانین
 قوشلاری وار ائدی. ۱۳ و اونا بئر سس
 گلدی: “پطروس، قانخ، کس و یه!”
 ۱۴ لاکن پطروس ددی: “خیر، یارب!
 چونکی من اصلا ناپاک و نجئس بئر
 شی یمه مئشم.” ۱۵ گئنه ائکننجی دفه
 اونا بئر سس گلدی: “تارینین پاک
 ائدیئینی، سن ناپاک سایما!” ۱۶ بو اوچ
 دفه تکرار اولدو و جئسم تزلئکله گوئییه
 قالدیریلدی. ۱۷ پطروس حله فئکرئنده بو
 رؤیانین نه دمک اولدوغونا تعجب
 ادردی کی، کورنلئوس طرفئندن
 گؤنده رئلن آداملار شمعونون اوئی
 سوروشوب، قاپی آغزیندا دوردولار.

اشئندئلر كي، قيري يهودئلر ده
 تارينين كلاميني قبول ادئبلر.
 ۲ و پطروس اورشلئمه گلنده،
 ختنه اولونانلار اوندان اثراد
 توتدولار، ۳ و ديئردئلر: «سن ختنه
 اولونمايان آداملارين يانينا گتدن و
 اونلارلا يمک يدئن.» ۴ پطروس دا
 باشلايب ترتئبله اونلارا نقل اتدي
 و ددي: ۵ «من يافا شهرئنده دوعا
 ادئردئم. هوشدان گتدئيم حالدا
 بئر رؤيا گؤردوم؛ دؤرد گوشه
 سئندن آسيليش بؤيوك ملفهيه
 بنزر بئر جئسم گؤيدن اندئرئلدي
 و يانما قدر گلدي. ۶ اونون ائچئنه
 گوزومو دئكئب دئقتله باخيرديم
 و يرئن دؤرد آياقلي حيوانلاريني،
 وحشي حيوانلاريني، سورونلري
 و گؤي قوشلاريني گؤردوم.
 ۷ بئر سس ده اشئندئم كي، منه
 ديئردي: «قالخ پطروس، كس و
 يه.» ۸ آما من ددئم: «اصلا، يارب،
 چونكي نجئس يا دا ناپاك بئر شي
 آغزما اصلا گئرمه يئب.» ۹ سس

ائكئنجي دفة گؤيدن منه خئطاب
 اتدي: «تارينين پاك اتدئيني سن
 آرتيق نجئس سايما.» ۱۰ و بو اوچ
 دفة تكرر اولدو و هر شي گئنه
 گؤيه چكئدي. ۱۱ و باخ، او آندا
 قيصرئيه دن منئم يانما گؤنده رئلن
 اوچ آدام، قالدئيم اوئن قاباغيندا
 دوردولار. ۱۲ موقدس روح منه
 ددي كي، هچ تردود ائمه دن
 اونلارلا گدئم. بو آلتى قارداش دا
 منئمله گتئلر و او آدامين اوئنه
 گئردئك. ۱۳ او دا بئزه نقل اتدي
 كي، نجه اوئنده دوران مله يي
 گؤردو كي، اونا ديئر: «يافايا آدام
 گؤندهر و پطروس چاغيريلان
 شمعونو بورايا گتئرت. ۱۴ او سنه
 سؤزلر دانئشار كي، اونلارلا سن
 نجات تاپارسان؛ هم سن، و هم
 سنئن بوتون او اهلئن.» ۱۵ و من
 دانئشماغا باشلاياندا، موقدس روح
 اونلارين اوستونه نازل اولدو، نجه
 كي، باشلانئشدا بئزه اولموشدو.
 ۱۶ و ربئن سؤزونو خاطرلا ديم كي،

تارییا مانع اولا بئلم؟! ۱۸ اونلار بو
 سۆزلری اشدندن سونرا، ساکت
 اولدولار و تارینی عزتله ندئرب
 دئردئلر: “بله اولسا، تاری قیری
 یهودلره ده حیات گتئرّن تۆوبه نی
 عطا ادب.”

نجه دئیردی: «یحیا سو ائله تعمئد
 وردی، لاکئن سئر موقدّس روحلا
 تعمئد اولوناجاق سینیز.» ۱۷ ائدی
 اگر تاری اونلارا دا همن عطانی
 وردی کی، بئزه ده رب عئسا
 مسّحه ائمان گتئر دئیمئر زامان
 عطا اتمئدی، من کئم کی،

عایید اولان بعضی لر ئی انجیستسن.
 ۲ و یوحنا نین قارداشی یعقوبو
 قیلینجلا اولدورتدو. ۳ و یهودلر ئن
 بو ائشدن خوشلان دیغینی گوره نده،
 داوام و رب پطروسو دا توتدوردو.

انطاکیه ده کی ائمانلی لار ۱۹ بلجه،
 استیفنانین اولوموندن سونرا باشلانان
 اذیتلر سببئندن، داغیلیمیش اولانلار
 فئثقییه، قئبرئس و انطاکیه یه قدر
 گدئب تارینین کلامینی یهودلردن باشقا
 هچ کسه دمه دئلمه. ۲۰ آما اونلارین
 انجیستده قئبرئس و کرنیلی اولان بعضی لر
 وار ائدی کی، انطاکیه یه گئب یونانلرله
 ده دانیشدیلار و رب عئسانی اولارلا
 وعظ اتدئلمه. ۲۱ و رب ئن آلی اولارلا
 ائدی و چوخ آدام ائمان گئترئب ربه
 دؤندولر. ۲۲ اونلارین حاقیندا اولان
 خبر اورشلئمه ده کی گئلسانین قولاغینا
 چاتدی. اونلار دا بارنابانی انطاکیه یه
 گؤنده ردئلمه. ۲۳ بارنابا دا گلدی و
 تارینین فیضنه شاهئد اولان زامان
 سوئدی و هامینی تشوق ائدی کی، ربه
 اورکدن باغلی اولوب صادئق قالسینلار؛
 ۲۴ چونکی او، یاخشی بر آدام، و
 موقدس روح و ائمانلا دولو ائدی و چوخ
 آدام ربه گئترئلدی. ۲۵ و بارنابا شاعولو
 اختارماق اوچون طرسوسا گئدی؛ ۲۶ و
 تاپدیغی زامان اونو انطاکیه یه گئتردی.
 و بر ائل تامام گئلسا ائله قالیب چوخ
 آداما تعلم وردئلمه و شاگردلر ائلمک

اونا ددي: “قورشاغيني باغلا،
باشماغيني دا گي!” او دا بله اتدي.
و ملك اونا ددي: “عباني گي
و داليجا گل.” ۹ پطروس اشئيه
چيخيب اونون داليجا گتمه يه
داوام وردي. بئله ئردى كي،
مله يئن اتدئكلري دوغرو دور. اله
دوشونوردو كي، يوخو گورور.
۱۰ بئرئنجي و ائكئنجي كئشكچئني
كچندن سوزا، شره چيخان
دمئر قاپينين يانينا يتئشدئر كي،
اؤزو-اؤزونون اونلارا آچيلدي.
اونلار چيخيب بئر كوچه ني كچدئر
و بئر آندا ملك اوندان آيريلدي.
۱۱ پطروس اؤزونه گلدئي و اخت
ددي: “ائدي دوغرو دان بئلمئر
كي، رب مله يئني گونده رب، مني
هئرو دون آئندن و يهود خالقينين
بوتون گؤزله دئكلرئندن قورتارسين.”
۱۲ بونو باشا دوشدويو زامان،
مرقوس چاغيريلان يوحنانين آناسي
مريمئن اوئنه گتدي. بئر چوخلاري
اورادا ييغilib دوغا ادئر دئر.

او وخت فطئر بايرامينين گونلري
ائدي. ۴ هئرود پطروسو توتدورانان
سوزا، اونو زئندان سالدې و دؤرد
نفر دن عئبارت دؤرد دسته عسگره
تحوئل وردى كي، اونون كئشئيني
چكسئلر و آئسته يئردي كي، پاسخا
بايراميندان سوزا اونو خالقين
حضورونا چيخارتسين. ۵ بلجه
پطروس زئندان ساخلا نيردي،
لاكئن گئلسا طرفئندن تارينين
حضورونا اونون اوچون دائم
دوعا ادئر دى. ۶ و اله همئن گجه
كي، هئرود اونو خالقين حضورونا
چيخاردا جاق ائدي، پطروس ائكي
زنجئرله باغلامئش ائكي عسگرئن
آراسيندا ياتيردي. كئشكچئلر ده
قاپي آغزينا زئندانين كئشئيني
چكئر دئر. ۷ قفلتن ربئن بئر مله يي
ظاهئر اولدو و حوجره ني بئر نور
ائشيقلانديردي. ملك پطروسون
بؤيرونه ووروب اونو اوياتدي
و ددي: “تز دور!” و زنجئرلر
پطروسون آئرئندن دوشدو. ۸ ملك

ساڪٽ اولسونلار. سونرا ربڻن
 اونو زئندانان نجه چيخارتيديغيني
 اونلارا نقل ادٽب ددي: “بونلاري
 يعقوب و قارداشلارا خبر ورڻ.”
 و اورادان چيخيبي آيري بڻ یره
 گندي. ۱۸ سحر آچيلاندا عسگرلر
 آراسيندا بؤيوک بڻ ولوله وار اندي
 کي، گوره سن پطروسا نه اولدو.
 ۱۹ هڻرود پطروسو آختاريب تاپماياندا
 کشکچئلري اسٽنطاق اتدي
 و امر وردي کي، اونلار اعدام
 اولونسونلار. اؤزو ده يهوديه دن
 قيصرئيه گدب، اورادا قاليردي.

۱۳ کوچه قاپيني دؤين واخت،
 رودا آدلي خئدمتچي بڻ قيز جاواب
 ورمه يه گلدي. ۱۴ و پطروسون
 سسئي تانياندا، شادليقدان قاپيني
 آچمادان اچھري قاچيب خبر وردي
 کي، پطروس قاپيددير. ۱۵ آما
 اونلار اونا ددئلر: “دلي اولوبسان!”
 لاڪئن قيز تآڪئد ادڙدي کي،
 بله دڙ. اونلار دا ديڙدئلر: “بو
 اونون مله يي دڙ.” ۱۶ آما پطروس
 دؤيمه يه داوام وردي و آچديقلاري
 زامان، اونو گؤروب حيرته
 دوشدولر. ۱۷ لاڪئن پطروس
 اونلارا الي ائله ائشاره اتدي کي،

وار ائدي؛ بارنابا، و ننگر چاغيريلان
 شمعون، كرنيلي لوكئوس، تترارخ
 هئودون سود قارداشي ماناعن،
 و شاعول. ۲ و او زامان كي، ربه
 اونلار خئدمت ادب، اوروج
 توموشدولار، موقدس روح ددي:
 “تعيين اتديئم ائش اوچون بارنابا
 و شاعولو منه آييرين.” ۳ او زامان
 اوروج توتوب دوعا ادندن سوزا،
 اونلارين اوستونه اللرئي قويوب
 يولا سالديلار. ۴ بلجه، اونلار
 موقدس روح طرفئندن گونده رئلن
 حالدا، سلوكئيه گتدئلر و اورادان
 گمي ائله قئبرئسه گتدئلر. ۵ سالامئسه
 چاتديقلاري زامان، يهودئلرن
 كئئسه لرئنده تارينين كلاميني وعظ
 اتميه باشلاديلار. يوحنا دا اونلارا
 كؤمكچي ائدي. ۶ بوتون جزئره ني
 پافوسا قدر گزندن سوزا، بارئشوع
 آدلي يهودي بئر جادوگر و يالانچي
 پيغمبره راست گتدئلر كي، ۷ درا كه
 لي بئر آدام اولان والي سرگئوس
 پولوسون يانيندا ائدي. بو آدام

هئود پادشاهين اولومو ۲۰ هئود صور
 و سيدون اهائتئنه قضبلنمئشدي؛
 اونلار دا سؤزو بئر ادب يانينا گدئلر و
 پادشاهين فراشباشيسي بلاستوسو اؤز
 طرفلرئنه چكئب صولح ائسته يردئلر،
 چونكي اونلارين مملكتي پادشاهين
 مملكتئندن ارزاق آيردي. ۲۱ تعيين
 اولوموش گونده، هئود سلطنت
 پالتاريني گئب، تحت اوستونده
 آيلشدي و اونلارا خئطاب اتميه
 باشلادي. ۲۲ و خالق قيشقيردي: “بو
 انسان سسي يوخ، بئر آلاه سسي دئر!”
 ۲۳ او آندا ربئن بئر مله يي هئودو
 ووردو، چونكي عئرتي تاريا ورمه دي و
 قوردلار طرفئندن يئئلب جان وردي.
 ۲۴ لاكئن تارينين كلامي ووسعت آيب
 يايلىردى. ۲۵ بارنابا و شاعول
 خئدمت لرئني يرئنه يئرنندن سوزا،
 مرقوس چاغيريلان يوحناني دا اؤزلى
 ائله گؤتوروب اورشلمدن قايتديلار.
 بارنابا و شاعول گونده رئلر ۱

انطاكئيه ده اولان كئئسادا
 بعضي پيغمبرلر و موعئلر

بارنابا و شاعولو چاغیریب، تاریخین
 کلامینی اشنتمک ائسته دی. ۸ آما
 جادوگر علما (چونکی آدی بله
 ترجمه اولونور) اونلارا ضد
 دوروب چالیشدی کی، والتنی
 ائماندان آز دیر سین. ۹ لاکتن شاعول
 کی، پولوس آدیندا دا تانینردی،
 موقدس روحلا دولو گوزلرینی اونا
 دئکتب، ۱۰ ددی: "ای سن، هر
 جور حئيله و حؤقه بازلیقلا دولو
 آدام، سن ای ابلئس اوغلو، سن
 ای بوتون صالحلئین دوشمنی، ربئن
 دوز یوللارینی آیری اتمکدن آل
 چکمیه جکسن؟! ۱۱ ائندی باخ،
 ربئن الی سنئن اوستونه گلئب،
 کور اولاجاقسان و موئین بئر و اختا
 قدر گونشی گورمه یه جکسن!" او
 آندا اونون اوستونه بئر دومان و
 بئر قارالیق دوشدو و اورا-بورا
 سورونوب، بئرینی آختاریردی کی،
 التندن توتوب آپار سین. ۱۲ او زامان
 والی، نه باش وردئینی گوره نده،
 ربئن تعلئمته مات قالیب ائمان

گتئردی. ۱۳ پولوس و یولداشلاری
 دهزه ووروب، پافوسدان
 پامفلیئیه نئن پرجه شهرته گلدئر.
 لاکتن یوحنا اونلاردان آیریلیب
 اورشلئمه قایتدی. ۱۴ اونلار پرجه
 دن کچب پئسئدئیه انطاکیه سئنه
 گلدئر و سبت گونو کنئسه یه
 گدئب اوتوردولار. ۱۵ شرعت
 و پیغمبرلردن اوخویاندان سوزا،
 کنئسه ریئس لری اونلارا خبر
 گونده رب دئتلر: "قارداشلار،
 اگر خالقا تشوتق اوچون سوزونوز
 وار، دین." ۱۶ او زامان پولوس
 قانلیدی و آلی ائله ائشاره ادئب
 ددی: "ای ائسرائیلئن کئشئرلی،
 تاریخان قورخانلار، قولاق آسین!
 ۱۷ بو ائسرائیل خالقینین تاریسی
 آتالاریمیزی سچدی و مئصئر
 دئیاریندا قان زامان اونلاری
 بؤیوک اتدی، و قالدیریلئیش بئر
 قوللا اونلاری اورادان چیخارتدی.
 ۱۸ و قیرخ ائله قدر چؤلده اونلاری
 دؤزدو. ۱۹ کنعان دئیاریندا یدی

او ديئلم. آما باخين، مندن سونرا
 بئري گلئر كي، اونون آياقلارينين
 چاريغيني آچماغا بله لايئق ديئلم.»
 ۲۶ قارداشلار، ابراهم عايئله
 سنئن اوغوللاري، و آرانيزدا
 اولان تاريدان قورخانلارا بو
 نجات كلامي بئزه گونده رتلئب.
 ۲۷ چونكي اورشلئمه ساكن
 اولانلار و اونلارين ريسلري نه
 اونو تانيديلار، نه ده هر سبت گونو
 اوخونان پيغمبرلرن يازيلارين
 كي، اونو محكوم اتمكله بونلاري
 يرئنه يئر دئئر. ۲۸ و اوندا اولومه
 لايئق بئر سبب تاپماديقلاري حالدا،
 پئلاطدان آسته دئئر كي، اونو
 اولدورسون. ۲۹ و اونون باره سنئده
 يازيلهش اولان بوتون شيلري يرئنه
 يئرئب، اونو چارمىخدان اندر دئئر
 و قبره قويدولار. ۳۰ لاكن تاري
 اونو اولولردن دئرئلتدي. ۳۱ و
 او، چوخ گونلر عرضئنده اوزونو
 اونونلا جئلدن اورشلئمه گلنلره
 گورستدي، اله همئن او آداملارا

مئلتي هلاک ادندن سونرا، اونلارين
 اولكه لرئني بولوب اونلارا مئراث
 وردي كي، بونلارين هاميسي دورد
 يوز الي ائل عرضئنده باش وردي.
 ۲۰ و بونلاردان سونرا سموئيل
 پيغمبره قدر اونلارا داوولر وردي.
 ۲۱ سونرا پادشاه آسته دئئر؛ تاري
 دا بنيامن قبئله سنئدن قئش اوغلو
 شاعول آدلي بئر كئشئي قيرخ ائل
 اونلارا وردي. ۲۲ و اونو رد ادندن
 سونرا، داوودو اونلارا پادشاه تعين
 اتدي و اونون باره سنئده شهادت
 ورتب ددي: «يسه اوغلو داوودو
 اوره يئنه مووافق بئر آدام تاپميشام
 كي، بوتون آسته دئيشمي يرئنه يئر
 جك.» ۲۳ بو آدامين نسلئدن،
 تاري، وعديه گوره، اسرايئله
 بئر قورتاريجي گئئرئب كي، عئسا
 اولسون. ۲۴ اونون گلهمه سنئدن
 قاباق، يحييا بوتون اسرايئل خالقينا
 تئوبه تعمئدئي اعلان اتمئشدي.
 ۲۵ يحييا اوز دئورونو تاماملاركن
 دئردي؛ «مني كئم سايرسينيز؟ من

اي قارداشلار، بئلتن كي،
اونون واسطه سئله گوناھلارين
باغيشلاماسي سئزه اعلان اولونور
۳۹ و اونون سايه سئنده ائمان گتئرن
هر كس هر شيدن آزاد اولونور،
او شيلردن كي، موسانين شرعئته
آزاد اولاي بئله دئئنه. ۴۰ بونون
اوچون دئقت اذن كي، پيغمبرلرن
كئتابلاريندا ديئلن سئزن باشينيزا
گله سئن: ۴۱ «باخين، اي تحقئر
ادنلر،

حيرتدن مات قالين و محو اولون؛
چونكي سئزن گونلرئئزده من إله بئر
ائش گؤرورم كي،
اونو بئري سئزه بيان اتسه ده،
ائنا نماز سينيز.» ۴۲ پولوس و بارنابا
اشئيه چيخان واخت، اونلار اونا
يالواريرديلار كي، گلن سبت ده
اونلارا بو سؤزلر ديئلسئن. ۴۳ و
كئئسه دن داغيلاندا، يهودلردن و
يهود دئئنه دؤنلردن چوخلاري
پولوس و بارنابانين دالينجا گئتئلر؛
اونلار دا بو آداملارلا دانئشيب

كي، ائندي خالقين آراسيندا
اونون شاهئدلري دئرلر. ۳۲ و بئز،
آتالاريميزا ورتلن وعده نئن خوش
خبرئني سئزه وعظ ادئرئك كي،
۳۳ بو وعده ني تاري، عئساني
دئرئتمكه اونلارين اوولادلاري
اولان بئرلر اوچون يرئنه يتئردي. نجه
كي، ائكئنجي مزوردا دا يازيلىب:
«سن منئم اوغلومسان، بو گون من سني
تؤولئد ائدم.» ۳۴ بو حقت كي،
تاري اونو اوولوردن دئرئلتدي و اصلا
چورومه يه قويمادي، بله ديئلب:
«داوودون موقدس و يقئن برگلرئني سئزه
وره جه يم.» ۳۵ بونا گؤره آيري بئر
يرده بونو دا ديئر:
«سن موقدسئي چورومه يه
قويمايا جاقسان.» ۳۶ چونكي داوود
اؤز نسلئنده تارينين آماجينا
خئدمت ادئب، گؤزلرئني حياتا
يومدو و آتالارينا قوشولوب
چورومكلك گوردو. ۳۷ لاكئن
تارينين دئرئلتئي شخص
چورومكلك گورمه دي. ۳۸ بلجه،

تعيئن اولونانلارين هاميسي ائمان
گئئردئلر. ۴۹ و ربئن كلامي بوتون
او دئياردا ياييليردي. ۵۰ آما يهودئلر
مؤعتبر دئدار آروادلاري و شهرئن
نوفوذلو آداملاريني قالديريپ فتنه
ياراتديلار كي، پولوس و بارنابايا
اذئيئت يئئرسئئلر. و اونلاري اؤز
دئيارلاريندان قوودولار. ۵۱ لاكئن
پولوس و بارناباياقلارينين توزونو
اونلارين ضئدئنه سئلئب،
ائقونئييه گئئردئلر. ۵۲ و شاگئردلر
دائم شادليق و موقدس روحلا
دولوردولار.

ائقونئييه ده ۱

۱۴ و إله اولدو كي، ائقونئييه
ده پولوس و بارنابا بئرئلكده
يهودئلرئن كئئسه لرئنه گئردئلر و إله
دائيشديلار كي، هم يهودئلردن، هم
ده قيري يهودئلردن بئر بؤيوك خالق
ائمان گئئردي. ۲ آما ائمان گئئرمهين
يهودئلر قيري يهودئلري قيزئشديرپ،
ذهئئلرئني قارداشلارين ضئدئنه

تئشؤق ائردئدلر كي، تارينين
فيضئنده ثابئت قالسينلار. ۴۴ گئن
سبت تخمئن بوتون شهر بيغيلدي
كي، تارينين كلاميني اشئتسن.
۴۵ آما يهودئلر، جاماعاتي گؤرنده،
پاخيليقلا دولدولار و پولوسون
دئئي سؤزلره ضئد دائيشيب كوفر
دئيردئلر. ۴۶ لاكئن پولوس و بارنابا
جسارتله دائيشيب دئئلر: “لازيم
ائدي كي، تارينين كلامي اولجه
سئزه دئئلسن. ائدي كي، سئز
اونو رد ائرسئئئز و ابدي حياتا
لايئق اولمادئغينئز حؤكم ائرسئئئز،
باخين، بئزه قيري يهودئلر طرفئنه
دؤنوروك. ۴۷ چونكي رب بئزه بله
امر ادئب:

«سني قيري يهودئلر اوچون ائشيق قويدوم
كي،

نئجاتي يرئن او بئري باشينا قدر
گئئره سن.» ۴۸ قيري يهودئلر بو
سؤزو اشئدن واخت سؤئدئلر و
شادليق ادئب تارينين كلاميني
عئزئله نئئرئدئلر؛ و ابدي حياتا

گۆز دئكئب صاغالماغي اوچون
 ائمانى اولدوغونو گۆرنده، ۱۰ اوجا
 سسله اونا ددي: "آياقلارين
 اوستونده دوز دايان!" او دا
 يردن آتيليب يرئمه يه باشلادي.
 ۱۱ پولوسون نه اتدئيئي گۆرن
 خالق، سسئي اوجالديب لئكايونئيا
 دئلئنده ديئر دئلر: "آلاهلار ائنسانلار
 شكئنه دؤنوب آراميزا ائبلر." ۱۲ و
 بارناباني زعوس، پولوسو دا باش
 ناطق اولدوغو اوچون هر مس
 چاغير ديلار. ۱۳ شهرن ائشئنده
 اولان زعوس معبدئئن كاهئي ده
 شهرن دروازاسينين يائينا او كوزلر و
 گولدسته لر گتئردى و ائسته يئردي
 كي، خالقا بئرلكده قوربان
 كسسئ. ۱۴ لاكلن حوارئلر، بارنابا
 و پولوس، بنو اشئن واخت،
 پالتارلاريني ييرتيب، خالقين
 اورتاسينا آتيلديلار و قيشقيريب
 ۱۵ ددئلر: "كئشئلر! بونلاري نئيه
 ادر سئئئر؟ بئر ده سئزن طبعتئئز
 بنزه ائنسانلار يق. و سئزه ائجئلئن

بولاندير ديلار. ۳ بلجه پولوس و بارنابا
 اورادا اوزون بئر مودت قاليب،
 ربئن حاقئندا جسارتله دانئشير ديلار.
 رب ده او ز فيضئئن كلامينا
 شهادت و رب، اونلارين آلي
 ائله علامتير و عجايبلر ياراديردي.
 ۴ لاكلن شهرن خالقي ائكي يره
 بؤلوندو؛ بعضئلري يهودئلرن طرفئي
 تومتوشدو، بعضئلري ده حوارئلرن.
 ۵ او زامان كي، قيرى يهودئلر و
 يهودئلر، ريسلرى ائله بئرلكده
 بئر سوئي قصد حاضيرلا ديلار
 كي، اونلاري روسوي ادب
 داشلا سينلار، ۶ اونلار بوندان
 خبردار اولوب، لئكايونين لئستره
 و دربه شهرلئنه و اطرافلارينا
 قاچديلار. ۷ و اورادا ائجئلئن خوش
 خبرئي وعظ ائمه يه داوام وردئلر.
 ۸ لئستره ده آياقلاري چولاق بئر
 آدام اوتورموشدو؛ آنادان شل
 دوغولموشدو و هچ يرئمه مئشدي.
 ۹ بو آدام پولوسون دانئشديغينا
 قولاق آسيردي. پولوس دا اونا

دربيه گتدلر. ۲۱ و ائجئلان خوش خبرئي او شهره وعظ ادب بئر چوخ آدامي شاگرد ادندن سوزا، لئستريه، ائقونئيه و انطاكيه يه قايتديلار. ۲۲ و شاگردلرن جانلاريني قوولندئرئب اونلاري تشوق ادردئر كي، ائماندا مؤحك دايانسينلار و ديئردئر كي، “بئر تاريخين پادشاهليغينا چوخ اذيتلره گرمه لي يئك.” ۲۳ و هر گئلسادا اونلار اوچون آغساقالار تعين ادئلر و اوروج آغيزلا دوعا ادب اونلاري ائمان گتئردئكلري ربه تاپشيرديلار. ۲۴ و پئسئديه دن كچئب پامفئليه گدلر. ۲۵ و پرجه ده كلامي دانيشاندان سوزا آتاليايا گتدلر. ۲۶ و گهي ائله اورادان انطاكيه قايتديلار، او يره كي، يرئه يئردئكلري ائش اوچون اورادا تاريخين فيضئه تاپشيريليشديلار. ۲۷ اورايا يئئشئب گئلساني بئر يره بيغديقلاري زامان، اونلارا نقل ادئلر كي، تاريخ اونلارين

خوش خبرئي وعظ ادئك كي، سئر بو باطل شيلردن دئري تاريخ طرفئه دؤنه سئئر، او تاريخ كي، گؤيو، يري، دهنزي، و اونلارين ائچئنده كي هر شيني ياراتدي. ۱۶ او، كچمئش نسلرده بوتون مئتلره اعجازه ورمئشدي كي، اوز يوللاري ائله گتئلر. ۱۷ آما گئنه ده اوزونو شهادتئر بوراخمادي. ياخشيلق اددي و گويدن سئره ياغيش و ثمره لي مؤسوملر و رب اوركلئرئي يمك و شادليقلا دويوردو. ۱۸ و حتا بو شيلري دئندن سوزا دا، گوجلہ خالقي اونلارا قوربان تقدمم اتمك دن آل چكدئردلر. ۱۹ لاكئن يهودئر انطاكيه و ائقونئيه دن گئب خالقي قيزيشديرديلار. اونلار دا پولوسو داشا باسيب، شيردن اشئيه سورودولر و اونو اولوش گومان ادئلر. ۲۰ آما او زامان كي، شاگردلر اونون اطرافينا بيغيليشديلار، او دوردو و شهره گئردي. و صاباحي گون بارنابا ائله

طرفئندن قبول اولوندولار و تاريخين اونلارين واسطه سئله اتديي بوتون شيليري خبر وردئلر. ۵ اما فرسئلر فترقه سنئدن اولان بعضي ائمانلي لار قانليب ددئلر: “بو اونلارا لازيمدير كي، ختنه اولسونلار و تاپشيريلسينلار كي، موسانين شرئعتني رئعايت اتسئلر.” ۶ حوارئر و آغساقالار بئريره بيغيلديلار كي، بو مسليه بئر تدبئر قازانسينلار. ۷ و چوخ موباحئته دن سوزرا، پطروس آياغا قانليب اونلارا ددي: “قارداشلارا! سئر بئلسئئز كي، تاري، اولكي گونلردن بونو سچدي كي، قيري يهودئر ائنجئئن خوش خبرئي منم آغز يمدان اشئدئب ائمان گئرسئلر. ۸ و اوركلري بئن تاري، بئرزه وردئي كئمي، اونلارا دا موقدس روحو ورمكله گورستدي كي، اونلاري قبول ادئب. ۹ و بئرئله اونلارين آراسيندا هچ بئر فرق قويماييب، اونلارين اوركلرني ده ائمان واسطه سئله تمئزله دي.

واسطه سئله نهلر اتدي و نجه ائمان قاپيسيني قيري يهودئرئن اوزونه آچدي. ۲۸ و شاگئر دلره بئرئلكده اوزون زامان اورادا قالديلار.

اورشلئم شوراسي ۱

يهودئيه دن بعضي آداملار ۱۵ گئلب قارداشلارا تعلم وئرئئر كي، “اگر موسادان قالان عادته گوره ختنه اولمايسينيز، نجات تاپا بئلمزسئئز.” ۲ پولوس و بارنابا اونلارلا چوخ چكئشئب موباحئته اندن سوزرا، بو قرار ورتلدي كي، پولوس و بارنابا و بئر نجه آيري آدام، بو مسليه اوچون اورشلئمه، حوارئرئن و آغساقالارين يانينا گئسئلر. ۳ بلجه، كئلسا طرفئندن گونده رئلئب، فئئتقئيه و سامئره دن كچنده قيري يهودئرئن ائمانا گلمكلرني نقل اتئر و قارداشلارا بويوك شادليق گئئرئلر. ۴ اورشلئمه چاتديقلاري زامان كئلسا، حوارئر و آغساقالار

و داوودون یخیلیش چادیرینی تزه دن
قوراجام.

وئرانه لرئنی تزه دن بئنا اده جهیم

و اونو تکرار قوراجام کی، ۱۷ قالان

ائسانلار ربی آختار سینلار،

حتّا بوتون او قیری یهودلر ده کی،

منم آدیم اونلارین اوستونده دئر.

۱۸ بونلاری رب دیر،

او کی، بو شیرلی ازلدن بئلدئر.

۱۹ بونا گوره، من بله مصلحت

گورورم کی، قیری یهودلردن تاریا

دؤنلره زحمت آچمایاق. ۲۰ لاکتن

اونلارا یازاق کی، اوزلرئنی بوتلره

تقدّم ادئلئب نجس اولوش

شیلردن، جنسی عئفتسئرلئکن،

بوغولوش حیوانلارین آتئندن

و قاندان اوزاق ساخلا سینلار.

۲۱ چونکی قدّم نسللردن بری

موسانین هر شهرده آداملاری

وار کی، اونون باره سئنده وعظ

ادئرلر و هر سبت گونو موسا

کنئسه لرده اوخونور. ۲۲ او زامان

حوارئلره، آغساقالارا و بوتون

۱۰ ائندی نئیله تاریخی ائمتاحانا

چکئب، او یوغوشا گئردلرن بونونا

قویورسونوز کی، نه آتالاریمیز، نه

ده اوزوموز اونو داشییا بئلدئرئک؟!

۱۱ لاکتن بئر ده اونلار کئمی

بونا ائشانیریک کی، رب عئسانین

فیضی ائله نجات تاپیریک. ۱۲ بوتون

جاماعات ساکت اولدولار و بارنابا

و پولوسا قولاق آسیردیلار و اونلار

نقل ادئرئلر کی، تاری اونلارین

واسئطه سئله قیری یهودلر آراسیندا نه

علامت و عجایبلر ادب. ۱۳ اونلار

دائیشماقدان دایاناندان سوزا،

یعقوب جاواب و رب ددی:

“قارداشلار! منه قولاق آسین.

۱۴ شمعون نقل اددی کی، نجه تاری

اولده قیری یهودلره یاخینلاشدی

کی، اونلارین آراسیندان اوز آدی

اوچون بئر خالق تشکل ورسئن.

۱۵ و پیغمبرلرن سوزلری بونو

تصدیق ادئر، نجه کی، یازیلیب:

۱۶ «بو شیلردن سوزا دؤنه جهیم،

گئئسایا یاخشي بو گوروندو كي،
 اوز آرالاريندان آداملار سچئب،
 اونلاري پولوس و بارنابا ائله
 انطاكيه يه گونده رسئلر. بارساباس
 چاغيريلان يهودا و سئلاس،
 قارداشلار آراسيندا رهبرئك
 ادئرئئر. ۲۳ و اونلارين آلي ائله بو
 مکتوبو گونده ردئلر: “حوارئر و
 قارداشلار اولان آغساقالاردان،
 انطاكيه، سوريه و قئئقئيه ده
 اولان قيري يهودي قارداشلارا.
 سلام. ۲۴ ائتمئشئك كي، بئزم
 آراميزدان بعضئر چيخيب اوز
 سؤزلي ائله سئري پرئشان ادئب،
 جانلارينيزي دا ائضطرابا سالييلار.
 حال بو كي، بئز اونلارا بله بئر شي
 تعلم ورمه مئشئق. ۲۵ اونا گوره
 موئفق فئكئرله بئزه ياخشي بو
 گوروندو كي، آداملار سچئب،
 سؤئئئمئز پولوس و بارنابا ائله برابر
 سئزن يانينيزا گونده رك ۲۶ كي،
 اوز جانلاريني رئمئز عئسا مسئحن
 آدي يولوندا قويموش آداملارديرلار.

۲۷ بلجه، بئز يهودا و سئلاسي
 گونده ردئك كي، اونلار اؤزلي
 همن بو شيلري شئفاهي سئزه بيان
 اده جئكر. ۲۸ چونكي موقدس روحا
 و بئزه ياخشي او گوروندو كي،
 واجئب اولان بو قايدالاردان
 باشقا، سئزن اوستونوزه آرتيق
 يوك قويماياق. ۲۹ بو كي، اؤزونوزو
 بوتله تقدئم ادئلئشئلردن، قاندان،
 بوغولوش شيلردن و جئئسي
 عئقتسئزئكدن اوزاق ساخلاياسينيز.
 اگر بو زادلاردان اؤزونوزو اوزاق
 ساخلاياسينيز، ياخشي ادرسئنز.
 سلامات اولون. ۳۰ بلجه اونلار
 يولا ساليينان سوزرا، انطاكيه
 يه گئدئر و جاماعاتي بئر يره
 ييغيب مکتوبو تقدئم ادئلر. ۳۱ و
 اونلار بونو اوخوياندان سوزرا،
 اوندا اولان تشوئقدن سوئدئلر.
 ۳۲ يهودا و سئلاس اؤزلي ده
 پيغمبر اولدوقلاريندان، چوخ
 سؤزلرله قارداشلاري تشوئق
 ادئب قووتلئندئرئئر. ۳۳ و اورادا

قالسين). ۳۵ آما پولوس و بارنابا
انطاكيته ده قالب، اوزگه بئر
چوخلاري ائله برابر ربئن كلاميني
تعلم ورتب و عظم ادتردئلر.

بئر مودت قالاندان سوزا،
قارداشلار سالاماتلا اونلاري،
اونلاري گوئنده رنلرئن يانينا گري
گوئنده ردئلر. ۳۴ (لاکتن سئلاسا
ياخشي او گوئوندو كي، اورادا

پولوس و بارنابا آراسيندا اولان موباحثه
 ۳۶ بئر نچه گون سوزا، پولوس بارنابايا
 ددي: “گل دؤنوب، ربّن كلاميني
 اعلان اتدئيمئز هر شهرده قارداشلارين
 گؤروشويونه گدک و گؤرک
 نجه دئرلر.” ۳۷ بارنابا چوخ ائسته يئردي
 كي، يوحنا چاغيريلان مرقوسو دا اؤزلري
 ائله گؤتورسونلر. ۳۸ اما پولوس مصلحت
 گؤرموردو كي، پامفثئيه ده اونلاردان
 آيريلان و اونلارلا ائشه گتمه ين بئر
 آدامي اؤزلري ائله گؤتورسونلر. ۳۹ و
 آرالاريندا اله ائتي بئر موباحثه دوشدو
 كي، بئر بئرلئندن آيريلديلار و بارنابا
 مرقوسو اؤزو ائله گؤتوروب گمي ائله
 قئبرئسه گتدي. ۴۰ لا کئن پولوس
 سئلاسي سچدي و قارداشلار طرفتندن
 ربّن فيضئنه تاپشيريليب يولا دوشدو.
 ۴۱ و سورئييه و قئلقئيه ائچئندن سفر
 ادئب، گئلسالاري قووتله ندرئردي.

تمؤتاعوسون اونلارا قوشولماسي ۱ پولوس
 دربه و لئستريه گلدي. اورادا تمؤتاعوس
 آدلي بئر شاگئرد وار ائدي؛ ائمانلي بئر
 يهودي آروادين اوغلو ائدي، لا کئن
 آتاسي يوناني ائدي. ۲ لئستره و اتقونئيه ده

قالاباليق ادئب شهرده ائعتئشاش ياراتدیلار. و یاسونون اوئنه هوجوم ادئب ائسته دئئر کي، پولوس و سئلاسي خالقين حوزورونا چيخار تسيئلار. ۶ لاکئن اونلاري تاپمايان زامان، یاسون و بعضي قارداشلاري شهرئن ريسلري يائينا سورويوب قيشقيريديلار: “دونياني آلت-اوست ادن بو آداملار بورايا دا گئئبلر. ۷ یاسون اونلاري اوئنه قوناق آپاريب و هاميسي قيصرئن فرمانلارينا ضئد دوروب ديئرلر کي، عئسا آدي آيري بئر پادشاه وار. ۸” و بونلارا قولاق آسان جاماعاتي و شهرئن ريسلرئني قيزيشديريلار ۹ و یاسون و او بئرلردن ضمانت آالاندان سونرا، اونلاري بوراخديلار.

کي، اورادا يهودي بئر کنئسه وار ائدي. ۲ پولوس نجه کي، عادتي يهودئلرئن يائينا گئدي و اوچ سبت اونلارلا موقدس يازيلار حاقيندا موباحئته ادئب، ۳ مسئحن عذاب چکئب اوئلردن دئرئدئئئنن لازيم اولدوغونو آچيقلا دي و ثبوت ادئب ددي: “سئزه اعلان اتدئيم بو عئسا، موعود اولان مسئحدئر.” ۴ اونلاردان بعضئلري قانع اولوب پولوس و سئلاسا قوشولدولار، هم ده تاريدان قورخان يوناني لرئن بويوک بئر قئسمي و بئر عئده آدي-سانلي آروادلار. ۵ آما يهودئر پاخيليق ادئب بازار خالقيندان بعضي ياراماز آداملاري اوئرئله گؤتوردولر و

بئريه شهرئده ۱۰ قارداشلار درحال
 گجه ائله پولوس و سئلاسي بئريه يه
 گؤنده ردئلر. اورايا چاتديقلاري زامان،
 يهودئلرئن كئئسه لرئنه گئتدئلر. ۱۱ بونلار
 تسالوئتكده اولانلاردان داها نجب
 ائدئلر، چونكي كلامي بؤيوك شووقله
 قبول ادئب هر گون موقدس يازيلاري
 آراشديرديلار كي، بو شيلرئن دوغرو
 اولدوغونو گؤرسونلر. ۱۲ بلجه اونلاردان
 بئر چوخو بئر عئده مؤعتبر يوناني كئشي و
 آروادلا ائمان گئتدئلر. ۱۳ آما تسالوئتكده
 كي يهودئلر پولوسون بئريه ده ده تارينين
 كلاميني اعلان اتدئيني بئلكدئتكده،
 اورايا دا گلدئلر و خالقي تحرك ادئب
 قيزلشديرديلار. ۱۴ او زامان قارداشلار،
 پولوسو درحال يولا سالديلار كي، دهنزه
 طرف گتسن. لا كئن سئلاس و
 تئوتاعوس اورادا قالدي. ۱۵ پولوسو
 موشايئعت ادنلر، اونو آتنه قدر گئتدئلر
 و پولوسدان سئلاس و تئوتاعوس
 اوچون امر آلانندان سونرا كي، تزلئكله
 اونون يانينا گلئئلر، اورادان آيريلديلار.

پولوس آتنده ۱۶ پولوس آتنده اونلاري
 گؤزلهين واخت، بوتلرله دولو بو شهري

اورادان چيخيپ تاريخي پرستش
 ادن «تئئوس يوستوس» آدي بئر
 آدامين اوئنه گندي. اونون اوي
 كئسه يه بئتشك ائدي. ۸ كئسه
 ريئسي كرئسوس بوتون او اهلي ائله
 ربه ائمان گئردئلر و قورئتلي لردن
 بئر چوخو، بونو اشدن واخت،
 ائمان گئرب تعمئد آيرديلار.
 ۹ بئر گجه رب بئر رؤيا واسطه
 سئله پولوسا ددي: “آرتيق قورخما!
 آنجاق دانيش و ساكت قالما.
 ۱۰ چونكي من سنئله يم و سنه هچ
 كس توخونماياجاق، اونا گوره
 كي، بو شهرده چوخلو آداملاريم
 وار.” ۱۱ پولوس دا بئر ائل آلي
 آي اورادا ساكتن اولوب، تاريخي
 كلاميني اونلارين آراسيندا تعلم
 ورتدي. ۱۲ اما قائلئو آخايئنه والئسي
 ائكن، يهودلر ائتفاق باغلايب،
 پولوسون ضئدئنه قانلديلار و اونو
 محكمه تئختئنن قاباغينا چكئب،
 ۱۳ دئلر: “بو كئشي آداملاري
 قانع ادئر كي، شرئعه ضئد شكئده

گندي. ۲ اورادا پونطوس اهلي ائگلا
 آدي يهودي بئر آداما راست گندي
 كي، آروادي «پرئسگلا» ائله برابر
 ائتاليادان تزه گلمئشدئر؛ چونكي
 كلودئوس بوتون يهودلره امر
 اتمئدي كي، رومدان چيخسينلار.
 پولوس اونلارين يانينا گندي ۳ و
 همن صنت صاحئي اولدوغوندا
 اونلارلا قالدي و ائشله يئردئلر.
 اونلارين صنتي چاديرچيلق ائدي.
 ۴ و هر سبت گونو كئسه ده
 مباحئنه ادب، يهودلري و
 يونانلري قانديرماغا چالئشيري.
 ۵ لاكئن ستلاس و تئوتاعوس
 مقدونئيه دن گلندن سوزا، پولوس
 او زونو تامامن كلاما وقف ادب
 يهودلره عئسانين مسئح اولدوغونو
 شهادت ورتدي. ۶ او زامان كي،
 اونلار موقاوئمت گورسه دب كوفر
 دئلر، پولوس پالتارين سئلكئب
 اونلارا ددي: “قانينيز او ز بونونوزا
 اولسون! من تئزم! بوندا بله
 قيري يهودلرئن يانينا گدم.” ۷ و

تاریخ پرستش اسٹنر. ۱۴ پولوس
 آغزینی آچماق آستہینده، قالیو
 یہودلرہ ددی: "اگر بئر حاقسیرلیق
 و یا آغیر بئر جننات مسله سی
 اولسایدی، ای یہودلر، منہ منطقی
 اولاردی کی، سئزی دوزوم.
 ۱۵ آما اگر سوزلر، آدلار و اوز
 شرعتئنز بارہ دہ دئر، اوزونوز
 اونلاری حل ادن. من بلہ شیلرہ
 حاکم اولماق آستہ مئر. ۱۶ و
 اونلاری محکمہ دن اشئہ سالدی.
 ۱۷ اونلارین هامیسی کنئسہ ریئسی
 «سوستسی» توتدولار و محکمہ
 نئن قاباغیندا دؤیمہ یہ باشلادیلار.
 قالیو بونلارین ہج بئرئسنئن قیدئندہ
 دیئلدی. ۱۸ پولوس بئر چوخ
 گونلر اورادا قالاندان سوزرا،
 قارداشلاردان آریلیدی و گمی ائلہ
 سورئیہ گتدی. پئرئسکالا و ائکالا

دا اونولا ائدلر. نذری اولدوغو
 اوچون، پولوس کنخریئہ دہ باشینین
 توکلرئنی قیرخدیرمیشدی. ۱۹ افسوسا
 چاتدیقلاری زامان، پولوس
 اونلاری اورادا بوراخدی و اوزو
 کنئسہ یہ گئرئب یہودلرلہ موباحئتہ
 اتدی. ۲۰ و اوندان بئر آز داها
 چوخ قالماسینی آستہینده راضی
 اولمادی ۲۱ و اونلارلا وئداغلاشیب
 ددی: "اگر تارای آستہ سہ، گئنه
 سئزن یانینیزا گلہ رم." و گمی ائلہ
 افسوسدان یولا دوشدو. ۲۲ قیصرئیہ
 یہ یتئشندہ گدئب کئلئسا ائلہ
 سالاملاشدی و سوزرا انطاکیئہ یہ
 اندی. ۲۳ اورادا بئر مودت قالاندان
 سوزرا، پولوس یولا چیخدی و
 ترتبلہ قالاتیا و فئرئجئیہ دئیاریندان
 کچئب شاگئردرلئن هامیسینی
 قووتلہ ندرئریدی.

لري چکڻب افسوسا گلدي و بئر
 نچه شاگترد تاپدي. ۲ و اونلارا
 ددي: "آيا ائمان گتترديئئنز زامان
 موقدس روحو آلدئينز؟" اونلار
 اونا ددئلز: "خير، موقدس روحون
 اولدوغونو بله اشتمه مئشک!"
 ۳ پولوس ددي: "بس نهيه اساسن
 تعمئد اولوندونوز؟" ددئلز: "يحيانين
 تعمئدنه." ۴ پولوس ددي: "يحييا
 تئوبه تعمئدي ائله تعمئد ورب
 خالقا ديردي كي، اوزوندن سوزا
 گلنه ائمان گتترسنلر، يعني عئسايا."
 ۵ بونو اشئدن واخت، اونلار رب
 عئسانين آديندا تعمئد آلديلار. ۶ و
 پولوس اللرئي اونلارين اوستونه
 قوياندا، موقدس روح اونلارين
 اوستونه نازل اولدو و قرب دئلر
 له دانيشماغا و نبتئك اتمهيه
 باشلاديلار. ۷ اونلار تخمئن اون ائكي
 كئشي ائدلر. ۸ پولوس كئسه
 يه گئرئب، اوچ آي جسارته

اپولوس ۲۴ بو زامان اپولوس آدي بئر
 يهودي كي، اصلي ائسكندريه لي و
 بلاغت صاحبي ائدي، افسوسا گلدي.
 اپولوس موقدس يازيلاري ياخشي
 بئلئردي. ۲۵ بو آدام ربئن يولوندا تعلم
 آلميشدي و فقط يحيانين تعمئدئندن
 خبردار اولدوغو حالدا، روحدا
 قايناييردي و عئسا حاقيندا صحح
 دانيشيب تعلم وئردي. ۲۶ و كئسه ده
 جورعتله دانيشماغا باشلايدي. آما او
 زامان كي، ائكلا و پريسكلا بونو اشئدئلر،
 اونو يانلارينا آلب ربئن يولونو اونا داها
 دقتق آچيقلاديلار. ۲۷ اخايهيه گتمك
 فئكرئنده اولدوغو زامان، قارداشلار اونو
 تشويق ادئب، اورادا كي شاگترلره
 مكتوب يازديلار كي، اونو قبول اتسنلر.
 اورايا چاتديغي زامان، فيضله ائمان
 گتترلره چوخ كؤمك ائدي.
 ۲۸ چونكي وار-گوجو ائله يهودئلري
 عموم خالق قاباغيندا تكذب ادئب،
 موقدس يازيلارلا گورسه دئردي كي،
 عئسا، موعود اولان مسئحئر.

پولوس افسوسدا ۱

اپولوس قورئنده ائكن،

آداملارين اوستونه رب عئسانين
 آديني اوخوسونلار و ديدردنلر:
 “پولوسون وعظ اتديي عئسانين آدي
 ائله سئزه امر ادئرئك.” ۱۴ بونو
 ادنلر «اسكئوا» آدي بئر يهودي
 باش كاهئنن يدي اوغوللاري
 ائدئلر. ۱۵ لاكن پئس روح اونلارا
 جاواب ورتب ددي: “عئساني
 تاني بيرام، پولوس حاقيندا دا بئلمرم.
 لاكن سئز كئمسنئز؟” ۱۶ و
 ائچئنده پئس روح اولان آدام،
 اونلارين اوستونه يوگوردو و
 اونلارين هاميسي توتوب باسدي،
 اله كي، اونلار لوت و يارالي او
 اودن قاچديلار. ۱۷ بو حادثه
 افسوسدا ياشايان بوتون يهودلره
 و يونانلره معلوم اولدو و هاميني
 قورخو بورودو و رب عئسانين آدي
 موعظم اولدو. ۱۸ ائمان گئترلردن
 بئر چوخو دا گلئردنلر و اعتراف
 ادئب، عملرئني نقل ادئرئلر.
 ۱۹ جادوگرلك ادنلردن بئر چوخو
 كئتابلاريني بئر يرده گئترئب،

دانشيردي و تارينين پادشاهليغي
 حاقيندا موباحتته ادئب، اونلاري
 قانع ادئردي. ۹ اما او زامان كي،
 بعضلري داش اوركي و ناموطع
 اولوب جاماعاتين حوزوروندا
 طرئقتي پئسله دئلر، پولوس دا
 اونلاري ترك اتدي و شاگئردلري
 آيريب «تئرانوس» مكتبئنده هر
 گون موباحتته ادئردي. ۱۰ بو،
 ائكي ائل داوام اتدي و آسئيا
 ايالتئنده ياشايانلارين هاميسي،
 هم يهودي، هم ده يوناني، ربئن
 كلاميني اشئدئلر. ۱۱ تاري پولوسون
 اللري ائله عجايب مؤجوزه لر
 ياراديردي. ۱۲ اله كي، حتا اونون
 بدئنندن دستماللار و يا بل باغي لار
 گوئتورولوب، ناخوشلارين اوستونه
 قويولوردو و ناخوشلوق اونلاردان
 گدئردي، پئس روحلار دا
 چيخيردي. ۱۳ لاكن بعضي يهودي
 اووسونچولار دا وار ائدي كي،
 اوريا-بورايا گدئب چاليشيرديلار
 كي، پئس روحلارا توتولوش

الّٰي مئَن دَرهَم اولور. ۲۰ بلجہ ربّٰن
 کلامی قودرتلہ یاییلیب، نوفوذ
 قازانیردی.

ھامینین گۆزو قاباغیندا یاندیردیلار.
 کتتابلارین دیرّنی حسابلایب
 گۆردولر کی، اونلارین دیرّی

افسوسدا کي ائغئتئشاش ۲۱ بو شيلر باش
ورندن سوزنا، پولوس موقدس روحدا
قرار وردی کي، مقدونئيه و آخايته دن
کچئب، اورشلئمه گئتسن. و ديئردی:
“اورادا اولدوقدان سوزنا، رومو دا
گرک گو روم.” ۲۲ و اونا خدمت
ادنلردن ائگئتئني يعني تموتاعوس و
اراستوسو مقدونئيه يه گونده رئب، اوزو
بئر مودت داها آسئيا اياالتئنده قالدي.
۲۳ او واختلاردا طرقتت اوزوندن
بؤيوک بئر ائغئتئشاش باش وردی.
۲۴ چونکي «دئمترئوس» آدي بئر زرگر
کي، «آرئمس» معبدئنن تمثاللاريني
دوزله دئردی و صنتکارلارا چوخ ائش
گتئرئردی؛ ۲۵ بونلاري و آيري بله
صنتکارلاري ييغيب ددی: “جنابلار،
بئائرسئئز کي، رتفاهيميز بو صنته
باغلي دير. ۲۶ و گوروب اشدئرسئئز
کي، بو پولوس، نه ائکي افسوسدا، حتا
تقرئبن بوتون آسئيا اياالتئنده، بئر چوخ
آدامي قانع ادئب و يولدان چيخارديب.
و ائنسان آلي ائله دوزهلن تارييلارين
اصلا تارييلار اولماديغيني ديئر. ۲۷ و
خطر آتجاق صنتئمئزن اعتباردان
دوشمه سئنده ديئل، بوندا دير دا کي،

چاغيردي و اونلاري تشوتق ادندن
سونرا وئداعلاشيب، مقدونئيّه
يه گتمه يه يولا دوشدو. ۲ و
او دئيارلاردان كچئب ائمانلي
لاري چوخلو تشوتق ادندن سونرا
يونانئستانا گلدي. ۳ و اوچ آي
اورادا قالدي و گي ائله سورئيه
يه گتمك قصدئده اولاندا،
يهودئلر اونون ضدئنه سوئي قصد
حاضرلاديلار. اونا گوره ده قرار
وردې كي، مقدونئيّه يولوندان
قايتئسين. ۴ اونونلا «پرهوس» اوغلو
بئريه لي «سوپاتر»، تسالونئكلي لردن
«ارئسترخوس» و «سكوندوس»،
دربه لي «غايوس» و «تئوتاعوس» و
آسئالي «تئئخكوس» و «تروفئموس»
همراه اولدولار. ۵ لاكن بونلار
قاباقجا گدئب، بئري تروآسدا گؤزله
يئردئلر. ۶ بئز ده فطئر بايرامينين
گونلرئندن سونرا، فئلئپئدن گي
ائله يولا دوشدوك و بش گون
عرضئنده تروآسا، اونلارين يانينا
چاتديق و اورادا يدي گون

قالديق. ۷ هفته نئن بئرئنجي گونونده،
او زامان كي، چؤرك بؤلك
اوچون بئريره بيغيليشديق، پولوس
صباحي گون يولا دوشمك نئيئتنده
اولدوغوندان، اونلارا صؤحبت
اتميه باشلادي و گجه ياريسينا قدر
سؤزونو اوزاتدي. ۸ بيغيلديغيميز
بالاخانادا چوخلو چيراق يانيردي.
۹ «اوتئخوس» آدي بئر جاوان
پنجره ده حركتسز اوتوروب، اونو
آغير يوخو باسئيشدي. پولوس
سؤزونو اوزاتديقجا، يوخو اوتئخوسا
قاليب گلدي و اوچونجو مرتبه
دن آشاغي بيغليدي و يردن اولو
گؤتورولدو. ۱۰ آما پولوس آشاغي
ائئب، اونون اوستونه دوشدو و
اونو قوجاقلايب ددي: «ناراحات
اولماين، چونكي اونون جاني ائچئنده
دئر.» ۱۱ و گئنه يوخاري چيخدي
و چؤرك بؤلوب يئئندن سونرا،
سخره قدر اونلارلا صؤحبت اتدي
و سونرا يولا دوشدو. ۱۲ اونلار
جاوان اوغلاني دئري آپارديلار و

ساموسدان ڪڇڻ صاباحيسي دا
 مئٿتوسا گلدئڪ. ۱۶ پولوس قصد
 اتمئشدي ڪي، گمي ائله افسوسون
 يانندان ڪڇسڻ. چونڪي ائسته مئردِي
 ڪي، آسئيا ايلتئنده واخت ائئرمڪ
 مجبورئيتئنده قالسين. پولوس
 تله سئردِي ڪي، اگر مومڪون اولسا،
 پنطئڪاست گونونده اورشلئتمده
 اولسون.

حدسئز تسليٰ تاپمئشديلار. ۱۳ لاکئن
 بئز قاباجا گمئيه گدئب آسوسا
 طرف يولا دوشدوڪ ڪي، پولوسو
 اورادان گوئورڪ. چونڪي بله قرار
 ورمئشدي ڪي، اوڙو پئيادا گتسڻ.
 ۱۴ آسوسدا بئزه قوشولاندان سوزا،
 اونو گمئيه گوئوروب، مئتله نه يه
 گلدئڪ. ۱۵ اورادان گمي ائله يولا
 دوشوب صاباحيسي خئوسون
 موقابلئنه يتئشدئڪ. بئز گون سوزا

افسوس آغساقالاري ائله وئداغلاشماق
 ۱۷ پولوس مئلتوسدان افسوسا آدام
 گوئنده رئب، گئلسانين آغساقالاريني
 يانينا چاغيرتديردي. ۱۸ يانينا گلدئكلري
 زامان اونلارا ددي: "سئز اوؤونوز
 بئلسئنز كي، آسئيا اياالتنه آياق
 قويدوغوم ائلك گوندن بري، سئزئله
 بوتون واختي نجه كچرتمئشم؛ ۱۹ بوتون
 تواضع، گوزياشلاري، ويهودئلرئ
 سوئي قسدلري ائله باشيما گلن
 ائمتاحانلارلا ربه خئدمت ائدئم. ۲۰ نجه
 سئزه فايديلي اولان هچ بئر شئي بيان
 ائمكدن چكئنمه دئم؛ ائستر آچيقجا تعلم
 ورمك اولسون، ائستر اودن اوه. ۲۱ هم
 يهودئله و هم يونانئله جئدي شهادت
 وردئم كي، تاريا تئوبه ائسنلر و ربئمز
 عئسا مسئحه ائمان گئترسئنلر. ۲۲ ائندي،
 باخين، موقدس روحد باغلائيپ
 اورشلئمه گدئرم و اورادا باشيما نه گله
 جه يئني بئلمئرم. ۲۳ آنچاق هر شهرده
 موقدس روح منه شهادت وئر كي، مني
 زنجئرلر و موصلئتلر گوؤله يئر. ۲۴ لاكئن
 من حياتي هچ بئر جهتدن اوؤومه عزئر
 توتورام. يئر كي، دؤورومو باشا چاتديريم
 و رب عئسادان آلايغيم خئدمتي، يعني

زامان، بئرباش كوسا، صباحيسي رودسه، اورادان داپاتاراي گلدئك. ۲ و فتنئقئيه گدن بئر گمي تاپديق و اونا مئئتب دهنزه چيخديق. ۳ قئبرئسي گوردويوموز زامان، اونو سولدا قويوب، سورئيه طرف گتدئك و صوردا ائدئك؛ چونكي گمي اورادا يوكونو بوشالدا جاق ائدي. ۴ شاگئردلري تاپيب، اورادا يدي گون قالدديق. اونلار موقدس روح طرفئندن پولوسا ديئردئلر كي، اورشلئمه آباق قويماسين. ۵ بو گونلري كچئردندن سوزا، اورادان آيريليب يولا دوشدوك و اونلارين هاميسي، آروادلاري و اوشاقلاري ائله، بئزي شهرئن اشئينه قدر يولا سالديلار. و ساحئلده دئز چؤكوب، دوعا ائدئك و بئر بئرئمئزله وئدا علاشدديق. ۶ سوزا گمئيه مئئدئك. اونلار دا اولرئنه قايتديلار. ۷ بئز صوردان دهنز يولونو باشا چاتديريپ، پتولومائسه گلدئك و قارداشلارلا

سالاملاشيب، اونلارلا بئر گون قالدديق. ۸ او گونون صباحي اورادان آيريليب، قيصرئيه گلدئك و «يدئلر» دن بئري اولان موبشئر فئلئپسون اوئنه گئرب، اونونلا قالدديق. ۹ اونون باكئره دؤرد قيزي وار ائدي كي، نبئلك ادئردئلر. ۱۰ اورادا بئر نچه گون قالاندان سوزا، يهودئيه دن آقابوس آدي بئر پيغمبر گلدي. ۱۱ و بئزم يانيميزا گلئب پولوسون قورشاغيني گؤتوروب اؤز اللرئني و آياقلاريني باغلادي و ددي: “موقدس روح بله ديئر: اورشلئمه كي يهودئلر بو قورشاق صاحئبئني بلجه باغلايب، قيري يهودئلرئن اللنه تسلم اده جكلر.” ۱۲ بو سؤزلري اشئئدئيمئز زامان، بئز و اورادا ياشايانلار پولوسا يالوارديق كي، اورشلئمه گتمه سئ. ۱۳ لاكن پولوس جاواب ورددي: “نه ادئرسئئز؟ نه اوچون آغلايب اوره يئي سينديرسينيز؟ من رب عئسانين آدي يولوندا نه ائمكي

ددئک: "قوي رېښ اتراده سي
اولسون!"

باغلامغا، اورشلئمه حتّا اولهيه
بله حاضيرام. "۱۴ پولوس قانع
اولماديقدا، بئز آرتيق ساكئت قالب

پولوس اورشلئمه ۱۵ بو گونلردن
 سونرا، بئز حاضيرلا شيب اورشلئمه
 طرف يولا چيخديق. ۱۶ قيصرئيه دن
 بعضي شاگئردلر ده بئزئمله گلئب، بئزي
 مناسون آدلي قئبرئسلي قدم شاگئردلردن
 بئرئئن يانينا آپارديلار كي، اونون يانيندا
 قوناق قالا جاق ائدئك. ۱۷ اورشلئمه
 چاتديغيميز زامان قارداشلار بئزي
 شادليقلا قبول ائدئلر. ۱۸ او گونون
 صاباحي، پولوس بئزئمله يعقوبون يانينا
 گئدي؛ بوتون آغساقاللار دا اورادا
 ائدئلر. ۱۹ اونلارلا سالاملاشاندان
 سونرا، پولوس موفصل اونلارلا نقل ائدي
 كي، تاري اونون خئدمتي واسئطه سئله
 قيري يهودئلر آراسيندا نه لر ائتمئشئر.
 ۲۰ اونلار، بونلاري اشئن زامان،
 تاريا حمد ائدئلر و اونا دئئلر: “قارداش،
 گؤرورسن كي، يهودئلر آراسيندا نچه
 مئن نفر ائمان گئئرئب؛ هاميسي دا
 شرئعت اوچون قيرتلي دئرلر. ۲۱ و سنئن
 حاقيندا اشئدئبلر كي، سن قيري يهودئلر
 آراسيندا ياشايان بوتون يهودئلره تعلم
 وئرئسن كي، موسادان مورتد اولسونلار
 و ديئرسن كي، نه اوشاقلاريني ختنه
 ائسنئر، نه ده عادتلرئمئزه عمل ائسنئر.

ديئر: «شاعول، شاعول، نه اوچون منه عذاب ورئرسن؟!»^٨ جاواب وردئم: «سن كئمس، يارب؟» او دا منه ددي: «من عذاب وردئسن ناصره لي عئسا يام.»^٩ منتمله اولانلار يقئن كي، ائشيغي گوردولر، لاكئن منتمله دانيشانين سسئي آنلاماديلار.^{١٠} ددئم: «يارب، من نه اتمه لئيم؟» و رب منه ددي: «دور و دمشقه گت. اتمه ين اوچون بوتون تعين اولونانلار، اورادا سنه ديئله جك.»^{١١} او ائشيغين جلاسيندان كور اولدوغوما گوره، يانيدا اولانلار اللرمئدن توتوب دمشقه گتئر دئر. ^{١٢} شرعتي رعايت ادن حنائيا آدلي بئر آدام كي، اورادا ياشايان بوتون يهودئر آراسيندا اعتبارلي ائدي،^{١٣} يانما گلدي و دا يانيب ددي: «شاعول قارداش، گوزلرئن گورسون!» من ده إله او آندا اونا باخديم.^{١٤} او منه ددي: «آتالار يميزن تاريسي سني تعين ادئب كي، اونون ائراده سئي بئله سن و او صالح اولاني گوره سن و آغز يندان كلام اشئده سن.^{١٥} چونكي سن بوتون

مودافئعه ني اشئدن.»^٢ اولانلار اونون عبئرائي دئئنده اولانلار خئطاب اتدئئي اشئنده، داها آرتيق ساكئت اولدولار. پولوس داوام اتدي: ^٣ «من گئلكئيانين طرسوس شهرئده آنادان اولموش بئر يهودئيم، لاكئن بو شهرده، قامالايئلن آياقلا ري آلتيندا، اجدالار يميزن شرعتئنه گوره جئدي بئر شكئده بؤيوموشم و تاريا قيرتلي بئر آدام ائدم دا، نجه كي، بو گون سئر هامينيزسينيز.»^٤ من بو «طرئتت» اهئنه اولوم درجه سنه كئمي عذاب ورئب، كئشئر و آرودالاري باغلايب زئندانلار سالارديم.^٥ نجه كي، باش كاهئن و شورانين بوتون آغساقاللاري بونو تصدئق اده بئلرلر. حتا اولانلردان قارداشلار مکتوبلار آلديم و و دمشقه طرف يولا دوشدوم كي، اورادا اولانلاري دا توتوب اورشلئمه گتئرئم كي، جزالاريني آلسينلار.^٦ گون اورتاچاغي يولدا گئنده، دمشقه ياخين، قفلتن گويدن بؤيوك بئر ائشيق بوتون اطرافيمي ائشيقلانديردي.^٧ يره يئخيلديم و بئر سس اشئدئم كي، منه

۲۳ اونلار باغیریب، عبارینی آتدیلار. هاوایا توز سوورماقدا ائکن، ۲۴ مئن باشی امر اتدی کی، پولوسو قالایا آپارسینلار و دیردی کی، پولوس قاجی ائله ائستنتاق اولونسون کی، گورسون اونون حاقیندا بله قیشقیرمالارین سببی نه دئر. ۲۵ اما اونو قایشلارلا باغلا دیقلاری زامان، پولوس یانیندا دوران یوزباشییا ددی: "ایا ائختیارینیز وار کی، بئر روم وطنداشینین هم ده محکوم ادئله مئش بئر آدامی قاجیلامغا وره سنئز؟" ۲۶ بونو اشئدن زامان یوز باشی مئن باشینین یانینا گدب اونا ددی: "نه ادئرسن؟! بو آدام روم وطنداشی دیر." ۲۷ مئن باشی پولوسون یانینا گلئب اونا ددی: "ده گوروم سن روم وطنداشی سان؟" او دا ددی: "یلی." ۲۸ مئن باشی جاواب ورئب ددی: "من چوخلو پول گوجو ائله بو وطنداشلیغی آلیشام." پولوس ددی: "اما من وطنداش آنادان اولموشام." ۲۹ اونو ائستنتاق اتمک ائسته یئرلر تزئکله دالی چکئدئلر؛ مئن باشی دا اونون روم وطنداشی

آداملارا، گوردویون و ائستدئکلرئن باره ده اونون شاهئدی اولاجاقسان. ۱۶ ائدی نه اوچون یوبادیرسان؟ قانخ، تعمئد آل و اونون آدینی چاغیریب اوز گوناھلارینی یو.» ۱۷ اورشلئمہ قایدیب معبدده دوعا اتدئیم زامان، بئر وجد حالینا دوشدوم ۱۸ و ربی گوردوم کی، منه دئر: «تلس! تز اورشلئمدن چیخ، چونکی سنن مئم حاقیمداکی شهادتینی قبول اتمه یه جکلر.» ۱۹ ددئم: «یارب، اونلار اوزلری ده بئئرلر کی، من کنئسه دن کنئسه یه گدب سنه ائمان گتئرلری حبس ادب دویه ردئم. ۲۰ و سنن شاهئدن استئفانین قانی توكولدویو زامان، من ده اورادا بونو تصدئق ادب دورموشدوم و اونو اولدورنلرئن عبارینی ساخلا بیردیم.» ۲۱ رب منه ددی: «گت، من سنی اوزاغا، قیری یهودئلرئن یانینا گونده ره جه یم.» ۲۲ پولوسا بو سؤزه قدر قولاق آسدیلار و سوزا قیشقیر-باغیر سالیب ددئلر: "بله بئر آدامی یر اوزوندن محو ات، چونکی او یاشامالی دئیل."

ادئرسن كي، مني دؤيسونلر؟“ ۴ آما يانيندا دورانلار ددئلر: “تارينين باش كاهئنئي سؤيوسن؟” ۵ پولوس دا ددي: “قارداشلار، اونون باش كاهئن اولدوغونو بئلهردئم، چونكي يازيليب: «خالقين ريشي ضدئنه پئس سؤز دمه.»» ۶ پولوس اونلارين بئر قئسمئتن صادوقتلر و او بئري قئسمئتن فرئسلر اولدوغونو بئلدئكده، شورادا اوجا سسله ددي: “قارداشلار، من فرئسي اوغلو بئر فرئسم، اولولرن دئرله سي اومئدي اوچون موحاكئمه اولونورام!” ۷ بونو دئين واخت، فرئسلر و صادوقتلر آراسيندا ديتشمه قانلدي و اجلاس ائكئيه بؤلوندو. ۸ چونكي صادوقتلر ديئرلر كي، نه دئرله وار، نه ملك، نه ده روح. لاكئن فرئسلر هاميسيني قبول ادئرلر. ۹ بؤيوك قيشقير-باغير اولدو و فرئسي دسته سئندن اولان بعضي شرعت عالمئري قانليب، چوخ قيزميش موباحئته ادئرئلر:

اولدوغونو بئلدئكده قورخدو، چونكي اونو باغلاتديرميشدي. ۳۰ آما او گونون صاباحي، بو مقصدله كي، يهودئلرئن اونو نه يه موتهئم ادئكلرئي دقتق بئلسئن، پولوسو حبسدن چيخارديب، امر وردي كي، بؤيوك كاهئنلر و بوتون شورا بئر يره ييغيلسين و پولوسو آشاغي اندئرئب، اونلارين حوزورونا قويدو.

پولوس شورانين قاباغيندا ۱

۲۳ پولوس سنهدرئن شوراسينا باخيب ددي: “قارداشلار، من بو گونه قدر حياتي صاف وئجدانلا تارينين حوزوروندا ياشاميشام.” ۲ باش كاهئن خانئيا اونون يانيندا دورانلارا امر اتدي كي، پولوسون آغزينا وورسونلار. ۳ او واخت پولوس اونا ددي: “اي آغارديلميش دووار! تاري سني ووراجاق! سن اوتورورسان كي، مني شرعته موطابق موحاكئمه اده سن، لاكئن شرعتي آياق آلتينا قويوب امر

زورلا اونو آرالاريندان آيب، قالاي
 آپارسينلار. ۱۱ او گونون گجه سي
 رب پولوسون ياتيندا ظاهر اولوب
 ددي: “جسور اول! چونكي منم
 حاقيمدا اورشلئمه نجه شهادت
 وردئن، رومدا دا گرک بو جور
 شهادت وره سن.”

“بئز بو آدامدا بئر يامانليق تاپميريق.
 اگر بئر روح و يا بئر ملك اونونلا
 دانيشميش اولسا، نه؟” ۱۰ ديشمه
 داها چوخ بويوينده، متن باشي
 قورخدو كي، مبادا پولوس اونلارين
 التنده تئكه-تئكه اولسون و عسگرلره
 امر اتدي كي، آشاغي انستلر و

پولوسون ضدئته سوئي قصد ۱۲ سحر
 آچيلاندا، يهودئلر بئر ائتتفاق قوروب آند
 ائچدئلر كي، پولوسو اولدورمه يئتجه نه
 يستئلر، نه ده ائچستئلر. ۱۳ بو
 سوئي قصدي حاضيرلايانلارين سايسي
 قيرخ نفر دن چوخ ائدي. ۱۴ اونلار
 باش كاهئتلر و آغساقاللارين يانينا گلئب
 ددئلر: “بئز آغير بئر آند ائچئشئك كي،
 پولوسو اولدورمه يئتجه هچ بئر شي
 دادماياق. ۱۵ بلجه، ائندي سئز و شورا
 مئن باشييا خبر گؤنده رئن كي، گويا
 پولوسون مسله سئني داها دقتق
 آراشديرماق ائسته يئر سئئز و اونو سئزن
 يانينيزا آشاغي گئئرسئن. بئر ده
 حاضير يق كي، ياخين گلهمه مئشدن اونو
 اولدورك.” ۱۶ لاكئن پولوسون باجيسي
 اوغلو اونلارين بو كمئني باره ده ائشئدي
 و گلئب قالايا گئردى و پولوسا خبر
 وردى. ۱۷ پولوس دا يوزباشي لاردان
 بئرئني يانينا چاغيريب ددى: “بو جاواني
 مئن باشينين يانينا آبار، چونكي اونا ورمه لي
 بئر خبري وار.” ۱۸ يوزباشي جاواني
 گؤتوروب، مئن باشينين يانينا آپاردي و
 اونا ددى: “زئندانى پولوس ميني يانينا
 چاغيردي و خاهئش اتدي كي، بو

و ترٽولوس آدي بڙ وڳل له گڻب، پولوسون ضدته واليه شڪايت اٿڻلر. ٢ پولوسو احضار اڏندن سونرا، ترٽولوس اونا اٿتھام وورماغا باشلايب ددي: ٣ “عالمجناب فلڪس! بڙ همئشه و هر زمان بوتون ممنونيتله اقرار اڌرئڪي، سنن ساينده صولح اچئنده پئڪ و سنن بصئرئنه بو خالق اوچون هر ڀريده ائصلاحت باش ورر. ٤ اما سنه داها آرتيق باش آغريسي ورمه مڪ اوچون، خاهئش اڌرم ڪي، اوز مرحمتنه بڙه قيسا بڙ زمان قولاق آسان. ٥ بڙ بو آدامي دوغرودان دا موفسد تاپميشيق، بوتون ڀر اوزونده ياشيان يهودلري عوصيانا قالدير و نصراني فترقه نئن ده رهبري دڙر. ٦ بو آدام حتا چاليدسي ڪي، معدي نجئس آسنن. بڙ اونا توتدوق (و آسته دئڪ ڪي، اوز شرعئتمئزه گوڙه اونا موحاڪمه ادڪ. ٧ لاکئن مئن باشي لئسياس گڻب، اونا زورلا اٿمڙدن آدي.

٨ و اوندان شڪايت اڏنله امر وردي ڪي، سنن يائينا گلئسنلر. سن اوزون ده بوتون بو مطلبر حاقيندا اونا آستنتطاق ادب، ووردوغوموز اٿتھاملارين دوغرو اولدوغونا يقئن تاپا بئلسن. ٩ يهودلر ده بو اٿتھام وورماغا قوشولوب، بو شيلرن بله اولماسيني تصدق اٿڻلر. ١٠ والي، پولوسا دانيشماق اوچون ائشاره اڏنده، پولوس جاواب وردي: “سنن چوخ اٿلردن بري بو خالقا قاضي اولدوغونو بئلئرم، اونا گوڙه ده، ممنونيتله حاقيمدان دئفاع اڌرم. ١١ اوڀرنه بئلسن ڪي، اورشلئمه عبادت اتمڪ اوچون گلدئيمدن، هچ اون ائڪي گون ڪجهه يئب. ١٢ مني نه معبدده، نه ڪنئسه ده، نه ده شهرده تاپماييلار ڪي، بئري ائله موباحئته اتمئش اولوم، يا دا عوصيان قالديريم. ١٣ سنن حوزوروندا منه ووردوقلاري اٿتھاملاري دا ثبوت اده بئلئرلر. ١٤ لاکئن بونو

سنن حضوروندا قبول ادٿرم کي، اونلارين فترقه ددئي طرفته اساسن، من آتالاريميزن تاريسينا حقتن خدمت ادٿرم، شرعتده و پيغمبرلرده يازيلان شيلرن هاميسينا دا ائنانيرام. ۱۵ و اونلارين اوږلرئئن ائنانديقلاري کمي، من ده تاريا اومتد ادٿرم کي، هم صالح آداما، هم ده پئس آداما اوږلورن دئرلهه سي اولاجاقدير. ۱۶ بونا گوره، دائم چالديشيرام کي، تاري و ائسانلار قاباغيندا وئجدانيم پاک اولسون. ۱۷ چوخ ائلردن سوزا گلدم کي، خالقيما صدقه لر گئترم و قوربان تقدمم ادٿرم. ۱۸ معبدده، طاهر اولونموش حالدا، بونلارلا مشغول ائدم، اطرافيمدا دا نه قالاباليق نه ده ولوله وار ائدي کي، مني تاپديلار. آما بعضي آستيالي يهودلر ده منمله وار ائدئر کي، ۱۹ اونلارين دا بورادا اولماسي لازيمدير کي، اگر منم ضدئم شڪايتلري

وارسا، سنن حضورونا تقدمم اتسنلر. ۲۰ و يا قوي اله اوږلري دسنلر کي، شورانين حضورونا چيخديغيم زامان، نه حاقسيزليق منده تاپديلار. ۲۱ مگر بو بئرجه سوز اوچون کي، اونلارين آراسيندا اولان زامان قيشقيريب ددئم: «من بو گون اوږلورن دئرلهه سي اوچون سئزن حضورونوزدا موحاكمه اولونورام.» ۲۲ آما فلئكس، طرفت باره سئنده داها دقت معلوماتي اولدوغونا گوره، ائشي تاختره ساليب ددي: «من باشي لئسياس گلدئكدن سوزا سئزن ائشنئزه يتشه جه يم.» ۲۳ و يوزباشيا امر اتدي کي، پولوسو نظارت آئيندا ساخلاسين، لاکن اونا آزادليق ورسن و دوستلارين هچ بئرئسنن اونا خدمت اتمه سئنه مانع اولماسين. ۲۴ آما بئر نجه گوندن سوزا، فلئكس يهودي اروادي دروسلا ائله گلئب، پولوسو چاغيرتدي و اونون مسخ عئسايا

پولوسدان اونا شڪايت اتڊنلر و
 اونا يالوارديلار كي، ۳ اونلارا بئر
 لوطف ادب پولوسو اورشلئمه
 گئرسئن. (چونكي يولدا اونا بئر
 كمئن حاضيرلا ميشديلار كي، اونو
 اؤلدورسونلر.) ۴ او زامان فستوس
 جاواب وردي كي، پولوس قيصرئيه
 ده نظارت آلتيندا ساخلانير و او
 اؤزو ده تزلئكله اورايا گدهجك.
 ۵“بونا گؤره ده، قويون آرانيزدا
 اولان نوفوذلو آداملار منئمله اورايا
 گئسنلر و اگر او آدامدا بئر تقصئر
 وارسا، اونا ائتهام وورسونلار.” ۶ و
 اونلارين يانيندا سگئز و يا اون
 گوندن آرتيق قالماييب قيصرئيه
 يه گتدي و او گونون صاباحي
 حؤكم تحتئنده ايله شئب، امر اتدي
 كي، پولوسو گئرسئنلر. ۷ پولوس
 يتشدئكله اورشلئمدن گلن يهودئلر
 اونون اطرافيندا دوروب، اونا بئر
 چوخ آغير بؤهتانلار آتيرديلار كي،
 اونلاري اثبات اده بئلمئرڊئلر.
 ۸ لاكئن پولوس اؤز مودافئعه سئنده

اولان ائمان حاقيندا دايشديغيني
 اشئدي. ۲۵ پولوس صالحئلكدن،
 نفسه حاكم اولماقدان، و گلهجك
 موحاكئمه گونوندن بحث ائنده،
 فلئكس قورخويا دوشوب ددي:
 “ائدي مورخسن، گت. واختم
 اولاندا سني چاغيرتديرارام.” ۲۶ همن
 زاماندا اومئد ادرد كي، پولوس
 اونا پول ورهجك. بونا گؤره ده،
 اونو تز-تز چاغيرتديرپ اونونلا
 صؤحبت ادرد كي. ۲۷ اما ائكي ائل
 كچب گندن سوزا، فلئكسن
 يرئشه «پوركئيوس فستوس» گلدي.
 فلئكس ده يهودئلرن رياضسيني
 قازانماق اوچون پولوسو حبسه
 ساخلادي.

پولوس فستوسون حوزوروندا ۱

۲۵ بلجه فستوس، وئلايته
 گلدئكدن اوچ گون
 سوزا قيصرئيه دن اورشلئمه
 چيخدي. ۲ باش كاهئنلر و
 يهودئلرن آدي-سانلي آداملاري

محکمہ سنی طلب اتدن، قیصرن یانینا دا گدہ جکسن. ” ۱۳ بر نچہ گون سوزا، آغرپا پادشاہ و برنکی قیصرئیہ یتشئب، احترام اوزوندن فستوسون یانینا گتدلر. ۱۴ اونلار اورادا چوخ گون قالاندان سوزا، فستوس پولوسون وضعئی پادشاہا عرض ادب ددی: ”بورادا بری وار کی، فلئکس اونو محبوس ادب. ۱۵ من اورشلئمه اولان واخت، یہودلرن باش کاهنلر و آغساقالاری اوندان شکایت ادب محکوم اولونماسینی طلب اتدلر. ۱۶ اونلارا جاواب وردم کی، روملورین عادی دیل کی، شکایت اولونانی اوندان شکایت اذله اوزلشدرمه یتنجه و اونا مودافتعه فورصتی ورمه یتنجه، اونو محکوم اتسنلر. ۱۷ اونلار بورایا گدئکده ده، یوبانمایب الہ صاباحیسی حوکم تختئنده اوتوردوم و امر اتدم کی، او آدم گتئرلسئن. ۱۸ شکایتچئر آباغا قانلیدیقا،

ددی: ”نه یہودلرن شرعتئنه، نه معبده، نه ده قیصرن ضدئنه بر خاا اتمشم. ” ۹ اما فستوس یہودلرن ریضاسینی قازنماق اوچون پولوسا جاواب ورتب ددی: ”آیا استھیئرسن کی، اورشلئمه گدب منم حضورومدا بو اتتہاملارا گوره موحاکنمه اولوناسان؟“ ۱۰ اما پولوس جاواب وردی: ”من قیصرن حوکم تختئنن قاباغیندا دورموشام و منه بورادا حوکم ادله لی دئر. اوزون ده یاخشی بلئرسن کی، من یہودلرن ضدئنه هج بر خاا اتمه متشم. ۱۱ بونا گوره، اگر من تقصیرکارام و اولومه لایق بر ائش گورموشم، اولمکن اتمتناع اتمرم. لاکئن اگر اونلارین منه ووردوقلاری اتتہاملارین اساسی یوخدور، هج کم منی اونلارین ائنه تسلیم اده بلزم. من قیصرن محکمہ سنی طلب ادرم. ” ۱۲ او واخت فستوس مجلسی ائله موشاوره ادب جاواب وردی: ”سن قیصرن

اولونماق ائستهيئر. ۲۱ اما پولوس
 ائستهي كي، حبسده ساخلا نيلسين
 و اوز ائشئئن حلتني ائمپراطورون
 محكمه سئنده طلب اتدي. من
 ده امر اتدم كي، قيصرئن يانينا
 گؤنده ره جهيم زامانا قدر حبسده
 ساخلا نسين. ” ۲۲ اغرئپا فستوسا
 ددي: ” من اوزوم ده بو آدامين
 سؤزلرئني ائتمك ائتردم. ” او دا
 ددي: ” صاباح اونو ائشدرسن. ”

گومان اتدئيم جئنايتلردن هچ بئرئي
 اونا اتتهام وورماديلار. ۱۹ آنجاق
 اوز دئلري باره سئنده بئر نچه
 ائختلافلاري وار ائدي و عئسا
 آدي اولوش بئر آدام حاقيندا
 دا كي، پولوس اونون دئري
 اولدوغونو بيان ادرددي. ۲۰ بو جور
 مسئلهلري نجه تفتئش اده جهيمي
 بئله دئئمدن، اوندان سوروشدوم
 كي، آيا اورشلئمه گدئب اورادا
 بو مطلبلر حاقيندا موحاكئمه

ايجازن وار.“ او زامان پولوس آئني اوزاڊيب مودافئعه سئني باشلاڊي: ۲ “اغريٽا پادشاه! من اوچون بئر سعادتدر كي، يهودئلر طرفئندن وورولدوغوم بوتون ائتماملارا گوره بو گون سنن حضوروندا اوزومدن دئفاع ادئرم. ۳ علاخوصوص كي، سن اوزون يهودئلرن بوتون آينلر و موباحئته لرئني بئلئرسن. بونا گوره ده خاهئش ادئرم كي، منه صبرله قولاق آسان. ۴ بوتون يهودئلر بئلئر كي، نجه من جاوانليغيمدان عؤمرومو خالقيمين ائچئنده و اورشلئمه كچئتمئشم. ۵ مني اولدن اوزون بئر مودت تانيديقلارينا گوره، اگر آسته سه لر، شهادت وره بئرلر كي، دئئمئزن لاپ جئدي فئرقه سي اولان فرسي فئرقه سننه باغلي ياشاميشام. ۶ و ائندي تاري طرفئندن آتالاريميزا ورتلئش وعده اومئدي اوچون موحاكئمه يه چكلمئشم. ۷ او

پولوس پادشاه اغريٽاين حضوروندا ۲۳ او گونون صباحي اغريٽا ائله برئكي بئويوك طمطراقلا گلدئلر و اونلارلا گلن مئن باشي لار و شهرن آدي-سانلي آداملاري ائله دئوانخانايا گئردئلر. فستوسون امري ائله پولوس گئئرئلدي. ۲۴ فستوس ددي: “اغريٽا پادشاه و سئز بورادا بئرئمله اولان جنابلار، سئز بو آداهي گورورسونوز كي، هم اورشلئمه ده، هم ده بورادا ياشايان بوتون يهود خالقي اونون باره سنئنده قيشقير-باغير سailer كي، بو آدام آرتيق ياشامالي ديئل. ۲۵ لاكئن من آنلاديم كي، او، اولومه لايئق هچ بئر خاطا ائمه يئب و اوزو ائمپراطورون محكمه سئني طلب ائديئنه گوره، قرار وردئم كي، اونو گؤنده رئم. ۲۶ آما سولطانا اونون حاقيندا يازاجاق قطعي بئر سؤزوم يوخدور. بونا گوره اونو سئزن حضورونوزا، خصوصن ده سئز اغريٽا پادشاهين حضورونا گئئرتمئشم كي، بو آئش تفتئش اڊئلندن سونرا، يازماغا بئر سؤزوم اولسون. ۲۷ چونكي منه منطئقسئز گلئر كي، بئر محبوسو گؤنده رك، لاكئن اوندان اڊئلن شئكايتلري گؤنده رمه يك.”

منم و منتمله سفره چيخانلارين اطرافينا ساچدي. ۱۴ بئز هاميميز يره ييخيلديق و بئز سس اشئندئم كي، عئبراني دئئئنده منه ديئر: «شاعول! شاعول! نه اوچون منه عذاب وئرئسن؟! ميخلارا تپئك وورماق سنه چئتئدئر.» ۱۵ ددئم: «سن كئمسن، يارب؟» رب ده ددي: «من عذاب وئرئئين عئسايم! ۱۶ لاكن قانع، آياغا دور. چونكي بو مقصد اوچون سنه ظاهر اولموشام كي، سن هم گوردويون هم ده سنه ظاهر ادهجهيم شيلرئن خئدمتچي و شاهئدي اولاسان؛ ۱۷ سني يهودي خالقيندان و قيري يهودلردن ختلاص ادهرك، ائندي اونلارين يائينا گؤندهرئم كي، ۱۸ گؤزلرئي آچاسان و اونلار قارانليقدان ائشيغا و شيطانين حاكئمئيتئندن تاريا طرف دؤنه لر و گوناھلارين باغيشلانماسينا و منه اولان ائمانلا تقدئس ادئلئر آراسيندا مئراثا نايئل اولالار.» ۱۹ بونا گؤره، اي پادشاه آغرئپا، گؤيدن گلن رؤيايا ناموطئع اولمايم، ۲۰ آما اولجه دمشقه اولانلارا، اورشلئمه نگره، سوزرا بوتون

وعده كي، بئزم اون ائكي قبئله مئز، گجه-گوندوز تاريا صداقتله خئدمت ادهرك يرئنه يتئشمه سئني گؤزله يئرلر. و بو اومئد اوچون اي پادشاه، يهودئلر طرفئندن موئهم اولموشام. ۸ نه اوچون سئز تارينين اولولري دئرئئتمه سئني ائمانيلماز بئر شي حساب ادئرئسنئز؟ ۹ دوغروسو، من اوزوم ده گومان ادئرئم كي، ناصئرله عئسانين آدينا گرگ چوخ عداوتلي ائشر گؤروم. ۱۰ اله اورشلئمه ده بونو ادئرئم. باش كاهئلردن ائختيار آيب موقدسلردن چوخلاريني زئندانلارا سالديم، اونلارين اولومه وئرئله سئنه ده راضي ائدم. ۱۱ بوتون كئئسه لرده اونلاري جزالانديريپ چاليشديم كي، كوفر دميه مجبور ادم. اونلارين ضئئنه حددن آرتيق قودوروب، حتا ياد شهرلرده بله اونلاري تعقتب ادئردم. ۱۲ بو خصوصدا باش كاهئلرئن ائختيار و فرماني ائله دمشقه گدئردم. ۱۳ گون اورتا واختي، اي پادشاه، يول اوستونده گونون ائشيغيندان داها پارلاق بئر ائشيغ

۲۶ چونكي پادشاهين دا بو شيلردن خبري وار و يقئنئلكه اونا خنطاب ادئرم. آرخاينام كي، بونلارين هچ بئري اونون نظرئندن قاجماز، چونكي بو آتش خلوت بئر گوشه ده باش ورمه يئب. ۲۷ پادشاه اغرئپا، آيا سن پيغمبرلره ائنانيرسان؟ بئلام كي، ائنانيرسان. ۲۸ اغرئپا پولوسا جاواب وردى: “آز بئر زاماندا مني مسئحي اولماغا بله قانع اده جكسن.” ۲۹ پولوس دا اونا ددى: “آز يا چوخ، تاريدان ائستردئم كي، آنجاق سن يوخ، بو گون مني ائشنلرن هاميسي، منئم كئمي اولسايديلار، بو زنجئرلردن باشقا.” ۳۰ پادشاه قانلخدي. والي، برئئكي و اونلارلا اوتورانلار دا قانلخديلار. ۳۱ و بئر يانا چكئلكلري زامان، بئر بئرلى ائله دانئشيب دئردئلر: “بو آدام اولومه، و يا حبسه لايئق بئر آتش گؤرمور.” ۳۲ و اغرئپا فستوسا ددى: “بو آدام اگر قيصرئن محكمه سئني طلب اتمه سيدي، آزاد اولايئله ردى.”

يهودئيه دئياريندا ياشايانلارا، و حتا قيري يهودئلره ده اعلان اتدئم كي، توبه ادب تاريا طرف دؤسونلر و توبه يه لايئق ائشئر گؤرسونلر. ۲۱ بونلاردان اوئري يهودئلر مني معبدده توتوب اولدورمه يه چالئشديلار. ۲۲ لاكن تاريدان گلن كوئمكه بو گونه قدر قالب هم كئچئيه، هم ده بؤيوكه شهادت وئرئم و هچ بئر شي دمئم مگر بو كي، پيغمبرلر و موسانين بويوردوقلاري يرئنه يئئشئر؛ ۲۳ بو كي، مسئحن عذاب چكمه سي واجئب اندي و اولولردن ائلك دئرئن اولدوغو اوچون ائشيغي، هم يهودي خالقينا هم ده قيري يهودئلره اعلان اده جك. ۲۴ پولوس اوئز دئفاعسيندا حله بو سؤزو دئردى كي، فستوس اوچا سسله ددى: “پولوس، عاغيلين باشيندان چيخيب! علمئنن چوخلوغو سني دئيه دؤنده رئر.” ۲۵ اما پولوس ددى: “عائجناب فستوس، عاغيلم باشميدان چيخماييب، آنجاق حقيقت و عاغिला سيغان سؤزلري دئرم.

پولوس روما گوندہ رٹائر ۱

۲۷

گمی ائله ائٹالیایا گتمہ یئمز
 قرار ورتلڈئکده، پولوس و
 بئر نچه اوژگه محبوسلاری ائمپاراطور
 فوجونون جولئیوس آدلی بئر
 یوزباشیسینا تحوئل وردئلر. ۲ آسٹیا
 ایالتئئنن ساحئلئنده کی یرلری گرمه لی
 اولان بئر آدرمت گمئسننه مئئب،
 دهنزه چیخدیق. مقدونئیهدن
 تسالونئکلی آرسترخوس دا بئرئمله
 ائدی. ۳ اوگونون صاباحی صیدونا
 چاتدیق. جولئیوس پولوسا ائلتئفات
 گورسه دئب اونا انجازه وردی کی،
 دوستلارینین یانینا گتسن و اونلار
 بئر آزا اونا یتئشئئلر. ۴ اورادان یولا
 دوشدوک و کوله یئن اوزوموزه
 طرف اسدئیندن قئبرئسنن پناهی
 آلتیندا کچدئک. ۵ دهنزی گئکئکیا
 و پامفئلیه نئن ساحئلئندن کچئب
 لئسیانین مئرا شهرئنه گلدئک.
 ۶ اورادا یوز باشی، ائٹالیایا گدن
 بئر آسکندرئیه گمئسی تاپدی و

بئزی اونا مئندئردی. ۷ بئر نچه گون
 یاواش سورعتله گتدئک و گوجلہ
 قئندوسون یانینا یتئشدئک. یل
 بئزی یاخین گتمه یه قویمادیغیندان،
 سالمونا طرفئندن کرئته سوردوک.
 ۸ چئتئلئکله اوندان کچئب «گوزل
 بندرلر» دئیلن بئر یره چاتدیق کی،
 لاسیا شهری بو یره یاخین ائدی.
 ۹ چوخ واخت کچدئشنه و اوروج
 گونو ده باشا چاتدیغینا گوره،
 آرتیق دهنزده سفره چیخماغین
 چوخ خطری وار ائدی. اودور کی،
 پولوس اونلارا نصئحت ورتب،
 ۱۰ ددی: «کئشئر، گورورم کی،
 دهنزده سفره چیخماق آنجاق
 یوک و گمی اوچون یوخ، بئرئم
 حیاتیئیز اوچون ده خطری دئر و
 چوخ ضرر سببی اولاجاق.» ۱۱ آما
 یوزباشی پولوسون سوزوندن چوخ،
 گمئسن سوکانچیسینا و صاحبئنه
 اعتماد ائردی. ۱۲ قیشی کچئرتمه یه
 او بندر مونسئب اولمادیغیندان،
 گمئده گئرئن اکثرئیتی بو قرارا

اندڙدئڻلر و بلجه اوڙلري ده اونونلا سورونوردولر. ۱۸ او گونون صاباحي حله شئدٽلي كوله يئن اسٽري ائڊئڪ كي، گمئنن يوكونو دهنزه آتماغا باشلا ديلا ر. ۱۹ اوچونجو گون ده اوڙ اللري ائله گمئنن تبهٽراتيني آنديلا ر. ۲۰ بٽر نجه گون، گونش و اولدوزلار گورونمه دي و بو بؤ يوك كولك بٽري اسٽر ائڊيئنڊن، آرتيق خٽلاص اولونماغيميزا بوتون اومئڊلر ياواش-ياواش كسئڊي. ۲۱ چوخدان بري يمكسٽر قالديقلا ريندان، پولوس اورتادا دوروب ددي: “كئشٽلر، سٽر گرڪ منم نصحتئمي قبول ائڊب، كرئڊن دهنزه چينخمايدنيز و بو ضرر و زباني چكهمه يدئڻن. ۲۲ لاکئن ائڊي سٽري تشوق اڊرم كي، جسارٽئڻزي آڊن ورمه يه سئڻن. چونكي آرانيزدا هچ بٽر تلفات اولمايا جاق، آنجاق گمي آڊن گده جڪ. ۲۳ چونكي الهه بو گجه عايد اولدوغوم و اونا

گلدئڻلر كي، اورادان چيخيب، بٽر نحوله كرئڻن فئڻئڪس بندرئنه چاتسينلار كي، جنوب-قربه و شمئال-قربه باخير و قيشي اورادا كچٽر سئڻلر. ۱۳ جنوب يلي ياواشجا اسميه باشلا ديقادا، آماجلا رينا نايڻل اولدوزقلا ريني گومان اڊب، لنگري قالديرديلا ر و ساحئله ياخين كرئٽ ساحئلي بويو يولا دوشدولر. ۱۴ آما چوخ چكهمه دي كي، قورولوقدان اورا كلئڊون آڊلانان شئدٽلي بٽر كولك اسدي. ۱۵ گمي كوله يه دوشدو و كوله يه موقاوئمت گورسده بئلمه دئڻڊن، بٽر ده تسلم اولوب سورونوردوك. ۱۶ كلودا آڊلي كئچئڪ بٽر جزئه نئن ياخينليغيندا، گمئنن قاييغيني گوجله ساخاليا بئڊئڪ. ۱۷ قاييغيني يوخاري چكندن سوزا، اسبابلا ردان ائسٽفاده اڊب، گمئنن آلتيني باغلا ديلا ر و سٽرئسئن داهازليغيندا قومسالا اوتورماقدان قورخوب، يلڪني

گمئڻن قايغما چاليديلار و گمئڻن قاباق طرفئندن لنگرلي آتماغي بهانه ادئب، قايغي دهنزه اندر دئلر. ۳۱ پولوس يوزباشي و عسگرلره ددي: "اگر بونلار گمئده قالماسالار، سئز خيلاص اولاي بئله سئنتز." ۳۲ او واخت عسگرلر قايغين ائپلرني كسئب قايغي دهنزه سالديلار. ۳۳ سحر عنقرئب آچيلاجاق ائدي كي، پولوس هاميني يمك يمه يه تشوتق ادئب ددي: "آرتيق اون دؤرد گوندور كي، آج قارين گودوسونوز و بئر شي يمه يئب سئنتز. ۳۴ بونا گؤره سئزي تشوتق ادئرم كي، يمك يئبه سئنتز؛ بو، قويماز كي، قووتئئزي آلدن وره سئنتز، چونكي هچ بئرئئزئ باشيندان بئر توك بله محو اولمايلاجاق." ۳۵ بونو دئيندن سوزا چورك گؤتوروب، هامينين گوزو قاباغيندا تاريا شوکور اتدي و اونو بؤلوب يمه يه باشلادي. ۳۶ اونلارين هاميسي اوركله ئئب، اونلار دا يمك يدئلر.

خئدمت اتدئيم تارينين بئر مله يي قاباغيمدا دوروب، ۲۴ ددي: «قورنما، پولوس! سن گرک قيصرئن حوزوروندا داياناسان. باخ، تاري، سنئله گمئده گدئلرئن هاميسيني سنه عطا ادئب.» ۲۵ اونا گؤره ده، كئشئلر، جسارتئئزي آلدن ورمه يئن. چونكي تاريا ائمانيرام كي، دقتن منه دئيلن كئمي اولاجاق. ۲۶ لاكئن بئر جزره ده قومسالا اوتورماغيميز لازيمدير." ۲۷ اون دؤردونجو گون گلدئي واخت، بئر آدريا ئتك دهنزئنده سورولونوردوك كي، گجه ياريسينا ياخين، گمئچئلر قورولوغون ياخينلاشديغيني حئس اتدئلر. ۲۸ درئئئي اولچوب اوتوز بش متر اولدوغونو گؤردولر. بئر آزاره لئده گئنه اولچوب ائئرمي بش اولدوغونو گؤردولر. ۲۹ قاياليقدا قومسالا اوتورماق قورخوسوندان گمئڻن آخيريندان دؤرد لنگر آتيب، سحرئن آچيلاسيني آرزولاديلار. ۳۰ گمئچئلر

۴۳ اما يوزباشي پولوسون سلامات قالماسيني ائسته يئردي. بونا گوره ده اونلارين قصدئنه مانع اولدو و امر اتدي كي، اول اوزه بئلنلر گمئدن آتيليب قورولوغا چاتسينلار. ۴۴ و قالانلاري دا بعضئلري تاختالار اوستونده، بعضئلري ده گمئتن آيري پارچالاري اوستونده قورولوغا چيخسين. بلجه هامي سلامات قورولوغا چيخدي.

مالتادا ۱

اونلار سلامات چيخاندان ۲۸ سونرا، اويره ندئك كي، جزيره نئن آدي مالتادير. ۲ يرلي اهالي بئزه بؤيوك بئر ائتلفات گورستدئلر؛ ياغيش و سويوق اولدوغوندا اود قالاييب بئزم هاميميزي قبول اتدئلر. ۳ پولوس بئر چوخ چيرپي ييغيب اودون اوستونه قوياندا، ائستئدن بئر افعي ائلان چيخدي و اونون ائنه ياپيشدي. ۴ يرلي اهالي ائلان

۳۷ گمئده هاميميز ائكي يوز يئمئش آلي نفر ائدئك. ۳۸ اونلار يمكدن دو ياندان سونرا، بوغداني دهنزه آتیب، گمئي يونگول لشدئردئلر. ۳۹ سحر آچيلديدا قورولوغو تانيبا بئله دئلر؛ آنجاق قوملو ساحئلي اولان بئر جزيره گوردولر و قرار وردئلر كي، اگر مومكون اولسا، گمئي اورايا سالسينلار. ۴۰ لنگرلي كسب دهنزه بوراخديلار و همن آندا سوكانين ائپلرئي آچديلار. سونرا قاباق يلگئي يل سمتنه قالديرديلار و ساحئل طرفئي توتوب گئتدئلر. ۴۱ اما ائكي دهنزن بئر بئرئنه بئر لشدئي يرده قورولوغا ديئب، قومسالا اوتوردولار. گمئتن قاباق طرفي قوما باتيب حركتسز قالدي، لاكئن دال طرفي شپه لرئن گوجوندن سينماغا باشلادي. ۴۲ عسگرلر قصد ائتمئشدئلر كي، محبوسلارين هاميسيني اولدورسونلر، اله كي، هچ بئرئي اوزوب قاچا بئله سن.

اونون آلتندن آسپلېش گوره نده،
 بئربئرلرئنه ددئلر: “هر حالدا بو آدم
 قائلدئرب؛ دهنزدن خئلاص اولدوقدا
 دا عدالت اونا ياشاماق مجالي
 ورمئر.”^۵ آما پولوس ائلائي سئلکه
 يئب، اودا آتدي و هچ بئر زيان
 گورمه دي. ^۶ اونلار گوزله يئر دئلر
 كي، پولوسون بدني شئشستن و يا
 قفلتن اولوب يره ييخلسين. لا کئن
 بئر چوخ زامان گوزله دئکدن
 سونرا اونا هچ بئر شي اولماديغيني
 گوره نده، فئکئرلرئي دئشدرئب
 ددئلر كي، او بئر آلاهدير. ^۷ او
 يرئن ياخينليغيندا املاک وار ائدي

كي، پولئيوس آدلانان جزره نئن
 بويوکونه عاييد ائدي. او بئري قوناق
 قبول ادئب اوچ گون بئزه نزا کله
 ياخشي يتئشدي. ^۸ پولئيوسون
 آتاسي قيزديرمادان و قانلي آسهالدان
 ناخوش ياتيردي. پولوس اونون يانينا
 گتدي و دوعا ادئب آلرئني اونون
 اوستونه قويدو و اونا شفا وردي.
^۹ بو، باش ورنندن سونرا جزره دن
 اولان آيري ناخوشلار دا گلئب
 صاغالديلار. ^{۱۰} بئزه چوخ حورمتلر
 له احترام گورستدئر و دهنزه
 چيخديغيميز واخت، احتيا جيميز
 اولان لوازماتي تداروک گوردولر.

پولوس روما چاتير ۱۱ اوج آين آخيريندا
 قاباق سمئنده “جوزا” علامتي اولان
 اولان اُسڪندرئيه لي بئر گمي ائله كي،
 قيشي جزره ده كچئر تمئشدي، دهنزه
 چيخديق. ۱۲ سئرا كئوسدا انئب،
 اورادا اوج گون قالدديق. ۱۳ اورادان
 دهنزه چيخيب رگئيوما گلدئك. بئر
 گون سونرا جنوب يلي اسدي و
 ائكئنجي گونو پوتولئيا يتئشدئك.
 ۱۴ اورادا بعضي قارداشلارا راست
 گلدئك و بئزدن دعوت ادئلر كي،
 يدِّي گون اونلارلا قلاق. و بلجه روما
 گلدئك. ۱۵ اورادا كي قارداشلار بئزئم
 باره مئزده اشئتئكده، آپئوس بازاري و
 «اوج مهمانخانا» ديتلن يره قدر
 پئشوازمييزا گلدئلر. پولوس اونلاري
 گورنده تاريا شوكور ادئب اوركلندي.
 ۱۶ روما گئردئئمئز واخت، پولوسا
 اعجازه ورنلدي كي، اونون كشيئني
 چكن عسگرله تك باشينا قالسين.
 ۱۷ اوج گون سونرا پولوس يهودئلرئ
 آدي-سانلي آداملاريني بئر يره چاغيردي
 و بيغيلديقلاري زامان، اونلارا ددي:
 “قارداشلار، من خالقيميزا و يا
 آتالاريميزين عادتلري ضدئنه بئر شي

لا کئن آنلاما جاقسینیز.

دائم باخا جاقسینیز،

لا کئن گورمه یه جکسنئز. ۲۷ چونکي بو

خالقین اوره یی برکله یئب،

قولاقلاری ائله ده چوخ آغیر اشدئ لر.

گوزلرني باغلا ییبیلار،

مبادا کي، گوزلری ائله گورسونلر،

قولاقلاری ائله اشتسنلر،

اورکلری ائله ده آنلا سینلار

و دؤنسونلر

و من اونلارا شفا ورئم.» ۲۸ ائدی بئلئن

کي، تارینین بو ننجاتی قیری یهودلره

گۆنده رتئب و اونلار قولاق

آساجاقلار. ۲۹ پولوس بو سوزلری

دیندن سونرا، یهودلر آرالاریندا

چوخ دیشهرک ایریلدیلار.

۳۰ پولوس ائجاره اتدی اوده ائکی

ائل تامام قالدی و یانینا گلن هر

کسی قبول ادردی ۳۱ و تارینین

پادشاهلیغینی وعظ ادب، رب

عسا مسح حاقیندا بوتون جسارتله

مانعسنز تعلم ورردی.

ROM

تارينين اوغلو اولدوغو قووتله اعلان
 ادئلدي، يعني ربمئز عئسا مسئح. ۵ بئز
 اونون واسئطه سئله فيض و حوارئليه
 نايئل اولدوق كي، اونون آدي اوچون
 ائسانلاري، بوتون خالقاردان، ائماندان
 گلن انطاعته گتئرک. ۶ و سئز ده،
 عئسا مسئحن طرفئندن او دعوت
 اولونموش ائسانلارين آراسينداسينيز.
 ۷ تارينين رومدا اولان و موقدسئليه
 دعوت اولونان بوتون سودئكلرئنه: آتاميز
 تاريدان ورب عئسا مسئحن سئزه فيض
 و باريش اولسون.

۱ من پولوس، مسئح عئسانين
 قولو، حواري اولماغا دعوت
 اولونموش، تارينين انجئلي يايماق اوچون
 سچئلهئش؛ ۲ او انجئل كي، تاري
 اؤز پيغمبرلي واسئطه سئله اولجه دن
 موقدس يازيلاردا وعده ورددي. ۳ اؤز
 اوغلو حاقيندا كي، جئسمن داوودون
 نسلئندن آنادان اولدو ۴ و قودسئيت
 روحونا گؤره، اولولردن دئرئله يي ائله

پولوسون روما گتمک آرزوسو^۸ اولن،
 هامينيز اوچون عئسا مسئحن
 واسئطه سئله تاريمما شوکور ادئرم کي،
 ائمانينيز بوتون دونيادا اعلان اولونور.
 ۹ او تاري کي، بوتون روحوملا اوغلونون
 ائنجئلئنه خئدمت ادئرم، شاهئدئمدئر
 کي، نجه دائم سئزي يادا گتئرئم. ۱۰ و
 دوعلاريمدا دائم يالواريرام کي، بلکه بئر
 دغه تارينين ائزاده سي ائله سئزن يانينيزا
 گلهميه يولوم دوشسون. ۱۱ سئزي
 گورمه يي چوخ آرزولاييرام إله کي،
 سئزي قوئلندئرکم اوچون سئزه
 روحاني بئر عطا يتئرئم. ۱۲ يعني، من
 آرانيزدا ائکن، هم سئز و هم من
 بئر بئرئمزئن ائمانی ائله تشويق اولوناق.
 ۱۳ اي قارداشلار! بئخبر اولماغينيزي
 ائسته مئرم کي، دغه لرله يانينيزا گلکم
 نئيئتئنده اولدوم کي، منئم سئزن آرانيزدا
 دا، اوزگه خالقلارين آراسيندا اولدوغو
 کئمي بئرئمرم اولسون. لاکئن ائندئيه
 جک بو ائشي ائمکدن منع اولدوم.
 ۱۴ من، هم يونانلي لارا هم ده
 مدنئيئتئزلره، هم حکمئلره، هم ده
 جاهئلره بورجلويام. ۱۵ بونا گوره دئر
 کي، من رومدا ياشايان سئزلره ده

هچ ڪم صالح ديئل ۹ بس نه ڏيک؟ آيا
هچ افضل لئيمز وار؟ اصلا. چونڪي
آرتيق ثابت اڏيڪ ڪي، هم يهودنلر،
هم ده قيري يهودنلر هاميسي گونا
آلتيندا ديرلار. ۱۰ نجه ڪي، يازيليب دا:

“صالح اولان هچ ڪس يوخ، بئر نفر بله،
۱۱ آنلايان بئري يوخ،
تاريني آختاران بئري يوخ. ۱۲ هاميسي
آزيبلا،

بئرلئڪده فايداسيز اولوبلار.
ياخشيليق ادن هچ ڪس يوخ، بئر نفر بله.
۱۳ بوغازلاري آچيق قبئردئر،
دئلري حئيلاه اشله دئر،

دوداقلاريندا افغي زهري وار.
۱۴ آغيزلاري لعنت و آجي سؤزلرله
دولودور. ۱۵ آياقلاري قان توکمک
اوچون تله سئر. ۱۶ يوللاريندا
وئرانليق و فلاکت وار ۱۷ و باريش
يولونو تانماييبيلار. ۱۸ گوڙلري
قاباغيندا تارينين قورخوسويو خودور.”
۱۹ بئر بئرلئڪ ڪي، شرعتده ديئلن
هر شي، شرعتن حاکمئيتي

و موحاڪمه اڏيئن زامان داعواني
قازاناسان. ” ۵ اما اگر بئرئم
حاقسيزليغيميز تارينين صالح
اولدوغونو داها چوخ آشڪارا
چيخاردير، بونا نه ڏيهه بئله رئڪ؟
قضبله جزالانديران تاري صالح
ديئل؟ (ائئسانلارين دوشونديو
ڪمي دانيشيرام). ۶ يقئن ڪي،
يوخ! اگر بله اولسا، او زامان تاري
دونيان نجه موحاڪمه اده بئر؟
۷ چونڪي اگر منئم يالانيم تارينين
حقتئتي و اونون جلاليني داها
چوخ آشڪارا چيخاردير، بس نه
اوچون من حله ده بئر گوناھڪار
ڪمي موحاڪمه گرڪ اولونام؟
۸ و نه اوچون بعضئرئئن بئر
ائئتترا آڏيغي ڪمي اتمه يڪ؟
نجه ڪي، اڏئعا ادئرلر ڪي، بئر
بله اوڀره دئرئڪ: گلئن پئسلئڪ
ادڪ ڪي، ياخشيليق گلستن. بله
آداملارين محكوم اولماسي داها دا
عدالتدئر.

يتئرمكله هج بئر ائسان تارينين
 نظرئنده تبرعه اولا بئلمز؛ چونكي
 گوناھين نه اولدوغو شرئعتئن سايه
 سنئده درك اولونور.

آئيندا اولانلارا ديئلئر كي، هر
 آغيز باغلانسين و بوتون دونيا تاريا
 حساب ورمه لي اولسون. ۲۰ بلجه
 شرئعتئن طلب ائدئكلرئني يرئنه

ائمان و صالحلئك ۲۱ آما ائندي تارينين
 صالحلئني ظاهر اولوب كي، شرئعته
 باغلي ديئل. و بونا هم شرئعت، هم ده
 پيغمبرلر شهادت ورئرلر. ۲۲ تاريدان گلن
 بو صالحلئك عئسا مسئحه اولان ائمان
 واسئطه سئله بوتون اونا ائمان گئئرلره
 ورئرلر. ائنسانلار آراسيندا هچ فرق
 يوخدور. ۲۳ چونكي هامي گوناھ ادب
 و تارينين عئزتئندن محروم قاليب. ۲۴ و
 اونون فيضئله مسئح عئسانين طرفئندن
 گلن نئجات واسئطه سئله بو صالحلئني بئر
 هديئيه كئمي آليرلار. ۲۵ تاري اونون
 قانيندا اولان ائمان واسئطه سئله اونو
 قابالقادان كفاره قورباني تعين اتدي.
 بونو اونون اوچون اتدي كي، صالحلئني
 گؤرسدسن. چونكي تاري اوژ صبرئنده
 قابالقانجام تاپان گوناھلاري جزاسيز
 بورا حيشدي. ۲۶ بونو اونون اوچون
 اتدي كي، ائندئكي زاماندا صالحلئني
 ظاهر آسن، اله كي، اوژو صالح قالسين
 و عئسايا ائمان گئئرني تبرعه آسن.
 ۲۷ بلجه نه ائله نفر اده بئله رئك؟ هچ بئر
 شيله. هانسي اوصولا گؤره؟ شرئعتي
 يرئنه يتئر مك اوصولا؟ خير! آنجاق ائمان
 اوصولونا گؤره. ۲۸ چونكي ائنانديغيميز

دونياني مٿراڻ آلاجاقلاري وعده ورتلدي. بواونون اوچون انڊي کي، اٿمان واسطه سٿله صالح سايلديلار. ۱۴ چونکي اگر شرعتله ياشايانلار وارث اولسالار، اٿمان بوش اولار، وعده ده باطل! ۱۵ چونکي شرعت تاريخين قضبئي حاصل گٿرر. شرعت اولميان یرده ده اونو آياق آلتينا قويان اولماز. ۱۶ بونا گوره ده، وعده اٿمان واسطه سٿله گلر اله کي، اونون فيضنه باغلي اولسون و اٿبراهمئن بوتون نسلئي بوروسون؛ آنجاق شرعتله باغلي اولنلاري يوخ، اٿبراهمئن اٿمانينا مالٿک اولنلاري دا کي، هاميميزين آتاسي دير. ۱۷ نجه کي، يازيليب؛ “سني بئر چوخ خالقلارين آتاسي اٿدم.” اٿنانديغي تاريخين نظرئنده، او تاري کي، اولوره حيات ورر و اولميان شيلري وارليغا چاغيرير. ۱۸ اومئد اصلا يوخ اٿکن، اٿبراهم اومئدله اٿمان گٿردي و بلجه بئر چوخ خالقلارين آتاسي اولدو.

رب اونون گوناھيني حسابا گٿرمر.” ۹ آيا بو بختورلٿک آنجاق ختنه اولونانلاردير، يوخسا ختنه اولونمايانلارا دا عايددئر؟ چونکي ديئرٿک کي، اٿبراهمئن اٿماني اونا صالحلٿک سايلدي. ۱۰ نه شرايطده سايلدي؟ ختنه اولاندان سونرا انڊي، يوخسا قاباق؟ ختنه اولاندان سونرا يوخ، قاباق انڊي. ۱۱ و ختنه نئن علامتئي آدي، اٿماندان گلن صالحلٿئين موهورونو کي، ختنه اولونمايشدان دا وار انڊي، اله کي، او، بوتون او آداملارين دا آتاسي اولسون کي، ختنه اولونماديقلاري حالدا اٿمان گٿررلر کي، اولار دا صالح سايلسينلار. ۱۲ بلجه آتاميز اٿبراهم ختنه اهلئنه ده آتا اولدو کي، آنجاق ختنه اولدوقلارينا قالماليب، او اٿمانين ائرلرئنده يرئئرلر کي، اونون ختنه اولونماسيندان قاباق دا وار انڊي. ۱۳ شرعتئن واسطه سٿله ديئلدي کي، اٿبراهم و اونون نسلئنه

ده قادئردئر. ۲۲ بونا گۆره ده،
 ائمانى اونا صالحلىك سايلدي.
 ۲۳ صالحلىك سايلدي ” سۆزلىرى
 آنجاق اونون اوچون يازيلماي،
 ۲۴ بئزئم اوچون ده يازيلدي كي،
 تارى بئزه صالحلىك ساياجاك؛ بئزه
 ده كي، ربئمز عئسانى اولوردن
 دئرلده نه ائمان گئرمئشك؛
 ۲۵ كي، بئزئم گوناھلاريميزدان
 اوئري اولومه تسلئم اولوندو و
 بئزئم صالح سايلماغيميز اوچون
 دئرلئلدي.

نجه كي، اونا دئلمئشدي ده
 كي، ” سنن نسلن بله اولاجاك. ”
 ۱۹ ائمانيندا ضعيفله مه دي و اوزونون
 تخمئن يوز ياشلي بدنئن اولوش
 كئمي اولدوغونا اهمئيت ورمه دي،
 سارائين دا بطنئن قيصيرليغينا
 اهمئيت ورمه دي. ۲۰ و تارينين
 وعده سننه ائمانسيزليقلا شك
 اتمه دي، لاكن ائمانيندا مؤحك
 اولوب تارىني عزتلندئردي. ۲۱ و
 كامئل آرخاين ائدي كي، تارى،
 وردئي وعده ني يرئنه يتئرميه

تاري ائله باريشماق^۱ بلجه ائمان واسطه
سئله صالح سايلديغيميز اوچون، ربمئز
عئسا مسئح واسطه سئله تاري ائله
باريشيميز وار. ۲ اله اونون واسطه سئله
ده ائچئنده دوردوغوموز بو فيضي ائمانلا
اله گتئر دئك و تارينين عزتئتن
اومئدئنه نخر ادئرئك. ۳ و آنجاق بو قدر
يوخ، موصلئتلرده ده نخر ادئرئك،
چونكي بئلئرئك كي، موصلئت تهمول
يارادار، ۴ تهمول شخصئيت، شخصئيت ده
اومئد ۵ و اومئد اوتانديرماز؛ چونكي
تارينين محبتي بئزه ورتلن موقدس روحون
واسطه سئله اوركلرئمئزه توكولوب.
۶ چونكي بئز حله ضعئف ائكن، مسئح
موعين زاماندا گوناهاكارلار يولوندا
اؤلدو. ۷ صالح بئر آدامين عوضئنده
كئمسه نئن اوله سي چئتئن باش وِرر؛
ياخشى بئر آدامين عوضئنده بلكه ده
بئري اوله يه جسارت اتسن. ۸ لاکئن
تاري بئزه اولان محبئتنى بونونلا اثبات
ادئر كي، بئز حله گوناهاكار ائكن،
مسئح بئزئم عوضئمئزده اؤلدو. ۹ ائندي
كي، اونون قاني ائله صالح سايلميشيق،
بس نه قدر آرتيق اونون واسطه سئله ده
تارينين قصبئندن ختلاص اولاجاغيق.

قصابلىق قويونلاري كئمي سايليرديق.»
 ۳۷ يوخ، بوتون بونلاردا بئزي سوه
 نئن واسطه سئله قالب گنلردن
 اوستونوك. ۳۸ چونكي يقئن بئلئرم
 كي، نه اولوم، نه حيات، نه ملكلر،
 نه رياستلر، نه ائندئكي، نه گلجك

شيلر، نه قووتلر، ۳۹ نه اوجالىق، نه
 درئئلك، نه ده اوزگه بئر مخلوق
 قاءئر اولاجاق كي، بئزي ربمئز
 مسئح عئسادا اولان تارينين مئبتئندن
 آيرسين.

کټمه اوره يټم يانسا، شفقت
گورسده جه يم. ” ۱۶ بلجه ائندي
ائسانين ائسته يئنه و يا اونون سعي
اتم يئنه ديئل، آنجاق مرحمت ادن
تاريا باغلي دير. ۱۷ چونكي موقدس
يازيده فترعونا ديئن: “سني بونا

تارينين سچدئكاري ۱ مسعده حقيقي
ديئم، يالان دانيشميرام، وئجدانيم دا
موقدس روحدا ددئكلرئمي تصدق ادئر.
۲ اوره يئمه بويوك بئر قم، دائمي بئر
ائضطراب وار. ۳ چونكي ائسته يه
بئله ردئم كي، قارداشلار يمين خاطر ي
اوچون، جئسمن هموطنلرئمن خاطر ي
اوچون، من او زوم مسعدن
اوزا قلا شيب لعنت اولونوم. ۴ اونلار
اسرايئلي دئرلر كي، اوغولوق و عزت،
عهدلر، شرئعتن ورئله سي، معبدن
خئدمتي و وعده لر اونلار يندير. ۵ بويوك
آتالار دا اونلار يندير، مسع ده جئسمن
اونلار داندير؛ او كي، هر شين اوستونه
ابده كئمي موبارك تاري دير. آمئن.
۶ لا كئن بله ديئل كي، تارينين كلامي
بوشا چيخيپ. چونكي اسرايئلدن
اولانلارين هاميسي اسرايئل ديئل.
۷ ائبراهئم نسلئندن اولانلارين هاميسي دا
ائبراهئمئ اوولادلاري ديئل: “آما سنن
نسلن اسحاق دان آدلاندير يلاجاق.” ۸ بو
او دمكدئر كي، تارينين اوولادلاري
جئسماني اوولادلار يوخ، وعده نئ
اوولادلاري ديرلار كي، ائبراهئمئ نسلي
سايبيلرلار. ۹ چونكي وعده بله ورئلدي:

۲۳ او بونو اونون اوچون اتدي
 كي، جلائين بولوغونو مرحمت
 تپان قابلارا بئلدئرسئن، او قابلارا
 كي، اولجه دن عزت اوچون
 حاضر لامي شدي. ۲۴ حتا بئز لري ده
 كي، آنجاق يهودئلر آراسيندان يوخ،
 قيري يهودئلر آراسيندان چاغير دي.
 ۲۵ نجه كي، هوشعئن كئتابيندا ديئر:
 “خالقيم اولمايانا خالقيم،
 سوگگئم اولمايانا سوگگئم دئيه جه يم.” ۲۶ و
 “واقع اولاجاق كي،
 «خالقيم ديئلسئنئر» ديئلدئي يرده،
 اونلار دئري تارينين اوغوللاري
 چاغير يلاجاقلار. ” ۲۷ و اشعيا
 اسرايئل حاقيندا نئدا ادئر:
 “اسرايئل اوغوللارينين سايي دهنز
 قومو قدر اولسا دا، آنجاق تك بئر
 آزي نجات تاپاجاق. ۲۸ چونكي
 رب حوكونو ير اوزونه كامل بئر
 شكده، تزلكله انجرا اده جك.”
 ۲۹ و نجه كي، اشعيا قابالجادان
 دمئشدي ده كي:

گوره اوجالتديم كي، قووتئي سنده
 گورسه دم، و آديم بوتون ير اوزونده
 اعلان ادئلسئن. ” ۱۸ دمه لي، تاري
 كئمه استه يئر، مرحمت ادئر و
 كئمه استه يئر، اوره يئني برک اتمه يه
 انجازه ورئر. ۱۹ ائدي سن منه دئيه
 بئلسن: “بس تاري داها نه اوچون
 بئزي تقصئر كار تاپير؟ مگر اونون
 ائرا ده سئنن ضئدئنه كم دورور؟”
 ۲۰ لاكن سن اي انسان، كئمسن
 كي، تاريا بله جاواب قايتاريسان؟
 مگر شكئل ورئلن بئري، اونا شكئل
 وره نه دئيه بئلر كي، “مني نه اوچون
 بو جور ياراتدين؟” ۲۱ مگر كوزه
 گرئن پالچيق اوستونه ائختياري
 يوخدور كي، همن پالچيق بيغينيندان
 بئر قابي حورمته و بئر قابي دا
 حورمئسئزليه قايرسين؟ ۲۲ اگر
 تاري قضبئي گورسدكم و
 قووتئي بئلدئر كم استه ين حالدا،
 قضبئنه هدف اولان هلاك اوچون
 حاضر لانميش قابلارا، بئيوك
 صبرله تحمول اده، بونا نه دئيك؟

قيرتري وار، لاکئن درک اوستونده
 ديئل. ۳ چونکي تاريدان گن صالحئي
 آنلامايب، اوز صالحکلرئي برقرار
 اتمهيه چاليشماقلا تارينين صالحئيئنه
 تابع اولماديلار. ۴ اونا گوږه کي، مسح
 هر ائمان گتيره نئن صالح سايلهاسي
 اوچون شرعتئن نهايتي دئر. ۵ چونکي
 موسا شرعتدن گن صالحکلک حاقيندا
 يازير کي، اونو يرئنه يترن آدام، اونونلا
 ياشاياجا. ۶ آما ائماندان گن صالحکلک
 بله ديئر: “اوره يئنده دمه کي، گوږه کم
 قانلاجاق (کي، مسحي اندرستن)؟”
 ۷ و يا اولولر دئارين کي انه جک
 (کي، مسحي اولولردن قالديرسين)؟
 ۸ بس نه ديئر؟ کلام سنه ياخيندير،
 آغزيندا و اوره يئنده دئر. يعني، او ائمان
 کلامي کي، بئر اونو وعظ ادئرک.
 ۹ چونکي اگر سن آغزينلا عئسانين
 رب اولدوغونو ائقرار ادئب، اورکدن
 ائناناسان کي، تاري اونو اولولردن
 دئرئلندي، نجات تپارسان. ۱۰ اونا
 گوږه کي، ائنان اورکدن ائمان اتمکله
 صالح سايلير، ائمانيني آغزي ائله ائقرار

“اگر سماوي فوجلارين ربي بئزي نسلستز
 بوراخسايدي،

سودوم کمي اولارديق،

گومورايانزردئک. ”۳۰ بس نه ديئر؟

بونو کي، صالحئيئن داليسينا

دوشمئين قيري يهودلر صالحئي

اله گتئرئبر، او صالحکلک کي،

ائماندان گلئر. ۳۱ آما ائسرائيل

کي، صالحکلک شرعتئن داليسينا

دوشموشدو، بو شرعته چاتمادي.

۳۲ نه اوچون؟ چونکي ائمانلا يوخ،

شرعتئن عملرئندن اولاجاق کمي

اونون داليسينا دوشموشدولر. بودره

مه داشينين اوستونه بودره دئر.

۳۳ نه کي، يازيليب:

“باخ، صهيوندا بئر بودره مه داشي،

يخيلماق قاياسي قويورام؛

اونا ائمان گتئن اوتانديريلهياجاقدير.”

۱ اي قارداشلار، اوره يئنده

کي آرزو و ائسرائيل

اوچون تارييا دوام، اونلارين ختلاصي

اوچوندور. ۲ چونکي اونلارين باره

سئنده شهادت ورئم کي، تاري اوچون

اتمکله نجات تاپير. ۱۱ چونکي موقدس يازي ديتر: "اونا ائمان گتئن هچ کتم اوتانديريلهاياجاقدير." ۱۲ اونون اوچون کي، يهودي ائله قيري يهودي آراسيندا فرق يوخدور. هاميسينين ربي بئردئر، اونو چاغيرانلارين هاميسينا دا سخاوتله برکت ورئر. ۱۳ چونکي "ربن آديني چاغيران هر کس نجات تاپاجاق." ۱۴ اما ائمان گتئرمه دئکيري او کئمه ني نجه چاغيراجاقلار؟ اشتمه دئکيري کئمه يه نجه ائمان گتئر جکلر؟ وعظ ادن اولماسا، نجه اشته جکلر؟ ۱۵ و اگر گؤنده رئه سه لر، نجه وعظ اده جکلر؟ نجه کي، يازيليب: "نه گؤزدئر ياخشي شيلري موژده ورنلئن آياقلاري!" ۱۶ اما موژده يه هامی قولاق آسمادي. چونکي اشعيا ديتر: "يارب، وردئتمئر خبره کتم

ائناندي؟" ۱۷ بلجه ائمان اشتمکدن، اشتمک ده مسئحن کلامي ائله دئر. ۱۸ لاکن ديترم؛ مگر اشتمه دئلر؟ البته کي، اشتمدئر.

اونلارين سسي بوتون ير اوزونه،

سؤزلي دونيانين اوجلارينا قدر چاتادي. ۱۹ بئر ده ديترم؛ مگر اسرائيل آنلامادي؟ موسا اولجه دن ديتر:

"طايفا اولمايانلا سئزي قيرته گتئر جه يم، فهمسئر بئر طايفا ائله سئزي حئرصلندئر جه يم." ۲۰ لاکن اشعيا جورعت ادئب ديتر:

"مني اختارمايانلار مني تاپديلار،

مني طلب اتمه ينلره، من ظاهر اولدوم." ۲۱ لاکن اسرائيل حاقيندا بله ديتر:

"بوتون گون اللرمي،

اطاعتسئر و عاصي بئر خالقا اوزاتديم."

گورمهين گۆزلر،
 اشئتمهين قولاقلا ر. ۹ و داوود ديتر:
 قوي اونلارين سوفره سي اوزلري اوچون
 كمنده، تله يه،
 بودر مه داشينا و جزايا دؤنسون.
 ۱۰ قوي گۆزلري قارالسين كي،
 گورمه سنلر،
 بلرئني همئشه لك آي. ۱۱ بلجه ديترم:
 مگر اونلار بيخيلماق اوچون بودر
 دئلر؟ اصلا! آما اونلارين تقصصري
 قيري يهودلرئن نجاتينا سبب اولدو
 كي، اونلاري قيرته گتئرستن.
 ۱۲ و اگر اونلارين تقصصري
 دونيايا دؤولت، اونلارين قوصورو
 قيري يهودلره دؤولتلك اولدو،
 گور اونلارين كامئئلي نه قدر
 آرتيق دؤولتلك گتئر جك!
 ۱۳ لاكن سئزه اي قيري يهودلر
 ديترم: من قيري يهودلرئن حوارئسي
 اولدوغوما گوره، اوز خئدمتئمي
 عزتلي سايرام ۱۴ كي، بلجه

تارينين اوزو اوچون آيبرديغي آداملار
 ۱ بلجه، سوروشورام: مگر تاري اوز
 خالقيني رد ادئب؟ اصلا! چونكي من
 ده ائبراهئمئن نسلئندن، بنيامئن قبئله
 سنئدن اولان بئر اسرائيللي يم. ۲ تاري
 اولجه دن تانيدغي اوز خالقيني رد
 اتمه يئب. مگر سئز موقدس يازينين ائليا
 حاقيندا نه ددئئني بلهئرسئنئز؟ ائليا
 اسرائيلدن تاريا شكايت ادئب ديتر:
 ۳ “يارب! سنئن پيغمبرلرئني اولدورولر،
 سنئن قوربانگاهلاريني بيخيلار و من
 تك قالميشام. منئم ده جانمي
 آختاريرلار.” ۴ لاكن تاريدان اونا گلن
 جاواب نه دئر؟ “من اوزوم اوچون يدئي
 من نفر ساخلا ميشام كي، بعل قاباغيندا
 دئر چؤكه يئبلر.” ۵ بلجه، ائندئكي
 واختدا دا، تارينين فيضي ائله سچئلن بئر
 «قالانلار» وار. ۶ لاكن اگر فيضله دئر،
 آرتيق عملره باغي ديتلئر، يوخسا فيض
 آرتيق فيض اولماز. ۷ بس نه دئيك؟
 اسرائيل آختارديغينا نايئل اولمادي،
 سچئلئشئر نايئل اولدولار، قالانلاري
 بركتلئر. ۸ نجه كي، يازيليب:

“تاري اونلارا بو گونه

كئمي يوخولوق روحونو

۱۱

بلکه همعترقلرئى قيرته گئئرب،
 اونلاردان بعضئسننه نجات ورم.
 ۱۵ چونكي اگر اونلارين رد
 اولونماسي دونيانين باريشماسي
 اولدو، قبول اولونمالاري اگر
 اولولرن حياتا دوئمهسي ديئل،
 بس نه دئر؟ ۱۶ اگر نمئرئن ائلك
 حصهسي موقدسدر، بوتون نمئر
 ده موقدسدر، و اگر كوك
 موقدسدر، بوداقلاردا موقدسدرلر.
 ۱۷ لاكئن اگر بوداقلاردان
 بعضسي قوپاريلديلار، و سئر
 كي، چول زيتون آغاجي ائدئئز،
 اونلارين يرئنه پيوند اولونوب، زيتون
 آغاجينين كوكونه و شرهسننه
 شرئك اولوبسونوز، ۱۸ بوداقلارا
 نخر اتمهين، نخر اده سنئر، يادينيزا
 سالين كي، سئر كوكو يوخ،
 كوك سئزي داشي يير. ۱۹ او
 زامان دئيه جكسنئر: “بوداقلار
 قوپاريلديلار كي، من اونلارين
 يرئنه پيوند اولوم.” ۲۰ دوغرو دور.
 اونلار ائمانسيزليقلاري اوچون

كسئدلئر، اما سن ائمانينا كوزه
 يرئنده دورورسان. تكبورئنه، لاكئن
 قورخ! ۲۱ چونكي اگر تارينين طبعي
 بوداقلارا حيفي گلهمه دي، سنه
 ده حيفي گلهمه يه جك. ۲۲ باخ
 ائدي تارينين مهربانليق و شئدتنه:
 ييخيلانلارا اولان شئدته، لاكئن
 سنه اولان مهربانليغا، اگر اونون
 مهربانليغيندا قالاسان، يوخسا سن
 ده كسئله جكسن. ۲۳ اونلار دا
 اگر ائمانسيزليقلاريندا قالماسالار،
 پيوند اولونارلار. چونكي تاري
 قادردئر كي، اونلاري گئنه
 پيوند اتسن. ۲۴ چونكي اگر سن
 او طبعئن وحشي اولان زيتون
 آغاجيندان كسئلب، طبعئننه
 ضد اولان ياخشي زيتون آغاجينا
 پيوند ائدلئن، اصل بوداقلار اوز
 زيتون آغاجينا داها نه قدر چوخ
 پيوند اولوناجاقلار! ۲۵ چونكي اي
 قارداشلار، ائسته مئر كي، بو
 سئرئن بئخبر اولاسينيز، اله كي،
 اوز اوزونوزو عالم ساياسينيز:

قيري يهود ئلردن ختلاص اولانلارين
 سايي تاماملاشانا قدر، اسرايئلدن
 بئر حصّه نئن اوره يي بركله يئب.
 ۲۶ و بلجه بوتون اسرايئل ختلاص
 اولاجاق، نجه كي، يازيلىب:
 “قورتاريجي صهيوندان گلجك،
 و دنسئزئلي يعقوبدان گؤتوره جك.
 ۲۷ اونلارين گوناھلاريني گؤتوره
 جهيم زامان،
 اونلارلا كسه جهيم عهد بودور.”
 ۲۸ انجئله گؤره اونلار سئزن
 اوچون دوشمندئرلر؛ لاكئن سچئله يه
 گؤره اجدادلارين خاطرئشه
 گؤره تارينين عزئزلي دئرلر.
 ۲۹ چونكي تارينين عطا اتدئكلري
 و دعوتي گري آينماز. ۳۰ نجه سئز
 بئر زامانلار تاريا ائطاعتسئز ائدئئز
 و ائدي اونلارين ائطاعتسئزئلي
 اوزوندن مرحمت تاپيسينيز،

۳۱ الهجه ده اونلار ائدي ائطاعتسئز
 اولوبلار كي، سئزن تاپديغينيز
 مرحمتن سببئنه گؤره، اوزلري ده
 مرحمت تاپسينلار. ۳۲ چونكي تاري
 هاميني ائطاعتسئزئليه اسر ادب، اله
 كي، هاميا مرحمت گؤرسدسئن.
 ۳۳ باخ تارينين دؤولتئئن درئئئشه،
 اونون هم حئكت، هم ده معرفتئنه!
 اونون حؤكلري نه درجه ده
 آغياسيغمازدير،
 يوللاري دا نه درجه ده باشا دوشولمز دئر!
 ۳۴ چونكي ربئن دوشونجه سئني كم
 بئئب؟
 و يا كم اونا موشاوئر اولوب؟ ۳۵ كم
 اونا اولجه بئر شي و رب كي،
 اؤزونه گئنه گري و رئلئس؟ ۳۶ چونكي
 هر شي اوندان، اونون واسئطه سئله
 و اونون اوچوندور. اونا ابده كممي
 عزت اولسون! آمئن.

ياشايان قوربانلار^۱ بونون اوچون اي
قارداشلار، تارينين مرحتئنن خاطرته
سزه يالواريرام كي، بدنلرئني تاريا
دري، موقدس، و مقبول اولان
قوربان تقدّم ادئن كي، بو سئزن
عباد تئندئر. ^۲ و بو دونيايا بزه مه يئن،
لاكئن فئكرئئزن تمئزئمئ سئله ديئشئلن
كي، تارينين ياخشى، مقبول و كامل
ايراده سئئن نه اولدوغونو بئلب، يرئنه
يتئر سئئز. ^۳ چونكي منه باغيشلانان
فيضله سئزن هر بئرئز ده ديئرم كي،
اؤزونوزو لوزومندان داها اوستون
سايماين. لاکئن هر كس تارينين اونا
وردئي ائمان اؤلچوسونه گؤره، دوشونجه
لرئنده اؤلچولو اولسون. ^۴ چونكي نجه
كي، بئزم بئر بدنئمزده چوخلو عوضولر
وار، لاکئن اونلارين هاميسينين انشي
بئر ديئل، ^۵ الهجه بئر ده چوخ اولان
حالدا، مسئحه بئر بدنئك و هاميميز
بئر بئرئمزده عوضولرئك. ^۶ و چونكي بزه
ورئلن فيضه گؤره، جوربه جور روحاني
عطالاريميز وار، اگر نئئلئكئر، ائمانين
اؤلچوسونه گؤره. ^۷ اگر خئدمئئر،
خئدمئئله. اگر موعئلئمئر، تعئلئمئله.
^۸ اگر نصئحت ورنئر، نصئحتئله. اگر

و هر دئل تاريني ائقرار اده جک. ۱۲ دمه لي هر بئرمئز اوژو اوچون تاريا حساب وره جکدئر. ۱۳ بونا گوږه ده بئرمئزه آرتيق حوئم اتمه يک، لاکئن بونا قرار ورک کي، بئر قارداشين يولونا مانع ويا بودره دن بئر شي قويماياق. ۱۴ بئلمم و رب عئسادا يقئتم وار کي، هچ بئر شي اوژو-اوژونده نجئس ديئلدئر؛ اما بئر شي نجئس سايان اوچون، او شي نجئسدئر. ۱۵ چونکي اگر سنئن قارداشين، يدئيئن بئر شيدن او تري انجه يئر، آرتيق سن محبت اوزوندن رفتار اتمرسن. اوژ يئيه جه يئنه او آدامي هلاک اتمه کي، مسخ اونون خاطرئنه اولدو. ۱۶ اونون اوچون قويمايين کي، سنزه ياخشي اولان بئر شي پئسلئسن. ۱۷ چونکي تارينين پادشاهليغي يک و ائچک ديئل، صالحلئک، باريش، و موقدس روحدا شادليقدير. ۱۸ چونکي کم مسخه بله خدمت ادئر، تاريا مقبولدور و انسانلار طرفئندن

تصدئق اولونور. ۱۹ اونا گوږه ده او شيلره جان آتاق کي، باريش گئئر بئر و بئرمئزي برقرار ادئر. ۲۰ يک خاطرئنه تارينين انئشي پوزمايين. هر شي دوغرودان دا طاهر دئر، لاکئن يدئکلري ائله اوژگه آدامين بودرمه سننه سبب اولان اوچون او شي پئس اولور. ۲۱ ياخشي دير کي، ات يمه يه سن، شراب انجه يه سن ويا قارداشيني بودره دن بئر ائش گوږمه يه سن. ۲۲ اگر سنئن ائمانين وار، تارينين حوزوروندا اوژونه ساخلا. خوش او آدامين حالينا کي، تصدئق اتدئي ائشه اوژونو محکوم اتمئر. ۲۳ اما بئر يکدن شوبه ادن آدام، او يمه يي اگر يسه، محکوم اولور. چونکي گوږدويوانئش ائماندان ديئل؛ و ائماندان اولمايان هر شي گوناهدير.

۱ ائندي بئر کي،
 ۱۵ قووتلئئک، گرک
 قووتسئرلئن ضعفلئکلرئنه دوزک و
 انجاق اوژ خوشلوغوموزو آختارمايلاق.

۲ هر بئرمئز ياخشيليقدا بئنا اتمک اوچون قونشوموزو خوشلانديراق. ۳ اونا گوره كي، مسخ ده اوز خوشلوغونو اختارمادي؛ اما نجه كي، يازيليب: “سني دانلايانلارين دانلاغي منم اوستومه دوشدو.” ۴ چونكي قاباقدان يازيلانلارين هاميسي، بئرم تعلقمئز اوچون يازيلدي كي، تحمول و موقدس يازيلارين تسلسي ائله اومئدمئز اولسون. ۵ قوي تحمول و تسلي ورن تاري مسخ عئسايا گوره، سئزه بئربئرنئزه همفئكئر اولماغي احسان اتسن كي، ۶ سئز بئرئلكده بئر سسله ربئمئز عئسا مسخئن آتاسي اولان تاريني اوجالدا سينيز. ۷ بونا گوره، نجه كي، مسخ سئزي تارينين عزتي اوچون قبول اتدي، سئز ده بئربئرنئزي قبول ادئن. ۸ چونكي بونو ديئرم كي، مسخ تارينين حقيقتئندن او تري ختنه نئ خئدمتكار ي اولدو كي، اجداديميزا ورنلن وعده لري تصدئق اتسن. ۹ و قيري يهودئلر تارينين مرحمتي اوچون اونا عزت ورسئلر، نجه كي، يازيليب دا؛

بونا گوره قيري يهودئلر آراسيندا حمد اده جهيم،
و سنئن آدينا اوخويا جاغام. ۱۰ و گئنه ديئر:
اي قيري يهودئلر، اونون خالقي ائله شادليق ادئن. ۱۱ و گئنه:
اي قيري يهودئلر ربه حمد ادئن.
قوي بوتون خالقلار اونا حمد اتسئلر. ۱۲ و گئنه اشعيا ديئر:
يسه نئن كوكوندن اولان گله جك.
و او، قيري يهودئلره حوكرانليق اتمک اوچون قانلجا ق.
قيري يهودئلر اونا اومئد باغلايا جاقلار.
۱۳ قوي اومئد تاريسي ائماندا سئزي هر جور شادليق و باريشلا دولدورسون كي، سئز موقدس روحون قووي ائله، اومئدله دولوب داشاسينيز. ۱۴ بوندان علاوه، اي قارداشلار، من اوزوم ده سئزن حاقينيزدا يقئنم وار كي، سئز اوزونوز ده ياخشيليقدا دئولتلي و هر معرفتده دولوسونوز و بئربئرنئزي ده نصحت اتمه يه

چالیشمیشام کي، انجیلي، مسخن
 حله آدي اونلارا يتشمه منش
 يرلرده وعظ ادتم کي، اوزگه بر
 آدامين بونوره سننده بنا اتمه يثم.
 ۲۱ آما نجه کي، يازيليب:
 اونون حاقيندا خبرلي اولمايانلار گوره
 جکلر،
 و اشتمه منش اولانلار آنلاياجاقلار.
 ۲۲ بوندان اوتري ده چوخ دغه
 سترن يانينيزا گلهدن ساخلانديم.
 ۲۳ آما ائندي کي، بو اولکه لرده
 آرتيقي بر قالماييب و اوزون
 ائلردن بري سترن طرفلرئنه
 گله يي آرزو ادتم، ۲۴ اسپانئيا
 کچب- گنده اومئدم وار کي،
 سترني ده گورم و اول بر
 مودت سترن يانينيزدا اولماقدان
 بر آز دويايم و سونرا ستر مني
 اورايا يولا سالاسينيز. ۲۵ لاکتن
 ائندي موقدسرئن خئدمتئنده
 اورشلمه گدتم. ۲۶ چونکي
 مقدونيئه و اخايئيه خوش
 گوروندو کي، اورشلمه کي

قادرسئنز. ۱۵ آما بعضي مسله لر
 باره ده ستره داها جسارتله يازميشام
 کي، ستره خاطرلاميش اولوم، او
 فيضدن اوتري کي، تاري طرفئندن
 منه ورتئب کي، ۱۶ قيري يهودئلر
 عسا مسخن خئدمتکاري اولام
 و تارينين انجئلنه بر کاهن کمي
 خئدمت ادم، اله کي، منم تقدم
 ادئيتم قيري يهودئلر، تاريا مقبول
 و موقدس روح طرفئندن تقدس
 اولونموش بر قوربان اولسون.
 ۱۷ بلجه مسخ عسادا تاريا تقدم
 اولان خئدمت اوچون نغر ادتم.
 ۱۸ چونکي من هچ بر شي دانيشماغا
 جسارت اتمرم، مگر اونلار
 حاقيندا کي، مسخ منم واسطمله
 قيري يهودئلرن اطاعتي اوچون هم
 سوزده، هم ده عملده، ۱۹ علامت
 و عجايبلر قووتئنده و موقدس
 روحون قووتئنده يرته يترب؛
 بله کي، اورشلمدن باشلاييب
 «ائلرکوما» قدر مسخن انجئلني
 تامام- کامال وعظ اتمشم. ۲۰ و بله

موقدسلاڤن آراسيندا كاسيب
اولانلارا كوكم ييغسينلار.
۲۷ البته خوش گوږوندو، هم ده
اولانلارا بورجلودورلار. چونكي
اگر قيري يهودلر اولارين روحاني
بركلاڤنده شرئك اولدولار، اولانلارا
مادي بركلرله ده خئدمت اتمه لي
دئرلر. ۲۸ بلجه بو انئي باشا
چاتيريب و بو ثمره ني اولارين
النه چاتديراندان سوزا، سزئن
طرفلرئزندن چئب اسپانئيا اگه
جه يم. ۲۹ و بلئرتم كي، سزئن
يانينزا گلنده مسءحن بول بركتي ائله
گله جه يم. ۳۰ ائدي اي قارداشلارا!

سزه رئمئز عئسا مسءحن خاطري
اوچون و روحون مءبتئن خاطري
اوچون يالواريرام كي، تاريا
منم حاقيمدا اتدئئنز دوعالاردا
منمله برلئكده چالئشاسينيز كي،
۳۱ يهودئيه ده اولان ائطاعتسزلردن
خئلاص اولوم و اورشلئمه اولان
خئدمتم، موقدسلاڤه مقبول اولسون.
۳۲ و بلجه من تارينين ائراده سي
ائله شادليقلا سزئن يانينزا گلتم و
سزئن دوستلوغونوزلا بر دئنجه لئم.
۳۳ ائدي بارئش ورن تاري سزئن
هامينيزلا اولسون. آمئن.

سالاملار و سوگنر ۱ و باجيميز فئبئي
 كي، كنهه رئيدهه كي گئئسانين
 خئدمتكار يدير، سئزه تاپشيريرام. ۲ اونو
 ربهه موقدسلره لايئق اولان شكئده
 قبول ادئن و سئزه نه احتئياجي وارسا،
 اونا كؤمك ادئن؛ چونكي او دا بئر
 چوخلارينا و منئم اؤزومه ده كؤمك
 ادئب. ۳ مسئح عئسادا منئم همكارلاريم
 پرسكا و آكلايا سلام يتئرئن كي،
 ۴ منئم جانيم اوچون اؤز باشلاريني
 قويدولار و اونلاردان آنجاق من يوخ،
 بوتون قيري يهودي گئئسالار تشكور
 ادئرلر. ۵ اونلارين اوئنده اولان گئئسايا
 دا سلام يتئرئن. آسئنانين مسئح اوچون
 ائلك محصولو اولان سوگنئم اپنتوسا دا
 سلام يتئرئن. ۶ بئزئم اوچون چوخ
 زحمت چكئمش مريمه ده سلام يتئرئن.
 ۷ قوحوموم و زئنداندا كي يولداشلاريم
 آندرونئكوس و يونئياسا سلام يتئرئن
 كي، حوارئرلر آراسيندا شؤهرت قازانمئش
 و مندن داها قاباق مسئحه ائمان گئئرئبلر.
 ۸ ربهه اولان سوگنئم آميلئياتوسا سلام
 يتئرئن. ۹ مسئحده همكاريميز اولان
 اوربانوس و سوگنئم استاخئسه سلام
 يتئرئن. ۱۰ مسئحده تصدئق اولونغوش

تارينين كُنَّسَاسِينَا، يعني موقدس
 اولماغا دعوت اولونموش، مسح
 عَسَادَا تقدس اولونموشلارا، و
 اونلارين ربي و بئزيم ربمئز عسا
 مسحن آديني هر يرده ذكرا دَنلَرَن
 هاميسينا،^۳ آتاميز تاريدان و رب
 عسا مسحن سئزه فيض و باريش
 اولسون.

۱CO

سالاملار و شوکورلر ۱

تارينين ائراده سي ائله عسا
 مسحن حوارسي اولماغا دعوت
 اولونموش پولوس و قارداشيميز
 سوستنسدن،^۲ قورئنده اولان

سٺڙ ڪٺلر سٺڙ؟^۴ تارينين مسٽح
 عٺسادا سٺڙه باغيشلا ديغي فيضدن
 اوٽري سٺڙن اوچون همٺشه تاريم
 شوڪور ادٺرم. ^۵ بو سبیدن ڪي،
 مسٽحه سٺڙ هر شیده، هر سٺڙ و هر
 معرفتده، دٺولتلي اولدونوز. ^۶ نجه ڪي،
 حتا مسٽحه اولان شهادت ده سٺڙه
 تصدق اولوندو. ^۷ بله ڪي، هچ بٺر عطادا
 اسڪيٺڙن اولماييب، ربٺڙن عٺسا مسٽحن
 ظوهورونو انشتا قلا گوزله پٺر سٺڙن. ^۸ او
 ڪي، سٺڙي آخيرا جاق تصدق اده جڪ.
 اله ڪي، ربٺڙن عٺسا مسٽحن گونونده
 قوصورسوز اولاسينيز. ^۹ وفالي دير تاري
 ڪي، اونون اوغلو ربٺڙن عٺسا مسٽحه
 رفاقتڙن اولماغا دعوت اولوندونوز.

آيريليقلار ^{۱۰} ائدي اي قارداشلار،
 ربٺڙن عٺسا مسٽحن آدي ائله سٺڙه
 يالواريرام ڪي، هامينيز بٺر دوشونجهده
 اولون و آرانيزدا آيريليقلار اولماسين و
 سٺڙ بٺر فٺڪٺرده و بٺر رأیده موتفق
 اولون. ^{۱۱} چونڪي اي قارداشلاريم،
 خلوينٺن او اهلٺندن سٺڙن بارهده منه
 خبر ورٺٺب ڪي، آرانيزدا داعوالار وار.
^{۱۲} دمڪ ائسته دئيم بودور ڪي، هر

فہملمرٹن دہ فہمئي بوشا
 چبخاردا جاغام. ” ۲۰ ہارادادیر
 حڪمٽي؟ ہارادادیر دئن عالمي؟
 ہارادادیر بو عصرئن ادبئري؟
 مگر تاري بو دونيانين حڪمٽيني
 آغيلسيزليغا چوئرمه يئب؟! ۲۱ دونيا
 اوژ حڪمٽئنن واسطه سئله تاريني
 تانماديغينا گوره، تاريا دا، اوژ
 حڪمٽئندہ بو، خوش گلدي كي،
 وعظ ادئلن كلامين آغيلسيزليغي
 ائله ائمانانلاري قورتارسين.
 ۲۲ دوغرودان دا كي، يهودئلر
 علامتير طلب ادئرلر و يونانيلار
 حڪمٽ آختاريرلار؛ ۲۳ اما
 بئر چارميخا چكلمئش مسحي
 وعظ ادئرئك كي، يهودئلره
 بودرہ مه داشي، قيري يهودئلره دہ
 عاغيلسيزليقدير. ۲۴ لاکئن دعوت
 اولونانلارا، ائسئر يهودي اولسون
 ائسئر يونانلي، مسيح تارينين قودرتي
 و تارينين حڪمٽي دئر. ۲۵ چونكي
 تارينين عاغيلسيزليغي ائسانلارين
 حڪمٽئندن داها حڪمٽلي دئر،

تارينين ضعفتئي دہ ائسانلارين
 قودرتئندن داها قودرتلي دئر.
 ۲۶ بونا گوره قارداشلار، آديغينيز
 دعوتہ باخين. ائسان اوچوسونہ
 گوره، آرانيزدا حڪمٽلي، قودرتلي
 و اصلزادہ چوخ يوخ ائدي.
 ۲۷ اما تاري دونيانين عاغيلسيز
 سايلانلارينين سچئب كي، حڪمٽلي
 لري اوتانديرسين و دونيانين
 ضعف سايلانلارينين سچئب كي،
 گوجلولري اوتانديرسين. ۲۸ تاري
 دونيانين اصلزادہ اولمايانلارينين،
 حقئر گورولنئرئي، حتا هچ
 سايلانلارينين سچئب كي، اهمئيئي
 سايلانلارينين هچہ اندئرئسن.
 ۲۹ اله كي، هچ بئر ائسان اونون
 حوضوروندا نخر ائمہ سئن. ۳۰ لاکئن
 سئر اونون سايه سئندہ مسيح
 عئساداسينيز كي، تاريدان بئرہ
 حڪمٽ، صالحئك، قودسئييت و
 فئديئہ اولوبدور. ۳۱ بونون اوچون،
 يازيلهيش اولدوغو كئمي “قوي نخر
 ادن، ربدہ نخر ائسن.”

اعلان اتديئيمز پيام نه در؟ ۱

۲ قارداشلار، اوزامان كي، تارينين حاقيندا كي شهادتي سزه اعلان اتمك اوچون يانينيزا گلدم، كلام و يا حڪمت صاحبي كمي گلهدم. ۲ چونكي آرانيزدا اولاندا نئيتم بو اندي كي، هچ بئر شي بلههيم، مگر عئسا مسخ و اونو دا چارميخا چكلمش. ۳ و سزئن يانينيزدا ضعفلتك، قورخو و چوخ لرزه اچئنده ائدم. ۴ سوزوم و وعظم ده حڪمتن ائانديريجي كلامي ائله ديئلدي، موقدس روحون و قودرتن ظوهورو ائله اندي كي، ۵ ائمانينيز ائسانلارين حڪمتنده بوخ، تارينين قودرتنده اولسون. ۶ لاکئن كاملر آراسيندا حڪمت دانيشيريق، آما نه بو عصرن، نه ده بو دؤورون كچنب گدن حاكملرئئن حڪمتني. ۷ بئر تارينين سري حڪمتندن، يعني گنزلي قالميش حڪمتندن دانيشيريق. او حڪمت كي، تاري

اونو ازلدن بئرتم عزتمنز اوچون موقدر ادتب. ۸ او حڪمت كي، بو دونيانين حاكملرئندن هچ بئري اونو درك اتمه يئب. چونكي درك اتسيدلر، جلال ربني چارميخا چكمز دئلر. ۹ آمانجه كي، يازيليب دا: "تارينين اونو سونلر اوچون حاضيرلا ديغي شيلري

نه گوز گورموش، نه قولاق اشتمش، نه ده ائسانين اورهي دوشونموش!" ۱۰ لاکئن تاري بونلاري بئزه موقدس روحون واسطه سئله آشكار اتدي. اونا گوره كي، موقدس روح هر شي، حتا تارينين درئليئني بله آراشديرير. ۱۱ چونكي ائسانين دوشونجه لرني، ائسانين اچئنده اولان روحوندا باشقا كم بلئر؟! بلجه ده تارينين دوشونجه لرني تارينين روحوندا باشقا هچ كم بلئر. ۱۲ ائندي بئر بو دونيانين روحونو بوخ، تاريدان گلن موقدس روحو آلميشيق كي، تارينين بئزه نه باغيشلا ديغيني بللك.

۱۳ دانیشتیغیمیز بو شیلر ده، ائنسان حاکمتئنن اویرتدئی سۆزلری ائله یوخ، روحانی فیکرلری روحانی سۆزلره ترکب ادب، موقدس روحون اویرتدئکلری ائله بئلدئرئک. ۱۴ اما نفسانی آدام، تارینین روحونان گلن شیلری قبول اتمئر، چونکی اونلار بونا عاغیلسیزلیق گۆرونور و اونلاری آنلایا بئلمئر. چونکی بونلاری روحون واسطه سئله تفتئش اتمک اولار. ۱۵ لاکئن روحانی آدام هر شی حاقیندا حؤکم اده بئله، اما اونون باره سئنده هچ کئم حؤکم اده بئلهز. ۱۶ “چونکی ربئن فیکرئنی کئم بئلب کی، اونا تعلم ورسئن؟!“ لاکئن بئزده مسئحن فیکری وار.

جملئکده نهلرسئنئر؟ ۱

۳

قارداشلار، من سئزئله روحانئلره دانیشان کئمی دانیشا بئله دم، آنجاق جئسمانئلر کئمی، مسئحده کۆرپه لر کئمی

دانیشدیم. ۲ من سئزه آغیر یمک یوخ، سود وردئم. چونکی اونو یمه یه گوجونوز چاتمیردی، ائندی ده چاتمیر. ۳ چونکی سئز حله ده جئسمانئسئنئر. آرانیزدا پاخیلیق و چکئشمه اولماسیندان آیا جئسمانی دیلسئنئر؟ آیا آیری ائنسانلار کئمی یاشامیرسینئر؟ ۴ چونکی اگر بئری “من پولوسدان تبعئیت ادرئم” او بئری ده “من آپولوسدان تبعئیت ادرئم” دئر، آیا آیری ائنسانلار کئمی دیلسئنئر؟ ۵ آپولوس کئمدئر؟ پولوس کئمدئر؟ آنجاق خئدمتکار دیرلار کی، اونلارین واسطه سئله، ربئن هر کسه وردئی فرصته گۆره ائمان گئتردئئر. ۶ من اکدم، آپولوس سوواردی، اما تاری بؤیوتدو. ۷ بونا گۆره، موهوم اولان اکن و یا سوواران دئیل، بؤیودن تاری دیر. ۸ اکله سووارانین دیری بئردئر، لاکئن هر بئری چکدئی زحمتنه گۆره اجر آلاچاق. ۹ چونکی بئز تاری ائله ائشله ین

۱۶ مگر بئلهئرسئنز كي، سئز تارينين معبدئسئنز و تارينين روحو سئزده ساكئندئز؟ ۱۷ كم تارينين معبدئي محو آسه، تاري اونو محو اده جك. چونكي تارينين معبدي موقدئسئز، بو معبد ده سئرسئنز. ۱۸ هچ كم اوزونو آداتماسين. سئزلردن هر كس اگر اوزونو بو عصرده حئكت صاحبي ساير، قوي عاغيلسيز اولسون كي، بلكه حئكت آسين. ۱۹ چونكي بو دونيانين حئكتي تارينين حضوروندا عاغيلسيزليقدير. نجه كي، يازيليب دا: “تاري دير كي، حئكت صاحبلرئني اوزلرئن حوقه بازيقلاري ائله توتور.” ۲۰ گئنه ده يازيليب: “رب بئلئر كي، حئكت صاحبلرئن دوشونجه لري فايداسيزدير.” ۲۱ بونا گوره، هچ كئمن نفري انسانلاردا اولماسين، چونكي هر شي سئزندئز. ۲۲ آستر پولوس اولسون، آستر آپولوس؛ آستر كئفا اولسون، آستر دونيا؛ آستر حيات اولسون، آستر

ائشچئلرئك؛ لاكلئن سئز تارينين زمئسي، تارينين عئمارئسئنز. ۱۰ من، تارينين منه وردئي فيضه گوره، حئكتلي بئر معمار كئمي بونؤوره قويدوم و آيري بئر آدام اونون اوستونده بئنا ادئر. آما هر كس نجه بئنا اددئنه دئقت آسن. ۱۱ چونكي هچ كم قويولان بونؤوره دن، يعني عئسا مسئحدن باشقا بئر بونؤوره قويا بئلهز. ۱۲ اگر بئري بو بونؤوره اوستونده قيزيلدان، گوموشدن، قئمتلي داشلاردان، تاختادان، ساماندان، كولشدن بئنا آسه، ۱۳ هر بئرئن ائشي بلي اولاجاق؛ اونا گوره كي، دئوان گونو اورتايا چيخاجاق، چونكي اودلا آچيغا چيخاجاق. و اود اوزو هر كسن ائشنن كيئفئيتئي ائمتاحان اده جكدئر. ۱۴ كئمن بئنا اددئي داوام گئرسه، او، اجر آلاجاق. ۱۵ كئمن ائشي يانسا، او، ضرر چكه جك، آما اوزو اوددان چيخان كئمي نئجات تاپاجاقدير.

اٲشيقلاندير اءاق و اوركلرن
 نئيٲلرني آشكار اءه جء و او زامان
 هر كسن تحسني تاريدان گله
 جء. ۶ قارءاشلار، سزه گوره
 بو شيلري اوزومون و اٲولوسون
 حاقيندا تمئل كمي بيان اءءم
 كي، بزدن اوٲره نٲب، يازيلهيش
 ءءننن آرتيق اوزونوزو گومان
 اءمه يه سئنز. بلجه ده هء بئرئنز او
 بئرئنز قاباغيندا تكبورلو اولماسين.
 ۷ چونكي سزي كم اوسون توتور؟
 نه يئنز وار كي، آلماييسينيز؟ و اءر
 آليسينيز، نه اوچون بس آلمايش
 كمي نءر ساءيرسينيز؟ ۸ سز آرتيق
 توخسونوز؛ سز آرتيق وارليسينيز؛
 سز بزز سز پاءشاهلار اولوبسونوز؛
 كاش كي، سز حءقءن پاءشاهلار
 اولايدينيز كي، بزءه سزئله بئر
 يرءه پاءشاهليق اءك. ۹ چونكي
 من اله ءوشونورم كي، تاري بئر
 حوارئلري اولومه محكوم اولانلار
 كمي آخيرءا صءنه يه چيخارءءي؛
 چونكي بئر ءونيانب، ملكلرن و

اولوم، آسءر اءنءكي شيلر اولسون،
 آسءر گله جءه كي؛ هاميسي
 سزئءر. ۲۳ سز ده مسءءنسئنز،
 مسءه ءه تارينينير.

مسءءن ءءءمءچئلري كملمءرء؟ ۱

بلجه، هر كس بزي، مسءءن
 ءءءمءچئلري و تارينين سئرلئئن
 وءل لري كمي سايسين. ۲ بونءان
 علاوه، وءل لرن طلب اولونور كي،
 هر بئرئ امئن اولسون. ۳ منه چوخ
 كءچءك بئر زاءءير كي، سزئز
 طرفءئزءن و يا ائناسنلارين محكمه
 سئءه موءاكءمه يه چءكءم. ءءا
 من اوزوم بله، اوزومو موءاكءمه
 يه چكمءم. ۴ گرچي من اوزومءه
 بئر قوصور گورمورم، لاكئن بو
 مني ءبرعه اءمز، مني موءاكءمه
 اءن رءءر. ۵ بونا گوره ءه ءعيئن
 اولونموش واءءءان ائرءلي، هء
 بئر شي حاقيندا ءوءم اءمءين.
 لاكئن ربئن گلئشئنه ءءر گوزله
 ين كي، قارائليقءا گئزله ن شيلري

نومونه گوتورون. ۱۷ بو سبیدن
 ربه سوگلي و امن اولان اوغوم
 توتاعوسو يانينزا گونده رمئشم
 و او، مسعده اولان يوللاريم
 سزه خاطرلاداجاق، نجه كي،
 هر يرده و هر گئلسادا تعلم ورئم.
 ۱۸ ائندي بعضئر مغرور اولوبلار،
 اله بئل كي، من سزئن يانينزا
 گله يه جه يم. ۱۹ لاکئن اگر رب
 آسته سه، تزئکله يانينزا گله جه يم
 و مغرور اولانلارين سوزونو يوخ،
 گوجلرني بئله جه يم. ۲۰ چونكي
 تارين پادشاهليغي سوزده يوخ،
 گوجه دئر. ۲۱ نه آسته ير سئئر؟
 يانينزا دينکله گلم، يوخسا محبت و
 مولايئم بئر روحلا؟

عفتسئرئيه يول ورمه يئن! ۱

خبر ورتئب كي، آرانيزدا
 جنسي عفتسئرئک وار، اله
 بئر عفتسئرئک كي، قير ييهودئلر
 آراسيندا بله يوخدور. بو كي،
 بئري اوز آتاسينين آروادي ائله

ائسانلارين تاماشاسي اولموشوق.
 ۱۰ بئر مسعئن خاطري اوچون
 عاغيليسيزيق، آما سئر مسعده
 عاغيليسينيز. بئر ضعفتئک، آما سئر
 گوجلوسونوز. سئر عزتئلسئئر، آما
 بئر حورمتسئرئک. ۱۱ بو ساعاتا
 کئمي هم آج هم ده سوسوزوق،
 لوتوک، دؤبولوروک، بي خانومانيق.
 ۱۲ اللرمئزله ائشه يئب، زحمت
 چکئرئک. بئري سؤيورلر، بئر
 خير-دوعا ورئرئک. بئر عذاب
 ورئرلر، بئر تاب گئرئرئک. ۱۳ بئر
 ائتئترا آتيرلار، بئر يومشاق جاواب
 ورئرئک. حتا ائنديه کئمي ده
 دونيانين توفالهي و هر شين زئبئلي
 اولموشوق. ۱۴ بونلاري يازميرام كي،
 سئري اوتانديريم. من سزه سوگلي
 اوشاقلاريم کئمي نصحت ورئم.
 ۱۵ چونكي اگر مسعده مئترجه
 موعئمئئر اولسا بله، آتالارينيز
 آزدير. عئسا مسعده من ائجئئلن
 واسطه سئله سزه آتا اولدوم.
 ۱۶ بونا گوره يالواريرام سزه: مندن

گوره گلئن نه ڪونهه مايا ائله،
 نه ده ڪئن و پئسلئين ماياسي
 ائله، لاڪئن صافليغين و حقتقتن
 ماياسيز فطري ائله بايرام توتاق.
 ٩ مڪتوبودا سئزه يازديم ڪي،
 عئفتسئز آداملارلا قارلشماياسينيز.
 ١٠ آما نه ڪي، اصلا بو دونيانين
 عئفتسئز لري ائله، و يا طاماحڪار و
 شيادلاري ائله، يا دا بو تپرستلري
 ائله قارلشماياسينيز. چونڪي او حالدا
 سئز بو دونيادان آرتيق چيخيبي
 گتمه لئسنئز. ١١ سئزه بونو يازيرام
 ڪي، قارداش آدلانان لاڪئن
 عئفتسئز، طاماحڪار، بو تپرست،
 سو يوش ورن، ڪفلنن، و سويغونچو
 بئر آداملا اوتوروب دورماين. بله
 آداملا حتا يمڪ ده يمه يئن. ١٢ نه
 ائشم وار ڪي، اشڪده ڪلره حوڪم
 ادئم؟! آيا سئز ائچهرئده اولانلارا
 حوڪم اتمز سئز؟! ١٣ آما اشڪده ڪلره
 تاري حوڪم اده جڪ. او شرور
 آدامي آرانيزدان اشئيه آئين.

ياشايير. ٢ آما سئز شئشئب، نخر
 ادئرسئز. عوضئنه ياس توتمايرسينيز
 ڪي، بله بئر ائشي گورن آدام
 آرانيزدان گوئورولسون. ٣ لاڪئن
 من، گرچي جسمن يوخ روحن
 سئزئله و ارام، يانينيزدا ائمش
 ڪمي بو ائشي گورن آدامين
 حاقيندا آرتيق حوڪم ائشم. ٤ او
 زامان ڪي، ربئمز عئسا مسئحن
 آديندا سئز، ربئمز عئسا مسئحن
 قودرتي ائله بئر يره ييغليرسينيز،
 و منم روحوم دا سئزئله، ٥ بو
 آدامي، جسمنئن هلاڪ اولماسي
 اوچون شيطانا تسلئم ادئن ڪي،
 ربئن گونونده روحو نجات تاپسين.
 ٦ سئزن شئشئب نخر اتمه يئنز
 ياخشي ديئل. مگر بلهئرسئز ڪي،
 بئر آزمايا بوتون خمئري تورشلادير؟!
 ٧ ڪونهه ماياني تمئز ادئب آئين
 ڪي، تزه خمئر اولاسينيز. نجه ڪي،
 حقتقتن ده ماياسيزسينيز. چونڪي
 بئزئم پاسخا قوزوموز مسئح بئزئم
 اوچون قوربان اولوب. ٨ بونا

داعوالار حاقیندا ۱

سئزلردن بئرئئن او بئرئسي ائله
 داعواسي اولاندا، نجه جسارت
 اده بئلر كي، مسله ني موقدسلرئن
 حضورونا يوخ، ائمانسيزلارين
 محكمه سننه آپارسين؟ ۲ و يا مگر
 بئلهئرسئنئز كي، دونياني موقدسلر
 موحاكئمه اده جك؟ اگر دونياني
 سئز موحاكئمه اده جكسئنئز، آيا
 قابل ديئلسئنئز كي، لاپ كئچك
 داعوالاردا حوكم اده سئنئز؟ ۳ مگر
 بئلهئرسئنئز كي، بئز، ملكلري
 موحاكئمه اده جه يئك، بس نه
 قدر چوخ، بو دونيانين مسله لرئني؟!
 ۴ بس اگر بو حياتين مسله لري
 حاقیندا داعوالارينيز وار، آيا او
 آداملاري قاضي تعين ادرئرسئنئز
 كي، كئلسادا لاپ اهمئئتسئز
 سايلير؟ ۵ بونلاري ديئرم كي،
 اوتاناسينيز. مگر آراينزدا، بئر نفر ده
 اولسون، حكمتلي آدام يوخدور كي،
 اؤز قارداشلاري آراسيندا قاضي

اولسون؟ ۶ آما قارداش قارداشي
 محكمه يه آپارير، اؤزو ده كي،
 ائمانسيزلارين حضورونا! ۷ اصلئنده
 آراينزدا داعوالارين اولماسي، سئزن
 اوچون بئر شكستدر. حاقسيزليغا
 دؤزه سئنئز، داها ياخشي اولماز؟
 مغبون اولاسينيز، داها ياخشي
 اولماز؟ ۸ عكسئنه، سئز اؤزونوز
 حاقسيزليق ادئب، مغبون ادرئرسئنئز،
 اؤزو ده اؤز قارداشينيزي! ۹ يوخسا
 بئلهئرسئنئز كي، صالح اولمايانلار
 تارينين پادشاهليغيني مئراث
 آلماياجاقلار. آلدانماين، عئفتسئزلر،
 بوئپرستلر، زئناكارلار، كئشئبازلار،
 اوشاقبازلار، ۱۰ اوغرولار،
 طاماحكارلار، عرنخورلار، سؤينلر
 و شئادلار تارينين پادشاهليغيني
 مئراث آلماياجاقلار. ۱۱ سئزلردن
 بعضئلرئئز ده بو جور ائدئئز،
 لاكئن يوولدونوز، تقدئس
 اولوندونوز، رئمئز عئسا مسئحن
 آيندا و تاريميزين موقدس روحوندا
 صالح سايلدiniz.

توخونماسين ۲ لاکئن عئفتسئزلئک
 سببئندن هر کئشنئن اؤز آروادي
 اولسون، هر آروادين دا اؤز آري
 اولسون. ۳ آر اؤز آروادينا اولان
 وظئفه سئني يرئنه يتئرسئن، آرواد
 دا آري ائله بله اتسئن. ۴ آرواد
 اؤز بدننه ائختئيار صاحئي ديئل،
 اونا ائختئيار صاحئي اولان آردئر.
 الهجه ده ار اؤز بدننه ائختئيار
 صاحئي ديئل، اونا ائختئيار صاحئي
 اولان آرواددير. ۵ بئر بئرئئزي
 محروم اتمه يئن، مگر راضيليقلا،
 او دا مووقتي بئر مودت اوچون
 كي، اؤزونوزو عبادة وقف اده

تاريني بدنئئزده ده عزتئلندئرئن ۱۲ هر
 شي منه جائز دئر، لاکئن هر شي فايدالي
 ديئل. هر شي منه جائز دئر، لاکئن
 قوبمارام كي، هچ بئر شي منه حؤكرانليق
 اتسئن. ۱۳ يمک قارين اوچوندور، قارين
 دا يمک اوچون. لاکئن تاري اونلارين
 هر ائکئسئي ده آرادان آپاراجاق. آما
 بدن عئفتسئزلئک اوچون ديئل، رب
 اوچوندور ورب ده بدن اوچوندور.
 ۱۴ تاري فقط ربِّي دئرئتمه دي، قودرتي
 ائله بئزي ده دئرئله جک. ۱۵ مگر
 بئلمئرسئئز كي، بدنلرئئز مسئحن
 عوضولري دئر؟ ائندي مسئحن
 عوضولرئني گوئوروب، فاحئشه نئن
 عوضولري ادم؟ اصلا. ۱۶ مگر
 بئلمئرسئئز كي، فاحئشه بئر آروادلا ياتان،
 اونونلا بئر بدن اولور؟ چونكي تاري
 ديئر: “ائکئسي بئر بدن اولاجاقلار.”
 ۱۷ لاکئن ربه قوشولان، اونونلا بئر
 روح دور. ۱۸ جنسي عئفتسئزلئکدن
 قاچين. ائنسانين اتدئي هر گونا بدنن
 اشکدئر. آما جنسي عئفتسئزلئک ادن
 بئر آدام اؤز بدنئن ضئدئنه گونا ادئر.
 ۱۹ ويا مگر بئلمئرسئئز كي، تاريدان
 آديغينيز بدن، سئزده ياشايان موقدس

آروادي ائمانلي ديئل و آرواد
اونونلا قالمغا راضيدير، آري
اونو بوشاماسين. ١٣ و اگر بئر
آروادين آري ائمانلي ديئل و آري
اونونلا قالمغا راضيدير، آروادي
اوندان بوشاماسين. ١٤ چونكي
ائمانسيز آر، آروادين واسطه سئله
تقدس اولونور و ائمانسيز آرواد دا
ائمانلي آرئئن واسطه سئله تقدس
اولونور. او بئري حالدا اوشاقلارينيز
ناپاك اولارديرلار، لاكن ائندي
موقدسدرلر. ١٥ آما اگر ائمانلي
اولمايان آيريلسا، قوي آيريلسين. بله
وضعيتلرده قارداش و يا باجي
آرتيق باغلي ديئل. لاكن تاري
بئري باريشا دعوت ادئر. ١٦ چونكي
اي آرواد، هارادان بئلسن كي،
آرئني نجات ورمه يه جكسن؟ يا
دا اي آر، هارادان بئلسن كي،
آرواديني نجات ورمه يه جكسن؟
١٧ آنجاق هر كس ربئن اونا تعين
اتدئي كئمي و تاريدان آلدغي
دعوته گوره رفتار آتئن. بونو بوتون

سئنز. سوزا گئنه ده بئرله شئن
كي، نفسئنز قباغيني آلا
بئله دئيئنز، شيطان سئزي
وسوسه يه سالماسين. ٦ بونو امر
كئمي يوخ، موساعئده كئمي
ديئم. ٧ آما گئنه ده آرزو ادئم
كي، بوتون ائسانلار منم كئمي
اولسونلار. لاكن هر كسن
تاريدان اوز عطاسي وار، بئرئئنكي
بله، او بئرئئنكي اله. ٨ آما سوبايلا
و دوللارا ديئم كي، منم كئمي
قالمق اونلار اوچون ياخشى دير.
٩ لاكن اگر نفسلرئئن قباغيني
آلا بئلسنلر، اولسنلر. چونكي
اولنك، شهوت اودو ائله يانماقدان
ياخشى دير. ١٠ آما اوله نلره، من
يوخ، رب امر ادئر كي، آرواد
ارئدن آيريلماسين. ١١ (لاكن اگر
آيريلسا، آره گئمه مئش قالسين،
يا دا اوز آري ائله باريشسين.)
آر ده اوز آرواديني بوشاماسين.
١٢ آما قالانلارينا، رب يوخ،
من ديئم كي، اگر بئر قارداشين

۲۵ باکټرله ر حاقیندا ر بدن بټر امرټم
 یو خودور. آما ر بټن مرحمتی ائله
 اعتشما دئله بټن بټری کټمی دیټرم.
 ۲۶ بله دوشونورم کی، ائندئکی
 سیخینتیلار اوزوندن بو، یاخشی دیر.
 یعنی بو یاخشی دیر کی، ائنسان،
 اولدوغو کټمی قالسین. ۲۷ اگر بټر
 آروادا باغلیسان، آریلباق دالینجا
 اولما. اگر آروادان آریلیبسان،
 آرتیق آرواد آلاق دالینجا اولما.
 ۲۸ آما اولنسن ده، گونا اتمه یټسن؛
 اگر بټر قیز دا آره گتسه، گونا
 اتمه یټب. آما بله آداملار بو حیاتدا
 اذیت چکه جکلر و من چالیشرام
 کی، سټزی بونلاردان حنفظ ادم.
 ۲۹ آما قارداشلار، بونو دمه لټیم کی،
 واخت قیسالانیب. اونا گوره ده،
 بوندان سونرا آروادی اولانلار،
 اولمایانلار کټمی اولمالی دیرلار؛
 ۳۰ آغلایانلار، آغلامیشلار کټمی.
 شادلیق ادنلر، شادلیق اتمه مثلر
 کټمی. مال آلانلار هچ شییه مالک
 اولمامیشلار کټمی. ۳۱ بو دونیادان

کټسسالارا امر ادم. ۱۸ اگر بټری
 ختنه لی ائکن دعوت اولوندو، ختنه
 سټز کټمی اولماغا چالیشماسین.
 اگر بټری ختنه سټز ائکن دعوت
 اولوندو، ختنه اولونماسین. ۱۹ نه
 ختنه لی لئک موهومدور، نه ده
 ختنه سټز لئک. موهوم اودور کی،
 تاریخین امرلنه عمل اده سټنټز.
 ۲۰ هر کس نه وضعیته دعوت
 اولونسا، او وضعیته قالسین.
 ۲۱ چاغیریلدیغین زامان اگر نوکر
 ائدن، بو باره ده فکټر چکه.
 لاکن اگر آزاد اولماغا ائمکانین وار،
 فرصتی دن ورمه. ۲۲ چونکی رب
 طرفندن دعوت اولونان زامان،
 نوکر آدام ر بټن آزاد آدامی دیر.
 الهجه ده دعوت اولوندوغو
 زامان، آزاد اولان آدام مسټحن
 نوکری دټر. ۲۳ سټز چوخ باها بټر
 قتیتمه آینیسینینیز. ائنسانلارین قولو
 اولمایین. ۲۴ قارداشلار، هر کس
 نه وضعیته چاغیریلیب، تاریخین
 حضوروندا اله او جور قالسین.

ادئر كي، باكٲره قيزينين حاقيندا
 حاقسيزليق ادئر، اكر قيزين ياشي
 كچئر و اولهنه سي گركدئر. او، نه
 ائسته يئر، اتسن. گوناھ اتمز. قوي
 اونلار اولهنسئلر. ۳۷ اما هر كس
 كي، اوژ اوره يئنده قرارلي دير و
 احتياج گورمه يئب، اوژ ائراده
 سنه حاكمدئر و اوره يئنده بو
 قرارا گلئب كي، باكٲره قيزيني
 ساخلا سين، ياخشي ادر. ۳۸ بلجه،
 باكٲره قيزيني اولهندئر ياخشي
 ادئر، باكٲره قيزيني اولهندرمه ين
 داها ياخشي ادئر. ۳۹ آرواد، آري
 صاغ ائكن، اونا باغلي دير. لاكئن
 اكر آري اولسه، آرواد آزاد دير كي،
 ائسته ديي هر كسه آره گتسن،
 آنچاق كي، او آدام ربه اولسون.
 ۴۰ اما بله دوشونورم كي، اكر
 اولدوغو كئمي قالسا، داها بختور
 اولار. و گومان ادئر كي، منده
 ده تارينين موقدس روحو وار.

ائستفاده ادنلر، كامل ائستفاده
 اتمه مئشلر كئمي اولمالي ديرلار.
 چونكي بو دونيانين ائندئكي حالي
 كچب گدئر. ۳۲ لاكئن ائسته يئر
 كي، سئز يونلارين قيدئدن آزاد
 اولاسينيز. اولي اولميان كئشي
 ربن اشلري قيدئده دئر كي،
 اونو راضي اتسن. ۳۳ لاكئن اولي
 كئشي، آرواديني راضي اتمك
 اوچون دونيه وي شيلرن قيدئده
 دئر. ۳۴ بلجه علاقه سي ائكي يره
 بؤلونور. آرسئز آرواد و باكٲره قيز
 ربن اشلري قيدئده دئر كي، نجه
 جنسمن و روحن موقدس قالسين.
 لاكئن آري آرواد دونيه وي شيلرن
 قيدئده دئر كي، نجه آرنئي راضي
 اتسن. ۳۵ بونو سئزن اوژ خيئرئئز
 اوچون ديئر. آزادليغينيزي محدود
 اتمك اوچون دمئر. ديئر كي،
 دئقتئئزي داغيتمادان ربه وقف
 اولونوب، اونا لايئق بئر حالدا
 ياشياسينيز. ۳۶ اكر بئري اله گومان

بوتلره تقدّم اولوغوشلار حاقیندا ۱

بوتلره تقدّم اولونان قوربانلار حاقیندا؛ بئلرئک کی، هامیمیز علم صاحئیی یئک. علم تکبور گتئر، لاکئن محبت بئنا ادر. ۱۲ اگر کئمه دوشونور کی، بئر شی بئلئر، او حله لازیم اولان قدر بئلئر. ۳ آما کئم تارینی سوئر، او آدام تارینین طرفئندن تانینیر. ۴ بلجه، بوتلره تقدّم اولونان شیلرئن یمه سی باره ده؛ بئلرئک کی، بوت اصلئنده دونیادا هچ بئر شیدئر و واحئد تاریدان باشقا تاری یوخدور. ۵ حتّا اگر گوئیده و یا یرده «تاری» چاغیریلانلار اولسا دا، نجه کی، حقیقتن بئر چوخ تاریلار و ربلر وار. ۶ بئزئم اوچون بئر تاری وار، یعنی آتا کی، هر شی اونداندر و بئر اونون اوچون واریق. و بئر ربئمئز وار یعنی عئسا مسئح کی، هر شی اونون واسطه سئله دئر و بئر اونون واسطه سئله واریق. ۷ آما هامیدا بو

علم یوخدور؛ بعضئلری ائندئیه جک بوتلره اله آلیشیلار کی، یدئکلری زامان اونون بوته تقدّم اولوندوغونو دوشونورلر و وئجدانلاری ضعیف اولدوغوندان نجئس اولور. ۸ یمک بئزی تارییا مقبول اتمز. یمه سک، آسکئئیمئز اولماز، یمک ده، بئر شی آرتیرماریق. ۹ آما احتیاط ادئن کی، بو آزادلیغینیز ضعیف اولانلاری یره یمخامسین. ۱۰ چونکی اگر ضعیف وئجدانلی بئر آدام گورسه کی، سن بو علمه صاحئب اولان حالدا، بوتخانادا سوفره یه اوتوروبسان، مگر جسارت آلامز کی، بوتلره تقدّم اولونان یمکلردن یسن؟ ۱۱ و سنن علمئنن نتیجه سنئده وئجدانی ضعیف اولان هلاک اولور؛ او قارداش کی، مسئح اونون خاطئری اوچون اولدو. ۱۲ بلجه، اوز قارداشلارینیزین ضئدئنه گوناه اتمکله و اولارین ضعیف وئجدانلارینی یارالاماقلا، سئز، مسئحن ضئدئنه گوناه ادر سئئز.

اولسون؟ ڪٿم وار کي، اوزوم باغي
 اڪٽب، اونون ميوه سٽنن ڇهه سٽن؟
 ڪٿم وار کي، سورونو اوتاريب،
 اونون سودونن اٽجهه سٽن؟ ۸ مگر
 بونلاري انسان گوروشونه
 گوره ديترم؟ مگر شرعت ده بو
 شيلري دمتر؟ ۹ چونڪي موسانين
 شرعتتنده بله يازيليب: “خرمني
 دوين اوکوزون آغزيني باغلاما.”
 مگر تاري اوکوزلرن قيدنه قالير؟
 ۱۰ مگر بترم اوچون بو شيلري
 دمتر؟ يلي، بونلار بترم اوچون
 يازيليب، چونڪي شوخوملايان
 اومئله جوت سورملئدر، و
 خرمن دوين تاخيلا شرئڪ اولماق
 اومئدي ائله دؤيملي دئر. ۱۱ اگر بتر
 سترده روحاني توخوملار اڪدئڪ،
 ستردن مادي شيلر بئچسڪ، بو
 ستره چوخ گلئر؟ ۱۲ اگر سترن
 اوستونوزده اوژگه لرن بله بتر حاقي
 وار، مگر بترم بونا داها چوخ
 حاقيمير يوخدور؟ اما بتر بو حاقدان
 استئفاده اتمه دئڪ، لاڪئن هر

۱۳ بونا گوره، اگر ڪم قارداشيمين
 يره ييخلماسينا سبب اولور، من داها
 ات اصلا يهرم کي، قارداشيبي
 ييخمايم.

پولوسون حاقلاري ۱

۹ مگر من آزاد ديئلم؟ مگر من
 حواري ديئلم؟ مگر ريمئر عئساني
 گورمه مئشم؟ مگر ستر ربهه مئم
 ائشم ديئلستئر؟ ۱۲ اگر اوژگه لره
 حواري ديئلم ده، هچ اولماسا، ستره
 حوارييم. چونڪي ربهه حواريئليئمئن
 مؤهورو سترلسئئر. ۳ مني
 استئتتاق ادنلره مودافئعم بودور:
 ۴ مگر حاقيمير يوخدور کي، يئيب
 ائچڪ؟ ۵ مگر حاقيمير يوخدور
 کي، ائمانلي بتر اروادي يائيميزدا
 گوٽوروب گورئرڪ. نهه کي، حتا
 آيري حواريئر، ربن قارداشلاري
 و ڪئفا دا ادئر؟ ۶ و يا ائشله
 ميه آنجاق مئم و بارنابانين حاقي
 يوخدور؟ ۷ ڪٿم وار کي، هر زامان
 اوژ خرجي ائله عسگرئڪ ائمئش

شيه تاب گئڻدئڻڪي، مسخڻ
 ائڻجئڻن خوش خبرئنه هچ بڻر
 مانع اولماياق. ۱۳ مگر بئلهڻسئڻز
 كي، معبدده موقدس خئدمتلي
 گورنلر معبدن يمه يئندن بيئرلر
 و قوربانگاهين خئدمتچئڻلري اؤز
 پايلاريني قوربانگاهدان گؤتورورلر؟
 ۱۴ بلجه ده رب امر ادب كي،
 ائڻجئڻن خوش خبرئي مؤزده ورنلر،
 روزئڻلري ائڻجئڻن گؤتورسونلر.
 ۱۵ لاکئن من بو حاقلارين هچ
 بئڻندن ائڻجئڻن ائڻجئڻن ائڻجئڻن و بو
 سؤزلري يازميرام كي، منم اوچون
 ده اله اولسون. چونكي اولوم منه
 بوندان داها ياخشدير كي، بئري
 منم ائڻجئڻن بوشا چيخارتسين.
 ۱۶ اڳر ائڻجئڻن خوش خبرئي وعظ
 ادئم، نخر ائڻجئڻن حاقيم يوخدور،
 چونكي بو، منم وظئفمدئر. لاکئن
 واي منه، اڳر ائڻجئڻن وعظ ائڻجئڻن!
 ۱۷ اڳر بونو اؤز ميلمله ائڻجئڻن، ائڻجئڻن
 وار. اما اڳر اؤز ميلمله ائڻجئڻن، منه
 تاپشيريلان وظئفهني يرئنه يئئرئم.

۱۸ بس منم ائڻجئڻن نه دئر؟ بودور
 كي، ائڻجئڻن خوش خبرئي وعظ
 ادن واخت، اونو تئناسيز عرض
 ادم كي، ائڻجئڻن اولان حاقيمدان
 تامامن ائڻجئڻن ائڻجئڻن. ۱۹ چونكي
 هر كسدن آزاد ائڻجئڻن، اؤزومو
 هاميا قول ائڻجئڻن كي، داها چوخ
 ادم قازانيم. ۲۰ يهودئڻلري قازانماق
 اوچون اولارا يهودي كئمي
 اولدوم. اؤزوم شرئعتن حاقيمئڻني
 آئيندا اولماديغيم حالدا، شرئعت
 آئيندا اولانلارا شرئعت آئيندا كي
 كئمي اولدوم كي، اولاري قازانيم.
 ۲۱ شرئعتسز ادملاري قازانماق
 اوچون، شرئعتسزلره شرئعتسز
 بئر ادم كئمي اولدوم، گرچي
 تارين حوزوروندا شرئعتسز
 اولمايب، مسخڻ شرئعتي آئيندايام.
 ۲۲ ضعفلري قازانماق اوچون،
 اولارا ضعف كئمي اولدوم. هر
 كس اوچون هر شي اولدوم كي،
 هر نه جور اولور-اولسون، بعضئڻلره
 نجات وئم. ۲۳ بونلارين هاميسيني

موسايا منسوب تعمّد اولوندولار.
 ۳ هاميسي همن روحاني يمه يي يدتله.
 ۴ هاميسي دا همن روحاني ائجه
 جه يي ائچدتلر. چونكي اونلارين
 دالينجا گلن روحاني قايدان
 ائچدتلر. و او قايا مسّح ائدي.
 ۵ اما تاري اونلارين چوخوندان
 راضي ديتلدي، چونكي چؤلده اولو
 بوراخيديلار. ۶ بوشيلر بئرم عبترتمئر
 اوچون باش وردي كي، اونلار
 كئمي پئسلئيه موشتاق اولمايق، ۷ و
 اونلارين بعضلري كئمي بوتپرست
 اولمايق. نجه كي، يازيليب: "خالق
 يئيب ائجه يه اوتوردو و اوينا ماغا
 قانلدي." ۸ عفتستزلئك اتمه يك،
 نجه كي، اونلارين بعضلري اتدتلر
 و بئر گونده ائيرمي اوچ من نفر
 اولدو. ۹ ربي ائمتاحانا چكهمه يك،
 نجه كي، اونلارين بعضلري اتدتلر
 و اتلانلارين واسطه سئله هلاك
 اولدولار. ۱۰ دئئمه يك، نجه
 كي، اونلارين بعضلري اتدتلر
 و هلاك اده نئن آلي ائله محو

ائجئئنن خاطر يي اوچون ادترم كي،
 اوندا پاييم اولسون. ۲۴ مگر بلهئرسئئنز
 كي، قاجيش ميدانيندا قاچانلارين
 هاميسي قاچار، اما تك بئر نفر
 جايئزه ني آلا؟ إله قاجين كي،
 جايئزه ني قازاناسينيز. ۲۵ موسابئقه
 ده رقابت اِدن، هر شيدة نفسئئنن
 قاباغيني آلا. اونلار بونو فاني بئر
 تاجي آلامق اوچون ادئرلر، لاكئن
 بئر فاني اولمايان اوچون ادئرئك.
 ۲۶ بونا گووره، من مقصدسئز قاچان
 بئري كئمي قاجيرام. يوموروغومو
 هاوايي ووران كئمي آتميرام. ۲۷ اما
 بدنمه اذئيت چكدئرئب اونو قول
 ادترم كي، مبادا اوژگه لره وعظ
 ادندن سوزا، اوژوم مردود اولوم.

السرايئل تارئئئندن عبترتلر ۱

قارداشلار، استه مئرم
 كي، سئزي بئخير قويوم.
 آتالار يميزين هاميسي بولودون
 آلتيندا ائدتلر و هاميسي دهنزدن
 كچدتلر. ۲ هاميسي بولوددا و دهنزده

د مه لي چوخ اولان بئزرده بئرك،
 چونكي هامي ميز بئر چوركدن پاي
 آيريق. ۱۸ اسرايئل خالقينا باخين،
 مگر قوربانلاري يئينلر قوربانگاهدان
 پاي آلانلار ديئلر؟! ۱۹ بس نه
 دمك ائسته يئر؟ بو كي، بوتلره
 قوربان ادتلن بئر شي، موهوم بئر
 شيدئر؟ و يا بئر بوت موهوم بئر
 شيدئر؟ ۲۰ يوخ، لاكئن بونو ديئر
 كي، قيري يهودلر قوربانلاري تاريا
 يوخ، ائبلئسلره تقدم ادئرلر. و
 ائسته مئر كي، سئر ائبلئسلردن
 پاي آلاسينيز. ۲۱ سئر، هم ربئن،
 هم ده ائبلئسلرن پئئاله سئندن
 انچه بئلهز سئئر. هم ربئن سو فره
 سئندن، هم ده ائبلئسلرن سو فره
 سئندن پاي آلا بئلهز سئئر. ۲۲ مگر
 ائسته يئر ك ربئي قيرته گتئر ك؟
 مگر بئر اوندان داها گوجلويوك؟
 ۲۳ هر شي جائز دئر، لاكئن هر شي
 فايدالي ديئل. هر شي جائز دئر،
 لاكئن هر شي بئنا اتمز. ۲۴ هر
 كس اوژونون خيئرئي يوخ، اوژگه

اولدولار. ۱۱ بو شيلر عئبرت اوچون
 اونلارين باشينا گلدي و بو آخير
 عصرلره چاتان بئزره ده درس
 اوچون يازيليردي. ۱۲ بونا گو ره
 ده، كم گومان آيارير كي، آياق
 اوسته دورور، احتياطي اولسون
 كي، ييخيلهاسين. ۱۳ هچ بئر وسوسه
 سئرئن باشينيزا گلمه يئب كي،
 آيري ائسانلارين باشينا گلمه مئش
 اولسون. تاري وفالي دير و قويماز
 كي، طاقتئئزدن آرتيق وسوسه يه
 دوشه سئئر. لاكئن وسوسه ائله بله
 سئر قاجاق يولو دا تئامن ادر
 كي، تاب گتئر بئله سئئر. ۱۴ بلجه،
 سوگئلئر، بو تپرستلئكدن قاجين.
 ۱۵ عاغيلي آداملارلا دانيشان كمي
 دانيشيرام؛ ددئئمه سئر حوكم ادئن.
 ۱۶ بركت پئئاله سي كي، بئر اونا
 بركت ورئرئك، مگر مسئحن
 قانيندا شئرئك اولماق ديئل؟! بركت
 وردئئمئر چورك مگر مسئحن
 بدئنده شئرئك اولماق ديئل؟!
 ۱۷ مادام كي، چورك بئر دئر،

سئڻن خيئرئي آختارسين. ۲۵ ات بازاريندا ساتيلان نه وارسا، پيئن و وئجداين خاطرري اوچون هچ بئر شي سوروشماين. ۲۶ چونكي يربئن، اوندا اولان هر شي ده ربئندئر. ۲۷ اكر ائمانلي اولمايانلاردان بئري سئري دعوت اتسه، و گتمك ائسته يئر سئئر ده، قاباغينزا نه قويولسا پيئن، و وئجداين خاطرري اوچون سواللار اتمه يئن. ۲۸ اما اكر بئري سئره دسه: “بو، بوتله تقدئم اولونموش قوربانليقدير”، بونو سئره دئيه نئن خاطرئنه، وئجداين دا خاطرئنه اوندان يمه يئن. ۲۹ مقصدئم سئرن وئجداينيز يوخ، اوژگه آدامين وئجدايني دير، چونكي منم آزادليغيما نه اوچون اوژگه آدامين وئجدايني

طرفئندن حوكم اولونسون؟ ۳۰ اكر شوكور ادئب پيئر، نه اوچون شوكور اتدئيم شيدن او تري ملامت اولونوم؟ ۳۱ بلجه، ائستر يئيه سئئر، ائستر ائجه سئئر، ائستر نه اده سئئر، هر شي تارينين جلاي اوچون ادئن. ۳۲ يهودئلرن، يونانلي لارين و تارينين گئئساسينين دا بودره مه سئنه سبب اولماين. ۳۳ نجه كي، من ده هر شيده هر كسي راضي ادئم و اوژ منفعتئمي يوخ، اوژگه چوخ آداملار يئكيني آختاريرام كي، اونلار نجات تاپسينلار.

۱ مندن نومونه آلين، نجه كي، من ده مسئعدن

آيرام.

باش اورتويو ۲ مني هر شیده
 خاطر لادىغىنيز اوچون و ستره
 تاپشیردیغيم تعلقملي برک توتدوغونوز
 اوچون سترى تعریفله يترم. ۳ ائسته يترم
 بونودا باشا دوشه سئئز كي، هر كئشئئز
 باشي مسئدئر، هر آروادين باشي
 كئشئدئر. مسئئز باشي دا تاري دير.
 ۴ هر كئشي كي، باشي اورتولو دوعا يا دا
 نبتلك ادئر، اؤز باشينا نجالت گئئر.
 ۵ هر آرواد دا كي، باشي اورتولمه مئش
 دوعا يا دا نبتلك ادئر، اؤز باشينا
 نجالت گئئر؛ چونكي بو جور آرواد،
 ساچلاري قيرخيليش آروادلا بئر
 حسابدادير. ۶ چونكي اگر بئر آرواد
 باشيني اؤرتمه سه، قوي ساچلاريني
 قيرخسين. لا كئن اگر آرواد اوچون
 عايبيدير كي، ساچلاري قيرخيلسين و يا
 باشينا اولگوج چكدر سئن، قوي اوندا
 باشيني اؤر تسون. ۷ كئشي باشيني اؤرتمه
 ملئدئر، چونكي تارينين صورت و
 عزتئدئر. اما آرواد كئشئئز عزتئدئر.
 ۸ چونكي كئشي آرواددان يوخ، آرواد
 كئشئدن ياراندي. ۹ دوغرودان دا
 كئشي آرواد اوچون يوخ، آرواد كئشي
 اوچون ياراندي. ۱۰ بونا گؤره آرواد،

دا بئخبر اولاسينيز. ۲ بئائرسئئز
 كي، بوتپرست ائكن، آزديريليب،
 دئلسئز بوتلرئن طرفئنه آپاريلدينيز.
 ۳ بونا گوره سئزه بئلدئرئرم كي،
 تارينين موقدس روحو واسئطه سئله
 دانیشان هچ كئم دمز كي، "عئسا
 ملعون دور." هچ كئم ده دئيه بئلهز
 كي، "عئسا ربدئر"، مگر موقدس
 روحو واسئطه سئله. ۴ عطاتار
 جوربه جور، لاكئن روح همن دئر.
 ۵ خئدمتئر جوربه جور، لاكئن
 رب همن دئر. ۶ خئدمتئري يرئنه
 يئر مه يئن طرز لري ده موختئلف،
 لاكئن تاري همن دير، هاميدا هر
 شئي يرئنه يئرئن ده اودور. ۷ اما
 هر كسه روحو ظوهورو خيئر
 اوچون وئرئئر. ۸ موقدس روحو
 واسئطه سئله بئرئنه حئكت كلامي،
 و اوژگه بئرئنه اله همن روحو
 واسئطه سئله معرفت كلامي وئرئئر.
 ۹ اوژگه سئنه همن روحو واسئطه
 سئله ائمان وئرئئر، اوژگه بئرئنه ده
 همن روحو واسئطه سئله شفا

عطالاري وئرئئر. ۱۰ بئرئنه مؤجوزه
 لرياراتماسي، بئرئنه نبتئلك، بئرئنه
 روحلاري تشخص وئرئب آيبرد
 ائمك، بئرئنه موختئلف دئلئر، بئرئنه
 ده دئلئرئن ترجمه سي. ۱۱ لاكئن
 بوتون بونلاري بئر و همن روح يرئنه
 يئرئر و نجه كي، ائسته يئر، هر كسه
 فردن بؤلوشدوروب وئرئ. ۱۲ نجه
 كي، بدن بئر اولدوغو حالدا، چوخلو
 عوضولره مالتئكئئر، بدنئن ده بوتون
 عوضولري، چوخ اولدوقلاري
 حالدا، گئنه بئر بدن دئرلر. مسئح
 ده اله دئر. ۱۳ چونكي بئر روحو
 واسئطه سئله هاميميز بئر بدنه
 تعمئد اولونموشوق، ائستر يهودي
 اولاق، ائستر يونانلي، ائستر قول
 اولاق، ائستر آزاد. هاميميز دا
 بئر روحدان ائچدئرئلهئشئك.
 ۱۴ چونكي بدن بئر عوضودن بوخ،
 چوخ عوضودن عئبارتدئر. ۱۵ اگر
 آياق دسه: "چونكي آل ديئلم،
 بدنن ده ديئلم"، مگر بو اونو بدنن
 آيرار؟ ۱۶ اگر قولاق دا دسه:

“چونکي ځوږ د پيټلم، بدنن ده د پيټلم”، مگر بو اونو بدنن آيبرار؟ ۱۷ اگر بوتون بدن ځوږ اولسايدې، نجه اشده بئردې؟ اگر بوتون بدن قولاق اولسايدې، نجه آئي بئله ردي؟ ۱۸ اما تاري عوضولرئن هر بئرئسني، اوږو ائسته دئي کمي بدنده يرلشدئرئب. ۱۹ و اگر هاميسي بئر عوضو اولسايدې، بدن نه اولاردي؟ ۲۰ لاکئن ائدي عوضولر چوخ، اما بدن بئر دئر. ۲۱ ځوږ آله دئيه بئلهز کي، “سن منه لازيم ديلسن؟” و يا باش دا آياقلارا دئيه بئلهز کي، “سئر منه لازيم ديلسئسئر.” ۲۲ عکسئنه، بدنن داها ضعيف ځوږون عوضولري چوخ دا لازيمد يرلار. ۲۳ بدنن داها آز ديري سايدغي ميمز عوضولرئنه داها چوخ دير ورئرئک و بلجه خوش ځوږونمه ين عوضولرئمئر داها چوخ خوش ځوږونور. ۲۴ خوش ځوږون عوضولرئمئر بونا مؤحتاج ديللر. لاکئن تاري آز ديري عوضوه

داها چوخ دير ځوږسه دئب و بدني آله ترتئب ورئب کي، ۲۵ بدنده آيريليق اولماسين، لاکئن عوضولر بئرئسئنن قيدئنه قالسينلار. ۲۶ و اگر بئر عوضو عذاب چکئر، هامي عوضولر اونونلا عذاب چکرلر. و اگر بئر عوضو عزت قازانير، هامي عوضولر اونونلا شادليق ادرلر. ۲۷ سئر ده ائدي مسئحن بدنسئسئر، هر بئرئسئر ده اونون عوضولرئسئسئر. ۲۸ و تاري ځکئلسادا بئرئنجي حوارئرلي، ائکئنجي بئرلي، اوچونجو موعئمئلري، سونرا مؤجوزه ائشئرئني، سونرا شفا عطاسيني، سونرا کومک، ائداره، و موختلئف دئلري تعين ادئب. ۲۹ مگر هامي حواري دئر؟ مگر هامي بئر دئر؟ مگر هامي موعئمئدئر؟ مگر هامي مؤجوزه ياراداندير؟ ۳۰ مگر هاميدا شفا عطالاري وار؟ مگر هامي دئلرده دانيشير؟ مگر هامي ترجمه ادئر؟ ۳۱ لاکئن سئر داها افضل

عطالاري قيرتله اُستهين. من ده
سئزه داها افضل يولو گؤرسه دئم.

محبّتن افضل ليئي ۱

۱۳
اگر من ائنسانلار و ملکلر
دئلي ائله دانيشام، آما
محبّتم اولمايا، دمه لي باغيران بئر
مئس يا دا جئننگلدهين بئر سئجه
دؤنموشم. ۱۲ اگر نبئلك عظام اولا
و هامي سئرلر، هامي علملري بئلم؛
اگر كامئل ائمانا مالئك اولام،
اله كي، داغلاري يرئدن ترپه دم،
آما محبّتم اولمايا، هچ زاد ديئلم.
۱۳ اگر واريمين هاميسي ني فاعيرلارا
پايلايب اونلاري دويورام، اگر
بدنئي يانديريلهغا ورم، آما محبّتم
اولمايا، منم اوچون هچ بئر فايداسي
يوخدور. ۴ محبّت صبرلئدر، محبّت
مهرباندير، محبّت پاخيلئق اتمز. محبّت
كئبئرلئر، مغرور اولماز، ۵ بي ادبئلك
اتمز، اؤز منفعتني آختارماز، تز
حئرصلنمز، پئسلئكلرن حسابيني
ساخلاماز. ۶ حاقسيزليقدان سونمز،

لاكئن حقتئمتدن شادلانار. ۷ محبّت
هر زادي اؤرتر، هر شيه ائمانار،
هر شيه اومئد باغلار، هر زادا
تاب گئئر. ۸ محبّت هچ واخت
قورتارماز. لاکئن نبئلك اولسا
دا، قورتاراجاق؛ دئللر اولسا دا،
ساكئت اولاجاق؛ علملر اولسا
دا، آرادان گده جك. ۹ چونكي
بئلدئشمز محدوددور، نبئليشمز
محدوددور. ۱۰ آما كامئلن گئدي
زامان، محدود اولان آرتيق
آرادان گده جك. ۱۱ اوشاق
ائكن اوشاق كئمي دانيشيرديم،
اوشاق كئمي آنلايرديم، اوشاق
كئمي دوشونوردوم. آما بوياباشا
چاتديغيم زامان اوشاقليغي ترك
اتدم. ۱۲ چونكي ائندي بئر هر
شي اؤرتولو، اينادا گؤرن كئمي
گؤروروك، لاکئن اوزبه اوز
گؤره جه يئك. ائندي بئلدئيم
محدوددور، لاکئن او زامان درك
ادئلدئيم كئمي درك اده جه يم.
۱۳ ائندي اوچ شي باقتئر: ائمان،

اومئد، محبت. اما محبت بونلارين
هاميسيندان بويوكدور.

نبئلك، اوستون بئر عطا ۱

۱۴
مجتبن داليجا قاجين،
لاكن روحاني عطالاري
دا قيرتله آستهين، خصوصن
نبئلك عطاسيني. ۲ چونكي كم ياد
بئر دئله دانيشير، آداملارا يوخ،
تاريا دانيشير. چونكي اونو هچ كم
باشا دوشمور. او، روحدا سترلر
دانيشير. ۳ اما نبئلك دن، آداملارا
بنا، تشوق و تسلي اوچون دانيشير.
۴ ياد دئله دانیشان آدام اوزونو
بنا ادئر، اما نبئلك دن آدام
گئلساني بنا ادئر. ۵ آرزو ادئر كي،
سئر هامينيز دئلرده دانيشاسينيز،
عللخصوص بو كي، نبئلك اده
سئنز. چونكي نبي، ياد دئلرده
دانيشاندان افضلدئر، مگر ترجمه
اتسن كي، گئلسا بنا اولسون.
۶ ائندي قارداشلار، اگر من سئزن
يانينزا گلب ياد دئلرده دانيشماغا

باشلاسام، سئر نه فايدا يتيره رم،
اگر وحى، معرفت، نبئلك، يا
دا تعلم واسطه سئله دانيشماسام؟!
۷ سس ورن جانسيز شيلر، آستر
توتك اولسون آستر چنگ، اگر
فرقي سسلر چيخارتماسالار، توتك
و يا چنگله نه چالينديغيني كم
بئر؟! ۸ اگر شيپور قيري موعين
سس چيخارتسا، دويوشه كم
حاضر لاشار؟ ۹ الجه ده سئر اگر
دئلتئزله باشا دوشولمدين سوزلر
دانيشاسينيز، سئزن نه ددئئتئز
نجه بئلتر؟ اله بئل كي، هاوا ائله
دانيشيبسينيز. ۱۰ شوبه سئر كي،
دونيا دا بئر چوخ موختلف دئلر
وار و اونلاردان هچ بئري معناسيز
ديئل. ۱۱ بلجه اگر دئلتن معناسيني
بئله سم، من دانیشان اوچون اجني
اولورام، دانیشان دا منم اوچون
اجني اولور. ۱۲ اله جه ده سئر،
مادام كي، روحاني عطالاري
قيرتله آسته يئر سئنز، گئلساني بنا
دن عطالاردا واري اولماغينيز

اٲسته يٲن. ۱۳ بونا گوٲره ده، ياد
 دٲلده دانيشان آدام، ترجمه
 عطاسي اوچون دوعا آسن. ۱۴
 چونكي اگر من ياد بٲر دٲلده
 دوعا ادٲرم، روحوم دوعا ادٲر،
 لاڪٲن عاؒليم بهره سٲز قالير. ۱۵ بس
 نه اٲمه لي يم؟ هم روحلا دوعا اده
 جه يم، هم ده عقله. هم روحلا
 اٲلاهي نغمه اوخوياجاؒام، هم ده
 عقله. ۱۶ يوخسا اگر سن روحلا
 برڪت ورٲرسن، روحاني بٲر عطاسي
 اولمايان آدام نجه سنٲن شوڪورلرئنه
 “آمنٲن” دٲيه بٲلر؟ چونكي سنٲن
 ددٲكلرئني باشا دوشمور. ۱۷ البٲه
 سن ياخشي شوڪور ادٲرسن، آما
 بوندان، باشقا بٲر آدام بٲنا اولمور.
 ۱۸ تاريا شوڪور ادٲرم كي، من
 سٲزئن هامينيزدان چوخ دٲلدره
 دانيشيرام. ۱۹ آما كٲلسادا ياد بٲر
 دٲلده اون مٲن سٲز دانيشماقدان،
 داها چوخ بونا جان آتيرام كي،
 عاؒليملا بش سٲز دانيشيم و اوٲزگه
 لره تعلم ورٲم. ۲۰ قارداشلار،

عقلن اوشاق اولماين. پٲسلٲكده
 اوشاق اولون، لاڪٲن عقلن
 بويو-باشلي! ۲۱ شرٲعده يازيليپ:
 رب ديٲر: “اجنبٲلرئن دٲلري اٲله،
 يادلارين دوداقلاري اٲله بو خالقالا
 دانيشاجاؒام، آما او زامان دا
 منه قولاق آسماياجاقلار.” ۲۲ بلجه
 دٲلر اٲمان كٲٲرنلر اوچون يوخ،
 اٲمانسيزلار اوچون بٲر علامتدٲر.
 لاڪٲن نبٲلٲك اٲمانسيزلار اوچون
 يوخ، اٲمانلي لار اوچوندور. ۲۳ اگر
 بوتون كٲلسا بٲر يره ييغيليپ هامي
 ياد دٲلدره دانيشسالار، و روحاني
 عطايا مالٲك اولمايان يا دا اٲمانسيز
 آداملار اورايا كٲرسه لر، دمزلر
 كي، سٲز دلي سٲنٲر؟! ۲۴ آما اگر
 هامي نبٲلٲك اٲسه لر، و اورايا
 اٲمانسيز بٲر آدام، يا دا روحاني
 عطايا مالٲك اولمايان بٲري كٲرسه،
 هامينين طرفٲندن اٲلزام اولوب
 هاميا جاوابگو قالار، ۲۵ اوره
 يٲٲن سٲرلي آشكار اولار و
 اوزو-اوسته دوشوب پرستٲش ادر

پيغمبرلره تابع دئرلر. ۳۳ چونكي تاري قارشيقليق تاريسي يوخ، آرامليق تاريسي دير، نجه كي، موقدسلرئن بوتون گلئسا سيندا. ۳۴ آروادلار گلئسالاردا سوکوت اتسنلر. چونكي صوحبت اتمک اونلارا قدغن دير. اونلار شرئعتئن بويوردوغو کئمي تابع اولسونلار. ۳۵ اگر بئر شي اويرتمک ائسته يئرلر، قوي اوده اوز ارلرئدن سوروشسونلار. چونكي آروادا گلئسادا صوحبت اتمک عايبيدير. ۳۶ مگر تارينين کلامي سئزدن چيخيبي ياپيلدي؟ ويا مگر آنجاق سئزه چاتدي؟! ۳۷ اوزونو پيغمبر ويا روحاني حساب ادن هر آدم آنلاسين كي، سئزه يازديقلاريم ربئن امرلري دئر. ۳۸ لاکن کئم بونو نظره آلماسا، اوزو ده نظره آينماسين. ۳۹ بلجه، قارداشلاريم، نبئئک اتمه يي قيرتله ائسته ين ويا دئلرده دانيشانلارا دا مانع اولماين. ۴۰ لاکن قويون هر شي مونسئب و ترتيبي بئر شگله اولسون.

و اعلان ادر كي، تاري حقتئن سئزن آرانيزدادير. ۲۶ بس ائندي نه، قارداشلار؟ بئريره بيغيلديغينيز زامان هر بئرئئزن بئر مزمورو، بئر تعلمي، بئر وحيي، بئر ياد دئي، بئر ترجمه سي وار، قويون هر شي بنئا اتمک اوچون اولسون. ۲۷ اگر کئمه ياد بئر دئله دانيشير، ائكي يا دا لاپ چوخ اوچ آدم نؤوبه ائله دانيشينلار، بئر نفر ده ترجمه اتسن. ۲۸ آما اگر ترجمه چي يوخدور، قوي او آدم گلئسادا ساکت قالسين و آنجاق اوزونه و تاريا دانيشسين. ۲۹ قوي ائكي يا دا اوچ پيغمبر دانيشسين و اوزگه لر تفتئش اتسنلر. ۳۰ آما اگر اوتورانلاردان بئرئته بئر وحي گلئر، قوي ائلك دانيشان آدم ساکت قالسين. ۳۱ چونكي سئر هامينيز، نؤوبه ائله نبئئک اده بئلسئئر كي، هامي تعلم آلسين و هامي تشوئق اولونسون. ۳۲ پيغمبرلرئن روحلاري دا

مسحّن دّرئله سئئن حقیقی ۱

۱۵

قارداشلار، سئزه او انجیلي
خاطیرلادیرام کی، موژده
سئنی سئزه ییتردم، سئز ده اونو
قبول ادب اوندا مؤحکم دایانیرسینیز
۲ و اونون واسطه سئله ده نجات
تاپیرسینیز، اگر سئزه وعظ اتدئیم
کلامي برک توتاسینیز. یوخسا بوش
یره ائمان گئئربئسئئز. ۳ چونکی هر
شیدن اول آدیغیمی سئزه ییتردم؛
یعنی مسح موقدس یازیلارا گوره
بئزئم گوناھلاریمیز اوچون اؤلدو،
۴ باسدیریلدی، و اوچونجو گونده
موقدس یازیلاردا اولان کئمی
دئرئلدي. ۵ و کئفایا، سوزا دا اون
ائکلره گوروندو. ۶ بوندان سوزا
بش یوزدن آرتیق قارداشلارا بئر
واختدا گوروندو کی، اونلاردان
چوخو ائندي ده یاشایرلار. لاکن
بعضلری گوزلرئی حیاتا یوموبلار.
۷ سوزاسی یعقوبا گوروندو، سوزا
دا بوتون حوارئلره. ۸ هامیدان سوزا

دا سقط دوغولان منه گوروندو.
۹ چونکی من حوارئلرن لاپ
کئچئیم و حواری چاغیریلهاغا
لائیق دئلم. بو سبیدن کی،
تارینین کئئساینا عذاب ورئدم.
۱۰ لاکن تارینین فیضی ائله
هر نهیم، اله اویم و اونون منه
اولان فیضی عبث دئلدي. اما
من اونلارین هامیسیندان چوخ
زحمت چکدم. دها دوغروسو، من
یوخ، تارینین منمله اولان فیضی.
۱۱ بلجه، ائستر من اولسایدیم، ائستر
اونلار، بئر بله وعظ ادئرئک، سئز
ده بله ائمان گئئردئئز. ۱۲ ائندي
اگر مسح حاقیندا وعظ اولونور
کی، او، اولوردن دئرئلدي، نجه
بس سئزلدن بعضلری دئر کی،
اولوردن دئرئله یوخدور؟ ۱۳ اما
اگر اولوردن دئرئله یوخدور،
مسح ده دئرئله یئب. ۱۴ و اگر
مسح دئرئله یئب، اوندا بئزئم
وعظمئز بوشدور، سئزن ائمانینیز
دا بوشدور. ۱۵ بوندان علاوه، بئر

۲۳ لاکئن هر کس اوز نۆوبه سي
 ائله؛ اول مسیح، سوزا دا اونون
 گلئشئنده مسیحئکي اولانلار.
 ۲۴ اوندان سوزا دا آخیر زامان
 اولور، او واخت مسیح پادشاهلیغی
 آتا تاریا تسلم ادئر و هر ریاست،
 اثقتتدار و قودرتی آرادان آپاریر.
 ۲۵ چونکي او، گرک سلطنت
 اتسن، او زامانا جاق کي، تاري
 اونون بوتون دوشمنلرئنی اونون آیاغی
 آلتینا قویوب. ۲۶ یوخ اِدئله جک
 آخیرینجی دوشمن ده اولومدور.
 ۲۷ چونکي هر شیي اونون آیاقلاری
 آلتیندا تابع اتدی. لاکئن او زامان
 کي، دیر: “هر شیي اونا تابع
 قویولوب”، آیدیندیر کي، هر شیي
 اونا تابع قویان موستنادیر. ۲۸ هر
 شیي اونا تابع قویولاندان سوزا،
 اوغولون اوزو ده، هر شیي اونا تابع
 قویانا تابع اولاجاق کي، تاري هر
 شیده هر شیي اولسون. ۲۹ یوخسا
 اولور اوچون تعمئد آلانلار نه اده
 جکلر؟ اگر اولور اصلا دئرئلهئرلر،

تاري حاقیندا یالانچي شاهئد ده
 اولوروق، چونکي تارینین باره سئنده
 شهادت وردئک کي، او، مسیحی
 اولوردن دئرئلتدی. حال بو کي،
 اگر اولور دئرئلهئرلر، تاري اونو دا
 دئرئلمه یئب. ۱۶ چونکي اگر اولور
 دئرئلهئرلر، مسیح ده دئرئله یئب.
 ۱۷ و اگر مسیح دئرئله یئب،
 دمه لی ائمانینیز دیر سئزدئر، سئر حله
 ده اوز گوناھلارینیزین ائچئنده
 سئئز. ۱۸ اوندا مسیحده گوزلرئنی
 حیاتا یومانلار دا هلاک اولوبلار.
 ۱۹ اگر مسیحده اولان اومئدمئز
 آنجاق بو حیات اوچوندور، بئر
 هامی آداملاردان داها چوخ
 یازیغیق. ۲۰ آما ائندی مسیح
 اولوردن دئرئلب و گوزلرئنی
 حیاتا یومانلارین نۆوبری اولوب.
 ۲۱ چونکي نجه اولوم بئر انسان
 واسطه سئله گلدی، اولوردن
 دئرئله ده بئر انسان واسطه سئله
 گلدی. ۲۲ نجه کي، آدمده هامی
 اولور، مسیحده ده هامی دئرئر.

ائستەدئىي كئمىي بدن وررئ؛ هر
 بئر توخوما اوزونه مخصوص اولان
 بئر بدن وررئ. ۳۹ بوتون جئسملر
 ده بئر جور ديتلر. ائسانلار ين
 جئسمي علائده، حيوانلار ين
 جئسمي علائده، قوشلار ين
 جئسمي علائده، باليقلار ين
 جئسمي علائده. ۴۰ سماوي
 بدنلر و دونيهوي بدنلر ده وار.
 اما سماوئلرن شووكتي علائده،
 دونيهوئلرئكي ده علائده.
 ۴۱ گونون شووكتي علائده، آين
 شووكتي علائده، اولدوزلار ين
 شووكتي علائده دئر؛ چونكي
 اولدوز دا اولدوزدان شووكتئنه
 گوره فرقه نئر. ۴۲ اولولرن
 دئرئله سي ده بله دئر؛ فائئلئكه
 اكلئر، قيري فائئلئكه دئرئلر.
 ۴۳ ذئلئده اكلئر، عزئده دئرئلر.
 ضعئفلئكده اكلئر، قودرتده دئرئلر.
 ۴۴ طبعي بئر بدن اكلئر، روحاني
 بئر بدن دئرئلر. اگر طبعي بئر بدن
 وار، روحاني بئر بدن ده وار. ۴۵ بله

اوندا اونلار اولولر اوچون نئيه
 تعمئد آليرلار؟ ۳۰ بئر نئيه هر
 ساعات خطرله دوشوروك؟
 ۳۱ قارداشلار، مسئح عئسادا
 سئرئن باره نئزده اولان نخرئمن حاقئ
 اوچون هر گون اولورم. ۳۲ اگر
 ائسانى نئيتلرله افسوسدا وحشي
 حيوانلارلا ساواشديم، بونون منه نه
 خيئر ي وار؟ اگر اولولر دئرئلئرلر،
 “گلئن يئيك و ائچك، چونكي
 صاباح اوله جه يئيك.” ۳۳ آلدانماين؛
 “پئس يولداش ياخشي اخلاقي
 پوزار.” ۳۴ نجه لازيمدير، آييلين و
 گوناھ ائمه يئن. اوتانماغينيز اوچون
 دئم كي، سئرلردن بعضئلري تاريني
 هچ تانمير. ۳۵ اما بئري دئير: “اولولر
 نجه دئرئلئرلر؟ و نه جور بدنله
 گلئرلر؟” ۳۶ اي عاغيلسيز! سنئن
 سپدئئن اوله سه، دئرئلمز. ۳۷ و
 سپنده، حاصل اولاجاق بدني
 سپمئرسن، آنجاق لوت توخومو،
 ائستر بوغدا اولسون، ائستر اوزگه
 بئر شي. ۳۸ اما تاري او توخوما

ده يازيليب كي؛ "اٺلڪ ائٺسان اولان آدم ياشيان بٽر جان اولدو." آخيري نجي آدم حيات ورن روح اولدو. ۴۶ لاڪٽن روحاني اولٽنجي ديئل، طبعي اولٽنجي دٽر، سونرا روحاني. ۴۷ اٺلڪ ائٺسان يردن دٽر، تورپاقدان دير. اما اٺڪٽنجي ائٺسان گويدندٽر. ۴۸ تورپاقدان اولان نجه دٽر، تورپاقدان اولانلار دا اله دٽرلر. گويدن اولان نجه دٽر، گويدن اولانلار دا اله دٽرلر. ۴۹ و بٽر تورپاقدان حاصل اولموش صورتی نجه گزدرٽرٺڪ، گويدن اولانين دا صورتني اله گزدره جه يٺڪ. ۵۰ ائٺدي قارداشلار، سٽزه بونو ديئم كي، جسّم و قان تارينين پادشاهليغيني مٺراٺ آلا بٺلنز؛ فاني اولان دا قيري فاني اولاني مٺراٺ آلا بٺلنز. ۵۱ باخين، سٽزه بٽر سٽر ديٽرم، هاميميز گوزلرٺمٽري حياتا يومياجاغيق، اما هاميميز ديٽشله جه يٺڪ؛ ۵۲ بٽر آن اٺچٽنده،

بٽر گوڙ قيرپيندا، آخير شيپور چاليناندا. چونكي شيپور چاليناجاق و اولولر قيري فاني شڪلده دٽرٺله جڪلر و بٽر ديٽشله جه يٺڪ. ۵۳ چونكي بو چوروين گرڪ چورولمه يني گيسٽن و بو فاني گرڪ قيري فائٽلٽي گيسٽن. ۵۴ بو چوروين چورولمه يٺي گئين واختدا و بو فاني قيري فائٽلٽي گئين زاماندا او يازي يرٺه يٺشه جڪ كي، "اولوم ظفرده اودولدو! ۵۵ اي اولوم، هاني سنٽن ظفرٽن؟ اي اولوم، هاني سنٽن سانجاغين؟" ۵۶ اولومون سانجاغي گونا و گوناھين قودرتي شرٽعدٽر. ۵۷ لاڪٽن تاريا شوڪور اولسون كي، ربٺنز عٺسا مسٽحن واسٽه سٺله بٽزه ظفر ورٽر ۵۸ اونا گوڙه سوگلي قارداشلاريم، مؤحڪم و ثابت دورون و هر زامان ربٺن اٺشٽنده جوشون و بٺلٺن كي، ربٺن يولوندا چڪدٺيٺٽنز زحمت عبث ديٺلدٽر.

سالاملا ۱

۱۶

موقدسلا اوچون ائعانه
 بيغماق باره ده، ستر ده
 قالاتيا گكلسالارينا سفارنش
 اتديئم كمي عمل ادن. ۲ هر هفته
 نئن ائلك گونونده، هر بئرئنز
 اوز قازانجينا گوره يانيندا بئر قدر
 پول ساخلاسين كي، من گلنده
 آرتيق پول بيغلهاسين. ۳ اورايا
 يتشدئيئمه سچدئيئنز آداملاري
 مکتوبلار و هديه لرئئزله اورشلئمه
 گونده رهم. ۴ و اگر گتمک منه
 مونسب اولسا، اونلار منئمله
 گدرلر. ۵ سترن يانينزا مقدونيئه دن
 چنده گله جه يم. چونكي مقدونيئه
 دن كچه جه يم. ۶ بلکه ده يانينزدا
 بئر آز قالدیم و يا قيشي اورادا
 كچترئدم كي، ستر مني گده جه يم
 يره يولا سالاسينيز. ۷ چونكي ائندي
 ائسته مئم سترني اوته ري گوروم.
 اگر رب انجازه ورسه، بئر نچه
 مودت يانينزدا قالمق اومئئنده

يم. ۸ لاكن افسوسدا بنطكاست
 بيرامينا قدر قالا جام. ۹ چونكي
 منه تاثيرلي خدمت اوچون گنش
 بئر قايي آجيليب و دشمن چيخانلار
 دا چوخدورلار. ۱۰ اگر تموتاعوس
 يانينزا گلسه، دئقت ادن كي، او،
 سترن آرانيزدا قورخوسوز اولسون.
 چونكي او دا منم كمي ربئن
 ائشني يرئنه يتئر. ۱۱ بونا گوره
 هچ كم اونا حقارتله بانحاسين.
 اونو سالاماتليقلا يولا سالين كي،
 منم يانينا گلستن. چونكي من
 قارداشلارلا برابر اونو گوزله يئم.
 ۱۲ قارداشيميز اپولوسا گلئنجه،
 من اونو چوخ تشوق اتدم كي،
 قارداشلارلا برابر يانينزا گلستن.
 لاكن او، اصلا ائسته مئدي كي،
 ائندي يانينزا گلستن. فرصت
 تاپاندا گله جك. ۱۳ آيق اولون،
 ائماندا ثابت دورون، كشي كمي
 عمل ادن و قووتلي اولون. ۱۴ قويون
 بوتون اتدكلرئنز محبت ائچئنده
 اولسون. ۱۵ ائندي قارداشلار،

سئزه يالواريرام: سئز استئفاناسين
 عايئله سئئي تاني ييرسينيز كي، اونلار
 آخايئنه نئن ائلك ائمانلي لاري ديرلار
 و اوئرلئني موقدس لرئن خئدمتئنه
 وقف ادئبلر. ۱۶ سئز ده بله
 آداملارا و ائشه كؤمك ادن
 و زحمت چكن هر كسه تابع
 اولون. ۱۷ استئفاناس، فورتوناتوس
 و اخكوسون گلله يئندن سوئئئرم.
 چونكي اونلار سئزئن يرئئئزي
 دولدورورلار. ۱۸ اونلار منئم و
 سئزئن روحنوزو تزه لندئرئبلر. بله
 آداملارا حؤرمت ادئن. ۱۹ آسئيا

ايالتئئن گئئسسالاري سئزه سلام
 گؤنده رئرلر. آگلا و پئرسكا،
 اولرئنده ييغيلان گئئسا ائله
 برابر، سئزه ربه اوركدن سلام
 گؤنده رئرلر. ۲۰ بوتون قارداشلار
 سئزه سلام گؤنده رئرلر. بئرئئرئئزي
 موقدس اوپوشله سالاملارين.
 ۲۱ من پولوس بو سالامي اوئر ائمله
 يازيرام. ۲۲ ربِّي سومهين آداما
 لعنت اولسون. ربِّئئز، گل. ۲۳ رب
 عئسانين فيضي سئزئله اولسون.
 ۲۴ مسئح عئسادا منئم محبئتم سئزئن
 هامينيزلا اولسون. آمئن.

۲CO

چڪڊ ٿيڻمڙ عذابلارين صبرله دؤزمه ڀنڊه
 تائڻڙلي اولور. ۷ و سڙڻن باره ده اولان
 اومڊمڙن ٿاڻڻڊڙ، چونڪي بئڻڙڻڪ ڪي،
 بڙمڙم عذابلاريميزدا شرڻڪ اولدو غونوز
 ڪمڻي، بڙمڙم ٿسڻمڙده ده شرڻڪ
 اولاجاقسينيز. ۸ چونڪي اي قارداشلار،
 ائسته مڙڻڪ ڪي، آسڻيا ايلائڻده باشيميزا
 گلن موصلڻبتدن بڻڻڻر اولاسينيز؛ نجه
 حدڻمڙڊڙن آرتيق و طاقتمڙڊڙن چوخ آغير
 يوڪله نڊڻڪ، اله ڪي، حياتدان بله اومڊ
 ڪسڊڻڪ. ۹ اڻچڻمڙڊڙه اولوم ڇوڪونو
 حئس اڊڻڪ، لاڪڻن بو اونون اوچون
 اولدو ڪي، اوڙوموزه يوخ، اولولري
 دڙڻڊڻن تاريپا توگول ادڪ. ۱۰ او ڪي،
 بڙي بله بڙيوڪ اولومڊن قورتاردي
 و قورتارار و اونا اومڊ باغلاميشيق
 ڪي، بڙي گڻنه ده قورتاراجاقدري.
 ۱۱ سڙڊه دوعالارينيزلا بڙه ڪوڻڪ
 ادڙسڻڙ ڪي، بڙ چوخلارينين دوعاسي
 سايه سڻڻده بڙه عطا اولونان لوطفڊن
 اوڙري بڙ چوخ ڪڻمسه بڙمڙم اوچون
 تاريپا شوڪور ائسن. ۱۲ چونڪي نخرمڙڙڻ
 سڀي، يعني وڻجانيميزن شهادتي بودور

۱ تارينين اڙده سي ائله مسخ
 عئسانين حوارسي پولوس و
 تموتاعوس قارداشدان، تارينين قورڻڻده
 اولان ڪڻائسايي ائله بوتون آخايڻده
 اولان موقڊسلرڻ هاميسينا: ۲ آتاميز
 تاريدان و رب عئسا مسخڊن سڙه
 فيض و باريش اولسون. ۳ موتبارڪ
 اولسون تاري و رڻمڙمڙ عئسا مسخڻ
 آتاسي ڪي، مرحمتلرڻ آتاسي و بوتون
 تسلي لرڻ تاريسي دير. ۴ او ڪي، بڙه بوتون
 موصلڻبتلرڻمڙڊڙه تسلي ورڙ ڪي، بڙڊه
 هر جور موصلڻبت آلتيندا اولانلارا،
 تارينين بڙه وردئي تسلي ائله تسلي
 وره بئڻڪ. ۵ چونڪي نجه مسخڻ
 عذابلاري بڙ چوخ اولچوده بڙمڙڊڙ،
 الجه ده مسخڻ واسطه سئله ٿسڻمڙمڙ بڙ
 چوخ اولچوده دڙ. ۶ اگر بڙ موصلڻبت
 آلتيندايق، بو سڙڻن تسلي و نجاتينيز
 اوچوندور. ويا اگر تسلي تاپيريق، سڙڻن
 ٿسڻمڙمڙ اوچوندور ڪي، اله بڙمڙمڙ همڻ

ستلوانوسون، و تومتاوسون وعظ اتديي
 تارينين اوغلو عئسا مسح، هم "بلي"
 هم "يوخ" ديئلدي، اما اوندا "بلي" دئر.
 ۲۰ چونكي تارينين وعده لري نه قدر چوخ
 دا اولسا، مسحده "بلي" دئر؛ اونا گوره
 ده مسحن وسئله سئله بئر ده "امئن"
 دئيه بئله رئك كي، بئرئم واسئطه مئزله
 تاري جلال تاپسين. ۲۱ تاري دير كي،
 بئزي سئرئله برابر مسحده ثابت
 دور دورور و مسح ادئر ۲۲ و بئزي
 مؤهوله يئب و موقدس روحون بيئي
 اوره بئززه قويوب. ۲۳ تاريني جانپا شاهند
 توتورام كي، سئرزه رحم اتديئم اوچون
 اتديئه كئمي قورئنته گلمه منئم. ۲۴ بو او
 دمك ديئل كي، گويا بئر سئرئن ائمانينيز
 اوستونده حاكئمك. يوخ! بئر سئرئن
 شادليغينيز اوچون سئرئله چاليشيريق.
 چونكي ائمانينيزدا ثابت دورورسونوز.

۲ اما من بونا قرار وردئم كي،
 سئرئن يانينيزا گئنه كدر دولو
 گلمه يم. ۲ چونكي اگر من سئرزه كدر
 گئرسم، كدر وردئيم سئرلردن باشقا
 كم مني شاد اده بئلر؟ ۳ من ده محض

كي، بئر بو دونيادا خصوصن ده سئرئن
 حاقينيزدا جئسماني حكمتله يوخ، تارينين
 فيضئنده، موقدسلك و تارپا مقبول
 اولان صئمئيتله رفتار اتدئك. ۱۳ چونكي
 اوخودوغونوز و آنلاديغينيزدان باشقا
 سئرزه هچ بئر شي يازميريق و اومئد ادئر
 كي، آخيرا كئمي آنلايا جاقسينيز؛ ۱۴ نجه
 كي، بئزي قئسمن ده اولسا، آنلادينيز
 كي، رئمئز عئسانين گونونده بئر سئرئن
 نخرئئزئك، سئرزه بئرئم نخرئزئسئز.
 ۱۵ بو يقئئلكله اول سئرئن يانينيزا گلمه يه
 قصد اتدئم كي، سئر بئر بركته، ائكي
 دفة نايئل اولاسينيز. ۱۶ و سئرذن كچئب
 مقدونئيه يه گدئم و مقدونئيه دن گئنه
 سئرئن يانينيزا گلم و سئرئن كومه يئنئزله
 يهودئيه اوچون يولا دوشوم. ۱۷ بو نئيتده
 اولمقلا مگر من يونگول رفتار اتدئم؟!
 و يا منئم هدفم جئسماني بئر هدفدئر
 كي، منده اول "بلي، بلي" اما سونراسي
 "يوخ، يوخ" اولسون؟! ۱۸ لاكن تاري
 امئدئر كي، بئرئم سوزوموز سئرزه هم
 "بلي"، هم "يوخ" ديئل. ۱۹ اونا گوره
 كي، سئرئن آرانيزدا بئرئم، يعني منئم،

چونکي دوغرو دان دا باغيشلا ديغيم شي،
 اگر بئر شي باغيشلا ميش اولسام، اونو
 مسحئن حضوروندا سئزن خاطرئئز
 اوچون باغيشلا ديم كي، ۱۱ شيطان بئزه
 اوستون اولماسين. چونكي اونون فتنه
 لرئدن خبر سئز ديئلئك. ۱۲ مسحئن
 ائنجئلئتن خوش خبرئي يايماق اوچون
 تروآسا گدئيم واخت، ربه منه
 بئر قاپي آچيلدي، ۱۳ آما قارداشيم
 تظوسو تاپا بله دئيم اوچون، روحوم
 راحت اولمادي. لاكئن اورادا كي لارلا
 وئداعلا شيب مقدونئيه گندئم. ۱۴ آما
 تاريا شوکورلر اولسون كي، بئزي همئشه
 مسحئن ظفرئنده قاباغا آبارير و هر
 یرده بئزدن اونون معرفتئئن خوش
 رايئحه سئني ظاهر ادئر. ۱۵ چونكي بئر
 تاريا، هم نجات تاپانلار آراسيندا،
 هم ده هلاک اولونانلار آراسيندا،
 مسحئن خوش عطئرئئئك. ۱۶ بئرئنه
 اولوم اوچون اولوم رايئحه سي يئك، او
 بئرئنه ده حيات اوچون حيات رايئحه سي.
 و كم بو شيلره كئفايتدئر؟ ۱۷ چونكي
 بئر بئر چوخلاري كئمي ديئلئك كي،

بونا گوره سئزه يازديم كي، مبادا يانينيزا
 گدئيم واخت، اله او كئمسه لردن كدر
 گوروم كي، مني شاد اتمه لي ائدئلر.
 چونكي سئزن حاقينيزدا ائمانديغيم بودور
 كي، منم شادليغيم هامينيزين شادليغي دير.
 ۴ چونكي موصلئتن چوخلوعوندان و
 اورك ائضطرايئندان چوخ گوزياشي
 ائله سئزه يازديم: نه كي، سئزي
 كدرله ندئرئم، لاكئن منم سئزه اولان
 بول محبتئمي درك اده سئئز. ۱۵ اگر
 بئر كئمسه كدر گئئرئب، مني يوخ،
 موبالئغه اتمه يهرك ديم كي، قئسمن
 هامينيزي كدرله ندئرئب. ۱۶ بله آداما
 اكثرئيت طرفئندن ورتلن تنه بسدئر.
 ۷ اله كي، سئزه داها آرتيق لازيمدير
 كي، اونو باغيشلاييب، اونا تسلي وره
 سئئز، مبادا بله بئر آدام حدئدن آرتيق
 كدره قرق اولسون. ۸ بونا گوره تسوتق
 ادئرئم، اونا اولان محبتئئزي تكرر برقرار
 اده سئئز. ۹ چونكي بو سببدن ده سئزه
 يازديم كي، سئزي ائمتاحان ادئب گوروم
 آيا هر شیده موطع سئئز. ۱۰ كئمه بئر
 شي باغيشلا ياسينيز، من ده باغيشلا يارام.

تارينين كلاميني تجارت وسٽله سي ادڪ. لاکڻن خولو صٽيٽدن و تاريدان اولان ڪمي، تارينين حضوروندا، مسٽحه دانيشيريڪ.

تزه عهدئن خادئملي ۱

۳ مگر اوزوموزو گئنه تعرف اتميه باشلا ييريڪ؟ و يا بعضئر ڪمي سٽردن يا دا سٽزه تئو صٽيه نامه لره احتيا جيميز وار؟ ۲ بٽزم نامه مٽر سٽر اوزونوزسوز ڪي، اورڪر مٽزده يازيليب و بوتون ائسانلار طرفئندن تانينيب و اوخونوب. ۳ سٽر گورسدئرسٽنئز ڪي، بٽزم خئدمت مٽزئن سايه سنئده مسٽحن مڪتوبوسونوز، موربگه يازيليبش يوخ، ياشايان تارينين روحو ائله، داش لئو وحه لري اوستونده يازيليبش يوخ، ائسان اوره يئئن لئو وحه لري اوستونده. ۴ و مسٽحن واسٽه سٽله بٽزم تاريا بله بٽر اعتماد ميميز وار. ۵ اونا گوره يوخ ڪي، گويا بٽزده اله بٽر قابئٽيت وار ڪي، بٽردن

بٽر شي عمله گلستن. يوخ، بٽزم قابئٽيت مٽر تاريدان دير ڪي، ۶ بٽزي تزه عهدئن قابئٽيتلي خئدمت چئسي اتدي؛ حرفئن يوخ، موقدس روحون. چونڪي حرف اولدورور، آما روح ياشادير. ۷ لاکڻن اگر اولوم گئئن خئدمت، يعني حرفلي داش لئو وحه لره حڪ اولونموش، او قدر شووگله گلدي، اله ڪي، موسانين اوزونده ڪي احتشام فاني اولان حالدا، ائسرايل اوغوللاري اونون اوزونه باخا بئلهٽردئلر، ۸ بس نجه روحون خئدمتي اوندان داها چوخ شووگلي اولمايا جاق؟! ۹ چونڪي اگر محكوميت گئئن خئدمتن شووڪتي وار، صالحلئڪ گئئن خئدمتن داها چوخ شووڪتي اولاجاق. ۱۰ اونا گوره ڪي، شووگلي اولان شي، بو خصوصدا، شووڪتده اونو اؤتن شينن قاباغيندا شووڪتي اولماز. ۱۱ چونڪي اگر فاني اولان، شووگله دئر، نه قدر چوخ باقي

صورتہ دہ تبدل اولونوروق. بو دا
ربدندئر کي، موقدس روحدور.

پولوسون حوارئلك خئدمتي ۱

۴ بونون اوچون ائئدي کي،
آديغيميز مرحمتہ گؤره، بو
خئدمتمئز وار، يورولموروق.
۲ اما عاييب اولان گئزلي شيلري
رد اتمئشك. حئيہ گرئلكه
رفتار اتمئرك. تارينين كلاميني
تحريف اتمئرك. آنجاق حقتي
گؤرسدب، تارينين حضوروندا
اؤزوموزو هر كسن وئجدانينا
تؤوصئيه ادئرئك. ۳ و اگر خوش
خبرئمز اؤرتولودور، هلاك
اولانلارا اؤرتولودور. ۴ يعني او
ائمانسيزلارا کي، بو عصرئن آلاهي
اونلارين ذهئلرئي كور ادب. إله
کي، تارينين صورتی اولان مسئحن
شؤوكتئن خوش خبرئنن نورو
اونلاري آيدينلا تماسين. ۵ چونکي
بئز اؤزوموزو يوخ، مسئح عئساني
رب وعظ ادئرئك، اؤزوموزو دہ

اولان شؤوكتده اولاجاق. ۱۲ بونا
گؤره بلہ بئر اومئدمئز وار ائكن،
بؤيوک جسارتلہ دانيشيريق. ۱۳ بئز
موسا كئمي ديئلئك؛ او، اوزونہ
اؤرتوك چكدي کي، ائسرائيل
اوغوللاري كئب- گدن شؤوكتئن
آخيريني گؤرمہ سنئلر. ۱۴ لاكن
اونلارين ذهئلري كور اولوب،
چونکي بو گونه كئمي قديم عهد
اوخوناندا همن اؤرتوك گؤتورولمہ
مئش قالير. چونکي بو اؤرتوك
مسئده گؤتورولور. ۱۵ حتا بو
گونه كئمي بلہ، موسانين يازيلاري
اوخونان زامان، اونلارين اوركلري
اوستونہ بئر اؤرتوك چكئلر. ۱۶ اما
نه زامان کي، بئري ربہ دؤنور، بو
اؤرتوك آرادان قالديريلير. ۱۷ رب
موقدس روحدور؛ ربئن روحو
هارادا اولسا، آزادليق دا اوراددير.
۱۸ اما بئر هاميميز، آچيق اوزلہ ربئن
شؤوكتنه آينا ائمش كئمي باخيريقي
و شؤوكتدن شؤوكتہ كئب، إله او

١٣ يازيلىب كي، "ائنانديم، اونا
 گوره ده دانيشديم." بئز ده اله همن
 او ائمانين روحو ائله ائنايب، اونا
 گوره ده دانيشيريق. ١٤ و بئلئرئك
 ده كي، رب عئساني دئرئلدن،
 بئزي ده عئسا ائله دئرئلده جك
 و سئزئله بئر يرده اوز حوضورونا
 چيخارداجاق. ١٥ چونكي بوتون
 بونلار سئزن اوچوندور كي، چوخ
 ائناسانلارين اوستونه چوخالان
 فيض، تارينين شووكتي اوچون
 شوكورله سبب اولسون. ١٦ بونا
 گوره بئر يورولموروق؛ ظاهرئي
 وارليغيميز پوزولسا دا، داخئي
 وارليق گوندن-گونه تزه لئتر.
 ١٧ چونكي كچئب-گدن يونگول
 موصلتئرئمز بئزم اوچون اله بئويوك
 و ابدي بئر شووكت حاصل ادئر
 كي، هچ بئر شيله موقايئسه اولونا
 بئلمز. ١٨ چونكي بئر گورونن شيلره
 يوخ، گورونمئين شيلره باخيريق.
 اونا گوره كي، گورونن شيلر

عئسانين خاطرئنه سئزن قوللارينيز!
 ٦ چونكي "قارانليقدان ائشيق
 پارلاسين" دئين تاري، اله اودور
 كي، اوركلئرئزده ائشيقلايب. اله
 كي، مسعئن جاماليندا تارينين
 شووكتئن معرفتئن نوروو عطا
 اتسن. ٧ اما بو ثروتي ساخسي
 قبالاردا ساخاليريق كي، بو
 لاپ اوستون قودرت بئزه يوخ،
 تاريا عايد اولسون. ٨ هر طرفدن
 موصلت آلتيندايق، اما ازئله
 مئشك. حيرانيق، اما چاره سئز
 ديئلئك. ٩ عذاب چكئرئك، اما
 ترك اولوغوش ديئلئك. بيخيليريق،
 اما هلاك اولماميشيق. ١٠ همئشه
 هر يرده عئسانين اولومونو بدنئمئزده
 گزرئرئك كي، عئسانين حياتي دا
 بدنئمئزده ظاهر اولسون. ١١ چونكي
 بئر دئرئلري، عئسانين خاطرئنه دائم
 اولومه تسلئم ادئرلر كي، عئسانين
 حياتي دا فاني اولان بدنئمئزده
 ظاهر اولسون. ١٢ بلجه اولوم
 بئزده ائشه يئر، اما حيات سئزده!

کچتب-گدن، آما گورونمهين شيلر
ابدي دتر.

۱ بئلئڻک کي، اگر بويرده اولان
چادير اوئمز ييخلسا، گويلرده
تاريدان بئر عثمانئمز وار؛ ال له تنگمه
مئش ابدي بئر اوئمز. ۲ چونکي بو
اوده آه چکئڻک و آرزولاييريق کي،
گويدن اولان مسکنئمئري گيئڻک.
۳ نه قدر کي، اونو گيئئمئشئک، لوت
گورونمهيه جه يئک. ۴ دوغرودان دا بئر
بو چاديردا اولارکن، آغير بئر يوک
آلتيندا آه چکئڻک، چونکي سويئماق
يوخ، گيئئمک آسته يئرئک کي، فاني
اولاني حيات اودسون. ۵ بئري بو
مقصد اوچون حاضيرلايان تاري دير کي،
موقدس روحون بيئني بئزه وردي. ۶ بونا
گوره همئشه جسوروق و بئلئڻک ده
کي، بدننه ياشاديقجا ربدن اوزاقداييق.
۷ چونکي گورونوشله يوخ، ائمانلا رفتار
ادئرئک. ۸ ديئرئم بئر جسوروق و
بدندن کؤچوب، ربئن يانيندا مسکن
اتمهيي داها چوخ آسته يئرئک. ۹ اونون
اوچون ده چاليشيريق کي، آستر اوده

آستر قوربتده، اونا مقبول اولاق.
۱۰ چونکي بئزم هاميميزا لازيمدير کي،
مسئحن حؤکم تختئئن قاباغيندا ظاهر
اولاق کي، هر بئرئمز بدننه ياشايارکن
گوردويوموز ياخشي و يا پئس ائشرئن
عوضئي آلاق. ۱۱ بونا گوره ربدن
قورخماغين نه اولدوغونو بئله رک بئر،
ائسانالاري قانع اتمهيه چاليشيريق؛
لاکن نه اولدوغوموز تارييا آشکاردير
و اومئد ادئرئم کي، سئرئن وئجدانينيزا
دا آشکاردير. ۱۲ اوژوموزو گئنه سئرئن
يانينيزدا تعرفله مئرئک؛ لاکن سئرزه
فورصت ورئرئک کي، بئزدن اوئري نغر
اده سئرئز، اله کي، اورکده يوخ، ظاهرده
نغر ادنله بئر جاوايينيز اولسون. ۱۳ اگر
بئر عاغليميزي ائتمئرئمش اولساق، بو تاري
اوچوندور. يوخ، اگر عاغليميز باشيميزدا
اولسا، بو سئرئن اوچوندور. ۱۴ چونکي
مسئحن سوگئسي بئري زورلاير و
بئر قانع اولوروق کي، هامي اوچون
بئري اولدو، بلجه هامي اولدولر. ۱۵ و
او هامي اوچون اولدو کي، ياشايانلار
آرتيق اوئري اوچون يوخ، اونلارين

فيضئي بوش يره قبول اتمه يه سنننن.
 ۲ چونكي او ديئر:
 “مقبول واختدا سنه قولاق آسدنم،
 نجات گونونده سنه كوكم اتدتم.”
 باخ، اندي “مقبول واختدير”،
 باخ اندي “نجات گونودور.”
 ۳ بئر هچ بئر شيد هچ كستن
 انجئمه سننه سبب اولماديق كي،
 خئدمتمئز اعتباردان دوشمه سنن.
 ۴ لاكتن هر شيد هچ اوژوموزو تارينين
 خئدمتچئلري گورسه دئرئك،
 چوخ طاقت گتئر مكه،
 موصلتئرده، چئنئلكلرده،
 پرتشانليقلاردا، ۵ كوئكلرده،
 حبسلرده، انعتئشاشلاردا،
 مختلرده، يوخوسوزلوقلاردا،
 آجليقدا، ۶ پاكليقدا، معرفتده،
 صبرده، مهربانليقدا، موقدس
 روحدا، اصل محبتده، ۷ حقتقتن
 سوزونده، تارينين قودرتئنده، صاغ
 و يا سول اللرمئزده صالحلك
 سئلاجلاري ائله، ۸ حورمت و
 حورمتسئرلكه، مذمت و تعرقله.

بولوندا اولن و دئرئتن اوچون ياشاسينلار.
 ۱۶ بونا گوره بئر ائندئن بله هچ
 كئمي جنسماني باخيمدان تاييريق؛
 اكر مسئحي جنسماني باخيمدان تاييريق
 اولساق دا، آرتيق اندي اله تاييريق.
 ۱۷ بونون اوچون كم مسئحه دئر، تزه
 مخلوقدور. كوئنه شيلر كچدي؛ باخ اندي
 هر شي تزه اولوب. ۱۸ بونلارين هاميسي
 تاريداندير. اوتاريدان كي، بئزي مسئحن
 واسئطه سئله اوژو ائله باريشديري و بئر
 باريشديرما خئدمتئي وردي. ۱۹ يعني،
 تاري مسئحه اولوب، دونياني اوژو
 ائله باريشديري و قصئرلئي اونلارا
 سايميردي و باريشديرما كلاميني بئرتم
 انچئمئزده قويوب. ۲۰ دمه لي بئر مسئحن
 اچئلرئئك. اله بئل كي، تاري بئرتم
 واسئطه مئزله ائرئباط قورور. مسئحن
 عوضئنده سئزه يالواريريق كي، تاري
 ائله باريشاسينيز. ۲۱ او، گوناھي بئله يني،
 بئرتم عوضئمئزده گوناھ اتدي كي، بئر
 اوند تارينين صالحئي اولاق.

۱ اوونولا بئرلكده ائشه يه رك،
 سئزه ده يالواريريق كي، تارينين

اولا بئلا؟ و يا ائمانلي ائله ائمانسيز
 آراسيندا نه موشرک بئر شي اولا
 بئلا؟ ۱۶ تارينين معبدئئن بوتلرله
 نه راضيليني اولا بئلا؟ چونكي بئر
 ياشايان تارينين معبدئئک. نجه كي،
 تاري ددي:

“اونلاردا ساکن اولوب آرالاريندا يرئيه
 جهيم؛

اونلارين تاريسي اولاجام،
 اونلاردا منم خالقيم اولاجاقلار.” ۱۷ بونا
 گوره رب ديئر:

“اونلارين آراسيندان چيخين،
 اونلاردان آريلين.

نجئس بئر شيه توخونماين.
 من ده سئزي قبول اده جهيم.” ۱۸ هر شيه
 قادئر اولان رب ديئر:

“سئزه آتا اولاجام،
 سئز ده منه اوغوللار و قيزلار
 اولاجاقسينيز.”

۱ بلجه اي سوگئلر، بو وعده لره
 مالئک اولاراق، اوزوموزو هر
 جور جنسماني و روحاني ناپا کليقدان
 تمئزله يک و تارينين قورخوسوندا

آلداتانلار سايلساق دا، دوروست
 آداملاريق. ۹ نامعلوملار سايليريق،
 آما چوخ دا مشهور. اولن آداملار
 سايليريق، آما باخ، دئرئئک. جزا
 چکئرئک، آما گئنه ده اولومه
 ورئله مئشئک. ۱۰ قگئلر کئمي،
 لاکن همئشه شاد. يوخسول،
 لاکن بئر چوخلاريني وارلي اِدَن.
 هچ بئر شي اولمايان، لاکن هر شيه
 مالئک اولان. ۱۱ اي قورئئتلي لر،
 سئزئله آچيقجا دانئشديق، سئزه
 اوره يئئزي آچديق. ۱۲ بئر سئزه
 اولان محبتئمئزي سئزدن آسرگه
 مئرئک، سئز سئئز كي، بئزه اولان
 محبتئمئزي بئزدن آسرگه يئر سئئز.
 ۱۳ بونون موقابلئنده- (اوشاقلار يما
 دانئشان کئمي دانئشيرام)- سئز ده
 اوره يئئزي آچين. ۱۴ ائمانسيزلارلا
 بئر يوغا گئرمه يئن، چونكي
 صالحئلئکه شرئعت سئزئئئن نه
 موشارئکتي، نورلا قارانليغين دا
 نه رفاقتي اولا بئلا؟! ۱۵ مسئله
 «بلئعال» آراسيندا نه موناسئبت

۸ چونكي اگر يازديغيم مکتوبلا سئزي قگگن اتمش اولسام دا، پشمان ديتم. گرچي پشمان اولدوم، اونا گوره كي، گورورم سئزي قيسا بئر مودت اوچون اولسا دا، قگگن اتدي. ۹ اما ائدي من سوئترم؛ قگگن اولدوغونوز اوچون يوخ، اونون اوچون كي، سئزي توبه اتمک درجه سئنه قدر قگگن اتدي. چونكي سئز تارينين ائسته دئي شگلده قگگن اولوندونوز، اله كي، بئردن هچ بئر ضرر چکمه يه سئنتز. ۱۰ چونكي تارينين ائسته دئي شگلده قگگن اولماق اله بئر توبه ني حاصل ادر كي، نجاتا آباران و پشمان سيزدير، لاکئن دونيانين قي اولومو حاصل ادر. ۱۱ چونكي گورون اله بو، يعني تارينين ائسته دئي شگلده قگگن اولماق سئزده نه بئوک جهد، نه قدر عوذور خاهليق، نه حئت، نه قورخو، نه حسرت، نه قيرت، قلط ائشن ضدنه ده نه ائتتقام حاصل اتدي! سئز هر شیده گورستئنتز كي، او جهتن معصوم سونوز. ۱۲ بلجه سئزه يازديغيمي، حاق سيزليق ادن آدامدان

موقدسئي كاملا يتئرك. ۲ اورکلرئئزده بئزه ير ورن. هچ کئمي ائجئتمه دئک، هچ کئمي فسادا چکمه دئک، هچ کئمدن اوز منفعتمئز اوچون ائستفاده اتمه دئک. ۳ بونو سئزي محکوم اتمک اوچون دمئرم، چونكي اولجه ده ددئم كي، اوره يئمئزده اله بئر يرئنتز وار كي، سئزئله بئر يرده اولوروک، بئر يرده ده ياشايريق. ۴ سئزه اولان اعتقاديم بئوکدور، سئزن حاقينيزدا ائديئم نخر بئوکدور، تسلي ائله دولويام، بوتون موصبتئتمئزده شادليقدان جوشورام. ۵ چونكي حتا مقدونئيه گلدئيمئز واخت دا، بدنئنتز راحاتلغي يوخ ائدي؛ هر طرفدن سيخيليرديق: اشگلده داعوالار، ائچهرئده قورخولار. ۶ لاکئن ازئئلره تسلي ورن تاري، تظوسون يانيزا گلهمه سي ائله بئزه تسلي وردي. ۷ نه آنجاق اونون گلهمه سي ائله، او تسلي ائله ده كي، او اوزو سئزن يانينيزدا تاپيب. سئزن بئوک حسرتئنتزي، آغلاشماغينيزي و منه اولان قيرتئنتزي بئزه خبر ورنده داها آرتيق سوئدئم.

ادک: ۲ بویوک موصلتبلرله
 امتحان اولوندوقلاری حالدا،
 اونلارین بول-بول شادلیغی و درن
 یوخسوللوغو اونلارین سخاوتلرئین
 وارلیغیندا جوشوب آخدی.
 ۳ و من شاهدم کی، گوجلری
 چاتانا قدر، حتا داها دا آرتیق
 اوز ائتکری ائله ورتب، ۴ بزه
 چوخ یالواردیلار کی، موقدسلره
 خدمت اتمک ائتئنده ائتتراک
 اوچون، اونلارا ائجازه ورک.
 ۵ و بو بئزم گومان آپاردیغیمیز
 کیمی دیلدی، لاکئن اونلار اول
 اوزلرئی ربّه، سوزا دا تارین
 ائراده سی ائله بزه تقدیم ائتدله.
 ۶ بونا گوره بزم تظوسدان خاهش
 ائتدک کی، بو احسان ائتئی
 اولدن نه باشلامیشدی، الهجه
 ده سئزئله بئرئکده بئترسئن. ۷ اما
 نه کی، سئز هر شیده، ائماندا،
 بیاندا، معرفتده، هر جور جهده و
 بزه اولان محبتئزده افضلستئز، بو
 احسان ائتئنده ده افضل اولاسینز.

اوتري و یا حاقسزلیق چکن آدامدان
 اوتري یازمادیم. اونون اوچون یازدیم
 کی، تارینین حضوروندا سئزئ بئزم
 حاقیمزدا اولان قیرتئئز سئزه آشکار
 اولسون. ۱۳ بونا گوره ده تسلی تاپمیشیق.
 بئزم تسلئمئز بئر یانا، تظوسون شادلیغی
 بئزی داها چوخ سوئدئردی. چونکی
 اونون روحو سئزئ هامینیزدان تزلئتب.
 ۱۴ چونکی اگر اونون یانیندا سئزئ
 باره ده نخر اتمئش اولسام دا، نجئل
 اولمامیشام. لاکئن بوتون شیلری سئزه
 نه حقیقتده دانیشدیق، الهجه ده،
 تظوسون یانیندا ائتئیمئز نخر حقیقت
 چیخدی. ۱۵ و هامینیزین ائطاعتئی، نه
 قورخو و لرزه ائله اونو قبول اتمه یئئزی
 خاطر لادیقجا، سئزه اولان سوگئسی
 داها چوخ آرتیر. ۱۶ سئزه هر شیده بل
 باغلا یا بئلدئیم اوچون سوئترم.

سخاوتلی هدیه ۱

قارداشلار، ائسته یئرئک کی،
 تارینین مقدونئیّه گئئسالارینا
 وردئی فیضدن سئزی آگاه

گۆره دئر كي، ۱۴ ائندي سئزن بوللوغونوز اونلارين احتياجيني رفع آتسن و اونلارين دا بوللوغو سئزن احتياجيني رفع آتسن و بلجه برابريك اولسون. ۱۵ نجه كي، يازيليب: “چوخ ييغانين آرتيغي، آز ييغانين دا آسكئي اولمادي.” ۱۶ تاريا شوکور اولسون كي، همن جهدي سئزن اوچون تئطوسون اوره يئنه قويدو. ۱۷ چونكي او، آنجاق بئزم خاهئشمئزي قبول اتمه دي، داها دا چوخ جهد ادئب، اؤز آسته يي ائله سئزن يانينيزا گدئب. ۱۸ بئز ده اونولا او قارداشي گۆنده ردئك كي، ائجئلائن خوش خبرئئن ائشئنده اونون تعرئفي بوتون كئلسالاردا ياييليب. ۱۹ و نه آنجاق بو، كئلسالار طرفئندن ده تعين اولوب كي، ربئن اؤز جلاي اوچون بئزم طرفئمئردن ائداره اولونان بو احسان ائشئنده بئزئله سفره چيخيب، آسته يئمئزي گۆرسون. ۲۰ و احتياط ادئرئك

۸ بونو بئر امر كئمي يوخ، اؤزگه لرئن جهدئئن سببي ائله محبتئئن خالصئيني محك وورماق اوچون ديئرم. ۹ چونكي سئز ربئمئز عئسا مسئحن فيضئي بئلسئئنئز: او، واري اولدوغو حالدا، سئزن خاطرئئزه يوخسول اولدو كي، سئز اونون يوخسوللوغو ائله واري اولاسينيز. ۱۰ بو حاقدان نظرئي وئرئم، چونكي بو، سئزن اوچون فايдали دير كي، كچن ائلدن بري آنجاق باشلاماقدان يوخ، آستكده ده اول آداملار سينيز. ۱۱ ائندي ده بو ائشي باشا چاتديرين كي، نجه اونو آستمكده حاضيرليق وار ائدي، اونو گوجونوز چاتانا قدر باشا چاتديرماقدان حاضيرليق اولسون. ۱۲ چونكي اگر آستك اولسا، ائنسانين آئنده اولمايانا گۆره يوخ، آئنده اولانا گۆره، مقبول اولور. ۱۳ چونكي بو اونون اوچون ديئل كي، اؤزگه لره راحتليق و سئزه سيخيني اولسون، لاكئن برابريه

اُستہ یئنزئڻ اولدوغونو بئلئرم و بونون اوچون سئزئڻ حاڦينيزدا مقدونئيه لئلرئڻ يانيندا نخر ادرم کي، آخايئيه کچن ائلدن بري حاضيردير و سئزئڻ قيرتئئز بئر چوخلاريني حرکتہ گتئرئب. ۳ لاکئن قارداشلاري گؤندہ رمنئم کي، سئزئڻ حاڦينيزدا اولان نخرئمئز بو خصوصدا عبث اولماسين و ددئيم کئمي، سئز حاضير اولاسينيز. ۴ مبادا اگر مقدونئيه لئلر منئمله گلئئلر و سئزي حاضير اولماميش گؤرسونلر و بئز (دمئرَم سئز) بو اعتماد اوزوندن نچالت چکک. ۵ بوندان اوئري ده من قارداشلاردان خاهئش اتمه يي لازيم گؤردوم کي، اثره لئدن سئزئڻ يانينيزا گلئئلر و وعده ادئلئش احسانينيزي قاباقچادان حاضيرلاسينلار. او حالدا احسان کئمي حاضيرلانميش اولار و طاماحکارليقدان بئر اثر اوندان اولماز. ۶ و بو دا کي، خسئسلئکله سپن خسئسلئکله بئچر، بولوقلا سپن ده بولوقلا بئچر. ۷ هر کس اوره يئنده نئيت اتدئبي کئمي ورسئن، کدرله يا دا مجبوري بوخ،

کي، مبادا بو سخاوتلي هدئيه نئن ائداره اتمه سئنده کئمسه بئزي اعتبارسيز اتسئن. ۲۱ چونکي دئقت ادئرئک کي، آنچاق ربئن گؤزونده حؤرمتلي اولاني بوخ، انئسانلارين گؤزونده ده حؤرمتلي اولاني يرئنه يئرئک. ۲۲ اونلارلا برابر قارداشيميزي دا گؤندہ رئرئک کي، اونو دفة لرله ائمتاحانا چکئب نه قدر جهدي اولدوغونو گؤرموشوک. و ائدي سئزه اولدوغو او بؤيوک اعتمادي اوچون داها دا چوخ جهد ادر. ۲۳ سئطوسا گلئئجه، او منئم يولداشيم و آرانيزدا منئم همکاريمدير. قارداشلاريميزا گلئئجه، گلئئسالارين اچئلري، مسئحن ده شووکتي دئرلر. ۲۴ بلجه گلئئسالارين حوزوروندا محبئتنئزئڻ و سئزئڻ حاڦينيزدا اتدئيمئز نخرئڻ سببئني آچيقجا اونلارا گؤرسدئن.

۱ چونکي موقدسلره بو خدمت اتمک حاڦيندا سئزه يازماق منجه آرتيقدير. ۲ چونکي کؤمک اتمه

چونکي تاري شادليقلا وره ني سوئر. ۸ و
تاري قادردئر کي، بوتون فيضي سئزه
بول اتسن، اله کي، هر شیده همئشه
کئفائيتئنز اولوب هر خير عمل اوچون
دؤولتلي اولاسينيز. ۹ نجه کي، يازيليب:
“داغيتدي،

يوخسوللارا ورددي؛

صالحئي ابده کئمي برقرار قالير.”

۱۰ اکئچي اوچون توخوم و

يمک اوچون چورک ورن،

اکمک اوچون توخومونوزو ورتب

چوخالداچاق و صالحئيئنز

محصولونو آرتيراجاق. ۱۱ سئز کامئل

سقاوت اوچون هر شیده دؤولتلي

اولاجاقسينيز کي، بئزم واسطه

مئزله تاريا شوکور گئتره جک.

۱۲ چونکي بو منصبن خئدمتي

آنچاق موقدسلرئن احتياجالاريني

رفع ائتمئر، اولارين تاريا ورن

شوکورلری ائله چوخاليب داشير دا.

۱۳ بو خئدمتئئزله ورتلن ثوبوتا گوره

تاريا حمد اده جکلر کي، ائقرار

اتدئيئنز مسئحن انجئئلندن اطاعت

ادئب، اولاري و هاميني سقاوتله
شرئک ادئرئئنز. ۱۴ اولار دا
تارين سئزده بول اولان فيضئندن
اؤتري سئزه موشتاق اولوب،
سئزن اوچون دوعا ادئرلر. ۱۵ تاريا
اونون سؤزله بيان اولونا بئلمهين
عطاسي اوچون شوکورلر اولسون.

پولوس اؤزوندن دئفاع ادئر ۱

ائدي، من، پولوس

شخص مسئحن حئمئي

و مولائئي آدينا سئزدن خواهئش

ادئر-من کي، آرانيزدا حاضر

ائکن حئم، لاکئن قايب ائکن

جسورام. ۲ خواهئش ادئر کي،

حاضر اولاندا، مجبور قالميم کي،

بعضلرئن ضئدئنه دئيئم جورعتئمي

گورسه دئم، او آاملارين ضئدئنه

کي، بئزم رفتاريميزي جئسماني

گومان ادئرلر. ۳ چونکي جئسمده

يرئسک ده، جئسمه گوره جنگ

ائئرئک. ۴ چونکي جنگئمئنز

سئلاجلاري جئسماني ديئلر،

لاکڻ قالالاري ييخماق اوچون
 تارينين قودرتنه مالکدئرلر. ۵ بئز
 نظريه لري و تارينين معرفتته
 ضد دوران هر باطل شي
 ينجيريق و هر دوشونجه ني مسحن
 اطاعتنه اسر ادئرک. ۶ و سئزن
 اطاعتتئز نه زامان تکمئل اولسا،
 هر جور اطاعتسئرلئي جزالانديرماغا
 حاضيريق. ۷ آيا هر شيه ظاهر ي
 گورونوشونه گوره باخيرسينيز؟
 اگر کتمسه اوزونده بو يقتني وار
 كي، مسحن دئر، قوي گنه ده
 اوزونده دوشونسون كي، او اوزو
 نجه مسحن کئدئر، بئز ده اله
 يک. ۸ چونكي حتا اگر ربئن بئز
 وردئي ائقتدارينا نخر ائسم ده،
 اوتانان ديئل، او ائقتدارا كي،
 سئزي ييخماق اوچون يوخ، سئزي
 داها چوخ بئنا اتمک اوچوندور.
 ۹ چونكي ائسته مئرم اله گورونوم
 كي، گويا مکتوبلاريملا سئزي
 قورخودورام. ۱۰ چونكي ديئرلر:
 “مکتوبلاري آغير و قودرتلي دئر، آما

شخصي گورونوشو تاثيرسئر، نطقني
 ده حق دئر.” ۱۱ بله دوشونن آدام
 قوي بئلسن كي، بئز قايب ائکن
 مکتوبلاريميز واسطه سئله سوزده
 نجه يک، حاضير ائکن عملده ده اله
 يک. ۱۲ چونكي بئزده او جسارت
 يوخدور كي، اوزوموزو، اوزلرني
 تعريفه ين بعضئرلنه اوخشاداق، يا
 دا اونلارلا موقايئسه ادک. اونلار
 اوزلرني اوزلري ائله اولچهرک و
 اوزلرني اوزلري ائله موقايئسه اده
 رک، آنلاقسيز اولورلار. ۱۳ آما بئز
 حدمئزدن آرتيق نخر اتمه يه جه يک،
 لاکڻ تارينين بئز اولچو تعين
 اتدئي او ساحه نئن اولچوسونده
 نخر ادب، سئزه ده يتئشئب
 چاتا جاغيق. ۱۴ بئز، سئزه يتئشمه ينلر
 کئمي اوزوموزو اوزاتميريق،
 چونكي مسحن ائجئلئتن خوش
 خبري ائله سئزن چاتديغينيز يره
 بئز اول چاتديق. ۱۵ بئز حددن
 آرتيق، يعني اوزگه بئر آدامين
 زحمتنه نخر اتمئرک، آما اومئد

ادرتک کي، اتمانينيز بؤيودوگجه،
بئز ده اؤز حدئمئزئن ائچنده داها دا
آرتيق ووسعت تاپاق. ۱۶ إله کي،
ائنجئائن خوش خبرئي سئزئن او
تايينيزدا کي اولکه لره وعظ ادک
و اؤزگه بئرئئن اوچوسونده باشا
چاتديريلميش اوچون نخر اتمه یک.
۱۷“لاکئن قوي نخر دن آدام،
رده نخر اتسن. ” ۱۸ چونکي اؤزونو
تعريف دن يوخ، ربئن تعريف
اتدئي آدام مقبول سايلير.

پولوس حوارئلئئئندن دئفاع ادئر ۱

کاشکي بئر آز
عاغيلسيزليقدا منه
دؤزسیدئئز: لاکئن دوغرودان دا
منه دؤزورسونوز! ۲ چونکي سئزئن
حاقينيزدا تارينين قيرتي ائله قيرتئيم.
چونکي سئزي تک بئر آره، مسئحه
آداخلي اتمم کي، سئزي مسئح
اوچون پاک بئر باکئره قيز کئمي
تقدم اتمم. ۳ لاکئن قورخورام کي،
نجه ائلان حواني اؤز حؤقه بازليغي

ائله آداتدي، سئزئن ده فئکئرلرئئز
مسئحه اولان صافليق و پا کليقدان
اوزاق دوشسون. ۴ چونکي اگر
بئري گلئب، بئزم وعظ اتمه دئئئمئز
بئر عئساني وعظ ادئر و يا آديغينيز
روحدان باشقا بئر روحو آليرسينيز،
و يا قبول اتدئئئز ائنجئلدن آيري بئر
ائنجئلي قبول ادئر سئئز، بونا ممنونئئله
دؤزورسونوز. ۵ اما هچ شیده اؤزومو
فايئق حوارئلردن آسکئک سايميرام.
۶ حتا اگر نئطقده مهارتسئز اولسام
دا، معرفتده إله دئلم. اما هر
حالدا بئر بونو هر شیده سئزه آشکار
اتدئک. ۷ و يا مگر گوناھ اتمم کي،
سئزي اوجالئماق اوچون اؤزومو
آلچالئدئيم؟ چونکي تارينين ائنجئلئني
سئزه موفته وعظ اتمم؟ ۸ سئزه
خئدمت اتمک اوچون اؤزگه
گئلئسالاري سويوب، اونلاردان
ماعاش آدئيم. ۹ و يانينيزدا اولان
زامان احتئياجدا اولاندا دا هچ کسه
يوک اولمادئيم. چونکي قارداشلار
مقدونئيه دن گلدئکده احتئياجيمي

ديئرم؛ قوي هچ كس دوشومئە سئەن
 كي، من عاغيليسيزام. لاكئەن اگر بلە
 دئرسە دە، مني آغيليسيز كئمي قبول
 ادئەن كي، من دە بئەز نخر ادئەم.
 ۱۷ بو نخرە گۆرە ددئەكئرمي ربئەن
 دئەجەيي كئمي يوخ، آغيليسيز بئەري
 كئمي ديئرم. ۱۸ ائەدي كي، بئەز
 چوخلاري جئسمە گۆرە نخر ادئەم،
 من دە نخر ادەجەيم. ۱۹ چونكي
 سئەز عاغيي اولدوغونوز حالدا،
 عاغيليسيزلارا شادليقلا دۆزورسونوز.
 ۲۰ چونكي اگر كئمسە سئەري قول
 اتسە، مالىيزي يسە، اؤز منفعي
 اوچون سئەزەن ائستفادە اتسە،
 اؤزونو بؤيوكئەندرسە، اوزونوزە
 وورسا، اونو دۆزورسونوز. ۲۱ بونو
 نجالتە دمەئيم كي، بئەز ضعئف
 عمل ائمئشك. اما كئمسە نە
 ائەلە جسور اولسا- (عاغيليسيز
 كئمي دانئشيرام)- من اؤزوم دە
 او قدر جسورام. ۲۲ آيا اونلار
 عئبراني دئەلر؟ من دە عئبراني يم.
 ائسرائيلى دئەلر؟ من ائسرائيلى يم.

تامامن رفع ادئەلر. و هر شيدە
 اؤزومو ساخالاديم كي، مبادا سئەزە
 بئەريوك اولوم و بلە ائمەيە دە داوام
 ورەجەيم. ۱۰ مسئەن مندە اولان
 حقتي حاقّي اوچون، آخايئە بؤلگە
 لئەندە كئمسە مني بو ائفتخاريمدان
 محروم ائمەجك. ۱۱ نە اوچون؟
 سئەري سومە دئيمە گۆرە؟ تاري
 بئەلر! ۱۲ لاكئەن ادئەيمە داوام
 ورەجەيم كي، نخر ادئەكئري
 خصوصدا بئەزئەلە برابر سايلماق
 اوچون فورصت آختارانلارا
 فورصت ورمەيم. ۱۳ چونكي بلە
 آداملار يالانچي حوارئەلر، حوققە باز
 ائشچئەلر دئەلر كي، اؤز لئەني مسئەن
 حوارئەلئە اوخشاديرلار. ۱۴ بو دا
 تعجوبلو دئەل، چونكي شيطان دا
 اؤزونو بئەز نور ملە يئەنە اوخشادير.
 ۱۵ اونون اوچون دە تعجوبلو
 دئەل كي، اونا خئەدمت ادئەلر
 اؤز لئەني صالحئەك خئەدمتكارلارينا
 اوخشائسينلار كي، اونلارين آخيري
 عمل لئەنە گۆرە اولاجاق. ۱۶ گئەنە

سويوقلوق و لوتلوكده اولموشام.
 ٢٨ اشكگدن اولان بو شيلردن باشقا،
 هر گون مني ازن، او فئكتر دئر
 كي، بوتون گئئسالار اوچون
 چكترم. ٢٩ كم ضعيف اولور و
 من ضعيف اولورام؟ كم گوناها
 دوشور و من ائجمده يانميرام؟!
 ٣٠ اگر نخر اتمك لازيم گلسه،
 ضعيفلئيمي گورسه دن شيلره
 نخر اده جهيم. ٣١ رب عئسانين
 آتاسي، او ابدي موبارك تاري
 بئئر كي، يالان دمترم. ٣٢ دمَشْقه
 آرتاس پادشاهين والسي، دمَشْقلي
 لرئن شهرئي گودوردو كي، مني
 ياخالاسين. ٣٣ من ده بئر سبد
 ائچنده شهرئن دواريندا كي بئر
 پنجه دن اندرئئلب، اونون التندن
 قاجديم.

پولوسون رؤياسی ١

نخر اتمك فايدالي اولماسا
 دا، لازيمدير؛ لاکئن من
 ائندي ربدن گلن رؤيالار و وحي

١٢

اثيراهم نسلئندئرلر؟ من ده.
 ٢٣ مسئحن خئدمتچئلري دئرلر؟
 (دلي بئر آدام كئمي دانيشيرام)،
 من اونلاردان داها چوخ؛ داها
 چوخ زحمت چكئشم، داها
 چوخ زئندانلاردا اولموشام،
 سايبسيز-حسابسيز دؤيولوشم، چوخ
 واخت دا اولوم خطرئنه دوشموشم.
 ٢٤ بش دفه يهودئلردن قيرخدان بئر
 آسكئك شالاق يمئشم. ٢٥ اوچ دفه
 دئنگله وورولوشام، بئر دفه داشا
 باسيليشام، اوچ دفه گئم سينيب؛
 بئر گجه-بئر گوندوز درئن دهنزده
 كچترئمئشم. ٢٦ چوخ دفه سفرلرده
 چايلارين خطرلئنده، اوغروالارين
 خطرلئنده، هموطنلئمن
 خطرلئنده، قيري يهودئلرئن
 خطرلئنده، شهرئن خطرلئنده،
 چؤلون خطرلئنده، دهنزئن
 خطرلئنده، يالانچي قارداشلارين
 خطرلئنده، ٢٧ زحمت و مشقته،
 چوخ دفه ده يوخوسوز، آجليق و
 سوسوزلوقدا، چوخ دفه ده يمكسئر

لردن دانيشاجام. ٢ مسّحه عايد
اولان بئر آدامي ثاني بيرام كي، اون
دورد ائل بوندان قاباق- بئلمم
بدنه يا دا بدنن خارج، تاري
بئلم- اوچونجو گويه آپاريلدي. ٣ و
بئلمم كي، نجه بو آدم- بئلمم بدنه
يا دا بدنن خارج، تاري بئلم-
٤ جتته آپاريلدي و دمه ملي سوزلر
اشتدي كي، اونلاردان دانيشماق
ائسانا قدغندئر. ٥ بله بئر آدامين
حاقيندا نخر اده بئلمم؛ لاکئن
اوزوم حاقيندا ضعفلئکلرئمن
باشقا هچ بئر شيه نخر اده بئلمم.
٦ اگر من نخر اتمک اشته سم
ده، عاغيليسيز اولمارام؛ چونكي
حقتي دمئش اولارام. اما
احتياط ادرم كي، مبادا کئمه
منم بارمه، منده گوردويوندن
و مندن اشتدئکلرئندن آرتيق
دوشونسون. ٧ جئسممه ده بئر
ئئکان سانجيب كي، وحي
لرن چوخ بئوک اولماسيندان
کئبرئتمه يئم؛ شيطان مله يي كي،

منه عذاب ورتب، قوماسين كي،
من اوزومو بئوکندئرئم. ٨ بو باره
ده اوچ دغه ربّه يالوارديم كي،
اونو مندن گوتورسون. ٩ و رب
منه ددي: "منم فيضم سنه بسدئر،
چونكي منم قودرتئم ضعفلئکده
کاملله شئر." بونا گوره، داها چوخ
اوز ضعفلئکلرئمنه نخر اده جهيم
كي، مسخئن قودرتي منده ساکن
اولسون. ١٠ بو سببدن ده مسخئن
خاطري اوچون ضعفلئکلره،
تحقئرله، احتياجالارا، عذابلارا
و چتئلئکلره راضي يام. چونكي
ضعف اولدوغوم زامان، قووتلي يم.
١١ من عاغيليسيز اولوشام: سئر مني
بونا مجبور ائدئئئر. اصلئنده سئر
گرک مني تعرفله يئر دئئئر، چونكي
بئوک سايلان حوارئلردن هچ
بئر شیده اسکئک ديدلدم، حتّا
اگر هچ سايلسام دا. ١٢ دوغرو بئر
حوارئئن علامتري سئرئن آرانيزدا
بوتون صبرله، علامتري، عجايبئر
و مؤجوزهر واسطه سئله ظاهر

اولدو. ۱۳ من اوزومو سئزه بئريوك اتمه دئم. بوندان باشقا مگر سئزئله اله بئر رفتار اولدو كي، گويا او بئري گئئسالاردان آشاغيسينيز؟ بو سهوئم اوچون مني باغيشلاين! ۱۴ ائندي بو اوچونجو دفة دئر كي، سئزئن يانينيزا گلمه يه حاضيرام و سئزه يوك اولماياجام. چونكي سئزئن مالينيزي يوخ، اوزونوزو آختاريرام. چونكي اوشاقلار والدينلر اوچون يوخ، والدينلر اوشاقلار اوچون مال-مولك ييغمالي ديرلار.

۱۵ چوخ دا شادليقلا سئزئن جانينيز اوچون خرجه يئب، خرچ اولوناجام. اگر من سئزي چوخ سوئم، گرک سئزئن طرفئنئزدن آز سوئلئم؟! ۱۶ قوي بله اولسون، اوزومو سئزه يوك اتمه دئم. كلکباز اولدوغوم بئر آدام اوچون سئزي حئييه ائله اله گئئرمئشم! ۱۷ مگر سئزئن يانينيزا گونده رديئملرئن واسطه سئله سئزدن اوز منفعئتم اوچون بئر ائستفاده ائدم؟

۱۸ سئطوسا يالوارديم، اونونلا بئر قارداش دا گونده ردم. مگر سئطوس اوز منفعتي اوچون سئزدن هچ بئر ائستفاده ائدي؟! مگر بئر همين روحدا، همين قدملرده رفتار اتمه دئك؟! ۱۹ بوتون بو زامان، آيا بونو دوشونورموشسونوز كي، بئر سئزئن قاباغينيزدا اوزوموزدن دئفاع ادرئك؟ بئر تارينين گوزو قاباغيندا مسحه عاييد اولان آداملار كئمي دانيشيريق. و بوتون بونلار، اي سوگئئلر، سئزي بئنا اتمك اوچوندور. ۲۰ چونكي قورخورام كي، يانينيزا گلدئيم و اخت، سئزي ائسته دئيم كئمي تاپمايم، سئزه مني ائسته دئئئئز كئمي تاپماياسينيز. مبادا كي، آرانيزدا داعوالار، پاخيليق، حئدت، چكئشمه، ائفتئرلار، قيبت، كئبئر و فئتنه لر تاپيم. ۲۱ قورخورام كي، گلدئيم و اخت، تاريم مني سئزئن قاباغينيزدا اوتانديرسين و او آداملار اوچون ياس توتوم كي، چكئئشه گوناها

باتیب و اتدئكلري ناپا كليق، زئنا و شهوتدن تئوبه اتمه يئبلر.

اؤزونوزو ائمتاحان ادئن ۱

بو اوچونجو دفة دئر كي،
 ۱۳ سئزن يانينيزا گلئرم: “هر
 سؤز ائكي ويا اوچ شاهئدئن آغزي
 ائله تصدئق اولوناجاق.” ۲ ائكئنجي
 دفة اورادا حاضير اولاركن دمئشم
 و ائندي ده اثره لئدن قايب
 اولاركن كچمئشده گوناها باتانلارا،
 هم ده سئزن هامينيزا ديئرم كي،
 اگر گئنه يانينيزا گلسم، هچ كئمي
 اسئرگه يه جه يم. ۳ اوندان اوئري
 كي، مسئحن منم واسئطمله
 دانئشديغينا دلئل آختارير سئيز. او،
 سئزن قاباغئيزدا ضعئف ديئل،
 لاكئن سئزن آرانيزدا قووتلي دئر.
 ۴ چونكي او، ضعئفليئي اوچون
 چارميخا چكگئدي، لاكئن حله ده
 تارينن قودرتي اوچون ياشاير. بئر
 ده اوندا ضعئفئك، لاكئن تارينن
 سئزده اولان قودرتي اوچون اونولا

ياشاياجاغيق. ۵ اؤزونوزو ائمتاحان
 ادئن، گؤرون آيا ائمانداسينيز.
 اؤزونوزو يوخلاين. مگر درك
 ائمرسئنز كي، عئسا مسئح
 سئزده دئر؟! مگر بو كي، حقتئن
 ائمتاحاندا مردود اولورسونوز.
 ۶ لاكئن اومئد ادئرم كي، بئزم
 ائمتاحاندا مردود اولماديغيميزي
 باشا دوشه جكسئنز. ۷ آما تاريا
 دوعا ادئرئك كي، سهو بئر ائش
 گؤرمه يه سئنز. بونون اوچون يوخ
 كي، بئر حاقلي گؤرونك. بونون
 اوچون كي، سئز صحئح اولاني
 يرئنه يئرئه سئنز، حتا اگر بئر
 حاقلي گؤرونمئيك. ۸ چونكي
 بئر حقتئن ضئدئنه هچ بئر ائش
 گؤره بئله رئك، آنجاق حقتئن
 يولوندا گؤره بئله رئك. ۹ چونكي
 بئر ضعئف، لاكئن سئز قووتلي
 اولاندا بئر سوئئرئك. دوعا دا
 ادئرئك كي، سئز كامل لشه سئنز.
 ۱۰ من قايب ائكن بونلاري اونا
 گؤره يازيرام كي، اورادا حاضير

اولدوغوم زامان، ربّئن منه وردئیی
 ائقتئداري ائله سئزئئله، ییخماق
 اوچون یوخ، بئنا اتمک اوچون
 برک رفتار اتمه یئم. ۱۱ نهایت،
 قارداشلار! سوئئنئن، کاملله شنئن،
 تسلی تاپین، همفئکئر اولون، باریش
 ائچئئنده یاشایین و سوگی و باریش
 تاریسی سئزئئله اولار. ۱۲ بئرئئرئئرئیری

موقدّس اوپوشله سالاملایین.
 ۱۳ بوتون موقدّسلر سئزه سالام
 گؤنده رئرلر. بوتون موقدّسلر سئزه
 سالام گؤنده رئرلر. بوتون موقدّسلر
 سئزه سالام گؤنده رئرلر. ۱۴ رب
 عئسا مسئحئن فیضی، تارینین محبّتی،
 و موقدّس روحون رفاقتی سئزئن
 هامینیزلا اولسون.

GAL

اولان بوتون قارداشلاردان، قالاتيانين
 كئلسالارينا: ۳ آتاميز تاريدان و رب
 عئسا مسئحن سئزه فيض و باريش
 اولسون. ۴ او كي، آتاميز تارينين ائزاده
 سئنه گؤره، اؤزونو بئزئم گوناھلاريميز
 اوچون فدا اتدي كي، بئزي ائندئكي شر
 دؤوردن قورتارسين. ۵ اونا ابده كئمي
 عئزت اولسون. آمئن.

۱ ائنسانلار طرفئندن يوخ،
 ائنسانلارين واسئطه سئله ده
 يوخ، آنجاق عئسا مسئح و اونو اؤلوردن
 دئزلدن آتا تاري واسئطه سئله حواري
 تعين اولونان پولوسدان ۲ و منئمله

آنجاڪ بئڙ ائنجئل ۶ تعجوب ۾ اڏڻم ڪي،
 سڙ بهه تزلزلڪه مسسحن فيضنده سڙي
 چاغيراني ترڪ ادئب، آري بئڙ ائنجئله
 دؤنورسونوز. ۷ اصلنده اوڙگه بئڙ ائنجئل
 يوخدور، آنجاڪ بعضي آداملار وار ڪي،
 سڙي چاشديريب مسسحن ائنجئلني
 تحريف اتمڪ ائسته يئرلر. ۸ لاکئن حتا
 اگر بئڙ، ويا گويدن گلن بئڙ ملڪ،
 سڙه وعظ اددئيمئز ائنجئله ضد بئڙ شي
 وعظ ائسه، اونا لعنت اولسون! ۹ اولجه
 ددئيمئز ڪئمي، ائدي ده ديئرڻم؛ ڪم
 سڙه قبول اددئيمئز ائنجئلن ضد ائسه باشقا
 بئڙ ائنجئل وعظ ائسه، اونا لعنت

اولسون! ۱۰ ائدي من ڪئمي راضي
 اتمڪ ائسته يئرڻم، ائسانلاري، يوخسا
 تاريني؟ يا دا مگر ائسانلاري
 خوشلانديرماق ائسته يئرڻم؟ اگر من حله
 ده ائسته سيدم ڪي، ائسانلاري
 خوشلانديرڻم، مسسحن قولو اولمازديم.

تاري پولوسو چاغيرير ۱۱ قارداشلار،
 ائسته يئرڻم بئله سنئڙ ڪي، سڙه وعظ
 اددئيم ائنجئل ائسان قايبرديغي ديئل.
 ۱۲ چونڪي من اونو نه ائساندان آديم،
 نه ده اوڙه دئلدئم. آنجاڪ اونو عئسا

تاري طرفدارليق اتمزه. منه بئر شي
 آرتيرماديلار. ٧ عكسئنه، او زامان
 كي، ختنه سئزلر اوچون ائنجئلان
 منه تاپشيريلهاسيني گوردولر، نجه
 كي، ختنه لي لر اوچون پطروسا
 تاپشيريلهيشدي. ^٨ (چونكي ختنه
 لي لره حواري اولماسي اوچون
 پطروسا ائشهين، قيري يهودئلر
 اوچون منده ده ائشهدي.) ^٩ و
 منه عطا اِدئلن فيضي تشخص
 ورنده، سوتونلار ساپيلان يعقوب،
 كئفا، و يوحنا صاغ اللرئي رفاقت
 اوچون منه و بارنابايا وردئلر كي،
 بئر قيري يهودئلرئن آراسينا گدك،
 اونلار دا ختنه لي لرئن. ^{١٠} آنجاق
 بئزدن ائسته دئلر كي، يوخسوللاري
 ياددان چيخارتماياق؛ إله همن شي
 كي، من ده اونو اتمهيه جان آتيرديم.

تطوسو دا اؤزومله آپارديم. ^٢ بئر
 وحيه گوره ائدي كي، گتدم. و
 اونلارا قيري يهودئلر آراسيندا وعظ
 ائديئم ائنجيلي تقدم ائدم. لاكن
 بونو اعتبباري اولانلارا خصوصي
 بئر شككده ائدم كي، مبادا عبث
 قاجيب و يا قاجميش اولوم. ^٣ حتا
 يانيدا اولان تطوس دا، يونانلي
 اولان حالدا، ختنه اولونماغا مجبور
 ائلهدي. ^٤ آما بو، گئزلجه آراميزا
 سوخولان يالانچي قارداشلار
 اوزوندن اولدو كي، مسخ عئسادا
 اولان آزادليغيميزي گودوردولر،
 اله كي، بئزي قوللوقا چكسئلر.
^٥ اونلارا بئر ساعات دا اولسا، باش
 آيب تسلئم اولماديق كي، ائنجئلان
 حقتي سئرئله ثابت قالسين.
^٦ آما اعتبباري توتولانلار(منه
 فرق اتمز كي، اونلار نه ائمشلر.

پولوس پطروسو مذمت ادثر. ۱۱ لاکئن
 پطروس انطاڪئيه به گلنده، اونون
 اوزونه ضد دوردوم، چونكي تقصيرلي
 اندي. ۱۲ اونا گوڙه كي، يعقوبون
 طرفتندن بعضي آداملار گلهدن قاباق،
 قيري يهودئلرله يمک بيئردي. آما اونلار
 گلندن سوزرا، ختنه خزئشن
 قورخوسوندان اونلاردان چڪئئش،
 اوڙونو آيري ساخلاييردي. ۱۳ اوڙگه
 يهودئلر ده رثيا كارليقدا اونا قوشولدولار،
 بله كي، حتا بارنابا دا اونلارين
 رثيا كارليغينا توتولدو. ۱۴ لاکئن او زامان
 كي، اونلارين انجئلائن حقتئئنه دوزگون
 رفتار اتمه دئكلرئي گوڙدوم، هامينين
 حوضوروندا كئفايا ددئم: “اگر سن،
 يهودي اولان حالدا، يهودئلر كئمي
 يوخ، قيري يهودئلر كئمي ياشايرسان،
 نجه قيري يهودئلري مجبور ادثرسن كي،
 يهودئلر كئمي ياشاسينلار؟” ۱۵ بئز
 آنادان گلهد يهودئئشك و قيري يهودئلر
 آراسيندان اولان گوناهاكارلار دئئلك،
 ۱۶ لاکئن بئئرك كي، ائئسان شرئعتئن
 عمل لري ائله يوخ، مسئح عئسايا اولان
 ائمان واسئطه سئله صالح سايلير. حتا بئز
 ده مسئح عئسايا ائئنديق كي، شرئعتئن

اڻبراهڻه اڻڄڻي موڙده وردي کي،
 “بوتون مٿلر سنده برگنه جڪر.”
 ۹ بلجه، اٿمان گٽر نلر اٿمان گٽر ن
 اڻبراهڻه برگنه نلر. ۱۰ چونڪي
 شرعتن عملرئنه اٿسٿناد اڏنلر ن
 هاميسي لعنت آلتينداديرلار. چونڪي
 يازيليب: “ملعون دور هر کس
 کي، شرعت کٽائيندا يازيلان
 بوتون شيلر ده دور ماييب، اونلاري
 عمله گٽر مه سن.” ۱۱ آيديندير
 کي، هچ کس شرعتن واسطه
 سٿله تارينين حوضوروندا صالح
 سايلپير. چونڪي “صالح آدام اٿمانلا
 ياشايا جاق.” ۱۲ آما شرعت اٿماندان
 ديٿل. عڪسٿنه، “اونلارا عمل اڏن
 هر کس اونلارلا ياشايا جاق.”
 ۱۳ مسٿح بڙم يولوموزدا ملعون
 اولاراق، بڙي شرعتن لعنتندن
 ساتين آيب، قورتاردي. چونڪي
 يازيليب: “آعاجدان آسيلان هر
 کس ملعون دور.” ۱۴ اله کي،
 اڻبراهڻن برڪتي مسٿح عٿسادا
 قيري يهودلره گلستن و بڙ ده وعده

گوزلري قاباغيندا عٿسا مسٿح
 چارميخا چڱگهٿش تصوئر اولونديو؟!
 ۲ سٿزن بٿلڪ اٿسته دئيئم اڻجاق
 بو بئر مطلبڏر: سٿز موقڏس روحو
 شرعتن عمل لري اٿله آلدنيز،
 يوخسا اٿسٿدئيئنز اٿمان گٽر مڪله؟
 ۳ آيا بو قدر عاغيلسيز سينيز؟!
 روحلا باشلاييب، اٿندي جسمله
 ڪامٿله شٿر سٿنز؟ ۴ بو قدر اڏئيئي
 مگر بوش يره چڪڏئيئر، دوغرودان
 دا مگر بوش يره اٿندي؟ ۵ بس
 اٿندي موقڏس روحو سٿزه عطا
 اڏن و آرانيزدا مؤجوزه لر يارادان،
 بونلاري شرعتن عمل لرئي اٿدئيئنز
 اوچون اڏر، يوخسا اٿسٿدئيئنز
 اٿمان گٽر دئيئنز اوچون؟ ۶ اله
 اڻبراهڻ ده “تاريا اٿمان گٽر دي و
 بو اونا صالحلڪ سايلدي.” ۷ بلجه
 آرخاين اولون کي، اڻبراهڻن
 اوغوللاري اونلارديرلار کي، اٿمان
 گٽر نلر. ۸ موقڏس يازي دا قيري
 يهودلرن اٿمانلارينا گوره صالح
 سايلديغيني قاباقدان گوروب،

سي ورتلهنش موقدس روحو ائمان
واسطه سئله آلاق.

شرعت و وعده ۱۵ قارداشلار، ائنسان
سایاغي ديئرم: رسمئته کچمئش بئر
وصئیت، بئر ائنسانین اولسا دا، هچ
کس اونو لغو اتمز، اونا علاوه ده اتمز.
۱۶ وعده لر ائبراهئمه و اونون نسلئنه
ديئلدي. تاري بئر چوخ آداما ائشاره
اتمئش کئمي “سنن نسلئرته” دمئر.
آنجا بئرئنه ائشاره اتمئش کئمي “سنن
نسلئنه” ديئر کي، مسخ اولسون. ۱۷ بونو
دمک ائسته يئر: شرعت کي، بوندان
دورد يوز اوتوز ائل سونرا گلدي،
تارينين تصدئق اتدئي قابا کي وصئيتي
اعتباردان سالا بئلهز، اله کي، وعده ني
لغو آسن. ۱۸ چونکي اگر مئراث شرعتته
باغلي اولسا، آرتيق وعده يه باغلي ديئل؛
لاکئن تاري اونو ائبراهئمه بئر وعده
واسطه سئله عطا ادئب. ۱۹ بس شرعت
نه اوچوندور؟ ديئلن نسلئن گلکه يئنه قدر
کي، وعده اونا ورتئب، شرعت
خاطالارين سببئندن ملکلر واسطه سئله
بئر واسطه چي آلي ائله علاوه اولونوب،
ترتئب ورتلدي. ۲۰ واسطه چي بئر
طرف اوچون ديئلدر؛ لاکئن تاري
بئردئر. ۲۱ بس آيا شرعت تارينين وعده
لرئنه ضئددئر؟ حاشا! چونکي اگر

قولو اولماغا جان آتيرسينيز؟! ۱۰ گونلري،
 ايلاري، مؤوسوملري و ائلري رعايت
 ادرسسئنز. ۱۱ سئزن اوچون قورخورام
 كي، مبادا سئزه عبث زحمت چكئش
 اولام. ۱۲ سئزه يالواريرام، قارداشلار،
 منم كئمي اولون. چونكي من ده
 سئزن كئمي اولوشام. سئز منه هچ
 بئر حاقسيزليق اتمه يئبسئنز. ۱۳ لاكئن
 بئلسئنز كي، بدنن ضعفلئي اوزوندن
 ائجئلي ائلك دفه سئزه وعظ ائدم.
 ۱۴ و بدنمده اولان ائمتاحانا سئز حقارتله
 باخمادينيز، رد ده اتمه دئنز. اما مني
 تارينين بئر مله بي كئمي قبول ائدئنز،
 اله بئل كي، مسئح عئسانين اوزونو قبول
 ادرسسئنز. ۱۵ ائدي او سعادتئئزه نه
 اولدو؟ چونكي سئزن حاقينيزدا شهادت
 و رئم كي، اگر مومكون اولسايدي،
 گوزلرئئزي چيخارديب منه و رردئنز.
 ۱۶ مگر حقتقي سئزه دئيم اوچون
 دوشمنئنز اولوشام؟ ۱۷ اونلار قيرتله
 سئزي آختاريرلار، لاكئن ياخشي نئيتله
 بوخ. انجاق سئزي آيرماق ائسته يرلر
 كي، سئز اونلاري قيرتله آختاراسينيز.

شئين صاحبي اولسا دا، قوللا هچ فرقي
 يوخدور. ۲ او، آتاسينين تعين ائدي
 واختا قدر، قيوملارين و وئكلرن آلي
 آلتينداير. ۳ اله جه ده بئر، اوشاقلار
 ائكن دونانين ائبتدائي شيلرئئن آلتيندا
 اسئر ائدئك. ۴ لاكئن زامان تامامينا
 چاتديقدا، تاري آرواددان دوغولوش
 و شرئت آلتيندا دونايا گلمئش اوز
 اوغونو گونده ردي كي، ۵ شرئت
 آلتيندا اولنلاري ساتين آلب قورتارسين
 و بئر اوغوللوعا نايئل اولاق. ۶ و
 اوغوللار اولدوغونوز اوچون، تاري
 اوز اوغلونون روحونو بئزم اوركلئمئزه
 گونده رب كي، نئدا ادئر: "آبا! آتا!"
 ۷ بونا گوره، سئز آرتيق قول بوخ،
 اوغولسونوز. و اگر اوغولسونوز، تارينين
 واسطه سئله وارثسئنز ده. ۸ لاكئن
 تاريني تانمادايغينيز زامان، اله لرئن قولو
 ائدئنز كي، طبعئن تاري ديئلر. ۹ اما
 ائدي كي، تاريني تانييرسينيز، يا دا
 داها دوغروسو تاري سئزي تانيير،
 نجه اولور كي، گئنه ضعفف و ديرسئر
 ائبتدائي شيلره قايديرسينيز و اونلارين

چونکي او، اوډولداري ائله اسټرلټکهه
دټر. ۲۶ اما يوخاريدا اولان اورشلټم
آزاددير کي، بټزم آناميزدير. ۲۷ چونکي
يازيليب:

“اي سونسوز دوغمايان آرواد، سوئن!
اي دوغوم آغريسيني چکمهين، جار
چک و نټدا ات!

چونکي ترک ادټلټس آروادين
اوډولداري،

آري اولان آروادين اوډولداريندان
چوخدور. ” ۲۸ و سټز، قارداشلار،
اسحاق کټمي وعده نټن
اوډولداريسينيز. ۲۹ اما نجه او
زaman جنسمه گوڙه دوغولان،
موقدس روحا گوڙه دوغولانا
عذاب ورټدي، ائدي ده بله دټر.
۳۰ لا کټن موقدس يازي نه ديټر؟

“کنټز آرواد و اونون اوغونو قوو،
چونکي کنټز آروادين اوغلو،
آزاد آروادين اوغلو ائله وارټ
اولمايا جاق. ” ۳۱ بونا گوڙه،
قارداشلار، بټز کنټز بټر آروادين
يوخ، آزاد آروادين اوډولداري يټق.

۱۸ آنجاق من يانينيزدا اولاندا يوخ،
ياخشي نټيټله هر زمان قيرتلي اولماق
ياخشي دير. ۱۹ اوډولداريم کي، مسټح
سټزده شکل تاپانا قدر تکرار دوغوم
آغريسيني چکټرم، ۲۰ آرزو ادټر دټم
کي، ائدي يانينيزدا اولوب سوټزومون
سسټني ديشدټره يدټم. چونکي سټزن
حاقينيزدا چاشيب قالميشام. ۲۱ منه
ديټن، سټزلر کي، شرټعت آلتيندا
اولماغي ائسته يټرسټنټز، مگر شرټعته
قولاق آسمير سينيز؟ ۲۲ چونکي يازي ليب،
اټبراهټمټن اټکي اوغلو وار ائدي؛ بټري
کنټز آروادان و او بټرټسي آزاد
آروادان دوغولوشدو. ۲۳ لا کټن کنټز
آروادان دوغولان اوغول، جنسمه
گوڙه دوغولدو و آزاد آروادان
دوغولان اوغول وعده يه گوڙه. ۲۴ بو،
تمټلله دانيشما قدير، چونکي بو اټکي
آرواد، اټکي عهد دټرلر؛ بټري سټنا
داغيندان دير، قول اولاجاق اوشاقلار
دوغور. او، هاجر دټر. ۲۵ ائدي بو هاجر
عرب بؤلگه سټنده اولان سټنا داغي دير
و اورشلټمټن ائدټکي واخټينا بنزه يټر،

موقدس روحلا ياشاماق ۱

۵ مسخ بئري آزادليق اوچون
 آزاد اتدي. بونون اوچون
 برک دايانين و گئنه قوللوعون
 يوغونا دوشمهيئن. ۲ باخين، من
 پولوس، سئزه ديئرم كي، اگر ختنه
 اولوناسينيز، مسخ سئزه هچ فايدالي
 اولماز. ۳ ختنه اولونان هر آداما گئنه
 شهادت ورئرم كي، شرعتي كامئل
 بئر شكلده يرئنه يتيرمه يه ائلام
 آلتينداديرو. ۴ سئز كي، آسته يئر سئنز
 شرعت و سئله سئله تبرعه اولوناسينيز،
 مسخدن محروم اولوبسونوز؛ سئز
 فيضدن دوشوبسونوز. ۵ چونكي بئر،
 صالحلك اوئدئي، موقدس روحا
 داياناراق ائمان واسطه سئله گوزله
 يئرئك. ۶ چونكي مسخ عئسادا نه
 ختنه بئر شيدئر نه ده ختنه سئرئك.
 آنجاق ائمان كي، محبت واسطه سئله
 عمل ادئر. ۷ ياخشي قاپيردينيز،
 كم سئزه حقتندن اطاعت اتمكده
 مانع اولدو؟ ۸ بو ائقناع سئزي

دعوت اِدندن ديئل. ۹ بئر آز مايا
 بوتون خمئري تورشودور. ۱۰ من
 ربه سئزه اعتماد ادئرم كي،
 آيري بئر جور دوشونمه يه جك سئنز.
 لاكن سئزي چاشديران، كم اولور
 اولسون، اوز جزاسيني چكه جك.
 ۱۱ آما، قارداشلار، اگر من حله
 ده ختنه لئي وعظ ادئرم، بس نه
 اوچون حله ده عذاب آلتيندايام؟ اله
 اولسا ائدي، چارميخين بودرهمه سي
 اورتادان قالديريلايشدي. ۱۲ كاشكي
 سئزي تحرك اِدنلر اوزلرئي آخته
 آسئدئرلر! ۱۳ چونكي قارداشلار،
 سئز آزادليغا دعوت اولونوبسونوز؛
 آنجاق آزادليغينيزي جشم اوچون
 فرصت بله يئن. آما بئر بئرئز
 محبتله قوللوق ادئن. ۱۴ چونكي
 بوتون شرعت تك بئر كله ده يرئنه
 يتئشئرلر، بوندا كي، “قولشونو اوزون
 كئمي سو.” ۱۵ آما اگر بئر بئرئز
 سانجيب اوداسينيز، احتياطي
 اولون كي، مبادا بئر بئرئز دن تلف
 اولاسينيز. ۱۶ لاكن ديئر: موقدس

شادليق، باريش، صبر، مهربانليق،
ياخشىلىق، وفادارليق، ۲۳ حلملىك
و اوزونه حاكم اولماقدير. بو كمي
شيلرن ضئنه هچ شرعت يوخدور.
۲۴ و اونلار كي، مسح عئسايا
عايدديلار، جئسمي، شهوتر و
هاوا-هوسلري ائله چارميخا چكبلر.
۲۵ اگر موقدس روحلا ياشايريق،
قوي موقدس روحلا دا رفتار ادك.
۲۶ بئر بئرئمه ميدان اوخوماياق،
بئر بئرئمي موبارزه چاغيرماياق،
بئر بئرئمه پاخيليق اتمهيك.

بئر بئرئمن يوكرئني داشي بين ۱

قارداشلار، اگر بئر آدام بئر
خاطا اوسته توتولسا بله، سئر
روحانلر اونو حلملىك روحو ائله
ائصلاح ادئن. و اوزونوزه دئقت
ادئن كي، مبادا سئر اوزونوز ده
وسوسهيه دوشه سئنئز. ۲ بئر بئرئمن
يوكرئني داشي بين و بويولا مسئحن
شرعتئني يرئه يئرئن. ۳ چونكي
اگر كئمه، بئر زاد ديئل ائكن،

روحون واسطه سئله رفتار ادئن، او
زامان جئسمئن هاوا-هوسلرئني يرئه
يئرمز سئنئز. ۱۷ چونكي جئسمئن
هاوا-هوسلري موقدس روحون
ضئنه دئر، موقدس روح دا
جئسمئن ضئنه. چونكي بونلار
بئر بئرئمن ضئنه دئرله. اله كي،
سئر، انسته دئئئني اده بئلمهيه
سئنئز. ۱۸ اما اگر موقدس روحدان
هندايت اولونورسونوز، شرعت
آئيندا ديئل سئنئز. ۱۹ جئسمئن
عمل لري بلي دئر: بونلار جئسمي
عئقتسئرئك، ناپا كليق، سفاهت،
۲۰ بو تيرستئك، جادوگرئك،
عداوت، داعوالار، حسد،
قضب، موباحئنه، نفاق، تفرئقه
لر، ۲۱ پاخيليق، كفلئك،
عيش-عئشترلر و بونا بنزر شيلردئر.
سئر اوللرده ائخطار وردئيم
كئمي، اندي ده قاباجادان ائخطار
ورئم كي، بونلاري ادنلر تارينين
پادشاهليغيني مراث آلمايا جاقلار.
۲۲ لاكئن روحون ثمره سي محبت،

اۋزۈنۈ بئىر زاد بئىلسە، اۋزۈنۈ آلدادير. ۴ قوي هر كس اۋز ائىشئى ائمتاحانا چكسئىن. او واخت نخر ائمه يي اۋزگه بئىر آدامدا يوخ، آنجاق اۋزۈندە اولاجاق. ۵ چونكي هر كس اۋز يوكونو داشيياچاق. ۶ كلامي تعلم آلان، بوتون ياخشى شيلردە، كلامي اونا تعلم وره نى شرتك اتسئىن. ۷ آلدانمايىن، تارپيا ائستىزا ادئلەز. چونكي ائىسان نە يي اكسە، اونو دا بئىچە جكدئىر. ۸ چونكي اۋز جئسمي اوچون آكن، جئسمدن فسادلپق بئىچە جك. آما روح اوچون آكن، روحدان ابدي حيات بئىچە جكدئىر. ۹ ياخشىلىق ائتكدە يورولماياق. چونكي اگر سوستالماساق، واختىندا بئىچە رتك. ۱۰ دمە لي، نە قدر فورصتتمئىز وارسا، هامىيا، خصوصن ائمانلي لار عايئلە سنئە ياخشىلىق ادك. ۱۱ گۈرون اۋز ائلملە نە بۈيۈك حرفلە سئزە يازيرام! ۱۲ جئسمدە ياخشى گۈرونمك ائستەينلر چالپشيرلار كي، سئزي

ختنە ائمه يە مجبور اتسئىنلر. بو ائشي آنجاق اوندان اۋتري ادئرلر كي، مسئىئىن چارمىخي اوچون عذابا دوشمە سئىنلر. ۱۳ چونكي حتا ختنە اولونانلار يىن اۋزلىرى دە شرتعي رعايت ائتمئرلر. لاكن سئزىن ختنە اولونماغىنيزي ائستە يئرلر كي، سئزىن جئسمئىئىزدە نخر اتسئىنلر. ۱۴ آما مندن ائراق اولسون كي، ربئىئىز عئسا مسئىئىن چارمىخىندان باشقا اۋزگه بئىر شيدە نخر ادئم. او چارمىخين واسئطە سئلە دونيا منئم اوچون چارمىخا چكئىب، من دە دونيا اوچون. ۱۵ چونكي نە ختنە لئىك، نە دە ختنە سئىرئىك بئىر شيدئر، لاكن تزه خئىقت. ۱۶ بو قايدا ائله رفتار ادئلرە و تارىپىن ائسرايئىئىنە بارپش و رحمت اولسون. ۱۷ بوندان سوزرا، قوي هچ كئم منە اذئيت ورمە سئىن. چونكي من رب عئسانىن يارا نئشانە لرئى بدئىمدە داشي ييرام. ۱۸ قارداشلار، ربئىئىز عئسا مسئىئىن

فيضي سترن روحونوزلا اولسون.
آمن.

EPH

اوستوموزه بول-بول تۆكدو. إله كي،
 بوتون حڪمت و بصئرتده، ۹ مسئحه
 نئيت اتدئي اوز خوشلوغونا گوره،
 اراده سئئن سئرنئ بئزه بئلدئردئ
 ۱۰ كي، واختلارن كامئل لئئئن
 ترتئبئنده گؤيلرده ويرده اولان شيلرن
 هاميسيني مسئحن باشچيلغي آلتيندا
 بئرلشدئرسئن. ۱۱ مسئحه بئزه وارئث
 اولدوق، يعني اونون نئيتنه گوره، اولدن
 بئزه موقدر اولدو كي، بوتون شيلري
 اوز اراده سئئن مصلحتنه گوره يرئنه
 يتئرئ. ۱۲ إله كي، مسئحه ائلك اومئد
 باغلاميش اولان بئرلر، اونون جلالينين
 حمدي اوچون اولاق. ۱۳ اوندا، سئزه
 حقتت كلاميني، نئجائينين خوش
 خبرئي اشئدئب ائنانديقدا، وعده نئ
 موقدس روحو ائله مسئحه مؤهورلئدئئز
 كي، ۱۴ مئرائيميزن پئدئرئ، بله كي، تاريا
 عايد اولانلار خئلاص اولونسونلار
 و بلجه اونون جلالئ مدح ادئلسئن.
 ۱۵ بونا گوره من ده، رب عئسايا اولان
 ائمانينيزي و بوتون موقدسلره اولان
 مئبتئئري اشئدئب، ۱۶ سئرن اوچون

۱ تارينين اراده سي ائله مسئح
 عئسانين حوارئي پولوسدان،
 افسوسدا اولان و مسئح عئسايا وفالي
 اولان موقدسلره: ۲ آتاميز تاريدان ورب
 عئسا مسئحن سئزه فيض و بارئش
 اولسون. ۳ موبارک اولسون تاري و
 رئئئز عئسا مسئحن آتاسي كي، بئزي
 مسئحه هر جور روحاني برئگله سماوي
 يرلرده موبارک ادئب. ۴ نجه كي،
 دونيانين بئناسيندان ائره لي بئزي مسئحه
 سئدي كي، بئر اونون حضوروندا
 موقدس و لكه سئز اولاق. ۵ مئبتده او،
 اوز اراده سئئن خوشلوغونا گوره، عئسا
 مسئحن واسئطه سئله، ائره لئدن بئزي
 اوز اوغوللوغونا موقدر اتدي. ۶ إله كي،
 سوئگلي اوغولوندا بئزه باغئشلاديغي عئزتلي
 فيضي مدح اولونسون. ۷ مسئحه اونون
 قانينين واسئطه سئله خئلاصيميز وار،
 يعني اونون فيضئئن دؤولتئئنه گوره،
 خاخالارن باغئشلاماسي كي، ۸ بئرئم

فيضنتن حدسئر دؤولتليئيئي مسئح
 عئسادا بئزه شفقتله گؤرسدسن.
 ۸ چونكي سئز فيض واسئطه سئله
 ائمان يولو ائله نئجات تاپيسينيز و بو
 سئزدن ديئل، تارينين عطاسي دير.
 ۹ عمل لردن ديئل كي، هئچ كئم
 مفر ائمه سئن. ۱۰ چونكي بئز اونون
 صئنتيئتك و مسئح عئسادا ياخشئي
 عمل لر اوچون يارانديق. بو عمل لري
 تاري قاباقچادان حاضيرلا دي كي،
 بئز اونلاردا رفتار ادك. ۱۱ بونا
 گؤره سئز جئسمن قيري يهودي
 اولانلار كي، ائنسان آلي ائله
 “ختنه اولموشلار” طرفئندن، “ختنه
 سئزلر” چاغيريليرسينيز، خاطيرلايين
 كي، ۱۲ بئر زامانلار مسئحدن
 آيري، اسرايئل هموطنليئئندن
 اشك و وعده نئن عهدلرئنه قريئب
 ائدئئئز. هئچ بئر اومئدئئئز يوخ
 ائدي و دونيادا تاريسيز ائدئئئز.
 ۱۳ آما ائندي مسئح عئسادا، سئز
 كي، بئر زامانلار اوزاق ائدئئئز،
 مسئحن قاني سببي ائله ياخين

اولدونوز. ۱۴ چونكي او اؤزو بئزئم
 بارلشيميزدير كي، هر ائكئسئي بئر
 ادئب آيريليق دوواريئي آرايقدان
 ييخدي. ۱۵ يعني اؤز جئسمئنده
 عداوتي، قايدالاردا احكاملارين
 شرئعتئي باطل اتدي كي، بارلش
 قوروب اؤزونده او ائكئدن تزه
 بئر ائنسان ياراتسين. ۱۶ و چارميخ
 واسئطه سئله هر ائكئسئي تك
 بئر بدنده تاري ائله بارلشديرسين
 و اونولا عداوتي اولدورسون.
 ۱۷ او گلدي و هم اوزاقدا اولان
 سئزله، هم ده ياخيندا اولانلارا
 بارلشي وعظ اتدي. ۱۸ چونكي
 اونون واسئطه سئله ائكئمئزين ده بئر
 روحدا آتائين حوزورونا يولوموز
 آچيقدير. ۱۹ دمه لي بوندان بله،
 سئز، نه يادسينيز، نه ده اجنيي.
 لاكئن موقدسئرله برابر هموطن
 و تارينين عايئله سئندئسئئز. ۲۰ و
 حوارئر و نئئرئن بوئوره سي
 اوستونده بئنا اولوبسونوز كي، اونون
 بوجاق داشي مسئح عئسا اؤزودور.

۲۱ اوندا بوتون عثمات هماهنگ
دوزولوب، ربه عاييد موقدس بئر
معبد اولماق اوچون بنا اولور. ۲۲ و
اوندا ستر ده بئرلکده تککلر ستر
کي، تارينين روحن ساکن اولدوغو
بئر اولاسينيز.

پولوس، قيري-يهودلر ن واعظي ۱

۳ بو سببدن من پولوس، ستر قيري
يهودلر اوچون مسخ عئسانين
زندانشي، ۱۲ اگر حقتن تارينين
ستر اوچون منه امانت ورلدي
فيضني اشتمش اولاسينيز. ۳ کي،
وحي واسطه ستر اولان
منه بئرلدي، نجه کي، بوندان
قباق قيساجا يازديم. ۴ اونا گوره
ده، بونو اوخوياندا منم مسخ
سترده اولان بصرتي آنلايا
بئر ستر. ۵ بو ستر اوزگه نسل لده
ائسان اوغولاري اوچون آشکار
اولمايشدي، نجه کي، ائدي
موقدس روحدا اوز موقدس
حوارلر و بئرلر آشکار ادب.

۶ کي، قيري يهودلر ده انجیلين
واسطه سله مسخ عئسادا همن
مراثين وارثي، همن بدنن عوضو،
و همن وعده ن شرکي دترلر. ۷ من
ده تارينين قودرتن انشنه گوره،
منه باغيشلايمش تارينين فيض
عطاسينا اساسن اونون خدمتچسي
اولدوم. ۸ و منه، بوتون موقدس لرن
لاپ کچيشنه، بو فيض عطا
اولوندو کي، مسخ قئياسا گلهين
دولترني قيري يهودلر و عطا ادم.
۹ و آيدينلاشديریم کي، هر شي
يارادان تاريدا ازدن گزلمش
ستر ترتي نه دتر. ۱۰ اله کي،
تارينين قات-قات حکمتي گئسانين
واسطه سله سماوي يرلده اولان
ريسلر و ائقتدار صاحب لر نه
بئرلر. ۱۱ بو ابدي مقصده
گوره ائدي کي، تاري اونو ريمش
مسخ عئسادا انجamina يتردی.
۱۲ مسخده اونا اولان ائمان واسطه
سله ياخينلاشماغا جورعت و
يقنتمش وار. ۱۳ بونا گوره ستر دن

تَوَكَّمَز بولوقدا بوتون ائستە دئيئمئز و
يا گومان اتدئيئمئزدن داها اوستون
اتمە يە قادئردئر. ۲۱ اونا ئگئئسادا و
مسح عئسادا بوتون نئسل لر بويونجا
شؤوكت اولسون. آمئن.

موقدّس روحدا بئرئئك ۱

بلجە ربئن محبوسو اولان من،
سئزە يالواريرام كي، آديغينيز
دعوتە لايئق رفتار اده سئئز؛ ۲ بوتون
باشي آشاغليق و حلئملئكلە، صبرلە،
محبئتە بئر بئرئئزە تجمول اتمكلە.
۳ جھد ادئن كي، روحون بئرئئيني
باريش باغي ائلە حئفظ اده سئئز.
۴ بئر بدن و بئر روح وار، نجە
كي، سئز دە دعوت اولان زامان
بئر اومئدە دعوت اولوندونوز. ۵ بئر
رب، بئر ائمان، بئر تعمئد، ۶ بئر
تاري و هامينين آتاسي كي، هامينين
اوستونده، هامينين واسئطە سئلە و
هاميدادير. ۷ لاكئن فيض بئرئم هر
بئرئئزە مسحئن عطاسينين اوچوسونە

خاهئش ادئرم كي، سئزئن يولونوزدا
چكديئم زحمتلرە گؤرە، اورە يئئزي
اوزولئمئە سئئز. چونكي اونلار سئزئن
عئزئئئزدئر. ۱۴ بو سببدن آتائين
حوضوروندا دئر چؤكورم كي،
۱۵ گؤيدە ويردە هر عايئلە اوندان
آدلانير. ۱۶ إله كي، اوز عئزئئئن
دؤولئئنه گؤرە سئزە عطا اتئن كي،
باطئي ائئساندا اونون اوز روحونون
واسئطە سئلە قودرتلە نئب، قووت
آلاسينيز. ۱۷ و بلجە مسح، ائمان
واسئطە سئلە، سئزئن اوركلرئئزده
ساكئن اولسون و سئز محبئتە كؤك
آتيب، بونؤورە قويولا سينيز ۱۸ بلە
كي، بوتون موقدّسلرلە بئرئئكلە
مسحئن محبئئننە نە قدر گئئش،
اوزون، اوجا و درئن اولدوغونو
باشا دوشە بئلە سئئز ۱۹ و معرفتدن
چوخ اوستون اولان مسحئن
محبئئي بئلە سئئز كي، سئز تارينين
بوتون دولولوغو ائلە دولاسينيز.
۲۰ ائئدي اونا كي، بئزده، بئرئم
اچئئمئزده ائشلەين قودرتە گؤرە،

گۆره ورتئب. ۸ بونون اوچون بله
ديئر:

يوخاريا قانخديقدا،

بئر قوشون اسئري، اسئرئيه آپاردي،

و ائسانلارا عطالار وردي. ۹ ائندي بو

“قانخدي” سۆزونه دمكدر، مگر بو

كي، او، اول يرئن اسفئنه ائدي.

۱۰ ائن اله همن اودور كي، بوتون

گۆيلرئن اوستونه ده قانخدي. اله

كي، بوتون شيلري دولدورسون.

۱۱ و او، بعضئلري حوارئر،

بعضئلري نئئر، بعضئلري موبشئرلر،

بعضئلري ده شبانلار و موعلئمير

تعين ائدي كي، ۱۲ موقدسلر،

خئدمت ائشئي يرئنه يئرملك

اوچون سئلا حلائيپ، مسئحن

بدئئي بئنا ائسئرلر. ۱۳ او قدر كي،

هاميميز ائماندا، تاري اوغلونون

معرفتئنده بئرئيه چاايب، مسئحن

دولولوق قامتئئن اوچوسونه قدر

بؤيوموش بئر ائسان اولاق. ۱۴ بله

كي، آرتيق اوشاق اولماييب،

شپه لر ائنده چانخالانمايق و هر

تعلمئن يلي ائله، ائسانلارين

كلجكازليغي ائله، آلداتان طرزلرئن

حؤقه بازليغي ائله يولدان آزمايق.

۱۵ اما حقتي محبتده ديئب هر

جهتدن اونون قدرئجه بؤيويك كي،

بدئن باشي دير. يعني مسئح كي،

۱۶ اونا اساسن بوتون بدن، هر بئر

بدئن كؤمه يي ائله بئر بئرئئن يائينا

قويولوب و هر عوضون دوزگون

ائشله سئنه گۆره، بدن بؤيويور كي،

مجتله بئنا ائسن. ۱۷ بلجه من بونو

ديئب ريله بئرئكده تصدق ادئر

كي، سئر آرتيق قيري يهودئر كئمي

ذهئئن باطلئئئنده رفتار ائمه يه

سئئر؛ ۱۸ اونلارين دوشونجه لرئي

قارانليق باساراق، ائچلرئنده اولان

جهالت اوزوندن و اوركلرئئن

بركلئئئندن تارينين حياتينا ياد

اولوبلار. ۱۹ اونلار هر جور

حساسليغي ائئرئب، اؤزلرئي سفالته

تسئم ادئرلر كي، هر جور نجئسئي

طاماحلا يرئنه يئرئسئرلر. ۲۰ اما سئر

مسئحي بو يوللا اؤيرئمه يئرئسئر،

چيخماسين، آنجاق احتياجا گوره،
 بنا اتمک اوچون ياخشي سوز ديشن
 كي، اشدنلره فيض عطا اتسن.
 ۳۰ تارينين موقدس روحونو قکگن
 اتمه يئن. ختلاص گونو اوچون
 اونونلا مؤهورله تئبسننننن. ۳۱ قوي
 هر جور آجيليق، حنّدت، قصب،
 کوفر، و توهمت هر جور پئس
 نئيتله برابر سزندن اوزاق اولسون.
 ۳۲ بئر بئرئتزه مهربان و شفقتلي
 اولون. بئر بئرئتزي باغيشلايين، نجه
 كي، تاري دا مسح ده سئزي
 باغيشلاييب.

تاريا اوخشار اولون ۱

بلجه، سوکلي اوشاقلار کئمي
 ۵ تاريا اوخشار اولون ۲ و محبتده
 رفتار ادئن، نجه كي، مسح ده
 بئزي سودي و اوزونو بئرئم اوچون
 تاريا خوش عطئري بئر هدئيه
 و قوربان تقدم اتدي. ۳ لاکئن
 سزئن آرانيزدا عئفتسنرئليئن، هر
 جور ناپا کليق، يا دا طاماحين حتا

۲۱ گر حقتقن اونو اشئدئب و
 اوندا تعلم ورتئبسننننن، نجه كي،
 حقتقت عئسادا دير. ۲۲ يعني سزئن
 قاباق نجه ياشاديغينيزا باخاراق،
 کوهنه منئيتي کئارا آتين كي، حئيله
 نئن شهوتلري ائله فسادا چکئئب.
 ۲۳ و ذهئرئئتئن روحوندا تزه
 له نئن ۲۴ و تزه منئيتي گيئن كي،
 صالحئک، قودسئيت و حقتقته
 تاريا موطابق ياراييب. ۲۵ بونا
 گوره، يالاني کئارا آتين؛ هر
 بئرئتئز اوژ قونشوسونا حقتقتي
 دسن، چونكي بئر، بئر بئرئتئن
 عوضورئئئک. ۲۶ قصبئلنده گناه
 اتمه يئن. قويمارين قصبئتئز ياتماميش،
 گون باتسين. ۲۷ ائبلئسه هچ بئر
 فورصت ورمه يئن. ۲۸ اوغورلوق
 اذن آرتيق اوغورلوق اتمه سئن؛
 عکسننه، زحمت چکئب اوژ آلري
 ائله ياخشي ائشه مشغول اولسون
 كي، او اوژو ده موحتاج اولان
 بئري ائله بئر شي پايلاشا بئلسئن.
 ۲۹ آغز ييزدان هچ بئر ياوا سوز

آدي بله ذئكر اولوماسين، نجه كي،
 موقدسره ياراشار. ۴ بي ادبلك
 و هرزه دانيشماق، يا دا ياوا
 ظارافاتلار دا اولماسين. بونلار
 ياراشماز. عكسئنه، شوکور ادئن.
 ۵ چونكي بونو يفتئللكه بئلسئنز
 كي، مسخ و تارينين پادشاهليغيندا
 عفتسئر، يا دا ناپاك، يا دا
 بوتپرست اولان طاماحكار آدام
 مراثا ماللك ديئل. ۶ هچ كم سئزي
 بوش سؤزلره آداتماسين، چونكي
 بو شيلر اوزوندن تارينين قضيي
 اطاعتسئرئئين اوغوللاري اوستونه
 گلئر. ۷ بونا گوره اونلارين شرئكي
 اولماين. ۸ چونكي بئر زامانلار
 قارانليق ائدئئز، لاكن ائدي ربه
 ائشيقسينيز. ائشيق اوولادلاري
 كمي رفتار ادئن. ۹ (چونكي
 ائشيغين ثمره سي هر جور ياخشيليق،
 صالحلك، و حقتده گورولور.)
 ۱۰ چاليشين كي، ربه نهين مقبول
 اولدوغونو اويرنه سئئز. ۱۱ قارانليغين
 ثمره سئر عملرئنده ائشئراك اتمه ين.

عكسئنه، اونلاري ائفشا ادئن.
 ۱۲ چونكي اونلارين گئرئجه
 اتدئي ائشيري باره ده دانيشماق
 دا عايبيدير. ۱۳ لاكن ائشيغين
 واسطه سئله اونلار ائفشا اولوناندا،
 هر شي گوزه گورولن اولور.
 چونكي گوزه گورولن هر شي
 ائشيقدير. ۱۴ بونا گوره ديئر كي،
 “اي ياتان، اويان،
 اولوردن دئرل،

مسخ سنه پاراياجاقدير.” ۱۵ بلجه
 نه جور رفتار اتدئيئز ده دئتت
 ادئن، حئكتسئر آاملار كمي
 يوخ، حئكتلئر كمي، ۱۶ هر
 فرصدن ائستفاده ادئن، چونكي
 بو گونلر شرئرئر. ۱۷ بونا گوره
 ده عاغيلسيز اولماين، اما آنلاين
 كي، ربئن ائراده سي نه دئر.
 ۱۸ شرابلا كفلي اولماين؛ سفاهته
 سبب اودور. لاكن موقدس
 روحلا دولون. ۱۹ بئرئرئز
 مزمولار، ماهني لار و روحاني
 نغمه لر اوخويون. اوره يئئزده ربه

اولسون. ۲۸ بلجه آرلر ده گرک
 آروادلاريني سوسئئرلر، نجه كي، اؤز
 بدئلرئني سؤئرلر. آرواديني سون،
 اؤزونو سؤئر. ۲۹ چونكي هچ كم
 هچ واخت اؤز بدئلندن نئفرت
 اتمه يئب، لاكئن اونو يدئردئر و
 اونا ياخشي يتئشئر. نجه كي، مسئح
 ده گئئسايا بله ادئر. ۳۰ چونكي بئر
 اونون بدئلئتن عوضولرئئك. ۳۱ بونا
 گؤره كئشي آتا-آناسيندان آيريلار،
 و اؤز آروادينا ياپيشار و او ائكي، بئر
 بدن اولارلار. ۳۲ بو سئر بؤيوك دور.
 لاكئن من مسئح و گئئساني گؤز
 قاباغينا آيب ديئر. ۳۳ هر حالدا،
 سئزئن آرانيزدا اولان هر كس ده
 اؤز آرواديني اؤزو كئمي سوسئن و
 آرواد دا ارئته احترام اتئن.

عائله ائچنده ۱

اؤولادلار، ربه والتدئيلرئئزندن
 ائطاعت ادئن، چونكي بو
 دوزدور. ۲ آتا و آنانا حؤرمت
 ات (كي، وعده لي اولان بئرئنجي

ترنوم ادئب، اوخويون. ۲۰ هر شي
 اوچون دائم ربئئز عئسا مسئحن
 آديندا تاريا و آتايا شوکور ادئن.
 ۲۱ مسئحه اتدئئئئز حؤرمتدن
 اوئري بئرئئئززه موئطع اولون.
 ۲۲ اي آروادلار، ربه موئطع اولور
 كئمي اؤز آرلرئئززه موئطع اولون.
 ۲۳ چونكي آر، آروادين باشي دير،
 نجه كي، مسئح گئئسانين باشي دير
 و بدنن قورتاريجيسي او، اؤزودور.
 ۲۴ لاكئن نجه كي، گئئسا مسئحه
 موئطعدئر، آروادلار دا گرک هر
 شیده آرلرئته موئطع اولسونلار.
 ۲۵ اي آرلر، آروادلار يئزي سؤئن،
 نجه كي، مسئح ده گئئساني سؤدي
 و اؤزونو اونون اوچون فدا اتدي.
 ۲۶ اله كي، اونو سو و كلام
 وسئله سئله يويوب تمئزله سنن و
 اونو تقدئس اتئن. ۲۷ و بو يوللا
 گئئساني بوتون شووكتي ائچئنده
 اؤزونو تقدئم اتئن كي، اوندا لكه،
 قيريشيق و يا بونلار كئمي شيلر
 اولماسين، آما موقدئس و مذمتئئر

حۆكمدور) ۳ كي، سعادت سنه
 يار اولسون و ير اوزونده عؤمرون
 اوزون اولسون. ۴ اي آتالار، سئز ده
 اوولادلارينيزي قضايله ندرمه يئن.
 لاكن اونلاري ربئن تربيه و
 تعلّمه بؤيودون. ۵ اي قوللار،
 جئسمه گؤره آغالارينيز اولانلارا
 اوره يئنئزن صافليغيندا قورخو و
 لرزه ائله موطن اولون، نجه كي،
 مسّحه. ۶ ائسانلاري راضي اتمك
 ائسته ينلر كئمي گؤزه خوش
 گؤرون خئدمتله يوخ، مسّحن
 قوللاري كئمي كي، اوركدن

تارين ائزاده سئني يرئنه يئرئرلر.
 ۷ خوش نئيتله ائسانلارا يوخ، ربّه
 قوللوق ادن كئمي خئدمت ادئن.
 ۸ بئلن ده كي، ياخشى ائش گؤرن
 هر كس ربدن عوضئي آلاچاق،
 ائستر قول اولسون، ائستر آزاد. ۹ اي
 آغالار، سئز ده قوللارينيزلا هم
 جور رفتار ادئن. قورخوتماقدان آل
 گؤتورون و بئلن كي، هم اونلارين
 آغاسي هم ده سئزن آغانيز گؤيده
 دئر و او، هچ كسدن طرفدارليق
 اتمز.

ربّين سئلا حلاري ۱۰ نهايت، ربه
 قودرتلي، اونون دا قووتنده گوجلو
 اولون. ۱۱ تارينين بوتون سئلا حلاريني
 گيئئن كي، ابلئسن حئيله لري قاباغيندا
 مؤحك دايانا بئله سئنز. ۱۲ چونكي بئزم
 موبارزه مئر جئسم و قانين ضدته يوخ،
 رياستلرن، قودرتلرن، بو قارانليق
 دونيانين حؤكمدارلارينين و سماوي
 يرلرده اولان شرر روحاني قووه لرئئن
 ضدته دئر. ۱۳ بونا گوره تارينين بوتون
 سئلا حلاريني گؤتورون كي، شرر
 گونده موقاوئمت اتمه يه قاذر اولاسينيز و
 هر شي ادندن سونرا مؤحك داياناسينيز.
 ۱۴ بوندان اوتري ده مؤحك دايانين.
 بئنزهر حقتت قورشاغيني باغلاين.
 صالحلك زرهئي ده سئنه نزه تاخين.
 ۱۵ باريش انجئلائئن حاضرليغيني آياغينيزا
 گيئ. ۱۶ و بونلارين هاميسيندان علاوه،
 ائمان قائلانيني اله آين كي، اونولا او
 شرر اولانين بوتون آلولو اوخلاريني
 سؤندورمه يه قاذر اولارسينيز. ۱۷ نجات
 دبلقه سئي، و موقدس روحون
 قيلينجين دا كي، تارينين سؤزو اولسون،
 گؤتورون. ۱۸ بوتون دوعا و يالواريشدا،
 همئشه موقدس روحدا دوعا ادئن. و

PHP

شوکرانلار ۱

مسح عئسایا اوزلرني قول اتمش
 پولوس و تموتاعوسدان، فئلیپئده
 مسح عئسایا عایید اولان بوتون
 موقدسلره، ناظرلر و شماسلاری ائله:
 ۲ آتامیز تاری و ربمئز عئسا مسحدن
 سئزه فیض و باریش اولسون.
 ۳ سئزی هر زامان خاطیرلایاندا
 تاریم شوکور ادترم. ۴ و همئشه هر
 دوامدا سئزنی هامینیز اوچون
 شادلیقلا دوعا ادترم. ۵ چونکی
 ائلك گوندن ائندیه کئمی
 انجئلائن ائشئنده شرکت ادبئسنئز.
 ۶ آرخایینام او کی، یاخشی ائشی
 سئزده باشلایب، مسح عئسانین
 گونونه کئمی، اونو کاملله شدئره

جک. ۷ حاقلی یام کی، سئزنی
 هامینیز حاقیندا بله دوشونم، چونکی
 سئز منم اوره یئنده سنئز. حبسده
 ده اولسام، انجئلائن مودافعه سنئده
 و تصدق اتمه یئنده ده اولسام،
 هامینیز منمله برابر تارینین فیضنه
 شرکئسنئز. ۸ تاری شاهدمدئر کی،
 مسح عئسانین شفقتئنده نجه سئزنی
 هامینیزینین حسرتنی چکئرم. ۹ و
 دوعا ادترم کی، محبتئز حقیقی
 معرفت و هر جور اندرا کدا آرتیق
 و داها آرتیق چوخالسین. ۱۰ ائله
 کی، افضل اولان شیلری تصدق
 ادب، مسحئن گونونه کئمی
 خالص و مذمتئز اولاسینیز،
 ۱۱ و تارینین شوکت و مدحی
 اوچون صالحلئک ثمره سی ائله
 دولاسینیز کی، عئسا مسحئن
 واسطه سئله دئر.

ائنجئل وعظ اولونور ۱۲ ائندي
 قارداشلار، ائسته يئرم بئله سئنز كي، منئم
 باشيما گلنر، داها چوخ ائنجئلن ترقيسئنه
 باعث اولدو. ۱۳ بله كي، بوتون ساراي
 موخافتظئرئنه و اوژگه هر كسه معلوم
 اولوب كي، منئم حبسم مسخ
 اوچوندور. ۱۴ و قارداشلاردان چوخو،
 حبسمدن او تري ربه اعتماد ادب،
 داها چوخ جورعت تاپيلار كي، ربئن
 كلاميني قورخوسوز دانيشسينلار.
 ۱۵ دوغروسو، بعضئلي حتا پاخيليق
 اوزوندن مسخي وعظ ادئرلر، لاكن
 بعضئلي ده ياخشي نئيته.
 ۱۶ آخير كي لار بونو محبت اوزوندن ادئرلر
 و بئئرلر كي، من ائنجئلن مودافئعه سي
 اوچون تعين اولونموشام. ۱۷ اولكئلر
 مسخي ائخلاصلا يوخ، اوژ منئيئرلرئن
 داليندا اولدوقلاري اوزوندن اعلان
 ادئرلر و دوشونورلر كي، بو حبسمده
 منئم اذئيئت چكهمه يئمه باعث اولسونلار.
 ۱۸ نه اولور؟ آنجاق بو كي، هر حالدا،
 ائستريالان نئيته، ائستر دوغرو نئيته،
 مسخ اعلان اولونور و من بوندا
 سوئئرم، بلي، سوئنه جهيم ده. ۱۹ چونكي
 بئئرلر كي، بو، سئرن دوغالارينيزلا و

روحون بئر رفاقتي، اگر شفقت و مرحمت وار، ۲ هم فئڪٽر اولماقلا، همن محبتي ساخلا ماقلا، روحدا بئرلشمڪله و بئر مقصد نئيٽنده اولماقلا منم شادليغيمي كامثل ادئن. ۳ هچ بئر شي خودپرستئڪ اوزوندن و يا شوهرتپرستئڪدن اتمه يئن. لاکئن تواضوعله بئر بئرئئزي اوزونوزدن اوستون ساين. ۴ آنجاق اوز شخصي منفعتئئزي آختارماين، اوزگه لرئن ده منفعتئني نظرده آين. ۵ مسئح عئسادا اولان دوشونجه سئزده ده اولسون كي، ۶ تارينين صورتئنده اولدوغو حالدا، تاري ائله برابرئيي بئر قئئمت سايمادي. ۷ لاکئن هر شيدن ال چكدي و بئر قول صورتئني آيب، ائنسانلارين اوخشارينا دؤندو. ۸ و ائنسان شباهتئني آلميش اولاراق، اولومه موئطع اولماقلا، حتا چارمئيخ اوستونده اولمڪله اوزونو آلچالئدي. ۹ بونا گوڙه ده تاري اونو چوخ اوجالئدي و اونا بوتون آدلاردان

افضل اولان آدي وردي ۱۰ اله كي، گوئده، ير اوزونده و يرئن آلتيندا اولانلارين هاميسي عئسانين آديندا دئز چؤكسونلر. ۱۱ و آتا تارينين شووكتي اوچون هر دئل ائقرار اتسن كي، عئسا مسئح ربدئر. ۱۲ بلجه سوگئلئرئم، نجه كي، همئشه ائطاعت ادئبئسنئز-نه آنجاق من يانينيزدا اولاندا، لاکئن ائئدي كي، قايئم داها چوخ-نچاتينيزي قورخو و تئتره مڪله انجamina يئرئن. ۱۳ چونكي تاري دير كي، اوز ائئلئفاتينا مووافقئ، هم ائستمه يئنئز، هم ده عمله گئئرمه يئنئز اوچون سئزده ائشله يئر. ۱۴ هر شي شئكايتسئز و موناقتشه سئز يرئنه يئرئن كي، ۱۵ سئز، فاسئد و ترسه بئر نسلئن آراسيندا، مذمئسئز و معصوم، تارينين قوصورسوز اوولادلاري اولاسينيز. سئز اونلارين آراسيندا دونيانين نورلاري كئمي ظاهر اولوب، ۱۶ حياتين كلاميني برڪ توتورسونوز كي، مسئحن گونونده

اؤز ائشلمئىن نجه قاباغا گئدئىنى
 بئلدئىكده، اومئد ادئرم كي، تزلئىكده
 اونو سئزن يانينيزا گؤنده رئم. ۲۴ و
 ربه اعتماديم بودور كي، اؤزوم
 ده تزلئىكده يانينيزا گئم. ۲۵ اما لازيم
 گوردوم كي، قارداشيم، همكاريم
 و سئلاحداشيم ايفارودئوسو سئزن
 يانينيزا گؤنده رئم كي، مؤحتاج
 اولاندا منه كؤمكچي اولان
 گؤنده رديئنئز الجي و خئدمتچئدئر.
 ۲۶ چونكي او، سئزن هامينيز
 اوچون حسرت چكئردى و اونون
 ناخوش اولدوغونو ائشئدئىئنئزه
 گؤره چوخ ناراحات ائدى.
 ۲۷ حقتئن ده كي، او، اؤلوم درجه
 سننه قدر ناخوش ائدى، لاكتن
 تاري اونا، نه ائىكي آنجاق اونا، منه
 ده مرحمت گؤرستدى كي، مبادا
 قوصه مئن اوستونه قوصه آرتسين.
 ۲۸ بو سببدن اونو بوتون ائشئتياقلا
 سئزن يانينيزا گؤنده رئمئشم كي،
 اونو گؤرنده تكرر سؤئنه سئئز و
 منم ده قوصم آزالسين. ۲۹ بلجه

من ده عبث اللشمه دئيم و عبث
 زحمت چكمه دئيم اوچون نغز ادئم.
 ۱۷ لاكتن اگر من بئر ائچكي تقدئمه
 سي كئمي سئزن ائمانينيزن قوربان
 و خئدمتي اوستونه توكولورم، گئنه
 ده سؤئترم و شادليغيمي سئزن
 هامينيزلا پايلاشيرام. ۱۸ سئز ده
 اله بو جور سؤئتن و شادليغينيزي
 منئمله پايلاشين. ۱۹ رب عئسادا
 اومئد ادئم كي، بو ياخينليقدا
 تموتاعوسو سئزن يانينيزا گؤنده رئم
 كي، من ده سئزن احوالاتينيزدان
 خبردار اولوب، تشوئق اولام.
 ۲۰ چونكي فكئرده منه ياخين اولان
 هچ كس قالماييب كي، ائخلاصلا
 سئزن قيدئئزده اولسون. ۲۱ اونا
 گؤره كي، هر كس مسئح عئسانين
 منفعتئي يوخ، اؤز منفعتئي آختارير.
 ۲۲ اما سئز اونون ثبوت ائتمئش
 دئرئي بئلئرسئئز كي، نجه ائنجئلئن
 خوش خبرئي يايماقدا، آتاسيني
 خئدمت ادن بئر اوشاق كئمي
 منه خئدمت ائدى. ۲۳ بونا گؤره

اونو ربه بوتون شادليقلا قبول
ادئن و بله ائنسانلارا بئويوك
حورمت گورسه دئن. ۳۰ چونكي
او، مسحئن ائشي يولوندا جانيني
خطره ساليب اولومه بله ياخين
گلدې كي، سئزن منم حاقيمدا
اولان خئدمتئئزن نه اسكئك
اولدوغونو، او تكمل اتسن.

حياتين مقصدي ۱

۳ نهايت، قارداشلاريم، ربه
شادليق ادئن. سئزه همن شيلري
موكرر يازماق منم اوچون اصلا
زحمت ديئل، لاكئن سئزن اوچون
موحافظدئر. ۲ او ائتلردن آييق
اولون، او پئسلئك ادنلردن آييق
اولون، يالان ختنه دن آييق اولون.
۳ چونكي حقتي ختنه بئزئك كي،
تارينين موقدس روحوندا پرستئش
ادئرئك و مسح عئسادا باشمير
اوجادير و جئسمه اعتماد اتمئرئك.
۴ گرچي من اوزوم حتا جئسمه
ده اعتماد اده بئلهرم. اگر اوزگه

بئر آدام جئسمه اعتماد اتمه يي
دوشونسه، من داها آرتيق: ۵ سگئر
گونلوك ائكن ختنه اولوندوم،
ائسرايئل خالقيندان، بنيامن قبيله
سئندن، عئبرائتلردن بئر عئبراني،
شرعته گوره بئر فرسي، ۶ قيرت
باخيميندان گئلسايا عذاب وره نئن
بئري، شرعتدن گن صالحئك
باخيميندان مذمتسئر بئر آدام!
۷ لاكئن مسحئن خاطري اوچون،

منه قازانچ اولان هر شي ضرر
سايديم. ۸ بوندان دا چوخ، ربم
مسح عئسانين معرفتئئن افضل
ئئي قاباغيندا هر شي ضرر سايرام
كي، اونون اوچون هر شين
ضررئي چكئشم و اونلاري زئئل
سايميشام. ۹ اله كي، مسحي قازانيم
و اوندا تاپليم؛ شرعت اساسينا
اولان بئر صالحئك يوخ، عئساي
اولان ائمان واسطه سئله گن
صالحئك، او صالحئك كي، ائمان
اساسينا گوره تاريدان گلئر. ۱۰ و
اولولردن دئرئدئئنئن قودرئني و

مندن نومونه گوٲورتورون و دتٲتله او آداملارا باخين كي، بٲزده گوٲردويونوز نومونه يه گوٲره رفتار ادٲرلر. ۱۸ چونكي بٲر چوخلاري مسٲحن چارمىخينين دوشمنلري كٲمي رفتار ادٲرلر كي، اونلارين حاٲيندا سٲزئله تٲ-تٲز دانيشيرديم و حتا ائندي ده گوٲزوياشلي ديٲرم. ۱۹ اونلارين آخيري هلاكت، اونلارين تاريسي قارين و اونلارين ائفتٲخاري روسوايچيلىقلارينداير كي، فٲكٲرلٲني دونيه وي شيلرن اوستونه قويوبلار. ۲۰ چونكي بٲزئم وطنداشليغيميز گوٲيده دٲر كي، قورتاريجيميز رب عٲسا مسٲحي ائٲئتياقلا اورادان گوٲزله يٲرٲك. ۲۱ او، بٲزئم بو ذلل بدنٲمٲزن وضعيتٲني ديشدٲره جك، اله كي، اؤز شوؤگلي بدنٲنه اوخشار اولسون. او بو ائٲني او قودرتٲن واسٲطه سٲله اده جك كي، اونولا هر شي اؤزونه موٲطع اتميه قادٲردٲر.

چكدي عذابلارينين رفاقتٲني تاليم و اونون اولومونده اونا بنزه يٲم. ۱۱ اله كي، اولومدن دٲرئله يه نايئل اولوم. ۱۲ بو، او دمك ديئل كي، اونا نايئل اولوشام و يا كامئله شمٲشم. لاكٲن جهدله چاليشيرام، اله كي، اونو توتوب اله گٲٲرئم؛ اونو كي، مسٲح عٲسا دا مني اونون اوچون توتوب اله گٲٲردى. ۱۳ قارداشلار، من اله حساب اتمٲرم كي، اونو اله گٲٲرئمشم. لاكٲن بٲر شي ادٲرم: آرخادا قالان شي اونودوب، جان آتيرام كي، قاباغيمدا اولانا چاتيم. ۱۴ مسٲح عٲسادا تارينين افضل دعوتٲنن جايٲزه سي اوچون جهدله مقصده طرف تلاش ادٲرم. ۱۵ بلجه آراميزدا كامئل اولانلارين بله منٲشلري اولسون و اكر بٲر مؤوضوعدا آيري بٲر جور منٲشلرئٲن وار، تاري اونو دا سٲزه آيدن اده جك. ۱۶ لاكٲن نه يه چاتميشيق، او عيارا گوٲره ده ياشاياق. ۱۷ قارداشلار،

سٺڙني اڙيره نمٺشم. ۱۳ منه قووت ورن مسٺله هر شيه قادڙم. ۱۴ اما ياخشي ائش گوردونوز كي، منم ذٺٺمده منمله شرٺڪ اولدونوز. ۱۵ سٺز اوزونوز فٺٺپٺلي لر بٺٺرسٺنز كي، انجٺائڻ خوش خبري اٺڪ وعظ اولوناندا، مقدونيهدن چيخديغم زامان، سٺردن باشقا هچ بٺر گٺٺسا، ورمڪ و آماق خٺدمٺنده منمله شرٺڪ اولمادي. ۱۶ حتا تسالونٺڪده اولدوغوم زامان دا، سٺز بٺر-اٺڪي دغه منم احتياجم اوچون گوندهردٺنز. ۱۷ بو او دمڪ ديٺل كي، من هديه آخٺاريرام. من آنجاق سٺزن حسابينزا چوخالان ثمرهني آخٺاريرام. ۱۸ هر شي كامل اٺمه گٺب چاٺيب و بول-بول وارييم.

اپافرودمٺوس آلي اٺله گوندهردٺمٺنز شيلر اٺمه يتٺشٺب كي، تاريبي خوشنود ادن، خوش بٺر رايٺه و مقبول بٺر قورباندير. ۱۹ و منم تاريم، مسٺح عٺسادا اوز شووكتٺئن وارليليغينا موٺابٺق، سٺزن بوتون احتياجلارينزي فراهم اده جڪ. ۲۰ اٺندي تاري و آتاميزا ابددن ابده جڪ شووكت اولسون. آمن. ۲۱ مسٺح عٺسادا اولان هر موقدسه سالام يتٺرن. منمله اولان قارداشلار دا سٺزه سالام گوندهردٺرلر. ۲۲ بوتون موقدسلر، خصوصن ده قيصرٺن اوتندن اولانلار سٺزه سالام گوندهردٺرلر. ۲۳ رب عٺسا مسٺحن فيضي سٺزن روحونوزلا اولسون.

COL

آرتير. ۷ نجه كي، اونو خئدمتده اولان سوڭلي ايفراسدان اويره ندئئز كي، بئزئم آديمزدا اوزونو مسعنه قول اتمئش امئن خئدمتكاردير. ۸ و سئزن موقدس روحدا اولان محبتئزندن ده اله او بئزي خبردار اتدي. ۹ بو سببدن ده، بونو اشئدئئمئز گوندن سئزن اوچون دوعا ادئب يالوارماقدان ال چكئئرئك، اله كي، بوتون روحاني حكمت و اندراكدا اونون ائزاده سئئن معرئفتي ائله دولاسينيز. ۱۰ اله كي، ربه لايئق بئر شكئله رفتار ادئب، اونو هر جهتدن راضي اده سئئز و هر ياخشئي انئشه ثمره گئئرئب، تاريئي تانماقدا ترقئ اده سئئز. ۱۱ و بوتون تحمول و صبري اله گئئرئمك اوچون اونون شووڭلي قووتئنه موطابق، بوتون قودرتله قووتلنه سئئز و شادليقلا ۱۲ آتيا شوكور اده سئئز كي، نوردا بئزه ائقتئدار و رب، اله كي، موقدس لرئن مئرائئندا شرئك اولاق.

۱ تارينين ائزاده سي ائله عئسا مسعئن حوارئسي پولوس و تموتاعوس قارداشدان، ۲ مسعنه كولوسئده اولان موقدسلر و ائمانلي قارداشلارا. آتاميز تاريدان سئزه فيض و باريش اولسون. ۳ سئزن اوچون دائم دوعا ادئب، ربئمز عئسا مسعئن آتاسي تاريا شوكور ادئرئك. ۴ چونكي سئزن مسع عئسادا اولان ائمانينيزدان و بوتون موقدسلره اولان محبتئزندن خبردار اولدوق. ۵ سئزن اوچون گوئلرده ساخلائمئش اومئندن اوئري كي، اونو اولدن حقتئتن كلاميندا، يعني انجئله اشئدئئز. ۶ نجه كي، بوتون دونيادا اولدوغو كئمي، سئزن ده آرانيزدا اشئدئئئز و تارينين فيضئي حقتئن درك ادئئئئز گوندن بري ثمره و رب

تاي اولمايان مسئح ۱۳ او بئزي ظولمتن
 حاکمئيتئندن خئلاص ادئب، اوژ
 سوگلي اوغلونون پادشاهليغينا کوچورتدو
 كي، ۱۴ اوندا خئلاصيميز وار، يعني
 گوناھلارين باغيشلانماسي. ۱۵ و او،
 گوژه گؤرونمئین تارينين صورتی دئر،
 بوتون خئلقئتن ائلك دوغولاني.
 ۱۶ چونكي گويلرده ويرده هر شي،
 گوژه گؤرون و گؤرونمئین اونون
 واسطه سئله ياراندي، ائستر تختلر
 اولسون، ائستر حاکمئيتلر، ائستر رياستلر
 اولسون ائستراتئقتدارلار، هر شي اونون
 واسطه سئله و اونون اوچون يارانيب.
 ۱۷ او، هر شيدن اثره لي دئر و هر شي
 اوندا قائمدئر. ۱۸ بدنن يعني گلئسانين دا
 باشي إله او اوژودور. او، باشلانيشدير،
 اوّلولر آراسيندان ائلك دئرئلن. إله كي،
 او اوژو هر شيده بئرئنجي اولسون.
 ۱۹ چونكي آتائين کفي بو ائدي كي،
 بوتون دولولوق اوندا ساکن اولسون
 ۲۰ و اونون واسطه سئله هر شي اوژو
 ائله باريشديرسين و اونون چارمخينين
 قاني ائله باريش حاکم اتئن، ائستيرده
 اولان شيلري، ائستر گويلرده اولان
 شيلري. ۲۱ و سئزي ده، گرچي بئر

داشين. ۸ دتقتلي اولون كي، هچ كس سئزي مسئحه اساسن يوخ، بوش حئيله و فلسفه يه، ائسانلارين حدئتلرئنه، و دونيانين ائبتئدائي اوصولارينا اساسن اسئر آماسين. ۹ چونكي مسئحه اولوهئيئتن بوتون دولولوغو بدنجه ساكئندئر. ۱۰ سئر ده اوندا كامئل اولوبسونوز و او، هر رياست و ائقتئدارين باشي دير. ۱۱ و اوندا آل له اولمايان ختنه ائله ختنه لئندئئر، يعني مسئحن ختنه سئله جئسماني طبعئتن بدنئي اوژونوزدن آيردينيز. ۱۲ و تعمئدده اونونلا برابر باسديريلدينيز و اونو اولولردن دئرئلدن تارينين ائشنه ائمان گئئرمكله اونونلا برابر ده دئرئلدئئر. ۱۳ و تقصئر لرئئزده و جئسمئئزئن ختنه سئرئئئنده اولو اولدوغونوز زامان، تاري سئزي اونونلا برابر دئرئلتدي و بوتون گوناھلاريميزي بئزه باغيشلاييب. ۱۴ و امر له اساسن ضئدئئزده اولان و بئرئمله دوشمنچئئلك ادن بورجون

و اوزومو شئخصن گورمه ينلرئن هاميسي حاقيندا نه بويوك بئر موبارئزه ادئر. ۲ إله كي، اونلارين محبتده بئرلشمئش اوركلري تسلي تاپسين كي، كامئل اعئتمادين دركئندن گلن هامي دؤولتئيه يتئشئسنلر كي، تاري سئرئئن حقتي بئر معرفتئي ثمره وئر، يعني مسئحن اوژونو. ۳ كي، اوندا حئكت و معرفتئن بوتون خزئنه لري گئرله دئئلب. ۴ بونو اونا گوره دئرئم كي، هچ كس سئزي قانع ادن موباحئهلرله يولدان چيخارتماسين. ۵ چونكي جئسمن قايئب اولسام دا، روحن سئرئن يانينيز ديام و سئرئن ياخشى ائضئباط و مسئحه اولان ائمانينيزين مؤحكئئئني گورمكدن كف ادئر. ۶ بلجه، رب مسئح عئساني نجه قبول ادئبسئئر، إله جه ده اوندا رفتار ادئن. ۷ اوندا كووك ساليب و بئنا اولونوب اويره ندئئئئر كئمي، ائماندا مؤحكئله نئن و شوكرانلارلا دولوب

دونيائين ائبئتدائي اوصولاريندان قورتولوبسونوز، بس نه اوچون دونيايا عايد اولان كئمي ياشاييب، اوزونوزو اله امرله موطنع ادرسنئز كي، ديئر: ۲۱ "توخونما، دادما، ديمه." ۲۲ (كي، هاميسي دا ائستفاده اتمكه ارادان گدن شيلدرئ)-ائسانلارين احكاملار و تعلملرئنه گوره؟ ۲۳ قايرما دئدارليق، تواضوعكارليق و بدنه اذئيت ورمك باخيميندان بونلار ظاهرئن حكمتلي گورونورلر، لاكئن نفسئن تئپورلئيشئن ضئدئنه هچ بئر فايداسي يوخدور.

تزه منئتي گيئنئن ۱

بلجه اگر مسئله دئرلئبسنئز، ۳ يوخاريدايكي شيلري آختارين كي، اورادا مسئح تارينين صاغيندا اوتورور. ۲ فنكرئئزي دونيهوي شيلرن اوستونه يوخ، گوئدهكي شيلرن اوستونه قويون. ۳ چونكي سنز اولوبسونوز و حياتينيز مسئله

سندئي لغو اتدي و اونو ارادان قالديريپ چارميخا ميخلادي. ۱۵ رياستلر وائئتدار صاحبلرئي ستلاخلاريندان سويوب، مسئحن واسئطه سئله اونلارا قالب گكه رك، اونلاري آچيقجا روسوي اتدي. ۱۶ بونا گوره، قويمارين هچ كئم يمك و يا انچمك اوزوندن، و يا بيرام و يا هئلال و يا سبت گونو اوزوندن سئزه حؤكم اتسن. ۱۷ بونلار گكه جك شيلرن كؤلگه سي دئر، لاكئن بدن مسئحه عايددئر. ۱۸ قويمارين هچ كس تواضوعكارليق و ملكپرستلكدن شؤوق آليب، سئزي جايزه نئزدن محروم اتسن. بوبله آدام، گوردويو رؤيالاري دانيب، سبسنز اوز جئسماني عاغلي ائله شئشر ۱۹ و باشا مؤحكَم ياپيشماز كي، بوتون بدنئن احتياجين ورتب، مفصللر و بندلر واسئطه سئله بدني بئرلكده ساخلاير و تارينين وردئي بؤيومكه بؤيويور. ۱۲۰ گر سنز مسئله اولوب،

ختنه لي، ختنه سئز، بربر، ائسكئت، قول، و آزاد يو خودور، آما هاجي و هاميدا مسحدئر. ۱۲ بوندان او تري، تاريخين سچئلهئش، موقدس و عز ئزلي كئمي شفقتلي، مهربان، باشي آشاغي، حلم و صبر ئي بئر اورهي گيئئن. ۱۳ بئر بئر ئز ئي تحمول ادئن و بئر بئر ئز ئي عنو ادئن. هر بئر ئز ئن، بئر ئسئندن شكايتي وارسا، باغيشلايين. رب سئزي باغيشلا ديغي كئمي، سئز ده گرگ إله اده سئئز. ۱۴ و بونلارين هاميسيندان علاوه، محبتي گيئئن كي، كامل بئر ئين باغي دير. ۱۵ قويون مسحنن باريشي اور كرئئز ده حاكم اولسون كي، اونون اوچون ده بئر بدنده چاغير يلد يئيز. و شاكر اولون. ۱۶ قويون مسحنن كلامي بوتون دؤولتئيله سئزده ساكئن اولسون. بئر بئر ئز ئه بوتون حكمتله تعلم و نصحت و رب، مز مورلار و ماهني لار و روحاني نغمه لر و

تاريدا گئزلي دئر. ۴ حيات يئيز اولان مسحن ظهور ائنده، سئز ده اونونلا بئر لكده شووكتده ظهور اده جك سئئز. ۵ بونا گو ره، يردن اولان بدنئز ئن عوضول ئي عئفت سئز ئيه، ناپا كليغا، هاوا-هوسه، پئس آرزولارا، و طاماحا كي، بو تپرستلك دئر، اولو گومان ادئن. ۶ بو شيلره گو ره دئر كي، تاريخين قضبي گلر. ۷ و سئز ده، اونلاردا ياشا ديغي نيز واخت، بئر زامان اونلاردا رفتار ادئر دئئز. ۸ آما ائدي سئز ده اونلارين هاميسيني بئر يانا قويون: قضبي، قيسي، كئني، ائفتئرائي، آغز يئيزدان چيخان ائجئدن سوزلري. ۹ بئر بئر ئز ئه يالان دمه يئن، چونكي سئز كو هنه منئتي و اونون بوتون عمللر ئي سويونوب او زونوزدن آت يئيز. ۱۰ و تزه منئتي گيئئب سئز كي، اونو يارادانين صورتئنه بنزر، تزه بئر معرفته يتشمك اوچون تزه له نئر ۱۱ كي، اوندا يونانلي، يهودي،

اورکلرئئزده شوکورلرله تارپيا
اوخويون. ۱۷ سوژده و عملده نه
ادئرسئئز، هاميسيبي رب عئسانين
آديندا ادئن و اونون واسطه سئله آتا
تارپيا شوکور ادئن.

عائله حاقيندا ۱۸ اي آروادلار، ربّه
لايئق اولدوغو كئمي ارلرئئزدن ائطاعت
ادئن. ۱۹ اي كئشئر، آروادلار ينيزا
محبّت ادئن و اونلارلا آجي رفتار
اتمهيئن. ۲۰ اي اوولادلار، هر شيده
والئديئرئئزدن ائطاعت ادئن، چونكي
بو، ربي خوشنود ادئر. ۲۱ اي آتالار،
اوولادلار ينيزي حئرصلندئرمهيئن كي،
مبادا مايوس اولسونلار. ۲۲ اي قوللار،
هر شيده يرده كي آغالار ينيزا موطئع
اولون؛ انئسانلاري راضي ائمك اوچون
گؤزه خوش گؤرونن خئدمتله يوخ،
صاف اوركله تاريدان قورخان كئمي.
۲۳ نه ادئرسئئز، جانلا ادئن؛ آداملارا
يوخ، ربّه. ۲۴ بئئن ده كي، ربدن مئراث
اجرئي آلا جاقسينيز. سئز رب مسئحه
خئدمت ادئرسئئز. ۲۵ كم حاقسيزليق
اتسه، اتدئي حاقسيزليغين عوضئي
آلا جاق، طرفدارليق دا اصلا اولماز.

مؤختلئف نصئحتلر ۱

اي آغالار، قوللار ينيز باره سئنده
عدالت و ائصاف گؤرسه دئن. ۴

اوسئوس دا كي، سئزندنر،
 اونونلادير. اولار سئزه بورانين هامي
 احوالاتيني بئلدئر جكلر. ۱۰ منمله
 بئرلكده محبوس اولان ارسترخوس
 دا سئزه سالام گوندهرر؛ هم ده
 بارنابانين باجيسي اوغلو (كي، اونون
 باره سننده سئزه سفارئت اولوب
 كي، اگر يانينيزا گلسه، اونو قبول
 ادئر). ۱۱ و يوستوس چاغيريلان
 عئسا دا؛ ختنه اهلئتن انجاق
 بونلار منمله تارينين پادشاهليغي
 اوچون همكارديرلار و منه تسلي
 وئرلر. ۱۲ سئزدن اولان ايفراس
 كي، اوزونو عئسا مسئحن قولوغونا
 وقف ادئر، سئزه سالام گوندهرر
 و هر زامان دوعلاريندا سئزن
 اوچون جهد ادئر كي، سئز تارينين
 بوتون ائزاده سننده كامل يقئنه
 كامل دا ياناسينيز. ۱۳ اونون حاقيندا
 شهادت وئرر كي، سئزن اوچون
 و لاودئكئيه و هئيراپولئسده اولانلار
 اوچون چوخ قيرتلي دئر. ۱۴ سوگلي
 حكم لوقا و دئماس دا سئزه سالام

بئلن كي، سئزن ده گؤيده بئر
 آغانيز وار. ۲ اوزونوزو دوعايا وقف
 ادئر و اوندا شوكورله اوياق اولون.
 ۳ هم حالدا بئزم اوچون ده دوعا
 ادئر كي، كلام اوچون تاري بئزه
 بئر قاپي آچسين و مسئحن سئزني
 اعلان ادئر كي، اونون خاطئرئنه ده
 زئندانا دوشموشم. ۴ اله كي، اونو
 واضح بئر شكئده نجه كي، گركدئر،
 بيان ادئر. ۵ خارئجده نكلرله حئكمته
 رفتار ادئر، هر واختي قئمت
 بئلن. ۶ قويون سؤزونوز همئشه
 فيضلي اولسون، دوز قاتيليش
 كئمي اولسون كي، هر كسه نجه
 گرگ جاواب وره جه يئئزي بئله
 سئئز. ۷ سوگلي قارداش و امن
 خئدمتكار و ربه همكار يمير اولان
 تئئكوس هامي احواليي سئزه
 بئلدئر جك. ۸ من اونو انجاق بونون
 اوچون سئزن يانينيزا گوندهردئر
 كي، سئز بئزم احوالاتيمزدان
 خبردار اولاسينيز و اوره يئئزه تسلي
 ورسن. ۹ امن و سوگلي قارداش

مکتوبومو اوخویون. ۱۷ آرخیپوسا
 دیتن: “رېده سنه تاپشیریلدیغی
 خدمته دتقت ات کي، اونو باشا
 چاتدیراسان.” ۱۸ من پولوس بو
 سالامی اؤز آئمله یازیرام. حبسه
 اولدوغومو یادینیزدا ساخلایین.
 فیض سئزئله اولسون.

گؤنده رئرلر. ۱۵ لودئکئییه ده اولان
 قارداشلارا سالام گؤنده رئن،
 نئمفا و اونون اوئنده اولان کئلسایا
 دا. ۱۶ بو مکتوب سئزن آرانیزدا
 اوخوندوقدان سونرا، لودئکئییه
 لئرن کئلساسیندا دا اوخونسون.
 سئز ده لودئکئییه دن گلن

قبول اٿڻ. ٧ الهه کي، مقدونيه و
 اخايه ده اولان بوتون اٿمالي لار اوچون
 نومونه اولدونوز. ٨ چونکي ربڻن کلامي
 سڙدن آنجاق مقدونيه و اخايه ده
 يايلهادي، هريره ده کي، سڙن تاريا
 اولان اٿمالي نيزين شوهرتي چاٿيب. بونا
 گوره ده بئر شي دمه ٿمزه احتياج
 يوخدور. ٩ چونکي اولار اوڙلري خبر
 وررلر کي، سڙ بڙي نجه قبول اٿڻ و
 نه جور بوتلر ٿڙدن تاريا ڏوندونوز کي،
 ياشايان و حقيقي تاريا خدمت اده
 سنڙ ١٠ و اونون اولورڊن ڊرٿلڊي
 اوغونون گوڊن گه جيئي، يعني
 عساني گوزله به سنڙ کي، بڙي گه
 جک قصبڊن قور تارير.

١ پولسون خدمتي

٢ اونا گوره قارداشلار، سڙ
 اوڙونوز ده بٿلر سنڙ کي،
 بڙم سڙن يانيزا گهه ٿمزه عبث
 ڊيلڊي. ٢ لاکڻ بٿلڊي ٿمزه کمي،
 قاباڄا فٿلڊي عذاب چڪڻ
 تحقير اولدو غوموز حالدا، تاريميزدا

١TH

١ پولوس، سلوانوس و
 ٢ تيموتاوسدان، آتا تاريدا و رب
 عسا مسعده اولان تسالونڪلر ٿڙن
 گلساسينا: سڙه فيض و باريش اولسون.
 ٣ بڙ همشه سڙن هامينيز اوچون تاريا
 شوکور ادب دوعلاريميزدا سڙي
 ڏنڪر ادٿرڪ ٣ و دائم آتاميز تاري
 حوزوروندا اٿمالي نيزين اٿڻي، محبت ٿڙن
 زحمتي، و ربڻمزه عسا مسعده اولان
 اومڊ ٿڙن مؤحڪم ٿيئي خاطر لاييريق.
 ٤ اي تارين سوڊي قارداشلار،
 سڙن سچلڻ اولدو غونوزو بٿلرڪ.
 ٥ چونکي بڙم خوش خبر ٿمزه سڙه
 آنجاق سوزده يوخ، قدرت و موقدس
 روحدا و چوخ يقنله گلدي، نجه
 کي، آرانيزدا سڙن خاطر ٿڙن اوچون
 نجه آداملار اولدو غوموزو دا اثبات
 اٿڻڪ. ٦ سڙه ڊڙدن و رڊن نومونه
 گوٿوروب، بڙيوک سيخيني اٿڻده
 کلامي موقدس روحون شادليغي اٿله

سئزه آنجاق تارینین خوش خبرئینی
یوخ، اؤز جانلاریمیزی ورمه یه
ده چوخ راضی ائدئک. چونکی
بئزه چوخ عزیز اولدونوز. ۹ بئزم
چکدئیمئز زحمت و چتئئلئک
یادینیزدادیر کی، هچ بئرنئزه یوک
اولماق اوچون نجه نجه گوندوز
ائشله دئک و تارینین خوش خبرئینی
سئزه اعلان ائدئک. ۱۰ هم سئز
هم ده تاري شاهئدئر کی، نجه
سئز ائمانلی لار آراسیندا موقدس،
صالح و قوصورسوز ائدئک. ۱۱ بونو
دا بئئرسئئز کی، آتا، اوولادی
ائله رفتار دن بئری کئمی نجه
سئزی اورکله ندرئدئک، تشوتق
ائدئک و یالواریق، ۱۲ اله کی،
سئز، سئزی اؤز پادشاهلیق و
عزئتنه دعوت دن تارینیا، لایق
شکلده رفتار اده سئئز. ۱۳ بونا
گوره ده بئز دائم تارینیا شوکور
ادئرئک کی، سئز تارینین بئزدن
اشئدئیمئز کلامینی قبول ائدئکده،
اونو ائسانلارین سؤزو کئمی یوخ،

جورعتئمئز وار ائدی کی، او آغیر
ضئدئته باحماییب، تارینین خوش
خبرئینی سئزه دئک. ۳ چونکی
بئزم تشوتقئمئز نه سهودن، نه
ناپا کلیقدان، نه ده حئیله دندئر.
۴ اما نجه کی، تاري طرفئندن
ائنجئئن بئزه امانت ورتله سی
اوچون تصدئق اولوموشوق، اله ده
دانیشیریق کی، ائسانلاری یوخ،
اورکلرئمئزی ائمتاحان دن تارینی
راضی ادک. ۵ چونکی بئلدئیمئز
کئمی، هچ بئر زامان یانینزا به بنمه
سؤز لری ائله، یا دا طاماحکارلیغی
گئزله دن بئقبلا گله دئک، تاري
شاهئدئر. ۶ ائسانلاردان دا
عزئت آختارمادیق، نه سئزدن،
نه اؤزگه لردن. گرچی مسئحن
حوارئلری اولاراق سئزه یوک
اولماغا ائقتئداریمیز وار ائدی. ۷ اما
آرانیزدا اوشاقلارینی امئزدئرئب
عزئرلین بئر آنا کئمی، سئزئله
مولایم رفتار ائدئک. ۸ سئزه بله
کؤنول باغلا دیغیمیز اوزوندن،

بۆيوك آرزو ائله اوزوزو گۆرمه يه
جان آتيرديق. ۱۸ چونكي بئز-من،
پولوس بئر نچه دفة-اُسته دئك كي،
يانينيزا گلگ، آما شيطان بئزه مانع
اولدو. ۱۹ چونكي ربمئز عئسا مسئح
گلنده، اونون حضوروندا بئزئم
اومئدئمئز، شادليغيميز و تاجيميز
جلالي كئمدئر؟ مگر سئز ديئلسئنز؟
۲۰ چونكي سئز بئزئم شووكت و
شادليغيميز سينيز.

۳ ا بونا گۆره ده، تاب گئرمه يه
داها قاءئر اولماييب، آتنده تك
قالماغا راضي اولدوق ۲ و قارداشيميز
و مسئحن ائنجئلكئنده همكاريميز
تارين خئدمتكارى تموتاعوسو يانينيزا
گۆنده ردئك كي، ائمانينيزدا سئزه
قووت و رب، سئزي تشوئق اتئن ۳ اله
كي، هچ كس بو موصلئتلردن پراءئشان
اولماسين؛ چونكي سئز اوژونوز بئلئرسئنز
كي، بئز بونون اوچون تعين اولونموشوق.
۴ چونكي يانينيزدا اولدوغوموز زامان
دا سئزه ائره لئدن دمئشدئك كي،
باشيميزا موصلئتلر گله جك؛ و بئلئرسئنز

اصلئنده اولدوغو كئمي تارينين
كلامي اولاراق قبول اتدئئز كي،
ائمان گئئن سئزلرده ائشئني يرئنه
يئئرئ. ۱۴ چونكي قارداشلار، سئز
تارينين يهودئيه ده مسئح عئسايا
عايد اولان كلكئسالاريندان نومونه
گؤتوردونوز. اونا گۆره كي، سئزه
اوژ هومونلرئئزدن همن عذابلاري
چكدئئز كي، اونلار يهودئلردن
چكدئلر. ۱۵ كي، رب عئساني و
پيغمبرلري اوڭدوردولر، بئزي ده
قوودولار. اونلار تارين ناراضي
ادب بوتون ائنسانلارا دوشمن
دورورلار. ۱۶ بئزه مانع اولورلار
كي، قيري يهودئلرله دانئشمايق،
مبادا بونون نتئجه سئنده اونلار
نئجات تاپسينلار. بلجه ده دائم
گونه اوستونه گونه قويورلار.
لاكئن قضب نهايت درجه ده
اونلارين اوستونه توكولوب. ۱۷ آما
اي قارداشلار، بئز كي، قيسا
بئر موئت اوچون-روحن يوخ،
جئسمن-سئزدن محروم قالمئشديق،

آتاميز تاري اوزو، و ربمئز عئسا يولوموزو سئزن طرفئئزه سالسين. ۱۲ و بئزم سئزه اولان محبئتمئز كئمي، قوي رب سئزن محبئئئزي بئربئئئزه و بوتون ائسانلارا آتيريب، محبئده سئزي باغلاسين. ۱۳ إله كي، ربمئز عئسا بوتون موقدسلي ائله گلدئئنده، آتاميز تارينين حضوروندا، اوركلرئئزي موقدسلئكده قوصورسوز مؤحكمتسن.

موقدسلئك و محبت ۱

نهائيت، قارداشلار، بئز سئزه **۴** تعلم وردئك كي، تارين راضي اتمك اوچون نجه ياشايسينيز، و حقتقن إله ده ياشايرسينيز. ائدي رب عئسادا سئزدن خاهش ادب سئزي تشويق ادئرئك كي، بونو داها دا چوخ اده سئئز. ۲ چونكي بئلسئئز كي، رب عئسادا نه احكاملار وردئك. ۳ تارينين ائراده سي بودور: سئزن موقدس اولماغينيز، يعني، جنسي عئقتسئزلئكدن اوزونوزو اوزاق

كي، بله ده اولدو. ۵ بونون اوچون من ده، آرتيق دؤزه بئلمه دئيم زامان، يانينزا آدام گؤنده ردئم كي، ائمانيزدان خبردار اولوم، مبادا وسوسه يه سالان سئزي وسوسه يه سالسين و چكدئئتمئز زحمت هدر اولسون. ۶ آما ائدي تموتاعوس سئزن يانينيزدان قايديب، سئزن ائمان و محبئئئزدن بئزه خوش خبرلر گئئرئب و بوندان دا كي، بئزي دائم محبئله يادا ساليرسينيز و بئز سئزه حسرت چكدئئتمئز كئمي، سئز ده بئزه إله حسرت چكئرسئئز. ۷ بو سببدن، اي قارداشلار، بوتون پئرشانليق و موصئبئتمئزده، ائمانيزين واسئطه سئله سئزن حاقينيزدا تسلي تاپديق. ۸ چونكي ائدي سئز اگر ربه ثابت دوراسينيز، بئز ياشاياريق. ۹ چونكي سئزن حاقينيزدا تارينين حضوروندا بوتون او شادليغيميز اوچون، تاريدان نجه تشكور اده بئئرئك؟! ۱۰ نجه كي، گجه-گوندوز خالص اوركله دوعا ادئرئك كي، اوزونوزو گؤرك و ائمانيزين اسكئكلرئني دولدوراق. ۱۱ قوي ائدي

ساخلا ماغينيز. ۴ كي، سٺردن هر
 كس اوز قابيني نجه تقدوسلوک
 و احترامدا ساخلاسين؛ ۵ تاريخي
 تانيمان بوتپرستلر كئي، شهوتلي
 هاوا-هوسلرده يوخ. ۶ و هچ كم بو
 مسلهده اوز قارداشينا خاا اتمه يتب
 ضرر يترمه سن، چونكي رب بوتون
 بونلار اوچون قنصاص آلاندير،
 نجه كي، اولدن سٺره ديئب اخطار
 وردئك. ۷ چونكي تاري بٺري
 ناپا كليغا يوخ، موقدس اولونماغا
 دعوت ادئب. ۸ بونا گوره ده، بونو
 ردّ دن آدام انساني يوخ، تاريخي
 ردّ ادئر كي، اوز موقدس روحونو
 سٺره ورئر. ۹ ائندي قارداشليق
 محبتن باره سننده، احتياجينيز

يوخدور كي، بٺري بو حاقد سٺره
 يازسين، چونكي تاريخي اوزوندن
 اويره نئبسنز كي، بٺربٺرئني
 سوه سنئنز. ۱۰ دوغرودان دا سٺر
 بونو بوتون مقدونئيهده اولان هامى
 قارداشلار حاقيندا ادئرسئنز.
 لاكئن، قارداشلار، سٺري تشوتق
 ادئرئك كي، بونو داها دا چوخ
 اده سنئنز. ۱۱ و آرام بٺر حيات
 ياشايب، اوز انئسنزه مشغول
 اولاسينيز و اوز اللرئئزله انئلهيه
 سنئنز؛ نجه كي، سٺره امر اتدئك
 ده. ۱۲ اله كي، خارئجئلرن
 حوزوروندا صحح رفتار ادئب، هچ
 بٺر شيه مؤحتاج اولماياسينيز.

کي، هچ بئري سئزه يازيلسين.
 ۲ چونکي سئز اوزونوز ياخشي
 بئلسئز کي، ربئن گونو گجه گلن
 اوغرو کئمي گلجک. ۳ آداملار
 “سالامات وار، امن-آمانليق وار”
 دئين واخت، هلاکت بئردن
 اونلارين اوستونه گلجک، نجه
 کي، دوغماق آغريسي بويلو بئري
 آروادي توتور. و قاچا بئله يه جکلر.
 ۴ آما سئز، قارداشلار، قارانليقدان
 ديئلسئز کي، او گون سئزي
 اوغرو کئمي ياخالاسين. ۵ چونکي
 سئز هامينيز ائشيغين اوغوللاري و
 گوندوزون اوغوللاريسينيز. بئز نه
 گجه دن ائک، نه ده قارانليقدان.
 ۶ بونا گوره ياتمايق، نجه کي،
 اوزگه لر ادئرلر. گلئن اوياق و
 آييق قالاق. ۷ چونکي ياتانلار
 گجه ياتيرلار، کفله نلر ده گجه
 کفلئرلر. ۸ آما بئز، گوندوزونکو
 اولدوغوموزا گوره، گلئن آييق

مسئحه اولئرئن باره سئنده ۱۳ آما،
 قارداشلار، گوزلرئي حياتا يوموش
 اولانلار حاقيندا، خبرسئز قالماغينيزي
 ائسته مئرئک، اله کي، اومئدسئز اولان
 اوزگه لر کئمي قئگئن اولماياسينيز.
 ۱۴ دوغرودان دا اگر ائنائيريق کي،
 عئسا اولوب گئنه دئرئدي، اله ده
 تاري عئسادا گوزلرئي حياتا يوموش
 اولانلاري اونولا گئتره جک.
 ۱۵ چونکي بونو سئزه ربئن کلامي ائله
 ديئرئک کي، ياشايان و ربئن گلئشئنه
 جک دئرئ قالان بئرلر، اصلا گوزلرئي
 حياتا يوموش اولانلاري اؤتمه يه جه يئک.
 ۱۶ چونکي رب اوزو اوجا بئر ئندا ائله،
 باش مله يئن سئشه، و تارينين شپوروائله
 گوئيدن انه جک و اول مسئحه اولئر
 دئرئله جکلر. ۱۷ اوندان سوزرا، ياشايان و
 دئرئ قالان بئرلر، اونلارلا بئرئکده
 يوخاري گوئورولوب، بولودلار آراسيندا
 ربئن گوروشويونه هاوادا گده جه يئک
 و بلجه ريله دائم قالا جاعيق. ۱۸ بونا
 گوره، بئرئئتزه بو سؤزلرله تسلي ورن.

ربئن گونو ۱

قالاق، ائمان و محبت زېرھېني
 گېك، باشمېزا دا نجات اومئدئني
 دېئلقه كئمي قوياق. ۹ چونكي تاري
 بئزي قصب اوچون يوخ، ربمئز
 عئسا مسئحن واسئطه سئله نجاتا
 نايئل اولماق اوچون تعيئن ادئب.
 ۱۰ او كي، بئزئم اوچون اولدو كي،
 ائستر اوياق اولاق، ائستر ياتميش،
 اونونلا بئرلئكده ياشاياق. ۱۱ بونا
 گوره ده بئر بئرئزي تشوتق ادئب،
 بئر بئرئزي بئنا ادئن، نجه كي،
 ادئرسئنتز ده.

آخير سؤزلر و سالاملار ۱۲ آما،
 قارداشلار، سئزدن خاهئش ادئرئك
 كي، آرانيزدا زحمت چكلمه و ربده سئزه
 باشيچي اولانلارا و سئزه نصئحت ورنلره
 حورمت ادئن. ۱۳ و ائشلي اوچون
 اولارلا محبتده چوخ بؤيوك احترام
 گورسه دئن. بئر بئرئزله باريش ائچئنده
 ياشايين. ۱۴ قارداشلار، سئزه يالوار يريق
 كي، نئظامسيز اولانلارا نصئحت ورنئ،
 جورعئسئرلي تشوتق ادئن، ضعئفله
 كؤمك ادئن، هامبيا نئسبت صبئرلي
 اولون. ۱۵ دئقتلي اولون كي، هچ كئم
 يامانليق عوضئنه يامانليق ائمه سئن، لاكئن
 همئشه بئر بئرئزئن و بوتون ائنسانلارين
 ياخشيليجيني آختارين. ۱۶ همئشه
 سوئئن. ۱۷ دائم دوعا ادئن. ۱۸ هر شي
 اوچون شو كور ادئن. چونكي بو، مسئح
 عئسادا اولان سئزلر اوچون تارينين
 ائراده سي دئر. ۱۹ روهو سؤندورمه يئن.
 ۲۰ نئئلك سؤزلرئنه حقارتله بانحمابين.
 ۲۱ هر شي ائمتاحانا چكئن، ياخشى
 اولاني برک توتون. ۲۲ هر جور شردن
 اوزاق دورون. ۲۳ قوي باريش تارينين
 اوزو سئزي تامامن تقدئس اتسئن و
 ربمئز عئسا مسئحن گلئشئنده روهونوز،

۲TH

چکن سٺلره، بٺرمله بٺرلٺکده راحاتليق
 يتٺرسٺن، او زامان کي، رب عٺسا
 بوتون قودرتلي ملڪري ائله اود آلوو
 اٺچئنده گويدن ظاهر اولاجاق ۸ و
 تاريبي تانيمايان و ربٺمٺز عٺسانين اٺجٺلٺندن
 اٺطاعت اٺمه ينلره جزا وره جک.
 ۹ اونلار ربٺن حضوروندان و اونون
 قودرتٺن شووکتٺندن محروم قاليب،
 ابدي هلاڪله جزالانا جاقلار. ۱۰ بو او
 گونده باش وره جکڌر، او گون کي،
 مسٺح اوز موقدس لرئنده عٺرت قازنامق
 و بوتون اٺمانلي لاري حيرته گٺرمک
 اوچون گلٺر-چونکي سٺزه وردئيمٺز
 شهادته اٺماندينيز. ۱۱ بونا گوڙه بٺز دائم
 سٺزن اوچون دوعا ادٺرٺک کي،
 تاريميز، سٺزي اولوندوغونوز دعوته لايٺق
 سايسين و قودرتله ياخشيليق اوچون
 هر جور اٺشتياق و اٺمانين اٺشٺني يرئنه
 يتٺرسٺن. ۱۲ اله کي، تاريميز و ربٺمٺز عٺسا
 مسٺحن فيضئنه گوڙه، ربٺمٺز عٺسانين
 آدي سٺزده عٺرتلنسن و سٺز ده اوندا
 عٺرتلنه سٺنٺر.

۱ پولوس، سٺلوانوس و
 تٺموتاعوسدان، آتاميز تاري و
 ربٺمٺز عٺسا مسٺحه اولان تسالونٺڪلٺرٺن
 گٺلساسينا: ۲ آتا تاري و رب عٺسا
 مسٺحن سٺزه فيض و باريش اولسون.
 ۳ قارداشلار، بٺز گرک سٺزن اوچون
 لايٺق اولان بٺر شڪله دائم تارپيا
 شوکور ادک، چونکي اٺمانينيز داها
 چوخ آرتير و بٺربٺرئٺزه اولان محبٺنٺز
 داها دا چوخ بٺويويور. ۴ بو سببدن بٺز
 اوڙوموز، دوشدويونوز بوتون عذابلار
 و ذٺلٺلرئٺن قاباغيندا کي تٺمٺول و
 اٺمانينيزدان اوٺري تارينين گٺلسالاري
 آراسيندا نخرله دانيشيريق. ۵ بو، تارينين
 صالح حوڪمونون علامتي دٺر. اله کي، سٺز
 تارينين پادشاهليغينا لايٺق سايبلاسينيز
 کي، اونون اوچون ده عذاب
 چڪٺرسٺنٺز. ۶ چونکي تارينين يانيندا
 البٺه عدالت بودور کي، سٺزه ذٺلٺ
 چڪڌرئلره، ذٺلٺ چڪڌرسٺن ۷ و ذٺلٺ

۲

۱ ائندي قارداشلار، ربّئز
 عسا مسئئن گلئشي و بئزم
 اونون يانيندا ييغيلهاغيميز باره ده سئزدن
 خاهئش ادئرئك كي، ۲ “ربئن گونو
 چايب” دئين هر هانسي بئر روح،
 بئر كلام، و يا گويا بئزدن گلن
 بئر مکتوب، فئكرئئزي تز لرزيه
 سالديرماسين، يا دا پئرئشان اتمه سئن.
 ۳ قومايين هچ كئم سئزي هچ بئر نوله
 آلداسين. چونكي اولجه، ائماندان دؤئمه
 زاماني گله مئش و هلاكت اوغولو
 اولان او شرئعئسئز آدام ظهور اتمه
 مئش، او گون گلهيه جكدئر. ۴ او آدام
 هر تاري و يا عبادة ادتلن شيه ضد
 دوروب، اوزونو او جالدا جاق، اله كي،
 تارينين معبدئده ايله شئب، اوزونو
 تاري كئمي گورسده جك. ۵ مگر
 خاطرلاميرسينيز كي، حله يانينيزدا
 اولاركن بو شيلري سئزه دئيردئم؟!
 ۶ و بئلسئئز كي، اونا ائندي نه مانع
 اولور، اله كي، اوز و اخئيندا ظهور
 اتسن. ۷ چونكي شرئعئسئزلئين سئري
 ائندي بله ائشه دئر، آنجاق اونا ائندي

مانع اولان بله اده جك، او زامانا جاق
 كي، آرادان قالديريلسين. ۸ او زامان او
 “شرئعئسئز” آدام ظهور اده جك و
 رب اونو آغز ينين نفسي ائله اولدوروب،
 گلئشئئن ظهورو ائله محو اده جكدئر.
 ۹ يعني، او ظهور ادن آدام شيطانين
 فعائئئنه اساسلانراق، بوتون قودرت
 و علامتر و يالانچي عجايب لره، ۱۰ و
 هلاك اولانلارين آراسيندا هر جور
 پئسلئين حيله سي ائله گله جكدئر.
 چونكي حقهئئن محبئتي قبول اتمه دئر
 كي، بلجه نجات تاپسينلار. ۱۱ بو سببدن
 تاري اولانلارين اوستونه سهوه چكن
 بئر گوج گؤنده ره جك كي، يالان
 اولانا ائمانينسينلار ۱۲ اله كي، حقهئته
 ائمانماييب پئسلئكدن لذت آبارانلارين
 هاميسي موحاكئمه يه چكئسنلر.
 ۱۳ لاكلن بئر، اي ربئن سوگئلري
 اولان قارداشلار، سئزه گؤره گرگ
 همئشه تاريا شوکور ادك. چونكي
 تاري باشلانئشان سئري موقدس
 روحون تقدسي و حقهئته اولان ائمانين
 واسطه سئله نجات اوچون سئب. ۱۴ و

۵ قوي رب اورڪرئڙي تاريخن محبتنه
و مسحن تھولونه هدايت آسن.
۶ ائدي، قارداشلار، ربمئز عسا
مسحن آدندا سئزه امر ادئرڪ
ڪي، تربيه سئزلڪه گزن و بئزن
آديغينيز تعلمه موپابق ياشامايان
قارداشدان اوزاقلشين. ۷ چونڪي سئز
اؤزونوز بئلسئنز ڪي، نجه بئزن
نومونه گوٽوره سئنز. چونڪي بئز آرانيزدا
ائضباطسيز بئر رفتار اتمه دئڪ. ۸ هچ
ڪمئن چوره يئني ده موفته يمه دئڪ.
لاڪن زحمت و چتئئلڪه گجه- گوندوز
ائشه دئڪ ڪي، سئزن هچ بئرئزه يوك
اولماياق. ۹ بونون اوچون يوخ ڪي، گويا
حاقمير يوخدور، آما اونون اوچون
ڪي، اؤزوموزو سئزه بئر نومونه قوياق و
سئز بئزن نومونه گوٽوره سئنز. ۱۰ حتا
سئزئله اولارڪن ده سئزه بو امري
ورردئڪ: هر کس ائشه مک آسته مئر،
قوي يمه سئن ده. ۱۱ چونڪي اشدئرڪ
ڪي، سئزردن بعضئري ائضباطسيز بئر
حيات ياشايب اصلا ائشه مئرلر، آما
بورونلاريني هر شيه سوخورلار. ۱۲ رب

بونون اوچون ائدي ڪي، سئزي بئرئم
خوش خبرئمئزن واسطه سئله دعوت
ائدي. اله ڪي، ربمئز عسا مسحن
شوڪئني قازاناسينيز. ۱۵ بونا گوٽره،
قارداشلار، مؤحڪم دورون و او تعلقه
ڪي، آستر سؤز، آستر مڪتوب و سئله
سئله بئزن اوپره نئئز، باغلي قالين.
۱۶ قوي ائدي عسا مسحن اؤزو ڪي،
بئزي سوئب و بئزه ابدي تسلي و فيضي
ائله ياخشئي اومئد و رب، و آتاميز تاري
۱۷ هر ياخشئي عمل و سؤزده اورڪرئزه
تسلي و رب، قووتلندئرستن.

۳ انھایت، قارداشلار، بئرئم
اوچون دوعا ادئن ڪي، ربئن
ڪلامي تز يابيلسين و سئزن آرانيزدا
اولدوغو ڪئمي عزت قازانسين. ۲ و
بئز ترسه و پئس آداملاردان خئلاص
اولاق؛ چونڪي هامي ائمان گئئن
ديئل. ۳ آما رب وفالي دير و او، سئزي
قووتلندئرئب شرئردن حنفظ اده
جڪ. ۴ بئرئم ده ربه سئزه اعثماديميز
وار ڪي، سئزه ددئئمئز احڪاملارا
عمل ادئرئسئز و اده جڪسئنز ده.

اتمهيئن، اما قارداش كئمي اونا نصيحت
ورن. ۱۶ قوي باريش ربئن اوزو، سئزه
دائم هر وجهله باريش عطا اتسن.
رب سئزن هامينيزلا اولسون. ۱۷ من،
پولوس، بو سالامي سئزه اوز ائمله يازيرام
و بو، هر مکتوبدا بئر نئشاندير؛ من بله
يازيرام. ۱۸ ربئتمز عئسا مسئحن فيضي
سئزن هامينيزلا اولسون.

عئسا مسئحه بله آاملارا امر ادب
اونلاري تشوتق ادئرئك كي، آامليقلا
ائمله يئب اوز چؤركلرئي يسنلر.
۱۳ اما سئز، قارداشلار، ياخشيليق
اتمكدن يورولماين. ۱۴ اگر كئمهسه بو
مکتوبدا كي سؤزلرئمئزدن اطاعت اتمئر،
او آدامي نئشانلاييب اونونلا آرتيق
گئش-گئش اتمهيئن كي، اوتانسين.
۱۵ لاكئن حله ده اونو دوشمن حساب

۱TI

اولسونلار. حال بو كي، نه ددئكلرئي
 آنلاييرلار، نه ده يقئنلئكله ائدئا
 ائدئكلرئي! ۸ لاكن بئز بئلكي،
 شرئعت ياخشى دير اكر كئمه اونو
 شرئعته مونسئب بئر شكده ائستفاده
 آسه، ۹ بونو دا بئلسه كي، شرئعت
 صالح بئر آدام اوچون قويولماييب؛
 شرئعتسئزلر، عاصئلر، دنئسئزلر،
 گوناهاكارلار، موقدس اولمايانلار،
 نجئسلر، آتا و يا آنالاريني اولدورنلر،
 قاتئلر، ۱۰ زئناكارلار، همجئنسبازلار،
 آدام اوغورلايانلار، يالان دانیشانلار،
 آندي پوزانلار و صحح تئلئمئن ضدئنه
 اولان اوژگه هر شي اوچون قويولوب.
 ۱۱ او تئلئم كي، موتبارك تارينين
 شووكلئ ائنجئلئنه گوره منه تاپشيريليپ.
 ۱۲ رئئمئز مسئح عئسايا شوكور ادئرم
 كي، منه قووت و رب. چونكي مني امن
 بئلسب، خئدمته تعيئن ائدي؛ ۱۳ گرچي
 اوللر كوفر دانیشان، عذاب ورن و
 ظولم ادهئن بئري ائدئم. آما گئنه ده
 منه رحمت گورستدي، بو سببدن كي،
 ائمانسيزليقدا، آنلامازليقدان بونلاري

۱ قورتاريجيميز تارينين و اومئدئئمئز
 مسئح عئسانين امرئنه گوره،
 مسئح عئسانين حوارئسي پولوسدان،
 ۲ ائماندا حقتئي اوغولوم تئمتواعوسا:
 آتا تاري و رئئمئز مسئح عئسادان
 فيض، رحمت، و بارئش اولسون.
 ۳ مقدونئيه گتدئئم وخت سندن
 خاهئش ائدئم كي، افسوسدا قالاسان
 و بعضئله نصئحت وره سن كي،
 اوژگه تئلملر اوئيرتمه سئلر، ۴ افسانه
 لر و سايسيز-حسابسيز نئسل نامه لره
 ده قولاق آسماسينلار كي، تارينين بئنا
 ائمه سئنن ترقئسئنه كي، ائماندانير، سبب
 اولمورلار. اونلار آنجاق موباحئته لره
 سبب اولورلار. ۵ آما بئزئم حؤكوموزون
 آماجي او محبتدئر كي، پاك اوركدن،
 ياخشى وئجداندان و رئياسيز ائماندان
 گلئر. ۶ چونكي بعضي آداملار بونلاردان
 آزيب، ثمره سئز موباحئته لره اوز گئئرئبلر
 ۷ و ائسته يرلر كي، شرئعت موعئلمي

اُسڪندردتر. اونلاري شيطانا تسلّم اِدم
 كي، كوفر دمهمه يي اويرنسنلر.
 ۱ بلجه هر شيدن اول، تشويق
 ۲ اِدم كي، بوتون ائسانلار
 اوچون نيازلار، دوعلار، شفاعتلر
 و شوکورلر اولونسون؛ ۲ پادشاهلار و
 بوتون ائقتدار صاحبلري اوچون، اله
 كي، بتر بوتون دندارليق و ووقارلا آرام
 و آسوده بتر عومور چكردك. ۳ بو،
 قورتاريجيميز تارينين نظرئنده ياخشي و
 مقبولدور كي، ۴ استه يتر بوتون ائسانلار
 نجات تاپسينلار و حقتقنن معرفتئنه
 يتئشسنلر. ۵ دوغرودان دا كي، بتر
 تاري وار و تاري ائله ائسانلار آراسيندا
 دا بتر واسطه چي وار، يعني ائسان
 اولان مسخ عئسا ۶ كي، اوزونو هامي
 اوچون فئدييه وردبي؛ صحح زامانيندا
 ورتلئش بتر شهادت. ۷ و من بونون
 اوچون بتر واعظ و حواري (حقتقي
 ديترم، يالان دانيشميرام)، ائمان و
 حقتقنده قيري يهودلره بتر موعلم تعين
 اولونموشام. ۸ بونا گوره، استه يترم كي،
 كئشئر هر يرده موقدس اللر قالديريپ،

اِدم. ۱۴ و مسخ عئسادا اولان ائمان
 و محبتله ربمئزن فيضي حددن داها
 دا چوخ ائدي. ۱۵ بو سوز اعتمادا و
 هر وجهله قبول اولونماغا لايقتدر كي،
 مسخ عئسا گوناهاكارلاري قورتارماق
 اوچون دونيايا گلدي كي، اونلارين
 آراسيندا لاپ ياماني منم. ۱۶ لاکئن
 من محض بو سببه رحمت تاپديم كي،
 عئسا مسخ اوز كامل صبرئي ائلك
 اولاراق منده ظاهر آستن. اله كي،
 ابدي حيات اوچون سوزادا اونا
 ائمانلارا نومونه اولوم. ۱۷ ائدي ابدي
 پادشاه، قيري فاني، گورونمهن، واحئد
 اولان تاريا ابدن ابده جك حورمت
 و شووكت اولسون. آمئن. ۱۸ اوولاديم
 تموتاعوس، بونلاري، سننن حاقيندا
 اولجه ديئلن نبئلك سوزلرئنه گوره،
 سنه تاپشيريرام كي، اونلارين واسطه
 سئله ياخشي بتر موبارزه قاباغا آپاراسان
 ۱۹ و ائمان و ياخشي وئجداني حنفظ اده
 سن كي، بعضلري رد ادب، ائمانلاري
 حاقد سينيقي گمي كئمي باتيبلار.
 ۲۰ بونلارين آراسيندا هئمنايوس و

مؤحترم، قوناق سون و تعلم ورمه يه
 قابل بر آدم اولسون. ٣ مي پرست يا
 دا دعوا كار يوخ، مولاييم، دعوا اتمه ين
 و پول سوگئسندن آزاد بري اولسون.
 ٤ گرک اوز عاييله سني ياخشي ائداره
 اتسن، اوشاقلاريني بوتون صداقتله اوز
 ائطاعتئنده ساخلاسين. ٥ لاکئن اگر
 بري بئلهر كي، اوز عاييله سني نجه ائداره
 اتسن، تارينين مکنئاسينين قيدئنه نجه
 قالا جاق؟ ٦ تزه ائمان گئئرمئش بري ده
 اولماسين كي، مبادا کئئيرله نئب، ائبلئسن
 محکومئيتئنه دوشسون. ٧ بو آداما گرکدر
 كي، خارئجئلر يانيندا دا ياخشي بر آدي
 اولسون، اله كي، مذمته و ائبلئسن
 تورونا دوشمه سن. ٨ اله جه ده شماسلار
 گرک صداقت صاحبي اولسونلار. ائكي
 دئليلي، مي پرست و يا حاقسيز قازانجا
 حريص اولماسينلار. ٩ اما ائمان سئرئي
 تميز وئجدانلا ساخلاسينلار. ١٠ قويون
 بونلار قاباقچادان ائمتاحان اولونسونلار
 و اگر قوصورلاري اولمازسا، اوندا
 شماسچيلىق اتسنلر. ١١ اله جه ده آروادلار
 صداقت صاحبي اولسونلار. ياوا-ياوا

قضبئئر و موباحتئه سئر دوعا اتسنلر.
 ٩ اله جه ده آروادلار صحح پالتارا
 گيئئب، اوزلرئي هورولموش ساچلار
 و قيزيل يا دا مئرواري و باهالي پالتارلا
 يوخ، حيا و ادبله بزه سنلر. ١٠ داها
 چوخ ياخشي عمللرن واسطه سئله،
 نجه كي، دئئدارليق ائئدئعاسيني ادن
 آروادلارا ياراشير. ١١ قوي آرواد سس
 سئرجه كامئل بر تابعلك ائچئنده تعلم
 آلسين. ١٢ آروادا ائجازه ورمئر كي،
 تعلم ورسئن و يا كئشئنن اوستونه
 ائقتئدار سورسون، اما سس سئر قالسين.
 ١٣ چونكي اول آدم ياراندي و سونراسي
 حوا. ١٤ آلدانان دا آدم ديئلدي، آرواد
 آلداندي و خاطايا باتدي. ١٥ اما اوشاق
 دوغماسي ائله نئجات تاپاجاق، اگر ائمان
 و محبت و تقدئسه ووقارلا داوام وره
 لر.

٣ بو كلام اعتمادا لايئقدئر
 كي، اگر كئمسه ناظرئلك
 منصبئي آسته ير، ياخشي بر ائش آرزو
 ادئر. ٢ اوندا گرک ناظر قوصورسوز،
 بر آروادين آري، تمكئئلي، عاغئلي،

قيبت ادن يوخ، مولاييم و هر شيده
 امئن اولسونلار. ۱۲ شماسلار بئر آروادا
 آر اولسونلار. اوشاقلاريني و اوژ او
 اهلثني ياخشي ائداره اتسنلر. ۱۳ چونكي
 شماس منصببنده ياخشي خدمت ادنلر
 اوژلري اوچون ياخشي بئر مرتبه و
 مسح عسادا اولان ائماندا بويوك بئر
 يقئتنلك قازانيرلار. ۱۴ بو شيلري سنه
 بو اومئدله يازيرام كي، ياخينليقدا سنئن
 يانينا گلئم. ۱۵ لاكن اگريوبانسام، بئله
 سن كي، تارينين عايئله سنئده شخص
 نجه رفتار اتمه لي دئر، يعني دئري تارينين
 گئئساسيندا كي، حقيقتئن سوتون و
 دئره بي دئر. ۱۶ و هامينين ائقراري ائله
 دئندارليغين سئري بويوكدور: او تاري
 كي، جئسمده ظاهر اولدو، موقدس
 روح طرفئنن تصدئق اولوندو، ملكره
 گوروندو، مئتلر آراسيندا اعلان اولوندو،
 دونيادا اونا ائمان گئئرئلدي، شووكتده
 يوخاري قالديريلدي.

۴

۱ اما موقدس روح آيدن بئر
 شگله ديئر كي، آخير زامانلاردا
 بعضلر آداتان روحلارا، شرئرلئن

تعلملرئنه چگئئب ائماندان دوشه جكلر،
 ۲ يالانچيلارين رئاكارليغي واسئطه سئله
 كي، وئجدانلاريندا دمئر داغلا
 داغلامئيش كئمي داغلامئيلار. ۳ بو
 آداملار اولئمه بي قدغن ادئب، يمكلردن
 پرهئز اتمه يه امر ادئرلر. حال بو كي،
 تاري بو يمكلري ياراديب كي، ائمانلار
 و حقيقتي بئئلر شوكورله اونلاري قبول
 اتسنلر. ۴ چونكي تارينين ياراتديغي هر
 شي ياخشيدير و اگري شوكورله قبول
 اولونسا، هچ بئرئسي رد اولونمالي ديئل.
 ۵ چونكي تارينين كلامي و دوعا ائله
 تقدس اولونور. ۶ بو شيلري قارداشلارا
 خاطرلاماقلا مسح عسانين ياخشي
 بئر قولو اولارسان و ائمانين كلامي ائله
 رعايت ادئئين صحح تعلمده بويويرسن.
 ۷ قاري آروادلارا ياراشان دونيه وي
 افسانه لردن اوژونو اوزاق ساخلا. اوژونه
 دئندارليق اوچون مشق ور. ۸ چونكي
 بدني مشقئن آنجاق بئر آز فايداسي وار،
 لاكن دئندارليق هر شي اوچون
 فايدالي دير، چونكي اوندا ائئدئكي و گله
 جك حياتين وعده سي وار. ۹ بو كلام

اعتتماد اتمه لي و كامل قبول اولونماغا
لايقدر. ۱۰ چونكي بئز بونون اوچوندور
كي، زحمت چكئب تحقئرہ دؤزوروك.
بئز اومئدمئزي دئري تارييا باغلاميشيق
كي، بوتون ائسانلارين قورتاريخيسي دير،
خصوصن ده ائمانلي لارين. ۱۱ بو
شيليري تاپشير و اويرت. ۱۲ قويما هچ
كئم سنئن جاوانليغينا حقارتله باخسين.
لاكئن سؤزده، رفتاردا، محبتده،
ائماندا و پاكليقدا اؤزونو ائمانلي لاردان
بئر نومونه ات. ۱۳ من گلنه كئمي،
موقدس يازيلارين اوخونماسينا، تشويق
و تعلئمه هاواسين اولسون. ۱۴ سنده
اولان روحاني عطايا كي، نبتلك سؤزو
و آغساقالارين ال قويماقلاري ائله
سنه ورتلئب، لاقيد اولما. ۱۵ بو شيلرده
زحمت چك؛ اونلاردا مشغول اول، إله
كي، سنئن ترقئن هاميا آشكار اولسون.
۱۶ اؤزونه و وردئئن تعلئمه چوخ دئئتت
ات؛ بو شيلرده داوام ور. چونكي بونو
اتمكله، هم اؤزونو، هم ده سنه قولاق
آسانلاري قورتارارسان.

۱ قوجا كئشئني شئدتلہ توبئخ اتمه،
لاكئن اونو آتاي اذن كئمي تشويق
ات، جاوانلارا قارداشلارا اذن كئمي،
۲ قوجا آروادلارا آنالارا اذن كئمي،
جاوان آروادلارا باجيلارا اذن كئمي،
بوتون پاكليقدا. ۳ دول آروادلارا اگر
حقئقتن دول اولسالار، احترام ات.
۴ آما اگر بئر دول آروادين اؤولادلاري
يا دا نولهري وارسا، اونلار گرگ
هر شيدن اول اؤيره نئسئلر كي، اؤز
قوحوملارينا اورك يانديرالار و آتا-
آنالارينا كؤمك اده لر. چونكي تارينين
نظرئنده بو مقبولدور. ۵ دوغرودان دول
آرواد اولان و يالقوز بوراخيلان،
اومئدئني تارييا باغلاييب، گجه-گوندوز
نئياز لار و دوعالارا مشغولدور. ۶ لاکئن
عياشليقدا چكئن آرواد، دئري ائكن
اولودور. ۷ بو شيليري ده اونلارا تعلم
ور، إله كي، مذمت آلتيندا قالماسينلار.
۸ آما اؤزونونكولر اوچون، خصوصن ده
اؤز او اهلي اوچون تداروك گؤرمهين
آدام، ائمانلي رد ادئب و ائمانسيز بئرئدن
داها دا پئسدئر. ۹ دول آرواد آنجاق

ياخينلاري وارسا، او گرک اونا کؤمک اتسن و گکئسايایوک قویولماسین. إله کي، گکئسا دوغرودان دول اولانلارا کؤمک اده بئلسن. ۱۷ ياخشي پئشوالیق اذن آغساقالار ائکي قات احترامما لایققدئرلر، خصوصن اولار کي، وعظ اتمک و تعلم ورمکده چوخ زحمت چکئرلر. ۱۸ چونکي موقدس يازي ديئر: “خرمن دؤين اوکوزون آغزيني باغلاما.”

و

“فله موزدونه مستحقدر.” ۱۹ آغساقالين ضئدئه بئر بؤهتاني قبول اتمه، مگر ائکي ويا اوچ شاهدت و رنلري هامينين قاباغيندا توبئخ ات. إله کي، او بئرئر ده دهشت اتسنلر. ۲۱ سني تاري و مسح عئسا و پئشلئش ملکلرن حضوروندا آند وئرئم کي، بو اوصولاري قرصسئر ساخالياسان و طرفدارليق اوزوندن هچ بئر شي اتمه يه سن. ۲۲ هچ کسن اوستونه چوخ عجله ائله آل قویما و بلجه اوژگه لرئن گوناھيندا شرئک

او زامان سئياھييا آينسين، اگر ياشي آلميشدان اسکئک ديئل، بئر کئشئيه آرواد ائمئش ۱۰ و ياخشي ائشدرده آد آچيب. اگر اوؤلادلار بؤيودوب، اگر قرب نوازليق ادئب، اگر موقدسلرن آياقلاريني يويوب، اگر ذئلئت چکلره کؤمک ادئب، اگر اوژونو هر ياخشي ائشه وقف ادئبدر. ۱۱ لاکئن جاوان دوللاري ائمئتئاع ات، چونکي مسئحله جور گلهمين هاوا-هوسلره دوشدوگده، آره گتمک ائسته يئرلر، ۱۲ و محکومئيت آلتينا گئرئرلر، چونکي اولکي ائمانلاريني بئر يانا آتيبيلار. ۱۳ همن حالدا اولري دولانا-دولانا، بکارليغي دا اویره نئرلر. آنجاق بکارليغي يوخ، قيبت ائمه يي، هر شيه بورونلاريني سوخماغي، و ناروا دانيشماغي. ۱۴ بونا گووره، ائسته يئم جاوان دوللار آره گتسنلر، اوؤلاد دوغسونلار، اودولانديرسينلار و دوشمنه مذمت اوچون فورصت ورمه سنلر. ۱۵ چونکي إله ائندي ده بعضلري دؤنوبلر کي، شيطانين دالينجا گتسنلر. ۱۶ اگر ائمانلي بئر آروادين دول اولان

مووافقت اولماسا، ۴ او، كئبئره نئب و
 هچ بئر شي آتلامير. لاکئن داعوا
 سالان سوآلارا و سؤزلر باره سئنده
 اولان موباحثه لره چوخ علاقه لري
 وار كي، اولار دان حسد، داعوا،
 سؤيوش، و پئس گومانلار قانلير ۵ و
 فئكئر لري فاسئد اولان و حقه قمتدن
 محروم اولان آداملارين آراسيندا كي،
 دئندارليغي قازانچ اوچون بئر وسئله
 بئللر، دائم چكئشمه قالديريرلار. ۶ البته
 كي، دئندارليق بؤيوك بئر قازانچ
 اوچون وسئله دئر، اگر قناعته همراه
 اولسا. ۷ چونكي بو دونيايا هچ بئر شي
 گئتمه دئك، اونون اوچون ده اوندان
 هچ بئر شي گؤتوره بئله رئك. ۸ اگر يئيه
 جه يئمئز و اورتونه جه يئمئز وارسا، بونلارلا
 قناعت ادئرئك. ۹ آما وارلي اولماق
 آسته ينلر وسوسه يه، تورا، آخماق ليق و
 زئيان يئيرن چوخ هاوا-هوسلره دوشورلر
 كي، انئسانلاري تباہ و هلاكتده قرق
 ادئر. ۱۰ چونكي پول سوگئسي هر جور
 شرئن كؤكودور و اونون آرزوسوندا
 اولان بعضئر ائماندان آزييلار و اوزلري

اولما. اوزونو طاهر ساخلا. ۲۳ داها
 آنجاق سو انجه، لاکئن معدن و
 تز-تز ضعيفله دئين اوچون بئر آز
 شراب دا ائچ. ۲۴ بعضي آداملارين
 گوناھلاري چوخ آيديندير و
 اولارين قاباقلاريندا موحاكئمه يه
 طرف گدئر. اوزگه لرئكي اولارين
 دالينجا گلئر. ۲۵ اله جه ده، ياخشئي
 عمللر بلي دئر، و بلي اولمايانلاري
 گئزئتمك اولماز.

۱ قوي قولوق آتئيندا اولان بوتون
 قوللار، اوز آغالاريني هر جور
 حورمته لايئق بئلسئنلر، اله كي، تارينين
 آدينا و تعلقئن ضئدئنه كوفر ديئله سئن.
 ۲ اولار دا كي، ائمانلي آغالاري وار،
 اولارلا گرک حورمتسئزئك ائمه سئنلر،
 چونكي اولار قارداشديرلار. آما گرک
 اولارلا داها دا چوخ قولوق آتسئنلر،
 چونكي فايدايا شرئك اولانلار ائمانلي و
 سوگئندئرلر. بو شيلري تعلم و رب، و عظ
 ات. ۳ اگر كئمسه اوزگه بئر تعلم ورسه
 و رب يئمئز عئسا مسئحن صحح سؤزلري
 ائله و دئندارليغا دؤنده رن تعلقمه

نه ده گوره بئله. اونا ابدي حورمت و قودرت اولسون. آمئن. ۱۷ بو حاضير دونيادا وارلي اولانلارا نصحت ور كي، كئبرلنمه سنلر، يا دا آلدن گدن وار- دؤولته اومئد باغلاماسينلار. اومئدلرني تاريا باغلاماسينلار كي، بهره آلاماق اوچون هر شي بئزه بولوقلا عطا ادئر. ۱۸ نصحت ور كي، ياخشيليق آسنلر، ياخشي آشلرده وارلي اولسونلار، سخاوتلي اولوب پايلاشماغا حاضير اولسونلار. ۱۹ و اؤزلي اوچون گلهجه يه ياخشي خزته نئن بونؤوره سئني قورسونلار، اله كي، حقتي حياتا مالئك اولسونلار. ۲۰ اي تئوتاعوس، سنه امانت ورتله ني حنفظ ات. دونيه وي و باطل دانيشماقلاردان و ضئد دوران موباحئته لردن كي، يالاندان اونا معرفت ديئرلر، اؤزونو اوزاق ساخلا ۲۱ كي، بعضئلي اونو اعتراف ادئبلجه ائماندان آزديلار. فيض سنئله اولسون.

اؤزلرئنه چوخ آجي چكدئرئبلر. ۱۱ سن اي تاري آدامي، بونلاردان قاچ و صالحئك، دئندارليق، ائمان، محبت، صبر و حلم دالينجا اول. ۱۲ ائمانين ياخشي ساواشيني ساواش و ابدي حياتي توت كي، اونون اوچون دعوت اولوندون و چوخ شاهئدلرئن حضوروندا ياخشي اعتراف ادئن. ۱۳ هر شيه حيات ورن تارينين حضوروندا و او مسئح عئسانين حضوروندا كي، پونطئيوس پئلاطين قاباغيندا ياخشي اعترافلا شهادت وردي، سنه امر ادئم كي، ۱۴ ربئئز عئسا مسئحن ظوهوروندا كئمي احكامي لكه سئز و مذمتسئز ساخلاماسان. ۱۵ كي، اونو اؤز واختيندا يرئنه يئرجه جك؛ او كي، موباراك و تك بئر سولطاندير، پادشاهلارين پادشاهي و ربلرئن ربئي. ۱۶ كي، اولومسوزلويه محض او مالئكدئر و ياخينلاشا بئلمه مه لي نوردا ساكتئدئر كي، اونو نه بئر آدام گؤروب

٧ دوغرودان دا کي، تاري بٽره قورخو
 روحونو يوخ، قودرت، محبت و
 ائضباط روحونو ورثب. ٨ بونا گوڙه
 ربمٽزن شهادتندن اوتانما، نه ده
 مندن کي، ربڻن زئندانسي يم. لاکتن
 ائجلائن عذابلاريندا تارينين قودرتنه
 گوڙه شرئک اول. ٩ او تاري کي،
 بٽره نجات وردي و بٽري موقدس بٽر
 دعوتله چاغيردي، عمل لرمٽزه گوڙه
 يوخ، اوز مقصد و فيضنه گوڙه کي،
 ازلدن مسخ عئسادا بٽره عطا اولوندو.
 ١٠ لاکتن ائدي قورتاريجيميز مسخ
 عئسانين ظهورو ائله آشکار اولوب کي،
 اولومو محو اتدي و ائجلائن واسطه سئله
 حيات و بقاني ائشيقلانديردي. ١١ کي،
 اونون اوچون من بٽر واعظ، بٽر
 حواري و بٽر موعلم تعين اولوشام.
 ١٢ بو سببدن ده بو عذابلاري چکٽرم،
 اما اوتانميرام. چونکي کئمه ائنانديغيمي
 بٽلٽرم و يقئن گٽرمئشم ده کي، اونا
 امانت وردئشي او گونه کئمي حنفظ
 اتمهيه قادر دٽر. ١٣ مندن ائشئتدئکلرني
 مسخ عئسادا اولان ائمان و محبتده،

٢٦١

١ تارينين ائزاده سي ائله مسخ
 عئسادا اولان حياتين وعده
 سنه گوڙه، مسخ عئسانين حواري سي
 پولوسدان، ٢ سوڭلي اوغوم تموتاعوسا:
 آتا تاري و ربمٽز مسخ عئسادان
 فيض، رحمت، و باريش اولسون.
 ٣ گجه-گوندوز سني دوعالاريمدا دائم
 خاطرلاديقدا تاريا شوکور ادٽرم کي،
 تمٽز وئجداانلا، اجداديمين خدمت
 ادئي کئمي، اونا خدمت ادٽرم. ٤ و
 سنن گوزياشلاريني خاطرلاديقجا
 سني گوڙمهيه حسرت چکٽرم. اله
 کي، شادليقدان دولوم. ٥ سنده اولان
 خالص ائمان يادا ساليرام کي، اولجه
 سنن بٽويوک آنان لويئس و آنان
 يونئسده ساکن اولدو و امٽم کي،
 سنده ده ساکن دٽر. ٦ بو سببدن سنه
 خاطرلاديرام کي، منم ال قويماغيمين
 واسطه سئله سنده اولان تارينين
 عطاسيني تزه دن آلوانديراسان.

صحیح تعلّمئن محکي کئمي ساخلا. ۱۴ بئزده ساکئن اولان موقدّس روحون وسئله سئله سنه امانت ورئئن خزئنه ني حنفظ ات. ۱۵ بو مطلبدن خبرئن وار کي، بوتون آسئيدا اولانلار مندن اوز دؤنده رئبلر و فئنگلوس و هر موجدنس ده اولارين آراسينداير. ۱۶ رب رحمتئي اولنستفوروسون او اهلئته عطا اتئن، چونکي دفته لرله جانمي تزه لندئردي و منئم زنجئرلئردن ده اوتانمئردي. ۱۷ آما او، روما اولان واخت، جهدله مني آختاريب تاپدي. ۱۸ ربّ اونا عطا اتئن کي، “او گونده” ربدن رحمت تاپسين. و سن چوخ ياخشئي بئلسن کي، افسوسدا نه خئدمتئر اتدي.

۲

۱ بونا گؤره، اوغلوم، مسئح عئسادا اولان فيضده قووتلي اول. ۲ چوخ شاهئلرئن حوزوروندا مندن اشدئئئن شيليري او امنن آداملارا تاپشير کي، اؤزگه لرله اويرتمه يه ده قادئردئرله. ۳ مسئح عئسانين ياخشئي بئر عسگري کئمي عذابلارا دؤز. ۴ خئدمته اولان هچ بئر عسگر اؤزونو بو حياتين گونده

لئک مشغولئيتلرئنه قاتماز، ايله کي، اونو عسگرئيه آلاني خوشنود اتئن. ۵ ورزنشکار بئري ده موسابئقه ده جايئزه ني قازانماز، مگر قانونلارا گؤره رقابت اتمئش اولسون. ۶ زحمت چکن اکتئچي گرک هاميدان اول اؤزو اکتئدن پاي آسين. ۷ ددئيي دوشون، چونکي رب هر شیده سنه فهم وره جک. ۸ داوودون نسلئندن اولان و اولولردن دئرئن عئسا مسئحي خاطرلا کي، بو، منئم خوش خبرئمدر ۹ و اونون اوچون ده عذاب چکئرم، حتّا بئر جاني کئمي زنجئرله باغلامئشام، آما تارينين سؤزوزنجئرله باغلامئيب. ۱۰ بو سببدين سچئلئش اولانلارين خاطرلي اوچون بوتون بو شيلره دؤزورم، ايله کي، ابدي شوؤنکله مسئح عئسادا اولان نئجاتا يتئشئئلر. ۱۱ بو، اعتماد اتمه لي بئر کلّامدين: اگر اونونلا اولدوک، اونونلا ياشياريق دا. ۱۲ اگر تاب گئئرک، اونونلا سلطنت اده جه يئک ده. اگر اونو داناق، او دا بئزي دانار. ۱۳ اگر وفاسيز اولاق، او وفالي قالار.

اتمک اوچون، بعضىلري حورمتسىزلىك
 اتمک اوچون. ۲۱ بلجە، اگر كئىمىسە
 اۋزونو بونلاردان تىمىز اتسە، حورمتلى
 بىر قاب اولاجاق، تقدىس اولوموش،
 آغاسىنا فايدالى و ھىياخشى ائشە حاضىر.
 ۲۲ جاوانلىق شەوتلىرىدىن قاچ و رىي
 تىمىز اوركە چاغىرانلارلا، صالحلىك،
 ائمان، مەھبەت و بارىش دالىنجا گت.
 ۲۳ عاغىلىسىزلىق و جاھىللىككىن چىخان
 سۆزلىرى رىدات و بىل كى، اونلار
 داعوا قالدىرارلار. ۲۴ اۋزونو رىبە قول
 ادن، داعواكار بىرى اولماز. ھامىيا
 مەرىبان اولار، تەلەم ورە بىلر، سەو
 ائشلىر گۆرۈلندە صبىرلى اولار، ۲۵ ضىد
 دورانلارى حلىملىككە ائصالاح ادر،
 اىلە كى، بلكە تارى اونلارى تۆوبە
 يە چكىسن و حقىقىي آنالسىنلار ۲۶ و
 عاغىل لارى باشلارىنا گلگىسن و ائبلىگىسن
 توروندان كى، اونلارى اۋز ائرادە سىنى
 يرىئە يىتىرمەك اوچون اسىر ساخلايب،
 قاچسىنلار.

۱۳ الاكئ بونو بىل كى، آخىر
 گونلردە چىتن زامانلار گلە

چونكى اۋزونو دانا بىلەز. ۱۴ بو شىلرى
 اونلارا خايطىرلا و تارىنىن حوزوروندا
 اونلارا ائخطار و رىكى، فايداسىز و
 اشىدنلرى خاراب ادن سۆزلر بارە
 سىندە چكىشمە سىنلر. ۱۵ جەھدات كى،
 اۋزونو تارىيا، اوتانماغا مؤحتاج اولمايان و
 حقىقتىن كلامىنى دوزلوكە ائشە سالان
 بىر ائشچى كىمى مقبول ادەسن. ۱۶ آما
 دونىەوي و باطل دانىشانان پرىھىزات،
 چونكى آدمى داھا چوخ دىئىسىزلىك
 چكىر ۱۷ و اونلارنىن كلامى قانقارىن
 كىمى يايىلار. ھىمنايوس و فىلتوس
 اونلارداندىرلار ۱۸ كى، حقىقتىن آزىب
 دىئىرلر: “اولولرئ دىئىلىشى باش و رىب”
 و بعضىلرئ ائمانىنى آزدىرلار. ۱۹ لاكئ
 حلە دە تارىنىن مؤحكە بونۆورەسى دورور
 و اوستوندى بو مؤھورو وار: “رب
 اۋزونونكو اولانلارى تانىير” و “رىبئ
 آدىنى چاغىران ھركس گرک اۋزونو
 پىئىلىككىن اوزاق ساخلاسىن”. ۲۰ بۆيوك
 بىر اودە آنجاق قىزىل و يا گوموش
 قابلار يوخدور، تاختادان و پالچىقدان
 اولان قابلار دا وار، بعضىلرى حورمت

و یمبه رُسْتَن آخماقلیغی اولدو. ١٠ آما سن منم تعلّمی، رفتاریمی، مقصدیمی، ائمانیمی، صبریمی، محبتیمی، تحمّولومو، ١١ ائشکنجه لرئمی و عذابلاریمی یاخیندان گوروبسن؛ انطاکیه ده، اتقونیه ده و لئسترده باشیما گلنر کئمدن. نه ائشکنجه لر باشیما گلدی و نجه رب اولارین هامیسیندان منی قورتاردی! ١٢ دوغرودان دا مسّح عئسادا دئندارلیقلا یاشاماق ائسته ی بوتون آداملار عذاب چکه جکلر. ١٣ لاکئن پئس و حوّقه باز آداملار آلدادیب، آداماقلا پئسلئکه ترقی اده جکلر. ١٤ آما سن، اؤیره ندئین و یقئن تاپدیغین شیلرده داوام ات، چونکی بئلسن کی، کئمدن اؤیره ندئن. ١٥ و اوشاقلیغیندان دا موقدّس یازیلاری بئلسن کی، قادئردئلر سنه حکمت ورسئنلر و سنی ائمان واسطه سئله مسّح عئسادا اولان نجاتا چاتدیرسینلار. ١٦ بوتون موقدّس یازیلار تارینین ائله ملاماسی دیر و تعلّم، توبئخ، یولا گئترمک، و صالحلئکه تربیّه تاپماق اوچون فایدالی دیر، ١٧ اله

جک. ٢ چونکی انسانلار اوزلرئنی سون، پول پرست، لالچی، کئبئری، سؤین، والتدینلره ناموطع، ناسئپاس، ناپاک، ٣ سومین، باریشمایان، قیبتچی، پرهئزئز، موروتئز، یاخشیلیقدان تئفرت ادن، ٤ حوّقه باز، مولا حظه اتمین، تکبورلو، عیاشلیغی تاریدان داها چوخ سون، ٥ دئندارلیغین ظاهرئنی ساخلایان آما اونون قووتئنی دانان اولاجاقلار؛ بله آداملاردان اوزونو اوزاق ساخلا. ٦ چونکی بونلارین آراسیندا او آداملار دا وار کی، اولره گئرب، جوربه جور هوسلرئن دالینجا قاجان و گوناھ یوکونون آلتیندا اولان ضعیف آروادلاری اسئر ادئرلر. ٧ اونلاری کی، دائم اؤیره نئرلر، لاکئن هچ واخت حقیقتی آنلایا بئلمئرلر. ٨ یانئس و یمبه رُس نجه موسایا ضئد دوردولار، بو آداملار دا حقیقته ضئد دورورلار کی، عاغیلدا فاسئد، ائماندا دا مردود دورلار. ٩ آما بوندان آرتیق ترقی اتمه یه جکلر؛ چونکی اونلارین آخماقلیغی هامییا آیدین اولاجاق، نجه کی، یانئس

حاضر لانیب کی، رب، او صالح داور
 او گونده اونو منہ جایزہ ورہ جک؛
 آنجاق تک منہ یوخ، اونون ظوهورونو
 سون هامییا. ۹ چالیش کی، منم یانیا تز
 گلہ سن. ۱۰ چونکی دئماس بو حاضر
 دونیانین سوگئی اوچون منی ترک
 ادب و تسالونیکه گدب؛ کرسکس
 قالاتیایا، تیطوس دا دالماتیایا گدب.
 ۱۱ آنجاق لوقا یانیدادیر. مرقوسو گوٹور
 و اوزونله گنتر، چونکی منہ خئدمت
 اوچون فایدالی دیر. ۱۲ تئخکوسو افسوسا
 گونده رمئشم. ۱۳ گلنده تروآسا
 کرپوسون یانیندا قویدوغوم ردانی،
 کتابلاری، خصوصن ده طومارلاری
 گنتر. ۱۴ مئسگر ائسکندر منہ چوخ
 یامانلیق اتدی؛ رب اونا عمل لرئنه
 گؤره عوض وره جکدتر. ۱۵ شخصن
 اوندان مواظب اول، چونکی بزئم
 تعلمه شئدته ضئد دوردو. ۱۶ بئرئنجی
 دئفعا عیدما هج کس منہ آرخا اولمادی؛
 هامی منی ترک اتدی. اولسون کی،
 بو اونلارین ضئدته سایپهاسین.
 ۱۷ لاکئن رب منمله دوروب، منہ

کی، تاریخین آدمی کامل و هر یاخشی
 ائش اوچون تجهئز اولسون.

۴ تاری و مسخ عئسانین
 حوزوروندا کی، اولولر و
 دئرلری موحاکنمه اده جک، سنی
 اونون ظوهور و پادشاهلیغینا آند ورئم:
 ۲ کلای وعظ ات، واخت-پواخت
 حاضر اول، بؤیوک صبر و نصحتله
 اتصال ات، توبخ ات، تشوئق ات.
 ۳ چونکی اله بئر زمان گلہ جک کی،
 اونلار آرتیق صحیح تعلمه دؤزمه یه
 جکلر؛ لاکئن قولاقلاری قاشیناراق،
 اوز هوسلرئنه موطابق موعئلمر
 پیغاجاقلار ۴ و قولاقلارینی حتمقتدن
 دؤنده رب، افسانه لره اوز گنتره جکلر.
 ۵ لاکئن سن هر شیده آیق اول،
 چئنئلیه دؤز، بئر موبشئن ائشئی
 گور، خئدمتئی یرئنه یئر. ۶ چونکی من
 آرتیق انجه قوربانی کئی توکولوشم و
 منم رحلت زمانیم یئئشئب. ۷ یاخشی
 ساواشی ساواشیشام، دؤورو آخیرینا
 یئرئمشم، ائمانی حنفظ اتمشم. ۸ گلہ
 جکده منم اوچون صالحلئک تاجی

قووت وردي، إله كي، منم واسطمله
 ائجلائن اعلائي كامل بئر شگلده يرئنه
 يتشسئن و بوتون قيري يهودئلر اونو
 اشئتسئلر. و من اصلانين آغز يندان
 قورتولدوم. ١٨ رب مني هر پئس عملدن
 قورتاريب، امن-آمانليقدا اوز گويده كي
 پادشاهليغينا گئتره جك. اونا ازلدن ابده
 جك شووكت اولسون. آمن. ١٩ پرئسكا
 و اكلايا، و اونسفوروسون او اهلئنه
 سلام يتئر. ٢٠ إراستوس قورئنتده
 قالدي، لاکئن تروفئموسو مثلئتوسدا
 ناخوش بوراخديم. ٢١ چاليش كي،
 قيشدان قاباق گلہ سن. يوبولوس سنه
 سلام گونده رئر، هم ده پودنس،
 لئوس، كلودئيا و بوتون قارداشلار.
 ٢٢ رب سنئن روحونلا اولسون. فيض
 سئزئله اولسون.

TIT

چوخ عصرلردن قابق وعده ورددي.
 ۳ لاکن موعین زاماندا اؤز کلامینی
 وعظده ظاهر اتدی کی، قورتاریجیمیز
 تاریخین امری ائله منه امانت ورتلیدی.
 ۴ موشرک ائماندا منئم حقیقی اوغوم
 تئطوسا: آتا تاریدان و قورتاریجیمیز
 مسیح عئسادان سنه فیض و باریش
 اولسون.

۱ اؤزونو تاریخا قول اتمیش
 و عئسا مسیح حواریسی
 پولوسدان، تاریخین سچلمیشلرین ائمانی و
 حقیقتین معرفتی اوچون کی، دئندارلیغا
 موطابقتدر، ۲ ابدی حیاتین اومئدئنده
 کی، یالان دانیشا بئلهین تاری اونو

۲ ياشلي كئشئلر آيىق، ووقارلي،

آغساقاللار حاقيندا ۵ سني اونون اوچون
 كرئنده قويوب گتدم كي، قالان انشلي
 تاماملاييب هر شهرده سنه تاپشيريديغيم
 كئمي آغساقاللار تعين اده سن. ۶ او
 گرگ قينانيلماز بئر كئشي اولسون، بئر
 آروادين آري، سفاهتلك ويا
 عوصيانچيلىق توهمتي آتيلان اوولادلارين
 آتاسي يوخ، ائمانلي اوولادلارين آتاسي
 اولسون. ۷ چونكي ناظر گرگ تارينين
 موباشئري اولراق، قينانيلماز اولسون.
 عئنادكار، تز حئرصله نن، شراب اسئري،
 زور دئين، ويا حاقسيز قازانجين دالينجا
 قاجان اولماسين. ۸ لاكئن قوناق سون،
 ياخشيليغي سون، تمكئتلي، عادل، اوزونو
 وقف اتمئش و نفسئنه حاكم اولان
 بئري اولسون. ۹ تعلقمه موطابق اولان
 امئن كلامي جئدئيتله توتسون كي، هم
 اساس تعلقملرده تشويق اده بئلسئن، هم
 ده ضئد دورانلاري توبئخ اده بئلسئن.
 ۱۰ چونكي عاصي، بوش بوغاز و حئيله گر
 آداملار چوخ دورلار، خصوصن ختنه
 اولونانلار آراسيندا ۱۱ كي، اونلارين
 آغزي گرگ باغلانسين. اونا گوره كي،
 عايئله لري تامامن كوكوندن ييخيب،
 حاقسيز قازانچ اوچون اله تعلقملر ورئرلر

عمل لري بئر اولسون. ۱۰ اوغورلوق
 اتمه سئىلر، آما بوتون ياخشى ائمانى
 گۆز قاباغينا قويسونلار كي، هر
 شیده قورتاريجيميز تارينين تعلئمىنى
 بزه سئىلر. ۱۱ چونكى تارينين فيضى
 ظاهر اولدو و بوتون ائنسانلارا
 نجات گئتئر ۱۲ و بزه تربيه
 ورئر كي، ائمانسىزلىق و دونيهوي
 هاوا-هوسلري رد ادئب بو عصرده
 تمكئىلى، صالح و تارىيا لايىق بئر
 حيات ياشاياق. ۱۳ و تاغالا تاريميز
 و قورتاريجيميز مسئح عئسانين
 موبارك اومئدىنى و شووكتئىنى
 ظاهر اولماسىنى گۆزلهيك: ۱۴ او،
 اوزونو بئرئم اوچون فدا اتدي
 كي، بئزي هر جور حاقسىزلىقدان
 خئلاص اتئىن و اوزونه عاييد بئر
 خالق طاهر اتئىن كي، ياخشى
 ائىلر اوچون قيرتلي دئرلر. ۱۵ بو
 شيلري دانئش و بوتون ائتئتدارلا
 تشوئق و توبئخ ات. قويما هچ كس
 سنه اعتئناسىزلىق اتئىن.

تمكئىلى، ائماندا، محبتده و تحمؤده
 داواملي اولسونلار. ۳ الهجه ده
 ياشلي آروادلار رفتارلاريندا
 مؤحترم اولسونلار، قيبئچي و
 شراب اسئري اولماسىنلار، ياخشى
 شيلري اويره سئىلر ۴ كي، جاوان
 آروادلاري، آرلئنى و اوشاقلارينى
 سومكده تشوئق اتئىلر. ۵ تمكئىلى،
 عئفتلى، اودارلىق ادن، مهربان و
 اوز آرلئنه موئطع اولسونلار كي،
 تارينين كلامي حؤرمئسئز اولماسىن.
 ۶ الهجه ده جاوان اوغلانلاري
 تشوئق ات كي، عاغىلى اولسونلار.
 ۷ هر شیده اوزونو ياخشى عمل لرئىن
 نومونه سي گؤرسد: اساس تعلئمه
 خالص، صادئق. ۸ دانئشىقدا صحئح
 و قىنانيلهيان اول كي، دوشمن
 بئرئم حاقيميزدا پئس بئر شي دئيه
 بئلمه يئب، اوتانسىن. ۹ نوكرلري
 تشوئق ات كي، اوز آغالارينا هر
 شیده موئطع اولوب اونلاري
 راضي اتئىلر و سؤزلى ائله

تاریخ لایق بتر حیات ۱

۳ اونلارا خاطرلا کي، ريسلر و ائقتدار صاحبئرته موطن اولسونلار، اطاعت اسئلر و هر جور ياخشى ائش اوچون حاضر اولسونلار. ۲ هچ كئمه ائفترا آتاسينلار، داعواچي اولماسينلار، حلم اولوب بوتون ائسانلار قاباغيندا تواضعكار اولسونلار. ۳ چونكي بتر زامان آتلاقسيز، اطاعتسز، آدانميش، جوربه جور شهوتلر و عيشلره اسر ائدك و حياتيميزي خباثت، پاخيليق و نئفرتده كچردئب، بتر بترمزدن نئفرت ادردئك. ۴ آما او زامان كي، قورتاريخيميز تاريخين مهربانليغي و اونون ائسانلارا اولان محبتي ظاهر اولدو، ۵ او بتر صالخلئكه اددئتمز عملرئ اساسينا بوخ، او زمرهته گوره تزه خئلقتن يوماغي و موقدس روحن تزه اددئي ائله نجات وردى. ۶ او

روحو، قورتاريخيميز عئسا مسئحن واسئطهسه اوستوموزه بول-بول توكو ۷ كي، اونون فيضله صالح سايب، ابدى حياتينين اومئدنه گوره وارث اولاق. ۸ بو سوز، اعتماددا لايقتدر، و بو شيلرن حايندا سندن استه يرم كي، يقئتلئكه دانيشاسان، اله كي، تاريخ ائنانلار ياخشى ائشله مشغول اولسونلار. بو ائشله ائسانلار اوچون ياخشى و فايدالى دير. ۹ لاكن عاغلسيز موناقتشه لردن، نسل نامه لردن، داعوادان و شرعت اوستونده اولان مباحثه لردن او زونو اوزاق ساخلا. چونكي فايداسيز و ديرسزدير. ۱۰ فتره يارادان آدمي بترنجي و ائكنجى اخطاردان سوزا رد ات. ۱۱ بئلسن كي، بله آدم يولونو آريب و او زونو محكوم ادب، گناه ادب. ۱۲ آرتاس يا دا تخكوسو سنن يانينا گونده ردئشده چاليش كي، نكوپولئسه منم

ياخشي ائشلره مشغول اولسونلار
 كي، بلجه ثمره سئز اولماسينلار.
 ۱۵ منتمله اولانلارين هاميسي سنه
 سالام گونده رث. بئزي ائماندا
 سونلره سالام يتئر. فيض سئزن
 هامينيزلا اولسون.

يانما گلەسن، چونكي قيشي اورادا
 كچترتمه يه قرار ورمئشم. ۱۳ دئقت
 ات كي، وئكل زئناس و آپولوس
 يولا چيخاركن هچ بئر شيلري
 آسكئك اولماسين. ۱۴ قوي بئزئمكگر
 ده اويره نسنلر كي، ضروري
 احتياجلاري رفع اتمك اوچون

PHM

آدام، ياشلي وائڊي ده مسخ عئسانين
 بئر زئندانئسي، سندن خواهش ادئم.
 ۱۰ اوولاديم اونئسموس اوچون سندن
 خواهش ادئم كي، اونا زنجئرئمه آتا
 اولدوم. ۱۱ او، بئر زامان سنه فايداسيز
 ائڊي، آما ائڊي هم سنه، هم ده منه
 فايدالي دير. ۱۲ من اونون اووزونو سنن
 يانينا گؤنده رمئشم كي، منئم اوره يئدئر.
 ۱۳ اونو يانيدا ساخلا ماغي ائسته ردئم
 كي، ائجئله گؤره زنجئرله دوشدويم
 حالدا سنن عوضئه او منه خئدمت
 ائسن. ۱۴ آما سنن راضيليغين اولمادان
 ائسته مه دئم هچ بئر ائش گؤروم كي، سنن
 ياخشيليغين مجبوري يوخ، او زائسته يئندن
 اولسون. ۱۵ بله ده بئر مودت سندن
 آيريلهسي بونون اوچون اولدو كي، اونو
 همئشه لئك گري آلاسان، ۱۶ بئر قول
 كئمي يوخ، بئر قولدان داها دا آرتيق، بئر
 عزئر قارداش كئمي، خصوصن منه،
 لاكئن نه قدر چوخ سنه، هم جئسمده
 هم ده ربه. ۱۷ ائڊي اگر مني اووزونه
 بئر شرئك سايرسان، اونو منئم كئمي
 قبول ات. ۱۸ آما اگر سنه بئر نحوله

۱ مسخ عئسانين بئر زئندانئسي
 پولوس و قارداش تئمتو عوسدان،
 سوگلي و همكار يميز فئلمونا. ۲ آفئيا باجيا
 و بئرئم كئمي عسگر اولان آرخئپوسا
 و سنن اوئنده اولان كئلسايا: ۳ آتاميز
 تاريدان ورب عئسا مسخدن سئزه فيض
 و باريش اولسون. ۴ تار يما همئشه شوکور
 ادب دوعلار ييدا سني ذئكر ادئم،
 ۵ چونكي سنن رب عئسايا و بوتون
 موقدسلره اولان محبت و ائمانيني ائشئدئم.
 ۶ مسخئن خاطرئنه سنه اولان هر
 ياخشئي شين معرئفتي ائمانين رفاقتئنده
 ثره لي اولسون. ۷ چونكي گلهئشم كي،
 سنن محبتئنده چوخ شادليق و تسلي آليم.
 اونا گؤره كي، قارداش، سنن ساينده
 بوتون موقدسلرئن اوره يي تزه لئتب. ۸ بونا
 گؤره، گرچي مسخده كئفايئجه جسارتم
 وار كي، سنه صحح اولاني ائمه يئنه امر
 ادئم، ۹ لاكئن بونو ترجح و رئم كي،
 محبتئن خاطرئنه، من پولوس كئمي بئر

جکسن. ۲۲ ھمن زاماندا منئم اوچون
 ده بئير حاضيرلا. چونکي اومئد ادئرم
 سئزئن دوعلارينيز سايه سئنده سئزئن
 يانينيزا گلئم. ۲۳ منئمله برابر مسئح عئسادا
 زئندانى اولان ايافراس، ۲۴ همکارلاريم
 مرقوس، آرسئترخوس، دئماس و لوقا
 دا سنه سالام گؤنده رئرلر. ۲۵ رب
 عئسا مسئحن فيضي سئزئن روحونوزلا
 اولسون.

يامانليق اتمئش اولسا، يا دا سنه بورجلو
 اولسا، اونو منئم حسايما قوي. ۱۹ من
 پولوس، اؤز آلئله يازيرام کي، بو بورجو
 سنه وره رم. (بونو دمک ده آسته مئرم
 کي، اؤز جانيني بله منه بورجلوسان).
 ۲۰ يلي، قارداش، قوي ربه سندن
 بئر فايدا گؤروم، اورهيئي مسئحه
 تزه له. ۲۱ سنئن اطاعتئندن يقئئم اولان
 حالدا بونلاري سنه يازيرام و بئلئرم
 کي، حتا ددئئمدن آرتيغيني دا اده

HEB

ملڪردن افضل ۱

“سن منم اوغلو مسان،
 من سنه بو گون آتا اولدوم.” ويا
 “من اونا بئر آتا اولاجام،
 او دا منه بئر اوغول اولاجا قدير؟” ۶ آما
 ائلك دوغولاني گئنه بو دونيايا
 گتريدي زامان ديئر:
 “قوي تاريخين بوتون ملڪري اونا سجده
 اتسئلر. ۷ و ملڪر باره سئنده ديئر:
 او، اوڙ ملڪرني يله دؤنده رئر،
 اوڙ خئدمتچئرني اود آلو سونا. ۸ لا کئن
 اوغول حاقيندا ديئر:
 سنن تختن، اي تاري، ابدن ابده
 کئمي ديئر،
 و صالح عصا، سنن پادشاهليغينين
 عصاسي دير. ۹ سن صالحليي سوب
 شرعتسئرلئکدن نئفرت اتدن.
 بونا گوږه تاري، سنن تارين، سني
 شادليق ياغي ائله
 يولداشلاريندان داها اوستون تعيين
 اتدي. ۱۰ و
 باشلانيشدا، سن يارب، يرئن بوئووره
 سني قويدون،

تاري كي، قديم زامانلاردا دغه
 لرله پيغمبرلر واسطه سئله و جوربه
 جور يوللارلا آتالار يميزا دانيشدي،
 ۲ بو آخيري گونلرده بئزه اوغولونون
 واسطه سئله دانيشيب كي، اونو هر
 شين وارئي تعيين اتدي و اونون
 واسطه سئله دونياني ياراتدي. ۳ و
 او، تاريخين شووكتئن شفيقي و
 اونون ذاتينين تامام صورت ديئر و
 هر شي اوڙ قودرتئن كلامي ائله
 ساخلاير. او، گوناھلارين تمزلك
 انشئي باشا چاتديراندان سوزا،
 اوجالاردا عظمتي اولانين صاغيندا
 اوتوردو. ۴ و ملڪردن داها اعلا
 بئر آدي مئراث آلدغي اوچون،
 اونلاردان داها افضل اولوبدور.
 ۵ چونكي تاري ملڪرئن هانسي بئرئنه
 اولوب كي، دسن:

ملڪلرن واسطه سئله ديتلمش سوز
 ثابت اولدو كي، ديتشلهدئر و هر
 تقصير و ائطاعتسزلئك عادتل بر
 جزا آدي. ۳ نجه قورتولا بئله رئك
 اگر بله بر بويوك نجاتا اعتناسيزليق
 ادك؟! اونو اولجه رب بزه ددي
 و سونزا اونو اشدنلرن واسطه سئله
 تصدق اولوندو. ۴ تاري دا علامتلر
 و عجايبلر، موختلف مؤجوزه لر و
 اوز ائراده سئنه موطابق موقدس
 روحون عطالاري ائله اونلارلا برابر
 شهادت وردي. ۵ تاري دديئمئز
 گله جك دونياني، ملكره تابع
 اتمه دي، ۶ لاكلن بري بريده بله
 شهادت ورتب ديت:
 انسان كئمدئر كي، اونو
 خاطرلا ياسان؟!
 و يا انسان اوغلو كي، اونون قيدنه
 قالاسان؟! ۷ آز بر مودت اوچون
 سن اونو ملكردن آشاغي ادبسن،
 اونون باشينا شوكت و حورمت تاجي
 قويوسان،

و گويلر سنن اللرنئن انشي دئر.
 ۱۱ اونلار محو اولاجاقلار، لاكلن
 سن قاليرسان.
 اونلارين هاميسي پالتار كئمي كؤهنه لنه
 جكلر، ۱۲ شئل كئمي اونلاري
 بوكه جكسن؛
 پالتار كئمي اونلار دا ديتشه جكلر.
 لاكلن سن همشه همنسن،
 و سنن ائللرن باشا چاتماياجاق. ۱۳ اما
 ملكلرن هانسي برئنه اولوب كي،
 دستن:
 منم صاغيمدا اوتور، اوزاماناجاق كي،
 من سنن دوشمنلرئي آياقلارينا كئتل
 ادم؟ ۱۴ مگر اونلارين هاميسي
 خئدمت ادن روحلار ديتلر
 كي، نجاتي مراث آلانلارين
 خاطرري اوچون، خئدمت اتمه يه
 گؤنده رئلرلر!؟

دئقتلي اولاق ۱

۲ بو سببدن اشدئيئمئزه گرک
 داها چوخ دئقت ادك، اله كي،
 اوندان بريانا آزماياق. ۲ چونكي اگر

و اونو اۆز آلرئئنن ائشلي اوستونه
 تعين ادئسن. ۸ سن هر شي اونون
 آياقلاري آلتينا تابع ادئسن. چونكي
 هر شي اونا تابع اِدَنده، تاري هچ
 بئر شي اونا تابع اولمايش قويماي.
 آما بئز ائدي حله گؤرموروك كي،
 هر شي اونا تابع اولسون. ۹ لاکئن
 آز بئر مودت اوچون ملكلردن
 آشاغي ادئلئشي، يعني، عئساني
 گؤروروك كي، اولومون عذابيني
 چكدي اوچون، باشينا شوكت و
 حؤرم تاجي قويولدو، اله كي،
 تارينين فيضئئنن واسطه سئله هامينين
 يرئنه اولومو دادسين. ۱۰ چونكي بو
 اونا كي، هر شي اونون اوچون و
 اونون واسطه سئله ائدي، موناسئب
 گؤروندو كي، چوخ اوغوللاري
 شوكته گئتمكده عذابلار واسطه
 سئله اونلارين نجاتينين بانئسئي
 كامالا گئئرسئن. ۱۱ چونكي هم او
 كي، تقدئس ادئر، هم ده اونلار
 كي، تقدئس اولونورلار، هاميسي
 بئر آتادانديرلار. بو سببدن اونلاري

قارداش چاغيرماقدان اوتانمايب
 ۱۲ دئير:
 سنن آديني قارداشلارما اعلان اده
 جهيم،
 سنن جاماعاتين آراسيندا، سنن حمدئي
 اوخوياجاغام. ۱۳ و گئنه:
 اونا بل باغلاياجاغام. و گئنه:
 باخين، من و تارينين منه وردئي
 اوولادلار! ۱۴ بونا گؤره،
 اوولادلار نجه بدن و قانا
 شرتكدرلر، او، اوزوده، اله جه هم
 شيلردن پاي آدي كي، اولومون
 واسطه سئله اولومون اوستونه قوت
 صاحئي اولاني، يعني ائبلئسي،
 قووتسئر اتسن. ۱۵ و عؤمورلري
 بويو اولوم قورخوسو ائله اسارته
 دوشموشلري آزاد اتسن. ۱۶ يقئن
 كي، او، ملكره كؤمك اتمئر،
 آما ائبراهم نسلئنه كؤمك ادئر.
 ۱۷ بو سببدن لازيم ائدي كي،
 او، هر شیده قارداشلاري كئمي
 اولسون، اله كي، تاريا مربوط
 اولان شيلرده مرحمتلي و وفالي

ورمک اوچون امئن اندي. ۶ آما
مسح اوغول کئمي تاريخ اوي
اوستونده اندي کي، اونون اوي
بئزئک، اگر يقئن و اومئدئمئزن
نخري آخيرا کئمي مؤحکم
ساخلاياق. ۷ بونون اوچون نجھ کي،
موقدس روح ديئر:

بو گون اگر اونون سسئي اشئدئرسئنئز،
۸ اورکلرئئزي برک اتمه يئن،
اونلار کئمي کي، چؤلده ائمتاحان
گونونده مني قضيله ندرئتلر، ۹ و
آتالارينيز اورادا مني ائمتاحانا
چکئب، يوخلاديلار
و قيرخ ائل منئم عمل لرئي گؤردولر.
۱۰ بونا گؤره بو نسله قضيله نئب
دئم:

اونلار دئم اورکلرئنده آيرلار،
و منئم يوللاريمي بئلمه دئلر. ۱۱ نجھ کي،
قضبئمه آند ائچدئم:
اونلار من ورن راحتليغا گئرمزلر.
۱۲ قارداشلار، دئقت ادئن کي،
سئزلردن هچ بئرئئزن پئس و
ائانمايان بئر اورهي اولماسين کي،

بئر باش کاهئن اولوب، خالقين
گوناهلارين کفاره سئي تائمئ
اتسئن. ۱۸ چونکي اؤزوده وسوسه
اولونوب عذاب چکدئي اوچون
قادر دئر کي، وسوسه اولونالارين
ائمدادينا يئتئشئن.

موسادان افضل ۱

۳ بونا گؤره، اي موقدس
قارداشلار، سماوي دعوته
شرئک اولانلار، ائقراريميزين ائچي
و باش کاهئي اولان عئساني
دوشونون؛ ۲ عئسا اونو تعين ادهنه
وفالي قالدي نجھ کي، موسا دا
تارينين بوتون اوئنه وفالي قالدي.
۳ چونکي عئسا موسادان داها
بؤيوک شؤوکتته لايئق سايليب،
نه قدر کي، او تئکه نئن حؤرمتي،
اودن آرتيقدير. ۴ چونکي هر اوئن
بئر بناسي وار، لاکئن هر شئين
بناسي تاريدير. ۵ موسا تارينين
بوتون اوئنده بئر خئدمتچي کئمي،
سونلار ديئله جک شيلره شهادت

اونلار ائمانسيزليقلارينا گوره گوره
بئله دئولر.

تارينين ورهجه يي راحتليق ۱

۴ بونون اوچون گلئن قورخاق كي،
اونون راحتليغينا گئرمك وعده
باقي ائكن، مبادا سئزلردن هچ بئرئئز
اوندان محروم اولوش گؤرونسون.
۲ چونكي خوش خبر اونلارا وعظ
اولوندوغو كئمي، بئزه ده وعظ
اولونموشدو؛ آما ائشئدئكلري كلامين
اونلارا بئر فايداسي اولمادي. چونكي
او كلام اونو ائشئدئلدن ائمان
واسئطه سئله بئر لئشه بئرله ده دي. ۳ بونا
گوره كي، بئر ائمان گئئرئلر راحتليغا
گئردئك، نجه كي، ديئب:

قضبئتمده آند ائچدئم كي، اونلار من
ورن راحتليغا گئرمز لر. گرچي اونون
ائشليري دونيانين بئناسيندان بري باشا
چاتمئشدير. ۴ چونكي يدئنجي گون
حاقئندا بئر يرده ديئب:

يدئنجي گونده تاري بوتون ائشئرئدن
راحت اولدو. ۵ و گئنه بو يرده:

دئري تاريدان اوزا قلاشسين. ۱۳ آما
بو گون دئلدئكجه، گون به گون
بئر بئرئئزي تشويق ادئن، إله كي،
سئزلردن هچ بئرئئز گوناھين حئيله
سي ائله بر كئمه سن. ۱۴ چونكي
اگر يقئئمئزئن باشلانئشيني آخيرا
كئمي مؤحك ساخلاياق، مسئحن
شرئكلري اولوشوق. ۱۵ ديئلئر ده
كي،

بو گون اكر اونون سسئي ائشئرئسئئز،
اوركلرئئزي بر ك ائمه يئن،

اونلار كئمي كي، مني قضبئله ندرئدلر.

۱۶ ائشئدئكلري زامان، كئم اونو

قضبئله ندردي؟ دوغرو دان دا مگر

بوتون اونلار ديئلدئلر كي، موسا

ائله مئصئردن چيخديلار؟ ۱۷ قيرخ

ائل او، كئملره قضبلي ائدي؟ مگر

اونلارا ديئلدي كي، گوناھ ائدلر،

جسدلري ده چؤلده سرئلدي؟!

۱۸ كئملرئن حاقئندا آند ائچدي

كي، او ورن راحتليغا گئرمه يه

جكلر؟ مگر ناموطئعلرئن حاقئندا

ديئلدي؟! ۱۹ بلجه گؤروروك كي،

اونلار من ورن راحاتليغا گئرمزله. ٦ بلجه، نه ائئكي بعضئرئئن او راحاتليغا گئرمه سي اوچون ائمكن قالير و خوش خبري قاباقجا اشدنلر ائطاعتسئرئئكلري اوزوندن گئره بئلمه دئلر، ٧ تاري گئنه، بو قدر زامان چكدئكدن سوزا، بئر گون تعين ادئر و داوودون دئلي ائله “بو گون” دئير، نهجه كي، قاباقجادان دئيئب ده كي:

بو گون اكر اونون سسئي اشدئرئئنز، اوركلئرئزي برک ائمه يئن. ٨ چونكي اكر اونلارا راحاتليق ورن يوشع اولسايدى، تاري بوندان سوزا آيري بئر گون حاقيندا دانئشمازدى. ٩ بلجه تارينين خالقي اوچون بئر سبت راحاتليغي قالير. ١٠ چونكي

تاري ورن راحاتليغا گئرن اوؤزو ده، اوؤز ائشرئندن راحاتلادى، نهجه كي، تاري اوؤز ائشرئندن ائتمئشدى. ١١ بلجه گلئن او راحاتليغا گئرمك اوچون جهد ادك، ايله كي، هچ كس همن ائطاعتسئرئئئن نومونه سئني گؤتوروب يئخيلماسين. ١٢ چونكي تارينين كلامي دئري، فعال و ائكي آغيزلي هر قيلينجدان داها ائتي دئر و جاني و روحو، هم ده مفصل لري و ائئكلري بئرئئندن آيرانا قدر كسئر و اوره يئن فئكئرلر و نئيتلرئني آيرلاماغا قادئر دئر. ١٣ و هچ بئر مخلوق تارينين نظرئندن گئزلي دئيل، لاكئن هر شي اونون گؤزلري قاباغيندا كي، اونا جاواب ورمه لئئيك، لوت و آچيقدير.

خالقین گوناھلاری اوچون، هم ده
 اؤز گوناھلاری اوچون. ۴ و هچ کس
 بو احتشاما اؤز-اؤزونه نايئل اولاي بللمز،
 تاريين طرفتندن دعوت اولوندوقدا نايئل
 اولاي بللمز، نجه كي، حتا هارون دا بله
 ائدي. ۵ الهجه مسیح ده اؤز-اؤزونو
 عزتله ندرئرب باش کاهن اولمادي، اما
 او تاري كي، اونا ددي: “سن منم
 اوغولوسان. بو گون من سنه آتا اولدوم.”
 ۶ نجه كي، آيري بئر یرده ده دیر: “سن
 ملکئصديق ترتبئنه موطابق، ابدي بئر
 کاهنسن.” ۷ عئسا، جسمنده اولوش
 گونلرئنده، اوجا سس و گؤز ياشلاري
 ائله اونو اولومدن نجات وره بئل
 تارييا دوعالار و نئيازلاز تقدئم اتدي
 و تقواسي سببئندن اشئدئلي. ۸ اوغول
 اولدوغو حالدا، چکدي عذابلارلا
 ائطاعتي اؤیره ندي. ۹ و كامالا چاتيب،
 اوندان ائطاعت اِدن هر کسه ابدي
 نجاتين بولاغي اولدو. ۱۰ وتاري طرفتندن
 ملکئصديق ترتبئنه موطابق، باش
 کاهن تعين اولوندو. ۱۱ اونون باره
 سنئده دمک اوچون چوخ سؤزوموز

بؤيوک باش کاهن عئسا ۱۴ بونا گؤره
 ائدي كي، گؤيلردن چمئش بؤيوک
 بئر باش کاهنئمز وار، يعني تاريين
 اوغلو عئسا، گلئن اعترافي ميري مؤحم
 ساخلايق. ۱۵ چونكي اله بئر باش
 کاهنئمز يوخدور كي، ضعفتلکلمئزده
 بئزمله همدرد اولماسين. اما هر شیده
 بئزئم کئمي وسوسه اولونموش، لاکن
 گوناھسيز چيخميش بئري واريميزدير.
 ۱۶ بلجه، گلئن يقئئلکله فيض تختئنه
 ياخينلاشاق، اله كي، مرحمت
 تاييب احتياج واختيندا بئزه
 کؤمک اदन فيضه نايئل اولاق.

۵ چونكي ائنسانلار آراسيندان
 سچئلن هر باش کاهن، تارييا
 مربوط اولان ائشلرده ائنسانلار اوچون
 وگل قويولور كي، گوناھلار اوچون
 هديه لر و قوربانلار تقدئم اتسن. ۲ او،
 جاهئل لر و آزانلارلا مولايئم رفتار
 اده بللمز، چونكي اؤزو ده ضعفتلک
 اچئنده دئر. ۳ بو سببدن ده، گوناھلار
 اوچون قوربان تقدئم اتمه لي دئر؛ هم

روحدان پاي آميش، ۵ و تاريخين
ياخشي كلاميني و گله جک عصرئن
قودرتلرئي دادميش اولدوقلاري حالدا،
۶ يولدان آزميش اولانلارا تزه دن
تؤوبه اددرمک مومکون ديئل. چونكي
تاريخين اوغلونو اوږلري اوچون تزه دن
چارميخا چکئب، روسوي ادئرلر.
۷ او ير کي، دفته لره اوستونه تۆکولن
ياغيشي ائچئر و اوندا ائشله ين کئمسه لر
اوچون فايدالي گوئرئتلر حاصل ورئر،
تاريدان بئر برکت آلير. ۸ اما اگر تئکان
و خار-خاشاک حاصل گئئرسه،
دیرسئزدر و لعنت اولونماغا ياخين،
آخيري دا يانماقدير. ۹ اما، سوگئلئر، بله
دانئشديغيميز حالدا، آرخاينيق کي،
سئزن وضعئيتئئر داها ياخشي و نجاتا
موناسئبدر. ۱۰ چونكي تاري حاقسيزليق
ادن ديئل کي، سئزن ائشئئزي، و
اونون آدي اوچون موقدسره اولدن و
ائدي ده خئدمت اتمکله گؤرستدئيتئئر
محبتي ياددان چيخارتسين. ۱۱ و بئزم
آرزوموز بودور کي، سئزلردن هر بئرئئر
اومئئن کامل يقئئئي آخيرا قدر

وار و آچيقلاماسي دا چئئئندر، چونكي
قولاقلارينيز آرتيق آغير ائشئدر. ۱۲ گرچي
سئز بو زامان عرضئنده موعئم اولمالي
ائئئئر، حله ده بونا مؤحتاج سينيز کي،
کئمسه سئزه تاريخين سؤزلرئئن ائبتدائي
فايدالاريني اویره تئسن. و سئز قووتلي
يمه يه يوخ، سوده مؤحتاج اولوبسونوز.
۱۳ چونكي هر کس کي، آنجاق سود
ائچئر، کؤرپه اوشاقدير و صالحلئئن
کلامينا عادت اتمه يئب. ۱۴ لاکئن
قووتلي يمک بؤيوموشلر اوچوندور کي،
عمل اتمکله، حئسلي ياخشي و پئسي
بئر بئرئئن آيرلاماغا تربئيه تاييب.

۱ بونون اوچون مستحئن ائبتدائي
تعلئمئي بوراخيپ، کامالا
طرف جهد ادک و اولو ائشلردن تۆوبه
يه تکرار بئر بونؤوره قويمايق، نه ده
تاريا اولان ائمانا، ۲ يوماقلار تعلئمئنه،
الئر قويماغينا، اولولرئن دئرئله سنه و
ابدي موحا کئمه يه. ۱۳ اگر تاري انجازه
ورسه، بئر بونو اده جه يئک. ۴ چونكي
بئر زامان مونور اولوش و گوئيدن
اولان عطاني دادميش و موقدس

جان لنگري کٽمي دٿر، هم آرخاين هم ده مؤحکم کي، پرده نٿن آرخا طرفٿنه ده داخل اولور، ۲۰ اويره کي، ابده جک ملڪئصديق ترتبٿنه باش کاهٿن اولان عٿسا، بٿزم اوچون اورايا پٿشرو کٽمي گٿرٿب.

کاهٿن ملڪئصديق ۱

چونکي سالم پادشاهي اولان **V** بو ملڪئصديق، تاعالا تارينين کاهٿني اندي کي، پادشاهلاري اولدوروب قايدان ائبراهمه راست گلدي و اونا برکت وردي. ۲ ائبراهم ده هر شين اوندا بٿر حصه سٿني اونا وردي کي، اونون آدي اول صالحلئک پادشاهي، سونراسي دا سالم پادشاهي، يعني باريش پادشاهي دير. ۳ او آتاسيز و آتاسيز دير، نسل نامه سي يوخدور. نه گونلرئتن باشلانيشي وار نه ده عومرونون آخيري. لاکٿن تارينين اوغلونا بنزه دٿلئش اولوب همشه لئک کاهٿن قالير. ۴ ائندي باخين

گورسه دنه جک همين جهدي اٿسن. ۱۲ اله کي، سٿز تنبل يوخ، او کئمه لره اوخشايان اولاسينيز کي، اٿمان و صبرئن واسطه سٿله وعده لري مٿراٿ آليرلار. ۱۳ چونکي تاري ائبراهمه وعده ورديي واخ، اوژوندن داها بٿويوک بٿرئتن آدينا آند انجه بٿله ديي اوچون، اوژ آدينا آند انجه بٿب، ۱۴ دي: “دوغرودان دا سنه برکت وره جهيم و دوغرودان دا سني آرتيراجام.” ۱۵ وبلجه ائبراهم صبر اتمکله وعده نايئل اولدو. ۱۶ چونکي ائسانلار اوژلرئندن داها بٿويوک اولانين آدينا آند انجه لري و اولارين آراسيندا سوژو تصديق اٿن آند، هر موباحٿه نٿن آخيري دير. ۱۷ اله جه ده تاري، وعده نٿن وارئلرئنه اوژ اٿراده سٿنن ديشلئز لئني داها آچيق گورسد مک اوچون، وعده ني آندا تصديق اٿدي، ۱۸ اله کي، ائکي ديشلئز شيلره کي، تارينين اولاردا يالان دانيشماسي قيري مومکوندور، بٿرلر کي، پناه توتماق اوچون قاچميشيق، داها چوخ تشويق اولوب قاباغيميزا قويولان اومئدي مؤحکم توتاق. ۱۹ بو اومئدمئز

بو آدم نه قدر بؤيوک ائدي کي،
 بؤيوک آتا ائبراهم لاپ سچلمش
 قشمتلرن اوندا بئرنی اونا وردی.
 ۵ لاوئتن دوغرو اوغولاریندان
 کاهنلک وظفه سنی آلنلار،
 شرعتده حؤکلری وار کي،
 خالقدان یعنی قارداشلاریندان،
 ائبراهم نسلندن اولدوقلاری حالدا
 اوندا-بئر حصه نی آلسینلار. ۶ آما
 اونلارین نسل نامه سندن اولمایان
 بئری ائبراهمدن اوندا-بئر حصه
 نی آدی و وعده لره مالک اولانا
 برکت وردی. ۷ بو دا شوبهه سئزدئر
 کي، بؤيوک اوژوندن کئچئییه
 برکت ورر. ۸ بورادا اوندا بئر حصه
 نی فانی ائنسانلار آیرلار، آما اورادا
 یاشادیغینا دائر شهادته مالک اولان
 بئری آیر. ۹ و دمک اولار کي،
 حتا اوندا-بئر حصه نی آلان لاوی
 ده، ائبراهمن واسطه سهله اوندا
 بئر حصه نی ورمشدئر. ۱۰ چونکي
 ملک تصدق ائبراهمه راست گلن
 واخت، لاوی حله آتاسینین بلنده

ائدي. ۱۱ بلجه، اگر کامللک
 لاوئلی لرئن کاهنلئیه اولسایدی
 (چونکي اونون اساسینا گؤره خالق
 شرعتی آدی لار)، بس داها نه
 احتیاج وار ائدي کي، آیری بئر
 کاهن هارون ترتبئنه گؤره تعین
 اولونمایب، ملک تصدق ترتبئنه
 گؤره ظهور اتسن؟ ۱۲ چونکي
 کاهنلئین دیشله سی ائله لازیمدیر
 کي، شرعت ده دیشلسن. ۱۳ اونا
 گؤره کي، حاقیندا بو سؤزلر
 دینلن، آیری بئر قبیله یه عایددئر
 کي، اوندان هچ کس قوربانگاهدا
 خدمت اتمه یئب. ۱۴ چونکي بلی دئر
 کي، بئرم ربمئز یهودا قبيله سندن
 گلدی کي، او قبیلنن حاقیندا
 کاهنلک باره ده موسا هچ بئر سؤز
 دمه دی. ۱۵ و ملک تصدقه بنزر
 آیری بئر کاهنن ظهور اتمه سی
 بونو داها دا آیدین گؤرسه دئر.
 ۱۶ او، جئسمانی شرطه باغلی بئر
 شرعتن اساسینا گؤره کاهن
 اولادی، آرادان گتمه یی حیات

ياند، عئسا ابدی قالدیغی اوچون
 دائمی کاهنئلیه مالئکدئر. ۲۵ بونا
 گؤره ده، قادر دئر کی، اونون
 واسطه سئله تارپیا یاخینلاشانلارا
 ابده کئمی نجات ورسئن.
 چونکی اونلارین حاقیندا شفاعت
 اتمک اوچون همئشه دئری دئر.
 ۲۶ دوغرودان دا بئزه موناسئب
 ائدی کی، بله بئر موقدس، معصوم،
 قوصورسوز، گوناھکارلاردان
 آیریلپیش و گؤیلردن یوخاری
 قالدیریلپیش باش کاهنئتمئز اولسون
 کی، ۲۷ اؤزگه باش کاهنئلر
 کئمی مؤحتاج دیئل کی، اولجه
 اؤز گوناھلاری اوچون، سوزا
 دا خالقین گوناھلاری اوچون
 هر گون قوربانلار تقدئم اتسئن.
 چونکی او بونو اؤزونو قوربان تقدئم
 اتمکله بئردفه لئک ائدی. ۲۸ اوندان
 اؤتری کی، شرئعت ضعیف اولان
 ائنسانلاری باش کاهن اولماغا
 تعین ادئر، لاکئن آندین کلامی
 کی، شرئعتدن سوزا گلدی، ابده

قودرتنه گؤره کاهن اولدو.
 ۱۷ چونکی شهادت ورتئب کی:
 سن ملکئصدیق ترتبئنه موطابق
 ابدی بئر کاهنسن. ۱۸ چونکی
 بئر یاندان، اول گلن احکام،
 ضعیفلیی و فایدا سیزلیغی اوزوندن
 لغو اولونور، ۱۹ چونکی شرئعت
 هچ بئر شی کامل اتمه دی. و او
 بئری یاندان، داها یاخشی بئر اومئد
 میدانا گلئر کی، اونون واسطه سئله
 بئر تارپیا یاخینلا شیریق. ۲۰ و بو
 انش آندسیز اولمادی. ۲۱ چونکی
 اونلار دوغرودان دا آندسیز
 کاهن اولدولار، لاکئن عئسا آند
 واسطه سئله اونون طرفتندن اولدو
 کی، اونا ددی: رب آند ائچب و
 فئکرتئی دینشدئرمه یه جکدئر. سن
 ابده کئمی کاهنسن. ۲۲ إله بو قدر
 آرتیق دا عئسا داها یاخشی بئر
 عهدئن ضامئتی اولوب. ۲۳ بئر یاندان،
 او کاهنئلر ساییسی چوخ ائدی،
 چونکی اولوم اونلارین داوامینا
 مانع اولوردو. ۲۴ آما او بئری

بئر عهدئن واسطه چئسي دئر، اعلا بئر
خئدمته نايئل اولوبدور. ۷ چونكي اگر
او بئرئنجي عهد قوصورسوز اولسايدي،
اٲكئنجئسننه ير آختريلمازدي. ۸ چونكي
تاري خالقا قوصور تاپاراق ديئر:

باخين، ربّ ديئر:

إله گونلر گلئر كي، اسرايئل اوى ائله،
يهودا اوي ائله تزه بئر عهد باغلاياجاغام.
۹ او عهد كئمي يوخ كي، من
اونلارين آتالاري ائله،

ألرئندن توتوب مئصئر دئياريندان
چيخارتديغيم گون، باغلاديم.

ربّ ديئر:

چونكي اونلار منئم عهدئمه وفالي
قالماديلار،

من ده اونلارين قيدئنه قالماديم. ۱۰ رب
ديئر:

بو او عهددئر كي،

او گونلردن سوزا اسرايئل اوى ائله
باغلاياجاغام:

احكاملاريمي اونلارين ذهئئنه
قوياجاغام،

اونلارين اوركلرئنده حگ اده جه يم.

كئمي كامل اولموش اوغولو
كاهئئئيه تعين ادئر.

۱ بو سؤزلرئن اصلي مطلبي بودور:

بئرئم بله بئر باش كاهئئئمئر وار
كي، گؤيلرده او عظمت تحتئنن صاغيندا
اوتوروب؛ ۲ موقدس يرده و حقتئي
چاديردا بئر خئدمت اذن. او چادير
كي، اونو ائئسان يوخ، رب قوردو.
۳ چونكي هر باش كاهئن تعين اولونور
كي، هديئه لر و قوربانلار تقدم آسن.

إله جه بو باش كاهئنه ده لازيمدير
كي، بئر شي تقدم آسن. ۴ ائندي

اگر او، ير اوزونده اولسايدي، اصلا
بئر كاهئن اولمازدي، چونكي شرئعت
اساسينا هديئه تقدم اذنلر واردير كي،

۵ گؤيده كي شيلرئن بئر كوپئيه و كؤلگه
سننه خئدمت ادئرلر. نجه كي، موسايا،

عبادت چاديريني قوران زامان، ائئطار

ورئلدي؛ "چونكي تاري ديئر: دئئت ات
كي، هر شي داغدا سنه گؤرسه دئلن

نومونه يه موطابق دوزه لده سن." ۶ آما
ائندي او، نه قدر كي، داها ياخشئي

وعده لرئن اوستونه قويولان داها ياخشئي

من اونلارين تاري سي اولاجام،
 واونلار منم خالقيم اولاجاقلار. ۱۱ و هچ
 كس اوز هموطننه،
 و هچ كس اوز قارداشينا تعلم ورمه يئب،
 دمه يه جك:

رَبِّي تَانِي!

چونكي هامي، بؤيوكدن كئچئيه قدر،
 مني تانييا جاققلار. ۱۲ چونكي اونلارين
 حاقسيزليقلارينا مرحمتلي اولاجام،
 و اونلارين گوناھلاريني بئر داها يادئما
 گئرمه يه جه يم. ۱۳ "تزه بئرئي"
 دمككه، تاري اولكئني كؤهنه
 نئمئش ساييب. لاكئن كؤهنه لشن و
 قوجالان شي يوخ اولماغا ياخيندير.

دونيە وي معبد ۱

۹
 حتا بئرئنجي عهدئن ده ائلاهي
 پرستئشه قايدالاري، ير اوزونده
 ده موقدس يري وار ائدي. ۲ چونكي
 بئر چادير قورولموشدو. اشك بؤلوم
 كي، ائچئنده چيراقدان، سوفره
 مئزي و موقدس چؤرك وار ائدي.
 بونا موقدس ير ديئلر. ۳ ائكئنجي

پردە نئن آرخاسيندا "موقدس يرئن
 موقدسي" چاغيريلان بئر چادير
 وار ائدي. ۴ بورادا قيزيلدان
 بئر بوخور قوربانگاھي و عهد
 سانديغي وار ائدي كي، هر طرفدن
 قيزيلا بورونموشدو و ائچئنده مانا
 قويولان قيزيل كوزه، هارونون
 چئچكلنمئش آل آغاجي و عهد
 لؤوحه لري وار ائدي. ۵ سانديغين
 اوستونده شووكت كرؤبلار وار
 ائدي كي، رحمت تختئنه كؤلگه
 ساليرديلار. لاكئن ائدي بونلارين
 حاقيندا جوزئياتلا دانئشا بئله رئك.
 ۶ بو شيلر بله حاضيرلانديقدا،
 كاهئنلر همئشه اشك چاديرا
 گئرب، ائلاهي پرستئشي يرئنه
 يتئرلر. ۷ لاكئن ائكئنجئسنئنه آنجاق
 باش كاهئن ائله بئر دفه گئرب،
 قوربان قاني اولمادان دا يوخ كي،
 اونو اوزو اوچون و خالقين بئله دن
 اتدئكلري گوناھلار اوچون تقدئم
 ادئر. ۸ موقدس روح بونا ائشاره
 ادئر كي، بئرئنجي چادير دوردوچقا،

موقدس يرئن موقدسي يره گدن
 يول حله آشكار ديئل. ۹. بو، ائدئكي
 زامان اوچون بئر مثالدير كي،
 اونا موطابق هم هديئه لر، هم
 ده قوربانلار تقدئم اولونورلار
 كي، وئجاندان، پرستئش اده ني
 كامل اده بئلهئرلر. ۱۰. چونكي
 آنجاق يمك، انچك و موختلف
 يوئولمالارا مربوط اولان جئسماني
 قايدالارديرلار كي، ائصلحات
 واختينا قدر تكلف اولونوبلار.
 ۱۱. لاكلن گله جك ياخشى شيلرئن
 باش كاهئني اولان مسئح، ظوهور
 ائدئكده، آلله قورولمايش، يعني بو
 خئلقئدن اولمايان بؤيوك و داها
 كامل چاديرا گئردي؛ ۱۲. كئتلر و
 دانالار قاني واسئطه سئله يوخ، اؤز
 قانينين واسئطه سئله بئر دفتهك
 موقدس يرئن موقدس يرئه گئردي
 و ابدي قورتولوشو آلدې. ۱۳. چونكي
 اگر كئتلرئن و اؤكوزلرئن قاني و
 ائنه ين كولو نجئس اولانلارين
 اوستونه سئله نده، تقدس اولونوب

جئسملري تمئلنس، ۱۴. بس نه
 قدر چوخ مسئحن قاني كي،
 ابدي روحون واسئطه سئله لكه سئر
 اؤزونو تارييا تقدئم اتدي، بؤزم
 وئجانبئيزي اولو ائشردن تمئلزله
 جك كي، دئري تارييا خئدمت
 ادك؟ ۱۵. بوسيدن او، تزه عهدئن
 واسئطه چئسي دئر كي، دعوت
 اولونانلار، وعده سي ورنلئش ابدي
 مئرائي آسينلار. چونكي بئرئنجي
 عهدئن زامانيندا ائشه ن تقصئرلرئن
 فئديه سي اوچون بئر اولوم باش
 ورنب. ۱۶. چونكي وصئيت اولان
 يرده، لازيمدير كي، وصئيت اده نئن
 اولومو باش ورنئش اولسون.
 ۱۷. اونا گوره كي، وصئيتنامه آنجاق
 ائنسانلارين اولوموندن سونرا مؤعتبر
 اولور. دوغرودان دا وصئيت ادن
 صاغ ائكن، وصئيت انجرايا كچمز.
 ۱۸. بلجه حتا بئرئنجي عهد ده قانسيز
 انجرايا كچمه دي. ۱۹. چونكي موسا،
 شرئعته موطابق هر امري بوتون
 خالقا دئندن سونرا، دانالارين

اولمیان قانلا موقدس یره گئڤر. ۲۶ یوخسا، عسایا گرک اولور ائدی کی، دونیانین یارانماسیندان بری دفلرله عذاب چکستن. اما ائدی دؤورانلارین آخیریندا، بئر دغه ظهور ادب کی، اوزونو قوربان اتمکله گوناھی آرادان قالدیرسین. ۲۷ و نه قدر ده کی، ائسان اوچون بئر دغه اولمک، سونراسی دا موحاكئمه اولونماق تعین اولوب، ۲۸ الهجه ده مسخ کی، چوخلارینین گوناھلارینی داشیماق اوچون بئر دغه قوربان اولوب، ائکئنجی دغه، گوناھی داشیماق اوچون یوخ، نجات اوچون اونا موننظئر اولانلارا ظهور اده جکدئر.

عسا، آخیر قوربان ۱

شرعت، اوندان اوتری کی، گله جک یاخشی شیلرن اصل شگلی یوخ، اونلاردان آنجاق بئر کؤلگه دئر، ائلدن ائله

و چکئلرن قانینی گؤتوردو، سو، قیرمیزی یون وزوفا ائله هم کئتابین اوزونه، هم ده بوتون خالقا سئب، ۲۰ ددی: “تارینین سئزه امر ائدی عهدهن قانی بودور.” ۲۱ الهجه قانی چادیرین و بوتون خدمت قبالارینین اوستونه ده سپدی. ۲۲ و شرعتته موطابق تقریب هر شی قانلا تمزله نئر و قان توكولمه ینئجه باغیشلانا اولور. ۲۳ بونا گوره گرک ائدی کی، گؤیلرده کی شیلرن کوپئیه لری بونلارلا تمزله نستن، لاکئن گؤیده کی شیلرن اوزلری بونلاردان داها یاخشی قوربانلارلا. ۲۴ چونکی مسخ آلله تکلمئش موقدس بئر یره کی، آنجاق حقتی اولاندان بئر نومونه ائدی، گئرمه دی. او، گویون اوزونه گئردی کی، ائدی بئریم اوچون تارینین حضوروندا ظاهر اولسون. ۲۵ نه ده کی، دغه لرله اوزونو قوربان تقدیم آستن، نجه کی، باش کاهن ائلدن ائله اوزونون

دائمي بئر شگلهده تقدّم اولونان همن قوربانلارلا ياخينلاشانلاري هچ واخت كامل اده بئلهز. ۲ يوخسا مگر قوربانلارين تقدّم اولوماسي بوراخيلهازدي؟ چونكي پرستش اِدنلر بئر دفة تمزلمش اولاندان سوزا، اوزلرئنده گوناھ ائدراكي اولمازدي. ۳ حال بو كي، بو قوربانلارلا گوناھلار ائلدن ائله يادا سالينير. ۴ چونكي قيري مومكوندور كي، اوكوزلرئ و چكلرئ قاني گوناھلاري آرادان گوتورسون. ۵ بونا گوره مسّح، دونيايا كترنده ديئر:

قوربان و تقدّمه ائتمه يئبسن،

لاكتن منه بئر بدن حاضيلاييسان،

۶ يانديريلان تقدّمه لر

و گوناھ اوچون ائدن قوربانلاردان

سن راضي اولماييسان. ۷ او زامان ددّم:

(ككتابين طوماريندا منم باره مده

يازيليپ)

باخ، اي تاري،

گلمشتم كي، سنن ائراده ني يرئنه يئرّم. ۸ يوخاريدا كيني دئندن سوزا كي، “قوربانلار و تقدّمه لري، يانديريلان تقدّمه لر و گوناھ اوچون ائدن قوربانلاري سن نه ائسته يئبسن، نه ده اونلاردان راضي اولوبسان” (كي، شرئعه موطابق تقدّم اولونورلار). ۹ سوزا او، ددي: “باخ، گلمشتم كي، سنن ائراده ني يرئنه يئرّم.” و بئرئجئي لغو ائر كي، ائكئنجئي برقرار آسن. ۱۰ بونون ائراده سي ائله، عئسا مسّحن بدنئن بئر دفة لئك قوربان اولوماعي ائله بئر تقدّس اولونوروق. ۱۱ هر كاهئن گوندن-گونه دايانيب خئدمت ائر و گوناھلاري هچ واخت آرادان گوتوره بئلهين همن قوربانلاري دفة لرله تقدّم ائر. ۱۲ لاكلن او، تك بئر قوربان تقدّم ائب، همئشه لئك تارينين صاغيندا اوتوردو. ۱۳ و او زاماني گوزله يئر كي، دوشمئلي اونون آياقلاري آئيندا كئتل اولسونلار. ۱۴ چونكي

او، آنجاق بئر قوربان تقدّم اتمکله
تقدّس اولونالاري همشه لئک
کاملله شدئرب. ۱۵ موقدّس روح
دا بئزه شهادت ورئ؛ چونکي ديئر:
۱۶ رب ديئر کي:

او گونلردن سوزا، اونلارلا باغلاياجاغيم
عهد بودور:

شرعتلرئمي اونلارين اوره يئنده يرلشدئر
جهيم،

اونلارين ذهنتلرئنده يازاجاغام. سوزا دا
ديئر: ۱۷ و اونلارين گوناھلار و
حاقسيزليقلاريني

بئر داها يادا سالماياجاغام. ۱۸ ائندي
بونلارين باغيشلاماسي اولان يرده،
گوناھدان او تربي داها قوربان تقدّم
اولونماز. ۱۹ بونا گووره، قارداشلار،
چونکي عئسانين قاني واسطه سئله
لاپ موقدّس يره يقئنلئکله گئره
بئله رئک؛ ۲۰ او تزه و جانلي
يوللا کي، بئزئم اوچون پرده نئن
آراسيندان، يعني او ز جئسمئنئن
واسطه سئله حاضيرلاييب، ۲۱ و
تارينين اوي اوستونه بؤيوک

بئر کاهئنئمئز اولدوغو اوچون،
۲۲ گلئن ائمانين کامل يقئنلئيشئنده،
اورکلرئمئز هر پئس بئر شعوردان
تمئزله نمئش، بدئلرئمئز ده تمئز سو
ائله يويولوش، صادئق بئر اورکله
تاريا ياخينلاشاق. ۲۳ گلئن ائتقار
اتديئمئز اومئدي تردود اتمدن
برک توتاق، چونکي وعده ني ورن
وفالي دير. ۲۴ گلئن بونون قيدئنه
قالاق کي، بئر بئرئمئزي نجه محبت
وياخشي ائشله اتمه يه تشويق ادک.
۲۵ و بعضئلرن عادي کئمي
بئر بئرئمئزله بئر يره ييغيلماغي ترک
اتمهيک و بئر بئرئمئزي داها دا
چوخ تشويق ادک، علل خصوص
گورورسونوز ده کي، او گون
ياخينلاشير. ۲۶ چونکي اگر حقيقتئن
معرفتئني آلانان سوزا قصدن
گوناه ادک، گوناھلار اوچون
آرتيق قوربان قالمير. ۲۷ لاکئن
موحاکئمه نئن دهشتلي بئر ائتئظاري
و ضئد دورانلاري يانديريب تؤکن
بئر اودون قضيي قالير. ۲۸ موسانين

اولدوغونو بئلب، اموالينيزين تاراج اولماسيني شادليقلا قبول ائدئئز. ۳۵ بونا گوره، يقئئئزي اوزونوزدن آتامين كي، بؤيوك بئر اجري وار. ۳۶ چونكي سئزن تاب گئتمه يه احتياجينيز وار كي، تارينين ائزاده سئني يرئنه يتئزندن سوزا، ورتلمئش وعده ني آلاسينيز. ۳۷ “دوغرودان دا كي، عنقرئب «گلن اولان» گله جك و يوبانمايا جاقدير. ۳۸ منئم صالح اولانيم، ائمانلا ياشايا جاق و اگر دالي چكئسه، جانيم اوندان راضي اولمايا جاق. ۳۹ آما بئز دالي چكئئب هلاك اولانلاردان ديتئك، جانين حئفظ ائدلمه سئنه ائمان گئئرلر دئتك.

ائمان ۱

ائمان اومئد اِدئلن
شيلره اعتماد اتمكئز،
گورونمئين شيلر حاقئندا
خاطر جملئكئز. ۲ چونكي اونون
واسئطه سئله قءمئكئر تصدئق

شرئعئئني هچ سايان آدام، ائكي ويا اوچ شاهئدن شهادتي ائله رحم ائدلمه دن اولور، ۲۹ فئكر اءرئسئئز تارينين اوغونو آياق آلتينا سالان، واسئطه سئله تقدئس اولوندوغو عهدئن قانئني ناپاك سايان، و فيضئن موقدئس روحونو تحقئر اءن بئر آدام نه قدر شئدئلي بئر جزايا لايئق اولاجاق؟! ۳۰ چونكي بونو دئيه ني تاني بيريق: “قتصاص منمءئر، من عوضئني وره جه يم.” و گئنه “رب خالقيني موحاكئمه اءه جك.” ۳۱ ياشايان تارينين اللئرئنه دوشمك دهشتلي بئر شيدئر. ۳۲ لاكئن اولكي گونلري يادا سالين كي، مونور اولوندوغونوزدان سوزا، عذاب دولو بؤيوك بئر موبارئزه يه تاب گئئر دئئز. ۳۳ گاه سؤيوشلر و عذابلارلا تاماشايا قويولدونوز، گاه دا بو جور رفتار اءئلئرله شرئك اولدونوز. ۳۴ چونكي محبوسلارلا بئرلئكده عذاب چكئئئز و اوزونوز اوچون ياخشئي و دائمي بئر مالين

اولوندولار. ۳ ائمان واسطه سئله
 بئز درک ادئرئک کي، دونيا
 تارينين کلامي ائله ياراندي، إله
 کي، گؤرونن شيلر، او شيلردن
 قابيلهادي کي، گؤز قاباغيندادير.
 ۴ ائمان واسطه سئله هابئل قايندن
 داها ياخشى بئر قوربان تاريا
 تقدئم اتدي کي، اونونلا دا صالح
 اولدوغونا شهادت وئرئدي. تاري
 اونون هديئه لري باره ده شهادت
 وئرئ و هابئل، اولموش اولدوغو
 حالدا، ائمان واسطه سئله حله ده
 دانيشير. ۵ ائمان واسطه سئله خنوخ
 يوخاري آپاريلدي کي، اولومو
 گورمه سنن و تاپيلا بئلئتمه دي،
 چونکي تاري اونو يوخاري آپاردي.
 چونکي بو شهادته مالئک اولدو
 کي، يوخاري آپاريله اقدان قاباق
 تارينى راضي ادئردي. ۶ ائمان
 اولماسا، تارينى راضي اتمک
 قيرى مومکوندور، چونکي تاريا
 ياخينلاشان گرک ائمانسين کي، او
 واردير و اونو آختارانلارا پاداش

وره جک. ۷ ائمان واسطه سئله
 نوح، حله گؤزه گورومئين شيلر
 حاقيندا خبردار اولونوب، تاريا
 اولان حورمتمده اوز عايئله سنئن
 نجاتي اوچون گمي حاضيرلا دي
 و بونونلا دا دونياني محكوم اتدي
 و ائمانا گوره اولان صالحئى
 مئراث آلدى. ۸ ائمان واسطه سئله
 ائبراهئم، چاغيريلديغي زامان،
 ائطاعتئنى گورسه دئب، مئراث
 آلاجاغي يره گتدي. او، هارايا
 گتدئني بئله يهرک يولا دوشدو.
 ۹ ائمان واسطه سئله او، وعده
 وئرئلمش اولکده قرئب بئر آدام
 کئمي ياشادي و همن وعده
 نئن هموارئلري اولان انسحاق
 و يعقوبلا چاديرلاردا ساکن
 اولدو. ۱۰ چونکي ائبراهئم او شهري
 آختاريردي کي، بونئوره لري وار و
 معمار و بناسي تاري دير. ۱۱ سونسوز
 سارا دا ائمان واسطه سئله، ياشي
 کچمئش اولدوغو حالدا، بويلو
 اولماق قابئلئيتئنى آلدى، چونکي

وعدہ ورہ نی وفالی سایدی. ۱۲ بونا
 گورہ ده بئر کئشئدن، اوسته
 لئک اولودن فرقی اولمایان بئرئندن،
 سایجا گوئیون اولدوزلاری قدر،
 دهنزن قیراغیندا کی قوملار قدر
 سایسیز-حسابسیز نسل گتئردی.
 ۱۳ بونلارین هامیسی وعدہ لری
 آلامیش، ائماندا اولدولر، لاکئن
 اونلاری اوزاقدان گوروب
 خوشلوقلا قبول اتدئر و اتقرار اتدئر
 کی، یر اوزونده یاد و قرئبدئر.
 ۱۴ چونکی بله شیرلی دئیلر
 بونو گورسه دئرلر کی، اولزلی
 اوچون بئر وطن آختاریرلار.
 ۱۵ و دوغرودان دا اگر اورادان
 چیخدیقلاری وطنن فئکئری
 باشلاریندا اولسایدی، اورایا
 قایتماغا فرصتلی اولاردی.
 ۱۶ لاکئن نجه کی، دئر، اونلار
 یاخشی بئر وطنی، گوئیده اولان
 بئرئی آرزولایرلار. اونا گورہ ده
 تاری اوتامیر کی، اونلارین تاریسی
 چاغیریلین، چونکی اونلار اوچون

بئر شهر حاضیرلاییب. ۱۷ ائمان
 واسطه سئله ابراهم، ائتاحانا
 چکئنده، اسحاقی قوربان تقدیم
 اتدی؛ وعدہ لره صاحب اولان
 آدام بئرجه اوغونو قوربان ادئردي.
 ۱۸ حال بو کی، اونا دئیلئشدی:
 “سنن نسلن اسحاقدان آدلانا جاق.”
 ۱۹ او بله دوشوندو کی، تاری حتا
 اولوردن دئرئلمه یه قادئرئر. بونا
 گورہ ده بئر تمئل اولاراق، اونو
 تزه دن آدی. ۲۰ ائمان واسطه سئله
 اسحاق، یعقوب و عئسویو گله
 جکلری حاقیندا برکت وردی.
 ۲۱ ائمان واسطه سئله یعقوب،
 اولورکن، یوسفئن هر بئر اوغلونا
 برکت وردی و اوز ال آغاجینا
 سؤیکه نئب، پرستئش اتدی.
 ۲۲ ائمان واسطه سئله یوسف،
 اولورکن، اسرایئل اوغولارینین
 مئصئردن چیخیش اده جکلرئندن
 سؤز ادئب، سوموکلری باره ده
 امرلر وردی. ۲۳ ائمان واسطه سئله
 موسا، دوغولاندان سوزا،

قيرمیزی دهنزدن قورولوقدان
 کچن کئمي کچدئلر و مئصئرئلر
 ده بونو اتمهيه چالیشان واخت
 بوغولدولار. ۳۰ ائمان واسئطه سئله
 آرنئانين دووارلاري، يدي گون
 اطرافيندا دولانماقدان سونرا
 ييخيلدي. ۳۱ ائمان واسئطه سئله
 فاحئشه راحاب، جاسوسلاري
 سالاماتليقلا قبول اتدئي اوچون
 ناموطئعلره بئرئکده محو اولمادي.
 ۳۲ داها نه ديئم؟ چونكي اگر
 جدعون، باراق، سامسون، يفتاح،
 داوود، سموئيل و نبي لر حاقيندا
 دانئشسام، واخت چاتماز. ۳۳ او
 آداملار كي، ائمان واسئطه سئله
 اولكله لر فتح اتدئلر، صالحئلک
 عملرئي يرئنه يتئرئلر، وعده
 لره نايئل اولدولار، اصلانلارين
 آغيزلاريني باغلاديلار، ۳۴ اودون
 قووتئي سؤندوردولر، قيلينج
 آغيزيندان قاجديلار، ضعفلئلکدن
 قووتله ندئلر، دؤيوشده جنگاور
 اولدولار، يادلارين قوشونلاريني

والئدينلري طرفئندن اوچ آي
 گئزلي ساخلاندي، چونكي اونلار
 اوشاغين گؤزل اولدوغونو گؤردولر
 و پادشاهين فرمانيندان قورخماديلار.
 ۲۴ ائمان واسئطه سئله موسا،
 بؤيويندن سونرا، قئرعون قيزينين
 اوغلو آدلانماقدان ائمتئناع اتدي
 ۲۵ و تارينين خالقي ائله ياوا رفتارا
 دؤزمه يي، گوناھين کچب-گدن
 لذئرئنه ترجئح وردي. ۲۶ مسئح
 اوچون چکدئي سئمي مئصئرئن
 خزئنه لرئندن داها بؤيوک ثروت
 سايدي، چونكي گؤزونو پاداشا
 دئکمئشدي. ۲۷ ائمان واسئطه سئله
 او، پادشاهين قضبئندن قورخماييب،
 مئصئرئ ترک اتدي. چونكي او،
 گؤروئمه يني گؤرموش کئمي،
 هر شيه تاب گئتردي. ۲۸ ائمان
 واسئطه سئله او، پائسخا و قانين
 سئپئله سئني رئعايت اتدي كي،
 ائلک دوغولانلاري هلاک
 ادن، اونلارا آل وورماسين.
 ۲۹ ائمان واسئطه سئله اونلار،

ياخشى شيى حاضيرلا ميشدى كى،
اونلار بئز سئز كامئل اولماسينلار.

رب سودئكلرئى تربيئه ادر ۱

۱۲ بونا گووره، اطرافيميزدا بله
بؤيوك بئر شاهئدلر بولودو
اولاركن، گلئن بئز ده بئزي بو قدر
راحاتجا گئرئتمتار ادن هر مانع و
گوناهي ترك ادئب، قاباغيميزا
قويولان ميداندا طاقتله قاجاق ۲ و
ائمانين پئشوا و كامئل ادهني عئساييا
باخاق كى، قاباغينا قويولان شادليق
اوچون چارمىخا تاب گئئردى
و روسوايچيليغي هچ ساييب،
تارينين تئختئنن صاغيندا اوتوردو.
۳ گوناھكارلار طرفئندن بله بئر
دوشمنچئئيه تاب گئئرهني نظرده
ساخلايين، إله كى، يورولماييب
طاقتدن دوشمهيه سئئئز. ۴ گوناھين
ضئدئنه اولان ساواشينيزدا حله قان
تؤكولنه قدر موقاوئمت اتمه يئبئسئئز.
۵ و اوغوللارا ديئلن كئمي،

قاجيرتديلار. ۳۵ آروادلار اولورئى
دئرئئئش واسئطه سئله تزه دن
آلديلار؛ آما قالانلار ائشكنجه
چكئب آزاد اولماقلاريني قبول
اتمهدئر، إله كى، داها ياكشى بئر
دئرئئئشه نايئل اولسونلار. ۳۶ اؤزگه
لر ائستهزا اولونوب دؤيولدولر، يلى،
زنجئرلر و زئندانلارا دوشدولر.
۳۷ داشا باسيلدیلار، اره ائله
ائكى شقه اولدولار، وسوسه
اولوندولار، قيلينجلا اولدورولدولر،
قويون درئسئنى، چكى درئسئنى
گيئئئب موحئاج اولدولار، آوارا
اولدولار، ذئئل اولدولار، ياوا
رفتارلار ادئلدئر. ۳۸ (دونيا اونلار
لايئق اولمايان آداملار) چؤللرده،
داغلاردا، ماغارالاردا و يرئن
چاتاقلاريندا سرگردان اولدولار.
۳۹ و بونلارين هاميسي، ائمان
واسئطه سئله تصدئق اولونموش
حالدا، وعدهيه نايئل اولماديلار.
۴۰ چونكى تاري بئزئم اوچون داها

سٺڙه ديٺلن بو نصٺحتي ياددان
چيخارد بيسينيز:

اوغولوم، ربڻن تربئيه سئنه حقارتله بانحما،
اونون طرفئندن مذمت اولاندا دا
روحدان دوشمه. ۶ چونكي رب
سودئكلرني تربئيه ادر،

و قبول اتدئي هر اوغولو دؤير. ۷ تربئيه
اوچوندور كي، طاقت گئئرئرسئنز؛
تاري سٺرئنه اوغولار كئمي رفتار
ادئر. چونكي هانسي اوغول وار كي،
آتاسي اونو تربئيه اتمه سئن؟! ۸ اگر
سٺر هاميلارين شرئك اولدوغو
تربئيه دن محروم اولاسينيز، دمه لي
سٺر اوغولار يوخ، حرامزاده
اوولادلارسينيز. ۹ بوندان علاوه،
بئزي تربئيه ادن جئسماني
آتالار وار و بئر اونلارا حؤرمت
گؤرسدمئشئك، آيا روحلارين
آتاسينا داها آرتيق موطئع اولوب
ياشاماياق؟! ۱۰ چونكي اونلار قيسا
بئر مودت اوچون اؤز دوشونجه
لرئنده ياخشني اولانا موطابق بئزي
تربئيه اتدئرلر. لاکئن او، بئزي

اؤز خيئرئمز اوچون تربئيه ادئر
كي، اونون موقدسئئنه شرئك
اولاق. ۱۱ بوتون تربئيه ائندئلئكده
شادليق يوخ، قم سببي گؤرونور،
لاکئن اونونلا تربئيه گؤتورنلرده،
سونرادان باريش گئئر صالخلئين
ئمره سئني حاصل ادئر. ۱۲ بونا
گؤره ضعيف اللري و اسن دئرلي
قوتله ندرئن. ۱۳ آياقلارينيز اوچون
ده دوز يوللار دوزه لدئن، اله
كي، آخساق عوضونوز يرئدن
چيخماسين، لاکئن شفا تاپسين.
۱۴ هر كسله باريش ائچئنده
ياشاماغا جهد ادئن و موقدس
اولونماق اوچون قيرت گؤرسه دئن
كي، اونسوز هچ كس ربي گؤرمه يه
جكئر. ۱۵ دئقت ادئن كي، هچ
كس تارينين فيضئندن محروم
اولماسين؛ آرانيزدا آجيليق كؤكو
بؤيويوب زحمت آچماسين و اونونلا
بئر چوخو زهرلئمه سئن. ۱۶ كئمسه
اخلاقسيز و عئسو كئمي تاريدان
اوزاق دوشن اولماسين كي، اؤز

اوغولوق حاقيني بئر قاب خوره يه ساتدي. ۱۷ چونكي بئلسئنز كي، سونراسي حتا بركتئن مئراث آماغي آرزوسوندا اولاندا دا رد اولوندو. گرچي گوزياشلاري ائله اونون دالينجا ائدي، لاكتن آرتيق تئويه يه هچ بئر قالماميشدي. ۱۸ چونكي سئرلمس اده بئله لي بئر داغا، آلولو اودا، قارانليغا، دومانا، فيرلانان يله، ۱۹ شيبور گورلمه سئنه و او سؤزلر نئداسينا ياخينلاشماييسينيز كي، اشئدئر يالوارديلار كي، اونلارا داها دانيشلهياسين. ۲۰ چونكي بو امره تحمؤل اده بئلمئردئلز: "اگر داغا بئر حيوان بله توخونسا، داشا باسيلاجاق." ۲۱ و بو منظره إله دهشتلي ائدي كي، موسا ددي: "چوخ قورخو و لرزه ائچئنده يم." ۲۲ لاكتن سئر صحيون داغينا و دئري تارينين شهرئنه ياخينلاشماييسينيز، سماوي اورشلئمه، ملكلرئن مئلرئنه، ۲۳ عومومي مجلئسه و آدلاري گؤيده قيد ادئلئش

ائلك دوغولانلارين كئلساسينا و هامينين داوري اولان تاريا، كامالا چاتمئش صالحلرئن روحلارينا، ۲۴ و عئسايا، تزه عهدئن واسئطه چئسي اولانا، سئپئلئش قانا كي، هابئلن قانيدان داها ياخشي دانيشير. ۲۵ دئقتلي اولون كي، بو دانيشاني رد اتمه يه سئنز. چونكي اكر ير اوزونده اونلارا انخطار وره ني رد انده قاچا بئله دئلز، نه قدر آز بئر قاچا بئله جه يئك، اكر گؤيدن بئزه انخطار ورنئن اوز دؤنده رك. ۲۶ او واخت اونون سسي يري لرزه يه سالدي، اما ائدي وعده ورنب دئر: "من بئر داها آنچاق يري يوخ، گؤيو ده لرزه يه سالاجام." ۲۷ بو "بئر داها" سؤزو گؤرسه دئر كي، لرزه يه گله بئلن، يعني ياراديلمئش شيلر آرادان قالديريلاجاق كي، لرزه يه دوشمه ينلر برقرار قالسينلار. ۲۸ بونا گؤره لرزه يه دوشه بئله ين پادشاهليغا نايئل اولدوغوموز اوچون، گلئن ممنونئيت گؤرسه دك

کي، اونون واسطه سئله حورمت و قورخو اچئنده تارييا مقبول بئر خدمت تقدم ادک، ۲۹ چونکي بئزم تاريميز يانديريب تۆکن بئر اوددور.

آخیر نصیحتلر ۱

۱۳ قویون قارداش محبتي داوام ورسئن. ۲ قرب آدمالارا قوناقپورلئک اتمه يي ياددان چيخارتماين، چونکي بونولا بعضلر بئله دن ملکره قوناقپورلئک گورسه دبئر. ۳ محبوسلاري اونلارلا محبوس اولانلار کئمي، ياوا رفتار ادئليري اووزونوز ده بدنده اولدوغونوزا گوره يادا سالين. ۴ نکلح گرک هر کسن طرفئندن حورمتلي توتولسون و دؤشه يي ده گرک لکه سئز ساخالنسين. چونکي تاري فاسقلر و زئنا کارلاري موحا کئمه اده جک. ۵ شخصيئتنئز پولپرستلکدن آزاد اولسون، نه يئنئز وارسا، اونولا

کئفايتله نئن. چونکي تاري اووزو ديئب: "سني هچ واخت بورانمارام، سني هچ واخت ترک اتمهرم." ۶ بونا گوره يقتئلکله ديئرئک: "رب منم کؤمه يئمئر، قورنمارام. انسان منه نه اده بئلر؟! ۷ سئزي هئدايت اتمئش اولانلاري کي، تارينين کلاميني سئزه ددئر، خاطرلايين. اونلارين رفتارينين نتجه سئني دئقله نظره آين و اونلارين ائمانيندان نومونه گؤتورون. ۸ عئسا مسح، دون، بو گون و ابده کئمي هئمئر. ۹ فرقلي و قرب تعلملرله يولدان آزماين. چونکي ياخشى دير کي، اورک فيضله قووتلنئش، يملکرله يوخ کي، اونلارلا مشغول اولانلار بئر فايدا تاپماديلار. ۱۰ بئزم بئر قوربانگاهيميز وار کي، عبادت خيمه سئنده خدمت ادئلرن اوندان يمه يه حاقلاري يوخدور. ۱۱ چونکي او حيوانلارين بدنلري کي، قانلاري باش کاهئن طرفئندن گوناوه اوچون لاپ موقدس يره گئئرئلر،

اوردوگاهين اشئيئنده يانديريلير.
 ۱۲ بونا گوره، عئسا دا، خالقي
 اوز قاننين واسطهسته تقدس
 اتمک اوچون دروازانين اشئيئنده
 عذاب چکدي. ۱۳ بونون اوچون
 گلئن اونون سئتمني داشييب،
 اوردوگاهدان اشک اونون يانينا
 گدک. ۱۴ چونكي بورادا بئرم دائمي
 بئر شهرمئز يوخدور، لاکئن گله
 جک شهري آختاريريق. ۱۵ اوندا
 گلئن اونون واسطهسته دائمن تارييا
 حمد قورباني، يعني، اونون آديني
 اعلان دن دوداقلارين ميوه سئني
 تقدئم ادک. ۱۶ ياخشيليق اتمه يي
 و اوزگه لرله پايلاشماغي ياددان
 چيخارتماين، چونكي تاري بو جور
 قوربانلاردان خوشلانير. ۱۷ سئزه
 رهبر اولانلاردان ائطاعت ادئن و
 اونلارا موطع اولون. چونكي اونلار
 حساب وره جک کئمسه لر کئمي
 جانلارينين قيدنه قاليرلار. قويون
 بونو شادليقلا اتسئلر، قله يوخ
 كي، سئزن اوچون فايداسي اولماز.

۱۸ بئرم اوچون دوعا ادئن؛ چونكي
 آرخاينيق كي، وئجدانيميز تمئزدئر
 و جان آتيريق دا كي، هر شیده
 حورمتلي رفتار ادک. ۱۹ سئزن
 هامينيزا يالواريرام كي، بونو داها
 دا چوخ اده سئنز، إله كي، من
 تزئکله يانينيزا قايتاريليم. ۲۰ ائندي
 باريش تاري سي كي، قويونلارين
 بؤيوک چوبانيني، ابدي عهدئن
 قاني واسطهسته ربمئز عئساني
 اولولردن دئرئلتدي، ۲۱ سئزي هر
 ياخشي ائنده حاضيرلاسين كي،
 اونون اثراده سئني يرئنه يئره سئنز
 و عئسا مستحئن واسطهسته اوز
 نظرئنه خوش گله ني، بئزه عمله
 گئرسئن كي، اونا ابدن ابده جک
 شووکت اولسون. آمئن. ۲۲ آما
 قارداشلار، سئزه يالواريرام كي،
 بو تشوئق سؤزونو تحمول اده سئنز،
 چونكي سئزه قيساجا يازميشام.
 ۲۳ خبرئنز اولسون كي، قارداشيميز
 تئوتاعوس آزاد اولوب و اگر تزئکله
 يانما گلسه، اونولا سئزي گوره

اولانلار سئزه سالام گؤنده رئرلر.
۲۵ فيض سئزن هامينيزلا اولسون.

جهيم. ۲۴ بوتون رهبرلرئئزه و بوتون
موقدسلره سالام يتئرئن. ائتاليادان

JAS

هچ بئريولوندا ثابت ديتل. ۹ اما وضعيتي
 حقئر اولان قارداش اوز افضل منصي
 ائله، ۱۰ واري اولان دا اوز حقئرليي
 ائله نخر اتسن. چونكي واري آدام اوتون
 چئچه يي كئمي سولوب گده جگ.
 ۱۱ دوغرو دان دا گون، يانديران حرارتله
 چيخير، اوت قورويور، چئچه يي توكولور
 و اوزونون گوزلتي محو اولور. واري
 آدام دا گوردويو ائشرده اله سولا جاق.
 ۱۲ خوش او آدامين حالينا كي، ائمتاحان
 آلتيندا تاب گئتر. چونكي تصدق
 اولونان دان سوزا، او حيات تاجيني
 آلا جاق كي، رب اونو سونلره وعده
 ورتب. ۱۳ هچ كس وسوسه يه دوشن
 زامان دمه سن: “من تاري طرفئندن
 وسوسه اولونورام.” چونكي تاري پئسلئكله
 وسوسه اولونا بلهنر. او اوزو ده هچ كسي
 وسوسه اتمر. ۱۴ لاكن هر كس او
 زامان وسوسه يه دوشور كي، اوز شهوتي
 طرفئته چكئب اونا آدانير. ۱۵ او زامان
 شهوت بويلو اولوب گونا هي دوغور،
 گونا دا عمله گلدئكده اولوم گئتر.
 ۱۶ سوگلي قارداشلا ريم، آدانماين. ۱۷ هر

۱ اوزونو تاري ورب عئسا مسئحه
 قول اتمش من يعقوبدان، قرب
 اولكهره داغيليش اولان اون ائكي قبئله
 يه: سلام. ۲ قارداشلا ريم، جوربه جور
 ائمتاحانلارلا راستلاشديغينيز زامان، اونو
 بويوك شادليق حساب ادن، ۳ چونكي
 بئلسئتنر كي، ائمانينيز ائمتاحاني تجمول
 حاصل گئتر. ۴ قويون تجمول ده اوز
 كامل نتئجه سنه چاتسين، اله كي،
 سئز، هچ بئر شئتنر اسكئك اولمادان،
 كامالا چا تيب كامل اولاسينيز. ۵ اما
 اگر سئزلردن بئرئتن حكمتي اسكئكدئر،
 قويون تاريدان ائسته سن كي، هر كسه
 سخاوتله مذمتسئر عطا ادئر. و اونا عطا
 اولوناجاق. ۶ لاكن بونو گرگ ائمانلا
 ائسته سن و هچ شوبه اتمه سن. چونكي
 شوبه ادن آدام، دهنزن شپه لرئنه بنزه يئر
 كي، كولك اونو قالديريپ تلاطومه
 سالير. ۷ بله آدام گومان آبارماسين كي،
 ريدن بئر شي آلا جاق. ۸ مورتد آدام

گدئز و آن نجه بئر آدام اولدوغونو ياددان چيخاردير. ۲۵ لاکئن کئم کامئل شرئعته، آزاليق شرئعتئنه دئقتله باخير و اوندا داوام ادئر و ياددان چيخاردان بئر اشئدن يوخ، اونا عمل إدندئر، بو آدام ادئي هر ائشه موبارك اولاجاق. ۲۶ اگر کئمه وار كي، اوزونو دئندار گومان ادئر، لاکئن اوره يئي آداديب حله ده دئئنه جئلوو باغلامير، بو آدامين دئندارليغي ديرسئزدر. ۲۷ آتا تارينين نظرئنده تمئز و لکه سئز دئندارليق بودور: يتملرن و دولارين سيخيني زامانلاريندا اونلارين گوروشوکلرئنه گتمک، و اوزونو دونيادان لکه سئز ساخلاماق.

فرق قويمين ۱

قارداشلاريم، شووگلي رئمئز ۲ عئسا مسئحه ائمان گتئرئلر اولاراق، ائنسانلار آراسيندا فرق قويمين. ۲ چونكي اگر سئزن كئئسه قيزيل اوزوك تانخيش، فاخئر پالتار گيئئمئش بئر آدام

بئر ياخشى شي و هر كامئل عطا يوخاريدان، نورلارين آتاسيندان نازل اولور كي، اوندا نه ديشئلهك وار نه ده دؤئمكلئك كؤلگه سي. ۱۸ او، اوز ائراده سئي عمله گتئرهنده، بئزي حقتئن كلامي ائله تؤولد ادئي، اله كي، بئر اونون مخلوقلاري آراسيندا بئر جور نوبارليق ميوه سي كئمي اولاق. ۱۹ بونو سئز بئلسئنز، سوگلي قارداشلاريم. لاکئن هر كس گرک اشئتمكه ائي، دانيشماقدا تمكئتي و حئصده گچ اولسون. ۲۰ چونكي ائنسانين حئصي تارينين صالحئئنه نايئل اولور. ۲۱ بونا گوره ده، بوتون كئئفئتي و شرارتدن نه قالاني ترك ادئب، اگئمش كلامي حئملئكه قبول ادئن كي، جانلارينيزي قورتارماغا قادئردير. ۲۲ اما ثابت ادئن كي، آنجاق كلامي اشئدب اوزلرئي آداتان ديشئئنز، كلاما عمل ادنلسئنز. ۲۳ چونكي اگر بئري كلاما عمل ادن يوخ، كلامي آنجاق اشئدندئر، او آداما بنزه بئر كي، اوز طبعي اوزونه گوزگوده باخير. ۲۴ چونكي او، اوزونه بئر باخير

سن” ، ياخشى ائش گۆرورسونوز. ۹ لاكئن اگر ائسانلار آراسيندا فرق قويورسونوز، گوناھ ادئرسئنئز و تقصئركارلار كئمي شرعت طرفئندن محكوم اولورسونوز. ۱۰ چونكي هر كس بوتون شرعتي رعايت ادئب لاكئن بئرئنده قوصور اتسه، اونلارين هاميسي اوچون خاطاكار اولوب. ۱۱ چونكي “زئنا اتمه” دئين، “آدام اوئلدورمه” ده ددي. ائندي سن اگر زئنا اتمئرسن، آما آدام اوئلدورورسن، شرعتي آياق آلتينا قويان اولوبسان. ۱۲ بونا گۆره، او آداملار كئمي دانئشيب رفتار ادئن كي، اله بئل، آزادليق شرعتي ائله موحاكئمه اولوناجاقلار. ۱۳ چونكي رحم اتمه ينه رحمئئرئلكله حؤكم اولوناجاق. رحم حؤكمه قالب گلئر. ۱۴ قارداشلاريم، اگر بئر آدام عملي يوخ ائكن، ائمانى اولدوغونو دسه، بونون اونا نه فايداسي وار؟ مگر او ائمان اونو نئجات وره بئلر؟! ۱۵ اگر بئر قارداش

گئرسه و يوخسول بئر آدام دا چئركلي پالتار گيئئمئش گئرسه، ۳ سئز فاخئر پالتاري اولانين قيدئنه قالب ديئرسئنئز: “بويورون، سئز بورادا آيله شئن.” و يوخسول آداما ديئرسئنئز: “سن اورادا دور.” و يا “كئئئمئن يائيندا اوتور.” ۴ آيا بئر بئرئئرئن آراسيندا فرق قويماييسينيز، پئس نئيتلي قاضي لارا دؤغمه يئبسئنئز؟ ۵ قولاق آسين، سوگلي قارداشلاريم، مگر تاري بو دونيانين يوخسوللاريني سچمه دي كي، ائماندا دؤولتلي اولوب، اونو سونلره وعده وردئي پادشاهليغين وارئئلري اولسونلار؟! ۶ آما سئز يوخسول آدامي حؤرمتئئر ادئبسئنئز. مگر دؤولتلي ديئل كي، سئزه ظولم ادئب سئزي محكمه يه چكئر؟! ۷ مگر اونلار ديئلر كي، سئزه وئرئن موكرم آدا كوفر ديئرلر؟! ۸ آما اگر سئز موقدس يازيبا موطابق او شاهانه شرعتي يرئنه يئرئرسئنئز كي، “قولشونو گرک اوزون كئمي سوه

عمللري ائله ائشله يئردي و عمللري
نتئجه سئنده ائمان كامئلئشدي.
۲۳ موقدس يازي دا يرئنه يتشدي
كي، ديئر: "و ائبراهم تارييا ائماندي
و بو اونا صالحئك سايلدي." و
او، تارينين دوستو چاغيريلدي.
۲۴ گورورسونوز كي، ائنسان آنجاق
ائمانلا يوخ، عمللري ائله صالح
سايلير. ۲۵ مگر فاحشه راحاب
دا همن جور اوژ عملرئنه گوره
صالح سايلهادي، او زامان كي،
جاسوسلاري قبول ادب آيري بئر
يوللا يولا سaldi! ۲۶ چونكي نجه
كي، روحسوز بدن اولودور، عملسئر
ده ائمان اولودور.

دئلتئزه جئلوو باغلاين ۱

قارداشلاريم، مبادا سئرلردن
چوخونوز موعلم اولماق اوچون
جان آتاسينيز، چونكي بئلسئر
كي، بئر داها شئدتلي موحاكئمه
اولوناجاغيق. ۲ چونكي هاميميز
بئر چوخ شيلرده خاطا ادئرئك.

يا دا باجي لوتدور و گوندهئك
يمه يئنه مؤحتاج. ۱۶ و سئرلردن
بئرئئز اونلارا دسه كي: "سالامات
گدن، قيزلشين و دويون"،
لاكئن اونلارين بدني اوچون
ضروري اولان شيلري ورمهيه
سئرئز، نه فايداسي وار؟! ۱۷ ائمان دا
بوجوردور: اگر عمللري اولماسا،
اوژو-اوژونده اولودور. ۱۸ لاکئن
كئمه دئيه بئلر كي، "سئن ائمانين
وار، منم ده عمل لرئم. سن ائمانيني
منه عملسئر گورسد و من ائمانيني
عمل لرئمله سنه گورسدهرم."
۱۹ سن ائمانيرسان كي، تاري
بئر دئر؛ ياخشى ادئرسن. ائبلئسلر
ده بونا ائمانيب بئتره يئرلر. ۲۰ آما
سن عاغيلسيز آدم، آيا ائسته يئر سن
درک اده سن كي، عملسئر ائمانين
فايداسي يوخدور؟ ۲۱ مگر آتاميز
ائبراهم، اوغلو ائسحاق قوربانگاهين
اوستونده قوربان تقدئم ائنده،
عمللري ائله صالح سايلهادي؟
۲۲ گورورسن كي، ائمان اونون

اولونوب. ۸ اما دئلي هچ كس رام
 اده بئلمز. آرام توتمايان شردئ،
 اولوملو زهردن دولودور. ۹ اونونلا
 بئرب و آتاني موبارك چاغيريريق
 و اونونلا تارينين صورتئنده يارانان
 ائسانلاري لعنت ادئرئك. ۱۰ همن
 آغيزدان هم بركت چيخير، هم
 ده لعنت! قارداشلاريم، بو بله
 اولمامالي دير. ۱۱ مگر بئر بولاقدان
 هم شئرن سو، هم ده آجي سو
 چيخار؟! ۱۲ قارداشلاريم، مگر
 انجئر آغاجي زيتون گئئر و يا
 اوزوم آغاجي انجئر بار وور؟! دوزلو
 بولاق دا شئرن سو وره بئلمز.
 ۱۳ آرانيزدا حئكمتلي و فراستلي
 اولان كئمدئر؟ قوي او، عمللرئني
 حئكمئن حئلمئئنده ياخشي
 رفتاري ائله گورسدسن. ۱۴ اما
 اگر اوره يئنئزده آجي پاخيليق و
 اوز منفعتئئز اوچون منصبطلبلك
 وار، كئبرلئنه يئن و بلجه حقتئئن
 ضئدئنه يالان دانئشماين. ۱۵ بو
 يوخاريدان نازل اولان حئكمت

سوزونده خاهاشمين آدام، كامئل
 بئر ائساندير، بدنئن قاباغيني آلماغدا
 قادئرئر. ۳ بئر آتارين آغزينا جئلوو
 تاخيريق كي، بئردن اطاعت آسنئلر
 و اونلارين بوتون بدنئي انداره ده
 ادئرئك. ۴ گئله ده بئر باخين.
 بئويوك اولدوقلاري و گوجلويلرله
 آپاريلديقلاري حالدا، سوكانچينين
 گويلو هارايا آستهسه، كئچئك
 بئر سوكانلا او طرفه دئور. ۵ اله
 ده دئل، بدنئن كئچئك بئر
 عوضودور، اما بئويوك زادار
 دانئشير. گور كئچئك بئر آوو
 نه بئويوك مشهني يانديرير! ۶ دئل
 بئر اوددور. حاقسيزليق عالمي دئر.
 دئل عوضولئمئئن آراسيندا اله
 ير آيب كي، بوتون بدني نجئس
 ادئر، حياتين دئورانيني اودا چكئر،
 جهنم طرفئندن ده آولانديريلير.
 ۷ چونكي حيوانلار و قوشلارين
 هر جنئسي، سورونئلر و دهنز
 مخلوقلارينين هر جنئسي ائسان
 عئرق طرفئندن رام اولونور و رام

ادئرسئئز، لاکئن آلیرسینیز. چونکی سهو نئیتلرله طلب ادئرسئئز، إله کی، اونو اؤز هاوا-هوسلرئئز اوچون صرف اده سئئز. ۴ سئز، زئناکارلارا! مگر بئله سئئز کی، دونیا ائله دوستلوق اتمک، تارینین ضئدئنه دوشمنچئلککدئر؟! بونون اوچون کئم دونیانین دوستو اولماق ائسته سه، اؤزونو تارینین دوشمنی ادئر. ۵ یوخسا موقدس یازینین بوش یره بونو یازدیغینی دوشونورسونوز کی، “تاری، ائچئمئزده ساکن اولمالی موقدس روحو، قیرتله آرزو ادئر”؟ ۶ لاکئن تاری داها بؤیوک فیض عطا ادئر. بو سببدن دئیر: “تاری مغرور آداملارا ضئد دورور، لاکئن باشی آشاغی آداملارا فیض عطا ادئر.” ۷ پس، تاریا موطع اولون. شیطانین قاباغیندا موقاوئمت ادئن و او سئزدن قاچار. ۸ تاریا یاخینلاشین، او دا سئزه یاخینلاشار. سئز گوناهاکارلارا، اللرئئزی تمئزله یئن،

دئیل، دونیه وی دئر، نفسانی و ائبلئسدندئر. ۱۶ چونکی پاخیلیق و منصب بلبلئک هر یرده اولسا، قاریشیق و هر جور پئس شی ده اورادیر. ۱۷ لاکئن یوخاریدان نازئل اولان حکمت اولن پاکدیر، سونرا باریشان، مولایئم، منطقی، مرحمت و یاخشی ثمره لردن دولو، قرئسئز، رئیسین. ۱۸ صالحلئین میوه سئنی بار ورن توخوم، باریشانلارین واسطه سئله باریشدا آکئئر.

تاریا تابع اولون ۱

۴ آرانیزدا اولان داعوالار و ائختلافلار هارادان باش آلیر؟ مگر او هاوا-هوسلرئئزدن دئیل کی، عوضولرئئزده داعوا ادئر؟ ۲ آرزو ادئرئئز، لاکئن یوخونوز دور. بونون اوچون آدام اولدورورسونوز. پاخیلیق ادئرئئز، اما اله گئیره بئله سئئز. بونا گوره ده ساواشیب، داعوا ادئرئئز. یوخونوز دور، چونکی طلب اتمئرسئئز. ۳ طلب

سٺز مورتڏندلر، اورڪرئڙي طاهڙ
 ادڻن. ۹ قوصه پيئن، ياس توتون،
 آغلايين. قويون گولوشونوز ياسا،
 شادليغينيز دا قهه دؤنسون. ۱۰ ربڻن
 حوضوروندا اوڙونوزو آچالدين و او
 سٺزي اوجالدار. ۱۱ قارداشلار،
 بٿر بٿرئڙي پئسله پيئن. قارداشينين
 ضئڏڻه دانيشان يا دا قارداشيني
 موحاڪمه اڏن، شرئعتئن ضئڏڻه
 دانيشير و شرئعتي موحاڪمه اڏن.
 آما اڳر شرئعتي موحاڪمه اڏه
 سنڏنڙ، شرئعته عمل اڏن يوخ، اونو
 موحاڪمه يه چڪنسنڏنڙ. ۱۲ آنجاڻ
 بٿر شرئعت ورن و بٿر قاضي وار.
 هم نجات ورمهيه، هم ده هلاڪ
 اتمهيه قاءڙ اولان اودور. آما
 سن ڪڏمن ڪي، اوڙ قونشونو
 موحاڪمه اڏه سن؟! ۱۳ ائڏي
 باخين، سٺزل ڪي، ديڙسنڏنڙ “بو
 گون يا دا صباح فتلان و بهمان
 شهره گدهرئڪ و اورادا بٿر ائل
 تڄارته مشغول اولوب، قازانچ
 پيغاريق.” ۱۴ حال بو ڪي، حياتينين

صباح نه جور اولدوغونو بٿلهڙسنڏنڙ.
 سٺز بوخار ڪڏمنسنڏنڙ ڪي، آز بٿر
 مودت گورونور و سونرا ائڻب
 گڏن. ۱۵ بونون عوضنه سٺز گرڪ
 دٿيه سنڏنڙ: “اڳر رب ائسته سه،
 ياشاياريق، بونو و اونو دا اڏه
 رئڪ.” ۱۶ آما نجه ڪي، وار، سٺز
 تڪبورونوزه نخر اڏرسنڏنڙ؛ بوتون بله
 نخرلر پئسڏنڙ. ۱۷ بونا گوڙه، هر
 ڪس ڪي، دوروست ائڻي بٿلر،
 لاڪڻ اونو يرئنه يتڙمڙ، گونا
 اڏن.

۱ باخين ائڏي، اي وارلي لارا!
 باشينيزا گله جڪ موصئتلردن
 اوڙي آغلايين و شون ادڻن.
 ۲ مال-دؤولتئڙن چورويوب، پالتارينيزي
 دا گووه يئب. ۳ قيزئل و گوموشونوز
 پاسلانيب و اونلارين پاسي ضئڏڻه
 بٿر شاهڏ اولاجاق و اود ڪڏمي
 جئسمئڙي يئبه جڪ. سٺز آخير
 گونلرئڙه ثروت پيغيسينيز!
 ۴ باخين، زمئلرئڙي بڄن ائڻچلردن
 ساخالديغينيز موزد، سٺزن ضئڏڻه

کي، رب چوخ شفقتلي و مرحمتلي دتر. ۱۲ لا کتن، قارداشلاريم، هاميدان اول، نه گوئيه، نه يره، نه ده باشقا بئر شيه آند ائچن؛ لا کتن سزده قوي “بلي”، بلي اولسون و “خير”، خير اولسون إله کي، موحا کئمه يه چکلمه يه سنننن. ۱۳ آيا آرانيزدا عذاب آلتيندا اولان بئري وار؟ او، گرک دوعا اتسن. آيا شاد اولان بئري وار؟ او، حمدلر اوخومالي دير. ۱۴ آيا آرانيزدا ناخوش بئري وار؟ او گرک کئلسانين آغساقالاريني چاغيرسين. اونلار دا گرک اونون اوچون دوعا ادب، رببن آديندا اونو ياغلا مسح اتسنلر. ۱۵ و ائماندا ادئلن دوعا ناخوش آدامي صاغالدار و رب اونو قالديرار. گوناھلار اتمش اولسا دا، اونا باغيشلانار. ۱۶ بونون اوچون، گوناھلار يئيزي بئر بئرئزه اعتراف ادئن و بئر بئرئز اوچون دوعا ادئن، إله کي، شفا تاپاسينيز. صالح بئر آدامين تاثيرلي دوعاسي چوخ شي اتمه يه قادردتر. ۱۷ ائليا دا همن بئرئم کئمي بئر آدام ائدي و صداقتله دوعا اتدي کي،

قيشقيرير. بچنچئلرن قيشقيرتيسي فوجلار رببنن قولاقلارينا چا تيب. ۵ سزير اوزونده کفله ياشاييسينيز و لذت دولو بئر حيات کچردئبسننن. حقيقي گونده اورکلرئزي کؤکلدئبسننن! ۶ صالح آدامي محکوم ادب، اولومه و رببسننن؛ او سزئن قاباغينيزدا موقاومت اتمر. ۷ بونا گوره، قارداشلار، رببن گلئشنه کئمي صبئري اولون. اکنچي تورباغين ديرلي حاصلي اوچون ائنتظار چکئر و ائلك و آخير ياغيشي آنا جاق صبئري اولور. ۸ سزده صبئري اولون. اورکلرئزي قووتلندئرئن. چونکي رببن گلئشي ياخيندير. ۹ بئر بئرئزئن ضدئنه شکايت اتمه يئن، قارداشلار! إله کي، سز اوزونوز ده موحا کئمه اولونماياسينيز. باخين، موحا کئمه ادن، قاپي آغزينا دا يانيب. ۱۰ قارداشلار، عذاب چکمکده و صبئري اولماقدا رببن آديندا دانيشان بئلردن نومونه آلين. ۱۱ بئر تمحول ادنلري بختور سايريق. سز ايوبون تمحولونو اشدئبسننن و رببن اددئبسنن نئجه سنني ده گور و بسونوز

ياغيش ياغماسين و اوچ ائل آلتى آي
 ير اوزونه ياغيش ياغمادى. ۱۸ سونرا
 گئنه دوعا اتدى و گوئي ياغيش
 ياغديرب، ير اوزو ميوه لرئني گئتردى.
 ۱۹ قارداشلاريم، اگر سئزلردن بئرئئز
 حقتقتدن آزسا، و اؤزگه بئري اونو
 قايتارسا، ۲۰ قوي او آدام بئلسئن كي،
 گوناھكارى سھو يولوندان دؤندەرن،
 اونون جانيني اولومدن قورتارار و چوخ
 گوناھلارين اوستونو اؤرتە.

محافظة اولورسونوز. ۶ بوندا سئز
 چوخ سوئرسئنز، گرچي ائدي آز بئر
 مودت اوچون، لازيم اولسا، جوربه
 جور ائمتاحانلارلا پرنشان اولورسونوز،
 ۷ إله كي، عئسا مسئحن نجاتينين
 ظهوروروندا، ائمانينينين ثوبوتو، فاني
 اولان قيزيلدان داها ديرلي اولوب،
 اولدا بله ائمتاحان اولسا دا، تعرف،
 عزت و حورمت گئرسئن. ۸ سئز
 گرچي اونو گورمه يئبسئنز، اما اونو
 سوئرسئنز. گرچي ده ائدي اونو
 گورمه يئرسئنز، لاکئن اونا ائنانيرسينين
 و وصفه گلهين شادليقلا، شووكت
 دولو چوخ شادليق ادرسئنز ۹ و
 ائمانينين نئجه سئنه كي، جانلارينين
 نجاتي اولسون، نايئل اولورسونوز.
 ۱۰ بو نجاتا گلئجه، پيغمبرلر او فيض
 باره ده كي، سئزه گله جک، قاباقچادان
 جهده اختايب تجسوس اتدئر ۱۱ و
 آراشديرديلار كي، بئلسئنلر، اونلاردا
 اولان موقدس روح، کئمه و هانسي
 زامانا انشاره ادر، او زامان كي،
 مسئحن عذابلاريني و اوندان سوزرا

۱PE

۱ عئسا مسئحن حوارسي
 بطروسدان، پونطوس، قالاتيا،
 کاپادوسيا، آسيا (ايالتي) و بئتنيايا
 داغلهيش قرتلره كي، ۲ آتا تارينين
 اثرلندن بئلهئنه موطبئق، موقدس
 روحون تقدس ائشنين واسطه سئله
 عئسا مسئحن اطاعت اتمکري اوچون
 و اوستلرئنه اونون قانينين سئله سي
 اوچون سئبلبلر. فيض و باريش لاپ
 دولو اولچوده سئزن اولسون. ۳ تاري و
 ريمئز عئسا مسئحن آتاسي موتبارک
 اولسون كي، اوز بويوک فيضنه گوره،
 عئسا مسئحن اولوردن دئرله سي ائله
 باعث اولدو كي، بئز ياشايان بئر اومئده
 تزه دن دوغولاق. ۴ إله كي، گويلرده
 سئزن اوچون ساخلائيميش، آرادان
 گئمهين، لکه سئز و سولماز بئر مئرائي آله
 گئترک. ۵ سئز تارينين قودرتي ائله،
 آخير زاماندا ظاهر اولومغا حاضر
 بئر نجات اوچون، ائمان واسطه سئله

اوزونده اولان بو قوربت زامانينيزي قورخو ائله كچئردن. ۱۸ بئلسئنتئز ده كي، اجدادلارينيزدان مئراث آلدیغينيز باطل حیات يوللارينيزدان، گوموش و يا قيزيل كئمي فاني شيلره تزه دن آينماييسينيز، ۱۹ لاکئن باهالي قانلا، عيبسئز و لكه سئز بئر قوزونونكو كئمي، مسئحن قاني ائله. ۲۰ چونكي او، دونيانين يارانماسيندان اول تانينميشدي، آما سئزن خاطرئئز اوچون بو آخير زامانلاردا ظاهر اولوب. ۲۱ سئز كي، اونون واسئطه سئله، اونو اولولردن دئرئلدن و اونا عئزت ورن تاريا ائنانلاريسينيز، اله كي، ائمان و اومئدئئز تاريدادير. ۲۲ ائندي كي، حقتئتن ائطاعت ادئب جانلارينيزي قارداشلارا خالص محبت اتمك اوچون تمئزله يئبئسنئز، جهده بئرئئئز اوركدن سوئن. ۲۳ چونكي سئز فاني توخومدان يوخ، فاني اولماياندان، تارينين ياشايان و باقي اولان كلامين واسئطه سئله تزه دن دوغولوبسونوز. ۲۴ چونكي “بوتون بشر اوت كئمي دئر، بوتون

كلن شووئكلرئي قابلقادان خبر وئر. ۱۲ اونلارا آشكار اولدو كي، بو شيلرده اونلار اوئرئنه يوخ، سئزه خدمت ادئرئلر كي، ائندي ائنجلي وعظ ادنلر طرفئندن گوئدن گوئده رئلئش موقدس روح واسئطه سئله سئزه اعلان اولونوب؛ او شيلر كي، اونلاري گوئميه ملكر ده حسرت چكئرلر. ۱۳ بونون اوچون، فئكلرئئئز عمل اوچون حاضيرلاين، آييق اولون، اومئدئئز كامئل بئر شككده او فيضه باغلاين كي، عئسا مسئحن ظهوروندا سئزه گئرئله جك. ۱۴ سوژه باخان اوشاقلار كئمي، جاهئل زامانلارينيزدا اولان او اولكي شهوتلره اوونوزو اوخشاتماين. ۱۵ لاکئن سئزي دعوت ادن او موقدس اولان كئمي، سئز ده اوونوزو هر رفتاردا موقدس ساخلاين. ۱۶ چونكي يازيليب: “سئز گرک موقدس اولاسينيز، چونكي من موقدسم.” ۱۷ اگر “آنا” چاغيرديغينيز اودور كي، طرفدارليق ائمه دن هر كسي ائشئنه گووره موحاكئمه ادئر، اوندان ير

اصلا اوتانديريلهايا جاق. ” ۷ بلجه بو ديرلي قئيمت، سئز ائمان گئئرنلر اوچوندور، آما ائمان گئئرمه ينلر اوچون: ” بنالارين رد اتدئي داش الہ گوشه داشي اولدو. ”^۸ و ”بودرہ مه داشي و انجئتمه قاياسي.” اونلار ييخيليرلار، چونكي كلاما ناموطع اولورلار. و بونون اوچون ده تعين اولونوبلار. ^۹ آما سئز سچئلمئش بئر عئرق، شاهانه بئر كاهئنلك، موقدس بئر مئلت و تارپيا عايد اولان بئر خالقسينيز، الہ كي، سئز، او تارينين فضئلئرني اعلان اده سئئز كي، سئزي اوژ والہ ادن نورونا دعوت ادئر. ^{۱۰} چونكي بئر زامانلار خالق ديلدئئز، آما ائندي سئز تارينين خالقسينيز. مرحتمه نايئل اولمايشدينيز، لاكن ائندي سئز مرحتمه نايئل اولوبسونوز. ^{۱۱} سوگئلر، سئزدن خاهئش ادئر كي، اجنئلر و قريئلر اولاراق جانينيزين ضدئشه ساواش قالديران جئسماني شهوتلردن اوژونوزو اوزاق ساخلاين. ^{۱۲} قيري يهودئلر آراسيندا عالي بئر شكئده رفتار ادئن كي، سئزه، شر قورانلار آديندا ائئتئرا آتان شيلرده،

شؤوكتي ده اوتون چئچہ يي كئمي دئر. اوت سولور، چئچك ده دوشور. ۲۵ لاكن ربئن كلامي ابدہ كئمي قالير. ” سئزه وعظ ادئلن كلام دا الہ بودور.

۲ ۱ بلجه بوتون پئسلئي، هر جور حئيله ني، رثيا كارليق و پاخيلئي و هر جور ائئتئراني قيراغا قويوب، ۲ آنادان تزه دوغولموش كؤرپه لر كئمي، كلامين خالص سودونه جان آتين، الہ كي، نچائينيزدا بؤيويه سئئز، ^۳ اگر ربئن مهربانليغيي داد بيسينيز. ^۴ و اونون يائينا، انسانلار طرفئندن رد اولوموش، لاكن تارينين نظرئنده سچئلمئش و قئيمتلي بئر جانلي داش كئمي گلئب سئئز. ^۵ سئز ده، جانلي داشلار اولاراق، روحاني بئر عئمارت كئمي موقدس بئر كاهئنلك اوچون تئكلئر سئئز كي، عئسا مسئحن واسئطه سئله تارپيا، مقبول روحاني قوربانلار تقدم اده سئئز. ^۶ چونكي موقدس يازيلاردا بلہ گلئب: ”باخين، صحيوندا سچئلمئش بئر داش قويورام، قئيمتلي بئر گوشه داشي. و اونا ائنانان

عذابلار چككندە، قوصەلرە دۈزسون. ۲۰ چونكى بو سئزە نە شرف گئئر، اگر گوناھ اتدئئئئز زامان سئزئئلە ياوا رفتار ادئلسئ و سئز اونا دۈزە سئئئز؟! لاكئن اگر دوز اولاني يرئئە يئئره سئئئز و اونون اوچون عذابا دوشوب اونو صبرلە دۈزە سئئئز، بو، تاريدان لوظف قازانير. ۲۱ اونا گۆرە كي، سئز بونون اوچون دعوت اولونوبسونوز، چونكى مسخ دە سئزئن اوچون عذاب چككي و سئزي بئر نومونە قويدو كي، اونون ائزلي ائلە گدە سئئئز. ۲۲ او كي، هچ بئر گوناھ اتمەدي، آغزينا دا هچ بئر حئيە تاپيلماي. ۲۳ سؤيولن واخت، جاوايندا سؤيوش ورمەدي، عذاب چككندە، تەدئد اتمەدي، لاكئن اۈزونو صالحئلكلە حؤكم ادەنە تاپشيردي. ۲۴ او، اۈزو، بئزئم گوناھلار ييميزي اۈز بدئئندە چارمىخ اوستوندە تھمؤل اتدي كي، بئز گوناھا اۈلوب، صالحئلك اوچون ياشياق. چونكى سئز، اونون يارالاري ائلە شفا تاپيسينيز. ۲۵ چونكى سئز دائم يولونو آزان قويونلار كئمي ادئئئز، لاكئن

ياخشى عمل لئئئزي گؤروب، عيادت گونوندە تاريا عئزت ورسئئر. ۱۳ ربئن خاطرري اوچون هر بشري نئظاما موئطع اولون؛ ائستر ائقتئدار باشيندا اولان پادشاه اولسون، ۱۴ ائستر شر قورانلاري جزالانديرماق، ياخشىلىق ادنلري دە تعرتفلە مك اوچون اونون طرفئئندن گؤندەرتلن والي اولسون. ۱۵ چونكى تارينين ائزادەسي بودور كي، ياخشىلىق ائمكلە، سئز، عاغيلسيز آداملارين جھالئئني ساكئت ادە سئئئز. ۱۶ آزادلار كئمي ياشايين و اۈز آزادليغينيزي پئسلئك پردەسي كئمي اتمەين. آما اوندان اۈزلئني تارينين قوللوغونا ورنلر كئمي ائستفادە ادئن. ۱۷ بوتون خالقا حؤرمەت ادئن، قارداشليغي سون، تاريدان قورخون، پادشاھا احترام ادئن. ۱۸ اي خئدمتكارلار، بوتون احتراملا آغالار يئزا موئطع اولون؛ آنجاق ياخشى و مولايئم اولانلار يوخ، منئطقسئز اولانلار دا. ۱۹ چونكى بو، لوظف قازانير، اگر كئمسە تاريا اولان وئجدانين خاطرئئە حاقسيز

ائدي جانلار يېزىن چوبان و ناظرئنه
دؤنوبسونوز.

۳ ۱ همن شگله، سئز آروادلار
دا، اؤز آرلئنه موطع
اولون، إله كي، حتا اگر اونلاردان
بعضلري كلاما ناموطع اولالار، هچ
بئر كلامسيز، آروادلار يېزىن رفتارلاري
ائله قازانيلسينلار، ۲ او زامان كي،
سئزن ادبلي و حورمتلي رفتار يېزى
گورورلر. ۳ سئزن بزه يئنز گرک ساچ
هورمك، قيزيل تاحاق، يا دا پالتارلار
گيمك كئمي ظاهر ي اولماسين.
۴ لاکئن قويون بزه يئنز اوره يئن گئزلي
ائناساني، روحون او آرادان گئمه ين
حلئملئك و ساكتئلي ائله اولسون
كي، تار يېن نظرئنه قئيمتلئدئر.
۵ چونكي قاباكي زامانلاردا تار يېا
اومئد باغلايان موقدس آروادلار دا
اؤزلرئني بله بزه يئب، اؤز آرلئنه موطع
ائدلر. ۶ نجه كي، سارا ائبراهئمي آغا
چاغير اراق اوندان ائطاعت اتدي. سئز
ده اونون اؤولادلار يېزىن، اگر هچ بئر
قورخودان دهشته دوشمه يئب، صحح

اولاني يرئنه يئره سئئز. ۷ سئز آرلر ده،
همن آروادلار يېزىلا آتلاقلي بئر شگله
ياشا يېن، إله بئل كي، ضعئف بئر ائله
ياشا يېر سېنيز. چونكي او، بئر آرواد دير و
اونا حيات يېن فيضئنه سئزئله هموارئث
اولان كئمي احترام گورسه دئن، إله
كي، دوغالار يېزى بئر مانع چيخماسين.
۸ خولاصه، هام يېزى همئكئر، اؤز گه لره
اورك يانديران، قارداشوار، شفقتلي و
روحدا باشي آشاغي اولون. ۹ پئسلئيه
پئسلئكله، سؤيوشه ده سؤيوشله جاواب
ورمه يئن. عكسئنه، بركت دو عاسي
ورئن. چونكي سئز إله بو مقصد او چون
دعوت اولونوبسونوز كي، بئر بركته
وارئث اولاس يېنيز. ۱۰ چونكي حياتا
جان آتان، ياخش ي گونلري سوئب
گورمك آسته ين، گرک دئئني شردن،
دوداقلار يېن دا حئيله سؤزلرئندن
ساخلا سين. ۱۱ او گرک شردن
دؤنسون و ياخش يلق آستن. او گرک
باريشدان دانئش سين و اونون دالينجا
قاچ سين. ۱۲ چونكي ربئن گؤزلري
صالح لره، قولاقلاري دا اونلار يېن

ظالم اولانلار اوچون، إله كي، جئسمن اولوش لاكئن روحدا دئرلئمش اولوب، بئزي تارينين يائينا گئئرسئن كي، ۱۹ اوندا دا گدئب زئنداندا اولان روحلارا دا اعلان اتدي. ۲۰ او روحلار كي، بئر زامان تاري نوحون گونلرئنده صبرله گوزله دئي واخت، گي تشكركن، ناموطع ائدئر. او گمئده آز آدام، يعني، سگئز نفر سودان صاغ-سالامات چيخديلار. ۲۱ او سو ائله تمئل اءئلن تعمئده كي، جئسمن كئئفليئي گوتورمك يوخ، تمئر بئر وئجدان اوچون تاريا توسول اتمكئر، عئسا مسئحن اولوردن دئرلئهي ائله ائدي سئزي نجات وئر. ۲۲ او كي، گويه قانلاندان سوزا تارينين صاغينداير. ملكر، ائقتئدار و قودرت صاحبليري ده اونا موطع اولونوبلار.

۴ ابلجه، چونكي مسئح بئرئم اوچون جئسمن عذاب چكدي، سئز ده إله او مقصدله سئلاخلانين. اونا گوره كي، جئسمن عذاب چكن گوناھدان آرتيق كسئلب

دوعالارينا آچيقدير. لاكئن اونون اوزو شر قورانلارين ضئدئته دئر. ۱۳ اگر ياخشيليق اتميه قيرت گؤرسده سئئئز، سئزه كم زئيان يئرله بئر؟ ۱۴ اما حتا اگر صالحليئن خاطرلي اوچون عذاب دا چكك سئئئز، بختور سئئئز. “اونلارين تهئدلرئندن قورخماين، پرئشان دا اولماين.” ۱۵ لاكئن مسئحي رب اولاراق اوركلرئئزده تقدئس ادئن. سئزده اولان اومئد باره سئئنده سئزدن هر كس حساب استهسه، اونا جاواب ورمك اوچون همئشه حاضير اولون؛ لاكئن مولايملئك و حورمتله. ۱۶ وئجدانينيزي تمئر ساخلاين، إله كي، مسئحه ائديئئز ياخشي رفتاري سؤينلر و سئزه بؤھتان آتانلار نجالت آلتيندا قالسينلار. ۱۷ چونكي اگر تارينين اراده سي بودور، اوندا صئح اولاني يرئنه يئرديئئئز اوچون عذاب چكك يئئز داها ياخشي دير كي، سهو اولاني يرئنه يئرديئئئز اوچون عذاب چكك سئئئز. ۱۸ چونكي مسئح ده گوناھلار اوچون بئر دئهلك اولدو؛ عاءئل اولان بئر

اولان محبتي جوشقون ساخلاين، چونكي محبت بئر چوخ گوناھين اوستونو اؤرتو. ۹ گگليشك اتمه دن بئر بئرئنه قونا قپوروشك ادئن. ۱۰ هر كس نه عطا آلب، تارينين قاتباقات فيضئنن ناظري آلمې، اونو بئر بئرئئنن خئدمتئنده ائشه سالسين. ۱۱ دانيشان إله دانيشسين كي، إله بئل، تارينين سؤزلرئني نقل ادئر. خئدمت ادن، تارينين وردئي قووتله خئدمت آسن كي، تاري، هر شيدو، عئسا مسئحن واسئطه سئله عئزت تاپسين كي، عئزت و سلطنت ابدن ابدو كئمي اونوندور. آمن. ۱۲ سوگئلئر، ائمتاحانينيز اوچون آرانيزدا باش ورمئش اولان بو حئدئتي اوددان تعجوب اتمهين كي، گويا قرئبه بئر شي باشينيزا گلئر. ۱۳ لاكئن مسئحن عذابلاريندا شرئك اولدوغونوز اوچون سوئئن، إله كي، اونون شووكتئنن ظوهوروندا دا بؤيوك سنئلكه سوئنه سئئنز. ۱۴ اگر مسئحن آدينان اؤتري تحقئر اولوناسينيز، خوش حالينيز! چونكي شووكتئن و تارينين موقدس روحو سئزن اوستونوزده

كي، ۲ جئسمده قالان واختيني آرتيق ائنسانلارين شهوتلري اوچون يوخ، تارينين ائزاده سي اوچون ياشاسين. ۳ چونكي كچمئش زامانين عؤمرو سئزه بسدئر كي، قيري يهودلرئن هاوا-هوسلرئي يرئنه يتئرئب، فوجور، شهوتلر، كفلئلك، عئشرت، عيش مجلئسلري و ائيرنج بوتپرستلكلر دالينجا قاجيبسينيز. ۴ و بونلار هاميسيندا اوندان تعجوبله نئرلر كي، سئز اونلارلا برابر همن فئسقتن ائفراطينا طرف قاجيرسينيز. بونان اؤتري ده سئزي سؤيورلر. ۵ لاكئن اونلار او تاريا جاباب وره جكلر كي، دئرلري و اؤلولري موحاكئمه اتمهيه حاضيردير. ۶ اونا گؤره كي، ائنجئئن خوش خبري اؤلولره بو سببدن موزده ورنلدي كي، اونلار ائنسانلار كئمي جئسمن محكوم اولدوقلاري حالدا، تارينين ائزاده سننه گؤره روحن ياشاسينلار. ۷ هر شئين آخيري ياخيندير. بونا گؤره، عاغيلينيزي باشينيزا بيغين و دوعلار اوچون آيق دورون. ۸ هر شيدن اول بئر بئرئنه

و تارینین اثراده سننه موطابق اونلارا نظارت ادن، بی آیرچیلیق قازانچ اوچون یوخ، شووقله. ۳ سنزه تاپشیریلانلارا آغالیق اتمه یئن، لاکن ثبوت ادن کی، سورویه نومونه سننن. ۴ و باش چوبان ظهور اتدی و اخت، عزتن سولمیان تاجینی آجاقسینیز. ۵ سنز جاوانلار دا، الهجه آغساقاللارا موطع اولون. و هامینیز بئر بئرئئن حاقیندا باشی آشاغلیق پالتارینا گیئنن، چونکی تاری مغرورلارا ضددر، لاکن باشی آشاغی اولانلارا فیض ورر. ۶ بونا گوره، تارینین گوجلو آلتن آلتیندا اوزونوزو آچالدين کی، او دا اوز و اختیندا سئزی اوجالتسین. ۷ و هامی ننگار اچیلیقلارینیزی اونون اوستونه قویون، چونکی او، سئن قیدئنه قالاندیر. ۸ تئزباش دورون، آیق قالین. سئن دوشمنئنز ابلئس نرئده ی بئر اصلان کئی گزب، اودماغا بئرئی آختاریر. ۹ اماندا مؤحکم دوروب، اونون قاباغیندا موقومت ادن و بئلن کی، دونیادکی قارداشلارینیز دا همین عذابلاری چکئرلر. ۱۰ آز بئر

ساکنئدر. ۱۵ قوی سئلردن هچ کم قاتل، اوغرو، شر قوران، یا دا فوضول بئر کئی عذاب چکمه سن. ۱۶ لاکن اگر بئر مسحی کئی عذاب چکئر، قوی اوتامسین. لاکن قوی بو آدا تارینی عزئلندرسن. ۱۷ چونکی زامان یئنئش ب کی، موحاکنمه تاری اوئن اهلی ائله باشلانسن. و اگر او، اول بئرمله باشلانیر، بس گور تارینین انجئلندن اطاعت اتمه یلرن آخیری نه اولاجاق؟! ۱۸ و اگر صالح آدام چئنئلکه نجات تاپیر، تارسیز و گوناھکار آدامین عاقبتی نه اولاجاق؟ ۱۹ بونون اوچون، قوی تارینین اثراده سننه موطابق عذاب چکئر، یاخشیلیق ادهرک جانلارینی امن اولان خالئقه تاپشیرسینلار.

۵ آرانیزدا اولان آغساقاللاری کی، من ده اونلارلا بئر آغساقال و مسحن عذابلارینا شاهند و گله جک شرئکی یم ده، تشوئق ادئم: ۲ تارینین آرانیزدا اولان سوروسونه چوبانلیق ادن. مجبوری یوخ، اورکدن

قيساجا يازميشام و تشويق ادب شهادت
 ورزم كي، تارين حقيقي فيضي
 بودور. اوندا مؤحکم دايانين! ۱۳ سترن
 کمي سچلپش بايلده كي ده ستره
 سلام گونده رر، إله جه ده اوغوم
 مرقوس. ۱۴ بئرئئرئري محبت اوپوشو ائله
 سالامالايين. مسعده اولان بوتون ستره
 باريش اولسون.

مودت عذاب چکدئئئزدن سونرا، بوتون
 فيضن تاريبي كي، سترى مسعده
 اوز شووكتنه دعوت اتدي، اوزو
 سترى كامل ادب تصديق اده چک و
 ستره قوت ورتب، سترى برقرار اده
 چک. ۱۱ سلطنت ابدن ابدہ کمي
 اونون اولسون. آمن. ۱۲ بو مکتوبو
 امن قارداشيميز (چونكي من اونو بله
 گورورم) سلوانوسون واسطه سئله ستره

قورتارىجىمىز عىسا مسىحن صالحىي
 واسطه سىله بىزىم كىمى همىن ائمانى
 آلبىلار: ۲ تارىنىن و رىئىز عىسانىن
 معرفتتىندە سىزە بول-بول فىض و
 بارىش اولسون.

۲PE

۱ اوزونو عىسا مسىحه قول
 اتمىش و اونون حوارئىي شمعون
 بطروسدان؛ او اداملارا كى، تارىمىز و

ائلاهي دعوت ۳ اونون ائلاهي قودرتي،
 اونون حقيقي معرفتي ائله كي، بئزي
 اؤز عزت و فضلتئن واسطه سئله
 دعوت اتدي، حيات و دئدارليغا عايد
 اولان هر شي بئزه عطا ادئب. ۴ چونكي
 بونلارين واسطه سئله او بئزه قيمي تلي و
 مؤحتشم وعده لرئني عطا ادئب، اله كي،
 اونلارين واسطه سئله شهوتدن باش
 آلان دونيادا اولان فساددان قاچيب،
 ائلاهي طبعتئن شرئكي اولاسينيز. ۵ اله
 بونا گؤره ده سئز بوتون سعي بئئزي
 صرف ادئن و ائمانينيزا اخلاقي فضلت،
 اخلاقي فضلتئنئزه معرفت، ۶ معرفته
 نفسه حاكم اولماق، نفسه حاكم اولماغا
 تھمّل، تھمّوله دئدارليق، ۷ دئدارليغا
 قارداش سوگئسي، و قارداش سوگئسنه
 ده محبتي علاوه ادئن. ۸ چونكي اگر
 بونلار سئزده اولسا و آرتسا، ربّئز عئسا
 مسّحئن حقيقي معرفتئنده سئزي
 ائشئز و ثمره سئز قويمازلار. ۹ كئمه
 بونلار يوخدور، او كوردور، بصئرتي
 يوخدور و قاباكي گوناھلاريندان
 تمئزله نديئني ياددان چيخارديب. ۱۰ بونا
 گؤره، قارداشلار، داھا چوخ چاليشين
 كي، دعوت و سچئلد ئيئئزي مؤحكمله

هلاکتە محکوم ادئب، کولە بئ
 اتدی و اونلاری اوندان سونرا
 دئسنئزئکله یاشایانلار اوچون
 عئبرت قویدو. ۷ صالح اولان لوطو
 دا کی، فاسئقرئن ادبسنر رفتاریندا
 عذاب چکئردی، قورتاردی.
 ۸ (چونکی بو صالح، اونلارین
 آراسیندا یاشایارکن گوردوکلری و
 اشئدئکئرئندن حئس اتدی کی،
 صالح جانی گون به گون اونلارین
 ناشرع عملئرئندن اذئت چکئر.)
 ۹ رب بئئر کی، دئدارلاری
 وسوسه دن نجه قورتارسین و
 صالح اولمایانلاری نجه حوئم گونو
 اوچون تنبه آلتیندا ساخلا سین.
 ۱۰ خصوصن ده اونلاری کی،
 جئسمئن فاسئد هاوا-هوسلرئنه پیرو
 اولورلار. گوستاخ و منمچی دئرلر
 و عظمتی وارلیقلاری سؤیمکدن
 تتره مئرلر. ۱۱ حال بو کی، گوج و
 قودرتده اونلاردان داها بؤیوک
 اولان ملکر، ربئن حوزوروندا
 اونلارین ضئدئشه اهانتی بئر حوئم

کی، سئزن آرانیزدا دا یالانچی
 موعئملر اولاجاقلار کی، گئزئجه
 محو ادن بئدعتلر گئئرئب، حتا او
 آغانی دا دانا جاقلار کی، اونلاری
 ساتین آدی و اوز باشلارینا
 تزئکله هلاکت گئتره جکلر. ۲ بئر
 چوخلاری اونلارین سفاهتئتن
 دالینجا گده جکلر و اونلارین
 اوزوندن حقیقت یولونا اهانت
 اولوناجاق. ۳ و طاماحکارلیقدا
 سئزی یالان سؤزلرله سویاجاقلار،
 اونلارین محکومئیتی چوخدان بری
 قووّه ده دئر و هلاکلری یاتمایب.
 ۴ چونکی تاری گوناها باتمیش
 ملکره رحم اتمه یئب، اونلاری
 اسئرئکده ساخلادی و حوئم
 اوچون ساخلانمیش قارانلیق
 قویولارینا تسلئم اتدی. ۵ او قدئم
 دونیا یا دا رحم اتمه دی، لاکئن
 صالحلئک واعظی نوحو اوزگه
 یدی نفرله ساخلا ییب، دئسنئرلر
 دونیاسی اوزونه سل گئئردي.
 ۶ سودوم و گومورا شهرلرئی

تقصيرئندن توبئخ اولوندو، دئلسئر بئر
 ائشئك، ائئسان سسي ائله اونونلا
 دانئشيب بو پئغمبئرئ دئئلك
 ائمه سئنه مانع اولدو. ۱۷ بونلار
 سوسوز بولاقلارديرلار، كولهئئن
 آپاردئغي دومانلارديرلار. اونلار
 اوچون قارا قارانلق ساخلانئب.
 ۱۸ چونكي باطئلئئئئ مغرور
 سؤزلرئئئ دانئشيب، جئسماني
 هاوا-هوسلر و سفائله او آداملاري
 آداديرلار كي، سهوده ياشايانلارئئ
 ائئندن حله ده قاقماقداديرلار.
 ۱۹ آزادليق وعده سئئي ورئرلر،
 حال بو كي، اوئرلي فسادين
 قوللاري ديرلار. چونكي هر نه كي،
 ائئساني مغلوب ائسه، ائئسان اونا
 قول اولور. ۲۰ چونكي اكر اونلار
 كي، رب و قورتارئيمئز عئسا
 مسئحي تانئماق واسئطه سئله دونئانئئ
 ئجئسئلئكلرئئئئ قاقئيلار، اكر تزه
 دن اونلارا بولاشئب مغلوب
 اولسالار، اونلارئئ آخير حالي
 اولكئئئئئن داها پئئس اولوب.

ورمئرلر. ۱۲ آما بونلار شوعورسوز
 حيوانلار كئمي دئرلر كي، توتولوب
 اولدورولمك اوچون قرئزه لرئنه
 موطابق رفتار ادن مخلوقلار
 كئمي دوغولوبلار و بئله دئكلري
 شيلئرئ حاقئئندا اهانت ادئرلر و او
 مخلوقلارئئ محو اولومئاسئئندا بونلار دا
 محو اولوناجاقلار ۱۳ و حاقسئزليغئئ
 اوچرتي اولاراق حاقسئزليق چكه
 جكلر. گوندوز واختي عئش-عئشرته
 مشغول اولماغي بئر كف سايرلار.
 اونلار لكهلي و قوصورلودورلار.
 سئرئله يئب-اچدئكلري واخت،
 اوئر حئيله لرئئنه كف ادئرلر.
 ۱۴ گوئرلي زئئئادان دولوب گونا
 ائمكن اصلا ال گوئر مورلر،
 ثباتئز جانلاري آداديرلار،
 طاماحكارليقدا مشق ائئئئئئ
 اوركلري وار، بو ملعون اوولادلار!
 ۱۵ آزديقلاري او دوز يولو
 اونودوبلار، پور اوغلو بلعامئئ
 طرئئئئئئ گدئبلر كي، حاقسئزليغئئ
 اوچرتئئي سودي، ۱۶ لاكلئئ اوئر

قاچیب، ۴ دئیہ جکلر: “بس اونون گلئشئنن وعده سي هاني؟ چونكي اجدادلاريميزن گوزلرئي حياتا يومدوقلاريندان بري، هر شي او حالدا داوام ادئر كي، خئلقتن باشلانيشيندان وار ائدي.” ۵ بله دوشوزكن، نظرلرئندن قاچيرديرلار كي، گويلر تارينين كلامي ائله قئدمدن وار ائدي، ير ده سودان و سو واسطه سئله شگل تاپدي ۶ و اونونلا دا دونيا او زامان سو ائله بوغولوب محو اولدو. ۷ لاکئن ائدئكي گويلر و ير اونون كلامي ائله اود اوچون ساخالنيب، دنئسئر آداملارين موحاكئمه و هلاكت گونو اوچون حئفظ اولونور. ۸ آما سوگئلر، بو بئر شي ياددان چيخارتماين كي، ربئن يانيندا بئر گون مئن ائل، مئن ائل ده بئر گون كئمي دئر. ۹ رب اوز وعده لرئنده يوبانماز، نجه كي، بعضئر يوبانماق حساب ادئرلر. آما او، سئزه صبرله رفتار ادئر و ائسته مئر كي،

۲۱ چونكي اونلار اوچون داها ياخشى اولاردي كي، صالحلئك يولونو بله مئش اولسونلار، تا كي، اونو بئلب و اونلارا امانت ورنلمئش موقدس حوكدن اوز دؤندرستئر. ۲۲ اونلارين باشينا بو دوغرو مثله ديئلر گئب: «ائت اوز قوسدوغونا قايدار.» و «يويولوش دونوز پالچيقدا آغناماغا دؤئر.»

ربئن گونو ۱

۳ ائدي سوگئلر، بو ائكئنجي مکتوبدور كي، سئزه يازيرام؛ اونلاردا چاليشيرام كي، خاطيرلاماقلا سئزن خالص فئكلرئئئزي اويانديريم كي، ۲ سئز، موقدس بئئر طرفئندن قاباقلادان ديئلئش سؤزلي و حوارئلرئئئزن واسطه سئله ديئلئش رب و قورتاريجينين امرئي يادا سالاسينيز. ۳ هر شيدن اول بونو بئلئن كي، آخير گونلرده رئشخند ادنلر، رئشخندله گله جكلر و اوز شهوتلرئئن دالينجا

او سڙي باريش اچڻده، لکه
 سڙ و قوصورسوز تاپسين. ۱۵ و
 ربمڙن صبرئي ده نجات حساب
 ادن؛ نجه کي، سوگلي قارداشيميز
 پولوس دا، اونا ورئلئش حڪمتله
 سڙه يازدي. ۱۶ نجه کي، بوتون
 مکتوبلاردا اله شيلردن صوحت
 ادئلر کي، باشا دوشمهسي چتندئر
 و جاهئل و ثباتسيز آداملار، آيري
 موقدس يازيلارا اتديي کمي،
 بونلاري دا اوز هلاکگري اوچون
 چورئرلر. ۱۷ بونا گوڙه، سڙ،
 اي سوگئلر، بونلاري قاباقادان
 بئله رک، احتياط ادن اله کي،
 اوصولسوز آداملارين سهولرله
 يولدان آذيريلهاياسينيز و اوز
 ثباتنيزدان دوشمهيه سنئر. ۱۸ لاکئن
 رب و قورتاريجيميز عسا مسحن
 معرفتندئه بويويه سنئر. اونا هم
 ائدي هم ده ابدئي گونونه جک
 عزت اولسون. آمئن.

هچ کس هلاک اولسون، لاکئن
 هامي توويه گلسئن. ۱۰ اما ربئن
 گونو اوغرو کمي گله جک کي،
 اوندا، گويلر بويوک بئر گورولتو
 ائله آرادان گده جک و عونصورلر
 شئتلي حرارتله محو اولاجاقلار،
 ير و اونون ائشيري ده ياناجاقدير.
 ۱۱ ائدي کي، بوتون بونلار بو
 جور آرادان گده جکلر، سڙ نجه
 ائسانلار گرک اولاسينيز؟ موقدس
 رفتاردا و دئدارليقدا ۱۲ ربئن
 گونونون گلئشي گوزله بئب،
 اونو تلسدئر سنئر کي، اونون
 سببندن گويلر يانيب آرادان گده
 جک و عونصورلر شئتلي حرارتله
 آريه جکلر! ۱۳ اما بئر اونون وعده
 سنئه گوڙه تزه گويلر و تزه بئر
 يري گوزله يئرئک کي، اونلاردا
 صالحلئک ساکتندئر. ۱۴ بونا گوڙه
 سوگئلر، ائدي کي، بو شيلري
 گوزله يئر سنئر، چاليشين کي،

۱JN

حيات سۆزۈ ۱

حيات سۆزۈ حاقيندا سۆزە
 اعلان ادترئك؛ ازلدن بري وار
 اولان حاقيندا، اونو اشئدئئئمئز،
 گۆزلئمئزلە گۆردويوموز،
 باخديغيميز و آل لرمئزلە حئس
 ادئئئمئز حاقيندا. ۲ حيات ظاهئر
 اولوندو. اونو گۆردوك و اونا
 شهادت ورئرئك. سۆزە ابدي
 حياتي اعلان ادترئك كي، آتا
 ائله بئرئكده اندي و بئزە ظاهئر
 اولوندو. ۳ بئز سۆزە گۆردويوموز و
 اشئدئئئمئزي اعلان ادترئك كي،
 سئزن دە بئزئملە رفاقتئئز اولسون
 و بئزئم رفاقتئمئز آتا و اونون اوغلو
 عئسا مسئحله دئر. ۴ بونلاري سۆزە
 يازيريق كي، شادليغيميز كامئل
 اولسون.

نوردا ياشايين ۵ مسئحن اشئدئئئمئز و
 سۆزە اعلان ادئئئمئز خبر بودور كي،
 تاري نوردور و اوندا قارانليق اصلا
 يوخدور. ۶ اگر ديئرئك كي، "اونونلا
 رفاقتئمئز وار"، حال بو كي، قارانليقدا
 گۆرئئك، يالان دانيشيريق و حئتقته
 عمل اتمئرئك. ۷ آما اگر اونون نوردا
 اولدوغو كئمي، بئز دە نوردا گۆرئئك،
 اوندا بئرئمئزلە رفاقتئمئز وار و اونون
 اوغلو عئسا مسئحن قاني بئزي هر
 گوناھدان تمئزلەيئر. ۸ اگر گوناھسيز
 اولدوغوموزو انئعا ادترئك، اوزوموزو
 آلداديريق و بئزە دوغرولوق يوخدور.
 ۹ اگر گوناھلاريميزا اعتراف ادك، او
 صادق و صالح دئر كي، بئزئم
 گوناھلاريميزي بئزە باغيشلاسين و بئزي
 هر يامانليقدان تمئزلەسن. ۱۰ اگر
 ديئرئك كي، گوناھ اتمه مئشئك،
 اونو يالانچي گۆرسه دئرئك و
 اونون سۆزۈ بئزە يوخدور.

۱ اوولادلاريم، بونلاري سۆزە

۲ يازيرام كي، گوناھ اتمه يه سنئئز.

گورونور، چونکي قارائليق کچتر و حقيقي نور ائندندن پارلايير. ۹ هرکس کي، نوردا اولدوغونو ديئر، لاکئن قارداشيندان نثفرت ادئر، ائنديه کمي قارائليقدادير. ۱۰ قارداشيني سون نوردا ياشايير و اوندا بودره دن بئر شي يوخدور. ۱۱ اما قارداشيندان نثفرت ادن قارائليقدادير و قارائليقداد گزئر، هارايا گتديئي بئلئر، چونکي قارائليق اونون گوزلرني کور ادب. ۱۲ اي اوولادلار، سئزه يازيرام، چونکي اونون آدينين خاطرئنه گوناھلارينيز باغيشلانيب. ۱۳ آتالار، سئزه يازيرام، چونکي باشلانيشدان بري وار اولاني تاني بيرسينيز. اي جاوان اوغلانلار، سئزه يازيرام، چونکي شرئه قالب گلدئئر، اوشاقلار، سئزه يازيرام، چونکي آتاني تاني بيرسينيز. ۱۴ اي آتالار، سئزه يازيرام، چونکي باشلانيشدان اولاني تاني بيرسينيز. جاوان اوغلانلار، سئزه يازيرام، چونکي گوجلوسونوز و تارينين کلامي سئزه ياشايير. شرئه ده قالب گلدئئر. ۱۵ دونياني و دونيادا اولان شيلري

اگر بئري گوناھا باتسا بله، آتارين يانيندا شفاعت اده نمئز وار، يعني صالح اولان عئسا مسيح. ۲ او اووزو، گوناھلاريميزي باغيشلادان قورباندير، آنجاق تک بئرئم گوناھلاريميزي يوخ، بوتون دونيائين گوناھلاريني باغيشلادان. ۳ اونو تانيدعيميزي بوندان بئلئرئک کي، اونون امرلرني يرئنه يئرئرئک. ۴ هرکس کي، “اونو تاني بيرام” ديئر، اما اونون امرلرني يرئنه يئرئمئر، او يالانچيدير و اوندا دوغرو لوق يوخدور. ۵ لاکئن هرکس کي، اونون سوزونو يرئنه يئرئر، تاري محبتي اوندا حقيقتن کامل اولوب. بوندان بئلئرئک کي، اوندايق. ۶ هرکس کي، اوندا ياشاديعيني ائدئعا ادئر، او دا گرک عئسانين رفتار ائديي کمي رفتار اتسن. ۷ عزئرلر، سئزه تزه بئر حؤکم يازيرام، قديم حؤکو يازيرام کي، باشلانيشدان بري اونا مالئک ائدئئر. قديم حؤکم باشلانيشدان بري او سوزدور کي، اونو اشدئئر. ۸ گئنه ده، سئزه تزه بئر حؤکم يازيرام، بونون دوغرو اولدوغو هم مسعده، هم ده سئزه

بس يالانچي ڪٿمدڙ؟ مسٽر مسٽر ضڻڻ
 اولان اودور ڪي، آتا و اوغولو ائڪار
 ادڙ. ۲۳ اوغولو ائڪار ادن هرڪس
 آتادان دا محرومدور. لاکڻ هرڪس
 ڪي، اوغولا اولان اٽمانيني ائقرار اٽسه،
 آتا دا اونوندور. ۲۴ قوي باشلانيشدان
 بري اسٽڊئيٽنڙ سٽزده قالسين. اگر
 باشلانيشدان بري اسٽڊئيٽنڙ سٽزده
 قالسا، سٽزده اوغول و آتادا قالارسينيز.
 ۲۵ و اونون بٽزه وعده وردئي بودور،
 يعني ابدي حيات. ۲۶ بونلاري سٽزي
 يولدان چيخاردانلار باره سٽنده سٽزه
 يازديم. ۲۷ سٽزه گڻنجه، اوندان آديغينيز
 مسح سٽزده قالير و احتياجينيز يوخدور
 ڪي، ڪمسه سٽزه تعلم ورسن. لاکڻ
 نجه ڪي، هن او مسح هر شين حاقيندا
 سٽزه تعلم ورڙ ويالان يوخ، دوغرو دور
 دا، نجه ڪي، او سٽزه تعلم ورڙ،
 اوندا قالين. ۲۸ ائدي اوولادلار، اوندا
 ياشاين ڪي، او ظوهور ائده يقئتمنڙ
 اولسون و او گئنده اونون قاباغيندا
 اوتائمايق. ۲۹ اگر اونون صالح اولدوغونو

سومهين. دونياني سون آدامدا آتائين
 محبتي يوخدور. ۱۶ چونڪي دونيادا اولان
 هر شي، ائسانين جنسماني طبعئتنڙ
 هوسلري، گوزلرن هوسلري، و
 دونيائين تڪبور و آتادان يوخ، دونياداندير.
 ۱۷ دنيا و اونون هوسلري ڪچڙ، لاکڻ
 تارين ائسته يئي يرئنه يئرن ابده ڪمي
 قالار. ۱۸ اي اوشاقلار، آخير زاماندير.
 و اسٽڊئيٽنڙ ڪمي، مسٽر ضڻڻ
 اولان گلڙ. اله ائدي ده، بڙ چوخلو
 مسٽر ضڻڻ اولانلار گلڙلر. بوندان
 بٽلڙڪ ڪي، آخير زاماندير. ۱۹ اولار
 بٽڙم آراميزدان چيخديلار، آما بٽڙن
 ديٽلڙلر. اگر بٽڙن اولسايديلار، بٽڙمله
 قالارديلار. آما اولار چيخديلار ڪي،
 هچ بٽڙن بٽڙن اولماسي بٽلڙسنڙ.
 ۲۰ آما سٽز موقدس اولان طرفئندن
 مسح اولونوسونوز و هر شي بٽلڙسنڙ.
 ۲۱ من سٽزه اونا گوره يازماديم ڪي،
 حقتي بٽلڙسنڙ. اونا گوره يازديم
 ڪي، حقتي بٽلڙسنڙ، هچ يالان دا
 حقتن ديئل. ۲۲ اگر عئسانين مسٽر
 اولدوغونو ائڪار ادن يالانچي ديئل،

بئلسئنز، بئلئن كي، دوغرو اولاني
يرئنه يئرن هرکس اوندان دوغولوب.

تارينين اوولادلاري ۱

۳ گورون آتا بئزه نه بؤيوك بئر
محبّت گورسه دئب كي، تارينين
اوولادلاري آدلاناق! و بئز اله يئك
ده. دونيا اونو تانيمايغي اوچون
بئزي ده تانيير. ۲ سوگئلئر، ائندي
بئز تارينين اوولادلاري ييق، آما نه
اولاجا غيميز حله ظاهر اولونماييب.
آنچاق بئلئرك كي، مسئح ظهور
اندنه بئز اونا بئزه يه جه يئك،
چونكي اونو، اولدوغو كئمي گوره
جه يئك. ۳ اونا بله اومئد باغلايان
هرکس اووزونو پاك ادئر، نجه كي،
او پاكدير. ۴ گوناھ ادن هرکس
شرئعي ده آياق آلتينا قويور و گوناھ
شرئعته ضئد دورماقدير. ۵ و سئز
بئلسئنز كي، او، گوناھلاري
آرادان گوئتورمك اوچون ظهور

اتدي و اوندا هچ گوناھ يوخدور.
۶ اوندا قالان هرکس گوناھ اتمز.
گوناھ ادن آدام نه اونو گووروب،
نه ده اونو تانييير. ۷ اوولادلار، هچ
كس سئزي آداتماسين، صالحئيه
عمل ادن صالحدئر، نجه كي، او،
صالحدئر. ۸ گوناھ ادن ائبلئسندئر،
چونكي باشلانيشدان گوناھ ادن
ائبلئسدئر. تارينين اوغلو دا بونا
گوره ظهور اتدي كي، ائبلئسن
عمل لرئني محو اتسن. ۹ تاريدان
دوغولان آدام گوناھ اتمز، چونكي
تارينين توخومو اوندا ياشايير. او
گوناھ اده بئلهز، چونكي تاريدان
دوغولوب. ۱۰ كئمن تارينين
اوولادي اولدوغو، كئمن ده
ائبلئسن اوولادي اولدوغو بوندان
بلي اولور: صالحئيه عمل اتمهين
تاريدان ديئلدئر، قارداشيني سومهين
ده له دئر.

اونلارين تاريدهان اولوب اولماديغيني
بئله سئئز. چونكي دونيادا چوخ

بئر بئرئمئزي سوک ۱۱ باشلانيشدان بري
اشئندئئئئز خبر بودور كي، بئر بئرئمئزي
سوک. ۱۲ شرئردن اولوب، قارداشيني
اؤلدورن قاين كئمي اولمايق. قارداشيني
نه اوچون اؤلدوردو؟ اونا گؤره
اؤلدوردو كي، اؤز عمل لري شر، لاكئن
قارداشيني عمل لري صالح ائدي.
۱۳ قارداشلار، اگر دونيا سئزدن نئفرت
ادئر، بونا تعجب اتمهين. ۱۴ بئر بئرئك
كي، قارداشلار يميزي سودئئمئز اوچون
اؤلومدن حياتا چكمنئشك. قارداشيني
سومهين اؤلومده قالير. ۱۵ قارداشيندان
نئفرت ادن هر كس قاتلئئر. و سئر
بئرئسئئز كي، هچ بئر قاتل ابدي حياتا
صاحب اولما بئلهز. ۱۶ محبتن نه
اولدوغونو بئر بوندان بئرئك كي، او،
اؤز جانيني بئرئم اوچون فدا ائدي. بئر
ده اؤز جان يميزي قارداشلار يميز اوچون
فدا اتمه ليئك. ۱۷ اگر بئر آدم دونيا
مالينا صاحب اولوب، قارداشيني
احتياج ائچئنده گؤرسه، لاكئن اونا
رحمي گلمه سه، اوندا تارين محبتي نجه
اولا بئر؟ ۱۸ اؤولا دلار، سؤز و دئل له
بوخ، عمل و حقيقتله سوک. ۱۹ بوندان
حقيقتله عايد اولدوغوموزو بئله جه يئك و

يالانچي پيغمبر ياييليب. ۲ تارينين
 روحونو بله تانيين: عئسا مسحن
 جنسمده گلدئيئي اقرار ادن هر
 روح تاريداندير. ۳ عئسا مسحن
 جنسمده گلدئيئي اقرار اتمين هچ
 بئر روح تاريدان ديئل. بو، مسحه
 ضد اولانين روحودور كي، اونون
 گله جه يئي اشئدئسنئز و ائدي اله
 دونياددير. ۴ سئز، اي اوولادلار،
 سئز تاريدانسينيز و يالانچي پيغمبرله

قالئب گلئسنئز. چونكي سئزده
 اولان روح، دونيادا اولاندان
 بؤيوكدور. ۵ اونلار دونيهوي دئرلر،
 بونا گوره دانئشديغي شيلر ده
 دونيوئدئر و دونيا اونلارا قولاق
 آسير. ۶ بئر تاريدانيق. تاريني تانيان
 بئر قولاق آسير. تاريدان اولمايان
 بئري اشئتمز. حقتقت روحونو و
 يالان روحونو بئر بوندان بئلئرئك.

و آتاني سون هر کس اوندان

تاري سوگندتر^۷ اي سوگئلر،
 بئر بئرئمئزي سوک، چونکي محبت
 تاريداندير و محبت ادن هرکس تاريدان
 دوغولوب و تاريني تاني پير.^۸ محبت
 ائمهين تاريني تانماييب، چونکي تاري
 سوگندتر.^۹ تارينين بئزه اولان محبتي بله
 ظاهر اولوب: تاري اوز يگانه اوغونو
 دونيايا گونده ردي کي، بئر اونون
 واسطه سئله ياشايلاق.^{۱۰} محبت بودور: نه
 کي، بئر تاريني سودئک. بو کي، او بئزي
 سودي و اوز اوغونو بئرئم گوناھلار يميز
 اوچون کفاره گونده ردي.^{۱۱} سوگئلر،
 اگر تاري بئزي بله سودي، بئر ده گرک
 بئر بئرئمئزي سوک.^{۱۲} تاريني هچ کئم، هچ
 زامان گورمه يئيدئر. اگر بئر بئرئمئزي
 سوک، تاري بئزه ياشايير و اونون
 محبتي بئزه کامل اولور.^{۱۳} بئرئم اوندا
 ياشاديغيميزي، اونون دا بئزه ياشاديغيني
 بوندان بئلئرئک کي، او بئزه اوز
 روحونان و رتب.^{۱۴} بئر گورموشوک
 و شهادت ورئرئک کي، آتا اوغونو دونيا
 اوچون قورتاريجي گونده ردي.^{۱۵} کئم
 اقرار اتسه کي، عئسا تارينين اوغلودور،
 تاري اوندا، او دا تاريدا ياشايير.^{۱۶} و
 بئر تارينين بئزه اولان محبتي درک

دوغولاني دا سوئر. ۲ بئز تارينين
 اوولادلاريني سودئيمئري بوندان
 بئئرك: تارينين سوئب اونون
 امرلئني يرئنه يئرملكه. ۳ چونكي
 تارينين سومك، تارينين امرلئني
 يرئنه يئرملكدئر. واونون امرلري آغير
 ديئل. ۴ چونكي تاريدان دوغولان
 هر كس دونيايا قالب گلئر. و
 دونيايا قالب گلن ظفر ائمانيمزدير.
 ۵ دونيايا قالب گلن كئمدئر،
 مگر او ديئل كي، عئسانين تاري
 اوغلو اولدوغونا ائمانير؟! ۶ بودور
 او كي، سو و قانلا گلدي، يعني
 عئسا مسئح. او، آنجاق سو ائله
 يوخ، سو و قانلا گلدي. ۷ روح دا
 بونا شهادت وئرئ، چونكي روح
 حاقدير. اونا گوره كي، اوچ شاهئد
 وار: ۸ روح، سو، و قان. بونلارين

اوچو ده بئرئرئنه موطابئقئدئر.
 ۹ بئز ائسانلارين شهادتني قبول
 ادئرئك، لاكئن تارينين شهادتي
 بوندان بويوكدور، چونكي تارينين
 وردئي شهادتدئر كي، اوز اوغلو
 حاقيندا وئرئ. ۱۰ تارينين اوغلونا
 ائمان گئئرن اوز-اوزونده بو شهادتي
 وار. لاكئن تاريا ائمان گئئرمهين
 اونو يالانچي گورسدئب، چونكي
 تارينين اوز اوغلو حاقيندا وردئي
 شهادته ائمانمايبيدير. ۱۱ و شهادت
 بودور كي، تاري بئزه ابدي
 حيات وئرئ و بو حيات اونون
 اوغلودادير. ۱۲ تارينين اوغلونا
 مالئك اولانين حياتي وار، لاكئن
 تارينين اوغلونا مالئك اولمايانين
 حياتي يوخدور.

ابدی حیات ۱۳ بونلاری سئزه، تارینین
 اوغونون آدینا ائنانلارا یازمیشام کی،
 ابدی حیاتا مالئک اولدوغونوزو بئله
 سنئز. ۱۴ و اونون حضوروندا مالئک
 اولدوغوموز یقئن بوندان عئبارتدئر کی،
 اگر اونون ائزاده سننه گوره بئز شی
 طلب ادئرئک، او، بئزی اشئدئر. ۱۵ و
 اگر بئلئرئک کی، او، بئزئم هر طلب
 ائدیئمئزی اشئدئر، بونو دا بئلئرئک
 کی، اوندان طلب ائدئکلرئمئزی آلمیشیق.
 ۱۶ اگر کئمسه قارداشینیی گورسه کی،
 اولومه آپارمایان گوناھ ادئر، گرک
 دوعا اتسن. تاری دا اونا حیات وره
 جک. بونو اونلار حاقیندا دیئم کی،
 گوناھلاری اولومه آپاران دیئل. گوناھ
 وار کی، اولومه آپاریر. دمئرم کی، بو
 گوناھ اوچون دوعا اتسن. ۱۷ هر جور
 صالحسئرئک گوناھدیر. لاکئن گوناھ دا
 وار کی، اولومه آپاران دیئل. ۱۸ بئلئرئک
 کی، تاریدان دوغولان هر کس گوناھ
 ائمز. عکسننه، تاریدان دوغولان اوژونو
 ساخلار و شرئر اونا توخونا بئلزم. ۱۹ بئز
 بئلئرئک کی، تاریدانیق، لاکئن بوتون
 دنیا شرئرئن حاکمئیتی آلتیندادیر.
 ۲۰ بونو دا بئلئرئک کی، تارینین اوغلو

۲JN

گرگ رفتار اده سنئز. ۷ چونکي چوخ
 آدادانلار دونيايا ياپيليلار کي، عئسا
 مسحن جنسمده گلدئيئي قبول اتمرلر.
 بونو ادن، همن او آدادان و مسحه
 ضد اولاندير. ۸ اوزونوزدن مواظب
 اولون کي، بزئم عمله يتشتيرديئمزي
 سز الدن ورمه يتب، کامل بئر پاداشا
 نايئل اولاسينيز. ۹ حدي آشيپ مسحن
 تعلمنه باغلي قالميان هچ کئمهده تاري
 يوخدور. تعلمه باغلي قالان هر کسده
 هم آتا وار هم ده اوغول. ۱۰ اگر
 بئر کئمه يانينيزا گلئب بو تعلمي
 گئترئر، اونو اوه قبول اتمه يئن، اونولا
 دا سالاملاشماين. ۱۱ چونکي اونولا
 سالاملاشان، اونون شر ائشئرئده
 شرئک اولور. ۱۲ گرچي سزه يازمالي
 چوخ سوزوم وار، آما ائسته مئر کي،
 بونو کاغيد و مورکجه ادم. اومئدم بودور
 کي، يانينيزا گلم و اوز-اوزه دانيشام،
 اله کي، شادليغيميز کامل اولسون.
 ۱۳ سنن سچئلئش باجينين اوولادلاري
 سنه سالام گونده رئرلر.

۱ آغساقالان حقتده سوتئيم
 سچئلئش خانيم و اونون
 اوولادلارين؛ و نه آجاق من، حقتي
 تانينلارين هاميسي طرفئدن سوتلن.
 ۲ بزده ساکن اولان و بزئمله همئشه
 لئک قالان حقتئن خاطرئ اوچون.
 ۳ آتا تاريدان و آتارين اوغلو عئسا
 مسحن، حقت و محبتده، فيض،
 رحمت، و باريش بزئمله اولاجاق.
 ۴ چوخ سوتئيم کي، سنن اوشاقلارين
 آراسيندا، آتادان آديغيميز امره
 موطابق، حقتده ياشاديقلارينا راست
 گلدئم. ۵ ائندي اي خانيم، سندن
 خاهئش ادرم کي، بئر بئرئمزي سوک.
 سنه يازديغيم بو، تزه بئر امر ديئل، بو
 امره بئرله او باشلانيشدان مالئکئک.
 ۶ و محبت بودور کي، بئر اونون امرلرئنه
 موطابق رفتار ادک. بو، باشلانيشدان
 ائئتئئنز او امردر کي، اوندا

۳JN

و قيرى يهودلردن هچ بئر شي قبول
 اتمه دئله. ^۸ بونا گوره، بئز بله آداملارا
 كؤمك اتمه لي يئك كي، حقتته
 همكار اولاق. ^۹ گئلسايا بئر شي يازديم،
 لاكن آرالاريندا ريس اولماغي سون
 دئوترفس بئزم ددئيمئزي قبول اتمز.
^{۱۰} بو سببدن، اگر گلسم، اونون اددئي
 ائشله رني اوزه چيخاردا جاجام. او،
 بئزه، ناحاق يره، پئس سؤزلره ائتهام
 وورور و بونا دا قانع اولمايب اؤزو
 قارداشلاري قبول اتمز، و بونو اتمك
 ائسته ينلره ده مانع اولور و اونلاري
 گئلسادان قووور. ^{۱۱} اي عزتزه، پئسليه
 يوخ، ياخشيليجا اوخشار اول. ياخشيليق
 ادن تاريداندير. پئسلك ادن تاريني
 گورمه يئب. ^{۱۲} دئمئرئوس حاقيندا
 هامى، هم ده حقتتن اؤزو ياخشى بئر
 شهادت ورتز. بئز ده بونا شهادتتمئزي
 علاوه ادئرئك و بئلسن كي، بئزم
 شهادتتمئر دوغرو دور. ^{۱۳} سنه يازمالي
 چوخ شيلرئم وار، لاكن ائسته مئرم
 كي، اونلاري قلم و مورجكه يازيم.
^{۱۴} اما اومئدم وار كي، تزلكه سني

۱ آغساقالان، حقتته سودئيم
 سوگلي غايوسا. ^۲ اي عزتزه،
 دوعا ادئم كي، جانين كامينا چانديغي
 كئمي، سن ده هر باخيمدان كامينا
 چايب صاخ-سالامات اولاسان.
^۳ چوخ سوندئم او زامان كي، بعضي
 قارداشلار گئب، سنن حقتته باغلي
 اولدوغون باره ده شهادت ورتلر.
 يعني، نه حقتته رفتار ادئرسن.
^۴ من اوچون بوندان داها بئوك
 شادليق يوخدور كي، اوولادلاريمين
 حقتته ياشاديعيني ائدم. ^۵ اي
 عزتزه، قارداشلار اوچون، هم ده
 قرب اولانلار اوچون نه ادئرسن،
 وفالي عمل ادئرسن. ^۶ اونلار دا
 گئلسانين حوزوروندا سنن محبتن
 حاقيندا شهادت ورتلر. اگر اونلاري
 تاريا لايئق بئر شكله يولا سالاسان،
 ياخشى ائش گوررسن. ^۷ چونكي اونلار
 اونون آدي خاطرته يولا چيخديلار

گۆروم و اوز-اوزه دانیشاق. باریش
سنئله اولسون. دوستلار سنه سالام
گۆنده رئرلر. دوستلارا آدابآد سالام
یتئر.

یهودانین یازدیغی مکتوب

موقدمه ۱۵ بئرنجی عصرده مسیحیت
موختلف اولکه لرده سورعتله یاییلیدی
و انسانلار عئسایا ائمان گتئر دئلر. آما
بو حقیقی ائمانلی لار آراسیندا بعضی لری
ده وار ائدی کی، سهو و حقیقت اولمایان
عقئده لره مالک ائدئر. بو آاملار
اؤزلرئی ظاهرده چوخ دا روحانی و
مسخی گۆرسه دئردئر، لاکئن باطنده
پئس نئیتری وار ائدی. یهودا بو
مکتوبدا مسخی لردن آسته یئر کی،
اؤزلرئی بو یالانچی روحانی آاملاردان
اوزاق ساخلا سینلار و اونلاری تشوتق
ادئر کی، حاق و حقیقته پیرو اولسونلار.

JUD

REV